

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-161-22

Druk nr 2990
Warszawa, 31 stycznia 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Prezes Rady Ministrów.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw^{1),2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275 oraz z 2022 r. poz. 2581 i 2640) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 po pkt 5 dodaje się pkt 5a–5g w brzmieniu:

- „5a) kartelu – rozumie się przez to porozumienie co najmniej dwóch konkurentów, zmierzające do koordynacji działań konkurencyjnych na rynku lub wpływania na istotne czynniki konkurencji, polegające w szczególności na ustalaniu lub koordynowaniu cen zakupu, sprzedaży lub innych warunków transakcji handlowych, w tym dotyczących praw własności intelektualnej, ustalaniu poziomu produkcji lub sprzedaży, podziale rynków i kontrahentów, w tym na zмовie przetargowej, ograniczeniu przywozu lub wywozu lub innych działaniach antykonkurencyjnych podejmowanych przeciwko konkurentom;
- 5b) tajnym kartelu – rozumie się przez to kartel, którego istnienie jest częściowo lub w pełni ukryte;
- 5c) programie łagodzenia kar – rozumie się przez to program, który ma zastosowanie do naruszeń zakazu określonego w art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanego dalej „TFUE”, lub w odpowiadającym mu przepisie prawa konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w ramach którego uczestnik tajnego kartelu, niezależnie od innych jego uczestników, podejmuje współpracę z organem ochrony konkurencji tego państwa lub Komisją Europejską

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mającą na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019, str. 3).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawę z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.

- przez dobrowolne przedstawienie dowodów lub informacji, którymi dysponuje, o kartelu oraz jego roli w kartelu, w zamian za co, w drodze decyzji lub zaprzestania prowadzenia postępowania, uczestnik ten zostaje zwolniony z kary pieniężnej za udział w kartelu albo kara ta zostaje obniżona;
- 5d) oświadczeniu w ramach programu łagodzenia kar – rozumie się przez to dobrowolne przedstawienie przez przedsiębiorcę lub osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą, ustnie lub na piśmie, specjalnie na potrzeby przedłożenia organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej w celu uzyskania zwolnienia z kary pieniężnej albo jej obniżenia w ramach programu łagodzenia kar, dowodów lub informacji, którymi dysponuje, o kartelu oraz roli w kartelu składającego oświadczenie, niestanowiących dowodów, które istnieją niezależnie od postępowania w sprawie naruszenia zakazu określonego w art. 101 TFUE, bez względu na to, czy znajdują się one w aktach takiego postępowania;
- 5e) oświadczeniu w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o jej obniżenie – rozumie się przez to dobrowolne przedstawienie Prezesowi Urzędu przez przedsiębiorcę lub osobę zarządzającą, ustnie lub na piśmie, specjalnie w celu uzyskania odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej albo jej obniżenia na podstawie art. 113b lub art. 113c, dowodów lub informacji, którymi dysponuje, o porozumieniu oraz roli w porozumieniu składającego oświadczenie, niestanowiących dowodów, które istnieją niezależnie od postępowania przed Prezesem Urzędu w sprawie naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, bez względu na to, czy znajdują się one w aktach takiego postępowania;
- 5f) propozycji ugodowej – rozumie się przez to oświadczenie dobrowolnie złożone organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej przez przedsiębiorcę lub w jego imieniu, zawierające przyznanie się przedsiębiorcy do udziału w naruszeniu zakazu określonego w art. 101 lub art. 102 TFUE lub w przepisach prawa konkurencji tego państwa, opisujące zakres odpowiedzialności tego przedsiębiorcy za naruszenie lub rezygnację przedsiębiorcy z kwestionowania jego udziału w naruszeniu, sporządzone specjalnie na potrzeby umożliwienia temu organowi ochrony

konkurencji lub Komisji Europejskiej zastosowania procedury uproszczonej lub przyspieszonej;

5g) organie wnioskującym – rozumie się przez to organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej występujący do Prezesa Urzędu z wnioskiem w sprawie powiadomienia o wstępnych zastrzeżeniach, aktach proceduralnych i innych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE lub z wnioskiem o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, nałożonej w drodze decyzji w związku z naruszeniem zakazu określonego w tych przepisach;”;

2) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. Osoba fizyczna, która będąc przedsiębiorcą dopuściła się naruszenia art. 6, art. 9, art. 13, art. 23a i art. 24 ustawy oraz art. 101 lub art. 102 TFUE, podlega odpowiedzialności za to naruszenie na zasadach określonych w ustawie i stosuje się do niej odpowiednio przepisy ustawy, z wyłączeniem art. 10 ust. 4–9, art. 12a, art. 21, art. 49a, art. 53a, art. 61a, art. 106 ust. 4, art. 106a, art. 106b, art. 108, art. 111 ust. 1 pkt 2, ust. 3 pkt 2a i 3 i ust. 4 pkt 2a i 3, art. 113h, art. 113i oraz art. 113j ust. 1 pkt 3 i 4 i ust. 2 i 3.”;

3) w art. 6a wyrazy „Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanego dalej „TFUE”,” zastępuje się wyrazem „TFUE”;

4) po art. 6a dodaje się art. 6b w brzmieniu:

„Art. 6b. 1. W przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę.

2. Wywieranie decydującego wpływu, o którym mowa w ust. 1, zachodzi w sytuacji, gdy między przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne lub organizacyjne, których skutkiem jest wykonywanie lub dostosowywanie się przez przedsiębiorcę, na którego jest wywierany decydujący wpływ, do instrukcji udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ, w sposób ograniczający lub uniemożliwiający jego samodzielne zachowania na rynku.

3. Domniemywa się, że przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ, o którym mowa w ust. 1, jeżeli jego udział w kapitale przedsiębiorcy, na którego wywiera on decydujący wpływ, przekracza 90%.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do osób zarządzających przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ przepis art. 6a stosuje się.”;

5) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. W przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu określonego w art. 9 ust. 1 ustawy lub art. 102 TFUE naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę. Przepisy art. 6b ust. 2 i 3 stosuje się.”;

6) w art. 10 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku gdy środki, o których mowa w ust. 4, mogłyby okazać się nieskuteczne albo skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu może w decyzji, o której mowa w ust. 1, nakazać zastosowanie środków polegających na:

- 1) podziale przedsiębiorcy;
- 2) zbyciu całości albo części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców;
- 3) zbyciu udziałów lub akcji zapewniających kontrolę nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami;
- 4) powierzeniu wykonywania określonej działalności gospodarczej, w tym wykonywania tej działalności na różnych szczeblach obrotu, poszczególnym podmiotom w ramach grupy kapitałowej lub odrębnym jednostkom organizacyjnym w ramach struktury przedsiębiorcy;
- 5) ingerencji w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców środkami innymi niż wymienione w pkt 1–4 służącymi realizacji celu, o którym mowa w ust. 4.”;

7) po art. 12a dodaje się art. 12b w brzmieniu:

„Art. 12b. W przypadku gdy na przedsiębiorcę, który naruszył zakazy określone w art. 6 lub art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu stwierdza wywieranie tego wpływu w decyzji, o której mowa w art. 10 ust. 1.”;

8) w art. 29:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prezes Urzędu jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Ta sama osoba nie może być Prezesem Urzędu dłużej niż przez dwie kadencje. Po upływie kadencji Prezes Urzędu pełni swoją funkcję do czasu powołania następcy.”,

- b) w ust. 3a w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
„8) nie pełniła służby zawodowej ani nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459, 1512, 2463 i 2731), ani nie była ich współpracownikiem.”,
- c) po ust. 3a dodaje się ust. 3aa w brzmieniu:
„3aa. Prezes Urzędu nie może zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska dydaktycznego, badawczego lub badawczo-dydaktycznego w uczelni, Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub innym podmiocie prowadzącym działalność naukową, lub stanowiska wykładowcy w Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, ani wykonywać innych zajęć zarobkowych sprzecznych z obowiązkami Prezesa Urzędu.”,
- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Urzędu przed upływem kadencji wyłącznie w przypadku:
- 1) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
 - 2) orzeczenia zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa;
 - 3) pozbawienia praw publicznych;
 - 4) złożenia rezygnacji;
 - 5) utraty obywatelstwa polskiego;
 - 6) choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim lub innej przeszkody, trwale uniemożliwiających wykonywanie zadań;
 - 7) naruszenia zakazów, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1110);
 - 8) naruszenia zakazu, o którym mowa w ust. 3aa;
 - 9) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu.”,

- e) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:
- „4a. Kadencja Prezesa Urzędu wygasa w razie jego śmierci albo odwołania.
- 4b. W razie wygaśnięcia kadencji Prezesa Urzędu, do czasu powołania nowego Prezesa Urzędu, jego obowiązki pełni wiceprezes Urzędu wskazany przez Prezesa Rady Ministrów.”;
- 9) w art. 30:
- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Stanowisko wiceprezesa Urzędu może zajmować osoba, która spełnia wymagania określone w art. 29 ust. 3a i 3aa.”,
- b) w ust. 3 wyrazy „art. 29 ust. 3a–3j” zastępuje się wyrazami „art. 29 ust. 3b–3j”;
- 10) po art. 31a dodaje się art. 31aa w brzmieniu:
- „Art. 31aa. 1. Prezes Urzędu, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, przekazuje Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu za rok poprzedni zawierające w szczególności informacje o:
- 1) realizacji zadań Prezesa Urzędu i ich efektach, w podziale na poszczególne obszary jego działalności;
 - 2) Prezesie Urzędu i wiceprezesach Urzędu pełniących funkcję w danym roku kalendarzowym;
 - 3) zasobach, którymi Prezes Urzędu dysponował w danym roku kalendarzowym, wraz z informacją o zmianach w zakresie tych zasobów w porównaniu z latami poprzednimi.
2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust.1, Prezes Urzędu publikuje na stronie internetowej Urzędu.”;
- 11) po art. 34 dodaje się art. 34a w brzmieniu:
- „Art. 34a. 1. Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu i pracownicy Urzędu:
- 1) wykonują swoje obowiązki i uprawnienia niezależnie od wpływów politycznych i innych wpływów zewnętrznych;
 - 2) nie mogą zwracać się o instrukcje do organów administracji rządowej, innego podmiotu publicznego lub prywatnego oraz przyjmować od tych organów i podmiotów instrukcji podczas wykonywania obowiązków i uprawnień;
 - 3) powstrzymują się od wszelkich działań, które mogłyby skutkować konfliktem interesów.

2. Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu i pracownicy Urzędu, którzy brali udział w wydaniu decyzji, w okresie 3 lat od zakończenia pełnienia funkcji lub ustania zatrudnienia w Urzędzie nie mogą być zaangażowani w tę samą sprawę.”;

12) w art. 49 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Postanowienie o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie zawiera wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz informację o zasadach ustalania wysokości kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie:

- 1) dopuszczenia przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE;
- 2) nakładania kar pieniężnych, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1, ust. 2–3a oraz 5 i 6.”;

13) w art. 50:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorcy, niebędące przedsiębiorcami osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym przepisy odrębne przyznają zdolność prawną, są obowiązani do udzielania wszelkich koniecznych informacji, w tym przekazywania dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.”,

b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Osoba fizyczna, do której zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, może odmówić udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów, tylko wtedy, gdy naraziłoby to ją lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów, trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

5. Informacje lub dokumenty przekazane przez osobę fizyczną na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby lub osób wymienionych w ust. 4 w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu w sprawie nałożenia

kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”;

14) w art. 52:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Każda osoba wezwana w charakterze świadka w toku postępowania przed Prezesem Urzędu ma obowiązek stawić się i złożyć zeznania.”;

b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Przesłuchanie świadka może nastąpić przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

4. Do przesłuchania świadka, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;

15) po art. 53 dodaje się art. 53a w brzmieniu:

„Art. 53a. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może, na wniosek organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE, wezwać świadka w celu odebrania od niego zeznań. Przepisy art. 52 ust. 2 i art. 53 stosuje się. Przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w przesłuchaniu świadka pracownika organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który wystąpił z wnioskiem o wezwanie świadka.”;

16) w art. 60 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Do przesłuchania strony i świadka, o którym mowa w ust. 3, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;

17) w art. 61 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do przesłuchania świadków, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;

18) po art. 61 dodaje się art. 61a w brzmieniu:

„Art. 61a. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może, na wniosek organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE, zwrócić się o przesłuchanie świadków do właściwego miejscowo sądu rejonowego, jeżeli przemawia za tym charakter dowodu albo wzgląd na poważne niedogodności lub znaczną wysokość

kosztów przeprowadzenia dowodu. Przepisy art. 61 ust. 1 zdanie drugie stosuje się. Przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

2. W przesłuchaniu, o którym mowa w ust. 1, może wziąć udział upoważniony pracownik organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który wystąpił z wnioskiem o przeprowadzenie przesłuchania.”;

19) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. 1. Oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenie w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie, propozycję ugodową lub oświadczenie strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, udostępnia się wyłącznie stronie do celów wykonywania przez nią prawa do obrony.

2. Wykorzystanie przez stronę informacji pochodzących z oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie, propozycji ugodowej lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, jest możliwe jedynie w przypadku, gdy jest to konieczne do wykonywania przez nią prawa do obrony w postępowaniu przed sądem:

- 1) w ramach sądowej kontroli decyzji Prezesa Urzędu wydanej w danej sprawie lub
- 2) w sprawie dotyczącej rozdzielenia między przedsiębiorców kary nałożonej na nich solidarnie przez Prezesa Urzędu w danej sprawie.

3. Do czasu zakończenia przez Prezesa Urzędu postępowania nie mogą być wykorzystywane przez stronę w postępowaniu przed sądami:

- 1) informacje przygotowane specjalnie na potrzeby postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu;
- 2) informacje wytworzone przez Prezesa Urzędu i przekazane stronom w trakcie prowadzonego postępowania;
- 3) wycofane propozycje ugodowe.

4. Przekazanie oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar i oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na podstawie art. 12 rozporządzenia nr 1/2003/WE jest możliwe:

- 1) za zgodą wnioskodawcy lub
- 2) w przypadku gdy wnioskodawca złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosek o jej obniżenie, a także oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar w związku z tym samym naruszeniem, o ile w chwili przekazywania

tego oświadczenia przez organ wnioskodawca nie ma możliwości wycofania informacji przekazanej krajowemu organowi ochrony konkurencji otrzymującemu to oświadczenie.

5. Oświadczenia i informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, nie podlegają udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.”;

20) w art. 71 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu i pracownicy Urzędu są obowiązani do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa oraz innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, jak również innych informacji pozyskanych w związku z wykonywaniem czynności służbowych, w tym:

- 1) informacji znanych ograniczonej liczbie osób, których ujawnienie może wywołać negatywne skutki dla osoby, która je przedstawiła, lub dla osoby trzeciej, w sytuacji gdy interes, który może być naruszony wskutek ujawnienia tych informacji, zasługuje na ochronę;
- 2) dokumentów sporządzonych na użytek wewnętrzny Prezesa Urzędu, Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz korespondencji między tymi organami.”;

21) w art. 73:

- a) w ust. 2 uchyla się pkt 7,
- b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Prezes Urzędu udostępnia organom regulacyjnym w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych oraz gospodarki paliwami i energią, zwanym dalej „organami regulacyjnymi”, oraz Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego, na podstawie art. 17ca ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 660, z późn. zm.³⁾), informacje, w tym wyniki badań i analiz rynkowych, niezbędne w postępowaniach prowadzonych przez te organy, z wyjątkiem informacji:

- 1) co do których obowiązek zachowania poufności wynika z zobowiązań międzynarodowych, w szczególności informacji uzyskanych w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 872, 1488, 1692, 2185, 2339 i 2640.

2) o których mowa w art. 70 ust. 1 i 2.

4. Organy regulacyjne oraz Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego są obowiązani do ochrony informacji uzyskanych na podstawie ust. 3, w szczególności informacje te nie mogą być wykorzystane w postępowaniach innych niż prowadzone przez te organy. Przepisy art. 69 i art. 71 stosuje się odpowiednio.”;

22) w art. 75 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, bieg terminu wskazanego w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1 ulega zawieszeniu w stosunku do wszystkich przedsiębiorców dopuszczających się naruszenia zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 TFUE w danej sprawie, z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem prowadzonym przez Komisję Europejską.

4. Termin wskazany w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1, zawieszony w związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w ust. 3, biegnie dalej od dnia rozstrzygnięcia sprawy przez Komisję Europejską.”;

23) w art. 87:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przepisy art. 75 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. W przypadku gdy Prezes Urzędu nie wszczął postępowania antymonopolowego w związku z wystąpieniem przesłanek, o których mowa w ust. 2 pkt 1, bieg terminu wskazanego w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1 ulega zawieszeniu w stosunku do wszystkich przedsiębiorców dopuszczających się naruszenia zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 TFUE w danej sprawie, z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy będącego stroną postępowania przed właściwym organem ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

2b. Termin wskazany w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1, zawieszony w związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w ust. 2a, biegnie dalej od dnia rozstrzygnięcia sprawy przez właściwy organ ochrony konkurencji, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.”,

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Prezes Urzędu informuje Komisję Europejską o umorzeniu lub zakończeniu postępowania w sprawie naruszenia zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 TFUE w związku z brakiem podstaw do kontynuowania tego postępowania, w przypadku gdy wcześniej poinformował Komisję Europejską o wszczęciu postępowania w tej sprawie zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia nr 1/2003/WE.”;

24) w art. 88:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W sytuacji, o której mowa w art. 6b i art. 9a, Prezes Urzędu wszczyna postępowanie wobec przedsiębiorcy i przedsiębiorcy wywierającego na tego przedsiębiorcę decydujący wpływ, jeżeli przeprowadzenie postępowania również wobec przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ przyczyni się do skutecznego stosowania przepisów art. 6 ust. 1 i art. 9 ust. 1 ustawy lub art. 101 i art. 102 TFUE. W takim przypadku wszczyna się i prowadzi jedno postępowanie wobec przedsiębiorcy i przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę.”,

b) w ust. 4 wyrazy „Przepis ust. 3” zastępuje się wyrazami „Przepisy ust. 3 i 3a”,

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3a, przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.”;

25) w art. 89 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Prezes Urzędu informuje sieć organów ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Komisję Europejską, o wydaniu decyzji, o której mowa w ust. 1 i 3.”;

26) art. 91 otrzymuje brzmienie:

„Art. 91. 1. Jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że w lokalu mieszkalnym lub w jakimkolwiek innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środka transportu są przechowywane przedmioty, akta, księgi, dokumenty i informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, mogące mieć wpływ na ustalenie stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania, Prezes Urzędu może przeprowadzić przeszukanie w tym lokalu mieszkalnym, pomieszczeniu, nieruchomości lub środku

transportu, w celu znalezienia i uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie. Przepis art. 105n ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w ust. 1, wymaga zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów, udzielonej na wniosek Prezesa Urzędu. Przepisy art. 105n ust. 4–8 stosuje się.

3. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania posiadaczowi lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem. Przepisy art. 105na i art. 105nb ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. W przeszukaniu, o którym mowa w ust. 1, mogą wziąć również udział inne osoby, o których mowa w art. 105a ust. 2.

5. Policja na wniosek Prezesa Urzędu zapewnia pomoc w przeszukaniu, o którym mowa w ust. 1. Przepisy art. 105ca ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

6. Pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polega na:

- 1) umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania;
- 2) zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania przeszukania i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także ustaleniu tożsamości osób.

7. Funkcjonariusz Policji, w przypadku napotkania oporu ze strony posiadacza lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu lub innych osób, który utrudnia lub uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, ustnie wzywa te osoby do zachowania umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących.

8. W przypadku niezastosowania się do wezwania funkcjonariusz Policji podejmuje wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących.

9. Posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu oraz osoby, których prawa zostały naruszone w toku przeszukania, mogą wnieść zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów na czynności przeszukania wykraczające poza zakres przedmiotowy przeszukania lub inne czynności przeszukania podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności. Przepisy art. 105m ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

10. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do przeszukania, o którym mowa w ust. 1, przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2582 i 2600) mające zastosowanie do przeszukania stosuje się odpowiednio.

11. Sądem właściwym na potrzeby stosowania przepisów, o których mowa w ust. 10, jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.”;

27) w art. 93:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1d w brzmieniu:

„1a. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu w dniu, w którym co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w stosowaniu praktyki ograniczającej konkurencję został powiadomiony przez Prezesa Urzędu o podjętych w stosunku do niego czynnościach dochodzeniowych w postępowaniu wyjaśniającym.

1b. Czynności dochodzeniowe, o których mowa w ust. 1a, obejmują:

- 1) wystąpienie z żądaniem informacji, o którym mowa w art. 50;
- 2) przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 105a, lub przeszukania, o którym mowa w art. 105n;
- 3) wezwanie na przesłuchanie.

1c. Zawieszenie biegu terminu, o którym mowa w ust. 1, trwa do dnia zakończenia postępowania wyjaśniającego.

1d. Zawieszenie biegu terminu, o którym mowa w ust. 1, wywiera skutek w stosunku do wszystkich przedsiębiorców stosujących praktykę ograniczającą konkurencję.”;

b) w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepisy ust. 1a–1d stosuje się odpowiednio.”;

28) w art. 105b:

a) w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) opieczętowania wszelkich lokali, pomieszczeń lub przedmiotów w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Kontrolujący jest uprawniony do żądania ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli od pracownika lub osoby wykonującej czynności w imieniu lub

na rzecz kontrolowanego na podstawie innej niż umowa o pracę umowy. Przepisy art. 105d ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

1b. Jeżeli może to usprawnić przeprowadzenie kontroli, kontrolujący jest uprawniony do kontynuowania czynności kontrolnych w zakresie sporządzania, przeglądania lub analizowania notatek, kopii lub wydruków z materiałów i korespondencji, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, lub informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie, w Centrali Urzędu lub w delegaturze Urzędu. O terminie kontynuowania czynności kontrolnych powiadamia się kontrolowanego. Niestawiennictwo kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej nie wstrzymuje przeprowadzenia czynności.”,

c) uchyla się ust. 3,

d) w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, po uprzednim poinformowaniu kontrolowanego, mogą być utrwalane przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk.”;

29) po art. 105c dodaje się art. 105ca w brzmieniu:

„Art. 105ca. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej o udzielenie pomocy w kontroli, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli.

2. Policja lub organ kontroli państwowej, o którym mowa w ust. 1, zapewniają pomoc w przeprowadzeniu kontroli. Pomoc udzielana przez Policję polega na zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania kontroli i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także na ustaleniu tożsamości osób.

3. Prezes Urzędu występuje na piśmie o udzielenie pomocy do komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na miejsce kontroli lub organu kontroli państwowej, o którym mowa w ust. 1, co najmniej 7 dni przed planowanym dniem wszczęcia kontroli. W przypadkach niecierpiących zwłoki Prezes Urzędu występuje z wnioskiem, co najmniej 3 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia kontroli.

4. Koszty poniesione przez Policję lub organ kontroli państwowej z tytułu udzielonej pomocy w kontroli ponosi Prezes Urzędu. Koszty te ustala się według stawki zryczałtowanej w wysokości 1,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego,

ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za każdy przypadek udzielenia pomocy.”;

30) w art. 105d dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Odpowiedzi na pytania udzielone przez osoby, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby lub osób wymienionych w ust. 2 w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”;

31) po art. 105d dodaje się art. 105da w brzmieniu:

„Art. 105da. 1. Jeżeli w toku kontroli kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że ujawnione w toku kontroli pisma lub dokumenty, w tym zawarte na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub w systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2:

- 1) zawierają pisemną komunikację między kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą, o której mowa w art. 2a tej ustawy, wytworzoną w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego jest przeprowadzana kontrola, lub
- 2) zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej od osób, o których mowa w pkt 1, w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego jest przeprowadzana kontrola

– kontrolujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu kontroli.

2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, kontrolujący może zapoznać się pobieżnie z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia. Kontrolujący jest uprawniony do żądania od kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz przygotowania wersji pisma lub dokumentu niezawierającej informacji objętych ochroną zgodnie z ust. 1, jeżeli jest to możliwe.

3. Jeżeli oświadczenie kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, o którym mowa w ust. 1, budzi wątpliwości, kontrolujący niezwłocznie, nie później niż po zakończeniu kontroli, przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy, sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści.

4. Na kontrolowanym spoczywa ciężar dowodu, że pisma lub dokumenty, o których mowa w ust. 1, spełniają przesłanki określone w tym przepisie.

5. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów po zapoznaniu się z pismami lub dokumentami, o których mowa w ust. 3, wydaje w terminie miesiąca od dnia ich przekazania postanowienie o ich zwrocie kontrolowanemu w całości albo w części, jeżeli zawierają one pisemną komunikację, o której mowa w ust. 1, i spełniają przesłanki określone w tym przepisie albo wydaje postanowienie o ich zwrocie w całości albo w części Prezesowi Urzędu na potrzeby prowadzonego postępowania. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. Postanowienie podlega wykonaniu z chwilą uprawomocnienia.”;

32) w art. 105g w ust. 4 po wyrazach „te dokumenty lub przedmioty,” dodaje się wyrazy „w tym do opieczętowania, o którym mowa w art. 105b ust. 1 pkt 7,”;

33) w art. 105i w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy przedsiębiorca lub osoba uprawniona do jego reprezentowania albo posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, sprzeciwiają się przeprowadzeniu przez Komisję Europejską kontroli w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów rozporządzenia nr 1/2003/WE lub rozporządzenia nr 139/2004/WE, osobom upoważnionym przez Prezesa Urzędu do udziału w tej kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, przysługują w toku kontroli uprawnienia, o których mowa w art. 105b, art. 105ca, art. 105da, art. 105f–105h, art. 105n, art. 105nc i art. 105o.”;

34) po art. 105l dodaje się art. 105la w brzmieniu:

„Art. 105la. Do kontroli u przedsiębiorcy w toku postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się odpowiednio art. 180, art. 224 § 1, art. 225 § 1, 2 i 4, art. 226 oraz art. 236a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego; sądem właściwym na potrzeby stosowania tych przepisów jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.”;

35) w art. 105m w ust. 5 skreśla się wyrazy „przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów”;

36) w art. 105n:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów wydaje w ciągu 72 godzin postanowienie w sprawie, o której mowa w ust. 2.”,

b) dodaje się ust. 5–9 w brzmieniu:

„5. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4, uwzględnia wniosek w całości albo odmawia uwzględnienia wniosku w całości.

6. Postanowienie o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania sąd ochrony konkurencji i konsumentów uzasadnia z urzędu, w terminie 5 dni od dnia jego wydania. W przypadku gdy odmowa udzielenia zgody na przeszukanie wynika z braku wystarczającego uzasadnienia wniosku w części, sąd ochrony konkurencji i konsumentów wskazuje w uzasadnieniu postanowienia, w jakiej części wniosek o udzielenie zgody na przeszukanie nie wyjaśniał dostatecznie podstaw do prowadzenia przeszukania.

7. W przypadku odmowy udzielenia przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów zgody na przeprowadzenie przeszukania Prezes Urzędu może przedstawić wniosek uwzględniający treść postanowienia o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania lub wskazujący na inne okoliczności faktyczne lub prawne uzasadniające przeprowadzenie przeszukania.

8. Postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania zawiera zwięzłe wskazanie zasadniczych powodów rozstrzygnięcia.

9. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania przeszukiwanemu przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem.”;

37) po art. 105n dodaje się art. 105na–105nd w brzmieniu:

„Art. 105na. 1. Sąd uzasadnia postanowienie o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania na żądanie przeszukiwanego zgłoszone w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu postanowienia.

2. Zażalenie wnosi się do sądu drugiej instancji za pośrednictwem sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje przeszukania.

3. Sąd pierwszej instancji przedstawia akta sprawy sądowi drugiej instancji w terminie 7 dni od dnia wpływu zażalenia oraz doręcza Prezesowi Urzędu odpis

zażalenia. Prezes Urzędu może wnieść odpowiedź na zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu odpisu zażalenia. Sąd drugiej instancji rozpoznaje zażalenie niezwłocznie. Postanowienie sądu uzasadnia z urzędu.

4. W przypadku uwzględnienia zażalenia w całości albo w części dowody uzyskane w wyniku przeszukania w całości albo w uwzględnionej w wyniku zażalenia części nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.

5. Od postanowienia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna nie przysługuje.

Art. 105nb. 1. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów niezwłocznie doręcza Prezesowi Urzędu postanowienie, o którym mowa w art. 105n ust. 4, a w razie uwzględnienia wniosku o przeprowadzenie przeszukania postanowienie wraz z odpisem dla przeszukiwanego.

2. Przeszukujący doręcza przeszukiwanemu odpis postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania wraz z rozpoczęciem przeszukania. W razie nieobecności przeszukiwanego odpis postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów może być okazany osobom, o których mowa w art. 105a ust. 7. Okazania dokonuje się wraz z rozpoczęciem przeszukania. W takim przypadku odpis postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania doręcza się niezwłocznie przeszukiwanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od dnia rozpoczęcia przeszukania. Potwierdzenie doręczenia Prezes Urzędu niezwłocznie przekazuje sądowi ochrony konkurencji i konsumentów.

3. Wraz z rozpoczęciem przeszukania przeszukiwanemu doręcza się również upoważnienie do przeprowadzenia przeszukania oraz okazuje legitymację służbową, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość. W razie nieobecności przeszukiwanego dokumenty te mogą być okazane innemu pracownikowi przeszukiwanego, o którym mowa w art. 105a ust. 7. W takim przypadku upoważnienie doręcza się niezwłocznie przeszukiwanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od dnia rozpoczęcia przeszukania.

Art. 105nc. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej o udzielenie pomocy w przeszukaniu, jeżeli jest to niezbędne do

przeprowadzenia przeszukania. Przepisy art. 105ca ust. 2 zdanie pierwsze i ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polega na:

- 1) umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania;
- 2) zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania przeszukania i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także ustaleniu tożsamości osób.

3. Funkcjonariusz Policji, w przypadku napotkania oporu ze strony przeszukiwanego lub innych osób, który utrudnia lub uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, ustnie wzywa te osoby do zachowania umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących.

4. W przypadku niezastosowania się do wezwania funkcjonariusz Policji podejmuje wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących.

5. Do poniesionych kosztów pomocy udzielonej przez Policję lub organ kontroli państwowej przepis art. 105ca ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 105nd. Przeszukanie przeprowadza się w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, przy czym za zgodą przedsiębiorcy lub, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, bez takiej zgody, przeszukujący mogą kontynuować przeszukanie poza tymi godzinami lub czasem faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę.”;

38) w art. 105q pkt 1–3 otrzymują brzmienie:

- „1) art. 105a ust. 2 i 4–6, art. 105b, art. 105d–105h, art. 105j i art. 105k;
- 2) art. 52 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców – w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale;
- 3) art. 180, art. 224 § 1, art. 225 § 1, 2 i 4, art. 226 oraz art. 236a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego; sądem właściwym na potrzeby stosowania tych przepisów jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.”;

39) po art. 105q dodaje się art. 105r i art. 105s w brzmieniu:

„Art. 105r. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu, na wniosek organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, działając w imieniu i na potrzeby tego organu, podejmuje niezbędne działania w celu ustalenia, czy przedsiębiorca dostosował się do czynności dochodzeniowych lub decyzji podjętych przez ten organ na podstawie przepisów prawa konkurencji tego państwa.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 105a;
- 2) przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 91 lub art. 105n;
- 3) żądanie od przedsiębiorców przekazania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów, o którym mowa w art. 50;
- 4) wezwanie świadka, o którym mowa w art. 53a;
- 5) wystąpienie do sądu o przesłuchanie świadków, o którym mowa w art. 61a.

3. Informacje uzyskane w wyniku działań, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu przekazuje niezwłocznie organowi występującemu z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1.

Art. 105s. Prezes Urzędu może wystąpić do organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w imieniu i na potrzeby którego wykonywał czynności, o których mowa w art. 53a, art. 61a, art. 105i lub art. 105r, o pokrycie kosztów związanych z wykonaniem tych czynności, w tym kosztów tłumaczeń, pracy i kosztów administracyjnych.”;

40) w art. 106:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1f w brzmieniu:

„1a. W przypadku gdy naruszenie zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy obrotów członków tego związku przedsiębiorców prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie, osiągniętych w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

1b. W przypadku, o którym mowa w ust. 1a, wysokość kwoty objętej obowiązkiem zapłaty kary pieniężnej przez członka związku przedsiębiorców nie może przekroczyć:

- 1) 10% obrotu tego członka związku przedsiębiorców, osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, obliczonego zgodnie z ust. 3–5 i 7;
- 2) 10 000 euro, w przypadku gdy ten członek związku przedsiębiorców nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w ust. 5, lub gdy jego obrót obliczony zgodnie z tym przepisem nie przekracza równowartości 100 000 euro.

1c. W przypadku nałożenia na związek przedsiębiorców kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, uwzględniającej obrót jego członków, w sytuacji niewypłacalności tego związku, związek wzywa swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary pieniężnej.

1d. W przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1c, nie zostaną wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary pieniężnej nałożonej na związek przedsiębiorców, Prezes Urzędu może żądać zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty kary pieniężnej od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku. Przepisy art. 366 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się odpowiednio.

1e. W przypadku nieuiszczenia przez przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1d, kwoty pokrywającej w całości wysokość kary pieniężnej nałożonej na związek przedsiębiorców, Prezes Urzędu może żądać zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty tej kary od każdego przedsiębiorcy będącego członkiem tego związku, jeżeli przedsiębiorca ten prowadził działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia.

1f. Prezes Urzędu nie żąda uiszczenia kary na podstawie ust. 1d i 1e od przedsiębiorcy, który wykaże, że nie wdrożył decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, i nie wiedział o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansował się od niej przed wszczęciem postępowania.”,

b) w ust. 2:

- we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro” zastępuje się wyrazami „nie większej niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”,
- w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 10 ust. 4 i 5, art. 12 ust. 1 i art. 89 ust. 1.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 2, w przypadku niestawiennictwa

bez usprawiedliwionej przyczyny na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a, lub na przesłuchaniu na rozprawie, o której mowa w art. 60:

- 1) tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą;
- 2) osoby upoważnionej do stawiennictwa na przesłuchaniu w imieniu tego przedsiębiorcy.”,

d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Obliczając obrót, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, Prezes Urzędu uwzględnia również obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ oraz przedsiębiorców, na których ten decydujący wpływ jest przez nich wywierany.”;

41) w art. 106a dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie nakłada się na osobę, która pełni albo pełniła funkcję kierowniczą lub zarządczą lub jest albo była pracownikiem u przedsiębiorcy, który złożył wniosek o zwolnienie z kary w ramach programu łagodzenia kar do organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku gdy:

- 1) wniosek ten dotyczy porozumienia naruszającego zakaz, o którym mowa w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE, lub zakaz określony w przepisach prawa konkurencji tego państwa;
- 2) porozumienie, o którym mowa w pkt 1, stanowi jednocześnie naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE – w przypadku gdy organem właściwym do stwierdzenia naruszenia zakazu jest Prezes Urzędu i wniosek ten jest zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5;
- 3) osoby te aktywnie współpracują z organem ochrony konkurencji prowadzącym postępowanie;
- 4) wniosek ten został złożony przed poinformowaniem tych osób przez Prezesa Urzędu o wszczęciu postępowania antymonopolowego w sprawie dopuszczenia przez te

osoby do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE.

5. Prezes Urzędu występuje do organu ochrony konkurencji, o którym mowa w ust. 4, o przekazanie informacji niezbędnych do ustalenia istnienia przesłanek uzasadniających nienakładanie kary pieniężnej na osobę, o której mowa w tym przepisie.”;

42) po art. 106b dodaje się art. 106c w brzmieniu:

„Art. 106c. 1. W przypadku stwierdzenia, że na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, Prezes Urzędu może nałożyć, w decyzji, o której mowa w art. 106 ust. 1, łączną karę pieniężną na tego przedsiębiorcę i na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających na niego decydujący wpływ. Przepis art. 106 ust. 3a stosuje się.

2. Przedsiębiorca, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, oraz przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający na niego decydujący wpływ ponoszą solidarną odpowiedzialność za karę pieniężną, o której mowa w ust. 1.

3. Do odpowiedzialności solidarnej, o której mowa w ust. 2, przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny dla zobowiązań cywilnoprawnych stosuje się odpowiednio.”;

43) art. 107 otrzymuje brzmienie:

„Art. 107. 1. Niezależnie od kary pieniężnej nałożonej na podstawie art. 106 ust. 2 lub 2a, Prezes Urzędu, w celu przymuszenia przedsiębiorcy do wykonania nałożonych na niego obowiązków, może nałożyć na tego przedsiębiorcę, w drodze decyzji, okresową karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5% średniego dziennego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia:

1) w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 10, art. 12 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i 4, art. 23b, art. 23c ust. 1, art. 26, art. 27 ust. 2, art. 28 ust. 1, art. 89 ust. 1 i 3 oraz art. 101a ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 105g ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk

- ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, niedozwolonych postanowień wzorców umów oraz koncentracji;
- 2) w wykonaniu żądania Prezesa Urzędu, o którym mowa w art. 50 ust. 1;
 - 3) w przypadku niestawiennictwa bez usprawiedliwionej przyczyny na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a:
 - a) tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą,
 - b) osoby upoważnionej do stawiennictwa na przesłuchaniu w imieniu tego przedsiębiorcy;
 - 4) w przypadku uniemożliwiania lub utrudniania rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i;
 - 5) w przypadku uniemożliwiania lub utrudniania rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n.
2. Okresową karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.”;
- 44) w art. 108:
- a) w ust. 3 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) osobę upoważnioną do stawiania się i udzielenia wyjaśnień w imieniu przedsiębiorcy na rozprawie, o której mowa w art. 60, lub przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a, za niestawiennictwo bez usprawiedliwionej przyczyny na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a, lub na przesłuchaniu na rozprawie, o której mowa w art. 60, albo za nieuzasadnioną odmowę udzielenia wyjaśnień w toku przesłuchania lub przesłuchania na rozprawie, o której mowa w art. 60.”;
 - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, na osobę fizyczną, która nie udzieliła informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 albo udzieliła nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.”;
 - c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, na każdego, kto wykorzystał informacje z oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o jej obniżenie,

propozycji ugodowej lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, w innym celu niż określony w art. 70 ust. 2.”;

45) po art. 108 dodaje się art. 108a w brzmieniu:

„Art. 108a. W przypadku nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 przez osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą albo w przypadku udzielenia przez tę osobę informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, podstawę nałożenia kary pieniężnej na tę osobę stanowi art. 106 ust. 2 pkt 2.”;

46) w art. 111 w ust. 1:

a) pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) art. 106 ust. 2, art.106a ust. 2a, art. 107 ust. 1 pkt 2–5 i art. 108 ust. 2 i 3 – wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania;

4) art. 107 ust. 1 pkt 1 i art. 108 ust. 1 pkt 1 – skutki rynkowe niewykonania decyzji, postanowień lub wyroków, o których mowa w art. 107 ust. 1;”;

b) dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

„5) art. 108 ust. 3a, 5 i ust. 6 pkt 1 – warunki osobiste osoby, na którą jest nakładana kara pieniężna, oraz wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania;

6) art. 108 ust. 6 pkt 2 – wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania, a w przypadku osoby fizycznej – również warunki osobiste osoby, na którą jest nakładana kara pieniężna.”;

47) w dziale VII rozdział 2 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 2

Odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie w sprawach porozumień ograniczających konkurencję

Art. 113a. 1. Przedsiębiorca, który zawarł porozumienie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, może złożyć do Prezesa Urzędu wnioski o:

1) odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, zwany dalej „wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej”, lub

2) obniżenie kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, zwany dalej „wnioskiem o obniżenie kary pieniężnej”.

2. Wniosek o obniżenie kary pieniężnej może być złożony przez przedsiębiorcę w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej albo po jego złożeniu przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, w formie oświadczenia w przedmiocie uznania złożonego wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, w przypadku jego nieuwzględnienia przez Prezesa Urzędu, za wniosek o obniżenie kary pieniężnej.

3. W przypadku nieuwzględnienia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej w związku z niespełnieniem przez wnioskodawcę warunków, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub 3, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do złożenia, w terminie 7 dni, oświadczenia w przedmiocie uznania tego wniosku za wniosek o obniżenie kary pieniężnej, o ile wniosek ten nie został złożony w sposób, o którym mowa w ust. 2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, przepisu art. 113g nie stosuje się.

4. W przypadku złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej w sposób, o którym mowa w ust. 2, lub w przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, wniosek o obniżenie kary pieniężnej uznaje się za złożony w chwili złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

5. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zawiera nazwę i adres wnioskodawcy oraz opis porozumienia wskazujący w szczególności:

- 1) uczestników porozumienia;
- 2) produkty lub usługi, których dotyczy porozumienie;
- 3) terytorium, którego dotyczy porozumienie;
- 4) cel porozumienia;
- 5) okoliczności zawarcia porozumienia oraz przystąpienia do niego przez wnioskodawcę;
- 6) szczegółowy opis okoliczności i sposobu funkcjonowania porozumienia oraz charakteru praktyk stosowanych w ramach porozumienia;
- 7) czas trwania porozumienia;
- 8) rolę w porozumieniu jego uczestników, w tym wnioskodawcy;
- 9) imiona, nazwiska i stanowiska służbowe osób pełniących w naruszeniu istotną rolę wraz z jej opisem;
- 10) czy wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosek o obniżenie kary pieniężnej lub inny wniosek, którego charakter jest równoważny takim

wnioskom, został złożony również do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa;

11) czy wnioskodawca planuje złożenie takiego wniosku do organów wymienionych w pkt 10.

6. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie podlega uwzględnieniu, w przypadku gdy Prezes Urzędu poweźmie informację o tym, że przedsiębiorca planujący złożenie wniosku, od powzięcia takiego zamiaru:

- 1) niszczył, fałszował lub ukrywał dowody istnienia porozumienia;
- 2) ujawnił zamiar złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub jakiegokolwiek elementy tego wniosku, z wyłączeniem ujawnienia ich Komisji Europejskiej lub organom ochrony konkurencji innych państw.

7. Na żądanie wnioskodawcy Prezes Urzędu potwierdza datę i godzinę złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

8. Wnioskodawca jest obowiązany współpracować z Prezesem Urzędu z zachowaniem dobrej wiary, w sposób stały, sprawny i w pełnym zakresie od złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej do zakończenia postępowania w sprawie, w której został złożony ten wniosek, w szczególności:

- 1) z własnej inicjatywy i na żądanie Prezesa Urzędu przedstawiać niezwłocznie wszelkie dowody lub informacje dotyczące porozumienia, którymi dysponuje albo którymi może dysponować, mające istotne znaczenie dla sprawy;
- 2) umożliwiać odebranie przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od osób zarządzających wnioskodawcy, pracowników wnioskodawcy oraz osób wykonujących czynności w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej, a także podejmować należyte środki w celu umożliwienia odebrania przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od osób będących w przeszłości osobami zarządzającymi wnioskodawcy oraz byłych pracowników wnioskodawcy lub osób wykonujących w przeszłości czynności, w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- 3) pozostawać do dyspozycji Prezesa Urzędu w celu udzielenia wyjaśnień mogących przyczynić się do ustalenia faktów;
- 4) nie niszczyć, nie fałszować, nie zatajać istotnych dowodów lub informacji związanych ze sprawą;
- 5) nie ujawniać faktu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej ani jego elementów bez zgody Prezesa Urzędu.

9. Wnioskodawca, który nie zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, jest obowiązany zaprzestać tego uczestnictwa niezwłocznie po złożeniu wniosku, z wyłączeniem działań, których podjęcie, w ocenie Prezesa Urzędu, jest niezbędne do zapewnienia skuteczności postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu.

Art. 113b. 1. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia wnioskodawcy kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, w przypadku gdy wnioskodawca ten łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5, spełnił warunki określone w art. 113a ust. 8 i 9 oraz nie podjął działań skutkujących nieuwzględnieniem wniosku, o których mowa w art. 113a ust. 6;
- 2) jako pierwszy przedstawił:
 - a) dowód lub informację pozwalające na wystąpienie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów z wnioskiem o udzielenie zgody na przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 105n ust. 1, w związku z porozumieniem, którego wniosek dotyczy, o ile w chwili przedstawienia tego dowodu lub informacji Prezes Urzędu nie posiadał dowodów lub informacji pozwalających na przeprowadzenie przeszukania lub nie rozpoczął jeszcze przeszukania dotyczącego tego porozumienia, albo
 - b) dowód, który w ocenie Prezesa Urzędu jest wystarczający do stwierdzenia naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, o ile Prezes Urzędu nie posiadał w chwili złożenia wniosku dowodu wystarczającego na stwierdzenie tego naruszenia, a żaden inny wnioskodawca nie spełnił w tym samym czasie warunku określonego w lit. a;
- 3) nie podejmował działań służących przymuszeniu innych przedsiębiorców do przystąpienia lub kontynuowania uczestnictwa w porozumieniu.

2. Przedsiębiorca, którego wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie zostanie uwzględniony, może ubiegać się o obniżenie kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE zgodnie z art. 113c.

Art. 113c. 1. Prezes Urzędu obniża karę pieniężną, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, nakładaną na wnioskodawcę, jeżeli wnioskodawca ten:

- 1) złożył wniosek o obniżenie kary pieniężnej spełniający wymogi określone w art. 113a ust. 5;
- 2) przedstawił dowód na potwierdzenie istnienia porozumienia mający istotną wartość dodaną na potrzeby udowodnienia naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE – w porównaniu do materiału dowodowego posiadanego przez Prezesa Urzędu w chwili złożenia wniosku o obniżenie kary pieniężnej;
- 3) współpracował z Prezesem Urzędu od dnia złożenia wniosku o obniżenie kary pieniężnej do zakończenia postępowania w sprawie, w sposób określony w art. 113a ust. 8;
- 4) nie podjął działań, o których mowa w art. 113a ust. 6;
- 5) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o obniżenie kary pieniężnej albo niezwłocznie po jego złożeniu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, przepis art. 113a ust. 9 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada karę pieniężną obniżoną o:

- 1) 30–50% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony na wnioskodawcę, który jako pierwszy spełnił warunki, o których mowa w ust. 1;
- 2) 20–30% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony – na wnioskodawcę, który jako drugi spełnił warunki, o których mowa w ust. 1;
- 3) maksymalnie 20% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona na przedsiębiorcę, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony na pozostałych wnioskodawców, którzy spełnili warunki, o których mowa w ust. 1.

4. W przypadku przedstawienia przez wnioskodawcę istotnych dowodów, które Prezes Urzędu wykorzysta do wykazania istnienia dodatkowych okoliczności, prowadzących do podwyższenia kar pieniężnych nakładanych na uczestników porozumienia, Prezes Urzędu nie bierze pod uwagę tych dodatkowych okoliczności przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej nakładanej na wnioskodawcę, który przedstawił te

dowody, jeżeli do podwyższenia nakładanych kar pieniężnych nie doszłoby w przypadku nieprzedstawienia przez wnioskodawcę tych dowodów.

Art. 113d. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca, o którym mowa w art. 113a ust. 1 pkt 2, przed wydaniem decyzji w sprawie, w której złożył wniosek o obniżenie kary pieniężnej, jako pierwszy z uczestników innego porozumienia w sprawie, którego nie zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe lub wyjaśniające, złożył również wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej dotyczący tego innego porozumienia i przedstawił Prezesowi Urzędu informacje lub dowód, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2, Prezes Urzędu w sprawie, w której został złożony:

- 1) pierwszy wniosek – obniża wysokość kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, o której mowa w art. 113c ust. 3, o 30%;
- 2) wniosek dotyczący innego porozumienia – odstępuje od wymierzenia temu przedsiębiorcy kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, jeżeli spełnił on łącznie warunki, o których mowa w art. 113b.

2. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w art. 113e, dotyczącego innego porozumienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes Urzędu obniża wysokość kary pieniężnej nakładanej na przedsiębiorcę w sprawie, w której został złożony pierwszy wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli brakujące informacje lub dowody zostały uzupełnione w terminie, o którym mowa w art. 113e ust. 3.

Art. 113e. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca nie dysponuje informacjami w zakresie określonym w art. 113a ust. 5 lub dowodami lub informacjami, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 1 pkt 2, może złożyć do Prezesa Urzędu wniosek o wyznaczenie terminu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera opis porozumienia, który wskazuje co najmniej imię i nazwisko lub nazwę i adres wnioskodawcy, informacje, o których mowa w art. 113a ust. 5 pkt 1–3, 7, 9 i 10, oraz informacje dotyczące charakteru praktyki objętej porozumieniem, jeżeli wnioskodawca dysponuje takimi informacjami.

3. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu niezwłocznie po jego złożeniu wyznacza termin na złożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.

4. W przypadku złożenia w wyznaczonym terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznaje ten wniosek za złożony w dacie złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

5. Niezłożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej w wyznaczonym terminie powoduje jego nieuwzględnienie.

Art. 113f. 1. W przypadku złożenia przez przedsiębiorcę do Komisji Europejskiej wniosku o zwolnienie z grzywien lub zmniejszenie grzywien, o których mowa w art. 23 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1/2003/WE, za udział w porozumieniu obejmującym terytorium więcej niż trzech państw członkowskich Unii Europejskiej, przedsiębiorca może również złożyć do Prezesa Urzędu wnioski w formie uproszczonej.

2. Wniosek w formie uproszczonej może zostać złożony również w przypadku wystąpienia przez przedsiębiorcę do Komisji Europejskiej o poświadczenie kolejności złożenia wniosku o zwolnienie z grzywien lub zmniejszenie grzywien, o których mowa w art. 23 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1/2003/WE.

3. Wniosek w formie uproszczonej zawiera:

- 1) wskazanie imienia, nazwiska lub nazwy oraz adresu wnioskodawcy;
- 2) wskazanie przedsiębiorców, którzy uczestniczyli w porozumieniu;
- 3) wskazanie produktów lub usług, których dotyczy porozumienie;
- 4) wskazanie terytorium objętego porozumieniem;
- 5) wskazanie czasu trwania oraz charakteru praktyki objętej porozumieniem;
- 6) wskazanie państw członkowskich Unii Europejskiej, w których prawdopodobnie znajdują się dowody na istnienie porozumienia;
- 7) informacje o złożonych wnioskach o złagodzenie kary lub o wnioskach, które przedsiębiorca zamierza złożyć do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa, którego dotyczy niedozwolone porozumienie.

4. Prezes Urzędu przed wszczęciem postępowania może zwrócić się do przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1, wyłącznie o przedstawienie dodatkowych wyjaśnień w zakresie informacji wskazanych w ust. 3.

5. Po otrzymaniu wniosku w formie uproszczonej Prezes Urzędu sprawdza, czy do dnia otrzymania tego wniosku nie wpłynął do Prezesa Urzędu wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosek o obniżenie kary pieniężnej lub wniosek w formie uproszczonej dotyczący tego samego porozumienia.

6. Prezes Urzędu przekazuje wnioskodawcy informację o:

- 1) niezłożeniu przez innych przedsiębiorców wniosków o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosków o obniżenie kary pieniężnej lub wniosków w formie uproszczonej dotyczących tego samego porozumienia;
- 2) spełnianiu przez złożony wniosek wymogów określonych w ust. 3.

7. Prezes Urzędu może wezwać wnioskodawcę do przedłożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej przed otrzymaniem od Komisji Europejskiej informacji o niekontynuowaniu postępowania w sprawie naruszenia, którego dotyczy wniosek, wyłącznie w przypadku gdy jest to konieczne do prawidłowego ustalenia zakresu naruszenia lub przyporządkowania sprawy do właściwego organu ochrony konkurencji.

8. W przypadku wszczęcia postępowania dotyczącego porozumienia, o którym mowa we wniosku w formie uproszczonej, Prezes Urzędu wzywa przedsiębiorcę do złożenia w wyznaczonym terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.

9. W przypadku złożenia w terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej wniosek uznaje się za złożony w dniu złożenia wniosku w formie uproszczonej, jeżeli wniosek w formie uproszczonej dotyczy produktów lub usług, obszaru oraz czasu trwania porozumienia wskazanych we wniosku o złagodzenie kary przedłożonym Komisji Europejskiej, z uwzględnieniem dokonanych aktualizacji tego wniosku.

Art. 113g. W przypadku nieuwzględnienia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej albo jego wycofania przez przedsiębiorcę wniosek zwraca się w terminie 7 dni.

Art. 113h. Przepisy art. 113a–113e i art. 113g stosuje się odpowiednio do osób zarządzających, o których mowa w art. 6a, z uwzględnieniem art. 113i i art. 113j.

Art. 113i. Osoba zarządzająca przedstawia we wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej informacje w nim wymagane w zakresie, w jakim dysponuje nimi ze względu na pełnioną u przedsiębiorcy funkcję i swoją rolę w porozumieniu.

Art. 113j. 1. Wniosek przedsiębiorcy o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jego wniosek o obniżenie kary pieniężnej zgodny z wymogami określonymi

w art. 113a ust. 5, wraz z którym przedstawiono dowody lub informacje, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 1 pkt 2, obejmuje również:

- 1) przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę;
- 2) przedsiębiorców, na których ten przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ;
- 3) osoby zarządzające tego przedsiębiorcy, o których mowa w art. 6a;
- 4) osoby zarządzające przedsiębiorców, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. Jeżeli osoba zarządzająca współpracuje z Prezesem Urzędu od powzięcia wiadomości o złożeniu wniosku o obniżenie kary pieniężnej w sposób określony w art. 113a ust. 8, Prezes Urzędu obniża karę pieniężną nakładaną na tę osobę na tych samych zasadach, na jakich kara pieniężna zostaje obniżona w stosunku do przedsiębiorcy.

3. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia kary pieniężnej albo obniża karę pieniężną nakładaną na osobę zarządzającą spełniającą warunki, o których mowa w ust. 2, pomimo nieodstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy, który złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosek o obniżenie kary pieniężnej, albo nieobniżenia kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę z powodu niespełnienia przez niego warunków określonych w art. 113a ust. 8 i 9 lub art. 113b ust. 1 pkt 3 lub w przypadku podjęcia działań, o których mowa w art. 113a ust. 6.

Art. 113k. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i wnioskiem o obniżenie kary pieniężnej złożonym przez przedsiębiorcę lub osobę zarządzającą, mając na uwadze kategorię podmiotu składającego wniosek i konieczność zapewnienia rzetelnej oceny spełnienia warunków, o których mowa w art. 113b ust. 1 i art. 113c ust. 1, oraz właściwego zakwalifikowania wniosku.”;

48) po art. 113k dodaje się art. 113l w brzmieniu:

„Art. 113l. 1. Prezes Urzędu na wniosek właściwego prokuratora lub sądu lub z urzędu:

- 1) przekazuje informacje niezbędne do ustalenia istnienia podstaw niepodlegania karze sprawcy przestępstwa określonego w art. 305 § 1 lub § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600 oraz z 2023 r. poz. ...), w związku z zaistnieniem przesłanek, o których mowa w art. 305 § 4 tej ustawy;

- 2) występuje do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przekazanie informacji niezbędnych do ustalenia istnienia podstaw niepodlegania karze sprawcy przestępstwa określonego w art. 305 § 1 lub § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w związku z zaistnieniem przesłanek, o których mowa w art. 305 § 4 tej ustawy.

2. Przepis ust. 1 nie wyłącza obowiązków, o których mowa w art. 15 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.”;

- 49) po dziale VII dodaje się dział VIIa w brzmieniu:

„DZIAŁ VIIA

Wzajemna pomoc w sprawach powiadomień lub egzekucji kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych w sprawach dotyczących naruszeń art. 101 i art. 102 TFUE

Art. 113m. 1. Prezes Urzędu na wniosek i w imieniu organu wnioskującego powiadamia podmiot wskazany w tym wniosku o:

- 1) wstępnych zastrzeżeniach dotyczących domniemanego naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE lub decyzjach wydanych w zastosowaniu tych przepisów;
- 2) aktach proceduralnych podjętych w kontekście prowadzonego przez organ wnioskujący postępowania dotyczącego stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, które podlegają notyfikacji zgodnie z przepisami państwa organu wnioskującego;
- 3) innych istotnych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, w tym o dokumentach dotyczących wykonania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu wykonuje bez zbędnej zwłoki za pomocą jednolitego instrumentu, którego załącznik stanowi kopia dokumentu podlegającego notyfikacji.

3. Jednolity instrument, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres powiadamianego podmiotu oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu;
- 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności;
- 3) streszczenie załączonej kopii dokumentu podlegającego notyfikacji;
- 4) nazwę oraz adres oraz dane kontaktowe Prezesa Urzędu;
- 5) informację o terminie, w którym powinno zostać dokonane powiadomienie, w szczególności informację o terminach ustawowych lub terminach przedawnienia.

4. Prezes Urzędu może zwrócić się do organu wnioskującego o przedstawienie dodatkowych informacji niezbędnych do realizacji wniosku.

5. Prezes Urzędu wykonuje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy został on sporządzony w języku polskim lub w innym języku uprzednio uzgodnionym przez Prezesa Urzędu i organ wnioskujący wraz z tłumaczeniem na język polski dokumentu podlegającego notyfikacji.

6. Do wykonania wniosku, o którym mowa w ust.1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego o doręczeniach.

7. Podmiotowi, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, przysługuje zażalenie na czynności Prezesa Urzędu w przedmiocie wykonania wniosku, o którym mowa w ust. 1, podjęte z naruszeniem przepisów, o których mowa w ust. 6, powodujące nieskuteczność doręczenia temu podmiotowi dokumentów, o których mowa w ust. 1. Zażalenie wnosi się do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 7 dni od dnia, w którym podmiot dowiedział się o dokonaniu tych czynności.

Art. 113n. Prezes Urzędu, po uprzednim poinformowaniu organu wnioskującego, odmawia wykonania wniosku, o którym mowa w art. 113m, w przypadku gdy:

- 1) wniosek nie spełnia wymogów przewidzianych w art. 113m;
- 2) wykonanie wniosku jest w oczywisty sposób sprzeczne z porządkiem publicznym Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 113o. Prezes Urzędu może wystąpić do organu wnioskującego o pokrycie kosztów działań związanych z wykonaniem wniosku, o którym mowa w art. 113m, w tym kosztów tłumaczeń, pracy i kosztów administracyjnych.

Art. 113p. 1. Prezes Urzędu może wystąpić do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej z wnioskiem o powiadomienie, w imieniu Prezesa Urzędu, podmiotu, w stosunku do którego Prezes Urzędu podjął czynności w ramach stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, o decyzjach, postanowieniach oraz innych dokumentach dotyczących stosowania tych przepisów, w szczególności o dokumentach dotyczących wykonania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, w tym o postanowieniach o odroczeniu uiszczenia kary pieniężnej albo rozłożeniu jej na raty.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu dołącza jednolity instrument, którego załącznik stanowi kopia dokumentu, o którym mowa w ust. 1. Przepis art. 113m ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3. Wniosek sporządza się w języku urzędowym państwa członkowskiego Unii Europejskiej realizującego wniosek o powiadomienie lub w innym języku uprzednio uzgodnionym przez Prezesa Urzędu i to państwo. Prezes Urzędu wraz z wnioskiem przesyła tłumaczenie dokumentu, o którym mowa w ust. 1, na język urzędowy tego państwa.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może wnieść zarzuty do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2.

5. Podstawą zarzutu może być niezgodne z treścią dokumentu będącego przedmiotem wniosku, o którym mowa w ust. 1, określenie w jednolitym instrumencie:

- 1) podmiotu, którego dotyczy wniosek, o którym mowa w ust. 1;
- 2) istotnych faktów lub okoliczności przedstawionych w streszczeniu, o którym mowa w art. 113m ust. 3 pkt 2.

6. Zarzuty do jednolitego instrumentu wnosi się do Prezesa Urzędu w okresie realizacji przez państwo członkowskie Unii Europejskiej wniosku, o którym mowa w ust. 1.

7. Prezes Urzędu niezwłocznie informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o wszczęciu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu.

8. Prezes Urzędu wydaje postanowienie:

- 1) o niedopuszczalności zarzutów – w przypadku gdy podstawa zarzutu jest określona w sposób niezgodny z ust. 5;
- 2) w sprawie:
 - a) uznania zarzutów w całości albo w części,
 - b) odmowy uznania zarzutów.

9. Na postanowienie o niedopuszczalności zarzutów oraz na postanowienie w sprawie zarzutów podmiotowi służy zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

10. Prezes Urzędu niezwłocznie po ostatecznym zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu:

- 1) wycofuje wniosek, o którym mowa w ust. 1, wskazując przyczynę wycofania wniosku;
- 2) zmienia wniosek, o którym mowa w ust. 1, wskazując przyczynę zmiany, oraz sporządza zmieniony jednolity instrument;

- 3) informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu.

Art. 113q. Prezes Urzędu na żądanie państwa członkowskiego Unii Europejskiej realizującego wniosek o powiadomienie pokrywa koszty działań związanych z realizacją wniosku, o którym mowa w art. 113p ust. 1, w tym kosztów tłumaczeń, pracy i kosztów administracyjnych.

Art. 113r. 1. Prezes Urzędu może wystąpić do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej z wnioskiem o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, nałożonej w drodze decyzji w związku z naruszeniem art. 101 lub art. 102 TFUE, zwanym w niniejszym artykule „wnioskiem o egzekucję”, w przypadku ustalenia, że:

- 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie jest znany majątek podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, z którego kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna mogłaby być zaspokojona, lub
- 2) podmiot, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, nie ma siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Do wniosku o egzekucję Prezes Urzędu dołącza jednolity instrument, którego załącznik stanowi kopia decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

3. Jednolity instrument, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu;
- 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności dotyczących decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 3) streszczenie załączonej kopii decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 4) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe organu właściwego do realizacji wniosku o egzekucję w państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 5) informację o terminie, w którym kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna powinna zostać wyegzekwowana, w szczególności informację o terminach przedawnienia nałożonej kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 6) informację o podlegającej wykonaniu decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;

- 7) datę uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w pkt 6;
- 8) kwotę kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 9) informacje o racjonalnych staraniach podjętych przez Prezesa Urzędu w celu wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

4. Wniosek o egzekucję sporządza się w języku urzędowym państwa członkowskiego Unii Europejskiej organu realizującego wniosek. Prezes Urzędu przesyła organowi realizującemu wniosek o egzekucję tłumaczenie decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na język urzędowy tego państwa.

5. Prezes Urzędu na żądanie państwa członkowskiego Unii Europejskiej realizującego wniosek o egzekucję pokrywa koszty jego realizacji, w przypadku bezskutecznej realizacji wniosku przez to państwo.

6. Podmiot, którego dotyczy wniosek o egzekucję, może wnieść zarzuty do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2.

7. Podstawą zarzutu może być niezgodne z treścią decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, określenie w jednolitym instrumencie:

- 1) podmiotu, którego dotyczy wniosek o egzekucję;
- 2) kwoty kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 3) okresu, którego dotyczy kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna.

8. Zarzuty do jednolitego instrumentu wnosi się do Prezesa Urzędu w okresie realizacji wniosku o egzekucję przez państwo członkowskie Unii Europejskiej.

9. Prezes Urzędu niezwłocznie informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o wszczęciu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Prezes Urzędu może wystąpić z wnioskiem o dalszą egzekucję tych należności.

11. Prezes Urzędu wydaje postanowienie:

- 1) o niedopuszczalności zarzutów – w przypadku gdy podstawa zarzutu jest określona w sposób niezgodny z ust. 7;
- 2) w sprawie:
 - a) uznania zarzutów w całości albo w części,
 - b) odmowy uznania zarzutów.

12. Na postanowienie o niedopuszczalności zarzutów oraz na postanowienie w sprawie zarzutów podmiotowi służy zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

13. Prezes Urzędu niezwłocznie po ostatecznym zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu:

- 1) wycofuje wniosek o egzekucję, wskazując przyczynę wycofania wniosku;
- 2) zmienia wniosek o egzekucję, wskazując przyczynę zmiany, oraz sporządza zmieniony jednolity instrument;
- 3) występuje z wnioskiem o dalszą egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, chyba że wystąpił z takim wnioskiem na podstawie ust. 10;
- 4) informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu, w przypadku gdy wystąpił z wnioskiem o dalszą egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na podstawie ust. 10.

Art. 113s. 1. W przypadku otrzymania od organu wnioskującego wniosku o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej Prezes Urzędu weryfikuje, bez zbędnej zwłoki, czy do wniosku został dołączony jednolity instrument i kopia decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej oraz czy jednolity instrument zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu;
- 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności dotyczących decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 3) streszczenie załączonej kopii decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 4) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe Prezesa Urzędu;
- 5) informację o terminie, w którym kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna powinna zostać wyegzekwowana, w szczególności informację o terminach przedawnienia kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 6) informację o decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, podlegającej wykonaniu zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie organu wnioskującego;

- 7) datę uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w pkt 6;
- 8) kwotę kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
- 9) informację o racjonalnych staraniach podjętych przez organ wnioskujący w celu wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na własnym terytorium albo informację o braku miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, na terytorium państwa organu wnioskującego.

2. Prezes Urzędu rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dołączony do niego jednolity instrument został sporządzony w języku polskim lub innym języku uzgodnionym przez Prezesa Urzędu i organ wnioskujący.

3. Jednolity instrument, o którym mowa w ust. 1, stanowi wyłączną podstawę stosowania środków egzekucyjnych przez organ egzekucyjny. Jednolity instrument nie podlega zatwierdzeniu, uzupełnieniu lub zastąpieniu. Jednolity instrument stanowi tytuł wykonawczy w rozumieniu przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

4. Prezes Urzędu może zwrócić się do organu wnioskującego o przedstawienie dodatkowych informacji niezbędnych do realizacji wniosku, o którym mowa w ust. 1.

5. Prezes Urzędu, po uprzednim poinformowaniu organu wnioskującego, zwraca wniosek, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) nie spełnia on wymogów określonych w ust. 1 i 2;
- 2) wykonanie wniosku byłoby w oczywisty sposób sprzeczne z porządkiem publicznym Rzeczypospolitej Polskiej.

6. W przypadku gdy wniosek oraz jednolity instrument spełniają warunki określone w ust. 1 i 2, Prezes Urzędu przekazuje jednolity instrument do realizacji organowi egzekucyjnemu wraz z informacją o przeliczonej na złote, zgodnie z ust. 7, kwocie podlegającej ściągnięciu oraz numerem rachunku bankowego Urzędu. Do jednolitego instrumentu Prezes Urzędu dołącza informację o organie właściwym do rozpatrzenia zarzutów do jednolitego instrumentu.

7. Prezes Urzędu dokonuje przeliczenia na złote kwoty kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej wskazanej w walucie obcej we wniosku, o którym mowa w ust. 1, według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień nałożenia tej kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

8. Organ egzekucyjny ściąga w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji karę wskazaną we wniosku, o którym mowa w ust. 1, w kwocie

przeliczonej przez Prezesa Urzędu na złote zgodnie z ust. 7 i przekazuje ją na rachunek bankowy Urzędu wskazany zgodnie z ust. 6.

9. Na podstawie informacji przekazanych przez organ wnioskujący Prezes Urzędu informuje organ egzekucyjny o zdarzeniach mających wpływ na egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej wskazanej we wniosku, o którym mowa w ust. 1, w szczególności o:

- 1) zmianach w zakresie wysokości należności objętej wnioskiem;
- 2) odroczeniu płatności;
- 3) rozłożeniu na raty spłaty należności;
- 4) istnieniu sporu co do należności objętej wnioskiem lub dotyczącego jednolitego instrumentu.

10. W przypadku zmiany wysokości kwoty kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej objętej wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu dokonuje przeliczenia na złote zmienionej kwoty wskazanej w walucie określonej we wniosku zgodnie z ust. 7.

11. Prezes Urzędu może dokonać potrącenia poniesionych kosztów realizacji wniosku, o którym mowa w ust. 1, ze środków pieniężnych przekazanych przez organ egzekucyjny na rachunek bankowy, o którym mowa w ust. 6, w związku z realizacją tego wniosku.

12. W przypadku, o którym mowa w art. 64c § 8a zdanie pierwsze ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, 1301, 1692, 1967, 2127, 2180, 2600, 2640 i 2687 oraz z 2023 r. poz. ...), Prezes Urzędu występuje do organu wnioskującego o pokrycie kosztów egzekucyjnych powstałych w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na podstawie jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 1. Prezes Urzędu dokonuje przeliczenia kwoty kosztów egzekucyjnych na walutę państwa organu wnioskującego według kursu średniego tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień wystąpienia do organu wnioskującego.

Art. 113t. Spory dotyczące:

- 1) zgodności z prawem decyzji, postanowień oraz innych dokumentów dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, będących przedmiotem wniosku o powiadomienie, o którym mowa w art. 113m ust. 1,

- 2) kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych będących przedmiotem wniosku, o którym mowa w art. 113s ust. 1, oraz jednolitego instrumentu dołączonego do tego wniosku

– są rozstrzygane przez właściwe organy państwa organu wnioskującego zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym państwie.

Art. 113u. Terminy przedawnienia kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych będących przedmiotem wniosku, o którym mowa w art. 113s ust. 1, określają przepisy państwa organu wnioskującego.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 479²⁸ w § 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:
 - „7) wniosków o udzielenie zgody na przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 91 i art. 105n ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
 - 8) zażaleń, o których mowa w art. 113m ust. 7, art. 113p ust. 9 i art. 113r ust. 12 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.”;
- 2) w art. 479³³:
 - a) § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Do wykorzystania przez stronę informacji i dokumentów objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów przepisy art. 70 ust. 1 i 2 tej ustawy stosuje się odpowiednio.”,
 - b) uchyla się § 2b,
 - c) uchyla się § 6.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600 i 2687.

Art. 3. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, 1301, 1692, 1967, 2127, 2180, 2600, 2640 i 2687) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1a po pkt 4b dodaje się pkt 4ba w brzmieniu:
„4ba) jednolitym instrumencie – rozumie się przez to dokument państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 113s ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, z 2022 r. poz. 2581 i 2640 oraz z 2023 r. poz. ...);”;
- 2) w art. 2 w § 1 w pkt 8 w lit. g średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. h w brzmieniu:
„h) kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych nałożonych przez właściwe krajowe organy ochrony konkurencji państw członkowskich w związku z naruszeniem art. 101 lub art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;”;
- 3) w art. 5 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Uprawnione do żądania wykonania, w drodze egzekucji administracyjnej, obowiązków, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f i h oraz pkt 9, jest również państwo członkowskie lub państwo trzecie.”;
- 4) w art. 15 § 3b otrzymuje brzmienie:
„§ 3b. Przepisów § 1–3 nie stosuje się do egzekucji należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g i h.”;
- 5) w art. 26:
 - a) § 1a otrzymuje brzmienie:
„§ 1a. Za tytuł wykonawczy uznaje się również jednolity tytuł wykonawczy, zagraniczny tytuł wykonawczy oraz jednolity instrument.”,
 - b) w § 1b wyrazy „oraz zagranicznego tytułu wykonawczego” zastępuje się wyrazami „, , zagranicznego tytułu wykonawczego oraz jednolitego instrumentu”;
- 6) w art. 26e w § 5 po wyrazach „jednolitego tytułu wykonawczego” dodaje się wyrazy „oraz jednolitego instrumentu”;
- 7) po art. 56 dodaje się art. 56a w brzmieniu:
„Art. 56a. § 1. Postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu z dniem otrzymania przez organ egzekucyjny informacji o sporze dotyczącym jednolitego instrumentu lub objętej nim kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

§ 2. W przypadku otrzymania od zobowiązanego informacji, o której mowa w § 1, organ egzekucyjny niezwłocznie występuje do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o potwierdzenie tej informacji przez państwo członkowskie.

§ 3. Postępowanie egzekucyjne pozostaje zawieszane do dnia zawiadomienia organu egzekucyjnego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o ostatecznym zakończeniu sporu i sposobie jego zakończenia w państwie członkowskim albo o tym, że sporu nie wszczęto.”;

8) w art. 59 w § 2a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W zakresie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f i h oraz pkt 9, postępowanie egzekucyjne umarza się w całości albo w części w przypadku:”;

9) w art. 64c po § 8 dodaje się § 8a–8c w brzmieniu:

„§ 8a. W przypadku gdy koszty egzekucyjne powstałe w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na podstawie jednolitego instrumentu nie mogą być wyegzekwowane od zobowiązanego, organ egzekucyjny zwraca się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wystąpienie do państwa członkowskiego z wnioskiem o ich pokrycie. Postanowienia o wysokości kosztów egzekucyjnych obciążających wierzyciela nie wydaje się.

§ 8b. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przekazuje organowi egzekucyjnemu uzyskane od państwa członkowskiego środki na pokrycie kosztów egzekucyjnych w złotych.

§ 8c. Różnice występujące w końcowym rozliczeniu środków uzyskanych od państwa członkowskiego na pokrycie kosztów egzekucyjnych, wynikające ze zmiany kursu walut, traktuje się odpowiednio jako kwoty należne albo umorzone z mocy prawa. W sprawie przypisania lub umorzenia kwot związanych ze zmianą kursu walut sporządza się adnotację w rozumieniu art. 72 Kodeksu postępowania administracyjnego.”;

10) w art. 166c § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W zakresie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g i h, nie stosuje się przepisów działu IV.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600) w art. 305 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub § 2, który zawiadomił o fakcie jego popełnienia organ powołany do ścigania przestępstw lub organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisję Europejską

i ujawnił wszystkie istotne okoliczności tego przestępstwa, zanim organ powołany do ścigania przestępstw o nim się dowiedział.”

Art. 5. W ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 893 i 2414) w art. 13h wyrazy „art. 51–61” zastępuje się wyrazami „art. 51–53, art. 54–61”.

Art. 6. W ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz. 2262 oraz z 2022 r. poz. 1370) w art. 20 wyrazy „art. 51–61” zastępuje się wyrazami „art. 51–53, art. 54–61”.

Art. 7. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczyna się pierwsza kadencja, o której mowa w art. 29 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów urzędującego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 8. Do spraw, w których postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczęto przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 9. Do praktyk ograniczających konkurencję zaniechanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 93 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 10. Do informacji i dowodów uzyskanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 71 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 11. Jeżeli Sąd Okręgowy w Warszawie – sąd ochrony konkurencji i konsumentów udzielił przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zgody na przeprowadzenie przeszukania na podstawie art. 91 i art. 105n ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, przeszukanie przeprowadza się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 12. Do wniosków, o których mowa w art. 91 ust. 1 i art. 105n ust. 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 1, co do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie zostało wydane postanowienie, o którym mowa w art. 105n ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepis art. 105n ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz przepisy art. 105n ust. 5–9, art. 105na i art. 105nb ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 13. Do kontroli i przeszukań prowadzonych w przypadkach, o których mowa w art. 105i ustawy zmienianej w art. 1, rozpoczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 14. Do wniosków o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 15. 1. Przepisy art. 113p i art. 113q ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do spraw, w których Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podjął przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy czynności w ramach stosowania art. 101 lub art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

2. Przepisy art. 113r ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do kar pieniężnych nałożonych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 16. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 113k ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 113k ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej regulacji

Nowelizacja ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, z późn. zm.), dalej „ustawa”, dokonuje transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mającej na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019, str. 3), dalej „dyrektywa”. Celem dyrektywy jest zwiększenie skuteczności egzekwowania unijnych reguł konkurencji na rynku wewnętrznym przez krajowe organy ds. konkurencji państw członkowskich. Środkiem do uzyskania tego celu jest natomiast ustanowienie minimalnego zakresu uprawnień organów krajowych. Z uwagi na nieostre granice między sprawami, w których ma zastosowanie art. 101 lub art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dalej „TFUE”, a sprawami, w których organy do spraw konkurencji stosują tylko prawo krajowe proponowane zmiany dotyczyć będą obu tych obszarów. Dyrektywa zmierza do zapewnienia, aby wszystkie krajowe organy ochrony konkurencji posiadały uprawnienia odpowiadające zasadniczo uprawnieniom Komisji Europejskiej, dalej również „KE”, wynikającym z rozporządzenia Rady nr 1/2003/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz. Urz. UE L 1 z 04.01.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 08, t. 02, str. 205), dalej „rozporządzenie 1/2003”.

Na wstępie zaznaczyć należy, że już obecnie znaczna część rozwiązań przewidzianych w ustawie jest zbieżna z unijnymi standardami określonymi w dyrektywie. Niemniej jednak niektóre obszary wymagają dostosowania.

II. Zakres projektowanej regulacji

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw obejmuje takie zagadnienia, jak:

- a) pojęcie przedsiębiorstwa,
- b) stwierdzenie i wyeliminowanie naruszenia,
- c) kadencyjność Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej „Prezes Urzędu” lub „Prezes UOKiK”, zapewnienie bezstronności i przeciwdziałanie konfliktowi interesów,
- d) uzasadnienie zarzutów,

- e) żądanie informacji,
- f) wolność od samooskarżania,
- g) ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed Prezesem Urzędu,
- h) kontrola, pomoc policji i LPP (Legal professional privilege),
- i) terminy przedawnień,
- j) kary,
- k) program łagodzenia kar (*leniency*),
- l) wzajemna pomoc,
- m) zmiany wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2019 r. sygn. P 19/17,
- n) pozostałe zmiany oraz zmiany w innych ustawach (ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.), ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, z późn. zm.)) wynikające z konieczności wdrożenia dyrektywy,
- o) przepisy przejściowe i o wejściu w życie ustawy.

III. Opis proponowanych rozwiązań

1. Pojęcie przedsiębiorstwa

Dyrektywa wskazuje, że aby zapewnić skuteczne i jednolite stosowanie art. 101 i art. 102 TFUE, pojęcie przedsiębiorstwa zawarte w art. 101 i art. 102 TFUE należy stosować zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, dalej „TSUE”, czyli jako jednostkę gospodarczą, nawet jeśli składa się ona z kilku osób fizycznych lub prawnych. W związku z tym krajowe organy ochrony konkurencji powinny mieć możliwość stosowania pojęcia przedsiębiorstwa w rozumieniu orzecznictwa TSUE w celu zidentyfikowania wszystkich podmiotów należących do odpowiedzialnej za naruszenie jednostki gospodarczej. W szczególności konieczne jest zapewnienie możliwości zidentyfikowania spółki dominującej i nałożenia na nią kar za praktykę stosowaną przez jedną z jej spółek zależnych, w przypadku gdy spółka dominująca i jej spółka zależna stanowią taką jednostkę gospodarczą.

Ustawa w obecnym brzmieniu nie posługuje się pojęciem przedsiębiorstwa, lecz przedsiębiorcy, przez którego należy rozumieć, zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy, przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.), a także:

- 1) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców;
- 2) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu;
- 3) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13;
- 4) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2, z wyłączeniem przepisów dotyczących koncentracji.

Zgodnie zaś z art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Prawo pierwotne i pochodne UE nie zawierają definicji przedsiębiorstwa (ang. undertaking). Zgodnie z dorobkiem orzecznictwem UE przedsiębiorstwo to „każda osoba fizyczna lub prawna prowadząca działalność gospodarczą bez względu na jej formę organizacyjno-prawną oraz sposób finansowania”¹⁾. Jeżeli spółka dominująca i jej spółka zależna są częścią jednego organizmu gospodarczego (ang. single economic unit)²⁾ tworzą one jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 101 TFUE, co pozwala Komisji Europejskiej na skierowanie decyzji nakładającej grzywnę do spółki dominującej, bez konieczności ustalania jej bezpośredniego zaangażowania w naruszenie³⁾.

¹⁾ Po raz pierwszy w wyroku ETS z 23.04.1991 r., C-41/90, Klaus Höfner i Fritz Elser V. Macrotron GMBH, także wyroki ETS w sprawach: C-159 i 160/91 Christian Poucet p. Assurances Générales de France i Caisse Mutuelle Régionale du Languedoc-Roussillon, C-55/96 Job Centre coop. arl., C-67/96, Albany International BV p. Stichting Bedrijfspensioenfondstextielindustri.

²⁾ Wyrok ETS z 14.07.1972 r. w sprawie C-48/69 Imperial Chemical Industries p. Komisji dopuścił możliwość przypisania spółce dominującej odpowiedzialności za działania spółki zależnej w oparciu o koncepcję „single economic unit”, mając na uwadze brak samodzielności spółki zależnej oraz okoliczność, że we wszystkich sferach działalności wykonuje ona instrukcje spółki dominującej, która wywiera na nią decydujący wpływ. Doktryna znalazła także odzwierciedlenie w kontekście wyłączenia kooperacji wewnątrz grupy kapitałowej spod art. 101 TFUE. Taka definicja przedsiębiorstwa potwierdzona także m.in. w wyroku ETS z 24.10.1996 r. w sprawie C-73/95 Viho Europe p. Komisji oraz w Wytycznych Komisji Europejskiej w sprawie stosowania art. 101 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej do horyzontalnych porozumień kooperacyjnych.

³⁾ Wyrok Sądu z 14.07.2011 r. w sprawie T-190/06 Total SA i Elf Aquitaine SA p. Komisji.

Dla stwierdzenia, czy spółki stanowią jeden organizm gospodarczy należy ustalić, czy spółka dominująca wywiera na spółkę zależną „decydujący wpływ”⁴⁾. Decydujący wpływ oznacza istnienie powiązań ekonomicznych, prawnych i organizacyjnych takiego rodzaju, że spółka zależna nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych jej przez spółkę dominującą, w szczególności z uwzględnieniem więzów ekonomicznych, organizacyjnych i prawnych łączących oba te podmioty prawa⁵⁾. W szczególnym wypadku, kiedy spółka dominująca posiada cały lub prawie cały kapitał spółki zależnej, która popełniła naruszenie unijnych zasad konkurencji, istnieje wzruszalne domniemanie⁶⁾, że owa spółka dominująca rzeczywiście wywiera decydujący wpływ na swoją spółkę zależną⁷⁾.

Z uwagi na powyższe należy więc stwierdzić, że wdrożenie przepisów dyrektywy wymaga uporządkowania przepisów dotyczących możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności również przedsiębiorcy dominującego, w przypadku gdy naruszenia ustawy przez zawarcie niedozwolonego porozumienia lub nadużycie pozycji dominującej dopuścił się przedsiębiorca zależny. Względy pewności prawa wymagają legislacyjnego potwierdzenia takiej możliwości, w związku z tym proponuje się dodanie do ustawy przepisów art. 6b i art. 9a dotyczących odpowiednio zawierania niedozwolonych porozumień i nadużycia pozycji dominującej. Przepisy w zakresie możliwości przypisania odpowiedzialności będą miały taką samą konstrukcję w związku z czym zostaną opisane łącznie.

Proponowane przepisy dodawanych art. 6b i art. 9a przewidują, że w przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 lub art. 9 ustawy, naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę. Taka konstrukcja pozwoli na podjęcie działań przez Prezesa UOKiK zarówno w sytuacji, gdy

⁴⁾ Przesłanka decydującego wpływu została potwierdzona w wyroku w sprawie 107/82 Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft AEG-Telefunken p. Komisji i jest obecnie ugruntowana w orzecznictwie TSUE – patrz np. wyrok Sądu z 28.10.2020 r. Pirelli & C. SpA p. Komisja Europejska C-611/18 P i cytowane w nim orzecznictwo.

⁵⁾ Wyrok ETS z 14.07.1972 r. w sprawie C-48/69 Imperial Chemical Industries p. Komisji.

⁶⁾ Domniemanie zostało ostatecznie potwierdzone w wyroku ETS z 10.09.2009 r. w sprawie C-97/08 P, Akzo Nobel i inni p. Komisji, wcześniej w wyroku ETS z 16.11.2000 r. w sprawie C-286/98 P Mo och Domsjö p. Komisji wyrok ETS z 28.10.1983 r.

⁷⁾ Domniemanie może być obalone, lecz w praktyce jest to niezmiernie trudne. Aby obalić domniemanie, spółki muszą dostarczyć dowody wskazujące na autonomię spółki zależnej. Bez znaczenia dla obalenia domniemania będzie wykazanie, że spółka dominująca nie brała udziału w naruszeniu czy nawet nie wiedziała o zachowaniach noszących znamiona naruszenia prawa konkurencji. Wynika to z faktu, że domniemanie wywierania decydującego wpływu nie jest domnianiem winy/udziału w naruszeniu (wówczas do obalenia potrzebne byłoby udowodnienie, że podmiot nie brał w nim udziału). Odpowiedzialność spółki dominującej jest niezależna od zaangażowania w kartelu czy nawet świadomości naruszenia. Dzięki domniemaniu decydującego wpływu nie udowadniamy, że spółka matka brała udział w naruszeniu, jedynie, że formalnie jest częścią podmiotu biorącego udział w naruszeniu. Jakakolwiek forma winy po stronie spółki matki nie jest konieczna do nałożenia grzywny ani nie leży u podstaw nałożenia grzywny na spółkę dominującą.

decydujący wpływ wywierać będzie jeden, jak i większa liczba podmiotów. Powyższą regulację należy rozumieć również w ten sposób, że przedsiębiorcą wywierającym decydujący wpływ jest, w przypadku spółki „córki”, nie tylko spółka „matka”, lecz również spółka „babka” i kolejne spółki wywierające na nie decydujący wpływ.

Przez wywieranie decydującego wpływu należy rozumieć sytuację, gdy między przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne lub organizacyjne, których skutkiem jest wykonywanie lub dostosowywanie się przez przedsiębiorcę, na którego jest wywierany decydujący wpływ, do instrukcji udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ, w sposób ograniczający lub uniemożliwiający jego samodzielne zachowania na rynku.

Projektowane przepisy przewidują, że w przypadku posiadania przez spółkę więcej niż 90% udziałów w innej spółce, okoliczność wywierania decydującego wpływu będzie objęta wzruszalnym domniemaniem. Wskazany próg procentowy należy uznać za wysoki i nie budzący wątpliwości ze względu na skutki, jakie niesie za sobą wykonywanie praw wynikających z posiadania prawie wszystkich udziałów w spółce. W takim wypadku jest uzasadnione domniemanie istnienia między podmiotami takich powiązań ekonomicznych, prawnych i organizacyjnych, które skutkują brakiem samodzielności spółki zależnej. Wzruszalny charakter domniemania będzie zaś służył ochronie przedsiębiorcy.

Ponadto zastosowanie domniemania wywierania decydującego wpływu w przypadku posiadania przez podmiot wywierający wpływ udziału przekraczającego 90% kapitału spółki, na którą wpływ jest wywierany, odzwierciedla aktualną praktykę decyzyjną Komisji Europejskiej oraz orzecznictwo sądów unijnych. Ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym „domniemanie wywierania decydującego wpływu” może być zastosowane w wypadku posiadania przez spółkę „wszystkich lub prawie wszystkich udziałów” w spółce, na którą jest wywierany decydujący wpływ. Orzecznictwo unijne posługuje się nieprecyzyjnym terminem „prawie wszystkie” (ang. „almost all” lub „virtually all”), jednak analiza dotychczasowych spraw pozwoliła przyjąć, że dotyczy to przypadków, w których udział spółki dominującej w kapitale spółki zależnej, w sposób pośredni lub bezpośredni, przekraczał 90%⁸⁾.

⁸⁾ Decyzja KE z 19 stycznia 2005 r. (COMP/E-1/37.773 – MCAA) – udział 98%; wyrok SPI z dnia 30 września 2003 r. w sprawie T-203/01 Michelin przeciwko Komisji, par. 290 – udział „więcej niż 99%”; wyrok Sądu UE z 14 lipca 2011 r. w sprawie T-190/06 Total SA i Elf Aquitaine SA przeciwko KE, par 53–56 i 2 – udział 96,48%; wyrok Sądu UE z 7 czerwca 2011 r. w sprawie T-217/06 Arkema France i in. przeciwko KE – par 51–53 i 2 – udział 97,6%; wyrok Sądu UE z 27 września 2012 r. w sprawie T-344/06 Total przeciwko KE par. 38 – udział 99,73 %; wyrok TSUE z dnia 8 maja 2013 r. w sprawie C-508/11 P ENI przeciwko KE par. 47–49 – udział 99,97% ;

Przepis ten, mając na celu transpozycję art. 13 ust. 5 dyrektywy przez uregulowanie podmiotu odpowiedzialności zgodnie z aktualnym orzecznictwem unijnym, podobnie jak powołane wyżej orzecznictwo, odnosi się do kapitału spółki lub udziałów w spółce, zasadniczo nie precyzując charakteru tego kapitału⁹⁾. Kapitał zakładowy stanowi źródło finansowania posiadanych przez spółkę aktywów w formie wniesionych przez wspólników wkładów oraz z reguły przesądza o rozmiarach działalności gospodarczej spółki, zatem zasadniczo to właśnie ten kapitał będzie brany pod uwagę przy określaniu udziałów wspólników spółki. Jednocześnie należy mieć na względzie, że przepis ten nie będzie miał zastosowania jedynie do spółek prawa polskiego, lecz także do spółek z innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz z państw trzecich, zatem stosowanie siatki pojęciowej właściwej dla spółek prawa polskiego może powodować niepotrzebne wątpliwości interpretacyjne.

Mając na uwadze, że dyrektywa nakłada na państwa członkowskie Unii Europejskiej obowiązek stosowania pojęcia przedsiębiorstwa w zgodzie z art. 101 i art. 102 TFUE, także proponowany w ustawie próg procentowy zastosowania domniemania powinien odzwierciedlać ugruntowane orzecznictwo sądów europejskich. Jednocześnie regulacja ustawowa powinna być w jak największym stopniu elastyczna z uwagi na możliwą ewolucję orzecznictwa.

Należy podkreślić, że w przypadku niższych udziałów procentowych w kapitale spółki zależnej, doktryna jednolitego organizmu gospodarczego może zostać zastosowana, ze względu na istniejące między spółkami powiązania umożliwiające wywieranie decydującego wpływu, jednak KE nie stosowała w takich wypadkach domniemania. Zarówno orzecznictwo, jak i praktyka decyzyjna KE, sugeruje, że ustalając okoliczność wywierania dominującego wpływu na potrzeby doktryny jednolitego organizmu gospodarczego, nie można polegać wyłącznie na przedmiotowym domniemaniu, gdy spółka posiada udział 90% lub mniej w kapitale spółki, na którą ten wpływ jest wywierany.

W projektowanych przepisach przewidziano mechanizm fakultatywności wszczęcia postępowania przeciwko przedsiębiorcy wywierającemu decydujący wpływ. Rozwiązanie to ma służyć zwiększaniu skuteczności ścigania naruszeń reguł konkurencji, a zarazem

⁹⁾ Wyrok Trybunału z 10 września 2009 r w sprawie C-97/08 P – Akzo Nobel i in. przeciwko Komisji ustanawiający przedmiotowe domniemanie odnosi się do kapitału (ang. capital,) lub udziałów (shareholding), podobnie wyrok Trybunału z 29 marca 2011 r. w sprawie C-201/09 P – ArcelorMittal Luxembourg przeciwko Komisji. Jednocześnie część wyroków posługuje się pojęciem kapitału zakładowego (share capital) zamiennie z pojęciem kapitał (capital) np. Wyrok Trybunału z 27 stycznia 2021 r. w sprawie C-595/18 P The Goldman Sachs Group przeciwko Komisji, Wyrok Trybunału z 20 stycznia 2011 r. w sprawie C-90/09 P – General Química and Others przeciwko Komisji.

zapewnienia skuteczności wdrażania przez Rzeczpospolitą Polską prawa unijnego, tj. art. 101 i art. 102 TFUE. Takie rozwiązanie pozwoli na koncentrację materiału dowodowego, przyspieszenie postępowania oraz zapewnienie spójności rozstrzygnięć bez uszczerbku dla prawa strony do obrony i możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym przez którąkolwiek ze stron.

Specyfika działań Prezesa Urzędu przewiduje, że jako krajowy organ ochrony konkurencji jest on zobligowany przez rozporządzenie 1/2003 do równoległego prowadzenia postępowania w sprawie podejrzenia naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE, jeżeli wszczyna postępowanie na podstawie prawa krajowego (art. 6 lub art. 9 ustawy), a sprawa wywiera wpływ na handel między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, przy czym pojęcie „wpływu na handel” ma charakter szeroki i może dotyczyć po prostu sprawy, która obejmuje cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej jako istotnej części rynku wewnętrznego Unii Europejskiej. Oznacza to, że przepisy art. 6b oraz art. 9a będą najczęściej stosowane równoległe do przepisów art. 101 i art. 102 TFUE. Istotą art. 6b i art. 9a jest sprecyzowanie charakteru odpowiedzialności spółek wywierających decydujący wpływ i tym samym zbliżenie prawa polskiego do prawa unijnego (pojęcie „przedsiębiorstwa” w art. 101 i art. 102 TFUE).

W praktyce decydujący wpływ może być wywierany w złożonych układach korporacyjnych. Przykładowo w Polsce w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, z późn. zm.) inkorporowany może być podmiot stanowiący „przedstawiciela” określonego międzynarodowego przedsiębiorstwa w Polsce („emanację” obecności tego przedsiębiorstwa na rynku polskim). Jednocześnie taki inkorporowany w Polsce przedsiębiorca może pozostawać pod decydującym wpływem innego przedsiębiorcy, inkorporowanego w innym państwie Unii Europejskiej (np. zarządzającego działalnością przedsiębiorstwa w całej Europie), który z kolei może pozostawać pod decydującym wpływem przedsiębiorcy inkorporowanego poza Unią Europejską (np. zarządzającego określonym typem aktywności tego przedsiębiorstwa na świecie), będącego w dalszej kolejności pod wpływem kolejnego przedsiębiorcy inkorporowanego poza Unią Europejską (np. zarządzającego całością działań przedsiębiorstwa).

Projektowane rozwiązanie, tj. dopuszczenie fakultatywności wszczęcia postępowania przeciwko podmiotowi wywierającemu decydujący wpływ, a tym samym pewnej elastyczności doboru stron postępowania, ma zagwarantować, że w praktyce postępowania przeciwko spółkom wywierającym decydujący wpływ wszczynane będą w sposób sprzyjający skuteczności reguł konkurencji. W przywołanym wcześniej przykładzie układu korporacyjnego

nie w każdym przypadku wszczynanie postępowania przeciwko wszystkim składającym się na przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 101 i art. 102 TFUE podmiotom (tj. zarazem podmiotom wywierającym decydujący wpływ, o którym mowa w art. 6b i art. 9a ustawy) musi stanowić optymalny sposób zapewnienia skuteczności prawa. W szczególności obligatoryjne wszczęcie postępowania przeciwko spółkom spoza Unii Europejskiej może przyczyniać się do wydłużenia postępowań z uwagi na konieczność włączenia do postępowania podmiotu prawa obcego, posługującego się roboczo innym językiem niż język polski lub język urzędowy Unii Europejskiej. Obligatoryjność w powyższym zakresie może przekładać się również na obciążenie sądów, ponieważ postępowania z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu również musiałby obejmować tego rodzaju podmioty.

Należy jednak zwrócić uwagę, że jest możliwa też sytuacja odwrotna. Już obecnie w praktyce Prezesa Urzędu zdarza się, że dla zapewnienia skuteczności prawa polskiego wszczynane i pociągane są do odpowiedzialności podmioty spoza Polski, w tym spoza Unii Europejskiej, których działania zagrażają konkurencji na polskim rynku oraz polskim konsumentom. Ponadto istotą pojęcia „przedsiębiorstwa” w art. 101 i art. 102 TFUE oraz projektowanych art. 6b i art. 9a ustawy jest przyczynianie się do przypisywania odpowiedzialności za naruszenia prawa wszystkim zaangażowanym w nie podmiotom prawnym w celu zwiększenia skuteczności reguł konkurencji.

Z tych względów uznano, że właściwym rozwiązaniem w projektowanych przepisach będzie stworzenie jednoznacznych podstaw dla fakultatywności wszczęcia postępowania przeciwko podmiotowi wywierającemu decydujący wpływ, tak aby możliwe było wyważenie interesów w oparciu o zasadę skuteczności (effet utile) – skutecznego stosowania przepisów art. 6 ust. 1, art. 9 ust. 1 ustawy, art. 101 lub art. 102 TFUE. Rozwiązanie to opiera się na założeniu, że postępowania prowadzone przez Prezesa Urzędu wszczynane są w „interesie publicznym” i że w określonych sytuacjach interes ten może przemawiać za wszczęciem postępowania (np. spółka inkorporowana w Polsce prowadzi wąską działalność i można domniemywać, że istotna część procesu decyzyjnego przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 101 i art. 102 TFUE koncentruje się w spółce inkorporowanej poza Unią Europejską i wywierającej decydujący wpływ na polską spółkę) lub przeciwko takiemu wszczęciu lub jego ograniczeniu do podmiotów posiadających siedziby w Unii Europejskiej (zob. wcześniej opisany przykład dużej złożoności struktury korporacyjnej przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 101 i art. 102, przy jednoczesnej możliwości potencjalnie sprawniejszego prowadzenia postępowania przeciwko spółkom inkorporowanym w Unii Europejskiej we współpracy z organami innych państw

członkowskich w oparciu o implementowane przepisy dyrektywy). Projektowane rozwiązanie stanowi jednocześnie doprecyzowanie już obecnie funkcjonującego w orzecznictwie, w tym przede wszystkim orzecznictwie Sądu Najwyższego, założenia, że sam art. 88 ustawy dostarcza organowi ochrony konkurencji pewnej elastyczności w doborze stron postępowania antymonopolowego, która jest motywowana sprzyjaniem skuteczności prawa (*effet utile*), sprawności prowadzenia postępowań i eliminowania naruszeń.¹⁰⁾ Sąd Najwyższy wskazał, że dla rzetelnego ustalenia, czy dany podmiot był stroną porozumienia ograniczającego konkurencję, a także dla zagwarantowania realizacji jego uprawnień, nie jest konieczne ustalanie tożsamości wszystkich pozostałych uczestników porozumienia.

Fakultatywność projektowanego mechanizmu zawartego w art. 88 ustawy ma również sprzyjać respektowaniu art. 4 ust. 3 TFUE – brak możliwości skutecznego przeprowadzenia postępowania w sprawie naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE i sprawnego wyeliminowania tego naruszenia z rynku przez zachowanie elastyczności co do doboru stron postępowania mogłoby podważać należyte wypełnienie przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań traktatowych w zakresie zapewniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej skuteczności prawa unijnego.

Warto zwrócić uwagę także na praktykę decyzyjną Komisji Europejskiej, która niejednokrotnie korzystała ze swobody w wyborze podmiotów, przeciwko którym prowadziła postępowania, np. prowadząc postępowanie jedynie przeciwko podmiotowi dominującemu lub „omijając” podmioty pośrednie w wielopoziomowych strukturach kapitałowych. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału taka elastyczność nie narusza prawa do obrony, ponieważ nie jest ono zależne od sytuacji pozostałych podmiotów występujących w postępowaniu.¹¹⁾

¹⁰⁾ Wyrok Sądu Najwyższego z 15 lutego 2019 r. (I NSK 10/18), w którym Sąd Najwyższy potwierdził, że w sprawach dotyczących porozumień jest możliwe wszczęcie i stwierdzenie naruszenia jedynie wobec organizatora naruszenia. Projektowane rozwiązanie stanowi zastosowanie podobnego podejścia i przesądzenie o nim wprost w ustawie w odniesieniu do szczególnej kategorii spraw, tj. tych mogących potencjalnie dotyczyć spółek wywierających decydujący wpływ. Por. Wyrok SN z 4.10.2017 r., III SK 47/16, Wyrok SN z 5.12.2019 r., I NSK 1/19.

¹¹⁾ Wyrok TSUE z 11 lipca 2013 r. C-444/11 P, pkt 159 *It thus follows both from Article 23(2)(a) of Regulation No 1/2003 2004 and from the case-law referred to in the preceding paragraphs that, while the Commission may impose fines on undertakings which infringe Article 81 EC and may, where the necessary conditions are satisfied, impute responsibility for the offending conduct of a subsidiary to its parent, these are mere options;* Wyrok TSUE z 24 września 2009 r. C-125/07 (potwierdzone C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P I C-137/07 P); *Neither that provision nor the case-law, in so far as they employ the verb ‘may’ and refer to the concept of an undertaking, lay down which legal or natural person the Commission is obliged to hold responsible for the infringement or to sanction by the imposition of a fine;* Wyrok SPI z 14 grudnia 2006 r. w sprawach połączonych T-259/02 T-264/02 i T-271/02 pkt. 331, Wyrok SPI z 15 czerwca 2005 r. sprawy połączone T-71/03, T-74/03, T-87/03 i T-91/03 pkt. 52i n., Wyrok TSUE z 11 lipca 2013 r. sprawa C-444/11 P. Wyrok TSUE z 14 września 2017 r. w sprawach połączonych C-588/15 P and C-622/15 P, pkt. 145 i n. „*statement of objections is designed to ensure the exercise of the rights of the defence, individually, by each natural or legal person concerned by the administrative proceedings in relation to the competition rules*”.

Rozstrzygnięcie o wywieraniu decydującego wpływu, który przesądza o zastosowaniu art. 6b i art. 9a, tj. uznaniu, że naruszenia dopuścił się również przedsiębiorca, który wywierał decydujący wpływ na przedsiębiorcę, który naruszył zakazy określone w art. 6 lub art. 9 ustawy lub art. 101 lub art. 102 TFUE, będzie następowało w decyzji, o której mowa w art. 10 ust. 1, w której w takim wypadku Prezes UOKiK uznaje praktykę za ograniczającą konkurencję i stwierdza naruszenie zarówno przez podmiot, na który wywierany był decydujący wpływ, jak i przez podmiot który ten wpływ wywierał. Prowadzone przez Prezesa UOKiK postępowanie będzie miało na celu zarówno wykazanie, że doszło do naruszenia, jak i wykazanie okoliczności świadczących o wywieraniu decydującego wpływu. Podmiot wskazany w art. 6b i art. 9a, zgodnie z art. 88 ust. 3a, będzie stroną postępowania i będą mu przysługiwały wszelkie wynikające z tego uprawnienia, także w odniesieniu do postępowania dowodowego.

W przypadku stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ Prezes UOKiK będzie mógł nałożyć łączną karę pieniężną na tego przedsiębiorcę oraz na przedsiębiorcę, na którego ten wpływ jest wywierany (art. 106c ust. 1). Odpowiedzialność za łączną karę pieniężną nałożoną na tych przedsiębiorców będzie solidarna i znajdą do niej zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, z późn. zm.) dotyczące zobowiązań solidarnych (art. 106c ust. 2 i 3). Ponadto, na potrzeby obliczania łącznej kary pieniężnej, będą przewidziane szczególne zasady obliczania obrotu. Zgodnie z art. 106c, obliczając wysokość obrotu uwzględnia się zarówno obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ oraz przedsiębiorców, na który ten decydujący wpływ jest wywierany. Taki przepis pozwoli na uwzględnienie nie tylko obrotu przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ, lecz również wszystkich przedsiębiorców, na których decydujący wpływ jest wywierany.

Osoby zarządzające przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ na przedsiębiorcę dokonującego naruszenia zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE mogą podlegać odpowiedzialności na podstawie art. 6a ustawy. Pociągnięcie osoby zarządzającej do odpowiedzialności za naruszenie przepisów prawa konkurencji jest możliwe po spełnieniu trzech przesłanek: posiadania przymiotu osoby zarządzającej, stwierdzeniu naruszenia po stronie przedsiębiorcy oraz umyślności. Na mocy projektowanego art. 6b ustawy przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ na przedsiębiorcę naruszającego zakazy, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, będzie również podmiotem dopuszczającym się naruszenia tych zakazów. Jednak, mimo że warunkiem odpowiedzialności osoby zarządzającej jest uprzednie stwierdzenie, że naruszenia

przepisów ustawy dopuścił się przedsiębiorca, to odpowiedzialność ta ma charakter samoistny, tj. osoba fizyczna odpowiada za własne zachowanie, a nie za zachowanie cudze (tj. zachowanie przedsiębiorcy)¹²⁾. Należy zatem podkreślić, że odpowiedzialność osoby zarządzającej, także w wypadku przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ na naruszciciela, jest uzależniona od zrealizowania się przesłanki umyślności po stronie osoby fizycznej.

Ponadto projekt przewiduje w nowym art. 4a ustawy, że odpowiedzialności za naruszenie przepisów ustawy lub przepisów TFUE podlega również osoba fizyczna, która będąc przedsiębiorcą dopuściła się tego naruszenia (tj. po dokonaniu naruszenia zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej). Takie rozwiązanie pozwoli uniknąć częstych sytuacji, w których osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, chcąc uniknąć odpowiedzialności przed Prezesem UOKiK, decydowała się na (chwilowe) zaprzestanie działalności gospodarczej. Dodatkowo projekt precyzyjnie wskazuje, które przepisy ustawy nie będą miały zastosowania do takich osób. Należy jednak podkreślić, że nie oznacza to wyłączenia możliwości podejmowania przez Prezesa UOKiK działań zmierzających do usunięcia naruszenia lub pociągnięcia do odpowiedzialności osób, które prowadziły działalność gospodarczą bez dokonania jej rejestracji. Dla wskazania kogo obejmuje zakres definicji przedsiębiorcy jest kluczowe bowiem określenie, czy faktycznie prowadzona była działalność gospodarcza w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, a nie fakt rejestracji działalności gospodarczej.

Przepis ten najczęściej znajdzie zastosowanie w sprawach dotyczących praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umów wobec przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, którzy dopuścili się takich praktyk w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej, a następnie zakończyli lub zaprzestali prowadzenia działalności gospodarczej, unikając tym samym odpowiedzialności za stosowanie nieuczciwych praktyk. W dotychczasowych działaniach Prezesa UOKiK dochodziło do sytuacji, w których osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, chcąc uniknąć odpowiedzialności przed Prezesem UOKiK, decydowała się na zaprzestanie działalności gospodarczej. Ma to miejsce w szczególności przy sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa (na tzw. pokazach), podczas których przedsiębiorca oferuje konsumentom (najczęściej osobom starszym) produkty nieadekwatne do ich potrzeb po cenach znacząco odbiegających od cen rynkowych tego typu produktów (np. materac leczniczy za 4 00000 zł,

¹²⁾ A. Stawicki [w:] ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, wyd. II, red. E. Stawicki, Warszawa 2016, art. 6(a).

zestaw garnków i patelni za 7000 zł, filtry do wody za 3000 zł), często wprowadzając konsumentów w błąd co do właściwości oferowanych produktów, jak również co do przysługujących konsumentom praw (np. odmawia im prawa odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa). Proponowany przepis ma na celu wyeliminowanie sytuacji, w której przedsiębiorca, działając nieuczciwie przez naruszenie zbiorowych interesów konsumentów lub stosowanie we wzorcach umów niedozwolonych postanowień umownych, może uniknąć odpowiedzialności przez zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej. Podobnie w przypadku jednoosobowych podmiotów gospodarczych propagujących projekty promocyjne typu piramida. Projekty te są rażącym naruszeniem prawa i nieuczciwą praktyką rynkową, która bazuje przede wszystkim na zachęcaniu kolejnych konsumentów do uczestnictwa w projektach, których dochody powstają wyłącznie z wpłat nowych uczestników. Stąd tak szkodliwa jest działalność osób wykorzystujących serwisy społecznościowe, strony internetowe, w tym influencerów, blogerów, vlogerów, którzy promują projekty typu piramida, namawiając do uczestnictwa w projektach, które nie mają jakiegokolwiek szansy powodzenia poza uzyskaniem korzyści przez osoby znajdujące się na wyższych poziomach struktury.

Wskazać należy, że osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w momencie wszczęcia postępowania przez Prezesa UOKiK często przeciągają postępowanie nie odpowiadając na kierowane do nich wezwania i zaprzestają wykonywania działalności albo w momencie otrzymania pierwszego pisma od Prezesa UOKiK wykreślają swoją działalność z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, co powoduje, że prowadzone postępowanie staje się bezprzedmiotowe i należy je umorzyć. W obecnym stanie prawnym Prezes UOKiK nie posiada narzędzi umożliwiających skuteczne egzekwowanie przepisów ustawy wobec takich podmiotów.

Projektowany art. 4a daje podstawę do zastosowania ustawy do osoby fizycznej, która była przedsiębiorcą i w trakcie prowadzenia działalności naruszyła np. art. 23a ustawy, zgodnie z którym zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, lub naruszyła art. 24 ustawy, zgodnie z którym zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- 1) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji;
- 2) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji;

- 3) proponowanie konsumentom nabycia usług finansowych, które nie odpowiadają potrzebom tych konsumentów ustalonym z uwzględnieniem dostępnych przedsiębiorcy informacji w zakresie cech tych konsumentów, lub proponowanie nabycia tych usług w sposób nieadekwatny do ich charakteru.

Projektowany przepis art. 4a wskazuje też, że wobec ww. osób zastosowanie znajdzie co do zasady większość przepisów ustawy dotycząca m.in. podstaw wydawania decyzji, postępowania przed Prezesem UOKiK, kar – w tym zasady ich wymierzania, odstąpienia od nałożenia kary.

Zastosowania nie znajdą do tych osób jedynie przepisy wprost wymienione (są to przepisy, których nie da się zastosować do osoby fizycznej, która już nie prowadzi działalności gospodarczej), np. w zakresie przepisów o karach nie będzie miał zastosowania przepis art. 106 ust. 4 ustawy, który dotyczy przedsiębiorcy, który powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych przedsiębiorców, art. 106a i art. 106b, które dotyczą nakładania kary na osobę zarządzającą, czy art. 108 – dotyczący osoby pełniącej funkcję kierowniczą lub wchodzącej w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy. Przy obliczaniu wymiaru kary pieniężnej dla osoby fizycznej, która zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej, w pierwszej kolejności zastosowanie znajdzie art. 106 ust. 1 w zw. z ust. 3. Kara obliczana więc będzie w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego przez tę osobę w okresie, kiedy jeszcze prowadziła działalność gospodarczą, którą kwestionuje Prezes UOKiK, w roku poprzedzającym nałożenie kary. W przypadku gdy osoba fizyczna nie osiągnęła w okresie, kiedy jeszcze prowadziła działalność gospodarczą, obrotu w roku poprzedzającym rok nałożenia kary, podstawą wymiaru kary będzie średni obrót osiągnięty przez tę osobę w okresie, kiedy prowadziła kwestionowaną przez Prezesa UOKiK działalność gospodarczą w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary. Natomiast, jeżeli w okresie trzech lat poprzedzających rok nałożenia kary (w trakcie prowadzenia przez nią kwestionowanej przez Prezesa UOKiK działalności gospodarczej) ta osoba nie osiągnęła obrotu, Prezes UOKiK będzie mógł nałożyć karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 10 000 euro. Uwzględnienie w podstawie wymiaru kary pieniężnej obrotu osiąganego przez osobę fizyczną, która już nie prowadzi działalności gospodarczej, w okresie, kiedy prowadziła działalność kwestionowaną przez Prezesa UOKiK, pozwoli na powiązanie wysokości tej kary z prowadzoną przez nią wówczas działalnością, a tym samym zapewni, że kara pieniężna będzie proporcjonalna do korzyści, jakie ta osoba osiągnęła w związku ze stosowaniem niedozwolonych praktyk. W przypadku gdy nie będzie możliwe ustalenie obrotu osiągniętego

przez tę osobę w okresie, w którym prowadziła kwestionowana przez Prezesa UOKiK działalność, będzie możliwość nałożenia kary w wysokości nieprzekraczającej 10 000 euro. Wymiar kary pieniężnej nakładanej na taką osobę fizyczną będzie uwzględniał okoliczności, o których mowa w art. 111 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2a i 3 ustawy.

W sprawach, w których są prowadzone postępowania antymonopolowe, przepisy art. 4a ustawy będą stosowane analogicznie do przepisów dotyczących zbiorowych interesów konsumentów.

2. Stwierdzenie i wyeliminowanie naruszenia

Artykuł 10 dyrektywy przewiduje harmonizację w zakresie stwierdzenia przez organy ochrony konkurencji naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE. Przepis przewiduje zapewnienie przez państwa członkowskie UE, aby organy te mogły w drodze decyzji nakazać przedsiębiorstwom lub związkom przedsiębiorstw zaprzestanie naruszenia. W tym celu mogą one nałożyć dowolne środki zaradcze o charakterze behawioralnym lub strukturalnym, które są proporcjonalne do popełnionego naruszenia i konieczne do skutecznego zaprzestania tego naruszenia. Przy czym dyrektywa wskazuje, że zgodnie z zasadą proporcjonalności, spośród dwóch równie skutecznych środków zaradczych krajowe organy ochrony konkurencji powinny wybrać środek najmniej uciążliwy dla danego przedsiębiorstwa.

Prezes UOKiK już obecnie, na podstawie art. 10 ust. 4 i 5 ustawy, ma możliwość nałożenia takich środków w decyzji o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję (są to praktyki polegające na zawarciu niedozwolonego porozumienia bądź nadużywaniu pozycji dominującej). Polska regulacja, podobnie jak unijna, wyróżnia dwa typy środków zaradczych – behawioralne i strukturalne, mimo że na poziomie ustawowym nie wprowadza ich definicji i nie stosuje pojęć behawioralnych i strukturalnych środków zaradczych.

Pierwszy typ, środki o charakterze behawioralnym został określony w art. 10 ust. 4 ustawy. Środki te polegają na nałożeniu na przedsiębiorcę obowiązku określonego działania lub zaniechania. Działanie to jest związane ze stosowaną przez niego praktyką. Zazwyczaj środek taki polega na obowiązku powstrzymania się od określonych działań lub też na zobowiązaniu do zmiany stosowanej praktyki.

Środki behawioralne dotyczą zachowań przedsiębiorcy skierowanych „na zewnątrz”, wobec jego kontrahentów, konkurentów lub klientów. Środki te nie dokonują ingerencji w wewnętrzną strukturę przedsiębiorcy. Art. 10 ust. 4 ustawy zawiera otwarty katalog takich środków.

Drugim rodzajem środków zaradczych są środki strukturalne. Środki strukturalne to takie, które ingerują w strukturę przedsiębiorstwa (w strukturę organizacyjną, kapitałową, lub personalną),

dokonując w niej zmian w stosunku do stanu istniejącego przed naruszeniem. Środek taki jest nakładany w sytuacjach, w których struktura przedsiębiorstwa umożliwia oraz stwarza istotne bodźce do stosowania określonej praktyki, w związku z czym jej utrzymywanie się istotnie zwiększa prawdopodobieństwo takich naruszeń w przyszłości. Środek ten nakładany jest w wyjątkowych sytuacjach. Prawo unijne, jak również wzorowane na nim przepisy polskie, wskazują, że można go zastosować jedynie w sytuacji, gdy środki behawioralne mogłyby okazać się nieskuteczne albo skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy. Obecnie przepis art. 10 ust. 5 ustawy przewiduje tylko jeden środek strukturalny polegający na nałożeniu na przedsiębiorcę obowiązku powierzenia wykonywania określonej działalności gospodarczej, w tym wykonywania tej działalności na różnych szczeblach obrotu, poszczególnym podmiotom w ramach grupy kapitałowej lub odrębnym jednostkom organizacyjnym w ramach struktury przedsiębiorcy.

W celu wdrożenia dyrektywy należy więc zmienić przepisy ustawy i rozszerzyć uprawnienia Prezesa UOKiK o możliwość nałożenia dowolnego środka o charakterze strukturalnym. Z uwagi na powyższe projekt przewiduje wprowadzenie w art. 10 ust. 5 ustawy katalogu środków zaradczych o charakterze strukturalnym, które Prezes UOKiK będzie mógł nałożyć na przedsiębiorców w decyzji, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy. Prezes UOKiK miałby pełną dowolność w wyborze odpowiedniego środka strukturalnego. Prezes UOKiK, nakładając środek strukturalny, będzie mógł nakazać:

- 1) podział przedsiębiorcy;
- 2) zbycie całości lub części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców;
- 3) zbycie udziałów lub akcji zapewniających kontrolę nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami;
- 4) powierzenie wykonywania określonej działalności gospodarczej, w tym wykonywania tej działalności na różnych szczeblach obrotu, poszczególnym podmiotom w ramach grupy kapitałowej lub odrębnym jednostkom organizacyjnym w ramach struktury przedsiębiorcy;
- 5) ingerencję w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców innymi niż wymienione w pkt 1-4 środkami służącymi realizacji celu, o którym mowa w ust. 4 (w celu zaniechania stosowania praktyki lub usunięcia jej skutków).

Powyższy katalog sprawi, że Prezes UOKiK będzie mógł, w przypadku gdy będą tego wymagały okoliczności sprawy, zastosować inny środek mający na celu ingerencję w strukturę przedsiębiorcy. Takie rozwiązanie zapewni elastyczność wyboru środków strukturalnych,

a tym samym zapewni wdrożenie dyrektywy w tym zakresie. Z uwagi na większą inwazyjność tego rozwiązania w wewnętrzną strukturę i strategię przedsiębiorcy, Prezes UOKiK mógłby skorzystać z tego narzędzia jedynie w wyjątkowych okolicznościach określonych w projektowanych przepisach, tzn. w przypadku gdy inne środki mogłyby okazać się nieskuteczne lub też gdy byłyby równie skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy. Podobnie jak w przypadku pozostałych środków, także i ten środek powinien być proporcjonalny do stwierdzonego naruszenia i konieczny do usunięcia jego skutków. Takie ograniczenie jest zgodne z dyrektywą.

Jednocześnie w przypadku nałożenia środka zaradczego, zastosowanie znajdzie procedura konsultacyjna określona w art. 10 ust. 7 ustawy, w trakcie której przedsiębiorca będzie mógł się odnieść do zaproponowanego przez Prezesa UOKiK środka i przedstawić swoje stanowisko oraz argumenty przemawiające za podjęciem przez Prezesa UOKiK innych działań.

3. Kadencyjność Prezesa UOKiK, zapewnienie bezstronności i przeciwdziałanie konfliktowi interesów

Dyrektywa nakłada na państwa członkowskie UE obowiązek przyjmowania regulacji zapewniających niezależność osobom pełniącym funkcję organów antymonopolowych zarówno w zakresie jasno określonych kryteriów powołania i odwołania tych osób, jak i w odniesieniu do sposobu sprawowania tej funkcji.

Obecne regulacje w ustawie w powyższym zakresie (art. 29 i art. 30), jakkolwiek zapewniają Prezesowi UOKiK względną niezależność instytucjonalną, to wymagają modernizacji pod kątem zapewnienia możliwości wykonywania przez organ antymonopolowy ustawowych zadań w sposób niezależny. Proponowane w powyższym zakresie wzmocnienie niezależności organu antymonopolowego w Polsce stanowi realizację postulatu niejednokrotnie zgłaszanego w ostatnich latach przez środowiska skupiające osoby naukowo lub zawodowo związane ze stosowaniem prawa ochrony konkurencji i ochrony konsumentów¹³⁾. Wprowadzenie kadencyjności będzie niewątpliwie służyć skuteczniejszemu wypełnianiu przez Prezesa UOKiK jego ustawowych zadań.

Projekt zakłada wprowadzenie pięcioletniej kadencji Prezesa UOKiK. Rozwiązanie to, wraz z określeniem zamkniętego katalogu przesłanek, na podstawie których Prezes UOKiK będzie

¹³⁾ Materna, G. (2018). Projekt dyrektywy ECN+ (omówienie w aspekcie potrzeby kolejnej nowelizacji polskiego prawa ochrony konkurencji), iKAR, 2(7); Kozak M. (2019). Raz, dwa, trzy, niezależny będziesz ty... O konieczności szerszego spojrzenia na niezależność polskiego organu antymonopolowego w świetle dyrektywy ECN+, iKAR, 6(8).

mógł być odwołany przez Prezesa Rady Ministrów, ma na celu zapewnienie większej niezależności Prezesa UOKiK oraz pozwoli na planowanie polityki ochrony konkurencji i konsumentów w dłuższej perspektywie czasu. Katalog przesłanek ma charakter zamknięty i nie zawiera przesłanek o charakterze ocennym i niedookreślonym (wprowadzenie do art. 29 ust. 4 ustawy takiego rodzaju przesłanek stałoby w jawnej sprzeczności z zasadniczym celem wprowadzanej zmiany – wzmocnieniem gwarancji niezależności organu antymonopolowego). Zgodnie z projektem odwołanie Prezesa UOKiK przed końcem kadencji będzie możliwe jedynie w przypadku:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) orzeczenia zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa;
- 3) pozbawienia praw publicznych;
- 4) złożenia rezygnacji;
- 5) utraty obywatelstwa polskiego;
- 6) choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim lub innej przeszkody, trwale uniemożliwiających wykonywanie zadań;
- 7) naruszenia zakazów, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1110);
- 8) naruszenia zakazu zajmowania innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska dydaktycznego, badawczego lub badawczo-dydaktycznego na uczelni, w Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub innym podmiocie prowadzącym działalność naukową, lub stanowiska wykładowcy w Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego oraz wykonywania innych zajęć zarobkowych sprzecznych z obowiązkami Prezesa Urzędu;
- 9) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu.

Wprowadzenie wyżej wymienionych przesłanek odwołania Prezesa UOKiK w formie zamkniętego katalogu zapewni właściwą implementację dyrektywy, zgodnie z którą osoby sprawujące funkcję organów antymonopolowych nie mogą być odwołane ze stanowiska w takich organach z przyczyn związanych z właściwym wykonywaniem swoich obowiązków i uprawnień w ramach stosowania art. 101 i art. 102 TFUE (art. 10 ust. 3 dyrektywy).

Ponadto w projekcie wskazano, że kadencja Prezesa UOKiK wygasa w razie jego śmierci albo odwołania. Zgodnie z projektem, w razie wygaśnięcia kadencji Prezesa Urzędu, do czasu powołania nowego Prezesa Urzędu, jego obowiązki pełni wiceprezes Urzędu wskazany przez Prezesa Rady Ministrów.

Proponowane rozwiązanie przewiduje, że Prezes UOKiK, tak jak w obecnym stanie prawnym, będzie powoływany przez Prezesa Rady Ministrów spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Ponadto wprowadzono ograniczenie, zgodnie z którym Prezes UOKiK może zostać ponownie powołany tylko raz (art. 29 ust. 3). Wprowadzono także wymóg (projektowany art. 29 ust. 3a pkt 8), aby osoba zajmująca stanowisko Prezesa UOKiK nie pełniła uprzednio służby zawodowej ani nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633, z późn. zm.), ani nie była ich współpracownikiem.

W zakresie zmian dotyczących art. 30 ustawy projekt przewiduje, że wymogi określone w art. 29 ust. 3a i ust. 3aa będą miały również zastosowanie do wiceprezesów UOKiK. W pozostałym zakresie tryb powoływania i odwoływania wiceprezesów UOKiK nie ulegnie zmianie. Będą oni powoływani i odwoływani przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Prezesa UOKiK.

Projekt wprowadza również nowy obowiązek dla Prezesa Urzędu polegający na przygotowaniu rocznych sprawozdań z działalności Prezesa Urzędu. Rozwiązanie to stanowi wdrożenie art. 5 ust. 4 dyrektywy, który wymaga, aby organy antymonopolowe przedstawiały organowi rządowemu lub parlamentarnemu sprawozdania okresowe dotyczące swojej działalności i swoich zasobów. Sprawozdania te powinny zawierać informacje o mianowaniu i odwoływaniu członków organu decyzyjnego, o ilości zasobów przydzielonych w danym roku oraz o wszelkich zmianach tej ilości w porównaniu z latami poprzednimi. Takie sprawozdania są udostępniane publicznie. Rozwiązania wdrażające dyrektywę w tym zakresie zostały zaproponowane w art. 31aa ustawy, zgodnie z którym Prezes Urzędu będzie zobowiązany do przekazania Prezesowi Rady Ministrów sprawozdania z działalności Prezesa Urzędu zawierającego w szczególności informacje o realizacji zadań Urzędu i ich efektach, w podziale na poszczególne obszary jego działalności, o Prezesie i wiceprezesach Urzędu pełniących funkcję w danym roku kalendarzowym oraz zasobach, którymi Prezes Urzędu dysponował w danym roku kalendarzowym, wraz z informacją o zmianach w zakresie tych zasobów w porównaniu z latami poprzednimi. Sprawozdanie przekazywane będzie Prezesowi Rady Ministrów w terminie do 30 kwietnia. Ponadto sprawozdanie będzie publikowane na stronie

internetowej Urzędu. Przekazywanie sprawozdania Prezesowi Rady Ministrów wynika również z pozycji ustrojowej Prezesa Urzędu. Zgodnie art. 33a ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512) Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad działalnością administracji rządowej nieobjętą zakresem działań administracji rządowej, wykonywaną przez Prezesa UOKiK.

Ponadto projekt proponuje rozwiązania mające na celu unikanie konfliktu interesów przez wprowadzenie przepisu (art. 29 ust. 3aa), zgodnie z którym Prezes UOKiK nie będzie mógł zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska dydaktycznego, badawczego lub badawczo-dydaktycznego w uczelni, Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub innym podmiocie prowadzącym działalność naukową, lub stanowiska wykładowcy w Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego ani wykonywać innych zajęć zarobkowych sprzecznych z obowiązkami Prezesa Urzędu.

Zgodnie z art. 4 dyrektywy należy zapewnić bezstronność oraz niezależność organu antymonopolowego oraz pracowników wykonujących uprawnienia władcze na podstawie tego aktu. Należy zauważyć, że w tym zakresie w prawie krajowym obowiązują już stosowne regulacje przewidziane w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.) zapobiegające konfliktowi interesów zarówno w odniesieniu do organu administracji publicznej, jak i pracowników organu (m.in. art. 24–26 Kodeksu), jak i wymogi bezstronności oraz politycznej neutralności spoczywające na członkach korpusu służby cywilnej wynikające z ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1691). Ponadto w projekcie ustawy zaproponowano dodanie także art. 34a, zgodnie z którym Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu oraz pracownicy Urzędu wykonują swoje obowiązki i uprawnienia niezależnie od wpływów politycznych i innych wpływów zewnętrznych oraz nie mogą zwracać się o instrukcje do rządu ani innego podmiotu publicznego lub prywatnego, oraz przyjmować od nich żadnych instrukcji. W celu zapewnienia braku konfliktu interesów po ustaniu zatrudnienia lub pełnienia funkcji w art. 34a ust. 2 nałożono na Prezesa, wiceprezesów oraz pracowników Urzędu uczestniczących w wydaniu decyzji obowiązek nieangażowania się w tę samą sprawę, we wskazanym w tym przepisie okresie od ustania pracy w Urzędzie lub pełnienia swojej funkcji.

4. Uzasadnienie zarzutów

Dyrektywa stanowi, że państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem decyzji na podstawie art. 10 dyrektywy krajowe organy ochrony konkurencji przyjmowały szczegółowe uzasadnienie zarzutów (art. 3 ust. 3 zdanie drugie).

Obowiązek wydawania szczegółowego uzasadnienia zarzutów jest wskazywany jako jedno z podstawowych praw przysługujących przedsiębiorcy. Jak wyjaśnia preambuła dyrektywy w motywie 14 wykonywanie uprawnień, w tym uprawnień dochodzeniowych, przyznanych krajowym organom ochrony konkurencji powinno podlegać odpowiednim gwarancjom, które będą spełniać co najmniej normy przewidziane w ogólnych zasadach prawa Unii Europejskiej i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, zgodnie z orzecznictwem TSUE, zwłaszcza w kontekście postępowań, które mogą doprowadzić do nałożenia kar. Te gwarancje obejmują prawo do dobrej administracji i poszanowanie prawa przedsiębiorstwa do obrony, którego zasadniczym elementem jest prawo do bycia wysłuchanym. W szczególności przed podjęciem decyzji o stwierdzeniu naruszenia krajowe organy ochrony konkurencji powinny poinformować strony objęte postępowaniem o wstępnych zastrzeżeniach wniesionych wobec nich na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE w formie szczegółowego uzasadnienia zarzutów lub podobnego środka, a strony postępowania powinny mieć możliwość skutecznego przedstawienia swoich opinii w sprawie wniesionych zastrzeżeń.

W odniesieniu do art. 10 dyrektywy przyjęto, że dla implementacji tego przepisu zmieniony zostanie art. 49 ustawy w ten sposób, że obligatoryjnym elementem postanowienia o wszczęciu postępowania będzie uzasadnienie. Zgodnie z art. 10 dyrektywy przed podjęciem decyzji organy państw członkowskich powinny przyjąć „szczegółowe uzasadnienie zarzutów” (wersja polska dyrektywy), określane również jako „statement of objections”, tj. „zgłoszenie zastrzeżeń” (wersja angielska dyrektywy). Jednocześnie w motywie 14 dyrektywy doprecyzowano, że: „(...) przed podjęciem decyzji o stwierdzeniu naruszenia krajowe organy ochrony konkurencji powinny poinformować strony objęte postępowaniem o wstępnych zastrzeżeniach wniesionych wobec nich na podstawie art. 101 lub 102 TFUE w formie szczegółowego uzasadnienia zarzutów lub podobnego środka, a strony postępowania powinny mieć możliwość skutecznego przedstawienia swoich opinii w sprawie wniesionych zastrzeżeń”. Innymi słowy istotą art. 10 dyrektywy jest, aby strona postępowania otrzymała informację o wstępnych zastrzeżeniach co do jej działań rynkowych z punktu widzenia art. 101 lub art. 102 TFUE, nim zostanie wydana ewentualna decyzja, przy czym dyrektywa dopuszcza, żeby powyższe nastąpiło w „szczegółowym uzasadnieniu zarzutów” („statement of objections”, tj. „zgłoszeniu zastrzeżeń”) lub innym podobnym dokumencie.

W obecnym stanie prawnym w sprawach z zakresu ochrony konkurencji prowadzi się dwa rodzaje postępowań: wyjaśniające i antymonopolowe. Postępowania wyjaśniające służą wstępnemu poczynieniu ustaleń – w postępowaniu tym nie ma stron, a postępowanie zamykane jest w drodze postanowienia. W postępowaniu antymonopolowym występują strony i tylko w wyniku takiego postępowania jest możliwe wydanie decyzji. Prezes Urzędu wszczyna postępowanie antymonopolowe na podstawie art. 49 ustawy, przy czym postanowienie, którym wszczynane jest postępowanie, jako niezaskarżalne nie musi zawierać uzasadnienia. Jednocześnie zgodnie z art. 74 ustawy Prezes Urzędu, wydając decyzję kończącą postępowanie, uwzględnia tylko zarzuty, do których strony mogły się ustosunkować. W obecnej praktyce Prezesa Urzędu przyjęto, że niezależnie od uregulowań wynikających z ustawy oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, przed wydaniem decyzji Prezes Urzędu udostępnia stronom, w formie dodatkowej (wychodzącej poza wskazane wprost wymogi ustawowe), dokument o nazwie „Szczegółowe Uzasadnienie Zarzutów” – dokument ten jest wydawany, jeżeli Prezes Urzędu zamierza wydać decyzję stwierdzającą naruszenie i zawiera wstępną ocenę sprawy.

Projektodawca poddał pod rozagę dwie możliwości wdrożenia art. 10 dyrektywy: (a) wprowadzenie obligatoryjnego uzasadnienia postanowienia o wszczęciu postępowania (tj. zmianę art. 49 ustawy); (b) wykreowanie w ustawie zupełnie nowej instytucji w postaci dokumentu wydawanego w toku postępowania antymonopolowego i zawierającego opis wstępnych ustaleń. Projektodawca poddał także analizie sposób ukształtowania postępowania w sprawach z zakresu ochrony konkurencji przed Komisją Europejską, która również rozpatruje sprawy dotyczące naruszenia art. 101 i art. 102 TFUE, i która wydaje w swoich postępowaniach dokument określany jako „statement of objections”. Dokument ten jest wydawany przed wydaniem decyzji i zawiera opis zastrzeżeń Komisji Europejskiej w badanej sprawie oraz odniesienie się do dowodów. Do dokumentu tego strony mogą się odnieść przedstawiając swoje stanowisko, w tym ewentualnie kolejne dowody na jego poparcie. Po wydaniu „statement of objections” Komisja Europejska może wydać kolejne (zmienione) „statement of objections” lub uzupełnić pierwotne „statement of objections” w nowym dokumencie określanym jako „supplementary statement of objections” (uzupełnienie zgłoszenia zastrzeżeń). Innymi słowy po wydaniu „statement of objections” jest możliwe w sprawie pojawienie się nowych dowodów oraz wymiana pism ze stroną postępowania. Jednocześnie zgodnie np. z akapitem 4 obwieszczenia Komisji dotyczącego zasad dostępu do akt Komisji w sprawach na mocy art. 81 i 82 Traktatu WE, art. 53, art. 54 i art. 57 Porozumienia EOG oraz rozporządzeniem Rady (WE)

nr 139/2004(Dz. Urz. UE C 325 z 22.12.2005, str. 3) dostęp do akt jest realizowany przez podmioty, do których zostało skierowane „statement of objections”. Należy przy tym zwrócić uwagę, że o ile sformułowanie „statement of objections” zostało przetłumaczone w dyrektywie jako „szczegółowe uzasadnienie zarzutów”, to w obwieszczeniu, o którym mowa wyżej, dokument ten określony został po prostu jako „pismenne zastrzeżenia”, co pozostaje bliższe angielskiemu brzmieniu tego instrumentu.

Mając na względzie fakt, że „statement of objections” ma służyć przede wszystkim poinformowaniu strony o zastrzeżeniach (tj. zarzutach oraz ich wyjaśnieniu), a tym samym umożliwieniu jej ustosunkowanie się do zastrzeżeń zgłoszonych przez organ ochrony konkurencji, a sama dyrektywa ma na celu zbliżenie, a nie ujednoczenie praktyki w państwach członkowskich (w tym drugim przypadku prawodawca unijny zdecydowałby się na regulację w postaci rozporządzenia), projektodawca uznał, że w polskim porządku prawnym właściwe będzie umiejscowienie „statement of objections” w postanowieniu o wszczęciu postępowania. Rozwiązanie takie pozostaje spójne ze specyfiką polskiego postępowania administracyjnego oraz dotychczasową siatką instytucjonalną ustawy, która przewiduje już obecnie istnienie aktu w postaci postanowienia o wszczęciu postępowania antymonopolowego (należy przy tym zwrócić uwagę, że postępowanie przed Prezesem Urzędu zawiera już teraz wyłom od ogólnych zasad postępowania administracyjnego i wszczęcie postępowania w drodze postanowienia i z datą na dzień wydania tego postanowienia). Jednocześnie rozwiązanie takie pozostaje spójne z formułą postępowania przed Komisją Europejską, w ramach którego wgląd do akt posiadają adresaci „statement of objections” – w przypadku prawa polskiego byłyby to zatem strony postępowania antymonopolowego (postępowanie wyjaśniające nie posiada stron, a jego charakter bardziej przypomina etap postępowania Komisji Europejskiej przed momentem wydania „statement of objections”). Należy również zwrócić uwagę, że już w obecnym stanie prawnym postępowania antymonopolowe są poprzedzane postępowaniami wyjaśniającymi, które służą zgromadzeniu materiału dowodowego oraz wstępnemu wyjaśnieniu charakteru sprawy, co z kolei pozwala określić ewentualny zakres postępowania antymonopolowego. W konsekwencji taka konstrukcja implementacji art. 10 dyrektywy odpowiada charakterowi polskiego postępowania administracyjnego oraz samego postępowania w sprawie praktyk ograniczających konkurencję – wstępne przedstawienie zastrzeżeń, o którym mowa w dyrektywie, może nastąpić w postanowieniu o wszczęciu postępowania antymonopolowego, ponieważ w tym czasie organ ochrony konkurencji powinien już posiadać odpowiednie materiały do wyjaśnienia swoich wstępnych zastrzeżeń.

Z uwagi na powyższe projektodawca proponuje, aby uzasadnienie zarzutów było wydawane na etapie wszczęcia postępowania. Zgodnie z propozycją postanowienie o wszczęciu postępowania wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie zawiera wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz informację o zasadach ustalania wysokości kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy. Obowiązek przedstawienia uzasadnienia zarzutów będzie dotyczyć wszystkich postępowań wymienionych w art. 49 ust. 1 ustawy, a więc postępowań antymonopolowych w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, postępowań w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, postępowań w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone oraz w sprawach nakładania kar pieniężnych.

W ramach informacji o zasadach ustalania kary pieniężnej, o których mowa w projektowanym przepisie art. 49 ust. 3, wskazane zostaną okoliczności, jakie wpływają na ustalenie wysokości kary pieniężnej. W informacji tej przedstawione zostaną w sposób ogólny przesłanki, które będą uwzględnione przy obliczaniu wysokości kary pieniężnej, takie jak okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy. Prezes UOKiK wskaże zarówno obowiązujące przepisy dotyczące ustalania wysokości kary, jak i znajdujące zastosowanie w danej sprawie wyjaśnienia i interpretacje wydane na podstawie art. 31a ustawy.

Dodatkowo, zgodnie z projektowanym art. 49 ust. 4, postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie dopuszczenia przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE, będzie również zawierało wyjaśnienie zarzutów stawianych tej osobie oraz informację o zasadach wymiaru kary pieniężnej.

5. Żądanie informacji

Dyrektywa wymaga, aby krajowe organy ochrony konkurencji miały skuteczne uprawnienia umożliwiające im żądanie od przedsiębiorstw lub związków przedsiębiorstw dostarczenia informacji niezbędnych do wykrycia naruszeń art. 101 i art. 102 TFUE. Przepis art. 8 dyrektywy nakazuje, aby państwa członkowskie zapewniły krajowym administracyjnym organom ochrony konkurencji możliwość żądania od przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie wszelkich niezbędnych informacji do celów stosowania art. 101 i art. 102 TFUE. Przepis określa, że takie wnioski o informacje muszą być proporcjonalne i nie mogą zmuszać adresata wniosku do przyznania się do naruszenia art. 101 i art. 102 TFUE. Obowiązek dostarczenia wszelkich niezbędnych informacji obejmuje informacje, do których dane przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw mają dostęp.

Krajowe organy ochrony konkurencji są także uprawnione do żądania od innych osób fizycznych lub prawnych dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie informacji, które mogą mieć znaczenie dla stosowania postanowień art. 101 i art. 102 TFUE.

Obecnie, zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy, obowiązek przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu jest nałożony tylko na przedsiębiorców. Prezes UOKiK może zobligować do udzielenia mu informacji każdy podmiot mający status przedsiębiorcy lub związku przedsiębiorców. Prezes Urzędu nie może żądać informacji od osoby niebędącej przedsiębiorcą. Wyjątkiem jest możliwość żądania przez Prezesa Urzędu dokumentów i informacji od osób zarządzających, które złożyły wniosek leniency (art. 113h w związku z art. 113a ust. 5 ustawy). Dodatkowo każdy – a więc i każda osoba fizyczna – jest obowiązany przedstawić na żądanie Prezesa UOKiK w oznaczonym terminie i miejscu dokument znajdujący się w jego posiadaniu i stanowiący dowód faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy, chyba że dokument zawiera informacje niejawne (art. 248 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego w związku z art. 84 ustawy).

Wymogi dyrektywy w zakresie dysponowania przez Prezesa UOKiK efektywnymi narzędziami gromadzenia materiału dowodowego uzasadniają przyznanie mu kompetencji do żądania informacji na piśmie, we wskazanej formie, od przedsiębiorców oraz innych osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych, którym przepisy szczególne przyznają zdolność prawną. Takie rozwiązanie byłoby również zbieżne z obowiązującą w postępowaniu przed Prezesem UOKiK koncepcją otwartego katalogu dowodów (art. 227 i art. 315 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego w związku z art. 84 ustawy).

Istnieją co najmniej cztery kategorie osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami, które mogą posiadać informacje istotne w sprawach praktyk ograniczających konkurencję. Są to:

- 1) aktualni i byli członkowie organów przedsiębiorców (którzy nie złożyli wniosku leniency);
- 2) osoby fizyczne, które dopuściły się praktyk antykonkurencyjnych prowadząc działalność gospodarczą (tj. mając status przedsiębiorcy), a następnie zaprzestały jej prowadzenia;
- 3) aktualni i byli pracownicy przedsiębiorcy zaangażowanego w antykonkurencyjną praktykę;
- 4) osoby, które w dobrej wierze i w interesie publicznym przekazują informacje o potencjalnych naruszeniach reguł konkurencji, tzw. „sygnaliści” (w przypadku, gdyby

nie chcieli udzielić informacji dalszych niż tylko te wskazane pierwotnie w zawiadomieniu).

Ponadto jest celowe, aby Prezes UOKiK miał prawo żądać informacji i dokumentów (np. rocznych deklaracji PIT) od osób fizycznych podlegających indywidualnie karom na podstawie ustawy (przykładowo za utrudnianie wszczęcia lub prowadzenia kontroli (przeszukania)).

Zgodnie z projektowanym art. 50 ust. 1 zostanie rozszerzony zakres podmiotowy tego przepisu przez wskazanie, że przedsiębiorcy, niebędące przedsiębiorcami osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym przepisy odrębne przyznają zdolność prawną, są obowiązani do udzielania wszelkich koniecznych informacji, w tym przekazywania dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. Takie brzmienie zapewni zgodność z dyrektywą.

Przepis art. 50 ustawy w zasadzie nie wyznacza zakresu przedmiotowego uprawnienia Prezesa Urzędu. Na podstawie tego przepisu organ może więc żądać od przedsiębiorców przekazania mu wszelkich koniecznych informacji i dokumentów. Przy tym, ocena, czy określona informacja jest konieczna, należy wyłącznie do Prezesa Urzędu, zaś przedsiębiorca nie może odmówić udzielenia żądanej przez organ informacji, twierdząc, że jego zdaniem informacja ta nie jest związana z przedmiotem prowadzonego postępowania. Ponadto z zasady proporcjonalności wynika, że informacje żądane przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ustawy powinny być faktycznie konieczne do prowadzonego postępowania oraz istotne dla końcowego wyniku postępowania, a więc niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy.

6. Wolność od samooskarżania

Zgodnie z art. 3 dyrektywy w postępowaniach dotyczących naruszeń art. 101 lub art. 102 TFUE prowadzonych przez krajowe organy ochrony konkurencji muszą być stosowane ogólne zasady prawa Unii Europejskiej oraz Karta praw podstawowych Unii Europejskiej. Należy zauważyć, że obecna regulacja zawarta w ustawie, co do zasady, zapewnia realizację tego postulatu, istnieje jednak obszar wymagający podjęcia interwencji legislacyjnej.

W związku z art. 3 dyrektywy pojawiła się konieczność zagwarantowania wolności od samooskarżania osobom fizycznym, od których Prezes UOKiK pozyskuje informacje i dokumenty bądź które są przesłuchiwane w charakterze strony. Obowiązek przedstawienia informacji stoi często w sprzeczności z prawem do wolności od samooskarżania się. Zwraca na to uwagę m.in. doktryna i orzecznictwo dotyczące stosowania unijnego prawa konkurencji

w kontekście uprawnień dochodzeniowych Komisji Europejskiej. Podnosi się, że żądanie przekazania informacji powinno podlegać ograniczeniom z uwagi na istnienie praw podstawowych, zagwarantowanych m.in. w art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. poz. 284, z późn. zm.), dalej „EKPC”. Nakładając obowiązek udzielenia informacji na osoby fizyczne, a także przesłuchując stronę, trzeba pamiętać o zagwarantowaniu tym osobom wolności od samooskarżania – tj. nieobciążaniu ich ryzykiem, że na skutek przedstawionych przez siebie informacji, zostaną pociągnięte do odpowiedzialności (art. 6 EKPC). Z uwagi na powyższe proponuje się dodanie w tym zakresie odpowiednich przepisów.

Przepis art. 50 w ust. 1 wprowadza możliwość pozyskiwania przez Prezesa UOKiK informacji od osób fizycznych. Z uwagi na rozciągnięcie możliwości żądania informacji od tej kategorii osób, należy zapewnić im prawo do odmowy udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów, w przypadku gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną (art. 50 ust. 4 ustawy). Prawo odmowy udzielenia informacji będzie mogło również trwać po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Ponadto w przypadku gdy osoba fizyczna jest również osobą zarządzającą w rozumieniu przepisów ustawy (art. 4 pkt 3a), należy zapewnić, że informacje i dokumenty przekazane przez taką osobę na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy nie mogą być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b, na niekorzyść¹⁴⁾ tej osoby lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osób pozostających w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osoby pozostającej we wspólnym pożyciu (art. 50 ust. 5). Zakaz ten trwać będzie również po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Przepis art. 50 ust. 5 stanowi implementację fakultatywnego rozwiązania wskazanego w art. 31 ust. 1 dyrektywy. Jego celem jest ograniczenie możliwości wykorzystania informacji przekazywanych przez osoby fizyczne na żądanie Prezesa Urzędu na potrzeby nałożenia kary

¹⁴⁾ Ograniczenie możliwości wykorzystywania informacji i dokumentów powinno znajdować zastosowanie jedynie w zakresie, w jakim naraża to osobę na odpowiedzialność – w przeciwnym razie niemożliwe byłoby wykorzystywanie dowodów świadczących na korzyść tej osoby (także pozwalających na zmniejszenie wymiaru kary).

na te osoby lub osoby powiązane w określony sposób z tymi osobami, o ile prowadziłyby to do negatywnych skutków dla tych osób. Istotą uregulowania jest zatem dopuszczenie możliwości wykorzystania przekazanych dowodów np. gdyby wskazywały one na to, że nałożona kara powinna być niższa, ale ogranicza możliwość żądania od osoby fizycznej informacji, uzyskania ich pod groźbą kary za brak udzielenia informacji, a następnie nałożenia na podstawie tych informacji np. wyższej kary. Uregulowanie zmierza zatem również do tego, aby wprowadzając rozróżnienie między informacjami na korzyść i niekorzyść osoby fizycznej, pozwolić w każdym przypadku na wykorzystanie tej pierwszej kategorii informacji. Całkowity zakaz wykorzystania informacji pozyskanych od osób fizycznych we wskazany wyżej sposób wiązałby się bowiem z tym, że informacje takie nie mogłyby zostać uwzględnione na korzyść tych osób (np. w przypadku gdyby informacje takie dotyczyły okoliczności łagodzących wysokość kary, o których mowa w art. 111 ustawy).

Tożsame regulacje zapewniające wolność od samooskarżenia zostały również zaproponowane do instytucji przesłuchania strony i świadka (art. 52 ust. 4 oraz art. 60 ust. 5 ustawy).

Osoby zarządzające będą chronione również w toku kontroli. Analogiczny przepis do art. 60 ust. 5 ustawy zostanie również dodany w przepisach o kontroli (art. 105d ust. 3). Z uwagi na treść art. 105q pkt 1 ustawy, rozwiązanie to znajdzie również zastosowanie w przeszukaniu.

7. Ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK

W celu zapewnienia właściwej ochrony określonej kategorii dokumentów w postępowaniu przed Prezesem Urzędu, zgodnie z art. 31 ust. 3–7 dyrektywy zaproponowano zmiany w art. 70 ustawy. Jeżeli chodzi o ochronę w zakresie udostępniania oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycji ugodowych lub oświadczeń strony, o których mowa w art. 89a ust. 8 ustawy, przewidziano, że mogą być one udostępnione wyłącznie stronie do celów wykonywania przez nią prawa do obrony (art. 70 ust. 1). Z kolei wykorzystanie przez stronę informacji z ww. dokumentów ma być możliwe jedynie wówczas, gdy jest to konieczne do wykonywania prawa strony do obrony w postępowaniu przed sądem w ramach sądowej kontroli decyzji Prezesa Urzędu wydanej w danej sprawie (art. 70 ust. 2). Art. 70 ust. 3 pkt 1 ustawy odpowiada zakresowi wdrażanego art. 31 ust. 5 dyrektywy. Odnosi się on przede wszystkim do pism, notatek lub innego rodzaju korespondencji, wytworzonych w związku z postępowaniem przez osoby fizyczne i prawne, w tym w szczególności strony postępowania i przekazywanych Prezesowi UOKiK w toku postępowania. Zasadniczo nie odnosi się on zatem do materiałów wytworzonych niezależnie od toczącego się przed Prezesem

UOKiK postępowania, a włączonych do materiału dowodowego, takich jak np. umowy lub inne dokumenty powstałe w toku działalności strony postępowania.

Jeżeli chodzi o informacje przygotowane specjalnie na potrzeby postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, informacje wytworzone przez Prezesa Urzędu i przekazane stronom w trakcie prowadzonego przez ten organ postępowania lub wycofane propozycje ugodowe, mając na względzie art. 31 ust. 4 dyrektywy, zaproponowano, aby nie mogły one być wykorzystywane przez stronę w postępowaniu przed sądami do czasu zakończenia postępowania przez Prezesa Urzędu. W ust. 4 przewidziano, że przekazanie oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, w tym oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, organowi ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej na podstawie art. 12 rozporządzenia 1/2003 jest możliwe wyłącznie w dwóch przypadkach:

- 1) za zgodą wnioskodawcy lub
- 2) gdy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej otrzymujący oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar otrzymał także wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie w związku z tym samym naruszeniem i od tego samego wnioskodawcy, co organ ochrony konkurencji przekazujący oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar, pod warunkiem że w chwili przekazywania oświadczenia wnioskodawca nie ma możliwości wycofania informacji przekazanej krajowemu organowi ochrony konkurencji otrzymującemu oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar.

Ze zmianami w art. 70 ustawy wiąże się konieczność wprowadzenia do art. 4 ustawy definicji pojęć: „kartel”, „tajny kartel”, „program łagodzenia kar”, „propozycja ugodowa”, „oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar”. Proponowane definicje zasadniczo pokrywają się z ich brzmieniem w art. 2 dyrektywy oraz ze stosownymi pojęciami występującymi w ustawie z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (Dz. U. poz. 1132), wdrażającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego (Dz. Urz. UE L 349 z 05.12.2014, str. 1). W projekcie przyjęto model jednolitej ochrony wnioskodawców składających wnioski leniency do Prezesa UOKiK, niezależnie od tego, czy składany wniosek dotyczy kartelu czy innego niedozwolonego

porozumienia. Ochrona ta ma więc charakter szerszy niż to, co wynikałoby z dyrektywy. Ze względu na to, że polski program leniency dotyczy nie tylko karteli, lecz także innych porozumień ograniczających konkurencję, pełne uspójnienie siatki pojęć stosowanych w dyrektywie ECN+ oraz pojęć z obecnej ustawy nie jest możliwe. W projekcie przyjęto zatem konsekwentnie stosowanie pojęć z dyrektywy ECN+ (kartel, tajny kartel, program łagodzenia kar, oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar) w przepisach, które odnoszą się do programów leniency stosowanych w innych państwach UE, z kolei dla polskiego programu leniency zastosowanie mają przede wszystkim pojęcia wykorzystywane w obecnie funkcjonujących przepisach ustawy.

W projektowanym art. 70 ust. 5 ustawy zaproponowano, aby oświadczenia, informacje i dowody, o których mowa w art. 70 1 i 2, nie podlegały udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Ponadto, w związku ze zmianami zaproponowanymi w art. 70 ustawy, dokonano wynikowej zmiany przepisu sankcyjnego, tj. art. 108 ust. 5 ustawy, zgodnie z którym Prezes Urzędu będzie uprawniony w drodze decyzji do nałożenia kary pieniężnej w wysokości do pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia na każdego, kto wykorzysta informacje z oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycji ugodowych lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, w innym celu niż określony w art. 70 ust. 2 ustawy. Podwyższenie maksymalnej wysokości kary określonej w art. 108 ust. 5 ustawy ma cel prewencyjny. Obecny maksymalny pułap kary jest ustalony na stosunkowo niskim poziomie i nie gwarantuje skuteczności przepisu, który zabezpiecza interesy przedsiębiorców przede wszystkim na wypadek dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji.

Mając na względzie treść art. 31 ust. 2 dyrektywy, jej motyw 14 oraz orzecznictwo TSUE m.in. w sprawie T-198/03 zaproponowano uregulowanie w ustawie tajemnicy służbowej obowiązującej Prezesa, wiceprezesów i pracowników Urzędu. W związku z powyższym w art. 71 zaproponowano zmianę, zgodnie z którą Prezes, wiceprezesi oraz pracownicy Urzędu mają być również obowiązani do ochrony informacji pozyskanych w związku z wykonywaniem czynności służbowych, obejmujących:

- 1) informacje znane ograniczonej liczbie osób, których ujawnienie może wywołać negatywne skutki dla osoby, która je dostarczyła, lub osobie trzeciej, w sytuacji gdy

interes, który może być naruszony wskutek ujawnienia tych informacji zasługuje na ochronę, oraz

- 2) dokumenty sporządzone na użytek wewnętrzny Prezesa Urzędu, Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz korespondencji między nimi.

Ponadto w art. 73 ustawy dokonano zmian polegających na przeniesieniu regulacji związanej z wymianą informacji przez Prezesa Urzędu z Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego z obecnego ust. 1 pkt 7 do zmienianych ust. 3 i 4. Przepisy te kompleksowo regulują wymianę informacji Prezesa UOKiK z innymi regulatorami oraz wyjątki od możliwości udostępniania danych, podyktowane koniecznością ochrony m.in. oświadczeń składanych w ramach procedury leniency.

8. Kontrola, przeszukanie, pomoc policji i LPP (Legal professional privilege)

Kontrola i przeszukanie

W procedurze kontroli u przedsiębiorcy oraz przeszukania (do której część przepisów o kontroli ma zastosowanie przez odesłanie) wprowadzono szereg zmian szczegółowych. W związku z art. 6 ust. 1 lit. d dyrektywy dodano w przepisach wprost uprawnienie kontrolujących do opieczątowania wszelkich lokali, pomieszczeń lub przedmiotów w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli (art. 105b ust. 1 pkt 7). Należy wskazać, że opieczątowanie jest czynnością techniczną, która usprawnia przebieg kontroli lub przeszukania. Dotyczy ona np. sytuacji, gdy kontrolujący/przeszukujący wytypują do kontroli/przeszukania wiele pomieszczeń, których liczba jest na tyle duża, że nie można przystąpić do czynności we wszystkich miejscach jednocześnie, wówczas część pomieszczeń zostaje opieczątowana. W czasie, gdy kontrolujący/przeszukujący wykonują czynności gdzie indziej, pomieszczenia opieczątowane, które mają być kontrolowane/przeszukane jako kolejne, są opieczątowywane, aby nie doszło do usunięcia bądź zatarcia dowodów. Pomieszczenia są sukcesywnie odpieczątowywane i kontrolowane/przeszukiwane. Opieczątowanie może mieć także miejsce pod koniec każdego dnia czynności w siedzibie przedsiębiorcy. Na czas, kiedy kontrolujący/przeszukujący pozostają poza siedzibą przedsiębiorcy, opieczątowane zostaje pomieszczenie udostępnione im, w którym znajduje się sprzęt używany podczas kontroli/przeszukania oraz ew. kopie zbiorów elektronicznych będące w trakcie analizy. W tym kontekście należy podkreślić, że opieczątowanie spełnia także rolę gwarancyjną dla przedsiębiorcy, który może być obecny przy pieczętowaniu oraz zdejmowaniu pieczęci, dzięki

czemu może mieć pewność, że żadne czynności w stosunku do zbiorów elektronicznych nie były prowadzone pod jego nieobecność.

W celu dostosowania do art. 6 ust. 1 lit. e dyrektywy zaproponowano również doprecyzowanie w ustawie, że kontrolujący może w toku kontroli żądać ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli od pracownika kontrolowanego oraz osoby wykonującej czynności w imieniu lub na rzecz kontrolowanego na podstawie innej niż umowa o pracę umowy (art. 105b ust. 1a). Ponadto, aby zapewnić zgodność z art. 6 ust. 1 lit. c dyrektywy, zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym, jeżeli może to usprawnić przeprowadzenie kontroli, kontrolujący będzie uprawniony do kontynuowania czynności kontrolnych w zakresie sporządzania przeglądania lub analizowania notatek, kopii lub wydruków z materiałów i korespondencji, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2 ustawy, lub z informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie, w siedzibie Urzędu lub delegaturze Urzędu (art. 105b ust. 1b). Organ będzie zobowiązany do zawiadomienia kontrolowanego o terminie kontynuowanych czynności kontrolnych, przy czym jego niestawiennictwo (lub osoby upoważnionej) nie wstrzymuje ich przeprowadzenia. Zgodnie z wymogiem z art. 6 ust. 1 lit. e *in fine* dyrektywy zmieniono art. 105b ust. 4 ustawy przez wskazanie, że przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, po uprzednim poinformowaniu kontrolowanego, mogą być utrwalane przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk, zaś informatyczne nośniki danych, na których zarejestrowano przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, stanowią załącznik do protokołu kontroli. W obecnym przepisie takie uprawnienie przysługiwało kontrolującym jedynie w uzasadnionych przypadkach.

W art. 105d ustawy zaproponowano dodanie ust. 3 o charakterze gwarancyjnym w celu zapewnienia niemożności wykorzystania odpowiedzi osoby przesłuchiwanej i jej bliskich udzielonych w toku kontroli na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a (por. art. 31 ust. 1 dyrektywy).

W art. 105m ust. 5 ustawy doprecyzowano brzmienie tego przepisu przez usunięcie odesłania do uwzględnienia zażalenia przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów, bowiem możliwa jest również sytuacja, gdy zażalenie będzie uwzględnione przez sąd drugiej instancji.

Ponadto zaproponowano dodanie w ustawie nowego art. 105nd w celu uregulowania godzin, w których przeszukanie może zostać przeprowadzone. Zgodnie z projektowaną regulacją, przeszukanie ma być przeprowadzane w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, przy czym za zgodą

przedsiębiorcy lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach bez takiej zgody, przeszukujący mogą kontynuować przeszukiwanie poza tymi godzinami lub czasem faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę.

W projektowanych przepisach przewidziano rozwiązanie, że czynności przeszukiwania, które rozpocznie się w godzinach pracy przedsiębiorcy, będą mogły być kontynuowane również po tych godzinach w dwóch przypadkach, tj. wyrażenia na to zgody przez przeszukiwanego lub zaistnienia okoliczności uzasadniających taki sposób procedowania. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że przeszukiwanie stanowi instytucję odrębną od typowej kontroli działalności gospodarczej, w tym kontroli prowadzonej przez Prezesa Urzędu – do kontroli stosują się w pełni przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców o jej prowadzeniu w godzinach pracy przedsiębiorcy. Tymczasem dla porównania w przeszukaniu, o którym mowa w Kodeksie postępowania karnego, przewiduje się możliwość prowadzenia przeszukiwania w porze nocnej, a szczególne ograniczenia w tym zakresie występują jedynie w odniesieniu do lokali zamieszkałych (art. 221 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)). Projektowane przepisy mają na celu ustanowienie ram dla instytucji przeszukiwania w toku postępowania z zakresu ochrony konkurencji w sposób, który z jednej strony będzie odpowiadał specyfice instytucji przeszukiwania (działanie w oparciu o zgodę sądu, działanie w interesie publicznym w celu zabezpieczenia dowodów, mimo potencjalnego braku kooperacji ze strony przeszukiwanego), a z drugiej strony będzie dostosowany do charakteru działań organu ochrony konkurencji (przeszukiwania prowadzone w miejscach, w których osoby dysponujące lokalami są najczęściej pracownikami przedsiębiorcy i przebywają w nich zawodowo, w godzinach swojej pracy).

W powyższym kontekście, w oparciu o doświadczenia Prezesa Urzędu, a zarazem potrzebę zapewnienia skuteczności przeszukań, w tym skuteczności instrumentów prawnych służących zabezpieczeniu dowodów ewentualnych naruszeń art. 101 i art. 102 TFUE, zdecydowano o wprowadzeniu dwóch rozwiązań. W pierwszej kolejności uznano, że o ile przeszukiwany przedsiębiorca zgadza się na kontynuowanie przeszukiwania poza formalnymi godzinami swojej pracy (i np. poleci swoim wybranym pracownikom pracę w nadgodzinach bądź tak zorganizuje pracę swojego przedsiębiorstwa, że niektórzy jego pracownicy będą pracowali w innych godzinach), to przepisy powinny jednoznacznie taką możliwość dopuszczać – w dotychczasowym stanie prawnym taka możliwość budziła wątpliwości. Rozwiązanie takie jest korzystne dla przedsiębiorców, ponieważ zdarza się, że są oni skłonni dokonać tymczasowych zmian w organizacji pracy swoich przedsiębiorstw w celu zapewnienia

szybszego przebiegu przeszukania i w konsekwencji szybszego opuszczenia przedsiębiorstwa przez przeszukujących. Innymi słowy, niektórzy przedsiębiorcy wolą, aby przeszukanie odznaczało się większym skoncentrowaniem w czasie, a mniejszą rozpiętością czasową rozumianą jako liczba dni, w których podejmowane są czynności. Projektowane rozwiązanie stwarza niebudzące wątpliwości podstawy prawne do takiego sposobu działania.

Projektowane rozwiązanie przewiduje również, że czynności przeszukania mogą być kontynuowane poza godzinami pracy przedsiębiorcy, ale warunkuje to wystąpieniem uzasadnionych podstaw do takiego działania. W tym kontekście należy w pierwszej kolejności zwrócić uwagę, że rozwiązanie takie przesądza, że poza godzinami pracy przeszukanie może być jedynie kontynuowane (tj. musi rozpocząć się w godzinach pracy, a gdy przeszukiwany już wie, że toczy się przeszukanie, to ewentualnie dopiero wtedy może być ono kontynuowane również poza godzinami pracy). Rozwiązanie takie zapewnia również skuteczność przeszukania przez usunięcie możliwości obstrukcji działań przeszukujących. Należy zwrócić uwagę, że przeszukanie jest prowadzone przede wszystkim po to, aby zabezpieczyć dowody, które w braku dokonania przeszukania mogłyby być zniszczone albo ukryte – przeszukanie prowadzone jest za zgodą sądu i z oczywistych względów może przebiegać wbrew woli przeszukiwanego. Projektowane rozwiązanie zakłada zatem, że niepożądana byłaby sytuacja, gdyby przeszukanie mogło podlegać obstrukcji np. w ten sposób, że przeszukujący spowalnia bieg przeszukania po to, aby przedłużyć je do momentu upływu godzin swojej pracy, zmuszając tym przeszukujących do opuszczenia miejsca przeszukania nim dojdzie do podjęcia czynności przeszukania istotnych dla zabezpieczenia dowodów. Powyższe niwelowałoby skuteczność działań dochodzeniowych Prezesa Urzędu. Należy jednocześnie wskazać, że wszystkie przeszukania prowadzone przez Prezesa Urzędu podlegają kontroli Sądu Okręgowego w Warszawie (sądu ochrony konkurencji i konsumentów) – przeszukiwany może złożyć zażalenie na czynności przeszukania, a kontrola sądu ma charakter merytoryczny. Z uwagi na sposób określenia przesłanki kontynuowania przeszukania (uzasadnione okoliczności), wszelkie przypadki takiego działania będą podlegały również udokumentowaniu w protokole przeszukania (już obecnie w protokołach tych są każdorazowo wskazywane godziny rozpoczęcia i zakończenia prowadzenia czynności każdego dnia przeszukania) – protokoły te również stanowią część materiału dowodowego, który może podlegać analizie przez sąd poddający ocenie ewentualne zażalenie przeszukiwanego na czynności przeszukania.

Pomoc Policji

Art. 6 ust. 2 dyrektywy przewiduje, że w przypadku gdy przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw sprzeciwiają się kontroli, którą nakazał przeprowadzić krajowy administracyjny organ ochrony konkurencji lub którą zatwierdził krajowy organ sądowy, krajowe organy ochrony konkurencji mogą skorzystać z niezbędnej pomocy policji lub równorzędnego organu ścigania, aby móc przeprowadzić kontrolę. Taka pomoc może być również udzielona tytułem środka zapobiegawczego. Wobec powyższego zdecydowano się na kompleksowe uregulowanie w ustawie pomocy Policji w toku kontroli i przeszukania i uchylenia ogólnego przepisu w tym zakresie, tj. art. 105b ust. 3 ustawy. Rozwiązania w zakresie pomocy Policji wzorowano na przepisach rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie asystowania komornikowi przez Policję, Straż Graniczną lub Służbę Ochrony Państwa przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych (Dz. U. poz. 538) oraz art. 13k ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 893, z późn. zm.). W konsekwencji zaproponowano wprowadzenie odrębnych regulacji w zakresie pomocy Policji lub organu kontroli państwowej w toku kontroli i toku przeszukania. W toku kontroli zgodnie z nowo projektowanym art. 105ca Prezes Urzędu będzie mógł zwrócić się do Policji o udzielenie pomocy, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli. Prezes będzie mógł jak dotychczas zwrócić się o pomoc w kontroli również do organu kontroli państwowej. W ust. 2 tego artykułu przesądzono, że Policja lub organ kontroli państwowej mają obowiązek zapewnić pomoc w kontroli na wniosek Prezesa. Ponadto uregulowano zakres pomocy Policji przez wskazanie, że polega ona na zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania kontroli, osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w miejscu przeprowadzania kontroli, a także ustaleniu tożsamości osób. W art. 105ca ust. 3 i 4 ustawy uregulowano szczegółowo procedurę występowania przez Prezesa Urzędu z wnioskiem o pomoc do ww. podmiotów oraz kwestię rozliczania kosztów jej udzielenia. Jeżeli chodzi o pomoc w toku przeszukania, została ona uregulowana w art. 105nc. Co do zasady tożsama, jak w przypadku kontroli ma być procedura występowania przez Prezesa Urzędu z wnioskiem o pomoc. Natomiast rozszerzony w porównaniu z kontrolą jest zakres pomocy udzielanej przez Policję w toku przeszukania, która w przeciwieństwie do kontroli nie zakłada współdziałania przeszukiwanego. Wobec tego, w ust. 2 art. 105nc ustawy zaproponowano, aby pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polegała na umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania, zapewnieniu porządku w miejscu jego przeprowadzania, osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w miejscu jego przeprowadzania, a także ustaleniu tożsamości osób. Zgodnie z ust. 3 i 4, w przypadku napotkania oporu ze strony przeszukiwanego lub innych osób, który utrudnia lub

uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, funkcjonariusz Policji będzie uprawniony ustnie wezwać te osoby do zachowania umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących, zaś w przypadku niezastosowania się do wezwania, funkcjonariusz Policji będzie mógł podjąć wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących.

Ponadto zaproponowano nowelizację art. 91 ustawy, zgodnie z którą przeszukania w lokalu mieszkalnym lub w jakimkolwiek innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środka transportu będzie dokonywać Prezes Urzędu, a nie jak obecnie Policja. Zaproponowano jednocześnie (ust. 5), aby czynności te dokonywane były przy pomocy Policji. Policja na wniosek Prezesa Urzędu zapewnia pomoc w przeszukaniu. Zakres tej pomocy został określony w ust. 6, zgodnie z którym pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polega na:

- 1) umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania;
- 2) zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania przeszukania i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także ustaleniu tożsamości osób.

Projektowany przepis ust. 7 wskazuje, że funkcjonariusz Policji, w przypadku napotkania oporu ze strony posiadacza lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu lub innych osób, który utrudnia lub uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, ustnie wzywa te osoby do zachowania umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących. Ponadto, zgodnie z projektowanym ust. 8, w przypadku niezastosowania się do wezwania funkcjonariusz Policji podejmuje wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących. Projektowane przepisy zawierają również regulację, na podstawie której posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu oraz osoby, których prawa zostały naruszone w toku przeszukania, będą mogły wnieść zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów na czynności przeszukania wykraczające poza zakres przedmiotowy przeszukania lub inne czynności przeszukania podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności (projektowany ust. 9). Do zażalenia, o którym mowa w projektowanym ust. 9, będą stosowane odpowiednio przepisy art. 105m ust. 2–5.

Dotychczasowe regulacje w zakresie procedury, tj. m.in. wymóg uprzedniej zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów na przeprowadzenie przeszukania czy odesłanie

w zakresie nieuregulowanym do przepisów Kodeksu postępowania karnego, mających zastosowanie do przeszukania, pozostawiono co do zasady bez zmian.

Legal Professional Privilege

Wobec pojawiających się w doktrynie i w praktyce wątpliwości interpretacyjnych dotyczących uregulowania w ustawie instytucji tzw. Legal Professional Privilege, dalej „LPP”, przez odesłanie w tym zakresie do przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (por. art. 105q pkt 3 ustawy), zaproponowano uregulowanie instytucji LPP kompleksowo w ustawie, przy czym, mając na względzie gwarancyjny charakter tej instytucji, zdecydowano się wprost przesądzić w przepisach, że dotyczy ona zarówno kontroli, jak i – w drodze odesłania – przeszukań przeprowadzanych na gruncie ustawy. Konstruuąc przepisy dotyczące LPP, kierowano się w szczególności orzecznictwem TSUE w sprawie AKZO Nobel Chemicals Ltd. vs Komisja Europejska sygn. C- 550/07 P, jak również wyrokiem TSUE w połączonych sprawach sygn. C-515/17 P i C-561/17P. W konsekwencji zaproponowano dodanie w ustawie nowego art. 105da, zgodnie z którym (ust. 1), jeżeli w toku kontroli kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że ujawnione w toku kontroli pisma lub dokumenty, w tym zawarte na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2 ustawy, zawierają pisemną komunikację między kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z2020 r. poz. 823) lub osobą, o której mowa w art. 2a tej ustawy, wytworzoną w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego jest przeprowadzana kontrola, lub zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej od ww. osób, w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w ramach którego przeprowadzana jest kontrola, kontrolujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu kontroli. Odwołanie do art. 2a ww. ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej ma na celu objęcie przedmiotową regulacją także prawników z państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej. Należy zauważyć, że w wyroku w sprawie 155/79 AM&S (pkt 25) wskazano, że LPP stosuje się do prawnika uprawnionego do wykonywania zawodu w państwie członkowskim UE,

niezależnie od tego, gdzie ma siedzibę klient. Z kolei np. w opinii rzecznika generalnego do sprawy C- 550/07 P (pkt 188–190) jest mowa o prawnikach z EOG. W ust. 2 zapewniono kontrolującemu uprawnienie do zapoznania się jedynie pobieżnie z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu, oraz daty jego sporządzenia, a także do zażądania od kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz przygotowania wersji pisma lub dokumentu, niezawierającej informacji objętych ochroną, jeżeli jest to możliwe. Konieczność pobieżnego spojrzenia na dokument, co do którego przedsiębiorca deklaruje, że jest objęty ochroną wynikającą z LPP, ma wymiar w dużej mierze praktyczny. W szczególności dotyczy to sytuacji, gdy przedsiębiorcy deklarują ochronę np. maili „hurtowo” od/do nadawcy, który ich zdaniem mieści się w chronionej kategorii. Możliwość spojrzenia na tytuł i przedmiot wiadomości może pozwolić kontrolującemu/przeszukującemu na rezygnację z zabezpieczenia danego maila jako nie mającego związku ze sprawą, bez konieczności wdrażania procedury „kopertowej” i angażowania sądu ochrony konkurencji i konsumentów w ocenę dokumentów. W sytuacji gdy oświadczenie kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej będzie budzić wątpliwości, kontrolujący niezwłocznie po zakończeniu kontroli będzie zobowiązany do przekazania pisma lub dokumentu, którego wątpliwość dotyczy, sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści. Rozstrzyga wątpliwości w tym przedmiocie sąd ochrony konkurencji i konsumentów (ust. 5), przy czym to na kontrolowanym spoczywać ma ciężar dowodu, że pisemna komunikacja zawiera dane objęte LPP. W ust. 5 zaproponowano dalszą procedurę sądową w tym zakresie, zgodnie z którą sąd ochrony konkurencji i konsumentów po zapoznaniu się z przekazanymi mu w ww. trybie pismami lub dokumentami, wydaje w terminie miesiąca od ich przekazania postanowienie albo o ich zwrocie kontrolowanemu w całości lub w części, jeżeli spełniają one przesłanki z ust. 1, lub w przeciwnym wypadku wydaje postanowienie o ich zwrocie Prezesowi Urzędu w całości lub w części dla potrzeb prowadzonego postępowania. Postanowienie sądu będzie zaskarżalne w drodze zażalenia, zaś w celu ochrony danych wrażliwych na czas rozpatrywania zażalenia przewidziano regulację, zgodnie z którą postanowienie sądu podlega wykonaniu dopiero z chwilą uprawomocnienia (ust. 5).

W art. 105q ustawy pozostawiono odesłanie do przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego na potrzeby regulacji dotyczącej ochrony innych tajemnic prawnie chronionych, jak również zaproponowano wprowadzenie analogicznego odesłania na

potrzeby kontroli u przedsiębiorcy (art. 105la), przy czym wobec odrębnego uregulowania w art. 105da ustawy instytucji LPP niezasadne okazało się pozostawienie odesłania do art. 225 § 3 Kodeksu postępowania karnego (tajemnica obrończa).

9. Terminy przedawnień oraz wdrożenie art. 10 ust. 2 dyrektywy

Dyrektywa nakazuje w art. 29 ust. 1 wprowadzenie regulacji zapewniających, aby bieg terminu przedawnienia w przypadku nałożenia kar lub okresowych kar pieniężnych przez krajowe organy ochrony konkurencji w związku z naruszeniem art. 101 lub art. 102 TFUE był zawieszany lub przerywany na czas trwania postępowania dotyczącego tego samego naruszenia ww. przepisów prowadzonego przez Komisję Europejską lub przez krajowy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE. Dyrektywa określa szczegółowo w art. 29 ust. 1 w akapicie 2 i 3. początek i zakończenie biegu zawieszenia lub przerwania terminu przedawnienia, o którym mowa w tym przepisie.

Krajowe regulacje wdrażające art. 29 ust. 1 dyrektywy powinny, zgodnie z brzmieniem tego przepisu, odnosić się do sytuacji, w których sprawę związaną z naruszeniem art. 101 i art. 102 TFUE prowadzi:

- 1) Komisja Europejska, co zgodnie z art. 11 ust. 6 rozporządzenia 1/2003 pozbawia krajowe organy ochrony konkurencji państw członkowskich ich kompetencji do zajmowania się sprawą; należy jednak podkreślić, że w przypadku wydania przez KE decyzji o braku podstaw do dalszych działań w danej sprawie organ krajowy może się nią zająć (wszcząć postępowanie), w związku z tym, że przestanie obowiązywać przesłanka, o której mowa w art. 11 ust. 6 rozporządzenia 1/2003 – w takim przypadku okres, w którym KE zajmowała się sprawą (począwszy od pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej podjętej przez KE), nie powinien być wliczony do terminów przedawnienia kar pieniężnych określonych w przepisach krajowych;
- 2) więcej niż jeden krajowy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE (w przypadku transgranicznego charakteru naruszenia). Zgodnie z art. 13 ust. 1 zdanie pierwsze oraz art. 13 ust. 2 rozporządzenia 1/2003 w przypadku prowadzenia sprawy przez inny krajowy organ ochrony konkurencji istnieje możliwość zawieszenia postępowania lub jego niewszczynania; analogicznie do pkt 1 – okres, w którym sprawą zajmował się inny organ państwa członkowskiego UE, co stanowi przesłankę niewszczynania lub zawieszenia postępowania przez dany organ ochrony konkurencji, nie powinien być, zgodnie z dyrektywą, wliczany do terminów przedawnienia nakładania kar pieniężnych, które są przewidziane w prawie krajowym.

Na gruncie polskich przepisów zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 3 ustawy Prezes UOKiK umarza postępowanie w przypadku przejęcia sprawy przez KE na podstawie przepisów prawa UE. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ustawy Prezes UOKiK może umorzyć postępowanie w przypadku rozstrzygnięcia sprawy przez inny krajowy organ ochrony konkurencji. Art. 87 ust. 1 ustawy nakazuje niewszczywanie postępowania, w przypadku gdy sprawę prowadzi lub rozstrzygnęła KE. Ust. 2 tego przepisu daje Prezesowi UOKiK możliwość niewszczywania postępowania, w przypadku gdy sprawą zajmuje się inny organ. Zgodnie z art. 87 ust. 3 ustawy w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie prowadzonej przez inny organ krajowy istnieje możliwość zawieszenia postępowania do czasu wydania rozstrzygnięcia przez ten organ.

W odniesieniu do terminów przedawnienia na gruncie przepisów ustawy w sprawach praktyk ograniczających konkurencję obowiązuje 5-letni termin przedawnienia, po upływie którego nie jest możliwe wszczęcie postępowania antymonopolowego przez Prezesa UOKiK. Termin ten liczony jest od:

- 1) końca roku, w którym dopuszczono się naruszenia przepisów ustawy – art. 76 pkt 1 ustawy;
- 2) końca roku, w którym uprawomocniła się decyzja o nałożeniu kary pieniężnej – art. 76 pkt 2 ustawy (termin na wyegzekwowanie kary pieniężnej nałożonej w drodze decyzji);
- 3) końca roku, w którym zaprzestano stosowania praktyk ograniczających konkurencję – art. 93 ustawy.

Ww. regulacje nie wprowadzają wprost terminów przedawnienia nakładania kar pieniężnych, jednakże brak możliwości wszczęcia postępowania z powodu upływu terminów, o których mowa w art. 76 ust. 1 i art. 93 ustawy, będzie skutkować brakiem możliwości nałożenia kar pieniężnych. W tym zakresie zatem przepisy art. 76 ust. 1 i art. 93 ust. 1 ustawy należy uznać za przepisy określające termin przedawnienia w przypadku nałożenia kary pieniężnej w rozumieniu art. 29 ust. 1 dyrektywy. Z kolei termin wskazany w art. 76 pkt 2 ustawy nie jest terminem przedawnienia dla nałożenia kar zgodnie z brzmieniem ww. przepisu dyrektywy, gdyż dotyczy on możliwości wyegzekwowania kary nałożonej w drodze decyzji, która uzyskała walor prawomocności.

W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie zmiany określającej zawieszenie biegu terminów wskazanych w tych przepisach w przypadku wystąpienia sytuacji, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 3 i art. 87 ust. 1 i 2 ustawy. Zmiana ta wpłynie na sposób obliczania terminów, po upływie których nie jest możliwe wszczęcie postępowania w sprawie naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE. W przypadku gdy Prezes Urzędu wstrzymuje się od prowadzenia

postępowania (nie wszczyna postępowania lub umarza postępowanie na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 3 ustawy) w związku z prowadzeniem postępowania przez inny organ (KE lub krajowy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE) okresu, w którym sprawą zajmował się inny organ, nie wlicza się do określonego w art. 76 pkt 1 i 93 ust. 1 ustawy terminu, w którym Prezes UOKiK może wszcząć postępowanie, które może zakończyć się wydaniem decyzji o nałożeniu kary pieniężnej.

Projekt zakłada także, że w art. 87 ustawy oprócz zmian służących wdrożeniu art. 29 dyrektywy, zostanie dodany ust. 4, który stanowić będzie wdrożenie art. 10 ust. 2 dyrektywy. Z przepisu tego wynika obowiązek nałożony na krajowe organy ochrony konkurencji państw członkowskich UE informowania KE o zakończeniu postępowania w sprawie naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE (w przypadku Prezesa UOKiK chodzi o informowanie o zakończeniu postępowania wyjaśniającego lub umorzeniu postępowania antymonopolowego), w przypadku gdy organy te poinformowały wcześniej pisemnie KE, zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia 1/2003, o podjęciu w tej samej sprawie pierwszych formalnych działań dochodzeniowych, działając na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE.

Dodatkowo wprowadzona zostanie zmiana w art. 93 ustawy wzorowana na przepisach regulujących postępowanie KE w sprawach dotyczących naruszeń art. 101 i art. 102 TFUE, zgodnie z którą bieg terminu przedawnienia (w przypadku polskich przepisów – terminu na wszczęcie postępowania) jest wstrzymany (w projekcie – zawieszony) wraz z podjęciem przez Prezesa UOKiK pierwszych dochodzeniowych czynności w danej sprawie, poprzedzających wszczęcie postępowania antymonopolowego, takich jak wystąpienie z żądaniem informacji, o którym mowa w art. 50 ustawy, lub wszczęcie postępowania wyjaśniającego przed Prezesa Urzędu w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję. Proponowany przepis służy wyeliminowaniu sytuacji, w których upływa termin przedawnienia wskazany w art. 93 ustawy mimo podjęcia wcześniej działań przez organ antymonopolowy (takich jak przeszukanie w ramach postępowania wyjaśniającego czy wezwanie przedsiębiorcy do przedstawienia informacji) skierowanych na wykrycie i stwierdzenie naruszenia zakazu praktyk ograniczających konkurencję w danej sprawie, w przypadku gdy wystąpiły przejściowe przeszkody, niezależne od Prezesa UOKiK, które sprawiają, że nie jest możliwe wszczęcie i przeprowadzenie postępowania oraz wydanie decyzji. Ponadto przepis taki będzie kompatybilny z regulacjami UE oraz z pozostałymi przepisami dotyczącymi przerywania terminu przedawnienia. W projektowanym art. 93 ust. 1c zawarto regulację określającą zdarzenia, których zaistnienie powoduje ustanie zawieszenia biegu terminu, o którym mowa

w art. 93 ust. 1. Z kolei proponowany art. 93 ust. 1d, wzorem art. 25 ust. 4 rozporządzenia 1/2003, wprost przesądza, że zawieszenie biegu ww. terminu obejmuje wszystkich przedsiębiorców, którzy mogą być stronami w danej sprawie. Podmioty, których nie dotyczy czynność dochodzeniowa, nie są informowane o jej przeprowadzeniu w chwili jej podjęcia, jednak obejmuje je skutek w postaci zawieszeniu biegu terminu przedawnienia, a wszelkie dowody wskazujące na to, że w chwili wszczęcia postępowania antymonopolowego przedawnienie nie nastąpiło, będą dla nich dostępne jako dla stron postępowania. Należy wskazać, że z natury czynności dochodzeniowych oraz z praktyki prowadzenia postępowania wynika, że czynności dochodzeniowe nie muszą, a niejednokrotnie nie mogą być podejmowane przez Prezesa UOKiK jednocześnie w stosunku do wszystkich przedsiębiorców, którzy uczestniczyli w stosowaniu antykonkurencyjnej praktyki. Podkreślić należy, że fakt uczestnictwa w danej praktyce może zostać ujawniony w toku postępowania wyjaśniającego na różnych jego etapach, a w szczególnych wypadkach niektórych porozumień wertykalnych nie można wykluczyć, że Prezes UOKiK nie będzie nawet w stanie ustalić wszystkich uczestników porozumienia. Uzasadnione jest zastosowanie przepisu w odniesieniu do danej praktyki w jednolity sposób dla wszystkich potencjalnych naruszcycieli, także tych, którzy zostaną ustaleniu w toku dalszych czynności postępowania wyjaśniającego. Takie uregulowanie gwarantuje także zachowanie spójności skutków w odniesieniu do biegu przedawnienia zarówno w wypadku podjęcia czynności dochodzeniowej przez KE, jak i przez Prezesa UOKiK, w przeciwnym razie skutki przedawnienia mogłyby następować z wpływem różnych terminów w zależności od organu podejmującego czynności dochodzeniowe, co powodowałoby istotne wątpliwości w zakresie stosowania prawa oraz skutkowałoby zastosowaniem w stosunku do przedsiębiorców odmiennych procedur postępowania.

Ponadto, zgodnie z zaproponowanym brzmieniem art. 93 ust. 2 ustawy, ww. regulacje znajdują także zastosowanie przy obliczaniu biegu terminu przedawnienia na wszczęcie postępowania wobec osoby zarządzającej.

Art. 29 ust. 2 dyrektywy, z którego wynika nakaz zawieszania lub przerywania biegu przedawnienia dla nałożenia kary pieniężnej na okres, w którym decyzja jest przedmiotem postępowania przed sądem odwoławczym, nie będzie wymagać wdrożenia do polskiego porządku prawnego. Na etapie rozpatrywania sprawy przez sąd nie będą mieć zastosowania przepisy określające terminy na wszczęcie lub przeprowadzenie postępowania (art. 76, art. 92 i art. 93 ustawy). Ponadto należy zwrócić uwagę na art. 189h § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, który stanowi, że bieg terminu

przedawnienia nałożenia administracyjnej kary pieniężnej nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu z dniem wniesienia środka zaskarżenia od decyzji w przedmiocie administracyjnej kary pieniężnej do sądu administracyjnego albo sądu powszechnego albo skargi kasacyjnej od prawomocnego orzeczenia w przedmiocie administracyjnej kary pieniężnej.

10. Kary

Dyrektywa w art. 13–16 określa obszary harmonizacji w zakresie nakładania kar. Zgodnie z dyrektywą organy antymonopolowe powinny mieć skuteczne narzędzie do egzekucji prawa konkurencji spełniającego funkcję prewencyjną wobec naruszcyciela i wobec innych przedsiębiorstw. Ponadto ujednoczenie kar nakładanych w krajach członkowskich przez różne organy antymonopolowe ma na celu przeciwdziałanie zjawisku tzw. forum shopping opartemu na kalkulacji przedsiębiorstw co do tego, w którym z państw członkowskich mogą liczyć na bardzo niskie kary lub całkowity ich brak.

Związki przedsiębiorców

Jak wskazano w motywie 48 dyrektywy: „Doświadczenie pokazuje, że do naruszeń reguł konkurencji regularnie przyczyniają się związki przedsiębiorstw, a zatem krajowe organy ochrony konkurencji powinny być w stanie skutecznie nakładać kary na te związki.”. Przepis art. 13 dyrektywy przewiduje, że organy antymonopolowe powinny mieć uprawnienie do nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców. W celu zapewnienia skutecznego ściągania kar pieniężnych nałożonych na związki przedsiębiorstw art. 14 dyrektywy wskazuje, że w sytuacji gdy na związek przedsiębiorstw zostaje nałożona kara za naruszenie art. 101 lub art. 102 TFUE uwzględniająca obrót jego członków, a związek ten nie jest wypłacalny, był on zobowiązany do wezwania swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary. Dyrektywa wskazuje ponadto, że organy antymonopolowe nie będą mogły żądać zapłaty kary od przedsiębiorstw, które wykażą, że nie wdrożyły decyzji związku powodującej naruszenie i albo nie wiedziały o jej istnieniu, albo aktywnie zdystansowały się od niej przed wszczęciem postępowania.

Ustawa nie zawiera obecnie szczególnej regulacji dotyczącej nakładania kar na związki przedsiębiorców. Nie oznacza to, że obecnie nałożenie takiej kary nie jest możliwe. Związek przedsiębiorców jest traktowany na potrzeby nałożenia kary pieniężnej jako jeden przedsiębiorca. Praktyka decyzyjna Prezesa UOKiK w tym zakresie jest bogata. Ustawa nie zawiera również regulacji, również szczególnych regulacji dotyczących obliczania obrotu

związku przedsiębiorców oraz jego poszczególnych członków na potrzeby nakładania kary pieniężnej ani pozwalających na egzekwowanie kary pieniężnej w przypadku niewypłacalności związku. Z uwagi na powyższe koniecznym jest dostosowanie obecnie obowiązujących przepisów przez wprowadzenie szczególnych regulacji dotyczących tej kategorii podmiotów, które pozwoliłyby na traktowanie ich w sposób zgodny z wymogami dyrektywy. Proponuje się dodanie w ustawie w art. 106 ust. 1a–1f, zawierających stosowne rozwiązania, które wzorują się co do zasady na art. 23 ust. 4 rozporządzenia 1/2003.

Projektowany art. 106 ust. 1a stanowi podstawę do nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców za naruszenia, o których mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, których dopuścił się związek przedsiębiorców, w przypadku gdy naruszenie jest związane z działalnością jego członków. Zgodnie z tym przepisem kara nakładana na związek przedsiębiorców nie będzie mogła przekroczyć 10% sumy obrotów każdego z członków tego związku prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Jednocześnie projektowany art. 106 ust. 1b ogranicza możliwość żądania zapłaty kary od członka ukaranego związku przedsiębiorców do kwoty nieprzekraczającej 10% obrotu tego członka związku przedsiębiorców, osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary lub kwoty 10 000 euro, w przypadku gdy ten członek związku przedsiębiorców nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w art. 106 ust. 5, lub gdy jego obrót obliczony na podstawie tego przepisu nie przekracza równowartości 100 000 euro. Oznacza to, że maksymalna wysokość zapłaconej kary członka związku przedsiębiorców nie może przekraczać maksymalnej wysokości kary, jaka mogłaby zostać nałożona na tego przedsiębiorcę w przypadku nałożenia na niego kary, o której mowa w art. 106 ust. 1 ustawy. Proponowany ust. 1c zawiera regulację, zgodnie z którą w sytuacji niewypłacalności tego związku przedsiębiorców, związek wzywa swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary. Zgodnie z projektowanym ust. 1d, w przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1c, nie zostały wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, Prezes Urzędu może żądać zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku. Jednakże w przypadku gdy przedsiębiorcy ci nie uiszcili na ww. żądanie w całości kwoty kary nałożonej na związek przedsiębiorców, Prezes Urzędu będzie mógł zażądać zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty tej kary od każdego przedsiębiorcy będącego członkiem tego związku przedsiębiorców, jeżeli przedsiębiorca ten prowadził działalność na rynku, na którym doszło

do naruszenia (projektowany art. 106 ust. 1e). Do żądania Prezesa UOKiK przepisy art. 366 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny będą stosowane odpowiednio (zobowiązania solidarne). Dodatkowo, zgodnie z art. 106 ust. 1f, Prezes Urzędu nie będzie mógł żądać uiszczenia kary, na podstawie ust. 1d i ust. 1e od przedsiębiorców, którzy wykażą, że nie wdrożyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, i nie wiedzieli o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansowali się od niej przed wszczęciem postępowania.

Kara pieniężna obliczana proporcjonalnie do światowego całkowitego obrotu przedsiębiorstw

Dyrektywa przewiduje w art. 13 ust. 2, że kary pieniężne powinny być nakładane proporcjonalnie do światowego całkowitego obrotu przedsiębiorstw w przypadku umyślnego bądź nieumyślnego naruszenia wymienionego w tym przepisie (lista naruszeń wskazanych w art. 13 ust. 2 dotyczy naruszeń, do których doszło w trakcie bądź w związku z kontrolą oraz niezastosowania się do decyzji wydawanych przez organy ochrony konkurencji). Nakładanie kar za czyny określone w art. 13 ust. 2 ma na celu zapewnienie, aby przedsiębiorcy byli zmotywowani do respektowania działań dochodzeniowych oraz decyzji organów ochrony konkurencji.

Odpowiednikiem art. 13 ust. 2 dyrektywy w ustawie jest art. 106 ust. 2, który przewiduje sankcje dla przedsiębiorców, którzy nie współpracują z Prezesem UOKiK na etapie gromadzenia materiału dowodowego lub też przekazują organowi antymonopolowemu informacje lub dokumenty, które są w różny sposób wadliwe (błędne), oraz przewiduje karę za naruszenia związane z kontrolą i przeszukaniem. Przewiduje on karę pieniężną w wysokości do 50 000 000 euro. Należy zauważyć, że sankcja ta wymaga dostosowania do art. 13 ust. 2 dyrektywy, zgodnie z którym kara powinna być nakładana proporcjonalnie do światowego całkowitego obrotu przedsiębiorstw. Z uwagi na powyższe jest konieczna zmiana brzmienia przepisu polegająca na zmianie sposobu ustalania kary przez ustalenie jej maksymalnego pułapu określonego kwotowo na pułap określony jako procent obrotu (kara pieniężna nie większa niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary). Zaproponowany w projekcie maksymalny pułap kary i w konsekwencji stopień jej odczuwalności będzie realizować wymogi stawiane przez art. 13 ust. 2 dyrektywy krajowym przepisom dotyczącym kar pieniężnych w zakresie ich proporcjonalności, prewencyjnego charakteru i skuteczności. Rozwiązanie takie zostało zastosowane w art. 23 ust. 1 rozporządzenia 1/2003. Pozwala ono na lepsze uwzględnienie potencjału gospodarczego

przedsiębiorcy niż dotychczasowy maksymalny poziom kary określony jako kwota. Określenie maksymalnego poziomu kary proporcjonalnie do osiąganego przychodu zapewni z jednej strony, że kary nakładane na mniejszych przedsiębiorców nie będą nieproporcjonalnie wysokie, umożliwi również nakładanie proporcjonalnych i zapewniających efekt odstraszący kar na największych przedsiębiorców, dla których nawet kara na poziomie 50 000 000 euro mogłaby nie być dostatecznie dotkliwa.

Ponadto konieczne jest rozszerzenie określonego w art. 106 ust. 2 ustawy katalogu czynów podlegających karze pieniężnej nakładanej przez Prezesa UOKiK o możliwość nałożenia kary za niewykonanie decyzji Prezesa UOKiK. W związku z tym proponuje się dodanie przepisu, zgodnie z którym będzie możliwe nałożenie na przedsiębiorcę kary pieniężnej, w przypadku gdy przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 10 ust. 4 i 5, art. 12 ust. 1 i art. 89 ust. 1 ustawy.

Ponadto w projekcie zaproponowano (projektowany art. 106 ust. 2a ustawy) kary za niestawienie się przedsiębiorcy na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52, art. 53a, lub na przesłuchaniu na rozprawie, o której mowa w art. 60. Prezes Urzędu będzie mógł nałożyć taką karę w sytuacji, gdy na przesłuchaniu nie stawia się przedsiębiorca – osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą albo osoba upoważniona do stawienia się na przesłuchaniu w imieniu przedsiębiorcy. Przepis ten wdraża art. 13 ust. 2 lit. e dyrektywy, z którego wynika nakaz dla państw członkowskich UE wprowadzenia kar za niestawienie się przedsiębiorstw lub związków przedsiębiorstw na przesłuchaniu.

Okresowe kary pieniężne

Dyrektywa w art. 16 ust. 1 przewiduje nowy rodzaj kar – okresowe kary pieniężne, które są ustalane proporcjonalnie do średniego dziennego całkowitego światowego obrotu przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw uzyskanego w poprzedzającym roku obrotowym i liczonego od daty wskazanej w tej decyzji. Celem tych kar jest nakłonienie przedsiębiorstwa do

- 1) dostarczenia pełnych i prawidłowych informacji w odpowiedzi na wniosek o informację, o którym mowa w art. 8 dyrektywy;
- 2) stawienia się na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 9 dyrektywy.

Ponadto okresowe kary pieniężne, zgodnie z art. 16 ust. 2 dyrektywy, mogą być nakładane w celu nakłonienia przedsiębiorstwa do poddania się kontroli lub zastosowania się do decyzji.

Należy wskazać, że zgodnie z motywem 44 dyrektywy, okresowe kary pieniężne mogą być stosowane obok kar za nierespektowanie środków, o których mowa w art. 13 ust. 2 dyrektywy. Dyrektywa przewiduje więc możliwość nałożenia na przedsiębiorcę proporcjonalnej kary pieniężnej za niezastosowanie się przedsiębiorcy do decyzji stwierdzającej naruszenie oraz okresowej kary pieniężnej liczonej od daty wskazanej w decyzji nakładającej tę karę, która ma na celu nakłonienie przedsiębiorcy do zastosowania się przedsiębiorcy do wykonania tej samej decyzji stwierdzającej naruszenie.

Podkreślić jednak należy, że inny jest cel kar przewidzianych w art. 106 ust. 2 i art. 107 ustawy. Kary, o których mowa w art. 106 ust. 2, dotyczą naruszeń przepisów ustawy, zaistniałych w przeszłości, w okresie który został ustalony w postępowaniu prowadzonym w sprawie i wskazanym w decyzji kończącej to postępowanie. Kary takie mają więc zasadniczo charakter prewencyjny, nieodbiegający od charakteru kar nakładanych na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy za materialnoprawne naruszenia ustawy. Z kolei kary nakładane na podstawie zmienionego art. 107 ustawy mają mieć charakter przymuszający i dotyczyć będą wyłącznie wciąż trwającego naruszenia przepisów ustawy przez przedsiębiorcę. Ich wyłącznym celem jest nakłonienie przedsiębiorcy do realizacji ustawowych obowiązków. W przypadku stosowania art. 106 ust. 2 i art. 107 nie zachodzi naruszenie zasady *ne bis in idem*, właśnie ze względu na inny cel nakładanych kar. Ponadto kary nakładane na podstawie ww. przepisów dotyczą odrębnych rodzajów naruszeń, co najmniej w aspekcie temporalnym. Kary, o których mowa w art. 106 ust. 2, dotyczą naruszeń przeszłych, natomiast kary wprowadzane w art. 107 nakładane są w związku z trwającymi naruszeniami przepisów ustawy. W tym kontekście jest wykluczona możliwość nałożenia na przedsiębiorcę kary za ten sam czyn na gruncie projektowanych przepisów.

Prezes UOKiK nie ma obecnie możliwości nakładania okresowych kar pieniężnych ustalanych proporcjonalnie do obrotu przedsiębiorcy. Z uwagi na powyższe konieczne jest dokonanie stosownych zmian w art. 107 ustawy. Zgodnie z propozycją nowego brzmienia art. 107 ust. 1 Prezes UOKiK, w celu przymuszenia przedsiębiorców do wykonania nałożonych na nich obowiązków, może nałożyć na tych przedsiębiorców, w drodze decyzji, okresową karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5% średniego dziennego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia:

- 1) w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 10, art. 12 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i 4, art. 23b, art. 23c ust. 1, art. 26, art. 27 ust. 2, art. 28 ust. 1, art. 89

ust. 1 i 3 oraz art. 101a ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 105g ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, niedozwolonych postanowień wzorców umów oraz koncentracji;

- 2) w wykonaniu żądania Prezesa Urzędu, o którym mowa w art. 50 ust.1;
- 3) w przypadku niestawienia się strony na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a;
- 4) w przypadku uniemożliwiania lub utrudniania rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i;
- 5) w przypadku uniemożliwiania lub utrudniania rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n.

Zgodnie z projektowanym ust. 2 okresowe kary pieniężne będą nakładane, licząc od daty wskazanej w decyzji. Rozwiązanie takie przewiduje art. 24 ust. 1 rozporządzenia 1/2003. Jego skuteczne funkcjonowanie w prawie unijnym pozwala przyjąć, że również na gruncie prawa polskiego zapewni ono przedsiębiorcom bodźce do wykonywania decyzji Prezesa UOKiK, bez nakładania na nich nieproporcjonalnych ciężarów.

W odniesieniu do art. 108 ustawy przewidującego kary za naruszenia proceduralne nakładane na osoby fizyczne oprócz zmiany dotyczącej wprowadzenia kary za nieuprawnione wykorzystanie informacji z oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycji ugodowych lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8 ustawy w innym celu niż określony w art. 70 ust. 2, projekt przewiduje dodatkowo:

- wprowadzenie kary pieniężnej nakładanej na osobę upoważnioną do stawienia się w imieniu przedsiębiorcy na rozprawie lub przesłuchaniu za nieuzasadnioną odmowę wyjaśnień lub nieuzasadnione niestawiennictwo na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a, lub na przesłuchaniu na rozprawie, o której mowa w art. 60 (projektowany art.108 ust. 3 pkt 3),
- wprowadzenie kary nakładanej na osobę fizyczną, która nie udzieliła informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ustawy bądź udzieliła nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji (projektowany art. 108 ust. 3a).

Kompetencja do żądania udzielania wszelkich koniecznych informacji, w tym przekazywania dokumentów na żądanie Prezesa UOKiK, została rozszerzona o możliwość wzywania osób fizycznych, a co za tym idzie możliwość nałożenia kary w wypadku nieudzielenia informacji

lub udzielenia informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. Zgodnie z projektowanym art. 111 ust. 1 pkt 5 Prezes UOKiK, ustalając wysokość nakładanej kary pieniężnej, uwzględni warunki osobiste osoby, na którą jest nakładana kara pieniężna, oraz wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania. Mając na uwadze istotny charakter wskazanej czynności dochodzeniowej, Prezes UOKiK nakładając karę za niewywiązanie się z obowiązku określonego w art. 50 ustawy będzie brał pod uwagę przede wszystkim potencjalny wpływ tej okoliczności na przebieg i termin zakończenia postępowania, ponieważ uchybienie przepisowi nie powoduje innego rodzaju konsekwencji i nie ma bezpośredniego wpływu na zakłócenie konkurencji lub powstanie szkody dla uczestników rynku. Jednocześnie, ze względu na potencjalnie szeroki krąg adresatów wezwania, nakładając karę Prezes UOKiK bierze pod uwagę warunki osobiste osoby, na którą nakładana jest kara, takie jak kwalifikacje zawodowe, wykształcenie, rozeznanie oraz jej status majątkowy.

W projekcie przyjęto, że w przypadku art. 108 ust. 3a, maksymalna wysokość kary nałożonej na osobę fizyczną, podobnie w ust. 1, będzie wynosić pięćdziesięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia, co jak się wydaje zrealizuje w wystarczającym stopniu prewencyjny cel takich kar i przyczyni się do większej skuteczności przepisów nakładających obowiązki, których uchybienie może skutkować ww. karami.

W art. 108a ustawy zaproponowano regulację, której celem jest wykluczenie możliwości podwójnego ukarania za to samo naruszenie przewidziane w ustawie, na podstawie art. 106 ust. 2 i art. 108, przedsiębiorców będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą.

Ponadto w zmienionym art. 111 ust. 1 ustawy uzupełniono wytyczne dotyczące ustalania wysokości kary w zakresie nowych kar przewidzianych w projekcie. W projektowanych w art. 111 w ust. 1 pkt 5 i 6 wprowadzono rozróżnienie w zakresie przesłanek nakładania kar pieniężnych na biegłego w zależności od tego, czy biegłym jest osoba fizyczna czy też osoba prawna, o której mowa w art. 54 ust. 2 ustawy.

11. Program łagodzenia kar (leniency)

Zmiany przewidziane w rozdziale 2 działu VII ustawy (Odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie w sprawach porozumień ograniczających konkurencję) mają na celu wdrożenie rozdziału VI dyrektywy. Dyrektywa przewiduje w tym zakresie zasadniczo harmonizację pełną. Dla zapewnienia skuteczności działania programów łagodzenia kar w ramach Unii Europejskiej, w celu zachęcenia potencjalnych wnioskodawców do

informowania organów ochrony konkurencji o tajnych niedozwolonych porozumieniach ograniczających konkurencję konieczne jest wyeliminowanie rozbieżności między poszczególnymi krajowymi programami łagodzenia kar, szczególnie w zakresie progów dowodowych oraz warunków, od spełnienia których jest uzależnione uzyskanie przez wnioskodawcę zwolnienia od kary lub jej obniżenia. Obecne różnice w krajowych systemach *leniency* negatywnie oddziałują na pewność prawną przedsiębiorców, zniechęcając ich do składania wniosków *leniency*, zwłaszcza w odniesieniu do tzw. karteli transgranicznych, tzn. obejmujących swoim zasięgiem więcej niż jedno państwo.

Zakres projektowanych zmian (różnice w stosunku do obecnego stanu prawnego):

- doprecyzowanie i ujednolicenie progów dowodowych dla odstąpienia i obniżenia kar w zgodzie z art. 17 i art. 18 dyrektywy;
- wprowadzenie wymogu dotyczącego ujawniania informacji o swoim uczestnictwie w tajnym kartelu;
- zmiana językowa w obecnym art. 113b ust. 1 pkt 3 ustawy – zamiast „nakłaniania” – „przymuszanie”. Zmiana ma na celu zapewnienie spójności z art. 17 ust. 3 dyrektywy (przepis ten w innych wersjach językowych m.in. w języku angielskim wyraźnie wskazuje, że dotyczy on podmiotu, który przymusza innych do uczestnictwa w kartelu) oraz zwiększenie pewności prawnej wnioskodawców;
- wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym, w przypadku gdy wnioskodawca przedstawi istotne dowody na zaistnienie dodatkowych faktów, które powodują podwyższenie kar dla innych przedsiębiorców, organ nie uwzględnia tych dodatkowych faktów podczas ustalania kary dla wnioskodawcy, który przedstawił te istotne dowody – wdrożenie art. 18 ust. 3 dyrektywy (projektowany art. 113c ust. 4 ustawy);
- wprowadzenie przepisu, który da wnioskodawcy możliwość żądania od organu informacji na piśmie co do decyzji w sprawie jego wniosku – wdrożenie art. 17 ust. 4 dyrektywy;
- w zakresie zaprzestania uczestnictwa w kartelu niezbędne jest wdrożenie art. 19 lit. a dyrektywy, który daje możliwość kontynuowania przez przedsiębiorcę udziału w porozumieniu, za zgodą organu ochrony konkurencji, jeżeli jest to w racjonalnym zakresie konieczne do zachowania skuteczności postępowania prowadzonego przez ten organ;
- doprecyzowanie obowiązków współpracy wnioskodawcy w zgodzie z postanowieniami art. 19 pkt b dyrektywy; w tym wprowadzenie do ustawy regulacji wprost mówiącej

o obowiązku współpracy wnioskodawcy przed złożeniem wniosku, polegającej na zakazie niszczenia, fałszowania lub ukrywania dowodów na etapie rozważania przez przedsiębiorcę złożenia wniosku do organu;

– wnioski skrócone (wnioski o wyznaczenie terminu złożenia wniosku, o którym mowa w art. 113a ustawy). Prezes UOKiK zgodnie art. 21 ust. 2 dyrektywy będzie dysponować swobodą, czy zaakceptować taki wniosek. W przypadku jego zaakceptowania Prezes UOKiK wyznacza termin na uzupełnienie wniosku. Jeżeli wniosek zostanie uzupełniony w wyznaczonym terminie, Prezes UOKiK obligatoryjnie uznaje wniosek, o którym mowa w art. 113a, w terminie złożenia wniosku o wyznaczenie terminu złożenia wniosku, o którym mowa w art. 113a. Ponadto zaproponowano uzupełnienie art. 113e ust. 1 ustawy o wymóg wskazania we wniosku skróconym również informacji na temat dotychczas złożonych lub ewentualnych przyszłych wniosków o złagodzenie kary składanych do innych krajowych organów ochrony konkurencji lub organów ochrony konkurencji państw trzecich w związku z domniemanym tajnym kartelem;

– wprowadzenie przepisu implementującego art. 20 ust. 3 oraz art. 21 ust. 4 dyrektywy stanowiącego o tym, że wnioskodawcy mają możliwość przedkładania oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar dotyczących pełnych wniosków, wniosków w formie uproszczonej oraz w formie skróconej w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, jak również w innym języku urzędowym UE, ustalonym dwustronnie między krajowym organem ochrony konkurencji a wnioskodawcą (zmiana ta zostanie wprowadzona w nowym rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie szczegółowego sposobu i trybu postępowania z wnioskiem złożonym w ramach programu *leniency*, które zostanie wydane na podstawie art. 113k ustawy);

– w zakresie wniosków uproszczonych jest niezbędna zmiana art. 113f ustawy w zakresie informacji, jakie muszą być zawarte we wniosku, tak aby przepis odzwierciedlał wymogi zawarte w art. 22 ust. 2 dyrektywy; zgodnie z proponowanym brzmieniem wniosek uproszczony będzie mógł być złożony również w sytuacji złożenia przez przedsiębiorcę wniosku o łagodzenie kary lub wniosku skróconego do Komisji Europejskiej;

– w zakresie komunikacji między organem ochrony konkurencji i Komisją Europejską przy rozpatrywaniu wniosków uproszczonych niezbędne jest wprowadzenie regulacji (art. 113f ust. 7) mówiącej o tym, że tylko w wyjątkowych okolicznościach, gdy jest to nieodzowne do celów rozgraniczenia zakresu sprawy lub przydzielenia sprawy, krajowy organ ochrony konkurencji może zwrócić się do wnioskodawcy o przedłożenie pełnego wniosku, zanim

Komisja poinformuje odnośne krajowe organy ochrony konkurencji, że nie zamierza kontynuować rozpatrywania sprawy w całości ani częściowo (wdrożenie art. 22 ust. 5 dyrektywy);

– przyjęcie w art. 113j ustawy zasady, że wniosek *leniency* obejmuje przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę-wnioskodawcę, przedsiębiorców, na których ten przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ oraz osób zarządzających ww. przedsiębiorców – rozwiązanie analogiczne do stosowanego na podstawie obecnego brzmienia art. 113j ustawy wobec osób zarządzających przedsiębiorcy składającego wniosek. Jednocześnie należy podkreślić, że podmiot wywierający dominujący wpływ jest także przedsiębiorcą i jako taki może składać wnioski o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie, dlatego nie ma potrzeby obejmowania go regulacją art. 113h ustawy. Przepis ten powstał w celu dopuszczenia możliwości złożenia wniosku przez inną niż przedsiębiorcy kategorię podmiotów, tj. przez osoby zarządzające. Należy także wskazać, że wnioski złożone przez podmiot, na który wywierany jest decydujący wpływ, i podmiot, który ten wpływ wywiera, nie konkurują ze sobą w potencjalnej kolejce wnioskodawców. Należy mieć na względzie, że projektowane art. 6b i art. 9b ustawy mają na celu praktyczne zastosowanie w polskim porządku prawnym unijnego pojęcia przedsiębiorstwa zgodnie z art. 13 ust. 5 dyrektywy. Przedsiębiorcy na potrzeby nakładania kary są traktowani *de facto* jak jeden organizm, zatem jest uzasadnione analogiczne traktowanie ich w wypadku złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie.

Harmonizacja programów *leniency* przewidziana w art. 17–22 dyrektywy obejmuje ochronę przed karami przedsiębiorców występujących do organów ochrony konkurencji z informacjami na temat tajnych karteli. Należy jednak zauważyć, że znaczna część państw członkowskich UE (w tym Polska) w swoich krajowych systemach prawnych przewiduje możliwość nałożenia sankcji na osoby fizyczne, przede wszystkim na osoby pełniące funkcje kierownicze u danego przedsiębiorcy, za ich działania lub zaniechania, których skutkiem był udział tego przedsiębiorcy w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję. dyrektywa w art. 23 harmonizuje na poziomie krajowych przepisów państw członkowskich UE regulacje chroniące osoby fizyczne działające na rzecz przedsiębiorcy uczestniczącego w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję przed sankcjami zarówno o charakterze karnym, jak i administracyjnym, w przypadku gdy przedsiębiorca złożył wniosek o zwolnienie z kar w ramach programu łagodzenia kar.

W praktyce organu antymonopolowego horyzontalne porozumienia ograniczające konkurencję, w tym zminy przetargowe, są tymi, które w największym stopniu wywierają negatywne skutki dla rynku, a jednocześnie praktykami najtrudniejszymi do wykrycia. Wykrywanie zmyw przetargowych opiera się głównie na sygnałach z rynku pochodzących od przedsiębiorców i osób zaangażowanych w przygotowanie, przeprowadzanie przetargów lub osób biorących w nich udział. Dodatkowo w obecnie obowiązujących przepisach polskiego prawa konkurencji funkcjonują rozwiązania prawne, które uniemożliwiają karanie osób zarządzających za zmyw przetargową (vide art. 6a ustawy). Rozwiązanie to jest uzasadnione faktem, że sprawcy zmyw przetargowej mogą być pociągnięci do odpowiedzialności karnej, o której mowa w art. 305 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.), dalej „Kodeks karny”.

W celu wykrycia zmyw przetargowej może być wykorzystany przez organ antymonopolowy program łagodzenia kar (art. 113a i n. ustawy). Jest to jeden z najważniejszych mechanizmów wykrywania praktyk przez organy ochrony konkurencji stosowany zarówno w Polsce, jak i na świecie. Podmiot składający wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosek o jej obniżenie, ujawniając podejmowanie antykonkurencyjnej praktyki, może być przyrównany do instytucji świadka koronnego, znanej prawu karnemu.

Skuteczność instytucji *leniency* jest jednakże uzależniona od istnienia szeregu zachęt dla przedsiębiorców, również spoza systemu prawa konkurencji. W przypadku praktyk zmyw przetargowych z uwagi na zagrożenie odpowiedzialnością karną przewidzianą w art. 305 Kodeksu karnego już obecnie obserwowana jest niska skuteczność programu łagodzenia kar, co przekłada się negatywnie na wyżej wskazaną wykrywalność i karalność praktyk ograniczających konkurencję.

W celu stworzenia zachęt dla przedsiębiorców do składania wniosków do organu antymonopolowego jest zasadne wyłączenie karalności przy stosowaniu art. 305 Kodeksu karnego dla skutecznych wnioskodawców *leniency* (tzn. spełniających przesłanki odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej albo przesłanki do obniżenia kary – odpowiednio art. 113b i art. 113c ustawy). Takie rozwiązanie będzie stanowić implementację art. 23 dyrektywy, w szczególności ust. 2, przewidującego, że państwa członkowskie zapewniają, aby obecni i byli dyrektorzy, obecna i była kadra zarządzająca oraz obecni i byli inni pracownicy wnioskodawców ubiegających się w organach ochrony konkurencji o zwolnienie z kar byli w pełni chronieni przed sankcjami nakładanymi w postępowaniu karnym, w związku z udziałem tych osób w tajnym kartelu, którego dotyczy wniosek o zwolnienie z kar za

naruszenie przepisów krajowych o celach zasadniczo identycznych z celami art. 101 TFUE, jeżeli spełniają oni warunki określone w ust. 1 i aktywnie współpracują z właściwym organem ścigania. Dyrektywa stanowi również, że aby zapewnić zgodność z obowiązującymi podstawowymi zasadami własnych systemów prawnych państwa członkowskie mogą przewidzieć, że właściwe organy dysponują swobodą nienakładania sankcji lub jedynie złagodzenia sankcji, które mają zostać nałożone w postępowaniu karnym, w zakresie, w jakim rola poszczególnych osób, o których mowa w ust. 2 (obecni i byli dyrektorzy, obecna i była kadra zarządzająca oraz obecni i byli inni pracownicy wnioskodawców ubiegających się w organach ochrony konkurencji o zwolnienie z kar), w wykrywaniu tajnego kartelu i odnośnym postępowaniu jest większa niż korzyść ze ścigania tych osób lub wymierzenia im kary.

Jak wskazuje motyw 64 dyrektywy brak ochrony osób fizycznych (zarówno osób zarządzających, jak i pracowników niepełniących funkcji kierowniczych) przed sankcjami za ich udział w tajnym kartelu jest czynnikiem zniechęcającym potencjalnych wnioskodawców do składania wniosków o złagodzenie kary. W związku z ich rolą w wykrywaniu tajnych karteli osoby te winny być zatem, co do zasady, chronione przed sankcjami w sprawie udziału tych osób w tajnym kartelu, którego dotyczy wnioski, nakładanymi przez organy publiczne w postępowaniach karnych, administracyjnych i sądowych innych niż karne prowadzonych na podstawie przepisów krajowych o celach zasadniczo identycznych z celami art. 101 TFUE, np. przepisów krajowych o znowie przetargowej, jeżeli warunki przewidziane w dyrektywie są spełnione. Dyrektywa wskazuje na następujące warunki, jakie muszą być spełnione, aby osoba fizyczna została objęta ochroną przed sankcjami:

- wniosek o zwolnienie z kar musi spełniać wymogi co do treści, które przewidziane są w art. 17 ust. 2 dyrektywy (ujawnienie przez wnioskodawcę informacji o swoim udziale w tajnym kartelu, przedstawienie jako pierwszy z wnioskodawców dowodów, które nie były w posiadaniu organu antymonopolowego, a które umożliwiają organowi przeprowadzenie kontroli lub przeszukania w związku z tajnym kartelem lub są wystarczające do stwierdzenia naruszenia objętego programem łagodzenia kar),
- podmioty objęte ochroną muszą aktywnie współpracować z organem ochrony konkurencji prowadzącym sprawę (w przypadku ochrony przed sankcjami administracyjnymi lub nakładanymi w postępowaniu sądowym innym niż karne) albo z organami ścigania (w przypadku ochrony przed sankcjami karnymi),

– wniosek o zwolnienie z kar musi zostać złożony przed poinformowaniem osób fizycznych o postępowaniu prowadzącym do nałożenia kar. Jak wskazuje wspomniany motyw 64 dyrektywy takie postępowanie obejmuje moment, w którym osoby te stają się podejrzanymi o naruszenie[...]przepisów krajowych.

Na gruncie polskich przepisów art. 113j ustawy wprowadza zasadę, że wniosek *leniency* złożony przez przedsiębiorcę obejmuje także osoby zarządzające tego przedsiębiorcy. Oznacza to, że osoby takie są objęte ochroną przed karami nakładanymi w postępowaniu przed Prezesem UOKiK na podstawie art. 106a ustawy, w związku ze stwierdzonym w decyzji umyślnym dopuszczeniem przez nie do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE. W tym zatem zakresie art. 113j ustawy stanowi częściowe wdrożenie art. 23 ust. 1 dyrektywy przewidującego ochronę osób fizycznych przed sankcjami administracyjnymi. Podkreślić należy, że przewidziane w dyrektywie warunki, jakie muszą zostać spełnione, aby objąć ww. ochroną osoby fizyczne, funkcjonują w również w polskich przepisach w odniesieniu do wymogów, jakie musi spełnić wniosek przedsiębiorcy od odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosek o jej obniżenie, oraz w odniesieniu do wymogu współpracy osoby zarządzającej z Prezesem UOKiK. Wymóg złożenia wniosku przed poinformowaniem danej osoby o postawionych zarzutach nie będzie mieć zastosowania w polskich przepisach. Osoba zarządzająca, zgodnie z art. 6a ustawy, podlega odpowiedzialności tylko w przypadku stwierdzenia przez organ antymonopolowy naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu porozumień ograniczających konkurencję – wniosek złożony przez przedsiębiorcę, który ma spełniać warunki co do progów dowodowych, zawsze będzie poprzedzać etap przedstawienia zarzutów stronie – osobie fizycznej w związku z dopuszczeniem przez nią do zawarcia niedozwolonego porozumienia.

Art. 23 ust.1 dyrektywy wymaga natomiast wdrożenia w kontekście objęcia ochroną przed sankcjami o charakterze administracyjnym nakładanymi na podstawie art. 106a ustawy na osoby zarządzające za dopuszczenie przez nie do naruszenia zakazów, o których mowa w art. 6 ustawy lub art. 101 TFUE, w przypadku gdy tajny kartel ma charakter transgraniczny, a uczestnik kartelu złożył wniosek w sprawie zwolnienia z kar w innym państwie członkowskim UE. W sytuacji gdy naruszenie ww. zakazów dotyczy rynku geograficznego wykraczającego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (i, co się z tym wiąże, również inny organ antymonopolowy państwa członkowskiego UE jest właściwy do zajęcia się sprawą), konieczne jest z punktu widzenia prawidłowej implementacji art. 23 ust. 1 dyrektywy przyjęcie regulacji chroniącej osoby fizyczne przed ww. sankcjami nakładanymi przez Prezesa UOKiK,

jeżeli przedsiębiorca, na rzecz którego działała dana osoba fizyczna, złoży wniosek o zwolnienie z kary do innego właściwego organu antymonopolowego państwa członkowskiego UE. W tym celu niezbędne jest dodanie w art. 106a ustawy ust. 4 przewidującego wyłączenie karalności osób fizycznych (które, przy braku takiego przepisu, mogłyby zostać pociągnięte do odpowiedzialności na podstawie polskich przepisów jako osoby zarządzające) we wskazanej wyżej sytuacji.

Ponadto w projekcie został zawarty art. 4. Przepis ten przewiduje zmianę w Kodeksie karnym polegającą na dodaniu § 4 w art. 305 Kodeksu karnego, zgodnie z którym nie będzie podlegać karze sprawca przestępstwa określonego w art. 305 § 1 lub § 2, który zawiadomił o fakcie jego popełnienia organ powołany do ścigania przestępstw lub organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisję Europejską i ujawnił wszystkie istotne okoliczności tego przestępstwa, zanim organ powołany do ścigania przestępstw o nim się dowiedział. Z kolei w art. 113l zawarto regulację przewidującą przedstawianie przez Prezesa UOKiK informacji niezbędnych do ustalenia istnienia podstaw niepodlegania karze sprawcy przestępstwa określonego w art. 305 § 1 lub § 2 Kodeksu karnego, w związku z zaistnieniem przesłanek z art. 305 § 4 Kodeksu karnego, na wniosek właściwego prokuratora lub sądu lub z urzędu, lub występowanie o takie informacje do innych organów.

12. Wzajemna pomoc

Dyrektywa w rozdziale VII przewiduje harmonizację przepisów krajowych w zakresie współpracy krajowych organów ochrony konkurencji państw członkowskich UE w egzekwowaniu zakazów przewidzianych w art. 101 i art. 102 TFUE. Wzajemna pomoc między organami zgodnie z regulacjami zawartymi w dyrektywie ma obejmować 3 następujące obszary stosowania art. 101 i art. 102 TFUE:

- 1) współpraca w zakresie czynności dochodzeniowych i innych działań organu antymonopolowego mających na celu:
 - a) pozyskanie dowodów pozwalających na stwierdzenie naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE (art. 24 ust. 1 dyrektywy),
 - b) ustalenie, czy przedsiębiorca realizuje wynikające z przepisów obowiązki nakładane na niego przez organ w toku czynności dochodzeniowych i innych działań podejmowanych przez organ w celu ustalenia stanu faktycznego lub obowiązki nakładane w związku ze stwierdzeniem lub uprawdopodobnieniem naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE

w decyzji stwierdzającej naruszenie, w decyzji o środkach tymczasowych lub w tzw. decyzji zobowiązującej (art. 24 ust. 2 dyrektywy)

– w sytuacji gdy czynności te muszą być wykonane na terytorium innego państwa członkowskiego UE niż państwo, którego organ ochrony konkurencji jest właściwy do zajmowania się sprawą;

- 2) współpraca dotycząca notyfikacji, czyli powiadamiania przez organ innego państwa członkowskiego UE stron postępowań w sprawie naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE lub innych podmiotów uczestniczących w tych postępowaniach o aktach administracyjnych lub innych dokumentach istotnych z punktu widzenia stosowania ww. przepisów TFUE (art. 25, art. 27 ust. 1–2 i 4–8, art. 28 dyrektywy).

Dyrektywa w art. 25 wskazuje jako dokumenty podlegające notyfikacji:

- wstępne zastrzeżenia dotyczące naruszeń art. 101 lub art. 102 TFUE,
- decyzje wydane w zastosowaniu art. 101 lub art. 102 TFUE,
- akty proceduralne przyjęte w kontekście postępowania w sprawie naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE,
- inne dokumenty, w tym takie, które dotyczą egzekwowania decyzji o nałożeniu kar pieniężnych.

Procedura notyfikacji została szczegółowo uregulowana w art. 27 dyrektywy. Podstawą dokonania notyfikacji ma być dołączony do wniosku o notyfikację tzw. jednolity instrument, którego elementy zostały szczegółowo wymienione w art. 27 ust. 2 dyrektywy.

- 3) współpraca w zakresie egzekucji decyzji o nałożeniu kar pieniężnych w związku ze stosowaniem art. 101 lub art. 102 TFUE (art. 26–28 dyrektywy).

Zgodnie z art. 26 dyrektywy przedmiotem współpracy transgranicznej między organami ma być wyegzekwowanie decyzji o nałożeniu kar pieniężnych dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, takich jak:

- kary za naruszenie zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 TFUE,
- kary za nierealizowanie obowiązków nałożonych przez organ w toku postępowania lub w decyzjach kończących postępowanie (np. kara za niedostosowanie się do decyzji zobowiązujących albo nakładających środki tymczasowe, kara za niepoddanie się kontroli),

– okresowe kary pieniężne, czyli kary przymuszające przedsiębiorców do realizacji obowiązków nałożonych przez organ w toku postępowania lub w decyzjach kończących postępowanie (np. okresowa kara pieniężna, której celem jest poddanie się przez przedsiębiorcę kontroli).

Ponadto dyrektywa w art. 26 wymienia dwa rodzaje przypadków, w których jest dopuszczalne wystąpienie do organu innego państwa członkowskiego UE z wnioskiem o egzekucję kar pieniężnych w związku ze stosowaniem art. 101 i art. 102 TFUE:

- a) organ państwa składającego wniosek, po dołożeniu racjonalnych starań, ustalił, że przedsiębiorca nie ma wystarczających aktywów, co uniemożliwia ściągnięcie kary w tym państwie,
- b) przedsiębiorca podlegający karze nie ma siedziby w państwie organu, który składa wniosek – w tym przypadku jednak organ przyjmujący wniosek nie ma obowiązku wykonania wniosku.

Procedura realizacji wniosku o wyegzekwowanie decyzji o nałożeniu kary pieniężnej została określona w art. 27 dyrektywy. Art. 27 ust.1 przewiduje, że wnioski są wykonywane zgodnie przepisami krajowymi państwa przyjmującego wniosek. Wykonanie wniosku następuje w oparciu o jednolity instrument, który zgodnie z art. 27 ust. 4 dyrektywy jest jedyną podstawą środków podejmowanych przez organ i nie podlega on w państwie członkowskim zatwierdzeniu, uzupełnieniu lub zastąpieniu. W art. 27 ust. 6 dyrektywy wskazano przypadki (wspólne dla wniosków o notyfikację i o wyegzekwowanie kary), w których jest dopuszczalna odmowa wykonania wniosku.

Wdrożenie rozdziału VII do polskiego porządku prawnego

1) współpraca w zakresie czynności dochodzeniowych

Art. 24 ust. 1 dyrektywy w istotnej części nie wymaga wdrożenia do polskich przepisów. Z art. 105a ust. 2 pkt 1, art. 105i i art. 105n w związku z art. 105q ust. 1 ustawy wynika, że w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia 1/2003, pracownik organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE może uczestniczyć w kontroli lub przeszukaniu przeprowadzonym w imieniu i na potrzeby tego organu. Implementacja art. 24 ust. 1 jest konieczna w zakresie, w jakim pracownik państwa członkowskiego UE może uczestniczyć w przesłuchaniach (wykonywanie uprawnień, o których mowa w art. 9 dyrektywy). W ustawie zostaną zatem dodane przepisy umożliwiające Prezesowi UOKiK, jeżeli stosowny wniosek

złoży organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003:

- wezwanie świadka i odebranie od niego zeznań (art. 53a),
- wystąpienie o przesłuchanie świadków do właściwego miejscowo sądu rejonowego, jeżeli przemawia za tym charakter dowodu albo wzgląd na poważne niedogodności lub znaczną wysokość kosztów przeprowadzenia dowodu (art. 61a).

Podejmując ww. środki, Prezes UOKiK będzie mógł upoważnić do udziału w przesłuchaniu pracownika organu ochrony państwa członkowskiego Unii Europejskiej występującego z wnioskiem o przeprowadzenie przesłuchania.

Wdrożenia wymaga art. 24 ust. 2 dyrektywy, który nakazuje, aby państwa członkowskie UE były uprawnione do stosowania środków wskazanych w art. 6–9 dyrektywy w imieniu i na potrzeby innych krajowych organów ochrony konkurencji państw członkowskich UE w celu ustalenia, czy przedsiębiorcy dostosowali się do czynności dochodzeniowych i decyzji wydawanych przez te organy w ramach prowadzonych postępowań w sprawie naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE. W obecnym stanie prawnym Prezes UOKiK może przeprowadzić kontrolę lub przeszukiwanie na rzecz innego organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE, tylko na potrzeby ustalenia, czy doszło do naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE.

Wprowadzane regulacje rozszerzą zakres współpracy również o możliwość weryfikacji przy współudziale innego właściwego organu antymonopolowego państwa członkowskiego UE, czy przedsiębiorca dostosował się do czynności dochodzeniowych oraz obowiązku przekazywania niezbędnych informacji na żądanie organu, jak również, czy wykonuje on decyzje nakładane przez organ w związku ze stwierdzeniem naruszenia (m.in. decyzje stwierdzające naruszenie i nakazujące jego zaniechania, decyzje o środkach zaradczych, decyzje tymczasowe i zobowiązaniowe). Zgodnie z projektowanym w ustawie art. 105r Prezes UOKiK bez wszczynania odrębnego postępowania, na wniosek organu ochrony konkurencji konsumentów państwa członkowskiego UE, działając w imieniu i na potrzeby tego organu, będzie mógł podejmować niezbędne działania w celu ustalenia, czy przedsiębiorcy lub związki przedsiębiorców dostosowali się do czynności dochodzeniowych lub decyzji podejmowanych przez ten organ na podstawie przepisów krajowych wdrażających art. 6 i 8–12 dyrektywy . Działania te obejmą:

- 1) przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 105a ustawy;

- 2) przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 91 lub art. 105n ustawy;
- 3) żądanie od przedsiębiorców przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów, o których mowa w art. 50 ustawy;
- 4) wezwanie świadka;
- 5) wystąpienie do sądu o przesłuchanie świadków.

Projekt przewiduje także, że informacje uzyskane w wyniku działań, podjętych na wniosek innego organu, Prezes Urzędu przekazuje niezwłocznie temu organowi.

2) współpraca dotycząca notyfikacji

Konieczne jest wprowadzenie nowego działu (VIIA) do ustawy, w którym będą zawarte przepisy stanowiące transpozycję regulacji dyrektywy dotyczące wzajemnej pomocy, w tym wzajemnej pomocy w zakresie notyfikacji. Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami Prezes Urzędu na wniosek i w imieniu innego organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej będzie powiadamiać podmiot wskazany w tym wniosku o:

- 1) wstępnych zastrzeżeniach dotyczących domniemanego naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE lub decyzjach wydanych w zastosowaniu tych przepisów;
- 2) aktach proceduralnych przyjętych w kontekście postępowania w sprawie stosowania prawa dotyczącego stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, które podlegają notyfikacji zgodnie z przepisami państwa członkowskiego UE, którego organ ochrony konkurencji składa do Prezesa Urzędu odnośny wniosek,
- 3) innych istotnych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, w tym o dokumentach dotyczących egzekwowania decyzji o nałożeniu kar lub okresowych kar pieniężnych.

W dziale VIIA zostaną także zawarte przepisy o wykonywaniu przez Prezesa UOKiK ww. wniosku bez zbędnej zwłoki w oparciu o tzw. jednolity instrument, którego elementy zostały wskazane w art. 26 dyrektywy. Warunkiem realizacji wniosku jest sporządzenie go i przesłanie w języku polskim lub innym, uprzednio uzgodnionym przez Prezesa UOKiK i organ wnioskujący. Prezes UOKiK w przypadku niejasności będzie mógł zwracać się do organu wnioskującego o przedstawienie dodatkowych informacji niezbędnych do realizacji wniosku. Odmowa wykonania wniosku będzie możliwa wyłącznie, w przypadku gdy wniosek nie spełnia wymogów ustawowych (wynikających z brzmienia dyrektywy), które mają charakter

obligatoryjny, lub gdy jego wykonanie jest jawnie sprzeczne z porządkiem prawnym Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie możliwości wystąpienia do organu składającego wnioski o pokrycie kosztów działań związanych z realizacją wniosku, w tym kosztów tłumaczeń, pracy i kosztów administracyjnych.

Przewiduje się także, że w projektowanym dziale VIIA znajdzie się ustawowa podstawa do występowania przez Prezesa UOKiK z wnioskiem o udzielenie pomocy przez inny organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE, w tym w zakresie powiadamiania w imieniu Prezesa UOKiK podmiotów, w stosunku do których Prezes Urzędu podjął czynności w ramach sprawowania kontroli nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców art. 101 lub art. 102 TFUE, o decyzjach, postanowieniach oraz innych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, w tym dokumentach dotyczących egzekwowania decyzji o nałożeniu kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych, których adresatami są te podmioty.

Wniosek Prezesa UOKiK o udzielenie pomocy będzie realizowany za pośrednictwem jednolitego instrumentu, w projektowanych przepisach działu VIIA znajdują się także regulacje dotyczące obowiązku sporządzania tłumaczeń dokumentów na język obcy na potrzeby rozpatrzenia wniosku przez organ, do którego występuje Prezes UOKiK, oraz o kosztach, jakie ponosi Prezes UOKiK w związku z realizacją takiego wniosku.

3) współpraca w zakresie egzekucji decyzji o nałożeniu kar pieniężnych

W projektowanym dziale VIIA ustawy zostaną także zawarte przepisy dotyczące wzajemnej pomocy w egzekucji kar nałożonych w związku z prowadzeniem postępowań w sprawie naruszenia art. 101 i art. 102 TFUE. Regulacja ta będzie w istotnej części powielala rozwiązania przyjęte w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 1140), wdrażającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (...) (Dz. Urz. UE L 159 z 28.05.2014, str. 11), w tym przepisy rozdziału VI w zakresie transgranicznego egzekwowania administracyjnych kar pieniężnych lub grzywien administracyjnych. Ww. ustawa w art. 17–23 szczegółowo reguluje procedurę realizacji wniosków organów innych państw członkowskich UE o powiadomienie właściwych podmiotów o decyzji o nałożeniu kary pieniężnej i wniosków o egzekucję takich kar.

Regulacje proceduralne zawarte w projektowanym dziale VIIA ustawy będą opierać się na następujących założeniach (wynikających zasadniczo wprost z brzmienia dyrektywy w powyższym zakresie):

Realizacja wniosku o pomoc od organu innego państwa członkowskiego UE (projektowany art. 113s ustawy)

1. Wniosek organu innego państwa członkowskiego UE o wyegzekwowanie kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej jest kierowany do Prezesa UOKiK. Do wniosku powinien być dołączony tzw. jednolity instrument zawierający elementy, o których mowa w art. 113s ust. 1, załącznikiem do jednolitego instrumentu powinna być przetłumaczona na język polski kopia decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, która ma podlegać wyegzekwowaniu.

2. Prezes UOKiK, działając na podstawie ustawy (przepisy wdrażające art. 26 i art. 27 dyrektywy), dokonuje weryfikacji spełniania warunków realizacji wniosku. Etap ten obejmuje:

- sprawdzenie, czy spełnione są warunki formalne, jakim musi zgodnie z dyrektywą odpowiadać jednolity instrument dołączony do wniosku,
- tłumaczenie dokumentów przesyłanych wraz z wnioskiem,
- zwrócenie się do organu składającego wniosek o wyegzekwowanie kary o przekazanie informacji istotnych dla realizacji wniosku.

3. Wniosek zweryfikowany:

- a) pozytywnie – Prezes UOKiK przesyła do egzekucji organowi egzekucyjnemu (właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego) po uprzednim przeliczeniu na złote kwoty kary do wyegzekwowania wskazanej w jednolitym instrumencie,
- b) negatywnie – jest zwracany do organu wnioskującego.

4. Organ egzekucyjny przeprowadza egzekucję w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zgodnie z projektowanym art. 113s ust. 3 ustawy wyłączną podstawę środków egzekucyjnych podejmowanych przez organ egzekucyjny stanowi jednolity instrument, przesłany wraz z wnioskiem. Jednolity instrument nie podlega zatwierdzeniu, uzupełnieniu lub zastąpieniu.

5. Zgodnie z projektowanym art. 113s ust. 9 ustawy Prezes UOKiK jest obowiązany do informowania organu egzekucyjnego o zdarzeniach mających wpływ na egzekucję kary lub

okresowej kary pieniężnej wskazanej we wniosku, jeżeli uzyskał takie informacje organu innego państwa członkowskiego UE składającego w Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o wyegzekwowanie kary. W art. 113s ust. 10 ustawy zaproponowano, aby w przypadku zmiany wysokości kwoty kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej objętej wnioskiem Prezes Urzędu dokonywał przeliczenia zmienionej kwoty wskazanej w walucie określonej we wniosku na złote według zasad określonych w ust. 7, tzn. według kursu waluty na dzień nałożenia kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

6. Po wyegzekwowaniu kary organ egzekucyjny przesyła ją na wskazany rachunek bankowy UOKiK.

7. Prezes UOKiK przesyła wyegzekwowaną należność do organu wnioskującego. Zgodnie z projektowanym art. 113s ust. 11 wdrażającym art. 27 ust. 8 dyrektywy Prezes Urzędu może dokonać potrącenia poniesionych kosztów realizacji wniosku ze środków pieniężnych wyegzekwowanych w ramach realizacji wniosku przez organ egzekucyjny i przekazanych przez ten organ na rachunek bankowy UOKiK.

8. W przypadku braku możliwości wyegzekwowania należności organ egzekucyjny przesyła odpowiednią informację do Prezesa UOKiK, który przekazuje ją do organu wnioskującego. Zgodnie z projektowanym art. 113s ust. 12 w przypadku otrzymania od organu egzekucyjnego, na podstawie projektowanego § 8a w art. 64c ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, dalej „ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji”, informacji, o tym, że koszty egzekucyjne powstałe w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na podstawie jednolitego instrumentu nie mogą być wyegzekwowane od zobowiązanego, Prezes UOKiK występuje do organu wnioskującego o pokrycie poniesionych kosztów realizacji tego wniosku.

Współpraca w przypadku egzekucji kary nałożonej przez Prezesa UOKiK

1. Wniosek przygotowuje Prezes UOKiK na podstawie informacji uzyskanych od organu egzekucyjnego, przeprowadzającego egzekucję kary pieniężnej nałożonej przez Prezesa UOKiK. W tym miejscu należy wskazać, że wystąpienie z wnioskiem o pomoc w zakresie egzekucji kar jest, zgodnie z brzmieniem dyrektywy, możliwe tylko w przypadku ustalenia, że przedsiębiorcy lub związki przedsiębiorców, od których można ściągnąć karę pieniężną lub okresową karę pieniężną:

– nie posiadają wystarczających aktywów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, aby było możliwe ściągnięcie takiej kary lub okresowej kary lub

– nie mają siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Do wniosku dołączany jest jednolity instrument zawierający elementy przewidziane w art. 27 dyrektywy oraz kopia decyzji Prezesa UOKiK o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

2. Prezes UOKiK przesyła wniosek do realizacji do właściwego krajowego organu ochrony konkurencji. Wniosek przesyła się w języku urzędowym państwa członkowskiego UE organu przyjmującego wniosek. Prezes Urzędu przesyła organowi przyjmującemu wniosek tłumaczenie decyzji stanowiącej podstawę do wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

3. Prezes Urzędu na żądanie organu przyjmującego wniosek pokrywa koszty realizacji wniosku, w przypadku gdy organ przyjmujący wniosek nie jest w stanie ściągnąć kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych, o których mowa we wniosku.

4. Krajowy organ ochrony konkurencji realizuje wniosek na podstawie krajowych przepisów dotyczących egzekucji należności pieniężnych.

5. Prezes UOKiK jest adresatem korespondencji od organu, o którym mowa w pkt 2, m.in. w zakresie żądania dodatkowych informacji dla realizacji wniosku oraz wniosku o zwrot kosztów egzekucji.

Niezbędne będzie także wprowadzenie zmian w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, które będą stanowić podstawę do realizacji przez organy egzekucyjne wskazane w tej ustawie wniosków organów zagranicznych o egzekucję kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych, po uprzednim pozytywnym zweryfikowaniu tych wniosków przez Prezesa UOKiK. Zmiany obejmą art. 1a (wprowadzenie definicji jednolitego instrumentu), art. 2 § 1, art. 5 § 2, art. 15 § 3b, art. 26 § 1a i 1b, art. 26e § 5, art. 59 § 2a, art. 64c oraz art. 166c § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Wprowadzona zostanie definicja jednolitego instrumentu oraz dodane zostaną przepisy (projektowany art. 56a tej ustawy), zgodnie z którymi postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu w przypadku otrzymania przez organ egzekucyjny informacji o sporze dotyczącym jednolitego instrumentu lub objętej nim kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej lub informacji o zaistnieniu zdarzenia, którego skutkiem jest bezprzedmiotowość prowadzonej egzekucji. W przypadku otrzymania takiej informacji organ egzekucyjny powinien zwrócić się do Prezesa UOKiK o wystąpienie do właściwego organu państwa występującego z wnioskiem o pomoc w celu zweryfikowania wiarygodności tej informacji. Ponadto projektowany art. 64c § 8a ustawy

o postępowaniu egzekucyjnym w administracji będzie przewidywać, że w przypadku braku możliwości wyegzekwowania kosztów egzekucyjnych powstałych w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na podstawie jednolitego instrumentu organ egzekucyjny zwraca się do Prezesa UOKiK o wystąpienie do państwa członkowskiego z wnioskiem o ich pokrycie. Uzyskane od państwa członkowskiego środki Prezes UOKiK przekazuje organom egzekucyjnym. Z kolei proponowany art. 64c § 8c ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji określa sposób traktowania różnic występujących w końcowym rozliczeniu środków uzyskanych od państwa członkowskiego na pokrycie kosztów egzekucyjnych, wynikających ze zmiany kursu walut.

Dodatkowo w związku z wprowadzeniem nowej procedury w zakresie realizacji wniosków o pomoc jest konieczne zawarcie zarówno w ustawie, jak i w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego regulacji dających podstawę sądowi ochrony konkurencji i konsumentów do rozstrzygania zażaleń w przedmiocie:

- 1) skuteczności powiadomień przez Prezesa UOKiK na wniosek organu innego państwa członkowskiego UE na podstawie przepisów projektowanego działu VIIA ustawy; projektowany art. 113m ust. 7 daje podmiotowi, w stosunku do którego miało zostać dokonane powiadomienie, prawo do złożenia zażalenia na czynności Prezesa Urzędu w przedmiocie wykonania wniosku o powiadomienie – przepis ten stanowić będzie wdrożenie art. 28 ust. 2 dyrektywy w zakresie, w jakim stanowi on, że rozstrzyganie sporów dotyczących ważności notyfikacji dokonanej przez organ realizujący wniosek o powiadomienie wchodzi w zakres uprawnień organów właściwych państwa, do którego skierowano wniosek;
- 2) zgodności z prawem jednolitego instrumentu, jeżeli organem składającym wniosek o pomoc jest Prezes UOKiK – art. 113p ust. 4–10 i art. 113r ust. 6–13 ustawy. W projekcie przewidziano, wzorem rozwiązań przyjętych w art. 46–50 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2157), procedurę składania do Prezesa UOKiK zarzutów w przedmiocie jednolitego instrumentu, o którym mowa w projektowanych art. 113p i art. 113r. Rozstrzygnięcia w zakresie ww. zarzutów będą zapadać w drodze postanowienia Prezesa UOKiK, na które będzie przysługiwać zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Przepisy te stanowią wdrożenie art. 28 ust. 1 lit. b dyrektywy – rozstrzyganie sporów dotyczących zgodności z prawem

jednolitego instrumentu podlega prawu krajowemu państwa, którego organ występuje z wnioskiem.

Projektowany art. 113t ustawy stanowi wdrożenie art. 28 ust. 1 lit. a dyrektywy – spory w zakresie zgodności z prawem dokumentów, które powinny być notyfikowane na podstawie przepisów wdrażających art. 25 dyrektywy lub decyzji, które mają być wykonane na podstawie przepisów wdrażających art. 26 dyrektywy, powinny być rozstrzygane przez właściwe organy państwa, które występuje z wnioskiem. Przepis ten nie wymaga implementacji, w przypadku gdy organem występującym z wnioskiem o powiadomienie jest Prezes UOKiK, gdyż decyzje i postanowienia Prezesa UOKiK podlegające ww. powiadomieniu są co do zasady przedmiotem kontroli sądowej na podstawie obowiązujących przepisów (art. 81 ust. 1, 3, 4 i 5 ustawy).

Zgodnie z art. 28 ust. 2 dyrektywy rozstrzyganie sporów dotyczących czynności podejmowanych w postępowaniu egzekucyjnym w związku z realizacją wniosku innego organu o pomoc w wyegzekwowaniu kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych podlega jurysdykcji państwa realizującego wniosek o wyegzekwowanie kary pieniężnej. Wdrożenie tego przepisu będzie zapewnione przez obecnie obowiązujące regulacje ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329, z późn. zm.). Zgodnie z art. 54 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji na czynność egzekucyjną organu egzekucyjnego przysługuje skarga, do rozpatrzenia której właściwy jest organ egzekucyjny, a na postanowienie tego organu przysługuje zażalenie, do rozpatrzenia którego właściwy jest organ sprawujący nadzór nad organem egzekucyjnym (art. 23 § 4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji). Skargi na postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym rozpatruje sąd administracyjny zgodnie z art. 3 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

13. Zmiany wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2019 r. sygn. P 19/17

Poza zakresem nowelizacji ustawy związanym z koniecznością wdrożenia dyrektywy są zmiany wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2019 r. w sprawie o sygn. P 19/17. Zgodnie z art. 105n ust. 1 ustawy w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, w toku postępowania wyjaśniającego i postępowania antymonopolowego, Prezes Urzędu może przeprowadzić u przedsiębiorcy przeszukanie pomieszczeń i rzeczy. W świetle ww. przepisu celem przeszukania jest znalezienie i uzyskanie informacji z akt, ksiąg, pism,

wszelkiego rodzaju dokumentów lub informatycznych nośników danych, urządzeń oraz systemów informatycznych oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, zaś przesłanką umożliwiającą przeprowadzenie przeszukania jest zaistnienie uzasadnionych podstaw do przypuszczenia, że wymienione informacje lub przedmioty znajdują się w pomieszczeniach/rzeczach danego przedsiębiorcy. Uprawnienie Prezesa Urzędu do wystąpienia o zgodę na przeszukanie w toku postępowania wyjaśniającego jest dodatkowo ograniczone wyłącznie do sytuacji, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie poważnego naruszenia przepisów ustawy, w szczególności gdy mogłoby dojść do zatarcia dowodów (art. 105n ust. 3 ustawy).

Przeprowadzenie przeszukania w każdym przypadku wymaga zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów, która jest udzielana na wniosek Prezesa Urzędu (art. 105n ust. 2 ustawy). Sąd ochrony konkurencji i konsumentów dokonuje weryfikacji wystąpienia przesłanek przeprowadzenia przeszukania, zawartych w art. 105n ust. 1 lub ust. 3, i wydaje postanowienie w sprawie wniosku Prezesa Urzędu w ciągu 48 godzin (art. 105n ust. 4 zdanie pierwsze). W stanie prawnym obowiązującym w chwili orzekania przez Trybunał Konstytucyjny, zgodnie z art. 105n ust. 4 zdanie drugie, na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów w przedmiocie wniosku Prezesa Urzędu o wyrażenie zgody na przeprowadzenie przeszukania (postanowienie o udzieleniu zgody na przeszukiwanie/zgody częściowej lub odmowy udzielenia zgody) nie przysługuje zażalenie (zarówno przeszukiwanemu, jak i występującemu o zgodę Prezesowi Urzędu). Postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów nie zawiera uzasadnienia. W praktyce jego odpis doręczany jest przedsiębiorcy, u którego jest przeprowadzane przeszukanie, przy rozpoczęciu przeszukania wraz upoważnieniem do przeprowadzenia przeszukania.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 stycznia 2019 r. sygn. P19/17, po rozpoznaniu pytania prawnego Sądu Apelacyjnego w Warszawie: „czy art. 105n ust. 4 zdanie drugie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest zgodny z art. 45 ust. 1, art. 78 i art. 176 ust. 1 Konstytucji”, orzekł, że art. 105n ust. 4 zdanie drugie ustawy jest niezgodny z art. 78 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnieniu ww. wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał, że postępowanie dotyczące wyrażenia przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów zgody na przeprowadzenie przeszukania ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż chodzi o merytoryczne rozstrzygnięcie o prawach przedsiębiorcy; jest to postępowanie dotyczące ingerencji w konstytucyjne prawa i wolności, takie jak: swoboda działalności gospodarczej, prawo do prywatności czy prawo do

nienaruszalności mieszkania, których ochrona gwarantowana jest prawem do sądu. Orzeczenie sądu ochrony konkurencji i konsumentów w przedmiocie wniosku Prezesa Urzędu o wyrażenie zgody na przeprowadzenie przeszukania nie jest powiązane z innym postępowaniem w tym sensie, że nie jest możliwe zweryfikowanie zasadności przeprowadzenia przeszukania w innym postępowaniu ani też postanowienie w sprawie zgody na przeszukanie nie zostanie poddane ocenie w ewentualnym postępowaniu antymonopolowym, wszczętym przeciwko przedsiębiorcy, u którego przeprowadzono przeszukanie. Wydane postanowienie nie należy zatem do czynności dodatkowych sądu wobec sprawy „głównej”, lecz stanowi sprawę samoistną. Trybunał Konstytucyjny wskazał ponadto, że przyznanie prawa do wniesienia zażalenia na postanowienie sądu wyrażające zgodę na przeszukanie nie eliminuje skuteczności przeszukania. Nadal jest możliwe zachowanie istotnego z tego punktu widzenia elementu zaskoczenia przy przeszukaniu, bowiem wniesienie zażalenia nie musi wstrzymywać przeprowadzanych czynności. Dla zapewnienia ochrony praw przedsiębiorców w toku przeszukania jest istotna możliwość wypowiedzenia się i przedstawienia własnych argumentów oraz poddanie tej kwestii sądowej kontroli. Kontrola ta ma charakter następczy i ma chronić nie tyle przed nieuzasadnioną ingerencją, ile ma służyć minimalizacji skutków tej ingerencji. Pozytywne rozpatrzenie zażalenia na postanowienie sądu w sprawie zgody na przeprowadzenie przeszukania dawałoby sądowi możliwość pominięcia w toku postępowania antymonopolowego dowodów, które zostały zebrane przez Prezesa Urzędu z naruszeniem prawa. Wobec powyższego konieczna jest nowelizacja ustawy (w tym art. 105n ust. 4) w celu zapewnienia kontroli sądowej postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów w przedmiocie wniosku Prezesa Urzędu o wyrażenie zgody na przeprowadzenie przeszukania oraz uregulowania pozostałych kwestii proceduralnych związanych z uprawnieniem do wniesienia zażalenia na przedmiotowe orzeczenie sądu (m.in. kwestii sposobu i terminu doręczenia przedsiębiorcy postanowienia sądu wyrażającego zgodę na przeszukanie, wyraźnego wskazania w przepisach, że wniesienie zażalenia na ww. postanowienie nie wstrzymuje przeszukania).

W celu dostosowania ustawy do przedmiotowego wyroku Trybunału Konstytucyjnego w art. 105n oraz w art. 105na–105nb zaproponowano nową procedurę zaskarżania oraz doręczania postanowienia sądu w przedmiocie wniosku organu o zgodę na przeprowadzenie przeszukania. W art. 105n ust. 4 wydłużono z 48 do 72 godzin termin dla sądu ochrony konkurencji i konsumentów do rozpatrzenia wniosku Prezesa Urzędu. Zaproponowano regulację, zgodnie z którą przeszukiwanemu przysługuje zażalenie na postanowienie sądu

o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie przeszukania w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem (art. 105n ust. 9), a ponadto postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania zawierać ma zwięźle wskazanie zasadniczych powodów rozstrzygnięcia (art. 105n ust. 8). Sąd będzie bowiem uprawniony do uwzględnienia wniosku Prezesa Urzędu w całości lub jego oddalenia w całości (art. 105n ust. 5). W przypadku odmowy udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania sąd będzie zobowiązany uzasadnić postanowienie o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania z urzędu, w terminie 5 dni od jego wydania. Ponadto zaproponowano regulację, zgodnie z którą, w przypadku gdy odmowa udzielenia zgody na przeszukanie wynika z braku wystarczającego uzasadnienia wniosku w części, sąd będzie zobowiązany wskazać w uzasadnieniu, w jakiej części wniosek o udzielenie zgody na przeszukanie nie wyjaśniał dostatecznie podstaw do prowadzenia przeszukania. W takiej sytuacji Prezes Urzędu będzie uprawniony do przedstawienia nowego wniosku o wyrażenie zgody na przeszukanie, uwzględniającego treść postanowienia o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania lub wskazujący na dalsze okoliczności faktyczne lub prawne uzasadniające przeprowadzenie przeszukania (105n ust. 4–7). Rezygnacja ze środka odwoławczego w postaci zażalenia jest niezbędna ze względu na konieczność zachowania faktu złożenia wniosku w poufności do czasu rozpoczęcia ewentualnego przeszukania. Mając zatem na względzie, że wniesiony przez Prezesa Urzędu środek odwoławczy może okazać się skuteczny, przedsiębiorca, którego dotyczy wniosek, nie powinien być informowany o jego złożeniu do momentu ostatecznego rozstrzygnięcia sądu w przedmiocie wniosku. W sytuacji uregulowania przewidującego w wypadku odmowy udzielenia zgody na przeszukanie zażalenie, przedsiębiorca podejrzewany o prowadzenie antykonkurencyjnych działań byłby informowany o złożeniu wniosku na etapie rozpatrywania środka odwoławczego, co udaremniałoby skuteczność ewentualnego przeszukania. W takiej sytuacji zniesiony byłby efekt zaskoczenia, konieczny dla skuteczności przedmiotowego środka dochodzeniowego. Jednocześnie, ze względu na fakt, że nowy wniosek, w wypadku jego uwzględnienia przez sąd, podlegałby zażaleniu w normalnym trybie (opisanym poniżej), proponowane rozwiązanie pozostaje bez uszczerbku dla przysługującego przedsiębiorcy prawa do obrony.

W nowo projektowanych art. 105na i art. 105nb ustawy uregulowano pozostałe kwestie związane z m.in. z doręczaniem postanowienia sądu oraz procedurą jego zaskarżenia. Proponuje się, aby sąd doręczał Prezesowi Urzędu niezwłocznie postanowienie o zgodzie na przeprowadzenie przeszukania wraz z odpisem dla przeszukiwanego w przypadku wydania

postanowienia o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania (art. 105nb ust. 1). Jednocześnie zaproponowano dodanie regulacji w przedmiocie doręczenia przez przeszukujących przeszukiwanemu odpisu postanowienia sądu o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania (art. 105nb ust. 2) oraz doręczenia upoważnienia do przeprowadzenia przeszukania i okazywania legitymacji służbowej (art. 105nb ust. 3), jak również sposób postępowania w przypadku nieobecności przeszukiwanego.

W art. 105na ust. 2 ustawy zaproponowano wprowadzenie regulacji analogicznej jak w przypadku innych zażaleń przysługujących w toku przeszukania (por. art. 105m ust. 2 czy art. 105p), zgodnie z którą wniesienie zażalenia nie wstrzymuje przeszukania. Ponadto analogicznie jak w art. 105m ust. 5 i art. 105p wprowadzono instytucję gwarancyjną, zgodnie z którą w przypadku uwzględnienia zażalenia w całości lub w części dowody uzyskane w wyniku przeszukania w całości lub w uwzględnionej w wyniku zażalenia zaskarżonej części nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów (art. 105na ust. 4). Następnie przewidziano przepisy o charakterze proceduralnym, mające charakter *lex specialis* w stosunku do procedury przewidzianej w ustawie z dnia 17 listopada 1997 r. – Kodeks postępowania cywilnego, w świetle których sąd pierwszej instancji ma przedstawić akta sprawy sądowi drugiej instancji w terminie 7 dni od dnia wpływu zażalenia, zaś Prezes Urzędu może wnieść odpowiedź na zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia odpisu zażalenia. W celu podkreślenia konieczności sprawnego procedowania wskazano także, że sąd drugiej instancji powinien rozpoznać zażalenie niezwłocznie oraz uzasadnić rozstrzygnięcie z urzędu (art. 105na ust. 3). W celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych w art. 105na ust. 5 zaproponowano przesądzenie wprost, że od postanowienia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna nie przysługuje. Podstawę do zażalenia na postanowienie sądu o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie przeszukania wpisano również wprost w art. 91 ust. 3.

Zmiany w ustawie związane z wprowadzeniem zażalenia na postanowienie sądu o udzieleniu zgody na podjęcie czynności związanych z tzw. zakupem kontrolowanym (art. 105ia) zostaną przewidziane w procedowanej równolegle nowelizacji ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w celu dostosowania do przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony

konsumentów i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1).

14. Pozostałe zmiany oraz zmiany w przepisach innych ustaw

W projekcie przewidziano dodanie ust. 4a w art. 89 ustawy, zgodnie z którym Prezes Urzędu informuje sieć organów ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Komisję Europejską o wydaniu decyzji, o których mowa w art. 89 ust. 1 i 3 ustawy (środki tymczasowe). Przepis ten wdraża art. 11 ust. 1 dyrektywy.

W projekcie przewidziane zostały także zmiany w przepisach innych ustaw, które co do zasady wynikają ze zmian przewidywanych w projekcie oraz konieczne są do prawidłowego wdrożenia dyrektywy. Zmiany te obejmują następujące ustawy:

– ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego – zmiany służące wdrożeniu art. 28 dyrektywy, dające podstawę sądowi ochrony konkurencji i konsumentów do rozstrzygnięcia zażaleń w zakresie stosowania przepisów o wzajemnej pomocy (zakres zmian został przedstawiony w pkt 12) oraz wynikające z projektowanych zmian w art. 70 ustawy (zmiany w art. 479³³ Kodeksu postępowania cywilnego),

– ustawę o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – zmiany umożliwiające organom egzekucyjnym realizowanie wniosków o pomoc w zakresie egzekucji kar pieniężnych przesyłanych przez Prezesa UOKiK (w zakresie wskazanym w pkt 12),

– ustawę z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi – zmiana redakcyjna w art. 20 zawierającym odesłania do przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów; w przypadku braku tej zmiany w zakresie ww. odesłań znalazłby się projektowany art. 53a ustawy, który jest regulacją dotyczącą *stricte* stosowania prawa antymonopolowego,

– ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych – zmiany analogiczne do zmian w ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.

15. Przepisy przejściowe

W art. 7–16 projektu wprowadzono przepisy przejściowe. Przepis art. 7 przewiduje, że z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczyna się pierwsza kadencja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów urzędującego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepis

ten jest konieczny w związku z wprowadzeniem kadencyjności stanowiska Prezesa UOKiK. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami stanowisko Prezesa Urzędu nie było kadencyjne.

Przepisy art. 8–16 projektu zawierają regulacje rozstrzygające, jakie przepisy znajdą zastosowanie odpowiednio do:

- 1) spraw wszczętych przed wejściem w życie projektowanej ustawy – stosuje się przepisy dotychczasowe;
- 2) praktyk ograniczających konkurencję zaniechanych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy – stosuje się przepisy art. 93 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym;
- 3) wniosków o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie złożonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy – stosuje się przepisy dotychczasowe;
- 4) zgód na przeprowadzenie przeszukania przez Prezesa Urzędu udzielonych przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy – zgodnie z przepisem przejściowym przeszukiwanie przeprowadza się na podstawie przepisów dotychczasowych;
- 5) kontroli i przeszukań, prowadzonych przez Prezesa Urzędu w przypadkach, o których mowa w art. 105i ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, rozpoczętych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy – stosuje się przepisy dotychczasowe;
- 6) aktu wykonawczego w sprawie programu łagodzenia kar – przewiduje się utrzymanie w mocy obecnego rozporządzenia wydanego na podstawie art. 113k ustawy do czasu wydania nowego rozporządzenia na podstawie art. 113k ustawy w projektowanym brzmieniu, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy; utrzymanie w mocy obecnego rozporządzenia niezbędne jest z uwagi na zmianę brzmienia dotychczasowego przepisu upoważniającego do wydania rozporządzenia i oddziaływanie zmian wprowadzanych w ustawie na szczegółowy sposób uregulowania spraw objętych zakresem upoważnienia ustawowego. Zaproponowane brzmienie przepisu upoważniającego do wydania rozporządzenia wskazuje na to, że w nowym rozporządzeniu uregulowane zostaną zasadniczo te same zagadnienia proceduralne, co w aktualnym akcie wykonawczym,
- 7) wniosków, o których mowa w art. 91 ust. 1 i art. 105n ust. 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 1, co do których przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy nie zostało wydane postanowienie, o którym mowa w art. 105n ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 –

zgodnie z projektem stosuje się przepis art. 105n ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą oraz przepisy art. 105n ust. 5–9, art. 105na i art. 105nb ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1. Natomiast do informacji i dowodów uzyskanych przez Prezesa Urzędu przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy stosuje się art. 71 ustawy w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą. Projektowany art. 71 ust. 1 przewiduje kompleksową i niebudzącą wątpliwości interpretacyjnych ochronę szerokiego katalogu informacji, w tym informacji pozyskanych w związku z wykonywaniem czynności służbowych, dlatego jest uzasadnione jego zastosowanie także do informacji i dowodów uzyskanych przez Prezesa Urzędu przed dniem wejścia w życie nowelizacji.

Ponadto przewiduje się, że do postępowań niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy znajdą zastosowanie nowe art. 113p i art. 113q ustawy dotyczące możliwości wystąpienia przez Prezesa Urzędu do innego organu ochrony konkurencji z wnioskiem o powiadomienie podmiotu, w stosunku do którego Prezes Urzędu podjął czynności w ramach sprawowania kontroli nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców art. 101 lub art. 102 TFUE, o decyzjach, postanowieniach oraz innych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, w tym dokumentach dotyczących egzekwowania decyzji o nałożeniu kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych, których adresatem jest ten podmiot.

Z kolei występowanie na podstawie projektowanego art. 113r ustawy z wnioskiem o egzekucję w innym państwie członkowskim UE kar pieniężnych nakładanych przez Prezesa UOKiK będzie możliwe w stosunku do kar, które zostały nałożone w drodze decyzji nie wcześniej niż w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy.

16. Wejście w życie

Przewiduje się wejście w życie ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowane przepisy nie zawierają rozwiązań związanych z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom społeczno-gospodarczym COVID-19.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, o których mowa w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt ustawy nie wymaga notyfikacji programu pomocowego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021r. poz. 743, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbینگowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej UOKiK. Ponadto stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Dotychczas zainteresowanie pracami nad projektem zgłosiły dwa podmioty:

- 1) Imperial Tobacco Polska S.A. (wniosek z 5 lutego 2021 r.);
- 2) Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego (wniosek z 5 lutego 2021 r.).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tomasz Chróstny – Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Daniel Mańkowski – Dyrektor Departamentu Prawnego w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów tel. (22) 826 39 60, daniel.mankowski@uokik.gov.pl</p>	<p>Data: 14.10.2022 r.</p> <p>Źródło: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UC69</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W związku z przyjęciem przez Parlament Europejski i Radę w dniu 11 grudnia 2018 r. dyrektywy 2019/1 mającej na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019, str. 3), dalej „dyrektywa”, zachodzi konieczność jej implementacji do polskiego porządku prawnego przez nowelizację ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, z późn. zm.), dalej „u.o.k.k.”.

Celem dyrektywy jest zwiększenie skuteczności egzekwowania unijnych reguł konkurencji na rynku wewnętrznym przez krajowe organy ochrony konkurencji poszczególnych państw członkowskich. Środkiem do uzyskania tego celu jest ustanowienie minimalnego zakresu uprawnień organów krajowych. Z uwagi na często nieostre granice między sprawami, w których ma zastosowanie art. 101 lub art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dalej TFUE”, a sprawami, w których organy antymonopolowe działają wyłącznie w oparciu o prawo krajowe, rozwiązania zawarte w dyrektywie znają zastosowanie w obu tych obszarach.

Dyrektywa zmierza do zapewnienia, aby wszystkie krajowe organy ochrony konkurencji posiadały uprawnienia odpowiadające zasadniczo uprawnieniom Komisji Europejskiej wynikającym z rozporządzenia Rady (WE) 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz. Urz. UE L 1 z 04.01.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 08, t. 02, str. 205), dalej „rozporządzenie 1/2003”.

1. Pojęcie przedsiębiorstwa

Dyrektywa wskazuje, że aby zapewnić skuteczne i jednolite stosowanie art. 101 i art. 102 TFUE pojęcie przedsiębiorstwa zawarte w art. 101 i art. 102 TFUE należy stosować zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, czyli jako jednostkę gospodarczą (ang. single economic unit), nawet jeśli składa się ona z kilku osób fizycznych lub prawnych. W związku z tym krajowe organy ochrony konkurencji powinny mieć możliwość stosowania pojęcia przedsiębiorstwa w celu zidentyfikowania odpowiedzialnej spółki dominującej i nałożenia na nią kar za praktykę stosowaną w jednej z jej spółek zależnych, w przypadku gdy spółka dominująca i jej spółka zależna stanowią jedną jednostkę gospodarczą.

U.o.k.k. w obecnym brzmieniu nie posługuje się pojęciem przedsiębiorstwa, lecz przedsiębiorcy, przez którego należy rozumieć, zgodnie z art. 4 pkt 1 u.o.k.k., przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.), a także:

- 1) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców;
- 2) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu;
- 3) osobę fizyczną, która posiada kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji;
- 4) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2, z wyłączeniem przepisów dotyczących koncentracji.

Zgodnie zaś z art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Prawo pierwotne i pochodne UE nie zawierają definicji przedsiębiorstwa (ang. undertaking). Zgodnie z dorobkiem orzecznictwem UE przedsiębiorstwo to „każda osoba fizyczna lub prawna prowadząca działalność gospodarczą bez

względu na jej formę organizacyjno-prawną oraz sposób finansowania”. Jeżeli spółka dominująca i jej spółka zależna są częścią jednego organizmu gospodarczego (ang. single economic unit), tworzą one jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 101 TFUE, co pozwala Komisji Europejskiej na skierowanie decyzji nakładającej grzywnę do spółki dominującej, bez konieczności ustalania jej bezpośredniego zaangażowania w naruszenie.

Dla stwierdzenia, czy spółki stanowią jeden organizm gospodarczy należy ustalić, czy spółka dominująca wywiera na spółkę zależną „decydujący wpływ”. Decydujący wpływ oznacza istnienie powiązań ekonomicznych, prawnych i organizacyjnych takiego rodzaju, że spółka zależna nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych jej przez spółkę dominującą, w szczególności z uwzględnieniem więzów ekonomicznych, organizacyjnych i prawnych łączących oba te podmioty prawa. W szczególnym wypadku, kiedy spółka dominująca posiada cały lub prawie cały kapitał spółki zależnej, która popełniła naruszenie unijnych zasad konkurencji, istnieje wrzuszalne domniemanie, że owa spółka dominująca rzeczywiście wywiera decydujący wpływ na swoją spółkę zależną.

Wdrożenie przepisów dyrektywy wymaga zatem wprowadzenia możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności również przedsiębiorcy dominującego, w przypadku gdy naruszenia ustawy przez zawarcie niedozwolonego porozumienia lub nadużycie pozycji dominującej dopuścił się przedsiębiorca zależny.

2. Kary

Dyrektywa określa obszary harmonizacji w zakresie nakładania kar. Zgodnie z dyrektywą organy antymonopolowe powinny mieć skuteczne narzędzie do egzekucji prawa konkurencji spełniającego funkcję prewencyjną wobec naruszcyciela i wobec innych przedsiębiorstw. Ponadto ujednoczenie kar nakładanych w krajach członkowskich przez różne organy antymonopolowe ma na celu przeciwdziałanie zjawisku forum shopping, opartemu na kalkulacji przedsiębiorstw co do tego, w którym z państw członkowskich mogą liczyć na bardzo niskie kary lub całkowity ich brak.

1) Kary nakładane na związki przedsiębiorców

Dyrektywa przewiduje, że organy antymonopolowe powinny mieć uprawnienie do nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców. W celu zapewnienia skutecznego ściągania kar pieniężnych nałożonych na związki przedsiębiorstw dyrektywa wskazuje, że w sytuacji gdy na związek przedsiębiorstw zostaje nałożona kara za naruszenie art. 101 lub art. 102 TFUE, uwzględniająca obrót jego członków, a związek ten nie jest wypłacalny, był on zobowiązany do wezwania swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary. Dyrektywa wskazuje ponadto, że organy antymonopolowe nie będą mogły żądać zapłaty kary od przedsiębiorstw, które wykażą, że nie wdrożyły decyzji związku powodującej naruszenie i albo nie wiedziały o jej istnieniu, albo aktywnie zdystansowały się od niej przed wszczęciem postępowania.

U.o.k.k. nie zawiera obecnie szczególnej regulacji dotyczącej nakładania kar na związki przedsiębiorców – związek przedsiębiorców traktowany jest na potrzeby nałożenia kary pieniężnej jako jeden przedsiębiorca. U.o.k.k. nie zawiera również szczególnych regulacji dotyczących obliczania obrotu związku przedsiębiorców oraz jego poszczególnych członków na potrzeby nakładania kary pieniężnej ani pozwalających na egzekwowanie kary pieniężnej w przypadku niewypłacalności związku.

Z uwagi na powyższe konieczne jest dostosowanie obecnie obowiązujących przepisów przez wprowadzenie rozwiązań dotyczących tej kategorii podmiotów, które pozwoliłyby na traktowanie ich w sposób zgodny z wymogami dyrektywy.

2) Kara pieniężna obliczana proporcjonalnie do światowego całkowitego obrotu przedsiębiorstw

Dyrektywa przewiduje, że kary nałożone za naruszenia, do których doszło w trakcie bądź w związku z kontrolą, oraz wynikłe z niezastosowania się do decyzji wydawanych przez organy ochrony konkurencji powinny być nakładane proporcjonalnie do światowego całkowitego obrotu przedsiębiorstw niezależnie od umyślnego bądź nieumyślnego ich charakteru. Możliwość nakładania kar w tym zakresie ma na celu zapewnienie respektowania przez przedsiębiorców działań dochodzeniowych oraz decyzji organów ochrony konkurencji.

Odpowiednikiem art. 13 ust. 2 dyrektywy w u.o.k.k. jest art. 106 ust. 2, który przewiduje sankcje dla przedsiębiorców, którzy nie współpracują z Prezesem UOKiK, dalej również „Prezes Urzędu”, na etapie gromadzenia materiału dowodowego lub też przekazują organowi antymonopolowemu informacje lub dokumenty, które są w różny sposób wadliwe (błędne), oraz przewiduje karę za naruszenia związane z kontrolą i przeszukaniem. Przewiduje on karę pieniężną w wysokości do 2 000 000 zł. Wysokość kary została określona jako maksymalna jej kwota. Mając na względzie wymagania dyrektywy, konieczna jest nowelizacja obecnego brzmienia u.o.k.k. w tym zakresie.

Ponadto niezbędne jest rozszerzenie określonego w art. 106 ust. 2 katalogu czynów podlegających karze pieniężnej nakładanej przez Prezesa UOKiK o możliwość nałożenia kary za niewykonanie decyzji Prezesa UOKiK.

Poza tym, w celu skutecznego stosowania przepisów wdrażających dyrektywę, konieczne są zmiany w art. 108 u.o.k.k., który daje możliwość nakładania przez organ antymonopolowy kar na osoby fizyczne za określone naruszenia przepisów u.o.k.k., takie jak nieuprawnione wykorzystanie oświadczeń składanych w ramach programu łagodzenia kar lub w ramach procedury dobrowolnego poddania się karze, nieuzasadniona odmowa zeznań lub niestawiennictwo osoby reprezentującej przedsiębiorcę na przesłuchaniu czy też odmowa udzielenia przez osobę fizyczną informacji, o które występuje Prezes UOKiK na podstawie art. 50 u.o.k.k. Projekt przewiduje w związku z tym wprowadzenie:

- kary za nieuprawnione wykorzystanie informacji z oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub wnioskiem o obniżenie kary

pieniężnej, propozycji ugodowych lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8 u.o.k.k., w innym celu niż określony w art. 70 ust. 2 tej ustawy,

- wprowadzenie kary nakładanej na osobę upoważnioną do stawienia się w imieniu przedsiębiorcy na rozprawie lub przesłuchaniu za nieuzasadnioną odmowę zeznań lub nieuzasadnione niestawiennictwo na wezwanie Prezesa Urzędu (projektowany art.108 ust. 3 pkt 3),

- wprowadzenie kary nakładanej na osobę fizyczną, która nie udzieliła informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 u.o.k.k. bądź udzieliła nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji (projektowany art. 108 ust. 3a).

3) Okresowe kary pieniężne

Dyrektywa przewiduje nowy rodzaj kar – okresowe kary pieniężne, które są ustalane proporcjonalnie do średniego dziennego całkowitego światowego obrotu przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw uzyskanego w poprzedzającym roku obrotowym i liczonego od daty wskazanej w tej decyzji. Celem tych kar jest nakłonienie przedsiębiorstwa do:

- dostarczenia pełnych i prawidłowych informacji w odpowiedzi na wniosek o informacje,
- stawienia się na przesłuchaniu osoby lub osób reprezentujących przedsiębiorstwo,
- poddania się kontroli,
- zastosowania się do decyzji (decyzji stwierdzających naruszenie i nakazujących jego zaprzestanie oraz nakładających środki zaradcze, decyzji nakładających środki tymczasowe oraz tzw. decyzji zobowiązujących).

Należy wskazać, że dyrektywa przewiduje możliwość nakładania okresowych kar pieniężnych obok kar nakładanych na podstawie przepisów wdrażających art. 13 ust. 2 dyrektywy, które także są przewidziane w sytuacji niepoddania się kontroli, niepodporządkowania się wnioskowi organu o dostarczenie informacji bądź niestawienia się na przesłuchaniu lub niezastosowania się do decyzji organu. Dyrektywa przewiduje więc możliwość nałożenia na przedsiębiorcę proporcjonalnej kary pieniężnej za niezastosowanie się przedsiębiorcy do decyzji stwierdzającej naruszenie oraz dodatkowo okresowej kary pieniężnej liczonej od daty wskazanej w decyzji nakładającej ww. karę, która ma na celu nakłonienie przedsiębiorcy do zastosowania się do wykonania decyzji stwierdzającej naruszenie.

Prezes UOKiK nie ma obecnie możliwości nakładania okresowych kar pieniężnych. Z uwagi na powyższe konieczne jest dokonanie stosownych zmian w u.o.k.k.

3. Środki zaradcze o charakterze strukturalnym

Artykuł 10 dyrektywy przewiduje harmonizację w zakresie stwierdzenia przez organy ochrony konkurencji naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE. Przepis zakłada, że organy te będą mogły w drodze decyzji nakazać przedsiębiorstwom lub związkom przedsiębiorstw, aby zaprzestały naruszenia. W tym celu mogą one nałożyć dowolne środki zaradcze o charakterze behawioralnym lub strukturalnym, które są proporcjonalne do popełnionego naruszenia i konieczne do skutecznego zaprzestania tego naruszenia. Dyrektywa wskazuje, że zgodnie z zasadą proporcjonalności, spośród dwóch równie skutecznych środków zaradczych, krajowe organy ochrony konkurencji powinny wybrać środek, najmniej uciążliwy dla danego przedsiębiorstwa.

W obecnym stanie prawnym Prezes UOKiK na podstawie art. 10 ust. 4 i 5 u.o.k.k. ma możliwość nałożenia takich środków w decyzji o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję (są to praktyki polegające na zawarciu niedozwolonego porozumienia bądź nadużywaniu pozycji dominującej). Polska regulacja, podobnie jak unijna, wyróżnia dwa typy środków zaradczych – behawioralne (środki polegające na nakazaniu przedsiębiorcy określonego zachowania na rynku – przykładowy katalog tych środków zawiera obecny art. 10 ust. 4 u.o.k.k.) i strukturalne (art. 10 ust. 5 u.o.k.k.), mimo że na poziomie ustawowym nie wprowadza ich definicji i nie stosuje pojęć behawioralnych i strukturalnych środków zaradczych.

Mimo że u.o.k.k. w art. 10 ust. 4 zawiera otwarty katalog środków behawioralnych, w art. 10 ust. 5 u.o.k.k. przewiduje tylko jeden środek strukturalny polegający na nałożeniu na przedsiębiorcę obowiązku powierzenia wykonywania określonej działalności gospodarczej, w tym wykonywania tej działalności na różnych szczeblach obrotu, poszczególnym podmiotom w ramach grupy kapitałowej lub odrębnym jednostkom organizacyjnym w ramach struktury przedsiębiorcy, co nie jest wystarczające do pełnej harmonizacji dyrektywy.

4. Kadencyjność Prezesa UOKiK, zapewnienie bezstronności i przeciwdziałanie konfliktowi interesów

Dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek przyjmowania regulacji zapewniających niezależność osobom pełniącym funkcję organów antymonopolowych zarówno w zakresie jasno określonych kryteriów powołania i odwołania tych osób, jak i w odniesieniu do sposobu sprawowania tej funkcji.

Obecne regulacje w u.o.k.k. w powyższym zakresie, mimo że zapewniają Prezesowi UOKiK względną niezależność instytucjonalną, wymagają uzupełnienia pod kątem zapewnienia możliwości wykonywania przez organ antymonopolowy ustawowych zadań w sposób niezależny.

W aktualnym stanie prawnym w większości organów centralnych pełniących funkcję regulatorów sektorowych w Polsce pełni funkcje kadencyjnie, co obrazuje poniższa tabela:

Urząd	Kadencja	Odwołanie
<u>UKE</u> ¹⁾	Art. 190 ust. 4. Prezesa UKE powołuje i odwołuje Sejm na	Prezesa odwołuje Sejm na wniosek Prezesa RM (art. 190 ust. 4)

¹ Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, z późn. zm.).

	<p>wniosek Prezesa Rady Ministrów. Kadencja Prezesa UKE trwa 5 lat.</p>	<p>Art. 190 ust. 4ac. Prezes UKE może być odwołany przed upływem kadencji, na którą został powołany, wyłącznie w przypadku zaprzestania spełniania warunków, o których mowa w ust. 4a.</p> <p>Art. 190 ust. 4aa. Do naboru, o którym mowa w ust. 4a, może przystąpić osoba, która łącznie spełnia następujące warunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny; 2) jest obywatelem polskim; 3) korzysta z pełni praw publicznych; 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; 5) posiada kompetencje kierownicze; 6) posiada co najmniej 5-letni okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę, lub świadczenia usług na podstawie innej umowy lub wykonywania działalności gospodarczej na własny rachunek, w tym co najmniej 3-letnie doświadczenie na stanowiskach kierowniczych lub samodzielnych albo wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek; 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa UKE; 8) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracy na stanowiskach związanych z telekomunikacją lub pocztą; 9) cieszy się nieposzlakowaną opinią. <p>Art. 190 ust. 4ad. Kadencja Prezesa UKE ulega skróceniu w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) śmierci Prezesa UKE; 2) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań przez Prezesa UKE; 3) złożenia rezygnacji przez Prezesa UKE. <p>Art. 190 ust. 4ae. Do skrócenia kadencji Prezesa UKE z przyczyn, o których mowa w ust. 4ad, przepisy o odwołaniu Prezesa UKE stosuje się odpowiednio.</p>
<p>URE²⁾</p>	<p>Art. 21 ust. 2a. Prezes URE powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru.</p> <p>Art. 21 ust. 2l. Prezes URE jest powoływany na piecioletnia kadencję i może być ponownie powołany tylko raz. Po upływie kadencji Prezes URE pełni swoją funkcję do czasu powołania następcy.</p>	<p>Art. 21 ust. 2m. Prezes URE może zostać odwołany przez Prezesa Rady Ministrów przed upływem kadencji, na którą został powołany, wyłącznie w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rażącego naruszenia prawa; 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe; 3) orzeczenia zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa; 4) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań; 5) złożenia rezygnacji.
<p>ULC³⁾</p>	<p>Art. 20 ust. 2. Prezes Urzędu jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw transportu.</p>	<p>Art. 20 ust. 2. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Urzędu.</p>
<p>UTK⁴⁾</p>	<p>Art. 11 ust. 1. Prezesa UTK powołuje Prezes Rady</p>	<p>Art. 11 ust. 2. Na stanowisko Prezesa UTK może zostać powołana osoba, która:</p>

² Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1984, z późn. zm.).

Ministrów spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru.
Art. 11b ust. 1. Kadencja Prezesa UTK trwa **5 lat** od dnia powołania.

- 1) jest obywatelem polskim;
- 2) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny albo tytuł inżyniera;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione umyślnie;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa UTK lub innych organów właściwych w sektorach sieciowych.

Art. 11b ust. 4. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa UTK w przypadku:

- 1) ujawnienia, że nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 11 ust. 2;
- 2) orzeczenia zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa;
- 3) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań;
- 4) zaistnienia okoliczności, które wpływają na niezależne sprawowanie funkcji;
- 5) złożenia rezygnacji.

Dyrektywa wymaga też zapewnienia bezstronności oraz niezależności organu antymonopolowego oraz pracowników wykonujących uprawnienia władcze na podstawie tego aktu. Należy zauważyć, że w tym zakresie w prawie krajowym obowiązują już stosowne regulacje przewidziane w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), dalej „KPA”, zapobiegające konfliktowi interesów zarówno w odniesieniu do organu administracji publicznej, jak i pracowników organu, jak również wymogi bezstronności oraz politycznej neutralności spoczywające na członkach korpusu służby cywilnej wynikające z ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1691).

5. Uzasadnienie zarzutów

Dyrektywa stanowi, że państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem decyzji nakazującej przedsiębiorstwom lub związkom przedsiębiorstw zaprzestania naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE, krajowe organy ochrony konkurencji poinformowały strony objęte postępowaniem o wstępnych zastrzeżeniach wniesionych wobec nich na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE w formie szczegółowego uzasadnienia zarzutów lub podobnego środka, a strony postępowania powinny mieć możliwość skutecznego przedstawienia swoich opinii w sprawie wniesionych zastrzeżeń.

Obowiązek wydawania szczegółowego uzasadnienia zarzutów jest wskazywany jako jedno z podstawowych praw przysługujących przedsiębiorcy. Jak wyjaśnia preambuła dyrektywy, wykonywanie uprawnień, w tym uprawnień dochodzeniowych, przyznanych krajowym organom ochrony konkurencji powinno podlegać odpowiednim gwarancjom, które będą spełniać co najmniej normy przewidziane w ogólnych zasadach prawa Unii Europejskiej i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, zwłaszcza w kontekście postępowań, które mogą doprowadzić do nałożenia kar.

6. Żądanie informacji oraz wolność od samooskarżania

a) Żądanie informacji

Dyrektywa wymaga, aby krajowe organy ochrony konkurencji miały skuteczne uprawnienia umożliwiające im żądanie od przedsiębiorstw lub związków przedsiębiorstw dostarczenia informacji niezbędnych do wykrycia naruszeń art. 101 i art. 102 TFUE. Przepisy dyrektywy określają, że wnioski o informacje muszą być proporcjonalne i nie mogą zmuszać ich adresata do przyznania się do naruszenia art. 101 i art. 102 TFUE. Obowiązek dostarczenia wszelkich niezbędnych informacji obejmuje informacje, do których dane przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw mają dostęp. Krajowe organy ochrony konkurencji są także uprawnione do żądania od innych osób fizycznych lub prawnych dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie informacji, które mogą mieć znaczenie dla stosowania postanowień art. 101 i art. 102 TFUE.

Obecnie, zgodnie z u.o.k.k., obowiązek przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu jest nałożony jedynie na przedsiębiorców. Prezes UOKiK może zobligować do udzielenia mu informacji każdy podmiot mający status przedsiębiorcy lub związek przedsiębiorców, ale nie może żądać informacji od osoby niebędącej przedsiębiorcą. Wyjątkiem jest możliwość żądania przez Prezesa Urzędu dokumentów i informacji od osób zarządzających, które złożyły wniosek *leniency*. Dodatkowo każdy – a więc i każda osoba fizyczna – obowiązany jest

przedstawić na żądanie Prezesa UOKiK w oznaczonym terminie i miejscu dokument znajdujący się w jego posiadaniu i stanowiący dowód faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy, chyba że dokument zawiera informacje niejawne.

Wymogi dyrektywy w zakresie dysponowania przez Prezesa UOKiK efektywnymi narzędziami gromadzenia materiału dowodowego uzasadniają przyznanie mu kompetencji do żądania informacji na piśmie, we wskazanej formie, od przedsiębiorców oraz innych osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną. Takie rozwiązanie byłoby również zbieżne z obowiązującą w postępowaniu przed Prezesem UOKiK koncepcją otwartego katalogu dowodów.

Istnieją co najmniej cztery kategorie osób fizycznych, niebędących przedsiębiorcami, które mogą posiadać informacje istotne w sprawach praktyk ograniczających konkurencję. Są to:

- aktualni i byli członkowie organów przedsiębiorców (którzy nie złożyli wniosku *leniency*),
- osoby fizyczne, które dopuściły się praktyk antykonkurencyjnych prowadząc działalność gospodarczą (tj. mając status przedsiębiorcy), a następnie zaprzestały jej prowadzenia,
- aktualni i byli pracownicy przedsiębiorcy zaangażowanego w antykonkurencyjną praktykę,
- osoby, które w dobrej wierze i w interesie publicznym przekazują informacje o potencjalnych naruszeniach reguł konkurencji, tzw. „sygnaliści” (w przypadku, gdyby nie chcieli udzielić informacji dalszych niż tylko te wskazane pierwotnie w zawiadomieniu).

Celowe jest również wyposażenie Prezesa UOKiK w prawo żądania informacji i dokumentów (np. przedstawienia deklaracji podatkowych) od osób fizycznych, podlegających indywidualnie karom na podstawie ustawy (przykładowo za utrudnianie wszczęcia lub prowadzenia kontroli albo przeszukania).

b) Wolność od samooskarżania

Według postanowień dyrektywy w postępowaniach dotyczących naruszeń art. 101 lub art. 102 TFUE, prowadzonych przez krajowe organy ochrony konkurencji, muszą być stosowane ogólne zasady prawa Unii Europejskiej oraz Karta praw podstawowych Unii Europejskiej. Należy zauważyć, że obecna regulacja zawarta w u.o.k.k., co do zasady, zapewnia realizację tego postulatu, istnieje jednak obszar wymagający podjęcia interwencji legislacyjnej.

W związku z treścią przepisów dyrektywy pojawiła się konieczność zagwarantowania wolności od samooskarżania osobom fizycznym, od których Prezes UOKiK pozyskuje informacje i dokumenty bądź które są przesłuchiwane w charakterze strony. Obowiązek przedstawienia informacji stoi często w sprzeczności z prawem do wolności od samooskarżania się. Między innymi doktryna i orzecznictwo dotyczące stosowania unijnego prawa konkurencji w kontekście uprawnień dochodzeniowych Komisji Europejskiej podnoszą, że żądanie przekazania informacji podlegać powinno ograniczeniom z uwagi na istnienie praw podstawowych, zagwarantowanych m.in. w art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. poz. 284, z późn. zm.), dalej „EKPC”. Nakładając obowiązek udzielenia informacji na osoby fizyczne, a także przesłuchując stronę, trzeba pamiętać o zagwarantowaniu tym osobom wolności od samooskarżania – tj. nieobciążaniu ich ryzykiem, że na skutek przedstawionych przez siebie informacji zostaną pociągnięte do odpowiedzialności (art. 6 EKPC). Z uwagi na powyższe proponuje się dodanie w tym zakresie odpowiednich przepisów.

7. Ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK

Zgodnie z dyrektywą państwa członkowskie mają zapewnić, aby krajowe organy ochrony konkurencji, ich urzędnicy, pracownicy i inne osoby pracujące pod nadzorem tych organów nie ujawniały informacji, uzyskanych na podstawie uprawnień, o których mowa w dyrektywie, oraz objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej, z wyjątkiem sytuacji, w których na takie ujawnienie zezwala prawo krajowe. Ponadto dyrektywa przewiduje obowiązek wprowadzenia szczególnych ograniczeń w zakresie udzielania dostępu do oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar oraz propozycji ugodowych, jak również w zakresie wykorzystania informacji pochodzących z oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar oraz propozycji ugodowych oraz wymiany oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar między krajowymi organami ochrony konkurencji. W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z dyrektywą regulacje te mają zastosowanie również w przypadku stosowania wyłącznie krajowego prawa konkurencji.

Dyrektywa wprowadza również pewne ograniczenia czasowe w zakresie możliwości wykorzystywania przez stronę określonych kategorii dokumentów, takich jak: informacje przygotowane przez osoby prawne lub fizyczne specjalnie na potrzeby postępowania w sprawie stosowania prawa prowadzonego przez krajowy organ ochrony konkurencji, informacje sporządzone przez krajowy organ ochrony konkurencji i przesłane stronom w trakcie prowadzonego przezeń postępowania w sprawie stosowania prawa oraz wycofane propozycje ugodowe.

W związku z powyższym zaproponowano dokonanie stosownych zmian w u.o.k.k. oraz w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.), dalej „KPC”, w zakresie postępowań w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów.

8. Kontrola, przeszukanie, pomoc Policji, LPP (legal professional privilege)

a) Kontrola, przeszukanie

Zgodnie z dyrektywą krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji powinny móc przeprowadzać wszelkie niezbędne kontrole lokali przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw, jeżeli – zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – są w stanie wykazać, że istnieje uzasadnione podejrzenie, że doszło do naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE.

Ponadto dyrektywa, w celu zapewnienia skuteczności kontroli, przewiduje, że krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji powinny mieć także uprawnienie do wchodzenia do prywatnych lokali mieszkalnych. Dyrektywa przewiduje także szczegółowe uprawnienia kontrolujących w zakresie kontroli lokalu przedsiębiorcy oraz innych lokali. Wśród tych uprawnień, przysługujących kontrolującym w toku kontroli, dyrektywa wymienia m.in. uprawnienie do kontynuowania przeszukiwania i do wyboru kopii lub wyciągów z ksiąg i rejestrów, dotyczących działalności kontrolowanych przedsiębiorstw lub związków przedsiębiorstw w lokalu organu lub w innych wyznaczonych lokalach.

Z uwagi na powyższe proponuje się dokonanie stosownych zmian w u.o.k.k. dotyczących kontroli oraz przeszukania u przedsiębiorcy.

b) Pomoc Policji

Dyrektywa przewiduje, że w przypadku gdy przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw sprzeciwiają się kontroli, którą nakazał przeprowadzić krajowy administracyjny organ ochrony konkurencji lub którą zatwierdził krajowy organ sądowy, krajowe organy ochrony konkurencji mogą skorzystać z niezbędnej pomocy policji lub równorzędnego organu ścigania, aby móc przeprowadzić kontrolę. Taka pomoc może być również udzielona tytułem środka zapobiegawczego. Wobec powyższego zdecydowano się na kompleksowe uregulowanie w u.o.k.k. pomocy Policji w toku kontroli przeszukania.

c) LPP (legal professional privilege)

W ramach zmian dotyczących procedury przeprowadzania przeszukania u przedsiębiorcy niezbędne jest doprecyzowanie zasad stosowania instytucji tzw. LPP (legal professional privilege), mającej na celu ochronę komunikacji między prawnikiem a klientem. W obecnym kształcie zarówno w doktrynie, jak i w praktyce, pojawiają się liczne wątpliwości interpretacyjne dotyczące unormowania instytucji LPP w u.o.k.k. w jej aktualnym brzmieniu, tj. przez odesłanie w tym zakresie do przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.), dalej „KPK”, toteż jest niezbędne wprowadzenie kompleksowej regulacji w tym zakresie.

9. Terminy przedawnień

Dyrektywa nakazuje wprowadzenie regulacji zapewniających, aby bieg terminu przedawnienia w przypadku nałożenia kar lub okresowych kar pieniężnych przez krajowe organy ochrony konkurencji w związku z naruszeniem art. 101 lub art. 102 TFUE był zawieszany lub przerywany na czas trwania postępowania dotyczącego tego samego naruszenia ww. przepisów prowadzonego przez Komisję Europejską lub przez krajowy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE. Dyrektywa szczegółowo określa początek i zakończenie biegu zawieszenia lub przerwania terminu przedawnienia w takim przypadku.

Krajowe regulacje wdrażające dyrektywę powinny odnosić się do sytuacji, w których sprawę związaną z naruszeniem art. 101 i art. 102 TFUE prowadzi:

- KE, co zgodnie z art. 11 ust. 6 rozporządzenia 1/2003, pozbawia krajowe organy ochrony konkurencji państw członkowskich ich kompetencji do zajmowania się sprawą. Należy jednak podkreślić, że w przypadku wydania przez KE decyzji o braku podstaw do dalszych działań w danej sprawie organ krajowy może się nią zająć (wszcząć postępowanie), w związku z tym, że przestanie obowiązywać przesłanka, o której mowa w art. 11 ust. 6 rozporządzenia 1/2003 – w takim przypadku okres, w którym KE zajmowała się sprawą (począwszy od pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej podjętej przez KE), nie powinien być wliczony do terminów przedawnienia możliwości nałożenia kar pieniężnych określonych w przepisach krajowych,
- więcej niż jeden krajowy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE (w przypadku transgranicznego charakteru naruszenia). Zgodnie z art. 13 ust. 1 zdanie pierwsze oraz art. 13 ust. 2 rozporządzenia 1/2003 w przypadku prowadzenia sprawy przez inny krajowy organ ochrony konkurencji istnieje możliwość zawieszenia postępowania lub jego niewszczywania; analogicznie do pkt 1 – okres, w którym sprawą zajmował się inny organ państwa członkowskiego UE, co stanowi przesłankę niewszczywania lub zawieszenia postępowania przez dany organ ochrony konkurencji, nie powinien być, zgodnie z dyrektywą, wliczany do określonych w prawie krajowym terminów przedawnienia nakładania kar pieniężnych.

Na gruncie polskich przepisów u.o.k.k. Prezes UOKiK:

- umarza postępowanie w przypadku przejścia sprawy przez KE na podstawie przepisów prawa UE oraz
- może umorzyć postępowanie w przypadku rozstrzygnięcia sprawy przez inny krajowy organ ochrony konkurencji.

U.o.k.k. daje Prezesowi UOKiK możliwość niewszczywania postępowania, w przypadku gdy sprawą zajmuje się inny organ, zaś w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie prowadzonej przez inny organ krajowy istnieje możliwość zawieszenia postępowania do czasu wydania rozstrzygnięcia przez ten organ.

W odniesieniu do terminów przedawnienia w u.o.k.k. w sprawach praktyk ograniczających konkurencję obowiązuje 5-letni termin przedawnienia, po upływie którego nie jest możliwe wszczęcie postępowania antymonopolowego przez Prezesa UOKiK. Termin ten liczony jest od:

- końca roku, w którym dopuszczono się naruszenia przepisów ustawy,
- końca roku, w którym uprawomocniła się decyzja o nałożeniu kary pieniężnej (termin na wyegzekwowanie kary pieniężnej nałożonej w drodze decyzji),
- końca roku, w którym zaprzestano stosowania praktyk ograniczających konkurencję.

Ww. regulacje nie wprowadzają wprost terminów przedawnienia nakładania kar pieniężnych, jednakże brak możliwości wszczęcia postępowania z powodu upływu określonych terminów będzie skutkować brakiem możliwości nałożenia kar pieniężnych. W tym zakresie zatem u.o.k.k. należy uznać za przepisy określające termin przedawnienia w przypadku nałożenia kary pieniężnej w rozumieniu dyrektywy.

Z kolei wskazany w u.o.k.k. termin, zgodnie z którym nie wszczynają się postępowania, jeżeli upłynęło 5 lat od końca roku, w którym:

- dopuszczono się naruszenia przepisów ustawy,
- uprawomocniła się decyzja o nałożeniu kary pieniężnej,

nie jest terminem przedawnienia dla nałożenia kar zgodnie z brzmieniem przepisu dyrektywy, gdyż dotyczy on możliwości wyegzekwowania kary nałożonej w drodze decyzji, która uzyskała walor prawomocności.

Przepisy dyrektywy, z których wynika nakaz zawieszania lub przerywania biegu przedawnienia dla nałożenia kary pieniężnej na okres, w którym decyzja jest przedmiotem postępowania przed sądem odwoławczym, nie będzie wymagać wdrożenia do polskiego porządku prawnego. Na etapie rozpatrywania sprawy przez sąd nie będą mieć zastosowania przepisy określające terminy na wszczęcie lub przeprowadzenie postępowania. Ponadto należy zwrócić uwagę na rozwiązania przewidziane w KPA, który stanowi, że bieg terminu przedawnienia nałożenia administracyjnej kary pieniężnej nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu z dniem wniesienia środka zaskarżenia od decyzji w przedmiocie administracyjnej kary pieniężnej do sądu administracyjnego albo sądu powszechnego albo skargi kasacyjnej od prawomocnego orzeczenia w przedmiocie administracyjnej kary pieniężnej.

10. Program łagodzenia kar (*leniency*)

Dyrektywa przewiduje pełną harmonizację w zakresie przepisów dotyczących odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenia w sprawach porozumień ograniczających konkurencję.

Dla zapewnienia skuteczności działania programów łagodzenia kar w ramach Unii Europejskiej, w celu zachęcenia potencjalnych wnioskodawców do informowania organów ochrony konkurencji o tajnych niedozwolonych porozumieniach ograniczających konkurencję, jest konieczne wyeliminowanie rozbieżności między poszczególnymi krajowymi programami łagodzenia kar, szczególnie w zakresie progów dowodowych oraz warunków, od spełnienia których uzależnione jest uzyskanie przez wnioskodawcę zwolnienia od kary lub jej obniżenia. Obecne różnice w krajowych systemach *leniency* negatywnie oddziałują na pewność prawną przedsiębiorców, zniechęcając ich do składania wniosków *leniency*, zwłaszcza w odniesieniu do tzw. karteli transgranicznych, tzn. obejmujących swoim zasięgiem więcej niż jedno państwo.

Harmonizacja programów *leniency*, przewidziana w dyrektywie, obejmuje ochronę przed karami przedsiębiorców występujących do organów ochrony konkurencji z informacjami na temat tajnych karteli. Należy jednak zauważyć, że znaczna część państw członkowskich UE (w tym Polska) w swoich krajowych systemach prawnych przewiduje możliwość nałożenia sankcji na osoby fizyczne, przede wszystkim na osoby pełniące funkcje kierownicze u danego przedsiębiorcy, za ich działania lub zaniechania, których skutkiem był udział tego przedsiębiorcy w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję.

Poniższe zestawienie obrazuje wpływ wniosków *leniency* do UOKiK w latach 2014–2019:

Wnioski <i>leniency</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		10	2	3	7	7
w tym <i>leniency plus</i>	-	-	1	0	1	1

Dyrektywa harmonizuje na poziomie krajowych przepisów państw członkowskich UE regulacje chroniące osoby fizyczne, działające na rzecz przedsiębiorcy uczestniczącego w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję, przed sankcjami zarówno o charakterze karnym, jak i administracyjnym, w przypadku gdy przedsiębiorca złożył wniosek o zwolnienie z kar w ramach programu łagodzenia kar.

W praktyce organu antymonopolowego horyzontalne porozumienia ograniczające konkurencję, w tym zmywy przetargowe, są tymi, które w największym stopniu wywierają negatywne skutki dla rynku, a jednocześnie praktykami najtrudniejszymi do wykrycia, co zostało wskazane w tabeli:

Nowe postępowania antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, w tym dotyczących:	2014	2015	2016	2017	2018	2019
porozumień horyzontalnych	15	11	14	3	9	9
porozumień wertykalnych	3	0	0	-	3	4
nadużywania pozycji dominującej	46	23	7	6	1	1
wszczęte na podstawie art. 101 i art. 102 TFUE	0	0	0	0	0	6
OGÓLEM	64	34	21	9	13	20

11. Wzajemna pomoc

Dyrektywa przewiduje harmonizację przepisów krajowych w zakresie współpracy krajowych organów ochrony konkurencji państw członkowskich UE w egzekwowaniu zakazów przewidzianych w art. 101 i art. 102 TFUE. Wzajemna pomoc między organami zgodnie z regulacjami zawartymi w dyrektywie ma obejmować 3 następujące obszary stosowania art. 101 i art. 102 TFUE:

- a) **Współpraca w zakresie czynności dochodzeniowych** i innych działań organu antymonopolowego mających na celu:
- pozyskanie dowodów pozwalających na stwierdzenie naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE,
 - ustalenie, czy przedsiębiorca realizuje wynikające z przepisów obowiązki nakładane na niego przez organ w toku czynności dochodzeniowych i innych działań podejmowanych przez organ, w celu ustalenia stanu faktycznego, lub obowiązki nakładane w związku ze stwierdzeniem lub uprawdopodobnieniem naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE w decyzji stwierdzającej naruszenie, w decyzji o środkach tymczasowych lub w tzw. decyzji zobowiązującej
- w sytuacji gdy czynności te muszą być wykonane na terytorium innego państwa członkowskiego UE niż państwo, którego organ ochrony konkurencji jest właściwy do zajmowania się sprawą.
- b) **Współpraca dotycząca notyfikacji**, czyli powiadamiania przez organ innego państwa członkowskiego UE stron postępowań w sprawie naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE lub innych podmiotów uczestniczących w tych postępowaniach o aktach administracyjnych lub innych dokumentach istotnych z punktu widzenia stosowania ww. przepisów.
- c) **Współpraca w zakresie egzekucji decyzji o nałożeniu kar pieniężnych** w związku ze stosowaniem art. 101 lub art. 102 TFUE.

12. Zmiany wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2019 r. (sygn. P 19/17)

Poza zakresem nowelizacji ustawy, związanym z koniecznością wdrożenia dyrektywy, są zmiany wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2019 r. w sprawie o sygn. P 19/17.

Zgodnie z przepisami u.o.k.k. w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, w toku postępowania wyjaśniającego i postępowania antymonopolowego, Prezes Urzędu może przeprowadzić u przedsiębiorcy przeszukanie pomieszczeń i rzeczy. Celem przeszukania jest znalezienie i uzyskanie informacji z akt, ksiąg, pism, wszelkiego rodzaju dokumentów lub informatycznych nośników danych, urządzeń oraz systemów informatycznych oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, zaś przesłanką umożliwiającą przeprowadzenie przeszukania jest zaistnienie uzasadnionych podstaw do przypuszczenia, że wymienione informacje lub przedmioty znajdują się w pomieszczeniach/rzeczach danego przedsiębiorcy. Uprawnienie Prezesa Urzędu do wystąpienia o zgodę na przeszukanie w toku postępowania wyjaśniającego jest dodatkowo ograniczone wyłącznie do sytuacji, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie poważnego naruszenia przepisów ustawy, w szczególności, gdy mogłoby dojść do zatarcia dowodów.

Przeprowadzenie przeszukania w każdym przypadku wymaga zgody Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, która jest udzielana na wniosek Prezesa Urzędu. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów dokonuje weryfikacji wystąpienia przesłanek przeprowadzenia przeszukania i wydaje postanowienie w sprawie wniosku Prezesa Urzędu w ciągu 48 godzin. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów w przedmiocie wniosku Prezesa Urzędu o wyrażenie zgody na przeprowadzenie przeszukania (postanowienie o udzieleniu zgody na przeszukanie/zgody częściowej lub odmowy udzielenia zgody) nie przysługuje zażalenie (zarówno przeszukiwanemu, jak i występującemu o zgodę Prezesowi Urzędu). Postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów nie zawiera uzasadnienia, a w praktyce jego odpis jest doręczany przedsiębiorcy, u którego jest przeprowadzane przeszukanie, przy rozpoczęciu przeszukania wraz upoważnieniem do przeprowadzenia przeszukania. Kopia wniosku Prezesa Urzędu o wydanie zgody na przeprowadzenie przeszukania nie stanowi części akt postępowania, w toku którego wystąpiono o zgodę na dane przeszukanie.

W tabeli przedstawione zostały statystyki dotyczące przeszukań dokonywanych przez Prezesa UOKiK w latach 2014–2020:

Przeszukanie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
dot. porozumień	3	3	6	8	9	7	1
dot. nadużywania pozycji dominującej	0	0	0	1	0	1	1
OGÓLEM	3	3	6	9	9	8	2

W odniesieniu do ostatnich lat, w 2019 r. UOKiK przeprowadził 8 przeszukań, z czego jedno z nich dotyczyło nadużywania pozycji dominującej, dwa porozumień wertykalnych, jedno - hub and spoke, jedno porozumienia wertykalno-horyzontalnego oraz trzy – porozumień horyzontalnych. W 2020 r. UOKiK przeprowadził 2 przeszukania, jedno dotyczące nadużywania pozycji, zaś drugie dotyczące porozumienia horyzontalnego.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16 stycznia 2019 r. sygn. P19/17 stwierdził niezgodność braku kontroli sądowej postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów w przedmiocie wniosku Prezesa Urzędu o wyrażenie zgody na przeprowadzenie przeszukania z art. 78 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wobec powyższego konieczna jest nowelizacja u.o.k.k. w celu zapewnienia kontroli sądowej postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów w przedmiocie wniosku Prezesa Urzędu o wyrażenie zgody na przeprowadzenie przeszukania oraz uregulowania pozostałych kwestii proceduralnych, związanych z uprawnieniem do wniesienia zażalenia na przedmiotowe orzeczenie sądu (m.in. kwestii sposobu i terminu doręczenia przedsiębiorcy postanowienia sądu wyrażającego zgodę na przeszukanie, wyraźnego wskazania w przepisach, że wniesienie zażalenia na ww. postanowienie nie wstrzymuje przeszukania).

13. Pozostałe zmiany oraz zmiany w innych ustawach – KPC, ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, z późn.zm.), ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 893, z późn. zm.), ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz. 2262, z późn. zm.) – wynikające z konieczności prawidłowego wdrożenia dyrektywy.

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania oraz skuteczności projektowanych przepisów jest niezbędne dokonanie szeregu zmian o charakterze dostosowawczym także w innych aktach prawnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem projektowanych zmian jest implementacja dyrektywy

1. Pojęcie przedsiębiorstwa

Proponuje się dodanie do u.o.k.k. przepisów dotyczących odpowiednio zawierania niedozwolonych porozumień i nadużycia pozycji dominującej, które przewidują, że w przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę określonych zakazów, naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę. Taka konstrukcja pozwoli na podjęcie działań przez Prezesa UOKiK zarówno w sytuacji, gdy decydującym wpływem na przedsiębiorcę naruszającego prawo konkurencji dysponuje zarówno jeden, jak i wiele podmiotów. Powyższą regulację należy rozumieć również w ten sposób, że przedsiębiorcą wywierającym decydujący wpływ jest, w przypadku spółki „córki”, nie tylko spółka „matka”, lecz również spółka „babka” i kolejne spółki wywierające na nie decydujący wpływ.

W przypadku stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ Prezes UOKiK będzie mógł nałożyć łączną karę na tego przedsiębiorcę oraz na przedsiębiorcę, na którego ten wpływ jest wywierany. Odpowiedzialność za karę łączną nałożoną na tych przedsiębiorców będzie solidarna i znajdą do niej zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, z późn. zm.), dalej „KC”, dotyczące zobowiązań solidarnych. Ponadto na potrzeby obliczania kary łącznej będą przewidziane szczególne zasady obliczania obrotu, z uwzględnieniem również obrotu osiągniętego przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, wywierających decydujący wpływ, oraz przedsiębiorców, na których ten decydujący wpływ jest przez nich wywierany.

Ponadto projekt przewiduje w nowym art. 4a, że odpowiedzialności za naruszenie przepisów ustawy, art. 101 lub art. 102 TFUE podlega również osoba fizyczna, która będąc przedsiębiorcą dopuściła się tego naruszenia (tj. po dokonaniu naruszenia zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej). Takie rozwiązanie pozwoli uniknąć częstych sytuacji, w których osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, chcąc uniknąć odpowiedzialności przed Prezesem UOKiK, decydowała się na zaprzestanie działalności gospodarczej. Przepis ten najczęściej znajdzie zastosowanie w sprawach dotyczących praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umów wobec przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, którzy dopuścili się takich praktyk w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej, a następnie zakończyli lub zaprzestali prowadzenia działalności gospodarczej, unikając tym samym odpowiedzialności za stosowanie nieuczciwych praktyk. Praktyka Prezesa UOKiK wskazuje na sytuacje, w których osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, chcąc uniknąć odpowiedzialności przed Prezesem UOKiK, decydowała się na zaprzestanie działalności gospodarczej. Ma to miejsce w szczególności przy sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa (na tzw. pokazach), podczas których przedsiębiorca oferuje konsumentom (najczęściej osobom starszym) produkty nieadekwatne do ich potrzeb po cenach znacząco odbiegających od cen rynkowych tego typu produktów (np. materac leczniczy za 4000 zł, zestaw garnków i patelni za 7000 zł, filtry do wody za 3000 zł), często wprowadzając konsumentów w błąd co do właściwości oferowanych produktów, jak również co do przysługujących konsumentom praw (np. odmawia im prawa odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa). Proponowany przepis ma na celu wyeliminowanie sytuacji, w której przedsiębiorca działając nieuczciwie poprzez naruszenie zbiorowych interesów konsumentów lub stosowanie we wzorcach umów niedozwolonych postanowień umownych może uniknąć odpowiedzialności przez zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej. Podobnie w przypadku jednoosobowych podmiotów gospodarczych propagujących projekty promocyjne typu piramida. Projekty te są rażącym naruszeniem prawa i nieuczciwą praktyką rynkową, która bazuje przede wszystkim na zachęcaniu kolejnych konsumentów do uczestnictwa w projektach, których dochody powstają wyłącznie z wpłat nowych uczestników. Stąd tak szkodliwa jest działalność osób wykorzystujących serwisy społecznościowe, strony internetowe, w tym influencerów, blogerów, vlogerów, którzy promują projekty typu piramida, namawiając do uczestnictwa w projektach, które nie mają jakiegokolwiek szansy powodzenia poza uzyskaniem korzyści przez osoby znajdujące się na wyższych poziomach struktury.

Wskazać należy, że osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w momencie wszczęcia postępowania przez Prezesa UOKiK niejednokrotnie przeciągają postępowanie nie odpowiadając na kierowane do nich wezwania i

zaprzeszają wykonywania działalności albo w momencie otrzymania pierwszego pisma od Prezesa UOKiK wykreślają swoją działalność z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, co powoduje, że prowadzone postępowanie staje się bezprzedmiotowe i należy je umorzyć. W obecnym stanie prawnym Prezes UOKiK nie posiada narzędzi umożliwiających skuteczne egzekwowanie przepisów u.o.k.k. wobec takich podmiotów.

Projektowany art. 4a daje podstawę do zastosowania ustawy do osoby fizycznej, która była przedsiębiorcą i w trakcie prowadzenia działalności naruszyła np. art. 23a u.o.k.k., zgodnie z którym zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 KC, lub naruszyła art. 24 u.o.k.k, zgodnie z którym zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Przepis art. 4a wskazuje też, że wobec ww. osób zastosowanie znajdzie co do zasady większość przepisów u.o.k.k. dotycząca m.in. podstaw wydawania decyzji, postępowania przed Prezesem UOKiK, kar – w tym zasady ich wymierzania, odstąpienia od nałożenia kary lub jej obniżenia.

Zastosowania nie znajdują do tych osób jedynie przepisy wprost wymienione (są to przepisy, których nie da się zastosować do osoby fizycznej będącej przedsiębiorcą, która już nie prowadzi działalności gospodarczej), np. w zakresie przepisów o karach nie będzie miał zastosowania przepis art. 106 ust. 4 u.o.k.k., który dotyczy przedsiębiorcy, który powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych przedsiębiorców, art. 106a i art. 106b, które dotyczą nakładania kary na osobę zarządzającą, czy art. 108 – dotyczący osoby pełniącej funkcję kierowniczą lub wchodzącej w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy.

2. Kary

a) Kary nakładane na związki przedsiębiorców

Proponowane rozwiązania stanowią podstawę do nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców, w przypadku gdy dane naruszenie jest związane z działalnością jego członków. Zgodnie z projektem kara nakładana na związek przedsiębiorców nie będzie mogła przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku, prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Jednocześnie ograniczona została możliwość żądania zapłaty kary od członka ukaranego związku przedsiębiorców do kwoty nieprzekraczającej 10% obrotu tego członka związku przedsiębiorców, osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary lub kwoty 10 000 euro, w przypadku gdy ten członek związku przedsiębiorców nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w art. 106 ust. 5 u.o.k.k., lub gdy jego obrót obliczony na podstawie tego przepisu nie przekracza równowartości 100 000 euro. Oznacza to, że maksymalna wysokość zapłaconej kary członka związku przedsiębiorców nie może przekraczać maksymalnej wysokości kary, jaka mogłaby zostać nałożona na tego przedsiębiorcę w przypadku nałożenia na niego kary, o której mowa w art. 106 ust. 1 u.o.k.k.

W projekcie przewidziano także regulację, zgodnie z którą w sytuacji niewypłacalności związku przedsiębiorców wzywa on swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary, zaś w przypadku gdy wkłady te nie zostały wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa UOKiK w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, może on żądać uiszczenia zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku. Jednakże, w przypadku gdy przedsiębiorcy ci nie uiszcili na ww. żądanie w całości kwoty kary nałożonej na związek przedsiębiorców, Prezes Urzędu będzie mógł żądać zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty tej kary od każdego przedsiębiorcy będącego członkiem tego związku przedsiębiorców, jeżeli przedsiębiorca ten prowadził działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia (projektowany art. 106 ust. 1e u.o.k.k.). Do żądania Prezesa UOKiK art. 366 KC stosuje się odpowiednio (zobowiązania solidarne). Dodatkowo Prezes Urzędu nie będzie mógł żądać uiszczenia kary od przedsiębiorców, którzy wykazą, że nie wdobyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie i nie wiedzieli o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansowali się od niej przed wszczęciem postępowania.

b) Kara pieniężna obliczana proporcjonalnie do światowego całkowitego obrotu przedsiębiorstw

W celu transpozycji przepisów dyrektywy projektowane regulacje przewidują zmianę sposobu ustalania kary przez zastąpienie jej maksymalnego pułapu określonego kwotowo pułapem określonym jako procent obrotu (kara pieniężna nie większa niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary).

Ponadto proponuje się wprowadzenie możliwości nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej, w przypadku gdy przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie wykonuje decyzji Prezesa UOKiK.

c) Okresowe kary pieniężne

Zgodnie z propozycjami zawartymi w projekcie Prezes UOKiK, w celu przymuszenia przedsiębiorców do wykonania nałożonych na nich obowiązków, może nałożyć na tych przedsiębiorców, w drodze decyzji, okresową karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5% dziennego średniego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia:

- w wykonaniu określonych decyzji Prezesa UOKiK, stosownych postanowień lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, niedozwolonych postanowień wzorców umów oraz koncentracji,
- w wykonaniu żądania Prezesa UOKiK,
- w przypadku niestawienia się strony na przesłuchaniu,
- w przypadku uniemożliwienia lub utrudnienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli,

- w przypadku uniemożliwienia lub utrudnienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania.
Proponowanie rozwiązania zakładają, że okresowe kary pieniężne będą nakładane, licząc od daty wskazanej w decyzji.

d) Kary na podstawie art. 108 u.o.k.k.

Projekt przewiduje następujące zmiany w zakresie art. 108 u.o.k.k.:

- wprowadzenie kary pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia za nieuprawnione wykorzystanie oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub wnioskiem o obniżenie kary pieniężnej, propozycji ugodowych lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, w innym celu niż określony w art. 70 ust. 2 u.o.k.k.,
- wprowadzenie kary nakładanej na osobę upoważnioną do stawiania się w imieniu przedsiębiorcy na rozprawie lub przesłuchaniu za nieuzasadnioną odmowę wyjaśnień lub nieuzasadnione niestawiennictwo na przesłuchaniu lub rozprawie (projektowany art.108 ust. 3 pkt 3 u.o.k.k.),
- wprowadzenie kary nakładanej na osobę fizyczną, która nie udzieliła informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 u.o.k.k. bądź udzieliła nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji (projektowany art. 108 ust. 3a u.o.k.k.).

W art. 108a u.o.k.k. zaproponowano regulację, której celem jest wykluczenie możliwości podwójnego ukarania za to samo naruszenie przewidziane w ustawie, na podstawie art. 106 ust. 2 i art. 108 u.o.k.k., przedsiębiorców będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą.

Ponadto w projektowanym art. 111 ust. 1 u.o.k.k. uzupełniono wytyczne dotyczące ustalania wysokości kary w zakresie nowych kar przewidzianych w projekcie.

3. Środki zaradcze o charakterze strukturalnym

W celu wdrożenia dyrektywy należy zmienić przepisy u.o.k.k i rozszerzyć uprawnienia Prezesa UOKiK o możliwość nałożenia dowolnego środka o charakterze strukturalnym. Z uwagi na powyższe proponuje się wprowadzenie w art. 10 ust. 5 u.o.k.k. katalogu środków zaradczych o charakterze strukturalnym, które Prezes UOKiK będzie mógł nałożyć na przedsiębiorcę w decyzji, o której mowa w art. 10 ust. 1 u.o.k.k. Prezes UOKiK miałby pełną dowolność w wyborze odpowiedniego środka strukturalnego. Prezes UOKiK, nakładając środek strukturalny, będzie mógł nakazać:

- 1) podział przedsiębiorcy;
- 2) zbycie całości lub części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców;
- 3) zbycie udziałów lub akcji zapewniających kontrolę nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami;
- 4) powierzenie wykonywania określonej działalności gospodarczej, w tym wykonywania tej działalności na różnych szczeblach obrotu, poszczególnym podmiotom w ramach grupy kapitałowej lub odrębnym jednostkom organizacyjnym w ramach struktury przedsiębiorcy;
- 5) ingerencję w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców innymi niż wymienione w pkt 1–4 środkami służącymi realizacji celu, o którym mowa w ust. 4 (w celu zaniechania stosowania praktyki lub usunięcia jej skutków).

Powyższy katalog sprawi, że Prezes UOKiK będzie mógł, w przypadku gdy będą tego wymagały okoliczności sprawy, zastosować inny środek mający na celu ingerencję w strukturę przedsiębiorcy. Takie rozwiązanie zapewni elastyczność wyboru środków strukturalnych, a tym samym zapewni wdrożenie dyrektywy w tym zakresie. Z uwagi na większą inwazyjność tego rozwiązania w wewnętrzną strukturę i strategię przedsiębiorcy, Prezes UOKiK mógłby skorzystać z tego narzędzia jedynie w wyjątkowych okolicznościach określonych w projektowanej ustawie, tzn. w przypadku gdy inne środki mogłyby okazać się nieskuteczne lub też gdy byłyby równie skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy. Podobnie jak w przypadku pozostałych środków, także i ten środek powinien być proporcjonalny do stwierdzonego naruszenia i konieczny do usunięcia jego skutków. Takie ograniczenie jest zgodne z dyrektywą.

Jednocześnie w przypadku nałożenia środka zaradczego zastosowanie znajdzie procedura konsultacyjna określona w art. 10 ust. 7 u.o.k.k., w trakcie której przedsiębiorca będzie mógł się odnieść do zaproponowanego przez Prezesa UOKiK środka i przedstawić swoje stanowisko oraz argumenty przemawiające za podjęciem przez Prezesa UOKiK innych środków.

4. Kadencyjność Prezesa UOKiK, zapewnienie bezstronności i przeciwdziałanie konfliktowi interesów

Projekt zakłada wprowadzenie pięcioletniej kadencji Prezesa UOKiK. Rozwiązanie to, wraz z określeniem zamkniętego katalogu przesłanek, na podstawie których Prezes UOKiK będzie mógł być odwołany przez Prezesa Rady Ministrów, ma na celu zapewnienie większej niezależności Prezesa UOKiK oraz pozwoli na planowanie polityki ochrony konkurencji i konsumentów w dłuższej perspektywie czasu.

Katalog przesłanek ma charakter zamknięty i nie zawiera przesłanek o charakterze ocennym i niedookreślonym. Zgodnie z projektem odwołanie Prezesa UOKiK przed końcem kadencji będzie możliwe jedynie w przypadku:

- skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- pozbawienia praw publicznych,
- złożenia rezygnacji,
- utraty obywatelstwa polskiego,
- orzeczenia zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa,
- choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim lub innej przeszkody, trwale uniemożliwiających wykonywanie zadań;
- naruszenia zakazów, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1110),

- naruszenia zakazu zajmowania innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska dydaktycznego, badawczego lub badawczo-dydaktycznego w uczelni, Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub innym podmiocie prowadzącym działalność naukową lub stanowiska wykładowcy w Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego oraz wykonywania innych zajęć zarobkowych sprzecznych z obowiązkami Prezesa UOKiK (unikanie konfliktu interesów),

- złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu.

Ponadto w projekcie wskazano, że kadencja Prezesa UOKiK wygasa w razie jego śmierci albo odwołania, a w razie wygaśnięcia kadencji Prezesa Urzędu, do czasu powołania nowego Prezesa, jego obowiązki pełni wiceprezes Urzędu wskazany przez Prezesa Rady Ministrów.

Proponowane rozwiązanie przewiduje też, że Prezes UOKiK, tak jak w obecnym stanie prawnym, będzie powoływany przez Prezesa Rady Ministrów. Wprowadzono również ograniczenie, zgodnie z którym Prezes UOKiK może zostać ponownie powołany tylko raz.

W odniesieniu do wiceprezesów projekt zakłada, że będą oni wyłaniany w otwartym i konkurencyjnym naborze i powoływani będą przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Prezesa UOKiK. W pozostałym zakresie tryb powoływania i odwoływania wiceprezesów UOKiK nie ulegnie zmianie. Kandydaci na wiceprezesów będą musieli także spełnić te same wymogi co kandydat na Prezesa.

Projekt wprowadza również nowy obowiązek dla Prezesa Urzędu polegający na przygotowaniu rocznych sprawozdań z działalności Prezesa Urzędu. Rozwiązanie to stanowi wdrożenie art. 5 ust. 4 dyrektywy, który wymaga, aby organy antymonopolowe przedstawiały organowi rządowemu lub parlamentarnemu sprawozdania okresowe dotyczące swojej działalności i swoich zasobów. Sprawozdania te powinny zawierać informacje o mianowaniu i odwoływaniu członków organu decyzyjnego, o ilości zasobów przydzielonych w danym roku oraz o wszelkich zmianach tej ilości w porównaniu z latami poprzednimi. Takie sprawozdania są udostępniane publicznie. Rozwiązania wdrażające dyrektywę w tym zakresie zostały zaproponowane w art. 31aa, zgodnie z którym Prezes Urzędu będzie zobowiązany do przekazania Prezesowi Rady Ministrów sprawozdania z działalności Prezesa Urzędu zawierającego w szczególności informacje o: realizacji zadań Urzędu i ich efektach, w podziale na poszczególne obszary jego działalności, o Prezesie i wiceprezesach Urzędu pełniących funkcję w danym roku kalendarzowym oraz zasobach, którymi Prezes Urzędu dysponował w danym roku kalendarzowym wraz z informacją o zmianach w zakresie tych zasobów w porównaniu z latami poprzednimi. Sprawozdanie przekazywane będzie Prezesowi Rady Ministrów w terminie do 30 kwietnia. Ponadto sprawozdanie będzie publikowane na stronie internetowej Urzędu. Proponowany przepis nie przewiduje wprowadzenia obowiązku przedstawiania sprawozdania Sejmowi. Dyrektywa w tym zakresie wprowadza alternatywę łączną („organ rządowy lub parlamentarny”). Zaproponowany model wdrożenia jest więc zgodny z dyrektywą. Dodatkowo przekazywanie sprawozdania Prezesowi Rady Ministrów wynika również z pozycji ustrojowej Prezesa Urzędu. Zgodnie art. 33a ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512) Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad działalnością administracji rządowej nieobjętą zakresem działów administracji rządowej, wykonywaną przez Prezesa UOKiK.

W projekcie ustawy zaproponowano także przepisy, zgodnie z którymi Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu oraz pracownicy Urzędu wykonują swoje obowiązki i uprawnienia niezależnie od wpływów politycznych i innych wpływów zewnętrznych, nie mogą zwracać się o instrukcje do rządu ani innego podmiotu publicznego lub prywatnego oraz przyjmować od nich żadnych instrukcji podczas wykonywania obowiązków i uprawnień, oraz mają obowiązek powstrzymać się od wszelkich działań, które mogłyby skutkować konfliktem interesów.

W celu zapewnienia braku konfliktu interesów po ustaniu zatrudnienia lub pełnienia funkcji, nałożono na Prezesa, wiceprezesów oraz pracowników Urzędu, uczestniczących w wydaniu decyzji, obowiązek nieangażowania się w tę samą sprawę, w okresie 3 lat od ustania pracy w Urzędzie lub pełnienia swojej funkcji.

5. Uzasadnienie zarzutów

Projekt zakłada, że uzasadnienie zarzutów będzie wydawane na etapie wszczęcia postępowania. Zgodnie z propozycją postanowienie o wszczęciu postępowania wymaga uzasadnienia, zawierającego wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz informację o zasadach ustalania wysokości kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy. Obowiązek przedstawienia uzasadnienia zarzutów dotyczyć będzie postępowań:

- antymonopolowych w sprawach praktyk ograniczających konkurencję,
- w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,
- w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone oraz w sprawach nakładania kar pieniężnych.

W ramach informacji o zasadach ustalania kary pieniężnej, o których mowa w projektowanym przepisie art. 49 ust. 3, wskazane zostaną okoliczności, jakie wpływają na ustalenie wysokości kary pieniężnej. W informacji tej przedstawione zostaną w sposób ogólny przesłanki, które będą uwzględnione przy obliczaniu wysokości kary pieniężnej, takie jak: czas, okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy. Prezes UOKiK wskaże zarówno obowiązujące przepisy dotyczące ustalania wysokości kary, jak i znajdujące zastosowanie w danej sprawie wyjaśnienia i interpretacje wydane na podstawie art. 31a u.o.k.k.

Dodatkowo, zgodnie z projektowanym art. 49 ust. 4, postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie dopuszczenia przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 u.o.k.k.

lub w art. 101 ust. 1 lit. a – e TFUE, będzie również zawierało wyjaśnienie zarzutów stawianych tej osobie oraz informację o zasadach ustalania wysokości kary pieniężnej.

6. Żądanie informacji oraz wolność od samooskarżania

a) Żądanie informacji

Modyfikacja przepisów u.o.k.k. nie wyznacza zakresu przedmiotowego uprawnienia Prezesa UOKiK w kwestii żądania informacji – na ich podstawie organ może żądać od przedsiębiorców przekazania mu wszelkich koniecznych informacji i dokumentów. Przy tym ocena, czy określona informacja jest konieczna, należy wyłącznie do Prezesa Urzędu, zaś przedsiębiorca nie może odmówić udzielenia żądanej przez organ informacji, twierdząc, że jego zdaniem informacja ta nie jest związana z przedmiotem prowadzonego postępowania. Ponadto z zasady proporcjonalności wynika, że informacje żądane przez Prezesa Urzędu na podstawie u.o.k.k. powinny być faktycznie konieczne do prowadzonego postępowania oraz istotne dla końcowego wyniku postępowania, a więc niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy.

b) Wolność od samooskarżania

Znowelizowane przepisy u.o.k.k. wprowadzają możliwość pozyskiwania przez Prezesa UOKiK informacji od osób fizycznych. Z uwagi na rozciągnięcie możliwości żądania informacji od tej kategorii osób, należy zapewnić im prawo do odmowy udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów, w przypadku gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji będzie mogło również trwać po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Dodatkowo w przypadku gdy osoba fizyczna jest również osobą zarządzającą, należy zapewnić, że przekazane przez nią informacje i dokumenty nie mogą być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej na niekorzyść tej osoby lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osób pozostających w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osoby pozostającej we wspólnym pożyciu. Zakaz ten trwać będzie również po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Tożsame regulacje zapewniające wolność od samooskarżenia zostały również zaproponowane do instytucji przesłuchania strony.

7. Ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK

W celu zapewnienia właściwej ochrony określonej kategorii dokumentów w postępowaniu przed Prezesem Urzędu, zgodnie z dyrektywą, zaproponowano zmiany w u.o.k.k. Jeżeli chodzi o ochronę w zakresie udostępniania oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycji ugodowych lub oświadczeń strony, przewidziano, że mogą być one udostępnione wyłącznie stronie do celów wykonywania przez nią prawa do obrony. Z kolei wykorzystanie przez stronę informacji z ww. dokumentów ma być możliwe jedynie wówczas, gdy jest to konieczne do wykonywania prawa strony do obrony w postępowaniu przed sądem w ramach sądowej kontroli decyzji Prezesa Urzędu wydanej w danej sprawie.

Jeżeli chodzi o informacje przygotowane specjalnie na potrzeby postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, informacje wytworzone przez Prezesa Urzędu i przesłane stronom w trakcie prowadzonego przez ten organ postępowania lub wycofane propozycje ugodowe, mając na względzie przepisy dyrektywy, zaproponowano, aby nie mogły one być wykorzystywane przez stronę w postępowaniu przed sądami do czasu zakończenia postępowania przez Prezesa Urzędu. Proponuje się także, aby przekazanie oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, w tym oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia 1/2003, było możliwe wyłącznie w dwóch przypadkach: za zgodą wnioskodawcy lub w przypadku gdy wnioskodawca złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosek o jej obniżenie, a także oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar, w związku z tym samym naruszeniem, o ile w chwili przekazywania tego oświadczenia przez organ wnioskodawca nie ma możliwości wycofania informacji przekazanej krajowemu organowi ochrony konkurencji otrzymującemu to oświadczenie. Ponadto dokonano wynikowej zmiany przepisu sankcyjnego, zgodnie z którym Prezes Urzędu będzie uprawniony do nałożenia, w drodze decyzji, kary pieniężnej w wysokości do pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia na każdego kto wykorzystał informacje z oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycji ugodowych lub oświadczenia strony, w innym celu niż wskazany w art. 70 ust. 2 u.o.k.k.

Kierując się treścią dyrektywy oraz orzecznictwem TSUE m.in. w sprawie T-198/03, zaproponowano uregulowanie w u.o.k.k. tajemnicy służbowej obowiązującej pracowników Urzędu. W związku z powyższym zaproponowano dodanie regulacji, zgodnie z którą Prezes, wiceprezesi oraz pracownicy Urzędu mają być obowiązani do ochrony informacji pozyskanych w związku z wykonywaniem czynności służbowych, obejmujących:

- informacje znane ograniczonej liczbie osób, których ujawnienie może wywołać negatywne skutki dla osoby, która je przedstawiła, lub osobie trzeciej, w sytuacji gdy interes, który może być naruszony wskutek ujawnienia tych informacji zasługuje na ochronę, oraz

- dokumenty sporządzone na użytek wewnętrzny Prezesa Urzędu, Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz korespondencji między nim.

Dokonano też zmian, polegających na przeniesieniu regulacji związanej z wymianą informacji przez Prezesa Urzędu z Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego. Przepisy te kompleksowo regulują wymianę informacji Prezesa UOKiK z innymi regulatorami oraz wyjątki od możliwości udostępniania danych podyktowane koniecznością ochrony m.in. oświadczeń składanych w ramach procedury *leniency*.

8. Kontrola, przeszukanie, pomoc Policji, LPP (*legal professional privilege*)

a) Kontrola, przeszukanie

W procedurze kontroli u przedsiębiorcy oraz przeszukania (do której część przepisów o kontroli ma zastosowanie przez odesłanie) wprowadzono szereg zmian szczegółowych. W celu dostosowania u.o.k.k. do dyrektywy zaproponowano m.in. wpisanie wprost, że kontrolujący może w toku kontroli żądać ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli od pracownika oraz osoby wykonującej czynności w imieniu lub na rzecz kontrolowanego na podstawie innych niż umowa o pracę umów. Dodatkowo, zgodnie z dyrektywą, zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym określone czynności kontrolne mogą być kontynuowane w Centrali lub delegaturze Urzędu, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli. Organ będzie zobowiązany do zawiadomienia kontrolowanego o terminie kontynuowanych czynności kontrolnych, przy czym niestawiennictwo kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej nie wstrzymuje ich przeprowadzenia. Zgodnie z dyrektywą w u.o.k.k. znalazło się wskazanie, że przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, po uprzednim poinformowaniu kontrolowanego, mogą być utrwalane przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk, zaś informatyczne nośniki danych, na których zarejestrowano przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, stanowią załącznik do protokołu kontroli. W obecnym przepisie takie uprawnienie przysługiwało kontrolującym jedynie w uzasadnionych przypadkach.

Zaproponowano też rozwiązanie o charakterze gwarancyjnym, mające na celu zapewnienie niemożności wykorzystania odpowiedzi osoby przesłuchiwanej i jej bliskich, udzielonych w toku kontroli, na potrzeby nałożenia kary pieniężnej na osobę zarządzającą, która umyślnie dopuściła do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–6 u.o.k.k. lub w art. 101 ust. 1 lit. a–e TFUE.

b) Pomoc Policji

Rozwiązania w zakresie pomocy Policji wzorowano na przepisach rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie asystowania komornikowi przez Policję, Straż Graniczną lub Służbę Ochrony Państwa przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych (Dz. U. poz. 538) oraz art. 13k ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. W konsekwencji zaproponowano wprowadzenie odrębnych regulacji w zakresie pomocy Policji lub organu kontroli państwowej w toku kontroli i w toku przeszukania.

W toku kontroli, zgodnie z nowo projektowanymi przepisami, Prezes Urzędu będzie mógł zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej o udzielenie pomocy, a wymienione podmioty mają obowiązek zapewnić pomoc w kontroli na wniosek Prezesa UOKiK. Ponadto uregulowano zakres pomocy Policji przez wskazanie, że polega ona na zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania kontroli, osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w miejscu przeprowadzania kontroli, a także ustaleniu tożsamości osób. W projekcie uregulowano też szczegółową procedurę występowania przez Prezesa Urzędu z wnioskiem o pomoc do ww. podmiotów oraz kwestię rozliczania kosztów jej udzielenia.

W kwestii pomocy przy przeszukaniu, co do zasady, tożsama jak w kontroli ma być procedura występowania przez Prezesa Urzędu z wnioskiem o pomoc. Natomiast rozszerzony w porównaniu z kontrolą jest zakres pomocy udzielanej przez Policję w toku przeszukania, która w przeciwieństwie do kontroli nie zakłada współdziałania przeszukiwanego. Zaproponowano, aby pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polegała na umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania, zapewnieniu porządku w miejscu jego przeprowadzania, osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w miejscu jego przeprowadzania, a także ustaleniu tożsamości osób. W przypadku napotkania oporu ze strony przeszukiwanego lub innych osób, który utrudnia lub uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, funkcjonariusz Policji będzie uprawniony do ustnego wezwania tych osób do zachowania, umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących, zaś w przypadku niezastosowania się do wezwania funkcjonariusz Policji będzie mógł podjąć wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących.

Ponadto zaproponowano nowelizację art. 91 u.o.k.k., zgodnie z którą przeszukania w lokalu mieszkalnym lub w jakimkolwiek innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środka transportu dokonywać będzie Prezes Urzędu, a nie jak obecnie Policja. Zaproponowano jednocześnie (ust. 5), aby czynności te dokonywane były przy pomocy Policji. Policja na wniosek Prezesa Urzędu zapewnia pomoc w przeszukaniu. Zakres tej pomocy został określony w ust. 6, zgodnie z którym pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polega na:

- 1) umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania;
- 2) zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania przeszukania i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także ustaleniu tożsamości osób.

Projektowany przepis ust. 7 wskazując, że funkcjonariusz Policji, w przypadku napotkania oporu ze strony posiadacza lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu lub innych osób, który utrudnia lub

uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, ustnie wzywa te osoby do zachowania umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących. Ponadto, zgodnie z projektowanym ust. 8, w przypadku niezastosowania się do wezwania funkcjonariusz Policji podejmuje wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących. Projektowane przepisy zawierają również regulację, na podstawie której posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu oraz osoby, których prawa zostały naruszone w toku przeszukania, będą mogły wnieść zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów na czynności przeszukania wykraczające poza zakres przedmiotowy przeszukania lub inne czynności przeszukania podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności (projektowany ust. 9). Do zażalenia, o którym mowa w projektowanym ust. 9, będą stosowane odpowiednio przepisy art. 105m ust. 2–5.

Dotychczasowe regulacje w zakresie procedury, tj. m.in. wymóg uprzedniej zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów na przeprowadzenie przeszukania czy odesłanie w zakresie nieuregulowanym do przepisów Kodeksu postępowania karnego, mających zastosowanie do przeszukania, pozostawiono co do zasady bez zmian.

c) LPP (legal professional privilege)

Wobec pojawiających się w doktrynie i w praktyce wątpliwości interpretacyjnych dotyczących uregulowania instytucji tzw. LPP (legal professional privilege) w u.o.k.k. przez odesłanie w tym zakresie do przepisów KPK, zaproponowano uchylenie tych przepisów i kompleksowe uregulowanie instytucji LPP, przy czym, mając na względzie gwarancyjny charakter tej instytucji zdecydowano się wprost przesądzić w przepisach, że dotyczy ona zarówno kontroli, jak i – w drodze odesłania – przeszukań przeprowadzanych na gruncie u.o.k.k. Wobec tego zaproponowano dodanie w u.o.k.k. przepisu, zgodnie z którym, jeżeli w toku kontroli kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że ujawnione w toku kontroli pisma lub dokumenty, w tym również zawarte na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, zawierają pisemną komunikację między kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą, o której mowa w art. 2a tej ustawy, wytworzoną w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego przeprowadzana jest kontrola, lub zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej od ww. osób, w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w ramach którego przeprowadzana jest kontrola, kontrolujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu kontroli.

Ponadto w projekcie zapewniono kontrolującą uprawnienie do zapoznania się jedynie pobieżnie z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu, oraz daty jego sporządzenia oraz do zażądania od kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz przygotowania wersji pisma lub dokumentu niezawierającej informacji objętych ochroną, jeżeli jest możliwe. W sytuacji gdy oświadczenie kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej będzie budzić wątpliwości, kontrolujący niezwłocznie po zakończeniu kontroli będzie zobowiązany do przekazania pisma lub dokumentu, którego wątpliwość dotyczy, sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści. Rozstrzyga wątpliwości w tym przedmiocie sąd ochrony konkurencji i konsumentów, przy czym to na kontrolowanym spoczywać ma ciężar dowodu, że pisemna komunikacja zawiera dane objęte LPP. Zaproponowano także dalszą procedurę sądową w tym zakresie, zgodnie z którą sąd ochrony konkurencji i konsumentów po zapoznaniu się z przekazanymi mu w ww. trybie pismami lub dokumentami wydaje w terminie miesiąca od ich przekazania postanowienie albo o ich zwrocie kontrolowanemu w całości lub w części, jeżeli zawierają one pisemną komunikację objętą LPP, albo w przeciwnym wypadku wydaje postanowienie o ich zwrocie w całości albo w części dla potrzeb postępowania Prezesowi Urzędu. Postanowienie sądu będzie zaskarżalne w drodze zażalenia. Wobec odrębnego uregulowania w art. 105da ustawy instytucji LPP (Legal professional privilege), niezasadne okazało się pozostawienie w przepisach ustawy odesłania do art. 225 § 3 Kodeksu postępowania karnego (tajemnica obrończa). W konsekwencji dokonano stosownej zmiany w art. 105q pkt 3. Dodatkowo, w celu zapewnienia w toku kontroli u przedsiębiorcy analogicznych gwarancji jak w toku przeszukania, zaproponowano wprowadzenie w przepisach dotyczących kontroli odesłania do odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego, dotyczących ochrony tajemnic prawnie chronionych, wzorowanego na regulacji obowiązującej na gruncie przeszukania (art. 105la).

9. Terminy przedawnień

W celu transpozycji dyrektywy konieczne jest wprowadzenie zmiany, określającej przerwanie biegu terminów wskazanych w tych przepisach, w przypadku:

- przejścia sprawy przez Komisję Europejską na podstawie przepisów prawa wspólnotowego,
- obligatoryjnego newszczenia postępowania antymonopolowego przez Prezesa UOKiK, zgodnie z art. 11 ust. 6 rozporządzenia 1/2003, w przypadku gdy:
 - Komisja Europejska prowadzi postępowanie w tej samej sprawie,
 - sprawa została rozstrzygnięta przez Komisję Europejską,
- fakultatywnego newszczenia postępowania antymonopolowego przez Prezesa UOKiK, w przypadku gdy:

- właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej prowadzi postępowanie w tej samej sprawie,
- sprawa została rozstrzygnięta przez właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Zmiana ta wpłynie na sposób obliczania terminów, po upływie których nie jest możliwe wszczęcie postępowania w sprawie naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE. W przypadku gdy Prezes Urzędu wstrzymuje się od prowadzenia postępowania (nie wszczyna postępowania lub umarza postępowanie), w związku z prowadzeniem postępowania przez inny organ (KE lub krajowy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE), okresu, w którym sprawą zajmował się inny organ, nie wlicza się do określonego w u.o.k.k. terminu, w którym Prezes UOKiK może wszcząć postępowanie, które może zakończyć się wydaniem decyzji o nałożeniu kary pieniężnej.

Dodatkowo wprowadzona zostanie zmiana w u.o.k.k., wzorowana na przepisach regulujących postępowanie KE w sprawach dotyczących naruszeń art. 101 i art. 102 TFUE, zgodnie z którą bieg terminu przedawnienia (w przypadku polskich przepisów – terminu na wszczęcie postępowania) jest wstrzymany (w projekcie – zawieszony) wraz z podjęciem przez Prezesa UOKiK pierwszych dochodzeniowych czynności w danej sprawie, poprzedzających wszczęcie postępowania. Proponowany przepis służy wyeliminowaniu sytuacji, w których upływa termin przedawnienia, mimo podjęcia wcześniej działań przez organ antymonopolowy (takich jak przeszukanie w ramach postępowania wyjaśniającego czy wezwanie przedsiębiorcy do przedstawienia informacji) ukierunkowanych na wykrycie i stwierdzenie naruszenia zakazu praktyk ograniczających konkurencję w danej sprawie, w przypadku gdy wystąpiły przejściowe przeszkody, niezależne od Prezesa UOKiK, które sprawiają, że nie jest możliwe wszczęcie i przeprowadzenie postępowania oraz wydanie decyzji. Ponadto przepis taki będzie kompatybilny z regulacjami UE.

W projekcie zawarto też regulację określającą zdarzenia, których zaistnienie powoduje ustanie zawieszenia biegu terminu, o którym mowa w art. 93 ust. 1 u.o.k.k. Z kolei proponowany art. 93 ust. 1c u.o.k.k., wzorem art. 25 ust. 4 rozporządzenia 1/2003, wprost przesądza, że zawieszenie biegu ww. terminu obejmuje wszystkich przedsiębiorców, którzy mogą być stronami w danej sprawie. Podmioty, których nie dotyczy czynność dochodzeniowa, nie są informowane o jej przeprowadzeniu w chwili jej podjęcia, jednak obejmuje je skutek w postaci zawieszeniu biegu terminu przedawnienia, a wszelkie dowody wskazujące na to, że w chwili wszczęcia postępowania antymonopolowego przedawnienie nie nastąpiło będą dla nich dostępne jako dla stron postępowania. Należy wskazać, że z natury czynności dochodzeniowych oraz z praktyki prowadzenia postępowania wynika, że czynności dochodzeniowe nie muszą, a niejednokrotnie nie mogą być podejmowane przez Prezesa UOKiK jednocześnie w stosunku do wszystkich przedsiębiorców, którzy uczestniczyli w stosowaniu antykonkurencyjnej praktyki. Podkreślić należy, że fakt uczestnictwa w danej praktyce może zostać ujawniony w toku postępowania wyjaśniającego na różnych jego etapach, a w szczególnych wypadkach niektórych porozumień wertykalnych nie można wykluczyć, że Prezes UOKiK nie będzie nawet w stanie ustalić wszystkich uczestników porozumienia. Uzasadnione jest zastosowanie przepisu w odniesieniu do danej praktyki w jednolity sposób dla wszystkich potencjalnych naruszczyieli, także tych, którzy zostaną ustaleniu w toku dalszych czynności postępowania wyjaśniającego. Takie uregulowanie gwarantuje także zachowanie spójności skutków w odniesieniu do biegu przedawnienia zarówno w wypadku podjęcia czynności dochodzeniowej przez KE, jak i przez Prezesa UOKiK, w przeciwnym razie skutki przedawnienia mogłyby następować z upływem różnych terminów w zależności od organu podejmującego czynności dochodzeniowe, co powodowałoby istotne wątpliwości w zakresie stosowania prawa oraz skutkowałoby zastosowaniem w stosunku do przedsiębiorców odmiennych procedur postępowania.

Ponadto, zgodnie z zaproponowanym brzmieniem art. 93 ust. 2 u.o.k.k., ww. regulacje znajdą także zastosowanie przy obliczaniu biegu terminu przedawnienia na wszczęcie postępowania wobec osoby zarządzającej.

10. Program łagodzenia kar (*leniency*)

Projektowane zmiany przewidują:

- doprecyzowanie i ujednoczenie progów dowodowych dla odstąpienia i obniżenia kar w zgodzie z dyrektywą,
- wprowadzenie wymogu dotyczącego ujawniania informacji o swoim uczestnictwie w tajnym kartelu,
- zmianę językową w obecnym art. 113b pkt 3 u.o.k.k. Zmiana ma na celu zapewnienie spójności z dyrektywą (przepis ten w innych wersjach językowych m.in. w języku angielskim wyraźnie wskazuje, że dotyczy on podmiotu, który przymusza innych do uczestnictwa w kartelu) oraz zwiększenie pewności prawnej wnioskodawców,
- wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym, w przypadku gdy wnioskodawca przedstawi istotne dowody na zaistnienie dodatkowych faktów, które powodują podwyższenie kar dla innych przedsiębiorców, organ nie uwzględni tych dodatkowych faktów podczas ustalania kary dla wnioskodawcy, który przedstawił te istotne dowody,
- wprowadzenie przepisu, który da wnioskodawcy możliwość żądania od organu informacji na piśmie co do decyzji w sprawie jego wniosku,
- w zakresie zaprzestania uczestnictwa w kartelu – wdrożenie przepisu dyrektywy, który daje możliwość kontynuowania przez przedsiębiorcę udziału w porozumieniu, za zgodą organu ochrony konkurencji, jeżeli jest to w racjonalnym zakresie konieczne do zachowania skuteczności postępowania prowadzonego przez ten organ,
- doprecyzowanie obowiązków współpracy wnioskodawcy w zgodzie z postanowieniami dyrektywy, w tym wprowadzenie do ustawy regulacji wprost mówiącej o obowiązku wnioskodawcy do współpracy przed złożeniem

wniosku, polegającej na zakazie niszczenia, fałszowania lub ukrywania dowodów na etapie rozważania przez przedsiębiorcę złożenia wniosku do organu,

- wnioski skrócone (wnioski o wyznaczenie terminu złożenia wniosku, o którym mowa w art. 113a u.o.k.k.). Prezes UOKiK zgodnie art. 21 ust. 2 będzie dysponować swobodą, czy zaakceptować taki wniosek. W przypadku jego zaakceptowania Prezes UOKiK wyznacza termin na uzupełnienie wniosku. Jeżeli wniosek zostanie uzupełniony w wyznaczonym terminie, Prezes UOKiK obligatoryjnie uznaje wniosek, o którym mowa w art. 113a u.o.k.k., w terminie złożenia wniosku o wyznaczenie terminu złożenia wniosku, o którym mowa w art. 113a u.o.k.k. Ponadto zaproponowano, aby wnioskodawca we wniosku skróconym oprócz informacji obecnie niezbędnych wskazywał również informacje na temat dotychczasowych lub ewentualnych przyszłych wniosków o złagodzenie kary złożonych do innych krajowych organów ochrony konkurencji lub organów ochrony konkurencji państw trzecich w związku z domniemanym tajnym kartelem,

- wprowadzenie przepisu stanowiącego o tym, że wnioskodawcy mają możliwość przedkładania oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar dotyczących pełnych wniosków, wniosków w formie uproszczonej oraz skróconej w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego krajowego organu ochrony konkurencji, jak również w innym języku urzędowym UE, ustalonym dwustronnie między krajowym organem ochrony konkurencji a wnioskodawcą (zmiana ta zostanie wprowadzona w nowym rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie szczegółowego sposobu i trybu postępowania z wnioskiem złożonym w ramach programu *leniency*, które wydane zostanie na podstawie art. 113k u.o.k.k.),

- w zakresie wniosków uproszczonych – zmianę u.o.k.k. w zakresie informacji, jakie muszą być zawarte we wniosku, tak aby przepis odzwierciedlał wymogi zawarte w dyrektywie; zgodnie z proponowanym brzmieniem wniosek uproszczony będzie mógł być złożony również w sytuacji złożenia przez przedsiębiorcę wniosku o złagodzenie kary lub wniosku skróconego do Komisji Europejskiej,

- w zakresie komunikacji między organem ochrony konkurencji i Komisją Europejską przy rozpatrywaniu wniosków uproszczonych – wprowadzenie regulacji, mówiącej o tym, że tylko w wyjątkowych okolicznościach, gdy jest to nieodzowne do celów rozgraniczenia zakresu sprawy lub przydzielenia sprawy, krajowy organ ochrony konkurencji może zwrócić się do wnioskodawcy o przedłożenie pełnego wniosku, zanim Komisja poinformuje odnośne krajowe organy ochrony konkurencji, że nie zamierza kontynuować rozpatrywania sprawy w całości ani częściowo.

Ponadto w art. 4 projektu przewidziano zmianę w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.), dalej „KK”, polegającą na dodaniu § 4 w art. 305 KK, zgodnie z którym nie będzie podlegać karze sprawca przestępstwa określonego w art. 305 § 1 lub § 2 KK, który zawiadomił o fakcie jego popełnienia organ powołany do ścigania przestępstw, Komisję Europejską lub organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej i ujawnił wszystkie istotne okoliczności tego przestępstwa, zanim organ powołany do ścigania przestępstw o nim się dowiedział. W art. 113l zawarto regulację przewidującą przedstawianie przez Prezesa UOKiK informacji niezbędnych do ustalenia istnienia podstaw niepodlegania karze sprawcy przestępstwa określonego w art. 305 § 1 lub § 2 KK, w związku z zaistnieniem przesłanek z art. 305 § 4 KK, na wniosek właściwego prokuratora lub sądu lub z urzędu, lub występowanie o takie informacje do innych organów.

11. Wzajemna pomoc

a) Współpraca w zakresie czynności dochodzeniowych

Implementacja dyrektywy jest konieczna w zakresie, w jakim pracownik państwa członkowskiego UE może uczestniczyć w przesłuchaniach. W u.o.k.k. dodane zostaną przepisy umożliwiające Prezesowi UOKiK, jeżeli stosowny wniosek złoży organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku, o którym mowa w rozporządzenia 1/2003:

- wezwanie świadka i odebranie od niego zeznań,

- wystąpienie o przesłuchanie świadków do właściwego miejscowo sądu rejonowego, jeżeli przemawia za tym charakter dowodu albo wzgląd na poważne niedogodności lub znaczną wysokość kosztów przeprowadzenia dowodu.

Podjętym ww. środki, Prezes UOKiK będzie mógł upoważnić do udziału w przesłuchaniu pracownika organu ochrony państwa członkowskiego Unii Europejskiej występującego z wnioskiem o przeprowadzenie przesłuchania.

Wprowadzane regulacje rozszerzą zakres współpracy również o możliwość weryfikacji, przy współudziale innego właściwego organu antymonopolowego państwa członkowskiego UE, czy przedsiębiorca dostosował się do czynności dochodzeniowych oraz obowiązku przekazywania niezbędnych informacji na żądanie organu, jak również, czy wykonuje on decyzje nakładane przez organ w związku ze stwierdzeniem naruszenia (m.in. decyzje stwierdzające naruszenie i nakazujące jego zaniechania, decyzje o środkach zaradczych, decyzje tymczasowe i zobowiązaniowe). Zgodnie z projektowanymi przepisami u.o.k.k. Prezes UOKiK, bez wszczynania odrębnego postępowania, na wniosek organu ochrony konkurencji konsumentów państwa członkowskiego UE, działając w imieniu i na potrzeby tego organu, będzie mógł podejmować niezbędne działania w celu ustalenia, czy przedsiębiorcy lub związki przedsiębiorców dostosowali się do czynności dochodzeniowych lub decyzji podejmowanych przez ten organ na podstawie przepisów krajowych wdrażających dyrektywę. Działania te obejmą:

– przeprowadzenie kontroli w toku postępowania,

- przeprowadzenie przeszukania w toku postępowania,
- żądanie od przedsiębiorców przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów,
- wezwanie świadka,
- wystąpienie do sądu o przesłuchanie świadków.

Projekt przewiduje także, że informacje uzyskane w wyniku działań, podjętych na wniosek innego organu, Prezes Urzędu przekazuje niezwłocznie temu organowi.

b) Współpraca dotycząca notyfikacji

Konieczne jest wprowadzenie nowego działu do u.o.k.k., w którym zawarte będą przepisy stanowiące transpozycję regulacji dyrektywy, dotyczące wzajemnej pomocy w zakresie powiadomień.

Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami Prezes Urzędu, na wniosek i w imieniu innego organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, będzie powiadamiać podmiot wskazany w tym wniosku o:

- wstępnych zastrzeżeniach dotyczących domniemanego naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE lub decyzjach wydanych w zastosowaniu tych przepisów,
- aktach proceduralnych przyjętych w kontekście postępowania w sprawie stosowania prawa dotyczącego stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, które podlegają notyfikacji zgodnie z przepisami państwa członkowskiego UE, którego organ ochrony konkurencji składa do Prezesa Urzędu odnośny wniosek,
- innych istotnych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, w tym o dokumentach dotyczących egzekwowania decyzji o nałożeniu kar lub okresowych kar pieniężnych.

W dziale tym zostaną także zawarte przepisy o wykonywaniu przez Prezesa UOKiK ww. wniosku bez zbędnej zwłoki w oparciu o tzw. jednolity instrument, wskazany w dyrektywie. Warunkiem realizacji wniosku jest sporządzenie go i przesłanie w języku polskim lub innym, uprzednio uzgodnionym przez Prezesa UOKiK i organ wnioskujący. Prezes UOKiK w przypadku niejasności będzie mógł zwracać się do organu wnioskującego o przedstawienie dodatkowych informacji niezbędnych do realizacji wniosku. Odmowa wykonania wniosku będzie możliwa wyłącznie w przypadku gdy wniosek nie spełnia wymogów ustawowych (wynikających z brzmienia dyrektywy), które mają charakter obligatoryjny, lub gdy jego wykonanie jest jawnie sprzeczne z porządkiem prawnym Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy będzie zakładać możliwość wystąpienia do organu składającego wniosek o pokrycie kosztów działań związanych z realizacją wniosku, w tym kosztów tłumaczeń, pracy i kosztów administracyjnych.

Przewiduje się także, że w projektowanym nowym dziale u.o.k.k. znajdzie się ustawowa podstawa do występowania przez Prezesa UOKiK z wnioskiem o udzielenie pomocy przez inny organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE, w tym w zakresie powiadamiania w imieniu Prezesa UOKiK podmiotów, w stosunku do których Prezes UOKiK podjął czynności w ramach sprawowania kontroli nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców art. 101 lub art. 102 TFUE, o decyzjach, postanowieniach oraz innych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, w tym dokumentach dotyczących egzekwowania decyzji o nałożeniu kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych, których adresatami są te podmioty.

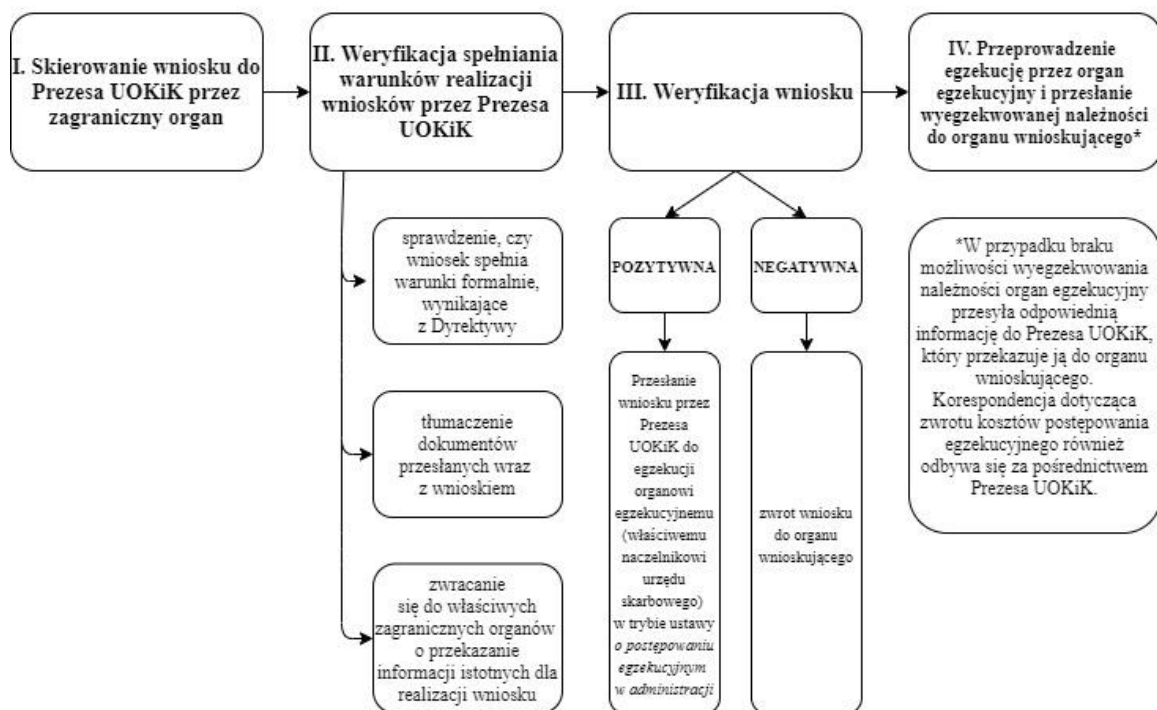
Wniosek Prezesa UOKiK o udzielenie pomocy będzie realizowany za pośrednictwem jednolitego instrumentu. W projektowanych przepisach nowego działu u.o.k.k. znajdą się także regulacje dotyczące obowiązku sporządzania tłumaczeń dokumentów na język obcy na potrzeby rozpatrzenia wniosku przez organ, do którego występuje Prezes UOKiK, oraz o kosztach, jakie ponosi Prezes w związku z realizacją takiego wniosku.

c) Współpraca w zakresie egzekucji decyzji o nałożeniu kar pieniężnych

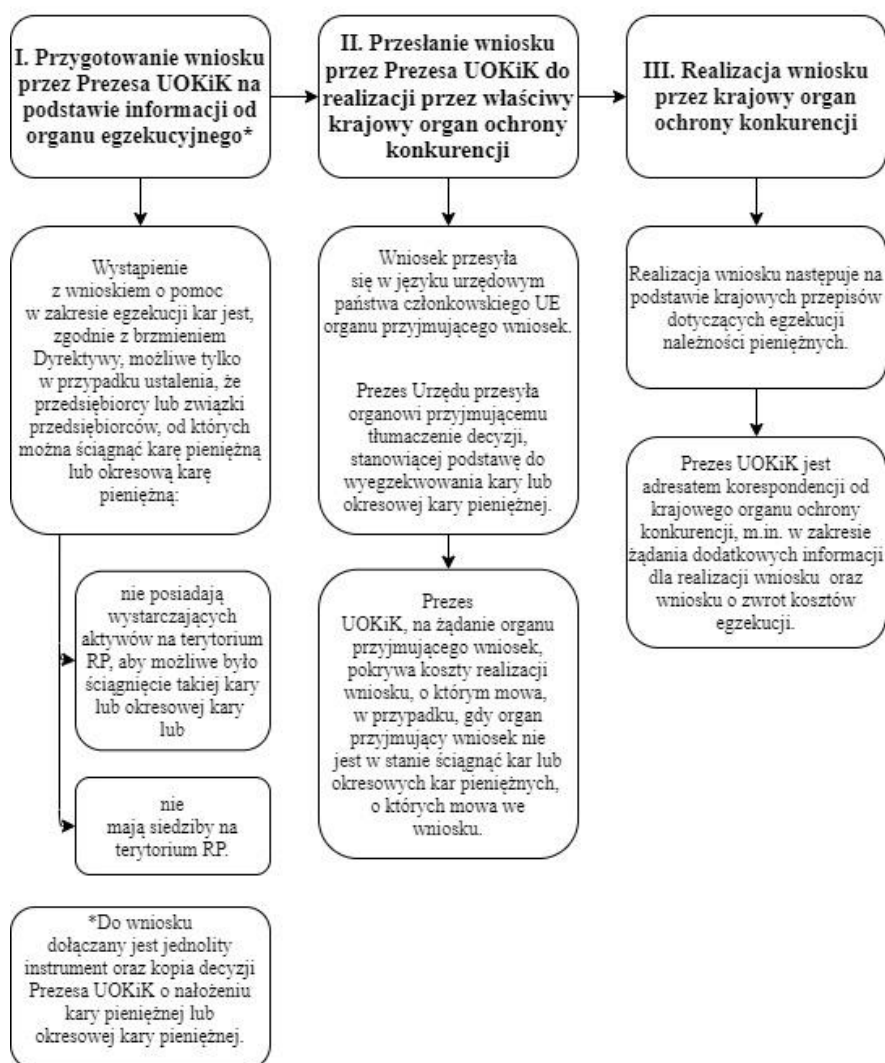
W projektowanym nowym dziale u.o.k.k. zostaną też zawarte przepisy dotyczące wzajemnej pomocy w egzekucji kar nałożonych w związku z prowadzeniem postępowań w sprawie naruszenia art. 101 i art. 102 TFUE. Regulacja ta będzie w istotnej części powielala rozwiązania przyjęte w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 1140), wdrażającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (...) (Dz. Urz. UE L 159 z 28.05.2014, str. 11), w tym przepisy rozdziału VI w zakresie transgranicznego egzekwowania administracyjnych kar pieniężnych lub grzywien administracyjnych. Ww. ustawa w art. 17–23 szczegółowo reguluje procedurę realizacji wniosków organów innych państw członkowskich o powiadomienie właściwych podmiotów o decyzji o nałożeniu kary pieniężnej i wniosków o egzekucję takich kar.

Regulacje proceduralne zawarte projekcie w tym zakresie opierałyby się na następujących założeniach (wynikających zasadniczo wprost z brzmienia dyrektywy):

Współpraca w przypadku otrzymania wniosku o pomoc od zagranicznego organu

Współpraca w przypadku egzekucji kary nałożonej przez Prezesa UOKiK

Niezbędne jest także wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, które będą stanowić podstawę do realizacji przez organy egzekucyjne wskazane w tej ustawie wniosków

organów zagranicznych o egzekucję kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych, po uprzednim pozytywnym zweryfikowaniu tych wniosków przez Prezesa UOKiK.

Dodatkowo, w związku z wprowadzeniem nowej procedury w zakresie realizacji wniosków o pomoc, jest konieczne zawarcie zarówno w u.o.k.k., jak i w KPC regulacji dających podstawę sądowi ochrony konkurencji i konsumentów do rozstrzygnięcia zażaleń w przedmiocie:

- skuteczności powiadomień przez Prezesa UOKiK na wniosek organu innego państwa członkowskiego UE na podstawie przepisów projektowanego działu VIIA; projektowany art. 113m ust. 7 u.o.k.k. daje podmiotowi, w stosunku do którego miało zostać dokonane powiadomienie, prawo do złożenia zażalenia na czynności Prezesa UOKiK w przedmiocie wykonania wniosku o powiadomienie – przepis ten będzie stanowił wdrożenie art. 28 ust. 2 dyrektywy w zakresie, w jakim stanowi on, że rozstrzygnięcie sporów dotyczących ważności notyfikacji dokonanej przez organ realizujący wniosek o powiadomienie, wchodzi w zakres uprawnień organów właściwych państwa, do którego skierowano wniosek;
- zgodności z prawem jednolitego instrumentu, jeżeli organem składającym wniosek o pomoc jest Prezes UOKiK – art. 113p ust. 4 i art. 113r ust. 6 u.o.k.k. Przepisy te stanowią wdrożenie art. 28 ust. 1 lit. b dyrektywy – rozstrzygnięcie sporów dotyczących zgodności z prawem jednolitego instrumentu podlega prawu krajowemu państwa, które występuje z wnioskiem.

Projektowany art. 113t u.o.k.k. stanowi wdrożenie art. 28 ust. 1 lit. a dyrektywy – spory w zakresie zgodności z prawem dokumentów, które powinny być notyfikowane na podstawie przepisów wdrażających art. 25 dyrektywy lub decyzji, które mają być wykonane na podstawie przepisów wdrażających art. 26 dyrektywy, powinny być rozstrzygane przez właściwe organy państwa, które występuje z wnioskiem. Przepis ten nie wymaga implementacji, w przypadku gdy organem występującym z wnioskiem o powiadomienie jest Prezes UOKiK, gdyż decyzje i postanowienia Prezesa UOKiK podlegające ww. powiadomieniu są co do zasady przedmiotem kontroli sądowej na podstawie obowiązujących przepisów (art. 81 ust. 1, 3, 4 i 5 u.o.k.k.).

Z kolei spory związane z czynnościami podejmowanymi w postępowaniu egzekucyjnym, w związku z realizacją wniosku organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego UE o pomoc w wyegzekwowaniu kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych, będą rozstrzygane w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz zgodnie z regulacjami Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

12. Zmiany wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2019 r. (sygn. P 19/17)

W celu dostosowania u.o.k.k. do ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego zaproponowano nową procedurę zaskarżenia oraz doręczania postanowienia sądu w przedmiocie wniosku organu o zgodę na przeprowadzenie przeszukania:

- wydłużono z 48 do 72 godzin termin dla sądu ochrony konkurencji i konsumentów do rozpatrzenia wniosku Prezesa Urzędu,
- zaproponowano regulację, zgodnie z którą przeszukiwanemu przysługuje zażalenie na postanowienie sądu o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie przeszukania w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem,
- sąd będzie uprawniony do uwzględnienia wniosku Prezesa w całości lub jego oddalenia w całości. W przypadku odmowy udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania sąd będzie zobowiązany uzasadnić postanowienie o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania z urzędu, w terminie 5 dni od jego wydania,
- zaproponowano regulację, zgodnie z którą, w przypadku gdy odmowa udzielenia zgody na przeszukanie wynika z braku wystarczającego uzasadnienia wniosku w części, sąd będzie zobowiązany wskazać w uzasadnieniu, w jakiej części wniosek o udzielenie zgody na przeszukanie nie wyjaśniał dostatecznie podstaw do prowadzenia przeszukania. W takiej sytuacji Prezes Urzędu będzie uprawniony do przedstawienia nowego wniosku o wyrażenie zgody na przeszukanie uwzględniającego treść postanowienia o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania lub wskazującego na dalsze okoliczności faktyczne lub prawne uzasadniające przeprowadzenie przeszukania.

W projekcie uregulowano też pozostałe kwestie związane z m.in. doręczaniem postanowienia sądu. Proponuje się, aby:

- sąd doręczał Prezesowi Urzędu niezwłocznie postanowienie w przedmiocie wniosku, zaś w przypadku zgody na przeprowadzenie przeszukania sąd doręczał także odpis postanowienia dla przeszukiwanego (doręczać postanowienie przeszukiwanemu będzie przeszukujący wraz z rozpoczęciem przeszukania),
- postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania zawierało zwięzłe wskazanie zasadniczych powodów rozstrzygnięcia,
- wniesienie zażalenia nie wstrzymywało przeszukania,
- w przypadku uwzględnienia zażalenia w całości lub w części dowody uzyskane w wyniku przeszukania w całości lub w uwzględnionej w wyniku zażalenia zaskarżonej części nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.

Następnie przewidziano przepisy o charakterze proceduralnym, mające charakter *lex specialis* w stosunku do procedury przewidzianej w KPC, w świetle których sąd pierwszej instancji ma przedstawić akta sprawy sądowi drugiej instancji w terminie 7 dni od dnia wpływu zażalenia, zaś Prezes Urzędu może wnieść odpowiedź na zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia odpisu zażalenia. W celu podkreślenia konieczności sprawnego procedowania wskazano także, że sąd drugiej instancji powinien rozpoznać zażalenie niezwłocznie oraz uzasadnić rozstrzygnięcie z urzędu, zaś w celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych zaproponowano przesądzenie wprost, że od postanowienia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna nie przysługuje.

13. Pozostałe zmiany oraz zmiany w innych ustawach (KPC, KK, ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych), wynikające z konieczności wdrożenia dyrektywy

W projekcie przewidziano dodanie w art. 89 ust. 4a u.o.k.k., zgodnie z którym Prezes Urzędu informuje sieć organów ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Komisję Europejską o wydaniu decyzji, o których mowa w art. 89 ust. 1 i 3 u.o.k.k. (środki tymczasowe). Przepis ten wdraża art. 11 ust. 1 dyrektywy.

W projekcie przewidziane zostały także zmiany w przepisach innych niż u.o.k.k., które, co do zasady, wynikają ze zmian przewidywanych w projekcie ustawy oraz są konieczne do prawidłowego wdrożenia dyrektywy. Zmiany te obejmują następujące ustawy:

- KPC – zmiany służące wdrożeniu art. 28 dyrektywy, dające podstawę SOKiK do rozstrzygania zażeń w zakresie stosowania przepisów o wzajemnej pomocy (zakres zmian został przedstawiony w pkt 12) oraz wynikające z projektowanych zmian w art. 70 ustawy (zmiany w art. 479³³ KPC),
- ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – zmiany umożliwiające organom egzekucyjnym realizowanie wniosków o pomoc w zakresie egzekucji kar pieniężnych przesyłanych przez Prezesa UOKiK,
- ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi – zmiana redakcyjna, w związku z wprowadzeniem do u.o.k.k. art. 53a ,
- ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych – zmiany analogiczne do zmian w ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Termin wdrożenia krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych, niezbędnych do wykonania niniejszej dyrektywy upłynął 4 lutego 2021 r.

W państwach członkowskich Unii Europejskiej aktualnie trwają prace nad rozwiązaniami implementującymi dyrektywę, nie ma zatem możliwości przeprowadzenia pełnej analizy porównawczej rozwiązań przedstawionych w projekcie z ustawodawstwem innych krajów.

W odniesieniu do wprowadzenia kadencyjności Prezesa UOKiK, poniżej zestawione zostały dotychczas obowiązujące rozwiązania w tym zakresie w wybranych państwach europejskich:

Państwo	Czy jest kadencja prezesa urzędu?	Ile lat trwa?	Czy kadencja jest odnawialna?
Austria	TAK	5	TAK
Belgia	TAK	6	TAK
Bułgaria	TAK	5	NIE bezpośrednio po zakończonej kadencji
Chorwacja	TAK	5	TAK
Cypr	TAK	5	TAK, jeden raz
Czechy	TAK	6	TAK, jeden raz
Dania	TAK	5	TAK
Estonia	TAK	5	brak danych

Finlandia	TAK	7	brak danych
Francja	TAK	5	TAK, jeden raz
Grecja	TAK	5	TAK, jeden raz
Hiszpania	TAK	6	NIE
Holandia	TAK	7	TAK, jeden raz
Irlandia	TAK	5	TAK, jeden raz
Litwa	TAK	6	TAK
Luksemburg	TAK	7	TAK
Łotwa	TAK	5	TAK
Malta	TAK	3	TAK
Niemcy	NIE	-	-
Portugalia	TAK	6	NIE
Rosja	NIE	-	-
Rumunia	TAK	5	TAK, jeden raz
Słowacja	TAK	5	TAK
Słowenia	TAK	5	TAK, jeden raz
Szwajcaria	TAK	4	TAK, dwa razy
Szwecja	TAK	6	TAK, na kolejne 3 lata
Węgry	TAK	6	TAK
Wielka Brytania	TAK	3	TAK
Włochy	TAK	7	<i>brak danych</i>

W przeważającej większości wskazanych państw obowiązuje kadencyjność organu antymonopolowego – wyłom w tym zakresie stanowią jedynie Niemcy i Rosja. Dodatkowo w większości państw kadencja organu trwa 5 lat i jest odnawialna.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Rady Ministrów	1	-	- Powoływanie i odwoływanie Prezesa i wiceprezesów UOKiK.
Rada Ministrów	1	-	- Obowiązek wydania rozporządzenia określającego szczegółowy sposób i tryb postępowania z wnioskiem <i>leniency</i> .

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	1	-	<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie pięcioletniej kadencji oraz zamkniętego katalogu przesłanek, na podstawie których Prezes UOKiK będzie mógł być odwołany przez Prezesa Rady Ministrów. - Możliwość nakładania za naruszenia kar pieniężnych na związki przedsiębiorców, w przypadku gdy dane naruszenie jest związane z działalnością jego członków. - Zmiana sposobu ustalania kary pieniężnej przez zastąpienie jej maksymalnego pułapu określonego kwotowo pułapem określonym jako procent obrotu. - Możliwość nałożenia, w celu przymuszenia przedsiębiorców do wykonania nałożonych na nich obowiązków, na tych przedsiębiorców, w drodze decyzji, okresowej kary pieniężnej. - Wprowadzenie w u.o.k.k. otwartego katalogu środków zaradczych o charakterze strukturalnym. - Wydawanie uzasadnienia zarzutów na etapie wszczęcia postępowania. - Możliwość pozyskiwania informacji od osób fizycznych. - Doprecyzowanie zasad zwracania się o pomoc Policji w toku kontroli i przeszukania. - Zmiany dotyczące współpracy państw członkowskich w zakresie czynności dochodzeniowych, notyfikacji oraz egzekucji decyzji o nałożeniu kar pieniężnych. - Nowa procedura zaskarżania oraz doręczania postanowienia sądu w przedmiocie wniosku organu o zgodę na przeprowadzenie przeszukania.
Przedsiębiorcy	2 211, 6 tys. przedsiębiorstw niefinansowych (w 2019 r.)	GUS	<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności również przedsiębiorcy dominującego, w przypadku gdy naruszenia ustawy poprzez zawarcie niedozwolonego porozumienia lub nadużycie pozycji dominującej dopuścił się przedsiębiorca zależny. - Możliwość ukarania za naruszenia karą pieniężną związków przedsiębiorców, w przypadku gdy dane naruszenie jest związane z działalnością jego członków.

			<ul style="list-style-type: none"> - Zmiana sposobu ustalania kary przez zastąpienie jej maksymalnego pułapu określonego kwotowo pułapem określonym jako procent obrotu. - Możliwość nałożenia przez Prezesa UOKiK okresowej kary pieniężnej w celu przymuszenia do wykonania nałożonych obowiązków. - Wprowadzenie w u.o.k.k. katalogu środków zaradczych o charakterze strukturalnym. - Wydawanie uzasadnienia zarzutów na etapie wszczęcia postępowania. - Doprecyzowanie zasad ochrony informacji uzyskanych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK. - Pozostawienie pism lub dokumentów, znalezionych w toku kontroli/przeszukania, na miejscu kontroli/przeszukania, w sytuacji gdy zawierają pisemną komunikację między kontrolowanym/przeszukiwanym a niezależnym od niego adwokatem, radcą prawnym lub prawnikiem z Unii Europejskiej, powstałą w celu realizacji prawa do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego przeprowadzane jest kontrola/przeszukanie. - Zmiana terminów przedawnienia naruszeń art. 101 lub art. 102 TFUE. - Zmiany doprecyzowujące w zakresie programu łagodzenia kar. - Nowa procedura zaskarżania oraz doręczania postanowienia sądu w przedmiocie wniosku organu o zgodę na przeprowadzenie przeszukania.
Osoby fizyczne	-	-	- Możliwość żądania informacji przez Prezesa UOKiK oraz zapewnienie prawa do odmowy udzielenia informacji, w tym przekazania informacji i dokumentów.
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	-	- Udostępnianie przez Prezesa UOKiK wyników badań i analiz rynkowych, niezbędnych w postępowaniach prowadzonych przez Prezesa UKE, URE i KNF.
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	1	-	
Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego	1	-	

Policja	-	-	- Doprecyzowanie zasad zwracania się Prezesa UOKiK o pomoc Policji w toku kontroli i przeszukania.
Organy kontroli państwowej	-	-	- Możliwość zwrócenia się przez Prezesa UOKiK o udzielenie pomocy w kontroli.
Adwokaci, radcowie prawni, prawnicy z Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej			- Pozostawienie pism lub dokumentów znalezionych w toku kontroli/przeszukania, na miejscu kontroli/przeszukania, w sytuacji gdy zawierają pisemną komunikację między kontrolowanym/przeszukiwanym a niezależnym od niego adwokatem, radcą prawnym lub prawnikiem z Unii Europejskiej, powstałą w celu realizacji prawa kontrolowanego/przeszukiwanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego jest przeprowadzane kontrola/przeszukanie.
Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	1	-	- Nowa procedura zaskarżania oraz doręczania postanowienia sądu w przedmiocie wniosku organu o zgodę na przeprowadzenie przeszukania.
Sąd Apelacyjny w Warszawie	1	-	- Rozpoznawanie zażaleń od postanowień sądu ochrony konkurencji i konsumentów w nowych sprawach.
Obywatele	38 352 tys. (stan na sierpień 2020 r.)	GUS	- Wzmocnienie ochrony konkurencji i konsumentów, zapewnienie stabilności obrotu gospodarczego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Dotychczas zainteresowanie pracami nad projektem zgłosiły dwa podmioty:

1. Imperial Tobacco Polska S.A. (wniosek z 5 lutego 2021 r.);
2. Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego (wniosek z 5 lutego 2021 r.).

Projekt rozporządzenia został przekazany do konsultacji:

1. Federacji Konsumentów;
2. Federacji Przedsiębiorców Polskich;
3. Fundacji Małych i Średnich Przedsiębiorstw;
4. Fundacji Panoptykon;
5. Polskiej Izbie Handlu;
6. Polskiemu Stowarzyszeniu Prawników Przedsiębiorstw;
7. Polskiemu Klubowi Biznesu;
8. Stowarzyszeniu Konsumentów Polskich;
9. Stowarzyszeniu Na Rzecz Obrony Praw Konsumenta i Obywatela „Pro Futuris”;
10. Stowarzyszeniu Rzeczników Konsumentów;
11. Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców;
12. Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości;
13. Business Center Club;
14. Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;

15. Krajowej Izbie Gospodarczej;
16. Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
17. Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców;
18. Związkowi Rzemiosła Polskiego (ZRP);
19. Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność” (NSZZ „Solidarność”);
20. Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych (OPZZ);
21. Centrum im. Adama Smitha;
22. Europejskiemu Centrum Przedsiębiorczości;
23. Forum Odpowiedzialnego Biznesu;
24. Fundacji na Rzecz Bezpiecznego Obrotu Prawnego;
25. Izbie Gospodarki Elektronicznej;
26. Krajowej Izbie Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji;
27. Krajowej Izbie Radców Prawnych;
28. Krajowej Radzie Spółdzielczej;
29. Krajowej Radzie Notarialnej;
30. Naczelnej Radzie Adwokackiej;
31. Naczelnej Radzie Zrzeszeń Handlu i Usług;
32. Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji;
33. Polskiemu Stowarzyszeniu Sprzedaży Bezpośredniej;
34. Unii Metropolii Polskich;
35. Unii Miasteczek Polskich;
36. Związkowi Banków Polskich;
37. Stowarzyszeniu Prawa Konkurencji;
38. Instytutowi Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk - Zakładowi Prawa Konkurencji.

Projekt został także przekazany do zaopiniowania przez Radę Legislacyjną, Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny, Sąd Okręgowy w Warszawie – sąd ochrony konkurencji i konsumentów, Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznika Finansowego, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, Komisję Nadzoru Finansowego, Urząd Ochrony Danych Osobowych, Urząd Regulacji Energetyki, Urząd Komunikacji Elektronicznej oraz Komendę Główną Policji.

W ramach konsultacji i opiniowania został wyznaczony 21-dniowy termin na zgłaszanie uwag.

Wyniki z konsultacji i opiniowania zostały omówione w raporcie z konsultacji oraz w tabeli uwag z uzgodnień i opiniowania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
ROK	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
ZUS												
NFZ												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
ZUS												
NFZ												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
ZUS												

NFZ	
Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanych rozwiązań nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt przewiduje wprowadzenie nowej procedury zaskarżania oraz doręczania postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów w przedmiocie wniosku organu o zgodę na przeprowadzenie przeszukania.</p> <p>Wydłużono z 48 do 72 godzin termin dla sądu ochrony konkurencji i konsumentów do rozpatrzenia wniosku Prezesa Urzędu, zaproponowano też regulację, zgodnie z którą przeszukiwanemu przysługuje zażalenie na postanowienie sądu o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie przeszukania w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem, z uwagi na fakt, że sąd będzie uprawniony do uwzględnienia wniosku Prezesa w całości lub jego oddalenia w całości.</p> <p>W przypadku odmowy udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania sąd będzie zobowiązany uzasadnić postanowienie o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania z urzędu, w terminie 5 dni od jego wydania. Ponadto zaproponowano regulację, zgodnie z którą, w przypadku gdy odmowa udzielenia zgody na przeszukiwanie wynika z braku wystarczającego uzasadnienia wniosku w części, sąd będzie zobowiązany wskazać w uzasadnieniu, w jakiej części wnioski o udzielenie zgody na przeszukiwanie nie wyjaśniał dostatecznie podstaw do prowadzenia przeszukania. W takiej sytuacji Prezes Urzędu będzie uprawniony do przedstawienia nowego wniosku o wyrażenie zgody na przeszukiwanie, uwzględniającego treść postanowienia o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania lub wskazującego na dalsze okoliczności faktyczne lub prawne uzasadniające przeprowadzenie przeszukania.</p> <p>W projekcie uregulowano też pozostałe kwestie związane m.in. z doręczaniem postanowienia sądu.</p> <p>W projekcie przewidziano także przepisy o charakterze proceduralnym, mające charakter <i>lex specialis</i> w stosunku do procedury przewidzianej w KPC, w świetle których sąd pierwszej instancji ma przedstawić akta sprawy sądowi drugiej instancji w terminie 7 dni od dnia wpływu zażalenia, zaś Prezes Urzędu może wnieść odpowiedź na zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia odpisu zażalenia.</p> <p>Wejście w życie projektowanych rozwiązań będzie skutkowało koniecznością rozpoznawania przez sądy powszechne ok. 65 nowych spraw rocznie.</p> <p>W projekcie przewidziano także kompleksowe uregulowanie pomocy Policji w toku kontroli/przeszukania. Rozwiązania w zakresie pomocy Policji wzorowano na przepisach rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie asystowania komornikowi przez Policję, Straż Graniczną lub Służbę Ochrony Państwa przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych oraz art. 13k ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych .</p> <p>Zaproponowano wprowadzenie odrębnych regulacji w zakresie pomocy Policji lub organu kontroli państwowej w toku kontroli i toku przeszukania.</p> <p>Na podstawie dotychczasowych doświadczeń oszacowano, że rocznie może wystąpić ok. 15 przypadków spraw, w których ww. pomoc Policji będzie niezbędna.</p> <p>Projekt zakłada, że koszty poniesione przez Policję lub organ kontroli państwowej z tytułu udzielonej pomocy w kontroli będzie ponosić Prezes Urzędu według stawki zryczałtowanej w wysokości 1,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za każdy przypadek udzielenia pomocy. Rozwiązania te mają być stosowane odpowiednio do kosztów pomocy przy przeszukaniu. Skutki finansowe wynikające z wejścia w życie projektowanych regulacji zostaną sfinansowane w ramach limitu wydatków części 53 – UOKiK, bez konieczności jego zwiększania.</p>

	<p>Ze względu na rozwiązania przewidziane w projekcie niezbędne jest także wprowadzenie zmian w ustawie 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, które będą stanowić podstawę do realizacji przez organy egzekucyjne wskazane w tej ustawie wniosków organów zagranicznych o egzekucję kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych, po uprzednim pozytywnym zweryfikowaniu tych wniosków przez Prezesa UOKiK. Wprowadzona zostanie definicja jednolitego instrumentu oraz dodane zostaną przepisy, zgodnie z którymi postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu w przypadku otrzymania przez organ egzekucyjny informacji o sporze dotyczącym jednolitego instrumentu lub objętej nim kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej lub informacji o zaistnieniu zdarzenia, którego skutkiem jest bezprzedmiotowość prowadzonej egzekucji. Proponowane rozwiązania przewidują też, że w przypadku braku możliwości wyegzekwowania kosztów egzekucyjnych, powstałych w postępowaniu egzekucyjnym, wszczętym na podstawie jednolitego instrumentu, organ egzekucyjny zwraca się do Prezesa UOKiK o wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej z wnioskiem o ich pokrycie. Uzyskane od państwa członkowskiego środki Prezes UOKiK przekazuje organowi egzekucyjnemu.</p> <p>Ponadto przyjęcie proponowanych rozwiązań w sposób pozytywny wpłynie na efektywność egzekucji kar nakładanych przez Prezesa UOKiK, przez możliwość ich ściągania także w ramach wzajemnej pomocy prawnej państw członkowskich UE.</p> <p>Powyższe, w zależności od liczby nakładanych kar, może przyczynić się do potencjalnego zwiększenia wpływów do budżetu państwa z tytułu tychże kar, jednak dokonanie szacunków w tym zakresie nie jest możliwe.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2021 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Projekt przewiduje szereg zmian oddziałujących na działalność zarówno dużych przedsiębiorstw, jak i sektor MŚP, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności również przedsiębiorcy dominującego, w przypadku gdy naruszenia u.o.k.k. przez zawarcie niedozwolonego porozumienia lub nadużycie pozycji dominującej dopuścił się przedsiębiorca zależny, - możliwość ukarania za naruszenia karą pieniężną związków przedsiębiorców, w przypadku gdy dane naruszenie jest związane z działalnością jego członków, - zmiana sposobu ustalania kary pieniężnej przez zastąpienie jej maksymalnego pułapu określonego kwotowo pułapem określonym jako procent obrotu, - możliwość nałożenia przez Prezesa UOKiK okresowej kary pieniężnej, w celu przymuszenia do wykonania nałożonych obowiązków, - wprowadzenie w u.o.k.k. katalogu środków zaradczych o charakterze strukturalnym, - wydawanie szczegółowego uzasadnienia zarzutów na etapie wszczęcia postępowania, - doprecyzowanie zasad ochrony informacji uzyskanych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK, - pozostawienie pism lub dokumentów, znalezionych w toku kontroli/przeszukania, na miejscu kontroli/przeszukania, w sytuacji gdy 						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

		zawierają pisemną komunikację między kontrolowanym/przeszukiwanym a niezależnym od niego adwokatem, radcą prawnym lub prawnikiem z Unii Europejskiej, powstałą w celu realizacji prawa do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego przeprowadzana jest kontrola/przeszukanie, - zmiana terminów przedawnienia naruszeń art. 101 lub art. 102 TFUE, - zmiany doprecyzowujące w zakresie programu łagodzenia kar, - nowa procedura zaskarżania oraz doręczania postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów w przedmiocie wniosku organu o zgodę na przeprowadzenie przeszukania, - możliwość żądania informacji przez Prezesa UOKiK oraz zapewnienie prawa do odmowy udzielenia informacji, w tym przekazania informacji i dokumentów.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze	Wejście w życie projektowanej ustawy przyczyni się też do zwiększenia poziomu ochrony konkurencji i konsumentów, a także wpłynie na poprawę pewności obrotu gospodarczego w Polsce.
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
<p>Komentarz:</p> <p>W projekcie przewidziane zostało wprowadzenie szeregu nowych obowiązków i uprawnień dla Prezesa UOKiK, na które składają się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość nakładania za naruszenia kar pieniężnych na związki przedsiębiorców, w przypadku gdy dane naruszenie jest związane z działalnością jego członków, - zmiana sposobu ustalania kary pieniężnej przez zastąpienie jej maksymalnego pułapu określonego kwotowo pułapem określonym jako procent obrotu, - możliwość nałożenia, w celu przymuszenia przedsiębiorców do wykonania nałożonych na nich obowiązków, na tych przedsiębiorców, w drodze decyzji, okresowej kary pieniężnej, - wprowadzenie w u.o.k.k. katalogu środków zaradczych o charakterze strukturalnym, - wydawanie uzasadnienia zarzutów na etapie wszczęcia postępowania, - możliwość pozyskiwania informacji od osób fizycznych, - doprecyzowanie zasad zwracania się o pomoc Policji w toku kontroli i przeszukania, - zmiany dotyczące współpracy państw członkowskich UE w zakresie czynności dochodzeniowych, notyfikacji oraz egzekucji decyzji o nałożeniu kar pieniężnych, - nowa procedura zaskarżania oraz doręczania postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów w przedmiocie wniosku organu o zgodę na przeprowadzenie przeszukania. 		

Należy jednak zaznaczyć, że w większości nie są to obowiązki i uprawnienia rodzajowo nowe w stosunku do zadań dotychczas ciążyących na Prezesie UOKiK. Duża część z nich ma jedynie charakter techniczny, niektóre zaś wychodzą naprzeciw praktycznym problemom od lat napotykanym w pracy Urzędu.

Działań wdrożeniowych i dostosowujących będzie natomiast wymagało wprowadzenie zmian dotyczących współpracy państw członkowskich UE w zakresie czynności dochodzeniowych, notyfikacji oraz egzekucji decyzji o nałożeniu kar pieniężnych.

Ponadto w projekcie przewidziano wprowadzenie nowej procedury zaskarżania oraz doręczania postanowienia sądu w przedmiocie wniosku organu o zgodę na przeprowadzenie przeszukania. Wpływ proponowanych rozwiązań na sądownictwo powszechne został opisany w pkt 6 OSR.

Projekt będzie też oddziaływał na przedsiębiorców i osoby fizyczne. Proponowane zmiany w stosunku do przedsiębiorców zakładają m.in. wprowadzenie możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności również przedsiębiorcy dominującego, w przypadku gdy naruszenia u.o.k.k. przez zawarcie niedozwolonego porozumienia lub nadużycie pozycji dominującej dopuścił się przedsiębiorca zależny, możliwość ukarania za naruszenia karą pieniężną związków przedsiębiorców, w przypadku gdy dane naruszenie jest związane z działalnością jego członków, zmianę sposobu ustalania kary pieniężnej przez zastąpienie jej maksymalnego pułapu określonego kwotowo pułapem określonym jako procent obrotu, możliwość nałożenia przez Prezesa UOKiK okresowej kary pieniężnej, w celu przymuszenia do wykonania nałożonych obowiązków, pozostawienie pism lub dokumentów znalezionych w toku kontroli/przeszukania na miejscu kontroli/przeszukania, w sytuacji gdy zawierają pisemną komunikację między kontrolowanym/przeszukiwanym a niezależnym od niego adwokatem, radcą prawnym lub prawnikiem z Unii Europejskiej, powstałą w celu realizacji prawa do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego przeprowadzane jest kontrola/przeszukanie oraz zmiany doprecyzowujące w zakresie programu łagodzenia kar.

Dla osób fizycznych nowym rozwiązaniem jest wprowadzenie możliwości żądania informacji przez Prezesa UOKiK oraz zapewnienie prawa do odmowy udzielenia informacji, w tym przekazania informacji i dokumentów.

9. Wpływ na rynek pracy

Proponowane rozwiązania nie będą miały wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu | Brak wpływu.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się wejście w życie projektowanej ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Efekty wejścia w życie proponowanych rozwiązań będzie można poddać ewaluacji w oparciu o następujące mierniki:

- liczba przeszukań i kontroli,
- liczba wniosków *leniency*,
- liczba i wysokość kar nakładanych na związki przedsiębiorców,
- liczba i wysokość okresowych kar pieniężnych.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA

projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw UC69

I. Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw w ramach konsultacji publicznych oraz opiniowania został udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, na stronie podmiotowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz przekazany do konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

- w ramach konsultacji publicznych:

1. Federacja Konsumentów
2. Federacja Przedsiębiorców Polskich
3. Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw
4. Fundacja Panoptykon
5. Polska Izba Handlu
6. Polskie Stowarzyszenie Prawników Przedsiębiorstw
7. Polski Klub Biznesu
8. Stowarzyszenie Konsumentów Polskich
9. Stowarzyszenie Na Rzecz Obrony Praw Konsumenta i Obywatela „Pro Futuris”
10. Stowarzyszenie Rzeczników Konsumentów
11. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
12. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
13. Business Center Club
14. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”
15. Krajowa Izba Gospodarcza
16. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
17. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
18. Związek Rzemiosła Polskiego (ZRP)
19. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” (NSZZ „Solidarność”)
20. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ)
21. Centrum im. Adama Smitha
22. Europejskie Centrum Przedsiębiorczości
23. Forum Odpowiedzialnego Biznesu
24. Fundacja na Rzecz Bezpiecznego Obrotu Prawnego
25. Izba Gospodarki Elektronicznej
26. Krajowa Izba Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji
27. Krajowa Izba Radców Prawnych
28. Krajowa Rada Spółdzielcza
29. Krajowa Rada Notarialna
30. Naczelna Rada Adwokacka
31. Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług
32. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji
33. Polskie Stowarzyszenie Sprzedaży Bezpośredniej
34. Unia Metropolii Polskich
35. Unia Miasteczek Polskich
36. Związek Banków Polskich
37. Stowarzyszenie Prawa Konkurencji
38. Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk - Zakład Prawa Konkurencji

- w ramach opiniowania:

1. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
2. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego,
3. Przewodniczący XVII Wydziału Sądu Okręgowego w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
4. Prezes Prokuratury Generalnej,
5. Rzecznik Finansowy,
6. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,
7. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego,
8. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
9. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki,
10. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,
11. Komendant Główny Policji.

W ramach konsultacji publicznych uwagi do projektu zgłosiły 43 podmioty. W ramach opiniowania uwagi zgłosił: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznik Finansowy, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego, Urząd Regulacji Energetyki.

Omówienie uwag z konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem projektodawcy zostało zawarte w tabeli udostępnionej na stronach Rządowego Procesu Legislacyjnego.

Omówienie uwag z opiniowania wraz ze stanowiskiem projektodawcy zostało zawarte w tabeli uwag zgłoszonych w ramach uzgodnień międzyresortowych oraz opiniowania udostępnionej na stronach Rządowego Procesu Legislacyjnego.

II. Stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. 2017 r. poz. 248), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Dotychczas zainteresowanie pracami nad projektem zgłosiły dwa podmioty:

1. Imperial Tobacco Polska S.A. (wniosek z 5 lutego 2021 r.);
2. Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego (wniosek z 5 lutego 2021 r.).

Omówienie uwag ww. podmiotów wraz ze stanowiskiem projektodawcy zostało zawarte w tabeli uwag z konsultacji publicznych udostępnionej na stronach Rządowego Procesu Legislacyjnego.

III. Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Tabela uwag zgłaszanych do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (UC69) w ramach konsultacji publicznych

Lp.	Przepis	Zgłaszający	Treść	Stanowisko
1.	Uwaga ogólna	Business Centre Club (BCC)	<p>[Uwaga ogólna – nowa ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów]</p> <p>Projektowane zmiany prowadzą do istotnej modyfikacji i rozbudowania uokik. Dla ich odpowiedniego „scalenia” z tą ustaw konieczna będzie publikacja kolejnego tekstu jednolitego tej ustawy. Należy więc zadać sobie pytanie, czy implementacja dyrektywy nie powinna się wiązać z przyjęciem nowej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co pozwoliłoby uporządkować ten wielokrotnie nowelizowany akt normatywny. Byłaby to również dobra sposobność do głębszego namysłu nad kształtem polskiego prawa ochrony konkurencji, który wydaje się już konieczny.</p> <p>Punktem wyjścia dla tych prac powinno być rozstrzygnięcie kluczowych dylematów, wskazanych w niniejszej opinii, tj. kwestii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zasadności opracowania nowej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, 2) eliminacji kompetencji Prezesa UOKiK w przedmiocie nadzoru nad rynkiem i ograniczenia ich do ochrony konkurencji i konsumentów, co zapewniłoby temu organowi realną niezależność polityczną, 3) wymiaru gwarancyjnego postępowań wyjaśniających przed Prezesem UOKiK, które coraz bardziej ciążyą w kierunku karnego „śledztwa”. <p>Warto też popatrzeć na projektowaną nowelę uokik w perspektywie nowego modelu odpowiedzialności penalnej podmiotów zbiorowych. Ministerstwo Sprawiedliwości pracuje obecnie nad kolejnym projektem ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, bazującym jednak na modelu odpowiedzialności, który został przyjęty w projekcie skierowanym do Sejmu w styczniu 2019 r. Dobrze byłoby już w fazie prac nad obydwoma projektami wypracować niezbędne rozwiązania „kolizyjne”, zabezpieczające przedsiębiorców przed kumulacją odpowiedzialności o charakterze penalnym. Takie prace warto by było także wykorzystać do dyskusji nad kształtem „polskiego prawa penalnego przedsiębiorstw”, które niewątpliwie obejmuje odpowiedzialność za praktyki monopolistyczne, związaną z nakładaniem na przedsiębiorców bardzo surowych, penalnych (choć formalnie administracyjnych) kar pieniężnych.</p>	<p>Propozycja wykracza poza zakres wdrożenia</p> <p>Ustawa o podmiotach zbiorowych – z uwagi na mniej zaawansowane prace urząd będzie włączał się w toku rządowego procesu legislacyjnego</p>

2.	Uwaga ogólna – budżet UOKiK	Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych	<p>[Uwaga ogólna – budżet UOKiK]</p> <p>Dyrektywa nakłada na krajowych ustawodawców obowiązek wzmocnienia budżetowej niezależności i adekwatności środków finansowych do realizacji zadań organu ochrony konkurencji. Projekt nowelizacji ustawy na ten temat milczy. Budżet UOKiK wynosi ok. 70 milionów złotych rocznie, co jest sumą nieprzystającą do zadań UOKiK i jego kluczowej roli w zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania całej gospodarki polskiej. Dla porównania, budżet organu ochrony konkurencji i konsumentów Hiszpanii, kraju o podobnej wielkości do Polski, ma budżet w wysokości ok. 60 milionów euro. Porównania z niektórymi instytucjami publicznymi w Polsce wypadają równie niekorzystnie dla UOKiK; na przykład budżet UOKiK zajmującego się przekrojowo całą gospodarką jest znacząco niższy niż budżet sektorowego Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Trzeba tutaj podkreślić, że zakres obowiązków UOKiK nieustannie rośnie. Ze względu na masowy charakter naruszeń, obszar konsumencki w działalności UOKiK pochłania znaczną część środków budżetowych UOKiK. Odzwierciedlone jest to w znacznej większej liczbie pracowników realizujących kompetencje ochrony konsumentów niż pracowników kluczowego dla faktycznego realizacji celu Dyrektywy – zwalczaniu praktyk ograniczających konkurencję – Departamentu Ochrony Konkurencji. Także poziom zarobków pracowników tego Departamentu nie jest satysfakcjonujący, co jest źródłem zjawiska wysokiej fluktuacji. Na problemy te jasno wskazują badania empiryczne⁵. Dodatkowo, w ostatnich latach powierzono UOKiK nadzór nad realizacją ustawy o przewadze kontraktowej w sektorze rolno-spożywczym oraz ustawy o przeciwdziałaniu zatorom płatniczym. Te dodatkowe zadania nie zostały odzwierciedlone w wystarczającym zwiększeniu budżetu UOKiK. Powoduje to przeciążenie zasobów ludzkich i technicznych urzędu w obszarze ochrony konkurencji, co z kolei przekłada się na jego zdolności efektywnego egzekwowania prawa, w tym w odniesieniu do złożonych dowodowo spraw (kartele) czy nowych rynków (na przykład cyfrowych). Dyrektywa wyraźnie zwraca uwagę na konieczność zapewnienia adekwatnych środków do realizacji zadań ochrony konkurencji przez organy krajowe. Nie jest rolą CARS określić rzeczywiste i adekwatne do zadań kwoty jakimi urząd powinien dysponować. Zadanie to należy do projektodawcy i rządu, ale zostało ono w komentowanym projekcie całkowicie pominięte. W opinii CARS zmiany litery prawa nie zastąpią zdolności UOKiK jego efektywnego egzekwowania. Ochrona konkurencji wymaga adekwatnego kapitału ludzkiego i technicznego bardziej niż kolejnych przepisów. Mając to na uwadze, CARS rekomenduje Radzie Ministrów przeprowadzenie pogłębionej analizy potrzeb finansowych UOKiK przy wzięciu pod uwagę poziomów budżetu innych organów ochrony konkurencji w krajach UE. Następnie integralną częścią Projektu powinny stać się przepisy wprowadzające do ustawy mechanizm gwarantujący adekwatne środki na stosowanie reguł konkurencji.</p>	Uwaga nieuwzględniona – zaproponowane rozwiązanie nie ma charakteru legislacyjnego.
----	-----------------------------	---	--	---

3.	Uwaga ogólna – budżet UOKiK	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczeg o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>[Uwaga ogólna – budżet UOKiK]</p> <p>Artykuł 5 dyrektywy 2019/1 według projektodawcy w ogóle nie wymaga implementacji. W przypadku art. 5 ust. 1 i 3 dotyczących zasobów i budżetu projektodawca po prostu odesłał do ustawy budżetowej. Należy natomiast zauważyć, że z roku na rok Prezesowi Urzędu przybywa kompetencji, które nie ograniczają się do ochrony konkurencji i konsumentów (przeciwdziałanie nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, przeciwdziałanie nadmiernym opóźnieniom w spełnianiu świadczeń pieniężnych, postępowania w przedmiocie zawiadomienia o zamiarze nabycia lub osiągnięcia znaczącego uczestnictwa albo nabycia dominacji), natomiast budżet Prezesa Urzędu nie wzrasta proporcjonalnie do przyrostu zadań. Kluczową pozycją w budżecie Prezesa Urzędu powinny być środki na realizację przez niego zadań z zakresu ochrony konkurencji, która w ostatnich latach była do pewnego stopnia marginalizowana na rzecz innych zadań Prezesa Urzędu. Podobnie gdy chodzi o „wystarczającą liczbę wykwalifikowanych pracowników” (art. 5 ust. 1 dyrektywy 2019/1) w zakresie ochrony konkurencji, należy zadbać o jej zapewnienie, w tym w delegaturach Urzędu. Artykuł 5 ust. 3 dyrektywy 2019/1 należałoby implementować, dając Prezesowi Urzędu uprawnienie analogiczne do przysługującego Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych, skutkujące tym, że Minister Finansów jedynie włączałby do projektu ustawy budżetowej jego dochody i wydatki (art. 139 ust. 2 ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych).</p> <p>Artykuł 5 ust. 4 dyrektywy 2019/1 jest w ocenie projektodawcy już wdrożony w art. 31 pkt 9 u.o.k.k., zgodnie z którym do zakresu działania Prezesa Urzędu należy przedkładanie Radzie Ministrów okresowych sprawozdań z realizacji rządowych programów rozwoju konkurencji i polityki konsumenckiej. Należy jednak zauważyć, że Prezes Urzędu działa w tym zakresie coraz bardziej opieszale. Sprawozdanie z działalności w roku 2019 ukazało się w styczniu 2021 r. Należałoby wprowadzić w u.o.k.k. termin na przedstawienie i udostępnienie sprawozdania (jak ma to miejsce w art. 43 u.o.k.k. odnośnie do rzeczników konsumentów).</p>	Uwaga nieuwzględniona - Proponowana zmiana wymagałaby dużych zmian systemowych, które nie gwarantowałyby osiągnięcia zakładanego celu. Przyznanie autonomii budżetowej nie musi oznaczać uzyskania samodzielności w kwestii stanowienia o budżecie. Ostatecznie o wysokości przyznanego budżetu rozstrzyga Rada Ministrów i Sejm. Ponadto, wdrożenie zaproponowanego rozwiązania stanowiłoby wyłom w finansowaniu organów regulacyjnych.
4.	Uwaga ogólna	Polski Związek Instytucji Pożyczkowyc h (PIZP)	<p>[Uwaga ogólna]</p> <p>W art. 10 ust. 1 ustawy - Prawo przedsiębiorców wprowadza się do porządku prawnego domniemanie uczciwości przedsiębiorcy. W literaturze przedmiotu przyjmuje się, że rodzi to po stronie organów władzy publicznej obowiązek uznania, że działalność przedsiębiorcy jest zgodna z prawem, uczciwa i odbywa się z poszanowaniem dobrych obyczajów, chyba że udowodnione okoliczności przeczą temu domniemaniu. Powyższe oznacza, że tak długo, jak długo naruszenie nie zostanie udowodnione przedsiębiorcy, UOKiK jest zobowiązany działać tak, jakby przedsiębiorca działał zgodnie z prawem. Zasada ta, w obliczu projektowanych zmian, ma jedynie charakter fasadowy, bowiem narzędzia, w które ma zostać wyposażony Prezes UOKiK niezwykle dalece ingerują w działalność przedsiębiorcy jeszcze przed udowodnieniem mu naruszeń prawa. W ujęciu gospodarczym, wprowadzenie projektowanych regulacji spowoduje, że Polska stanie się państwem policyjnym, w którym przedsiębiorcy zostaną pozbawieni znacznego zakresu swoich praw i wolności, mimo iż są one im gwarantowane konstytucją oraz innymi, powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.</p>	Uwaga nieuwzględniona - Brak wyszczególnionego postulatu, projekt wdraża przepisy unijne.

5.	Uwaga ogólna	Konfederacja Lewiatan	<p>W związku z treścią Projektu proponuje się również uregulowanie w Ustawie:</p> <p>1) wyraźnego ujęcia uprawnienia do utrwalania także przez kontrolowanego/przeszukiwanego przebiegu kontroli i przeszukania za pomocą urzędów rejestrujących obraz lub dźwięk. Rejestracja taka jest niezbędna w przypadku, gdy kontrolujący lub przeszukujący nie prowadzą rejestracji lub prowadzona przez nich rejestracja jest niepełna, a kontrolujący lub przeszukujący grożą przedsiębiorcy, że jego niezarejestrowane zachowania (będące w rzeczywistości jedynie wykonywaniem jego praw) zostaną uznane za utrudnianie kontroli lub przeszukania i są zagrożone wysoką karą;</p> <p>2) obowiązku ujawnienia, przed przystąpieniem do jakichkolwiek czynności, celu i charakteru czynności, podejmowanych przez Policję lub inny organ, z którego pomocy przy kontroli korzysta organ ochrony konkurencji. Celem wprowadzenia takiego obowiązku jest wyeliminowanie nagannej praktyki wysyłania do kontrolowanego przedsiębiorcy najpierw funkcjonariusza Policji, bez ujawniania celu jego przybycia.</p> <p>Uwagi końcowe:</p> <p>1) Projektowane regulacje w zakresie w jakim osłabiają prawo do obrony lub tajemnicę adwokacką/radcy prawnego nie są niezbędne do wykonania zobowiązań Polski w związku z członkostwem w Unii Europejskiej – należy z nich zrezygnować lub wyeliminować powstałe wątpliwości. Brak bowiem przepisu prawa unijnego (traktatowego, rozporządzenia, dyrektywy), który zobowiązywałby Polskę do wprowadzenia regulacji, wyłączających tajemnicę zawodową w postępowaniach, dotyczących ochrony konkurencji i konsumentów. Warto zauważyć też, że rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003, regulujące m. in. uprawnienia dochodzeniowe Komisji Europejskiej, przewiduje przesłuchanie tylko za zgodą osoby przesłuchiwanej (art. 19 ust. 1).</p> <p>2) Choć zastosowanie dowolnego środka ingerującego w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców określone w Projekcie jest spójne z Dyrektywą, należy odkreślić, iż narzędzie to powinno zostać ostatecznością, stosowaną w wyjątkowych sytuacjach, w sposób niezwykle ostrożny i zrównoważony.</p>	<p>Ad. 1. Uwaga nieuwzględniona - Wykracza poza zakres wdrożenia ECN+.</p> <p>Ad 2. Uwaga nieuwzględniona - Każdorazowo przed przystąpieniem do czynności przedstawiciele UOKiK legitymują się i przedstawiają zakres czynności jakie będą podejmować (art. 105a ust. 6 uokik)</p> <p>Uwagi końcowe:</p> <p>Ad. 1. Patrz odniesienie do uwag art. 105 nc.</p> <p>Ad. 2. Patrz uwagi do art. 10 ust. 5. Wynika to już z obecnie obowiązujących przepisów (uzasadnienie).</p>
6.	Uwaga ogólna	Polski Związek Przemysłu Kosmetycznego	<p>Ponadto, w celu zlikwidowania niepewności prawnej, projektowane przepisy nie powinny posługiwać się niejasnym sformułowaniem „rynek”, ale pojęciem „rynek właściwy”. Pojęcie rynek w ustawodawstwie UE oznacza zazwyczaj rynek wspólnotowy lub rynek krajowy, czyli np. całą, określoną branżę działającą w UE lub w danym kraju. Naruszenia, o których mowa w ustawie dotyczą rynku właściwego, którego definicja znajduje się w Ustawie. Rynek właściwy to konkretny i adekwatny obszar (fragment) rynku, którego dotyczyło naruszenie, np. kategoria produktów lub kategoria działalności w ramach danej branży.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - W przepisach ustawy, w którym jest użyte pojęcie rynku, jest ono użyte celowo w tym znaczeniu.</p>

7.	Art. 1 pkt 1 projektu zmieniającego art. 4 ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>[Definicja kartelu]</p> <p>Definicja legalna pojęcia „kartel” została po raz pierwszy wprowadzona do prawa krajowego w ustawie z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji¹ (art. 2 pkt 3 tej ustawy). Pomimo krytyki wyrażonej w doktrynie odnośnie do definicji legalnej tego pojęcia zawartej w art. 2 pkt 3 ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji², autor projektu ustawy proponuje dodanie do u.o.k.k. przepisu art. 4 pkt 5a definiującego pojęcie kartelu w brzmieniu identycznym z krytykowanym brzmieniem art. 2 pkt 3 ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji. W związku z zamiarem wprowadzenia do u.o.k.k. definicji legalnej pojęcia „kartel” warto byłoby skorzystać ze sposobności do odpowiedniego przereformowania tej definicji. Po pierwsze, projektowana definicja zakłada, że pojęcie kartelu będzie obejmowało „porozumienie lub praktyki uzgodnione”. W tym zakresie należy zwrócić uwagę na definicję legalną pojęcia porozumienie zawartą w art. 4 pkt 5 u.o.k.k. Z przepisu tego wynika, że na potrzeby u.o.k.k. porozumienia oznaczają: a) umowy zawierane między przedsiębiorcami, między związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami albo niektóre postanowienia tych umów, b) uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki, c) uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych. Skoro zatem porozumienie obejmuje te trzy formy, w tym uzgodnienia, to też fragment projektowanego przepisu art. 4 pkt 5a „lub praktyki uzgodnione” należy uznać za całkowicie zbędny. Co więcej, posłużenie się w projektowanej definicji pojęciem „porozumienie” oznaczać będzie także, że kartelami będą mogły być także uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych. W odniesieniu do tych ostatnich należy zauważyć, że nie spełniają one jednak przesłanki tajności (sekretności). Po drugie, w projektowanej definicji wskazuje się, że pojęcie obejmuje porozumienia lub praktyki uzgodnione „przez co najmniej dwóch przedsiębiorców, którzy są wobec siebie konkurentami”. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 4 pkt 11 u.o.k.k. pod pojęciem konkurentów rozumie się „przedsiębiorców, którzy wprowadzają lub mogą wprowadzać albo nabywają lub mogą nabywać, w tym samym czasie, towary na rynku właściwym”. Mając na uwadze powyższe zastrzeżenia proponuje się uproszczenie projektowanej definicji pojęcia „kartel” w następujący sposób:</p> <p><i>„kartelu - rozumie się przez to porozumienie lub praktyki uzgodnione zawarte przez co najmniej dwóch przedsiębiorców, którzy są wobec siebie konkurentami konkurentów (...)”</i></p> <p><i>lub ewentualnie (jeżeli definicja miałaby wyłączać uchwały i inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych:</i></p> <p><i>„kartelu - rozumie się przez to umowę lub praktyki uzgodnione uzgodnienie dokonane w jakiegokolwiek formie przez co najmniej dwóch przedsiębiorców, którzy są wobec siebie konkurentami konkurentów, (...)”.</i></p> <p>Ponadto, aby uniknąć powielania jednakowych definicji legalnych w różnych aktach prawnych należałoby jednocześnie zmienić art. 2 pkt 3 ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji w ten sposób, aby w</p>	Uwaga częściowo uwzględniona – „praktyki uzgodnione” zostaną usunięte z definicji „kartelu”
----	---	---	---	---

			zakresie definicji legalnej pojęcia „kartel” odsyłał on do definicji legalnej tego pojęcia, która zostanie wprowadzona w u.o.k.k. Proponowane brzmienie art. 2 pkt 3 ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji: „kartel – kartel w rozumieniu art. 4 pkt 5a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;”.	
8.	Art. 1 pkt 1 projektu zmieniający art. 4 ustawy	BCC	<p>[Definicja tajnego kartelu]</p> <p>Na mocy art. 1 pkt 1) opiniowanego projektu ustawy w art. 4 uokik pojawi się definicja kartelu, w świetle której przez kartel należy rozumieć „porozumienie lub praktyki uzgodnione przez co najmniej dwóch przedsiębiorców, którzy są wobec siebie konkurentami, zmierzające do koordynowania działań konkurencyjnych na rynku lub wpływania na istotne czynniki konkurencji (...)”. Ta definicja rodzi – wobec użycia ogólnego sformułowania „wpływanie na istotne czynniki konkurencji” – istotne ryzyko uznawania za porozumienia kartelowe legalnych działań związków przedsiębiorców. To definicja „narzucona” przez dyrektywę, jednak należy ją doprecyzować wskazując, że przez „wpływanie na istotne czynniki konkurencji” należy rozumieć jedynie takie „wpływanie na istotne czynniki konkurencji, które tę konkurencję ogranicza”.</p> <p>Projektodawca zrezygnował z uzupełnienia uokik o definicję „tajnego kartelu”, podczas gdy w definicji „programu łagodzenia kar” używa tego określenia. Wobec tego w uokik powinna się znaleźć także definicja tajnego kartelu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>– nie ma konieczności doprecyzowania definicji kartelu,</p> <p>- definicja tajnego kartelu w odniesieniu do przymiotnika „tajny” nie tworzyłaby wartości dodanej, tzn. nie wykraczałaby poza powszechnie przyjęte, „słownikowe” znaczenie tego wyrazu</p>

¹ Dz.U. z 2017 r., poz. 1132.

² A. Stawicki [w:] A. Piszcz, A. Stawicki, D. Wolski (red.), *Roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji. Komentarz*, Warszawa 2018, art. 2.

9.	art. 4 pkt 5b u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Program łagodzenia kar (leniency)]</p> <p>W celu uniknięcia niejasności, w szczególności w odniesieniu do zakresu ochrony przewidzianej w art. 70, art. 70a i art. 73 u.o.k.k. proponujemy doprecyzowanie definicji programu łagodzenia kar.</p> <p>Jak rozumiemy, zamierzeniem projektodawców jest objęcie proponowaną definicją innych niż polski programów łagodzenia kar, mających zastosowanie w UE i państwach członkowskich UE (podobnie jak w definicji art. 2 ust. 1 pkt 16 Dyrektywy ECN+).</p> <p>Obecne brzmienie tej definicji nie wyklucza jednak z jej zakresu polskiego programu łagodzenia kar (obowiązującego również w stosunku do innych niż kartel porozumień ograniczających konkurencję). Proponujemy dokonać zakładanego rozróżnienia przez dodanie w omawianej definicji po słowach „odnośnego przepisu krajowego prawa konkurencji” doprecyzowania „innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej”.</p> <p>Propozycja brzmienia przepisów:</p> <p>programie łagodzenia kar - rozumie się przez to program, który ma zastosowanie do naruszeń zakazu określonego w art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanego dalej: „TFUE”, lub odnośnego przepisu krajowego prawa konkurencji innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej, w ramach którego uczestnik tajnego kartelu, niezależnie od innych jego uczestników, podejmuje współpracę z organem ochrony konkurencji przez dobrowolne dostarczenie dowodów lub informacji, którymi dysponuje, o kartelu oraz jego roli w kartelu, w zamian za co, w drodze decyzji lub zaprzestania prowadzenia postępowania, uczestnik ten zostaje zwolniony z kary pieniężnej za udział w kartelu lub kara ta zostaje obniżona;</p>	Uwaga uwzględniona
10.	Art. 1 pkt 1 projektu zmieniającego art. 4 ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelektualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>[definicja pojęcia program łagodzenia kar]</p> <p>Proponowana definicja pojęcia „program łagodzenia kar” (projektowany art. 4 pkt 5b u.o.k.k.) jest tożsama z definicją przyjętą w art. 2 pkt 6 ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji. Aby uniknąć powielania jednakowych definicji legalnych w różnych aktach prawnych, należałoby jednocześnie zmienić art. 2 pkt 6 ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji w ten sposób, aby w zakresie definicji legalnej pojęcia „program łagodzenia kar” odsyłał on do definicji legalnej tego pojęcia, która zostanie wprowadzona w u.o.k.k. Proponowane brzmienie art. 2 pkt 3 ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji: „program łagodzenia kar – program łagodzenia kar w rozumieniu art. 4 pkt 5b ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;”.</p>	Uwaga nieuwzględniona – nie są to takie same definicje

11.	Art. 1 pkt 1 projektu zmieniającego art. 4 ustawy	CARS	<p>[Definicja propozycji ugodowej] Projekt wprowadza nowy art. 5c – definicję propozycji ugodowej. Pojęcie to pojawia się kilkakrotnie w nowelizowanych przepisach, natomiast nowelizacja nie przewiduje żadnych zmian w art. 89a uokik, który reguluje instytucję zbliżoną do ugody, ale przez polskiego ustawodawcę nazywaną dobrowolnym poddaniem się karze. Proponowana definicja, przy jednoczesnym braku zmiany treści art. 89a, rodzi pytanie czy ugoda (propozycja ugodowa) oraz dobrowolne poddanie się karze to te same czy też odmienne instytucje?</p>	Mimo podobieństw, nie są to te same instytucje. Dyrektywa nie wymaga wprowadzenia zmian w przepisach dotyczących dobrowolnego poddania się karze (art. 89a)
12.	Art. 1 pkt 1 projektu zmieniającego art. 4 ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelektualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>[Definicja propozycji ugodowej] 1. Art. 1 pkt 1 projektu. Definicja pojęcia „propozycji ugodowej” została pierwszy raz wprowadzona do prawa krajowego w ustawie z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (art. 2 pkt 9). Wprowadzenie jej do u.o.k.k. jest doskonałą szansą, by zweryfikować tę definicję, uwzględniając definicję z ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji, definicję z dyrektywy 2019/1 (zarówno wersję angielską, jak i polską) oraz postulaty doktryny³. W związku z tym proponujemy następujące brzmienie definicji propozycji ugodowej: „oświadczenie dobrowolnie złożone organowi ochrony konkurencji przez przedsiębiorcę lub w jego imieniu osobę zarządzającą, opisujące przyznanie się przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej do udziału w naruszeniu art. 101 lub 102 TFUE lub krajowego prawa konkurencji i zakres jego odpowiedzialności <u>odpowiedzialność</u> za to naruszenie lub opisujące rezygnację tego przedsiębiorcy z kwestionowania tego udziału, sporządzone specjalnie w celu umożliwienia organowi ochrony konkurencji zastosowania procedury uproszczonej lub przyspieszonej”.</p> <p>2. W celu uniknięcia powielania jednakowych definicji legalnych w różnych aktach prawnych należałoby jednocześnie zmienić art. 2 pkt 9 ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji w ten sposób, aby w zakresie definicji legalnej pojęcia „propozycja ugodowa” odsyłał on do definicji legalnej tego pojęcia, która zostanie wprowadzona w u.o.k.k. Proponowane brzmienie art. 2 pkt 9 ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji: „propozycja ugodowa – propozycja ugodowa w rozumieniu art. 4 pkt 5c ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;”.</p>	Uwaga nieuwzględniona – definicje te nie pokrywają się

³ Por. A. Piszcz, *Dobrowolne poddanie się karze pieniężnej a dyrektywa odszkodowawcza 2014/104/UE* [w:] T. Skoczny (red.), *Prawo konkurencji. 25 lat*, Warszawa 2016; A. Jurkowska-Gomułka, komentarz do art. Art. 2, pkt 9 Propozycja ugodowa [w:] A. Piszcz, A. Stawicki, D. Wolski (red.), *Roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji. Komentarz*, Warszawa 2018.

13.	Art. 1 pkt 2 - art. 4a u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Odpowiedzialność osoby fizycznej po zaprzestaniu działalności gospodarczej]</p> <p>Podmiotowy zakres zastosowania prawa ochrony konkurencji wyznacza pojęcie „przedsiębiorcy”. Bardzo szerokie rozumienie tego pojęcia w prawie polskim (art. 4 pkt 1 u.o.k.k.) oraz unijnym umożliwia zastosowanie zakazów określonych w u.o.k.k. i TFUE do wielu sytuacji, które mają znaczenie dla obrotu gospodarczego, ale dokonywane są z udziałem podmiotów niebędących przedsiębiorcami w ujęciu formalnym (np. definicji z art. 4 ust. 1 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców).</p> <p>Z drugiej strony, szeroko rozumiane w prawie ochrony konkurencji pojęcia „przedsiębiorcy” i „działalności gospodarczej” wyznaczają granice zastosowania zakazów praktyk ograniczających konkurencję oraz przeciwdziałania antykonkurencyjnym koncentracjom (art. 1 ust. 2 u.o.k.k., art. 101 i 102 TFUE, rozporządzenie 139/2004). W przypadku polskiej regulacji pojęcie to wyznacza również podmiotowy zakres zastosowania zakazów praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz stosowania niedozwolonych postanowień umownych.</p> <p>Stąd, negatywnie należy ocenić rozszerzenie zakresu podmiotowego u.o.k.k. na podmioty, które nie są przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 pkt 1 u.o.k.k., ponieważ może implikować to niepewność sytuacji prawnej tych podmiotów. Należy bowiem mieć na uwadze, że niektóre obowiązki o charakterze proceduralnym znajdują zastosowanie wyłącznie do przedsiębiorców, np. obowiązek przekazania informacji i dokumentów (art. 50 ust. 1 w obecnym brzmieniu) lub obowiązek poddania się kontroli (art. 105a ust. 1).</p> <p>W pełni zrozumiała jest jednak idea przyświecająca dodaniu do u.o.k.k. art. 4a w zaproponowanym w Projekcie brzmieniu, tzn. zapobieżenie sytuacji unikania odpowiedzialności przez przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, które zaprzestają prowadzenia działalności tracąc tym samym status przedsiębiorcy. Stąd, celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych postuluje się wyraźne wskazanie, że przepis art. 4a dotyczy tylko i wyłącznie odpowiedzialności administracyjnoprawnej dotyczącej obowiązków wynikających z u.o.k.k., które powstały w czasie, gdy osoba fizyczna posiadała status przedsiębiorcy. Można sobie bowiem wyobrazić sytuację, gdy Prezes Urzędu prowadzi postępowanie przeciwko przedsiębiorcy będącemu osobą fizyczną, który w trakcie trwania tego postępowania decyduje się na zakończenie działalności gospodarczej. O ile nie budzi wątpliwości kwestia odpowiedzialności tej osoby jako przedsiębiorcy za naruszenie, którego dotyczy postępowanie, o tyle problematyczny pozostaje jej status na dalszych etapach postępowania, np. możliwość przeprowadzenia u takiej osoby kontroli w trybie art. 105a u.o.k.k. (która może być prowadzona tylko u przedsiębiorcy).</p> <p>Propozycja brzmienia przepisu:</p> <p><i>Art. 4aa. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy na zasadach w niej określonych ponosi także osoba fizyczna, która dopuściła się takiego naruszenia będąc przedsiębiorcą.</i></p>	Uwaga uwzględniona - Brzmienie przepisu zostało zmienione.
-----	---------------------------------------	---	---	--

14.	Art. 1 pkt 2 - art. 4a u.o.k.k.	dr hab. A. Piszcz, prof. UWB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>W odniesieniu do art. 1 pkt 2 projektu należy stwierdzić, że wprowadzenie projektowanego przepisu usunie lukę w polskim prawie ochrony konkurencji, która pozwalała na uchylenie się od odpowiedzialności osobom, które utraciły status przedsiębiorcy przed wydaniem decyzji przez Prezesa Urzędu. Brak ten już był podnoszony w doktrynie . Postulowano, aby na podstawie u.o.k.k. organ mógł podjąć działania w stosunku do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, które dopuściły się naruszenia, ale nie mogły być pociągnięte do odpowiedzialności, ponieważ zakończyły swoją działalność. W szczególności w sytuacji, kiedy przedsiębiorstwo osoby fizycznej zostało wniesione do spółki jako aport, a następnie osoba ta została wykreślona z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Obecny stan prawny nie pozwala Prezesowi Urzędu na nałożenie kary pieniężnej na tę osobę, ani na jej następcę prawnego.</p> <p>Problem unikania odpowiedzialności przez przedsiębiorców jest również mocno podkreślany w dyrektywie 2019/1, w szczególności w motywie 46, który odnosi się do przyznania organowi uprawnień umożliwiających znalezienie następców prawnych lub gospodarczych przedsiębiorstwa ponoszącego odpowiedzialność i nałożenie na nich kary za naruszenia. Motyw 10 dyrektywy 2019/1 podkreśla konieczność przyznania uprawnień do nakładania kar na osoby fizyczne. Celem wprowadzenia nowej regulacji do u.o.k.k. ma być możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności osoby fizycznej, która dopuściła się naruszenia prowadząc działalność gospodarczą i nałożenia na nią kary po zakończeniu wykonywania działalności. Jednak konstrukcja projektowanego art. 4a u.o.k.k. wydaje się nieodpowiednia do osiągnięcia tego celu. Zamiast zawartego w art. 4a u.o.k.k. odwołania do całej ustawy, należałoby rozważyć bardziej precyzyjne rozwiązanie w postaci dodania po art. 108 u.o.k.k., art 108a u.o.k.k., stanowiącego, że</p> <p><i>„1. Utrata statusu przedsiębiorcy po naruszeniu przepisów ustawy nie wyłącza zastosowania przepisów niniejszego działu wobec tego przedsiębiorcy.</i></p> <p><i>2. Do osoby ponoszącej odpowiedzialność na podstawie art. 6a ustawy, która utraciła status osoby zarządzającej, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.”</i></p>	<p>Ad. Osoby zarządzające – Uwaga nieuwzględniona - Przepis wywołuje wątpliwości interpretacyjne – wprowadzamy zmiany – utrata statusu nie powoduje wygaśnięcia odpowiedzialności i stosuje się wobec tych osób przepisy ustawy – ewentualne zmiany w art. 106a ust. 1</p> <p>Ad. art. 108a - Uwaga nieuwzględniona– proponowane przeniesienie przepisu do Art. 108a oraz wskazanie, że zastosowanie będą miały przepisy tylko niniejszego działu spowoduje, że przepis ten znajdzie zastosowanie jedynie w przypadkach os. fiz., które zaprzestały prowadzenia działalności gospodarczej po wszczęciu postępowania.</p>
-----	---------------------------------------	---	--	--

15.	<p>Polski Związek Przemysłu Kosmetycznego</p>	<p>Związek proponuje następujące zmiany do art. 4a ustawy (art 1 pkt 2) projektu): <i>„W Projekcie w art. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie: „2) po art. 4 dodaje się art. 4a i 4b w brzmieniu: „Art. 4a. Przepisy ustawy stosuje się do osoby fizycznej, która będąc przedsiębiorcą dopuściła się naruszenia przepisów ustawy. Art. 4b. Domniemywa się, że działania związku przedsiębiorców prowadzone na podstawie przepisów obowiązującego prawa oraz statutu nie stanowią naruszenia przepisów ustawy.”</i> Ryzyko związane z definicją kartelu przemawia, nie tylko za wprowadzeniem zaproponowanego domniemania, lecz również za ingerencją w jego definicję. Zważywszy na praktykę funkcjonowania organizacji branżowych zwracamy się z postulatem modyfikacji sformułowania „wpływania na istotne czynniki konkurencji” na rzecz „wpływania na istotne czynniki ograniczające konkurencję”. Wyraża ono cel Dyrektywy. Uzasadnienie: W ocenie Związku, wprowadzenie kar finansowych w proponowanej wysokości stworzy ryzyko sparaliżowania działalności przez związki przedsiębiorców. Sprawne funkcjonowanie tych organizacji, do których zaliczają się samorządy zawodowe, związki pracodawców czy izby gospodarcze jest niezwykle istotnym czynnikiem wpływającym pozytywnie m.in. na kształt polskiej i europejskiej legislacji. W tym zakresie proponujemy wprowadzenie nowego przepisu, który wprowadzi domniemanie, że działania prowadzone na podstawie przepisów obowiązującego prawa i statutu związku przedsiębiorców nie stanowią naruszenia przepisów ustawy. Uwzględnienie takiego przepisu jest istotne z uwagi na konieczność implementacji definicji kartelu. Zgodnie z Projektem pod pojęciem „kartelu - rozumie się przez to porozumienie lub praktyki uzgodnione przez co najmniej dwóch przedsiębiorców, którzy są wobec siebie konkurentami, zmierzające do koordynowania działań konkurencyjnych na rynku lub wpływania na istotne czynniki konkurencji, w szczególności polegające na ustalaniu lub koordynowaniu cen zakupu lub sprzedaży lub innych warunków transakcji handlowych, w tym dotyczących praw własności intelektualnej, ustalaniu poziomu produkcji lub sprzedaży, podziale rynków i klientów, w tym na zmwowie przetargowej, ograniczeniu przywozu lub wywozu lub działaniach antykonkurencyjnych podejmowanych przeciwko innym konkurentom”. Związki przedsiębiorców, w debacie z instytucjami administracji często proponują rozwiązania mające za przedmiot określoną część rynku (np. przedsiębiorców krajowych, czy przedsiębiorców lokalnych). Z uwagi na szerokie znaczenie sformułowania „wpływania na istotne czynniki konkurencji” („influencing the relevant parameters of competition”) istnieje ryzyko, że legalne, prowadzone dotychczas działania wynikające z działalności statutowej związków przedsiębiorców będą uważane za naruszenia. Taka sytuacja zagrozi funkcjonowaniu związków przedsiębiorców w Polsce, jak i angażowaniu się firm członkowskich w działalności organizacji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – w ustawie - Prawo przedsiębiorców obowiązuje już domniemanie uczciwości przedsiębiorcy(art. 9 i 10)</p>
-----	--	--	--

16.	art. 1 pkt 3 projektu ustawy – zmiana art. 6a ustawy	CARS	[Odpowiedzialność osoby zarządzającej] Proponowana nowelizacja art. 6a nie likwiduje luki w kształtowaniu zakresu odpowiedzialności osób zarządzających za naruszenie zakazu porozumień ograniczających konkurencję. Art. 6a utrzymuje zasadę, że odpowiedzialność ta jest nakładana w związku z uczestnictwem przedsiębiorcy we wszystkich kategoriach porozumień ograniczających konkurencję, za wyjątkiem zmów przetargowych; „rozwiązanie to jest uzasadnione faktem, iż sprawcy zmowy przetargowej mogą być pociągnięci do odpowiedzialności karnej, o której mowa w art. 305 Kodeksu karnego. Art. 305 Kodeksu karnego przewiduje tymczasem sankcje karne za czyny związane z udziałem w przetargu publicznym. Natomiast w gospodarce funkcjonują także przetargi prywatne. Obecne brzmienie art. 6a wyklucza z zakresu odpowiedzialności osób fizycznych naruszenia związane z przetargami prywatnymi, co podważa spójność systemu sankcjonowania za naruszenie art. 6 uokik.	Uwaga nieuwzględniona – poza zakresem nowelizacji
-----	--	-------------	--	---

17.	art. 6aa u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa] Przede wszystkim, proponujemy, aby zrezygnować z wprowadzania art. 6aa i art. 9a do u.o.k.k. W naszej ocenie Dyrektywa ECN+ nie wymaga wprowadzania podobnych przepisów. Jedynym punktem Dyrektywy ECN+ odnoszącym się w istocie do rozszerzenia zasad odpowiedzialności (w przeciwieństwie do rozszerzenia jedynie odpowiedzialności za uiszczenie kary, o którym mowa jest w art. 13 ust. 5 Dyrektywy ECN+) jest motyw (46), który nie zawiera wzorca regulacji dla ustawodawców krajowych. Polskie prawo realizuje już w niezbędnym zakresie ten postulat Dyrektywy ECN+, określając dostatecznie precyzyjne oraz utrwalone w praktyce stosowania prawa zasady ponoszenia odpowiedzialności za działania osób trzecich.</p> <p>Należy również podkreślić, że jeśli nadrzędnym celem ma być zapewnienie spójności prawa państw członkowskich z orzecznictwem TSUE, to wadliwa byłaby próba zamknięcia w przepisach ustawowych pojęć wynikających z orzecznictwa według stanu na określony dzień. Orzecznictwo w przedmiotowym zakresie dynamicznie ewoluuje (np. 27 stycznia 2021 r., a więc już po przekazaniu Projektu do konsultacji zapadł wyrok TSUE z w sprawie C-595/18 P , potwierdzający odpowiedzialność podmiotu dominującego za uiszczenie kary pieniężnej z tytułu naruszenia unijnego prawa ochrony konkurencji nałożonej na spółkę zależną). Kwestie te nie pozostają bez wpływu na rozumienie odpowiednich instytucji. Oczywiście, tę uwagę krytyczną można skierować pod adresem autorów Dyrektywy ECN+, jednak polski ustawodawca implementując jej przepisy powinien wziąć pod uwagę również tę okoliczność.</p> <p>Alternatywnie, jeżeli art. 6aa i art. 9a jednak zostaną wprowadzone do ustawy, to wymagają istotnych zmian w stosunku do brzmienia zaproponowanego przez Autorów. Poniżej przedstawiamy nasze propozycje naniesione na pierwotne brzmienie poszczególnych przepisów w trybie śledzenia zmian. Propozycje zmian zamykają się w trzech punktach.</p> <p>1. Po pierwsze, wadliwe jest określenie zakresu tych przepisów poprzez użycie sformułowania „wywieranie decydującego wpływu”. Sformułowanie to jest już używane w ustawie w definicji przejścia kontroli art. 4 pkt 4) i ma utrwalone znaczenie w praktyce stosowania prawa. Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej akt prawny nie powinien posługiwać się jednym pojęciem w dwóch znaczeniach. Doprecyzowanie jego rozumienia w ust. ust. 2 art. 6aa i art. 9a nie jest wystarczającym środkiem. Wyraźne rozróżnienie instytucji z art. 4 pkt 4) oraz z art. 6aa i art. 9a u.o.k.k. jest o tyle bardzo istotne, że ich zakres w świetle istniejących okoliczności jest różny, co powinno być uwzględnione w nowelizacji. W szczególności, w rozumieniu obecnie obowiązujących przepisów kilka niezależnych podmiotów może wywierać decydujący wpływ na przedsiębiorcę (w przypadku wspólnej kontroli), podczas gdy orzecznictwo TSUE dotyczące odpowiedzialności za naruszenie prawa nie przewidywało takiej możliwości. Poza tym zakres zastosowania art. 4 pkt 4 u.o.k.k. jest znacznie szerszy i służy innym celom (tj. ustalenie transakcji wchodzących w zakres kontroli koncentracji) niż art. 6aa i 9a u.o.k.k. (tj. ustalenie zakresu podmiotowego odpowiedzialności za naruszenie antymonopolowe, a co za tym idzie – zazwyczaj – nałożenie kary na naruszcyciela). Należy zatem bezwzględnie uniknąć sytuacji, w której w ustawie pojęcie „wywierania decydującego wpływu” jest używane w tych dwóch (całkiem odmiennych) sytuacjach, co mogłoby kreować sugestie interpretacji tego pojęcia - na potrzeby stosowania art. 6aa i 9a u.o.k.k. - z odwołaniem się (np. per analogiam) do art. 4 pkt 4</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona – zostało zaproponowane nowe brzmienie przepisu (zmiana brzmienia – usunięcie wyrazów „co od zasady”, „instrukcje”)</p> <p>Nie uwzględniamy możliwości niewdrożenia SEU.</p> <p>Ad. 1. Wywieranie decydującego wpływu: 1. powtarzamy to co jest w prawie unijnym. 2. pojęcie kontroli koncentracji zamiast wywierania decydującego wpływu nie pokrywają się. W kontroli koncentracji jest jedynie możliwość wpływania („może”). Nowe brzmienie przepisu wskazuje jakiego typu powiązania istnieją między przedsiębiorcami</p> <p>Ad. 2 – Uwaga uwzględniona (zmiana brzmienia – usunięcie wyrazów „co od zasady”, „instrukcje”)</p> <p>Ad. 3 – Uwaga uwzględniona – proponujemy próg 90%</p> <p>Ad. 4. Nie uwzględniamy z wyjątkiem postulatu objęcia osób zarządzających wnioskiem leniency (art. 113j).</p>
-----	----------------------	---	---	--

u.o.k.k, w tym do katalogu przypadków wyspecyfikowanych tym przepisem (zob. art. 4 pkt 4 lit. „a-f”). Już choćby pierwszy z zawartych w tym katalogu przypadków („dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu”) wskazują na znacznie szerszy zakres jego zastosowania niż konstrukcja „wywierania decydującego wpływu” jaka proponowana jest (naszym zdaniem nieprawidłowo) w obecnym brzmieniu art. 6aa i 9a u.o.k.k. (która przecież przewiduje posiadanie „aż” całego/prawie całego kapitału/głosów na walnym zgromadzeniu/zgromadzeniu wspólników jako przypadek domniemanego wywierania decydującego wpływu (zatem znacznie więcej niż „tylko” większość). Nie należy zatem posługiwać się terminem „wywierania decydującego wpływu” – na potrzeby stosowania art. 6aa i 9a u.o.k.k.

W związku z powyższym, proponujemy użycie sformułowania „kierowanie działaniami innego przedsiębiorcy”, które służy rozróżnieniu dwóch instytucji, a jednocześnie lepiej oddaje stosunek, jaki powinien zaistnieć pomiędzy przedsiębiorcami, aby można było rozważyć przypisanie jednemu przedsiębiorcy odpowiedzialność za działania innego przedsiębiorcy. Celowo zaproponowane sformułowanie jest semantycznie pokrewne takim instytucjom, jak sprawstwo kierownicze. Alternatywnie można byłoby rozważyć odniesienie się w tym przepisie do kategorii „wiążącego polecenia”, które zostało zaproponowane w opracowywanej obecnie nowelizacji kodeksu spółek handlowych w zakresie prawa holdingowego. Jednak projekt ten jest jeszcze dyskutowany, więc trudno na obecną chwilę ocenić, czy ostatecznie przyjęte rozwiązania będą odpowiednim odniesieniem z perspektywy prawa konkurencji.

Jako że proponowane przepisy, jeżeli w ogóle je przyjąć, powinny obejmować jedynie przypadki silnego i jednoznacznego oddziaływania, w przepisie należy jasno uwzględnić, że działaniami przedsiębiorcy może kierować tylko jeden niezależny przedsiębiorca. To wykluczy ryzyko nieuzasadnionego stosowania tych przepisów do dwóch lub więcej podmiotów sprawujących wspólną kontrolę nad przedsiębiorcą. Takie rozwiązanie jest spójne z orzecznictwem TSUE. Jednocześnie, Prezes Urzędu wciąż będzie mógł identyfikować na podstawie art. 6aa ust. 1 podmioty kierujące działaniami przedsiębiorców w jednym „łańcuchu kontroli”, czyli np. spółki „matki”, spółki „babki”, itp.

2. Po drugie, proponowane zmiany do art. 6aa ust. 2, poza konsekwentną zmianą sformułowania „wywieranie decydującego wpływu” na sformułowanie „kierowania działaniami” mają na celu doprecyzowanie zakresu postanowienia i usunięcie niejasnych sformułowań, które dawałyby dowolność interpretacyjną. W celu przypisania odpowiedzialności podmiotowi kierującemu działaniami innego przedsiębiorcy, to kierownictwo musi być wiążące, niewątpliwe i oczywiste w związku z naruszeniem. Z tego względu proponujemy zastąpienie sformułowania „co do zasady stosuje się” sformułowaniem „w związku z naruszeniem stosował się” oraz zastąpienie pojęcia „wskazówek” pojęciem „instrukcji”. Bez tych zmian będzie istniało wysokie ryzyko objęcia hipotezą tej normy przypadków, które nie powinny nią być objęte, np. przedsiębiorcy, który zwykle działa zgodnie z zasadami obowiązującymi w grupie kapitałowej, lecz w konkretnym przypadku z powodów oportunistycznych nie zastosował się do wyraźnej polityki compliance. Ponadto sformułowanie „co do zasady” nie jest poprawne w wymiarze stylistycznym, jeśli miałyby ono zostać zawarte w tekście przepisów prawa (a tym bardziej

ustawy). Zwrot „co do zasady” owszem bywa używany w języku literatury prawniczej (w tym antymonopolowej), względnie także w judykaturze, jednakże są to oczywiście opracowania naukowe (doktrynalne) „opisujące” lub „komentujące” określone przepisy (rozwiązania) prawne, co wszak nie oznacza, że zwrot taki można (poprawnie) używać w treści samych aktów normatywnych.

3. Po trzecie, domniemanie prawne, które ma zasadniczy wpływ m.in. na przypisanie odpowiedzialności oraz ciężar dowodu powinno odnosić się do konkretnego pułapu zaangażowania w spółce, podobnie jak domniemanie prawne dotyczące pozycji dominującej z art. 4 pkt 10) ustawy. Ponadto, powinno się ono odnosić do czynnika, od którego zależy decyzyjność, a więc do liczby głosów, a nie udziału w kapitale. W naszej ocenie w świetle celu tego przepisu uzasadniony jest poziom 95%. W związku z brakiem głosów w spółkach osobowych należy zamiast tego wskazać, że komentowany przepis dotyczy sytuacji jedyne go wspólnika. Poza tym odniesienie się do liczby głosów (a nie do „kapitału”) innego przedsiębiorcy jest już de lege lata (słusznie) używane przez ustawodawcę (zob. art. 4 pkt 4 lit. „a” i „d” u.o.k.k.), w których mowa jest o dysponowaniu „większością głosów” na zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu albo w spółce osobowej zależnej, czy też na walnym zgromadzeniu spółdzielni zależnej).

4. Dodatkowo wskazujemy, że w świetle Dyrektywy ECN+ nie jest konieczne wprowadzanie odpowiedzialności osób zarządzających przedsiębiorcy kierującego działaniami innego przedsiębiorcy. Ze względu na quasi-karny charakter odpowiedzialności za naruszenie przepisów u.o.k.k. oraz TFUE, tego rodzaju konstrukcja odpowiedzialności osób zarządzających na zasadzie ryzyka za zawinione działania podmiotów zależnych budzi bardzo poważne wątpliwości na gruncie EKPC (art. 6 ust. 1) oraz Konstytucji (art. 45 ust. 1). W związku z tym poddajemy pod rozagę usunięcie tego ustępu. Jak wspomniano wyżej, prawodawca unijny nie „narzuca” w tej materii wymogu poszerzenia zakresu podmiotowego osób mogących zostać pociągniętych do odpowiedzialności za naruszenia antymonopolowe (w tym poprzez objęcie tym kręgiem także osób zarządzających przedsiębiorcą, który wywarł decydujący wpływ/kierował działaniami innego przedsiębiorcy – „bezpośredniego naruszciciela” (zob. przypadek unormowany w ary. 6 aa ust. 1 oraz art. 9a ust. 1 u.o.k.k.). Zgodnie z motywem 12 zd.2 preambuły do dyrektywy ECN+ nie ma ona zastosowania do „przepisów krajowych przewidujących nakładanie kar administracyjnych na osoby fizyczne, które nie działają na rynku jako niezależne podmioty gospodarcze”. Gdyby jednak art. 6aa ust. 4 u.o.k.k. miał pozostać w ustawie, to osoby takie powinny być wprost wymienione jako objęte wnioskiem leniency w proponowanym art. 113j ust. 1 u.o.k.k.

Propozycja brzmienia przepisu:

a) *wykreślenie tego artykułu*

alternatywnie:

b) 1. W przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 lub art. 101 TFUE, naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca kierujący działaniami tego przedsiębiorcy ~~lub przedsiębiorcy wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę.~~

			<p>2. Wywieranie decydującego wpływu, o którym mowa w ust. 1 Kierowanie działaniami innego przedsiębiorcy zachodzi w sytuacji, gdy pomiędzy przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne i organizacyjne, że przedsiębiorca, którego działania podlegają kierowaniu – którego wywierany jest decydujący wpływ, nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz w związku z naruszeniem stosował się do instrukcji przedsiębiorcy kierującego jego działaniami – eo do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ.</p> <p>3. Domniemywa się, że przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ, o którym mowa w ust. 1, jeżeli przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ kieruje działaniami innego przedsiębiorcy, jeżeli jest jedynym współnikiem tego przedsiębiorcy lub posiada co najmniej 95% głosów na zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu posiada cały lub prawie cały kapitał przedsiębiorcy, na którego wywiera decydujący wpływ.</p> <p>4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do osób zarządzających przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ stosuje się art. 6a.</p>	
18.	art. 7 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa] W celu zapewnienia spójności systemu polskiego prawa konkurencji, jeśli art. 6aa zostanie wprowadzony, to należy również wprowadzić odpowiadający mu przepis, zgodnie z którym zakaz zwierania porozumień ograniczających konkurencję nie dotyczy porozumień pomiędzy przedsiębiorcą kierującym działaniami innych przedsiębiorców oraz przedsiębiorców podlegających jego kierownictwu. Wobec tego proponujemy wprowadzenie do u.o.k.k. nowego art. 7 ust. 1 pkt 3) przewidującego takie wyłączenie. Zgodnie z prawem unijnym, wyłączenie to powinno dotyczyć wszelkiego rodzaju porozumień, tzn. właściwy dla porozumień bagatelnych (de minimis) brak takiego wyłączenia w odniesieniu do najpoważniejszych naruszeń prawa ochrony konkurencji (hardcore restrictions) nie powinien znaleźć zastosowania. Konieczna byłaby więc redakcyjna zmiana w ust. 3 art. 7.</p> <p>Propozycja brzmienia przepisu: Art. 7. 1. Zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, nie stosuje się do porozumień zawieranych między:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) konkurentami - jeżeli ich łączny udział w rynku właściwym, którego dotyczy porozumienie, nie przekracza 5%; 2) przedsiębiorcami, którzy nie są konkurentami - jeżeli udział żadnego z nich w rynku właściwym, którego dotyczy porozumienie, nie przekracza 10%; 3) przedsiębiorcą kierującym działaniami innego przedsiębiorcy lub innych przedsiębiorców a przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami podlegającymi jego kierownictwu, a także między przedsiębiorcami podlegającymi kierownictwu jednego przedsiębiorcy. <p>2. Zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, nie stosuje się również, w przypadku gdy udziały w rynku właściwym określone w ust. 1 nie zostały przekroczone o więcej niż dwa punkty procentowe w okresie dwóch kolejnych lat kalendarzowych w czasie trwania porozumienia.</p> <p>3. Przepisów ust. 1 pkt 1-2 i 2 nie stosuje się do przypadków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i 7.</p>	Uwaga nieuwzględniona – porozumienie między takimi przedsiębiorcami już obecnie nie ogranicza konkurencji. Art. 7 dotyczy udziałów a nie powiązań.

19.	art. 9a u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa] Zakres i uzasadnienie zmian do art. 9a są takie same, jak do art. 6aa. Dodatkowo, w celu zwiększenia przejrzystości ustawy proponujemy zrezygnowanie z powtarzania in extenso art. 6aa ust. 2 i 3, lecz odesłanie do tych przepisów.</p> <p>Propozycja brzmienia przepisu:</p> <p>1. W przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu określonego w art. 9 ust. 1 lub art. 102 TFUE, naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę kierujący działaniami tego przedsiębiorcy. Art. 6aa ust. 2 i 3 stosuje się.</p> <p>2. Wywieranie decydującego wpływu, o którym mowa w ust. 1 zachodzi w sytuacji gdy pomiędzy przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne i organizacyjne, że przedsiębiorca, na którego wywierany jest decydujący wpływ, nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ.</p> <p>3. Domniemywa się, że przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ, o którym mowa w ust. 1, jeżeli przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ posiada cały lub prawie cały kapitał przedsiębiorcy, na którego wywiera decydujący wpływ.</p>	Patrz uwagi do uwagi SPK pkt 17. W zakresie odesłania – do ewentualnego uwzględnienia z RCL na KP po nadaniu ostatecznego brzmienia przepisom.
-----	---------------------	---	--	--

20.	art. 1 pkt 4 i 5 projektu ustawy – dodane art. 6aa i art. 9a w ustawie	Międzynarodowa Izba Handlowa w Polsce ICC Polska	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa]</p> <p>1. Projekt nowelizacji przewiduje wprowadzenie do Ustawy oklik nowej kategorii podmiotów ponoszących odpowiedzialność antymonopolową z tytułu naruszenia art. 6, art. 9 uoklik oraz art. 101 i 102 TFUE, a to przedsiębiorcy lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ na innego przedsiębiorcę, który to inny przedsiębiorca dopuścił się naruszenia ww. przepisów. Wywieranie decydującego wpływu ma być domniemywane w przypadku posiadania przez przedsiębiorcę całego lub prawie całego kapitału przedsiębiorcy, na którego wywierany jest decydujący wpływ. W pozostałych przypadkach rozstrzygające ma być, czy zachodzi sytuacja, gdy pomiędzy przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne i organizacyjne, że przedsiębiorca, na którego wywierany jest decydujący wpływ, nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ. Równocześnie osoby zarządzające przedsiębiorcą wywierającym decydujący wpływ mają podlegać odpowiedzialności indywidualnej na podstawie art. 6a uoklik.</p> <p>2. Z uzasadnienia Projektu wynika, że powyżej zarysowane zasady odpowiedzialności mają odnosić się nie tylko do spółki-matki w relacji ze spółką-córką, ale także do „spółki-babki” i kolejnych podmiotów wywierających decydujący wpływ. Ma to wynikać z przyjętego w prawie UE sposobu postrzegania podmiotów gospodarczych jako „przedsiębiorstwa”, jednego podmiotu, bez względu na jego strukturę korporacyjną. W uzasadnieniu Projektu wskazano nadto, że odpowiedzialność przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ na innego przedsiębiorcę ma być niezależna od kwestii winy, świadomości naruszenia, czy udziału w nim – organ badać będzie jedynie charakter powiązań między przedsiębiorcami.</p> <p>3. Proponowane przepisy wychodzą istotnie poza to, co wymagane jest na gruncie Dyrektywy ECN+, a nadto posługują się nieostryimi pojęciami, których stosowanie w praktyce może wywoływać niejasności, a także źle wpłynąć na kulturę korporacyjną, wymagając daleko idącej ingerencji spółek-matek w działalność spółek-córek, oraz na sytuację dużych przedsiębiorców w Polsce.</p> <p>4. Należy zauważyć, że Dyrektywa ECN+ odnosi się w sposób wyraźny jedynie do naruszeń unijnego prawa konkurencji, a nie do prawa krajowego. Proponowana regulacja, która przewiduje rozszerzenie odpowiedzialności w ramach struktury korporacyjnej także za naruszenia stricte krajowego prawa konkurencji, nie znajduje więc uzasadnienia w brzmieniu dyrektywy. W szczególności jej motyw 46 oraz art. 13 ust. 1 w zw. z ust. 5 dotyczą naruszenia przepisów TFUE, a nie prawa krajowego. Można z tego wywodzić, że rozszerzenie odpowiedzialności antymonopolowej na podmioty w ramach grupy kapitałowej motywowane było tym, aby skuteczniej walczyć z naruszeniami, które negatywnie oddziałują na sytuację na rynku wewnętrznym UE, jako że wpływają na handel między państwami członkowskimi (co stanowi przesłankę bezpośredniego stosowania przez krajowe organy ochrony konkurencji art.</p>	<p>Ad. 6. Uwaga nieuwzględniona – obecnie już w postępowaniach na podstawie 101 i 102 TFUE mamy już możliwość stosowania koncepcji SEU. W zakresie postępowań prowadzonych w sprawie naruszeń art. 6 i 9 uoklik pojawiają się wątpliwości. W celu zapewnienia jednolitości stosowania przepisów należy umożliwić stosowanie koncepcji SEU w tych postępowaniach.</p> <p>Ad. 12. Uwaga uwzględniona w zakresie usunięcia wyrazów „co do zasady”, w pozostałym zakresie nieuwzględniona – zostało zaproponowane nowe brzmienie przepisu</p> <p>Ad. 15. Uwaga nieuwzględniona – TSUE w swoim orzecznictwie posługuje się kryterium większości kapitału. Nowa propozycja brzmienia przepisu – 90% kapitału.</p> <p>Ad. 16. Uwaga nieuwzględniona – taka przesłanka byłaby niezgodna z orzecznictwem TSUE.</p> <p>Ad. 17. Uwaga nieuwzględniona – regulację należy rozumieć również w ten sposób, że przedsiębiorcą wywierającym decydujący wpływ jest, w przypadku spółki „córki”, nie tylko spółka „matka” lecz również spółka „babka” i kolejne spółki wywierające na nie decydujący wpływ..</p> <p>Ad 18. Uwaga nieuwzględniona</p>
-----	--	---	---	--

101 i 102 TFUE). Takiego uzasadnienia brak natomiast w przypadku czysto krajowych naruszeń.

5. Na gruncie art. 101 i 102 TFUE unijny ustawodawca posługuje się istotnie pojęciem „przedsiębiorstwa”. Taka terminologia jest konsekwentnie stosowana w historii unijnego prawa konkurencji i na gruncie orzecznictwa Trybunału wypracowano jasne zasady interpretacji tego pojęcia. Pojęcie „przedsiębiorstwa” ma natomiast na gruncie polskiego prawa całkowicie odmienne znaczenie, kojarzone z regulacją kodeksu cywilnego i niepowiązane z prawem konkurencji. Przenoszenie tej koncepcji do polskiego prawa konkurencji, które posługiwało się dotąd i będzie posługiwać się dalej pojęciem „przedsiębiorcy”, będzie wywoływało wiele trudności, szczególnie że proponowane zmiany nie prowadzą do zastąpienia dotychczasowego adresata przepisów uokik pojęciem przedsiębiorstwa, ale do punktowego zastosowania tej koncepcji (nawet nie samego pojęcia – to pojawia się wyłącznie w uzasadnieniu Projektu nowelizacji).

6. Mając na uwadze powyżej sformułowane uwagi (pkt. 4 i 5), należałoby postulować ograniczenie projektowanych przepisów do odpowiedzialności przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ na przedsiębiorcę, który dopuścił się równocześnie naruszenia krajowego prawa antymonopolowego i art. 101 bądź 102 TFUE, tj. przypadków, gdy zupełnie zasadne będzie odwoływanie się bezpośrednio do unijnego dorobku orzeczniczego i gdy spełniona będzie przesłanka wpływu na handel między państwami członkowskimi. Takie podejście do zagadnienia będzie odpowiadało Dyrektywie ECN+.

7. Krytycznie odnieść należy się dalej do brzmienia projektowanego art. 6aa i 9a uokik, które miałyby wprowadzać do ustawy koncepcję przedsiębiorstwa. Po pierwsze, nie można uznać za prawidłową technikę legislacyjną wprowadzenie de facto definicji legalnej wywierania decydującego wpływu poprzez recypowanie do ustawy wypracowanej na gruncie orzecznictwa TSUE metodyki przypisywania odpowiedzialności antymonopolowej spółce-matce za naruszenie, którego dopuściła się spółka-córka (ang. parental liability). Należy zauważyć, że o ile sama możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności antymonopolowej także spółki-matki za działania spółki-córki wydaje się być już przesądzona, to orzecznictwo TSUE dotyczące tego, w jaki sposób ustalić, czy między podmiotami istnieje taka relacja, która uzasadniałaby rozszerzenie odpowiedzialności nie wydaje się być bynajmniej utrwalone. Podejście do tej kwestii ewoluowało w orzecznictwie (zob. M. Król-Bogomilska, Zwalczanie karteli w prawie antymonopolowym i karnym, 2013, s. 123 i n.). Szczególne kontrowersje związane są z zastosowaniem domniemania wywierania decydującego wpływu oraz pytaniem o potrzebę brania pod uwagę także dodatkowych czynników wskazujących na istnienie bądź brak takiego decydującego wpływu. W świetle powyższego krytycznie ocenić należy wprowadzenie do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów koncepcji odwołującej się do najbardziej surowego nurtu orzecznictwa TSUE.

8. Dalej należy zauważyć, że proponowane brzmienie art. 6aa oraz art. 9a uokik jest nieostre w tak znacznym stopniu, iż można postrzegać je jako wadliwe z punktu widzenia

prawidłowej techniki legislacyjnej i zasady państwa prawa. Chodzi tu po pierwsze o art. 6aa ust. 3 i art. 9a ust. 3, które istnienie decydującego wpływu nakazują wywodzić z posiadania całego lub prawie całego kapitału innego przedsiębiorcy. Należy zauważyć, że pojęcie „prawie całego kapitału” jest zupełnie nieostre i winno zostać usunięte z proponowanego brzmienia przepisów. O ile na gruncie unijnego orzecznictwa, które posługuje się w większym stopniu wykładnią celowościową i argumentacją odwołującą się do efektywności prawa konkurencji, taka definicja bywała w istocie stosowana, choć też nie zawsze, to orzecznictwo to uznać należy za co najmniej kontrowersyjne. Nie ulega też wątpliwości, że w polskim systemie prawa, w którym wykładnia literalna ma pierwszeństwo, tak nieostre pojęcie będzie prowadziło do wielkich trudności interpretacyjnych. Czy bowiem posiadanie np. 75% albo 85% kapitału innego przedsiębiorcy będzie już prawie całym kapitałem, czy może przesłanka ta będzie spełniona dopiero przy 95 %? Pozostawienie oceny tej kwestii w zakresie uznania organu administracji otwierałoby drogę do dowolności oceń. O ile więc w ogóle w ww. przepisach konieczne byłoby zastosowanie domniemania, to powinno być ono ograniczone wyłącznie do przypadków posiadania przez przedsiębiorcę 100% kapitału w innym przedsiębiorcy. We wszystkich pozostałych przypadkach organ winien znaleźć dodatkowe argumenty za istnieniem decydującego wpływu. Nie powinno to przecież – w razie posiadania prawie całego kapitału innego przedsiębiorcy – stanowić istotnego problemu dla Prezesa UOKiK.

9. Brak precyzji jest także wadą proponowanego brzmienia art. 6aa ust. 2 i art. 9a ust. 2, które definiują wywieranie decydującego wpływu poprzez odwołanie do takich powiązań ekonomicznych, prawnych i organizacyjnych, że przedsiębiorca, na którego wywierany jest decydujący wpływ, nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek innego przedsiębiorcy.

10. Należy w tym kontekście zauważyć po pierwsze, że w definicji tej zagubił się całkowicie element posiadania przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ istotnego udziału w kapitale innego przedsiębiorcy. Choć wynika to z istoty pojęcia przedsiębiorstwa jako jednego organizmu gospodarczego (ang. single economic entity), i zapewne można by to wyprowadzić z „powiązań ekonomicznych, prawnych i organizacyjnych”, to konieczność istnienia takiego powiązania kapitałowego nie została wyrażona jednoznacznie w brzmieniu analizowanej definicji. W efekcie nie można by całkowicie wykluczyć ryzyka budowania koncepcji wywierania decydującego wpływu także na podmioty nienależące do jednej grupy kapitałowej, ale powiązane silnymi więzami ekonomicznej współpracy np. na zasadzie franczyzy. Byłoby to jednak nie tylko całkowicie sprzeczne z unijnym pierwowzorem i koncepcją rozszerzenia odpowiedzialności w strukturze korporacyjnej, ale byłoby także systemowo nie do pogodzenia z całym dorobkiem prawa konkurencji. W szczególności próba budowania koncepcji jednego organizmu obejmującego podmioty niepowiązane kapitałowo, a jedynie więzami ekonomicznymi, prawnymi i organizacyjnymi, stałaby w jawnej sprzeczności z niekwestionowanymi zasadami oceny porozumień wertykalnych. Podstawowe założenia w tym obszarze zostałyby bowiem zanegowane, jeżeli wprowadzono by koncepcję, iż podmioty niepowiązane kapitałowo i pozostające w relacji wertykalnej mogłyby być postrzegane jako

jeden organizm gospodarczy. Z tej przyczyny należy postulować, by definicję w art. 6aa ust. 2 oraz art. 9a ust. 2 uokk uzupełnić o wyjściowy punkt analizy wywierania decydującego wpływu, a to istnienie pomiędzy ocenianymi przedsiębiorcami powiązań kapitałowych na poziomie wskazującym na zależność przedsiębiorcy od drugiego przedsiębiorcy. Możliwe byłoby tu odwołanie się do znanej już ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów koncepcji przedsiębiorcy dominującego (art. 4 pkt 3 uokik), kontroli (art. 4 pkt 4 uokik) bądź grupy kapitałowej (art. 4 pkt 14).

11. Odnosząc się dalej do definicji wywierania decydującego wpływu, należy zauważyć, że ostatnia część definicji (podkreślona) powoduje znaczne poszerzenie zakresu możliwych przypadków stwierdzenia wywierania decydującego wpływu na innego przedsiębiorcę. Wydaje się, że w przypadku, w którym przedsiębiorca jedynie co do zasady stosuje się do wskazówek innego przedsiębiorcy, zachowuje on taki zakres swobody, który winien właśnie wykluczać przyjęcie wywierania na niego decydującego wpływu. W tym właśnie bowiem obszarze swojej swobody może dopuszczać się działań sprzecznych z prawem konkurencji. Przy obecnym brzmieniu proponowanego przepisu organ będzie mógł natomiast zawsze wskazać, że brak przestrzegania przez przedsiębiorcę wskazówek przedsiębiorcy wywierającego (rzekomo) decydujący wpływ nie stanowił zasady i nie może być podstawą do zanegowania wywierania decydującego wpływu ani też do obalenia domniemania w sytuacji posiadania przez danego przedsiębiorcę 100% udziału w kapitale innego przedsiębiorcy. Biorąc pod uwagę surowość kar antymonopolowych oraz administracyjno-karny charakter postępowania antymonopolowego, niezbędne jest zagwarantowanie precyzji przesłanek rozstrzygających o odpowiedzialności – dotyczy to zarówno tej definicji jak i podstawy dla domniemania wywierania decydującego wpływu, omówionego powyżej.

12. W świetle powyższego postulujemy następującą zmianę brzmienia art. 6aa ust. 2 i art. 9a ust. 2:

*"Wywieranie decydującego wpływu, o którym mowa w ust. 1, zachodzi w sytuacji gdy pomiędzy przedsiębiorcami **należącymi do jednej grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 19** istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne i organizacyjne, że przedsiębiorca, na którego wywierany jest decydujący wpływ, nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz ~~eo de zasady~~ stosuje się do wskazówek udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ."*

13. Dostrzec tu należy, iż usunięcie słów „co do zasady” nie spowoduje bynajmniej, że organ nie będzie mógł stwierdzić wywierania decydującego wpływu, gdy tylko zostanie wykazane, że dany przedsiębiorca raz, w błahej sprawie, nie wykonał wskazówek przedsiębiorcy potencjalnie wywierającego na niego decydujący wpływ. Ocena tej przesłanki będzie bowiem miała charakter całościowy i tego typu detale w przypadkach rzeczywistego wywierania decydującego wpływu na innego przedsiębiorcę nie będą mogły wpłynąć na ostateczną ocenę.

14. Należy dalej zauważyć, że względy pewności prawa a także znana projektodawcy (Hbo wspomniana w uzasadnieniu Projektu) trudność w obaleniu domniemania wywierania

decydującego wpływu wymagałyby uzupełnienia projektowanej regulacji o otwarty katalog przypadków, które pozwalałyby na obalenie tego domniemania. Dotyczyłoby to naturalnie wyłącznie takich przypadków, w których organ nie dysponowałby jednoznacznym dowodem, iż przedsiębiorca wiedział bądź wręcz zlecił dokonanie naruszenia przez swoją spółkę zależną.

15. Do rozważenia byłoby tu m.in. odwołanie się do tych samych, wspomnianych powyżej przesłanek, które miałyby uzasadnić istnienie decydującego wpływu w przypadku niższego udziału w kapitale innego przedsiębiorcy niż 100%, jednak zanegowanych, a zatem wskazujących na istnienie swobody decyzyjnej w zakresie określania swojego zachowania na rynku. Podstawą do obalenia domniemania z art. 6aaa ust. 3 i art. 9a ust. 3 winno być nadto postępowanie przedsiębiorcy wyraźnie wbrew poleceniu spółki-matki w odniesieniu do konkretnego przedsięwzięcia bądź kroku rynkowego. W takim razie mielibyśmy bowiem do czynienia z przypadkiem ewidentnego ekscesu po stronie przedsiębiorcy, na którego miałby być rzekomo wywierany wpływ, gdyż do naruszenia doszłoby pomimo jednoznacznego polecenia powstrzymania się od określonego działania. Ciężar dowodu spoczywałby tu naturalnie na przedsiębiorcy. Organowi pozostawiono by natomiast możliwość oceny, czy polecenie powstrzymania się od angażowania w określoną praktykę miało charakter rzeczywisty i nie stanowiło jedynie „zasłony dymnej”.

16. Pozytywne efekty dla krzewienia prokonkurencyjnych postaw mogłoby przynieść nadto ujęcie w takiej otwartej liście podstaw obalenia domniemania **posiadania w strukturze korporacyjnej prawidłowo działającego, a nie jedynie fasadowego, systemu complinace**, np. opartego na współpracy z zewnętrznym podmiotem (audytorem, doradcami, zewnętrznymi kancelariami specjalizującymi się w prawie konkurencji), który nastawiony byłby na zapobieganie naruszeniom prawa konkurencji przez podmioty działające w strukturze korporacyjnej i był rzeczywiście realizowany np. poprzez compliance oficerów, regularne szkolenia oraz wdrożenie polityki zera tolerancji dla naruszeń prawa konkurencji.

17. Wracając do generalnych spostrzeżeń na gruncie projektowanego art. 6aa i 9a uokik, należy jeszcze wskazać, że niejasne jest odwoływanie się w projektowanych przepisach do większej liczby „przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ” w alternatywie do jednego. Jak się zdaje, intencją projektodawcy mogło być tu wyrażenie w ten sposób woli sięgnięcia „wyżej” w strukturze korporacyjnej (do spółki-babki i kolejnych podmiotów). Jeżeli w istocie taki był zamiar projektodawcy, to sposób wyrażenia tej koncepcji nie jest szczególnie udany. Obecne brzmienie przepisu można by bowiem interpretować w ten sposób, że chodzi o sytuację, gdy równocześnie na jednego przedsiębiorcę decydujący wpływ wywiera więcej niż jeden przedsiębiorca, niekoniecznie powiązany w strukturze korporacyjnej z drugim przedsiębiorcą również wywierającym decydujący wpływ. Byłoby to jednak sprzeczne z samą ideą wywierania decydującego wpływu i koncepcją przedsiębiorstwa – jeżeli dwóch lub więcej niepowiązanych przedsiębiorców ma wpływ na jednego innego przedsiębiorcę, to trudno w takiej sytuacji przyjmować, że którykolwiek z nich ma wpływ decydujący. Powyższe ponownie pokazuje, iż definicja wywierania decydującego wpływu w projektowanym art. 6aa ust. 2 oraz art. 9a ust. 2 wymaga doprecyzowanie poprzez jednoznaczne wskazanie, że o takiej

relacji może być mowa jedynie wówczas, gdy między przedsiębiorcami istnieją powiązania kapitałowe.

18. Należy w końcu wskazać, iż przewidziana w projektowanym art. 6aa ust. 4 odpowiedzialność osobista osób zarządzających przedsiębiorcy, który wywiera decydujący wpływ na innego przedsiębiorcę, winna zostać całkowicie usunięta z projektu nowelizacji z uwagi na daleko idącą sprzeczność tej regulacji z zasadą odpowiedzialności indywidualnej.

19. Skoro przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ odpowiadać ma – zgodnie z uzasadnieniem Projektu - nie za naruszenie przez siebie przepisów ustawy, ale de facto za działanie innego przedsiębiorcy, który pozostaje z nim w określonej relacji, to rozciąganie indywidualnej odpowiedzialności antymonopolowej także na osoby zarządzające przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ stanowiłoby obciążenie ich odpowiedzialnością blisko absolutną. To, czy będą odpowiadać osobiście, będzie zależne od okoliczności od nich niezależnych. Art. 6a uokik dla przypisania odpowiedzialności osobie zarządzającej wymaga wprawdzie stwierdzenia umyślności dopuszczenia przez jej działania bądź zaniechania do naruszenia zakazu porozumień przez zarządzanego przedsiębiorcę. Niemniej nie trudno sobie wyobrazić, że z uwagi na wprowadzenie jednoznacznej dyspozycji o istnieniu podstawy do karania także osób zarządzających przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ, art. 6a będzie interpretowany w związku z art. 6aa ust. 4 w taki sposób, że umyślność dopuszczenia działaniem lub zaniechaniem do naruszenia zakazu porozumień przez przedsiębiorcę będzie rozszerzająco interpretowana i odnoszona do zaniechania podjęcia działań udaremniających naruszenie bądź do specyficznej winy w nadzorze nad spółką-córką. Z tych przyczyn niezbędne jest usunięcie z projektu podstawy do karania osób zarządzających przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ za naruszenia popełnione przez przedsiębiorcę, na którego wpływ jest wywierany.

20. Dodać tu trzeba, że w przypadku, w którym organ dysponował będzie dowodami na bezpośrednie dopuszczenie się praktyk ograniczających konkurencję przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ na innego przedsiębiorcę, będzie istniała możliwość ukarania osób zarządzających już na podstawie art. 6a uokik bez potrzeby odwoływania się do krytykowanego tu odesłania w projektowanym art. 6aa ust. 4 uokik. Usunięcie więc tego przepisu nie spowoduje więc, by osoby zarządzające w spółkach-matkach mogły uniknąć odpowiedzialności antymonopolowej, jeżeli ich działania bądź zaniechania doprowadziłyby do bezpośredniego naruszenia przez zarządzanego przez nie przedsiębiorcę prawa konkurencji.

21.	art. 1 pkt 4 i 5 projektu ustawy – dodane art. 6aa i art. 9a w ustawie	Konfederacja Lewiatan	<p>Projektowana regulacja wprowadza zasadę automatycznego naruszenia prawa przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ na jednostkę, która dopuściła się naruszenia prawa. Rozwiązanie takie nie odpowiada orzecznictwu wskazanemu w treści Projektu. Zgodnie ze wskazanym w uzasadnieniu Projektu wyrokiem Sądu z 14.07.2011 r. w sprawie T-190/06 Total SA i Elf Aquitaine SA p. Komisji:</p> <p>„Zachowanie spółki zależnej można przypisać spółce dominującej między innymi w przypadku, gdy mimo posiadania odrębnej podmiotowości prawnej spółka zależna nie określa w sposób autonomiczny swojego zachowania rynkowego, lecz stosuje zasadniczo instrukcje dawane jej przez spółkę dominującą, w szczególności z uwzględnieniem więzów ekonomicznych, organizacyjnych i prawnych łączących oba te podmioty prawa. Jest tak dlatego, że w tego rodzaju sytuacji spółka dominująca i jej spółka zależna są częścią tej samej jednostki gospodarczej, a tym samym tworzą jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 81 WE, co pozwala Komisji na skierowanie decyzji nakładającej grzywny do spółki dominującej, bez konieczności ustalania jej bezpośredniego zaangażowania w naruszenie”.</p> <p>Innymi słowy, wskazane orzecznictwo nie kreuje automatyzmu określonego w projektowanym art. 6aa Ustawy oraz art. 9a Ustawy. Wskazuje ono na konieczność realnego zaistnienia relacji („[...] spółka zależna nie określa w sposób autonomiczny swojego zachowania rynkowego, lecz stosuje zasadniczo instrukcje dawane jej przez spółkę dominującą [...]”), co wyklucza automatyzm określony w projektowanym art. 6aa ust 2 Ustawy oraz projektowanym art. 9a ust. 2 Ustawy zawarty w definicji „wywierania decydującego wpływu” („[...] przedsiębiorca, na którego wywierany jest decydujący wpływ, nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ [...]”).</p> <p>Definicja określona w projektowanym art. 6aa ust 2 Ustawy oraz projektowanym art. 9a ust. 2 Ustawy obarczona jest błędem określonym jako błędne koło w definiowaniu: definiuje wywieranie decydującego wpływu poprzez odwołanie się do wywierania decydującego wpływu. W efekcie trudno jest zrozumieć sens projektowanych przepisów, co rzutuje na niejasność stosowania tak poważnej instytucji jak ta określona w projektowanym art. 6aa Ustawy oraz art. 9a Ustawy. Również definicja posiadania „prawie całego” kapitału jest niejasna i wymaga doprecyzowania poprzez wskazanie procentowe (np. powyżej 90%).</p> <p>W efekcie wskazana jest rewizja projektowanych przepisów, oparcie konstruowanej odpowiedzialności o zasadę winy lub chociażby wskazanie okoliczności wyłączającej odpowiedzialność. Dodatkowo konieczne jest wprowadzenie zasady odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy, który dopuścił się naruszeń wobec przedsiębiorcy ukaranego z tego tytułu.</p> <p>Należy również negatywnie ocenić posłużenie się w projektowanym art. 6aa ust. 3 Ustawy pojęciem niedookreślonym „prawie cały kapitał przedsiębiorcy”, jak również nieznanym polskiemu prawu pojęciem „posiadania kapitału”. Ta sama uwaga dotyczy projektowanego art. 9a ust. 3 Ustawy.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona – Brzmienie przepisu zostało zmienione, zaproponowano próg 90%. Ponadto, w art. 88 ust. 3a wskazano w jakich przypadkach wszczyna się postępowanie również wobec przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ. Szczegółowe wyjaśnienia w uzasadnieniu.</p> <p>W zakresie oparcia odpowiedzialności o zasadę winy – uwaga nieuwzględniona – w prawie UE nie ma takiego wymogu.</p>
-----	--	------------------------------	--	--

22.	art. 1 pkt 4 projektu ustawy – dodane art. 6aa w ustawie	Polska Izba Handlu PIH	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa]</p> <p>Projektowany art. 6aa Ustawy wprowadza zasadę, zgodnie z którą za winnego naruszenia zakazów określonych w art. 6 ust. 1 lub art. 101 TFUE uznaje się – poza przedsiębiorcą, który je naruszył – także przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, którzy wywierają na niego decydujący wpływ. Pojęcie „wywierania decydującego wpływu” zostało zdefiniowane w art. 6aa ust. 2, zgodnie z którym zachodzi ono „w sytuacji gdy pomiędzy przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne i organizacyjne, że przedsiębiorca, na którego wywierany jest decydujący wpływ, nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ”.</p> <p>Projektowany art. 6aa Ustawy w obecnym brzmieniu zdaje się nie uwzględniać specyfiki związków przedsiębiorców, do których przynależność, ze względu na wynikające z niej powiązania charakterystyczne dla tego typu zrzeczeń, może być kwalifikowana jako sensu largo „wywieranie decydującego wpływu”.</p> <p>W celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, w związku ze specyfiką relacji łączących związki i ich członków, a także naturą mandatu, jakim dysponują związki przedsiębiorców do reprezentowania interesów zrzeszonych w nich podmiotów, postulujemy doprecyzowanie tego przepisu przez jednoznaczne wyłączenie tych relacji z zakresu definicji zawartej w art. 6aa ust. 2:</p> <p>w projektowanym art. 6aa po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:</p> <p><i>„2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do powiązań pomiędzy przedsiębiorcami i związkami przedsiębiorców.”</i></p>	Uwaga nieuwzględniona - Zrzeszenie się w związku ma charakter dobrowolny, nie stanowi więc wywierania decydującego wpływu. Celem zrzeszenia się w związku nie jest uzyskanie kontroli nad innymi podmiotami w nim zrzeszonymi.
-----	--	-------------------------------	--	--

23.	art. 1 pkt 4 i 5 projektu ustawy – dodane art. 6aa i art. 9a w ustawie	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczeg o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>Art. 1 pkt 4 projektu. Praktyka polegająca na nakładaniu sankcji na przedsiębiorcę dominującego za naruszenie, którego dopuścił się przedsiębiorca zależny, mimo że jest stosowana na poziomie unijnym, nie ma swojego odpowiednika w polskim prawie ochrony konkurencji.</p> <p>Na wstępie należy zaznaczyć, że pojęcie wywierania decydującego wpływu z projektowanych art. 6aa ust. 2 u.o.k.k oraz art. 9a ust. 2 u.o.k.k. jest szersze niż odpowiedzialność określona w art. 13 ust. 5 dyrektywy 2019/1. Wskazany artykuł dyrektywy 2019/1 mówi o nakładaniu kar jedynie na spółki dominujące (parent companies). Propozycja zawarta w projekcie obejmuje tym samym sytuacje, które nie sprowadzają się do relacji spółka matka - spółka córka, można do nich zaliczyć również umowy agencyjne, odpowiedzialność za działania podwykonawcy, a także każde powiązanie między przedsiębiorcami, które spełni przesłanki projektowanego art. 6aa ust. 2 u.o.k.k. Definicja wywierania decydującego wpływu jest na tyle szeroka, że potencjalnie może objąć nawet relacje wynikające z umowy franczyzy, w której franczyzodawca, mimo braku oczywistych powiązań, na podstawie zawartej umowy, faktycznie decyduje o sposobie prowadzenia działalności gospodarczej przez franczyzobiorców, którzy całą swoją działalność opierają na takim modelu współpracy.</p> <p>Domniemanie zawarte w projektowanych art. 6aa ust. 3 u.o.k.k. oraz art. 9a ust. 3 u.o.k.k. odwraca ciężar dowodu, przenosząc go z organu na przedsiębiorcę. Zgodnie z projektowanym przepisem przedsiębiorca będzie musiał udowodnić, że nie wywiera decydującego wpływu na innego przedsiębiorcę, co w praktyce może być zadaniem prawie niemożliwym. Wprowadzenie domniemania z góry zakłada odpowiedzialność (niezależnie od winy) przedsiębiorcy dominującego za antykonkurencyjne działania przedsiębiorcy zależnego i może skutkować nałożeniem na niego dotkliwej, biorąc pod uwagę sposób liczenia, kary pieniężnej. Ponadto projektodawca nie wskazał żadnych okoliczności, na które przedsiębiorca dominujący może się powołać, aby uniknąć odpowiedzialności za działania przedsiębiorcy zależnego. Przykładowo przez wykazanie, że obiektywne okoliczności danej sprawy uniemożliwiają przypisanie mu odpowiedzialności z uwagi na podjęte przez niego działania o charakterze ostrożnościowo-prewencyjnym, mające na celu zapobieżenie naruszeniu. Przy tym decydując, jakie zachowania powinny być wzięte pod uwagę, jako okoliczności wyłączające winę lub możliwość przypisania odpowiedzialności, projektodawca nie powinien wymagać od spółki dominującej złożenia zawiadomienia o naruszeniu reguł konkurencji przez spółkę zależną. Nie można wymagać od przedsiębiorcy złożenia dowodów, które go obciążają, pozostaje to w sprzeczności z zasadą wolności od samooskarżenia. Ponadto, poza działaniami natury ogólnej (np. wdrożenie polityki compliance) większe znaczenie powinny mieć podjęte przez przedsiębiorcę działania mające bezpośredni związek z zarzucanym naruszeniem.</p> <p>W projektowanym przepisie przedsiębiorca, który nie jest w stanie wzruszyć domniemania, może zwolnić się z odpowiedzialności jedynie przez udowodnienie, że spółka zależna nie dopuściła się naruszenia. Przypisanie odpowiedzialności przedsiębiorcy w takiej sytuacji nie spełnia podmiotowych przesłanek nałożenia kary.</p> <p>Konstrukcja odpowiedzialności przedsiębiorcy dominującego oparta o wskazane domniemanie przeczy zasadom przypisania odpowiedzialności w polskim prawie ochrony konkurencji, wśród których należy wymienić m.in. zasadę winy, zasadę osobistej odpowiedzialności, oraz zasadę in</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wywieranie decydującego wpływu – zaproponowano nowe brzmienie przepisu</p> <p>Wprowadzenie odpowiedzialności w sposób sugerowany przez wnioskodawcę w sytuacji wydawania przez Prezesa UOKiK decyzji opartych na przepisach unijnych i polskich prowadziłoby w konsekwencji do wydawania decyzji z jedną karą. Koncepcja SEU będzie miała w praktyce zastosowanie raczej do sytuacji z elementem transgranicznym (ponieważ tylko duże podmioty działające na kilku rynkach będą w stanie wytworzyć takie powiązania).</p>
-----	--	--	---	---

			<p>dubio pro reo. Prezes Urzędu może nałożyć karę pieniężną tylko na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia i można przypisać mu winę (umyślną lub nieumyślną). W przypadku przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ przypisanie odpowiedzialności może opierać się o wykazanie zaniedbania lub świadomego działania po jej stronie. Zasada winy ma solidne podstawy i odgrywa ważną rolę w polskim prawie ochrony konkurencji. Z tego względu nie może być pominięta.</p> <p>Uwzględniając powyższe argumenty proponujemy wykreślenie art. 6aa ust. 3 u.o.k.k. oraz art. 9a ust. 3 u.o.k.k. z projektu.</p>	
24.	art. 1 pkt 4 i 5 projektu ustawy – dodane art. 6aa i art. 9a w ustawie	POHiD	<p>Zgodnie z proponowanym art. 6aa ust. 1 ustawy „w przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust.1 lub art. 101 TFUE, naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca wywierający wpływ na tego przedsiębiorcę”. Dalej projekt stanowi, że „wywieranie decydującego wpływu zachodzi w sytuacji gdy pomiędzy przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne i organizacyjne, że przedsiębiorca, na którego wywierany jest decydujący wpływ, nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ”. Podobne zapisy przewiduje dodawany art. 9a projektu ustawy.</p> <p>POHiD zdecydowania opowiada się przeciwko automatyzmowi zawartemu w ww. przepisie. Zgodnie z przepisem – w przypadku uznania, że dany podmiot naruszył określony zakaz, automatycznie uważa się, że rzeczony zakaz został naruszony także przez przedsiębiorcę wywierającego wpływ. Takie ujęcie zapisów jest o tyle niewłaściwe, że może prowadzić do nałożenia kary na określony podmiot, który chociaż mógłby ewentualnie zostać uznany za podmiot wywierający wpływ, to nie miał przy tym żadnej wiedzy o danym naruszeniu. Należy przy tym pamiętać, iż projektowane przepisy zakładają również w takich przypadkach nowe zasady obliczania podstawy wymiaru kary – poprzez wliczanie do obrotu nie tylko obrotu przedsiębiorcy, który naruszył określone przepisy, lecz również obrotu przedsiębiorcy wywierającego wpływ.</p> <p>Mając na uwadze powyższe, wnosimy o wykreślenie z projektu ustawy przepisów przewidujących automatyczną odpowiedzialność podmiotów „wywierających wpływ” na przedsiębiorcę, który naruszył określone przepisy.</p>	Uwaga nieuwzględniona - w art. 88 ust. 3a wskazano w jakich przypadkach wszczyna się postępowanie również wobec przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ. Szczegółowe wyjaśnienia w uzasadnieniu. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu dotyczącego wywierania decydującego wpływu.
25.	art. 1 pkt 4 i 5 projektu ustawy – dodane art. 6aa i art. 9a w ustawie	BCC	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa]</p> <p>Wnikliwego namysłu wymagają jeszcze projektowane przepisy art. 6aa i 9aa, które miałyby zostać dodane do uokik. Rozszerzają odpowiedzialność za praktyki ograniczające konkurencję, zdefiniowane odpowiednio a art. 6 i art. 9 uokik, także na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ na przedsiębiorcę-naruszyciela. Biorąc pod uwagę konsekwencje tego rozszerzenia, za zbyt inwazyjne należy uznać nieprecyzyjne, operujące sformułowaniem „prawie cały kapitał”, domniemania statusu przedsiębiorcy wywierającego dominujący wpływ (art. 6aa ust. 3 i art. 9aa ust. 3). Zwraca przy tym uwagę językowa niedoskonałość tych przepisów.</p> <p>To rozszerzenie podstaw odpowiedzialności ma przy tym dotyczyć również osób zarządzających przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ (na wzór art. 6a uokik).</p>	Uwaga uwzględniona – nowe brzmienie przepisu – „90% kapitału”

26.	art. 1 pkt 4 i 5 projektu ustawy – dodane art. 6aa i art. 9a w ustawie	Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców (PFPŻ)	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa - wywieranie decydującego wpływu]</p> <p>Brzmienie nowych przepisów art. 6aa i art. 9a sugeruje, że w przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę określonych zakazów, niejako automatycznie przyjmuje się, że naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę. Takie rozwiązanie może być krzywdzące dla przedsiębiorców mających decydujący wpływ na innego przedsiębiorcę, gdyż do pociągnięcia ich do odpowiedzialności, wg możliwej interpretacji komentowanych przepisów, wystarczające jest ustalenie naruszenia przez przedsiębiorcę co do którego mają decydujący wpływ. Każdy przedsiębiorca działający na rynku powinien być traktowany w taki sam sposób (dotyczy to także przedsiębiorców mających decydujący wpływ na innych przedsiębiorców oraz przedsiębiorców co do których inne podmioty mają decydujący wpływ). Stwierdzenie, że przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ na przedsiębiorcę dopuszcza się naruszenia w zw. z naruszeniem przedsiębiorcy, na którego ma decydujący wpływ, wymaga udowodnienia i nie może pozostawać w sferze domniemań. W powyższym przepisie brakuje sformułowania dotyczącego konieczności ustalenia i udowodnienia winy przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ na innego przedsiębiorcę w przypadku naruszenia określonych zakazów przez tego przedsiębiorcę.</p> <p>Definicja „wywierania decydującego wpływu” rozumiana jest m.in. jako istnienie powiązań ekonomicznych, prawnych i organizacyjnych takiego rodzaju, że spółka zależna nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych jej przez spółkę dominującą, w szczególności z uwzględnieniem więzów ekonomicznych, organizacyjnych i prawnych łączących oba te podmioty. Jest to bardzo szeroka definicja i w praktyce może to powodować nadużycia przy ustalaniu „wywierania decydującego wpływu”.</p> <p>Proponowane zmiany wywołują obawy, gdyż będą mieć zastosowanie do wszystkich przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ. Jak wynika to z uzasadnienia projektu ustawy taka konstrukcja pozwoli na podjęcie działań przez Prezesa UOKiK zarówno w sytuacji, gdy decydujący wpływ wywierać będzie jeden, jak i większa liczba podmiotów. Powyższą regulację można rozumieć również w ten sposób, że przedsiębiorcą wywierającym decydujący wpływ jest, w przypadku spółki „córki”, nie tylko spółka „matka” lecz również spółka „babka” i kolejne spółki wywierające na nie decydujący wpływ.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - w art. 88 ust. 3a wskazano w jakich przypadkach wszczyna się postępowanie również wobec przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ. Szczegółowe wyjaśnienia w uzasadnieniu.</p> <p>Zaproponowano nowe brzmienie przepisu dotyczącego wywierania decydującego wpływu.</p> <p>Regulację należy rozumieć również w ten sposób, że przedsiębiorcą wywierającym decydujący wpływ jest, w przypadku spółki „córki”, nie tylko spółka „matka” lecz również spółka „babka” i kolejne spółki wywierające na nie decydujący wpływ..</p>
-----	--	---	---	---

27.	art. 1 pkt 4 i 5 projektu ustawy – dodane art. 6aa i art. 9a w ustawie	Izba Gospodarki Elektronicznej IGE	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa]</p> <p>Art. 6aa oraz art. 9a Opowiadamy się przeciwko rozwiązaniom przyjętym w projektowanych przepisach. Zgodnie z nimi – w przypadku uznania, że dany podmiot naruszył określony zakaz, automatycznie uważa się, że rzeczony zakaz został naruszony także przez przedsiębiorcę wywierającego wpływ. Takie ujęcie jest o tyle niewłaściwe, że może prowadzić do nałożenia kary na określony podmiot, który chociaż mógłby ewentualnie zostać uznany za podmiot wywierający wpływ, to nie miał przy tym żadnej wiedzy o danym naruszeniu. Należy przy tym pamiętać, iż projektowane przepisy zakładają również w takich przypadkach nowe zasady obliczania podstawy wymiaru kary – poprzez wliczanie do obrotu nie tylko obrotu przedsiębiorcy, który naruszył określone przepisy, lecz również obrotu przedsiębiorcy wywierającego wpływ. Z tego względu projektowane rozwiązania powinny zostać usunięte z Projektu. Mając na uwadze powyższe, należy wniesić o wykreślenie z Projektu przepisów przewidujących automatyczną odpowiedzialność podmiotów „wywierających wpływ” na przedsiębiorcę, który naruszył określone przepisy.</p>	Uwaga nieuwzględniona - w art. 88 ust. 3a wskazano w jakich przypadkach wszczyna się postępowanie również wobec przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ.
28.	art. 1 pkt 4 i 5 projektu ustawy – dodane art. 6aa i art. 9a w ustawie	PGNiG	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa – wywieranie decydującego wpływu]</p> <p>Zwracamy uwagę, że obecna wersja Projektu przewiduje zamieszczenie tożsamej definicji w dwóch różnych jednostkach redakcyjnych (art. 6aa i art. 9a) nowelizowanej Ustawy. Dodatkowo, w definicji kontroli (obecny art. 4 ust. 4 Ustawy) zawarte już zostało pojęcie „wywierania decydującego wpływu”. Co więcej, fakt że ustawa posiada już przepis zawierający zbiór definicji (art. 4 Ustawy) może sugerować, że wywieranie decydującego wpływu zostało zdefiniowane tylko na potrzeby art. 6aa i art. 9a, do których odniesienia nie zawierają wszystkie przepisy ustawy stosujące pojęcie „wywierania decydującego wpływu”.</p> <p>Taki zabieg legislacyjny może budzić wątpliwości co do zakresu rozumienia tego pojęcia na gruncie Ustawy. W obu przypadkach odnosi się on do praktyk istotnie różniących się swoją charakterystyką oraz ich prawnymi skutkami dla naruszających. W przypadku zakazu porozumień mamy bowiem do czynienia z praktyką wymagającą co najmniej zgodnego działania dwóch niezależnych od siebie przedsiębiorców, za którą odpowiedzialność ponosić mogą również osoby fizyczne. Natomiast przedmiotem zakazu nadużywania pozycji dominującej jest praktyka jednostronna (ustalana „wewnątrz” przedsiębiorcy stanowiącego jednolity organizm gospodarczy), za którą odpowiedzialności nie można na gruncie Ustawy przypisać osobom fizycznym. Może to prowadzić do sytuacji, w której zarówno przedmiotowo jak i podmiotowo zakres ten mógłby być różnie wykładany w zależności od tego czy naruszony został art. 6 czy 9 Ustawy. Wydaje się, że nie było to intencją projektodawcy.</p> <p>Z powyższych względów poddajemy pod rozważenie jednolite zdefiniowanie „wywierania decydującego wpływu”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona- pojęcie kontroli koncentracji zamiast wywierania decydującego wpływu nie pokrywają się. W kontroli koncentracji jest jedynie możliwość wpływania („może”).</p> <p>Nowe brzmienie przepisu wskazuje jakiego typu powiązania istnieją między przedsiębiorcami</p> <p>Zaproponowano nową definicję pojęcia wywierania decydującego wpływu jednolitą dla przepisów art. 6aa i 9a.</p>

29.	art. 1 pkt 4 projektu ustawy – dodane art. 6aa ust. 4 w ustawie	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. PGNiG	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa - Rezygnacja z wprowadzenia odpowiedzialności osób zarządzających przedsiębiorcami wywierającymi decydujący wpływ za naruszenia popełnione przez przedsiębiorców zależnych]</p> <p>Propozycja: Zmiana brzmienia art. 1 pkt 4 Projektu w części wprowadzającej art. 6aa ust. 4: „4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do osób zarządzających przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ stosuje się art. 6a.”²²</p> <p>Uzasadnienie: Przewidziany w Projekcie art. 6a zawiera, niemalże niezmienną w porównaniu do obecnego stanu prawnego, podstawę odpowiedzialności osób fizycznych – osób zarządzających przedsiębiorcą za naruszenia zakazu zawierania niedozwolonych porozumień zawartego w art. 6 Ustawy lub art. 101 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: „TFUE”) . Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 6aa ust. 4, w przypadku zawarcia niedozwolonego porozumienia, odpowiedzialność ponosiłaby także osoba zarządzająca przedsiębiorcą wywierającym decydujący wpływ na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia. W praktyce takie postanowienia oznacza odpowiedzialność osób zarządzających spółką matką za wszelkie naruszenia art. 6 Ustawy oraz art. 101 TFUE, których dopuściłyby się spółki zależne znajdujące się w ramach grupy kapitałowej, w stosunku do których spółka matka wywiera decydujący wpływ w rozumieniu Projektu. Wprowadzenie takiego zakresu odpowiedzialności osobistej wydaje się być jednak zbyt daleko idące. Zarówno Europejski Trybunał Praw Człowieka (dalej: ETPC) , jak i Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) , wskazują w swoim orzecznictwie, że ze względu na charakter naruszeń zakazu zawierania niedozwolonych porozumień oraz potencjalną dolegliwość kar, zastosowanie do postępowań w sprawie naruszenia prawa ochrony konkurencji mają zasady prawa karnego , a kary pieniężne nakładane na przedsiębiorców przez organy administracji mają charakter sankcji karnych w rozumieniu przepisów Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (dalej: Konwencja) , które zgodnie z art. 52 ust. 3 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej powinny być rozumiane tożsamo na gruncie prawa unijnego. Standard ochrony praw przyznanych osobom prawnym może jednak różnić się od standardu ochrony praw przyznanych osobom fizycznym , przy czym te ostatnie powinny cieszyć się wyższym standardem ochrony . Odnosząc powyższe rozważania do proponowanego w Projekcie rozwiązania, należy zauważyć, że reguły dotyczące odpowiedzialności osób fizycznych za naruszenia art. 6 Ustawy lub art. 101 TFUE muszą spełniać standardy gwarancyjne przewidziane dla prawa karnego. Co więcej, gwarancje te powinny posiadać wyższy standard niż w odniesieniu do osób prawnych. Dotyczy to także zakresu materialnoprawnego odpowiedzialności osób fizycznych na podstawie Ustawy. Tymczasem proponowany w Projekcie art. 6aa ust. 4 wydaje się nie spełniać tych standardów przewidując odpowiedzialność osób fizycznych na zasadzie ryzyka, nie wskazując w sposób wystarczająco skonkretyzowany czynów, które podlegają sankcji karnej oraz nie przewidując</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga uwzględniona w zakresie pojęcia wywieranie decydującego wpływu – pojęcie to zostało doprecyzowane, zaproponowano nowe brzmienie przepisu.</p>
-----	---	---	---	---

okoliczności dotyczącej zachowań osób zarządzających, które pozwalałyby zgodnie z obowiązującym prawem uwolnić się od odpowiedzialności.

Przedmiotowa odpowiedzialność osób zarządzających spółką matką za naruszenia dokonane przez spółkę córkę oparta jest w znacznej mierze na domniemaniu wywierania decydującego wpływu (powiązaniem z posiadaniem odpowiedniego udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej). Jednakże, o ile odpowiedzialność przedsiębiorcy za jego działania jako jednolitego organizmu gospodarczego, niezależnie od tego czy składa się on z jednego czy więcej odrębnych podmiotów, jest do pogodzenia z obniżonym (w stosunku do osób fizycznych) standardem quasi-karnym, który ma zastosowanie do postępowań z dziedziny konkurencji, to nie jest możliwe zastosowanie tego obniżonego standardu do odpowiedzialności osób fizycznych.

Intencją art. 6a Ustawy jest, aby dana osoba fizyczna ponosiła odpowiedzialność w takim zakresie, w jakim ma realny wpływ na działania podejmowane przez przedsiębiorcę. Tymczasem osoba zarządzająca spółką matką zazwyczaj nie posiada wystarczającej wiedzy i takiego wpływu na działania spółek zależnych, które należą do danej grupy kapitałowej, aby nie dopuścić do naruszenia prawa konkurencji przez spółkę zależną. W świetle obecnie obowiązującej ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych (dalej: KSH) osobom zarządzającym spółką dominującą (rozumianym na gruncie Ustawy jako „wywierające decydujący wpływ”) nie przysługuje możliwość wpływania na działalność spółek zależnych (art. 219 § 2 i art. 3751 KSH). Czynności, które mogłyby potencjalnie zostać uznane jako umyślne działanie lub zaniechanie dopuszczające do naruszenia art. 6 Ustawy lub art. 101 TFUE wymagają podjęcia działania kolegiálnego w ramach organów w postaci podjęcia uchwały. Osobie zarządzającej, której jest członkiem zarządu spółki matki, nie przysługuje możliwość żadnego indywidualnego działania, które byłoby prawnie wiążące względem spółek zależnych, w tym organów zarządczych tych spółek. Co więcej, zgodnie z KSH, stały nadzór nad działalnością spółek zależnych sprawuje rada nadzorcza, a nie zarząd spółki dominującej. Z tego względu, osoba zarządzająca spółką wywierającą dominujący wpływ, o ile nie jest członkiem organu nadzorczego spółki zależnej, nie nadzoruje, a co za tym idzie nie ma bieżącej wiedzy o działalności spółki zależnej, w tym planowanych działaniach, które mogłyby być sprzeczne z Ustawą. Co więcej, nawet w przypadku powzięcia informacji o takich działaniach, osoba zarządzająca spółką matką nie jest w stanie samodzielnie podjąć wiążącej spółkę zależną decyzji, które skutkowałyby koniecznością odstąpienia od zamierzonych działań. Nawet odwołanie członka zarządu wymaga działania kolegiálnego, a nie jednej osoby zarządzającej (art. 203 § 1 i art. 368 § 4 KSH). Powyższe prowadzi do wniosku, że w świetle obecnie obowiązującego KSH, nie istnieją prawne możliwości wywierania wiążącego wpływu przez osobę zarządzającą spółką matką na działania spółki zależnej. Sytuacji tej nie zmienia nawet ewentualne wejście w życie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (dalej: Nowelizacja KSH) , przewidującego możliwość wydania wiążącego polecenia spółce zależnej dotyczącego prowadzenia spraw spółki. Co prawda, w teorii wiążące polecenie mogłoby dotyczyć zawarcia niedozwolonego porozumienia, jednakże możliwość wydania takiego polecenia przysługuje spółce dominującej (decyzja organu podejmowana w formie pisemnej), a nie osobie nią zarządzającej. Co więcej, Nowelizacja KSH przewiduje możliwość

odmowy wykonania wiążącego polecenia przez spółkę zależną, która ostatecznie ponosi odpowiedzialność za jego wykonanie. Należy też wskazać, że Nowelizacja KSH zakłada wyłączenie odpowiedzialności osób zarządzających spółką dominującą za szkodę wyrządzoną wykonaniem takiego polecenia przez spółkę zależną (art. 215 ust. 3 Nowelizacji KSH). Należy więc zauważyć, że nawet w przypadku wejścia w życie Nowelizacji KSH, osoba fizyczna zarządzająca spółką dominującą nie będzie ponosiła bezpośrednio odpowiedzialności za działania spółki zależnej.

Na gruncie projektowanego art. 6aa ust. 4 Ustawy można wyróżnić dwie sytuacje, w których osoba zarządzająca spółką wywierająca decydujący wpływ ponosiłaby odpowiedzialność za naruszenia spółki zależnej. Po pierwsze, istnieje możliwość poniesienia odpowiedzialności przez taką osobę za umyślne zaniechanie, które doprowadziło do złamania zakazu zawierania niedozwolonych porozumień przez spółkę zależną. Nie jest jednak jasne na czym takie umyślne zaniechanie miałyby polegać. Umyślne zaniechanie nie jest w żadnym z projektowanych przepisów powiązane z wiedzą osoby zarządzającej dotyczącą naruszenia czy ewentualnej możliwości naruszenia. Podstawowym zadaniem osoby zarządzającej (nawet jeśli ograniczymy rozumienie tego pojęcia tylko do osób sprawujących funkcję w zarządzie spółki-matki) jest prowadzenie spraw spółki, którą zarządza. Żaden istniejący przepis prawa krajowego i unijnego nie przewiduje obowiązku zasiadania takiej osoby w organie nadzoru spółki zależnej, co przynajmniej w teorii mogłoby tej osobie pozwalać na większy nadzór nad spółką zależną (pozwalający w teorii na zapobieganie naruszeniom, a przynajmniej części z nich). Jednakże, w przypadku grupy kapitałowej składającej się z wielu podmiotów, członkowie zarządu spółki matki musieliby zasiadać w kilku albo kilkunastu organach nadzoru jednocześnie, co czyniłoby ten nadzór czysto iluzorycznym, również wobec obowiązków prowadzenia spraw spółki matki. Drugim przypadkiem odpowiedzialności osoby zarządzającej spółką matką za działania spółki córki, jest umyślne działanie tej osoby, które dopuściłoby do naruszenia zakazu zawierania niedozwolonych porozumień. W tym zakresie należy zastanowić się jaki realny wpływ ma osoba zarządzająca spółką wywierająca decydujący wpływ na działania spółki zależnej. W świetle opisanych powyżej przepisów KSH należy stwierdzić, że takiego wpływu nie może wywierać zgodnie z obowiązującym prawem. Oznacza to, że osoba zarządzająca spółką matką ponosiłaby odpowiedzialność o charakterze karnym na zasadzie ryzyka.

Należy także zauważyć, że jedną z podstawowych zasad ponoszenia odpowiedzialności karnej wynikającą z art. 42 Konstytucji, jest zasada określoności czynów zabronionych pod groźbą kary. Zgodnie z tą zasadą, ustawa powinna w sposób precyzyjny, niebudzący jakichkolwiek wątpliwości, pozwolić na wskazanie zachowania zabronionego i definiować wszystkie jego znamiona wyznaczające jego cechy. Brak precyzji w zakresie ustanawianych przepisów stwarza zagrożenie dowolności ich stosowania. Trybunał Konstytucyjny stoi na stanowisku, że nieprecyzyjne elementy normy, które pozwalałyby na stosowanie jej w sposób dowolny przez odpowiednie organy należy wykluczyć. Przedmiotowa zasada zawiera zatem obowiązek precyzyjnego określenia zachowania, które można przypisać jednostce. Jakikolwiek wskazanie ogólnikowe, umożliwiające daleko idącą swobodę interpretacji co do zakresu znamion przedmiotowego czynu czy pewnego typu kategorii zachowań, nie może być traktowane jako

		<p>spełniające wymóg określoności na gruncie art. 42 Konstytucji. Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, że w odniesieniu do proponowanej na podstawie art. 6aa ust. 4 Projektu odpowiedzialności osób zarządzających spółkami matkami, nie zostały precyzyjnie określone czynności, których podjęcie przez osobę zarządzającą stanowiłoby czyn określany przez Projektodawcę jako umyślne działanie lub zaniechanie. Tak niedookreślony opis zabronionego czynu rodzi istotne wątpliwości co do jego zgodności wymaganiami wynikającymi z art. 42 Konstytucji.</p> <p>Warto także zwrócić uwagę, że przedmiotowy zakaz obejmuje różnego rodzaju porozumienia. Nie został on precyzyjnie określony. Zakazem objęte mogą zostać także porozumienia, co do których zgodności z prawem ochrony konkurencji mogą toczyć się spory. Zakaz może ponadto dotyczyć także porozumień, które zostaną zawarte w celu poprawy sytuacji konsumentów czy też wspólnych badań i rozwoju. Odpowiedzialność na podstawie art. 6a Ustawy rozciąga się także na takie, sporne porozumienia, co do których trudno jest precyzyjnie wyznaczyć granicę między tym, co jest legalne, a tym, co jest sprzeczne z prawem. Wątpliwości budzi już samo objęcie odpowiedzialnością za ich zawierania osób zarządzających danym przedsiębiorcą. Wprowadzenie takiej samej odpowiedzialności na osoby zarządzające spółką dominującą budzić musi zatem jeszcze większe kontrowersje.</p> <p>Wątpliwości co do odpowiedniego precyzyjnego określenia przepisu sankcjonującego budzi także powiązanie przedmiotowej odpowiedzialności z wieloma nieostrymi pojęciami. Za przykład może posłużyć definicja wywierania decydującego wpływ, która odnosi się do pojęcia „co do zasady”. Nie jest także precyzyjnie określony zakres pojęcia „osoby zarządzającej”. W przypadkach osób piastujących stanowiska kierownicze poza organami spółki, nie jest oczywiste czy są oni objęci przedmiotową definicją.</p> <p>Należy podkreślić także, że omawiana w tym punkcie propozycja nie wynika z dyrektywy ECN+ i nie stanowi jej transpozycji.</p> <p>Z uwagi na powyższe wątpliwości, zasadna wydaje się być rezygnacja z wprowadzenia odpowiedzialności osób zarządzających przedsiębiorcami wywierającymi dominujący wpływ za działania przedsiębiorców, na których ten wpływ jest wywierany i w efekcie wykreślenie z Projektu art. 1 pkt 4 w części wprowadzającej art. 6aa ust. 4.</p>	
--	--	---	--

30.	art. 1 pkt 4 projektu ustawy – dodane art. 6aa ust. 4 w ustawie	Polskie Stowarzyszenie Sprzedaży Bezpośredniej PSSB	<p>[Przedsiębiorstwo]</p> <p>W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że krajowe organy ochrony konkurencji powinny mieć możliwość stosowania pojęcia przedsiębiorstwa w rozumieniu orzecznictwa TSUE w celu zidentyfikowania wszystkich podmiotów należących do odpowiedzialnej za naruszenie jednostki gospodarczej. W szczególności konieczne jest zapewnienie możliwości zidentyfikowania spółki dominującej i nałożenia na nią kar za praktykę stosowaną przez jedną z jej spółek zależnych, w przypadku gdy spółka dominująca i jej spółka zależna stanowią taką jednostkę gospodarczą. Dalej jednak słusznie zauważano, iż ustawa w obecnym brzmieniu nie posługuje się pojęciem przedsiębiorstwa lecz przedsiębiorcy, przez którego należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Zaznaczono również, że jeśli spółka dominująca i jej spółka zależna są częścią jednego organizmu gospodarczego (ang. single economic unit) tworzą one jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 101 TFUE, co pozwala Komisji na skierowanie decyzji nakładającej grzywnę do spółki dominującej, bez konieczności ustalania jej bezpośredniego zaangażowania w naruszenie. PSSB rozumie, iż potrzeba wprowadzenia wskazanych poniżej zmian wynika z konieczności zapewnienia skuteczności orzecznictwu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: „TSUE”). Niemniej, jak słusznie zauważono w uzasadnieniu, obecnie polskie prawo posługuje się pojęciem przedsiębiorcy – terminu przedsiębiorstwa nie używa się w znaczeniu podmiotowym, a jedynie przedmiotowym. Mimo to, regulacja zaproponowana w projekcie zakłada, że w przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 lub art. 101 TFUE, naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę, (który ma miejsce gdy pomiędzy przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne i organizacyjne, że przedsiębiorca, na którego wywierany jest decydujący wpływ, nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ). Dodatkowo, przewidziano również domniemanie, zgodnie z którym przyjmuje się, iż przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ, jeżeli posiada cały lub prawie cały kapitał innego przedsiębiorcy. W ocenie Stowarzyszenia całokształt wskazanej regulacji należy ocenić negatywnie, ponieważ po pierwsze – w projekcie utożsamiono pojęcie przedsiębiorstwa z pojęciem przedsiębiorcy, co jest zabiegiem nieprawidłowym, a po drugie – mając powyższe na względzie, przewidziano niesprawiedliwe z perspektywy przedsiębiorców domniemanie. Zauważyć trzeba, iż samo posiadanie kapitału z góry definitywnie nie przesądza o braku samodzielności na rynku podmiotu powiązanego. Do innych wniosków można by dojść posługując się pojęciem przedsiębiorstwa, dlatego Stowarzyszenie stoi na stanowisku, iż zabiegiem najbardziej pożądanym byłaby zmiana przepisów polskiego systemu prawnego poprzez wprowadzenie do niego przedsiębiorstwa w znaczeniu podmiotowym. PSSB zdaje sobie sprawę, iż byłby to zabieg niezwykle skomplikowany, niemniej mając na względzie potrzebę zapewnienia skuteczności prawa europejskiego, przy jednoczesnym poszanowaniu interesów przedsiębiorców, celowy. Ukaranie spółki dominującej, bez ocenienia jej zaangażowania w naruszenie, należy ocenić negatywnie, szczególnie zważając na przepis wprowadzający odpowiedzialność osoby zarządzającej, z</p>	Uwaga częściowo uwzględniona – w zakresie pojęcia przedsiębiorstwa - Prawo pierwotne i pochodne UE nie zawierają definicji przedsiębiorstwa (ang. undertaking). Zgodnie z dorobkiem orzecznictwem UE przedsiębiorstwo to „każda osoba fizyczną lub prawną prowadząca działalność gospodarczą bez względu na jej formę organizacyjno-prawną oraz sposób finansowania”. Zaproponowano nowe domniemanie odnoszące się do 90% kapitału. Przedsiębiorcy wywierający decydujący wpływ będą stroną postępowania (patrz art. 88 ust. 3a)
-----	---	--	---	--

			<p>którego wynika, iż w przypadku stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1-6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a-e TFUE, odpowiedzialności podlega również osoba zarządzająca, która w ramach sprawowania swojej funkcji w czasie trwania stwierdzonego naruszenia tych zakazów umyślnie dopuściła przez swoje działanie lub zaniechanie do naruszenia przez tego przedsiębiorcę wymienionych zakazów. Analiza łączna tych przepisów pozwala na zauważenie, iż spółka dominująca może zostać niesprawiedliwie ukarana, nawet jeżeli wina leży po stronie osoby zarządzającej spółką zależną. Stowarzyszenie ma świadomość, że co prawda celem tych przepisów jest zapewnienie prawidłowości funkcjonowania rynku, niemniej bez jednoczesnego wykreowania odpowiednich gwarancji proceduralnych dla przedsiębiorców, by mogli należycie bronić swoich interesów, może de facto doprowadzić do uprzywilejowania pewnych przedsiębiorców, przykładowo reprezentujących kapitał krajowy. Warto dodać także, iż nie zostało sprecyzowane, jak oceniane będzie zaistnienie umyślnego zaniechania, czego efektem może być przerzucanie ryzyka obciążającego pracodawcę (ponoszenie konsekwencji błędu pracownika) na pracownika zarządzającego.</p>	
31.	art. 1 pkt 4 projektu ustawy – art. 6aa ustawy	Polski Związek Instytucji Pożyczkowych PZIP	<p>[Przedsiębiorstwo] Wśród uwag szczegółowych, w pierwszej kolejności skupić się należy na postulacie, który wprowadza de facto odpowiedzialność zbiorową, obcą europejskim systemom prawa. Projektodawca proponuje bowiem wprowadzenie przepisów, które przewidują, że w przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę określonych zakazów, naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę. W konsekwencji skutkować to będzie powstaniem prawa, na podstawie którego, można pociągnąć podmiot do odpowiedzialności, nie tylko za działania, których się nie dopuścił, ale jednocześnie bez konieczności wykazania, iż jest winny.</p>	Uwaga nieuwzględniona – wprowadzany przepis stanowi implementację Dyrektywy.

32.	art. 1 pkt 4 projektu ustawy – art. 6aa ustawy	Związek Pracodawców Polska Miedź	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa]</p> <p>Nowelizacja ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej jako: UOKiK) jest obarczona wadą formalną, która zagraża poprawnej implementacji Dyrektywy 2019/1. W ramach transpozycji unijnych przepisów, polski ustawodawca decyduje się utrzymać obecnie brzmienie ustawy w zakresie stosowania pojęcia przedsiębiorcy i wszędzie, gdzie przepisy Dyrektywy mówią o przedsiębiorstwie, nowelizacja ustawy UOKiK mówi o przedsiębiorcy. Z tej pozornie nieszkodliwej zmiany wynikają poważne konsekwencje. Stosowany w Dyrektywie 2019/1 termin związek przedsiębiorstw został, zgodnie z powyższą regułą, zmieniony na związek przedsiębiorców. Tymczasem taka zmiana jest niezgodna z intencją ustawodawcy UE, który pojęcie związku przedsiębiorstw stosuje znacznie szerszej niż tylko do samych instytucji oraz organizacji reprezentacyjnych. Wąską interpretację związku przedsiębiorców nakazują również same przepisy ustawy UOKiK. Ta wadliwa implementacja unijnych przepisów doprowadzi do zawężenia zakresu stosowania reguł konkurencji i zmniejszenia efektywności systemu ochrony konkurencji w Polsce.</p> <p>Jednym z celów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. jest wzmocnienie Europejskiej Sieci Konkurencji poprzez harmonizację różnych uprawnień i aspektów funkcjonowania krajowych organów ochrony konkurencji. Europejska Sieć Konkurencji została ustanowiona na mocy Rozporządzenia Rady 1/2003, które upoważnia właściwe organy krajowe do stosowania art. 101 i 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) wraz z krajowymi przepisami dotyczącymi konkurencji podczas badania działań, które mogły ograniczać konkurencję na wspólnym rynku. Mimo stworzenia systemu równoległych kompetencji, istnieją liczne rozbieżności między uprawnieniami krajowych organów ochrony konkurencji, a co za tym idzie efektywnością systemów ochrony konkurencji w różnych państwach członkowskich. Dyrektywa 2019/1 ma na celu je zaadresować poprzez wzmocnienie i harmonizację kompetencji krajowych organów ochrony konkurencji.</p> <p>Przepisy zawarte w nowelizacji ustawy UOKiK stanowią implementację Dyrektywy 2019/1, a co za tym idzie obawy związane z wywołaniem potencjalnego efektu mrożącego powinny być kierowane do ustawodawcy europejskiego, bardziej niż do polskiego. Niemniej, należy zauważyć, że projekt ustawy nowelizującej ustawę UOKiK jest obciążony wadą prawną, która zagraża poprawnej implementacji Dyrektywy 2019/1. Chodzi o transpozycje definicji przedsiębiorstwa i związku przedsiębiorstw.</p> <p>W uzasadnieniu do nowelizacji ustawy UOKiK jak również w czterdziestym szóstym punkcie preambuły do Dyrektywy 2019/1 czytamy, że aby zapewnić skuteczne i jednolite stosowanie art. 101 i 102 TFUE, pojęcie przedsiębiorstwa zawarte w art. 101 i 102 TFUE, należy stosować zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”). Jest to jednostka gospodarcza, nawet jeśli składa się ona z kilku osób fizycznych lub prawnych. Oznacza to, że Dyrektywa 2019/1 wprowadza do porządków prawnych państw członkowskich wpływającą z orzecznictwa TSUE doktrynę jednostki gospodarczej (ang. single economic entity), zgodnie z którą zakaz porozumień ustanowiony na mocy Art. 101 ust. 1 TFUE nie ma zastosowania do porozumień między dwiema lub więcej osobami prawnymi, które tworzą jeden podmiot gospodarczy. Co istotne, z doktryny wynika wiele ważnych konsekwencji, w tym fakt,</p>	Uwaga nieuwzględniona –Prawo pierwotne i pochodne UE nie zawierają definicji przedsiębiorstwa (ang. undertaking). Zgodnie z dorobkiem orzecznictwem UE przedsiębiorstwo to „każda osoba fizyczną lub prawną prowadząca działalność gospodarczą bez względu na jej formę organizacyjno-prawną oraz sposób finansowania”.
-----	--	---	---	---

że spółka dominująca może zostać pociągnięta do odpowiedzialności za naruszenie reguł konkurencji przez spółkę zależną. Ma to na celu zapobieganie unikaniu odpowiedzialności za naruszenie prawa konkurencji pomiędzy zmiany w strukturze organizacyjnej firm.

W uzasadnieniu do nowelizacji ustawy UOKiK przedstawiony zostaje obecny porządek prawny. Art. 4 ust. 1 ustawy UOKiK definiuje pojęcie przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086), a także jako:

- a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu,
- c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13,
- d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2, z wyłączeniem przepisów dotyczących koncentracji.

Ustawa UOKiK w obecnym brzmieniu nie posługuje się pojęciem przedsiębiorstwa, ale przedsiębiorcy. Z tabeli zgodności dołączonej do projektu ustawy nowelizującej ustawę UOKiK wynika, że ustawodawca polski zdecydował iż nie ma potrzeby zmieniania obecnie stosowanego terminu przedsiębiorca na pojęcie przedsiębiorstwa.

Dalsza analiza tabeli zgodności pokazuje, że użyty w Dyrektywie 2019/1 termin przedsiębiorstwo został w projekcie nowelizacji ustawy UOKiK zamieniony na termin przedsiębiorca. Dla przykładu, Art. 2 ust. 1 pkt 18 Dyrektywy 2019/1 definiuje propozycję ugodową jako „oświadczenie dobrowolnie złożone organowi ochrony konkurencji przez przedsiębiorstwo lub w jego imieniu, opisujące przyznanie się przedsiębiorstwa do udziału w naruszeniu art. 101 lub 102 TFUE lub krajowego prawa konkurencji i zakres jego odpowiedzialności za to naruszenie lub opisujące rezygnację tego przedsiębiorstwa z kwestionowania tego udziału, sporządzone specjalnie w celu umożliwienia organowi ochrony konkurencji zastosowania procedury uproszczonej”. Natomiast, transpozycja tego przepisu do polskiego porządku prawnego brzmi „[propozycję ugodową] rozumie się przez to oświadczenie dobrowolnie złożone organowi ochrony konkurencji przez przedsiębiorcę lub w jego imieniu, opisujące przyznanie się przedsiębiorcy do udziału w naruszeniu art. 101 lub 102 TFUE lub krajowego prawa konkurencji i zakres jego odpowiedzialności za to naruszenie lub opisujące rezygnację tego przedsiębiorcy z kwestionowania tego udziału, sporządzone specjalnie w celu umożliwienia organowi ochrony konkurencji zastosowania procedury uproszczonej lub przyspieszonej”.

Niestety, z tą pozornie nieszkodliwą zmianą wiążą się bardzo poważne konsekwencje. W europejskim prawie konkurencji oprócz pojęcia przedsiębiorstwa występuje pojęcie związku

przedsiębiorstw. Jedną z podstawowych definicji tego terminu podał Rzecznik Generalny TSUE Léger w sprawie C-309/99 Wouter, stwierdzając iż odnosi się on do organu reprezentacyjnego, zwykle złożonego z członków, który zazwyczaj podejmuje decyzje, zgodnie z którymi postępują (z obowiązku lub w praktyce) jego członkowie lub reprezentowane osoby. Niemniej, z orzecznictwa TSUE wiemy, iż związek przedsiębiorstw jest pojęciem znacznie szerszym, które obejmuje nie tylko stowarzyszenia branżowe, ale również podmioty takie jak organizacje zawodowe jak choćby naczelne rady adwokackie. Prawno-publiczny status danego podmiotu nie ma wpływu na stosowanie art. 101 ust. 1 TFUE.

Co ciekawe, pojęcie związku przedsiębiorstw ma zastosowanie do podmiotów innych niż organy reprezentacyjne. W sprawie MasterCard Inc v. Komisja bezsporne było, że MasterCard była związkiem przedsiębiorstw, kiedy była własnością wielu banków i obsługiwał system kart płatniczych MasterCard w ich imieniu. Jednak w 2006 roku MasterCard weszła na nowojorską giełdę i przestała być własnością banków. Nie zmieniło to oceny Komisji, która nadal uważała, że MasterCard jest związkiem przedsiębiorstw, a pobierane przez nią wielostronne opłaty interchange naruszały art. 101 ust. 1 TFUE. MasterCard jak również banki odwoływały się od wyroku argumentując, że od momentu wejścia na giełdę MasterCard stała się odpowiedzialna przed swoimi udziałowcami, a nie byłyymi właścicielami, z związku z czym przestała być związkiem przedsiębiorstw. Apelacje zostały oddalone przez Sąd UE jak również Trybunał. W ocenie TSUE MasterCard pozostawała „zinstytucjonalizowaną formą koordynacji postępowania banków”, a fakt zachowania przez banki szczytkowych uprawnień decyzyjnych (choć nie dotyczących opłat interchange) oraz pewnej „wspólności interesów” pomiędzy bankami a MasterCard były wystarczające, by stwierdzić istnienie związku przedsiębiorstw.

Podobnie szersze zdefiniowanie pojęcia związku przedsiębiorstw występuje w wyroku TSUE z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie T 90/11 Ordre national des pharmaciens (ONP), Conseil national de l'Ordre des pharmaciens (CNOP), Conseil central de la section G de l'Ordre national des pharmaciens (CCG) przeciwko Komisji Europejskiej .

Z powyższych rozważań jasno wynika, iż pojęcie związku przedsiębiorstw jest stosowane przez TSUE szeroko i znajduje zastosowanie w wielu sytuacjach wykraczających poza organizacje reprezentujące swoich członków. Tymczasem, projekt nowelizacji ustawy UOKiK transponuje użyty w Dyrektywie 2019/1 termin związek przedsiębiorstw na znacznie węższe określenie związek przedsiębiorców.

Zmiana ta jest widoczna na przykładzie art. 14 ust. 3 Dyrektywy 2019/1, zgodnie z którym „Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji gdy na związek przedsiębiorstw zostaje nałożona kara za naruszenie art. 101 lub 102 TFUE uwzględniająca obrót jego członków, a związek ten nie jest wypłacalny, był on zobowiązany do wezwania swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary.” Natomiast, polska transpozycja tego przepisu otrzymała brzmienie „W przypadku nałożenia kary na związek przedsiębiorców, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, uwzględniającej obrót członków tego związku, w sytuacji niewypłacalności tego związku, związek wzywa swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary.”

		<p>Dzieje się tak prawdopodobnie ponieważ termin przedsiębiorstwo został zamieniony na termin przedsiębiorca, a co za tym idzie związek przedsiębiorstw stał się w polskiej ustawie związkiem przedsiębiorców. Zmiana ta znacząco zawęży zakres stosowania przepisów ochrony konkurencji, w szczególności, że art. 4 ust. 2 ustawy UOKiK definiuje związki przedsiębiorców wąsko jako „izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, o których mowa w pkt 1, jak również związki tych organizacji”. Taka transpozycja Dyrektywy 2019/1 jest zatem niezgodna z prawem unijnym, ale również doprowadzi do osłabienia systemu ochrony konkurencji w Polsce.</p> <p>Również analiza porównawcza różnych wersji językowych Dyrektywy 2019/1 nakazuje stwierdzenie, że zaproponowane w projekcie nowelizacji ustawy UOKiK rozwiązania są błędne. W języku angielskim związek przedsiębiorstw jest tłumaczony na association of undertakings, tymczasem związek przedsiębiorców już na union of entrepreneurs. Innymi słowy, transpozycja terminu związek przedsiębiorstw na związek przedsiębiorców w języku angielskim nie byłaby możliwa, zatem należy ją uznać za sprzeczną z zamysłem europejskiego ustawodawcy i wadliwą. Podsumowując, aby dokonać poprawnej transpozycji Dyrektywy 2019/1, polski ustawodawca nie może odbiegać od oryginalnego brzmienia Dyrektywy w taki sposób, że zmienia się termin związek przedsiębiorstw na związek przedsiębiorców. Taka zmiana jest niezgodna z orzecnictwem TSUE, zgodnie z którym termin związku przedsiębiorstw stosowany jest znacznie szerzej niż do samych organów reprezentacyjnych (zob. sprawa MasterCard). Tymczasem wąską interpretację pojęcia związek przedsiębiorców nakazują same przepisy ustawy UOKiK, które podają definicję związku przedsiębiorców jako izby zrzeszające przedsiębiorców. Transpozycja terminu związek przedsiębiorstw na związek przedsiębiorców jest zatem niezgodna z prawem unijnym i znacząco ograniczy zakres stosowania reguł konkurencji, a tym samym zmniejszy efektywność systemu ochrony konkurencji w Polsce. Co ciekawe, analiza porównawcza różnych wersji językowych Dyrektywy 2019/1 pokazuje, że wadliwa transpozycja w dużej mierze wynika z językowej bliskości dwóch terminów. Jednak różna pomiędzy angielskim association of undertakings oraz union of entrepreneurs nie pozostawia wątpliwości co do intencji europejskiego ustawodawcy w tym zakresie.</p>	
--	--	---	--

33.	art. 1 pkt 4 projektu ustawy – art. 6aa ustawy	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	<p>[Definicja przedsiębiorstwa i związku przedsiębiorstw]</p> <p>W uzasadnieniu do nowelizacji ustawy UOKiK jak również w czterdziestym szóstym punkcie preambuły do Dyrektywy 2019/1 czytamy, że „aby zapewnić skuteczne i jednolite stosowanie art. 101 i 102 TFUE, pojęcie przedsiębiorstwa zawarte w art. 101 i 102 TFUE, które należy stosować zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) oznacza jednostkę gospodarczą, nawet jeśli składa się ona z kilku osób fizycznych lub prawnych.” Oznacza to, że Dyrektywa 2019/1 wprowadza do porządków prawnych państw członkowskich wpływającą z orzecznictwa TSUE doktrynę jednostki gospodarczej (ang. single economic entity), zgodnie z którą zakaz porozumień ustanowiony na mocy Art. 101 ust. 1 TFUE nie ma zastosowania do porozumień między dwiema lub więcej osobami prawnymi, które tworzą jeden podmiot gospodarczy. Co istotne, z doktryny wynika wiele ważnych konsekwencji, włączając fakt, że spółka dominująca może zostać pociągnięta do odpowiedzialności za naruszenie reguł konkurencji przez spółkę zależną. Ma to na celu zapobieganie unikaniu odpowiedzialności za naruszenie prawa konkurencji pomiędzy zmiany w strukturze organizacyjnej firm. Następnie w uzasadnieniu do nowelizacji ustawy UOKiK przedstawiony zostaje obecny porządek prawny. Art. 4 ust. 1 ustawy UOKiK definiuje pojęcie przedsiębiorcy jako przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086), a także:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu, c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13, d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2, z wyłączeniem przepisów dotyczących koncentracji. <p>Jak widać, ustawa UOKiK obecnym brzmieniu nie posługuje się pojęciem przedsiębiorstwa, ale przedsiębiorcy. Z tabeli zgodności dołączonej do projektu ustawy nowelizującej ustawę UOKiK wynika, że ustawodawca polski zdecydował iż nie ma potrzeby zmieniania obecnie stosowanego terminu przedsiębiorcy na pojęcie przedsiębiorstwa. Dalsza analiza tabeli zgodności pokazuje, że użyty w Dyrektywie 2019/1 termin przedsiębiorstwa został w projekcie nowelizacji ustawy UOKiK zamieniony na termin przedsiębiorcy. Dla przykładu, Art. 2 ust. 1 pkt 18 Dyrektywy 2019/1 definiuje propozycję ugodową jako „oświadczenie dobrowolnie złożone organowi ochrony konkurencji przez przedsiębiorstwo lub w jego imieniu, opisujące przyznanie się przedsiębiorstwa do udziału w naruszeniu art. 101 lub 102 TFUE lub krajowego prawa konkurencji i zakres jego odpowiedzialności za to naruszenie lub opisujące rezygnację tego przedsiębiorstwa z kwestionowania tego udziału, sporządzone specjalnie w celu umożliwienia</p>	Uwaga nieuwzględniona –Prawo pierwotne i pochodne UE nie zawierają definicji przedsiębiorstwa (ang. undertaking). Zgodnie z dorobkiem orzecznictwem UE przedsiębiorstwo to „każda osoba fizyczną lub prawną prowadząca działalność gospodarczą bez względu na jej formę organizacyjno-prawną oraz sposób finansowania”.
-----	--	--	---	---

organowi ochrony konkurencji zastosowania procedury uproszczonej”. Natomiast, transpozycja tego przepisu do polskiego porządku prawnego brzmi „[propozycję ugodową] - rozumie się przez to oświadczenie dobrowolnie złożone organowi ochrony konkurencji przez przedsiębiorcę lub w jego imieniu, opisujące przyznanie się przedsiębiorcy do udziału w naruszeniu art. 101 lub 102 TFUE lub krajowego prawa konkurencji i zakres jego odpowiedzialności za to naruszenie lub opisujące rezygnację tego przedsiębiorcy z kwestionowania tego udziału, sporządzone specjalnie w celu umożliwienia organowi ochrony konkurencji zastosowania procedury uproszczonej lub przyspieszonej”. Niestety, z tą pozornie nieszkodliwą zmianą wiązą się bardzo poważne konsekwencje. W europejskim prawie konkurencji oprócz pojęcia przedsiębiorstwa występuje pojęcie związku przedsiębiorstw. Jedną z podstawowych definicji tego terminu podał Rzecznik Generalny TSUE Léger w sprawie C-309/99 Wouter, stwierdzając iż odnosi się on do organu reprezentacyjnego, zwykle złożonego z członków, który zazwyczaj podejmuje decyzje, zgodnie z którymi postępują (z obowiązku lub w praktyce) jego członkowie lub reprezentowane osoby. Niemniej, z orzecznictwa TSUE wiemy, iż związek przedsiębiorstw jest pojęciem znacznie szerszym, które obejmuje nie tylko stowarzyszenia branżowe, ale również podmioty takie jak organizacje zawodowe jak choćby naczelne rady adwokackie.² Prawno-publiczny status danego podmiotu nie ma wpływu na stosowanie art. 101 ust. 1 TFUE.

Co ciekawe, pojęcie związku przedsiębiorstw ma zastosowanie do podmiotów innych niż organy reprezentacyjne. W sprawach zadecydowanych przed TSUE bezsporne było, że projekt komercyjne były związkami przedsiębiorstw. W ocenie TSUE przedsiębiorstwo, które było kiedyś własnością innych przedsiębiorstw, pozostawało „zinstytucjonalizowaną formą koordynacji postępowania” przedsiębiorstw, a fakt zachowania przez te przedsiębiorstwa szczątkowych uprawnień decyzyjnych oraz pewnej „wspólności interesów” pomiędzy nimi były wystarczające, by stwierdzić istnienie związku przedsiębiorstw. Z powyższych rozważań jasno wynika, iż pojęcie związku przedsiębiorstw jest stosowane przez TSUE szeroko i znajduje zastosowanie w wielu sytuacjach wykraczających poza organizacje reprezentujące swoich członków. Tymczasem, projekt nowelizacji ustawy UOKiK transponuje użyty w Dyrektywie 2019/1 termin związek przedsiębiorstw na znacznie węższe określenie związek przedsiębiorców. Zmiana ta jest widoczna na przykładzie art. 14 ust. 3 Dyrektywy 2019/1, zgodnie z którym „Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji gdy na związek przedsiębiorstw zostaje nałożona kara za naruszenie art. 101 lub 102 TFUE uwzględniająca obrót jego członków, a związek ten nie jest wypłacalny, był on zobowiązany do wezwania swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary.” Natomiast, polska transpozycja tego przepisu otrzymała brzmienie „W przypadku nałożenia kary na związek przedsiębiorców, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, uwzględniającej obrót członków tego związku, w sytuacji niewypłacalności tego związku, związek wzywa swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary.” Dzieje się tak prawdopodobnie ponieważ termin przedsiębiorstwo został zamieniony na termin przedsiębiorca, a co za tym idzie związek przedsiębiorstw stał się w polskiej ustawie związkiem przedsiębiorców. Zmiana ta znacząco zawęży zakres stosowania przepisów ochrony konkurencji, w szczególności, że art. 4 ust. 2 ustawy UOKiK definiuje związki przedsiębiorców

		<p>wąsko jako „izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, o których mowa w pkt 1, jak również związki tych organizacji”. Taka transpozycja Dyrektywy 2019/1 jest zatem sprzeczna z prawem unijnym, ale również doprowadzi do osłabienia systemu ochrony konkurencji w Polsce. Również analiza porównawcza różnych wersji językowych Dyrektywy 2019/1 nakazuje stwierdzenie, że zaproponowane w projekcie nowelizacji ustawy UOKiK rozwiązania są błędne. W języku angielskim związek przedsiębiorstw jest tłumaczony na association of undertakings, tymczasem związek przedsiębiorców już na union of entrepreneurs. Natomiast w języku francuskim związek przedsiębiorstw to l’association d’entreprises, podczas gdy związek przedsiębiorców to le syndicat. Innymi słowy, transpozycja terminu związek przedsiębiorstw na związek przedsiębiorców w innych językach nie byłaby możliwa, zatem należy ją uznać za sprzeczną z zamysłem europejskiego ustawodawcy i wadliwą. Podsumowując, aby dokonać poprawnej transpozycji Dyrektywy 2019/1, polski ustawodawca nie może odbiegać od oryginalnego brzmienia Dyrektywy w taki sposób, że zmienia się termin związek przedsiębiorstw na związek przedsiębiorców. Taka zmiana jest niezgodna z orzecznictwem TSUE, zgodnie z którym termin związku przedsiębiorstw stosowany jest znacznie szerzej niż do samych organów reprezentacyjnych. Tymczasem wąską interpretację pojęcia związek przedsiębiorców nakazują same przepisy ustawy UOKiK, które podają definicję związku przedsiębiorców jako izby zrzeszające przedsiębiorców. Transpozycja terminu związek przedsiębiorstw na związek przedsiębiorców jest zatem niezgodna z prawem unijnym i znacząco ograniczy zakres stosowania reguł konkurencji, a tym samym zmniejszy efektywność systemu ochrony konkurencji w Polsce. Co ciekawe, analiza porównawcza różnych wersji językowych Dyrektywy 2019/1 pokazuje, że wadliwa transpozycja w dużej mierze wynika z językowej bliskości dwóch terminów. Jednak różna pomiędzy angielskim association of undertakings oraz union of entrepreneurs oraz francuskim l’association d’entreprises oraz le syndicat nie pozostawia wątpliwości co do intencji europejskiego ustawodawcy w tym zakresie.</p>	
--	--	---	--

34.	art. 1 pkt 4 projektu ustawy – art. 6aa ustawy	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	<p>[Wprowadzenie pojęcia jednostki gospodarczej do polskiego porządku prawnego]</p> <p>Art. 13 ust. 5 Dyrektywy 2019/1 ustanowi, że do celów nakładania kar na spółki dominujące oraz następców prawnych i gospodarczych przedsiębiorstw miało zastosowanie pojęcie przedsiębiorstwa. Punkt 46 preambuły do Dyrektywy 2019/1 uściśla, że zgodnie z orzecznictwem TSUE pojęcie przedsiębiorstwa oznacza jednostkę gospodarczą, której definicja została po krótkce przedyskutowana powyżej. Transponując doktrynę jednostki gospodarczej do polskiego porządku prawnego, projektodawca stwierdził iż, za naruszenie odpowiedzialny będzie również przedsiębiorca „wywierający decydujący wpływ na” przedsiębiorcę dopuszczającego się naruszenia. Art. 4 ust. 4 ustawy UOKiK zawiera katalog otwarty przesłanek, które decydują o wywieraniu decydującego wpływu na przedsiębiorstwo. Co za tym idzie, definicja decydującego wpływu w rozumieniu polskiej ustawy o ochronie konkurencji cechuje nieostrość. Nie jest to jednak jedyna wada tak przyjętej definicji. Oparcie definicji jednostki gospodarczej o kryterium decydującego wpływu ignoruje bogate orzecznictwo TSUE w tym zakresie, a co za tym idzie jest sprzeczne z duchem i przepisami Dyrektywy 2019/1. Trybunał wydał wiele orzeczeń, w których określa w jaki sposób odpowiedzialność za naruszenia może zostać przypisana spółce dominującej. Podstawowym zagadnieniem jest tzw. test kontroli, który ma na celu określenie czy spółka dominująca faktycznie wywierała dominujący wpływ na przedsiębiorstwo, które dopuściło się naruszenia. Skutkiem wywierania takiego wpływu jest utrata “prawdziwej autonomii” przez spółkę zależną. Tekst kontroli jest jednak tylko punktem wyjścia dla określenia odpowiedzialności. W sprawie Akzo vs. Komisji to spółka zależna była stroną faktycznie zaangażowaną w kartel. Wówczas Trybunał orzekł, że jeżeli spółka dominująca posiada 100% udziałów w spółce zależnej, to może wywierać na nią decydujący wpływ i istnieje wrzuszalne domniemanie, że spółka dominująca faktycznie wywiera taki wpływ. Natomiast spółka dominująca może przedstawić dowody na to, że spółka zależna działała na rynku w sposób niezależny. W innych sprawach decydowanych przez TSUE dotyczących udziałowców większościowych domniemanie wywierania decydującego wpływu nie ma zastosowania i ciężar dowodu wywierania decydującego wpływu leżał na Komisji. Ponadto, w przypadku udziałowców mniejszościowych ciężar dowodowy był znacznie wyższy. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że nowelizacja ustawy UOKiK w obecnym brzmieniu może doprowadzić do odpowiedzialności spółek dominujących bez względu na działania czy zaniechania spółek zależnych. Naturalnie, taki rezultat jest niezgodny z orzecznictwem TSUE oraz doprowadziłby do poważnych, niepożądanych efektów.</p>	Uwaga nieuwzględniona - w art. 88 ust. 3a wskazano w jakich przypadkach wszczyna się postępowanie również wobec przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ. Ponadto zaproponowano nowe brzmienie przepisu dotyczącego def. Wywierania decydującego wpływu oraz domniemanie (90% kapitału).
-----	--	--	---	---

35.	art. 1 pkt 6 projektu ustawy zmieniającej art. 10 ust. 5 ustawy	ICC Polska	<p>28. W ocenie Komisji Konkurencji ICC art. 10 ust. 5 Ustawa okik w jego obecnym brzmieniu spełnia postulaty Dyrektywy, która przewiduje harmonizację w zakresie stwierdzenia przez organy ochrony konkurencji naruszenia art. 101 lub 102 TFUE. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy, przepis art. 10 Dyrektywy przewiduje, aby organy mogły w drodze decyzji nałożyć dowolne środki zaradcze o charakterze behawioralnym lub strukturalnym, które są proporcjonalne do popełnionego naruszenia i konieczne do skutecznego zaprzestania tego naruszenia. Z przepisów Dyrektywy nie wynika jednak, że organy mają stosować wszystkie możliwe do wyobrażenia środki o charakterze strukturalnym, ani nie wyłącza obowiązku nazwania tych środków. Dyrektywa wskazuje natomiast, że powinny być one adekwatne i konieczne do zapewnienia stanu zgodnego z prawem.</p> <p>29. W obecnym art. 10 ust. 5 Ustawa okik wskazuje się, że „W przypadku gdy środki, o których mowa w ust. 4 (tj. środki behawioralne), mogłyby okazać się nieskuteczne albo skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu może w decyzji, o której mowa w ust. 1, nakazać zastosowanie środka polegającego na powierzeniu wykonywania określonej działalności gospodarczej, w tym wykonywania tej działalności na różnych szczeblach obrotu, poszczególnym podmiotom w ramach grupy kapitałowej lub odrębnym jednostkom organizacyjnym w ramach struktury przedsiębiorcy”.</p> <p>30. Uzasadnienie nowelizacji ustawy nie zawiera przekonujących argumentów, które przemawiałyby za koniecznością rozszerzenia katalogu środków o charakterze strukturalnym, poza ogólnikowym wskazaniem, że należy rozszerzyć uprawnienia Prezesa UOKiK w celu wdrożenia Dyrektywy. Przewidziany w obecnym art. 10 ust. 5 Ustawy okik środek w postaci powierzenia wykonywania określonej działalności na różnych szczeblach obrotu poszczególnym podmiotom w strukturze kapitałowej, jak dotąd nie był przez Prezesa UOKiK stosowany. Powstaje zatem pytanie, czy istnieje konieczność włączania innych – nie jest zresztą jasnych jakich (o czym niżej) – środków strukturalnych w celu osiągnięcia celów ustawy.</p> <p>31. Wątpliwości Komisji Konkurencji ICC budzi brak nazwania środków o charakterze strukturalnym w projektowanym art. 10 ust. 5 Ustawy okik. Jest to zmiana stanowiąca „krok w tył” względem obecnej regulacji art. 10 ust. 5, w której nazwano jedyny przewidziany ustawą środek strukturalny. Trzeba podkreślić, że w art. 10 ust. 4 Ustawy okik ustawodawca podjął próbę niewyczerpującej egzemplifikacji środków o charakterze behawioralnym, pomimo ich relatywnie mniejszej dolegliwości. Brak takiej egzemplifikacji w przypadku środków strukturalnych jest zupełnie niezrozumiały.</p> <p>32. Brak nazwania środków o charakterze strukturalnym przedsiębiorcy spowoduje, że przedsiębiorca do niemal samego końca postępowania pozostanie w niepewności, czy Prezes UOKiK zdecyduje się na ingerencję w strukturę jego grupy kapitałowej, i jak ta ingerencja będzie wyglądać. Nadto projektowany art. 10 ust. 5 posługuje się zwrotami niedookreślonymi, których zakres pojęciowy jest trudny do odtworzenia („może (...) nakazać zastosowanie środka ingerującego w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców – wyróżnienie własne), które z tej racji budzą wątpliwości co do ich zgodności z Konstytucją RP. W przypadku środka tak dalece ingerującego w wolność gospodarczą należałoby oczekiwać bardziej precyzyjnego ich opisu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa wymaga dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym)</p> <p>Procedura konsultacyjna – nie przewidujemy zmian w tym zakresie. Wydłużenie procedury konsultacyjnej mogłoby wydłużyć czas trwania postępowania a tym samym spowodować by niedozwolona praktyka trwała dłużej.</p>
-----	---	-------------------	---	--

		<p>33. Wobec powyższych zasadniczych wątpliwości postulujemy pozostawienie art. 10 ust. 5 Ustawy okik w jego obecnym kształcie. Jeżeli projektodawca zdecydowałby się jednak na zmianę art. 10 ust. 5 Ustawy okik, proponujemy jej uszczegółowienie poprzez wskazanie wyczerpującej listy środków o charakterze strukturalnym, a przynajmniej wskazanie najbardziej typowych środków o takim charakterze (podobnie jak to ma miejsce w art. 10 ust. 4 Ustawy okik).</p> <p>34. Trzeba także wskazać, że procedura konsultacyjna przewidziana w obecnym art. 10 ust. 7 Ustawy okik jest rażąco nieadekwatna do potencjalnie daleko idących skutków proponowanego przez Prezes UOKiK środka zaradczego. Środki o charakterze strukturalnym w postaci np. konieczności wyzbycia się określonych składników majątkowych czy zmiany struktury przedsiębiorstwa, wymagają wielomiesięcznych przygotowań. W praktyce niezwykle trudno byłoby ustosunkować się do zamiaru zastosowania takiego środka w ciągu 14 dni zważywszy na fakt, że może to wymagać przeprowadzenia symulacji zmian oraz skomplikowanych analiz ekonomicznych czy prawnych. Zalecane byłoby znaczące wydłużenie tego terminu np. do 2 miesięcy bądź też wprowadzenie mechanizmu przedłużenia tego terminu na wniosek przedsiębiorcy.</p>	
--	--	---	--

36.	art. 10 ust. 5 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Stwierdzenie i wyeliminowanie naruszenia]</p> <p>Postulowane jest pozostawienie aktualnej treści art. 10 ust. 5 ustawy, która już w chwili obecnej odzwierciedla treść art. 10 pkt 1 Dyrektywy ECN+, precyzując, na czym polegają „środki strukturalne”, które w ramach wydawania decyzji administracyjnych w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, może zastosować Prezes Urzędu. Należy zauważyć, że treść Dyrektywy ECN+ mówi o „proporcjonalnych środkach zaradczych o charakterze strukturalnym” (zob. pkt 37 Dyrektywy ECN+). Przyjęcie proponowanej treści art. 10 ust. 5 ustawy spowoduje wprowadzenie do przepisów ustawy pojęcia nieostrego, w oparciu o które organ administracji uzyska uprawnienie do wyjątkowo szerokiej i dotkliwej (następczej) ingerencji w swobodę działalności gospodarczej. W doktrynie prawa już w chwili obecnej podkreśla się znaczny stopień inwazyjności obecnych w ustawie, a ukształtowanych ostrożnie i wąsko środków strukturalnych. Natomiast w krajach, gdzie środki strukturalne są lub były stosowane, zauważa się brak oczekiwanych korzystnych skutków tych środków. Zupełnie wystarczająca jest zatem obecna treść przepisu, która zakłada możliwość alokacji określonej działalności gospodarczej, także na różnych szczeblach obrotu, w ramach grupy kapitałowej lub w ramach wewnętrznej struktury przedsiębiorcy. Wdrożenie proponowanego rozwiązania spowodowałoby obniżenie pewności prawnej uczestników rynku (potencjalny adresat sankcji nie będzie w stanie nawet w przybliżeniu określić jej skali, zakresu oraz wpływu na jego działalność gospodarczą). Ponadto może to być sprzeczne z konstytucyjną zasadą proporcjonalności, której odzwierciedleniem w ramach prawa administracyjnego (w tym prawa gospodarczego publicznego) jest m.in. - mogąca również ulec zachwianiu w wyniku wprowadzenia proponowanej treści przepisu - zasada zaufania obywateli do organów państwa (art. 8 k.p.a.). W naszej ocenie, proporcjonalności tego środka nie zagwarantuje treść art. 10 ust. 6 lub pierwszej części proponowanego art. 10 ust. 5 ustawy.</p> <p>Należy dodatkowo podkreślić, że w przypadku gdy dla zabezpieczenia skutecznego egzekwowania przez Prezesa Urzędu przyznanej mu przez ustawodawstwo antymonopolowe funkcji nadzoru administracyjnoprawnego konieczne jest wyposażenie tego organu w pojedyncze elementy (środki), mające charakter czysto regulacyjny (takie jak ingerencja w strukturę przedsiębiorców), środki te nie mogą zostać określone w sposób ogólny i trudny do sprecyzowania (szczególnie przez potencjalnego adresata takiego środka). Powyższe uwagi znajdują odzwierciedlenie w systemowej konstrukcji ustawy, która wszędzie tam, gdzie przewiduje uprawnienie Prezesa Urzędu do ingerencji w strukturę przedsiębiorców, określa takie uprawnienie w sposób możliwie precyzyjny (podobnie jak obecna treść art. 10 ust. 5 ustawy), przynajmniej poprzez zastosowanie przykładowego katalogu działań, które może podjąć Prezes Urzędu (zob. art. 21 ust. 2, art. 19 ust. 2 oraz art. 99 ustawy). Ewentualnie postulowane jest przedstawienie - podobnie do wymienionych wyżej przepisów ustawy - przynajmniej przykładowego katalogu możliwych do zastosowania środków zaradczych o charakterze strukturalnym.</p> <p>Propozycja pozostawienia przepisu w obecnym brzmieniu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa wymaga dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym), pozostawienie w obecnym brzmieniu byłoby niezgodne z Dyrektywą. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zawierające otwarty przykładowy katalog środków strukturalnych.</p>
-----	-------------------------	---	--	---

37.	art. 1 pkt 6 projektu ustawy zmieniającej art. 10 ust. 5 ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelektualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	[środki zaradcze o charakterze strukturalnym] Artykuł 1 pkt 6 projektu powinien w bardziej precyzyjny sposób podkreślać subsydiarny charakter środków strukturalnych. Już sam stopień interwencji w prawa i wolności przedsiębiorców oraz uciążliwość tego typu środków wskazuje, że powinny one być stosowane tylko w wyjątkowych okolicznościach, pomocniczo. Tym bardziej zmiana polegająca na wprowadzeniu otwartego katalogu środków strukturalnych powinna iść w parze ze wskazaniem, w jakich konkretnie przypadkach mogą być one zastosowane. Szczególnie, że projektowany art. 106 ust. 2 pkt 6 u.o.k.k. przewiduje dotkliwe kary za niezastosowanie się do decyzji Prezesa Urzędu.	Uwaga nieuwzględniona - W ocenie projektodawcy subsydiarny charakter jest już wykazany poprzez uzależnienie nałożenia środka strukturalnego do wystąpienia sytuacji w której środki behawioralne mogłyby okazać się nieskuteczne albo skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy
38.	art. 1 pkt 6 projektu ustawy zmieniającej art. 10 ust. 5 ustawy	BCC	[środki zaradcze o charakterze strukturalnym] Za nieakceptowalną należy uznać zmianę brzmienia art. 10 ust. 5 uokik zaproponowaną w opiniowanym projekcie ustawy. Dawałby on Prezesowi UOKiK kompetencje do nałożenia „środka ingerującego w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców”. Przy tym nie zdefiniowano tego pojęcia, ani nie wskazano takich środków. Z perspektywy organu to rozwiązanie atrakcyjne, natomiast nie wypełnia ono niezbędnych standardów gwarancyjnych, jakie powinna wypełniać tego typu norma, tj. nie daje adresatowi nawet rozeznania, nie mówiąc o pewności, co do tego, jaki środek może zostać wobec niego zastosowany.	Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa wymaga dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym), pozostawienie w obecnym brzmieniu byłoby niezgodne z Dyrektywą. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zawierające otwarty przykładowy katalog środków strukturalnych.
39.	art. 1 pkt 6 projektu ustawy zmieniającej art. 10 ust. 5 ustawy	PPPŻ	[środki zaradcze o charakterze strukturalnym] Zmiana jest potencjalnie bardzo niebezpieczna dla przedsiębiorców, gdyż tworzy katalog otwarty środków ingerujących. Nowe przepisy rozszerzają uprawnienia Prezesa UOKiK, który będzie miał możliwość nałożenia dowolnego środka o charakterze strukturalnym, co stanowi ryzyko nadużyć.	Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa wymaga dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym), pozostawienie w obecnym brzmieniu byłoby niezgodne z Dyrektywą. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zawierające otwarty przykładowy katalog środków strukturalnych.

40.	art. 1 pkt 6 projektu ustawy zmieniającej art. 10 ust. 5 ustawy	IGE	<p>[środki zaradcze o charakterze strukturalnym]</p> <p>Przepis przewiduje uprawnienie do nakazania zastosowania środka ingerującego w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców. Przy czym, projektowane rozwiązanie nie zawiera, żadnego katalogu takich środków. Nieprzekonujące są przy tym argumenty znajdujące się w uzasadnieniu Projektu, zgodnie z którymi „Wobec różnorodności niedozwolonych praktyk stosowanych przez przedsiębiorców nie jest możliwym ani wskazanym stworzenie zamkniętej listy środków zaradczych, jakie Prezes UOKiK mógłby zastosować. Otwarty katalog pozwala na elastyczny dobór narzędzi pozwalających na skuteczne usunięcie naruszenia i jego skutków” (str. 10 uzasadnienia Projektu). Mając na uwadze stopień ingerencji Organu w strukturę przedsiębiorcy, w tym daleko idący charakter takich środków, konieczne jest zastosowanie w ich przypadku zamkniętego katalogu. Organ będzie mógł zatem zastosować tylko i wyłącznie środki wymienione w ustawie. Jest to też rozwiązanie proporcjonalne i odpowiednio wyważające ingerencję w wolność prowadzenia działalności gospodarczej, która jest wartością chronioną konstytucyjnie, a ingerencje w nią muszą być uzasadnione i jasno sprecyzowane w przepisach rangi ustawowej. Aktualne ujęcie przepisu może spowodować zbyt daleko idącą dowolność w stosowaniu ww. środków, zwłaszcza wobec lakonicznego ujęcia hipotezy przepisu (możliwe jest ich stosowanie, gdy środki z ust. 4 mogłyby okazać się nieskuteczne albo skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy). W ocenie e-Izby przepis ten nie gwarantuje, iż Prezes UOKiK będzie używał środków o charakterze strukturalnym w ostateczności. Z tych względów należy wprowadzić w Projekcie zamknięty katalog środków strukturalnych oraz sprecyzować warunki uprawniające Organ do ich zastosowania.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa wymaga dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym), pozostawienie w obecnym brzmieniu byłoby niezgodne z Dyrektywą. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zawierające otwarty przykładowy katalog środków strukturalnych.</p> <p>Proporcjonalność - Patrz art. 10 ust. 6</p>
-----	---	------------	--	--

41.	art. 1 pkt 6 projektu ustawy zmieniającej art. 10 ust. 5 ustawy	POHiD	<p>[środki zaradcze o charakterze strukturalnym] Projekt ustawy zakłada zmianę art. 10 ust. 5 ustawy o ochrony konkurencji i konsumentów. Zgodnie z proponowanym brzmieniem ww. przepisu „w przypadku gdy środki o których mowa w ust. 4 (tj. środki polegające na nałożeniu na przedsiębiorcę obowiązku określonego działania lub zaniechania) mogłyby okazać się nieskuteczne albo skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu może w drodze decyzji, nakazać zastosowanie środka ingerującego w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców”.</p> <p>POHiD zgłasza poważne wątpliwości co do ww. zmiany, przede wszystkim rzeczony przepis nie zawiera, nawet szczątkowego katalogu środków ingerujących w strukturę przedsiębiorcy. Uważamy za nieprzekonywujące argumenty projektodawcy w uzasadnieniu projektu ustawy, zgodnie z którymi „Wobec różnorodności niedozwolonych praktyk stosowanych przez przedsiębiorców nie jest możliwym ani wskazanym stworzenie zamkniętej listy środków zaradczych, jakie Prezes UOKiK mógłby zastosować. Otwarty katalog pozwala na elastyczny dobór narzędzi pozwalających na skuteczne usunięcie naruszenia i jego skutków” (str. 10 uzasadnienia projektu). Mając na uwadze stopień ingerencji organu w strukturę przedsiębiorcy, tj. przede wszystkim jego znaczną uciążliwość, konieczne jest zastosowanie w przypadku środków o charakterze strukturalnym zasady numerus clausus, zgodnie z którą organ będzie mógł zastosować tylko i wyłącznie środki wymienione w ustawie. Aktualne ujęcie zapisu może spowodować zbyt daleko idącą dowolność w stosowaniu ww. środków, zwłaszcza wobec lakonicznego ujęcia hipotezy przepisu (możliwe jest ich stosowanie gdy środki z ust. 4 mogłyby okazać się nieskuteczne albo skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy). W ocenie składającego uwagi rzeczony przepis nie gwarantuje, iż Prezes UOKiK będzie używał środków o charakterze strukturalnym w ostateczności. Mając na uwadze powyższe, wnosimy o wprowadzenie do projektu ustawy stypizowanych środków o charakterze strukturalnym, ewentualnie o wykreślenie ww. zapisu z projektu.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona - Dyrektywa wymaga dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym), pozostawienie w obecnym brzmieniu byłoby niezgodne z Dyrektywą. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zawierające otwarty przykładowy katalog środków strukturalnych.</p> <p>Środek ma być proporcjonalny – art. 10 ust. 6</p>
42.	art. 1 pkt 6 projektu ustawy zmieniającej art. 10 ust. 5 ustawy	PFŻP	<p>[środki zaradcze o charakterze strukturalnym] Zmiana jest potencjalnie bardzo niebezpieczna dla przedsiębiorców, gdyż tworzy katalog otwarty środków ingerujących. Nowe przepisy rozszerzają uprawnienia Prezesa UOKiK, który będzie miał możliwość nałożenia dowolnego środka o charakterze strukturalnym, co stanowi ryzyko nadużyć.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa wymaga dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym), pozostawienie w obecnym brzmieniu byłoby niezgodne z Dyrektywą. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zawierające otwarty przykładowy katalog środków strukturalnych.</p>

43.	art. 1 pkt 6 projektu ustawy zmieniającej art. 10 ust. 5 ustawy	PSSB	<p>[strukturalne środki zaradcze]</p> <p>W zakresie stwierdzenia i eliminowania naruszenia PSSB zaznacza jedynie, iż przewidziana regulacja grozi powstaniem nadmiernej arbitralności po stronie Prezesa UOKiK.</p> <p>W motywie 37 Dyrektywy ECN+ podkreślono rolę proporcjonalności w przypadku posługiwania się środkami strukturalnymi, zaznaczając ich mocno ingerujący w strukturę przedsiębiorstwa charakter –krajowe organy ochrony konkurencji powinny mieć ponadto do dyspozycji skuteczne narzędzia umożliwiające przywrócenie konkurencji na rynku za pomocą proporcjonalnych środków zaradczych o charakterze strukturalnym lub behawioralnym, które będą proporcjonalne do popełnionego naruszenia i konieczne do zaprzestania naruszenia. Zasada proporcjonalności wymaga, by spośród dwóch równie skutecznych środków zaradczych krajowe organy ochrony konkurencji wybrały środek, który jest najmniej uciążliwy dla danego przedsiębiorstwa. Środki zaradcze o charakterze strukturalnym, takie jak obowiązek pozbycia się udziałów w konkurencyjnym podmiocie lub zamknięcie jednostki gospodarczej, wpływają na aktywa przedsiębiorstwa i mogą zostać uznane za bardziej obciążające dla niego niż środki o charakterze behawioralnym [podkreślenie własne]. Z kolei z art. 10 Dyrektywy ECN+ bezpośrednio wynika, że co prawda w celu nakazania zaprzestania naruszenia krajowe organy ochrony mogą nałożyć dowolne środki zaradcze, które są proporcjonalne do popełnionego naruszenia i konieczne do jego skutecznego zaprzestania tego naruszenia, jednak zgodnie z zasadą proporcjonalności spośród dwóch równie skutecznych środków zaradczych krajowe organy ochrony konkurencji wybierają środek, najmniej uciążliwy dla danego przedsiębiorstwa. Tymczasem w Projekcie przewidziano zmianę brzmienia art. 10 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: „u.o.k.k.”), zgodnie z którą, gdy środki, o których mowa ust. 4 u.o.k.k., mogłyby okazać się nieskuteczne albo skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu może w decyzji nakazać zastosowanie środka ingerującego w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców. Mając na względzie takie ukształtowanie regulacji prawnej, Stowarzyszenie postuluje, aby dodano do przepisu obowiązek wyboru środka mniej uciążliwego, ponieważ obecnie proponowana treść przepisu jest niewystarczająco ostra („mogłoby okazać się”). Warto zwrócić uwagę także na brak konieczności skonsultowania z przedsiębiorcą wyboru takiego środka, jeszcze przed jego nałożeniem. Co prawda, w uzasadnieniu do projektu wskazano, iż z uwagi na większą inwazyjność tego rozwiązania w wewnętrzną strukturę i strategię przedsiębiorcy, Prezes UOKiK mógłby skorzystać z tego narzędzia jedynie w wyjątkowych okolicznościach określonych w projektowanej ustawie, tzn. w przypadku gdy inne środki mogłyby okazać się nieskuteczne lub też gdy byłyby równie skuteczne lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy, niemniej wymienione przesłanki wcale nie przesądzą bezpośrednio o rzeczywistej ostateczności wybranego środka, a także nie gwarantują stosowania środków strukturalnych jedynie w wyjątkowych okolicznościach.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa wymaga dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym), pozostawienie w obecnym brzmieniu byłoby niezgodne z Dyrektywą. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zawierające otwarty przykładowy katalog środków strukturalnych.</p> <p>Z obecnego brzmienia przepisów wynika obowiązek nałożenia środka mniej uciążliwego.</p> <p>Procedura konsultacyjna została przewidziana w art. 10 ust. 7.</p>
-----	---	-------------	--	--

44.	art. 1 pkt 6 projektu ustawy zmieniającej art. 10 ust. 5 ustawy	Polska Izba Książki PIK	<p>[środki zaradcze o charakterze strukturalnym] Projektowana ustawa wprowadza kontrowersyjne w naszym odczuciu narzędzie, pozwalające Prezesowi UOKiK na ingerencję w struktury przedsiębiorcy, co ma być wykorzystywane wyłącznie w skrajnych sytuacjach, gdy pozostałe środki zawiodą. Mimo tych zapewnień wyrażamy obawę o ochronę przedsiębiorców w tym zakresie.</p>	Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa wymaga dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym), pozostawienie w obecnym brzmieniu byłoby niezgodne z Dyrektywą. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zawierające otwarty przykładowy katalog środków strukturalnych.
45.	art. 10 ust. 5 u.o.k.k.	Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami	<p>[środki zaradcze o charakterze strukturalnym] Dotychczasowe brzmienie art. 10 ust. 5 uokik przewidywało zastosowanie środka polegającego na powierzeniu wykonywania określonej działalności gospodarczej poszczególnym podmiotom w ramach grupy kapitałowej lub odrębnym jednostkom organizacyjnym w ramach struktury przedsiębiorcy. Proponowane przepis pozwala zewnętrznemu podmiotowi (jakim jest Prezes UOKiK) podjęcie niesprecyzowanego środka ingerującego. Zastrzeżenie, że ów środek powinien być proporcjonalny jest jednak dalece niewystarczające, ponieważ perspektywa organu administracji publicznej może nie być właściwa dla określenia proporcjonalności i spowodować daleko idące skutki, z upadłością przedsiębiorcy łącznie. Dlatego, mimo treści uzasadnienia do ustawy, w którym stoi się na stanowisku, że ustawa nie powinna zamykać katalogu środków, z punktu widzenia przedsiębiorców takie podejście niebezpieczne. Łatwo wyobrazić sobie sytuację, w której ingerencja Prezesa UOKiK prowadzi de facto do przejścia czasowej (nawet długotrwałej) kontroli nad przedsiębiorcą przez organ władzy publicznej.</p>	Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa wymaga dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym), pozostawienie w obecnym brzmieniu byłoby niezgodne z Dyrektywą. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zawierające otwarty przykładowy katalog środków strukturalnych.
46.	art. 10 ust. 5 u.o.k.k.	Polska Izba Gospodarki Odpadami	<p>W razie uznania, że mają miejsce praktyki ograniczające konkurencję, Prezes UOKiK zostanie upoważniony do ingerowania w strukturę przedsiębiorcy/przedsiębiorców. Z uwagi na niedookreślenie niniejszego uprawnienia (w szczególności tego, do czego odnosi się sformułowanie „struktura przedsiębiorcy”), nie sposób wykluczyć ryzyka np. dokonywania sprzedaży udziałów lub akcji przedsiębiorcy. Postulat: zasadne wydaje się rozważenie niedokonywania zmian przepisu (tj. pozostawienie dotychczasowego, który wprost wskazuje na zakres możliwych działań Prezesa UOKiK).</p>	Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa wymaga dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym), pozostawienie w obecnym brzmieniu byłoby niezgodne z Dyrektywą. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu zawierające otwarty przykładowy katalog środków strukturalnych.

47.	Art. 1 pkt 7 projektu zmieniającego art. 29 ustawy	CARS	<p>[Kadencyjność Prezesa UOKiK - niezależność] W ocenie CARS, przepisy te wymagają pogłębionej analizy i modyfikacji z punktu widzenia skutecznego zwiększenia (faktycznej) niezależności Prezesa UOKiK oraz odpowiedzialności, rozliczalności (accountability) i przejrzystości sprawowania urzędu przez Prezesa UOKiK. Pierwszą istotną kwestią wymagającą korekty jest brak sztywnych terminów przeprowadzenia naboru na Prezesa UOKiK oraz trybu przedłużenia jego lub jej kadencji na drugi pięcioletni okres. W tym zakresie możliwe są różne uregulowania. Zdaniem CARS, ustawa powinna zobowiązywać Prezesa Rady Ministrów do otwarcia naboru na stanowisko Prezesa UOKiK na 6 miesięcy przed upływem kadencji osoby sprawującej ten urząd i zakończenia procedury na przynajmniej 1 miesiąc przed końcem kadencji, aby zminimalizować ryzyko, iż z powodu wygaśnięcia kadencji Prezesa funkcję tę sprawował będzie wiceprezes (jak to przewiduje Projekt). Zmianie też powinien podlegać art. 29 ust. 3a pkt 7 uokik. Mając bowiem na uwadze postępujące rozszerzenie kompetencji Prezesa UOKiK na nowe obszary (jak na przykład zwalczanie zatorów płatniczych) przepis ten nie wprowadza jednoznacznego wymogu, żeby osoba kandydująca na stanowisko Prezesa UOKiK posiadała wiedzę w zakresie ochrony konkurencji, a więc tej wiedzy, która jest relewantna w kontekście Dyrektywy. Z kolei, by zwiększyć jakość naboru, art. 29 ust 3d powinien doprecyzowywać, że członkami zespołu przeprowadzającego nabór powinny być także osoby zewnętrzne w stosunku do Rady Ministrów (zewnętrzni eksperci).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – rozwiązanie wzorowane systemowo na ustawach regulujących kwestie ustrojowe innych regulatorów</p> <p>Obecne brzmienie przepisu nie wyklucza udziału zewnętrznych ekspertów.</p>
48.	Art. 1 pkt 7 projektu zmieniającego art. 29 ustawy	CARS	<p>[Kadencyjność Prezesa UOKiK - niezależność] Projekt nie reguluje kwestii okresu po jakim odchodzący Prezes UOKiK i jego/jej zastępcy mogą zatrudnić się w sektorze prywatnym. Jest to kwestia bardzo istotna w ujęciu Dyrektywy, bo stwarza pole do konfliktu interesów. W art. 34a projektodawca stara się ograniczyć ten konflikt za pomocą nakazu wyłączenia się byłego Prezesa, wice-prezesów oraz byłych pracowników UOKiK ze spraw jakimi zajmowali się w UOKiK po jego opuszczeniu na 3 lata. Mając na uwadze wyzwania przed jakimi staje UOKiK w zakresie pozyskiwania wysokiej klasy specjalistów, CARS zgłasza pod uwagę skrócenie tego okresu do 18 miesięcy w przypadku byłych pracowników UOKiK i 24 miesięcy w stosunku do Prezesa/wice-Prezesa UOKiK przy równoczesnym wprowadzeniu – w odniesieniu do Prezesa i wiceprezesów UOKiK 6-miesięcznego okresu zakazu podejmowania zatrudnienia w sektorze niepublicznym. Prezesowi UOKiK i jego/jej zastępcom powinno w tym sześciomiesięcznym okresie przysługiwać wynagrodzenie w tej samej wysokości co w czasie sprawowania urzędu. Warto tu zaznaczyć, że Dyrektywa wymaga również opublikowania przez krajowy urząd ochrony konkurencji kodeksu praktyk, szczegółowo regulujący zarządzanie konfliktami interesu przez pracowników urzędu ale także ich rodzin. W projekcie ustawy brakuje obowiązku opublikowania takiego dokumentu przez UOKiK.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – zaproponowane okresy w ocenie projektodawcy są wystarczające do zapewnienia bezstronności w rozumieniu Dyrektywy.</p> <p>Kodeks praktyk – naszym zdaniem to zadanie spełnia Kodeks Etyki Służby Cywilnej (zarządzenie nr 70 PRM z 6 października 2011 r.)</p>

49.	Art. 1 pkt 7 projektu zmieniającego art. 29 ustawy	CARS	<p>[Kadencyjność Prezesa UOKiK - niezależność] Dyrektywa wymaga również opublikowania przez krajowy urząd ochrony konkurencji kodeksu praktyk, szczegółowo regulujący zarządzanie konfliktami interesu przez pracowników urzędu ale także ich rodzin. W projekcie ustawy brakuje obowiązku opublikowania takiego dokumentu przez UOKiK.</p>	Uwaga nieuwzględniona - Nie ma konieczności wprowadzania zmian do projektu. Wystarczająca będzie publikacja Kodeksu Etyki Służby Cywilnej (zarządzenie nr 70 PRM z 6 października 2011 r.)
50.	Art. 1 pkt 7 projektu zmieniającego art. 29 ustawy	CARS	<p>[Kadencyjność Prezesa UOKiK - niezależność] CARS postuluje wprowadzenie rozwiązań (w art. 29 lub w innych przepisach uokik) zwiększających przejrzystość powoływania i sprawowania urzędu przez Prezesa UOKiK, zgodnie z wymaganiami Dyrektywy. Odpowiada to zasadzie, że większa niezależność wymaga również większej odpowiedzialności i sprawozdawczości. Dyrektywa bezpośrednio wskazuje, że niezależność nie oznacza braku kontroli parlamentarnej czy rządowej nad działaniami organu antymonopolowego. W tym zakresie, CARS proponuje wprowadzenie przepisów, zgodnie z którymi już po wyłonieniu kandydata/tki na stanowisko Prezesa UOKiK w drodze otwartego konkursu, ale przed powołaniem przez Prezesa Rady Ministrów, osoba ta powinna zostać wysłuchana przez odpowiednią do spraw gospodarki i konkurencji Komisję Sejmową. Komisja powinna być ustawowo zobowiązana do przeprowadzenia jawnego głosowania w sprawie poparcia lub jego braku dla kandydata. Rekomendacja Komisji lub jej brak nie powinien być wiążący dla Prezesa Rady Ministrów, może być jedynie wskazówką. Podstawową funkcją wysłuchania i rekomendacji jest bowiem zwiększenie przejrzystości powołania na tak ważny i kadencyjny urząd. Rozwiązanie to równoważy potrzebę zagwarantowania niezależności urzędu z jego demokratyczną kontrolą i daje Sejmowi rolę doradczą w procesie powoływania Prezesa UOKiK.</p> <p>Dodatkowo, ze względu na wzmocnienie niezależności Prezesa UOKiK, CARS postuluje wprowadzenie lub modyfikację innych przepisów w ustawie, zwiększających przejrzystość, rozliczalność i sprawozdawczość w działaniu Urzędu i jego Prezesa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie nieprzekraczalnego, 5-miesięcznego terminu sporządzenia rocznego sprawozdania z działalności UOKiK za rok poprzedni, czyli do końca maja kolejnego roku. 2. Zobligowanie Prezesa UOKiK do prezentacji sprawozdania na odpowiedniej Komisji Sejmowej w terminie miesiąca od daty jego opublikowania. 3. Wprowadzenie przepisu obligującego Prezesa UOKiK do przedstawienia bieżącej informacji na temat działalności Urzędu na wezwanie właściwej Komisji Sejmowej, z zachowaniem obowiązku przestrzegania zasad poufności i bezstronności dotyczącej postępowań przed Prezesem UOKiK. 	<p>Uwaga nieuwzględniona – Dyrektywa nie zawiera takiego wymogu, proponujemy pozostanie przy dotychczasowym rozwiązaniu (administracyjna ścieżka wyboru Prezesa).</p> <p>Ad. 1. Uwaga uwzględniona – Dodano nowy art. 31aa zgodnie z którym sprawozdanie będzie sporządzane do 30 kwietnia.</p> <p>Ad. 2 i 3. Uwagi nieuwzględnione – sprawozdanie będzie przedstawiane Prezesowi Rady Ministrów i publikowane na BIP</p>

51.	art. 29 ust. 3 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Kadencyjność prezesa UOKiK, zapewnienie bezstronności i przeciwdziałanie konfliktowi interesów]</p> <p>1. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 29 u.o.k.k., wyłączną kompetencję do powoływania Prezesa Urzędu oraz do odwołania osoby pełniącej tę funkcję posiada Prezes Rady Ministrów. Dodatkowo, warunki korzystania przez Prezesa Rady Ministrów z uprawnienia do powołania lub odwołania Prezesa Urzędu mają charakter nie merytoryczny, a formalny. W konsekwencji, urząd Prezesa Urzędu podlega silnemu nadzorowi Prezesa Rady Ministrów, co nie daje organowi ochrony konkurencji ustawowych gwarancji ochrony przed naciskami zewnętrznymi lub politycznymi.</p> <p>2. Projekt nowelizacji u.o.k.k. Zgodnie z proponowaną zmianą art. 29 ust. 3 u.o.k.k. Prezes Urzędu będzie powoływany przez Prezesa Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję spośród osób wyłonionych „w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru”. Zgodnie z proponowaną regulacją Prezes Urzędu, mimo końca kadencji, będzie pełnił swoją funkcję do czasu powołania następcy. W przypadku wygaśnięcia kadencji (spowodowanego śmiercią Prezesa Urzędu lub jego odwołaniem), jego obowiązki będzie pełnił wiceprezes Urzędu wskazany przez Prezesa Rady Ministrów. W noweli wprowadzono także możliwość powołania tej samej osoby na drugą kadencję (art. 29 ust. 3). Ponadto, zgodnie z art. 6 przepisów przejściowych, osoba pełniąca funkcję Prezesa Urzędu w dniu poprzedzającym wejście w życie nowelizacji, ma być „automatycznie” powołana na pierwszą pełną kadencję, której bieg rozpoczyna się z dniem wejścia w życie noweli.</p> <p>3. Dyrektywa ECN+ Celem Dyrektywy ECN+ jest m.in. zapewnienie krajowym organom ochrony konkurencji niezbędnych gwarancji niezależności, w celu skutecznego stosowania unijnych reguł konkurencji. Zgodnie z motywem 17 Dyrektywy ECN+, konieczna jest ochrona tych organów przed naciskami zewnętrznymi lub politycznymi. Art. 4 ust. 4 Dyrektywy ECN+ wprowadza również wymóg zapewnienia przez Państwa Członkowskie, aby osoby podejmujące decyzje w organach ochrony konkurencji były wybierane, rekrutowane lub mianowane w sposób zgodny z jasnymi i przejrzystymi procedurami.</p> <p>4. Proponowane rozwiązania a) Rezygnacja z możliwości pełnienia funkcji Prezesa Urzędu w ramach drugiej kadencji (przy ew. wydłużeniu pierwszej kadencji, np. na okres 6-7 lat) Postulujemy, aby Prezes Urzędu mógł być powołany tylko na jedną kadencję (nie dwie, jak wskazuje nowelizacja ustawy). Sześcioletni lub siedmioletni okres takiej kadencji wydaje się adekwatny w tej sytuacji. Wskazujemy, że umożliwienie wyboru Prezesa Urzędu na kolejną kadencję (to jest sprawowanie urzędu przez okres 10 lat) nie znajduje uzasadnienia w Dyrektywie ECN+. Zmiana na stanowisku Prezesa Urzędu po upływie jednej pełnej kadencji w sposób pełniejszy umożliwi uniezależnienie tego organu od potencjalnych zewnętrznych nacisków. Jako że Projekt zakłada</p>	Ad. 4. Uwagi nieuwzględnione - Dyrektywa nie narzuca w jaki sposób mamy zapewnić niezależność. Proponowane rozwiązania są zgodne w naszej ocenie z Dyrektywą ECN+ (dyrektywa nie narzuca rozwiązań w zakresie liczby kadencji i długości ich trwania, a także terminu przeprowadzania konkursu na Prezesa). Proponowane rozwiązania są spójne systemowo z regulacjami ustrojowymi innych regulatorów.
-----	-------------------------	---	--	---

w dalszym ciągu mianowanie Prezesa Urzędu przez Prezesa Rady Ministrów, działalność tego pierwszego nie powinna podlegać ocenie politycznej, od której zależałby ew. ponowne mianowanie go na drugą kadencję. Wskazujemy, że analogiczne rozwiązanie przyjęto dla innego organu związanego ze sferą gospodarczą - Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, który jest powoływany na okres 6 lat bez możliwości ponownego powołania na to stanowisko (zob. art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców; Dz.U. poz. 648 ze zm.).

b) Wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia przez Prezesa Rady Ministrów konkursu przed upływem kadencji Prezesa Urzędu Zgodnie z projektowanym art. 29 ust. 3 u.o.k.k., Prezes Urzędu po upływie kadencji pełniłby urząd do czasu powołania następcy, co – w celu zapewnienia ciągłości działania organu – jest postulatem zrozumiałym przy wprowadzeniu kadencyjności urzędu. Wskazujemy jednak, że brak cezury czasowej dla przeprowadzenia konkursu przez Prezesa Rady Ministrów może prowadzić do nadużywania tego przepisu w celu przedłużenia kadencji aktualnie urzędującego Prezesa Urzędu, jeżeli konkurs nie będzie przeprowadzany, mimo upływu kadencji. Wówczas aktualny Prezes pełniłby urząd przez kolejne miesiące, do czasu powołania następcy (Projekt nie określa terminu na jego powołanie). W ten sposób idea kadencyjności tego organu mogłaby podlegać odstępstwom, dalekim od celu nowelizacji ustawy, jakim jest prawidłowa implementacja Dyrektywy ECN+. Nowelizacja ustawy powinna zatem zawierać przepis obligujący Prezesa Rady Ministrów do przeprowadzenia konkursu, np. w okresie 6 miesięcy przed upływem kadencji obecnego Prezesa Urzędu.

Proponowane brzmienie przepisu:

~~Prezes Rady Ministrów powołuje Prezesa Urzędu~~ Prezes Urzędu jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów na ~~pięściolateńnią~~ pięściolateńnią kadencję spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. ~~Ta sama osoba nie może być Prezesem Urzędu więcej niż przez jedną kadencję~~ ~~dwie kadencje~~. ~~Po upływie kadencji Prezes Urzędu pełni swoją funkcję do czasu powołania następcy~~. Na co najmniej 6 miesięcy przed upływem kadencji Prezesa Urzędu przeprowadza się nabór na stanowisko Prezesa Urzędu zgodnie z procedurą przewidzianą w ust. 3b-3j poniżej.

52.	Art. 1 pkt 7 projektu zmieniającego art. 29 ustawy	ICC Polska	<p>[Niezależność]</p> <p>35. Przepis art. 4 ust. 1 Dyrektywy ECN+ nakłada na Państwa Członkowskie obowiązek zagwarantowania krajowym organom ochrony konkurencji niezależności przy stosowaniu Art. 101 i 102 TFUE. Jednocześnie przepis ten wskazuje, że niezależność ta powinna być skorelowana z rozliczalnością krajowego organu z prowadzonej działalności oraz z zapewnieniem jego współpracy w ramach sieci ECN. Odpowiedzią na ww. wymogi dyrektywy ECN+ są przepisy komentowanego Projektu, przywracające kadencyjność Prezesa UOKiK oraz wprowadzające zamknięty katalog przesłanek, umożliwiających jego odwołanie przed upływem kadencji. Co do zasady, jest to krok w pożądanym kierunku - projektowana implementacja tych wymogów przyczyni się do uniezależnienia Prezesa UOKiK od wszelkich wpływów politycznych oraz rynkowych, które mogłyby warunkować podejmowane decyzje i ukierunkowywać je na adresowanie celów politycznych lub partykularnych celów finansowych kontrolowanych podmiotów, nie zaś na realizację celów Art. 101 i 102 TFUE oraz krajowych zasad prawa konkurencji. Co do zasady, projektowane zmiany w przepisach art. 29 oraz 30 Ustawy o UOKiK (tj. art. 1 pkt. 7-9 Projektu), wprowadzają zmiany konieczne z punktu widzenia dyspozycji prawa unijnego oraz pożądane systemowo i należy ocenić je zdecydowanie pozytywnie.</p> <p>36. Niemniej, pozytywna ocena proponowanych rozwiązań nie oznacza braku podstaw do sformułowania kilku wątpliwości, których ewentualne zaadresowanie wymaga dalszej dyskusji, przemyślenia i ewentualnego podjęcia dalszych działań legislacyjnych.</p> <p>37. <i>Po pierwsze</i>, zapewnieniu niezależności stanowiska Prezesa UOKiK poprzez nadanie mu przymiotu kadencyjności oraz trwałości, nie towarzyszy żadna zmiana w dotychczasowym trybie wyłonienia kandydata na to stanowisko. Projektodawca nie przewidział żadnej zmiany art. 29 ust. 3d Ustawy o UOKiK co oznacza, że tryb ten nadal nie ma charakteru pełnego postępowania konkursowego, w toku którego decydujące są kompetencje merytoryczne kandydata. Zgodnie z art. 29 ust. 3a nowelizowanej ustawy (niezmienionym Nowelizacją), stanowisko Prezesa UOKiK zajmować może osoba, która między innymi "posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa Urzędu". Ustawa nie gwarantuje jednak, że ocena tego wymogu będzie w toku postępowania podlegać ocenie wartościującej, zaś stopień jej spełnienia (przy założeniu spełnienia przez kandydata pozostałych przesłanek formalnych), będzie ważyc na późniejszym wyborze oraz powołaniu kandydata na ww. stanowisko. Ustawa nie określa też minimalnych kompetencji kandydata, ani w zakresie "spraw należących do właściwości Prezesa Urzędu" ani w zakresie pozostałych wymogów (np. Projekt nie precyzuje, jakiego rodzaju czy jakiej kategorii stanowiska kierownicze brane są pod uwagę przy ocenie spełnienia wymogu określonego w art. 29 ust. 3a pkt 6 Ustawy o UOKiK). Wydaje się zatem, że ustawa w projektowanym kształcie nie gwarantuje, że osoby przedstawiające swoją kandydaturę na stanowisko Prezesa UOKiK będą posiadały najwyższe możliwe kwalifikacje wymagane dla prawidłowej realizacji zadań Prezesa UOKiK. Uzasadniona jest zatem dalsza dyskusja prowadząca do konkluzji, czy</p>	Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa nie narzuca szczegółowo w jaki sposób powinien być przeprowadzany nabór na Prezesa. Obecne brzmienie nie jest sprzeczne z Dyrektywą. Proponowane rozwiązania są spójne systemowo z regulacjami ustrojowymi innych regulatorów.
-----	--	------------	---	--

		<p>jest to świadoma decyzja Projektodawcy czy też Projektodawca stoi na stanowisku, że zarysowane ryzyko w istocie nie istnieje.</p> <p>38. Dalszej dyskusji wymaga również sama procedura wyboru Prezesa UOKiK. Zgodnie z projektowanymi zmianami, nabór na stanowisko Prezesa UOKiK przeprowadza zespół powołany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, liczący co najmniej trzy osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze. Zespół może zlecić dokonanie oceny przygotowania kandydatów zewnętrznemu ekspertowi, niemniej ustawa nie przewiduje takiego obowiązku. Zespół nie jest również zobligowany do przyjęcia jakiegokolwiek gradacji wśród poszczególnych wymogów stawianych kandydatowi, tj. do ważenia pomiędzy doświadczeniem kierowniczym kandydata a wykazanym doświadczeniem merytorycznym. De facto, wyłonieni przez zespół kandydaci nie muszą reprezentować obiektywnie najwyższych kwalifikacji do piastowania stanowiska Prezesa UOKiK spośród zaoferowanych przez zgłoszonych kandydatów - wystarczające jest, aby spełniali oni wymogi określone w ustawie i zyskali przychylność zespołu.</p>	
--	--	--	--

53.	Art. 1 pkt 7 projektu zmieniający art. 29 ustawy	ICC Polska	<p>[Niezależność]</p> <p>39. Po drugie, wydaje się, że projektowane rozwiązania pozostawiają deficyt regulacyjny w obszarze związanym z tzw. konfliktem interesów. To niezwykle istotna kwestia zwłaszcza wobec okoliczności, że Projektodawca nie przewiduje - zgodnie zresztą z wymogami Dyrektywy ECN+ - możliwości odwołania Prezesa UOKiK ze stanowiska z powodu podejmowanych czynności merytorycznych. Wprowadzone do nowego, projektowanego brzmienia art. 29 ust. 4 Ustawy okik przesłanki negatywnej oceny Prezesa Rady Ministrów merytorycznej działalności Prezesa UOKiK stałoby w jawnej sprzeczności z zasadniczym celem wprowadzanej zmiany – wzmocnieniem gwarancji niezależności organu antymonopolowego.</p> <p>40. Niemniej, na tle tak krótkiego i sformalizowanego katalogu przesłanek odwołania Prezesa UOKiK ze stanowiska razi brak przygotowania kompleksowej regulacji dotyczącej potencjalnego działania przez Prezesa UOKiK w warunkach konfliktu interesów. W przypadku tak istotnego stanowiska zachodzi bowiem konieczność systemowego wyeliminowania przypadków takiego potencjalnego działania oraz wyciągnięcia konsekwencji z takiego tytułu wobec Prezesa UOKiK (a nie tylko wobec rozstrzygnięć wydanych przez niego w warunkach konfliktu interesów). Ryzyko konfliktu interesów powstaje zarówno w związku z objęciem ww. stanowiska, w kontekście wykonywania obowiązków związanych z jego objęciem, jak również w związku z jego ustaniem i podjęciem nowych zobowiązań zawodowych. Projektowane brzmienie art. 34a ust. 1 i 2 Ustawy okik adresuje wprost kwestię pożądanego zachowania Prezesa UOKiK, nakładając na niego obowiązek powstrzymania się od wszelkich działań, które mogłyby skutkować konfliktem interesów oraz nie angażowania się w ramach nowego zajęcia, po zakończeniu piastowania stanowiska, w tę samą sprawę, której dotyczyła decyzja organu, którą wydał on działając jeszcze jako Prezes UOKiK. Ani Projekt ani obowiązujące przepisy prawa nie sankcjonują jednak naruszenia ww. wzorca zachowania przez urzędującego Prezesa UOKiK w kontekście sprawowania przez niego ww. stanowiska.</p> <p>41. Należy pamiętać, że pojęcie "konfliktu interesów" jest pojęciem niedookreślonym, brak jest wyczerpującej definicji legalnej tego pojęcia. Przyjęte rozwiązania prawne przewidują więc konkretne sytuacje działania w warunkach konfliktu interesów oraz sankcje wobec rozstrzygnięć wydanych w warunkach takiego konfliktu (np. art. 24 k.p.a.) bądź przewidują sankcje karne z tytułu nadużycia władzy (art. 231 k.k.). Z punktu widzenia przepisów karnych nie każdy jednak przypadek naruszenia konfliktu interesów jest przestępstwem (np. łapówkarstwa czy nadużycia władzy) stąd wątpliwość, czy na gruncie projektowanych przepisów każdy przypadek działania Prezesa UOKiK w warunkach konfliktu interesów będzie mógł doprowadzić do jego odwołania (naturalnie po jego prawomocnym skazaniu). Na tym tle konieczne jest sformułowanie postulatu co najmniej wypracowania przez Projektodawcę oraz Prezesa UOKiK spójnych i kompleksowych podręczników czy wytycznych dotyczących standardów działania z wyłączeniem konfliktu interesów oraz pożądanego konsekwencji sprzeniewierzenia się tym zasadom, tak jak zostało to uczynione przez Ministra Finansów czy Prezesa Rady Ministrów dla korpusu służby cywilnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Należy zauważyć, że Prezes UOKiK będzie mógł być odwołany w przypadku naruszenia przez niego zakazu określonego 4 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (rozwiązanie to ma na celu zapobieganie konfliktowi interesu). Wprowadzenie niedookreślonej przesłanki odwołania Prezesa z tytułu konfliktu interesu mogłoby stanowić pole do nadużyć.</p> <p>Kodeks praktyk – naszym zdaniem to zadanie spełnia Kodeks Etyki Służby Cywilnej (zarządzenie nr 70 PRM z 6 października 2011 r.). Kodeks ten ma zastosowanie dla kadry urzędniczej w Urzędzie.</p>
-----	--	------------	--	--

54.	Art. 1 pkt 7 projektu zmieniający art. 29 ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>Przed przedstawieniem szczegółowych uwag do poszczególnych projektowanych przepisów z tego obszaru, warto zaznaczyć, że autor projektu <i>de facto</i> działał po „najmniejszej linii oporu”, projektując nowelizację w tym zakresie. Mając długi okres na implementację dyrektywy 2019/1, rząd nie przeprowadził w tym czasie żadnej dyskusji co do polskiego organu ochrony konkurencji, mimo że w piśmiennictwie od wielu lat są dyskutowane węzłowe problemy dotyczące pewnych cech ustrojowych tego organu w kontekście jego bezstronności i niezależności, np. czy powinien być organem kolegialnym, czy należy rozdzielić w nim funkcje dochodzeniowe od funkcji orzeczniczych, czy powinien być on powoływany przez Prezesa Rady Ministrów itp. itd.</p> <p>Natomiast odnosząc się do poszczególnych projektowanych przepisów, po pierwsze należy wskazać, że w art. 1 pkt 7 lit. a projektu w projektowanym art. 29 ust. 3 u.o.k.k. należałoby zmienić zdanie drugie z: „<i>Ta sama osoba nie może być Prezesem Urzędu więcej niż przez dwie kadencje</i>” na „<i>Ta sama osoba nie może być Prezesem Urzędu przez więcej niż dwie kadencje</i>” albo po prostu „<i>Ta sama osoba może być ponownie powołana tylko raz</i>”.</p> <p>Po drugie, w art. 1 pkt 7 lit. b projektu zamiast o „szkole wyższej” powinna być mowa o „uczelni”. Projekt jest nie w pełni zgodny z terminologią, którą posługuje się ustawa z 20.07.2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Prezes Urzędu miałby móc zajmować stanowisko dydaktyczne, badawczo-dydaktyczne bądź badawcze w „szkole wyższej”. W obecnym stanie prawnym powinna być mowa o uczelni w rozumieniu art. 7 i nast. Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce. Ta ostatnia ustawa nie posługuje się pojęciem szkoły wyższej, co może skutkować wątpliwościami co do zakresu tego pojęcia służącego do skonstruowania zakazu (i wyjątków od niego) obejmującego Prezesa Urzędu. Należy jednak dodać, że w istocie osoba zajmująca tak istotne stanowisko kierownicze powinna na czas pełnienia funkcji Prezesa Urzędu mieć urlop od pracy badawczej lub dydaktycznej.</p> <p>Po trzecie, art. 1 pkt 7 lit. c projektu wymaga zmian. Implementuje on przepis art. 4 ust. 3 dyrektywy 2019/1, zgodnie z którym „Osoby, które podejmują decyzje, wykonując uprawnienia przewidziane w art. 10–13 i art. 16 niniejszej dyrektywy w krajowych administracyjnych organach ochrony konkurencji (...) mogą zostać odwołane ze stanowiska wyłącznie wówczas, gdy przestaną spełniać warunki wymagane do wykonywania swoich obowiązków lub gdy zostaną uznane za winne poważnego uchybienia (ang. <i>serious misconduct</i>) w świetle prawa krajowego. Warunki wymagane do wykonywania swoich obowiązków oraz definicja poważnego uchybienia (ang. <i>and what constitutes serious misconduct</i>) muszą zostać określone z wyprzedzeniem w prawie krajowym przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia skutecznego egzekwowania prawa”. Warunki wymagane do wykonywania obowiązków Prezesa Urzędu wynikają z art. 29 ust. 3a, w którym proponujemy pewną zmianę kolejności warunków, oraz – jeśli zostanie dodany – z ust. 3aa:</p> <p>„3a. Stanowisko Prezesa Urzędu może zajmować osoba, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny; 2) jest obywatelem polskim; 23) korzysta z pełni praw publicznych; 	<p>Propozycja uporządkowania brzmienia oraz uwagi o charakterze legislacyjnym do uzgodnienia na etapie KP. Należy zauważyć, że zaproponowane przesłanki są systemowo zbieżne z innymi regulacjami tego typu.</p> <p>Ad. 3. Wymóg posiadania wiedzy z zakresu ochrony konkurencji wynika już z obecnego brzmienia (posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa Urzędu)</p> <p>Ad. Zastąpienie pojęcia „Szkola wyższa” – uwaga uwzględniona - została zastąpiona pojęciem „uczelnia”.</p> <p>Ad. Dodania przesłanki rażącego naruszenia przepisów ustaw w związku z pełnieniem funkcji - Uwaga nieuwzględniona – w tym zakresie Dyrektywa jest wdrożona przez Art. 29 ust. 4 pkt 1 projektowanej ustawy.</p>
-----	--	---	---	---

34) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

45) posiada kompetencje kierownicze;

56) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;

6) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;

7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa Urzędu, w tym z zakresu ochrony konkurencji;

8) *nie pełniła służby zawodowej ani nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 306, 284 i 322), ani nie była ich współpracownikiem.*

3aa. Prezes Urzędu nie może zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska dydaktycznego, badawczo-dydaktycznego lub badawczego w uczelni ~~szkole wyższej~~, Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub innej jednostce naukowej lub stanowiska wykładowcy w Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, ani wykonywać innych zajęć zarobkowych sprzecznych z obowiązkami Prezesa Urzędu.”

Katalog przesłanek odwołania Prezesa Urzędu powinien w miarę możliwości korespondować z katalogiem warunków wymaganych do wykonywania obowiązków Prezesa Urzędu i być zgodny z art. 4 ust. 3 dyrektywy 2019/1:

„Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Urzędu przed upływem kadencji wyłącznie w przypadku:

1) ~~utracy obywatelstwa polskiego; skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;~~

2) ~~skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; pozbawienia praw publicznych;~~

3) ~~ustalenia niespełnienia lub zaprzestania spełniania któregoś z warunków, o których mowa w ust. 3a pkt 2, 6, 8 lub ust. 3aa złożenia rezygnacji;~~ nie wydaje się natomiast konieczne odesłanie do punktów 4 (kompetencje kierownicze), 5 (staż pracy), 7 (wykształcenie i wiedza),

4) ~~utracy obywatelstwa polskiego; 5) trwalej niezdolności do wykonywania zadań ze względu na stan zdrowia choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim lub innej przeszkody, trwale uniemożliwiających wykonywanie zadań;~~ proponowane przez nas określenie „stan zdrowia” jest szersze niż określenie „choroba”. Niemożność wykonywania zadań może bowiem wynikać np. z wypadku, który nie ma nic wspólnego z czynnikami chorobotwórczymi, a tak samo jak choroba może trwale stać na przeszkodzie pełnieniu obowiązków przez Prezesa Urzędu. Wydaje się, że intencją projektodawcy było ujęcie takich sytuacji w przesłance w postaci „innej przeszkody”, jednak proponowane przez nas brzmienie jest bardziej precyzyjne. Ma to istotne znaczenie w przypadku przesłanek odwołania, które powinny być wolne od pojęć niedookreślonych.

			<p>56) naruszenia <u>któregokolwiek z-zakazów</u>, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 2399); zmiana w tym punkcie wiąże się z ignorowaną niekiedy zasadą techniki legislacyjnej, zgodnie z którą użycie w przepisie liczby mnogiej oznacza wykluczenie możliwości ujęcia hipotezy normy prawnej w liczbie pojedynczej.</p> <p>7) — naruszenia zakazu, o którym mowa w ust. 3aa;</p> <p>8) — złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu.” proponowany pkt 3 czyni te dwie przesłanki zbędnymi w tym miejscu.</p> <p>6) <u>rażącego naruszenia przepisów ustaw w związku z pełnieniem funkcji</u>; brak tej przesłanki skutkowałby niepełną implementacją przytoczonego wyżej przepisu art. 4 ust. 3 dyrektywy 2019/1;</p> <p>7) <u>złożenia rezygnacji.</u></p>	
55.	Art. 1 pkt 7 projektu zmieniającego art. 29 ustawy	PIZP	<p>[Niezależność]</p> <p>Warto zwrócić uwagę także na propozycję ustalenia pięcioletniej kadencji Prezesa UOKiK oraz zamkniętego katalogu przesłanek, na podstawie których będzie mógł on być odwołany przez Prezesa Rady Ministrów. Katalog ten nie zawiera bowiem przesłanek o charakterze ocennym czy też nieodokreślonym, a to oznacza, że Prezes UOKiK będzie – w świetle projektowanych przepisów - praktycznie nieodwołalny. W ocenie skutków regulacji podnosi się, że ma to na celu jak największe uniezależnienie funkcji Prezesa UOKiK. Takie rozwiązanie stoi jednak w sprzeczności z zasadą podległości względem Prezesa Rady Ministrów, dlatego też zasadnym wydaje się wniosek, aby Prezesowi UOKiK nadać charakter stanowiska analogicznego do funkcji Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, które jest jednak regulowane w ustawie zasadniczej.</p>	Uwaga nieuwzględniona - Zaprojektowane rozwiązania realizują postulat zapewnienia niezależności w naszej ocenie.
56.	Art. 1 pkt 7 projektu zmieniającego art. 29 ustawy	PSSB	<p>[Niezależność]</p> <p>PSSB za pozytywne uznaje wprowadzenie przepisu, z którego wynika, iż nabór na stanowisko wiceprezesa Urzędu przeprowadza zespół, powołany przez Prezesa Urzędu, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów, a także, że dokonanie oceny kwalifikacji może zostać zlecone podmiotowi trzeciemu, niemniej Stowarzyszenie zauważa, iż wartościowe mogłoby być zagwarantowanie prawnie, iż przynajmniej jedna osoba w zespole będzie przedstawicielem organizacji przedsiębiorców.</p>	Uwaga nieuwzględniona - takie rozwiązanie może skutkować konfliktem interesu.

57.	art. 29 ust. 3aa u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Kadencyjność prezesa UOKiK, zapewnienie bezstronności i przeciwdziałanie konfliktowi interesów]</p> <p>Zasadniczym celem Dyrektywy ECN+ jest zapewnienie niezależności krajowych organów ochrony konkurencji m.in. poprzez ograniczenie wpływów politycznych. W przypadku, gdy organem powołującym Prezesa Urzędu jest Prezes Rady Ministrów, osiągnięciu tego celu sprzyjać będzie wyeliminowanie wszelkiego rodzaju pojęć nieostrych przy określaniu przesłanek odwołania Prezesa Urzędu.</p> <p>Ponieważ zgodnie z zaproponowanym w Projekcie brzmieniem art. 29 ust. 4 pkt 7, jako przesłanka odwołania Prezesa Urzędu wskazane zostało naruszenie zakazu, o którym mowa w ust. 3aa, pojęcia niedookreślone należy wyeliminować także z tego przepisu.</p> <p>Przepis ten określa ograniczenia w zakresie zajmowania przez Prezesa Urzędu innych stanowisk. O ile odniesienia do pojęć „stanowisk dydaktycznych”, „badawczo-dydaktycznych”, itp. nie budzą większych wątpliwości, o tyle praktyczne problemy może rodzić sformułowanie „innych zajęć zarobkowych sprzecznych z obowiązkami Prezesa Urzędu”. Przy bardzo szerokim rozumieniu „zajęć zarobkowych” oraz ocennym charakterze sformułowania „sprzeczności z obowiązkami Prezesa Urzędu” istnieje wiele hipotetycznych sytuacji, które mogą podlegać odmiennej ocenie w świetle tak brzmiącego przepisu.</p> <p>Propozycje bardziej precyzyjnych uregulowań można znaleźć w przepisach „ustrojowych” innych ustaw. Proponuje się zatem sięgnięcie do sformułowania użytego w art. 6 pkt 1 ustawy z 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, który stanowi, że osoba powołana na stanowisko Rzecznika MŚP nie może „zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska naukowo-dydaktycznego lub naukowego w szkole wyższej, Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub innej jednostce naukowej, ani wykonywać innych zajęć zawodowych”. Sformułowanie takie wydaje się być dostatecznie precyzyjne z perspektywy opisanych wyżej celów Dyrektywy ECN+.</p> <p>Ponadto, w przeciwieństwie do przepisów innych ustaw regulujących ustrój centralnych organów administracji rządowej, Projekt w żaden sposób nie wprowadza zakazu członkostwa Prezesa Urzędu w partii politycznej lub związku zawodowym (por. np. art. 14 ust. 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim – w odniesieniu do członków Rady Polityki Pieniężnej). Pośrednio nawiązuje do tego zawarta w Projekcie propozycja brzmienia art. 34a ust. 1 u.o.k.k., jednak propozycja tego przepisu – będącego powtórzeniem art. 4 ust. 2 Dyrektywy ECN+ - odnosi się jedynie do „instrukcji”, a nie samego członkostwa w partiach politycznych lub związkach zawodowych. Postulowane jest więc dodanie tych warunków do tego przepisu.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisu: Osoba powołana na stanowisko Prezesa Urzędu nie może: 1) zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska dydaktycznego, badawczo-dydaktycznego lub badawczego w szkole wyższej, Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub innej jednostce naukowej lub stanowiska wykładowcy w Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, ani</p>	Uwaga nieuwzględniona – niezależność od wpływów politycznych w naszej ocenie gwarantuje art. 34a.
-----	---------------------------	---	--	---

			wykonywać innych zajęć zawodowych zarobkowych sprzecznych z obowiązkami Prezesa Urzędu; 2) należeć do partii politycznej; 3) należeć do związku zawodowego.	
--	--	--	--	--

58.	art. 29 ust. 4 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Kadencyjność prezesa UOKiK, zapewnienie bezstronności i przeciwdziałanie konfliktowi interesów]</p> <p>Zgodnie z uwagami do art. 29 ust. 3aa dla osiągnięcia celów Dyrektywy ECN+ (niezależności krajowego organu ochrony konkurencji) konieczne jest wyeliminowanie wszelkiego rodzaju przesłanek odwołania Prezesa Urzędu, których interpretacja mogłaby prowadzić do rozbieżnych konkluzji w odniesieniu do „skrajnych” stanów faktycznych.</p> <p>Potencjalnym polem do nadużyć mogłaby być przesłanka odwołania w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Pomimo swojej precyzyjności, sformułowanie to obejmuje również przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego, w tym m.in. zniesławienie (art. 212 § 1 i 2 k.k.). Mając na uwadze wypowiedzi medialne osoby pełniącej funkcję Prezesa Urzędu, nie można wykluczyć, że instytucja ścigania z oskarżenia prywatnego mogłaby być nadużywana w celu doprowadzenia do spełnienia przesłanki z art. 29 ust. 4 pkt 1 implikującej obligatoryjne odwołanie Prezesa Urzędu. Postuluje się więc objęcie tym przepisem wyłącznie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego i przestępstw skarbowych.</p> <p>Kolejną niedookreśloną przesłanką obligatoryjnego odwołania Prezesa Urzędu jest „choroba stwierdzona orzeczeniem lekarskim lub inna przeszkoda trwale uniemożliwiająca wykonywanie zadań”. Podobnie jak w przypadku uwag do art. 29 ust. 3aa, postuluje się odwołanie do rozwiązania legislacyjnego z ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, której art. 5 pkt 3 przewiduje odwołanie jedynie w trwałej niezdolności dopełnienia obowiązków ze względu na stan zdrowia stwierdzonej orzeczeniem lekarskim. Podobne rozwiązanie zawiera art. 34 ust. 9 pkt 2 ustawy z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych w odniesieniu do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisu:</p> <p>Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Urzędu przed upływem kadencji wyłącznie w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe; 2) pozbawienia praw publicznych; 3) złożenia rezygnacji; 4) utraty obywatelstwa polskiego; 5) trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków ze względu na stan zdrowia - stwierdzonej orzeczeniem lekarskim choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim lub innej przeszkody, trwale uniemożliwiających wykonywanie zadań; 6) naruszenia zakazów, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 2399); 7) naruszenia zakazu, o którym mowa w ust. 3aa; 8) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu. 	Propozycja uporządkowania brzmienia oraz uwagi o charakterze legislacyjnym do uzgodnienia na etapie KP.
-----	-------------------------	---	--	---

59.	art. 34a u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Kadencyjność prezesa UOKiK, zapewnienie bezstronności i przeciwdziałanie konfliktowi interesów]</p> <p>Projektowany art. 34a ust. 1 u.o.k.k. stanowi wierne odzwierciedlenie art. 4 ust. 2 Dyrektywy ECN+. Na uwagę jednak zasługuje, że prosta implementacja warstwy językowej tekstu dyrektywy nie może zostać uznana za prawidłową, bowiem w języku prawnym nie występuje nazwa „rząd”. Mogłaby ona zostać zastąpiona wskazaniem organów: Rada Ministrów, Prezes Rady Ministrów. Niemniej celem Dyrektywy ECN+ jest zapewnienie niezależności organu antymonopolowego stanowiskiem jakichkolwiek podmiotów, zarówno publicznych, jak i prywatnych. Z tego względu zasadna jest zmiana brzmienia art. 34a ust. 1. Ponadto zaproponowano inne zmiany redakcyjne.</p> <p>Wprowadzenie zmian wymaganych przez Dyrektywę ECN+ rozwiązań motyw 17 preambuły akcentuje „niezależność operacyjną krajowych administracyjnych organów ochrony konkurencji. W tym celu w prawie krajowym należy wyraźnie zapewnić, aby podczas stosowania art. 101 i 102 TFUE krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji były chronione przed ingerencją zewnętrzną lub naciskami politycznymi, które mogłyby zagrozić niezależności oceny analizowanych przez nie spraw”. Powyższe należy rozpatrywać w kontekście systemowym. Obecnie na podstawie art. 33b ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1220 oraz 2327) w zw. z art. 33a ust. 1 pkt 6 Prezes Rady Ministrów wykonując politykę Rady Ministrów wydaje kierownikom urzędów, o których mowa w art. 33a ust. 1 (w tym Prezesowi UOKiK), wiążące wytyczne i polecenia. Wprawdzie art. 33b ust. 2 ustawy stanowi, że wytyczne i polecenia nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej, jednak „instrumenty te mogą być wykorzystywane na etapie poprzedzającym rozstrzygnięcie konkretnej sprawy, a więc w obrębie czynności wykrywczych lub dowodowych”. Z uwagi na cele dyrektywy, art. 33b ust. 1 ustawy o działach administracji rządowej nie powinien w zakresie postępowań przed Prezesem Urzędu pozwalać na jakiegokolwiek wytyczne czy polecenia nie tylko co do rozstrzygnięć co do istoty sprawy w drodze decyzji, ale również co do całego postępowania, w tym co do czynności dowodowych. Zapewnieniu spójności systemowej oraz zagwarantowaniu niezależności nie tylko na etapie decyzyjnym, ale podczas całego toku postępowania sprzyja proponowany art. 34a ust. 3.</p> <p>Zmiana redakcji ust. 2 wynika w pierwszym rzędzie z konieczności wprowadzenia właściwej chronologii i poprawnego odniesienia okresu 3-letniego do czasu, w którym obowiązuje zakaz, a nie do uczestniczenia w wydaniu decyzji po zakończeniu pracy w Urzędzie, jak zdaje się sugerować obecne brzmienie tego przepisu.</p> <p>Zważywszy że nie każde postępowanie w Urzędzie kończy się decyzją, proponujemy rozszerzenie zakresu ograniczeń na wszystkie rodzaje postępowań przed Prezesem Urzędu wymienionych w art. 47 u.o.k.k, aby objąć ograniczeniem wszystkie sprawy będące przedmiotem zainteresowania UOKiK. Zmiana pozwoli jednocześnie na uniknięcie nieporozumień, jakie mogłyby wynikać z niespójnego zastosowania w projekcie przepisu kategorii „wydanie decyzji” i „ta sama sprawa”. W naszej ocenie zakaz opisany w ust. 2 skierowany jest do osób wymienionych na wstępie tego przepisu i jest nawiązaniem do ograniczeń wymienionych w ust. 1. Dlatego konieczna jest</p>	<p>Uwaga dotycząca pojęcia „rząd” uwzględniona – zaproponowane zostanie nowe brzmienie</p> <p>W zakresie wyłączenia stosowania ustawy o działach administracji nie uwzględniamy. W naszej ocenie obecna regulacja już w chwili obecnej uniemożliwia merytoryczne ingerencje w działania Prezesa (art. 34 ust.1 pkt 2).</p> <p>Propozycja brzmienia przepisu (ust. 2) do częściowego uwzględnienia – przygotowujemy propozycje przepisów.</p>
-----	-------------------	---	--	--

			<p>zmiana formuły zakazu na stronę czynną, aby odnosił się on do pracowników Urzędu, a nie do podmiotów ich zatrudniających.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisu:</p> <p>1. Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu oraz pracownicy Urzędu:</p> <p>1) wykonują swoje zadania, obowiązki i uprawnienia oraz korzystają z przyznaných kompetencji niezależnie w sposób niezależny od wpływów politycznych i innych wpływów zewnętrznych;</p> <p>2) nie mogą zwracać się o instrukcje do rządu ani innego podmiotu publicznego lub prywatnego organów ani innego rodzaju podmiotów publicznych lub prywatnych ani przyjmować od nich żadnych instrukcji podczas wykonywania obowiązków i uprawnień, poleceń ani wytycznych w zakresie określonym w punkcie 1, oraz</p> <p>3) mają obowiązek powstrzymać się powstrzymują się od wszelkich działań, które mogłyby skutkować konfliktem interesów.</p> <p>2. Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu oraz pracownicy Urzędu, którzy uczestniczą w wydaniu decyzji uczestniczyli w postępowaniu przed Prezesem Urzędu, nie mogą w okresie 3 lat od zakończenia pełnienia funkcji lub ustania zatrudnienia w Urzędzie nie mogą być zaangażowani w tę samą sprawę w ramach nowego zajęcia angażować się, w ramach nowego zajęcia, w czynności, które dotyczą przedmiotu tego postępowania.</p> <p>3. Do postępowań, o których mowa w art. 49, przepisu art. 33b ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1220 oraz 2327) nie stosuje się.</p>	
60.	Art. 1 pkt 9 – nowy art. 34a ustawy	<p>dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczeg o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku</p>	<p>[Konflikt interesów]</p> <p>W art. 1 pkt 9 projektu w ustępie 2 projektowanego art. 34a u.o.k.k. po wyrazie „decyzji” brakuje przecinka. Podany tam okres 3 lat wydaje się długi, należy go poddać dyskusji ze stroną społeczną. Dodać należy, że art. 34a ma dotyczyć m.in. zapobiegania konfliktom interesów (art. 4 ust. 2 dyrektywy 2019/1), natomiast w projekcie nie zapowiedziano co najmniej miękkiej regulacji zasad dotyczących konfliktów interesów wymaganej motywem (21) preambuły dyrektywy 2019/1 („Bez uszczerbku dla stosowania bardziej rygorystycznych przepisów krajowych, każdy krajowy administracyjny organ ochrony konkurencji powinien opublikować kodeks postępowania, który będzie zawierał zasady dotyczące konfliktów interesów”).</p>	<p>Przecinek – do uwzględnienia</p> <p>Kodeks praktyk – naszym zdaniem to zadanie spełnia Kodeks Etyki Służby Cywilnej (zarządzenie nr 70 PRM z 6 października 2011 r.). Kodeks ten ma zastosowanie dla kadry urzędniczej w Urzędzie.</p>

61.	Art. 1 pkt 9 – nowy art. 34a ustawy	Pracodawcy RP	<p>[Konflikt interesów]</p> <p>Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. c) Dyrektywy: „Państwa członkowskie co najmniej zapewniają, aby pracownicy i osoby, które podejmują decyzje, wykonując uprawnienia przewidziane w art. 10–13 i art. 16 niniejszej dyrektywy w krajowych administracyjnych organach ochrony konkurencji: (...) c) powstrzymywali się od wszelkich działań niezgodnych z wykonywaniem przez nich obowiązków lub uprawnień w odniesieniu do stosowania art. 101 i 102 TFUE oraz podlegali procedurom, które w określonym rozsądnym okresie po zakończeniu zatrudnienia, zapewniają, by nie zajmowali się postępowaniami w sprawie stosowania prawa, które mogłyby skutkować konfliktami interesów”.</p> <p>Próba odzwierciedlenia przez projektodawcę tego przepisu znajduje się co prawda w nowym art. 34a ust. 1 pkt 3 oraz 34a ust. 2, natomiast w naszej ocenie, z uwagi na szeroki zakres uprawnień UOKiK, powinny istnieć dalej idące ograniczenia w tym zakresie, związane z przyszłym zatrudnieniem nie tylko w podmiocie, którego dotyczą działania UOKiK, ale także podmiotu, który jest zainteresowany bezpośrednio rozstrzygnięciem, np. dokonał zawiadomienia do UOKiK dot. działań na jego szkodę.</p>	Uwaga nieuwzględniona - W naszej ocenie proponowane brzmienie jest zgodne z założeniami Dyrektywy, a uwaga wnioskodawcy jest skonsumowana przez obecne brzmienie przepisu.
-----	-------------------------------------	--------------------------------	--	--

62.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	CARS	<p>[Uzasadnienie zarzutów]</p> <p>Wychodząc z powyższych przesłanek Dyrektywa nakazuje wprowadzenie ustawowego obowiązku wydawania szczegółowego uzasadnienia zarzutów (SUZ) przed podjęciem finalnej decyzji. Rozwiązanie to jest bowiem istotnym gwarantem prawa przedsiębiorcy do obrony. W art. 3 Dyrektywy wskazano:</p> <p>„Państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem decyzji na podstawie art. 10 niniejszej dyrektywy krajowe organy ochrony konkurencji przyjmowały szczegółowe uzasadnienie zarzutów.”</p> <p>Projektowany art. 49 ust. 3 stoi w sprzeczności zarówno z ogólną zasadą sprawiedliwości proceduralnej jak i ratio art. 3 Dyrektywy. Przepis ten przewiduje bowiem wydanie uzasadnienia zarzutów na początku (tj. w momencie wszczęcia postępowania), a nie na końcu postępowania, kiedy materiał dowodowy nie jest przecież kompletny. Zarzuty przedstawione na wstępie postępowania właściwego z natury rzeczy będą miały ogólny charakter. Takie umiejscowienie SUZ byłoby niezgodne z najlepszymi praktykami, w tym z praktyką Komisji Europejskiej i było przejawem niekonsekwencji ustawodawczej. Ustawa będzie bowiem wciąż zawierać przepisy obligujące Urząd do przedstawienia SUZ w ramach drugiej fazy postępowania w sprawach koncentracji. Kwestia braku SUZ w postępowaniach antymonopolowych w sprawach praktyk ograniczających konkurencję była podnoszona także przy poprzedniej nowelizacji ustawy w 2014 roku przez środowiska prawników konkurencji oraz przedstawicieli nauki. W odpowiedzi UOKiK wprowadził SUZ za pomocą własnej „regulacji miękkiej”. Dziś obowiązujące „Wyjaśnienia” urzędu dotyczące SUZ jasno stwierdzają (punkt 6), że SUZ będzie wydany, gdy UOKiK stwierdzi, że zakończył etap zbierania dowodów. Wprowadzenie proponowanego art. 49 ust. 3 będzie zatem regresem z punktu widzenia zagwarantowania prawa do obrony stronom postępowania i praktyki stosowanej przez UOKiK do tej pory. W opinii CARS będzie on oznaczał nieprawidłowe wdrożenie Dyrektywy. Racjonalna wykładnia prawa jasno bowiem sugeruje, że użyte w Dyrektywie słowo „przed” (przedstawienie SUZ przed wydaniem decyzji) nie może być rozumiane jako na początku (w momencie wszczęcia postępowania).</p> <p>CARS proponuje zatem wprowadzenie przepisu sankcjonującego obecną dobrą praktykę UOKiK:</p> <p><i>Po zakończeniu zbierania materiału dowodowego w postępowaniu antymonopolowym w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, Prezes Urzędu przedstawia przedsiębiorcy szczegółowe uzasadnienie zarzutów, zawierające wyjaśnienie zarzutów, przedstawienie oraz omówienie dowodów zebranych w toku postępowania oraz informację o zasadach wymiaru kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy. Przedsiębiorca może odnieść się do szczegółowego uzasadnienia zarzutów w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu, nie krótszym niż 30 dni.</i></p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji. Postępowanie w sprawie kontroli koncentracji przebiega w zupełnie inny sposób niż postępowanie antymonopolowe.
-----	--	-------------	---	---

63.	art. 49 ust. 3 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Uzasadnienie zarzutów] Wprowadzenie do przepisów ustawy wymogu uzasadnienia postanowień o wszczęciu postępowania był postulowany w doktrynie przez wielu autorów. Dotychczas przedstawianie zarzutów stronom opierało się na praktyce organu, niemającej wyraźnej podstawy prawnej. Tak samo „szczegółowe uzasadnienie zarzutów” przekazywane przed zakończeniem postępowania nie miało podstawy prawnej. Projektowana zmiana co do zasady jest słuszna i znajduje oparcie w art. 3 ust. 3 Dyrektywy ECN+. Trzeba jednak wskazać, że projektowany art. 49 ust. 3 nie będzie pozwalał na należyte poinformowanie o zarzutach stawianych osobom zarządzającym (ograniczenie do wskazania zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz grożącej przedsiębiorcy karze). Dlatego należy zaproponować zmianę brzmienia, aby także osoby zarządzające – strony postępowania – były informowane o formułowanych wobec nich zarzutach. Dlatego proponuje się zmianę brzmienia art. 49 ust. 3, nawiązując jednocześnie do art. 124 k.p.a. (art. 83 u.o.k.k.). Zamiast elementu uzasadnienia w postaci informacji o zasadach wymiaru kary, proponuje się, aby informacje te były pouczeniem – elementem postanowienia (por. art. 107 § 1 k.p.a.).</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów: 3. Postanowienie o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie zawiera wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz informację o zasadach wymiaru kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy wstępne ustalenie faktów, wymienienie dowodów, na których Prezes Urzędu się oparł, a także wyjaśnienie podstawy prawnej postanowienia oraz wskazanie i objaśnienie stawianych zarzutów, z przytoczeniem przepisów prawa. Postanowienie zawiera pouczenie o wysokości maksymalnej kary pieniężnej za naruszenie zakazu wskazanego w postanowieniu oraz zasadach wymiaru kary pieniężnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – Dyrektywa nie wprowadza wymogu przedstawiania wstępnego uzasadnienia zarzutów.</p> <p>W zakresie osób zarządzających – uwaga uwzględniona – został dodany art. 49 ust. 4</p>
64.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającego art. 49 ust. 3 ustawy – propozycja art. 74 u.o.k.k. [zmiana nieuwjęta w projekcie]	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Uzasadnienie zarzutów] Należy wskazać, że postanowienie o wszczęciu postępowania będzie zapewniało gwarancje proceduralne, jednak konieczne jest wprowadzenie także instytucji szczegółowego uzasadnienia zarzutów, które będzie przedstawiane stronie po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, przed wydaniem decyzji. Wskazać należy, że – mimo braku stosownej regulacji – taka praktyka organu antymonopolowego występowała obecnie. Należy ją uregulować. Z tego względu proponuje się zmianę brzmienia art. 74 u.o.k.k.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów: 1. Przed wydaniem decyzji Prezes Urzędu przedstawia stronie na piśmie uzasadnienie zarzutów obejmujące wskazanie faktów wynikających z materiału dowodowego wraz ze wskazaniem dowodów oraz informację, czy Prezes Urzędu na podstawie tych ustaleń i dowodów popiera zarzuty, o których mowa w art. 49 ust. 3, oraz o przewidywanym rozstrzygnięciu (szczegółowe uzasadnienie zarzutów). Strona w terminie tygodnia od doręczenia szczegółowego uzasadnienia zarzutów ma prawo ustosunkować się do treści szczegółowego uzasadnienia zarzutów. 2. Prezes Urzędu, wydając decyzję kończącą postępowanie, uwzględnia tylko zarzuty, do których strony mogły się ustosunkować.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji. Postępowanie w sprawie kontroli koncentracji przebiega w zupełnie inny sposób niż postępowanie antymonopolowe.</p>

65.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	ICC Polska	<p>[Uzasadnienie zarzutów]</p> <p>43. Zgodnie z projektowanym art. 49 ust. 3 Ustawy okik uzasadnienie postanowienia o wszczęciu postępowania ma zawierać wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz informację o zasadach wymiaru kary w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy.</p> <p>44. Projektowany przepis dotyczy przedsiębiorcy; nie zawiera adnotacji o zarzutach stawianych osobie fizycznej w przypadku, gdy osoba ta jest objęta postępowaniem Prezesa UOKiK, milczy o podstawie faktycznej i prawnej zarzutów czy grożących osobie fizycznej karach. Postulujemy zatem uzupełnienie komentowanego przepisu o odpowiednią adnotację (proponujemy zastąpienie „przedsiębiorcy” zwrotem „strona postępowania”).</p> <p>45. Uzasadnienie zawierające jedynie ww. dwa elementy może ponadto okazać się niewystarczające dla zapewnienia gwarancji procesowych strony. W przekonaniu Komisji Konkurencji ICC nie będzie też spełniać postulatów Dyrektywy w zakresie zapewnienia, aby przed podjęciem decyzji na podstawie art. 10 Dyrektywy krajowe organy ochrony konkurencji przyjmowały szczegółowe uzasadnienie zarzutów (art. 3 ust. 3 zd. 2).</p> <p>46. Dlatego też proponujemy, aby art. 49 ust. 3 Ustawy okik został uzupełniony o wskazanie, że uzasadnienie postanowienia o wszczęciu postępowania zawiera szczegółowe wyjaśnienie podstawy faktycznej i prawnej zarzutów stawianych stronie postępowania, wskazanie dowodów uzasadniających wszczęcie postępowania oraz informację o grożącej stronie karze pieniężnej oraz zasadach ustalania jej wysokości w przypadku stwierdzenia, że strona dopuściła się naruszenia przepisów ustawy.</p> <p>47. Należy podkreślić, że szczegółowe uzasadnienie zarzutów w rozumieniu Dyrektywy bardziej odpowiada instrumentowi, przewidzianym w wydanym przez Prezesa UOKiK dokumencie pt. „Wyjaśnienia dotyczące przedstawiania Szczegółowego uzasadnienia zarzutów w postępowaniach w sprawach: 1. praktyk ograniczających konkurencję oraz 2. nakładania kar pieniężnych jeżeli podstawa nałożenia tych kar związana jest ze sprawami z zakresu ochrony konkurencji”, który w polskim systemie prawa nie stanowi źródła prawa. Przewidziane w tym dokumencie „Szczegółowe uzasadnienie zarzutów” nie przybrało jak dotąd formy ustawowej i jako instrument o charakterze soft law nie ma charakteru wiążącego. W naszej opinii implementacja Dyrektywy w tym zakresie powinna polegać raczej na wprowadzeniu do Ustawy okik szczegółowego uzasadnienia zarzutów w kształcie zbliżonym do tego określonego we wskazanych Wyjaśnieniach. Głównym celem Szczegółowego uzasadnienia zarzutów powinno być poinformowanie strony szczegółowo, już po zakończeniu postępowania dowodowego, o stawianych jej zarzutach i umożliwienie jej przed wydaniem decyzji, przedstawienie własnego stanowiska. W taki sposób funkcjonuje Szczegółowe uzasadnienie zarzutów wydawane aktualnie na podstawie Wyjaśnień. Tak jak wskazano w przywołanych Wyjaśnieniach Szczegółowe uzasadnienie zarzutów powinno zawierać m.in. wskazanie istotnych faktów oraz dowodów, na których ma się opierać decyzja, ocenę prawną ustalonych faktów, informację o planowanym nałożeniu kary oraz ustalonych okolicznościach, mających wpływ na jej wysokość, informację o planowanym nałożeniu środków zaradczych, i ich rodzaju, informację o planowanym nałożeniu rygoru natychmiastowej wykonalności. Szczegółowe uzasadnienie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie osób zarządzających – uwaga uwzględniona – został dodany art. 49 ust. 4</p> <p>Ad. Dowody i termin - W naszej ocenie termin zawęzałby możliwość przedsiębiorcy na odniesienie się do zarzutów (teraz ma czas przez całe postępowanie). Obecnie istnieje możliwość ustosunkowania się do zarzutów na każdym etapie postępowania.</p>
-----	--	------------	---	--

			zarzutów powinno zawierać także wskazanie terminu nie krótszego niż 14 dni, w jakim Prezes UOKiK oczekiwał będzie na ewentualne stanowisko strony.	
66.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	Konfederacja Lewiatan	<p>[Uzasadnienie zarzutów]</p> <p>Zgodnie z uzasadnieniem Projektu: „Dyrektywa stanowi, że Państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem decyzji na podstawie art. 10 niniejszej dyrektywy krajowe organy ochrony konkurencji przyjmowały szczegółowe uzasadnienie zarzutów (art. 3 ust. 3 zd. 2)”. Projekt proponuje, aby przedstawienie uzasadnienia zarzutów odbywało się już na etapie wszczęcia postępowania, nie zaś tak jak dotychczas w jego końcowej fazie (co nie zostało jednak dotąd uregulowane w ustawie).</p> <p>Jednocześnie Dyrektywa nie wskazuje aby przedstawienie uzasadnienia zarzutów musiało odbywać się na etapie wszczęcia postępowania jak wskazuje projektowany art. 49 ust. 3 zdanie pierwsze Ustawy: „Postanowienie o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzasadnienia”</p> <p>Jest to o tyle działanie niezrozumiałe, że uzasadnienie zarzutów powinno stanowić dla przedsiębiorcy zbiór niezbędnych informacji i dowodów, które przesądzą o stanowisku organu ochrony konkurencji w zakresie działania konkretnego przedsiębiorcy (zbiór dowodów, które Prezes UOKiK uznał za obciążające przedsiębiorcę). Na wstępnym etapie postępowania zakres tych informacji może być ograniczony i tym samym przedsiębiorca nie będzie miał wiedzy z jaką oceną UOKiK spotkają się przedstawione przez niego informacje i dokumenty w dalszym toku postępowania. Z tego też względu wydaje się, że tak uregulowane postępowanie Prezesa UOKiK w zakresie przedstawienia zarzutów może negatywnie wpłynąć na prawo do obrony przedsiębiorcy i stoi w sprzeczności z celem samej Dyrektywy.</p> <p>Obecnie funkcjonujące rozwiązanie, zgodnie z którym uzasadnienie zarzutów przekazywane jest w końcowej fazie postępowania, powinno być kontynuowane, przy jednoczesnym uregulowaniu tej kwestii w ustawie.</p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.

67.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	Związek Pracodawców Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych INFARMA	<p>[Uzasadnienie zarzutów]</p> <p>Celem Dyrektywy (wyrażonym wprost w motywie 14) było wprowadzenie ustawowego obowiązku wydawania szczegółowego uzasadnienia zarzutów bezpośrednio przed podjęciem finalnej decyzji. Rozwiązanie to jest bowiem istotnym gwarantem prawa przedsiębiorcy do obrony. To dlatego, w art. 3 Dyrektywy wskazano: „Państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem decyzji na podstawie art. 10 niniejszej dyrektywy krajowe organy ochrony konkurencji przyjmowały szczegółowe uzasadnienie zarzutów.”</p> <p>Projektowany art. 49 ust. 3 nie spełni zakładanej funkcji. Przewiduje on bowiem wydanie uzasadnienia zarzutów na początku, a nie na końcu postępowania. Takie rozwiązanie nie służy ochronie praw przedsiębiorców, bowiem przedstawione im informacje nie będą w żadnej mierze konkretne i nie będą się one odnosiły do materiału dowodowego zebranego w sprawie (bo ten materiał jeszcze – przynajmniej w części – nie będzie istniał).</p> <p>Wprowadzenie tej zasady będzie działaniem wstecz w stosunku do obecnej zasady. Dziś bowiem Urząd wydaje szczegółowe uzasadnienie zarzutów w końcowej fazie postępowania. Nowelizacja w tym kształcie może narazić Polskę na zarzut nieprawidłowej implementacji Dyrektywy.</p> <p>Proponowane zmiany – dodanie art. 91a, art. 99cc oraz 102 Ustawy</p> <p><i>1. Bezpośrednio przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie, Prezes Urzędu przedstawia przedsiębiorcy szczegółowe uzasadnienie zarzutów, zawierające wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy, omówienie dowodów zebranych w toku postępowania oraz informację o zasadach wymiaru kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy.</i></p> <p><i>2. Przedsiębiorca może odnieść się do szczegółowego uzasadnienia zarzutów w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu, nie krótszym niż 14 dni.</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.</p> <p>Termin - W naszej ocenie termin zawężyłby możliwość przedsiębiorcy na odniesienie się do zarzutów (teraz ma czas przez całe postępowanie). Obecnie istnieje możliwość ustosunkowania się do zarzutów na każdym etapie postępowania.</p>
-----	--	--	---	--

68.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	PGNiG	<p><u>Propozycja:</u> Zmiana brzmienia art. 1 pkt 10 Projektu: 10) w art. 74 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. W toku postępowania, gdy Prezes Urzędu zebrał materiał dowodowy wystarczający w jego przekonaniu do wydania decyzji kończącej postępowanie, przedstawia on stronie postępowania szczegółowe uzasadnienie zarzutów. 3. Szczegółowe uzasadnienie zarzutów zawiera: 1) opis stanu faktycznego wraz ze wskazaniem materiału dowodowego, na podstawie którego został sporządzony, 2) wstępną kwalifikację prawną zarzutów stawianych przedsiębiorcy, 3) wskazanie rynku właściwego, na który wpływ wywiera lub może wywierać naruszenie, 4) informację o zamiarze nałożenia kary oraz okolicznościach, które w ocenie Prezesa Urzędu będą miały wpływ na jej wysokość, w tym o planowanym uwzględnieniu bądź nieuwzględnieniu wniosku o odstąpienie od nałożenia kary, o którym mowa w art. 113a lub wniosku o obniżenie kary, o którym mowa w art. 113c, 5) ewentualnym nałożeniu na stronę postępowania środków, o których mowa w art. 10 albo 23b ust. 2, 6) ewentualnym nałożeniu rygoru natychmiastowej wykonalności.”;</p> <p>Uzasadnienie: Przedstawienie Szczegółowego Uzasadnienia Zarzutów (dalej: SUZ), wprowadzone jako praktyka administracyjna Urzędu w 2015 r., oceniane jest jako pozytywny krok, pozwalający na większą przejrzystość postępowania, a także zapewniający sprawiedliwość proceduralną i prawo do obrony przedsiębiorców będących stronami postępowania przed Prezesem Urzędu. Za pożądane uznać należy utrwalenie praktyki przedstawiania SUZ po zakończeniu przez Prezesa Urzędu zasadniczej fazy dowodowej postępowania antymonopolowego. Należy zwrócić uwagę, że postępowanie przed Prezesem Urzędu ma charakter inkwizycyjny i cechuje się strukturalną nierównowagą w dostępie do materiału dowodowego między stroną postępowania a prowadzącym go organem. Organ występuje tu na uprzywilejowanej pozycji, bowiem w każdym momencie postępowania nie tylko zna cały materiał dowodowy, pochodzący często od kilku stron postępowania, a więc siłą rzeczy – z uwagi na konieczność ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa – chroniony przed pełnym dostępem strony postępowania, ale także zna swoją własną, wypracowywaną wewnętrznie ocenę tego materiału, jego silne i słabe strony. Wydanie SUZ po zasadniczym zebraniu materiału dowodowego prowadzi do realizacji zasady „równości broni” – strona postępowania może bowiem zapoznać się z oceną materiału dowodowego oraz okoliczności sprawy i faktycznie odnieść się do stanowiska Prezesa Urzędu i zarzutów jej stawianych. Znając stan faktyczny odtworzony przez Prezesa Urzędu może wskazać na inne, istotne dla sprawy okoliczności, które nie zostały zbadane przez organ, albo wręcz na dowody, które zaprzeczają ustalonemu stanowi faktycznemu. Dzięki temu możliwe jest podjęcie przez Prezesa Urzędu ewentualnych dodatkowych czynności dochodzeniowych, które mogą pomóc w pełniejszym wyjaśnieniu stanu faktycznego i przełożyć się na ocenę prawną zarzutów.</p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.
-----	--	-------	--	--

Tymczasem projektodawca w projektowanym art. 49 ust. 3 Ustawy umieszcza SUZ w uzasadnieniu postanowienia o wszczęciu postępowania antymonopolowego, a więc zasadniczo postuluje powrót do praktyki administracyjnej sprzed 1 września 2015 r. W tym kontekście należy wskazać, że dotychczasowa praktyka pokazuje, że Prezes Urzędu wszczynając postępowanie antymonopolowe nie jest jeszcze z reguły w stanie szczegółowo opisać stanu faktycznego oraz wskazać wszystkich istotnych dla jego ustalenia dowodów. Również wskazanie okoliczności, które będą miały wpływ na wysokość ewentualnej kary zazwyczaj na tym etapie nie będzie możliwe, co znajduje odzwierciedlenie w treści przepisu, gdzie wskazuje się na „informację o zasadach wymiaru kary pieniężnej”, co kontrastuje mocno ze „wskazaniem ustalonych okoliczności, które będą miały wpływ na jej wysokość [wysokość kary pieniężnej]”. Wydaje się również, że rozwiązanie przyjęte przez projektodawcę może być nie w pełni odpowiadać wymogom z Dyrektywy ECN+. W myśl motywu (14) preambuły Dyrektywy ECN+ przewidziano, iż w ramach gwarancji prawa do obrony „[w] szczególności przed podjęciem decyzji o stwierdzeniu naruszenia krajowe organy ochrony konkurencji powinny poinformować strony objęte postępowaniem o wstępnych zastrzeżeniach wniesionych wobec nich na podstawie art. 101 lub 102 TFUE w formie szczegółowego uzasadnienia zarzutów lub podobnego środka, a strony postępowania powinny mieć możliwość skutecznego przedstawienia swoich opinii w sprawie wniesionych zastrzeżeń. Aby móc skutecznie korzystać z prawa do obrony, strony, które powiadomiono o wstępnych zastrzeżeniach dotyczących domniemanego naruszenia art. 101 lub 102 TFUE, powinny mieć prawo dostępu do odnośnych akt sprawy przygotowanych przez krajowe organy ochrony konkurencji”. W tym kontekście należy wskazać, że możliwość odniesienia się przez stronę do uzasadnienia postanowienia o wszczęciu postępowania antymonopolowego jest ograniczona, a wręcz iluzoryczna. W momencie wszczęcia postępowania antymonopolowego do akt tego postępowania włączane są co prawda dowody z postępowania wyjaśniającego, jednakże nie zawsze są one dostępne od razu dla wszystkich stron postępowania (z uwagi na konieczność ochrony tajemnic przedsiębiorstwa). Dodatkowo, w toku postępowania organ gromadzi kolejne dowody, które nie były uwzględniane w postanowieniu o wszczęciu postępowania, a zatem strona postępowania nie wie w jaki sposób organ ocenia wartość tych dowodów. Usunięcie SUZ z etapu kończącego postępowanie dowodowe budzi zatem wątpliwości co do zgodności z celem Dyrektywy ECN+ wyrażonym w motywie (14).

69.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	Pracodawcy RP	<p>Projektowany art. 49 ust. 3 nie spełni zakładanej funkcji. Przewiduje on bowiem wydanie uzasadnienia zarzutów na początku, a nie na końcu postępowania. Takie rozwiązanie nie służy ochronie praw przedsiębiorców, bowiem przedstawione im informacje nie będą w żadnej mierze konkretne i nie będą się one odnosiły do materiału dowodowego zebranego w sprawie (bo ten materiał jeszcze – przynajmniej w części – nie będzie istniał).</p> <p>Wprowadzenie tej zasady będzie działaniem wstecz w stosunku do obecnej zasady. Dziś bowiem Urząd wydaje szczegółowe uzasadnienie zarzutów w końcowej fazie postępowania. Nowelizacja w tym kształcie może narazić Polskę na zarzut nieprawidłowej implementacji Dyrektywy.</p> <p>Proponowane zmiany – dodanie art. 91a, art. 99cc oraz 102 Ustawy</p> <p><i>1. Bezpośrednio przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie, Prezes Urzędu przedstawia przedsiębiorcy szczegółowe uzasadnienie zarzutów, zawierające wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy, omówienie dowodów zebranych w toku postępowania oraz informację o zasadach wymiaru kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy.</i></p> <p><i>2. Przedsiębiorca może odnieść się do szczegółowego uzasadnienia zarzutów w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu, nie krótszym niż 14 dni.</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.</p> <p>Termin - W naszej ocenie termin zawężyłby możliwość przedsiębiorcy na odniesienie się do zarzutów (teraz ma czas przez całe postępowanie). Obecnie istnieje możliwość ustosunkowania się do zarzutów na każdym etapie postępowania.</p>
-----	--	----------------------	--	--

70.	Art. 49 ust. 3	<p>dr hab. A Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczeg o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku</p>	<p>Uzasadnienie zarzutów</p> <p>Rządowa odpowiedź co do konieczności implementacji art. 3 dyrektywy 2019/1 jest tak zaskakująca, że zasadne wydaje się przytoczenie poniżej obu ich <i>in extenso</i>. Stosownie do art. 3 dyrektywy 2019/1:</p> <p>„1. Postępowania dotyczące naruszeń art. 101 lub 102 TFUE, w tym wykonywanie uprawnień, o których mowa w niniejszej dyrektywie, przez krajowe organy ochrony konkurencji muszą być zgodne z ogólnymi zasadami prawa Unii oraz Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej.</p> <p>2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wykonywanie uprawnień, o których mowa w ust. 1, podlegało odpowiednim gwarancjom w odniesieniu do poszanowania praw przedsiębiorstw do obrony, w tym prawa do bycia wysłuchanym oraz prawa do skutecznego środka odwoławczego przed sądem.</p> <p>3. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji prowadziły postępowania w sprawie stosowania prawa w rozsądnych ramach czasowych. Państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem decyzji na podstawie art. 10 niniejszej dyrektywy krajowe organy ochrony konkurencji przyjmowały szczegółowe uzasadnienie zarzutów”.</p> <p>W tabeli zgodności przy przepisach art. 3 ust. 2 i art. 3 ust. 3 zd. 1 dyrektywy 2019/1 zaznaczono, że nie wymagają one implementacji. Z kolei art. 3 ust. 1 ma być implementowany przez art. 105nc u.o.k.k. dotyczący <i>legal professional privilege</i>, a art. 3 ust. 3 zd. 2 (szczegółowe uzasadnienie zarzutów) – przez art. 49 ust. 3 u.o.k.k. Zdaniem projektodawcy jest to wystarczające, natomiast projektodawca nie dostrzega potrzeby innych zmian niż te dwie.</p> <p>Co do SUZ (art. 3 ust. 3 zd. 2 dyrektywy 2019/1: „Państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem decyzji na podstawie art. 10 niniejszej dyrektywy krajowe organy ochrony konkurencji przyjmowały szczegółowe uzasadnienie zarzutów”), należy uznać, że proponowany art. 49 ust. 3 u.o.k.k. (art. 1 pkt 10 projektu) nie spełnia wymagań art. 3 ust. 3 zd. 2 dyrektywy 2019/1. Postanowienie o wszczęciu postępowania ze swej natury nie zawiera SUZ, bo organ nie jest w stanie na początkowym etapie postępowania takiego uzasadnienia dokonać, nawet po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym. Co najwyżej organ w postanowieniu o wszczęciu postępowania umieszcza wstępne zastrzeżenia (ang. <i>preliminary objections</i>). SUZ przed wydaniem decyzji jest Prezesowi Urzędu doskonale znane z jego własnej praktyki opartej o następujące wyjaśnienia: „Wyjaśnienia dotyczące przedstawiania Szczegółowego uzasadnienia zarzutów w postępowaniach w sprawach: 1) praktyk ograniczających konkurencję 2) nakładania kar pieniężnych jeżeli podstawa nałożenia tych kar związana jest ze sprawami z zakresu ochrony konkurencji” (2019.05.28) oraz „Wyjaśnienia dotyczące realizacji przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obowiązku przekazania stronom postępowan z zakresu ochrony konsumentów informacji o podstawach faktycznych i prawnych zarzutów naruszenia przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów” (2019.05.28), które to dokumenty zastąpiły wcześniejszy dokument z 2015 r. Prawidłowa implementacja art. 3 ust. 3 zd. 2 dyrektywy 2019/1 wymaga przeniesienia ustaleń pierwszego z dokumentów miękkich do przepisów u.o.k.k., natomiast zalecamy wyjść poza</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.</p>
-----	----------------	--	--	---

		<p>zakres przedmiotowy pierwszego dokumentu i rozszerzyć regulację na postępowania, których dotyczy drugi dokument.</p> <p>Faktem jest, że art. 3 dyrektywy 2019/1 w niewielkim tylko stopniu konkretyzuje na potrzeby stosowania unijnego prawa konkurencji wymogi dotyczące ogólnych zasad prawa Unii oraz Karty praw podstawowych UE. W ust. 2 wymaga odpowiednich gwarancji „w odniesieniu do poszanowania praw przedsiębiorstw do obrony, w tym prawa do bycia wysłuchanym oraz prawa do skutecznego środka odwoławczego przed sądem”. Zdaniem projektodawcy owe gwarancje już znajdują się w przepisach u.o.k.k. Natomiast należy zauważyć, że dostosowanie u.o.k.k. do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 16.01.2019 r., P 19/17, opisane w uzasadnieniu projektu jako pozostające „poza zakresem nowelizacji ustawy związanym z koniecznością wdrożenia Dyrektywy”, stanowi przyznanie prawa do skutecznego środka odwoławczego przed sądem, o czym mowa w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2019/1. Z kolei głównie w kontekście prawa do bycia wysłuchanym należy zauważyć, że w u.o.k.k. brakuje przepisów na wzór przepisów prawa unijnego, które pozwalają Komisji żądać dostarczenia informacji na podstawie „zwykłej” prośby albo na podstawie decyzji i – w tym drugim przypadku – dają przedsiębiorstwu prawo do bycia wysłuchanym przed wydaniem decyzji oraz możliwość zainicjowania kontroli żądania przez Komisję określonych informacji i dokumentów poprzez odwołanie się od decyzji nakazującej przekazanie informacji.</p> <p>Poza wskazanymi powyżej problemami dotyczącymi praw podstawowych są też inne dyskutowane w piśmiennictwie, które pominięto projektując nowelizację, a o których warto wspomnieć poniżej. Wśród nich bardzo istotne miejsce zajmuje wolność od samooskarżania się⁴ i prawo do milczenia, potwierdzone ostatnio wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z 02.02.2021 r., C-481/19, <i>Consob</i>. W tym zakresie zob. uwagi poniżej w części IX. Z perspektywy prawa do prywatności należałoby art. 91 u.o.k.k. dostosować do art. 21 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z 16.12.2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu. Należałoby też – niezależnie od problemu rozwiązywanego w art. 4 projektu – wyeliminować sprzeczne z zasadą <i>ne bis in idem</i> i zasadą proporcjonalności dublowanie się odpowiedzialności za zminy przetargowe.</p>	
--	--	---	--

⁴ M.in. M. Bernatt, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów – potrzeba nowelizacji. Perspektywa sprawiedliwości proceduralnej*, internetowy Kwartalnik Antymonopolowy i Regulacyjny 2012, nr 1(1), s. 90-91.

71.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	Forum Rozwoju Przemysłu FRP	[Uzasadnienie zarzutów] Nowelizacja przewiduje wydawanie szczegółowego uzasadnienia zarzutów (SUZ) wraz ze wszczęciem postępowania antymonopolowego (czyli na bardzo wczesnym, a w zasadzie nawet początkowym etapie postępowania). Takie rozwiązanie jest niezgodne z celem i przepisami Dyrektywy, która stanowi, że SUZ ma być wydawany przed podjęciem decyzji stwierdzającej naruszenie (art. 3). Strony natomiast powinny mieć możliwość skutecznego przedstawienia swoich opinii w sprawie wniesionych zastrzeżeń (motyw 14). Dostrzegamy ponadto ryzyka związane z brakiem zapewnienia przedsiębiorcom skutecznej ochrony ich praw, w tym prawa do obrony. W sytuacji kiedy przedsiębiorcy nie zostaną przedstawione ostateczne zarzuty oraz nie będzie zebrana całość materiału dowodowego, przedsiębiorca nie będzie miał możliwości skutecznie przedstawić swojego stanowiska w sprawie (skoro nie będą mu znane te zarzuty). Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów przewidujących, że SUZ będzie wydawany bezpośrednio przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie. SUZ powinien zawierać co najmniej: - wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy, - omówienie dowodów zebranych w toku postępowania, - informację o zasadach wymiaru ewentualnej kary pieniężnej.	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.
-----	--	------------------------------------	--	--

72.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego (POPiHN)	<p>[Uzasadnienie zarzutów]</p> <p>Nowelizacja przewiduje wydawanie szczegółowego uzasadnienia zarzutów (SUZ) wraz ze wszczęciem postępowania antymonopolowego (czyli na bardzo wczesnym, a w zasadzie nawet początkowym etapie postępowania).</p> <p>Takie rozwiązanie jest niezgodne z celem i przepisami Dyrektywy, która stanowi, że SUZ ma być wydawany przed podjęciem decyzji stwierdzającej naruszenie (art. 3). Strony natomiast powinny mieć możliwość skutecznego przedstawienia swoich opinii w sprawie wniesionych zastrzeżeń (motyw 14).</p> <p>Dostrzegamy ponadto ryzyka związane z brakiem zapewnienia przedsiębiorcom skutecznej ochrony ich praw, w tym prawa do obrony. W sytuacji kiedy przedsiębiorcy nie zostaną przedstawione ostateczne zarzuty oraz nie będzie zebrana całość materiału dowodowego, przedsiębiorca nie będzie miał możliwości skutecznie przedstawić swojego stanowiska w sprawie (skoro nie będą mu znane te zarzuty).</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów przewidujących, że SUZ będzie wydawany bezpośrednio przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie. SUZ powinien zawierać co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy, - omówienie dowodów zebranych w toku postępowania, - informację o zasadach wymiaru ewentualnej kary pieniężnej. <p>Skierowanie SUZ musi nastąpić przed formalnym zakończeniem postępowania dowodowego (zamknięciem zbierania materiału przez organ), w terminie umożliwiającym ustosunkowanie się strony przed zakończeniem postępowania dowodowego. W aktualnie obowiązujących wyjaśnieniach w sprawie SUZ Prezes UOKiK zobowiązuje się do wyznaczania stronom co najmniej 14 dniowego terminu na ustosunkowanie się do zarzutów i w praktyce dopiero wtedy możliwe jest zamknięcie postępowania dowodowego.</p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.
-----	--	---	--	--

73.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	PSSB	<p>[Uzasadnienie zarzutów]</p> <p>W projekcie zaproponowano przepis, zgodnie z którym postanowienie o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 1 (postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, postępowanie w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone oraz w sprawach nakładania kar pieniężnych), wymaga uzasadnienia, które zawiera wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz informację o zasadach wymiaru kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów. Z kolei z Dyrektywy ECN+ wynika obowiązek zapewnienia przez państwa członkowskie nie tylko samego uzasadnienia, ale szczegółowego uzasadnienia zarzutów i prowadzenia postępowania w rozsądnych ramach czasowych – państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji prowadziły postępowania w sprawie stosowania prawa w rozsądnych ramach czasowych. Państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem decyzji na podstawie art. 10 niniejszej dyrektywy krajowe organy ochrony konkurencji przyjmowały szczegółowe uzasadnienie zarzutów. Mając to na względzie Stowarzyszenie postuluje dodanie do przepisu słowa „szczegółowe” w odniesieniu do uzasadnienia, aby podnieść poziom ochrony przedsiębiorców, a także dodanie zakresu czasowego, który spełni standardy sprawiedliwości proceduralnej.</p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji. Pojęcie „szczegółowo” jest nieostre i nie zmienia wartości normatywnej regulacji.
74.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	Stowarzyszenie Producentów Tworzyw Sztucznych Europe	<p>[Uzasadnienie zarzutów]</p> <p>Nowelizacja przewiduje wydawanie szczegółowego uzasadnienia zarzutów (SUZ) wraz ze wszczęciem postępowania antymonopolowego (czyli na bardzo wczesnym, a w zasadzie nawet początkowym etapie postępowania). Takie rozwiązanie jest niezgodne z celem i przepisami Dyrektywy, która stanowi, że SUZ ma być wydawany przed podjęciem decyzji stwierdzającej naruszenie (art. 3). Strony natomiast powinny mieć możliwość skutecznego przedstawienia swoich opinii w sprawie wniesionych zastrzeżeń (motyw 14).</p> <p>Dostrzegamy ponadto ryzyka związane z brakiem zapewnienia przedsiębiorcom skutecznej ochrony ich praw, w tym prawa do obrony. W sytuacji kiedy przedsiębiorcy nie zostaną przedstawione ostateczne zarzuty oraz nie będzie zebrana całość materiału dowodowego, przedsiębiorca nie będzie miał możliwości skutecznie przedstawić swojego stanowiska w sprawie (skoro nie będą mu znane te zarzuty).</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów przewidujących, że SUZ będzie wydawany bezpośrednio przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie. SUZ powinien zawierać co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy, – omówienie dowodów zebranych w toku postępowania, – informację o zasadach wymiaru ewentualnej kary pieniężnej. 	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.

75.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	IGE	<p>[Uzasadnienie zarzutów] Przepis w proponowanym brzmieniu nie gwarantuje ochrony przedsiębiorcy, która miała mu zostać przyznana zgodnie z art. 3 ust. 3 Dyrektywy. Celem Dyrektywy (wyrażonym wprost w motywie 14) było wprowadzenie ustawowego obowiązku wydawania szczegółowego uzasadnienia zarzutów przed samym podjęciem decyzji tak, aby strony miały możliwość skutecznego przedstawienia swojego stanowiska w sprawie wniesionych zastrzeżeń i mogły skutecznie skorzystać z prawa do obrony. Obecna praktyka Prezesa UOKiK jest zgodna z tym celem i nie powinno się dążyć do jej zmiany na niekorzyść przedsiębiorcy. Proponowane w Projekcie szczegółowe uzasadnienia zarzutów wydane jednocześnie z postanowieniem o wszczęciu postępowania nie spełni swojej roli jako uzasadnienia i wyjaśnienia okoliczności i materiału dowodowego, który dopiero w znacznej części będzie zbierany w toku tego postępowania. Taka konstrukcja przepisu narazi Polskę na zarzut nieprawidłowej implementacji Dyrektywy.</p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.
76.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	Polska Izba Odzysku i Recyklingu Opakowań PIOIRO	<p>[Uzasadnienie zarzutów] Nowelizacja przewiduje wydawanie szczegółowego uzasadnienia zarzutów (SUZ) wraz ze wszczęciem postępowania antymonopolowego (czyli na bardzo wczesnym, a w zasadzie nawet początkowym etapie postępowania). Takie rozwiązanie jest niezgodne z celem i przepisami Dyrektywy, która stanowi, że SUZ ma być wydawany przed podjęciem decyzji stwierdzającej naruszenie (art. 3). Strony natomiast powinny mieć możliwość skutecznego przedstawienia swoich opinii w sprawie wniesionych zastrzeżeń (motyw 14). Dostrzegamy ponadto ryzyka związane z brakiem zapewnienia przedsiębiorcom skutecznej ochrony ich praw, w tym prawa do obrony. W sytuacji kiedy przedsiębiorcy nie zostaną przedstawione ostateczne zarzuty oraz nie będzie zebrana całość materiału dowodowego, przedsiębiorca nie będzie miał możliwości skutecznie przedstawić swojego stanowiska w sprawie (skoro nie będą mu znane te zarzuty). Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów przewidujących, że SUZ będzie wydawany bezpośrednio przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie. SUZ powinien zawierać co najmniej: – wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy, – omówienie dowodów zebranych w toku postępowania, – informację o zasadach wymiaru ewentualnej kary pieniężnej.</p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.

77.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	Polski Związek Producentów Farb i Klejów PZPFK	<p>[Uzasadnienie zarzutów]</p> <p>Nowelizacja przewiduje wydawanie szczegółowego uzasadnienia zarzutów (SUZ) wraz ze wszczęciem postępowania antymonopolowego (czyli na bardzo wczesnym, a w zasadzie nawet początkowym etapie postępowania).</p> <p>Takie rozwiązanie jest niezgodne z celem i przepisami Dyrektywy, która stanowi, że SUZ ma być wydawany przed podjęciem decyzji stwierdzającej naruszenie (art. 3). Strony natomiast powinny mieć możliwość skutecznego przedstawienia swoich opinii w sprawie wniesionych zastrzeżeń (motyw 14).</p> <p>Dostrzegamy ponadto ryzyka związane z brakiem zapewnienia przedsiębiorcom skutecznej ochrony ich praw, w tym prawa do obrony. W sytuacji kiedy przedsiębiorcy nie zostaną przedstawione ostateczne zarzuty oraz nie będzie zebrana całość materiału dowodowego, przedsiębiorca nie będzie miał możliwości skutecznie przedstawić swojego stanowiska w sprawie (skoro nie będą mu znane te zarzuty).</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów przewidujących, że SUZ będzie wydawany bezpośrednio przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie. SUZ powinien zawierać co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy, – omówienie dowodów zebranych w toku postępowania, – informację o zasadach wymiaru ewentualnej kary pieniężnej. 	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.
78.	art. 1 pkt 10 projektu ustawy zmieniającej art. 49 ust. 3 ustawy	Stowarzyszenie Papierników Polskich	<p>[Szczegółowe uzasadnienie zarzutów]</p> <p>Nowelizacja przewiduje wydawanie szczegółowego uzasadnienia zarzutów (SUZ) wraz ze wszczęciem postępowania antymonopolowego (czyli na bardzo wczesnym, a w zasadzie nawet początkowym etapie postępowania). Takie rozwiązanie jest niezgodne z celem i przepisami Dyrektywy, która stanowi, że SUZ ma być wydawany przed podjęciem decyzji stwierdzającej naruszenie (art. 3). Strony natomiast powinny mieć możliwość skutecznego przedstawienia swoich opinii w sprawie wniesionych zastrzeżeń (motyw 14). Dostrzegamy ponadto ryzyka związane z brakiem zapewnienia przedsiębiorcom skutecznej ochrony ich praw, w tym prawa do obrony. W sytuacji kiedy przedsiębiorcy nie zostaną przedstawione ostateczne zarzuty oraz nie będzie zebrana całość materiału dowodowego, przedsiębiorca nie będzie miał możliwości skutecznie przedstawić swojego stanowiska w sprawie (skoro nie będą mu znane te zarzuty).</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów przewidujących, że SUZ będzie wydawany bezpośrednio przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie. SUZ powinien zawierać co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy, – omówienie dowodów zebranych w toku postępowania, – informację o zasadach wymiaru ewentualnej kary pieniężnej. 	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.

79.	Art. 49 ust. 3	PIPC (polska Izba Przemysłu Chemicznego)	uzasadnienie zarzutów Nowelizacja przewiduje wydawanie szczegółowego uzasadnienia zarzutów (SUZ) wraz ze wszczęciem postępowania antymonopolowego (czyli na bardzo wczesnym, a w zasadzie nawet początkowym etapie postępowania). Takie rozwiązanie jest niezgodne z celem i przepisami Dyrektywy, która stanowi, że SUZ ma być wydawany przed podjęciem decyzji stwierdzającej naruszenie (art. 3). Strony natomiast powinny mieć możliwość skutecznego przedstawienia swoich opinii w sprawie wniesionych zastrzeżeń (motyw 14). Dostrzegamy ponadto ryzyka związane z brakiem zapewnienia przedsiębiorcom skutecznej ochrony ich praw, w tym prawa do obrony. W sytuacji kiedy przedsiębiorcy nie zostaną przedstawione ostateczne zarzuty oraz nie będzie zebrana całość materiału dowodowego, przedsiębiorca nie będzie miał możliwości skutecznie przedstawić swojego stanowiska w sprawie (skoro nie będą mu znane te zarzuty). Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów przewidujących, że SUZ będzie wydawany bezpośrednio przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie. SUZ powinien zawierać co najmniej: – wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy, – omówienie dowodów zebranych w toku postępowania, – informację o zasadach wymiaru ewentualnej kary pieniężnej.	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.
-----	-------------------	---	---	--

80.	Art. 1 pkt 10 (zmiana art. 49 uokik)	Związek Banków Polskich	<p>[Uzasadnienie zarzutów]</p> <p>Zgodnie z projektowanym art. 1 pkt 10 Projektu, w art. 49 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „Postanowienie o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie zawiera wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz informację o zasadach wymiaru kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy.”. Jednocześnie, jak wskazano również w uzasadnieniu do Projektu, dyrektywa 2019/1 przewiduje, że Państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem decyzji na podstawie jej art. 10 krajowe organy ochrony konkurencji przyjmowały szczegółowe uzasadnienie zarzutów. Jak zatem wynika z brzmienia dyrektywy, szczegółowe uzasadnienie zarzutów powinno być przyjmowane i w konsekwencji przedstawiane przedsiębiorcy przed wydaniem decyzji, przez co należy rozumieć raczej czas bezpośrednio przed wydaniem tej decyzji, a nie moment wszczęcia postępowania. Taką praktyką dotychczas kierował się Prezes UOKiK, przedstawiając przedsiębiorcom szczegółowe uzasadnienie zarzutów (powszechnie zwane jako „SUZ”) po zebraniu materiału dowodowego w sprawie, a przed wydaniem decyzji. Dzięki powyższemu przedsiębiorca mógł skutecznie ustosunkować się do przedstawianych mu zarzutów. Przyjęty przez UOKiK postępowania pozwalał zapewnić poszanowanie zasad sprawiedliwości proceduralnej oraz urzeczywistnienie naczelnych zasad postępowania administracyjnego, tj. zasady informowania strony oraz zapewnienia czynnego udziału strony w postępowaniu. Zgodnie z Wyjaśnieniami dotyczącymi przedstawiania Szczegółowego uzasadnienia zarzutów w postępowaniach w sprawach: 1) praktyk ograniczających konkurencję, 2) praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz 3) nakładania kar pieniężnych za naruszenie przepisów ustawy¹, „Szczegółowe uzasadnienie zarzutów będzie przedstawione stronie postępowania, gdy Prezes UOKiK uzna, że zakończył etap gromadzenia materiału dowodowego. Dopiero wtedy możliwe jest przygotowanie dokumentu, który przedstawia wyczerpująco uzasadnienie faktyczne i prawne stawianych zarzutów”. W samym dokumencie sporządzonym przez UOKiK wskazano, że właściwym momentem pozwalającym na przedstawienie zarzutów jest etap pomiędzy zakończeniem zbierania materiału dowodowego a wydaniem decyzji. Ponadto, dokument ten ma zawierać informację, czy Prezes UOKiK zamierza nałożyć na stronę postępowania karę, co jest niemożliwe do przesądzenia już na etapie wszczęcia postępowania. Mając jednak na uwadze, że dotychczasowa praktyka związana z przedstawianiem szczegółowego uzasadnienia zarzutów miała charakter wewnętrznych procedur, Związek Banków Polskich zwraca się o potwierdzenie, że dokonanie nowelizacji art. 49 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie oznacza jednocześnie rezygnacji ze sporządzania i przedstawiania przedsiębiorcom szczegółowego uzasadnienia zarzutów bezpośrednio przed wydaniem decyzji administracyjnej kończącej postępowanie przed Prezesem UOKiK.</p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.
-----	--------------------------------------	--------------------------------	--	--

81.	Art. 1 pkt 10 (zmiana art. 49 uokik)	PIGO	<p>Prezes UOKiK w postanowieniu o wszczęciu postępowania zostaje zobligowany do wyjaśnienia treści zarzutów. Co do zasady wyjaśnienie podmiotowi, wobec którego toczy się postępowanie, przyczyn jego wszczęcia, celu oraz możliwych naruszeń – wydaje się być jak najbardziej zasadne. Jednakże proponowana zmiana może być kwalifikowana jako niebędąca zbieżną z przepisami Unii Europejskiej – w zakresie, w jakim nie przewiduje wprost konieczności uzasadnienia przez Prezesa UOKiK zarzutów przed wydaniem decyzji (w razie stwierdzenia naruszenia).</p> <p>Postulat: celem uniknięcia wątpliwości zasadne wydaje się rozszerzenie niniejszej normy prawnej oraz wdrożenie konieczności możliwie szerokiego uzasadnienia zarzutów stawianych podmiotowi również przed wydaniem decyzji stwierdzającej naruszenie. Celem merytorycznej zbieżności – zasadne wydaje się ponadto ustanowienie reguły, zgodnie z którą Prezes UOKiK będzie uprawniony do prowadzenia postępowania wyłącznie w zakresie zarzutów, o których poinformował podmiot na etapie wszczęcia postępowania. W ten sposób ograniczone zostanie ryzyko „zaskoczenia” podmiotu, wobec którego prowadzone będzie postępowanie, nowymi zarzutami na końcowym etapie procedury (odpowiednie przygotowanie kontrargumentacji).</p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z uzasadnieniem zarzutów spełniają obowiązek zawarty w Dyrektywie polegający na wydaniu SUZ przed wydaniem decyzji.
-----	--------------------------------------	-------------	--	--

82.	art. 50 ust. 1, 4 i 5 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Żądanie informacji i wolność od samooskarżenia]</p> <p>Proponowane rozszerzenie kręgu podmiotów wskazanych w art. 50 ust. 1 należy ocenić negatywnie jako niezasadne i znacznie dalej idące niż wymaga tego Dyrektywa ECN+.</p> <p>Zgodnie z art. 8 Dyrektywy ECN+ krajowe organy ochrony konkurencji powinny być uprawnione do żądania od podmiotów innych niż przedsiębiorcy i związki przedsiębiorców, tj. od osób fizycznych lub prawnych dostarczenia (w określonym i rozsądnym terminie) jedynie tych informacji, które mogą mieć znaczenie dla stosowania postanowień art. 101 i 102 TFUE. Ponadto, Dyrektywa ECN+ nie przewiduje obowiązku wprowadzenia sankcji na osoby fizyczne w tym zakresie (co Projektodawca sam zaznaczył w Uzasadnieniu).</p> <p>Tymczasem, zgodnie z Projektem, Prezes Urzędu zyskałby uprawnienie do żądania od jakiegokolwiek osoby fizycznej „wszelkich koniecznych informacji i dokumentów”, a niespełnienie tego żądania miałyby pociągać za sobą możliwość nałożenia kary pieniężnej również na osobę fizyczną.</p> <p>Jak wskazano w samym Uzasadnieniu Projektu, Prezes Urzędu posiada już obecnie kompetencję do uzyskiwania od osób trzecich dokumentów posiadających znaczenie dla sprawy (art. 84 u.o.k.k. w zw. z art. 248 k.p.c.). Obecnie – z uwagi na możliwość odbierania zeznań na piśmie od świadków (art. 84 u.o.k.k. w zw. z art. 2711 k.p.c.) – nie jest dostatecznie wiadome, jaki zakres zastosowania będzie posiadał art. 50, a jaki pisemne przesłuchanie świadka. W projektowanym brzmieniu art. 50 ust. 1 u.o.k.k. stanowi istotne pole do nadużyć w uzyskiwaniu informacji oraz dowodów od np. osób zarządzających, zamiast od przedsiębiorcy będącego stroną postępowania. Ponadto wskazać należy, że istnieje obawa, czy ze środka przewidzianego art. 50 Prezes Urzędu będzie korzystał także w toku kontroli. Zarówno żądanie, jak i kontrola mogą odbyć się „w toku postępowania” (por. art. 105a) a kumulacja ww. instrumentów poprzez skorzystanie z żądania na podstawie art. 50 w toku kontroli (zwłaszcza, mając na uwadze zakres czynności kontrolnych – art. 105b) byłaby niezasadna.</p> <p>Zmiana brzmienia art. 50 ust. 1 u.o.k.k. (rozszerzenie obowiązku przekazania informacji i dokumentów na każdego, czyli również osoby fizyczne) negatywnie wpłynęłaby także na poziom gwarancji proceduralnych przyznanych przedsiębiorcom oraz osobom fizycznym. Zgodnie bowiem z zaproponowanym w Projekcie art. 50 ust. 4 u.o.k.k. odmowa przekazania informacji lub dokumentów może bowiem nastąpić jedynie z powodu narażenia osoby fizycznej i jej bliskich na odpowiedzialność karną.</p> <p>Po pierwsze, w aktualnym stanie prawnym art. 248 k.p.c. zawiera szerszy katalog podstaw do odmowy przedstawienia dokumentu (art. 248 § 2 w zw. z art. 261 k.p.c.). W Uzasadnieniu Projektu oparto się natomiast na błędnym założeniu, iż odmowa przedstawienia dokumentu na podstawie art. 84 u.o.k.k. dotyczy tylko dokumentów zawierających informacje niejawne (art. 248 § 1 k.p.c.), nie uwzględniając art. 248 § 2 k.p.c.</p> <p>Po drugie, Dyrektywa ECN+ wyraźnie przewiduje w art. 8 zagwarantowanie przedsiębiorcom wolności od samooskarżenia (privilege against self incrimination), choć w ograniczonym zakresie, tj. na zasadach określonych przez TSUE (tzw. reguła Orkem). Jak wyjaśniono w pkt 35 Preambuły: „Chociaż prawo do żądania informacji ma zasadnicze znaczenie dla wykrywania naruszeń, wnioski o udzielenie informacji powinny mieć odpowiedni zakres. Nie powinny</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Nie uwzględniamy uwagi w zakresie w jakim Wnioskodawca proponuje ograniczenie przepisu art. 50 tylko do przedsiębiorców. Zaproponowano nowe brzmienie przepisów. Zakres przekazywanych informacji wynika z zakresu ustawy (jest ograniczony tą ustawą).</p> <p>Uwaga uwzględniona – nowe brzmienie przepisu (dodanie art. 106b)</p> <p>Uwaga uwzględniona zastąpienie spójnika „i” spójnikiem „lub”</p> <p>Zakres w jakim wolność od samooskarżenia została wdrożona wynika z dotychczasowego orzecznictwa TSUE.</p>
-----	--------------------------------	---	---	---

zmuszać przedsiębiorcy lub związku przedsiębiorców do przyznania, że popełnił naruszenie, gdyż ciężar dowodu spoczywa na krajowych organach ochrony konkurencji. Powinno to być bez uszczerbku dla spoczywającego na przedsiębiorcach lub związkach przedsiębiorców obowiązku udzielenia odpowiedzi na pytania o fakty i dostarczenia dokumentów” (pogrubienie własne).

Dlatego w Projekcie razi brak wprowadzenia wolności od samooskarżania się, stanowiącej jeden z istotniejszych elementów prawa do obrony przedsiębiorców i główne ograniczenie uprawnień dochodzeniowych organów ochrony konkurencji .

Obowiązek zagwarantowania wolności od samooskarżania się (i to w szerszym zakresie niż tylko w postępowaniach karnych sensu stricto) wywodzi się z art. 6 EKPC i orzecznictwa ETPC, który m.in. w sprawach Funke , Saunders , J.B. , Kansal , Marttinen oraz Allen, stwierdził, że wolność od samooskarżania się powinna być zagwarantowana, jako jeden z elementów prawa do rzetelnego procesu, który jest bezpośrednio związany z zasadą domniemania niewinności.

Ponadto wolność od samooskarżenia się jest wyraźnie uznana w orzecznictwie polskich sądów, a jej ustawowe zagwarantowanie jest od lat postulowane przez doktrynę i praktyków .

Należy w tym miejscu również podkreślić, że prawo konkurencji powinno zmierzać do harmonizacji w obrębie rynku wewnętrznego oraz powinno być harmonijne z prawem antymonopolowym UE, w tym regulacją postępowania przez Komisją. Z tego względu trzeba zauważyć, że na gruncie postępowania przed Komisją żądanie informacji lub dokumentów wobec innych podmiotów niż przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw opiera się na zasadzie dobrowolności (por. art. 18 i art. 19 rozporządzenia 1/2003). Podkreślić należy, że zgodnie z art. 19 ust. 1 rozporządzenia 1/2003 w celu wypełnienia obowiązków wyznaczonych niniejszym rozporządzeniem Komisja może przesłuchiwać wszelkie osoby fizyczne i prawne, które wyrażą zgodę na przesłuchanie, w celu zebrania informacji odnoszących się do przedmiotu postępowania. Komisja nie posiada uprawnień do nakładania na takie osoby kar pieniężnych. Jednocześnie należy mieć na względzie, że TSUE w swoim najnowszym orzecznictwie podkreśla, że jakkolwiek państwa członkowskie określają sankcje, jakie należy zastosować w przypadku braku współpracy z organem w dochodzeniu, polegającej na odmowie przekazania informacji, jednakże sankcje te nie powinny być stosowane wobec osób fizycznych. Wdrożenie do polskiego porządku prawnego Dyrektywy ECN+ powinno następować z uwzględnieniem wytycznych płynących z orzecznictwa TSUE w sprawach analogicznych jak postępowania antymonopolowe. Tymczasem projektowane rozwiązanie stanowi daleko idącą ingerencję w sferę praw i wolności jednostek, przewidując dotkliwą sankcję. Należy stwierdzić, że powyższe rodzi wątpliwości natury konstytucyjnej, w szczególności co do proporcjonalności ograniczenia praw i wolności oraz zasad demokratycznego państwa prawa (art. 31 w zw. z art. 2 Konstytucji). Zmiana brzmienia art. 50 ust. 1 u.o.k.k. (określenie, że zobowiązanie może dotyczyć nie tylko przedsiębiorców, ale każdego) sprawia, że gwarancje proceduralne innych niż przedsiębiorcy czy związki przedsiębiorców podmiotów ulegną obniżeniu, bowiem projektowany ust. 4 ustawy pozwala na odmowę przekazania informacji lub dokumentów tylko z powodu narażenia na odpowiedzialność karną, podczas gdy zastosowanie art. 248 k.p.c. zawiera szerszy katalog podstaw do odmowy przedstawienia dokumentu (art. 248 § 2 w zw. z art. 261 k.p.c.). Uzasadnienie Projektu, jak wynika z jego treści, bazuje na błędnym ustaleniu, iż odmowa

przedstawienia dokumentu na podstawie art. 84 u.o.k.k. dotyczy tylko dokumentów zawierających informacje niejawne (art. 248 § 1 k.p.c.), pomijając art. 248 § 2 k.p.c. Zasadne jest, aby zagwarantować, aby przekazane informacje lub dokumenty nie pozwalały także na wszczęcie przeciwko zobowiązanym – jako przedsiębiorcom – postępowania antymonopolowego i nałożenia kary na podstawie art. 106 ust. 1 u.o.k.k. (z wyjątkiem postępowania w sprawach koncentracji przedsiębiorstw, które nie ma charakteru quasi-karnego). Ponadto zasadne jest, przez wzgląd na zasadę równości, rozciągnięcie wolności od samooskarżania się także na kary pieniężne grożące osobom zarządzającym w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umownego za niedozwolone (art. 106b u.o.k.k.). W ust. 4 proponowanej zmiany zasugerowano rozwiązanie opierające się na obecnej w orzecznictwie UE regule Orkem dotyczącej wolności od samooskarżania się. Jednocześnie zaproponowano zmiany redakcyjne, zastępując spójnik „i” spójnikiem „lub”. Pod względem logiczno-językowym dotychczasowe brzmienie art. 50 wskazywało, że Prezes Urzędu może żądać informacji i dokumentów (łącznie), nie może jednak żądać oddzielnie informacji albo dokumentów.

Proponowane brzmienie przepisów:

1. ~~Każdy jest obowiązany~~ Przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji ~~lub~~ dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. ~~Takie żądania przekazania informacji muszą być proporcjonalne i nie mogą zmuszać adresata wniosku do przyznania się do naruszenia przepisów ustawy.~~
4. ~~Osoby fizyczne, do których zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, mogą~~ Przedsiębiorca może odmówić przekazania informacji ~~lub~~ dokumentów, do których przekazania został zobowiązany na podstawie ust. 1 ~~tylko wtedy, gdy~~ żądane informacje lub dokumenty naraziłyby ~~to je lub~~ go, osobę zarządzającą, ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną ~~lub bezpośrednio na karę pieniężną, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1, 2, 3a oraz 4, art. 106a lub 106b.~~ Prawo odmowy ~~udzielenia~~ przekazywania informacji ~~lub~~ dokumentów trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.
5. Informacje i dokumenty przekazane na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1, 2, 3a oraz 4, art. 106a ~~lub 106b~~, na niekorzyść przedsiębiorcy, osoby zarządzającej/fizycznej lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osób pozostających w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli. ~~Zakaz ten dotyczy także wykorzystania dokumentów uzyskanych na podstawie art. 248 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.~~

83.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy propozycja art. 51 ust. 4 u.o.k.k. [zmiana nieujęta w Projekcie]	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Żądanie informacji i wolność od samooskarżenia]</p> <p>Wobec wprowadzenia regulacji sprzyjającej współpracy pomiędzy organami ochrony konkurencji państw członkowskich UE należy sądzić, że w praktyce coraz częściej dowód w sprawach antymonopolowych będą stanowić zagraniczne dokumenty urzędowe. Ani u.o.k.k., ani stosowany uzupełniająco k.p.a. (art. 83 u.o.k.k.), ani nawet odpowiednio stosowany k.p.c. (art. 84 u.o.k.k.) nie rozstrzygają obecnie statusu zagranicznych dokumentów urzędowych w postępowaniu przed Prezesem Urzędu. Wskazać należy, że w literaturze sformułowano postulat, aby wprowadzić przepis pozwalający na stosowanie w postępowaniu przed Prezesem Urzędu zasad panujących na gruncie postępowania cywilnego (art. 1138 k.p.c.) . Zgodnie z art. 1138 k.p.c. Zagraniczne dokumenty urzędowe mają moc dowodową na równi z polskimi dokumentami urzędowymi. Dokument dotyczący przeniesienia własności nieruchomości położonej w Rzeczypospolitej Polskiej powinien być uwierzytelniony przez polskie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny. To samo dotyczy dokumentu, którego autentyczności strona zaprzeczyła. Proponowana regulacja zwiększy spójność postępowania antymonopolowego z postępowaniem odwoławczym, w którym art. 1138 k.p.c. znajduje zastosowanie.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów:</p> <p>Przepis art. 1138 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego stosuje się.</p>	Uwaga nieuwzględniona – zagraniczne dokumenty mogą być dopuszczone jako dowód w postępowaniu na podstawie art. 51 ust. 3.
-----	--	---	---	---

84.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	ICC Polska	<p>[Żądanie informacji]</p> <p>48. W Projekcie proponuje się rozszerzenie na wszystkie osoby fizyczne obowiązku udzielenia informacji i przekazania dokumentów w odpowiedzi na żądanie Prezesa UOKiK w trybie art. 50 ust. 1 okik tj. pod groźbą surowej kary pieniężnej. Projektowane brzmienie przepisu przewiduje bardzo wąski zakres przypadków, w których osoba fizyczna może odmówić udzielenia informacji – dotyczy to przypadku gdy tej osobie bądź jej najbliższymi groziłaby w konsekwencji odpowiedzialność karna. Dodatkowo projektodawca wskazał, że przekazane informacje nie będą mogły być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej na osobę zarządzającą i jej najbliższych.</p> <p>49. Proponowane przepisy wymaga korekty w odniesieniu do żądania informacji i dokumentów od osób zarządzających oraz od osób zobowiązanych do przestrzegania tajemnicy zawodowej radcy prawnego lub adwokata.</p> <p>50. Po pierwsze, o ile należy pochwalić uwzględnienie choć w ograniczonym zakresie wolności od samooskarżania się przez osoby fizyczne - prawa niekwestionowanego na poziomie unijnym, wywodzonego z art. 6 EKPC - należy wyrazić wątpliwość, czy wyjątek dot. niewykorzystania informacji i dokumentów na potrzeby nałożenia na osoby zarządzające (i jej najbliższych) kary będzie realnie chronił ją właśnie przed taką karą. Przekazane przez taką osobę dokumenty i informacje zostaną wykorzystane dla celów postępowania antymonopolowego, w tym stwierdzenia ewentualnego naruszenia przez przedsiębiorcę. W efekcie mogą się one przyczynić do potwierdzenia przesłanki nałożenia kary na osobę zarządzającą, a to stwierdzenia odpowiedzialności i ukarania samego przedsiębiorcy. Pośrednio więc, przekazując określone informacje i dokumenty, osoba fizyczna będzie przyczyniała się do nałożenia kary także na nią. Trudno jest sobie przy tym też wyobrazić, by organ, otrzymawszy od osoby zarządzającej określone informacje i dokumenty dotyczące naruszenia, z których będzie wynikało, że była ona świadoma naruszenia i aktywnie uczestniczyła w zarządzaniu zakazaną praktyką, następnie całkowicie pomijał je i niejako zapominał o ich treści. Bardziej prawdopodobne będzie wzmożenie dążenia organu do odnalezienia innych dokumentów bądź wywodzenie z innych informacji, że dana osoba winna podlegać odpowiedzialności na podstawie art. 6a i karze na podstawie art. 106a uokik.</p> <p>51. Należy zauważyć, że w niedawnym wyroku z dnia 02.02.2021 r. Trybunał Sprawiedliwości UE (C-481/19, Consob) stwierdził, że “Osoba fizyczna, wobec której toczy się postępowanie administracyjne (...) ma prawo do zachowania milczenia, jeżeli jej odpowiedzi mogłyby prowadzić do pociągnięcia jej do odpowiedzialności za czyn niedozwolony zagrożony sankcjami administracyjnymi mającymi charakter karny lub odpowiedzialności karnej” (https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2021-02/cp210011pl.pdf). Wyrok ten odnosi się wprawdzie do przypadku postępowania związanego z wykorzystywaniem informacji poufnych (insider dealing), niemniej wyraża generalną zasadę, którą należy przenieść także na postępowanie antymonopolowe, w którym sankcje także mają charakter karno-administracyjny. Należy tu zauważyć, że TSUE nie ograniczył prawa do milczenia jedynie do kwestii przyznania winy, ale odniósł ją generalnie do udzielania odpowiedzi, które mogłyby posłużyć stwierdzeniu jej odpowiedzialności.</p>	Ad. 55. Uwaga częściowo uwzględniona - Proponujemy zmianę brzmienia art. 50 ust. 5 Ustawy okik, art. 60 ust. 6 Ustawy okik oraz art. 105d ust. 3 – „nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa UOKiK”
-----	---	------------	--	---

		<p>52. W konsekwencji należy postulować, by osoby zarządzające w rozumieniu uokik nie były zobowiązane do dostarczania organowi informacji i dowodów pod groźbą kary administracyjnej. W efekcie bowiem osoby takie będą groźbą kary przymuszane do dostarczenia dowodów przeciwko sobie w postępowaniu, w którym możliwe jest nałożenie na nich kar w znacznej wysokości. Przypomnieć tu należy, że z akceptowanego także przez TSUE orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka można wywodzić, że postępowanie antymonopolowe ma charakter zbliżony do postępowania karnego i należy zapewnić w jego toku odpowiedni, podwyższony standard ochrony praw. Takim fundamentalnym prawem jest właśnie wolność od samooskarżania się.</p> <p>53. W naszej ocenie należałoby stąd projektowany przepis uzupełnić o wyraźne prawo dla osób zarządzających w rozumieniu uokik (oraz ich najbliższych) do odmowy udzielenia odpowiedzi na żądanie Prezesa UOKiK przekazania informacji i dokumentów w przypadku gdyby takie informacje i dokumenty miały pociągać za sobą ryzyko dla takich osób odpowiedzialności na gruncie uokik. W takiej sytuacji wykluczone winno być nakładanie na osoby zarządzające kar administracyjnych z tego tytułu.</p> <p>54. Jeżeli postulowana tu zmiana nie mogłaby zostać wprowadzona, wskazujemy alternatywne podejście. Wątpliwości Komisji Konkurencji ICC budzi sama redakcja projektowanych art. 50 ust. 5 Ustawy okik, art. 60 ust. 6 Ustawy okik oraz art. 105d ust. 3. W szczególności użyty w projektowanych przepisach zwrot „nie mogą być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a, na niekorzyść tej osoby ...” Nie jest jasne, co oznacza zwrot „na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a”. W szczególności zwrot wydaje się nie dotyczyć sytuacji, w której dana informacja posłuży do wydania decyzji administracyjnej o przypisaniu odpowiedzialności osoby fizycznej, ale w której nie zostanie nałożona kara pieniężna. Czy ograniczenie dowodowe będzie obejmować pytania, które nie dotyczą okoliczności wpływających na wymiar kary pieniężnej przewidzianej w art. 106a, ale wyłącznie podstaw odpowiedzialności?</p> <p>55. Jeżeli projektowany przepis miałby więc pozostać w nowelizacji ustawy, proponujemy uściślenie, że informacje pozyskane w tym trybie „nie mogą być wykorzystane w decyzji stwierdzającej naruszenie przepisów ustawy na niekorzyść tej osoby (...)”.</p>	
--	--	--	--

85.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniający art. 50 ustawy	Konfederacja Lewiatan	<p>Projektowana regulacja została błędnie zaimplementowana z Dyrektywy. Zgodnie z uzasadnieniem Projektu: „Wymogi dyrektywy w zakresie dysponowania przez Prezesa UOKiK efektywnymi narzędziami gromadzenia materiału dowodowego uzasadniają przyznanie mu kompetencji do żądania informacji na piśmie, we wskazanej formie, od nieograniczonego kręgu podmiotów”</p> <p>W istocie, art. 8 zdanie czwarte Dyrektywy stanowi, iż: „Krajowe organy ochrony konkurencji są także uprawnione do żądania od innych osób fizycznych lub prawnych dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie informacji, które mogą mieć znaczenie dla stosowania postanowień art. 101 i 102 TFUE”.</p> <p>Po pierwsze zatem, zakres żądania jest ograniczony do art. 101 oraz 102 TFUE co nie wynika z treści proponowanej zmiany w Projekcie. Po drugie, w Projekcie nie przewidziano gwarancji wskazanych w art. 8 Dyrektywy tj. żądania ograniczonego rozsądnym terminem. Po trzecie, Dyrektywa ogranicza w art. 8 zakres dokumentacji: „Takie wnioski o informacje muszą być proporcjonalne i nie mogą zmuszać adresata wniosku do przyznania się do naruszenia art. 101 i 102 TFUE. Obowiązek dostarczenia wszelkich niezbędnych informacji obejmuje informacje, do których dane przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw mają dostęp”, co nie znalazło odzwierciedlenia w treści projektowanego art. 50 ust. 1 Ustawy.</p> <p>Mając na uwadze powyższe proponujemy aby art. 1 pkt 11 lit. a Projektu przybrał przynajmniej poniższy kształt:</p> <p><i>„W Projekcie w art. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie:</i></p> <p><i>w art. 50:</i></p> <p><i>a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:</i></p> <p><i>„1. Każdy jest obowiązany do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.”,</i></p> <p><i>b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:</i></p> <p><i>„1a. Prezes Urzędu może żądać wyłącznie tych informacji i dokumentów, do których podmioty do których zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, mają dostęp.</i></p> <p><i>1b. Prezes Urzędu może żądać informacji i dokumentów od podmiotów innych niż przedsiębiorcy, wyłącznie w sytuacji, w której określonych informacji i dokumentów nie może obiektywnie uzyskać od przedsiębiorcy.</i></p> <p><i>c) po ust. 3 dodaje się ust. 4 – 7 w brzmieniu:</i></p> <p><i>„4. Osoby fizyczne, do których zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, mogą odmówić przekazania informacji i dokumentów tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną lub majątkową. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</i></p> <p><i>5. Informacje i dokumenty przekazane przez osobę fizyczną na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a, na niekorzyść tej osoby lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ad. Dostęp – patrz motyw 35</p> <p>Ad. Terminy – terminy są przez Prezesa wyznaczone na podstawie KPA (zgodnie z ogólnymi zasadami kodeksu). Wyznaczając terminy Prezes bierze pod uwagę charakter żądanych informacji. Pojęcie rozsądnego terminu nie oznacza, że musi być on uregulowany na sztywno (będzie wyznaczany case by case). Nasza dotychczasowa praktyka w tym zakresie nie jest kwestionowana.</p> <p>Ad. Propozycja brzmienia art. 50 ust. 7 – przepis stanowiłby superfluum ustawowe, do chronienia tych tajemnic jesteśmy zobowiązani na podstawie odrębnych przepisów. Nie ma procedury do zwalniania z tych tajemnic na potrzeby naszego postępowania.</p>
-----	--	------------------------------	---	--

			<p>linii lub stopniu, jak również osób pozostających w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</p> <p>6. Termin udzielenia informacji, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 powinien uwzględniać charakter oraz zakres żądanych informacji i dokumentów oraz charakter podmiotu, do którego zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1.”</p> <p>7. Obowiązek, określony w ust. 1, nie ma zastosowania do osób obowiązanych do zachowania w tajemnicy informacji, w zakresie okoliczności objętych tajemnicą, jeżeli nie zostały w trybie określonym obowiązującymi przepisami zwolnione od obowiązku zachowania tej tajemnicy”</p>	
86.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającego art. 50 ustawy	PIIT	<p>[Żądanie informacji]</p> <p>Zgodnie z art. 50 ust. 1 „Każdy jest obowiązany do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu”. W ocenie projektodawcy jest to realizacja art. 8 dyrektywy ECN+, uprawniająca krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji do żądania od przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw oraz innych osób fizycznych lub prawnych wszelkich niezbędnych informacji, jeżeli posiadane przez nich informacje mogą mieć znaczenie dla stosowania postanowień art. 101 i 102 TFUE. W naszej ocenie propozycja zmiany art. 50 ust. 1, poszerzająca na „każdego” obowiązek przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu stanowi nieprawidłową transpozycję dyrektywy do polskiego porządku prawnego, wykraczając poza ramy, określone w dyrektywie. Wydaje się bowiem, że art. 50 ust. 1 powinien wskazywać na kategorie osób fizycznych lub prawnych, które podlegałyby takiemu obowiązkowi, co przy jednoczesnym zachowaniu dalszych przepisów dotyczących wolności od samooskarżania się, wciąż pozwalałoby na zachowanie efektywności narzędzi gromadzenia materiału dowodowego. Ponadto motyw 29 dyrektywy, w zakresie uprawnień dochodzeniowych, również nie posługuje się pojęciem tak szerokim, jaki zastosowano w projekcie ustawy, dając możliwość stosowania tych uprawnień „względem przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw, które są stroną postępowań dotyczących stosowania art. 101 i 102 TFUE, a także względem innych uczestników rynku, którzy mogą posiadać informacje mające znaczenie dla takiego postępowania”.</p>	Ad. Kategorie osób fizycznych i prawnych Uwaga nieuwzględniona – Dyrektywa nie stoi na przeszkodzie wprowadzenia regulacji na podstawie których organ może żądać od szerokiego kręgu podmiotów informacji i dokumentów na potrzeby podejmowanych działań w celu wykrycia naruszeń ochrony konkurencji.

87.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	PFPŻ	<p>[Żądanie informacji]</p> <p>Obecnie, zgodnie z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów, obowiązek przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu nałożony jest jedynie na przedsiębiorców. Prezes UOKiK może zobligować do udzielenia mu informacji każdy podmiot mający status przedsiębiorcy lub związek przedsiębiorców, ale nie może żądać informacji od osoby niebędącej przedsiębiorcą. Wyjątkiem jest możliwość żądania przez Prezesa Urzędu dokumentów i informacji od osób zarządzających, które złożyły wniosek leniency. Dodatkowo każdy – a więc i każda osoba fizyczna - obowiązany jest przedstawić na żądanie Prezesa UOKiK w oznaczonym terminie i miejscu dokument znajdujący się w jego posiadaniu i stanowiący dowód faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy, chyba że dokument zawiera informacje niejawne.</p> <p>Komentowane zmiany uzasadniają przyznanie Prezesowi UOKiK kompetencji do żądania informacji na piśmie, we wskazanej formie, od nieograniczonego kręgu podmiotów.</p> <p>Takie rozwiązania mogą spowodować negatywne konsekwencje w zakresie zachowań obywateli, np. rezygnację przed podjęciem określonych funkcji, w tym jako członek organów przedsiębiorcy albo przedsiębiorca. Może to też negatywnie odbić się na działaniach obywateli np. sygnalistach, w przypadku, gdyby nie chcieli udzielić informacji dalszych, niż tylko te wskazane pierwotnie w zawiadomieniu. Po zmianach przepisów być może zrezygnują z podjęcia działań.</p> <p>Trzeba też mieć na uwadze, że niewywiązanie się z nałożonych obowiązków przez Prezesa UOKiK może wiązać się z nałożeniem kary. Ponadto przepis odnosi się do „wszelkich koniecznych” informacji i dokumentów. Wydaje się, że jest to zbyt szerokie uprawnienie wobec osób fizycznych i może prowadzić do nadużyć w zakresie zakresu żądanych informacji.</p> <p>Dodatkowo – zwraca uwagę nałożenie na osoby fizyczne obowiązków, przy jednoczesnym braku propozycji przepisów, które uregulowałyby kwestię kosztów czasowych i materialnych, na jakie te osoby mogą być narażone, aby należycie się z nich wywiązać. Przykładowo – osobom wezwanym w różnych postępowaniach na świadka, przysługują konkretne uprawnienia, np. zwrot kosztów dojazdu, a tutaj nie ma analogicznego uregulowania, a przecież w zależności od zakresu wezwania, osoby fizyczne mogą być zobowiązane do poświęcenia czasu i środków materialnych na przygotowanie odpowiedzi na wezwanie, nie jest wykluczone, że będzie to kolidować z obowiązkami zawodowymi. Koszt ochrony konkurencji, realizowany w interesie publicznym, powinien być ponoszony przez Skarb Państwa, np. analogicznie jak ma to miejsce przy dowodach z zeznań świadków.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - naszym zdaniem zaproponowane brzmienie nie wpłynie niekorzystnie na sytuacje zawiadamiających i sygnalistów.</p> <p>Ad. Koszt ochrony konkurencji – postulat dotyczący całego postępowania administracyjnego – do ewentualnego uregulowania przy okazji wprowadzania zmian w postępowaniu administracyjnym</p>
-----	---	------	---	---

88.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniający art. 50 ustawy	PSSB	[Żądanie informacji] W odniesieniu do żądania informacji od nieograniczonego kręgu podmiotów oraz wolności od samooskarżania się PSSB nie zgłasza uwag. Jedynie co do pierwszej ze wskazanych kwestii zaznacza, iż należałoby doprecyzować kwestię terminów, aby zadośćuczynić wynikającemu z dyrektywy wymogowi dostarczenia wiadomości w określonym i rozsądnym terminie, ponieważ obecnie w przepisie mowa li tylko o dokonaniu tego „na żądanie”.	Ad. Terminy – uwaga nieuwzględniona – terminy są przez Prezesa wyznaczane na podstawie KPA (zgodnie z ogólnymi zasadami kodeksu). Wyznaczając terminy Prezes bierze pod uwagę charakter żądanych informacji. Pojęcie rozsądnego terminu nie oznacza, że musi być on uregulowany na sztywno (będzie wyznaczany case by case). Nasza dotychczasowa praktyka w tym zakresie nie jest kwestionowana.
-----	--	-------------	---	--

89.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	Pracodawcy RP	<p>[Żądanie informacji]</p> <p>Nowelizacja znacząco zwiększa uprawnienia dochodzeniowe Prezesa UOKiK. Jednym z przejawów tego jest rozszerzenie obowiązku przekazywania informacji oraz dokumentów z „przedsiębiorców” na każdą osobę (także osobę fizyczną), która takimi informacjami czy dokumentami dysponuje. Odmowa zadośćuczynienia wezwaniu zagrożona jest wysokimi karami pieniężnymi.</p> <p>Znowelizowany przepis umożliwi tym samym Prezesowi UOKiK zwracanie się po informacje m.in. bezpośrednio do pracowników czy współpracowników przedsiębiorcy. To z kolei może prowadzić do różnego rodzaju konfliktów interesów, jak również do nieporozumień związanych z udzielaniem informacji przez osoby nie posiadające wystarczającej wiedzy.</p> <p>W tym przypadku projektodawca ponownie wykracza poza ramy Dyrektywy i naraża Polskę na zarzut nieprawidłowego wdrożenia jej przepisów do krajowego porządku prawnego. Zwracamy uwagę na art. 8 Dyrektywy oraz jej motyw 29.</p> <p>Proponowane zmiany – zmienione brzmienie art. 50 Ustawy</p> <p><i>1. Każdy jest obowiązany do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.</i></p> <p><i>1a. Prezes Urzędu może skierować żądanie do pracowników i współpracowników przedsiębiorcy wyłącznie w sytuacji, w której określonych informacji i dokumentów nie może obiektywnie uzyskać od tego przedsiębiorcy.</i></p> <p><i>2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) wskazanie zakresu informacji;</i> <i>2) wskazanie celu żądania;</i> <i>3) wskazanie terminu udzielenia informacji;</i> <i>4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.</i> <p><i>3. Każdy ma prawo składania na piśmie - z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu - wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy.</i></p> <p><i>4. Osoby fizyczne, do których zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, mogą odmówić przekazania informacji i dokumentów tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</i></p> <p><i>5. Informacje i dokumenty przekazane przez osobę fizyczną na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a, na niekorzyść tej osoby lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osób pozostających w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</i></p>	Uwaga nieuwzględniona - Propozycja brzmienia 1a – jest to zawężenie zakresu podmiotowego w stosunku do wymogów Dyrektywy
-----	---	----------------------	---	--

90.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami	<p>[Żądanie informacji]</p> <p>Przepis art. 50 ust. 1, poszerza obowiązek przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa UOKiK na „każdego”, tym samym stanowi przykład próby nieprawidłowej implementacji dyrektywy ECN+.</p> <p>Motyw 29. dyrektywy ECN+ wskazuje wprost, że „krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji powinny mieć możliwość stosowania tych uprawnień względem przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw, które są stroną postępowań dotyczących stosowania art. 101 i 102 TFUE, a także względem innych uczestników rynku, którzy mogą posiadać informacje mające znaczenie dla takiego postępowania”.</p> <p>Projektowany przepis wychodzi więc poza ramy, które nakreślił ustawodawca europejski. Przepis powinien wskazywać kategorie osób fizycznych i prawnych zobligowanych do realizacji tego obowiązku i uwzględniać również różnego rodzaju wyłączenia, np. ze względu na tajemnicę adwokacką/radcowską.</p> <p>Ponadto, sformułowanie „wszelkich koniecznych informacji i dokumentów” jest nieprecyzyjne i nacechowane dużą dozą subiektywności. Kto ma decydować o tym czy dana informacja/dokument jest niezbędna i konieczna? Prezes UOKiK? Każdy wezwany? Jakie będą kryteria uznawania informacji/dokumentów za konieczne? Czy rodzi to podstawę do zakwestionowania wezwania Prezesa UOKiK, jeśli wezwanie będzie odnosić się do informacji niekoniecznych? Pozostawianie organom administracji publicznej otwartego katalogu w tym zakresie nie tylko wpływa na poważne zagrożenie dla gwarancji procesowych, w tym prawa do obrony, ale budzi również ryzyko dalszych naruszeń – np. ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa.</p>	<p>Ad. Kategorie osób fizycznych i prawnych – uwaga nieuwzględniona – Dyrektywa nie stoi na przeszkodzie wprowadzenia regulacji na podstawie których organ może żądać od szerokiego kręgu podmiotów informacji i dokumentów na potrzeby podejmowanych działań w celu wykrycia naruszeń ochrony konkurencji.</p> <p>Ad. Propozycja dot. ochrony tajemnic - uwaga nieuwzględniona – przepis stanowiłby superfluum ustawowe, do chronienia tych tajemnic jesteśmy zobowiązani na podstawie odrębnych przepisów. Nie ma procedury do zwalniania z tych tajemnic na potrzeby naszego postępowania.</p> <p>Ad. wszelkich koniecznych informacji i dokumentów – taki zapis jest już obecnie w naszej ustawie.</p>
-----	---	--	--	--

91.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	<p>[Żądanie informacji]</p> <p>Zgodnie z art. 8 Dyrektywy 2019/1 państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić krajowym organom ochrony konkurencji możliwość żądania od przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw wszelkich informacji niezbędnych do stosowania art. 101 i 102 TFUE. Niemniej, oprócz przyznania urzędowi szerokich kompetencji, Dyrektywa zapewnia również ważne prawa dla przedsiębiorców. Dalsza część tego samego przepisu uściśla, że zapytania o informacje muszą być proporcjonalne, a urzędy ochrony konkurencji nie mogą żądać informacji, które równałyby się z przyznaniem się do naruszenia reguł konkurencji. Ponadto, obowiązek dostarczenia wszelkich niezbędnych informacji obejmuje informacje, do których dane przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw mają dostęp. Krajowe organy ochrony konkurencji są także uprawnione do żądania od innych osób fizycznych lub prawnych dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie informacji, które mogą mieć znaczenie dla stosowania postanowień art. 101 i 102 TFUE. Transpozycja tego przepisu do polskiego porządku prawnego istotnie rozszerzenia kompetencje urzędu, stanowiąc iż „każdy jest obowiązany do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.” O ile samo sformułowanie tego przepisu może nie budzić wątpliwości, problematyczna okazuje się dalsza część transpozycji. Zgodnie z tekstem noweli, odmowa przekazania informacji jest możliwa tylko wtedy gdy naraziłoby to je lub najbliższych (małżonków, opiekunów etc.) na odpowiedzialność karną. Szczątkowe rozszerzenie praw przedsiębiorców znajdujemy w kolejnym ustępie, który stanowi że „informacje i dokumenty przekazane przez osobę fizyczną na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a.” Nie sposób nie zauważyć, że taka stanowi znaczące ograniczenie praw przedsiębiorców i jest niezgodna z przepisami Dyrektywy. Co więcej, prawa, które przyznaje przedsiębiorcom art. 8 Dyrektywy 2019/1, są wyrazem prawa do sprawiedliwego procesu. W obecnym brzmieniu, projekt nowelizacji ustawy UOKiK tego prawa nie respektuje.</p>	<p>Ad. Kategorie osób fizycznych i prawnych – uwaga nieuwzględniona – Dyrektywa nie stoi na przeszkodzie wprowadzenia regulacji na podstawie których organ może żądać od szerokiego kręgu podmiotów informacji i dokumentów na potrzeby podejmowanych działań w celu wykrycia naruszeń ochrony konkurencji.</p> <p>Ad. Dostęp – patrz motyw 35</p>
-----	---	--	---	--

92.	art. 1 pkt 11 lit. b), 12, 14 i 28 Projektu (art. 50, 60 i 105b ustawy)	PGNiG	<p>[Wolność od samooskarżenia]</p> <p><u>Propozycja:</u> Zmiana brzmienia art. 1 pkt 11 lit. b), 12, 14 i 28 Projektu: „11) w art. 50: b) po ust. 3 dodaje się ust. 4, 5 i 6 i 7 w brzmieniu: 4. Osoby fizyczne, do których zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, mogą odmówić przekazania informacji i dokumentów tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli. W przypadku, w którym w dniu doręczenia żądania, o którym mowa w ust. 1, osoba fizyczna jest pracownikiem przedsiębiorcy lub wykonuje czynności w imieniu lub na jego rzecz, ma ona prawo odmówić przekazania informacji lub dokumentów również wtedy, gdy prowadziłyby to do przyznania, że ten przedsiębiorca naruszył zakazy, o których mowa w 6, art. 9, art. 23a lub art. 24 ustawy oraz art. 101 lub 102 TFUE.” (...) 7. Osoba fizyczna będąca pracownikiem przedsiębiorcy lub wykonująca czynności w imieniu lub na jego rzecz może uchylić się od udzielenia odpowiedzi na skierowane do niej żądanie, o którym mowa w ust. 1, jeżeli zostało ono wystosowane w toku postępowania wyjaśniającego oraz dotyczy działań tego przedsiębiorcy. 12) art. 52 otrzymuje brzmienie: (...) 5. Świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie zadane w toku przesłuchania, o którym mowa w ust. 3, tylko wtedy, gdy naraziłoby to go lub jego małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli. W przypadku, w którym w dniu przesłuchania osoba fizyczna jest pracownikiem przedsiębiorcy lub wykonuje czynności w imieniu lub na jego rzecz, ma ona prawo uchylić się od odpowiedzi na pytanie zadane w toku przesłuchania również wtedy, gdy prowadziłyby to do przyznania, że ten przedsiębiorca naruszył zakazy, o których mowa w 6, art. 9, art. 23a lub art. 24 ustawy oraz art. 101 lub 102 TFUE. (...) 7. Osoba fizyczna będąca pracownikiem przedsiębiorcy lub wykonująca czynności w imieniu lub na jego rzecz nie może zostać przesłuchana jako świadek w toku postępowania wyjaśniającego na okoliczności dotyczące działań tego przedsiębiorcy. (...) 14) w art. 60 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu: „5. Strona może uchylić się od odpowiedzi na pytanie zadane w toku przesłuchania, o którym mowa w ust. 3, tylko wtedy, gdy:</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – pracownik przedsiębiorstwa nie może być traktowany jako jednostka nieposiadająca autonomii.</p> <p>W pozostałym zakresie – patrz komentarze powyżej.</p>
-----	---	-------	---	---

1) naraziłoby to ją lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli-;

2) odpowiedź na to pytanie prowadziłyby do przyznania, że strona naruszyła zakazy, o których mowa w art. 6, art. 9, art. 23a lub art. 24 ustawy oraz art. 101 lub 102 TFUE;

3) w przypadku, w którym strona jest pracownikiem przedsiębiorcy lub wykonuje czynności w imieniu lub na jego rzecz, prowadziłyby to do przyznania, że ten przedsiębiorca naruszył zakazy, o których mowa w art. 6, art. 9, art. 23a lub art. 24 ustawy oraz art. 101 lub 102 TFUE.

6. Odpowiedzi na pytania udzielone przez osoby fizyczne na podstawie ust. 3, nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a, na tę osobę lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”. (...)

28) w art. 105b:

a) w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

7) do opieczutowania wszelkich lokali, pomieszczeń lub przedmiotów w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli. Art. 105g nie stosuje się.

b) po ust. 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:

1a. Kontrolujący może przesłuchać w charakterze świadka pracownika oraz osobę wykonującą czynności w imieniu lub na rzecz kontrolowanego na podstawie innej umowy. Art. 105d ust. 2 i ust. 3 stosuje się odpowiednio. **Osoby, o których mowa w zdaniu pierwszym mają prawo uchylić się od odpowiedzi na zadane pytanie w sytuacji, gdy prowadziłyby to do przyznania, że kontrolowany naruszył zakazy, o których mowa w art. 6, art. 9, art. 23a lub art. 24 ustawy oraz art. 101 lub 102 TFUE.**

1b. Kontrola może być kontynuowana lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzane w Centrali lub Delegaturze Urzędu, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli. O terminie kontynuowanej kontroli lub czynności kontrolnych zawiadamia się kontrolowanego. Niestawiennictwo strony nie wstrzymuje przeprowadzenia czynności. Art. 105g nie stosuje się.”

Uzasadnienie:

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na przepisy w zakresie obowiązku przekładania dokumentów i informacji (projektowany art. 50 ust. 4 i 5), przeprowadzania dowodu z wysłuchania świadków (art. 52 ust. 5 i 6), udziału strony w rozprawie (art. 60 ust. 5 i 6) i przesłuchania w charakterze świadka podczas kontroli (art. 105 ust. 1a). Projektodawca posługuje się bowiem pojęciem „osoby fizycznej”, „świadka” lub „strony” i w każdym z tych przypadków przewiduje zakres wyłączenia z obowiązku przedłożenia dokumentów i informacji bądź odpowiedzi na pytanie ograniczony do sytuacji zagrożenia odpowiedzialnością karną tej osoby bądź jej osoby najbliższej. Oznacza to, że przepisy w takim brzmieniu dopuszczają

sytuację, w której w charakterze świadka mogłaby występować osoba fizyczna będąca pracownikiem przedsiębiorcy lub wykonująca czynności w imieniu lub na jego rzecz. Osoba ta, zgodnie z projektowanymi przepisami zobowiązana będzie do przedłożenia informacji bądź dokumentów oraz do odpowiedzi na pytania, które mogą prowadzić do przyznania, że przedsiębiorca, z którym osoba ta związana jest stosunkiem pracy bądź innego rodzaju umową, naruszył prawo ochrony konkurencji. Jest to rozwiązanie bardzo daleko idące, gdyż daje ono możliwość obchodzenia zakazu samooskarżania się przysługującego przedsiębiorcom. Nie mogąc bowiem zadać takiego pytania wprost przedsiębiorcy w żądaniu przedstawienia informacji i dokumentów, organ mógłby zgodnie z projektowanymi przepisami skierować żądanie zawierające takie pytanie do osób zatrudnionych u tego przedsiębiorcy uzyskując ten sam efekt – przyznanie naruszenia prawa.

Przyjęcie rozwiązań legislacyjnych proponowanych w projekcie doprowadzi do sytuacji, w której zaistnieje konflikt pomiędzy koniecznością zachowania lojalności pracownika wobec pracodawcy, a obowiązkami wynikającymi z przesłuchania go w charakterze świadka. Przepisy kształtujące postępowania o charakterze represyjnym powinny natomiast wyłączać istnienie takiego konfliktu.

Ponadto, przyjęcie takiego rozwiązania wydaje się nie zapewniać ochrony zakazu samooskarżania. Zasada - nemo se ipsum accusare tenetur, zgodnie z którą oskarżony nie ma obowiązku dowodzenia swej niewinności, ani też dostarczać dowodów na swoją niekorzyść została wyrażona w art. 74 KPK . Znaczenie tej zasady zostało również wielokrotnie potwierdzone przez Europejski Trybunał Praw Człowieka. Została ona uznana za jeden z elementów wyrażonego w art. 6 EKPC prawa do rzetelnego procesu . Tym samym prawo do niezeznawania przeciwko sobie (zakaz samooskarżania) obecnie na stałe zostało wpisane do zasad prawa represyjnego.

W procesie karnym wyżej wskazaną zasadę należy rozumieć w ten sposób, że podejrzany albo oskarżony na podstawie przysługującego mu prawa do obrony może odmówić, i to bez podania powodów, odpowiedzi na poszczególne pytania oraz odmówić składania wyjaśnień, a sam fakt skorzystania z tego uprawnienia nie może skutkować wobec niego żadnymi negatywnymi konsekwencjami . Organ procesowy ma natomiast zakaz przymuszania go do dostarczania dowodów przeciwko sobie .

Uprawnienia dochodzeniowe Komisji i organów ochrony konkurencji państw członkowskich również podlegają ograniczeniom wynikającym z prawa do niezeznawania przeciwko sobie, co potwierdził TSUE w sprawie Orkem. Trybunał uznał, że Komisja nie może zmuszać przedsiębiorstwa do udzielenia mu odpowiedzi, które mogą wiązać się z przyznaniem się z jego strony do istnienia naruszenia, którego udowodnienia spoczywa na Komisji . Fakt konieczności respektowania takiego prawa znajduje również odzwierciedlenie w Rozporządzeniu 1/2003 , gdzie w motywie 23 zostało wskazane, że „przedsiębiorstwa stosujące się do decyzji Komisji nie mogą być zmuszone do przyznania się, że dokonały naruszenia”.

Ponadto podkreślić należy, że zmiany przewidywane przez projektodawcę zdają się wykraczać poza zakres przewidziany w Dyrektywie, a nawet generują ryzyko uznania ich za niepełną transpozycję. W art. 8 Dyrektywy wskazano bowiem, że „państwa członkowskie zapewniają

			<p>krajowym administracyjnym organom ochrony konkurencji możliwość żądania od przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie wszelkich niezbędnych informacji do celów stosowania art. 101 i 102 TFUE. Takie wnioski o informacje muszą być proporcjonalne i nie mogą zmuszać adresata wniosku do przyznania się do naruszenia art. 101 i 102 TFUE”. Powyższe wskazuje, że w zakresie udzielania informacji zakaz samooskarżania przewidział sam prawodawca europejski.</p> <p>Przedstawiona w uwagach propozycja legislacyjna adresuje powyższe kwestie, wprowadzając możliwość uchylenia się od udzielenia odpowiedzi, przedstawienia informacji lub dokumentów przez osobę, która w dniu otrzymania wezwania bądź składania zeznań będzie związana z przedsiębiorcą umową o pracę bądź inną umową o podobnym skutku prawnym, ale tylko w przypadku, gdyby pytanie zadane przez organ miało prowadzić do przyznania, że przedsiębiorca, z którym tą osobę łączy tego typu umowa, naruszył zakazy zawarte w ustawie lub Traktacie. Propozycja adresuje również kwestię odmowy udzielenia odpowiedzi, przedstawienia informacji lub dokumentów na etapie postępowania wyjaśniającego, w sytuacji w której przedsiębiorcy, z którym wiąże tą osobę szczególne więzy, nie zostały jeszcze postawione zarzuty naruszenia Ustawy lub TFUE. W takim przypadku może nie być możliwe określenie czy dane pytanie bądź żądanie narusza zakaz samooskarżania przedsiębiorcy. Rozwiązanie takie pozostaje w zgodzie z celami Dyrektywy ECN+, zapewniając równocześnie możliwość działań Prezesa Urzędu oraz niezbędny standard prawa do obrony przedsiębiorcy.</p>	
93.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	Stowarzyszenie Papierników Polskich	<p>[Żądanie informacji - Zobowiązanie do przedstawienia informacji i dokumentów]</p> <p>Projekt przewiduje rozszerzenie obowiązku przekazywania informacji oraz dokumentów z przedsiębiorców na każdą osobę (także osobę fizyczną), która takimi informacjami czy dokumentami dysponuje. Za odmowę zadośćuczynienia wezwaniu będą groziły wysokie kary pieniężne. Oznacza to, że Prezes UOKIK będzie mógł zwracać się po informacje i dokumenty także do pracowników lub współpracowników przedsiębiorcy. Widzimy zagrożenia związane z nowymi (rozszerzonymi) uprawnieniami Prezesa UOKIK, które mogą prowadzić do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osłabienia czy nawet naruszenia praw przedsiębiorcy w toku postępowań przed Prezesem UOKIK (np. w sytuacji przekazania przez pracownika dokumentu objętego LPP, gdy pracownik nie miał wiedzy co do takiego charakteru dokumentu), – różnego rodzaju konfliktu interesów (na linii przedsiębiorca – pracownik/współpracownik). <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby żądanie przez Prezesa UOKIK informacji i dokumentów od pracowników lub współpracowników danego przedsiębiorcy było możliwe tylko w wyjątkowych (uzasadnionych) sytuacjach, to jest wtedy, gdy takich informacji i dokumentów nie można pozyskać od samego przedsiębiorcy.</p>	<p>Ad. LPP – LPP zostało wypracowane na potrzeby innej instytucji - przeszukania</p> <p>Uwaga nieuwzględniona - pracownik przedsiębiorstwa nie może być traktowany jako jednostka nieposiadająca autonomii.</p>

94.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	ICC Polska	<p>[Żądanie informacji a LPP]</p> <p>56. Drugą kwestią wymagającą korekty w związku z projektowanym przepisem jest brak jednoznacznego przesądzenia, że odmowa udzielenia odpowiedzi na żądanie Prezesa UOKiK dopuszczalna jest w przypadku gdy pociągałoby to za sobą odpowiedzialność prawnika (radcy prawnego/adwokata oraz aplikantów) z tytułu naruszenia tajemnicy zawodowej. Biorąc pod uwagę, że w nowelizacji planowane jest uregulowanie w sposób obszerniejszy niż dotąd i dostosowany do potrzeb postępowań przed Prezesem UOKiK zagadnienia tzw. legal professional privilege (LPP), celowym byłoby także jednoznaczne wskazanie w projektowanym art. 50 uokik, że przedstawiciele ww. zawodów prawniczych mają prawo odmówić zadośćuczynienia żądaniu Prezesa UOKiK, jeżeli stanowiłoby to naruszenie tajemnicy zawodowej bądź byłoby równoznaczne z naruszeniem zasad LPP. Konieczne byłoby przy tym zapewnienie, że ochrona ta odnosiła będzie się nie tylko do przypadków skierowania żądania do takich osób, ale także przypadków, gdy żądanie skierowane jest do innych podmiotów, które są w posiadaniu dokumentów pochodzących od osób zobowiązanych do zachowania tajemnicy zawodowej, które to dokumenty zawierają informacje chronione tajemnicą zawodową.</p> <p>57. Obowiązek przestrzegania tajemnicy zawodowej radców prawnych i adwokatów nie stanowi li tylko obowiązku wynikającego z etyki zawodowej, której naruszenie stanowiłoby delikt dyscyplinarny. Zasada ta znajduje swoją podstawę odpowiednio w ustawie o radcach prawnych oraz ustawie – prawo o adwokaturze, których przepisy stosuje się także wobec aplikantów. Szczególny status tajemnicy zawodowej radców i adwokatów jest przy tym honorowany tak na gruncie procedury cywilnej jak i karnej (w zakresie tajemnicy obrończej ma charakter absolutny). Nie byłoby zatem spójne systemowo, gdyby na gruncie postępowania administracyjnego, organ prowadzący postępowanie mógł całkowicie ignorować istnienie ww. obowiązku zachowania w tajemnicy przez radcę/adwokata wszystkiego, czego dowiedział się w związku ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz swojego klienta. Dla jasności należy tu jeszcze przypomnieć, że tajemnica zawodowa rozciąga się na ogół spraw, o których radca/adwokat dowiedział się w związku ze świadczeniem pomocy prawnej i nie może być ograniczana jedynie do informacji związanych z tym postępowaniem, które jest akurat prowadzone przez Prezesa UOKiK i z związku z którym zażądano.</p> <p>58. W konsekwencji naszej ocenie proponowane brzmienie art. 50 uokik powinno zostać zmienione w taki sposób, by osoby zobowiązane do przestrzegania tajemnicy zawodowej radcy/adwokata mogły bez obawy nałożenia na nie kary odmówić zadośćuczynienia żądaniu Prezesa UOKiK. Celowym byłoby tu także skorelowanie regulacji z projektowanymi przepisami dotyczącymi legal professional privilege w taki sposób, by ochrona tajemnicy zawodowej była zapewniona nie tylko w razie żądania informacji i dokumentów bezpośrednio od radcy lub adwokata, ale także w przypadku, gdy żądanie skierowane jest do innej osoby, ale odnosi się ono do dokumentów zawierających tajemnicę zawodową radcy bądź adwokata.</p>	<p>Ad. LPP – LPP zostało wypracowane na potrzeby innej instytucji - przeszukania</p> <p>Uwaga nieuwzględniona - Ad. Propozycja dot. ochrony tajemnic – przepis stanowiłby superfluum ustawowe, do chronienia tych tajemnic jesteśmy zobowiązani na podstawie odrębnych przepisów. Nie ma procedury do zwalniania z tych tajemnic na potrzeby naszego postępowania.</p>
-----	---	------------	--	--

95.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	ICC Polska	<p>[Żądanie informacji a wolność od samooskarżania]</p> <p>59. Komisja Konkurencji ICC z aprobatą przyjmuje próbę uregulowania w projekcie ustawy kwestii wolności od samooskarżania. Proponowana zmiana wymaga jednak w naszej ocenie uzupełnienia.</p> <p>60. Projektodawca słusznie przywołuje art. 3 Dyrektywy, zgodnie z którym w postępowaniach dotyczących naruszeń art. 101 lub 102 TFUE prowadzonych przez krajowe organy ochrony konkurencji muszą być stosowane ogólne zasady prawa Unii oraz Karta praw podstawowych Unii Europejskiej. Niemniej niepełne jest ujęcie ustawodawcy, który w związku z art. 3 Dyrektywy widzi konieczność zagwarantowania wolności od samooskarżania jedynie osobom fizycznym, od których Prezes UOKiK pozyskuje informacje i dokumenty, bądź które są przesłuchiwane w charakterze strony.</p> <p>61. W ocenie Komisji Konkurencji ICC wolność od samooskarżania nie ogranicza się jedynie do osób fizycznych, ale dotyczy wszystkich stron postępowań prowadzonych przez krajowe organy konkurencji. Dotyczy to w równym stopniu osób fizycznych, co przedsiębiorców.</p> <p>62. Istotny brak projektowanej regulacji polega na braku zagwarantowania możliwości odmowy odpowiedzi na pytania zadane w trybie art. 50 Ustawy okik, skierowane nie do osób fizycznych, ale przedsiębiorców, które w oczywisty sposób mogą prowadzić do samooskarżania tychże (przykładem mogą być pytania bezpośrednio zmierzające do przypisania odpowiedzialności typu: „Czy w okresie X ustalaliście Państwo ceny z konkurentem X”). Postulujemy zatem uzupełnienie art. 50 ust. 5 poprzez wskazanie, że zakaz dowodowy ustanowiony w tym przepisie dotyczy zarówno informacji i dokumentów przekazanych przez osobę fizyczną, jak i przedsiębiorców.</p> <p>63. Podobnie rzecz ma się z pytaniami zadawanymi osobom fizycznym reprezentującym przedsiębiorcę słuchanym jako świadkowie lub w trakcie kontroli Prezesa UOKiK. Stoimy na stanowisku, że w takim przypadku osoby te powinny mieć prawo odmowy odpowiedzi na pytania, które wprost prowadziłyby do przypisania odpowiedzialności reprezentowanemu przez nią przedsiębiorcy.</p> <p>64. Nadto projektowana regulacja pozwala na zadawanie przez Prezesa UOKiK pytań zmierzających do samooskarżania i w zasadzie nie wyłącza konieczności udzielenia na nie odpowiedzi przez osobę fizyczną. Jedynie następczo Prezes UOKiK ma obowiązek pominięcia odpowiedzi, jeżeli mogłyby one zostać wykorzystane na niekorzyść osoby lub jej bliskich na potrzeby nałożenia kary pieniężnej. Zdaniem Komisji Konkurencji ICC takie ujęcie tematu jest nieprawidłowe, ponieważ osoba fizyczna nie powinna być zmuszana do udzielania odpowiedzi, która prowadziłyby do samooskarżenia – jej samej czy też reprezentowanego przez nią przedsiębiorcy.</p> <p>65. Dlatego też proponujemy przeredagowanie komentowanych przepisów w tym kierunku, iż osoba fizyczna mogłaby uchylić się od odpowiedzi wówczas, gdy naraziłoby to ją lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną, albo mogłoby zostać</p>	Ad. LPP – LPP zostało wypracowane na potrzeby innej instytucji - przeszukania
-----	---	------------	--	---

			wykorzystane bezpośrednio na niekorzyść tej osoby lub reprezentowanego przez nią przedsiębiorcy w decyzji stwierdzającej naruszenie ustawy.	
96.	art. 1 pkt 11, 12 i 14 projektu ustawy (projektowany art. 50 ust. 4, art. 52 ust. 5 i art. 60 ust. 5 Ustawy)	PIH	<p>Zgodnie z projektowanym art. 50 ust. 4 Ustawy osoby fizyczne, do których zostało skierowane żądanie Prezesa Urzędu o przekazanie wszelkich koniecznych informacji i dokumentów, mogą odmówić ich przekazania, jeśli naraziłoby to je lub ich osoby najbliższe na odpowiedzialność karną. Analogiczną konstrukcję wprowadza się w odniesieniu do świadków (projektowany art. 52 ust. 5 Ustawy) i strony (projektowany art. 60 ust. 5 Ustawy).</p> <p>Dla urealnienia przewidzianych w Projekcie gwarancji w tym zakresie, ze względu na specyfikę odpowiedzialności wymierzanej w postępowaniu przed Prezesem Urzędu jako odpowiedzialności quasi-karnej, co może rodzić wątpliwości na tle zaliczenia jej do kategorii „odpowiedzialności karnej” w rozumieniu projektowanego art. 50 ust. 4, proponujemy następujące doprecyzowanie:</p> <p>w projektowanym art. 50 ust. 4 otrzymuje brzmienie:</p> <p><i>„4. Osoby fizyczne, do których zostało skierowane żądanie, w o którym mowa w ust. 1, mogą odmówić przekazania informacji i dokumentów tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność prawną. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</i></p> <p>w projektowanym art. 52 ust. 5 otrzymuje brzmienie:</p> <p><i>„5. Świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie zadane w toku przesłuchania, o którym mowa w ust. 3, tylko wtedy, gdy naraziłoby to go lub jego małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność prawną. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”</i></p>	

97.	art. 1 pkt 11 i 14 projektu ustawy (projektowany art. 50 art. 60 Ustawy)	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	Art. 1 pkt 11 lit b, art 1. pkt 14 projektu. Należy docenić że projektodawca częściowo uwzględnienia postulatory doktryny o wprowadzeniu wolności od samooskarżania (privilege from self-incrimination) w przypadku osób fizycznych , jednak pozostawia lukę w prawie do obrony w przypadku przedsiębiorców. Pominięta jest kwestia ochrony przedsiębiorców przed obowiązkiem samooskarżania, która jest jednym ze standardów prawa do obrony w prawie unijnym. W związku z tym proponuje się dodanie ustępu, który będzie stwierdzał, że „informacje i dokumenty przekazane przez przedsiębiorcę na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1”. Podobne rozwiązanie powinno być wprowadzone w odniesieniu do art. 60 u.o.k.k., zapewniając przedsiębiorcy wolność od samooskarżania w przypadku pytań, na które udzielenie odpowiedzi wymagałoby przyznania się do naruszenia. Takie samo prawo do obrony należałoby zapewnić również w przypadku obowiązków kontrolowanego wynikających z art. 105 d u.o.k.k.	Uwaga nieuwzględniona -
-----	--	---	---	-------------------------

98.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	INFARMA	<p>[Żądanie informacji]</p> <p>Nowelizacja znacząco zwiększa uprawnienia dochodzeniowe Prezesa UOKIK. Jednym z przejawów tego jest rozszerzenie obowiązku przekazywania informacji oraz dokumentów z „przedsiębiorców” na każdą osobę (także osobę fizyczną), która takimi informacjami czy dokumentami dysponuje. Odmowa zadośćuczynienia wezwaniu zagrożona jest wysokimi karami pieniężnymi.</p> <p>Znowelizowany przepis umożliwi tym samym Prezesowi UOKIK zwracanie się po informacje m.in. bezpośrednio do pracowników czy współpracowników przedsiębiorcy. To z kolei może prowadzić do różnego rodzaju konfliktów interesów, jak również do nieporozumień związanych z udzielaniem informacji przez osoby nie posiadające wystarczającej wiedzy.</p> <p>Proponowane zmiany – zmienione brzmienie art. 50 Ustawy</p> <p><i>1. Każdy jest obowiązany do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.</i></p> <p><i>1a. Prezes Urzędu może skierować żądanie do pracowników i współpracowników przedsiębiorcy wyłącznie w sytuacji, w której określonych informacji i dokumentów nie może obiektywnie uzyskać od tego przedsiębiorcy.</i></p> <p><i>2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) wskazanie zakresu informacji;</i> <i>2) wskazanie celu żądania;</i> <i>3) wskazanie terminu udzielenia informacji;</i> <i>4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.</i> <p><i>3. Każdy ma prawo składania na piśmie - z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu - wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy.</i></p> <p><i>4. Osoby fizyczne, do których zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, mogą odmówić przekazania informacji i dokumentów tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</i></p> <p><i>5. Informacje i dokumenty przekazane przez osobę fizyczną na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a, na niekorzyść tej osoby lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osób pozostających w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</i></p>	Nieuwzględniona - Propozycja brzmienia 1a – jest to zawężenie zakresu podmiotowego w stosunku do wymogów Dyrektywy
-----	---	---------	--	--

99.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	FRP	<p>[Żądanie informacji] Projekt przewiduje rozszerzenie obowiązku przekazywania informacji oraz dokumentów z przedsiębiorców na każdą osobę (także osobę fizyczną), która takimi informacjami czy dokumentami dysponuje. Za odmowę zadośćuczynienia wezwaniu będą groziły wysokie kary pieniężne. Oznacza to, że Prezes UOKIK będzie mógł zwracać się po informacje i dokumenty także do pracowników lub współpracowników przedsiębiorcy. Widzimy zagrożenia związane z nowymi (rozszerzonymi) uprawnieniami Prezesa UOKIK, które mogą prowadzić do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osłabienia czy nawet naruszenia praw przedsiębiorcy w toku postępowań przed Prezesem UOKIK (np. w sytuacji przekazania przez pracownika dokumentu objętego LPP, gdy pracownik nie miał wiedzy co do takiego charakteru dokumentu), - różnego rodzaju konfliktu interesów (na linii przedsiębiorca – pracownik/współpracownik). Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby żądanie przez Prezesa UOKIK informacji i dokumentów od pracowników lub współpracowników danego przedsiębiorcy było możliwe tylko w wyjątkowych (uzasadnionych) sytuacjach, to jest wtedy, gdy takich informacji i dokumentów nie można pozyskać od samego przedsiębiorcy.	<p>Ad. LPP – LPP zostało wypracowane na potrzeby innej instytucji - przeszukania</p> <p>Uwaga nieuwzględniona - pracownik przedsiębiorstwa nie może być traktowany jako jednostka nieposiadająca autonomii.</p>
100.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego (POPiHN)	<p>[Żądanie informacji] Projekt przewiduje rozszerzenie obowiązku przekazywania informacji oraz dokumentów z przedsiębiorców na każdą osobę (także osobę fizyczną), która takimi informacjami czy dokumentami dysponuje. Za odmowę zadośćuczynienia wezwaniu będą groziły wysokie kary pieniężne. Oznacza to, że Prezes UOKIK będzie mógł zwracać się po informacje i dokumenty także do pracowników lub współpracowników przedsiębiorcy. Widzimy zagrożenia związane z nowymi (rozszerzonymi) uprawnieniami Prezesa UOKIK, które mogą prowadzić do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osłabienia czy nawet naruszenia praw przedsiębiorcy w toku postępowań przed Prezesem UOKIK (np. w sytuacji przekazania przez pracownika dokumentu objętego LPP, gdy pracownik nie miał wiedzy co do takiego charakteru dokumentu), - różnego rodzaju konfliktu interesów (na linii przedsiębiorca – pracownik/współpracownik). Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby żądanie przez Prezesa UOKIK informacji i dokumentów od pracowników lub współpracowników danego przedsiębiorcy było możliwe tylko w wyjątkowych (uzasadnionych) sytuacjach, to jest wtedy, gdy takich informacji i dokumentów nie można pozyskać od samego przedsiębiorcy.	<p>Ad. LPP – LPP zostało wypracowane na potrzeby innej instytucji - przeszukania</p> <p>Uwaga nieuwzględniona - pracownik przedsiębiorstwa nie może być traktowany jako jednostka nieposiadająca autonomii.</p>

101.	Art. 1 pkt 11 (art. 50 ust. 1)	Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji PIIT	<p>[Żądanie informacji]</p> <p>W art. 1 pkt 11 projektowanej ustawy proponujemy dodanie ust. 6 o treści wskazanej poniżej: <i>„Postanowienia art. 50 ust. 1 dotyczą również informacji objętych tajemnicą telekomunikacyjną.”</i></p> <p>Potrzeba zmiany wynika z faktu, że w toczących się postępowaniach Prezes UOKiK wielokrotnie żąda informacji zawierających tajemnicę telekomunikacyjną, pomijając brak podstaw prawnej dla udostępnienia takich informacji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie jest przepisem szczególnym zwalniającym przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z obowiązku ochrony tej tajemnicy. Zgodnie z art. 159 ust. 3 ustawy prawo telekomunikacyjne („pt”) „z wyjątkiem przypadków określonych ustawą, ujawnianie lub przetwarzanie treści albo danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną narusza obowiązek zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej”.</p> <p>Art. 159 ust. 4 pt stanowi dalej, że „przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się do komunikatów i danych ze swojej istoty jawnych, z przeznaczenia publicznych lub ujawnionych postanowieniem sądu wydanym w postępowaniu karnym, postanowieniem prokuratora lub na podstawie odrębnych przepisów”.</p> <p>W ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów („uokk”), podobnie jak w ustawie Kodeks postępowania cywilnego („kpc”), ustawodawca nie wprowadził, analogicznie jak w ustawie Kodeks postępowania karnego (Rozdział 26), ustawie o kontroli skarbowej (art. 36b) czy ustawie o Policji (art. 20c) i w wielu innych ustawach, szczególnej podstawy prawnej – odrębnego przepisu - zwalniającej przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z obowiązku zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej.</p> <p>Powyższe znajduje potwierdzenie w orzeczeniach sądów powszechnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postanowienie Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 9 lipca 2010 r. (sygn. akt IV Cz 408/10 niepubl.), w którym sąd orzekający uznał, że organ egzekucyjny (Komornik Sądowy) nie jest upoważniony do żądania od operatora danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną; w uzasadnieniu sąd wskazał, że: <p>„Spółka [...] zasadnie uchyliła się od udzielenia odpowiedzi na zadane jej przez organ egzekucyjny pytania. Przepisy Pt nie dają podstaw do ujawniania organowi egzekucyjnemu danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną. Z treści art. 159 ust. 2 Pt wyraźnie wynika, że zakazane jest przekazywanie danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną (dane dotyczące użytkownika sieci telekomunikacyjnej) przez osoby inne niż nadawca i odbiorca, chyba że będzie to przedmiotem usługi lub będzie niezbędne do jej wykonania, nastąpi za zgodą nadawcy lub odbiorcy, których dane dotyczą, dokonywanie tych czynności jest niezbędne w celu rejestrowania komunikatów i związanych z nimi danych transmisyjnych, stosowanego w zgodnej z prawem praktyce handlowej dla celów zapewnienia dowodów transakcji handlowej lub celów łączności w działalności handlowej, będzie to konieczne z innych powodów przewidzianych ustawą lub przepisami odrębnymi. Nie sposób zgodzić się z argumentacją Sądu pierwszej instancji, że takim przepisem jest przepis art. 761 kpc oraz art. 2 ust. 5 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Przedsiębiorstwo telekomunikacyjne nie ma obowiązku udzielenia organowi egzekucyjnemu informacji o numerach rachunków bankowych klientów.”</p>	Uwaga nieuwzględniona - Propozycja dotycząca tajemnicy telekomunikacyjnej wykracza poza wdrożenie Dyrektywy ECN+ oraz wpis do wykazu prac legislacyjnych.
------	--------------------------------	---	---	---

			<p>- postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 kwietnia 2011r., sygn. I ACz 279/11 (OSAB 2011/1/36, LEX 787378), w którym wskazano, że:</p> <p>„Ani prawo telekomunikacyjne, ani przepisy Kodeksu postępowania cywilnego nie stwarzają podstawy uzasadniającej wydanie przez sąd w sprawie cywilnej postanowienia dowodowego obligującego operatora do przetworzenia i przekazania temu sądowi danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną.”</p> <p>W uzasadnieniu ww. postanowienia sąd zauważył również, że:</p> <p>„wprawdzie sporządzona przez operatora sieci informacja mogłaby być postrzegana jako tzw. inny szczególny środek dowodowy w rozumieniu art. 309 k.p.c., do którego w sposób odpowiedni stosuje się przepisy dotyczące dowodu z dokumentu, ale z uwagi na brak podstawy domagania się przez Sąd jej udzielenia dla potrzeb postępowania cywilnego w określonym (...) zakresie, skarżący nie mógł być ukarany grzywną za jej nieudzielenie.”</p> <p>Należy podkreślić, że art. 159 ust. 4 Pt mówi o postanowieniu sądu wydanym w postępowaniu karnym – a nie cywilnym. Ma to szczególne znaczenie zważywszy na fakt, że do postępowania dowodowego przed Prezesem UOKiK stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego. Prezes UOKiK zdaje się przy tym respektować ochronę tajemnic wynikających z innych przepisów szczególnych, w tym ustawy prawo bankowe – na co wskazuje przepis art. 105 ust. 2 lit. r tejże ustawy, zgłoszony przez Prezesa UOKiK w treści Projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, z dnia 28 marca 2014 r.</p>	
102.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	Plastics Europe	<p>Projekt przewiduje rozszerzenie obowiązku przekazywania informacji oraz dokumentów z przedsiębiorców na każdą osobę (także osobę fizyczną), która takimi informacjami czy dokumentami dysponuje. Za odmowę zadośćuczynienia wezwaniu będą groziły wysokie kary pieniężne. Oznacza to, że Prezes UOKiK będzie mógł zwracać się po informacje i dokumenty także do pracowników lub współpracowników przedsiębiorcy. Widzimy zagrożenia związane z nowymi (rozszerzonymi) uprawnieniami Prezesa UOKiK, które mogą prowadzić do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osłabienia czy nawet naruszenia praw przedsiębiorcy w toku postępowań przed Prezesem UOKiK (np. w sytuacji przekazania przez pracownika dokumentu objętego LPP, gdy pracownik nie miał wiedzy co do takiego charakteru dokumentu), – różnego rodzaju konfliktu interesów (na linii przedsiębiorca – pracownik/współpracownik). <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby żądanie przez Prezesa UOKiK informacji i dokumentów od pracowników lub współpracowników danego przedsiębiorcy było możliwe tylko w wyjątkowych (uzasadnionych) sytuacjach, to jest wtedy, gdy takich informacji i dokumentów nie można pozyskać od samego przedsiębiorcy.</p>	<p>Ad. LPP – LPP zostało wypracowane na potrzeby innej instytucji - przeszukania</p> <p>Uwaga nieuwzględniona - pracownik przedsiębiorstwa nie może być traktowany jako jednostka nieposiadająca autonomii.</p>

103.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającego art. 50 ustawy	PIOIRO	<p>Projekt przewiduje rozszerzenie obowiązku przekazywania informacji oraz dokumentów z przedsiębiorców na każdą osobę (także osobę fizyczną), która takimi informacjami czy dokumentami dysponuje. Za odmowę zadośćuczynienia wezwaniu będą groziły wysokie kary pieniężne.</p> <p>Oznacza to, że Prezes UOKIK będzie mógł zwracać się po informacje i dokumenty także do pracowników lub współpracowników przedsiębiorcy.</p> <p>Widzimy zagrożenia związane z nowymi (rozszerzonymi) uprawnieniami Prezesa UOKIK, które mogą prowadzić do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osłabienia czy nawet naruszenia praw przedsiębiorcy w toku postępowań przed Prezesem UOKIK (np. w sytuacji przekazania przez pracownika dokumentu objętego LPP, gdy pracownik nie miał wiedzy co do takiego charakteru dokumentu), – różnego rodzaju konfliktu interesów (na linii przedsiębiorca – pracownik/współpracownik). <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby żądanie przez Prezesa UOKIK informacji i dokumentów od pracowników lub współpracowników danego przedsiębiorcy było możliwe tylko w wyjątkowych (uzasadnionych) sytuacjach, to jest wtedy, gdy takich informacji i dokumentów nie można pozyskać od samego przedsiębiorcy.</p>	<p>Ad. LPP – LPP zostało wypracowane na potrzeby innej instytucji - przeszukania</p> <p>Uwaga nieuwzględniona - pracownik przedsiębiorstwa nie może być traktowany jako jednostka nieposiadająca autonomii.</p>
104.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającego art. 50 ustawy	PZPFK	<p>Projekt przewiduje rozszerzenie obowiązku przekazywania informacji oraz dokumentów z przedsiębiorców na każdą osobę (także osobę fizyczną), która takimi informacjami czy dokumentami dysponuje. Za odmowę zadośćuczynienia wezwaniu będą groziły wysokie kary pieniężne.</p> <p>Oznacza to, że Prezes UOKIK będzie mógł zwracać się po informacje i dokumenty także do pracowników lub współpracowników przedsiębiorcy.</p> <p>Widzimy zagrożenia związane z nowymi (rozszerzonymi) uprawnieniami Prezesa UOKIK, które mogą prowadzić do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osłabienia czy nawet naruszenia praw przedsiębiorcy w toku postępowań przed Prezesem UOKIK (np. w sytuacji przekazania przez pracownika dokumentu objętego LPP, gdy pracownik nie miał wiedzy co do takiego charakteru dokumentu), – różnego rodzaju konfliktu interesów (na linii przedsiębiorca – pracownik/współpracownik). <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby żądanie przez Prezesa UOKIK informacji i dokumentów od pracowników lub współpracowników danego przedsiębiorcy było możliwe tylko w wyjątkowych (uzasadnionych) sytuacjach, to jest wtedy, gdy takich informacji i dokumentów nie można pozyskać od samego przedsiębiorcy.</p>	<p>Ad. LPP – LPP zostało wypracowane na potrzeby innej instytucji - przeszukania</p> <p>Uwaga nieuwzględniona - pracownik przedsiębiorstwa nie może być traktowany jako jednostka nieposiadająca autonomii.</p>

105.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	PIZP	<p>[Żądanie informacji] Modyfikacja przepisów przedmiotowej ustawy nie wyznacza także zakresu uprawnienia Prezesa UOKiK w kwestii żądania informacji – na ich podstawie organ może żądać od przedsiębiorców przekazania mu wszelkich koniecznych informacji i dokumentów, przy czym ocena, czy określona informacja jest konieczna, należy wyłącznie do Prezesa Urzędu, a przedsiębiorca nie może odmówić ich wydania. Tego typu rozwiązania godzą wprost we wszelkie zasady prawa karnego, na które wskazuje się nie tylko w Druku UC69, ale również UC15, w którym tak wiele uwagi poświęcono zasadzie wolności o samooskarżenia. W tym miejscu trzeba stanowczo stwierdzić, że powyższa propozycja godzi w zasadę wolności o samooskarżania się, i jako taka, nie może znaleźć uznania. Pozbawiona głębszego sensu jest ponadto argumentacja projektodawcy o zapewnieniu zachowania zasady proporcjonalności, na podstawie której żądane dokumenty i informacje mają być rzeczywiście konieczne, skoro o samej tej konieczności decyduje Prezes UOKiK, a nie jakkolwiek organ zewnętrzny, który mógłby dbać o realizację zasady proporcjonalności i stanować pewną gwarancję ochrony praw przedsiębiorcy. Zakres tych informacji powinien być ograniczony wyłącznie do faktów, np. kiedy miały miejsce określone spotkania, kto był podczas nich obecny, jakie ceny stosowano. Urząd żądając dostarczenia dokumentów i informacji, zmusza przedsiębiorcę do dostarczenia odpowiedzi na pytania, które mogłyby wymagać przyznania się do naruszenia, którego udowodnienie ciąży przecież na Urzędzie. Szerokie uprawnienia dochodzeniowe UOKiK pozostają zatem w oczywistej sprzeczności z zasadą wolności od samooskarżania się. Działanie administracji państwowej opiera się także na zasadzie praworządności i celowości, które na kanwie projektowanych regulacji zostają całkowicie pominięte.</p>	Uwaga nieuwzględniona – Przepisy Dyrektywy wymagają by organy antymonopolowe miały uprawnienie do żądania informacji. Dyrektywa wymaga by żądanie informacji mogło dotyczyć wszelkich informacji.
106.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	BCC	<p>[Żądanie informacji] Wnikliwego namysłu wymagają przepisy, które dotyczą – szeroko rozumianego – gromadzenia i zabezpieczania dowodów naruszeń art. 101 i 102 TFUE. Projektując rozwiązania, które mają być narzędziami efektywnego gromadzenia materiału dowodowego nie można tracić z pola widzenia podmiotów, których będą one dotyczyły i niezbędnych gwarancji poszanowania ich praw. Przyjmując tę perspektywę, perspektywę przedsiębiorców, ich organów czy pracowników, należy krytycznie spojrzeć m.in. na projektowaną modyfikację art. 50 uokik, która rozszerza obowiązek przekazania wszelkich informacji czy dokumentów żądanych przez Prezesa UOKiK z przedsiębiorców na wszystkich, tj. na nieoznaczony krąg podmiotów. Doceniając gwarancyjne zabezpieczenia przed koniecznością „samooskarżania”, przewidziane w projektowanych przepisach ust. 3 i 4 art. 50, należy uwzględnić konieczność rozszerzenia prawa odmowy przekazania informacji i dokumentów na profesjonalnych pełnomocników prawnych przedsiębiorcy. Takie zabezpieczenia są tym bardziej konieczne, że to Prezes UOKiK decyduje, jakie informacje uznaje za „konieczne”.</p>	Uwaga nieuwzględniona - Ad. Propozycja dot. ochrony tajemnic – przepis stanowiłby superfluum ustawowe, do chronienia tych tajemnic jesteśmy zobowiązani na podstawie odrębnych przepisów. Nie ma procedury do zwalniania z tych tajemnic na potrzeby naszego postępowania.

107.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	IGE	<p>[Żądanie informacji] Proponowane brzmienie przepisu wyznacza zbyt szeroki i otwarty katalog osób zobowiązanych do przekazywania na żądanie Prezesa UOKiKu wszelkich koniecznych informacji i dokumentów, a także wymienia tylko nieliczne i wąskie wyłączenia tego obowiązku, co w efekcie stanowi zbyt szeroką implementację art. 8 Dyrektywy. Zdaniem e-Izby uprawnienie do żądania informacji od osób fizycznych i innych osób prawnych niż przedsiębiorcy i związki przedsiębiorców powinno zostać ograniczone do sytuacji, w których Prezesowi UOKiKu nie udało się uzyskać potrzebnych informacji od samego przedsiębiorcy w toku postępowania i organ nie ma możliwości uzyskania tych informacji w inny sposób.</p>	Nieuwzględniona - – jest to zawężenie zakresu podmiotowego w stosunku do wymogów Dyrektywy
108.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	PIPC (polska Izba Przemysłu Chemicznego)	<p>Zobowiązanie do przedstawienia informacji i dokumentów Projekt przewiduje rozszerzenie obowiązku przekazywania informacji oraz dokumentów z przedsiębiorców na każdą osobę (także osobę fizyczną), która takimi informacjami czy dokumentami dysponuje. Za odmowę zadośćuczynienia wezwaniu będą groziły wysokie kary pieniężne. Oznacza to, że Prezes UOKiK będzie mógł zwracać się po informacje i dokumenty także do pracowników lub współpracowników przedsiębiorcy. Widzimy zagrożenia związane z nowymi (rozszerzonymi) uprawnieniami Prezesa UOKiK, które mogą prowadzić do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osłabienia czy nawet naruszenia praw przedsiębiorcy w toku postępowań przed Prezesem UOKiK (np. w sytuacji przekazania przez pracownika dokumentu objętego LPP, gdy pracownik nie miał wiedzy co do takiego charakteru dokumentu), – różnego rodzaju konfliktu interesów (na linii przedsiębiorca – pracownik/współpracownik). <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby żądanie przez Prezesa UOKiK informacji i dokumentów od pracowników lub współpracowników danego przedsiębiorcy było możliwe tylko w wyjątkowych (uzasadnionych) sytuacjach, to jest wtedy, gdy takich informacji i dokumentów nie można pozyskać od samego przedsiębiorcy.</p>	<p>Ad. LPP – LPP zostało wypracowane na potrzeby innej instytucji - przeszukania</p> <p>Uwaga nieuwzględniona - pracownik przedsiębiorstwa nie może być traktowany jako jednostka nieposiadająca autonomii.</p>

109.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu	Projektowany przepis daje Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów prawo do żądania od każdego „wszelkich koniecznych informacji i dokumentów” (aktualnie prawo Prezesa UOKiK do żądania informacji i dokumentów dotyczy tylko przedsiębiorców, pozostałe podmioty mogą składać wyjaśnienia co do okoliczności danej sprawy, jednak jest to ich prawo, a nie obowiązek). W naszej ocenie projektowane uprawnienie jest zbyt daleko idące. Prowadzi do sytuacji, w której każdy podmiot prawa - zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, w tym także konsumenci - mogące być niezwiązane w żaden sposób z przedsiębiorstwem wobec którego Prezes UOKiK prowadzi postępowanie, zobowiązane będą do przedłożenia Prezesowi UOKiK dokumentów, czy udzielenia informacji – i to pod rygorem kar pieniężnych. Dyrektywa w art. 8 mówi wprost o konieczności dysponowania przez krajowe organy antymonopolowe prawem do żądania dokumentów i informacji do celów stosowania art. 101 i 102 TFUE w stosunku do przedsiębiorców i związków przedsiębiorców, i ewentualnie innych osób mogących mieć informacje mające znaczenie dla stosowania art. 101 i 102 TFUE. Oznacza to, że autorzy Projektu ustawy wyszli poza regulację unijną, chcąc nadać Prezesowi UOKiK rozszerzone uprawnienia do pozyskiwania informacji i dokumentów. Propozycją FOEEiG jest pozostawienie art. 50 ust. 1 ustawy w jego dotychczasowym brzmieniu. Ewentualnie, ze zrozumieniem Forum spotkałoby się rozszerzenie kompetencji Prezesa UOKiK o uprawnienie do żądania dokumentów i informacji od członków organów statutowych (i innych reprezentantów) przedsiębiorców i ich związków, jako naturalne przedłużenie kompetencji przewidzianej w Dyrektywie. W obecnie proponowanej formie uprawnienie z projektowanego art. 50 ust. 1 Ustawy wydaje się być niewspółmierne do zadań przyznanych Prezesowi UOKiK w Ustawie. Skutkiem wprowadzenia proponowanych zmian może być w szczególności osłabienie czy nawet naruszenie praw przedsiębiorcy w toku postępowań przed Prezesem UOKiK (np. w sytuacji przekazania przez pracownika dokumentu obejmującego prawnie chronioną tajemnicę, do otrzymania którego Prezes UOKiK nie byłby w toku zwykłych czynności uprawniony, gdy pracownik nie miał wiedzy co do takiego charakteru dokumentu i regulacji prawnych w zakresie zachowania jego poufności, lub w sytuacji jakichkolwiek innych nieporozumień po stronie pracownika jako osoby postronnej chcącej zadośćuczynić żądaniu Prezesa UOKiK).	Nieuwzględniona - jest to zawężenie zakresu podmiotowego w stosunku do wymogów Dyrektywy
110.	art. 1 pkt 11 projektu ustawy zmieniającej art. 50 ustawy	PIGO	Przepis rozszerza na wszelkie podmioty obowiązek przekazywania Prezesowi UOKiK informacji/dokumentów na potrzeby prowadzonego postępowania – w szczególności na osoby fizyczne. W nowym ust. 4 i 5 wskazuje się przy tym okoliczności, w których osoba fizyczna może odmówić przekazania informacji i dokumentów (przede wszystkim wówczas, gdy naraziłoby to je na odpowiedzialność karną). Co do zasady może to oznaczać większe prawo do obrony po stronie przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, aniżeli przedsiębiorców będących osobami prawnymi (np. spółkami prawa handlowego) lub organizacji. Postulat: rozszerzenie katalogu włączeń z obowiązku przekazania informacji i dokumentów również na inne podmioty niebędące osobami fizycznymi – jeżeli ich przekazanie naraziłoby je lub podmioty zależne lub w inny sposób powiązane na odpowiedzialność karną.	Nieuwzględniona - jest to zawężenie zakresu podmiotowego w stosunku do wymogów Dyrektywy

111.	Art. 50 ust. 5	Konfederacja Lewiatan	<p>[Żądanie informacji i wolność od samooskarżenia]</p> <p>Projektowane zmiany oznaczają uprawnienie organu ochrony konkurencji do uzyskiwania od świadka, wykonującego zawód obligujący go do zachowania tajemnicy zawodowej, informacji dotyczących okoliczności objętych tą tajemnicą. Należy dodać, że bez żadnej kontroli sądowej. Z projektowanego art. 105b ust. 1a Ustawy wynika przy tym, że takie przesłuchanie może odbyć się także w trakcie kontroli i dotyczyć „osoby wykonującej czynności w imieniu lub na rzecz kontrolowanego” na podstawie innej umowy, niż umowa o pracę - a więc np. radcy prawnego lub adwokata, przywołanego przez kontrolowanego przedsiębiorcę w celu doradzania mu podczas kontroli.</p> <p>Uwagi do projektowanej zmiany są także analogiczne jak do części tych wskazanych wobec projektowanego art. 50 Ustawy tj. proponuje się zaznaczyć, iż ust. 1 nie stosuje się do „osób obowiązanych do zachowania w tajemnicy informacji na okoliczności objęte tajemnicą, jeżeli nie zostały w trybie określonym obowiązującymi przepisami zwolnione od obowiązku zachowania tej tajemnicy;”</p> <p>W paragrafie 5 proponujemy dodać:</p> <p><i>„Świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie zadane w toku przesłuchania, o którym mowa w ust. 3, tylko wtedy, gdy naraziłoby to go lub jego małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną lub majątkową. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli”.</i></p>	Uwaga nieuwzględniona - Ad. Propozycja dot. ochrony tajemnic – przepis stanowiłby superfluum ustawowe, do chronienia tych tajemnic jesteśmy zobowiązani na podstawie odrębnych przepisów. Nie ma procedury do zwalniania z tych tajemnic na potrzeby naszego postępowania.
------	----------------	------------------------------	---	--

112.	art. 52 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Żądanie informacji i wolność od samooskarżenia] Wobec odesłania przez art. 84 u.o.k.k. do odpowiedniego stosowania przepisów k.p.c. utrzymanie art. 52 u.o.k.k. w dotychczasowym brzmieniu, a nawet jego rozbudowywanie nie jest potrzebne (postulowane jest w literaturze uchylenie art. 52 ust. 1 i 2 u.o.k.k.) i należy zaproponować jego zmianę. Należy wskazać, że projektowane brzmienie art. 52 u.o.k.k. pomija zastosowanie poprzez odesłanie w art. 84 u.o.k.k. w szczególności do art. 235 k.p.c. oraz art. 235¹ k.p.c.</p> <p>Projektowany ust. 5 podlega stanowczo negatywnej ocenie, ponieważ stanowi ograniczenie gwarancji proceduralnych i praw jednostek. Obecnie w postępowaniu przed Prezesem Urzędu świadkowie mogą uchylić się od odpowiedzi na pytania na tych samych regułach, co świadek w postępowaniu cywilnym (art. 84 u.o.k.k. w zw. z art. 261 k.p.c.). Projektowana zmiana ograniczy uprawnienia świadków oraz spowoduje większą niespójność pomiędzy postępowaniem przed Prezesem Urzędu oraz postępowaniem odwoławczym przed SOKiK. Warto jednak zagwarantować, aby ze względu na quasi-karny charakter postępowania, świadek mógł odmówić udzielenia odpowiedzi na pytania także wtedy, gdyby odpowiedź naraziłaby go na odpowiedzialność na podstawie u.o.k.k.</p> <p>Jak szczegółowo wskazano w Uzasadnieniu Projektu w części dotyczącej planowanej zmiany art. 50 u.o.k.k., prawidłowa implementacja Dyrektywy ECN+ wymaga od polskiego ustawodawcy wprowadzenia ustawowego zagwarantowania wolności od samooskarżenia się przynajmniej w zakresie unijnym (zgodnie z regułą Orkem). W celu zapewnienia pełnej ochrony prawa do obrony wolność ta powinna być zagwarantowana nie tylko w związku z żądaniem przez Prezesa Urzędu przekazania informacji i dokumentów, ale również w kontekście przesłuchań stron lub świadków.</p> <p>W konsekwencji proponuje się zmianę brzmienia art. 52 u.o.k.k. poprzez wprowadzenie jedynie prerogatywy ust. 6, jako przejaw wolności od samooskarżenia się. Zasadne jest, aby zagwarantować świadkom, aby informacje podczas zeznań nie pozwalały także na wszczęcie przeciwko nim – jako przedsiębiorcom – postępowania antymonopolowego i nałożenia kary na podstawie art. 106 ust. 1 u.o.k.k. (z wyjątkiem spraw dotyczących koncentracji). Ponadto zasadne jest, przez wzgląd na zasadę równości, rozciągnięcie wolności od samooskarżenia się także kary pieniężne grożące osobom zarządzającym w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umownego za niedozwolone (art. 106b u.o.k.k.).</p> <p>Proponowane brzmienie przepisu:</p> <p>1. W postępowaniu przed Prezesem Urzędu świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie zadane w toku przesłuchania także wtedy, gdy naraziłoby to go lub jego małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność wynikającą z ustawy. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</p>	<p>Ad. Ochrona przed odpowiedzialnością z 106b – uwaga uwzględniona</p> <p>Uwaga nieuwzględniona w zakresie w jakim dot. protokołów – poza zakresem nowelizacji</p>
------	---------------------	---	---	---

2. Informacje zawarte w zeznaniach świadka w postępowaniu przed Prezesem Urzędu nie mogą być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w **art. 106 ust. 1 pkt 1, 2, 3 oraz 4**, art. 106a **lub art. 106b** osoby przesłuchiwanej w charakterze świadka lub jego małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

[wyróżnione odwołania, których zabrakło w propozycji ust. 6]

alternatywnie:

1. Każda osoba wezwana w charakterze świadka w toku postępowania przed Prezesem Urzędu ma obowiązek stawić się i złożyć zeznania.

2. Strona, powołująca się na dowód ze świadków, jest obowiązana wskazać fakty, które mają być potwierdzone zeznaniami poszczególnych świadków, oraz podać dane umożliwiające prawidłowe wezwanie świadka.

3. Prezes Urzędu, wzywając świadka, podaje w wezwaniu imię, nazwisko i miejsce zamieszkania wezwanego, miejsce i czas składania wyjaśnień, określa strony i przedmiot sprawy oraz wskazuje przepisy o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

4. Przesłuchanie świadka może nastąpić przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

5. Świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie zadane w toku przesłuchania, o którym mowa w ust. 3, tylko wtedy, gdy naraziłoby to go lub jego małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną **lub odpowiedzialność wynikającą z ustawy**. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

6. Odpowiedzi na pytania udzielone przez świadka na podstawie ust. 3, nie mogą być wykorzystane na jego niekorzyść na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art.106a **lub 106b**, świadka lub jego małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

113.	art. 60 ust. 5 i 6 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Żądanie informacji i wolność od samooskarżania] Należy przypomnieć, że w odróżnieniu od świadków strona generalnie nie ma obowiązku składania zeznań, a sąd nie stosuje wobec strony środków przymusu (art. 84 u.o.k.k. w zw. z art. 300 k.p.c.). Z uwagi na wcześniejsze uwagi i propozycję zmian art. 50 ust. 4 i 5 (wersja proponowana), wprowadzenie do art. 60 ust. 5 i 6 nie jest konieczne. Z uwagi na art. 84 u.o.k.k. w zw. z art. 300 k.p.c. należy przyjąć, że w postępowaniu przed Prezesem Urzędu znajdzie zastosowanie odpowiednio stosowany art. 50 ust. 4 i 5.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów: Rezygnacja z propozycji zmiany</p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie rezygnacja ze zmiany skutkowałaby brakiem odpowiednich gwarancji procesowych.
114.	art. 60 ust. 5 u.o.k.k.	Konfederacja Lewiatan	<p>Zgodnie z projektowaną regulacją, chociaż za stronę, nie będącą osobą fizyczną, są przesłuchiwane osoby fizyczne, to jednak nie występują one tam we własnym imieniu, lecz w imieniu strony. Ograniczenie zakazu wykorzystania ich odpowiedzi, odnoszące się tylko do ich osobistej odpowiedzialności za delikty prawa konkurencji, budzi wątpliwości co do zgodności z zasadą wolności od samooskarżania (przez stronę). Jeszcze większe zastrzeżenia dotyczą przypadku, gdy stroną jest przedsiębiorca, będący osobą fizyczną – w takim bowiem przypadku prawo do uchylenia się od odpowiedzi na pytania i ograniczenia wykorzystania dowodu, ujęte w projektowanym art. 60 ust. 5 i 6 Ustawy, nie będą jej chronić przed samooskarżeniem się w postępowaniu o nałożenie kary pieniężnej.</p> <p>Ponadto uwagi są analogiczne do części tych wskazanych wobec projektowanego art. 50 Ustawy oraz projektowanego art. 52 Ustawy.</p> <p>Proponuje się zmianę projektowanego art. 60 Ustawy celem rozwiania wyżej wskazany wątpliwości oraz doprecyzowanie zmienionego ust. 5 aby obejmował nie tylko odpowiedzialność karną, ale też majątkową („[...] na odpowiedzialność karną lub majątkową”).</p>	uwaga nieuwzględniona – zakres w jakim wolność od samooskarżania jest wdrażany wynika z dotychczasowego orzecznictwa TSUE.

115.	art. 61 ust. 2 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Żądanie informacji i wolność od samooskarżenia] Projektowana zmiana art. 61 u.o.k.k. nie jest potrzebna, zwłaszcza wobec proponowanej zmiany w stosunku do Projektu (zob. uwagi do art. 52 u.o.k.k.). Natomiast trzeba wskazać, że obecnie art. 61 u.o.k.k. nie pozwala na przeprowadzenie przez Prezesa Urzędu dowodu z przesłuchania strony w trybie art. 61 u.o.k.k. Wskazać należy, że powyższe zostało zauważone w literaturze wraz z podniesieniem postulatów co do rozszerzenia katalogu dowodów, których przeprowadzenie jest dopuszczalne w tym trybie właśnie o możliwość przesłuchania strony⁵.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów: 1 Prezes Urzędu może zwrócić się o przesłuchanie świadków lub stron lub o zasięgnięcie opinii biegłych do właściwego miejscowo sądu rejonowego, jeżeli przemawia za tym charakter dowodu albo względ na poważne niedogodności lub znaczną wysokość kosztów przeprowadzenia dowodu. Prezes Urzędu, zwracając się do sądu o przeprowadzenie dowodu, wydaje postanowienie, w którym określa: 1) sąd, który ma przeprowadzić dowód; 2) środek dowodowy; 3) fakty podlegające stwierdzeniu. 2. Do przesłuchania świadków, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 60 ust 5 i 6.</p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie usunięcie ust. 2 skutkowałoby brakiem odpowiednich gwarancji procesowych.
------	-------------------------	---	---	---

⁵ R.R. Wasilewski, *Postępowanie dowodowe przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów*, Warszawa 2020, s. 152-153; C. Banasiński, E. Piontek (red.), *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Warszawa 2009, s. 666.

116.	art. 70 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed prezesem]</p> <p>1. Nowy Art. 70: prawo strony do sporządzenia notatek i kopii W proponowanym brzmieniu art. 70 u.o.k.k. brak jest obecnie odniesień do możliwości sporządzania notatek i kopii dokumentów, zawierających informacje i dowody mające charakter:</p> <p>a) oświadczenia przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występujących o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie oraz</p> <p>b) przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej przystępujących do procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej.</p> <p>Problem ten w obowiązującej wersji u.o.k.k. regulowany jest w art. 70 ust. 4 i 5 (kopiowanie przez stronę za pisemną zgodą przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej; sporządzenie notatek z zastrzeżeniem wykorzystania do obrony w postępowaniu dotyczącym danej sprawy). Ograniczenie możliwości wykorzystywania oświadczeń leniency i propozycji ugodowych do celów określonych w projektowanym art. 70 ust. 1 i 2 u.o.k.k. jest zgodne z założeniami Dyrektywy ECN+. Dyrektywa ECN+ nie stoi również na przeszkodzie rozciągnięciu tej ochrony na oświadczenia z art. 89 ust. 8 u.o.k.k.</p> <p>Całkowite wykluczenie możliwości sporządzania kopii i notatek naruszałoby prawo stron do obrony. Trudno założyć, że obrona może być prowadzona efektywnie bez możliwości zachowania przez strony jakiegokolwiek dokumentacji zawartości akt postępowania w tym zakresie. Chodzi bowiem zwykle o bardzo obszerny materiał dowodowy. Postulujemy w związku z tym zachowanie z modyfikacjami obowiązujących obecnie ust. 4 i 5 u.o.k.k. (kopiowanie za zgodą strony, która je złożyła i obowiązek wykorzystania notatek w celach przewidzianych w art. 70 ust. 1 i 2 u.o.k.k.).</p> <p>Alternatywnie, proponujemy wskazanie wprost w Uzasadnieniu, że uprawnienia stron przewidziane w projektowanym art. 70 ust. 1 i 2 u.o.k.k. obejmują prawo do sporządzania notatek i kopii oświadczeń na zasadach przewidzianych w art. 73 i 74 k.p.a w zw. z art. 83 u.o.k.k. i z zastrzeżeniem możliwości ich wykorzystania jedynie do celów określonych w projektowanym art. 70 ust. 1 i 2 u.o.k.k. To drugie rozwiązanie pozwoliłoby na uniknięcie wątpliwości związanych z usunięciem z u.o.k.k. przepisów regulujących prawo do sporządzania kopii i notatek z wymienionych powyżej kategorii dokumentów.</p> <p>2. Nowy art. 70 ust. 1 i 2: rozszerzenie zakresu ochrony na dowody uzyskane w związku ze złożonymi oświadczeniami lub propozycjami Jednocześnie zwracamy uwagę, że projektowana wersja art. 70 ust. 1 i 2 u.o.k.k. rozszerza przewidzianą w tym przepisie ochronę na dowody pozyskane w związku ze złożeniem oświadczeń leniency, propozycji ugodowych lub oświadczenia z art. 89 ust. 8 u.o.k.k. Ochrona założona w art. 31 ust. 4 Dyrektywy ECN+ ogranicza się wyłącznie do informacji uzyskanych z oświadczeń leniency i propozycji ugodowych. Zmiana zakresu ochrony w stosunku do ochrony przewidzianej w Dyrektywie ECN+ powinna zostać omówiona w Uzasadnieniu, zgodnie z wymaganiami dobrej legislacji. Rozszerzenie tej ochrony na dowody nie jest spójne z zakresem ochrony przewidzianym w art. 18 ust. 1 i art. 29 Ustawy Odszkodowawczej. Stosowanie przepisu w rozszerzonej wersji może być również utrudnione w praktyce. Będzie ono wymagało jednoznacznego ustalenia, które</p>	<p>1 W ocenie projektodawcy zakres i ograniczenia w zakresie udostępniania i wykorzystywania tych dokumentów wynikać będą z projektowanego ust. 1 i 2.</p> <p>2. Uwaga uwzględniona. Ponadto w art. 4 dodano definicje oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar oraz oświadczenia w ramach wystąpienia z wnioskiem o odstąpienie o wymierzenie kary lub jej obniżenie.</p> <p>3. W ocenie projektodawcy takie rozumienie przepisu można wywieść już obecnie z jego zaproponowanego brzmienia.</p> <p>4. W ocenie projektodawcy z obecnie zaproponowanego brzmienia art. 70 ust. 3 można wyinterpretować, że chodzi o zakończenie postępowania wobec wszystkich jego stron. Ew. zmiana redakcji tego przepisu do rozważenia na etapie Komisji Prawniczej.</p> <p>5 W ocenie projektodawcy regulacja z art. 70 stanowić będzie przepis szczególny w tym zakresie.</p>
------	---------------------	---	--	--

dowody zostały uzyskane w związku ze złożeniem wspomnianych oświadczeń lub propozycji, gdzie określnie „w związku” jest bardzo szerokie i jednocześnie nieostre (inaczej niż np. dowody, załączone do tego rodzaju oświadczeń).

3. Nowy art. 70 ust. 2 i 3: ograniczenia dotyczą informacji uzyskanych w wykonaniu prawa dostępu do akt

Dla ścisłości proponujemy dodanie do art. 70 ust. 2 i 3 zastrzeżeń, że chodzi o informacje uzyskane w wykonaniu prawa strony do dostępu do akt postępowania.

4. Nowy art. 70 ust. 3: zakończenie postępowania

Nowy art. 70 ust. 3 u.o.k.k. powinien precyzować zakres czasowy ustanowionego w nim ograniczenia. Ograniczenie to powinno obowiązywać do czasu zakończenia przez Prezesa Urzędu postępowania wobec wszystkich jego stron.

Należałoby ponadto doprecyzować rodzaj postępowania, do którego odnosi się przepis. Wydaje się, że przepis ten powinien obejmować postępowanie antymonopolowe, z uwagi na brak stron w postępowaniu wyjaśniającym i niemożność uzyskania chronionych informacji w wykonaniu prawa dostępu do akt.

5. Nowy art. 70 ust. 4 i Rozporządzenie 2017/2394

Proponujemy wykluczenie możliwości przekazywania oświadczeń leniency na podstawie art. 11 Rozporządzenia 2017/2394 albo zastosowanie w tym zakresie zasad ustalonych dla przekazywania oświadczeń leniency w oparciu o art. 12 Rozporządzenia 1/2003.

Możliwość przekazywania informacji w oparciu o Rozporządzenie 2017/2394 przewidziana jest w art. 73 ust. 2 u.o.k.k. (istotny pod tym względem jest zwłaszcza art. 11 tego rozporządzenia).

Nie można wykluczyć, że oświadczenia leniency lub informacje z nich pochodzące mogą mieć wartość dla ustalenia okoliczności istotnych z perspektywy celów Rozporządzenia 2017/2394.

Rozdźwięk między poziomem ochrony przewidzianym w odniesieniu do wymiany informacji na podstawie art. 12 Rozporządzenia 1/2003 i Rozporządzenia 2017/2394 nie byłby akceptowalny.

Proponowane brzmienie przepisu:

1. Oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycje ugodowe lub oświadczenie strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8 udostępnia się wyłącznie stronie do celów wykonywania przez nią prawa do obrony.

2. Wykorzystanie przez stronę **uzyskanych w wykonaniu prawa strony do dostępu do akt postępowania** informacji pochodzących z oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycji ugodowych lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8 oraz dowodów uzyskanych w związku ze złożeniem tych oświadczeń lub propozycji jest możliwe jedynie, gdy jest to konieczne do wykonywania jej prawa do obrony w postępowaniu przed sądem:

1) w ramach sądowej kontroli decyzji Prezesa Urzędu wydanej w danej sprawie lub

		<p>2) w sprawie dotyczącej rozdzielenia pomiędzy przedsiębiorców kary nałożonej na nich solidarnie przez Prezesa Urzędu.</p> <p>3. Do czasu zakończenia przez Prezesa Urzędu postępowania antymonopolowego wobec wszystkich jego stron, postępowania nie mogą być wykorzystywane przez stronę w postępowaniu przed sądami strony nie mogą wykorzystywać w postępowaniu przed sądem, uzyskanych w wykonaniu prawa dostępu do akt postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu:</p> <ol style="list-style-type: none">1) informacj<i>ei</i> przygotowanych specjalnie na potrzeby postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu;2) informacj<i>ei</i> przygotowanych przez Prezesa Urzędu i przesłanych stronom w trakcie prowadzonego przez ten organ postępowania; oraz3) wycofanych propozycj<i>ei</i> ugodowych. <p>4. Przekazanie oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej organowi ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej na podstawie art. 12 rozporządzenia nr 1/2003/WE jest możliwe:</p> <ol style="list-style-type: none">1) za zgodą wnioskodawcy; lub2) gdy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej otrzymujący oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar otrzymał także wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie w związku z tym samym naruszeniem i od tego samego wnioskodawcy, co organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej przekazujący oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar, pod warunkiem że w chwili przekazywania oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar wnioskodawca nie ma możliwości wycofania informacji przekazanej krajowemu organowi ochrony konkurencji otrzymującemu oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar.	
--	--	--	--

117.	art. 1 pkt 18 projektu ustawy zmieniającej art. 70 ustawy	ICC Polska	<p>[Ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK]</p> <p>66. Zgodnie z Dyrektywą Państwa Członkowskie powinny ograniczyć dostęp do znajdujących się w aktach postępowania oświadczeń złożonych w ramach programu łagodzenia kar (leniency) lub propozycji ugodowych do sytuacji, kiedy taki dostęp do akt jest konieczny do wykonywania prawa do obrony w postępowaniu przed sądami krajowymi w sprawach, które są bezpośrednio związane ze sprawą, w której udzielono dostępu do akt.</p> <p>67. O ile kierunkowo należy pozytywnie ocenić dostrzeżenie przez Projektodawcę istotności ochrony wskazanych kategorii informacji, to pewne elementy projektowanej regulacji wymagają dalszej dyskusji oraz dodatkowego doprecyzowania czy uzupełnienia.</p> <p>68. Po pierwsze, niezwykle istotne jest, aby dopuszczalność dostępu do znajdujących się w aktach postępowania oświadczeń złożonych w ramach programu łagodzenia kar lub propozycji ugodowych była ograniczona do sytuacji jedynie konieczności zapewnienia stronom danego postępowania prawa do obrony w sprawach bezpośrednio związanych ze sprawą, w której udzielono dostępu do akt. Zapewnienie ochrony oświadczeń leniency jest szczególnie istotne z punktu widzenia efektywności programu łagodzenia kar. Jak zostało wskazane w motywie 72 Dyrektywy, "ryzyko ujawnienia materiałów obciążających wnioskodawcę poza kontekstem postępowania, na użytek którego zostały przekazane, mogłoby osłabić motywację potencjalnych wnioskodawców o złagodzenie kary do współpracy z organami ochrony konkurencji". Zatem bez względu na formę składanych oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, informacje zawarte w tych oświadczeniach i uzyskane w wyniku dostępu do akt powinny być wykorzystywane wyłącznie w razie potrzeby do celów wykonywania prawa do obrony w postępowaniach przed sądami krajowymi w pewnych bardzo ograniczonych przypadkach bezpośrednio związanych ze sprawą, w której udzielono dostępu do akt.</p> <p>69. Z uwagi na powyższe, doprecyzowania wymaga projektowany art. 70 ust. 2 Ustawy okik. Poniżej Komisja Konkurencji przedstawia w trybie śledzenia zmian propozycję doprecyzowania projektowanego przepisu art. art. 70 ust. 2:</p> <p><i>"Wykorzystanie przez stronę informacji pochodzących z oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycji ugodowych lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8 oraz dowodów uzyskanych w związku ze złożeniem tych oświadczeń lub propozycji jest możliwe jedynie, gdy jest to konieczne do wykonywania jej prawa do obrony w postępowaniu przed sądem w sprawach, które są bezpośrednio związane ze sprawą, w której udzielono dostępu do akt i jedynie gdy takie postępowania dotyczą:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w ramach sądowej kontroli decyzji Prezesa Urzędu wydanej w danej sprawie lub 2) w sprawie dotyczącej rozdzielenia pomiędzy przedsiębiorców kary nałożonej na nich solidarnie przez Prezesa Urzędu". <p>70. Proponowana zmiana pozwoli na pełniejszą implementację Dyrektywy zapewniając zgodność projektowanej regulacji z celami Dyrektywy oraz w szczególności brzmieniem art. 31 ust. 4 Dyrektywy.</p>	<p>Ad. pkt 66 – 71 - ew. zmiana redakcji tego przepisu do rozważenia na etapie Komisji Prawniczej.</p> <p>Ad. pkt 72-74 -- w ocenie projektodawcy zakres i ograniczenia w zakresie udostępniania i wykorzystywania tych dokumentów wynikać będą z projektowanego ust. 1 i 2.</p> <p>Ad. pkt 75 - w ocenie projektodawcy, zaproponowane brzmienie art. 70, w powiązaniu z wprowadzonymi do projektu definicjami oświadczeń (art. 4 pkt 5d i 5e) przesądza, iż chodzi o oświadczenie niezależnie od formy w jakiej zostało ono złożone.</p>
------	---	------------	---	---

71. Po drugie, w projektowanej regulacji brak jest odpowiednika aktualnego art. 70 ust. 2 Ustawy okik, zgodnie z którym wskazane informacje i dowody są udostępniane "przed wydaniem decyzji". Przepis w aktualnym brzmieniu określa zatem moment udostępnienia informacji i dowodów. Co prawda, aktualne brzmienie przepisu poddawane jest krytyce z uwagi na jego nieprecyzyjność, jednak określenie momentu udostępnienia informacji i dowodów należy uznać za celowe z punktu widzenia zapewnienia jasności regulacji i pewności co do prawa. Dyrektywa nie odnosi się do kwestii momentu udostępniania materiału dowodowego, co nie stoi na przeszkodzie uregulowaniu tej kwestii w Ustawie. Z pewnością jest to natomiast zagadnienie istotne z punktu widzenia realizacji uprawnienia dostępu do akt w praktyce. Moment udostępnienia informacji i dowodów powinien być określony w taki sposób by z jednej strony zapewniał stronom możliwość pełnej realizacji prawa do sądu i rzetelnego procesu, a z drugiej zapewniał ochronę podmiotom dostarczającym informacje i dowody i nie zakłócał postępowania dowodowego prowadzonego przez Prezesa Urzędu. Z uwagi na powyższe, Komisja Konkurencji ICC Polska postuluje określenie w art. 70 okik Ustawy terminu udostępnienia materiału dowodowego.

72. Po trzecie, w Projekcie brak jest odpowiedników aktualnych ustępów 4 i 5 art. 70 Ustawy okik, odnoszących się do zakazu kopiowania oświadczeń złożonych w ramach programu łagodzenia kar, propozycji ugodowych czy oświadczeń strony o dobrowolnym poddaniu się karze oraz dowodów uzyskanych w związku z tymi oświadczeniami, bez zgody składającego je przedsiębiorcy czy osoby zarządzającej. Ze wskazanych informacji i dowodów strona uzyskująca dostęp do akt może jedynie sporządzać notatki i tylko jeżeli zobowiąże się do wykorzystania uzyskanych w ten sposób informacji wyłącznie na potrzeby postępowania toczącego się przed Prezesem Urzędu lub postępowania przed sądem prowadzonego w wyniku wniesienia środka odwoławczego w sprawie. Wskazane przepisy (art. 70 ust. 4 i 5 Ustawy okik w jej aktualnym brzmieniu) zostały dodane do Ustawy okik nowelizacją z 2014 r. Są one niezwykle istotne z punktu widzenia zapewnienia skuteczności egzekwowania prawa konkurencji przy wykorzystaniu programów łagodzenia kar i postępowań ugodowych, wymagających szczególnej współpracy przedsiębiorców z Prezesem Urzędu, polegającej w szczególności na dostarczaniu obciążających dowodów i oświadczeń. Brak ograniczeń w wykorzystaniu takich oświadczeń, stawiałby przedsiębiorców podejmujących współpracę w nieporównywalnie gorszej sytuacji niż strony, które nie podjęły współpracy. Szczególnie istotne jest zatem, by informacje i dowody mające charakter oświadczeń strony podlegały ochronie zarówno w zakresie możliwości ich utrwalania jak i wykorzystywania.

73. Należy podkreślić, iż ustępy 4 i 5 art. 70 Ustawy okik w jej aktualnym brzmieniu odpowiadają regulacjom mającym zastosowanie w postępowaniach prowadzonych przez Komisję Europejską. Zgodnie z pkt. 33-34 Obwieszczenia Komisji w sprawie zwalniania z grzywien i zmniejszania grzywien w sprawach kartelowych (2006/C 298/11) "Oświadczenia przedsiębiorstw są udostępniane jedynie adresatom pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, pod warunkiem że zobowiążą się oni, wraz z adwokatami uzyskującymi dostęp do oświadczeń w ich imieniu, do powstrzymania się od kopiowania w sposób mechaniczny lub elektroniczny informacji zawartych w udostępnionych oświadczeniach przedsiębiorstwa oraz do

			<p>zagwarantowania, że informacje uzyskane z oświadczeń przedsiębiorstwa zostaną użyte wyłącznie do celów wymienionych poniżej." Te cele to zgodnie z Obwieszczeniem postępowania sądowe lub administracyjne dotyczące zastosowania wspólnotowych zasad konkurencji będących przedmiotem danego postępowania administracyjnego.</p> <p>74. Z uwagi na powyższe Komisja Konkurencji ICC Polska postuluje uwzględnienie w projektowanym art. 70, regulacji wzorowanej na treści ust. 4 i 5 tegoż przepisu w jego aktualnym brzmieniu. W celu zachowania spójności regulacji postulowane jest także odpowiednie dostosowanie sankcji za naruszenie wskazanych przepisów określonej w art. 108 ust. 5 Ustawy okik.</p> <p>75. Komisja Konkurencji ICC Pod rozważę umieszczenie w art. 70 Ustawy okik regulacji wzorowanej na przepisie art. 31 ust. 7 Dyrektywy, zgodnie z którym ograniczenia w dostępie do oświadczeń złożonych w ramach programu łagodzenia kar mają zastosowanie bez względu na formę w jakiej złożono te oświadczenia.</p>	
118.	art. 1 pkt 18 projektu ustawy zmieniającej art. 70 ustawy	PPPŻ	<p>[Ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK]</p> <p>Proponowane przepisy stanowią m.in. że do czasu zakończenia przez Prezesa Urzędu postępowania nie mogą być wykorzystywane przez stronę w postępowaniu przed sądami: informacje przygotowane specjalnie na potrzeby postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu; informacje przygotowane przez Prezesa Urzędu i przesłane stronom w trakcie postępowania prowadzonego przez ten organ. Wydaje się, że takie ograniczenie może w niektórych przypadkach naruszać prawo obywateli do drogi sądowej, poprzez zakaz powoływania się na określone dowody. Przepis art. 77 ust. 2 Konstytucji RP stanowi, że ustawa nie może nikomu zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw.</p>	Uwaga nieuwzględniona – Brzmienie przepisu jest zgodne z Dyrektywą ECN+ (art. 31 ust. 3-7) i regulacją z Dyrektywy odszkodowawczej 2014/104/UE (art. 6) i ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (art. 18).
119.	art. 1 pkt 18 projektu ustawy zmieniającej art. 70 ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczego Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	W art. 70 ust. 3 pkt 2 u.o.k.k. należy wykreślić „oraz”. Z samej konstrukcji przepisu jasno wynika, że każda z informacji wskazanych w pkt 1-3 nie może być wykorzystywana przez stronę w postępowaniu przed sądami do czasu zakończenia przez Prezesa Urzędu postępowania.	Uwaga uwzględniona

120.	art. 1 pkt 18 projektu ustawy zmieniającej art. 70 ustawy	PGNiG	<p>W kontekście skutecznego korzystania z prawa do obrony i w ramach systemowego odniesienia się do przepisów leniency należy zaakcentować kwestię gwarancji procesowych związaną m. in. z niejasnością tzw. zakazów dowodowych – art. 1 pkt 18 Projektu (tj. w zakresie art. 70 Ustawy). Powyższy postulat aktualizuje się w szczególności w kontekście: oświadczeń stron, przedstawianego materiału dowodowego, w tym wyjaśnień, załączonego do wniosku o odstąpienie od nałożenia kary (i innych pism strony w toku postępowania), które może uwidaczniać proponowane brzmienie. Ponadto Projekt nie posługuje się definicją „informacji przygotowanej specjalnie na potrzeby postępowania”, co generuje wątpliwości w toku składanych pism procesowych. Sygnalizowane wątpliwości odzwierciedlają się zwłaszcza w przypadku roszczeń cywilnych stron postępowania podniesionych w postępowaniach odrębnych acz pozostających w związku z postępowaniem wyjaśniającym. Zakazy dowodowe w proponowanym zakresie nie są uzasadnione i wydają się nadmiernie ograniczać prawo do obrony.</p> <p>Uzupełniająco należy też zaznaczyć, iż pochodną tych gwarancji procesowych winno być brzmienie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów wydawanego na podstawie art. 113k ustawy w sprawie szczegółowego sposobu i trybu postępowania z wnioskiem leniency.</p>	Uwaga nieuwzględniona. Dyrektywa 2019/1 ani Dyrektywa 2014/104 nie wprowadzają takiej definicji.
------	---	--------------	--	--

121.	art. 1 pkt 18 projektu ustawy zmieniającej art. 70a ustawy	Fundacja ePaństwo	<p>Projektodawca, planuje zmienić brzmienie obowiązującego art. 70, który już wyłączał dostęp do informacji publicznych odnoszących się do wszelkich informacji i dowodów uzyskanych przez Prezesa Urzędu w związku z zastosowaniem art.89a i art.113a–113k ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.</p> <p>Projektowana zmiana idzie jednak dużo dalej. Proponuje się bowiem by udostępnieniu w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej nie podlegały “ informacje pozyskane lub wytworzone w związku z wykonywaniem czynności służbowych, których udostępnienie może naruszyć dobro postępowania, w szczególności oświadczenia, informacje i dowody, o których mowa w art. 70 ust. 1 - 2.</p> <p>Zmiana polegałaby przede wszystkim na faktycznym objęciu tajemnicą również tych informacji, które zostały wytworzone przez funkcjonariuszy publicznych. Na marginesie należy wskazać, że, niezależnie od argumentów odnoszących się do zakresu przedmiotowego projektowanego przepisu, taka konstrukcja wyłączenia dostępu do informacji publicznej jest nieprawidłowa. Ustawa określa bowiem w art. 5 ust. 1 i ust. 2 możliwe ograniczenia dostępu do informacji publicznych, również na podstawie tajemnic określonych w innych ustawach. Przy takiej konstrukcji (również wadliwie wprowadzonej w obowiązującym art. 70 ustawy) nie jest jasne, czy organ, wyłączając dostęp do informacji, ma obowiązek stosować art. 16 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, co w rezultacie budzi wątpliwości co do możliwości oceny prawidłowości odmowy przez sąd administracyjny.</p> <p>Wracając do merytorycznej oceny projektowanego przepisu, należy zauważyć, że Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mającej na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego(Dz. Urz. UE z 14.1.2019, L 11/26) nie wskazuje, że należy wyłączyć z dostępu również informacje wytworzone przez osoby pełniące funkcje publiczne. W art 31 ust. 2 Dyrektywy jest mowa informacjach uzyskanych w toku postępowania, a nie tych, które zostały wytworzone przez pracowników Urzędu. Co więcej, dyrektywa odwołuje się do istniejących przepisów krajowych dotyczących udostępniania informacji.</p> <p>Wyłączenie dostępu do informacji wytworzonych przez osoby wykonujące zadania publiczne w zakresie ochrony konkurencji i konsumentów stanowi, w naszej ocenie, zbyt daleko idące ograniczenie jawności życia publicznego i wykracza poza upoważnienie wyrażone w art. 61 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.</p> <p>W związku z powyższym wnosimy o usunięcie możliwości ograniczenia dostępu do informacji wytworzonych przez osoby pełniące funkcje publiczne jako zbyt daleko ingerujący mechanizm ograniczenia dostępu do informacji.</p>	<p>Art. 70a ma na celu ochronę najbardziej „wrażliwych” kategorii dokumentów gromadzonych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK, przy czym chodzi tu o dokumenty takie jak (lub zbliżone charakterem do) oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycje ugodowych lub oświadczeń strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8.</p>
------	--	--------------------------	--	--

122.	art. 1 pkt 19 projektu ustawy dodany art. 70a ustawy	CARS	<p>[Ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK]</p> <p>Projektodawca planuje zmienić brzmienie obowiązującego art. 70, który wyłącza dostęp do informacji publicznych odnoszących się do wszelkich informacji i dowodów uzyskanych przez Prezesa Urzędu w związku z zastosowaniem art. 89a i art. 113a–113k uokik.</p> <p>Projekt idzie znacznie dalej niż obecnie obowiązujące przepisy. Proponuje bowiem, by udostępnieniu w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej nie podlegały „informacje pozyskane lub wytworzone w związku z wykonywaniem czynności służbowych, których udostępnienie może naruszyć dobro postępowania, w szczególności oświadczenia, informacje i dowody, o których mowa w art. 70 ust. 1-2”. Zmiana ta polega na objęciu tajemnicą również tych informacji, które zostały wytworzone w związku prowadzonymi postępowaniami przez funkcjonariuszy publicznych. W art 31 ust. 2 Dyrektywy jest mowa o ochronie informacji uzyskanych w toku postępowania, a nie tych, które zostały wytworzone przez pracowników organów ochrony konkurencji. Co więcej, Dyrektywa odwołuje się do istniejących przepisów krajowych dotyczących udostępniania informacji. Wyłączenie dostępu do informacji wytworzonych przez osoby wykonujące zadania publiczne w zakresie ochrony konkurencji i konsumentów w oparciu o ogólne kryterium ochrony dobra postępowania i bez doprecyzowania czy chodzi tylko o toczące się, czy także o przeszłe postępowania stanowi, w naszej ocenie, zbyt daleko idące ograniczenie jawności życia publicznego i wykracza poza upoważnienie wyrażone w art. 61 ust. 3 Konstytucji. Może mieć to m.in. wpływ na dostęp do informacji związanych z prowadzeniem badań nad stosowaniem prawa konkurencji. W związku z powyższym należy rozważyć zawężenie zakresu wyjątku od dostępu do informacji publicznej przewidzianego w projektowanym art. 70a. Jako minimum, art. 70a powinien precyzować, że ograniczenie dotyczy wyłącznie toczących się postępowań.</p>	<p>Art. 70a ma na celu ochronę najbardziej „wrażliwych” kategorii dokumentów gromadzonych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK, przy czym chodzi tu o dokumenty takie jak (lub zbliżone charakterem do) oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycje ugodowych lub oświadczeń strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8.</p>
123.	art. 1 pkt 19 projektu ustawy dodany art. 70a ustawy	Konfederacja Lewiatan	<p>Przepis jest niezrozumiały i prowadzić może do nadużyć. Przesłanka odmowy udzielenia informacji jest określona zbyt ogólnie. Odmowa udzielenia informacji publicznej powinna być możliwa tylko i wyłącznie gdy przemawia za tym ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa lub interes publiczny, a nie interes konkretnego postępowania. Projektowany przepis narusza prawo do obrony.</p>	<p>Art. 70a ma na celu ochronę najbardziej „wrażliwych” kategorii dokumentów gromadzonych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK, przy czym chodzi tu o dokumenty takie jak (lub zbliżone charakterem do) oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycje ugodowych lub oświadczeń strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8.</p>

124.	art. 71 ust. 1a pkt 2 u.o.k.k.	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelektualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	Projektowany art. 71 ust. 1a pkt 2 u.o.k.k. należałoby zmienić na „dokumenty sporządzone na użytek wewnętrzny Prezesa Urzędu, Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz korespondencji między nim <u>nimi</u> ”	Uwaga uwzględniona
125.	art. 73 u.o.k.k. [pkt 22 projektu: zmiana redakcyjna]	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	[Ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed prezesem] Pkt 22.a) Projektu niewłaściwie odsyła do art. 73 ust. 1 u.o.k.k., podczas gdy powinien odsyłać do art. 73 ust. 2 u.o.k.k. Proponowane brzmienie przepisów: 22) w art. 73: a) w ust. 12 uchyla się pkt 7,	Uwaga uwzględniona

126.	art. 73 ust. 2 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed prezesem] Postulujemy ograniczenie możliwości wykorzystywania informacji z oświadczeń leniency na potrzeby prowadzenia innych postępowań, w szczególności postępowań karnych i karnoskargowych (pkt 1) oraz postępowań innych organów (pkt 5).</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów: Przepis ust. 1 nie dotyczy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) postępowania karnego prowadzonego w trybie publicznoskargowym lub postępowania karnoskarbowego, z wyłączeniem informacji pochodzących z oświadczeń składanych w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występujących z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej; 2) innych postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu; 3) wymiany informacji z Komisją Europejską i organami ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia nr 1/2003/WE; 4) wymiany informacji z Komisją Europejską i właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia nr 2017/2394; 5) przekazywania właściwym organom informacji, które mogą wskazywać na naruszenie odrębnych przepisów, z wyłączeniem informacji pochodzących z oświadczeń składanych w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występujących z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej; 6) postępowania cywilnego o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (Dz.U. poz. 1132) - w zakresie, w jakim przepisy wymienionej ustawy zezwalają na wykorzystanie informacji, o których mowa w ust. 1; 7) przekazywania informacji Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego na podstawie art. 17ca ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 180, 284, 568 i 695). 	<p>W ocenie projektodawcy wprowadzenie proponowanych ograniczeń, w szczególności ad. pkt 1, nie jest zasadne, mając na względzie np. regulacje art. 23 dyrektywy.</p>
------	-------------------------	---	---	---

127.	Art. 1 pkt 23 i 24 projektu (zmiany w art. 75 i 87 ustawy)	PIH	<p>[Terminy przedawnienia] Zgodnie z projektowanym art. 75 ust. 3 i 4 oraz art. 87 ust. 1a, 1b, 2a i 2b Ustawy bieg terminu przedawnienia wszczęcia postępowania w sprawie praktyk ograniczających konkurencję ulega przerwaniu z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej przez – odpowiednio – Komisję Europejską lub właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego, i po rozstrzygnięciu sprawy biegnie od nowa. Przepis ten, ze względu na posłużenie się konstrukcją przerwy w biegu przedawnienia – zamiast jego zawieszenia – rodzi wątpliwości z punktu widzenia: (1) zasady proporcjonalności, w tym proporcjonalności we wdrażaniu prawa Unii Europejskiej do krajowego porządku prawnego – bowiem Dyrektywa ECN+ w implementowanym przez ww. przepisy art. 29 ust. 1 dopuszcza zarówno skutek przerwania, jak i zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Przyjęcie w Projekcie skutku zawieszającego byłoby rozwiązaniem nie tylko wystarczającym dla efektywnej realizacji celu Dyrektywy, ale i obciążonym mniejszym ryzykiem z perspektywy pewności obrotu prawnego niż skutek w postaci przerwania biegu przedawnienia (zob. pkt 1 ppkt 3 powyżej). Projektodawca zdecydował się jednak na skutek dalej idący, nie przedstawiając przy tym żadnych argumentów na uzasadnienie takiej konstrukcji. Tymczasem przerwa biegu terminu przedawnienia oznacza dalej idące skutki prawne. W przeciwieństwie do zawieszenia, gdzie po ustaniu przesłanek zawieszenia termin biegnie dalej – w przypadku przerwy termin przedawnienia biegnie od nowa. A zatem w myśl projektowanego art. 75 ust. 3 i 4 oraz art. 87 ust. 1a, 1b, 2a i 2b Ustawy, wraz z notyfikacją pierwszej czynności dochodzeniowej, o której mowa w tych przepisach, dochodzi do „wyzerowania” 5-letniego okresu przedawnienia przewidzianego w art. 93 ust. 1 Ustawy, niezależnie od tego w jakim momencie czynność ta zastała jego bieg. Z punktu widzenia skutecznej implementacji art. 29 ust. 1 Dyrektywy ECN+ za wystarczające, a zarazem proporcjonalne do celu wprowadzenia tego rozwiązania, należy uznać zawieszenie biegu terminu przedawnienia. Wobec powyższego postulujemy wprowadzenie następujących zmian: w art. 75 Ustawy projektowane ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie: <i>„3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, bieg terminu wskazanego w art. 76 pkt 1 lub w art. 93 ust. 1, ulega zawieszeniu w stosunku do wszystkich stron postępowania z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem prowadzonym przez Komisję Europejską. 4. Termin wskazany w art. 76 pkt 1 lub w art. 93 ust. 1, którego bieg uległ zawieszeniu w związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w ust. 3, biegnie dalej od dnia rozstrzygnięcia sprawy przez Komisję Europejską.”</i> w art. 87 Ustawy: projektowane ust. 1a i 1b otrzymują brzmienie: <i>„1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, bieg terminu, wskazanego w art. 76 pkt 1 lub w art. 93 ust. 1, ulega zawieszeniu w stosunku do wszystkich stron postępowania z dniem</i></p>	Uwaga uwzględniona – w projekcie będzie zawieszenie zamiast przerwania biegu przedawnienia.
------	--	-----	--	---

			<p>notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem prowadzonym przez Komisję Europejską.</p> <p><i>1b. Termin wskazany w art. 76 pkt 1 lub w art. 93 ust. 1, przerwany w związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w ust. 1a, biegnie dalej od dnia rozstrzygnięcia sprawy przez Komisję Europejską.</i>”;</p> <p>projektowane ust. 2a i 2b otrzymują brzmienie:</p> <p>„2a. W przypadku niewszczęcia przez Prezesa Urzędu postępowania antymonopolowego w związku z wystąpieniem przesłanek, o których mowa w ust. 2 pkt 1, bieg terminu, wskazanego w art. 76 pkt 1 lub w art. 93 ust. 1, ulega zawieszeniu w stosunku do wszystkich stron postępowania z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy będącego stroną postępowania przed właściwym organem ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.</p> <p>2b. Termin wskazany w art. 76 pkt 1 lub w art. 93 ust. 1, przerwany w związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w ust. 2a, biegnie dalej od dnia rozstrzygnięcia sprawy przez właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.”</p>	
128.	art. 1 pkt 24 i 27 projektu ustawy wprowadzający zmiany do art. 87 i do art. 93 ustawy	PFPŻ	<p>[Terminy przedawnienia]</p> <p>Projektowane przepisy wprowadzają zmianę, zgodnie z którą bieg terminu przedawnienia (w przypadku polskich przepisów – terminu na wszczęcie postępowania) jest przerwany wraz z podjęciem przez Prezesa UOKiK pierwszych dochodzeniowych czynności w danej sprawie, poprzedzających wszczęcie postępowania. Takie rozwiązanie jest niekorzystne dla przedsiębiorców, którzy winni mieć pewność co do terminu przedawnienia, czy terminu na wszczęcie postępowania przeciwko nim. Na tle komentowanych przepisów przedsiębiorca może nie mieć wiedzy, że w sprawie jego dotyczącej zostały podjęte czynności, które przerywają bieg przedawnienia, np. w sytuacji przeszukania lub wezwania innego przedsiębiorcy. Przerwanie terminu przedawnienia winno być uzależnione od wszczęcia postępowania przeciwko przedsiębiorcy, a nie od podjęcia czynności, które dopiero pozwolą ustalić czy w sprawie należy wszcząć postępowanie wobec przedsiębiorcy czy nie. Ponadto proponowana zmiana może przyczynić się do opieszałości organów, skoro wystarczające dla przerwania biegu terminu przedawnienia będzie podjęcie jakichkolwiek działań dochodzeniowych, zamiast wszczęcie postępowania.</p>	<p>W zakresie art. 87 uwaga nieuwzględniona – przepis ten dotyczy sytuacji w której sprawą zajmuje się KE lub inny organ ochrony konkurencji z innego państwa członkowskiego, a podmiot którego dotyczy przerwanie jest stroną (jako strona będzie miał dostęp do takiej informacji).</p> <p>W projekcie zostanie wprowadzona zmiana – bieg terminu, o którym mowa w art. 93 będzie zawieszany, a nie przerywany. Zawieszenie będzie rozpoczynać się w dniu, w którym co najmniej jeden przedsiębiorca, który uczestniczył w stosowaniu praktyki ograniczającej konkurencję, został powiadomiony przez Prezesa Urzędu o podjętych w stosunku do niego czynnościach dochodzeniowych w ramach postępowania wyjaśniającego</p>

129.	art. 88 ust. 5 u.o.k.k.	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelektualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	Należy wykreślić projektowany art. 88 ust. 5 u.o.k.k., ponieważ art. 88 ust. 4 u.o.k.k. w swojej treści wskazuje na zastosowanie art. 88 ust. 3a u.o.k.k.	Uwaga do uwzględnienia
130.	art. 1 pkt 26 projektu ustawy zmieniającej art. 91 ustawy	CARS	<p>[przeszukanie – art. 91]</p> <p>Zwrócić należy ponadto uwagę na art. 91 uokik. Jego zmiana polegająca na dodaniu uprawnienia przedstawicieli UOKiK w zakresie prowadzenia (obok funkcjonariuszy Policji) przeszukania w lokalach mieszkalnych i innych miejscach należących do osób prywatnych nie budzi zastrzeżeń. W pozostałym zakresie wadliwa regulacja zawarta w art. 91 uokik pozostaje jednak bez zmian. Jego treść budzi konstytucyjne wątpliwości w zakresie zgodności z art. 47 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz art. 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (proporcjonalność ograniczenia prawa do prywatności). Wątpliwości w tym zakresie zostały w sposób szczegółowy przedstawione w doktrynie. Odsyłając więc tam, należy tylko powtórzyć, że 1) prawo do prywatności jednostki podlega dalej posuniętej ochronie niż prawo do prywatności osób prawnych (ochrona siedziby przedsiębiorcy); 2) oraz, że art. 91 nie zawiera gwarancji, że przeszukanie prowadzone na jego podstawie nie będzie miało charakteru arbitralnej ingerencji państwa w sferę praw i wolności jednostki. W związku z tym, wzorując się na lepiej realizującym standard ochrony prywatności jednostki art. 21 Rozporządzenia 1/2003, do treści art. 91 uokik należy wprowadzić przesłankę, że przeszukanie w lokalach mieszkalnych i innych miejscach należących do osób prywatnych jest możliwe pod warunkiem, że rzeczy, które mogą znajdować się w lokalu mieszkalnym będą miały „znaczenie dla udowodnienia poważnego naruszenia” przepisów uokik. Przesłanka taka powinna zastąpić przyjętą obecnie przesłankę „wpływu na ustalenie stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania”. Ponadto jako przesłankę ogólną prowadzenia takiego przeszukania należy dodać istnienie „wysokiego prawdopodobieństwa poważnego naruszenia prawa ochrony konkurencji”. Dodanie takich przesłanek gwarantować będzie, że po przeszukaniu lokalu mieszkalnego Prezesa UOKiK będzie sięgał w szczególnie uzasadnionych przypadkach i w przypadku najpoważniejszych naruszeń prawa konkurencji (kartele).</p>	Należy wskazać, iż w ramach obecnej nowelizacji art. 91 ust. 1 w zakresie przesłanek udzielenia zgody na przeszukanie nie jest objęty projektem zmian. W ocenie projektodawcy przesłanki zawarte obecnie w art. 91 są wystarczające. Ponadto, w porównaniu z wersją projektu skierowaną do uzgodnień, przywrócono w art. 91 odesłanie do przepisów kpk dot. przeszukania.

131.	art. 1 pkt 26 projektu ustawy zmieniającej art. 91 ustawy	ICC Polska	<p>[przeszukanie – art. 91]</p> <p>76. Zasadnicze wątpliwości Komisji Konkurencji ICC budzi proponowana przez projektodawcę zmiana polegająca na prowadzeniu czynności przeszukania w lokalu mieszkalnym, innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środka transportu przez pracowników UOKiK. W ocenie ICC przepis ten nadaje UOKiK nieznanym innym organom uprawnienia, daleko ingerujące w wolność osobistą przeszukiwanego.</p> <p>77. Zdaniem Komisji Konkurencji ICC pracownicy UOKiK nie są odpowiednio przygotowani do przeprowadzenia czynności przeszukania w prywatnym lokalu mieszkalnym czy środku transportu, a pewnością nie w takim stopniu jak Policja.</p> <p>78. Uzasadnienie projektu nowelizacji nie zawiera przekonujących argumentów przemawiających za koniecznością zmiany obecnego stanu prawnego; odwołuje się lakonicznie do konieczności usprawnienia przeszukań. Zdaniem ustawodawcy pracownicy UOKiK są osobami znającymi szczegółowo daną sprawę oraz specyfikę postępowań prowadzonych przed Prezesem Urzędu i w konsekwencji ich większy udział w prowadzeniu przeszukania powinien zapewnić jego efektywniejszy przebieg.</p> <p>79. Należy zatem zwrócić uwagę, że w obecnym stanie prawnym pracownicy UOKiK mają prawo udziału w czynnościach przeszukania dokonywanych przez Policję, co pozwala na usprawnienie przeszukania w kontekście specyfiki postępowań prowadzonych przez UOKiK. Nie wydaje się prawdopodobne, aby przyznanie dodatkowych uprawnień pracownikom UOKiK w trakcie przeszukań mogłoby w zasadniczy sposób przyspieszyć czy usprawnić przebieg takich czynności. Stąd też postulujemy rezygnację z projektowanej zmiany w kwestionowanym zakresie.</p>	Uwaga niezasadna. Kwestie związane z art. 91 znajdują się już w kompetencji Prezesa UOKiK. Ponadto, uprawnienie do kontroli tzw. innych lokali wynika z art. 7 dyrektywy. Projekt przewiduje przeprowadzenie przeszukania przez dwa podmioty tj. funkcjonariuszy Policji i pracowników UOKiK.
132.	art. 1 pkt 26 projektu ustawy zmieniającej art. 91 i nast. ustawy	PFPŻ	<p>[przeszukanie]</p> <p>Zmiany polegające na rozszerzeniu uprawnień UOKiK budzą wątpliwości. Przeszukanie to bardzo niebezpieczny środek. Pozwala on pozyskać niezbędne dowody w skuteczniejszy sposób niż kontrola i wiąże się z różnymi niedogodnościami dla przeszukiwanego.</p> <p>Budzi wątpliwości w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zmiana polegająca na tym, że przeszukanie wykonują wspólnie funkcjonariusze policji i pracownicy UOKiK. Lepszym rozwiązaniem wydaje się być dotychczasowe, tj. że policja dokonuje przeszukania, a pracownicy UOKiK biorą w nim udział; 2) umożliwienie wykonywania czynności samodzielnie przez pracowników UOKiK (w przypadku kontynuowania przeszukania lub poszczególnych czynności przeszukania w Centrali lub Delegaturze Urzędu); 3) przesłuchanie w charakterze świadka pracownika oraz osoby wykonującej czynności w imieniu lub na rzecz kontrolowanego na podstawie innej umowy; 4) uprawnienie kontrolujących do opieczetowania wszelkich lokali, pomieszczeń lub przedmiotów w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli; 5) kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być kontynuowane w Centrali lub Delegaturze Urzędu, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli; 6) brak ograniczenia do uzasadnionych przypadków możliwości utrwalania przebiegu kontroli lub poszczególnych czynności w jej toku przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk. 	Uzasadnieniem większego udziału pracowników UOKiK w przeszukaniu jest okoliczność, iż w ocenie ustawodawcy pracownicy UOKiK są osobami znającymi szczegółowo daną sprawę oraz specyfikę postępowań prowadzonych przed Prezesem Urzędu i w konsekwencji ich większy udział w prowadzeniu przeszukania powinien zapewnić jego efektywniejszy przebieg. Odnośnie do uprawnień do zadawania pytań w roku kontroli, rejestrowania odpowiedzi, pieczętowania lokali oraz innych przedmiotów czy kontynuowania czynności kontrolnych w siedzibie organu, w razie gdy uzna on to za stosowne; uprawnienie te wynikają z art. 6 ust. 1 dyrektywy.

133.	art. 1 pkt 26 projektu ustawy zmieniający art. 91	Konfederacja Lewiatan	<p>[Przeszukanie] Projektowane zmiany oznaczają uprawnienie organu ochrony konkurencji do uzyskiwania – poprzez przeszukanie lokali (w tym prywatnych) osób zobowiązanych do zachowania tajemnicy zawodowej, w szczególności radców prawnych, adwokatów, doradców podatkowych – dokumentów i informacji objętych tajemnicą zawodową. Wobec powyższego projektodawca powinien rozwiązać wszelkie wątpliwości, a zwłaszcza upewnić się, iż sąd ochrony konkurencji i konsumentów – działając na podstawie procedury, uregulowanej w Ustawie, a nie (odpowiednio stosowanej) procedury karnej, będzie zobowiązany przy rozpoznawaniu wniosku organu ochrony konkurencji uwzględniać tajemnicę zawodową, skoro stosowana procedura nie przewiduje tej tajemnicy.</p>	W projekcie przywrócono odesłanie do kpk w tym zakresie por. art. 105q pkt 3.
134.	art. 1 pkt 26 projektu ustawy zmieniający art. 91	BCC	<p>[przeszukanie] Postępowania przed Prezesem UOKiK, zwłaszcza wobec projektowanych rozszerzeń, jeśli chodzi o przeszukania czy kontrole, wyraźnie już zbliżają się do postępowań karnych, jednak przy dużo mniejszym standardzie gwarancyjnym. W tym aspekcie zwraca uwagę rezygnacja z odesłań w art. 91 ust. 5 uoik do k.p.k., w odniesieniu do przeszukań, w zakresie nieuregulowanym w uokik. Zdecydowano przestać na odesłaniu do odpowiedniego stosowania przepisów rozdz. 5 uokik, który dotyczy przeszukań u przedsiębiorcy, zamiast doprecyzować, które przepisy k.p.k. należałoby odpowiednio stosować do przeszukań, których dotyczy art. 91 uokik.</p>	Uwaga uwzględniona - przywrócone zostanie odesłanie do kpk.

135.	art. 1 pkt 26 projektu ustawy zmieniającej art. 91	PIZP	<p>[przeszukanie]</p> <p>W projekcie pojawia się także wątek dokonywania przeszukań w lokalu mieszkalnym, innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środka transportu, które to miałyby być przeprowadzane de facto przez urzędników UOKiK przy asyście policji (obecnie przeszukania takiego dokonują funkcjonariusze Policji, zaś pracownicy Urzędu biorą w nim udział). Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami, kontrolujący będzie uprawniony w toku kontroli do przesłuchania w charakterze świadka pracownika oraz osobę wykonującą czynności w imieniu lub na rzecz kontrolowanego na podstawie innych niż umowa o pracę umów. Co istotne, projekt ma także na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień do wkraczania także do prywatnych lokali mieszkalnych pracowników przedsiębiorstwa. Uprawnienie to pozostaje w oczywistej sprzeczności z zasadami wynikającymi nie tylko z praw i wolności gwarantowanych konstytucyjnie, ale także domniemaniami określonymi w aktach niższego rzędu, jak np. w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), i jako takie zasługuje na stanowczy sprzeciw i zawniostkowanie o ponowną analizę konieczności jego wprowadzania do polskiego systemu prawa. Powyższe rozwiązanie stanowi rażące naruszenie prawa do prywatności, zagwarantowanego w art. 47 ustawy zasadniczej. W doktrynie wskazuje się jednolicie, że: Życie prywatne to ta sfera życia człowieka, która nie jest objęta jego działalnością publiczną. Ta ostatnia zaś obejmuje nie tylko działalność polityczną, ale również zawodową i społeczną⁴. W orzecznictwie natomiast podnosi się, że każdy człowiek przebywając w swoim domu powinien mieć możliwość realizacji tego prawa w najpełniejszej postaci, powinien czuć się zupełnie swobodnie⁵. Należy podkreślić, że jest ono na tyle istotne, iż zgodnie z art. 233 ust. 1 Konstytucji, niedopuszczalne jest jego ograniczenie nawet w stanie wojennym bądź wyjątkowym. Skoro zatem prawna ochrona życia prywatnego ma zastosowanie nawet w czasie stanu wojennego, to wydaje się być absolutnie bezzasadnym jej ograniczanie w czasie pokoju, jedynie na potrzeby postępowania administracyjnego. Nie bez powodu de lege lata możliwość dokonywania przeszukań została umieszczona w katalogu kompetencji wyłącznie organów ścigania, które z uwagi na charakter swojej pracy muszą spełnić określone wymagania. Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zabronionego, organy ścigania mogą podjąć szereg działań mających na celu zabezpieczenie dowodów i to w szerszym kształcie, ponieważ w przeciwieństwie do Prezesa UOKiK, w sytuacji niecierpiącej zwłoki nie muszą nawet czekać na postanowienie sądu lub prokuratora. Nie ma zatem powodu, aby inna służba, znacznie bardziej narażona na ewentualne nieprawidłowości w działaniu, posiadała podobne narzędzia.</p>	Uwaga niezasadna. Kwestie związane z art. 91 znajdują się już w kompetencji Prezesa UOKiK. Ponadto, uprawnienie do kontroli tzw. innych lokali wynika z art. 7 dyrektywy. Projekt przewiduje przeprowadzenie przeszukania przez dwa podmioty tj. funkcjonariuszy Policji i pracowników UOKiK. Uzasadnieniem większego udziału pracowników UOKiK w przeszukaniu jest okoliczność, iż w ocenie ustawodawcy pracownicy UOKiK są osobami znającymi szczegółowo daną sprawę oraz specyfikę postępowań prowadzonych przed Prezesem Urzędu i w konsekwencji ich większy udział w prowadzeniu przeszukania powinien zapewnić jego efektywniejszy przebieg.
------	--	-------------	--	--

136.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadzający zmiany do art. 93 ustawy	CARS	[Terminy przedawnienia] Projekt zakłada możliwość przerwania biegu pięcioletniego okresu przedawnienia określonego w art. 93 ust. 1a poprzez podjęcie przez Prezesa UOKiK dowolnej czynności dochodzeniowej. W ocenie CARS projektodawca nie przedstawił przekonującego argumentu ani przykładów z innych jurysdykcji, które uzasadniałyby wprowadzenie takiego rozwiązania. W naszej opinii, proponowane rozwiązanie stwarza ryzyko arbitralności korzystania przez UOKiK z uprawnień dochodzeniowych. Podkreślić należy, że pięcioletni okres przedawnienia jest już sam w sobie długi. Mając na uwadze, że postępowanie przed Prezesem UOKiK ma charakter karny w rozumieniu art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, stosowanie jednoznacznego standardu przedawnienia jest uzasadnione i wskazane. Postulujemy zatem, doprecyzowanie, iż przerwanie biegu przedawnienia jest możliwe tylko po notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem oraz doprecyzowania, że czynność ta jest prowadzone w ramach postępowania wyjaśniającego lub antymonopolowego.	Uwaga uwzględniona – w projekcie zostały dodane ust. 1b-1d w art. 93
------	--	-------------	---	--

137.	art. 93 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Terminy przedawnień]</p> <p>Postuluje się rezygnację z wprowadzenia do ustawy art. 93 ust.1a. Aktualnie obowiązujące rozwiązanie pozwala Prezesowi Urzędu na wszczęcie postępowania w sprawach praktyk ograniczających konkurencję w terminie 5 lat od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania (co efektywnie może oznaczać nawet blisko 6 lat na wszczęcie postępowania, jeżeli praktyka została zaniechana na początku roku kalendarzowego). Rozwiązanie to funkcjonuje w ustawie od 2015 roku, kiedy to znacznie wydłużono obowiązujący uprzednio roczny termin przedawnienia, co w zupełności zaadresowało postulat Prezesa Urzędu dotyczący zapewnienia odpowiedniego czasu na wykrycie praktyki ograniczającej konkurencję i wszczęcie postępowania w sprawie.</p> <p>Jednocześnie, na gruncie aktualnie obowiązującego art. 93, aby przerwać bieg terminu przedawnienia, Prezes Urzędu jest zobowiązany do wszczęcia postępowania skierowanego przeciwko określonemu przedsiębiorcy, którego podejrzewa o stosowanie praktyk ograniczających konkurencję. Rozwiązanie to zapewnia przedsiębiorcy prawo do obrony, ponieważ zostaje on zawiadomiony przez Prezesa Urzędu o wszczęciu przeciwko niemu postępowania.</p> <p>Zmiana związana z wprowadzeniem zaproponowanego art. 93 ust.1a. powodowałaby w praktyce, że możliwe byłoby przedłużanie terminu przedawnienia bez żadnego ograniczenia. Termin ten byłby wydłużany przez podjęcie przez Prezesa Urzędu „każdej czynności dochodzeniowej”, co jest pojęciem nieokreślonym. „Każda czynność dochodzeniowa” mogłaby być czynnością gabinetową, a więc przedsiębiorca podejrzewany o stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję mógłby nie być informowany o czynnościach prowadzonych przeciwko niemu przez Prezesa Urzędu, pomimo upływu pięciu lat od końca roku, w którym zaprzestano stosowania domniemanej praktyki ograniczającej konkurencję. Takie rozwiązanie pozbawia przedsiębiorcę prawa do obrony i nie zapewnia pewności obrotu (istnieje ryzyko, że Prezes Urzędu wszcząłby postępowanie antymonopolowe wiele lat po upływie 5 lat od końca roku, w którym zaprzestano stosowania praktyki; takie rozwiązanie jest nieproporcjonalne).</p> <p>Jako alternatywne można zaproponować rozwiązanie, zgodnie z którym przerwanie terminu przedawnienia może być spowodowane jedynie przez określone czynności, a nie „każdą czynność dochodzeniową”, którą mogłaby być również czynność gabinetowa nieujawniana przedsiębiorcom podejrzewanym o stosowanie praktyk ograniczających konkurencję.</p> <p>Ponadto powyższa propozycja zakłada, że przerwanie terminu przedawnienia może nastąpić jedynie w stosunku do przedsiębiorców, przeciwko którym Prezes Urzędu podejmie określone czynności dochodzeniowe oraz tych, których zawiadomi o podjęciu tego rodzaju czynności w sprawie. Rozwiązanie to pozwala na uniknięcie ryzyka, że przedsiębiorca dowie się o postępowaniu prowadzonym przeciwko niemu dopiero po upływie znacznego czasu od upływu 5 lat od końca roku, w którym zaniechano stosowania domniemanej praktyki ograniczającej konkurencję.</p> <p>Propozycja brzmienia przepisów: <i>Rezygnacja z propozycji zmiany</i></p>	Uwaga co do zasady uwzględniona poprzez dodanie w projekcie ust. 1b-1d w art. 93
------	---------------------	---	--	--

		<p><u>alternatywnie:</u></p> <p>1. Nie wszczyna się postępowania w sprawie praktyk ograniczających konkurencję, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynęło 5 lat.</p> <p>1a. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, przerywa każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa Urzędu w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję przeprowadzenie kontroli lub przeszukania lub skierowanie do przedsiębiorcy żądania przekazania informacji lub dokumentów na podstawie art. 50 ust 1. ustawy. Termin przedawnienia jest przerwany w stosunku do przedsiębiorców, u których przeprowadzono kontrolę lub przeszukanie lub do których skierowano żądanie przekazania informacji lub dokumentów na podstawie art. 50 ust 1. ustawy oraz w stosunku do przedsiębiorców, których Prezes Urzędu zawiadomił o podjęciu powyższych czynności, w stosunku do innych przedsiębiorców.</p> <p>2. Nie wszczyna się postępowania w sprawie praktyk ograniczających konkurencję wobec osoby zarządzającej, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestała zachowania określonego w art. 6a, upłynęło 5 lat.</p>	
--	--	--	--

138.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	ICC Polska	<p>[Terminy przedawnienia]</p> <p>107. W Projekcie przewidziano zmiany dotyczące biegu terminu przedawnienia wszczęcia postępowania. Zgodnie z projektowanym art. 75 ust. 3 i 4 okik termin przedawnienia ulegać ma przerwaniu w stosunku do wszystkich stron postępowania z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem prowadzonym przez Komisję Europejską. Taki przerwany termin rozpoczynać ma bieg od nowa od dnia rozstrzygnięcia sprawy przez Komisję Europejską. Analogiczny przepis planowany jest dla postępowań antymonopolowych w sprawie praktyk ograniczających konkurencję. Skutek przerwania biegu terminu ma być jednak wywoływany także czynnościami dochodzeniowymi organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego. W projekcie przewidziano nadto dodanie do art. 93 ust. 1a, zgodnie z którym bieg terminu przedawnienia wszczęcia postępowania przerywać ma każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa Urzędu w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję.</p> <p>108. W naszej ocenie projektowane przepisy powinny ulec zmianie w zakresie skutku podjęcia czynności dochodzeniowych przez KE, organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego oraz samego Prezesa UOKiK. Zamiast przerwania biegu przedawnienia powinny one prowadzić do zawieszenia biegu tego terminu.</p> <p>109. Dyrektywa ECN+ nie nakazuje państwom członkowskim wprowadzenia regulacji dokładnie w takim kształcie, jak projektowana. Przeciwnie – z motywu 70 i art. 29 dyrektywy wynika, że dopuszczalne byłoby wprowadzenie konstrukcji zawieszenia biegu terminu, a nie jego przerwania i rozpoczęcia biegu od nowa. Należy nadto zauważyć, że dyrektywa w tym zakresie dotyczy wyłącznie naruszeń prawa konkurencji UE, czyli art. 101 i 102 TFUE, w sytuacji gdy stosowane są one przez krajowe organy ochrony konkurencji.</p> <p>110. Postulowana korekta projektowanych przepisów jest uzasadniona z uwagi na fakt, że skutek w postaci przerwania biegu przedawnienia będzie prowadził do przypadków, w których dana sprawa będzie mogła być na nowo wszczynana przez Prezesa UOKiK po upływie znacznego okresu od naruszenia. Skądinąd wiadomo, że postępowania prowadzone przez Komisję Europejską, szczególnie bardziej skomplikowane, mogą trwać latami. Jeżeli doda się do tego okres 5 lat przedawnienia, mogą pojawić się sytuacje, w których od zaniechania kwestionowanej praktyki upłynie tak długi czas, że prowadzenie postępowania będzie istotnie utrudnione, a możliwość np. badania ewentualnych skutków antykonkurencyjnych praktyk na rynku blisko niemożliwa. Dostrzec tu należy, że szczególnie problematyczne może być wówczas także uzyskanie zeznań świadków, dokumentów dotyczących relewantnego okresu czy danych np. dotyczących udziałów rynkowych przedsiębiorców. Taka sytuacja będzie też negatywnie oddziaływać na poziom ochrony praw stron postępowania – po wielu latach także dla nich utrudnione może być dotarcie do pewnych dokumentów czy wykazanie np. zaistnienia okoliczności uzasadniających zastosowanie wyłączenia indywidualnego.</p> <p>111. Dodatkowo należy jeszcze wskazać, że nadmierne przedłużanie terminu przedawnienia stało będzie także w sprzeczności z założeniem funkcji prewencyjnej postępowań – jasnym jest, iż realizacja tej funkcji zakłada bliską koincydencje czasową pomiędzy naruszeniem a nałożeniem na naruszcyciela kary. Jeżeli odpowiedzialność za dane działanie przychodzić będzie</p>	Uwaga co do zasady uwzględniona poprzez dodanie w projekcie ust. 1b-1d w art. 93. Przerwanie biegu przedawnienia zostanie zastąpione zawieszenie.
------	---	------------	--	---

			<p>dopiero po wielu latach, nadto w opisanych powyżej okolicznościach rzucających cień na przestrzeganie standardu sprawiedliwości proceduralnej, cel kar w prawie antymonopolowym nie zostanie osiągnięty.</p> <p>112. Na koniec wskazać jeszcze należy, iż ustawa nie posługuje się terminem „czynność dochodzeniowa” – celowym byłoby więc wyjaśnienie, o jakie czynności chodzi. W szczególności ważne byłoby wyjaśnienie, czy czynności podejmowane w ramach postępowania wyjaśniającego mają już charakter dochodzeniowy.</p>	
139.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadzający zmiany do art. 93 ustawy	INFARMA	<p>[Terminy przedawnienia]</p> <p>Ustawa wprowadza nowe rozwiązania z zakresie przerwania biegu przedawnienia. Mogą one rodzić wątpliwości w kontekście i tak bardzo długiego okresu, jaki musi upłynąć od zaniechania praktyki do czasu przedawnienia możliwości jej ścigania przez Prezesa UOKiK. Jest to aktualnie aż 5 lat, co jest z perspektywy obrotu gospodarczego bardzo długim okresem czasu. Nowelizacja przewiduje, że każda czynność dochodzeniowa dokonana przez Prezesa Urzędu spowoduje przerwanie biegu przedawnienia.</p> <p>Rozwiązanie to jest wysoce problematyczne. Przedawnienie służy bezpieczeństwu obrotu gospodarczego. Przedsiębiorca musi wraz z upływem czasu zyskiwać pewność, że nie grozi mu odpowiedzialność za zaniechane wcześniej działania. Nowelizacja pozbawia przedsiębiorców takiej pewności nie tylko wydłużając i tak już bardzo długi okres przedawnienia, ale także nie dając przedsiębiorcy żadnej kontroli nad terminem przedawnienia, skoro jego przerwanie powoduje także nieujawniona czynność dochodzeniowa.</p> <p>Proponowane zmiany:</p> <p>Zgłaszamy propozycję, aby - podobnie jak to jest np. w przepisie art. 87 Ustawy – w przepisie art. 93 ust. 1a wskazano, iż przerwanie biegu terminu przedawnienia następuje z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem.</p>	Uwaga co do zasady uwzględniona – zmiany w art. 93 ust. 1a-1d .

140.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	PGNiG	<p>[Terminy przedawnienia] <u>Propozycja:</u> Zmiana brzmienia art. 1 pkt 27 Projektu: 27) w art. 93 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: <i>„1a. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do danej praktyki ograniczającej konkurencję przerywa każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa Urzędu w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>wezwanie, o którym mowa w art. 50,</i> 2) <i>wydanie upoważnienia do kontroli, o której mowa w art. 105a,</i> 3) <i>wydanie przez sąd postanowienia ze zgodą na przeszukanie, o którym mowa w art. 105n ust. 4,</i> 4) <i>wydanie postanowienia o wszczęciu postępowania antymonopolowego.</i> <p><i>1b. Bieg przedawnienia uznaje się za przerwany w dniu, w którym co najmniej jednemu z przedsiębiorców bądź związkowi przedsiębiorców, którzy mieli dopuścić się danej praktyki ograniczającej konkurencję, doręczone zostało zawiadomienie o dokonaniu jednej z czynności wymienionych w ust. 1a.</i></p> <p>Uzasadnienie: Doprecyzowanie sposobu przerywania biegu przedawnienia praktyk ograniczających konkurencję, przewidziane art. 1 pkt 27 Projektu, mimo że nie wynika wprost z Dyrektywy ECN+, zasługuje na uwzględnienie z uwagi na cel tej dyrektywy, jakim jest harmonizacja przepisów krajowych z przepisami unijnymi. Wydaje się jednak niezbędne dalsze doprecyzowanie, wskazujące na wymogi, jakie musi spełnić „czynność dochodzeniowa” Prezesa Urzędu, aby mogła ona skutecznie przerwać bieg przedawnienia. Pojęcie „każdej czynności dochodzeniowej podjętej przez Prezesa Urzędu” wydaje się być mało precyzyjne, a brak odniesienia się do notyfikowania takiej czynności przedsiębiorcy, któremu może zostać zarzucone naruszenie, wydaje się nie znajdować oparcia również w przepisie art. 25 ust. 3 rozporządzenia 1/2003, do którego nawiązuje ten przepis. W skrajnym wypadku, obecne brzmienie projektowanego art. 93 ust. 1a Ustawy mogłoby oznaczać, że do przerywania biegu przedawnienia wystarczy wszczęcie postępowania wyjaśniającego z ogólnie opisanym przedmiotem (np. „dotyczącym działań przedsiębiorców na rynku X”), o którym przedsiębiorcy nie muszą w jakikolwiek sposób zostać powiadomieni bądź nawet sporządzenie notatki służbowej przez pracownika Urzędu. Takie sytuacje wydają się wychodzić poza cele Dyrektywy ECN+, a wręcz nie odpowiadać jej postanowieniom. Wartością przyświecającą bowiem ww. dyrektywie jest nie tylko usprawnienie możliwości egzekwowania prawa ochrony konkurencji w poszczególnych państwach członkowskich UE, ale również wprowadzenie większej pewności prawnej dla przedsiębiorców co do zasad, które obowiązują zarówno ich, jak i ich konkurentów.</p>	Uwaga co do zasady uwzględniona – opracowano nowe brzmienie art. 93 ust. 1a-1d. Co do pkt 4 zaproponowanego brzmienia – nie jest konieczne wprowadzenie tego punktu z brzmienia art. 93 ust. 1 wynika, że wszczęcie postępowania antymonopolowego będzie przerywało bieg terminu, o którym mowa w tym przepisie.
------	---	-------	---	--

141.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	Pracodawcy RP	<p>[Terminy przedawnienia] Ustawa wprowadza nowe rozwiązania z zakresie przerwania biegu przedawnienia. Mogą one rodzić wątpliwości w kontekście i tak bardzo długiego okresu, jaki musi upłynąć od zaniechania praktyki do czasu przedawnienia możliwości jej ścigania przez Prezesa UOKIK. Jest to aktualnie aż 5 lat, co z perspektywy obrotu gospodarczego stanowi bardzo długi okres. Nowelizacja przewiduje, iż każda czynność dochodzeniowa dokonana przez Prezesa Urzędu spowoduje przerwanie biegu przedawnienia. Rozwiązanie to jest wysoce problematyczne. Przedawnienie służy bezpieczeństwu obrotu gospodarczego. Przedsiębiorca musi wraz z upływem czasu zyskiwać pewność, że nie grozi mu odpowiedzialność za zaniechane wcześniej działania. Nowelizacja pozbawia przedsiębiorców takiej pewności nie tylko wydłużając i tak już bardzo długi okres przedawnienia, ale także nie dając przedsiębiorcy żadnej kontroli nad terminem przedawnienia, skoro jego przerwanie powoduje także nieujawniona czynność dochodzeniowa. Zwracamy uwagę na potencjalną patologiczność takiego rozwiązania, którą można porównać ze stosowanym przez aparat skarbowy wszczynaniem postępowania tuż przed upływem przedawnienia, stosowanym nagminnie w sytuacjach, gdy wobec podatnika nie ma żadnych zarzutów, ani podstaw do ich postawienia. Proponowane zmiany: <i>Zgłaszamy propozycję, aby - podobnie jak to jest np. w przepisie art. 87 Ustawy, w przepisie art. 93 ust. 1a wskazano, iż przerwanie biegu terminu przedawnienia następuje z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem.</i></p>	Uwaga co do zasady uwzględniona – zmiany w art. 93 ust. 1a-1d
142.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	PIOIRO	<p>[Terminy przedawnienia] Projekt wprowadza nowe rozwiązania w zakresie przerwania biegu przedawnienia, stanowiąc, że bieg terminu przedawnienia przerywa każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa UOKIK w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję. Proponowane rozwiązanie wprowadza niepewność prawną po stronie przedsiębiorców. „Czynność dochodzeniowa” to pojęcie bardzo szerokie, mogące oznaczać szereg najróżniejszych czynności, w tym takie, o których przedsiębiorca nawet nie ma wiedzy. Z pewnością nie będzie to służyć bezpieczeństwu obrotu gospodarczego. Może to także rodzić pokusę po stronie Urzędu do podejmowania nie do końca przemyślanych czy zasadnych działań (czynności) – które w przeciwnym wypadku nie byłyby podjęte – tylko po to, by niejako zapewnić sobie wydłużenie czasu na ściganie potencjalnych praktyk. Postulujemy, by przerwanie biegu terminu przedawnienia następowało z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem (tak jak to zostało przewidziane w innych przepisach Projektu).</p>	Przepis zostanie zmieniony. Doprecyzowany zostanie katalog czynności dochodzeniowych które zawieszają bieg przedawnienia a nie przerywają. W zakresie notyfikacji pierwszej czynności dochodzeniowej – uwaga co do zasady uwzględniona poprzez dodanie proponowanych art.93 ust. 1b-1d ustawy

143.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	PZPFK	<p>Projekt wprowadza nowe rozwiązania w zakresie przerywania biegu przedawnienia, stanowiąc, że bieg terminu przedawnienia przerywa każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa UOKiK w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję.</p> <p>Proponowane rozwiązanie wprowadza niepewność prawną po stronie przedsiębiorców. „Czynność dochodzeniowa” to pojęcie bardzo szerokie, mogące oznaczać szereg najróżniejszych czynności, w tym takie, o których przedsiębiorca nawet nie ma wiedzy. Z pewnością nie będzie to służyć bezpieczeństwu obrotu gospodarczego.</p> <p>Może to także rodzić pokusę po stronie Urzędu do podejmowania nie do końca przemysłanych czy zasadnych działań (czynności) – które w przeciwnym wypadku nie byłyby podjęte – tylko po to, by niejako zapewnić sobie wydłużenie czasu na ściganie potencjalnych praktyk.</p> <p>Postulujemy, by przerywanie biegu terminu przedawnienia następowało z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem (tak jak to zostało przewidziane w innych przepisach Projektu).</p>	Przepis zostanie zmieniony. Doprecyzowany zostanie katalog czynności dochodzeniowych które zawieszają bieg przedawnienia a nie przerywają. W zakresie notyfikacji pierwszej czynności dochodzeniowej – uwaga co do zasady uwzględniona poprzez dodanie proponowanych art.93 ust. 1b-1d ustawy
144.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelektualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>[Terminy przedawnienia]</p> <p>Proponuje się rezygnację z art. 93 ust. 1a u.o.k.k. Wprowadzenie tej regulacji może prowadzić do podejmowania przez Prezesa Urzędu pozornych czynności, których głównym celem będzie przerywanie biegu terminu przedawnienia. Skutki analogicznego postępowania można zaobserwować na przykładzie działań podejmowanych przez organy podatkowe. Artykuł 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej stwierdza, że w przypadku zobowiązań podatkowych bieg terminu przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu z dniem wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym podatnik został zawiadomiony, jeżeli podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia wiąże się z niewykonaniem tego zobowiązania. Praktyka stosowania tego przepisu pokazała, że instytucja zawieszenia biegu terminu przedawnienia jest wielokrotnie wykorzystywana instrumentalnie, tj. postępowanie karnoskarbowe jest wszczynane wyłącznie w celu zawieszenia biegu przedawnienia, co jest przedmiotem krytyki. Wprowadzenie art. 93 ust. 1a u.o.k.k wiąże się z analogicznym ryzykiem i może godzić w zasadę pewności prawa, której gwarancji służy instytucja przedawnienia. Brak przejrzystych zasad upływu terminu przedawnienia stwarza niepewność co do sytuacji prawnej przedsiębiorców.</p>	Uwaga nieuwzględniona – w opinii UOKiK zasadne jest wprowadzenie regulacji ujednolicającej terminy przedawnienia z przepisami europejskimi. Przepis zostanie doprecyzowany, w szczególności wskazany zostanie katalog czynności dochodzeniowych które zawieszają bieg przedawnienia (a nie przerywają jak w dotychczasowym brzmieniu projektu).

145.	art. 93 ust. 1a	PIPC (Polska Izba Przemysłu Chemicznego)	<p>Przerwanie biegu przedawnienia</p> <p>Projekt wprowadza nowe rozwiązania w zakresie przerwania biegu przedawnienia, stanowiąc, że bieg terminu przedawnienia przerywa każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa UOKiK w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję. Proponowane rozwiązanie wprowadza niepewność prawną po stronie przedsiębiorców. „Czynność dochodzeniowa” to pojęcie bardzo szerokie, mogące oznaczać szereg najróżniejszych czynności, w tym takie, o których przedsiębiorca nawet nie ma wiedzy. Z pewnością nie będzie to służyć bezpieczeństwu obrotu gospodarczego. Może to także rodzić pokusę po stronie Urzędu do podejmowania nie do końca przemyślanych czy zasadnych działań (czynności) – które w przeciwnym wypadku nie byłyby podjęte – tylko po to, by niejako zapewnić sobie wydłużenie czasu na ściganie potencjalnych praktyk.</p> <p>Postulujemy, by przerwanie biegu terminu przedawnienia następowało z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem (tak jak to zostało przewidziane w innych przepisach Projektu).</p>	<p>Przepis zostanie zmieniony.</p> <p>Doprecyzowany zostanie katalog czynności dochodzeniowych które zawieszają bieg przedawnienia a nie przerywają.</p> <p>W zakresie notyfikacji pierwszej czynności dochodzeniowej – uwaga co do zasady uwzględniona poprzez dodanie proponowanych art.93 ust. 1b-1d ustawy</p>
146.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	Konfederacja Lewiatan	<p>Ze względu na wagę terminu przedawnienia, konieczne jest określenie jasnego finalnego terminu, po którym nie istnieje ryzyko stwierdzenia ewentualnych naruszeń. Określenie, iż „każda czynność dochodzeniowa” przerywa bieg terminu przedawnienia utrudni, a nawet uniemożliwi przedsiębiorcom weryfikację czy w odniesieniu do ich działalności występuje ryzyko nałożenia kary. Nie każda czynność dochodzeniowa jest komunikowana przedsiębiorcom.</p> <p>Co więcej, przepisy nie wyznaczają jasnych maksymalnych terminów przeprowadzenia takich czynności. Tym samym wszczęcie samego postępowania wyjaśniającego przerwie bieg przedawnienia na bliżej nieokreślony okres (przykładowo takie postępowania są często wszczynane przez UOKiK bez ich formalnego zakończenia), co narusza podstawową zasadę, iż wszystkie naruszenia ulegają przedawnieniu, a okres 5 letniego przedawnienia stanie się przepisem pustym.</p> <p>Z powyższych względów proponuje się wykreślić proponowany przepis z nowelizacji lub określić maksymalny łączny czas czynności dochodzeniowych, po upływie którego przewinienie ulega przedawnieniu.</p>	<p>Wprowadzana regulacja wzorowana jest na regulacjach unijnych (rozporządzenie 1/2003). Podjęcie czynności wobec jednego podmiotu będzie zawieszało bieg terminu przedawnienia wobec wszystkich podmiotów, które mogą być stronami postępowania.</p> <p>Nie jest możliwe określenie w uokik maksymalnego łącznego czasu czynności dochodzeniowych.</p> <p>Wprowadzenie takiej zmiany miałoby skutek ograniczający dla działań dochodzeniowych podejmowanych przez Prezesa UOKiK w celu wykrycia naruszeń zakazu praktyk ograniczających konkurencję.</p>

147.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jacy zmiany do art. 93 ustawy	PIH	<p>[Terminy przedawnienia]</p> <p>Zgodnie z projektowanym art. 93 ust. 1a Ustawy bieg terminu, po którego upływie nie wszczyna się postępowania w sprawie praktyk ograniczających konkurencję przerywa każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa Urzędu w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję.</p> <p>Przepis ten rodzi poważne wątpliwości z punktu widzenia:</p> <p>(1) jego nadmiernego, nieproporcjonalnego charakteru, jako przepisu wykraczającego poza zakres wyznaczony przez regulację Dyrektywy ECN+ - bowiem wprawdzie w Dyrektywie ECN+ mowa o skutkach podjęcia czynności dochodzeniowych dla biegu terminu przedawnienia, jednak wyłącznie w odniesieniu do czynności podejmowanych przez Komisję Europejską lub właściwe organy ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii (art. 29 ust. 1 Dyrektywy ECN+). Celem art. 29 ust. 1 Dyrektywy ECN+ jest zabezpieczenie możliwości przeprowadzenia czynności przez ww. organy i Komisję przed upływem terminu przedawnienia na gruncie prawa krajowego. Jak wynika z motywu 70. Preambuły: „w celu zapewnienia skutecznego egzekwowania postanowień art. 101 i 102 TFUE przez krajowe organy ochrony konkurencji [...] w systemie uprawnień równoległych bieg krajowych terminów przedawnienia należy zawiesić lub przerwać na czas trwania postępowania przed krajowymi organami ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego lub przed Komisją”. Jednocześnie, zgodnie z art. 29 ust. 1 in fine Dyrektywy ECN+, „czas trwania takiego zawieszenia lub przerwania jest bez uszczerbku dla bezwzględnych terminów przedawnienia przewidzianych w prawie krajowym”. W celu implementacji Dyrektywy ECN+ polski ustawodawca nie ma więc obowiązku ustanawiania tego typu jednorodnie krajowych (tj. dotyczących czynności polskiego organu ochrony konkurencji) barier dla biegu terminu przedawnienia. Projektowany art. 93 ust. 1a Ustawy sprawia wrażenie więc „kalki” konstrukcji, którą w Dyrektywie ECN+ wprowadzono dla zupełnie innych celów;</p> <p>(2) wymogu dostatecznej określoności przepisów prawa – ze względu na posłużenie się nieostrym pojęciem „czynności dochodzeniowej”, której wystąpienie powoduje przerwę w biegu terminu przedawnienia wszczęcia postępowania w sprawie praktyk ograniczających konkurencję.</p> <p>Zasada określoności przepisów prawa wymaga stanowienia norm jasnych, zrozumiałych dla adresatów i pozwalających jednoznacznie ustalić ich treść. Zasada ta nie wyklucza możliwości posługiwania się zwrotami niedookreślonymi – ale jedynie pod warunkiem, że desygnaty tych zwrotów da się ustalić. Jednocześnie znaczenie tych zwrotów nie może być ustalane arbitralnie, dlatego posługiwanie się takim pojęciem w ustawie wymaga „szczególnych gwarancji proceduralnych, zapewniających przejrzystość i ocenność praktyki wypełniania nieostrego zwrotu konkretną treścią przez organ stosujący prawo” (tutaj: Prezesa Urzędu). W projektowanym art. 93 ust. 1a nie zawarto takich gwarancji, co rodzi ryzyko rozbieżności w interpretacji ww. pojęcia (w tym przyjmowania jego interpretacji rozszerzającej) oraz skutków, jakie interpretacja ta wywołuje z perspektywy biegu terminu przedawnienia.</p> <p>(3) zasady pewności prawa i zaufania obywatela do państwa – ze względu na niejasność przesłanek działania organów państwowych (tutaj: Prezesa Urzędu) i niemożliwość</p>	<p>Ad. 1. – proponowane rozwiązania są zgodne z kierunkiem orzecznictwa TSUE (wyrok w sprawie C-308/19)</p> <p>Ad 2. - Przepis zostanie zmieniony. Doprecyzowany zostanie katalog czynności dochodzeniowych które zawieszają bieg przedawnienia a nie przerywają.</p> <p>Ad. 3. – proponowana w nowym brzmieniu projektu zmiana wprowadza zawieszenie biegu terminu przedawnienia w związku z podjęciem działań w ramach postępowań wyjaśniających i ma na celu zapobieżenie sytuacjom w których Prezes UOKiK nie może skutecznie wypełniać swoich zadań w zakresie ochrony konkurencji z powodu upływu terminu przedawnienia w związku z tym, że skutek przedłużania się postępowania wyjaśniającego w razie wystąpienia okoliczności nie z winy Prezesa upłynął termin wskazany w art. 93 ust. 1.</p>
------	---	-----	---	---

			<p>przewidzenia konsekwencji prawnych wystąpienia określonego stanu faktycznego (tj. podjęcia przez Prezesa Urzędu danej czynności, która może być lub nie być przez organ kwalifikowana jako „czynność dochodzeniowa” przerywająca bieg przedawnienia).</p> <p>W projektowanym brzmieniu przepis ten umożliwia praktycznie nieograniczone odsuwanie w czasie momentu przedawnienia wszczęcia postępowania w sprawie praktyk ograniczających konkurencję (poprzez podejmowanie kolejnych, arbitralnie zdefiniowanych „czynności dochodzeniowych”), co negatywnie rzutuje na stabilność obrotu prawnego i może wywoływać po stronie przedsiębiorców uzasadnioną niepewność co do ich sytuacji prawnej. Tymczasem podstawową funkcją instytucji przedawnienia jest stabilizacja porządku prawnego. Jak podkreśla się w literaturze, wyłączenie skutku przedawnienia – a z takim de facto wyłączeniem możemy mieć do czynienia w razie wprowadzenia projektowanego ust. 1a – „stwarzałyby sytuację niepewności przez nieograniczony czas, zarówno przedsiębiorcom stosującym praktyki, podmiotom dotkniętym nimi, jak i innym uczestnikom rynku. Upływ czasu od daty zaniechania określonej praktyki sprawia, że zmiana stosunków gospodarczych ukształtowanych w tym okresie oraz w czasie, jaki byłby konieczny do rozstrzygnięcia sprawy, nie uzasadnia zastosowania instrumentów prawa antymonopolowego”.</p> <p>Wobec powyższego postulujemy uchylenie projektowanego art. 93 ust. 1a Ustawy.</p>	
148.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	FRP	<p>[Terminy przedawnienia]</p> <p>Projekt wprowadza nowe rozwiązania w zakresie przerwania biegu przedawnienia, stanowiąc, że bieg terminu przedawnienia przerywa każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa UOKiK w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję.</p> <p>Proponowane rozwiązanie wprowadza niepewność prawną po stronie przedsiębiorców. „Czynność dochodzeniowa” to pojęcie bardzo szerokie, mogące oznaczać szereg najróżniejszych czynności, w tym takie, o których przedsiębiorca nawet nie ma wiedzy. Z pewnością nie będzie to służyć bezpieczeństwu obrotu gospodarczego.</p> <p>Może to także rodzić pokusę po stronie Urzędu do podejmowania nie do końca przemyślanych czy zasadnych działań (czynności) – które w przeciwnym wypadku nie byłyby podjęte – tylko po to, by niejako zapewnić sobie wydłużenie czasu na ściganie potencjalnych praktyk.</p> <p>Postulujemy, by przerwanie biegu terminu przedawnienia następowało z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem (tak jak to zostało przewidziane w innych przepisach Projektu).</p>	<p>Przepis zostanie zmieniony.</p> <p>Doprecyzowany zostanie katalog czynności dochodzeniowych, które zawieszają bieg przedawnienia, a nie przerywają</p> <p>W zakresie notyfikacji pierwszej czynności dochodzeniowej – uwaga co do zasady uwzględniona poprzez dodanie proponowanych art.93 ust. 1b-1d ustawy</p>

149.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadzający zmiany do art. 93 ustawy	Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego (POPiHN)	<p>[Terminy przedawnienia] Projekt wprowadza nowe rozwiązania w zakresie przerywania biegu przedawnienia, stanowiąc, że bieg terminu przedawnienia przerywa każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa UOKiK w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję. Proponowane rozwiązanie wprowadza niepewność prawną po stronie przedsiębiorców. „Czynność dochodzeniowa” to pojęcie bardzo szerokie, mogące oznaczać szereg najróżniejszych czynności, w tym takie, o których przedsiębiorca nawet nie ma wiedzy. Z pewnością nie będzie to służyć bezpieczeństwu obrotu gospodarczego. Może to także rodzić pokusę po stronie Urzędu do podejmowania nie do końca przemyślanych czy zasadnych działań (czynności) – które w przeciwnym wypadku nie byłyby podjęte – tylko po to, by niejako zapewnić sobie wydłużenie czasu na ściganie potencjalnych praktyk. Postulujemy, by przerywanie biegu terminu przedawnienia następowało z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem (tak jak to zostało przewidziane w innych przepisach Projektu). Ponadto zwracamy uwagę, że „Czynność dochodzeniowa” jest pojęciem nieznanym polskiemu prawu antymonopolowemu, zatem zasadnym wydaje się doprecyzowanie, jakie konkretnie czynności i w jakim ustawowym trybie podejmowane przez organ będą powodowały przerywanie biegu przedawnienia.</p>	Przepis zostanie zmieniony. Doprecyzowany zostanie katalog czynności dochodzeniowych które zawieszają bieg przedawnienia a nie przerywają. W zakresie notyfikacji pierwszej czynności dochodzeniowej – uwaga co do zasady uwzględniona poprzez dodanie proponowanych art.93 ust. 1b-1d ustawy
150.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadzający zmiany do art. 93 ustawy	Plastics Europe	<p>[Terminy przedawnienia] Projekt wprowadza nowe rozwiązania w zakresie przerywania biegu przedawnienia, stanowiąc, że bieg terminu przedawnienia przerywa każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa UOKiK w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję. Proponowane rozwiązanie wprowadza niepewność prawną po stronie przedsiębiorców. „Czynność dochodzeniowa” to pojęcie bardzo szerokie, mogące oznaczać szereg najróżniejszych czynności, w tym takie, o których przedsiębiorca nawet nie ma wiedzy. Z pewnością nie będzie to służyć bezpieczeństwu obrotu gospodarczego. Może to także rodzić pokusę po stronie Urzędu do podejmowania nie do końca przemyślanych czy zasadnych działań (czynności) – które w przeciwnym wypadku nie byłyby podjęte – tylko po to, by niejako zapewnić sobie wydłużenie czasu na ściganie potencjalnych praktyk. Postulujemy, by przerywanie biegu terminu przedawnienia następowało z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem (tak jak to zostało przewidziane w innych przepisach Projektu).</p>	Przepis zostanie zmieniony. Doprecyzowany zostanie katalog czynności dochodzeniowych, które zawieszają bieg przedawnienia a nie przerywają. W zakresie notyfikacji pierwszej czynności dochodzeniowej – uwaga co do zasady uwzględniona poprzez dodanie proponowanych art.93 ust. 1b-1d ustawy
151.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadzający zmiany do art. 93 ustawy	IGE	<p>[Terminy przedawnienia] Bieg terminu przedawnienia w proponowanym przepisie powinien być przerywany nie przez każdą czynność dochodzeniową podjętą przez Prezesa UOKiK w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję, lecz dopiero z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego prowadzonym postępowaniem. Dopiero takie brzmienie przepisu będzie zgodne z art. 29 Dyrektywy i spójne z proponowanymi zmianami dot. zawieszania biegu terminu przedawnienia w przypadku postępowań prowadzonych przez Komisję Europejską (art. 1 pkt 23 oraz 24 Projektu).</p>	Uwaga uwzględniona

152.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	Stowarzyszenie Papierników Polskich	<p>[Przerwanie biegu przedawnienia] Projekt wprowadza nowe rozwiązania w zakresie przerwania biegu przedawnienia, stanowiąc, że bieg terminu przedawnienia przerywa każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa UOKiK w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję. Proponowane rozwiązanie wprowadza niepewność prawną po stronie przedsiębiorców. „Czynność dochodzeniowa” to pojęcie bardzo szerokie, mogące oznaczać szereg najróżniejszych czynności, w tym takie, o których przedsiębiorca nawet nie ma wiedzy. Z pewnością nie będzie to służyć bezpieczeństwu obrotu gospodarczego. Może to także rodzić pokusę po stronie Urzędu do podejmowania nie do końca przemyślanych czy zasadnych działań (czynności) – które w przeciwnym wypadku nie byłyby podjęte – tylko po to, by niejako zapewnić sobie wydłużenie czasu na ściganie potencjalnych praktyk.</p> <p>Postulujemy, by przerwanie biegu terminu przedawnienia następowało z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem (tak jak to zostało przewidziane w innych przepisach Projektu).</p>	Przepis zostanie zmieniony. Doprecyzowany zostanie katalog czynności dochodzeniowych które zawieszają bieg przedawnienia, a nie przerywają.
153.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	Imperial Tobacco Polska S.A.	<p>[Przerwanie biegu przedawnienia] Projekt wprowadza nowe rozwiązania z zakresie przerwania biegu przedawnienia, umożliwiające de facto UOKiK przedłużanie i tak już długiego okresu przedawnienia poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności dochodzeniowej. Sprawia to, że zapis jest bardzo kontrowersyjny i w istocie sprzeczny z ideą instytucji przedawnienia. Ma ono bowiem w założeniu służyć bezpieczeństwu obrotu gospodarczego, spowodować, że po upływie ustalonego okresu czasu przedsiębiorca nie musi obawiać się sankcji za naruszenia. Nowelizacja powoduje, że zamiast pewności będzie niepewność, bo urząd będzie mógł każdą czynnością taki okres przedawnienia przedłużyć w nieskończoność. Na dodatek przedsiębiorca nawet nie będzie świadom przedłużenia, bo o czynności nie zostanie powiadomiony. Proponujemy zatem usunięcie tego zapisu z projektu.</p>	Uwaga nieuwzględniona Proponowana zmiana wprowadza zawieszenie biegu terminu przedawnienia w związku z podjęciem działań w ramach postępowań wyjaśniających i ma na celu zapobieżenie sytuacjom w których Prezes UOKiK nie może skutecznie wypełniać swoich zadań w zakresie ochrony konkurencji z powodu upływu terminu przedawnienia w związku z tym, że skutek przedłużania się postępowania wyjaśniającego w razie wystąpienia okoliczności nie z winy Prezesa upłynął termin wskazany w art. 93 ust. 1.

154.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu	Przepis dotyczy przerwania biegu terminu przedawnienia wszczęcia postępowania w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, o którym mowa w art. 93 ust. 1 ustawy. Zgodnie z projektowanym art. 93 ust. 1a Ustawy, przerwanie biegu terminu przedawnienia ma nastąpić przez każdą czynność dochodzeniową podjętą przez Prezesa UOKiK w sprawie praktyki ograniczającej konkurencję. Wydaje się to rozwiązaniem zbyt daleko idącym i tworzącym pokusę do celowego podejmowania nieznacznych nawet czynności niedążących do załatwienia sprawy - jedynie w celu przerwania biegu przedawnienia. FOEEiG postuluje aby wprowadzić zamknięty i wąski katalog czynności, których podjęcie przez Prezesa UOKiK prowadziłoby do zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Projektowane rozwiązanie wprowadza w tym zakresie niepewność prawną po stronie przedsiębiorców, ponieważ „czynność dochodzeniowa” to pojęcie bardzo szerokie, mogące oznaczać szereg najróżniejszych czynności, w tym takie, o których przedsiębiorca nawet nie ma wiedzy, czy też tak ich nie kwalifikuje.	Uwaga co do zasady uwzględniona – będzie katalog czynności dochodzeniowych, proponowany art. 93 ust. 1a-1d zasadniczo realizuje postulaty przedstawione w uwadze
155.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 93 ustawy	ZBP	W Projekcie przewidziano zmianę zasad możliwości wszczęcia postępowania z uwagi na upływ terminu (przedawnienie). Obecnie, zgodnie z art. 93 ust. 1 ustawy nie wszczyna się postępowania w sprawie praktyk ograniczających konkurencję, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynęło 5 lat. Natomiast zgodnie z Projektem, bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, ma przerywać każda czynność dochodzeniowa podjęta przez Prezesa UOKiK w sprawie danej praktyki ograniczającej konkurencję. Projektowaną zmianę należy ocenić negatywnie - użycie ogólnego sformułowania „każda czynność dochodzeniowa” może w przyszłości rodzić wątpliwości interpretacyjne, a ponadto, uchwalenie zaproponowanego przepisu w praktyce może oznaczać, że UOKiK będzie karać za praktyki, których stosowania zaprzestano wiele lat temu.	Uwaga uwzględniona – będzie katalog czynności dochodzeniowych
156.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 105b ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelektualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	[przeszukanie – pieczętowanie pomieszczeń] W projektowanym art. 105b ust. 1 pkt 7 zd. 1 u.o.k.k. należałoby określić ramy czasowe opieczętowania lokali, pomieszczeń lub przedmiotów analogicznie do art. 6 ust. 1 lit. d dyrektywy 2019/1. Proponowane brzmienie: „do opieczętowania wszelkich lokali, pomieszczeń lub przedmiotów <u>na czas</u> i w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli”.	W ocenie projektodawcy obecne brzmienie obejmuje zarówno zakres przedmiotowy i czasowy.

157.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 105b ustawy	BCC	<p>[przeszukanie – pieczętowanie pomieszczeń]</p> <p>Bardzo daleko, wydaje się, że zbyt daleko idące uprawnienie przewiduje projektowany art. 105b ust. 1 pkt 7 uokik, który pozwala kontrolującemu, w celu uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie, na opieczętowanie wszelkich lokali, pomieszczeń lub przedmiotów w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli, przy wyłączeniu gwarancyjnego art. 105g uokik.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Uprawnienie do pieczętowania wynika z art. 6 ust. 1 lit. d Dyrektywy. Art. 105g reguluje inną instytucję – zajęcie. W przypadku naruszenia praw przeszukiwanego w związku z czynnością opieczętowania będzie przysługiwać mu ochrona prawna. (zażalenie z art. 105p)</p>
158.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 105b ustawy	Konfederacja Lewiatan	<p>1. Zgodnie z uzasadnieniem Projektu: „Ponadto, aby zapewnić zgodność z art. 6 ust. 1 lit. c Dyrektywy zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być kontynuowane w Centrali lub Delegaturze Urzędu, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli (art. 105b ust. 1b)” jednakże treść projektowanego art. 105 ust. 1b odbiega od treści wskazanego art. 6 ust. 1 lit. c Dyrektywy swoim zakresem, prowadząc do niezgodności.</p> <p>2. W zakresie ust. 4 postuluje się aby prawo utrwalenia przebiegu kontroli w formie rejestracji audio/ video przyznać również podmiotowi kontrolowanemu na jego wniosek.</p> <p>3. Ponadto projektowany art. 105b ust. 1 pkt 7 Ustawy, dotyczący opieczętowania lokali, pomieszczeń lub przedmiotów zawiera fragment: „Art. 105g nie stosuje się”. Jeżeli (a trudno znaleźć inny sens) fragment ten ma oznaczać, że na czynność tę nie można wnieść zażalenia, to projektowany przepis daje organowi ochrony konkurencji możliwość sparaliżowania działalności kontrolowanego przedsiębiorstwa poprzez opieczętowanie aktywów niezbędnych do jej prowadzenia. Zabieg ten nie podlegałby kontroli sądowej i mógłby być stosowany jako dodatkowy środek przymusu, w istocie – wymuszenia na przedsiębiorcy określonego zachowania.</p>	<p>Ad. 1. Uwaga nieuwzględniona – W opinii projektodawcy, Dyrektywa w tym zakresie wprowadza pewne niezbędne minimum.</p> <p>Ad. 2. Uwaga niezasadna. Art. 105b dotyczy uprawnień kontrolujących w toku kontroli. .</p> <p>Ad. 3. Uwaga nieuwzględniona – opieczętowanie jest elementem zabezpieczenia, które jest już obecnie uregulowane w ustawie w art. 105f i w zakresie którego ustawa wprost wyłącza zastosowanie instytucji zajęcia (patrz art. 105g ust. 4). W przypadku naruszenia praw przeszukiwanego w związku z czynnością opieczętowania będzie przysługiwać mu ochrona prawna (zażalenie z art. 105p).</p>

159.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 105b ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelektualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	Proponuje się rezygnację ze zmiany art. 105b ust. 4 u.o.k.k. i pozostawienie tego przepisu w dotychczasowym brzmieniu, tj. dopuszczenie utrwalania kontroli lub poszczególnych czynności w jej toku przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk jedynie w uzasadnionych przypadkach. Implementacja dyrektywy 2019/1 nie wymaga zmiany tego przepisu.	Uwaga nieuzasadniona - uprawnienie do rejestrowania czynności kontrolnych wynika z art. 6 ust. 1 lit. e Dyrektywy.
160.	art. 1 pkt 27 projektu ustawy wprowadza jący zmiany do art. 105ca ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelektualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	Przepis art. 105ca ust. 2 zd. 2 u.o.k.k. ogranicza się wyłącznie do określenia zakresu pomocy udzielanej przez Policję. Jako że pomoc w kontroli może być udzielana nie tylko przez Policję, ale i inny organ kontroli państwowej, wskazanym byłoby kompleksowe uregulowanie tej kwestii. Ponadto proponowane ramy pomocy są zbyt szerokie i w zakresie, w jakim przewidują pomoc w pozyskiwaniu lub zabezpieczeniu materiału dowodowego, są nie do pogodzenia z istotą kontroli. Zauważyć należy, że pomoc Policji (a ściślej – komendanta Policji) przy przeprowadzeniu kontroli przewidziana została także w ustawie z 08.03.2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Zgodnie z art. 13k ust. 6 tej ustawy pomoc udzielana przez komendanta Policji, o którym mowa w ust. 1, polega na umożliwieniu przeprowadzenia kontroli, w szczególności przez zapewnienie porządku w miejscu jej przeprowadzania oraz osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w miejscu jej przeprowadzania, a także ustalenie tożsamości osób. Warto byłoby uregulować kwestię pomocy Policji lub innego organu kontroli państwowej w u.o.k.k. w analogiczny sposób. Proponowane brzmienie art. 105ca ust. 2 zd. 2 u.o.k.k.: „Pomoc udzielana przez Policję <u>lub inny organ kontroli państwowej, o którym mowa w ust. 1, w granicach uprawnień określonych przepisami odrębnymi, dotyczy</u> polega na umożliwieniu przeprowadzenia kontroli, w szczególności przez <u>pozyskiwania lub zabezpieczania materiału dowodowego oraz zapewnienia</u> zapewnienie porządku w miejscu przeprowadzania kontroli <u>oraz</u> , osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w miejscu <u>jej</u> przeprowadzania <u>kontroli</u> , a także <u>ustalenia</u> <u>ustalenie</u> tożsamości osób”.	Uwaga nieuwzględniona – Zakres kompetencji będzie wynikał z kompetencji tego organu i regulujących jego działanie aktów prawnych i pragmatyk służbowych. Szerszy zakres pomocy Policji jest uwarunkowany specyfiką postępowań antymonopolowych (w szczególności tajny charakter praktyk i problemy z pozyskiwaniem materiału dowodowego). Odnosnie do zakresu pomocy Policji w kontroli i przeszukaniu proponowane przepisy zostaną zmienione w wyniku uwag zgłoszonych w toku uzgodnień przez MSWiA.

161.	art. 105d u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Żądanie informacji i wolność od samooskarżenia]</p> <p>Jak szczegółowo wskazano w Uzasadnieniu Projektu w części dotyczącej planowanej zmiany art. 50 u.o.k.k., prawidłowa implementacja Dyrektywy ECN+ wymaga od polskiego ustawodawcy wprowadzenia ustawowego zagwarantowania wolności od samooskarżenia się przynajmniej w zakresie unijnym (zgodnie z regułą Orkem). W celu zapewnienia pełnej ochrony prawa do obrony, wolność ta powinna być zagwarantowana nie tylko w związku z żądaniem przez Prezesa Urzędu przekazania informacji i dokumentów, ale również w kontekście składania ustnych wyjaśnień podczas kontroli i przeszukania.</p> <p>Możliwość przeprowadzenia kontroli i przeszukania stanowi uprawnienie dochodzeniowe organu ochrony konkurencji, które najbardziej ingeruje w sferę działalności i praw przedsiębiorców. A im dalej sięga ingerencja, tym silniejsze powinny być środki prawnej ochrony przedsiębiorców, w myśl utrwalonego orzecznictwa ETPC, zgodnie z którym im dalej sięga ingerencja, tym bardziej precyzyjne powinny być przepisy określające (ograniczające) uprawnienia władzy.</p> <p>Ponadto, mając na względzie zasadę równości, wolność od samooskarżenia powinna być również zagwarantowana w kontekście kar pieniężnych, które mogą zostać nałożone na osoby zarządzające w zw. ze stosowaniem niedozwolonych postanowień wzorców umów i praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (art. 106b u.o.k.k.).</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów:</p> <p>1. Kontrolowany, osoba przez niego upoważniona, posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, są obowiązani do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) udzielenia żądanych informacji; 2) umożliwienia wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu; 3) udostępnienia i wydania materiałów, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, lub innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie; 4) umożliwienia dostępu do informatycznych nośników danych, urządzeń lub systemów informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, w zakresie informacji zgromadzonych na tych nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, w tym do korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną. <p>2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą odmówić udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli tylko wtedy, gdy naraziłoby to kontrolowanego, je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną lub odpowiedzialność wynikającą z ustawy. Prawo odmowy udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</p> <p>3. Odpowiedzi na pytania udzielone przez osoby, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wykorzystane na potrzeby nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1, 2, 3</p>	Por. odniesienie się do uwag do art. 50.
------	--------------------	---	---	--

		<p>oraz 4 i art. 106a, na kontrolowanego, tę osobę lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</p>	
--	--	--	--

162.	art. 1 pkt 33 zmieniający art. 105n ustawy	CARS	[przeszukanie] W art. 105n uokik wprowadzić należy jako zasadę obowiązek uzasadniania sądowego postanowienia o przeszukaniu w każdej sytuacji, a nie tylko w sytuacji oddalenia przez SOKiK wniosku Prezesa UOKiK. Uzasadnienia orzeczeń pełnią w demokratycznym państwie prawnym istotną funkcję i przyczyniają się do tego, że organy państwa działają w granicach prawa. Potrzeba uzasadnienia postanowienia efektywniejszą uczyni sądową kontrolę nad przeszukaniami Prezesa UOKiK.	W projekcie przewidziano rozwiązanie zgodnie z którym w przypadku postanowienia o zgodzie na przeszukanie (które doręczać ma Prezes UOKiK), sąd będzie sporządzał uzasadnienie na wniosek strony. Przyjęto, że takie rozwiązanie pozostaje spójne z wyrokiem TK wskazującym na możliwość zaskarżenia zgody na przeszukanie, a zarazem pozwole przeszukiwanemu na jednoznaczne zidentyfikowanie zakresu swoich obowiązków w toku przeszukania (sentencja postanowienia). Należy zwrócić uwagę, że istotą wyroku TK jest zagwarantowanie ścieżki odwoławczej – ta zostaje zagwarantowana, ponieważ przeszukiwany może zwrócić się do sądu o uzasadnienie postanowienia o wyrażeniu zgody na przeszukanie i może zaskarżyć to postanowienie. Należy przy tym zwrócić uwagę, że w praktyce polskiego prawa konkurencji postanowienia w sprawie wyrażenia zgody na przeszukanie (tj. ich sentencje) odznaczają się dużym stopniem szczegółowości. W już do tej pory funkcjonujących ramach prawnych sposób konstrukcji tych postanowień pozwalał przeszukiwanemu na prawidłowe rozpoznanie zakresu swoich obowiązków w toku przeszukania. Postanowienia wydawane przez sądy w szczególności wskazywały (i nadal będą wskazywać) m.in. na: produkty, których dotyczy przeszukanie, podejrzewane zachowanie (np. ustalanie cen), a także możliwe
------	--	-------------	---	---

				<p>naruszenie, którego dotyczy przeszukanie (np. naruszenie art. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej). Uzasadnienie postanowienia służy natomiast nie ustaleniu zakresu obowiązków przeszukiwanego, mającego sprzyjać przeprowadzeniu przeszukania (uzasadnienie nie zawiera „interpretacji” ani „uzupełnienia” sentencji postanowienia), ale motywy, którymi kierował się sąd. Znajomość tych motywów stanowi element służący zaskarżeniu postanowienia, co stanowi jednak odrębną procedurą niż samo prowadzenie przeszukania.</p>
163.	art. 1 pkt 33 zmieniający art. 105n ustawy	Konfederacja Lewiatan	Niezrozumiałe jest wydłużenie terminu na orzeczenie przez SOKiK w przedmiocie uwzględnienia /oddalenia zażalenia w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2019 r. sygn. (P19/17).	Uwaga nieuwzględniona - W ocenie projektodawcy będzie to korzystne dla sądu rozpatrującego wniosek o zgodę na przeszukanie.

164.	art. 105n i 105na u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Zmiany wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 stycznia 2019 r. sygn. P 19/17]</p> <p>I. Uzasadnienie postanowienia SOKiK</p> <p>Spośród wszystkich kompetencji dochodzeniowych przyznanych Prezesowi Urzędu w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów przeszukanie jest instytucją najbardziej ingerującą w wolności zagwarantowane w Konstytucji i EKPC, tj. wolność działalności gospodarczej (art. 22 Konstytucji), prawo do prywatności (art. 47 i 49 Konstytucji, art. 8 ust. 1 EKPC) oraz prawo własności (art. 21 ust. 1 Konstytucji, Art. 1 Protokołu dodatkowego do EKPC). W konsekwencji, korzystanie z tego instrumentu powinno mieć miejsce w szczególnie uzasadnionych okolicznościach z poszanowaniem zasady proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji). Na okoliczności te zwrócił uwagę Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 16 stycznia 2019 r. P 19/17, wskazując, że „[b]rak możliwości wniesienia zażalenia na analizowane postanowienie dotyczy pośrednio środka procesowego, który ze swej natury głęboko ingeruje w sferę praw przedsiębiorcy. Czynności podejmowane w trakcie przeszukania naruszają swobodę działalności gospodarczej oraz konstytucyjnie chronione prawo do prywatności i prawo własności w stopniu większym niż w przypadku standardowej kontroli prowadzonej na podstawie przepisów prawa przedsiębiorców przez organ administracji”.</p> <p>Prowadzenie przeszukań z naruszeniem zasady proporcjonalności może bowiem prowadzić do nadużyć w postaci tzw. „wypraw badawczych” (<i>fishing expeditions</i>), tj. sytuacji, gdy organ ochrony konkurencji, nie posiadając dostatecznie uzasadnionego podejrzenia naruszenia przepisów ustawy lub TFUE, przeprowadza przeszukanie w celu poszukiwania dowodów dotyczących bliżej nieokreślonego naruszenia. Problem „wypraw badawczych” jest realnym zagrożeniem dla przywołanych powyżej praw i wolności, na które zwracał uwagę nie tylko Trybunał Konstytucyjny w wyroku P 19/17 (nawiązując do ochrony „przed arbitralną ingerencją w sferę prywatnej działalności przedsiębiorcy i nieproporcjonalnością podejmowanych czynności”), ale również ETPC, sądy unijne oraz sądy innych państw członkowskich UE.</p> <p>Środkiem ochrony przeszukiwanego przed nadmierną ingerencją w jego konstytucyjne wolności jest sądowa kontrola nad przeszukaniem. Skuteczność tej kontroli zapewnia nie tylko samo powierzenie sądowi kompetencji do udzielania zgody na przeszukanie, czy przyznanie przeszukiwanemu uprawnienia do wniesienia środka zaskarżenia na to postanowienie (zgodnie z przywołanym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego). Z perspektywy ochrony konstytucyjnych praw i wolności konieczne jest również możliwie dokładne określenie przedmiotu przeszukania, które powinno być komunikowane przeszukiwanemu bez zbędnej zwłoki. Zapewnienie przeszukiwanemu rzetelnej informacji o przedmiocie przeszukania w momencie jego rozpoczęcia umożliwi nie tylko ochronę jego praw, ale również wyznacza zakres wyrażonego w art. 105d ust. 1 obowiązku aktywnej współpracy z Prezesem Urzędu w trakcie czynności przeszukania (w wyroku z 21 kwietnia 2016 r. III SK 23/15 Sąd Najwyższy wskazał, że współpraca z organem powinna mieć charakter aktywny). Na obowiązek współpracy z przeszukującymi wskazuje się również w orzecznictwie unijnym.</p>	<p>Odnosnie do procedury składania przez Prezesa UOKiK uzupełnionego wniosku w przypadku, o którym mowa w art. 105n ust. 6 i 7, wprowadzenie takiej procedury i rezygnacja ze środka odwoławczego w postaci zażalenia jest w ocenie projektodawcy niezbędna ze względu na konieczność zachowania faktu złożenia wniosku w poufności do czasu rozpoczęcia ewentualnego przeszukania. Mając na względzie, że wniesiony przez Prezesa Urzędu środek odwoławczy może okazać się skuteczny przedsiębiorca, którego dotyczy wniosek, nie powinien być informowany o jego złożeniu do momentu ostatecznego rozstrzygnięcia sądu w przedmiocie wniosku. W sytuacji uregulowania przewidującego w wypadku odmowy udzielenia zgody na przeszukanie zażalenie, przedsiębiorca podejrzewany o prowadzenie antykonkurencyjnych działań byłby informowany o złożeniu wniosku na etapie rozpatrywania środka odwoławczego, co udaremniałoby skuteczność ewentualnego przeszukania. W takiej sytuacji zniesiony byłby efekt zaskoczenia, konieczny dla skuteczności przedmiotowego środka dochodzeniowego. Jednocześnie, ze względu na fakt, że nowy wniosek, w wypadku jego uwzględnienia przez sąd, podlegać będzie zażaleniu w normalnym trybie, proponowane rozwiązanie pozostaje bez uszczerbku dla przysługującego przedsiębiorcy prawa do obrony.</p>
------	----------------------------	---	---	--

Na fundamentalne znaczenie uzasadnienia postanowienia o przeszukaniu z perspektywy ochrony konstytucyjnych praw i wolności zwracał uwagę Trybunał Konstytucyjny w wyroku P 19/17: „*Postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów nie zawiera uzasadnienia, podobnie jak postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, w toku którego najczęściej jest przeprowadzanie przeszukanie. Odpis wniosku Prezesa UOKiK o wydanie przez sąd zgody na przeprowadzenie przeszukania nie jest włączany do akt prowadzonego przezeń postępowania. Sąd rozpatrujący w postępowaniu odwoławczym decyzję stwierdzającą praktykę ograniczającą konkurencję nie ma więc wglądu w motyw i dowody, jakie kierowały Prezesem UOKiK, podobnie jak nie ma wglądu w motyw i tok rozumowania sądu ochrony konkurencji i konsumentów stanowiące podstawę wyrażonej zgody na przeszukanie*”. Stanowisko Trybunału Konstytucyjnego znajduje potwierdzenie w orzecznictwie strasburskim, w którym zwraca się uwagę, że zbyt szerokie określenie przedmiotu przeszukania może implikować daleko idącą arbitralność przy prowadzeniu czynności przez organowi przeszukującego⁶.

Zatem, bardzo poważne wątpliwości na gruncie Konstytucji oraz EKPC budzi model, w którym przeszukiwany otrzymuje postanowienie o wyrażeniu zgody na przeszukanie bez uzasadnienia. Wątpliwości tych nie zmniejsza możliwość zwrócenia się z wnioskiem o uzasadnienie przez przeszukiwanego. Zgodnie bowiem z zaproponowanym brzmieniem art. 105na ust. 4 zd. 2, przeszukiwany może zgłosić wniosek (żądanie) przeszukiwanego w terminie 7 dni od doręczenia postanowienia. Z zaproponowanego przez Autorów brzmienia art. 105na ust. 3 wynika bowiem, że doręczenie postanowienia następuje po jego okazaniu przez przeszukujących, a więc termin ten nie rozpoczyna biegu w chwili rozpoczęcia przeszukania (złożenie wniosku o doręczenie uzasadnienia przed rozpoczęciem tygodniowego terminu zostało uznane za niedopuszczalne w odniesieniu do wyroków – uchwała Sądu Najwyższego z 24 maja 2017 r. III CZP 18/17). Z kolei, zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 357 § 3 k.p.c., uzasadnienie sporządza się w terminie tygodnia od dnia wpływu do właściwego sądu wniosku o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem. Oznacza to, że w przypadku przyjęcia Projektu w zaproponowanym brzmieniu pomiędzy faktycznym rozpoczęciem czynności przeszukania a otrzymaniem przez przeszukiwanego uzasadnienia będą musiały nastąpić następujące zdarzenia:

- doręczenie postanowienia SOKiK – ze względu na brak szczególnych rozwiązań w tym zakresie następuje ono w trybie określonym w art. 131 § 1 k.p.c., tj. za pośrednictwem operatora pocztowego,
- upływ 7-dniowego terminu na złożenie wniosku o doręczenie uzasadnienia postanowienia,
- otrzymanie wniosku przeszukiwanego przez SOKiK – zgodnie z art. 165 § 2 k.p.c. wniosek ten – jako pismo procesowe – może również zostać złożony w polskiej placówce pocztowej (należy mieć na uwadze, że siedziba SOKiK znajduje się w Warszawie, podczas gdy przeszukanie może odbywać się w innej części Polski),

Odnosnie do kwestii wydłużenia terminu do rozpoznania wniosku przez sąd – uwaga niezasadna – nie widzimy potrzeby dalszego wydłużania terminu dla sądu.

Odnosnie do kwestii doręczania postanowienia sądu o zgodzie na przeszukanie oraz sporządzania uzasadnienia – uwaga częściowo uwzględniona. Proponuje się wprowadzenie rozwiązania zgodnie z którym to przeszukujący będą doręczać postanowienie sądu. Sąd sporządzać ma uzasadnienie postanowienia o zgodzie na przeszukanie na wniosek strony. Przyjęto, że takie rozwiązanie pozostaje spójne z wyrokiem TK wskazującym na możliwość zaskarżenia zgody na przeszukanie, a zarazem pozwole przeszukiwanemu na jednoznaczne zidentyfikowanie zakresu swoich obowiązków w toku przeszukania (sentencja postanowienia). Należy zwrócić uwagę, że istotą wyroku TK jest zagwarantowanie ścieżki odwoławczej – ta zostaje zagwarantowana, ponieważ przeszukiwany może zwrócić się do sądu o uzasadnienie postanowienia o wyrażeniu zgody na przeszukanie i może zaskarżyć to postanowienie. Należy przy tym zwrócić uwagę, że w praktyce polskiego prawa konkurencji postanowienia w sprawie wyrażenia zgody na przeszukanie (tj. ich sentencje) odznaczają się dużym stopniem szczegółowości. W już do tej pory funkcjonujących ramach

⁶ Wyrok ETPC z 28 kwietnia 2005 r. 41604/98, *Buck przeciwko Niemcom*; wyrok ETPC z 9 grudnia 2004 r. 41872/98, *Van Rossem przeciwko Belgii*.

- upływ tygodniowego terminu – liczonego od dnia wpływu wniosku (art. 357 § 3 k.p.c.) na sporządzenie uzasadnienia; termin ten ma charakter instrukcyjny, co oznacza, że jego przekroczenie przez sąd nie implikuje żadnych ujemnych skutków procesowych,
 - doręczenie uzasadnienia w trybie art. 131 § 1 k.p.c., tj. za pośrednictwem operatora pocztowego.
- Oznacza to, że nawet w przypadku natychmiastowego skorzystania przez przeszukiwanego z przysługujących mu uprawnień (złożenia wniosku o uzasadnienie w pierwszym dniu terminu bezpośrednio w SOKiK), faktyczny czas oczekiwania na uzasadnienie może wynieść co najmniej tydzień (czas na sporządzenie uzasadnienia przez SOKiK). Tymczasem, czas trwania przeszukań może być bardzo krótki, np. w sprawie zakończonej wydaniem decyzji z 30 grudnia 2020 r. RKR-11/2020 przeszukiwanie odbyło się w dniach 4-6 czerwca 2018 r. (pkt 9 tejże decyzji) – a więc po uprawomocnieniu się postanowienia SOKiK z 7 marca 2017 r. XVII AmZ 15/17 nakazującego dokonywanie czynności przeszukiwania polegających na przeglądaniu kopii informatycznych nośników danych w siedzibie przedsiębiorcy – tzn. trwało zaledwie 3 dni. Tak długi okres oczekiwania na uzasadnienie postanowienia może również uniemożliwić przeszukiwanemu wykonanie prawa do złożenia zażalenia na czynności przeszukiwania na podstawie art. 105q pkt 1 w zw. z art. 105m ust. 1. W sytuacji, gdy przedmiotem zażalenia mogą być czynności wykraczające poza zakres przedmiotowy przeszukiwania, a zażalenie to może zostać wniesione w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności, otrzymanie przez przeszukiwanego uzasadnienia „doprecyzowującego” treść postanowienia po upływie 7 dni może nastąpić po upływie terminu na wniesienie zażalenia na te czynności.
- Model, w którym przeszukiwanemu komunikowane są przyczyny przeprowadzania czynności przeszukiwania obowiązuje m.in.:
- w postępowaniach przed Komisją Europejską – zgodnie z art. 20 ust. 4 rozporządzenia 1/2003 decyzja Komisji Europejskiej o przeprowadzeniu kontroli powinna zawierać m.in. wskazanie celu kontroli. Nie oznacza to, że Komisja ma obowiązek dokładnego wskazania naruszenia i wyjawienia szczegółów prowadzonego postępowania na jego szkodę – w orzecznictwie sądów unijnych wymóg ten jest rozumiany jako konieczność „jasnego wskazania hipotez, które zamierza zweryfikować” (por. wyrok SPI z 12 lipca 2007 r. T-266/03, *Groupement des cartes bancaires (CB) przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich*, Zbiór Orzeczeń 2007 II-00083).
 - w polskiej procedurze karnej (do którego odwoływał się Trybunał Konstytucyjny w wyroku P 19/17) – przeszukiwanie jest prowadzone na podstawie postanowienia prokuratora lub sądu (art. 220 § 2 k.p.k.), przy czym postanowienie to powinno zawierać uzasadnienie (art. 94 § 1 pkt 5 i art. 98 § 1 k.p.k. oraz § 161 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury) i wraz z uzasadnieniem jest okazywane osobie, u której przeszukiwanie ma być przeprowadzone. Tylko w wyjątkowych przypadkach możliwe jest odroczenie sporządzenia uzasadnienia do 7 dni (art. 98 § 2 k.p.k.), jak również dokonanie czynności przeszukiwania bez postanowienia, które to czynności należy również zatwierdzić postanowieniem w ciągu 7 dni (art. 220 § 3 k.p.k.).

prawnych sposób konstrukcji tych postanowień pozwalał przeszukiwanemu na prawidłowe rozpoznanie zakresu swoich obowiązków w toku przeszukiwania. Postanowienia wydawane przez sądy w szczególności wskazywały (i nadal będą wskazywać) m.in. na: produkty, których dotyczy przeszukiwanie, podejrzewane zachowanie (np. ustalanie cen), a także możliwe naruszenie, którego dotyczy przeszukiwanie (np. naruszenie art. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej). Uzasadnienie postanowienia służy natomiast nie ustaleniu zakresu obowiązków przeszukiwanego, mającego sprzyjać przeprowadzeniu przeszukiwania (uzasadnienie nie zawiera „interpretacji” ani „uzupełnienia” sentencji postanowienia), ale motywy, którymi kierował się sąd. Znajomość tych motywów stanowi element służący zaskarżeniu postanowienia, co stanowi jednak odrębną procedurą niż samo prowadzenie przeszukiwania.

Odnosnie do kwestii terminu na przeprowadzanie przeszukiwania – uwaga nieuwzględniona. – Prezes UOKiK nie będzie wykorzystywał tego uprawnienia do uzyskiwania blankietowej zgody. Z uwagi na wiele czynników mających wpływ na ustalenie rzeczywistego dnia rozpoczęcia przeszukiwania, trudno jest

		<p>Alternatywnymi wobec siebie rozwiązaniami zapewniającymi zgodność zaproponowanych rozwiązań z Konstytucją oraz EKPC, a tym samym prawidłowe wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego P 19/17 są:</p> <p>a) nałożenie na SOKiK obowiązku sporządzenia uzasadnienia postanowienia o wyrażeniu zgody na przeszukanie z urzędu. Postanowienie wraz z uzasadnieniem byłoby doręczane Prezesowi Urzędu, który okazując te dokumenty przeszukiwanemu dokonywałby tym samym doręczenia postanowienia. W tym momencie rozpoczynałby bieg 7-dniowy termin na wniesienie zażalenia na postanowienie. Ze względu na konieczność wykonania przez SOKiK dodatkowych czynności – w postaci sporządzenia uzasadnienia – zasadne byłoby również przedłużenie terminu na rozpoznanie wniosku Prezesa Urzędu z zaproponowanych w Projekcie 72 godzin do 120 godzin. Obowiązek sporządzenia uzasadnienia z urzędu korespondowałby z analogicznym obowiązkiem SOKiK, zaproponowanym przez Autorów, w odniesieniu do sytuacji oddalenia wniosku Prezesa Urzędu.</p> <p>b) Brak obowiązku sporządzenia uzasadnienia przez SOKiK przy jednoczesnym odwołaniu się do przewidzianej w art. 357 § 6 k.p.c. możliwości powołania i doręczenia pisma procesowego strony zawierającego wniosek w całości uwzględniony przez sąd. Ponieważ pismem procesowym – w rozumieniu przywołanego przepisu – byłby wniosek Prezesa Urzędu o wyrażenie zgody na przeszukanie, konieczne byłoby doręczenie tego wniosku. Wniosek ten powinien zostać doręczony wraz z postanowieniem SOKiK, tj. w momencie rozpoczęcia czynności przeszukania. Mając na uwadze dobro postępowania, należałoby rozważyć – wzorem rozwiązań funkcjonujących w procedurze karnej – możliwość anonimizacji danych osobowych zawiadamiających będących osobami fizycznymi (sygnalistów) w wersji wniosku doręczanej przeszukiwanemu (wówczas Prezes Urzędu sporządzałby zanimizowaną wersję wniosku na potrzeby doręczenia przeszukiwanemu).</p> <p>Na marginesie wskazać należy, że ze względu na stosowanie procedury cywilnej w odniesieniu do postępowania w sprawie wyrażenia zgody na przeszukanie, wniosek o uzasadnienie postanowienia SOKiK podlegałby opłacie sądowej w wysokości 100 zł. W brzmieniu Projektu zaproponowanym przez Autorów stosowanie art. 25b ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie zostało bowiem wyłączone. Tworzy to dodatkową barierę w dostępie przeszukiwanego do informacji o przyczynach (celu) ograniczenia konstytucyjnych wolności i praw.</p> <p>2. <i>Symetryczność i proporcjonalność uprawnień Prezesa Urzędu i przedsiębiorcy</i></p> <p>Autorzy Projektu proponują w art. 105 ust. 7, aby Prezes Urzędu miał prawo ponownego (bez ograniczenia liczby wniosków składanych w danej sprawie) złożenia wniosku do SOKiK o wyrażenie zgody na przeszukanie w razie odmowy udzielenia przez SOKiK zgody na przeprowadzenie przeszukania. Prezes Urzędu mógłby – na podstawie proponowanego brzmienia komentowanego przepisu – składać ponowny wniosek uwzględniając treść postanowienia SOKiK lub wskazując na inne okoliczności faktyczne lub prawne. Uprawnienia Prezesa Urzędu nie będą w tym zakresie symetryczne i proporcjonalne do uprawnień przedsiębiorcy. Przedsiębiorca będzie mógł skorzystać jedynie z zażalenia (w tym</p>	<p>wskazać taką datę na dzień składania wniosku.</p> <p>Odnośnie do kwestii wstrzymywania wykonalności postanowienia sądu, należy wskazać, iż Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku P 19/17 wskazał w tym zakresie, iż „przyznanie prawa do wniesienia zażalenia na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów wyrażające zgodę na przeszukanie nie eliminuje skuteczności przeszukania. Nadal możliwe jest zachowanie, istotnego z tego punktu widzenia, elementu zaskoczenia przy przeszukaniu, gdyż wniesienie zażalenia nie musi wstrzymać przeprowadzanych czynności. Dla zapewnienia ochrony praw przedsiębiorców w toku przeszukania istotna jest możliwość wypowiedzenia się i przedstawienia własnych argumentów oraz poddanie tej kwestii sądowej kontroli. Kontrola taka nie tyle chroniłaby przed nieuzasadnioną ingerencją, gdyż miałaby charakter następczy, ile służyłaby minimalizacji skutków tej ingerencji”.</p>
--	--	--	--

do sądu drugiej instancji), natomiast Prezes Urzędu będzie mógł składać wniosek do SOKiK w tej samej sprawie bez żadnego ograniczenia.

Powyższa propozycja powoduje poważne ryzyko, że Prezes Urzędu, dysponując obszernym materiałem dowodowym w sprawie, będzie składał wnioski do SOKiK o wyrażenie zgody na przeszukanie dołączając do wniosku jak najmniejszą liczbę dowodów i powołując jedynie niektóre znane mu okoliczności faktyczne. Taka praktyka mogłaby mieć na celu ograniczenia dostępu przedsiębiorcy do posiadanych przez Prezesa Urzędu dowodów (ponieważ dowody te mogłyby zostać ujawnione przedsiębiorcy w uzasadnieniu postanowienia SOKiK). W razie odmowy zgody na przeszukanie, Prezes Urzędu mógłby (bez ograniczenia) uzupełnić wniosek (o niektóre) posiadane dowody i znane mu okoliczności faktyczne.

W celu ograniczenia powyższego ryzyka należy umożliwić złożenie ponownego wniosku jedynie do przypadków ujawnienia przez Prezesa Urzędu nowych dowodów i okoliczności faktycznych. W takim wypadku Prezes Urzędu będzie zobowiązany do składania wniosków, które od razu będą zawierać wszystkie znane mu (i konieczne do prawidłowego uzasadnienia wniosku) dowody, ponieważ w przeciwnym razie będzie ponosił ryzyko odmowy zgody na dokonanie przeszukania. Zaproponowane rozwiązanie poprawi więc standard ochrony praw przedsiębiorcy w postępowaniu.

Jednocześnie brak jest uzasadnienia dla umożliwienia Prezesowi Urzędu składania ponownego wniosku o wyrażeniu zgody na przeszukanie wskazującego na inne okoliczności prawne niż wskazane w pierwotnym i zakwestionowanym przez SOKiK wniosku. Organ administracji powinien być w pełnym zakresie zobowiązany do pełnego i właściwego uzasadniania prawnego składanych wniosków.

3. *Określenie terminu, w którym należy przeprowadzić przeszukanie*

Efektywność przeszukania jako instrumentu dochodzeniowego uzależniona jest od szybkiego działania, tzn. po złożeniu wniosku o wyrażenie zgody SOKiK ma krótki termin na wydanie postanowienia (obecnie 48 godzin), podczas gdy nadmierne opóźnianie rozpoczęcia czynności przeszukania zagrożone jest wysokimi karami pieniężnymi. Brak „lustrzanych” obowiązków w zakresie terminów po stronie Prezesa Urzędu może prowadzić do nadużyć, np. polegających na opóźnianiu rozpoczęcia przeszukania pomimo uzyskania zgody SOKiK. Kwestie dotyczące „terminu obowiązywania” zgody SOKiK były podnoszone w postępowaniach sądowych. Aby uniknąć tego rodzaju wątpliwości postuluje się wprowadzenie do u.o.k.k. terminu, w którym postanowienie o wyrażeniu zgody na przeszukanie powinno zostać „skonsumowane”.

4. *Brak suspensywności zażalenia*

Celem zapewnienia efektywnej kontroli sądowej nad przeszukaniem zasadne byłoby wprowadzenie modelu względnej suspensywności zażalenia na postanowienie SOKiK (w miejsce zaproponowanego przez Autorów braku suspensywności). Rozwiązanie takie jest zgodne z modelem obowiązującym w polskiej procedurze karnej (art. 462 § 1 k.p.k.), do którego to standardu odnosił się Trybunał Konstytucyjny w wyroku P 19/17.

Proponowane brzmienie przepisów:

Art. 105n ust. 4 i nast.

4. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów wydaje w ciągu ~~4872~~ 120 godzin postanowienie w sprawie, o której mowa w ust. 2. ~~[Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów nie przysługuje zażalenie.]~~
5. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4, uwzględnia wnioski w całości albo odmawia uwzględnienia wniosku w całości.
6. W przypadku uwzględnienia wniosku Prezesa Urzędu sąd ochrony konkurencji i konsumentów uzasadnia postanowienie o udzieleniu zgody na przeszukanie z urzędu w terminie określony w ust. 4.
- ~~67.~~ Sąd ochrony konkurencji i konsumentów uzasadnia postanowienie o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania z urzędu, w terminie 5 dni od jego wydania. W przypadku gdy odmowa udzielenia zgody na przeszukanie wynika z braku wystarczającego uzasadnienia wniosku w części, sąd ochrony konkurencji i konsumentów wskazuje w uzasadnieniu postanowienia, w jakiej części wnioski o udzielenie zgody na przeszukanie nie wyjaśniał dostatecznie podstaw do prowadzenia przeszukania.
- ~~78.~~ W przypadku odmowy udzielenia przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów zgody na przeprowadzenie przeszukania, Prezes Urzędu może przedstawić wniosek, uwzględniający treść postanowienia o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania lub wskazujący na inne okoliczności faktyczne ~~lub prawne~~ uzasadniające przeprowadzenie przeszukania jedynie w razie ujawnienia i dołączenia do wniosku nowych dowodów, które nie były Prezesowi Urzędu znane w chwili złożenia poprzedniego wniosku.
- ~~89.~~ Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie przeszukania przeszukiwanemu przysługuje zażalenie.

Art. 105na

1. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów zawiadamia Prezesa Urzędu niezwłocznie o wydaniu postanowienia, o którym mowa w art. 105n ust. 4.
2. Sąd doręcza dwa odpisy postanowienia, o którym mowa w art. 105n ust. 4 wraz z uzasadnieniem osobiście pracownikowi Urzędu upoważnionemu do odbioru przez Prezesa Urzędu.
3. Prezes Urzędu rozpoczyna przeszukanie niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 3 dni od otrzymania odpisów postanowienia, o których mowa w ust. 2.
- ~~34.~~ Art. 105a ust. 2 i 4-7 stosuje się odpowiednio. Przeszukujący ~~okazuje~~ także doręcza osobom, o których ~~mch~~ mowa w art. 105b ust. 7, odpis postanowienia sądu o zgodzie na przeprowadzenie przeszukania wraz z uzasadnieniem. ~~Sąd ochrony konkurencji i konsumentów doręcza przeszukiwanemu postanowienie, o którym mowa w art. 105n ust. 4, po uzyskaniu od Prezesa Urzędu zawiadomienia o rozpoczęciu przeszukania.~~ Prezes Urzędu niezwłocznie zawiadamia sąd o rozpoczęciu przeszukania i doręczeniu odpisu postanowienia sądu o zgodzie na przeprowadzenie przeszukania wraz z uzasadnieniem.
45. Postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania zawiera pouczenie o sposobie i terminie wniesienia środka

		<p>zaskarżenia. Postanowienie sądu uzasadnia na żądanie przeszukiwanego zgłoszone w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu postanowienia.</p> <p>56. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje przeszukania. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów lub sąd odwoławczy może wstrzymać wykonanie postanowienia.</p> <p>67. W przypadku uwzględnienia zażalenia w całości lub w części dowody uzyskane w wyniku przeszukania w całości lub w uwzględnionej w wyniku zażalenia zaskarżonej części nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.</p> <p>78. Sąd pierwszej instancji przedstawia akta sprawy sądowi drugiej instancji w terminie 7 dni od dnia doręczenia zażalenia. Prezes Urzędu może wnieść odpowiedź na zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu odpisu zażalenia. Sąd drugiej instancji rozpoznaje zażalenie niezwłocznie. Postanowienie sądu uzasadnia z urzędu.</p> <p>89. Od postanowienia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna nie przysługuje.</p>	
--	--	---	--

165.	art. 1 pkt 33 zmieniający art. 105n ust. 6 i 7 ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>W projektowanym art. 105n ust. 6 u.o.k.k. należałoby zrezygnować ze zdania drugiego określającego wymogi dotyczące uzasadnienia postanowienia o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania. Obowiązek wskazania w uzasadnieniu postanowienia przyczyn nieuwzględnienia wniosku o udzielenie zgody na przeszukanie wynika z przepisów ogólnych postępowania cywilnego (art. 3271 w zw. z art. 361 ustawy z 17.11.1964 r. Kodeks postępowania cywilnego , z których wynika obowiązek wskazania w uzasadnieniu m.in. podstawy faktycznej rozstrzygnięcia).</p> <p>Należałoby zrezygnować z wprowadzenia projektowanego art. 105n ust. 7 u.o.k.k. Rozwiązanie prawne dopuszczające „dostosowywanie” uzasadnienia kolejnego wniosku Prezesa Urzędu o udzielenie zgody na przeprowadzenie przeszukania do uzasadnienia poprzedniego postanowienia o odmowie udzielenia zgody jest nie do pogodzenia z zapewnieniem ochrony ogólnych zasad prawa UE oraz Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej.</p>	<p>Odnosnie do procedury składania przez Prezesa UOKiK uzupełnionego wniosku w przypadku, o którym mowa w art. 105n ust. 6 i 7, wprowadzenie takiej procedury i rezygnacja ze środka odwoławczego w postaci zażalenia jest w ocenie projektodawcy niezbędna ze względu na konieczność zachowania faktu złożenia wniosku w poufności do czasu rozpoczęcia ewentualnego przeszukania. Mając na względzie, że wniesiony przez Prezesa Urzędu środek odwoławczy może okazać się skuteczny przedsiębiorca, którego dotyczy wniosek, nie powinien być informowany o jego złożeniu do momentu ostatecznego rozstrzygnięcia sądu w przedmiocie wniosku. W sytuacji uregulowania przewidującego w wypadku odmowy udzielenia zgody na przeszukanie zażalenie, przedsiębiorca podejrzewany o prowadzenie antykonkurencyjnych działań byłby informowany o złożeniu wniosku na etapie rozpatrywania środka odwoławczego, co udaremniałoby skuteczność ewentualnego przeszukania. W takiej sytuacji zniesiony byłby efekt zaskoczenia, konieczny dla skuteczności przedmiotowego środka dochodzeniowego. Jednocześnie, ze względu na fakt, że nowy wniosek, w wypadku jego uwzględnienia przez sąd, podlegać będzie zażaleniu w normalnym trybie, proponowane rozwiązanie pozostaje bez uszczerbku dla przysługującego przedsiębiorcy prawa do obrony.</p>
------	---	---	---	--

166.	art. 1 pkt 33 zmieniający art. 105n ust. 6 ustawy	PIZP	[przeszukanie] Zwrócić uwagę należy także na, budzącą co najmniej zdumienie, regulację zgodnie z którą w przypadku, gdy odmowa udzielenia zgody na przeszukanie wynika z braku wystarczającego uzasadnienia wniosku o przeszukanie, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów będzie zobowiązany wskazać w uzasadnieniu, w jakiej części wniosek o udzielenie zgody na przeszukanie nie wyjaśniał dostatecznie podstaw do prowadzenia przeszukania. W praktyce oznacza to ni mniej, ni więcej niż to, że sąd będzie zobowiązany wskazać Prezesowi UOKiK w jaki sposób ma uzasadnić wniosek, aby mimo pierwotnej odmowy, ostatecznie uzyskać zgodę na dokonanie przeszukania. Zaproponowana regulacja jest niezwykle kontrowersyjna, ponieważ w przedmiotowej sytuacji postępowanie o udzielenie zgody na dokonanie przeszukania ma charakter jedynie pozorny.	Odnosnie do procedury składania przez Prezesa UOKiK uzupełnionego wniosku w przypadku, o którym mowa w art. 105n ust. 6 i 7, wprowadzenie takiej procedury i rezygnacja ze środka odwoławczego w postaci zażalenia jest w ocenie projektodawcy niezbędna ze względu na konieczność zachowania faktu złożenia wniosku w poufności do czasu rozpoczęcia ewentualnego przeszukania. Mając na względzie, że wniesiony przez Prezesa Urzędu środek odwoławczy może okazać się skuteczny przedsiębiorca, którego dotyczy wniosek, nie powinien być informowany o jego złożeniu do momentu ostatecznego rozstrzygnięcia sądu w przedmiocie wniosku. W sytuacji uregulowania przewidującego w wypadku odmowy udzielenia zgody na przeszukanie zażalenie, przedsiębiorca podejrzewany o prowadzenie antykonkurencyjnych działań byłby informowany o złożeniu wniosku na etapie rozpatrywania środka odwoławczego, co udaremniałoby skuteczność ewentualnego przeszukania. W takiej sytuacji zniesiony byłby efekt zaskoczenia, konieczny dla skuteczności przedmiotowego środka dochodzeniowego. Jednocześnie, ze względu na fakt, że nowy wniosek, w wypadku jego uwzględnienia przez sąd, podlegać będzie zażaleniu w normalnym trybie, proponowane rozwiązanie pozostaje bez uszczerbku dla przysługującego przedsiębiorcy prawa do obrony.
------	---	-------------	---	---

167.	art. 1 pkt 33 zmieniający art. 105n ustawy	BCC	<p>[przeszukanie] Warto doprecyzować brzmienie proponowanego art. 105n ust. 7 uokik, wskazując wyraźnie, że „ (...)Prezes Urzędu może przedstawić sądowi nowy wniosek (...), ponieważ obecne brzmienie nie jest jasne.</p>	W ocenie projektodawcy, z systemowej wykładni całości regulacji z art. 105n ust. 5 -7 wynika, że chodzi tu o uzupełnienie wniosku, odnośnie do którego sąd uprzednio wydał postanowienie o odmowie uwzględnienia.
168.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105na)	PGNiG	<p>[Przeszukanie - Doprecyzowanie skutków uwzględnienia zażalenia na czynności przeszukiwania] <u>Propozycja:</u> Zmiana brzmienia art. 1 pkt 34 Projektu w zakresie wprowadzającym art. 105 na ust. 6: <i>„Art. 105na. (...)</i> <i>6. W przypadku uwzględnienia zażalenia w całości lub w części dowody uzyskane w wyniku przeszukiwania w całości lub w uwzględnionej w wyniku zażalenia zaskarżonej części nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów i zwracane są przedsiębiorcy lub osobie, od których zostały pozyskane bądź w przypadku braku takiej możliwości – komisyjnie niszczone. Ze zniszczenia dowodów sporządza się protokół, który następnie doręczany jest przedsiębiorcy bądź osobie, od których zniszczone dowody zostały pozyskane. (...)”</i> Uzasadnienie: Uwzględnienie przez sąd zażalenia przedsiębiorcy na postanowienie o przeszukaniu oznacza, że pozyskane w ten sposób dowody nie powinny pozostawać w posiadaniu organu. Zatem sam zakaz wykorzystania dowodów w prowadzonym postępowaniu oraz innych postępowaniach nie jest w tym zakresie wystarczający. Pozostawanie tych dowodów w dyspozycji organu może prowadzić do sytuacji, w której organ – choć nie wykorzysta tych dowodów formalnie w postępowaniu, to uczyni to faktycznie, poprzez zapoznanie się z nimi i pozyskanie wiedzy, służącej mu następnie do dalszego prowadzenia postępowania. Z powyższych względów zasadne jest wprowadzenie zasady zwrotu dowodów do przedsiębiorcy bądź osoby, od której zostały pozyskane. W przypadku kopii plików elektronicznych, które zostały zapisane na nośnikach będących własnością Prezesa Urzędu, zasadne jest ich zniszczenie, z którego protokół powinien zostać przekazany osobie, od której te pliki pozyskano.</p>	Regulacja zawarta w ustawie uokik jest spójna z regulacją z art. 46 ust. 3 ustawy - Prawo przedsiębiorców, zgodnie z którym dowody przeprowadzone w toku kontroli przez organ kontroli z naruszeniem przepisów ustawy lub z naruszeniem innych przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, jeżeli miały istotny wpływ na wyniki kontroli, nie mogą stanowić dowodu w postępowaniu administracyjnym, podatkowym, karnym lub karnym skarbowym dotyczącym przedsiębiorcy. Wobec powyższego, nie wydaje się konieczne dalsze uszczegóławianie tej procedury.

169.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105na)	PIH	<p>Projektowany art. 105na Ustawy wprowadza możliwość złożenia zażalenia na postanowienie sądu o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie przeszukania pomieszczeń przedsiębiorcy. Projekt wprowadza nową procedurę zaskarżania oraz doręczania postanowienia sądu w przedmiocie przeszukania; postanowienie sądu ma zawierać pouczenia o sposobie i terminie złożenia zażalenia na postanowienie. Ponieważ przepis ten przewiduje, że przeszukiwany będzie mógł wystąpić do sądu z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia postanowienia wyrażającego zgodę na przeszukanie, na tle art. 105na Ustawy mogą powstać wątpliwości co do tego od jakiej daty biegnie termin na złożenie zażalenia (od dnia otrzymania postanowienia bez uzasadnienia, czy od dnia otrzymania postanowienia z uzasadnieniem).</p> <p>Wobec tego, w celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości w tym zakresie, postulujemy następujące zmiany:</p> <p>w projektowanym art. 105na ust. 4 otrzymuje brzmienie:</p> <p><i>„4. Postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania zawiera pouczenie o sposobie i terminie wniesienia środka zaskarżenia. Postanowienie sąd uzasadnia z urzędu.”</i></p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Proponuje się, aby postanowienie sądu o zgodzie na przeszukanie doręczali przeszukujący. Procedura związana z wnoszeniem wniosku o uzasadnienie oraz zaskarżaniem postanowienia sądu zostanie doprecyzowana. Sąd sporządzać ma uzasadnienie postanowienia o zgodzie na przeszukanie na wniosek strony. Przyjęto, że takie rozwiązanie pozostaje spójne z wyrokiem TK wskazującym na możliwość zaskarżenia zgody na przeszukanie, a zarazem pozwole przeszukiwanemu na jednoznaczne zidentyfikowanie zakresu swoich obowiązków w toku przeszukania. Należy zwrócić uwagę, że istotą wyroku TK jest zagwarantowanie ścieżki odwoławczej – ta zostaje zagwarantowana, ponieważ przeszukiwany może zwrócić się do sądu o uzasadnienie postanowienia o wyrażeniu zgody na przeszukanie i może zaskarżyć to postanowienie. Należy przy tym zwrócić uwagę, że w praktyce polskiego prawa konkurencji postanowienia w sprawie wyrażenia zgody na przeszukanie (tj. ich sentencje) odznaczają się dużym stopniem szczegółowości. W już do tej pory funkcjonujących ramach prawnych sposób konstrukcji tych postanowień pozwalał przeszukiwanemu na prawidłowe rozpoznanie zakresu swoich obowiązków w toku przeszukania. Postanowienia wydawane przez sądy w szczególności wskazywały (i nadal będą wskazywać) m.in. na: produkty,</p>
------	-----------------------------------	------------	---	--

				<p>których dotyczy przeszukanie, podejrzewane zachowanie (np. ustalanie cen), a także możliwe naruszenie, którego dotyczy przeszukanie (np. naruszenie art. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej). Uzasadnienie postanowienia służy natomiast nie ustaleniu zakresu obowiązków przeszukiwanego, mającego sprzyjać przeprowadzeniu przeszukania (uzasadnienie nie zawiera „interpretacji” ani „uzupełnienia” sentencji postanowienia), ale motyw, którymi kierował się sąd. Znajomość tych motywów stanowi element służący zaskarżeniu postanowienia, co stanowi jednak odrębną procedurą niż samo prowadzenie przeszukania.</p>
170.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105na)	<p>dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelektualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku</p>	<p>Rozwiązanie przewidziane w art. 105na ust. 2 u.o.k.k., zakładające doręczanie odpisu postanowienia, o którym mowa w art. 105n ust. 4 u.o.k.k., osobiście pracownikowi UOKiK upoważnionemu do odbioru przez Prezesa Urzędu wprowadza nieuzasadnione ograniczenie sposobów dokonywania doręczeń. Zauważyć należy, że doręczenie osobiście nie jest jedynym „szybkim” sposobem doręczania. Przepisy k.p.c. przewidują także możliwość dokonywania przez sąd doręczeń elektronicznie (zob. art. 1311 § 1 k.p.c.). Proponuje się rezygnację z wprowadzania doręczenia osobistego jako jedynego sposobu doręczania odpisu postanowienia i pozostawienie tej kwestii uregulowanej zgodnie z zasadami ogólnymi. Projektowany art. 105na ust. 3 u.o.k.k. w zdaniu drugim odsyła do art. 105b ust. 7 u.o.k.k., przy czym ani u.o.k.k. w obecnym brzmieniu, ani proponowane zmiany nie zawierają takiej jednostki redakcyjnej. Ponadto wskazanym byłoby określenie Prezesowi Urzędu maksymalnego terminu, w którym powinien on zawiadomić sąd o rozpoczęciu przeszukania (np. nie później niż następnego dnia roboczego po dniu rozpoczęcia przeszukania) i wprowadzenie wymogu przekazania takiego zawiadomienia elektronicznie.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona – proponuje się rezygnację z doręczania postanowienia osobiście pracownikowi Urzędu. Odnośnie do uwagi w zakresie nieprawidłowych odesłań oraz terminu do powiadomienia sądu o rozpoczęciu przeszukania, regulacja w tym zakresie zostanie zmieniona; proponuje się wprowadzenie procedury, zgodnie z którą to przeszukający będzie doręczał postanowienie sądu.</p>

171.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nb)	PGNiG	<p>[Współpraca z Policją] Zgodnie z projektowanym art. 105nb ust. 5 Ustawy, w przypadku niezastosowania się do wezwania, funkcjonariusz Policji podejmuje wobec danej osoby „czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących”. Katalog tych czynności jest jednak niedookreślony, przez co osoba wobec której takie „czynności” zostaną podjęte nie będzie w stanie zweryfikować czy zostały one przeprowadzone zgodnie z uprawnieniami funkcjonariusza. Wobec powyższego postulujemy, aby katalog ten został dookreślony poprzez odesłanie do właściwych przepisów prawa.</p>	Rozwiązania w zakresie pomocy policji wzorowano na przepisach rozporządzenia MSWiA z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie asystowania komornikowi przez Policję, Straż Graniczną lub Służbę Ochrony Państwa przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych (Dz. U. poz. 538) oraz art. 13k ustawy z dnia 9 marca 2013 r o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 935 i 1086). We ww. przepisach regulacje wskazane w uwadze zostały ujęte w zbliżony/analogiczny sposób.
172.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	CARS	<p>[LPP] Ograniczona ochrona korespondencji i komunikacji z prawnikiem zewnętrznym przedsiębiorcy (LPP) będącego przedmiotem postępowania UOKiK jest jednym z obszarów prawa konkurencji w Polsce, który nie odpowiada standardowi unijnemu. W związku z tym na pozytywną ocenę zasługuje propozycja jej wprowadzenia do uokik. Równocześnie jednak taką ochronę wprowadzono w wąskim zakresie, tj. wyłącznie w odniesieniu do przeszukań (art. 105nc ust 1). CARS, zgodnie z poglądami wyrażanymi w doktrynie, postuluje objęcie taką ochroną inne uprawnienia dochodzeniowe UOKiK, które pełnią taką samą funkcję jak przeszukania (służą zebraniu dowodów), a więc kontrolę i żądania udzielenia informacji. Uznać należy, że taki szerszy zakres ma swoje umocowanie z celu Dyrektywy, jakim jest wzmocnienie zarówno organów antymonopolowych jak i prawa do obrony stron postępowania. Projektodawca nie przedstawił uzasadnienia dla wąskiego wdrożenia tej pożądanej regulacji. Mając to na uwadze, w ocenie CARS, treść projektowanego art. 105nc ust. 1 Ustawy powinna znaleźć się w części ogólnej przepisów o postępowaniu przed Prezesem UOKiK albo być powtórzona w odniesieniu do żądania informacji (art. 50) i kontroli (art. 105a).</p>	Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnosnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecnictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień.

173.	art. 105nc u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Kontrola, pomoc policji i LPP (legal professional privilege)]</p> <p>Postulujemy rozszerzenie proponowanej w Projekcie regulacji dot. zasady ochrony poufności komunikacji pomiędzy prawnikiem a klientem („LPP”), tj. objęcie ochroną każdej korespondencji między każdym wykwalifikowanym prawnikiem i jego klientem we wszystkich stadiach postępowania.</p> <p>Zaproponowana regulacja odzwierciedla zasady LPP wypracowane przez TSUE. Zakres unijnej ochrony jest jednak węższy niż ten wywodzący się z art. 6 EKPC i orzecznictwa ETPC. Na gruncie prawa krajowego powinna być zagwarantowane strasburskie standardy ochrony LPP.</p> <p>Proponujemy w związku z tym usunięcie odwołania do „niezależności” prawnika od przedsiębiorcy w celu uniknięcia wątpliwości czy ochronie podlega komunikacja z prawnikiem wewnętrznym, np. zatrudnionym na umowę o pracę radcą prawnym przedsiębiorcy.</p> <p>Ochroną powinna być bowiem objęta korespondencja z wykwalifikowanym prawnikiem bez względu na to czy jest to prawnik „zewewnętrzny” czy „wewnętrzny” (in-house lawyer). Adwokaci / radcowie prawni, czy to pracujący w kancelariach, czy też w spółkach, podlegają tym samym zasadom etyki zawodowej i stanowią zawody zaufania publicznego.</p> <p>Podobnie należałoby poza prawnikami z UE objąć ochroną również wykwalifikowanych prawników z niektórych innych jurysdykcji, w których wykonywanie tego zawodu również podlega stosownym zasadom etyki zawodowej obejmujących w szczególności zachowanie uczciwości zawodowej i niezależności wobec klienta. Lista takich jurysdykcji mogłaby być stworzona np. na podstawie listy państw-członków OECD. Pozwoliłoby to na objęcie ochroną komunikacji z wykwalifikowanym prawnikiem np. z Wielkiej Brytanii.</p> <p>Ponadto proponujemy doprecyzowanie, że zasada LPP obejmuje także (w ślad za prawem unijnym) wewnętrzną dokumentację, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ wewnętrzne dokumenty przedsiębiorcy, ograniczające się do zrelacjonowania tekstu korespondencji albo treści komunikacji ustnej z prawnikiem, zawierającej poradę prawną; lub ☐ dokumenty przygotowane u przedsiębiorcy, które nie zostały wymienione z prawnikiem albo nie powstały w celu ich fizycznego wysłania prawnikowi, które zostały sporządzone wyłącznie w celu uzyskania porady prawnej, w toku realizacji prawa do obrony. <p>W przeciwnym razie istnieje ryzyko, że mogłoby dojść do ograniczenia ochrony wynikającej z zasady LPP tylko do dokumentów wymienianych bezpośrednio na linii prawnik-klient, a taka interpretacja byłaby bardzo niekorzystna dla przedsiębiorców i sprzeczna z unijnymi regulacjami odnoszącymi się do zasady LPP (sprawa Hilti T-30/89 i Akzo T-125/03).</p> <p>Postulujemy aby ochroną była objęta każda korespondencja z wykwalifikowanym prawnikiem np. dot. innych postępowań czy powstała w zw. z programami zgodności przestrzegania prawa konkurencji (programami compliance) itd. Niezasadne jest ograniczenie ochrony do korespondencji „powstałej w celu realizacji prawa przeszukiwanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w ramach którego przeprowadzane jest przeszukiwanie”.</p> <p>Rezygnacja z zawężenia zakresu ochrony komunikacji z prawnikiem pozwoli również na ograniczenie sporów odnośnie tego czy dana porada prawna ma związek z przedmiotem postępowania, czy nie. Należy mieć na uwadze, że większość komunikacji, która powinna</p>	<p>W zakresie tzw. dokumentów przygotowawczych uwaga uwzględniona. Zaproponowano dodanie regulacji zgodnie z którą LPP obejmuje także dokumenty/pisma, które „zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej od osób, o których mowa w lit. a, w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w ramach którego przeprowadzana jest kontrola”.</p> <p>W pozostałym zakresie, w ocenie projektodawcy, brzmienie przepisu jest zgodne z orzecznictwem Trybunału (m. in. sprawa C-550/07). Regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukiwania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Odnośnie do propozycji rozszerzenia LPP na instytucję kontroli – uwaga uwzględniona – por. projektowany art. 105da.</p> <p>Konieczność pobieżnego spojrzenia na dokument, co którego przedsiębiorca deklaruje, iż jest objęty ochroną wynikającą z LPP ma wymiar w dużej</p>
------	------------------------	---	---	--

korzystać z ochrony, powstaje przed wszczęciem jakiegokolwiek postępowania i jej zakres może nie pokrywać się 1:1 z zakresem postępowania określonym w postanowieniu o wszczęciu postępowania. Natomiast nawet gdy komunikacja powstaje przed wszczęciem przez Prezesa Urzędu postępowania w sprawie, to ma ona przecież związek i powstała w celu wykonywania prawa do obrony interesu prawnego przedsiębiorcy w toku ewentualnego, potencjalnego postępowania w sprawie będącej przedmiotem tej komunikacji. A zatem taka komunikacja powinna korzystać z ochrony w oparciu o zasadę LPP.

Jakkolwiek zgadzamy się z koniecznością umożliwienia Prezesowi Urzędu pobieżnej weryfikacji czy dany dokument faktycznie stanowi chronioną korespondencję z prawnikiem, w celu zapewnienia rzeczywistej gwarancji przestrzegania zasady LPP postulujemy, aby osoba, która dokonuje w imieniu Prezesa Urzędu takiej weryfikacji była wyłączona z udziału w dalszym postępowaniu merytorycznym w sprawie. Taka regulacja pozwoli zapewnić, że informacje uzyskane podczas weryfikacji nie będą miały wpływu na dalszy tok sprawy.

Ochrona LPP powinna obowiązywać w całym postępowaniu, we wszystkich jego stadiach, a nie wyłącznie w czasie przeszukania. Szczególnie ważne jest zagwarantowanie ochrony tajemnicy ochrony komunikacji z prawnikiem również podczas kontroli oraz w zw. z wezwaniem Prezesa Urzędu do przekazania informacji i dokumentów.

Zasada LPP będąca istotnym elementem prawa do obrony, powinna być zagwarantowana w toku całego postępowania przed organami ochrony konkurencji (sprawy połączone 46/87 i 227/88 Hoechst, pkt 15-16), a w szczególności w kontekście dwóch pozostałych najdalej idących uprawnień dochodzeniowych Prezesa Urzędu, tj. kontroli oraz żądań przekazania informacji i dokumentów.

Nie ma bowiem powodów, aby zasada LPP nie znajdowała zastosowania również w czasie kontroli (tak samo jak znajduje zastosowanie w toku inspekcji Komisji). Kontrolujący w toku kontroli mogą przecież zażądać udostępnienia przez kontrolowanego przedsiębiorcę dokumentów, plików lub segregatorów, które zawierają w sobie przykładowo memoranda lub opinie prawne sporządzone przez prawnika w celu realizacji prawa przedsiębiorcy do obrony związane z przedmiotowym postępowaniem. Zatem również w takim przypadku przedsiębiorcy powinna przysługiwać ochrona wynikająca z zasady LPP.

Podobnie zasada LPP powinna znajdować zastosowanie w przypadku instytucji wezwania w trybie art. 50 ustawy. Można sobie przecież wyobrazić sytuację, w której Prezes Urzędu wzywa przedsiębiorcę w trybie art. 50 ustawy do przedstawienia dokumentów, pośród których znajduje się dokument objęty ochroną wynikającą z zasady LPP. Dlatego też u.o.k.k. (w części regulującej zasadę LPP) powinna odsyłać do odpowiedniego stosowania zasady LPP w przypadku wezwań w trybie art. 50 ustawy.

Proponowane brzmienie przepisów:

1. Jeżeli w toku przeszukania przeszukiwany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że znalezione w toku przeszukania pisma lub dokumenty, w tym również zawarte na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, zawierają pisemną komunikację między przeszukiwanym a

mierze praktyczny. W szczególności w sytuacjach, gdy przedsiębiorcy deklarują ochronę np. maili „hurtowo” od/do nadawcy, który ich zdaniem mieści się w chronionej kategorii. Możliwość spojrzenia na tytuł i przedmiot wiadomości może pozwolić kontrolującym/przeszukującym zrezygnować z zabezpieczenia danego maila jako nie mającego związku ze sprawą, bez konieczności wdrażania procedury „kopertowej” i angażowania SOKiK w ocenę dokumentów. W sytuacji gdy oświadczenie kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej będzie budzić wątpliwości, kontrolujący nie później niż niezwłocznie po zakończeniu kontroli będzie zobowiązany do przekazania pisma lub dokumentu, którego wątpliwość dotyczy sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści.

~~niezależnym od przeszukiwanego~~ adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823), ~~lub~~ osobą o której mowa w art. 2a tej ustawy ~~lub~~ wykwalifikowanym prawnikiem wykonującym zawód w którymkolwiek z państw członkowskich Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), jak również dokumenty przygotowane przez przedsiębiorcę w celu uzyskania porady prawnej lub jej zrelacjonowania, powstała w celu realizacji prawa przeszukiwanego ~~do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu w ramach którego przeprowadzane jest przeszukiwanie,~~ przeszukujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu przeszukania.

2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, przeszukujący może zapoznać się pobieżnie z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia. Przeszukujący jest uprawniony do zażądania od przeszukiwanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz przygotowania wersji pisma lub dokumentu, niezawierającej informacji objętych ochroną zgodnie z ust. 1, jeżeli jest możliwe. **Osoba reprezentująca przeszukującego w toku tej czynności podlega wyłączeniu z udziału w dalszym postępowaniu w sprawie.**

3. Jeżeli oświadczenie przeszukiwanego lub osoby przez niego upoważnionej, o którym mowa w ust. 1 budzi wątpliwości, przeszukujący niezwłocznie po zakończeniu przeszukania przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści.

4. Na przeszukiwanym spoczywa ciężar dowodu, że pismo lub dokument zawiera pisemną komunikację spełniającą przesłanki z ust. 1.

5. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów po zapoznaniu się z pismami lub dokumentami, o których mowa w ust. 3, wydaje w terminie miesiąca od ich przekazania postanowienie o ich zwrocie przeszukiwanemu w całości lub w części, jeżeli zawierają one pisemną komunikację, o której mowa w ust. 1, lub wydaje postanowienie o ich zwrocie w całości lub w części dla potrzeb postępowania Prezesowi Urzędu. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. Postanowienie podlega wykonaniu z chwilą uprawomocnienia.

6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio również w toku kontroli prowadzonej na podstawie art. 106a ustawy i w razie wezwania do przedstawienia informacji na podstawie art. 50 ustawy.

174.	<p>dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczeg o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku</p>	<p>[LPP] Ochrona tajemnicy komunikacji pomiędzy niezależnym prawnikiem a klientem (LPP) stanowi istotną część prawa do obrony, wynikającego z prawa do rzetelnego procesu (art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz art. 48 ust. 2 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej). Przedstawiony projekt ustawy zdaje się zakładać, że zasada LPP będzie miała zastosowanie wyłącznie w toku przeszukania. Brak jest uzasadnienia do tego, aby ochrona taka nie znajdowała zastosowania podczas korzystania przez Prezesa Urzędu z innych uprawnień dochodzeniowych, w tym w czasie kontroli. Zauważyć należy, że w toku kontroli kontrolujący mogą zwrócić się do kontrolowanego z żądaniem udostępnienia dokumentów, zawierających komunikację między kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego prawnikiem, powstałą w celu realizacji prawa przeszukiwanego do uzyskania ochrony prawnej. Podobnie w przypadku występowania z żądaniem przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 u.o.k.k. Także i w tym trybie Prezes Urzędu może zażądać dokumentów zawierających komunikację między kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego prawnikiem. Dlatego też należałoby zagwarantować ochronę zasady LPP w toku korzystania przez Prezesa Urzędu ze wszystkich uprawnień dochodzeniowych, w tym w toku kontroli oraz występowania z żądaniem na podstawie art. 50 u.o.k.k. poprzez odesłanie do odpowiedniego stosowania zasad ochrony LPP obowiązujących w toku przeszukania. Ponadto należałoby również zapewnić, że treść komunikacji niezależnego prawnika z klientem nie będzie przedmiotem dowodu z zeznań świadka ani przedmiotem żądania wyjaśnień, w tym przedmiotem żądania od osób, o których mowa w art. 105d ust. 1 u.o.k.k., ustnych wyjaśnień dotyczących kontroli czy przeszukania. Z uwagi na to, że proponowany art. 105nc ust. 1 u.o.k.k. określa rodzaje nośników informacji (tj. pisma lub dokumenty, w tym również zawarte na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2), proponuje się rezygnację z wskazywania w art. 105nc ust. 1 u.o.k.k. formy komunikacji między przeszukiwanym a prawnikiem (tj. „(...) zawierają pisemną komunikację między przeszukiwanym a niezależnym od przeszukiwanego (...))”). Proponuje się także rezygnację w art. 105nc ust. 1 u.o.k.k. z fragmentu „w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w ramach którego przeprowadzane jest przeszukiwanie”. Brak jest uzasadnienia do ograniczania regulacji wyłącznie do tych nośników, które zawierają komunikację między przeszukiwanym a niezależnym od przeszukiwanego prawnikiem powstałą w celu realizacji prawa przeszukiwanego do uzyskania ochrony prawnej jedynie w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w ramach którego przeprowadzane jest przeszukiwanie. Zauważyć należy, że materiał dowodowy zebrany w toku jednego postępowania może być wykorzystany do innego postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu. Do zapewnienia ochrony prawa do obrony przeszukiwanego niezbędne jest objęcie regulacją całej komunikacji pomiędzy przeszukiwanym a niezależnym od niego prawnikiem, jeżeli jest ona prowadzona w celu realizacji prawa przeszukiwanego do uzyskania ochrony prawnej.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnosnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materiałnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. Odnosnie do sformułowania „pisemnie” w art. 105da, - intencją projektodawcy jest objęcie w ramach tego sformułowania także komunikacji elektronicznej.</p> <p>W pozostałym zakresie, w ocenie projektodawcy, brzmienie przepisu jest zgodne z orzecznictwem Trybunału (m. in. sprawa C-550/07). Regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07.</p> <p>Konieczność pobieżnego spojrzenia na dokument, co którego przedsiębiorca deklaruje, iż jest objęty ochroną wynikającą z LPP ma wymiar w dużej mierze praktyczny. W szczególności w sytuacjach, gdy przedsiębiorcy deklarują ochronę np. maili „hurtowo” od/do nadawcy, który ich zdaniem mieści się w chronionej kategorii. Możliwość spojrzenia na tytuł i przedmiot wiadomości może pozwolić kontrolującym/przeszukującym</p>
------	---	---	---

		<p>Zawarte w art. 105nc ust. 2 u.o.k.k. wyliczenie elementów pisma lub dokumentu, z którym może zapoznać się przeszukujący jest zbyt szerokie i przekracza ramy pobieżnego zapoznania się. Należy zmienić proponowane brzmienie art. 105nc ust. 2 zd. 1 u.o.k.k. w następujący sposób: „W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, przeszukujący może zapoznać się pobieżnie z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia”.</p> <p>Należałoby także zmienić brzmienie projektowanego art. 105nc ust. 3 u.o.k.k. i nadać mu następujące brzmienie: „Jeżeli oświadczenie przeszukiwanego lub osoby przez niego upoważnionej, o którym mowa w ust. 1, budzi <u>uzasadnione</u> wątpliwości, przeszukujący niezwłocznie po zakończeniu przeszukania przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści odebraniu takiego oświadczenia zapewnia należyte zabezpieczenie pisma lub dokumentu, którego dotyczy wątpliwość, przed ujawnieniem ich treści oraz tak zabezpieczone przekazuje sądowi ochrony konkurencji i konsumentów niezwłocznie po zakończeniu przeszukania.”</p> <p>Z uwagi na to, że proponowany art. 105nc ust. 1 u.o.k.k. określa rodzaje nośników informacji (tj. pisma lub dokumenty, w tym również zawarte na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2), należałoby zrezygnować ze wskazywania w art. 105nc ust. 4 u.o.k.k. na formę komunikacji między przeszukiwanym a prawnikiem. Proponowane brzmienie art. 105nc ust. 4 u.o.k.k.: „Ciężar udowodnienia, że pismo lub dokument zawiera pisemną komunikację, o której mowa w ust. 1, spoczywa na przeszukiwanym.”</p> <p>Wskazanim byłoby doprecyzowanie w art. 105nc ust. 5 u.o.k.k., w jakich sytuacjach SOKiK ma postanowić o zwrocie pism lub dokumentów w całości, a w jakich w części oraz określenie, w jaki sposób postanowienie o zwrocie pism lub dokumentów w części dla potrzeb postępowania Prezesowi Urzędu miałyby być wykonywane.</p>	<p>zrezygnować z zabezpieczenia danego maila jako nie mającego związku ze sprawą, bez konieczności wdrażania procedury „kopertowej” i angażowania SOKiK w ocenę dokumentów. W sytuacji gdy oświadczenie kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej będzie budzić wątpliwości, kontrolujący nie później niż niezwłocznie po zakończeniu kontroli będzie zobowiązany do przekazania pisma lub dokumentu, którego wątpliwość dotyczy sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści.</p>
--	--	---	--

175.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	Konfederacja Lewiatan	<p>1. Po pierwsze, proponuje się o usunięcie projektowanego art. 105nc. ust. 2 zdanie pierwsze Ustawy. Konstrukcja ta grozi fundamentom prawa do obrony i czyni cały regulowany mechanizm iluzorycznym. Zwrot: „[...] przeszukujący może zapoznać się pobieżnie z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia” nie określa czym jest „pobieżne zapoznanie się”, a jednocześnie umożliwia de facto zapoznanie się z chronionym pismem lub dokumentem. Choćby pobieżne zapoznanie się z pismem umożliwia osobom niepowołanym zapoznanie się z jego treścią i przeczy instytucji tajemnicy radcy prawnego / adwokata. Prawo weryfikacji materiałów pod kątem tajemnicy zawodowej powinien mieć wyłącznie sąd. Jeżeli organ ma wątpliwości w zakresie materiału powinien przekazać go do sądu zgodnie z procedurą. Utrudnienie kontroli naraża przeszukanego na wysokie kary administracyjne stąd zbędne jest wprowadzanie uprawnień przeszukujących do weryfikacji pism lub dokumentów, w szczególności wobec braku gwarancji jakie informacje zostaną pozyskane. Wobec powyższego niezbędnym do zachowania podstawowego prawa do obrony oraz fundamentalnej tajemnicy radcy prawnego / adwokata jest usunięcie projektowanego art. 105nc. ust. 2 zdanie pierwsze Ustawy.</p> <p>2. Po drugie, usunięty powinien zostać również projektowany art. 105nc ust. 4 o treści „Na przeszukiwanym spoczywa ciężar dowodu, że pismo lub dokument zawiera pisemną komunikację spełniającą przesłanki z ust. 1.” – to organy państwa stoją na straży praworządności i przestrzegania procedur. Osoba przeszukiwana nie jest z reguły uprzedzana o zamiarze przeszukania i wprowadzenie domniemania, iż żadna z informacji nie jest objęta tajemnicą porady prawnej ogranicza w sposób fundamentalny prawo tej osoby do obrony. Podsumowując, obie wskazane wyżej projektowane regulacje czynią prawo do obrony oraz tajemnicę adwokacką/radcy prawnego instytucjami fasadowymi. Nie jest to do pogodzenia ze standardami ochrony uczestnika postępowania.</p> <p>3. Po trzecie, projektowana regulacja dotyczy tylko przeszukania. Tymczasem powinna dotyczyć wszystkich instytucji służących uzyskiwaniu przez organ ochrony konkurencji dowodów: przeszukania, kontroli, prawa do żądania informacji, określonego w projektowany art. 50 Ustawy, a odpowiednio także przesłuchania świadków i stron (w zakresie, w jakim pytania dotyczą treści komunikacji z niezależnym prawnikiem). Wyrok unijnego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-550/07 P (Akzo Nobel), który jest jednym z głównych źródeł koncepcji LPP, dotyczył właśnie kontroli. Uregulowanie LPP tylko w odniesieniu do przeszukania powoduje, że organ ochrony konkurencji może pominąć wynikający z LPP zakaz, korzystając z innych instytucji. Niezbędne jest zatem poszerzenie regulacji LPP w sposób wyżej wskazany.</p> <p>4. Po czwarte, niezrozumiałą jest zakaz przeszukania korespondencji jedynie do korespondencji z prawnikiem zewnętrznym (dodatkowe kryterium „niezależności” takiego prawnika od przedsiębiorcy). Ten podział nie wydaje się zasadny zwłaszcza w sytuacji, w której Prezes UOKiK stosuje tylko prawo polskie. Adwokatów/Radców prawnych obowiązują zasady etyki zawodowej niezależnie od formy świadczenia usług. Podstawa zatrudnienia nie może wpływać na tak drastyczne różnicowanie uprawnień prawników i ich klientów.</p>	<p>Ad. 1, 2, 4. Uwagi nieuwzględnione – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Ad. 3. Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnośnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materiałnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień.</p>
------	-----------------------------------	------------------------------	---	--

176.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	PIK	[LPP] Prezes UOKIK proponuje zmienić dotychczasowy zakaz przeszukania korespondencji zawierającej poradę prawną, ograniczając ten zakaz jedynie do korespondencji z prawnikiem zewnętrznym, co miałyby wyrzeć kryterium „niezależności” prawnika obsługującego przedsiębiorcę. W naszej ocenie takie działanie jest bezzasadne, wszak reprezentanta zawodu prawniczego obowiązują zasady etyki zawodowej – niezależnie od tego, czy prawnik zatrudniony jest wewnątrz przedsiębiorstwa, czy jego usługi pochodzą z zewnątrz.	Uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.
------	-----------------------------------	------------	--	---

177.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	PGNiG	<p>[LPP]</p> <p><u>Propozycja:</u></p> <p>Zmiana brzmienia art. 1 pkt 34 Projektu w części wprowadzającej art. 105nc ust. 1:</p> <p><i>„Art. 105nc. 1. Jeżeli w toku przeszukania przeszukiwany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że znalezione w toku przeszukania pisma lub dokumenty, w tym również zawarte na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, zawierają pisemną komunikację między przeszukiwanym a niezależnym od przeszukiwanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą o której mowa w art. 2a tej ustawy, powstałą w celu realizacji prawa przeszukiwanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu w ramach którego przeprowadzane jest przeszukiwanie, przeszukujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu przeszukania.”</i></p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Pozytywnie należy ocenić kwestię próby uregulowania instytucji legal professional privilege (dalej: „LPP”) w polskim porządku prawnym. Nie należy jednak zgadzać się z przyjętymi do tego celu założeniami, w szczególności kierowaniem się w tym zakresie orzecznictwem TSUE w sprawie AKZO Nobel Chemicals Ltd. przeciwko Komisji Europejskiej, sygn. C-550/07 (dalej: sprawa AKZO), jak również wyrokiem TSUE w połączonych sprawach Uniwersytet Warszawski i Rzeczypospolita Polska przeciwko Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych, sygn. C-515/17 P i C-561/17 P, bez uwzględnienia krajowej specyfiki dotyczącej obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej radcy prawnego. Powyższe wątpliwości wynikają w szczególności z kontrowersji związanych z przyjętym przez TSUE podejściem do LPP, a w szczególności krytyki koncepcji niezależnego pełnomocnika jako współpracownika organu sprawiedliwości.</p> <p>Kontrowersje związane z przyjętym przez TSUE podejściem do LPP</p> <p>W sprawie AKZO Trybunał podzielił wcześniej prezentowane stanowisko, zgodnie z którym, aby korespondencja z pełnomocnikiem była objęta LPP musi być ona związana z korzystaniem z „prawa do obrony klienta”, a po drugie musi ona pochodzić od „niezależnego adwokata”, tzn. „adwokata, który nie jest związany z klientem stosunkiem pracy”.</p> <p>Wyłącznie spod LPP kontaktów z prawnikiem wewnętrznym Trybunał argumentuje faktem jego zależności gospodarczej, jak i ścisłego związku z pracodawcą, co nie pozwala mu na korzystanie z niezależności zawodowej porównywalnej z niezależnością adwokata zewnętrznego.</p> <p>Powyższe podejście opiera się zaś z koncepcji adwokata uważanego za współpracownika wymiaru sprawiedliwości, który powinien świadczyć pomoc prawną potrzebną klientowi w sposób niezależny i w interesie wymiaru sprawiedliwości.</p> <p>Wydaje się, że przedmiotowe podejście, wynikające w ocenie Trybunału z wspólnych tradycji prawnych państw członkowskich, a także porządku prawnego Unii, jest oparte na nieprawidłowych założeniach, które są co raz częściej kwestionowane. Zarówno prawnik</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnośnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. Regulacja przejściowa zawarta w art. 111 i 12 projektu, wydaje się wystarczająca w tym zakresie.</p>
------	-----------------------------------	-------	--	---

zewnętrznych, jak i niezależny pełnomocnik w rozumieniu Trybunału są tak samo uzależnieni ekonomicznie od klienta i tak samo realizują jego interes. W obu przypadkach powstaje bowiem więź finansowa, która jest znacznie ważniejsza niż wskazywane w sprawie AKZO, wtórne w stosunku do powiązań ekonomicznych, integracje osobowe, funkcjonalne, strukturalne i hierarchiczne. Wejście w życie proponowanego rozwiązania doprowadzi zatem wyłącznie do nieuzasadnionej dyskryminacji wewnętrznych radców prawnych, a także wzrostu popytu na zewnętrzne doradztwo prawne wyłącznie z uwagi na potrzebę zapewnienia korespondencji odpowiedniej ochrony przed nieuprawnionym dostępem organów ochrony konkurencji.

Z uwagi na powyższe nie ma obecnie żadnego obiektywnego uzasadnienia do różnicowania pomocy prawnej w zależności od kogo ona pochodzi. Jedynym środkiem zapewniającym realną niezależność prawnikom są przepisy regulujące zasady wykonywania zawodu (zarówno na poziomie ustawowym, jak i samorządowym), które powiązane są z sądownictwem dyscyplinarnym. Przepisy te są zaś takie same również w przypadku, gdy radca prawny zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę.

Dlatego też należy zapewnić w tym zakresie prymat krajowym przepisom regulującym zasady wykonywania zawodów prawniczych poprzez objęcie LPP również korespondencji wymienianej przez radców prawnych zatrudnionych na umowę o pracę.

Potrzeba zapewnienia prymatu krajowym przepisom dotyczącym zasad wykonywania zawodu radcy prawnego.

Konstytucją Rzeczypospolitej w art. 17 przewiduje możliwość tworzenia samorządów zawodowych, reprezentujących osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Takim samorządem zawodowym jest właśnie samorząd radców prawnych ukonstytuowany ustawą z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 75, ze zm.; dalej: ustawa o radcach prawnych).

Fundamentalną zasadą wykonywania zawodu jest zaś obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej. Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych radca prawny zobowiązany jest zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzieleniem pomocy prawnej, zaś sam ten obowiązek nie może być ograniczony w czasie. Obowiązek ten znajduje również swoje rozwinięcie w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego. Zgodnie z jego art. 9 dochowanie tajemnicy zawodowej jest prawem i obowiązkiem radcy prawnego, a także stanowi podstawę zaufania klienta i jest gwarancją praw i wolności. Rozdział I działu III Kodeksu Etyki Radcy Prawnego określa zaś szczegółowe obowiązki w zakresie tajemnicy zawodowej.

Jednocześnie zarówno ustawa o radcach prawnych, jak i Kodeks Etyki Radcy Prawnego szczegółowo określa kryterium niezależności. Ustawa samorządowa gwarantuje radcy prawnemu brak związania poleceniem co do treści opinii prawnej (art. 13 ustawy o radcach prawnych). Dodatkowo, już w preambule Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stwierdza się, że radca prawny wykonuje w sposób samodzielny i niezależny wolny zawód służąc interesom wymiaru sprawiedliwości jak również tym, których prawa i wolności zostały mu powierzone w celu ochrony. Dalej, zgodnie z art. 7 niezależność w wykonywaniu zawodu radcy prawnego jest

gwarancją ochrony praw i wolności obywatelskich, demokratycznego państwa prawnego oraz prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej czy niezależności jest zaś egzekwowany za pomocą sądownictwa dyscyplinarnego. Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.

Wyjście poza implementację dyrektywy ECN+

Obok kontrowersji związanych z podejściem prezentowanym przez TSUE do kwestii niezależności pełnomocników, a także niezgodności projektowanego rozwiązania z przepisami regulującymi zasady wykonywania zawodu radcy prawnego, należy wskazać, że zawężenie instytucji LPP wyłącznie do zewnętrznych pełnomocników stanowi wyjście poza implementację dyrektywy ECN+. Należy bowiem zauważyć, że konieczność ujednoczenia przepisów krajowych z prawem Unii Europejskiej dotyczy wyłącznie postępowań dotyczących naruszeń art. 101 lub 102 TFUE. Tym samym nieuprawione jest projektowane zawężenie LPP nawet w przypadkach stosowania przepisów krajowych. Jednocześnie powyższe stanowisko jest zgodne z motywem 102 sprawy AKZO, zgodnie z którym LPP może różnić się w zależności od tego, który organ prowadzi postępowanie i na podstawie jakiej procedury (krajowej czy unijnej).

Dotychczas prowadzone prace legislacyjne w tym zakresie

Powyższe podejście jest zgodne ze stanowiskiem Prezesa Urzędu w opublikowanym w dniu 15 maja 2012 r. w projekcie założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Organ ten wskazał m.in., że LPP obejmować powinno adwokatów, radców prawnych, w tym radców prawnych wykonujących zawód w ramach stosunku pracy. Jako argumenty za takim podejściem Prezes Urzędu wskazał:

- a) stanowisko doktryny podkreślające niezależność i samodzielność radcy prawnego nawet w sytuacji, gdy zatrudniony jest na umowę o pracę,
- b) niezasadność różnicowania pomocy prawnej udzielanej przedsiębiorcy przez adwokata lub radcę prawnego prowadzącego własną kancelarię, od takiej pomocy, która pochodzi od pracownika przedsiębiorcy będącego radcą prawnym.

Jednocześnie Prezes Urzędu podkreślił w tym projekcie, że takie podejście jest poprawne w świetle motywu 102 w sprawie AKZO, w którym stwierdzono, że LPP może różnić się w zależności od tego, który organ prowadzi postępowanie i na podstawie jakiej procedury (krajowej czy unijnej).

Dodatkowe propozycje

Dodatkowo, należy doprecyzować, że LPP objęte są wszystkie dokumenty objęte tajemnicą zawodową, a nie tylko te związane z przedmiotem postępowania, a także aby ta zasada stosowana była na wszystkich etapach postępowania, a nie tylko w ramach przeszukania, tj. np. w ramach kontroli. Ograniczenie ochrony w tym zakresie doprowadzi bowiem do naruszenia prawa do obrony.

Rozwiązanie alternatywne (na wypadek braku uwzględnienia głównej propozycji)

Propozycja:

			<p>Dodanie przepisu przejściowego w brzmieniu: <i>„Art. 105nc ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do ochrony prawnej znalezionych w toku przeszukania pism lub dokumentów, w tym również zawartych na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, wytworzonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.”</i></p> <p>Uzasadnienie: W przypadku nieuwzględnienia głównej propozycji proponujemy wprowadzenie przepisu przejściowego, na podstawie którego nowe zasady dotyczące LPP będą stosowane do dokumentów i pism wytworzonych po dniu wejścia w życie nowelizacji ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Wszystkie podmioty działały bowiem w świadomości pewnego dualizmu prawnego, popieranego dodatkowo stanowiskami Prezesa Urzędu (np. projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2012 r.), zgodnie z którym, w przypadku stosowania przepisów krajowych, ochroną przed nieuprawnionym dostępem przez organ ochrony konkurencji objęta jest również korespondencja z wewnętrznym radcą prawnym. Przepisy przejściowe powinny zatem zapewnić poszanowanie zaufania przedsiębiorców do podmiotów fachowych oraz związanych z tym uzasadnionych oczekiwań w zakresie ochrony prawnej.</p>	
178.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	PSSB	<p>[LPP] W zakresie LPP PSSB zauważa, iż uregulowanie tej kwestii, chociaż wykracza poza zakres dyrektywy, jest zabiegiem pożądanym, niemniej negatywnie należy ocenić fakt, iż ochrona będzie przysługiwać jedynie w sytuacji przeszukania i dotyczyć opinii wyłącznie niezależnego od przeszukiwanego adwokata, radcy prawnego, czy prawników wskazanych w ustawie o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (niezrozumiałe jest z jakich przyczyn LPP nie miałyby objąć również prawników zatrudnionych na co dzień u przedsiębiorcy, a także odnosić się do innych etapów postępowania niż przeszukiwanie). Stowarzyszenie postuluje stworzenie bardziej kompleksowej regulacji LPP, która obejmie wszystkie podmioty świadczące pomoc prawną i każdy etap postępowania przed Prezesem UOKiK. Dodatkowo, PSSB wnosi również, aby skrócony został termin przysługujący sądowi ochrony konkurencji i konsumentów (dalej: „sokik”) na wydanie postanowienia o zwrocie przeszukiwanemu pism lub dokumentów zawierających pisemną komunikację z kwalifikowanych prawnikiem – z miesiąca do 14 dni.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Odnośnie do kwestii terminu - uwaga nieuwzględniona. Projekt został przesłany do MS i do SOKiK - w tym zakresie MS i sądy nie zgłaszały uwag. W ocenie projektodawcy ten termin jest odpowiedni.</p>

179.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	PIH	<p>[LPP]</p> <p>Projektowany art. 105nc Ustawy określa zasady postępowania w toku przeszukania z pismami lub dokumentami, które dotyczą pomocy prawnej świadczonej na rzecz przeszukiwanego przez adwokata, radcę prawnego, prawnika z Unii Europejskiej lub EFTA. Projekt wprowadza rozwiązanie, zgodnie z którym, jeżeli w toku przeszukania osoba przeszukiwana oświadczy, że znalezione przez kontrolujących pisma i dokumenty (w tym na nośnikach elektronicznych) zawierają komunikację z „niezależnym od przeszukiwanego” adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z państwa członkowskiego EFTA – przeszukujący pozostawia te pisma w miejscu przeszukania. Analizowany przepis odnosi się przy tym wyłącznie do komunikacji z prawnikiem „niezależnym” od przeszukiwanego, i tylko takiej, która dotyczy „realizacji prawa przeszukiwanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa UOKiK, w ramach którego powadzone jest przeszukiwanie”. Jednocześnie, w razie złożenia ww. oświadczenia, projektowany art. 105nc ust. 2 Ustawy upoważnia przeszukującego m.in. do „pobieżnego zapoznania się z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia”. Natomiast zgodnie z art. 105nc ust. 3 w razie wątpliwości co do oświadczenia, „przeszukujący niezwłocznie po zakończeniu przeszukania przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści”. Na tej podstawie sąd decyduje o ich zwrocie przeszukiwanemu w całości lub w części, albo o udostępnieniu ich na potrzeby postępowania Prezesowi Urzędu.</p> <p>Omówionym zmianom towarzyszy uchylenie odesłania do odpowiedniego stosowania do przeszukania przepisów art. 225 i 226 Kodeksu postępowania karnego, które zawierają m.in. dotyczące przeszukania gwarancje zachowania w poufności informacji stanowiących tajemnicę prawnie chronioną.</p> <p>Przepis ten rodzi szereg wątpliwości, w tym co do:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) wprowadzenia nieuzasadnionego odstępstwa od standardów ochrony informacji, których poufność podlega ochronie prawnej – w szczególności w odniesieniu do tajemnicy zawodowej i poufności relacji pomiędzy podmiotem korzystającym z profesjonalnej pomocy prawnej a podmiotem, który pomoc tę świadczy; (2) nieproporcjonalnego i arbitralnego zawężenia ochrony poufności danych, której przyznanie miałyby być uzależnione od „niezależności” prawnika w stosunku do przeszukiwanego oraz związku tych danych z przedmiotem postępowania, w ramach którego prowadzone jest przeszukiwanie. <p>Z punktu widzenia zakresu ochrony ww. danych elementy te należy uznać za irrelewantne – jedyną istotną przesłanką do objęcia ochroną poufności danych związanych z pomocą prawną świadczoną przez profesjonalnego prawnika jest natura łączącej ich relacji, osadzona w warunkach wykonywania zawodu zaufania publicznego. Jak wskazuje Trybunał Konstytucyjny, „zachowanie tajemnicy radcowskiej jest elementem prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i - szerzej - całego systemu ochrony prawnej w demokratycznym państwie [...] Tajemnica zawodowa wiążąca przedstawicieli zawodów prawniczych służy bowiem nie samym</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Konieczność pobieżnego spojrzenia na dokument, co którego przedsiębiorca deklaruje, iż jest objęty ochroną wynikającą z LPP ma wymiar w dużej mierze praktyczny. W szczególności w sytuacjach, gdy przedsiębiorcy deklarują ochronę np. maili „hurtowo” od/do nadawcy, który ich zdaniem mieści się w chronionej kategorii. Możliwość spojrzenia na tytuł i przedmiot wiadomości może pozwolić kontrolującemu/przeszukującemu zrezygnować z zabezpieczenia danego maila jako nie mającego związku ze sprawą, bez konieczności wdrażania procedury „kopertowej” i angażowania SOKiK w ocenę dokumentów. W sytuacji gdy oświadczenie kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej będzie budzić wątpliwości, kontrolujący nie później niż niezwłocznie po zakończeniu kontroli będzie zobowiązany do przekazania pisma lub dokumentu,</p>
------	-----------------------------------	-----	---	--

prawnikom, lecz osobom korzystającym z ich pomocy, a szerzej - skutecznemu funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości”. Dlatego „przedstawiając w toku komunikowania się np. z radcą prawnym czy adwokatem fakty oraz okoliczności wyczerpująco i prawdziwie, klient zakłada, że tylko pełny obraz jego sytuacji daje możliwość udzielenia mu skutecznej pomocy, a ponadto, że informacje te nie będą wykorzystane przeciwko niemu. Należy przyjąć, że gdyby zakres przekazywanych przez klienta informacji warunkowany był świadomością ryzyka, jakie wiąże się z ich dalszym udostępnieniem, to często zakres ten nie byłby pełny, a tym samym pomoc prawna nie mogłaby być adekwatna do sytuacji, w której faktycznie znajduje się klient”.

(3) niedookreśloności pojęcia „pobieżnego zapoznania się”, do którego byłby upoważniony przeszukujący w odniesieniu do dokumentów i danych objętych oświadczeniem, zgodnie z którym zawierają one informacje chronione w związku ze świadczoną na rzecz przeszukiwanego pomocą prawną. Wprowadzenie takiego rozwiązania byłoby w praktyce równoznaczne z przyznaniem przeszukującemu pełnego dostępu do dokumentów przeszukiwanego, pomimo skorzystania przez niego z instytucji przewidzianej w projektowanym ust. 1, co czyni iluzoryczną wynikającą stąd ochronę (i gwarancje sądowej kontroli ujawnienia tych informacji organom administracji). Odróżnienie „pobieżnego zapoznania się” od „zapoznania się” z dokumentem, czyli rozróżnienie działania w granicach kompetencji i działania z przekroczeniem kompetencji, będzie de facto niemożliwe. Przewidziany w projektowanym art. 105nc zakres uprawnień przysługujących przeszukującemu, czyli zakres ingerencji w chronione konstytucyjnie prawa i wolności przeszukiwanego, w tym tajemnicę komunikowania się (art. 49 Konstytucji RP), jest niedookreślony i daje podstawy do jego rozszerzającego stosowania w praktyce.

Wobec powyższego postulujemy wprowadzenie następujących zmian:
w projektowanym art. 105nc Ustawy:

ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli w toku przeszukania przeszukiwany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że znalezione w toku przeszukania pisma lub dokumenty, w tym również zawarte na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, dotyczą świadczonej na rzecz przeszukiwanego pomocy prawnej, w tym zawierają pisemną komunikację między przeszukiwanym a adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą o której mowa w art. 2a tej ustawy, przeszukujący pozostawia te pisma lub dokumenty, bez ich odczytania, w miejscu przeszukania.”;

uchyla się ust. 2;

ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli oświadczenie przeszukiwanego lub osoby przez niego upoważnionej, o którym mowa w ust. 1 budzi wątpliwości przeszukującego, przeszukujący niezwłocznie po zakończeniu przeszukania przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy sądowi ochrony

którego wątpliwość dotyczy sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści.

			<p><i>konkurencji i konsumentów, bez ich odczytania, w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści.”</i> <i>uchyla się ust. 4;</i></p> <p>projektowany art. 105q pkt 3 Ustawy otrzymuje brzmienie: <i>„3) art. 180, art. 224 § 1, art. 225 i art. 226 oraz art. 236a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego; sądem właściwym na potrzeby stosowania tych przepisów jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów”</i></p>	
180.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc ust. 1)	PIIT	<p>[LPP] Treść art. 105nc ust. 1 może prowadzić do ograniczenia zasady „legal professional privilege”, zawęży bowiem ochronę wyłącznie do pisemnej komunikacji między poszukiwanym a niezależnym adwokatem, radcą lub prawnikiem zagranicznym. W praktyce komunikacja taka odbywać się może w dowolnej formie, nawet ustnej, zaś tak sformułowany przepis może prowadzić do konkluzji, że dotyczy on wyłącznie dokumentów opatrzonych własnoręcznym podpisem. Zwracamy uwagę, że „do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli” (art. 78 ustawy – Kodeks cywilny). Trudno oczekiwać zachowania formy pisemnej, jeżeli przepis wspomina o komunikacji „zawartej na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych”.</p> <p>Ponadto naszą uwagę skupia objęcie w niniejszym artykule komunikacji prowadzonej w formie pisemnej pomiędzy „poszukiwanym a niezależnym od przeszukiwanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej (...)”. Powyższa konstrukcja przepisu może sugerować zależność ekonomiczną profesjonalnego pełnomocnika, który zatrudniony jest na umowę o pracę. Na podstawie polskich przepisów, niezależność adwokata, czy radcy prawnego przy świadczeniu pomocy prawnej, jest jednym z podstawowych atrybutów przysługujących osobom wykonującym zawody zaufania publicznego, o których mowa w art. 17 Konstytucji, zaś wyrażone przez kogokolwiek polecenia, ograniczające niezależność sugestie czy wskazówki, nie mogą wpływać na prezentowane przez adwokata czy radcę stanowisko w danej sprawie. Wydaje się, że posłużenie się określeniem „niezależnym od” wynika z dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, które dotyczy wszak przeszukań, odbywających się w ramach postępowań prowadzonych na podstawie przepisów unijnych, a nie przeszukań w postępowaniach wyłącznie krajowych. Stąd też przenoszenie tego określenia również na postępowania krajowe budzi poważne zastrzeżenia i w naszej ocenie wymaga usunięcia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p>

181.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc ust. 2)	PIIT	<p>[LPP]</p> <p>Zgodnie z art. 105nc ust. 2 „W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, przeszukujący może zapoznać się pobieżnie z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia”. W naszej ocenie pojęcie „pobieżnego” zapoznania się z pismem lub dokumentem objętym tajemnicą adwokacką/radcowską, nie jest znana w polskim prawie i budzić będzie wiele wątpliwości interpretacyjnych. Wydaje się, że tego typu nieprecyzyjne określenia nie powinny występować w przepisach ograniczających konstytucyjne prawa. Trudno będzie pogodzić „pobieżne” zapoznanie się z przedmiotem pismem w kontekście treści, które mogą być objęte tajemnicą zawodową. Nie jest też jasne, co oznacza „przedmiot pisma”. Przeszukujący bowiem może – w celu odnalezienia treści, stanowiącej przedmiot pisma – zapoznać się de facto z całym materiałem, zaś sam przedsiębiorca jest właściwie pozbawiony kontroli nad czynnościami, które w tym zakresie wykonuje przeszukujący.</p> <p>Z powyższą uwagą silnie koresponduje uprawnienie przeszukującego, o którym mowa w art. 105nc ust. 2, zdanie drugie „do żądania od przeszukiwanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz przygotowania wersji pisma lub dokumentu, niezawierającej informacji objętych ochroną (...)”. Istnieje obawa, że wyjaśnienia te nie będą dotyczyły „oświadczenia”, ale „opinii”, której dotyczy oświadczenie. Przeszukiwany, składając ustne wyjaśnienia, odpowiadając na kolejne pytania, może zupełnie nieświadomie ujawnić inne informacje wynikające z opinii. Takich pytań służących obejściu tajemnicy zawodowej nie spotyka się w żadnym innym postępowaniu w Polsce.</p> <p>Inną kwestią jest też ingerencja w prawa autorskie majątkowe i osobiste autora opinii, która na żądanie przeszukującego będzie okrajana z informacji objętych ochroną przez przeszukiwanego w lęku przed karą za utrudnianie postępowania. Może się bowiem okazać, że wersja „niezawierająca informacji objętych ochroną” będzie wypaczać faktyczne stanowisko autora opinii i jej użycie, jako dowód w postępowaniu, będzie obarczone istotnym błędem.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Należy również wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień.</p>
------	--	-------------	---	--

182.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	ICC Polska	<p>[LPP]</p> <p>80. Ustawowe uregulowanie ochrony tajemnicy zawodowej (LPP) zasługuje na pełną aprobatę. Projektowana regulacja, która dotyczy wyłącznie ochrony tajemnicy w trakcie kontroli Prezesa UOKiK, wydaje się jednak niepełna. W praktyce zdarzają się sytuacje, w których informacja objęta tajemnicą zawodową znajduje się w dokumentacji lub informacji żądanej przez Prezesa UOKiK w trybie art. 50 Ustawy okik – zasługują one na stosowną ochronę w nie mniejszym stopniu niż te podlegające kontroli Prezesa UOKiK. Szczegółowe uwagi ICC w tym względzie znajdują w części dotyczącej zmian do art. 50 Ustawy okik.</p> <p>81. Projektowany przepis art. 105nc ust. 1 posługuje się niedookreślonym zwrotem „niezależnego od przeszukiwanego” prawnika (adwokata, radcy prawnego, prawnika zagranicznego). Rozumiemy, że w zamierzeniu ustawodawcy w tym przepisie chodzi o zewnętrznego doradcę prawnego. Proponowany zwrot budzi jednak wątpliwości co do tego, kto może zostać uznany za prawnika „niezależnego od przeszukiwanego” – czy np. radca prawny/adwokat z zewnętrznej kancelarii prawnej, ale stałe współpracującej z przeszukiwanym, zostanie uznany za „niezależnego” w rozumieniu tego przepisu. Wobec niejasności tak skonstruowanego zapisu ustawowego nie można być pewnym rozwoju orzecznictwa sądowego w tym przedmiocie.</p> <p>82. Nadto zdaniem Komisji Konkurencji ICC projektowane przepisy chroniące tajemnicę zawodową powinny dotyczyć w równym stopniu prawników wewnętrznych przedsiębiorstwa. W ocenie ICC nie ma systemowych argumentów przemawiających za rozróżnieniem sytuacji tzw. prawnika wewnętrznego (niezależnie od jego formy zatrudnienia) od zewnętrznego doradcy prawnego. Przepisy ustawy o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych, w szczególności dotyczące obowiązków z zakresie ochrony tajemnicy zawodowej w równym stopniu dotyczą zewnętrznych, jak i wewnętrznych prawników.</p> <p>83. Wobec tych wątpliwości proponujemy usunięcie z art. 105nc ust. 1 zwrotu „niezależnym od przeszukiwanego”, co spowoduje, że ochrona tajemnicy zawodowej będzie obejmować również komunikację pomiędzy przeszukiwanym a profesjonalnym doradcą prawnym, niezależnie od tego, czy jest wewnętrznym czy zewnętrznym doradcą prawnym.</p> <p>84. Wątpliwości budzi też projektowany art. 105nc ust. 4 Ustawa okik, zgodnie z którym „Na przeszukiwanym spoczywa ciężar dowodu, że pismo lub dokument zawiera pisemną komunikację spełniającą przesłanki z ust. 1”. Przepis ten w naszej ocenie nakłada na kontrolowanego przedsiębiorcę nadmierne obowiązki związane z koniecznością udowodnienia autorstwa i zawartości dokumentu objętego tajemnicą zawodową, a nadto – jego niezależności od przeszukiwanego wymaganej przez projektowany art. 105nc ust. 1. Proponujemy usunięcie tego przepisu; w naszej ocenie wystarczające powinno być w tym względzie oświadczenie przedsiębiorcy, które w razie potrzeby będzie weryfikowane przez sąd.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnosnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materiałnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Ad. 2. Art. 105nc ust. 4 – w ocenie projektodawcy przepisy nie wprowadzają takiego rodzaju domniemania. Przedsiębiorca będzie wywodził korzystne dla niego skutki prawne (objęcie dokumentów LPP) i to na nim powinien spoczywać ciężar dowodu.</p>
------	-----------------------------------	------------	---	--

183.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	Stowarzyszenie Papierników Polskich	<p>[LPP] Proponowane zmiany regulują wprost w Ustawie kwestię ochrony komunikacji pomiędzy prawnikiem a klientem. Zakres tej ochrony jest jednak dość ograniczony, bowiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona znajduje zastosowanie tylko w odniesieniu do pism lub dokumentów pozyskanych w toku przeszukania, – użycie terminu „niezależny od przeszukiwanego” (adwokat, radca prawny, prawnik z UE) zdaje się wskazywać, że chroniona będzie tylko korespondencja prowadzona przez zewnętrznych prawników przedsiębiorcy, ale już nie ta, która pochodzi od jego prawników wewnętrznych (in-house lawyers), – ochrona zdaje się obejmować tylko treść porad prawnych skierowanych do przeszukiwanego przedsiębiorcy, ale już nie do jego osób zarządzających. O ile pozytywnie oceniamy fakt wprowadzenia do Ustawy wyraźnych regulacji dotyczących ochrony w ramach LPP, to jednak jej proponowany zakres jest w naszej ocenie zdecydowanie za wąski. W efekcie, nie przyczyni się do zapewnienia skutecznej ochrony praw przedsiębiorców i ich osób zarządzających (w sytuacji, gdy osoba taka może być/jest stroną postępowania antymonopolowego). <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przepisy dot. LPP miały zastosowanie w każdym przypadku, gdy Urząd wzywa do przekazania lub sam pozyskuje stosowne pisma i dokumenty, czyli nie tylko w toku przeszukania, ale także w toku kontroli oraz kierowania do przedsiębiorców wezwań w trybie art. 50 Ustawy, 2. ochroną była objęta także komunikacja z prawnikami wewnętrznymi, 3. ochroną była objęta także komunikacja pomiędzy osobą zarządzającą danego przedsiębiorcy a wykwalifikowanym prawnikiem. 	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnosnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Ad. 3. W ocenie projektodawcy osoby te będą mogły skorzystać z LPP (w art. 105da mowa o uprawnieniu kontrolowanego, zaś z mocy art. 105q przepis ten będzie miał zastosowanie również do przeszukania).</p>
------	-----------------------------------	--	---	--

184.	art. 105nc ust. 1 u.o.k.k.	Imperial Tobacco Polska S.A.	<p>[LPP]</p> <p>Pragniemy podnieść również kwestię związaną z art. 105 nc ust. 1, który w naszej opinii stanowi ryzyko znaczącego ograniczenia tzw. „tajemnicy kontaktów z prawnikiem”. Proponowane zapisy ustawy stwarzają możliwość nieuznania przez UOKiK adwokatów lub radców prawnych zatrudnionych w ramach wewnętrznych struktur firmy jako „niezależnych prawników”. Należy zaznaczyć, że każdy podmiot gospodarczy w Polsce – podobnie jak każdy obywatel – ma prawo do niezależnej obrony. Podstawą tego procesu jest możliwość skorzystania z usług prawnych wybranego prawnika. W przypadku firm są to m.in. zatrudnieni w ramach struktur wewnętrznych, wysokiej klasy profesjonaliści – często radcowie prawni, którzy są zawodem zaufania publicznego. Odebranie możliwości skorzystania z usług „wewnętrznych prawników” jest równoznaczne z utrudnianiem prawa do obrony. W rezultacie proponowane zmiany w rażąco i negatywny sposób mogą oddziaływać na możliwość ochrony interesów firmy w ramach kontroli oraz postępowań prowadzonych przez UOKiK. Mogą także doprowadzić do nieuprawnionej dyskryminacji tzw. „prawników wewnętrznych”, choć przysługują im wszelkie uprawnienia zawodowe – ustawy o wykonywaniu poszczególnych zawodów prawniczych nie różnicują ich uprawnień ze względu na formę wykonywania zawodu. Ponadto uważamy, że komunikacja z prawnikiem winna podlegać ochronie w każdym przypadku, a nie tylko w toku przeszukania.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnosnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p>
------	----------------------------------	---	--	---

185.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	PFPŻ	<p>[LPP] Przepisy budzą zastrzeżenia z uwagi na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wątpliwości interpretacyjne dot. formy dokumentów podlegających ochronie, - brak zapisów dotyczących możliwości ich zastosowania w przypadku innych czynności niż przeszukiwanie, - zawężenie ochrony do komunikacji pomiędzy klientem a niezależnym adwokatem, radcą prawnym lub prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą, o której mowa w art. 2a tej ustawy, powstałej w celu realizacji prawa przeszukiwanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w ramach którego przeprowadzane jest przeszukiwanie. <p>W związku z powyższym proponuje się następujące zmiany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ochronie powinna podlegać wszelka komunikacja i wszelkie pisma i dokumenty, bez względu na ich formę, pomiędzy adwokatem/radcą prawnym a przedsiębiorcą albo odwrotnie tzn. pomiędzy przedsiębiorcą a adwokatem/radcą prawnym; obejmuje to nie tylko pisma, dokumenty wzajemnie przekazane pomiędzy adwokatem/radcą prawnym a przedsiębiorcą (np. rezultaty udzielonej porady prawnej w formie opinii prawnej w formie pisemnej informacji/komentarza, czy mailowej w drodze e-mailowej od prawnika, lecz także przekazane prawnikowi przez klienta/przedsiębiorcę „zapytania”, opisy problemu czy stanu faktycznego); 2) ochrona powinna rozciągać się na wszelkie ww. pisma i dokumenty, niezależnie od daty ich powstania i związku ze sprawą, co do której Prezes UOKiK dokonuje czynności; 3) ochrona powinna obowiązywać w toku całego postępowania (nie tylko w przypadku przeszukiwania, ale także w trakcie podejmowania innych czynności lub kontroli); 4) zasada LPP winna znajdować odpowiednie zastosowanie w przypadku skierowania do przedsiębiorcy, osoby fizycznej podlegającej odpowiedzialności w trybie przepisu art. 6a uokik oraz każdej innej osoby przez Prezesa UOKiK wezwania w trybie art. 50 i art. 52 w brzmieniu wg komentowanego projektu ustawy. <p>Ponadto w ramach zmian, dotyczących procedury przeprowadzania przeszukiwania u przedsiębiorcy, niezbędne jest doprecyzowanie zasad stosowania instytucji tzw. LPP (legal professional privilege), mającej na celu ochronę komunikacji między prawnikiem a klientem. W szczególności zgodnie z nowymi przepisami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5) zobowiązać organ do przerwania rejestrowania czynności za pomocą urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk w przypadku złożenia oświadczenia przedsiębiorcy, że określony dokument lub pismo dotyczy lub jest objęty/objęte ochroną LPP; 6) organ kontrolujący nie powinien mieć uprawnień do zapoznania się, choćby „pobieżnie”, z takim pismem/dokumentem, jak również nie powinien mieć prawa do wymagania od przedsiębiorcy, aby ten informował go o treści pisma/dokumentu lub też był zobowiązany do przygotowania wersji pisma/dokumentu z wyłączeniem informacji objętych ochroną – całe pismo/dokument winny korzystać z ochrony prawnej. 	<p>Ad. pkt 1 – 4, 6. W zakresie tzw. dokumentów przygotowawczych uwaga uwzględniona. Zaproponowano dodanie regulacji zgodnie z którą LPP obejmuje także dokumenty/pisma, które „zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej od osób, o których mowa w lit. a, w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w ramach którego przeprowadzana jest kontrola”.</p> <p>W pozostałym zakresie, w ocenie projektodawcy, brzmienie przepisu jest zgodne z orzecznictwem Trybunału (m. in. sprawa C-550/07). Regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukiwania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Odnośnie do propozycji rozszerzenia LPP na instytucję kontroli – uwaga uwzględniona – por. projektowany art. 105da.</p> <p>Ad. pkt 5. Uwaga nieuwzględniona – dokumenty zawierające LPP są chronione na podstawie art. 105da i z regulacji tej można wyinterpretować,</p>
------	-----------------------------------	------	--	---

				że ich obraz nie powinien być nagrywany.
186.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	FRP	<p>[LPP] Proponowane zmiany regulują wprost w Ustawie kwestię ochrony komunikacji pomiędzy prawnikiem a klientem. Zakres tej ochrony jest jednak dość ograniczony, bowiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona znajduje zastosowanie tylko w odniesieniu do pism lub dokumentów pozyskanych w toku przeszukania, - użycie terminu „niezależny od przeszukiwanego” (adwokat, radca prawny, prawnik z UE) zdaje się wskazywać, że chroniona będzie tylko korespondencja prowadzona przez zewnętrznych prawników przedsiębiorcy, ale już nie ta, która pochodzi od jego prawników wewnętrznych (in-house lawyers), - ochrona zdaje się obejmować tylko treść porad prawnych skierowanych do przeszukiwanego przedsiębiorcy, ale już nie do jego osób zarządzających. <p>O ile pozytywnie oceniamy fakt wprowadzenia do Ustawy wyraźnych regulacji dotyczących ochrony w ramach LPP, to jednak jej proponowany zakres jest w naszej ocenie zdecydowanie za wąski. W efekcie, nie przyczyni się do zapewnienia skutecznej ochrony praw przedsiębiorców i ich osób zarządzających (w sytuacji, gdy osoba taka może być/jest stroną postępowania antymonopolowego).</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przepisy dot. LPP miały zastosowanie w każdym przypadku, gdy Urząd wzywa do przekazania lub sam pozyskuje stosowne pisma i dokumenty, czyli nie tylko w toku przeszukania, ale także w toku kontroli oraz kierowania do przedsiębiorców wezwań w trybie art. 50 Ustawy, 2. ochroną była objęta także komunikacja z prawnikami wewnętrznymi, 3. ochroną była objęta także komunikacja pomiędzy osobą zarządzającą danego przedsiębiorcy a wykwalifikowanym prawnikiem. 	<p>Ad. pkt 1 i 2. Uwagi częściowo uwzględnione. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnośnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień.</p> <p>W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Ad. 3. W ocenie projektodawcy osoby te będą mogły skorzystać z LPP (w art. 105da mowa o uprawnieniu kontrolowanego, zaś z mocy art. 105q przepis ten będzie miał zastosowanie również do przeszukania).</p>

187.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego (POPiHN)	<p>[LPP] Proponowane zmiany regulują wprost w Ustawie kwestię ochrony komunikacji pomiędzy prawnikiem a klientem. Zakres tej ochrony jest jednak dość ograniczony, bowiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona znajduje zastosowanie tylko w odniesieniu do pism lub dokumentów pozyskanych w toku przeszukania, - użycie terminu „niezależny od przeszukiwanego” (adwokat, radca prawny, prawnik z UE) zdaje się wskazywać, że chroniona będzie tylko korespondencja prowadzona przez zewnętrznych prawników przedsiębiorcy, ale już nie ta, która pochodzi od jego prawników wewnętrznych (in-house lawyers), - ochrona zdaje się obejmować tylko treść porad prawnych skierowanych do przeszukiwanego przedsiębiorcy, ale już nie do jego osób zarządzających. <p>O ile pozytywnie oceniamy fakt wprowadzenia do Ustawy wyraźnych regulacji dotyczących ochrony w ramach LPP, to jednak jej proponowany zakres jest w naszej opinii zdecydowanie za wąski. W efekcie, nie przyczyni się do zapewnienia skutecznej ochrony praw przedsiębiorców i ich osób zarządzających (w sytuacji, gdy osoba taka może być/jest stroną postępowania antymonopolowego).</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przepisy dot. LPP miały zastosowanie w każdym przypadku, gdy Urząd wzywa do przekazania lub sam pozyskuje stosowne pisma i dokumenty, czyli nie tylko w toku przeszukania, ale także w toku kontroli oraz kierowania do przedsiębiorców wezwań w trybie art. 50 Ustawy, 2. ochroną była objęta także komunikacja z prawnikami wewnętrznymi, 3. ochroną była objęta także komunikacja pomiędzy osobą zarządzającą danego przedsiębiorcy a wykwalifikowanym prawnikiem. 	<p>Ad. pkt 1 i 2. Uwagi częściowo uwzględnione. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnośnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień.</p> <p>W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Ad. 3. W ocenie projektodawcy osoby te będą mogły skorzystać z LPP (w art. 105da mowa o uprawnieniu kontrolowanego, zaś z mocy art. 105q przepis ten będzie miał zastosowanie również do przeszukania).</p>
------	-----------------------------------	---	--	--

188.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	Plastics Europe	<p>[LPP]</p> <p>Proponowane zmiany regulują wprost w Ustawie kwestię ochrony komunikacji pomiędzy prawnikiem a klientem. Zakres tej ochrony jest jednak dość ograniczony, bowiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ochrona znajduje zastosowanie tylko w odniesieniu do pism lub dokumentów pozyskanych w toku przeszukania, – użycie terminu „niezależny od przeszukiwanego” (adwokat, radca prawny, prawnik z UE) zdaje się wskazywać, że chroniona będzie tylko korespondencja prowadzona przez zewnętrznych prawników przedsiębiorcy, ale już nie ta, która pochodzi od jego prawników wewnętrznych (in-house lawyers), – ochrona zdaje się obejmować tylko treść porad prawnych skierowanych do przeszukiwanego przedsiębiorcy, ale już nie do jego osób zarządzających. <p>O ile pozytywnie oceniamy fakt wprowadzenia do Ustawy wyraźnych regulacji dotyczących ochrony w ramach LPP, to jednak jej proponowany zakres jest w naszej opinii zdecydowanie za wąski. W efekcie, nie przyczyni się do zapewnienia skutecznej ochrony praw przedsiębiorców i ich osób zarządzających (w sytuacji, gdy osoba taka może być/jest stroną postępowania antymonopolowego).</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przepisy dot. LPP miały zastosowanie w każdym przypadku, gdy Urząd wzywa do przekazania lub sam pozyskuje stosowne pisma i dokumenty, czyli nie tylko w toku przeszukania, ale także w toku kontroli oraz kierowania do przedsiębiorców wezwań w trybie art. 50 Ustawy, 2. ochroną była objęta także komunikacja z prawnikami wewnętrznymi, 3. ochroną była objęta także komunikacja pomiędzy osobą zarządzającą danego przedsiębiorcy a wykwalifikowanym prawnikiem. 	<p>Ad. pkt 1 i 2. Uwagi częściowo uwzględnione. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnośnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień.</p> <p>W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Ad. 3. W ocenie projektodawcy osoby te będą mogły skorzystać z LPP (w art. 105da mowa o uprawnieniu kontrolowanego, zaś z mocy art. 105q przepis ten będzie miał zastosowanie również do przeszukania).</p>
------	-----------------------------------	----------------------------------	--	--

189.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	Pracodawcy RP	<p>[LPP] Należy docenić uregulowanie w przepisach Ustawy kwestii ochrony komunikacji pomiędzy prawnikiem zewnętrznym i przedsiębiorcą. Jest to jeden z niezwykle ważnych składników prawa przedsiębiorcy do obrony. Jednocześnie należy podkreślić, że projektowana regulacja jest zdecydowanie zbyt wąska, co może doprowadzić do pogorszenia sytuacji przedsiębiorców. Komunikacja z prawnikiem zewnętrznym musi podlegać ochronie w każdym przypadku, a nie tylko w toku przeszukania. W szczególności ochrona ta powinna się rozciągać na kontrole oraz na sytuacje, w których Prezes UOKiK kieruje do przedsiębiorcy wezwanie w trybie art. 50 Ustawy. Nie ma żadnego uzasadnienia dla różnicowania tych sytuacji.</p> <p>Proponowane zmiany – dodanie art. 50a Ustawy oraz wykreślenie projektowanego art. 105nc ust. 1 Ustawy)</p> <p><i>Art. 50a</i></p> <p><i>1. Prezes Urzędu nie może domagać się ujawnienia lub przekazania pism lub dokumentów, w tym również zawartych na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, o ile zawierają one pisemną komunikację między przedsiębiorcą a niezależnym od przedsiębiorcy adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą o której mowa w art. 2a tej ustawy, powstałą w celu realizacji prawa przedsiębiorcy do uzyskania ochrony prawnej.</i></p> <p><i>2. W celu uzyskania ochrony przedsiębiorca składa stosowne oświadczenie.</i></p> <p><i>3. Jeżeli oświadczenie przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 2 budzi wątpliwości Prezesa Urzędu może on zażądać dalszych informacji, w tym zażądać umożliwienia pracownikom Urzędu pobieżnego zapoznania się z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia. Prezes Urzędu może także domagać się przygotowania wersji pisma lub dokumentu, niezawierającej informacji objętych ochroną zgodnie z ust. 1, jeżeli jest możliwe.</i></p> <p><i>3. Jeżeli po dokonaniu określonych w ust. 2 czynności sprawdzających oświadczenie przedsiębiorcy nadal budzi wątpliwości, przedsiębiorca przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy za pośrednictwem Prezesa Urzędu sądowi ochrony konkurencji i konsumentów. Pismo lub dokument przekazane są w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem treści Prezesowi Urzędu.</i></p> <p><i>4. Na przedsiębiorcy spoczywa ciężar dowodu, że pismo lub dokument zawiera pisemną komunikację spełniającą przesłanki z ust. 1.</i></p> <p><i>5. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów po zapoznaniu się z pismami lub dokumentami, o których mowa w ust. 3, wydaje w terminie miesiąca od ich przekazania postanowienie o ich zwrocie przedsiębiorcy w całości lub w części, jeżeli zawierają one pisemną komunikację, o której mowa w ust. 1, lub wydaje postanowienie o ich przekazaniu w całości lub w części Prezesowi Urzędu. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. Postanowienie podlega wykonaniu z chwilą uprawomocnienia.</i></p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnosnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materiałnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. .</p>
------	-----------------------------------	----------------------	--	---

			<i>6. Określone w ust. 1-5 zasady znajdują zastosowanie w toku kontroli lub przeszukania.</i>	
190.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	IGE	<p>[LPP]</p> <p>Ochrona przed ujawnieniem Prezesowi UOKiK pisemnej komunikacji między przeszukiwanym, a niezależnym od niego prawnikiem nie powinna być ograniczona wyłącznie do tej powstałej w celu realizacji prawa przeszukiwanego do ochrony prawnej w związku z przedmiotem prowadzonego postępowania. Zdaniem e-Izby ochroną przed ujawnieniem Prezesowi UOKiK powinna być objęta każda pisemna komunikacja przeszukiwanego z prawnikiem zewnętrznym, niezależnie od jej przedmiotu czy celu. e-Izba postuluje również rozszerzenie wspomnianej ochrony o wszystkie inne czynności Prezesa UOKiK poza przeszukianiem, takie jak kontrola czy wezwanie do przekazania informacji. Odmienne uregulowanie tego zagadnienia będzie stanowiło naruszenie praw podstawowych przedsiębiorcy, w tym prawa do obrony, co może narazić Polskę na zarzut nieprawidłowej implementacji Dyrektywy względnie naruszenia zasad ogólnych prawa Unii i Karty praw podstawowych UE.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnośnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materiałnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p>

191.	art. 105nc ust. 1	PIPC (polska Izba Przemysłu Chemicznego)	<p>Ochrona komunikacji między prawnikiem a klientem</p> <p>Proponowane zmiany regulują wprost w Ustawie kwestię ochrony komunikacji pomiędzy prawnikiem a klientem. Zakres tej ochrony jest jednak dość ograniczony, bowiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ochrona znajduje zastosowanie tylko w odniesieniu do pism lub dokumentów pozyskanych w toku przeszukania, – użycie terminu „niezależny od przeszukiwanego” (adwokat, radca prawny, prawnik z UE) zdaje się wskazywać, że chroniona będzie tylko korespondencja prowadzona przez zewnętrznych prawników przedsiębiorcy, ale już nie ta, która pochodzi od jego prawników wewnętrznych (in-house lawyers), – ochrona zdaje się obejmować tylko treść porad prawnych skierowanych do przeszukiwanego przedsiębiorcy, ale już nie do jego osób zarządzających. <p>O ile pozytywnie oceniamy fakt wprowadzenia do Ustawy wyraźnych regulacji dotyczących ochrony w ramach LPP, to jednak jej proponowany zakres jest w naszej opinii zdecydowanie za wąski. W efekcie, nie przyczyni się do zapewnienia skutecznej ochrony praw przedsiębiorców i ich osób zarządzających (w sytuacji, gdy osoba taka może być/jest stroną postępowania antymonopolowego).</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przepisy dot. LPP miały zastosowanie w każdym przypadku, gdy Urząd wzywa do przekazania lub sam pozyskuje stosowne pisma i dokumenty, czyli nie tylko w toku przeszukania, ale także w toku kontroli oraz kierowania do przedsiębiorców wezwań w trybie art. 50 Ustawy, – ochroną była objęta także komunikacja z prawnikami wewnętrznymi, – ochroną była objęta także komunikacja pomiędzy osobą zarządzającą danego przedsiębiorcy a wykwalifikowanym prawnikiem. 	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnosnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Ad. pkt ostatniego - w ocenie projektodawcy osoby te będą mogły skorzystać z LPP (w art. 105da mowa o uprawnieniu kontrolowanego, zaś z mocy art. 105q przepis ten będzie miał zastosowanie również do przeszukania).</p>
192.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	BCC	<p>[LPP]</p> <p>Nie wydaje się przy tym wystarczające gwarancyjne zabezpieczenie ochrony pisemnej komunikacji pomiędzy przeszukiwanym przedsiębiorcą, a niezależnym od niego profesjonalnym prawnikiem, wprowadzone w projektowanym, nowym art. 105nc uokik – chociaż należy je ocenić pozytywnie – ponieważ jest ono ograniczone do materiałów znalezionych w toku przeszukań.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu.</p>

193.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	ZBP	W Projekcie zaproponowano uregulowanie instytucji Legal Professional Privilege (LPP) kompleksowo w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów. W art. 105nc przewidziano, że ochronie ma podlegać pisemna komunikacja między przeszukiwanym a niezależnym od przeszukiwanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą o której mowa w art. 2a tej ustawy". W celu uniknięcia wątpliwości przepis powinien jednoznacznie wskazywać, że mowa również o przypadku, gdy radca prawny świadczy usługi na rzecz przeszukiwanego na podstawie umowy o pracę.	Uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.
------	-----------------------------------	------------	--	--

194.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	INFARMA	<p>[LPP]</p> <p>Należy docenić uregulowanie w przepisach Ustawy kwestii ochrony komunikacji pomiędzy prawnikiem zewnętrznym i przedsiębiorcą. Jest to jeden z niezwykle ważnych składników prawa przedsiębiorcy do obrony. Jednocześnie należy podkreślić, że projektowana regulacja jest zdecydowanie zbyt wąska, co może doprowadzić nie tyle do polepszenia sytuacji przedsiębiorców, ale do jej pogorszenia. Komunikacja z prawnikiem zewnętrznym winna podlegać ochronie w każdym przypadku, a nie tylko w toku przeszukania. W szczególności ochrona ta powinna się rozciągać na kontrole oraz na sytuacje, w których Prezes UOKIK kieruje do przedsiębiorcy wezwanie w trybie art. 50 Ustawy. Nie ma żadnego uzasadnienia do różnicowania tych sytuacji.</p> <p>Proponowane zmiany – dodanie art. 50a Ustawy oraz wykreślenie projektowanego art. 105nc ust. 1 Ustawy)</p> <p><i>Art. 50a. 1. Prezes Urzędu nie może domagać się ujawnienia lub przekazania pism lub dokumentów, w tym również zawartych na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, o ile zawierają one pisemną komunikację między przedsiębiorcą a niezależnym od przedsiębiorcy adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą o której mowa w art. 2a tej ustawy, powstałą w celu realizacji prawa przedsiębiorcy do uzyskania ochrony prawnej.</i></p> <p><i>2. W celu uzyskania ochrony przedsiębiorca składa stosowne oświadczenie.</i></p> <p><i>3. Jeżeli oświadczenie przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 2 budzi wątpliwości Prezesa Urzędu może on zażądać dalszych informacji, w tym zażądać umożliwienia pracownikom Urzędu pobieżnego zapoznania się z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia. Prezes Urzędu może także domagać się przygotowania wersji pisma lub dokumentu, niezawierającej informacji objętych ochroną zgodnie z ust. 1, jeżeli jest możliwe.</i></p> <p><i>3. Jeżeli po dokonaniu określonych w ust. 2 czynności sprawdzających oświadczenie przedsiębiorcy nadal budzi wątpliwości, przedsiębiorca przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy za pośrednictwem Prezesa Urzędu sądowi ochrony konkurencji i konsumentów. Pismo lub dokument przekazane są w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem treści Prezesowi Urzędu.</i></p> <p><i>4. Na przedsiębiorcy spoczywa ciężar dowodu, że pismo lub dokument zawiera pisemną komunikację spełniającą przesłanki z ust. 1.</i></p> <p><i>5. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów po zapoznaniu się z pismami lub dokumentami, o których mowa w ust. 3, wydaje w terminie miesiąca od ich przekazania postanowienie o ich zwrocie przedsiębiorcy w całości lub w części, jeżeli zawierają one pisemną komunikację, o której mowa w ust. 1, lub wydaje postanowienie o ich przekazaniu w całości lub w części Prezesowi Urzędu. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. Postanowienie podlega wykonaniu z chwilą uprawomocnienia.</i></p> <p><i>6. Określone w ust. 1-5 zasady znajdują zastosowanie w toku kontroli lub przeszukania.</i></p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnosnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materiałnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień.</p>
------	-----------------------------------	----------------	--	---

195.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	PZPFK	<p>[LPP] Proponowane zmiany regulują wprost w Ustawie kwestię ochrony komunikacji pomiędzy prawnikiem a klientem. Zakres tej ochrony jest jednak dość ograniczony, bowiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ochrona znajduje zastosowanie tylko w odniesieniu do pism lub dokumentów pozyskanych w toku przeszukania, – użycie terminu „niezależny od przeszukiwanego” (adwokat, radca prawny, prawnik z UE) zdaje się wskazywać, że chroniona będzie tylko korespondencja prowadzona przez zewnętrznych prawników przedsiębiorcy, ale już nie ta, która pochodzi od jego prawników wewnętrznych (in-house lawyers), – ochrona zdaje się obejmować tylko treść porad prawnych skierowanych do przeszukiwanego przedsiębiorcy, ale już nie do jego osób zarządzających. <p>O ile pozytywnie oceniamy fakt wprowadzenia do Ustawy wyraźnych regulacji dotyczących ochrony w ramach LPP, to jednak jej proponowany zakres jest w naszej opinii zdecydowanie za wąski. W efekcie, nie przyczyni się do zapewnienia skutecznej ochrony praw przedsiębiorców i ich osób zarządzających (w sytuacji, gdy osoba taka może być/jest stroną postępowania antymonopolowego).</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przepisy dot. LPP miały zastosowanie w każdym przypadku, gdy Urząd wzywa do przekazania lub sam pozyskuje stosowne pisma i dokumenty, czyli nie tylko w toku przeszukania, ale także w toku kontroli oraz kierowania do przedsiębiorców wezwań w trybie art. 50 Ustawy, – ochroną była objęta także komunikacja z prawnikami wewnętrznymi, – ochroną była objęta także komunikacja pomiędzy osobą zarządzającą danego przedsiębiorcy a wykwalifikowanym prawnikiem. 	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnosnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Ad. pkt ostatniego - w ocenie projektodawcy osoby te będą mogły skorzystać z LPP (w art. 105da mowa o uprawnieniu kontrolowanego, zaś z mocy art. 105q przepis ten będzie miał zastosowanie również do przeszukania).</p>
------	-----------------------------------	--------------	---	--

196.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	PIORIO	<p>[LPP] Proponowane zmiany regulują wprost w Ustawie kwestię ochrony komunikacji pomiędzy prawnikiem a klientem. Zakres tej ochrony jest jednak dość ograniczony, bowiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ochrona znajduje zastosowanie tylko w odniesieniu do pism lub dokumentów pozyskanych w toku przeszukania, – użycie terminu „niezależny od przeszukiwanego” (adwokat, radca prawny, prawnik z UE) zdaje się wskazywać, że chroniona będzie tylko korespondencja prowadzona przez zewnętrznych prawników przedsiębiorcy, ale już nie ta, która pochodzi od jego prawników wewnętrznych (in-house lawyers), – ochrona zdaje się obejmować tylko treść porad prawnych skierowanych do przeszukiwanego przedsiębiorcy, ale już nie do jego osób zarządzających. <p>O ile pozytywnie oceniamy fakt wprowadzenia do Ustawy wyraźnych regulacji dotyczących ochrony w ramach LPP, to jednak jej proponowany zakres jest w naszej ocenie zdecydowanie za wąski. W efekcie, nie przyczyni się do zapewnienia skutecznej ochrony praw przedsiębiorców i ich osób zarządzających (w sytuacji, gdy osoba taka może być/jest stroną postępowania antymonopolowego).</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów tak, aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przepisy dot. LPP miały zastosowanie w każdym przypadku, gdy Urząd wzywa do przekazania lub sam pozyskuje stosowne pisma i dokumenty, czyli nie tylko w toku przeszukania, ale także w toku kontroli oraz kierowania do przedsiębiorców wezwań w trybie art. 50 Ustawy, – ochroną była objęta także komunikacja z prawnikami wewnętrznymi, – ochroną była objęta także komunikacja pomiędzy osobą zarządzającą danego przedsiębiorcy a wykwalifikowanym prawnikiem. 	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnosnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p> <p>Ad. pkt ostatniego - w ocenie projektodawcy osoby te będą mogły skorzystać z LPP (w art. 105da mowa o uprawnieniu kontrolowanego, zaś z mocy art. 105q przepis ten będzie miał zastosowanie również do przeszukania).</p>
------	-----------------------------------	---------------	---	--

197.	art. 1 pkt 34 (dodany art. 105nc)	Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami	<p>Przepis stanowi naruszenie tajemnicy zawodowej (adwokackiej i radcowskiej), ponieważ nawet pobieżne zaznajomienie się z dokumentem lub informacją nie chroni przed jej ujawnieniem. Przepis tworzy tak naprawdę fikcję ochrony tajemnicy zawodowej, ponieważ jedyną skuteczną metodą ochrony informacji objętych tajemnicą adwokacką/radcowską jest ich pozostawienie bez – nawet pobieżnego – zapoznawania się przez osobę nieuprawnioną.</p> <p>Nie jest zrozumiałe co oznacza zwrot „niezależny od przeszukiwanego adwokat, radca prawny etc.”. Zawód adwokata/radcy prawnego opiera się na niezależności, nawet jeżeli wykonywany jest w ramach stosunku pracy (radca prawny). Forma współpracy między adwokatem/radcą prawnym a ich klientem nie wpływa na niezależność w wykonywaniu zawodu.</p> <p>Projektowane przepisy uderzają więc w prawo do obrony, które powinno stanowić jedną z fundamentalnych gwarancji w jakimkolwiek postępowaniu – również tym prowadzonym przez Prezesa UOKiK.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p>
------	-----------------------------------	--	---	--

198.	art. 105 nc ust. 1 u.o.k.k.	Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego	[LPP] Z zadowoleniem przyjęliśmy uregulowanie w projektowanej Ustawie kwestii ochrony komunikacji pomiędzy niezależnym od przeszukiwanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem i przedsiębiorcą (art. 105 nc ust.1). Zwracamy jednak uwagę, że proponowana zmiana jest zdecydowanie zbyt wąska. Po pierwsze, interpretacja zwrotu „niezależny prawnik” będzie budzić kontrowersje. Czy „prawnik niezależny” to tylko taki z zewnętrznej kancelarii prawnej, czy każdy radca prawny (nie zatrudniony przez przedsiębiorcę na podstawie umowy o pracę) lub adwokat - niezależnie od rodzaju umowy jaki wiąże go z przedsiębiorcą? Bo przecież przepisy regulujące działalność poszczególnych zawodów prawniczych jak np. ustawy o radcach prawnych gwarantują im niezależność w wydawaniu opinii zawsze, niezależnie od tego jaki rodzaj stosunku prawnego łączy go z klientem (czyli także wówczas gdy są zatrudnieni na podstawie umów o pracę czy zleceń). Dlatego uważamy, że z projektu przepisów należy usunąć słowo „niezależny”. Po drugie komunikacja przedsiębiorcy z prawnikiem powinna podlegać ochronie w każdym przypadku, a nie tylko w toku przeszukania. W szczególności ochrona ta powinna się rozciągać na kontrole oraz na sytuacje, w których Prezes UOKiK kieruje do przedsiębiorcy wezwaniem w trybie art. 50 Ustawy. Nie ma żadnego uzasadnienia do różnicowania tych sytuacji.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnosnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.
------	-----------------------------------	---	---	--

199.	art. 105 nc ust. 1 u.o.k.k.	Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu	<p>Zgodnie z tym przepisem podczas przeszukania podjętego w związku z postępowaniem prowadzonym przez Prezesa UOKiK przeszukujący nie może zapoznać się z treścią dokumentów, które stanowią zapis komunikacji pomiędzy przeszukiwanym, a niezależnym od przeszukiwanego adwokatem, radcą prawnym czy prawnikiem w Unii Europejskiej. Dla FOEEiG niejasne jest użycie wyrazu „niezależny” w tym przepisie. Wydaje się jednak, iż autorzy projektu mają na celu nieobjęcie tym wyłączeniem pełnomocników zatrudnionych przez przeszukiwanego przedsiębiorcę w drodze umowy o pracę. W naszej ocenie pominięcie to jest nietrafione i naruszające przepisy o tajemnicy adwokackiej i radcowskiej – uważamy, że ochroną powinna być objęta także komunikacja z prawnikami wewnętrznymi. Z tego powodu postulujemy wykreślenie z projektu przepisu wyrazu „niezależny”. Proponujemy też, aby przepisy chroniące tajemnicę adwokacką/radcowską miały zastosowanie w każdym przypadku, gdy UOKiK wzywa do przekazania lub sam pozyskuje pisma i dokumenty, czyli nie tylko w toku przeszukania, ale także w toku kontroli oraz kierowania do przedsiębiorców wezwań w trybie art. 50 Ustawy.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowano uregulowanie LPP w toku kontroli por. art. 105da i poprzez odesłanie w przeszukaniu. Odnośnie do pozostałej części uwagi, należy wskazać, iż jak wynika z orzecznictwa TSUE, instytucja LPP została wywiedziona na potrzeby ochrony dokumentów (materialnych przedmiotów), a nie zeznań/wyjaśnień. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona – regulacja ma na celu ujednoczenie zasad przeprowadzania przeszukania i gwarancji dla przedsiębiorcy, zarówno gdy organ działa na podstawie art. 101 i 102 TfUE, jak i na podstawie prawa krajowego oraz zapewnienie w tym przypadku standardów ze sprawy C-550/07. Ponadto, odnośnie do kwestii tzw. prawników wewnętrznych, należy wskazać, iż projekt odnosi się do prawnika niezależnego od kontrolowanego. Niezależność należy interpretować ad casum, co wynika m.in. z orzeczenia w sprawie C-515/17 P i C-561/17P.</p>
------	-----------------------------------	--	--	---

200.	art. 105q u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Kontrola, pomoc policji i LPP (legal professional privilege)]</p> <p>Postulujemy zachowanie odwołania do przepisów k.p.k. w zakresie w jakim odwołanie funkcjonuje obecnie. Dodatkowo proponujemy zastrzeżenie, że zakres odwołania dotyczy spraw nieuregulowanych w u.o.k.k.</p> <p>Wyłączone będą zatem jedynie przepisy k.p.k. dotyczące stricte tajemnicy obrończej z uwagi na wprowadzaną kompleksową regulację LPP w u.o.k.k.</p> <p>Do przeszukań prowadzonych na podstawie u.o.k.k. nadal miałyby natomiast odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrony tajemnicy zawodowej i służbowej (art. 180 k.p.k.), • obowiązku zawiadomienia osoby przeszukiwanej o celu przeszukania (art. 224 § 1 k.p.k.), • zasad postępowania z dokumentami zawierającymi informacje niejawne lub wiadomościami objętymi tajemnicą zawodową lub inne tajemnice prawnie chronione (art. 225 i 226 k.p.k.) i • odpowiednie stosowanie tych zasad do przeszukania urządzeń zawierających dane informatyczne (art. 236a k.p.k.). <p>Proponowane brzmienie przepisów:</p> <p>Do przeszukania, o którym mowa w art. 105n, stosuje się odpowiednio przepisy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) art. 105a ust. 2 i 4-7, art. 105b, art. 105d-105h, art. 105j i art. 105k; 2) art. 51 ust. 1 i 2 oraz art. 52 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców - w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale; 3) art. 180, art. 224 § 1, art. 225 i art. 226 oraz art. 236a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego; sądem właściwym na potrzeby stosowania tych przepisów jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów. 	Uwaga uwzględniona – w tym zakresie proponuje się pozostawienie odesłania do przepisów kpk w art. 105q pkt 3.
------	-----------------------	---	--	---

201.	art. 105q pkt 2 u.o.k.k.	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelektualnej i Prawa Gospodarczego Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	Proponuje się pozostawienie art. 105q pkt 2 u.o.k.k. w brzmieniu dotychczasowym.	Zmiana zaproponowana wynika z konieczności wdrożenia regulacji z art. 6 ust. 1 lit c (uprawnienie do kontynuowania przeszukania w siedzibie Urzędu). W pozostałym zakresie, uwaga częściowo uwzględniona; w projekcie zaproponowano wprowadzenia art. 105nc zgodnie z którym: „Przeszukanie przeprowadza się w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, przy czym za zgodą przedsiębiorcy lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach bez takiej zgody, przeszukujący mogą kontynuować przeszukanie poza tymi godzinami lub czasem faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę”.
202.	art. 105q pkt 2 u.o.k.k.	Konfederacja Lewiatan	Odesłania do regulacji Kodeksu postępowania karnego zastąpiono konstrukcją Legal Professional Privilege. Niezależnie od zastrzeżeń wobec tej konstrukcji ujętych w odniesieniu do projektowanego art. 105nc Ustawy (art. 1 pkt 34 Projektu) należy zauważyć, że projektowana regulacja dotyczy wyłącznie komunikacji z prawnikiem i ignoruje pozostałe tajemnice zawodowe, które obecnie muszą być respektowane wskutek odesłania do KPK. Trudno znaleźć uzasadnienie dla projektowanej eliminacji w projektowanym art. 105q pkt 2 Ustawy (dotyczącym przeszukania) odwołania do art. 51 ust. 1 Prawa przedsiębiorców. Przepis ten zakazuje prowadzenia kontroli w czasie innym, niż godziny pracy lub czas faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę.	Ad. akapitu pierwszego - uwaga uwzględniona – w tym zakresie proponuje się pozostawienie odesłania do przepisów kpk w art. 105q pkt 3. Ad. akapitu drugiego - uwaga częściowo uwzględniona, w projekcie zaproponowano wprowadzenia art. 105nc zgodnie z którym: „Przeszukanie przeprowadza się w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, przy czym za zgodą przedsiębiorcy lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach bez takiej zgody, przeszukujący mogą kontynuować przeszukanie poza tymi godzinami lub czasem faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę”.

203.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106	ICC Polska	<p>[Kary – uwaga ogólna]</p> <p>85. Zgodnie z Dyrektywą organy antymonopolowe powinny mieć możliwość nakładania na przedsiębiorstwa oraz związki przedsiębiorstw w drodze decyzji w prowadzonym przez siebie postępowaniu antymonopolowym dotyczącym stosowania art. 101 i 102 TFUE skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających kar określanych proporcjonalnie do światowego całkowitego obrotu przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw. W tym celu projektowana regulacja wprowadza do Ustawy okik: (i) możliwość nakładania kar na związki przedsiębiorców, (ii) nową podstawę wymiaru kary obliczaną w oparciu o światowy całkowity obrót przedsiębiorcy lub związku przedsiębiorców oraz (iii) możliwość nakładania nowego rodzaju kar (tzw. kar okresowych).</p> <p>86. Komisja Konkurencji ICC Polska kierunkowo ocenia pozytywnie implementację Dyrektywy w zakresie nakładania kar, z zastrzeżeniem następujących kwestii, które budzą wątpliwości i wymagają dalszej dyskusji: (i) maksymalnej wysokości kar okresowych, która wydaje się nieproporcjonalna, (ii) mało precyzyjnej regulacji karania związków przedsiębiorstw, (iii) braku mechanizmu zapobiegającego podwójnemu karaniu przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw za to samo naruszenie proceduralne w przypadku nakładania zarówno kary finansowej z projektowanych art. 106 ust. 2 jak i art. 107 ust. 1 oraz (iv) wprowadzenie podstawy wymiaru kary w postaci światowego całkowitego obrotu przedsiębiorcy bez względu na fakt prowadzenia postępowania w sprawie stosowania polskich przepisów i równoległe art. 101 i 102 TFUE, jak i tylko polskich przepisów.</p> <p>87. Przy czym jako uwagę ogólną należy poczynić brak jakiegokolwiek uzasadnienia dla kalkulacji kary finansowej w oparciu o światowy całkowity obrót przedsiębiorcy w sytuacji prowadzenia postępowania w sprawie stosowania wyłącznie art. 6 ust. 1 lub art. 9 Ustawy okik. Nawet uznając, że Projektodawca wzoruje się na prawie UE, to wskazać należy, że taka regulacja podstawy wymiaru kary w rozporządzeniu 1/2003 wynika z faktu prowadzenia przez Komisję Europejską wszystkich postępowań w sprawie stosowania art. 101 i 102 TFUE, to jest mających wpływ na handel Wspólnotowy. I tak jak można dopuścić, w ramach szeroko pojętej harmonizacji, wprowadzenie takiej szerokiej postawy wymiaru kary dla postępowań w sprawie stosowania art. 101 i 102 TFUE (tj. mających wpływ na handel Wspólnotowy) przez Prezesa UOKiK, tak w zakresie wyłączności przepisów polskich - takiego uzasadnienia brak. Skoro bowiem naruszenie nie ma wpływu na inne rynki, w tym szeroko rozumiany rynek UE, i ograniczone jest wyłącznie do rynku krajowego - to brak jest podstawy do uwzględniania w wymiarze kary obrotów osiągniętych na innych rynkach nieobjętych zarzucanym naruszeniem. W przeciwnym wypadku każdą karę nałożoną w ten sposób uznać należy za nieproporcjonalną.</p>	Uwaga nieuwzględniona – ustawa określa maksimum wymiary kary a nie jej podstawę. KE prowadzi również postępowania wobec podmiotów z jednego kraju.
204.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106	PIK	<p>[Kary – uwaga ogólna]</p> <p>Wprowadzenie uzależnienia wysokości kar za naruszenia proceduralne od obrotu osiągniętego w roku poprzedzającym nałożenie kary (do maksymalnie 3%) zamiast dotychczasowej górnej granicy wynoszącej maksymalnie 50 mln euro, postrzegamy jako słuszną zmianę.</p> <p>Oprócz tego zaproponowano możliwość nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej w przypadku, gdy przedsiębiorca choćby nieumyślnie nie wykonuje decyzji Prezesa UOKiK, co wzbudza nasz niepokój.</p>	Uwaga nieuwzględniona – przepis tożsamy z obecnym brzmieniem art. 106 ust. 2 (kara za choćby nieumyślnie niewykonanie decyzji)

205.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106	PSSB	<p>[Kary – uwaga ogólna] Stowarzyszenie proponuje, aby zróżnicować wysokość kary w zależności od stopnia przewinienia w ustawie, aby uniknąć zarzutu uznaniowości po stronie Prezesa UOKiK.</p>	Uwaga nieuwzględniona – w naszej ocenie ten postulat realizuje art. 111 który określa przesłanki wymiaru kary.
206.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106	PFPŻ	<p>[Kary na związek przedsiębiorców] Projektowane zmiany zakładają możliwość nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców w przypadku gdy dane naruszenie prawa konkurencji jest związane z ich działalnością. Kara nakładana na związek przedsiębiorców nie będzie mogła przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku, prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Projekt przewiduje także regulację, zgodnie z którą w sytuacji niewypłacalności związku przedsiębiorców wezwie on swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary. W przypadku gdy wkłady te nie zostaną wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa UOKiK w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, będzie on mógł żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku. Do żądania Prezesa UOKiK art. 366 KC stosuje się odpowiednio (zobowiązania solidarne). Dodatkowo, Prezes Urzędu nie będzie mógł żądać uiszczenia kary od przedsiębiorców, którzy wykazą, że nie wdروżyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie albo nie wiedzieli o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansowali się od niej przed wszczęciem postępowania. Przez związek przedsiębiorców należy rozumieć (wg obecnego brzmienia ustawy): izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, o których mowa w pkt 1 art. 4 ustawy, jak również związki tych organizacji. W praktyce to daje olbrzymie narzędzia UOKiK, które będzie mógł przykładowo dokonać przeszukania w siedzibie jednego podmiotu, a następnie – jeśli uzna, że te podmioty miały wiedzę o naruszeniu prawa konkurencji, będzie mógł na te podmioty nałożyć karę. Powyższe zmiany mogą też prowadzić do paraliżowania biznesu dla związków przedsiębiorców, np. w zw. z długotrwałymi postępowaniami wyjaśniającymi, jak również nakładaniem na te związki kar. Być może w praktyce nie wiele się zmieni, bo także na tle obecnych przepisów były karane związki przedsiębiorców. Na pewno jednak zmianie ulega doprecyzowanie sposobu ustalania kar dla związków przedsiębiorców, co nadal stanowi pewne ryzyko dla nich. Powyższe zmiany wymagają skonsultowania. Przedsiębiorcy nie powinni ucierpieć na komentowanych zmianach, które nie powinny utrudniać prowadzenia działalności gospodarczej, jak również naruszać prawa do wolności działalności gospodarczej.</p>	Brak skonkretyzowanego postulatu.

207.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106	PIH	<p>Projektowany art. 106 ust. 1a-1d Ustawy wprowadza nowe, zaostrzone zasady miarkowania kar nakładanych na związki przedsiębiorców za naruszenia związane z działalnością ich członków. Przepisy te implementują postanowienia art. 14 ust. 3 i 4 oraz art. 15 ust. 2 Dyrektywy ECN+.</p> <p>Dla pełnej i prawidłowej transpozycji tych postanowień Dyrektywy, z uwzględnieniem celu ustanowienia nowych unijnych zasad miarkowania kar, konieczne jest jednak doprecyzowanie projektowanego art. 106 w zakresie:</p> <p>(1) powiązania karanego naruszenia z decyzją związku (jako przesłanki zastosowania zaostrzonych reguł miarkowania kary) – z Preambuły Dyrektywy ECN+ i unijnych materiałów legislacyjnych oraz z łącznej analizy art. 14 ust. 3-4 i 15 ust. 2 Dyrektywy wynika, że celem wprowadzenia tych przepisów było umożliwienie organom krajowym sięgnięcia do zmodyfikowanych (ostrzejszych, bo liczonych od obrotu członków, a nie związku) kryteriów miarkowania kary nakładanej na związek, jeżeli do naruszenia doszło w wyniku decyzji związku (a nie jakiegokolwiek działania związku) oraz naruszenie to ma związek z naruszeniem. W myśl motywu 3. Preambuły chodzi bowiem o stosowanie przepisów sankcjonujących naruszenia „do decyzji związków przedsiębiorstw” („art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 zobowiązuje krajowe organy ochrony konkurencji oraz krajowe sądy do stosowania art. 101 i 102 TFUE do porozumień, decyzji związków przedsiębiorstw [...]”). Na powiązanie karanego naruszenia z decyzją związku wskazuje również treść art. 14 ust. 4 zd. 3 Dyrektywy ECN+, w którym mowa o „wdrożeniu decyzji związku powodującej naruszenie”;</p> <p>(2) wyraźnego wskazania, że zastosowanie zaostrzonych kryteriów miarkowania kary ma charakter fakultatywny – powinno być ono wykonywane jedynie wówczas, gdy jest to niezbędne dla osiągnięcia skutku odstrasżającego wobec naruszającej prawo konkurencji decyzji związku. W pozostałych przypadkach zastosowanie znajdują standardowe kryteria miarkowania kary określone w art. 106 ust. 1 Ustawy. Wskazuje na to nie tylko wyraźne brzmienie motywu 48. Preambuły, zgodnie z którym „w ocenie wagi naruszenia przeprowadzanej w celu ustalenia kwoty kary w postępowaniu wszczętym przeciwko związkowi przedsiębiorstw - w przypadku gdy naruszenie dotyczy działalności jego członków - można uwzględniać sumę sprzedaży towarów i usług, której bezpośrednio lub pośrednio dotyczy naruszenie i którą osiągnęły przedsiębiorstwa będące członkami tego związku”. Takiego doprecyzowania wymagają też względy proporcjonalności. Zgodnie z zasadą proporcjonalności należy umożliwić w pierwszej kolejności zastosowanie środków mniej dolegliwych, a dopiero w razie ich bezskuteczności z punktu widzenia realizacji celu ustawy (Dyrektywy) sięgać po środki dalej idące. W przypadku analizowanych przepisów należy zatem doprecyzować, że co do zasady kary nakładane na związki przedsiębiorców powinny być miarkowane według zasad ogólnych (na podstawie art. 106 ust. 1 Ustawy), a dopiero w przypadku określonym w art. 106 ust. 1a, gdyby kara nałożona na podstawie zasad ogólnych miała się okazać niewystarczająca, według zaostrzonych zasad przewidzianych w tym przepisie;</p> <p>(3) uwzględnienia przewidzianej w Dyrektywie reguły limitacyjnej przy ustalaniu wysokości kary, jaką można nałożyć na członka związku w razie niewypłacalności związku w przypadku zastosowania wobec związku zaostrzonych reguł miarkowania kary – regulacja ta, zawarta w art. 15 ust. 2 zd. 2 Dyrektywy ECN+ („Odpowiedzialność finansowa każdego</p>	<p>Ad. 1 – uwaga nieuwzględniona – przyjęcie zaproponowanego brzmienia w szczególności wprowadzenie pojęcia decyzji związku stanowiłoby zawężenie w stosunku do przepisów Dyrektywy (art. 15 ust. 2).</p> <p>Ad. 2 – uwaga nieuwzględniona - Kara nakładana przez Prezesa ma charakter fakultatywny. Prezes ma dyskrecjonalność w zakresie wysokości tej kary (dyskrecjonalność ograniczona jest poprzez wskazanie maksymalnej wysokości kary). Już w tej chwili Prezes UOKiK może nakładać kary na związki przedsiębiorców. Obecnie Prezes, może wszcząć postępowanie również wobec wszystkich członków związku, w którym to przypadku każdy z nich będzie zagrożony karą do 10% obrotów. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy.</p> <p>Ad. 3. Uwaga uwzględniona – w projekcie zaproponowano brzmienie art. 106 ust. 1b, zgodne z art. 15 ust. 2 Dyrektywy</p> <p>Ad. 4. Uwaga uwzględniona – zob. proponowane brzmienie art. 106 ust. 1e</p>
------	------------------------------------	------------	--	---

przedsiębiorstwa za zapłatę kary nie może jednak przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej zgodnie z [art. 15] ust. 1”), została w Projekcie pominięta. W celu wyeliminowania potencjalnych wątpliwości, Ustawa powinna jednoznacznie potwierdzać to, co wynika obecnie z wykładni systemowej przepisów Ustawy i Dyrektywy ECN+, tj. że jednolicie w odniesieniu do wszystkich członków związku wzywanych do wniesienia wkładów, w tym członków organów decyzyjnych związku, wysokość takiego wkładu ze strony danego członka nie może przekraczać kwoty ustalonej na podstawie art. 106 ust. 1.

(4) doprecyzowania, że wezwanie do wniesienia wkładów na pokrycie kary nałożonej na związek w wyniku zastosowania zaostrzonych reguł jej miarkowania może dotyczyć tylko członków związku prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie – co wynika z konstrukcji art. 15 ust. 2 Dyrektywy, zgodnie z którym przy miarkowaniu kary punktem odniesienia jest suma obrotów nie wszystkich członków związku, ale jedynie członków związku prowadzących działalność na ww. rynku.

Wobec tego postulujemy wprowadzenie następujących zmian w Projekcie:

w projektowanym art. 106:

ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. W przypadku gdy do naruszenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, doszło w wyniku decyzji związku przedsiębiorców, a naruszenie to jest związane z działalnością jego członków, przy nakładaniu kary na związek Prezes Urzędu może uwzględnić sumę całkowitą obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie.”

po ust. 1a dodaje się ust. 1aa w brzmieniu:

„1aa. W przypadku, o którym mowa w ust. 1a, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.”

ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. W przypadku nałożenia kary na związek przedsiębiorców, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, uwzględniającej obrót członków tego związku, w sytuacji niewypłacalności tego związku, związek wzywa swoich członków prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary, z zastrzeżeniem ust. 1ba.”

po ust. 1b dodaje się ust. 1ba w brzmieniu:

„1ba. Wysokość wkładu, o którym mowa w ust. 1b lub ust. 1c nie może przekroczyć maksymalnej wysokości kary, jaką Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę zgodnie z ust. 1.”

208.	art. 106 ust. 1 a u.o.k.k.	Związek Pracodawców AGD - APPLiA Polska	<p>[Kary nakładane na związki przedsiębiorców]</p> <p>Problemem jest brak wynikającego z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. rozróżnienia między naruszeniem mającym związek z działalnością związku przedsiębiorców (art. 15 ust. 1) a naruszeniem mającym związek z działalnością członków tegoż związku (art. 15 ust. 2). Uważamy, że dla oddania celu i ducha Dyrektywy nie jest właściwe literalne i fragmentaryczne powtórzenie w Ustawie sformułowań jednego tylko ze wskazanych powyżej przepisów, ponieważ może to m.in. prowadzić do dalszego zaostrzenia odpowiedzialności przedsiębiorców tworzących organizacje branżowe. Opisane powyżej rozróżnienie będzie w naszym mniemaniu pozwalało na jasne wytyczne granicy pomiędzy dwoma przewidzianymi wprost przez Dyrektywę sytuacjami, co z kolei znacząco zwiększy pewność prawa zarówno po stronie organizacji branżowych, jak i po stronie ich członków.</p>	Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą.
209.	art. 1 pkt 37 art. 106 ust. 1a -1d ustawy	PIZP	<p>[Kary na związki przedsiębiorców]</p> <p>Dalej idącym postulatem jest wprowadzenie możliwości nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców za naruszenia w przypadku, gdy dane naruszenie jest związane z działalnością jego członków. Przepis ten godzi w wolność i autonomiczność związków pracodawców, jako organizacji pozarządowych, którym przepisy konstytucyjne zapewniają swobodę w zrzeszaniu i funkcjonowaniu. Zgodnie bowiem z art. 12 ustawy zasadniczej: Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność tworzenia i działania związków zawodowych, organizacji społeczno-zawodowych rolników, stowarzyszeń, ruchów obywatelskich, innych dobrowolnych zrzeszeń oraz fundacji. Umieszczenie przepisu art. 12 w Rozdziale I Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej było świadomym zabiegiem, który miał na celu nadanie mu charakteru prawnej zasady ustroju, a nie jedynie gwarancji indywidualnych wolności i praw obywatelskich. Warto mieć też na uwadze fakt, iż Trybunał Konstytucyjny wskazał w jednym ze swoich orzeczeń, że: zagwarantowanie wolności zrzeszania się wymaga nie tylko powstrzymania się państwa od ingerowania w swobodę powoływania i działania zrzeszeń, ale również stworzenia takich instytucji prawnych, które umożliwiają realizowanie celów poszczególnych zrzeszeń. Wprowadzenie regulacji wprowadzających możliwość ponoszenia przez związek przedsiębiorców odpowiedzialność za działania jego członków jest – mówiąc wprost – niedopuszczalne na gruncie polskiej ustawy zasadniczej, z uwagi na zbyt daleko idącą ingerencję w działalność organizacji i jako takie może stać się przedmiotem skargi konstytucyjnej. Ponadto, implementacja przepisów, zakładających możliwość przeprowadzania przeszukań w związkach przedsiębiorców wydaje się być jeszcze dalej idącym naruszeniem praw i wolności, gwarantowanych konstytucyjnie, co poddaje w wątpliwość zasadność projektowanych przepisów, w kontekście funkcjonującego w Rzeczypospolitej Polskiej systemu prawa.</p>	Uwaga niezasadna – projekt nie wprowadza odpowiedzialności związku za członków związku. Projektowane przepisy wprowadzają szczegółowe płatności przez członków związku kary pieniężnej nałożonej na związek przedsiębiorców za jego działalność.

210.	art. 1 pkt 37 art. 106 ust. 1a -1d ustawy	PIOIRO	<p>[Kary na związki przedsiębiorców]</p> <p>Proponowane przepisy w sposób istotny zwiększają maksymalny pułap kar, jakie mogą być nakładane na związki przedsiębiorców za antykonkurencyjne praktyki.</p> <p>Kara taka będzie bowiem mogła sięgnąć nawet 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków związku (prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie), podczas gdy dotychczas kara za naruszenie była zasadniczo kalkulowana w relacji do obrotu generowanego przez dany związek. Oznacza to drastyczny wzrost nominalnych wartości kar.</p> <p>Proponowane przepisy zawierają też odwołanie do mało precyzyjnego terminu „naruszenie związane z działalnością członków” (przeniesionego z tekstu Dyrektywy). Tymczasem każda decyzja związku przedsiębiorców dotyczy w ten czy inny sposób działalności jego członków, co sprawia, że określenie to nie niesie za sobą żadnej merytorycznej wartości, a jedynie powoduje wątpliwości co do tego, o jakie dokładnie naruszenia miałyby chodzić.</p> <p>Wejście w życie ww. przepisów może u wielu przedsiębiorców spowodować strach przed angażowaniem się w działalność organizacji branżowych (skoro będą grozić im tak wysokie kary), a w efekcie doprowadzi do wycofywania się przez nich z tego typu inicjatyw. To spowoduje znacznie osłabienie tych organizacji, a może nawet zaprzestanie przez niektóre z nich działalności, ze szkodą zarówno dla przedsiębiorców, jak i gospodarki.</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów, by rozróżniały one następujące dwie sytuacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – naruszenia odnoszące się do statutowej działalności związku przedsiębiorców, gdzie kara byłaby nakładana na związek, a jej maksymalny pułap byłby określony w relacji do obrotu tego związku (czyli w dotychczasowy sposób) – taka możliwość wynika wprost z art. 15 ust. 1 Dyrektywy i powinna mieć odzwierciedlenie także w polskich przepisach – naruszenia, które de facto są naruszeniami członków związku (dokonanymi co prawda za pośrednictwem związku, jednak mającymi związek z działalnością tychże członków, a nie działalnością związku) – w tym przypadku kara powinna być nakładana na członków związku i obliczana w oparciu o indywidualny obrót każdego z członków. <p>W naszej ocenie rozwiązanie takie będzie zgodne z przepisami Dyrektywy, a jednocześnie zapewni, że konsekwencje swoich działań poniosą właściwe podmioty, tj. te, które rzeczywiście dopuściły się naruszeń.</p>	Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą.
------	---	---------------	---	---

211.	art. 1 pkt 37 - art. 106 ust. 1a -1d ustawy	Stowarzyszenie Papierników Polskich	<p>[Kary nakładane na związki przedsiębiorców]</p> <p>Proponowane przepisy w sposób istotny zwiększają maksymalny pułap kar, jakie mogą być nakładane na związki przedsiębiorców za antykonkurencyjne praktyki. Kara taka będzie bowiem mogła sięgnąć nawet 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków związku (prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie), podczas gdy dotychczas kara za naruszenie była zasadniczo kalkulowana w relacji do obrotu generowanego przez dany związek. Oznacza to drastyczny wzrost nominalnych wartości kar. Proponowane przepisy zawierają też odwołanie do mało precyzyjnego terminu „naruszenie związane z działalnością członków” (przeniesionego z tekstu Dyrektywy). Tymczasem każda decyzja związku przedsiębiorców dotyczy w ten czy inny sposób działalności jego członków, co sprawia, że określenie to nie niesie za sobą żadnej merytorycznej wartości, a jedynie powoduje wątpliwości co do tego, o jakie dokładnie naruszenia miałyby chodzić. Wejście w życie ww. przepisów może u wielu przedsiębiorców spowodować strach przed zaangażowaniem się w działalność organizacji branżowych (skoro będą grozić im tak wysokie kary), a w efekcie doprowadzi do wycofywania się przez nich z tego typu inicjatyw. To spowoduje znacznie osłabienie tych organizacji, a może nawet zaprzestanie przez niektóre z nich działalności, ze szkodą zarówno dla przedsiębiorców, jak i gospodarki.</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów, by rozróżniały one następujące dwie sytuacje: – naruszenia odnoszące się do statutowej działalności związku przedsiębiorców, gdzie kara byłaby nakładana na związek, a jej maksymalny pułap byłby określony w relacji do obrotu tego związku (czyli w dotychczasowy sposób) – taka możliwość wynika wprost z art. 15 ust. 1 Dyrektywy i powinna mieć odzwierciedlenie także w polskich przepisach – naruszenia, które de facto są naruszeniami członków związku (dokonanymi co prawda za pośrednictwem związku, jednak mającymi związek z działalnością tychże członków, a nie działalnością związku) – w tym przypadku kara powinna być nakładana na członków związku i obliczana w oparciu o indywidualny obrót każdego z członków. W naszej ocenie rozwiązanie takie będzie zgodne z przepisami Dyrektywy, a jednocześnie zapewni, że konsekwencje swoich działań poniosą właściwe podmioty, tj. te, które rzeczywiście dopuściły się naruszeń.</p>	Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Obecnie Prezes, może wszcząć postępowanie również wobec wszystkich członków związku, w którym to przypadku każdy z nich będzie zagrożony karą do 10% obrotów. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy.
------	---	--	--	--

212.	art. 1 pkt 37 - art. 106 ust. 1a -1d ustawy	Imperial Tobacco Polska S.A.	[Kary nakładane na związki przedsiębiorców] Wątpliwości budzą zaproponowane w ustawie zmiany dotyczące kar pieniężnych nakładanych na związki przedsiębiorców (art. 106 1a-1d). Proponowane rozwiązania stanowią podstawę do nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców w przypadku, gdy dane naruszenie jest związane z działalnością jego członków. Zgodnie z projektem, kara nakładana na związek przedsiębiorców nie będzie mogła przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu 2 każdego z członków tego związku, prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. W projekcie przewidziano także regulację, zgodnie z którą w sytuacji niewypłacalności związku przedsiębiorców, wzywa on swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary, zaś w przypadku gdy wkłady te nie zostały wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa UOKiK w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, może on żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku. Proponowane zmiany są równoznaczne z wprowadzeniem tzw. „odpowiedzialności zbiorowej” dla wszystkich podmiotów gospodarczych działających w ramach danego związku przedsiębiorców. Sam fakt przynależności do organizacji biznesowej nie może być podstawą do nakładania kar pieniężnych. W aktualnym brzmieniu projekt ustawy niemalże zrównuje uczestnictwo w legalnych związkach przedsiębiorców do niemal „gospodarczych karteli”. Tego rodzaju podejście jest niezwykle krzywdzące dla firm prowadzących transparentną działalność, gdyż kwestionuje ich uczciwość oraz niezależność. Należy pamiętać także, że każda firma posiada oddzielną strukturę oraz proces decyzyjny, dlatego żadna inna zewnętrzna spółka, a tym bardziej jej „przewinienia” czy błędne postępowanie, nie powinna mieć wpływ na sytuację finansową innych przedsiębiorców. W konsekwencji, zapisy ustawy mogą zniechęcać firmy do podejmowania wspólnych wysiłków w obronie interesów ważnych dla ich gałęzi przemysłu. W naszej opinii stoi to tym samym w sprzeczności z konstytucyjną wolnością prowadzenia działalności gospodarczej.	Uwaga nieuwzględniona – projekt nie wprowadza odpowiedzialności zbiorowej, jest możliwość wyłączenia się spod odpowiedzialności. Obecnie Prezes, może wszcząć postępowanie również wobec wszystkich członków związku, w którym to przypadku każdy z nich będzie zagrożony karą do 10% obrotów. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy.
------	---	-------------------------------------	---	---

213.	art. 106 ust. 1a-1d u.o.k.k.	Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego	<p>[Kary nakładane na związki przedsiębiorców]</p> <p>Z dużym niepokojem przyjęliśmy proponowane w projekcie ustawy zmiany, które modyfikują zasadę odpowiedzialności oraz wprowadzając tak wysokie kary, są nieprecyzyjne i – naszym zdaniem – nie są zgodne z celem Dyrektywy. W szczególności nasze obawy wzbudzają propozycje nowego przepisu art. 106 ust. 1a-1d, które w drastyczny sposób zmieniają zasady odpowiedzialności związków przedsiębiorców za naruszenia prawa konkurencji. Nowe przepisy przewidują bardzo duże podniesienia maksymalnych kar pieniężnych, które mają być obliczane w oparciu o sumę obrotów członków organizacji. Wysokie kary pieniężne będą mogły być nałożone we wszelkich sytuacjach budzących wątpliwości prawne, a nie tylko tam, gdzie dochodzi do bezsprzecznych naruszeń prawa.</p> <p>Istnieje ryzyko, że w obawie przed bardzo surowymi konsekwencjami naruszenia przepisów Ustawy, wielu przedsiębiorców zrezygnuje z działalności w organizacjach branżowych lub też że będą się oni powstrzymywali przed podjęciem wielu inicjatyw, które miałyby pozytywny wpływ na rynek. Aktualnie, kiedy sankcje za naruszenie przepisów są znacząco niższe, już można zaobserwować takie zjawisko. Dalsze ograniczanie działalności organizacji branżowych z pewnością stanowić będzie poważne zagrożenie dla rozwoju polskiej gospodarki. W trosce o zachowanie pluralizmu w życiu publicznym, a w szczególności procesie legislacyjnym, zwracamy się z prośbą o rozważenie wprowadzenia przepisów, które nie będą zniechęcać przedsiębiorców do współpracy branżowej, często skutkującej pozytywnymi inicjatywami dla gospodarki w Polsce.</p> <p>Jesteśmy przekonani, że naruszenia prawa konkurencji powinny być ścigane z całą surowością. Należy jednak rozgranicyć działalność prowadzoną bezpośrednio przez związki, często nieinicjowane i niekoordynowane przez wszystkich bądź niektórych członków, od działań przedsiębiorców poprzez organizacje, mających charakter typowo kamuflujący. Chcielibyśmy jednak zaproponować rozwiązania, które pozwolą na rozróżnienie dwóch sytuacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naruszeń związanych ze statutową działalnością organizacji branżowej, gdzie kara powinna być obliczana w tradycyjny sposób, tj. w relacji do przychodów tejże organizacji – co jest zgodne z art. 15 ust. 1 Dyrektywy; • naruszeń, które de facto są naruszeniami członków (dokonanymi przy wykorzystaniu organizacji branżowej, która staje się jedynie przykrywką dla nielegalnych działań członków) – tu kara powinna być obliczana w oparciu o obroty tychże członków, którzy dopuścili się naruszeń prawa. To oni powinni ponieść konsekwencje swoich nielegalnych działań – co oddaje regulację przepisu art. 15 ust. 2 Dyrektywy. <p>Naszym zdaniem proponowane rozwiązanie jest zgodne z Dyrektywą i jednocześnie ogranicza ryzyko paraliżu działalności organizacji branżowych.</p> <p>Proponowane brzmienie art. 106 1a-1d</p> <p><i>1a. W przypadku gdy naruszenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, dopuszczają się członkowie związku przedsiębiorców za jego pośrednictwem i ma ono związek z ich działalnością a nie działalnością związku, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary każdego z tych członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie...</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Projekt nie zastrzega kar za naruszenia prawa konkurencji a jedynie je doprecyzowuje i porządkuje reguły ich nakładania. Obecnie Prezes, może wszcząć postępowanie również wobec wszystkich członków związku, w którym to przypadku każdy z nich będzie zagrożony karą do 10% obrotów. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy.</p>
------	------------------------------	---	---	--

		<p><i>1b. W przypadku nałożenia kary na związek przedsiębiorców na zasadach określonych w ust. 1a powyżej, w sytuacji niewypłacalności tego związku, związek wzywa swoich członków, którzy dopuścili się naruszenia o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2 do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary.</i></p> <p><i>1c. W przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1b, nie zostały wniesione w terminie w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, Prezes Urzędu może żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku, przy czym kara zapłacona przez każdego z przedsiębiorców nie może przekroczyć poziomu 10% obrotu tego przedsiębiorcy. Art. 366 Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.</i></p> <p><i>1d. Prezes Urzędu nie może żądać uiszczenia kary, na podstawie ust. 1b i ust. 1c od przedsiębiorców, którzy wykazą, że nie wdrożyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, o którym mowa w ust. 1a albo nie brali bezpośrednio udziału w podjęciu takiej decyzji.</i></p>	
--	--	--	--

214.	art. 1 pkt 37 - art. 106 ust. 1a -1d ustawy	Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami	<p><u>[Kary nakładane na związki przedsiębiorców]</u></p> <p><u>Uwaga nr 1 – nowelizacja uokik w sposób nieprawidłowy implementuje pojęcie „związku przedsiębiorstw”, jako „związku przedsiębiorców”, co wpływa na ograniczenie zakresu podmiotowego stosowania nowelizowanych przepisów, a tym samym uderza w legalne formy zrzeszania się przedsiębiorców</u></p> <p>Zgodnie z definicją „przedsiębiorstwa” (art. 2 pkt 10 dyrektywy ECN+) jest nim każdy podmiot zaangażowany w działalność gospodarczą, bez względu na jego status prawny oraz sposób jego finansowania. Definicja ta nie pokrywa się z rozwiązaniami zawartymi w proponowanym art. 106 ustawy nowelizującej, który odnosi się do „związków przedsiębiorców”.</p> <p>Zgodnie z motywem 46. dyrektywy ECN+, „pojęcie przedsiębiorstwa zawarte w art. 101 i 102 TFUE, które należy stosować zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, oznacza jednostkę gospodarczą, nawet jeśli składa się ona z kilku osób fizycznych lub prawnych. W związku z tym krajowe organy ochrony konkurencji powinny móc stosować pojęcie przedsiębiorstwa w celu znalezienia odpowiedzialnej spółki dominującej i nałożenia na nią kar za praktykę stosowaną w jednej z jej spółek zależnych, w przypadku gdy spółka dominująca i jej spółka zależna stanowią jedną jednostkę gospodarczą”.</p> <p>W opinii Związku Przedsiębiorców i Pracodawców (ZPP) na temat projektowanych przepisów zwraca się uwagę, że „<i>w europejskim prawie konkurencji oprócz pojęcia przedsiębiorstwa występuje pojęcie związku przedsiębiorstw. Jedną z podstawowych definicji tego terminu podał Rzecznik Generalny TSUE Léger w sprawie C-309/99 Wouter, stwierdzając iż odnosi się on do organu reprezentacyjnego, zwykle złożonego z członków, który zazwyczaj podejmuje decyzje, zgodnie z którymi postępują (z obowiązku lub w praktyce) jego członkowie lub reprezentowane osoby. Niemniej, z orzecznictwa TSUE wiemy, iż związek przedsiębiorstw jest pojęciem znacznie szerszym, które obejmuje nie tylko stowarzyszenia branżowe, ale również podmioty takie jak organizacje zawodowe jak choćby naczelne rady adwokackie. Prawno-publiczny status danego podmiotu nie ma wpływu na stosowanie art. 101 ust. 1 TFUE</i>”.</p> <p>Tymczasem art. 4 pkt 2 uokik stanowi, że ilekroć w ustawie jest mowa o związkach przedsiębiorców, rozumie się przez to izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, jak również związki tych organizacji. Przyjęta w uokik definicja związku przedsiębiorców jest więc węższa od definicji wynikającej z orzecznictwa TSUE (do której odnosi się ustawodawca europejski w dyrektywie ECN+).</p> <p>Sprowadza się to do prostej konkluzji, że każdy „związek przedsiębiorców” (rozumiany zgodnie z przepisami uokik) jest „związkiem przedsiębiorstw” (w rozumieniu przepisów UE i orzecznictwa TSUE), lecz nie każdy „związek przedsiębiorstw” jest „związkiem przedsiębiorców”, co w istotny sposób ogranicza krąg podmiotów objętych nowelizowanymi przepisami i tym bardziej czyni niezrozumiałym ich kształt.</p> <p>Niezależnie od powyższego, w tym również stanowiska wyrażonego przez ZPP, z przepisów dyrektywy ECN+ wynika, że odnosi się ona przede wszystkim do związków w znaczeniu</p>	<p>Ad. 1. - Uwaga nieuwzględniona – przyjęty sposób implementacji jest zgodny z brzmieniem dyrektywy</p> <p>Ad. Ostatni akapit pkt 1 – Nie ma podstaw do wyłączenia tych związków przedsiębiorców. Powinno być tak samo jak w prawie UE tym bardziej że oba przepisy, polskie i unijne, mogą być stosowane równolegle.</p> <p>Ad. 2. – projekt stanowi wdrożenie dyrektywy, wprowadzenie pojęć innych niż tych które pojawiają się w Dyrektywie mogłoby powodować wątpliwości co do jej prawidłowej implementacji.</p> <p>Związek będzie ponosić odpowiedzialność za naruszenie jedynie jeżeli sam w nim uczestniczy.</p>
------	---	--	--	---

praktycznym (również nieformalnych), zawieranych w celu prowadzenia działalności gospodarczej i polepszenia swojej pozycji na rynku poprzez łączenie potencjałów (np. konsorcja). Zgodnie z art. 288 TfUE, dyrektywy wiąże każde Państwo Członkowskie w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawia jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków. W odniesieniu do dyrektywy ECN+, a w szczególności przepisów art. 14 i 15, **rezultatem ma być skuteczne karanie za naruszenia art. 101 i 102 TfUE związków jednostek gospodarczych (podmiotów zaangażowanych w działalność gospodarczą), a nie podmiotów mających charakter zrzeszeń, stowarzyszeń, związków, izb i innych organizacji.** Dla tego rodzaju związków trudno bowiem znaleźć uzasadnienie dla tak dalece sięgającej odpowiedzialności zbiorowej, która potencjalnie może towarzyszyć sposobowi wyliczania kar.

Warto przy tym zwrócić uwagę na przepisy odnoszące się do funkcjonowania organizacji pracodawców i izb gospodarczych w Polsce.

Ustawa o organizacjach pracodawców przewiduje w art. 5, że **podstawowym zadaniem związków pracodawców, ich federacji i konfederacji jest ochrona praw i reprezentowanie interesów, w tym gospodarczych, zrzeszonych członków wobec związków zawodowych, organów władzy i administracji rządowej oraz organów samorządu terytorialnego.** Z kolei art. 2 i 3 ustawy o izbach gospodarczych stanowią, że **izba gospodarcza jest organizacją samorządu gospodarczego, reprezentującą interesy gospodarcze zrzeszonych w niej przedsiębiorców, w szczególności wobec organów władzy publicznej. Izby gospodarcze kształtują i upowszechniają zasady etyki w działalności gospodarczej, w szczególności opracowują i doskonalą normy rzetelnego postępowania w obrocie gospodarczym.** Wyraźnie więc widać, że tego rodzaju organizacje nie są wprost jednostkami gospodarczymi w rozumieniu przepisów Dyrektywy ECN+, a mimo to głównie one są adresatem nowelizowanych przepisów i mają ponosić ich konsekwencje. Przyjęcie przepisów w proponowanym kształcie może doprowadzić do ograniczenia działalności izb, organizacji i związków, m. in. w zakresie reprezentowania przedsiębiorców przed organami władzy publicznej, a także zakończenia ich funkcjonowania ze względu na ryzyko związane z potencjalną odpowiedzialnością podmiotów, które delegują swoich przedstawicieli do ich organów decyzyjnych. Z tego względu należałoby rozważyć czy związki przedsiębiorców, o których mowa w art. 4 pkt 2 uokik, nie powinny być wyłączone spod nowelizowanych przepisów (tym bardziej, że – jak przyznaje sam ustawodawca w uzasadnieniu do ustawy – związki przedsiębiorców już teraz podlegają odpowiedzialności w przypadku naruszenia przez nie art. 101 i 102 TfUE).

Uwaga nr 2 – niedookreśloność przepisów

Komentowane przepisy mają charakter sankcyjny, co powinno pociągać za sobą precyzyjne określenie norm sankcjonowanych i sankcjonujących. Innymi słowy, powinno być jasne kto, w jakim zakresie, i za co ponosi odpowiedzialność. Konstrukcja proponowanych przepisów jest precyzyjna jedynie w zakresie w jakim odnosi się do popełnienia naruszenia art. 101 i 102 TfUE

(do których odsyła art. 106 ust. 1a w zw. z art. 106 ust. 1 pkt 1 i 2 uokik). W pozostałym zakresie przepisy są jednak nieprecyzyjne i wprowadzają uzasadnione obawy przed ich praktycznym stosowaniem.

Tytułem przykładu:

- w kontekście rozumienia pojęcia „organów decyzyjnych związku”, czy potencjalnej odpowiedzialności może podlegać walne zgromadzenie członków izby gospodarczej, które jest jej najwyższą władzą?

- czym jest naruszenie, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, które jest związane z działalnością jego członków? Czy związek ma ponosić odpowiedzialność za działania zrzeszonych w nim członków którzy bez wiedzy i zgody związku, zawarli porozumienie o podziale rynku? Dlaczego w tej sytuacji odpowiedzialność ma ponosić organ decyzyjny związku?

Uwaga nr 2 odnosi się również do przepisów dyrektywy ECN+, jednak z całą pewnością implementacja przepisów UE do polskiego porządku prawnego nie powinna opierać się na zasadach odpowiedzialności zbiorowej, a realizować podstawowy cel dyrektywy ECN+, jakim jest skuteczne karanie podmiotów, które faktycznie wypełniły dyspozycje przepisów art. 101 i 102 TFUE.

215.	art. 106 ust. 1a-1d u.o.k.k.	Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy	<p>[Kary nakładane na związki przedsiębiorców]</p> <p>W naszej ocenie projekt nowelizacji zbyt szeroko formułuje przesłankę umożliwiającą zastosowanie wyższej kary (liczonej od obrotu wszystkich członków związku) – co do zasady działalność związków przedsiębiorstw dotyczy działalności ich członków (bo taki jest cel funkcjonowania tego typu organizacji), więc potencjalnie w każdym przypadku naruszenia prawa konkurencji groziłoby zastosowanie wyższej kary, a nie takie są cele Dyrektywy 2019/1 (która wprowadza dwa reżimy odpowiedzialności związków przedsiębiorców – „podstawowy” oraz „rozszerzony”; ten ostatni dotyczy sytuacji, gdy działania związku są w istocie naruszeniami dokonywanymi przez jego członków); proponujemy następującą zmianę brzmienia art. 106 ust. 1a:</p> <p>„W przypadku gdy naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, w szczególności, gdy wymienione naruszenia są w istocie naruszeniami popełnionymi przez członków danego związku przedsiębiorstw, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”.</p> <p>Projekt nie uwzględnia także limitu odpowiedzialności poszczególnych członków związku przedsiębiorców, określonego w art. 15 ust. 2 Dyrektywy 2019/1 („Odpowiedzialność finansowa każdego przedsiębiorstwa za zapłatę kary nie może jednak przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej zgodnie z ust. 1.”); z tego powodu konieczne jest wprowadzenie następujących limitów odpowiedzialności:</p> <p>a. wysokość wkładów przypadających na każdego z członków związku, w zakresie określonym w projektowanym art. 106 ust. 1b nie powinna przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej na zasadach ogólnych w odniesieniu do każdego członka związku (tj. na podstawie art. 106 ust. 1);</p> <p>b. żądanie zapłaty kary od członków związku przez Prezesa UOKiK na podstawie projektowanego art. 106 ust. 1c nie powinno przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej w odniesieniu do każdego członka związku na zasadach ogólnych (tj. na podstawie art. 106 ust. 1) – obecna treść projektowanego ust. 1c przewiduje stosowanie przepisów o odpowiedzialności solidarnej, więc teoretycznie Prezes UOKiK mógłby żądać zapłaty całej kary nałożonej na związek od jednego z jego członków.</p> <p>Dodatkowo, żądanie przez Prezesa UOKiK zapłaty kary przez członków związku (na podstawie projektowanego art. 106 ust. 1c) powinno być ograniczone wyłącznie do tych członków związku, którzy prowadzą działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia (ograniczenie to wynika z art. 14 ust. 4 Dyrektywy 2019/1).</p> <p>Nowe zasady ustalania kar nie powinny też prowadzić do sytuacji, w której członkowie związku przedsiębiorców są karani dwukrotnie za to samo naruszenie (w ramach kary nałożonej na danego przedsiębiorcę indywidualnie oraz w ramach odpowiedzialności tego samego przedsiębiorcy jako członka związku, na który nałożono karę i który okazał się niewypłacalny) – sytuacja taka stanowiłaby bowiem naruszenie zasady ne bis in idem; w konsekwencji, żądanie</p>	<p>Ad. Akapit 1. – uwaga nieuwzględniona – uwzględnienie stanowiłoby zawężenie w stosunku do przepisów Dyrektywy. Obecnie Prezes UOKiK, może wszcząć postępowanie również wobec wszystkich członków związku, w którym to przypadku każdy z nich będzie zagrożony karą do 10% obrotów. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy.</p> <p>Ad. W zakresie wdrożenia art. 15 ust. 2 Dyrektywy – uwaga co do zasady uwzględniona</p> <p>Ad. Zarzut ne bis in idem – uwaga nieuwzględniona – określenie zasad nakładania kar na związki przedsiębiorców nie ingeruje w zasadę ne bis in idem</p>
------	---------------------------------	--	--	--

			<p>przez Prezesa UOKiK zapłaty kary przez członków związku (na podstawie projektowanego art. 106 ust. 1b lub 1c) nie powinno być kierowane wobec przedsiębiorców, którzy za tę samą praktykę zostali już ukarani indywidualnie.</p> <p>Przy ustalaniu wysokości podwyższonej kary nakładanej na związek przedsiębiorstw, nie powinien być brany pod uwagę obrót tych członków danego związku, którzy za tę samą praktykę zostali już ukarani indywidualnie; stanowi o tym wprost motyw 48 Dyrektywy 2019/1 („[...] W przypadku gdy kara zostaje nałożona nie tylko na związek, ale także na jego członków, obrót osiągnięty przez członków, na których nałożono karę, nie powinien być uwzględniany podczas obliczania kwoty kary nakładanej na związek[...]”).</p>	
216.	art. 106 ust. 1a-1d u.o.k.k.	Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu	<p>Projektowane przepisy stanowią transpozycję art. 14 Dyrektywy w zakresie, w jakim dotyczą one kar nakładanych na związki przedsiębiorców. Związek przedsiębiorców został zdefiniowany w art. 4 pkt. 2 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Pojęciu temu nadano bardzo szeroki zakres (izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, jak również związki tych organizacji), co wpływa bezpośrednio na szeroki zakres stosowania omawianych przepisów o karach. Jednocześnie, zarówno w aktualnie obowiązującej wersji Ustawy, jak i projektowanej regulacji brakuje przepisów, które pozwoliłyby jednoznacznie zakwalifikować konkretne działania naruszające reguły konkurencji, jako prowadzone przez związek przedsiębiorców bądź przez określoną grupę przedsiębiorców, które niezależnie od prowadzonych przez siebie działań są członkami związku przedsiębiorców. Pozostawienie takiego stanu rzeczy może doprowadzić do zapanowania powszechnej niechęci przedsiębiorców do uczestniczenia w izbach, zrzeszeniach i innych podobnych organizacjach, a te są obecnie przestrzenią, w ramach której prowadzony jest ważny dla gospodarki dialog oraz dochodzi do wymiany np. technologii czy know-how. W drodze wykładni prawa unijnego, można wywnioskować, że należy rozdzielić kwestię naruszeń przepisów konkurencyjnych przez przedsiębiorców uczestniczących w związku, oraz takich dla których związek jest jedynie zasłoną do podejmowania działań bezprawnych. W ocenie FOEEiG wobec niejasności unijnej regulacji w tym zakresie rolą prawodawcy krajowego jest odpowiednie doprecyzowanie przepisów. Z tego powodu proponujemy wprowadzenie rozróżnienia pomiędzy naruszeniami dokonanymi przez związek przedsiębiorców oraz dokonanymi wprawdzie przez przedsiębiorców należących do związku i za pośrednictwem narzędzi, jakie daje im uczestnictwo w związku, jednak bez zaangażowania w procedur statutowych władz związku. Wprowadzenie jasnego rozgraniczenia w tym zakresie wydaje się konieczne ze względu na znaczny charakter ciężarów finansowych jakie mogą spaść na związki przedsiębiorców w wyniku wykrycia naruszenia, o którym mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1-2 Ustawy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – projekt stanowi wdrożenie Dyrektywy. Obecnie Prezes, może wszcząć postępowanie również wobec wszystkich członków związku, w którym to przypadku każdy z nich będzie zagrożony karą do 10% obrotów. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy.</p>

217.	art. 106 ust. 1a-1d u.o.k.k.	Polska Rada Centrów Handlowych	<p>Projektowana ustawa zakłada, że gdy na związek przedsiębiorstw zostanie nałożona kara, będzie ona uwzględniać obrót zasadniczo wszystkich jego członków. Wysokość kary nie będzie mogła przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku, prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.</p> <p>Co więcej, jeśli związek nie będzie wypłacalny, będzie on zobowiązany do wezwania swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary w terminie wyznaczonym przez Prezesa UOKiK. Jednakże ci przedsiębiorcy, będący członkami związku, którzy wykażą, że nie wdrożyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, nie wiedzieli o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansowali się od niej przed wszczęciem postępowania, będą chronieni przed karą.</p> <p>Zdaniem PRCH, powyższe propozycje będą miały negatywny wpływ na funkcjonowanie związków przedsiębiorców z uwagi na ryzyko wykorzystania przysługującego Prezesowi UOKiK instrumentu w sposób nieuprawniony. Jakkolwiek konieczność wprowadzenia tych przepisów wynika wprost z potrzeby implementowania przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mającej na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego do polskiego porządku prawnego, to jednak przy tak znaczącej wysokości kar, w których to, w niektórych przypadkach, partycypować mogą także członkowie związków przedsiębiorców, skutkiem wprowadzenia takiej regulacji może być zmniejszenie zainteresowania przedsiębiorców w udziale i członkostwie w tego rodzaju podmiotach.</p> <p>Ponadto, określenie wysokości kar na poziomie 10% całkowitej obrotu każdego z członków związku przedsiębiorców, w wielu przypadkach, może jawić się jako nieproporcjonalne i nieadekwatne. Podkreślić należy, że wielu członków związków przedsiębiorców boryka się obecnie z następstwami kryzysu związanego ze stanem epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Perspektywa możliwych kar o takiej maksymalnej wysokości, w których musieliby partycypować członkowie związków, w połączeniu z niepewnością ekonomiczną i inwestycyjną, z którymi to zmagają się obecnie, nie będzie zachęcać do zrzeszania się w formie związków, co w konsekwencji doprowadzić może do zmniejszenia możliwości ich działania. Dlatego też projektowany przepis zdaje się być obciążony tak dużym ryzykiem.</p>	Uwaga nieuwzględniona – ustawa określa maksimum wymiary kary a nie jej podstawę. KE prowadzi również postępowania wobec podmiotów z jednego kraju.
------	------------------------------	---------------------------------------	---	--

218.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1a	ICC Polska	<p>[kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>88. Nowelizacja zakłada wprowadzenie art. 106 ust. 1a, który w ślad za Dyrektywą wprowadzać ma podstawę prawną do nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców oraz ich członków za naruszenia, o których mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2 Ustawy okik, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, w przypadku gdy naruszenie jest związane z działalnością jego członków. Zgodnie z projektowanym przepisem, kara nakładana na związek przedsiębiorców będzie mogła wynieść nawet 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. W praktyce może to oznaczać anormalną wysokość kar finansowych nakładanych na związki przedsiębiorstw. W tym kontekście wątpliwości wzbudza projektowany art. 106 ust. 1a, który posługuje się niejasnym pojęciem "działalności" członków związku przedsiębiorstw. Proponowana regulacja stanowi, że jeżeli naruszenie prawa konkurencji popełnił związek przedsiębiorców a naruszenie to "jest związane z działalnością jego członków, kara (...), nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie (...)". Powyższy projektowany przepis można rozumieć w ten sposób, że o ile działalność gospodarcza członków związku jest prowadzona na tym samym rynku właściwym, na którym działa sam związek, a w konsekwencji, na którym doszło do naruszenia - to można przypisać odpowiedzialność członkom związku przedsiębiorców. Należy zauważyć, że wszelkie stowarzyszenia branżowe skupiają, co do zasady, przedsiębiorców działających na tym samym rynku właściwym - wszelkie zatem ewentualne naruszenia związku związane będą z działalnością jego członków związku. Innymi słowy, przy takim - błędnym - rozumieniu projektowanego przepisu zawsze będzie możliwość przypisania odpowiedzialności członkom. Tymczasem, w opinii Komisji Konkurencji ICC Polska celem Dyrektywy jest umożliwienie karania jedynie tych członków związku przedsiębiorców, których działalność doprowadziła do naruszenia prawa konkurencji przez związek. Za taką wykładnią przemawiają także zasady logiki i sprawiedliwości proceduralnej.</p> <p>89. Poniżej Komisja Konkurencji przedstawia w trybie śledzenia zmian propozycję doprecyzowania projektowanego przepisu art. 106 ust. 1a w celu uniknięcia wątpliwości co do jego późniejszej wykładni na etapie stosowania prawa, zarówno przez Prezesa UOKiK, jak i sądy:</p> <p><i>"1a. W przypadku gdy naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane wynikiem działalności jego członków w ramach tego związku, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary".</i></p> <p>90. Niezależnie od powyższego należy jeszcze zauważyć, że Projekt w obecnym brzmieniu (vide art. 106 ust. 1c) nie oddaje w sposób prawidłowy brzmienia Dyrektywy. Z art. 14 ust. 4 zd. 2 Dyrektywy wynika, że w przypadku zażądania przez organ ochrony konkurencji zapłaty od przedsiębiorców, których przedstawiciele zasiadali w organach związku, ci przedsiębiorcy mogą</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – projekt stanowi wdrożenie dyrektywy, wprowadzenie pojęć innych niż tych które pojawiają się w Dyrektywie mogłoby powodować wątpliwości co do jej prawidłowej implementacji.</p> <p>Ad. 90 – uwaga uwzględniona –</p> <p>Ad. 91 – uwaga w zakresie wdrożenia art. 15 ust. 2 dyrektywy została uwzględniona</p>
------	--	------------	---	--

		<p>zażądać zapłaty od każdego członka związku, który prowadził działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia. Fragment ten albo zupełnie umknął projektodawcy albo został implementowany wadliwie, jeżeli należy się dopatrywać tego rozwiązania w odesłaniu do przepisów KC o solidarności dłużników. Obecnie można bowiem przyjmować, że wyłącznie przedsiębiorcy, których przedstawiciele zasiadali w organach decyzyjnych, mogą ostatecznie zostać obciążeni zapłatą bardzo wysokiej kary nałożonej na związek, która płatna byłaby przez nich na zasadzie solidarności. Dla żądania przez organ zapłaty od pozostałych członków związku, którzy prowadzili działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia, brak jest obecnie wyraźnej podstawy. Można by wprowadzić przyjmować, że odesłanie do solidarności w KC oznacza tu albo że także właśnie ci pozostali członkowie byłiby dłużnikami solidarnymi lub też zobowiązanymi do zapłaty solidarnie byłiby wyłącznie przedsiębiorcy, których przedstawiciele byli członkami organu związku, ale mieliby oni prawo żądania regresu od tych pozostałych. Pierwsza opcja nie jest przekonująca, gdyż brak jest wyraźnej podstawy dla zobowiązania do zapłaty tych innych członków związku, druga – gdyż przepis KC o regresie znajduje się w art. 376 KC, a odesłanie wprowadzono wyłącznie do art. 366 KC. W każdym razie, obecne brzmienie art. 106 ust. 1c wymaga korekty uwzględniającej wskazane tu deficyty.</p> <p>91. Dalej należy jeszcze dostrzec, że Dyrektywa ECN+ przewiduje ograniczenie maksymalnej odpowiedzialności przedsiębiorców będących członkami związku. Art. 15 ust. 2 zd. 2 Dyrektywy stanowi mianowicie, że w przypadku naruszeń związku przedsiębiorców, gdy kara wyliczana jest w relacji do sumy obrotu jego członków „Odpowiedzialność finansowa każdego przedsiębiorstwa za zapłatę kary nie może jednak przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej zgodnie z ust. 1.” czyli 10 % obrotu danego przedsiębiorcy. Oznacza to, że w przypadku braku wniesienia przez przedsiębiorców wkładów na pokrycie nałożonej na związek kary, organ ochrony konkurencji nie może żądać od przedsiębiorców, których przedstawiciele zasiadają w organach związku, zapłaty całości kary, a jedynie takiej jej części, która nie przekroczyłaby maksymalnego progu 10% obrotu danego przedsiębiorcy. Postulujemy stąd dodanie do proponowanego brzmienia art. 106 ust. 1e, w którym zostanie wskazane, że odpowiedzialność poszczególnych członków związku przedsiębiorców za zapłatę kary nałożonej na taki związek nie może przekroczyć progu określonego w art. 106 ust. 1.</p>	
--	--	---	--

219.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1a	Polsko Francuska Izba Gospodarcza w imieniu International Group of Chambers of Comerce IGCC	<p>[kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Nowelizacja Ustawy zmienia istotnie zasady odpowiedzialności związków przedsiębiorców, wskazując w nowym art. 106 ust. 1a, że:</p> <p>„W przypadku gdy naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.”</p> <p>Termin „naruszenie (...) związane z działalnością członków” zostało wprost przeniesione do projektu Ustawy z polskiego tekstu Dyrektywy i jest nieprecyzyjne. Trudno nie zauważyć, że każda decyzja związku przedsiębiorców dotyczy działalności jego członków. W konsekwencji każde potencjalne naruszenie związku będzie mogło być interpretowane jako związane z działalnością członków i będzie uprawniało organ do nałożenia wysokiej kary. Tymczasem, obok karania związków przedsiębiorców za działania związane z działalnością członków, w Ustawie funkcjonuje dotychczasowy sposób karania związków przedsiębiorców – możliwość nałożenia kary pieniężnej do 10% obrotów stowarzyszenia z roku poprzedzającego rok nałożenia kary.</p> <p>Brak precyzji językowej Projektu oraz polskiej wersji Dyrektywy najlepiej obrazuje wersja angielska Dyrektywy. Należy wskazać, że przy odniesieniu się do „działalności” w tym „działalności gospodarczej” angielska wersja Dyrektywy posługuje się zwrotem „activity” (zob. motyw 52 oraz art. 2 ust. 1 pkt 10 Dyrektywy w wersji angielskiej). Tymczasem, w art. 15 ust. 2 Dyrektywy posługuje się zwrotem “where an infringement by an association of undertakings relates to the activities of its members”. W rzeczywistości art. 15 ust. 2 Dyrektywy odnosi się więc do naruszeń związku przedsiębiorców pozostających w związku z działaniami jego członków, a nie do naruszeń związanych z szeroko rozumianą działalnością członków.</p> <p>Dlatego projektowany art. 106 ust. 1 Ustawy z pewnością wymaga doprecyzowania, w tym kierunku by było jasne, że chodzi o naruszenie pozostające w związku z konkretnymi, działaniami zindywidualizowanych członków związku. Zwracamy uwagę, iż należałoby rozważyć dwie odrębne sytuacje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) naruszenia związane ze statutową działalnością organizacji branżowej, gdzie kara powinna być obliczana w tradycyjny sposób, tj. w relacji do przychodów tejże organizacji, 2) naruszenia, które są naruszeniami pozostającymi w związku z działaniami członków (dokonanymi przy wykorzystaniu organizacji branżowej) – tu kara obliczana byłaby w oparciu o obroty tychże członków, bowiem to oni powinni ponieść karę. <p>Niestety, z brzmienia tego artykułu można wyinterpretować, że po nowelizacji Prezes UOKiK będzie mógł nałożyć na organizację branżową karę, której maksymalna wysokość będzie równa sumie 10% obrotów członków danej organizacji (bez względu na to, czy brali oni - czy też nie, udział w zakazanym porozumieniu) jeżeli działali oni na rynku, na którym doszło do naruszenia. W konsekwencji, nawet jeśli naruszenia dopuści się 1-2 przedsiębiorców (członków organizacji branżowej), to kara będzie wyliczana na podstawie obrotów osiągniętych przez innych członków</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy.</p>
------	--	--	--	---

		<p>– nie biorących udziału w naruszeniu. Ci ostatni będą też solidarnie odpowiedzialni za jej zapłatę (art. 106 ust. 1b projektu nowelizacji Ustawy), co zbliża projektowane przepisy do koncepcji odpowiedzialności zbiorowej za naruszenia innych podmiotów.</p> <p>Tak obliczona kara maksymalna osiągnie pułap do tej pory niespotykany, wielokrotnie wyższy od maksymalnej kary, jaka może być nałożona na podstawie aktualnych przepisów Ustawy.</p>	
--	--	--	--

220.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1a	Związek Pracodawców Polska Miedź	<p>Proponowane w projekcie nowelizacji UOKiK zmiany – w przypadku ich wejścia w życie – będą miały wpływ na działalność organizacji reprezentujących przedsiębiorców oraz pracodawców, jak również członków takich organizacji. Zmiany te mogą wywołać wiele potencjalnych negatywnych skutków i zagrożeń, które wiążą się w głównej mierze z ograniczeniem praw przedsiębiorców, w tym w szczególności prawa do obrony, przy jednoczesnym drastycznym zwiększeniu kar finansowych.</p> <p>Artykuł 15 Dyrektywy ECN+ stanowi, iż: „1.Państwa członkowskie zapewniają, aby maksymalna kwota kary, jaką krajowe organy ochrony konkurencji mogą nałożyć na każde przedsiębiorstwo lub każdy związek przedsiębiorstw uczestniczące w naruszeniu art. 101 lub 102 TFUE, wynosiła co najmniej 10 % całkowitego światowego obrotu przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw w roku obrotowym poprzedzającym wydanie decyzji, o której mowa w art. 13 ust. 1.</p> <p>2.W przypadku gdy naruszenie popełnione przez związek przedsiębiorstw ma związek z działalnością jego członków, maksymalna kwota kary wynosi co najmniej 10 % sumy całkowitych globalnych obrotów każdego z członków prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie popełnione przez związek. Odpowiedzialność finansowa każdego przedsiębiorstwa za zapłatę kary nie może jednak przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej zgodnie z ust. 1.”</p> <p>Nie ulega wątpliwości, że Dyrektywa definiuje dwie sytuacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - karę nakładaną na związek przedsiębiorców uczestniczący w naruszeniu w maksymalnej wysokości 10% całkowitego światowego obrotu tego związku (por. art. 15 ust. 1). - karę nakładaną na związek przedsiębiorców, gdy naruszenie popełnione przez ten związek „ma związek z działalnością jego członków” – w takim wypadku kara nakładana jest w maksymalnej wysokości co najmniej 10% sumy całkowitego globalnego obrotu członków związku prowadzących działalność na rynku, którego dotyczy naruszenie (art. 15 ust. 2). <p>Art. 15 ust. 1 dotyczy samoistnych naruszeń, których dopuszcza się związek w kontekście swojej własnej działalności – dlatego kara liczona jest wyłącznie od jego obrotu. Jest to racjonalne i sprawiedliwe, bowiem trudno karać zrzeszonych przedsiębiorców (i to bardzo surowo) za samoistne naruszenia związku, nawet jeżeli są w nim zrzeszeni. Art. 15 ust. 2 tym samym dotyczy innych naruszeń – takich, które nie tyle można przypisać działaniu związkowi, ale które „związane są z działalnością członków”. Jako, że każde działanie związku – także to, o którym mowa w art. 15 ust. 1 – dotyczy (pośrednio) działalności członków, to - jeżeli rozróżnienie pomiędzy ust. 1 i ust. 2 ma sens – musi być to „związek jakiegoś szczególnego rodzaju”, inny niż w przypadku statutowej działalności związku, której dotyczy art. 15 ust. 1. Najbardziej racjonalne jest przyjęcie, że ów związek z działalnością członków sprowadza się do tego, że de facto nie jest to naruszenie związku, ale naruszenie samych członków, oddziaływujące bezpośrednio na konkurencję między nimi. To dlatego sprawiedliwie jest obliczenie kary według ich obrotu i to dlatego ustawodawca odniósł się do wartości rynku, na którym ujawnia się naruszenie. Innymi słowy, jest to sytuacja, w której członkowie związku, chcąc nieuczciwie ograniczyć swoją odpowiedzialność, dokonują nielegalnych działań za pośrednictwem związku, niejako się za nim ukrywając (związek jest przykrywką dla nielegalnych działań samych</p>	Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy. W projekcie zaproponowano regulację wdrażającą art. 15 ust. 2 Dyrektywy
------	--	---	--	--

członków). Tylko taka interpretacja – zakładająca różnicę między sytuacją opisaną w art. 15 ust. 1 i 15 ust. 2 – nadaje rozróżnieniu wynikającemu z tych przepisów sens. I odwrotnie, jeżeli przyjmiemy, że każde naruszenie związku da się podciągnąć pod art. 15 ust. 2, bo każde ma „związek z działalnością członków”, to rozróżnienie zawarte w przepisach Dyrektywy traci jakikolwiek sens (co jest z kolei sprzeczne z założeniem o racjonalności ustawodawcy).

Implementacja tego przepisu do prawa polskiego następuje w art. 106 1a. projektu nowelizacji: „W przypadku gdy naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.”

Ustawodawca polski implementuje jedynie art. 15 ust 2 Dyrektywy pomijając jej art. 15 ust. 1. Tym samym utracone jest wynikające z Dyrektywy rozróżnienie na naruszenia mające związek z działalnością związku (art. 15 ust. 1) i naruszenia mające związek z działalnością członków związku. Dla jasności – możliwość nałożenia kary wyłącznie na związek można wyinterpretować z przepisów Ustawy, ale jeżeli nie jest ona wprost wskazana jako jedna z opcji to powstaje wrażenie, że jedynym przepisem karnym w relacji do związków jest ten, w którym mowa o karze liczonej według obrotu członków. Innymi słowy, implementacja następuje przez proste przeklejenie do ustawy fragmentu przepisu art.15 ust. 2 Dyrektywy w polskiej wersji językowej. Ustawodawca powinien oddać cel i ducha Dyrektywy ECN+, ale nie musi tego zrobić przez powtórzenie jej sformułowań, zwłaszcza w sytuacji, kiedy nie oddaje to sensu implementowanych przepisów i – jak w tej sytuacji – prowadzi de facto do zaostrzenia odpowiedzialności przedsiębiorców.

W kontekście całego brzmienia przepisu art. 15 Dyrektywy, jej polska implementacja powinna:

- rozróżniać – tak jak Dyrektywa – pomiędzy samoistnymi naruszeniami związku i naruszeniami de facto członków związku dokonanymi za jego pośrednictwem.
- precyzować, jak należy interpretować „naruszenia związane z działalnością członków” tak, by:
 - (a) rozróżnienie to miało realny sens, (b) rozróżnienie to pozwalało na jasne wytyczne granicy pomiędzy dwoma sytuacjami, tak by i związki i przedsiębiorcy w nich zrzeszeni wiedzieli, jak w danym przypadku obliczona będzie kara.

W tej sytuacji dotykamy przepisów pozwalających na nakładanie bardzo surowych kar, zatem te przepisy muszą być w państwie prawa precyzyjne. Należy się również zastanowić nad faktem, czy polski przepis powinien wprowadzać odpowiedzialność zbiorową, czy raczej kara powinna być nakładana tylko na tych członków, którzy stoją za naruszeniem. Można podjąć taką próbę, ale ze świadomością, że może ona być trudna, bo jest w przepisach wyłączenie odpowiedzialności dla tych członków, którzy wykażą, że nie wiedzieli o naruszeniu.

Zaprezentowane uwagi nie stanowią w żaden sposób próby uniknięcia ewentualnej odpowiedzialności. Stoimy na stanowisku, iż wszelkie naruszenia powinny być odpowiednio surowo sankcjonowane.

		Stanowisko przygotowane na podstawie ekspertyz i opinii pochodzących od Związku Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego oraz opracowań własnych. Związek Pracodawców Polska Miedź popiera opinie obydwu organizacji.	
--	--	---	--

221.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1a	Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu IGMNiR	<p>[kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Przedstawiony do opiniowania Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw z 14 stycznia 2021 roku zakłada wprowadzenie kar pieniężnych dla związków przedsiębiorców (art. 106 ust. 1a) sięgających „10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”. W przypadku nieuregulowania kary przez związek przedsiębiorców, Projekt zakłada wezwanie członków związku przedsiębiorców do „wniesienia wkładów w celu pokrycia kwot kary”. Proponowany art. 106 ust. 1c z kolei wprowadza możliwość żądania przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów „uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku. Art. 366 Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.” Wprowadzenie powyższych zapisów wynikających częściowo z transpozycji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. do polskiego porządku prawnego spowoduje, w przypadku nawet niezamierzonego działania lub zaniechania, potencjalnie gigantyczne szkody dla działalności związków przedsiębiorców w Polsce. W przypadku IGMNiR maksymalna wielkość kary, która mogłaby być nałożona na Izbę, może sięgnąć nawet kilku miliardów złotych. Wielkość nałożonej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kary, potencjalnie może być kilka tysięcy razy większa niż kapitały własne Izby. W takim przypadku organ administracji państwowej może wezwać Członków lub jednego Członka Izby do uiszczenia nałożonej kary.</p> <p>Członkami IGMNiR są zarówno podmioty bardzo duże, o dużych przychodach (KGHM Polska Miedź S.A) jak i podmioty średnie i małe. Obawiamy się, że potencjalne ryzyko nałożenia kary na Izbę w proponowanej w Projekcie wysokości, rażąco zniechęci wiele przedsiębiorstw do uczestnictwa w zrzeszeniach przedsiębiorców. Do dnia dzisiejszego, w przeświadczeniu prawie wszystkich przedsiębiorców, uczestnictwo w związku przedsiębiorców wiązało się jedynie z kosztami związanymi z opłaceniem składek członkowskich. W przypadku wejścia nowelizowanej ustawy w życie w proponowanym brzmieniu, uczestnictwo podmiotu gospodarczego w związku przedsiębiorców wiązać się będzie z ryzykiem zapłacenia kary za związek, co może doprowadzić do upadłości podmiotu. Wzrost ryzyka prowadzenia działalności, w związku z uczestnictwem w pracach zrzeszenia przedsiębiorców, w konsekwencji doprowadzi do lawinowego odchodzenia z zrzeszeń przedsiębiorców, niszcząc tym samym fundament samorządu gospodarczego, będącego społecznym partnerem do dialogu i współpracy z administracją publiczną wszystkich strzebli. Zmniejszenie liczby członków związków przedsiębiorców w dłuższej perspektywie, z jednej strony pogorszy i tak złą kondycję finansową tego typu podmiotów, a z drugiej strony zmniejszy aktywność pracowników zrzeszonych podmiotów w pracach związków, ze względu na ryzyko proponowanej, solidarnej odpowiedzialności finansowej. Sprzężenie w/w wymienionych czynników doprowadzi do spadku jakości stanowionych regulacji prawnych zarówno na szczeblu krajowym, jak i na poziomie uregulowań Unii Europejskiej. Konsekwencją przyjmowania złego prawa, stanowionego bez wieloletniego doświadczenia i wiedzy, będzie drastyczne zmniejszenie inwestycji, a przez to obniżenie konkurencyjności i utrata miejsc pracy czy też ucieczka</p>	Brak konkretnego postulatu
------	--	---	--	----------------------------

			inwestorów poza UE, a także, grożące widmo zwiększania się udziału szarej strefy w gospodarce. IGMNiR w związku z powyższymi niepokojącymi obawami oraz ryzykiem istotnego zmniejszenia się aktywności wszystkich izb zrzeszających przedsiębiorców i związków pracodawców wnioskuje o racjonalne doprecyzowanie przepisów dotyczących działalności związków przedsiębiorców o ochronie konkurencji. Tylko bardzo doprecyzowane uregulowania i wskazanie konkretnych przypadków szkodliwej działalności związków przedsiębiorców przeciwko konkurencyjności, uchroni funkcjonujące zrzeszenia przed możliwymi bankructwami i szybkim zakończeniem działalności w najbliższych latach. Ponadto, proponowana wersja radykalnych uregulowań, znacząco ograniczy prowadzenie otwartej dyskusji na forum Izby, ze względu na ryzyko poniesienia w przyszłości wysokiej kary za „umyślne” działanie lub nawet za zaniedbanie.	
222.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1a	IGMNiR	<p>[kary na związek przedsiębiorców] Wnioskujemy o ograniczenie odpowiedzialności do naruszeń art. 101 lub art. 102 TFUE Proponowana treść przepisu ust. 1a: <i>„W przypadku gdy naruszenie, o którym mowa w art. 101 lub art. 102 TFUE., którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”</i></p>	Uwaga nieuwzględniona – dla pewności prawnej przedsiębiorców powinna być zapewniona jednolitość postępowań prowadzonych na podstawie art. 101 i 102 oraz przepisów krajowych
223.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1a	IGE	<p>[Kary na związki przedsiębiorców] Art. 106 ust. 1a Projektowane przepisy posługują się mało precyzyjnym terminem „naruszenie związane z działalnością członków”, które zostało przeniesione do Projektu z polskiej wersji językowej Dyrektywy. Tymczasem każda decyzja związku przedsiębiorców dotyczy w pewien sposób działalności jego członków i jest w efekcie związana z ich działalnością. Tymczasem intencja prawodawcy unijnego była inna. Nie chodzi o możliwość nałożenia tak surowych kar za każde naruszenie prawa, ale o to, by można to było zrobić tam, gdzie związek przedsiębiorców staje się jedynie „przykrywką” dla nielegalnej zmywy jego członków. Mamy bowiem wtedy do czynienia z dwoma odrębnymi sytuacjami: (1) naruszeniami związanymi ze statutową działalnością organizacji branżowej, gdzie kara powinna być obliczana w tradycyjny sposób, tj. w relacji do przychodów tejże organizacji (2) naruszeniami, które de facto są naruszeniami członków (dokonanymi przy wykorzystaniu organizacji branżowej) – tu kara obliczana jest w oparciu o obroty tychże członków, bowiem to oni powinni ponieść karę. Z tego względu wskazana część projektowanego przepisu nie oddaje celu Dyrektywy. Zmieniony przepis mógłby mieć następujące brzmienie: <i>„W przypadku, gdy naruszenia o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, dopuszczają się członkowie związku za jego pośrednictwem i ma ono w istocie związek z ich działalnością, a nie działalnością związku kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.”</i></p>	Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy. KE działa na takich samych przepisach.

224.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1a	PGNiG	<p>[Kary na związki przedsiębiorców]</p> <p><u>Propozycja:</u> Zmiana brzmienia art. 1 pkt 37 lit. a Projektu w części wprowadzającej art. 106 ust. 1c: <i>„1c. W przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1b, nie zostały wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, Prezes Urzędu może żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych będących członkami tego związku. Art. 366 Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio. (...)”</i></p> <p><u>Uzasadnienie:</u> Zgodnie z projektowanymi przepisami, kary nakładane za naruszenia ustawy na związki przedsiębiorców mają być obliczane w oparciu o obrót wszystkich członków danego związku. Jednocześnie ustawa przewiduje, że w przypadku gdyby przedsiębiorcy-członkowie związku nie wnieśli wkładów pokrywających kwotę kary, za jej płatność będą odpowiadać jedynie przedsiębiorcy, których przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych. Przedmiotowe rozwiązanie może prowadzić nie tylko do istotnego zawężenia katalogu podmiotów odpowiedzialnych za uchybienia popełnione przez cały związek, ale również do znacznego wzrostu poziomu odpowiedzialności tytułem uczestnictwa w organach decyzyjnych. Efektywnym skutkiem wprowadzonej regulacji będzie bowiem obowiązek uiszczenia przez przedsiębiorców, których przedstawiciele zasiadają w organach związków przedsiębiorców, kar wielokrotnie przekraczających wysokość progów przewidzianych w ustawie dla danego naruszenia (np. 10%, 3%, próg kwotowy), gdyby naruszenie było przypisane bezpośrednio tym przedsiębiorcom. Przedsiębiorcy nieuczestniczący w organizacji na poziomie organów decyzyjnych nie będą mieli bowiem w takiej sytuacji jakiegokolwiek motywacji do wnoszenia wkładów, o których mowa w projektowanym art. 106 ust. 1b Ustawy. W efekcie, zastosowanie tego przepisu może prowadzić w skrajnym przypadku do niewypłacalności przedsiębiorcy, którego przedstawiciel zasiadał w organach decyzyjnych związku przedsiębiorców. Zachowując cele projektowanych przepisów, wydaje się, że pożądanym rozwiązaniem będzie możliwość żądania przez Prezesa Urzędu płatności kary od wszystkich przedsiębiorców będących członkami związku, chyba że spełnią oni przesłanki egzoneracyjne wskazane w art. 106 ust. 1d.</p>	Uwaga częściowa uwzględniona – przepis będzie dostosowany do brzmienia art. 14 ust. 4 Dyrektywy
------	--	-------	--	---

225.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1a	Konfederacja Lewiatan	<p>[kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Po pierwsze, należy wskazać, iż projektowany art. 106 ust. 1a Ustawy nie może pozostawać wyłącznie na poziomie literalnego odtworzenia art. 15 ust. 2 Dyrektywy.</p> <p>Projektowany art. 106 ust. 1a Ustawy wskazuje:</p> <p>„W przypadku gdy naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”</p> <p>Art. 15 ust. 2 Dyrektywy wskazuje:</p> <p>„W przypadku gdy naruszenie popełnione przez związek przedsiębiorstw ma związek z działalnością jego członków, maksymalna kwota kary wynosi co najmniej 10 % sumy całkowitych globalnych obrotów każdego z członków prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie popełnione przez związek. Odpowiedzialność finansowa każdego przedsiębiorstwa za zapłatę kary nie może jednak przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej zgodnie z ust. 1”</p> <p>Problematycznym pozostaje sformułowanie „jest związane z działalnością jego członków”. Jest ono niejasne i stwarza ryzyko do mylnego, niezgodnego z celem Dyrektywy rozumienia przepisów. Związki przedsiębiorców stanowią odrębne byty prawne od swoich członków, mają odrębne procesy decyzyjne, zatem mogą ponosić odpowiedzialność wyłącznie za czyny dokonane przez siebie.</p> <p>Cel Dyrektywy to sytuacja kiedy naruszenie dokonane przez związek przedsiębiorców ma za przedmiot konkretny obszar działalności gospodarczej na którym funkcjonują jego członkowie. Wskazuje na to chociażby dalsza część art. 15 ust. 2 Dyrektywy: „[...] maksymalna kwota kary wynosi co najmniej 10% sumy całkowitych globalnych obrotów każdego z członków prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie popełnione przez związek”.</p> <p>Ponadto projektowane przepisy nie powinny posługiwać się niejasnym sformułowaniem „rynek”, tylko pojęciem „rynek właściwy”, którego definicja znajduje się w Ustawie. Niezbędna jest w tym przypadku precyzja by określić konkretny i adekwatny obszar którego dotyczyło naruszenie.</p> <p>Proponuje się by projektowany art. 106 ust. 1a Ustawy przybrał treść:</p> <p><i>„W przypadku gdy naruszenie określone w ust. 1 pkt 1 lub 2, którego dopuścił się związek przedsiębiorców dotyczy rynku właściwego na którym działalność prowadzą członkowie tego związku przedsiębiorców, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku właściwym, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”</i></p> <p>Po drugie, w związku z propozycją wprowadzenia znacznych kar finansowych istnieje ryzyko sparaliżowania działalności przez związki przedsiębiorców. Sprawne funkcjonowanie tych organizacji, do których zaliczają się samorządy zawodowe, związki pracodawców czy izby</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zaproponowane w projekcie brzmienie art. 106 ust. 1b w ocenie projektodawcy w prawidłowy sposób wdraża art. 15 ust. 2 Dyrektywy</p> <p>Wprowadzenie proponowanego w uwadze domniemania nie jest zasadne</p>
------	--	------------------------------	---	--

gospodarcze jest niezwykle istotnym czynnikiem wpływającym pozytywnie m.in. na kształt polskiej legislacji.

W tym zakresie proponujemy wprowadzenie nowego przepisu, który wprowadzi domniemanie, że działania prowadzone na podstawie przepisów obowiązującego prawa i statutu związku przedsiębiorców nie stanowią naruszenia przepisów ustawy.

Uwzględnienie takiego przepisu jest istotne choćby z uwagi na konieczność implementacji definicji kartelu. Zgodnie z Projektem pod pojęciem „kartelu - rozumie się przez to porozumienie lub praktyki uzgodnione przez co najmniej dwóch przedsiębiorców, którzy są wobec siebie konkurentami, zmierzające do koordynowania działań konkurencyjnych na rynku lub wpływania na istotne czynniki konkurencji, w szczególności polegające na ustalaniu lub koordynowaniu cen zakupu lub sprzedaży lub innych warunków transakcji handlowych, w tym dotyczących praw własności intelektualnej, ustalaniu poziomu produkcji lub sprzedaży, podziale rynków i klientów, w tym na znowie przetargowej, ograniczeniu przywozu lub wywozu lub działaniach antykonkurencyjnych podejmowanych przeciwko innym konkurentom”.

Tymczasem związki przedsiębiorców, rozmawiając z decydentami często proponują rozwiązania mające za przedmiot określoną część rynku (np. przedsiębiorców krajowych, czy przedsiębiorców lokalnych). Z uwagi na szerokie znaczenie sformułowania „wpływanie na istotne czynniki konkurencji” („influencing the relevant parameters of competition”) istnieje ryzyko, że legalne i praktykowane dotychczas sytuacje będą stanowić zagrożenie dla funkcjonowania związków, jak i ich firm członkowskich.

Proponuje się zatem następujące zmiany:

„W Projekcie w art. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) po art. 4 dodaje się art. 4a i 4b w brzmieniu:

„Art. 4a. Przepisy ustawy stosuje się do osoby fizycznej, która będąc przedsiębiorcą dopuściła się naruszenia przepisów ustawy.

Art. 4b. Domniemywa się, że działania związku przedsiębiorców prowadzone na podstawie przepisów obowiązującego prawa oraz statutu nie stanowią naruszenia przepisów ustawy.”

Po trzecie, ryzyko związane z definicją kartelu przemawia, nie tylko za wprowadzeniem zaproponowanego domniemania, lecz również za ingerencją w jego definicję. Zważywszy na praktykę funkcjonowania organizacji branżowych zwracamy się z postulatem modyfikacji sformułowania „wpływanie na istotne czynniki konkurencji” na rzecz „wpływanie na istotne czynniki ograniczające konkurencję”. Wyraża ono cel Dyrektywy - zawarta dalej lista przykładowych naruszeń wskazuje właśnie na taki sens tego przepisu.

226.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1a	Polski Związek Przemysłu Kosmetycznego	<p>Związek proponuje następujące brzmienie art. 106 ust. 1a Ustawy: <i>„W przypadku gdy naruszenie określone w ust. 1 pkt 1 lub 2, którego dopuścił się związek przedsiębiorców dotyczy rynku właściwego na którym działalność prowadzą członkowie tego związku przedsiębiorców, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku właściwym, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”</i></p> <p>Uzasadnienie: W ocenie Związku projektowany art. 106 ust. 1a Ustawy nie powinien zostać wdrożony w formie literalnego odtworzenia art. 15 ust. 2 Dyrektywy 2019/1, ale powinien być rozpatrywany w kontekście celów Dyrektywy.</p> <p>Projektowany art. 106 ust. 1a Ustawy wskazuje: <i>„W przypadku gdy naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”</i></p> <p>Art. 15 ust. 2 Dyrektywy wskazuje: <i>„W przypadku gdy naruszenie popełnione przez związek przedsiębiorstw ma związek z działalnością jego członków, maksymalna kwota kary wynosi co najmniej 10 % sumy całkowitych globalnych obrotów każdego z członków prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie popełnione przez związek. Odpowiedzialność finansowa każdego przedsiębiorstwa za zapłatę kary nie może jednak przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej zgodnie z ust. 1”</i></p> <p>Sformułowanie „jest związane z działalnością jego członków” budzi wątpliwości prawne. Jest niejasne i stwarza ryzyko do mylnego, niezgodnego z celem Dyrektywy rozumienia i stosowania przepisów.</p> <p>Związki przedsiębiorców stanowią odrębne byty prawne od swoich członków, mają odrębne procesy decyzyjne, zatem mogą ponosić odpowiedzialność wyłącznie za czyny dokonane przez siebie.</p> <p>Cel Dyrektywy to sytuacja, gdy naruszenie dokonane przez związek przedsiębiorców ma za przedmiot konkretny obszar działalności gospodarczej na którym funkcjonują jego członkowie. Wskazuje na to chociażby dalsza część art. 15 ust. 2 Dyrektywy: „[...] maksymalna kwota kary wynosi co najmniej 10 % sumy całkowitych globalnych obrotów każdego z członków prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie popełnione przez związek”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy. KE działa na takich samych przepisach.</p> <p>Zaproponowane w projekcie brzmienie art. 106 ust. 1b w ocenie projektodawcy w prawidłowy sposób wdraża art. 15 ust. 2 Dyrektywy</p>
------	--	---	--	---

227.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1b	IGCC	<p>[kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Niepokojące jest również sformułowanie kolejnego podpunktu art. 106, tj. ust. 1b, który znacznie rozszerza katalog naruszeń, w przypadku których mechanizm tam określony powinien być stosowany. Należy wskazać, że jego odpowiednik, tj. art. 14 ust. 3 Dyrektywy przewiduje, obowiązek wezwania członków związku do wniesienia wkładów na pokrycie kary, jedynie w przypadku naruszenia art. 101 lub 102 TFUE. Tymczasem, Projekt rozszerza zakres stosowania tego mechanizmu również na naruszenia art. 6 i 9 Ustawy. O ile art. 6 i 9 Ustawy są niejako krajowymi „odpowiednikami” art. 101 i 102 TFUE, to jednak między przepisami tymi zachodzi istotna różnica. Mianowicie, naruszenie przepisów traktatowych aktualizuje się jedynie w sytuacji, gdy naruszenie ma charakter transgraniczny, tj. „może wpływać na handel między Państwami Członkowskimi”. Jako, że mechanizm określony w art. 14 ust. 3 Dyrektywy ma charakter represyjny oraz wyjątkowy, nie ulega wątpliwości, że polska implementacja nie powinna rozszerzać jego stosowania także na przypadki lokalnego naruszenia prawa konkurencji.</p> <p>Ponadto, samo określenie „wkładów” budzi szereg wątpliwości. Przepis nie wskazuje wprost co kryje się pod pojęciem wkładów i w jaki sposób są one wyliczane – czy np. wszyscy członkowie po równo wnoszą wkłady, aby spłacić karę, czy np. biorąc za kryterium rozmiar przedsiębiorstwa. To niezwykle istotna kwestia ponieważ jedynym „wkładem” jaki wnoszą członkowie IGCC jest składka członkowska, która, jak wspomniano wyżej, ma charakter symboliczny i nie wystarczy na pokrycie tak wyliczonej kary.</p> <p>W nowelizacji przewidziano wprawdzie możliwość ekskulpacji w ustępie 1d (który swoją drogą jest wadliwie skonstruowany – zob. uwagi poniżej) – jednak proponowany mechanizm przerzuca ciężar dowodu na przedsiębiorców i to oni będą musieli wykazywać okoliczność negatywną, jaką jest brak udziału w porozumieniu. Dodatkowo projektowany przepis pozwala jedynie na ekskulpację w zakresie kary pieniężnej, nie wspominając o innych elementach wydanej decyzji administracyjnej, które mogą być równie dotkliwe dla organizacji przedsiębiorców czy samych członków (np. stwierdzenie praktyki i winy przedsiębiorcy, nakazy lub zakazy określonego zachowania nałożone na strony postępowania). Dlatego, jeśli ustawodawca nie zrezygnuje z kontrowersyjnych zmian z art. 106 pkt 1b-1c, projekt nowelizacji Ustawy powinien przewidywać wyraźne wyłączenie sankcjonowania podmiotów niebędących stronami nielegalnych porozumień. Przykładowo: „1e. Prezes Urzędu nie wydaje decyzji o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję i umarza postępowanie wobec przedsiębiorców, którzy nie wdrożyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2 albo nie wiedzieli o istnieniu takiej decyzji lub aktywnie zdystansowali się od niej przed wszczęciem postępowania”.</p> <p>Mechanizm w zaproponowanej formie jest niedopuszczalny ponieważ w organizacjach zrzeszających przedsiębiorców - od mikro i małych, po wielkie grupy kapitałowe - prowadzi to do nieuzasadnionego obciążenia przedsiębiorców kosztami nie tylko potencjalnej kary, ale również kosztami wyspecjalizowanej pomocy prawnej, na którą tych najmniejszych przedsiębiorców po prostu nie stać.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – dla pewności prawnej przedsiębiorców powinna być zapewniona jednolitość postępowań prowadzonych na podstawie art. 101 i 102 oraz przepisów krajowych</p> <p>Ad. Wkład – dyrektywa nie reguluje tego szczegółowo</p> <p>Ad propozycja 1e – uwaga nieuwzględniona – Dyrektywa jedynie wyłącza możliwość żądania wkładu od przedsiębiorców, którzy nie wdrożyli decyzji albo aktywnie się zdystansowali.</p>
------	--	------	---	--

228.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1b	IGMNiR	<p>Wezwanie od wniesienia wkładów na pokrycie kwoty kary powinno dotyczyć tylko tych podmiotów, które uczestniczyły w naruszeniu art. 101 lub art. 102 TFUE.</p> <p>Proponowane brzmienie ust. 1b: <i>„Wezwanie od wniesienia wkładów na pokrycie kwoty kary powinno dotyczyć tylko tych podmiotów, które uczestniczyły w naruszeniu art. 101 lub art. 102 TFUE.”</i></p>	Uwaga nieuwzględniona - dla pewności prawnej przedsiębiorców powinna być zapewniona jednolitość postępowań prowadzonych na podstawie art. 101 i 102 oraz przepisów krajowych
229.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1c	IGCC	<p>[kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Artykuł 106 ust. 1c przewiduje, że jeżeli – bliżej nieokreślone – wkłady pieniężne nie zostaną wniesione przez członków związku przedsiębiorców i kara nie zostanie zapłacona w całości w wyznaczonym terminie, Prezes UOKiK będzie mógł żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych związku. To ci przedsiębiorcy będą odpowiadać za zapłatę kary solidarnie.</p> <p>Warto zauważyć, że funkcje w zarządach czy radach nadzorczych związków przedsiębiorców są często, tak jak w izbach zrzeszonych IGCC, wykonywane społecznie, bez żadnego wynagrodzenia, choć wiążą się z bardzo dużym nakładem pracy. Co więcej w niektórych organizacjach – takich jak izby składające się na IGCC - w organach związku zasiadają nie tylko przedstawiciele dużych firm – spółek z o.o. czy spółek akcyjnych, ale również osoby prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze, mikro i małe firmy w formie spółek. W przypadku takich przedsiębiorców, działających na podstawie wpisu do CEIDG czy też w ramach spółek osobowych, zaciera się granica między prowadzonym przedsiębiorstwem a osobą fizyczną – na przykład spółką komandytową a jej komplementariuszem, który prowadzi sprawy spółki. Osoby takie odpowiadają całym swoim majątkiem za zobowiązania przedsiębiorstw, które prowadzą – a zatem również za ewentualne kary nakładane przez Prezesa UOKiK. Doprowadzenie do, de facto, osobistej odpowiedzialności majątkowej tych osób, będzie dotkliwsze niż przewidziana w obecnie obowiązującej Ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, osobista odpowiedzialność osób zarządzających przedsiębiorstwami, które naruszyły zasady ochrony konkurencji. Obecnie odpowiedzialność finansowa menadżerów jest ograniczona kwotą maksymalną do 2 mln złotych, a realna kwota kary jest miarkowana w oparciu o wynagrodzenie menadżera oraz stopień jego zawinienia. Tymczasem omawiany projekt nie przewiduje żadnego miarkowania kary w stosunku do przedsiębiorców – osób fizycznych, będących członkami organów stowarzyszeń, a górna granica tej odpowiedzialności będzie kwotą abstrakcyjną, zarówno dla osób prowadzących mikro jak i małe i średnie firmy jak i dla międzynarodowych koncernów. To potencjalnie będzie kwota, która faktycznie doprowadzi nie tylko do upadku mikro i małych przedsiębiorców, ale również do niewypłacalności ich właścicieli. Ze względu na poziom potencjalnego ryzyka takie postanowienie może doprowadzić do rezygnacji przedsiębiorców z udziału w stowarzyszeniach, a z pewnością do wykluczenia mikro firm oraz MŚP z aktywnego działania w ramach organów stowarzyszeń. Co więcej, z reakcji członków naszych izb wynika, że duże przedsiębiorstwa, jeżeli przepisy w proponowanym kształcie wejdą w życie, ze względu na poziom ryzyka finansowego, zrezygnują z członkostwa w stowarzyszeniach.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona – nie będzie można żądać więcej niż 10% obrotu (ograniczenie wynika z Dyrektywy i zostanie explicite wprowadzone do projektu ustawy). Oznacza to, że w ramach odpowiedzialności solidarnej nie będzie można żądać od żadnego z przedsiębiorców więcej niż 10% jego obrotu. Reguły miarkowania kar są określone w art. 111 ustawy.

230.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1c	ICC Polska	<p>[kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>90. Niezależnie od powyższego należy jeszcze zauważyć, że Projekt w obecnym brzmieniu (vide art. 106 ust. 1c) nie oddaje w sposób prawidłowy brzmienia Dyrektywy. Z art. 14 ust. 4 zd. 2 Dyrektywy wynika, że w przypadku zażądania przez organ ochrony konkurencji zapłaty od przedsiębiorców, których przedstawiciele zasiadali w organach związku, ci przedsiębiorcy mogą żądać zapłaty od każdego członka związku, który prowadził działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia. Fragment ten albo zupełnie umknął projektodawcy albo został implementowany wadliwie, jeżeli należy się dopatrywać tego rozwiązania w odesłaniu do przepisów KC o solidarności dłużników. Obecnie można bowiem przyjmować, że wyłącznie przedsiębiorcy, których przedstawiciele zasiadali w organach decyzyjnych, mogą ostatecznie zostać obciążeni zapłatą bardzo wysokiej kary nałożonej na związek, która płatna byłaby przez nich na zasadzie solidarności. Dla żądania przez organ zapłaty od pozostałych członków związku, którzy prowadzili działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia, brak jest obecnie wyraźnej podstawy. Można by wprowadzić przyjmować, że odesłanie do solidarności w KC oznacza tu albo że także właśnie ci pozostali członkowie byłiby dłużnikami solidarnymi lub też zobowiązanymi do zapłaty solidarnie byłiby wyłącznie przedsiębiorcy, których przedstawiciele byli członkami organu związku, ale mieliby oni prawo żądania regresu od tych pozostałych. Pierwsza opcja nie jest przekonująca, gdyż brak jest wyraźnej podstawy dla zobowiązania do zapłaty tych innych członków związku, druga – gdyż przepis KC o regresie znajduje się w art. 376 KC, a odesłanie wprowadzono wyłącznie do art. 366 KC. W każdym razie, obecne brzmienie art. 106 ust. 1c wymaga korekty uwzględniającej wskazane tu deficyty.</p> <p>91. Dalej należy jeszcze dostrzec, że Dyrektywa ECN+ przewiduje ograniczenie maksymalnej odpowiedzialności przedsiębiorców będących członkami związku. Art. 15 ust. 2 zd. 2 Dyrektywy stanowi mianowicie, że w przypadku naruszeń związku przedsiębiorców, gdy kara wyliczana jest w relacji do sumy obrotu jego członków „Odpowiedzialność finansowa każdego przedsiębiorstwa za zapłatę kary nie może jednak przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej zgodnie z ust. 1.” czyli 10 % obrotu danego przedsiębiorcy. Oznacza to, że w przypadku braku wniesienia przez przedsiębiorców wkładów na pokrycie nałożonej na związek kary, organ ochrony konkurencji nie może żądać od przedsiębiorców, których przedstawiciele zasiadają w organach związku, zapłaty całości kary, a jedynie takiej jej części, która nie przekroczyłaby maksymalnego progu 10% obrotu danego przedsiębiorcy. Postulujemy stąd dodanie do proponowanego brzmienia art. 106 ust. 1e, w którym zostanie wskazane, że odpowiedzialność poszczególnych członków związku przedsiębiorców za zapłatę kary nałożonej na taki związek nie może przekroczyć progu określonego w art. 106 ust. 1.</p>	<p>Ad. 90. Uwaga uwzględniona w bieżącej wersji projektu</p> <p>Ad. 91. uwaga uwzględniona – art. 106 ust. 1b</p>
------	--	------------	--	---

231.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1c	IGMNiR	<p>[kary na związek przedsiębiorców] Wnioskujemy o ograniczenie odpowiedzialności do naruszeń art. 101 lub art. 102 TFUE Proponowane brzmienie przepisu ust. 1c: <i>„W przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1b, nie zostały wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, Prezes Urzędu może żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku i który dopuścił się naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE.. Art. 366 Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio do tych przedsiębiorców.”</i></p>	Uwaga nieuwzględniona – dla pewności prawnej przedsiębiorców powinna być zapewniona jednolitość postępowań prowadzonych na podstawie art. 101 i 102 oraz przepisów krajowych
232.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1c	IGE	<p>[kary na związek przedsiębiorców] Art. 106 ust. 1c e-Izba postuluje dodanie do art. 106 ust. 1c zdania, mówiącego o ograniczeniu możliwości żądania przez Prezesa UOKiK od przedsiębiorcy, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych związku przedsiębiorców, zapłaty kary nałożonej na związek przedsiębiorców w wysokości przekraczającej 10% całkowitego światowego obrotu tego przedsiębiorcy. Obecnie w Projekcie nie ma takiego ograniczenia, co rozszerza odpowiedzialność finansową każdego z przedsiębiorstw ponad wskazaną w art. 15 ust. 1 oraz ust. 2 Dyrektywy kwotę (10% światowego obrotu przedsiębiorcy). Brak takiego ograniczenia może skutkować obowiązkiem zapłaty przez przedsiębiorcę całej kary nałożonej na związek przedsiębiorców w wysokości (często znacznie) przekraczającej 10% światowego obrotu tego przedsiębiorcy.</p>	Uwaga co do zasady uwzględniona – art. 106 ust. 1b

233.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1c	IGCC	<p>[kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Konsekwencje nowelizacji</p> <p>Podkreślenia wymaga, że zgodnie z definicją ustawową, do związku przedsiębiorców zalicza się izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców. Katalog podmiotów wchodzących w skład związku przedsiębiorców jest zatem niezwykle szeroki. Do tych podmiotów ustawodawca zalicza także stowarzyszenia oraz izby gospodarcze.</p> <p>Zgodnie z definicją ustawową, stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem obywateli o celach niezarobkowych, który określa w statucie swoje cele, programy i działania. Izba gospodarcza natomiast to instytucja zrzeszająca podmioty i osoby prowadzące działalność gospodarczą, której celem jest reprezentacja tych podmiotów, w szczególności wobec organów państwowych oraz kształtowanie i rozpowszechnianie zasad etyki działalności gospodarczej.</p> <p>Izby zrzeszone w IGCC są instytucjami, która zrzeszają firmy od mikro poprzez MŚP a na dużych przedsiębiorcach kończąc. Izby stymulują rozwój przedsiębiorstw, co z kolei ma pozytywny wpływ na gospodarkę państwa. Izby odgrywają aktywną rolę w kontaktach z organami administracji państwowej i organizacjami pracodawców. Stanowią też swojego rodzaju platformę do współpracy i wymiany doświadczeń między jej członkami, będącymi przedsiębiorcami z bardzo różnych branż. Członkostwo w Izbach jest całkowicie dobrowolne. Każdy z przedsiębiorców może też dobrowolnie złożyć rezygnację.</p> <p>Tymczasem nowelizacja Ustawy zrównuje stowarzyszenia przedsiębiorców z grupami kapitałowymi mimo, że są to bardzo odmienne struktury. W grupie kapitałowej występują relacje podrzędności i nadrzędności oraz wzajemne zależności osobowe lub finansowe. Z kolei członkowie związków przedsiębiorców nie są w żaden sposób zależni od swoich władz. Odpowiedzialność zaproponowana w projekcie nowelizacji Ustawy jest więc zupełnie nieuzasadniona. Niedopuszczalne jest aby władze stowarzyszeń odpowiadały za naruszenia swoich członków na takich samych zasadach jak spółka dominująca za swoje spółki zależne.</p> <p>Mechanizm nakładania kary oraz jej maksymalnej wysokości jest nieadekwatny do realiów funkcjonowania Izb handlowych ponieważ członkowie Izb opłacają składki członkowskie, które tworzą jej budżet. Podając przykład Francusko-Polskiej Izby Gospodarczej (CCIFP), wyróżniamy trzy rodzaje składek: Mikro – 1575 PLN, Standard – 5755 PLN, Partner Finansowy – 13 650 PLN. Izba liczy ponad 400 firm, z czego ponad połowa stanowi mikroprzedsiębiorstwa oraz MŚP. W związku z czym, budżet Izby nie jest duży, a same składki mają charakter symboliczny. W konsekwencji, oznacza to, że w przypadku stwierdzenia zakazanego porozumienia za każdym razem Izba nie będzie zmuszona zwrócić się do zrzeszonych przedsiębiorców o wniesienie wkładów. Można domniemywać, że takie wezwania o wpłatę wkładów pozostaną bez echa, a konsekwencją takiej sytuacji będzie więc zastosowanie art. 106 ustępnego 1c. Ostatecznie więc, to członkowie zarządu będą zobowiązani do zapłaty kary za to, że pewni zrzeszeni przedsiębiorcy dopuścili się naruszenia. Jest to rozwiązanie niezwykle niesprawiedliwe i stanowi poważne zagrożenie dla spójności organizacyjnej Izby.</p> <p>Rozwiązania zaproponowane w nowelizacji Ustawy doprowadzą do - w najlepszym wypadku - poważnego ograniczenia działalności stowarzyszeń przedsiębiorców, a w najgorszym do ich</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona – nie będzie można żądać więcej niż 10% obrotu (ograniczenie wynika z Dyrektywy i zostanie explicite wprowadzone do projektu ustawy). Oznacza to, że w ramach odpowiedzialności solidarnej nie będzie można żądać od żadnego z przedsiębiorców więcej niż 10% jego obrotu. Reguły miarkowania kar są określone w art. 111.</p> <p>Odpowiedzialności będą podlegać nie tylko członkowie związku ale także pozostali przedsiębiorcy.</p> <p>Przedsiębiorcy, którzy nie wdrożyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie albo nie wiedzieli o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansowali się od niej przed wszczęciem postępowania nie będą ponosić odpowiedzialności (art. 106 ust. 1 lit. f)</p>
------	--	------	--	--

			<p>zniknięcia z rynku. Fundamentem współpracy przedsiębiorców jest bowiem budowanie partnerskich relacji wśród ich członków, a niezbędnym czynnikiem wzajemnej współpracy jest zaufanie. Projekt Ustawy z pewnością zaburzy relacje pomiędzy członkami Izby i wpłynie negatywnie na ich wzajemne zaufanie. Żaden z przedsiębiorców nie chciałby bowiem brać na siebie odpowiedzialności za ewentualne złamanie prawa przez innych członków stowarzyszenia. Jako Izby, stoimy na stanowisku, że projekt nowelizacji Ustawy może doprowadzić do paraliżu działalności organizacji branżowych. Strach przed ingerencją Prezesa UOKiK-u niewątpliwie zniechęci przedsiębiorców do zrzeszania się w stowarzyszeniach i tym samym, spowoduje paraliż wielu pożytecznych inicjatyw. Niezwykle trudne będzie także znalezienie chętnych do pracy w zarządach organizacji, ponieważ to ich pracodawcy ostatecznie ponoszą odpowiedzialność za zapłatę kary. Reasumując, Izby sprzeciwiają się rozwiązaniom przewidzianym w projekcie nowelizacji Ustawy. Stanowią one istotne zagrożenie dla spójności stowarzyszeń przedsiębiorców, takich jak izby gospodarcze. Godzą one w ich główny cel – rozwój i wzajemną współpracę opartych na zaufaniu wszystkich członków, którzy pozostają niezależni w stosunku do władz. Sam mechanizm i sposób nałożenia kary jest niezwykle krzywdzący, ponieważ powoduje, że uczciwi przedsiębiorcy, którzy nie mają nic wspólnego z naruszeniem dokonany przez pozostałych członków stowarzyszenia, będą zmuszeni zapłacić karę.</p> <p>Zawsze przykładaliśmy i nadal przykładamy wielką uwagę do przestrzegania prawa konkurencji. Członkowie Izby to przedsiębiorcy o wysokim poziomie świadomości prawnej. Izby dbają o to, aby członkowie stale podnosili ten poziom, organizując szkolenia również z zakresu prawa konkurencji. Izby zapewniają stały kontakt z prawnikami poprzez organizowanie warsztatów rozwojowych czy bezpłatne konsultacje telefoniczne. Dzięki temu, członkowie Izby znają prawne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej i potrafią je zastosować w praktyce. Ponadto, Izby stale współpracują z ministerstwami i uczestniczą w tworzeniu nowych rozwiązań legislacyjnych sprzyjających rozwojowi biznesu w Polsce. Spotkania z Premierem oraz cykliczne spotkania robocze z m.in. Ministerstwem Rozwoju, Finansów czy Klimatu, świadczą o tym że Izby zapewnia swoim członkom wysokie standardy w zakresie znajomości regulacji prawnych, w tym również w dziedzinie prawa konkurencji. Rozumiemy konieczność wprowadzenia zmian, które wynikają z konieczności implementacji Dyrektywy jednak sprzeciwiamy się zmianom, które wykraczają poza to co jest niezbędne, pozostawiają nieograniczone pole do interpretacji Prezesowi UOKiK i wprowadzają niepewność prawa oraz niedopuszczalną odpowiedzialność zbiorową przedsiębiorców.</p>	
234.	art. 1 pkt 37 zmieniając y art. 106 ust. 1d	IGCC	<p>[kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Zwracamy uwagę, że projektowany art. 106 ust. 1d Ustawy w zakresie w jakim odnosi się do art. 106 ust. 1b jest wadliwie skonstruowany. Chodzi o zwrot: „Prezes Urzędu nie może żądać uiszczenia kary, na podstawie ust. 1b i ust. 1c od przedsiębiorców, którzy (...)”. Wynika to z tego, że na podstawie ust. 1b Prezes Urzędu w ogóle nie może żądać uiszczenia kary od przedsiębiorców. Przepis ten stanowi jedynie podstawę zobowiązania związku do wezwania członków do wniesienia wkładów (zob. art. 14 ust. 3 Dyrektywy). W związku z czym postulujemy o usunięcie odesłania do ust. 1b.</p>	Uwaga uwzględniona – art. 106 ust. 1d obecnej wersji projektu

235.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 1d	IGMNiR	[kary na związek przedsiębiorców] Wnoskujemy o ograniczenie odpowiedzialności do naruszeń art. 101 lub art. 102 TFUE. Proponowane brzmienie przepisu ust. 1d: <i>„Prezes Urzędu nie może żądać uiszczenia kary, na podstawie ust. 1b i ust. 1c od przedsiębiorców, którzy wykazą, że nie wdrożyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, o którym mowa w art. 101 lub art. 102 TFUE albo nie wiedzieli o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansowali się od niej przed wszczęciem postępowania.”</i>	Uwaga nieuwzględniona – dla pewności prawnej przedsiębiorców powinna być zapewniona jednolitość postępowań prowadzonych na podstawie art. 101 i 102 oraz przepisów krajowych
------	--	---------------	--	--

236.	art. 106 ust. 2 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Kary za naruszenia proceduralne]</p> <p>Dostrzegając konieczność zmiany sposobu określenia wymiaru kary nakładanej przez Prezesa Urzędu za naruszenia natury proceduralnej, zwracamy uwagę, że maksymalny próg 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary byłby zbyt dotkliwy i odbiegałby od standardów przyjętych choćby przez Komisję Europejską.</p> <p>Zgadza się przy tym z odwołaniem do rozwiązania zastosowanego w art. 23 ust. 1 rozporządzenia 1/2003, o którym mowa w Uzasadnieniu Projektu:</p> <p>„Pozwala ono na lepsze uwzględnienie potencjału gospodarczego przedsiębiorcy niż dotychczasowy maksymalny poziom kary określony jako kwota. Określenie maksymalnego poziomu kary proporcjonalnie do osiąganego przychodu zapewni z jednej strony, że kary nakładane na mniejszych przedsiębiorców nie będą nieproporcjonalnie wysokie, umożliwi również nakładanie proporcjonalnych i zapewniających efekt odstraszący kar na największych przedsiębiorców”.</p> <p>W ślad za powyższym uzasadnieniem, naszym zdaniem również wysokość kary powinna odpowiadać rozwiązaniu zastosowanemu w art. 23 ust. 1 rozporządzenia 1/2003, tj. wynosić maksymalnie 1% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Dyrektywa ECN+ nie narzuca przy tym wartości procentowej kary, a jedynie odwołuje się do jej proporcjonalności i odstraszącego charakteru. Proponowana zmiana spełni te przesłanki.</p> <p>Propozycja brzmienia przepisów:</p> <p>Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro nie większej niż 31% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) we wniosku, o którym mowa w art. 23, lub w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 94 ust. 2, podał nieprawdziwe dane; 2) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 10 ust. 9, art. 12 ust. 3, art. 19 ust. 3, art. 23c ust. 3, art. 28 ust. 3 lub art. 50 bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji; 3) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1; 4) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1. 	Uwaga nieuwzględniona – wysokość kary ma zapewnić jej prewencyjną funkcję. Dyrektywa nie zawiera w tym zakresie ograniczeń.
------	--------------------------	---	---	---

237.	art. 106 ust. 2 pkt 5 Ustawy (art. 1 pkt 37 lit b Projektu)	Konfederacja Lewiatan	<p>Należy zwrócić uwagę, iż art. 13 ust. 2 Dyrektywy wprowadza możliwość nakładania kar określanych proporcjonalnie do światowego całkowitego obrotu przedsiębiorstw, jednakże jednocześnie limituje te kary wskazując, iż mają być one „skuteczne, proporcjonalne i odstraszające” i pozwala na ich różnicowanie.</p> <p>Tymczasem projektowany art. 106 ust. 2 pkt 5 Ustawy zrównuje w wymiarze kary czyn „nie stawił się na rozprawie lub przesłuchaniu bez usprawiedliwionej przyczyny” z m.in. „uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1”.</p> <p>Wysokość kary jest niewspółmierna i nie realizuje zasady proporcjonalności oraz skuteczności, tym samym błędnie implementując Dyrektywę. Należy rozważyć takie zaimplementowanie dyrektywy, aby możliwie odpowiadało przepisom o nakładaniu kar na świadków w przypadku braku stawiennictwa zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – kary mają być skuteczne, odstraszające i proporcjonalne także w przypadku tego typu naruszeń, co wynika z art. 13 ust. 2 lit e Dyrektywy. Proponowany próg kary w naszej ocenie realizuje założenia Dyrektywy w tym zakresie i przez to przyczynia się do skuteczności funkcjonowania prawa ochrony konkurencji.</p>
------	---	------------------------------	---	---

238.	Art. 1 pkt 37 – zmiany w art. 106	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>[Kary]</p> <p>Artykuł 1 pkt 37 lit. c projektu wymaga zmiany w zakresie, w jakim do liczenia obrotu uwzględnia się obrót osiągnięty przez przedsiębiorców będących częścią jednostki gospodarczej, ale nieponoszących odpowiedzialności za naruszenie u.o.k.k.</p> <p>Obliczanie obrotu przedsiębiorcy, będącego podstawą nałożonej kary pieniężnej nie może odbywać się w oderwaniu od tego, jakiemu podmiotowi przypisana jest odpowiedzialność za naruszenie. Art. 6aa u.o.k.k. stwierdza, że odpowiedzialność ponosi przedsiębiorca, który dopuszcza się naruszenia poszczególnych zakazów określonych w u.o.k.k. oraz przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający na niego decydujący wpływ. Z kolei sformułowanie art. 1 pkt 37 lit. c oraz art. 1 pkt 39 projektu (projektowany art. 106aa ust. 4 u.o.k.k.) wskazuje, że obrót będący podstawą kary pieniężnej, będzie liczony w oparciu nie tylko o obrót osiągnięty przez wyżej wymienione podmioty, ale zostanie do niego również doliczony obrót innych przedsiębiorców, na których wywierany jest decydujący wpływ. Obrót wskazanej grupy przedsiębiorców będzie wliczony do obrotu będącego podstawą kary pieniężnej, jednak wskazani przedsiębiorcy nie będą solidarnie odpowiedzialni za naruszenie. Jednocześnie podmioty odpowiedzialne za naruszenie nie będą mogły wystąpić z regresem do przedsiębiorców, których obrót był włączony do liczenia sumy obrotu na potrzeby kary. Potencjalnie może to również prowadzić do nałożenia nadmiernie wysokiej kary pieniężnej na podmioty odpowiedzialne za naruszenie. Przypisanie odpowiedzialności powinno być spójne ze sposobem liczenia kary pieniężnej i obejmować grupę tych samych podmiotów.</p> <p>Art. 1 pkt 37 lit. a. projektu. Wskazany przepis dotyczy szczególnej sytuacji, kiedy naruszenie jest związane nie tylko z działalnością związku, ale też jego członków. Dodatkowo art. 14 ust. 3 dyrektywy 2019/1 wskazuje, że na związek przedsiębiorstw może zostać nałożona kara za naruszenie art. 101 lub 102 TFUE uwzględniająca obrót jego członków. Konstrukcja projektowanego art. 106 ust. 1a u.o.k.k. może wprowadzać w błąd co tego, jaka jest górna granica kary pieniężnej nakładanej na związek przedsiębiorców. Jednocześnie wskazuje na to, że przy obliczaniu wysokości kary z ust. 1a, nie bierze się pod uwagę obrotu osiągniętego przez związek przedsiębiorców. W związku z tym art. 106 ust. 1a u.o.k.k. powinien brzmieć „1a. W przypadku gdy naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu <u>obrotów</u> każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego <u>prowadzących</u> działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”. Można też rozważyć inną konstrukcję, która jasno wskazywałaby, nie tylko maksymalną kwotę kary, ale i sposób liczenia obrotu na potrzeby nałożenia kary za naruszenie związane z działalnością członków związku, ponieważ z art. 106 ust. 3 u.o.k.k. nie wynika, że do obrotu będącego podstawą nałożenia kary na związek przedsiębiorców wlicza się obrót osiągnięty przez członków związku. Projektowany art. 106 ust. 1a u.o.k.k. wskazuje tylko, że kara nałożona na związek przedsiębiorców nie może być wyższa niż 10% sumy obrotów członków związków prowadzących działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia. Byłoby to również spójne z dotychczasowymi działaniami</p>	<p>Ad. Akapit 1 – uwaga nieuwzględniona. Zaproponowane przepisy są zgodne z przepisami rozdziału V Dyrektywy</p> <p>Ad. art. 106 ust. 2 (3%) - Uwaga nieuwzględniona – wysokość kary ma zapewnić jej prewencyjną funkcję. Dyrektywa nie zawiera w tym zakresie ograniczeń.</p> <p>Ad. art. 106 ust. 2 pkt 5 (niestawiennictwo) – uwaga uwzględniona</p> <p>Ad. wdrożenia art. 15 ust. 2 Dyrektywy – uwaga uwzględniona</p>
------	-----------------------------------	---	---	--

projektodawcy, jak przykładowo zostało to rozwiązane w odniesieniu do naruszenia, którego dopuścił się przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający decydujący wpływ.

Odrębną kwestią wymagającą rozważenia, a związaną z **art. 106 ust. 1b u.o.k.k.**, jest ponoszenie odpowiedzialności finansowej przez członków związku, w przypadku gdy nie są adresatami decyzji wydanej przez Prezesa Urzędu i nie jest przypisana im odpowiedzialność za naruszenie. Takie działanie nie spełnia podmiotowej przesłanki nałożenia kary pieniężnej, ponieważ przedsiębiorca, któremu nie jest przypisana wina za naruszenie, jest zobowiązany do uiszczenia kary pieniężnej. Ponadto narusza ono prawo do obrony przedsiębiorców będących członkami związku. W tym kontekście pozytywnie należy ocenić, że w ust. 1c projektodawca ograniczył członków związku, od których Prezes Urzędu może dochodzić kwoty kary, do przedsiębiorców, których przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku, mimo że dyrektywa 2019/1 w art. 14 ust. 4 przewiduje możliwość dochodzenia kwoty kary w następnej kolejności od każdego członka związku, który prowadził działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia.

Artykuł 15 ust. 2 dyrektywy 2019/1 stanowi, że odpowiedzialność finansowa każdego przedsiębiorstwa za zapłatę kary musi być ograniczona i nie może przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej zgodnie z ust. 1 dyrektywy. W przypadku związku przedsiębiorców oznacza to, że wysokość kwoty kary, której Prezes Urzędu może dochodzić bezpośrednio od każdego z członków związku, nie może przekraczać kwoty kary nałożonej na tego przedsiębiorcę zgodnie z art. 106 ust. 1 u.o.k.k, czyli 10% obrotu obliczanego zgodnie z art. 106 ust. 3 u.o.k.k. Tym samym do ust. 1c należy dodać: „W przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1b, nie zostały wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, Prezes Urzędu może żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku z zastrzeżeniem, że maksymalna kwota, której Prezes Urzędu może dochodzić bezpośrednio od każdego z przedsiębiorców nie może przekroczyć kwoty kary nałożonej na tego przedsiębiorcę, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub pkt 2. Artykuł 366 Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.”. Ponadto określenie odpowiedzialności solidarnej członków związku przedsiębiorców powinno być spójne z odwołaniami do odpowiedzialności solidarnej w pozostałych przepisach u.o.k.k. W przypadku odpowiedzialności jednostki gospodarczej, określonej w art. 106aa ust. 2 i 3 u.o.k.k., projektodawca stwierdza, że podmioty, które ją tworzą, ponoszą solidarną odpowiedzialność, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dla zobowiązań cywilnoprawnych.

W art. 1 pkt 37 lit. b projektu, w części dotyczącej art. 106 ust. 2 u.o.k.k., zmiana przewiduje zastąpienie maksymalnej wysokości kary wyrażonej kwotowo, karą wyrażoną procentowo. Proponowana górna granica w wysokości 3% obrotu przedsiębiorcy jest nadmiernie wysoka. Biorąc pod uwagę rodzaj naruszeń, za które może być nałożona oraz fakt, że kara może być nałożona nawet za działania nieumyślne, proponujemy obniżenie górnej granicy do 1%. Tak samo górna granica kary określona w **art. 1 pkt 40 projektu**, w części dotyczącej art. 107 ust. 1 u.o.k.k. wydaje się być rażąco wysoka. Przemawia za tym dodatkowo fakt, że przedsiębiorca, który 1) nie wykona decyzji, o których mowa w art. 10 ust. 4 i 5, art. 12 ust. 1 i art. 89 ust. 1; 2)

			<p>nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ust. 1; 3) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli lub przeszukania; jest narażony zarówno na kary okresowe, jak i karę z art. 106 ust. 2 u.o.k.k.</p> <p>Projektowany art. 106 ust. 2 pkt 5 u.o.k.k. opisuje identyczną sytuację co art. 107 ust. 1 pkt 3 u.o.k.k. Dlatego ich brzmienie nie powinno być różne. Ponadto wyrażenie „niestawienie się bez nieusprawiedliwionej przyczyny” zawiera podwójne zaprzeczenie, co niepotrzebnie komplikuje odbiór tego przepisu i wpływa na jego sens.</p>	
239.	art. 106 ust. 3a u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Pojęcie przedsiębiorstwa, kary]</p> <p>W zakresie art. 106 ust. 3a proponujemy zmiany w celu ujednoczenia ich z naszą propozycją zmian w art. 6aa i art. 9a. W razie przyjęcia przez projektodawcę lub ustawodawcę optymalnego rozwiązania, jakimi byłaby rezygnacja z wprowadzania art. 6aa i art. 9a, przepis art. 106 ust. 3a należałoby uzupełnić o definicję kierowania działaniami innego przedsiębiorcy (lub innego pojęcia, które odpowiednio ograniczałoby zakres tego przepisu do przypadków wynikających z Dyrektywy ECN+ i orzecznictwa TSUE, a nie np. do przypadków wspólnej kontroli).</p> <p>Propozycja brzmienia przepisów:</p> <p><i>Jeżeli działaniami przedsiębiorcy obliczając obrót, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9, kierował inny przedsiębiorca, to obliczając obrót, o którym mowa w ust. 1 był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, Prezes Urzędu uwzględni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę kierującego działaniami. Art. 16 stosuje się odpowiednio również obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ oraz przedsiębiorców, na który ten decydujący wpływ jest przez nich wywierany.</i></p>	Uwaga nieuwzględniona – przepis w obecnym brzmieniu w wystarczający sposób zapewnia zgodność z Dyrektywą
240.	art. 106 ust. 3a Ustawy oraz art. 106aa Ustawy (art. 1 pkt 37 lit c oraz art. 1 pkt 39 Projektu)	Konfederacja Lewiatan	<p>Po pierwsze, stosowanie w sposób automatyczny kar maksymalnych w wysokości łącznego obrotu wszystkich przedsiębiorstw jest nieuzasadnione i stanowi przejaw radykalnego fiskalizmu. Wyższe kary powinny być stosowane tylko wówczas jeżeli zostanie udowodniona wina przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ. Co więcej, maksymalnym limitem kary powinna być wysokość skonsolidowanego obrotu przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ, a nie suma obrotów wszystkich przedsiębiorstw z danej grupy kapitałowej.</p> <p>Po drugie, z projektowanego art. 106 ust. 3a Ustawy wynika, że dotyczy kary nakładanej na przedsiębiorcę, a nie związek przedsiębiorców w trybie art. 106 ust. 1 Ustawy. Jednak z uwagi na projektowaną treść art. 106 ust. 1a Ustawy i ryzyko rozszerzającej interpretacji projektowanego ust. 3a w zw. z ust. 1a art. 106 Ustawy, postulujemy wprowadzenie jednoznacznego przepisu, który wskaże, że projektowany art. 106 ust. 3a nie stosuje się do obliczania kar, o których mowa w ust. 1a. Brzmienie proponowanego przepisu: <i>„Art. 106 ust 3b. Przepisu ust. 3a nie stosuje się, do obliczania kar, o których mowa w ust. 1a.”</i></p>	Ad. 1 - Uwaga nieuwzględniona – wdrożenie art. 13 ust. 5 Dyrektywy, czyli zastosowanie pojęcia przedsiębiorstwa dla celów nakładania kar nie jest równoznaczne z tym że maksymalna wysokość kary powinna być warunkowana wysokością obrotu przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ. Ad. 2. Związek przedsiębiorców jest przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co do zasady art. 106 ust. 3a znajduje zastosowanie również do tego typu przedsiębiorcy

241.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. ust 2 pkt 6	POHiD	[Kara za niewykonanie decyzji] Zgodnie z proponowanym art. 106 ust. 6 ustawy rozszerza się katalog czynów podlegających karze pieniężnej nakładanej przez Prezesa UOKiK – na mocy projektu możliwe będzie nałożenie na przedsiębiorcę takiej kary w przypadku, gdy przedsiębiorca choćby nieumyślnie nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 10 ust. 4 i 5, art. 12 ust.1 i art. 89 ust. 1 ustawy. W ocenie składającego uwagi całkowicie niezasadne jest karanie za nieumyślne niewykonanie ww. decyzji, zwłaszcza, że projektodawca nie przedstawił w uzasadnieniu projektu żadnych argumentów przemawiających za takim ujęciem przepisu. Mając na uwadze wnosimy o korektę ww. przepisu polegającej na wyraźnym wskazaniu, że ewentualna kara może zostać nałożona tylko w przypadku umyślnego niewykonania decyzji Prezesa UOKiK.	Uwaga nieuwzględniona – przepis stanowi wdrożenie art. 13 ust. 2 lit. f Dyrektywy
------	---	--------------	---	---

242.	art. 1 pkt 37 i 39 projektu (art. 106 i 106aa)	PGNiG	<p>[Kary - Obliczanie kar dla przedsiębiorców należących do jednej grupy kapitałowej]</p> <p><u>Propozycja:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Usunięcie art. 1 pkt 37 lit c Projektu: <p>3a. Obliczając obrót, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewylączonym na podstawie art. 7 i art. 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9, był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, Prezes Urzędu uwzględnia również obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ oraz przedsiębiorców, na który ten decydujący wpływ jest przez nich wywierany.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmiana brzmienia art. 1 pkt 39 Projektu: <p>„Art. 106aa. 1. W przypadku, gdy na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewylączonym na podstawie art. 7 i art. 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9, był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, Prezes Urzędu może nałożyć, w decyzji, o której mowa w art. 106 ust. 1, łączną karę pieniężną na tego przedsiębiorcę i na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających na niego decydujący wpływ. Art. 106 ust. 3a stosuje się.</p> <p>2. Wysokość łącznej kary pieniężnej nie może przekroczyć sumy stanowiącej 10% łącznego obrotu przedsiębiorcy, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewylączonym na podstawie art. 7 i art. 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9, oraz przedsiębiorcy lub przedsiębiorców wywierających na niego decydujący wpływ, obliczanego zgodnie z art. 106.</p> <p>23. Przedsiębiorca, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewylączonym na podstawie art. 7 i art. 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9, oraz przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający na niego decydujący wpływ, ponoszą solidarną odpowiedzialność za karę pieniężną, o której mowa w ust. 1.</p> <p>34. Do odpowiedzialności solidarnej, o której mowa w ust. 2 3, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dla zobowiązań cywilnoprawnych.</p> <p>4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, obliczając wysokość obrotu, o którym mowa w art. 106 ust. 1, Prezes Urzędu uwzględnia również obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ oraz przedsiębiorców, na który ten decydujący wpływ jest przez nich wywierany.”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodanie do art. 1 Projektu nowego pkt 39a: <p>39a) w art. 111 ust. 1 po pkt 1) dodaje się pkt 1a) w następującym brzmieniu:</p> <p>„1a) art. 106 ust. 1 nakładanej na przedsiębiorców, o których mowa w art. 6aa ust. 1 i art. 9a – okoliczności wymienione w pkt 1 oraz udział przedsiębiorcy dokonującego</p>	<p>Ad usunięcie ust. 3a – uwaga nieuwzględniona, przepis wdraża art. 13 ust. 5 Dyrektywy</p> <p>Ad. 106aa ust. 2 – uwaga nieuwzględniona - w naszej ocenie art. 106aa ust. 4 w sposób kompletny wdraża art. 13 ust. 5 Dyrektywy</p> <p>Ad art. 111 – uwaga nieuwzględniona; w stosunku do podmiotu, o którym mowa w art. 6aa lub w art. 9a powinny mieć zastosowanie te same przesłanki wymiaru kary, co w przypadku przedsiębiorcy naruszającego zakaz, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lub w art. 9 ustawy</p>
------	--	-------	--	--

naruszenia w wyniku finansowym przedsiębiorcy lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ;”

Uzasadnienie:

Przedmiotowa propozycja zawiera postulat obliczania kar pieniężnych dla przedsiębiorców dopuszczających się naruszenia oraz przedsiębiorców wywierających na nich decydujący wpływ zgodnie z metodologią zawartą w obecnym brzmieniu ustawy oraz pozostającą w zgodzie ze sposobem obliczania kar stosowanym na poziomie unijnym przez Komisję Europejską.

Zgodnie z przedmiotową propozycją, kary dla każdego z przedsiębiorców należących do jednolitego organizmu gospodarczego (ang. single economic unit) nie powinny przekraczać 10% obrotu danego przedsiębiorcy. Natomiast w przypadku kary łącznej, nakładanej na wszystkich przedsiębiorców należących do jednolitego organizmu gospodarczego nie powinny one przekroczyć 10% łącznego obrotu tych przedsiębiorców. Jednocześnie, nakładając karę Prezes Urzędu powinien w przypadku przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ wziąć pod uwagę znaczenie jakie ma dla wyniku finansowego tych przedsiębiorców działalność prowadzona przez bezpośredniego uczestnika porozumienia bądź naruszającego zakaz nadużywania pozycji dominującej. W ten sposób nie będzie możliwa sytuacja, w której przedsiębiorcy, dokonując reorganizacji grupy kapitałowej mogliby doprowadzić do wymierzenia im niższej kary, a jednocześnie kara nie zostanie wymierzona w nadmiernej wysokości w przypadku, gdy grupa prowadzi także działalność nieobjętą naruszeniami. Proponowane zmiany są zgodne z kierunkiem wskazanym w motywie 13 Wytycznych Komisji Europejskiej, gdzie położono istotny nacisk na obowiązek uwzględniania wartości sprzedaży dóbr lub usług zrealizowanych przez przedsiębiorstwo, mających bezpośredni lub pośredni związek z naruszeniem w danym sektorze geograficznym.

Należy również wskazać, że przedstawiona w Projekcie propozycja dalece wychodzi poza cel Dyrektywy ECN+, którym jest, zgodnie z motywem 46, umożliwienie nakładania kar za naruszenia prawa ochrony konkurencji także na podmioty wywierające wpływ na działalność przedsiębiorcy dopuszczającego się naruszenia. Prowadzi ona bowiem do radykalnego podwyższenia kar za naruszenia, ale tylko w przypadku przedsiębiorców stanowiących część jednolitego organizmu gospodarczego. Tylko w takim przypadku (na podstawie projektowanego art. 106 ust. 3a Ustawy) bowiem obrót wyznaczający górny pułap kary, a także stanowiący podstawę do jej wymierzenia zgodnie z obecnie obowiązującymi wytycznymi Prezesa Urzędu, będzie radykalnie podwyższony. W przypadkach, w których przedsiębiorca dopuszczający się naruszenia będzie miał niewielki obrót, ale będzie przedsiębiorcą zależnym należącym do dużej grupy kapitałowej, może to doprowadzić do tego, że kara nałożona na tego przedsiębiorcę będzie przekraczała wartość prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa i konieczność jej uiszczenia będzie oznaczała jego upadłość. Tymczasem celem Ustawy i Dyrektywy ECN+ nie jest eliminowanie z obrotu przedsiębiorców dopuszczających się naruszenia przepisów prawa ochrony konkurencji, a zapobieganie naruszeniom oraz karanie przedsiębiorców w przypadku, gdy się ich dopuścili. Drugim elementem projektowanych przepisów w zakresie kar, jest wielokrotne uwzględnianie obrotu spółek dominujących przy obliczaniu kary, co może de facto prowadzić do podwójnej karalności tych spółek za naruszenia, za które odpowiadają, ale na które

			<p>nie zawsze mają wpływ. W przypadku, w którym na przedsiębiorcę X1, który dopuścił się naruszenia, wywiera decydujący wpływ przedsiębiorca X2, obrót przedsiębiorcy X2 zostanie uwzględniony zarówno w karze nakładanej na X1 (na podstawie projektowanego art. 106 ust. 3a Ustawy) oraz na X2 (na podstawie art. 106 ust. 1 Ustawy, zastosowanego z uwagi na wprowadzenie projektowanych art. 6aa ust. 1 i art. 9a ust. 1 Ustawy). Natomiast jeżeli dodatkowo na przedsiębiorcę X2 wywiera decydujący wpływ przedsiębiorca X3, to jego obrót zostanie policzony jako podstawa kary trzykrotnie – przy każdej z kar nakładanych na przedsiębiorców X1, X2 i X3.</p> <p>Analogiczna sytuacja może mieć w przypadku kary łącznej, z uwagi na możliwość takiej interpretacji wynikającej z prawdopodobnego superfluum w projektowanym art. 106 aa Ustawy. Zgodnie z ust. 1 tego przepisu do kary łącznej stosuje się projektowany art. 106 ust. 3a Ustawy, mówiący o doliczaniu do obrotu przedsiębiorcy dopuszczającego się naruszenia obrotów przedsiębiorców wywierających na niego decydujący wpływ. Jednocześnie treść ta jest powtarzana w ust. 4 tego przepisu.</p>	
243.	art. 1 pkt 37 lit. a zmieniający art. 106 ust. 1a-1d	CARS	<p>[kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Projekt ustawy znacząco zmienia zasady odpowiedzialności organizacji i zrzeszeń branżowych za naruszenia prawa konkurencji. Praktyka orzecznicza w UE istotnie wskazuje, że związki branżowe mogą działać jako organizator kartelu lub ograniczać konkurencję poprzez na przykład wymianę informacji oraz zwiększanie przejrzystości cenową. Zauważyć jednak należy, że związki te często nie generują znaczącego przychodu w porównaniu z zrzeszonymi przedsiębiorcami. Mając to na uwadze, projektowany art. 106 ust 1a-1d proponuje w naszej opinii zbyt daleko idący wzrost potencjalnych kar nakładanych na zrzeszenia; występuje ponadto ryzyko, że kary te dotyczyć będą w praktyce także tych członków zrzeszenia, którzy nie brali udziału w naruszeniu prawa konkurencji.</p> <p>Z Projektu wynika, że kara będzie mogła w praktyce zostać nałożona do wysokości 10 procent sumy obrotu każdego z członków tego związku, a nie sumy obrotu tylko tych członków, którzy brali udział w porozumieniu. Innymi słowy do sumy obrotu, od której będzie naliczana kara, wliczany będzie również obrót tych członków, którzy nie wdружили decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie albo nie wiedzieli o istnieniu takiej decyzji, albo nawet aktywnie zdystansowali się od niej. Może to mieć tym większe znaczenie, że w świetle Projektu w sytuacji niewypłacalności tego związku, będzie on zobowiązany wezwać wszystkich swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary. Proponujemy zatem takie sformułowanie przepisów dotyczących obrotów branż pod uwagę do wyliczania kar, które ograniczałyby odpowiedzialność finansową do związku i/lub członków związku, którzy dopuścili się naruszenia. Takie ujęcie jest zgodne z Dyrektywą, której trudno przypisać cel tak daleko sięgający jak ten wynikający z Projektu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – w odniesieniu do przedsiębiorców nie biorących udziału w naruszeniu- zob. art. 106 ust. 1 lit. f) projektu</p> <p>W pozostałym zakresie uwaga również nieuwzględniona – art. 15 ust. 2 stanowi, że wartość 10% obrotu dotyczy wszystkich członków związku, który był naruszcycielem. Nie można jedynie żądać ponoszenia kary od tych członków którzy się zdystansowali lub nie wiedzieli. Jednakże powyższa okoliczność nie ma wpływu na podstawę wymiaru kary nakładanej na cały związek.</p>

244.	art. 1 pkt 37 lit. a zmieniający art. 106 ust. 1a-1d	INFARMA	<p>[kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Z niepokojem można przyjąć zmianę ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów („Ustawa”) poprzez wprowadzenie do niej nowych art. 106 ust. 1a-1d, które w sposób drastyczny zmieniają zasady odpowiedzialności zrzeszeń przedsiębiorców za naruszenia prawa konkurencji. Nowe przepisy prowadzą do niezwykle istotnego podniesienia pułapu maksymalnych kar pieniężnych, które teraz obliczane będą w oparciu o sumę obrotów członków organizacji. To oznacza wielokrotne zwiększenie maksymalnego poziomu kar pieniężnych.</p> <p>Zgodnie z projektem wysokie kary pieniężne będą mogły być nałożone nie tylko tam, gdzie dochodzi do najpoważniejszych naruszeń prawa (np. karteli), ale we wszelkich sytuacjach budzących wątpliwości prawne.</p> <p>Istnieje w związku z tym obawa, że niepewność przed bardzo surowymi konsekwencjami naruszenia przepisów Ustawy spowoduje, iż wielu przedsiębiorców zrezygnuje z działalności w organizacjach branżowych lub też że będą się oni powstrzymywali przed podjęciem wielu pożytecznych i pożądaných inicjatyw, których wpływ na rynek jest neutralny lub wręcz pozytywny. Już obecnie, kiedy sankcje za naruszenie przepisów są znacząco niższe, można zaobserwować takie zjawisko. Dalsze ograniczanie działalności organizacji branżowych z pewnością stanowić może zagrożenie dla rozwoju polskiej gospodarki.</p> <p>Przedstawiając wątpliwości do proponowanego zakresu art. 106 ust. 1a-1d, należy podkreślić, że nie jest intencją naszych uwag, aby regulacja nie odnosiła się do odpowiedzialności, wszelkie naruszenia prawa konkurencji powinny być powiązane z zasadami odpowiedzialności. Postulujemy jednak aby przyjąć rozwiązania, które pozwolą na rozróżnienie dwóch sytuacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – naruszeń związanych ze statutową działalnością organizacji branżowej, gdzie kara powinna być obliczana w tradycyjny sposób, tj. w relacji do przychodów tejże organizacji, – naruszeń, które de facto są naruszeniami członków (dokonanymi przy wykorzystaniu organizacji branżowej, która staje się jedynie działaniem fasadowym dla nielegalnych działań członków) – tu kara powinna być obliczana w oparciu o obroty tychże członków, bowiem to oni powinni ponieść konsekwencje swoich nielegalnych działań. <p>Jesteśmy przekonani, iż proponowane rozwiązanie jest w pełni zgodne z Dyrektywą, a jednocześnie znacząco ogranicza ryzyko paraliżu działalności organizacji branżowych.</p> <p>Proponowane zmiany – nowe brzmienie projektowanego art. 106 1a-1d</p> <p><i>1a. W przypadku gdy naruszenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, dopuszczają się członkowie związku przedsiębiorców za jego pośrednictwem i ma ono związek z ich działalnością a nie działalnością związku, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.</i></p> <p><i>1b. W przypadku nałożenia kary na związek przedsiębiorców na zasadach określonych w ust. 1a powyżej, w sytuacji niewypłacalności tego związku, związek wzywa swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary.</i></p> <p><i>1c. W przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1b, nie zostały wniesione w terminie w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, Prezes Urzędu może żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych</i></p>	Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy. W projekcie wprowadzono zmiany, które zapewnią pełną zgodność z art. 14 i 15 Dyrektywy
------	--	----------------	--	---

			<p><i>tego związku, przy czym kara zapłacona przez każdego z przedsiębiorców nie może przekroczyć poziomu 10% obrotu tego przedsiębiorcy. Art. 366 Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio. Id. Prezes Urzędu nie może żądać uiszczenia kary, na podstawie ust. 1b i ust. 1c od przedsiębiorców, którzy wykazą, że nie wdروżyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, o którym mowa w ust. 1a albo nie wiedzieli o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansowali się od niej przed wszczęciem postępowania.</i></p>	
245.	art. 1 pkt 37 lit. a zmieniając y art. 106 ust. 1a-1d	Plastics Europe	<p>[Kary na związek przedsiębiorców] Proponowane przepisy w sposób istotny zwiększają maksymalny pułap kar, jakie mogą być nakładane na związki przedsiębiorców za antykonkurencyjne praktyki. Kara taka będzie bowiem mogła sięgnąć nawet 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków związku (prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie), podczas gdy dotychczas kara za naruszenie była zasadniczo kalkulowana w relacji do obrotu generowanego przez dany związek. Oznacza to drastyczny wzrost nominalnych wartości kar.</p> <p>Proponowane przepisy zawierają też odwołanie do mało precyzyjnego terminu „naruszenie związane z działalnością członków” (przeniesionego z tekstu Dyrektywy). Tymczasem każda decyzja związku przedsiębiorców dotyczy w ten czy inny sposób działalności jego członków, co sprawia, że określenie to nie niesie za sobą żadnej merytorycznej wartości, a jedynie powoduje wątpliwości co do tego, o jakie dokładnie naruszenia miałyby chodzić.</p> <p>Wejście w życie ww. przepisów może u wielu przedsiębiorców spowodować strach przed zaangażowaniem się w działalność organizacji branżowych (skoro będą grozić im tak wysokie kary), a w efekcie doprowadzi do wycofywania się przez nich z tego typu inicjatyw. To spowoduje znacznie osłabienie tych organizacji, a może nawet zaprzestanie przez niektóre z nich działalności, ze szkodą zarówno dla przedsiębiorców, jak i gospodarki.</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów, by rozróżniały one następujące dwie sytuacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – naruszenia odnoszące się do statutowej działalności związku przedsiębiorców, gdzie kara byłaby nakładana na związek, a jej maksymalny pułap byłby określony w relacji do obrotu tego związku (czyli w dotychczasowy sposób) – taka możliwość wynika wprost z art. 15 ust. 1 Dyrektywy i powinna mieć odzwierciedlenie także w polskich przepisach – naruszenia, które de facto są naruszeniami członków związku (dokonanymi co prawda za pośrednictwem związku, jednak mającymi związek z działalnością tychże członków, a nie działalnością związku) – w tym przypadku kara powinna być nakładana na członków związku i obliczana w oparciu o indywidualny obrót każdego z członków. W naszej ocenie rozwiązanie takie będzie zgodne z przepisami Dyrektywy, a jednocześnie zapewni, że konsekwencje swoich działań poniosą właściwe podmioty, tj. te, które rzeczywiście dopuściły się naruszeń. 	<p>Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy. W projekcie wprowadzono zmiany, które zapewnią pełną zgodność z art. 14 i 15 Dyrektywy</p>

246.	art. 1 pkt 37 lit. a zmieniający art. 106 ust. 1a-1c	BCC	<p>[Kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Poważne obawy związków przedsiębiorców musi budzić proponowana regulacja zasad nakładania na nie kar pieniężnych, za określone naruszenia, którego się dopuścili, w przypadku, gdy naruszenie jest związane z działalnością członków związku (projektowany art. 106 ust. 1a-1c). Za nieakceptowalną należy uznać zasadę nakładania na związek przedsiębiorców kary wyliczanej od obrotów wszystkich członków, w wymiarze do 10 % sumy całkowitej tych obrotów za rok obrotowy poprzedzający rok nałożenia kary. Taka kara będzie trudna do wyliczenia w przypadku bardzo licznych związków, a przede wszystkim jej maksimum może się okazać zdecydowanie nadmiernie wysokie. Drakońskie są jednak nie tylko same kary, ale też wprowadzenie reguły obciążenia za ich zapłatę, w sytuacji niewypłacalności związku, czyli praktycznie zawsze, członków związku, a jeśli ich wkłady nie pokryją w całości kary – solidarnie, przedsiębiorców, których przedstawiciele zasiadali we władzach. Konieczna jest pogłębiona refleksja nad tymi przepisami, ponieważ samo ryzyko tak surowej odpowiedzialności może skutkować efektem mrozącym dla działalności związków przedsiębiorców. Wyłączenia od takiej odpowiedzialności, przewidziane w projektowanym art. 106 ust. 1d uokik, zasługują na aprobatę.</p> <p>W projektowanym art. 107 ust. 1 pkt 3), który dotyczy okresowych kar pieniężnych „przymuszających” do terminowego stawienia na rozprawie i przesłuchaniu, konieczne jest zastąpienie określenia „nieusprawiedliwionej” pojęciem „usprawiedliwionej” ew. użycie sformułowania „w przypadku nieusprawiedliwionego niestawienia na rozprawie (...), ponieważ w obecnym brzmieniu przepis nie ma sensu.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona – nie będzie można żądać więcej niż 10% obrotu (ograniczenie wynika z Dyrektywy i zostanie explicite wprowadzone do projektu ustawy). Oznacza to, że w ramach odpowiedzialności solidarnej nie będzie można żądać od żadnego z przedsiębiorców więcej niż 10% jego obrotu.</p> <p>Ad. art. 107 ust. 1 pkt 3 – uwaga uwzględniona</p>
------	--	------------	---	--

247.	art. 1 pkt 37 lit. a zmieniając y art. 106 ust. 1a-1c	FRP	<p>[Kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Proponowane przepisy w sposób istotny zwiększają maksymalny pułap kar, jakie mogą być nakładane na związki przedsiębiorców za antykonkurencyjne praktyki.</p> <p>Kara taka będzie bowiem mogła sięgnąć nawet 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków związku (prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie), podczas gdy dotychczas kara za naruszenie była zasadniczo kalkulowana w relacji do obrotu generowanego przez dany związek. Oznacza to drastyczny wzrost nominalnych wartości kar.</p> <p>Proponowane przepisy zawierają też odwołanie do mało precyzyjnego terminu „naruszenie związane z działalnością członków” (przeniesionego z tekstu Dyrektywy). Tymczasem każda decyzja związku przedsiębiorców dotyczy w ten czy inny sposób działalności jego członków, co sprawia, że określenie to nie niesie za sobą żadnej merytorycznej wartości, a jedynie powoduje wątpliwości co do tego, o jakie dokładnie naruszenia miałyby chodzić.</p> <p>Wejście w życie ww. przepisów może u wielu przedsiębiorców spowodować strach przed angażowaniem się w działalność organizacji branżowych (skoro będą grozić im tak wysokie kary), a w efekcie doprowadzi do wycofywania się przez nich z tego typu inicjatyw. To spowoduje znacznie osłabienie tych organizacji, a może nawet zaprzestanie przez niektóre z nich działalności, ze szkodą zarówno dla przedsiębiorców, jak i gospodarki.</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów, by rozróżniały one następujące dwie sytuacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naruszenia odnoszące się do statutowej działalności związku przedsiębiorców, gdzie kara byłaby nakładana na związek, a jej maksymalny pułap byłby określony w relacji do obrotu tego związku (czyli w dotychczasowy sposób) – taka możliwość wynika wprost z art. 15 ust. 1 Dyrektywy i powinna mieć odzwierciedlenie także w polskich przepisach - naruszenia, które de facto są naruszeniami członków związku (dokonanymi co prawda za pośrednictwem związku, jednak mającymi związek z działalnością tychże członków, a nie działalnością związku) – w tym przypadku kara powinna być nakładana na członków związku i obliczana w oparciu o indywidualny obrót każdego z członków. <p>W naszej ocenie rozwiązanie takie będzie zgodne z przepisami Dyrektywy, a jednocześnie zapewni, że konsekwencje swoich działań poniosą właściwe podmioty, tj. te, które rzeczywiście dopuściły się naruszeń.</p>	Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy.
------	---	------------	---	--

248.	art. 1 pkt 37 lit. a zmieniając y art. 106 ust. 1a-1c	Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego (POPiHN)	<p>Proponowane przepisy w sposób istotny zwiększają maksymalny pułap kar, jakie mogą być nakładane na związki przedsiębiorców za antykonkurencyjne praktyki.</p> <p>Kara taka będzie bowiem mogła sięgnąć nawet 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków związku (prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie), podczas gdy dotychczas kara za naruszenie była zasadniczo kalkulowana w relacji do obrotu generowanego przez dany związek. Oznacza to drastyczny wzrost nominalnych wartości kar.</p> <p>Proponowane przepisy zawierają też odwołanie do mało precyzyjnego terminu „naruszenie związane z działalnością członków” (przeniesionego z tekstu Dyrektywy). Tymczasem każda decyzja związku przedsiębiorców dotyczy w ten czy inny sposób działalności jego członków, co sprawia, że określenie to nie niesie za sobą żadnej merytorycznej wartości, a jedynie powoduje wątpliwości co do tego, o jakie dokładnie naruszenia miałyby chodzić.</p> <p>Wejście w życie ww. przepisów może u wielu przedsiębiorców spowodować strach przed angażowaniem się w działalność organizacji branżowych (skoro będą grozić im tak wysokie kary), a w efekcie doprowadzi do wycofywania się przez nich z tego typu inicjatyw. To spowoduje znacznie osłabienie tych organizacji, a może nawet zaprzestanie przez niektóre z nich działalności, ze szkodą zarówno dla przedsiębiorców, jak i gospodarki.</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów, by rozróżniały one następujące dwie sytuacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naruszenia odnoszące się do statutowej działalności związku przedsiębiorców, gdzie kara byłaby nakładana na związek, a jej maksymalny pułap byłby określony w relacji do obrotu tego związku (czyli w dotychczasowy sposób) – taka możliwość wynika wprost z art. 15 ust. 1 Dyrektywy i powinna mieć odzwierciedlenie także w polskich przepisach - naruszenia, które de facto są naruszeniami członków związku (dokonanymi co prawda za pośrednictwem związku, jednak mającymi związek z działalnością tychże członków, a nie działalnością związku) – w tym przypadku kara powinna być nakładana na członków związku i obliczana w oparciu o indywidualny obrót każdego z członków. <p>W naszej ocenie rozwiązanie takie będzie zgodne z przepisami Dyrektywy, a jednocześnie zapewni, że konsekwencje swoich działań poniosą właściwe podmioty, tj. te, które rzeczywiście dopuściły się naruszeń.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy. W projekcie wprowadzono zmiany, które zapewnią pełną zgodność z art. 14 i 15 Dyrektywy</p>
------	---	---	---	--

249.	art. 1 pkt 37 lit. a zmieniając y art. 106 ust. 1a-1d	PZPFK	<p>[Kary na związki przedsiębiorców]</p> <p>Proponowane przepisy w sposób istotny zwiększają maksymalny pułap kar, jakie mogą być nakładane na związki przedsiębiorców za antykonkurencyjne praktyki.</p> <p>Kara taka będzie bowiem mogła sięgnąć nawet 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków związku (prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie), podczas gdy dotychczas kara za naruszenie była zasadniczo kalkulowana w relacji do obrotu generowanego przez dany związek. Oznacza to drastyczny wzrost nominalnych wartości kar.</p> <p>Proponowane przepisy zawierają też odwołanie do mało precyzyjnego terminu „naruszenie związane z działalnością członków” (przeniesionego z tekstu Dyrektywy). Tymczasem każda decyzja związku przedsiębiorców dotyczy w ten czy inny sposób działalności jego członków, co sprawia, że określenie to nie niesie za sobą żadnej merytorycznej wartości, a jedynie powoduje wątpliwości co do tego, o jakie dokładnie naruszenia miałyby chodzić.</p> <p>Wejście w życie ww. przepisów może u wielu przedsiębiorców spowodować strach przed angażowaniem się w działalność organizacji branżowych (skoro będą grozić im tak wysokie kary), a w efekcie doprowadzi do wycofywania się przez nich z tego typu inicjatyw. To spowoduje znacznie osłabienie tych organizacji, a może nawet zaprzestanie przez niektóre z nich działalności, ze szkodą zarówno dla przedsiębiorców, jak i gospodarki.</p> <p>Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów, by rozróżniały one następujące dwie sytuacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – naruszenia odnoszące się do statutowej działalności związku przedsiębiorców, gdzie kara byłaby nakładana na związek, a jej maksymalny pułap byłby określony w relacji do obrotu tego związku (czyli w dotychczasowy sposób) – taka możliwość wynika wprost z art. 15 ust. 1 Dyrektywy i powinna mieć odzwierciedlenie także w polskich przepisach – naruszenia, które de facto są naruszeniami członków związku (dokonanymi co prawda za pośrednictwem związku, jednak mającymi związek z działalnością tychże członków, a nie działalnością związku) – w tym przypadku kara powinna być nakładana na członków związku i obliczana w oparciu o indywidualny obrót każdego z członków. <p>W naszej ocenie rozwiązanie takie będzie zgodne z przepisami Dyrektywy, a jednocześnie zapewni, że konsekwencje swoich działań poniosą właściwe podmioty, tj. te, które rzeczywiście dopuściły się naruszeń.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona -</p> <p>Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy. W projekcie wprowadzono zmiany, które zapewnią pełną zgodność z art. 14 i 15 Dyrektywy</p>
------	---	--------------	---	---

250.	art. 1 pkt 37 lit. a zmieniający art. 106 ust. 1a-1d	Pracodawcy RP	<p>Z niepokojem przyjmujemy nowelizację ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów („Ustawa”) poprzez wprowadzenie do niej nowych art. 106 ust. 1a-1d, które w sposób drastyczny zmieniają zasady odpowiedzialności zrzeszeń przedsiębiorców za naruszenia prawa konkurencji. Nowe przepisy prowadzą do niezwykle istotnego podniesienia pułapu maksymalnych kar pieniężnych, które teraz obliczane będą w oparciu o sumę obrotów członków organizacji. To oznacza wielokrotne zwiększenie maksymalnego poziomu kar pieniężnych.</p> <p>Zgodnie z projektem, wysokie kary pieniężne będą mogły być nałożone nie tylko tam, gdzie dochodzi do najpoważniejszych naruszeń prawa (np. karteli), ale we wszelkich sytuacjach budzących wątpliwości prawne.</p> <p>Istnieje w związku z tym obawa, iż wielu przedsiębiorców zrezygnuje z działalności w organizacjach branżowych lub będą się oni powstrzymywali przed podjęciem wielu pożytecznych i pożądaných inicjatyw, których wpływ na rynek jest neutralny lub wręcz pozytywny. Już dziś, kiedy sankcje za naruszenie przepisów są znacząco niższe, można zaobserwować takie zjawisko. Dalsze ograniczanie działalności organizacji branżowych z pewnością stanowić może zagrożenie dla rozwoju polskiej gospodarki. Współpraca przedsiębiorstw oraz silny głos biznesu są potrzebne w szczególności teraz, gdy gospodarka wciąż boryka się ze skutkami pandemii koronawirusa. Projektowane przepisy nie powinny zatem zniechęcać do zrzeszania się w ramach związków przedsiębiorców.</p> <p>Przedstawiając wątpliwości do proponowanego zakresu art. 106 ust. 1a-1d należy podkreślić, że nie jest naszą intencją, by regulacje nie odnosiły się do odpowiedzialności. Postulujemy jednak, aby przyjąć rozwiązania, które pozwolą na rozróżnienie dwóch sytuacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naruszeń związanych ze statutową działalnością organizacji branżowej, gdzie kara powinna być obliczana w tradycyjny sposób, tj. w relacji do przychodów tejże organizacji, • naruszeń, które de facto są naruszeniami członków (dokonanymi przy wykorzystaniu organizacji branżowej, która staje się jedynie działaniem fasadowym dla nielegalnych działań członków) – tu kara powinna być obliczana w oparciu o obroty tychże członków, bowiem to oni powinni ponieść konsekwencje swoich nielegalnych działań. <p>Jesteśmy przekonani, iż proponowane rozwiązanie jest w pełni zgodne z Dyrektywą, a jednocześnie znacząco ogranicza ryzyko paraliżu działalności organizacji branżowych. Wyrażamy gotowość do dyskusji z projektodawcą w tym obszarze, w celu przygotowania właściwego brzmienia przepisu.</p> <p>Propozycja poprawki – nowe brzmienie projektowanego art. 106 ust. 1a-1d</p> <p><i>1a. W przypadku gdy naruszenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, dopuszczają się członkowie związku przedsiębiorców za jego pośrednictwem i ma ono związek z ich działalnością a nie działalnością związku, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.</i></p> <p><i>1b. W przypadku nałożenia kary na związek przedsiębiorców na zasadach określonych w ust. 1a powyżej, w sytuacji niewypłacalności tego związku, związek wzywa swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary.</i></p>	Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy. W projekcie wprowadzono zmiany (art. 106 ust. 1a-1f), które zapewnią pełną zgodność z art. 14 i 15 Dyrektywy
------	--	----------------------	--	---

			<p><i>1c. W przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1b, nie zostały wniesione w terminie w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, Prezes Urzędu może żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku, przy czym kara zapłacona przez każdego z przedsiębiorców nie może przekroczyć poziomu 10% obrotu tego przedsiębiorcy. Art. 366 Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.</i></p> <p><i>1d. Prezes Urzędu nie może żądać uiszczenia kary, na podstawie ust. 1b i ust. 1c od przedsiębiorców, którzy wykażą, że nie wdروżyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, o którym mowa w ust. 1a albo nie wiedzieli o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansowali się od niej przed wszczęciem postępowania.</i></p>	
251.	art. 106 ust. 1a-1d	PIPC (polska Izba Przemysłu Chemicznego)	<p>Kary nakładane na związki przedsiębiorców</p> <p>Proponowane przepisy w sposób istotny zwiększają maksymalny pułap kar, jakie mogą być nakładane na związki przedsiębiorców za antykonkurencyjne praktyki. Kara taka będzie bowiem mogła sięgnąć nawet 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków związku (prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie), podczas gdy dotychczas kara za naruszenie była zasadniczo kalkulowana w relacji do obrotu generowanego przez dany związek. Oznacza to drastyczny wzrost nominalnych wartości kar. Proponowane przepisy zawierają też odwołanie do mało precyzyjnego terminu „naruszenie związane z działalnością członków” (przeniesionego z tekstu Dyrektywy). Tymczasem każda decyzja związku przedsiębiorców dotyczy w ten czy inny sposób działalności jego członków, co sprawia, że określenie to nie niesie za sobą żadnej merytorycznej wartości, a jedynie powoduje wątpliwości co do tego, o jakie dokładnie naruszenia miałyby chodzić. Wejście w życie ww. przepisów może u wielu przedsiębiorców spowodować strach przed zaangażowaniem się w działalność organizacji branżowych (skoro będą grozić im tak wysokie kary), a w efekcie doprowadzi do wycofywania się przez nich z tego typu inicjatyw. To spowoduje znacznie osłabienie tych organizacji, a może nawet zaprzestanie przez niektóre z nich działalności, ze szkodą zarówno dla przedsiębiorców, jak i gospodarki. Postulujemy wprowadzenie zmian do ww. przepisów, by rozróżniały one następujące dwie sytuacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – naruszenia odnoszące się do statutowej działalności związku przedsiębiorców, gdzie kara byłaby nakładana na związek, a jej maksymalny pułap byłby określony w relacji do obrotu tego związku (czyli w dotychczasowy sposób) – taka możliwość wynika wprost z art. 15 ust. 1 Dyrektywy i powinna mieć odzwierciedlenie także w polskich przepisach – naruszenia, które de facto są naruszeniami członków związku (dokonanymi co prawda za pośrednictwem związku, jednak mającymi związek z działalnością tychże członków, a nie działalnością związku) – w tym przypadku kara powinna być nakładana na członków związku i obliczana w oparciu o indywidualny obrót każdego z członków. <p>W naszej ocenie rozwiązanie takie będzie zgodne z przepisami Dyrektywy, a jednocześnie zapewni, że konsekwencje swoich działań poniosą właściwe podmioty, tj. te, które rzeczywiście dopuściły się naruszeń.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. Zaproponowane przepisy stanowią jedynie uporządkowanie dotychczasowej praktyki oraz wdrożenie szczegółowych zasad wyrażonych w przepisach Dyrektywy. W projekcie wprowadzono zmiany (art. 106 ust. 1a-1f), które zapewnią pełną zgodność z art. 14 i 15 Dyrektywy</p>

252.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 2	ICC Polska	<p>[Kary za naruszenia proceduralne]</p> <p>92. Nakładanie kar za naruszenia proceduralne, to jest związane z czynnościami dochodzeniowymi nakierowanymi na gromadzenie materiału dowodowego, ma na celu zapewnienie by przedsiębiorcy byli zmotywowani do respektowania działań dochodzeniowych oraz decyzji organów ochrony konkurencji. Ustawa okik w obowiązującym brzemieniu przewiduje w swoim art. 106 ust. 2 sankcje dla przedsiębiorców, którzy nie współpracują z Prezesem UOKiK na etapie gromadzenia materiału dowodowego lub też przekazują organowi antymonopolowemu informacje lub dokumenty, które są w różny sposób wadliwe (błędne) oraz przewiduje karę za naruszenia związane z kontrolą i przeszukaniem. Obecnie kara pieniężna za ewentualne naruszenie może wynieść do 50 000 000 euro.</p> <p>93. Projektodawca w celu dostosowania obecnej treści art. 106 ust. 2 Ustawy okik do art. 13 ust. 2 Dyrektywy, wprowadza po pierwsze kryterium światowego całkowitego obrotu przedsiębiorcy jako podstawę wymiaru kary, a po drugie maksymalny wymiar tak ustalonej kary do 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.</p> <p>94. Projektodawca uzasadnia zaproponowany w Projekcie maksymalny pułap kary a w konsekwencji stopień jej odczuwalności realizacją wymogów Dyrektywy w zakresie proporcjonalności, prewencyjnego charakteru i skuteczności nakładanych kar finansowych. W tym kontekście Projektodawca powołuje się na analogiczne rozwiązanie przyjęte w prawie Unii Europejskiej, to jest w art. 23 ust. 1 rozporządzenia 1/2003. W tym kontekście należy uznać, że proponowany maksymalny wymiar kary nie spełnia warunku proporcjonalności, a kary nakładane na przedsiębiorców w oparciu o tak sformułowany przepis będą nadmierne. Przede wszystkim, taki wniosek potwierdza już sam przepis art. 23 ust. 1 rozporządzenia 1/2003, na który powołuje się Projektodawca. Zgodnie z tym przepisem "Komisja może w drodze decyzji nałożyć na przedsiębiorstwo i związki przedsiębiorstw grzywny nieprzekraczające 1 % całkowitego obrotu uzyskanego w poprzedzającym roku obrotowym" (pogrubienie własne). Jego skuteczne funkcjonowanie w prawie unijnym nakazuje przyjąć, że tak określona górna granica przepisu z powodzeniem spełnia wymogi w zakresie proporcjonalności, skuteczności oraz prewencji nakładanych w ten sposób kar finansowych. Warto również w tym kontekście zauważyć, że Projektodawca posiłkując się rozporządzeniem 1/2003 przy okazji regulacji okresowych kar pieniężnych przyjął analogicznie do określonej w art. 24 ust. 1 rozporządzenia 1/2003 maksymalną wysokość kary, to jest 5% średniego dziennego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia. Brak jest zatem uzasadnienia do wprowadzenia trzykrotnie wyższej górnej granicy kary niż określona art. 23 ust. 1 rozporządzenia 1/2003 za analogiczne naruszenie w Nowelizacji. Ponadto, Komisja Europejska prowadzi postępowania w sprawie stosowania wyłącznie art. 101 i 102 TFUE, to jest każdorazowo naruszeń mających wpływ na handel Wspólnotowy. Nowelizacja nie rozgranicza możliwości stosowania projektowanego art. 106 ust. 2 tylko do postępowań, w których prawo krajowe stosowane jest równoległe z art. 101 i 102 TFUE, co oznacza, że górna granica kary będzie mogła mieć zastosowanie także do postępowań wyłącznie o charakterze krajowym w sprawie stosowania art. 6 ust. 1 i art. 9 Ustawy okik. Jednocześnie, Dyrektywa nie narzuca w art. 13 ust. 2 wysokości kar jedynie zasady jej wymiaru, a</p>	Ad. art. 106 ust. 2 (3%) - Uwaga nieuwzględniona – wysokość kary ma zapewnić jej prewencyjną funkcję. Dyrektywa nie przewiduje harmonizacji w zakresie przepisu art. 13 ust. 2 Dyrektywy.
------	---	------------	--	---

		<p>Projektodawca nie przedstawia żadnego pogłębionego uzasadnienia konieczności wprowadzenia trzykrotnie wyższej górnej granicy kary w stosunku do górnej granicy kary ustanowionej w aktach prawa Unii Europejskiej. Taka wysokość górnej granicy zdaje się stać także w sprzeczności z celem Dyrektywy, która zakłada harmonizację oraz uprawnienia w zakresie stosowania prawa i nakładania kar.</p> <p>95. Poniżej Komisja Konkurencji przedstawia w trybie śledzenia zmian propozycję zmiany projektowanego przepisu art. 106 ust. 2 poprzez obniżenie maksymalnej granicy kary: <i>„Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość nie większej niż 3-1% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”</i></p>	
--	--	--	--

253.	art. 1 pkt 37 i 40 zmieniający art. 106 ust. 2 i art. 107 ust. 2	ICC Polska	<p>[Kary – okresowe kary]</p> <p>96. Nowelizacja wprowadza do polskiego prawa konkurencji nowy rodzaj kar, tj. okresowe kary pieniężne ustalane proporcjonalnie do średniego dziennego całkowitego światowego obrotu przedsiębiorcy lub związku przedsiębiorców uzyskanego w poprzedzającym roku obrotowym i liczonego od daty wskazanej w tej decyzji.</p> <p>97. Projektodawca powołując się na motyw 44 Dyrektywy uzasadnia, że z uwagi na odmienne cele kar okresowych i kar za naruszenia proceduralne (tj. brak współpracy przy gromadzeniu materiału dowodowego przez Prezesa UOKiK, przekazywanie wadliwych/niekompletnych dokumentów i informacji oraz utrudnienia przy kontroli i przeszukaniu) - istnieje możliwość wymierzania obu tych kar jednocześnie.</p> <p>98. Należy zauważyć, że pomimo odrębnego charakteru obu kar, z których pierwsza (art. 106 ust. 2) ma na celu ukaranie braku respektowania uprawnień organu do wykonywania kompetencji ustawowych, druga (art. 107 ust. 1) ma na celu przymuszenie do ich wykonania - kary te mogą de facto objąć jeden i ten sam czyn przedsiębiorcy lub osoby fizycznej. W zasadzie więc dojdzie do podwójnej karalności za ten sam czyn. Istotne jest zatem aby pomiędzy obiema karami istniała równowaga gwarantująca z jednej strony realizację ustawowych uprawnień Prezesowi UOKiK, a z drugiej strony ochronę praw podmiotu, na który kara jest nakładana. Nie trudno sobie wyobrazić sytuację, w której przedsiębiorca nieumyślnie utrudniający kontrolę poprzez niewydawanie określonego dokumentu otrzyma w pierwszej kolejności karę okresową - w celu przymuszenia, a na koniec pomimo ostatecznego wydania dokumentu Prezesowi UOKiK niezależnie karę za utrudnianie postępowania. Wydaje się, że w sytuacji gdy kara okresowa przyniesie skutek, to brak jest podstawy do nakładania drugiej kary za utrudnianie. Jeżeli natomiast Prezes UOKiK uzna, że okoliczności konkretnej sprawy oraz cele kary uzasadniają wymierzenie dwóch kar za jeden czyn, to uzasadnione jest wprowadzenie stosownych reguł zaliczania wymierzonej kary okresowej na poczet kary za naruszenie proceduralne z art. 106 ust. 2 lub na odwrót w zależności od tego, która kara będzie wyższa, przy jednoczesnym ograniczeniu maksymalnej wysokości kary łącznej do 1% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary (tj. maksymalnego postulowanego wymiaru kary z art. 106 ust. 2).</p> <p>99. Poniżej Komisja Konkurencji przedstawia propozycję zmiany projektowanego przepisu art. 107 poprzez dodanie ust. 3 po ust. 2 o następującej treści:</p> <p><i>„W przypadku zaistnienia podstaw do jednoczesnego nałożenia okresowej kary pieniężnej oraz kary z art. 106 ust. 2 Prezes Urzędu zalicza wysokość kary wcześniejszej na poczet kary późniejszej, przy czym łączna kara finansowa nałożona z tytułu art. 106 ust. 2 i art. 107 ust. 1 nie może przekroczyć 1% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kar”.</i></p> <p>100. Zasadne i istotne wydaje się także wprowadzenie stosownej regulacji na wypadek sporu pomiędzy przedsiębiorcom lub osobą fizyczną a Prezesem UOKiK co do statusu dokumentu lub informacji żądanej przez Prezesa UOKiK. Jeżeli bowiem przedsiębiorca lub osoba fizyczna będą przekonane, że żądany dokument korzysta z ochrony prawnej (np. tajemnicy obrotowej, LPP) i odmawia przekazania dokumentu Prezesowi UOKiK na tej podstawie, to Prezes UOKiK nie</p>	<p>Ad 96-99. Uwaga nieuwzględniona - W projekcie nie jest przewidywana możliwość jednoczesnego nakładania tych kar (z tytułu art. 106 ust. 2 i art. 107 ust. 1). To który rodzaj kary organ zastosuje będzie zależeć od okoliczności sprawy (która kara lepiej spełni swój cel). Motyw 44 Dyrektywy jednoznacznie wskazuje, że okresowe kary pieniężne nie powinny mieć zastosowania do naruszeń które nastąpiły w przeszłości. Z kolei art. 106 ust. 2 powinien co do zasady mieć zastosowanie do przeszłych naruszeń.</p> <p>Ad. 100 – uwaga nieuwzględniona - LPP i tajemnica obrotowa zostały wypracowane w orzecznictwie na potrzeby przeszukań</p> <p>Ad. 101 wytyczne zostaną zaktualizowane w związku z projektowanymi zmianami</p>
------	--	------------	---	---

			<p>powinien mieć możliwości nakładania kar okresowych w celu przymuszenia przedsiębiorcy do wydania takiego dokumentu - co najmniej - do czasu rozstrzygnięcia jego statusu (np. orzeczenia SOKiK w trybie projektowanego art. 105 nc Ustawy okik).</p> <p>101. Ponadto zasadne wydaje się wydanie stosownych wytycznych przez Prezesa UOKiK wskazujących zasady wymierzania nowowprowadzonych kar finansowych.</p>	
254.	art. 1 pkt 37 zmieniający art. 106 ust. 2	IGE	<p>[Kary]</p> <p>Art. 106 ust. 2 pkt 6 na mocy projektowanego przepisu możliwe będzie nałożenie na przedsiębiorcę takiej kary w przypadku, gdy przedsiębiorca choćby nieumyślnie nie wykonuje decyzji o których mowa w art. 10 ust. 4 i 5, art. 12 ust.1 i art. 89 ust. 1 ustawy. W ocenie e-Izby całkowicie niezasadne jest karanie za nieumyślne niewykonanie ww. decyzji, zwłaszcza, że Projektodawca nie przedstawił w uzasadnieniu projektu żadnych argumentów przemawiających za takim ujęciem przepisu. Mając to na uwadze należy wnieść o zmianę ww. przepisu polegającą na wyraźnym wskazaniu, że ewentualna kara może zostać nałożona tylko w przypadku umyślnego niewykonania decyzji Prezesa UOKiK.</p>	Uwaga nieuwzględniona - Art. 13 ust. 2 wskazuje że organy mają możliwość nakładania kar za naruszenia umyślne i zaniechania. W polskim systemie prawnym zaniechanie jest formą winy nieumyślnej

255.	Art. 1 pkt 37 i 39 (dodane art. 106 ust. 3a oraz 106aa ust. 4 ustawy)	ICC Polska	<p>[Kary nakładane na przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ]</p> <p>21. Projekt nowelizacji Ustawy okik przewiduje konsekwentnie możliwość łącznego ukarania przedsiębiorcy oraz przedsiębiorcy (przedsiębiorców) wywierającego na tego przedsiębiorcę decydujący wpływ. Obrót, będący podstawą wyliczenia kary, ma obejmować przy tym obligatoryjnie łączny obrót tych przedsiębiorców. Nawet jednak jeżeli kara miałaby być nałożona wyłącznie na bezpośredniego naruszcyciela, Prezes UOKiK miałby obligatoryjnie brać pod uwagę obrót także przedsiębiorcy (przedsiębiorców) wywierającego decydujący wpływ na naruszcyciela. W efekcie w obydwu przypadkach maksymalna wysokość kary pieniężnej będzie mogła sięgać 10% łącznego, a więc istotnie wyższego, obrotu niż w przypadku karania wyłącznie w oparciu o obrót samego naruszcyciela.</p> <p>22. Projektowana zmiana jest wyrazem niepokojącej tendencji do podwyższania wysokości kar w sprawach antymonopolowych. Oparcie jej w Dyrektywie ECN+ jest jedynie pozorne.</p> <p>23. Dyrektywa ECN+ przewiduje w art. 13 ust. 5, że „Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów nakładania kar na spółki dominujące (...) miało zastosowanie pojęcie przedsiębiorstwa.” Z tego przepisu nie wynika jednak, jaką metodykę wyliczenia kary państwa członkowskie mają przyjąć, w szczególności zaś brak jest tam wyraźnej dyspozycji o potrzebie zliczania na potrzeby wyliczania kary obrotu spółek wchodzących w skład przedsiębiorstwa.</p> <p>24. Dalej należy zauważyć, że na gruncie prawa UE, odmiennie niż krajowego, kara pieniężna wylicza jest nie od całkowitego obrotu danego przedsiębiorcy, ale od obrotu generowanego ze sprzedaży towarów lub usług, których bezpośrednio lub pośrednio dotyczyło naruszenie. Już zatem kwota bazowa może być istotnie niższa niż byłaby w tych samych okolicznościach na gruncie polskich przepisów.</p> <p>25. Z proponowanego brzmienia art. 106 ust. 3a oraz art. 106aa ust. 4 okik wynika, że Prezes UOKiK „uwzględni również obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ”. Nie ma tu więc miejsca na uwzględnienie okoliczności sprawy czy ocenę przez organ, kiedy taki krok byłby zasadny. Oznacza to, że bez względu na okoliczności Prezes UOKiK będzie musiał wziąć pod uwagę łączny obrót przedsiębiorców. Takie ujęcie przepisu będzie prowadziło w prosty sposób do przypadków nałożenia kary nieproporcjonalnej do naruszenia, szczególnie w postępowaniach, w którym naruszcycielem będzie mały podmiot w strukturze korporacyjnej zdecydowanie większej spółki-matki. Postulować należałoby więc co najmniej pozostawienie Prezesowi UOKiK swobody w zakresie rozstrzygania, czy z uwagi na potrzebę zapewnienia proporcjonalności kary do naruszenia, celowym jest odwoływanie się do obrotu łącznego przedsiębiorców, czy wystarczające będzie uwzględnienie obrotu wyłącznie bezpośredniego naruszcyciela.</p> <p>26. Należałoby nadto rozważyć, czy funkcja prewencyjna kary została już może osiągnięta poprzez wyliczenie kary w oparciu o obrót bezpośredniego naruszcyciela, ale obciążenie jej solidarną zapłatą także przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia. Takie podejście byłoby szczególnie trafne w przypadku, w którym brak byłoby jakichkolwiek dowodów na bezpośredni udział, wiedzę bądź „zlecenie” naruszenia przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ na innego przedsiębiorcę. Odpowiednio w przypadku pozyskania przez organ tego typu dowodów Prezes</p>	Uwaga nieuwzględniona. Projektowane przepisy są niezbędne dla prawidłowego wdrożenia art. 13 ust. 5 Dyrektywy
------	---	------------	---	---

			<p>UOKiK byłby w pełni uprawniony do wyliczenia kary w oparciu o łączny obrót przedsiębiorców i obciążenie ich jej zapłatą solidarnie.</p> <p>27. Należy tu jeszcze wyrazić wątpliwość, czy wprowadzanie surowych kar dla przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ na innych przedsiębiorców aby na pewno doprowadzi do spadku liczby naruszeń prawa konkurencji. Choć niewątpliwie wywoła to efekt w postaci silniejszego, ingerencyjnego nadzoru nad spółkami zależnymi, wyrazić należy przypuszczenie, iż nie doprowadzi to do rozwinięcia się kultury przestrzegania prawa konkurencji – kary nakładane na przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ będą bowiem nakładane w oderwaniu od naruszenia przez tego przedsiębiorcę prawa konkurencji. Kary nie będą więc spełniać funkcji prewencyjnej.</p> <p>Podsumowując, należy wskazać, iż proponowane brzmienie przepisów art. 106 ust. 3a a oraz 106aa powinno ulec zmianie w takim zakresie, by możliwość uwzględnienia obrotu przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ na innego przedsiębiorcę była zastrzeżona wyłącznie dla przypadków, w których istnieją dowody bezpośredniego bądź co najmniej świadomego zaangażowania przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ w naruszenie prawa konkurencji. Z kolei w przypadku, w którym brak jest tego typu dowodów, a przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ odpowiadać ma jedynie z uwagi na fakt wywierania tego wpływu, Prezes UOKiK winien wykorzystywać jako podstawę wyliczenia kary wyłącznie obrót bezpośredniego naruszcyciela, obciążając jednak zapłatą kary solidarnie także przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ na innego przedsiębiorcę (naruszyciela).</p>	
256.	Art. 1 pkt 37 i 39 (dodane art. 106 ust. 3a oraz 106aa ust. 4 ustawy)	IGE	<p>[Kary - obrót grupy kapitałowej jako podstawa kary i kara za niewykonywanie decyzji]</p> <p>Art. 106 ust. 3a. oraz art. 106aa ust. 4 Przepis w proponowanym brzmieniu sugeruje, że przy obliczaniu wysokości obrotu będącego podstawą do nałożenia kary Prezes UOKiK powinien uwzględniać zarówno (i) obrót przedsiębiorstwa dopuszczającego się naruszenia („Naruszyciel”), (ii) obrót przedsiębiorców wywierających na Naruszcyciela decydujący wpływ („Spółki Matki”), jak i (iii) obrót wszystkich spółek zależnych od Spółek Matek („Spółki Siostry”). Biorąc pod uwagę, że zgodnie z postulowanymi zmianami kara może być nałożona tylko na Naruszcyciela i Spółki Matki, to obliczanie jej wysokości biorąc pod uwagę również obrót Spółek Sióstr jest nieuzasadnione. Jeżeli jednak intencją Projektodawcy byłoby obliczanie wysokości kary biorąc pod uwagę obrót całej grupy kapitałowej, do której należy Naruszcyciel, to należałoby odwołać się wprost do definicji grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 14 obecnie obowiązującej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>	Uwaga nieuwzględniona. Odwołanie się w przepisie dotyczącym obliczania obrotu wyłącznie do definicji „grupy kapitałowej” stanowiłoby niepełne wdrożenie Dyrektywy

257.	Art. 1 pkt 38 (dodane art. 106a)	PGNiG	<p><u>Propozycja:</u> Zmiana art. 1 pkt 38 Projektu w części wprowadzającej art. 106a ust. 4: „4. Kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie nakłada się na obecnych lub byłych dyrektorów, kadre zarządzającą i pracowników obecne lub były osoby zarządzające, których przedsiębiorca złożył wniosek o zwolnienie z kary w ramach programu łagodzenia kar do właściwego organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku gdy:</p> <p>Uzasadnienie: W projektowanym przepisie wprowadzono nieznane ustawie określenie kręgu osób, które miałyby nie podlegać karze nakładanej na podstawie art. 106 ust. 1 Ustawy (tj. karze nakładanej na osoby zarządzające za naruszenia art. 6 Ustawy i art. 101 TFUE). Jest ono niekompatybilne z pojęciem osoby zarządzającej i wydaje się, że zostało zamieszczone w Projekcie przez przeoczenie. Stąd, postuluje się korektę i wprowadzenie w jego miejsce odniesienia do osób zarządzających.</p>	Uwaga nieuwzględniona – osoby zarządzające działające dla przedsiębiorcy na terytorium RP nie muszą być osobami zarządzającymi w rozumieniu ustawy, nie muszą być osobami zarządzającymi u przedsiębiorcy działającego za granicą, który złożył wniosek leniency za granicą.
258.	Art. 1 pkt 40 (zmiana art. 107 ust. 1)	POHiD	<p>[Kary – okresowe kary pieniężne] Zgodnie z proponowanym art. 107 projektu „w celu przymuszenia przedsiębiorców do wykonania nałożonych na nich obowiązków, Prezes Urzędu może nałożyć na tych przedsiębiorców okresową karę pieniężną w wysokości 5% średniego dziennego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia (wykonania określonych decyzji, postanowień itd.)”. Zdecydowanego podkreślenia wymaga fakt, iż powyższy przepis jest kolejnym przepisem o charakterze sankcyjnym, w sytuacji gdy projektodawca nie zawarł w uzasadnieniu projektu żadnych przekonujących argumentów za jego wprowadzeniem. W szczególności, projektodawca nie wskazał, iż istnieje jakikolwiek problem z wykonywaniem przez przedsiębiorców nałożonych nań obowiązków. Mając na uwadze powyższe, wnosimy o wykreślenie regulacji odnoszących się do okresowych kar pieniężnych z projektu ustawy.</p>	Uwaga nieuwzględniona – możliwość wprowadzenia takich kar przewiduje art. 16 Dyrektywy

259.	PIZP	<p>[Kary – okresowe kary pieniężne]</p> <p>Projekt wprowadza możliwość nałożenia przez Prezesa UOKiK okresowej kary pieniężnej, celem przymuszenia przedsiębiorcy do wykonania nałożonych obowiązków, choć nie wskazuje możliwości odwołania od tej decyzji, a co za tym idzie, niedostatecznie zabezpiecza interesy przedsiębiorców, którzy mogą zostać zupełnie niesłusznie obciążeni karą finansową. Rozwiązanie to godzi w konstytucyjne prawo do dwuinstancyjnego procesu, a co za tym idzie, wymaga zmiany lub doprecyzowania. Ponadto, niezwykle istotnym brakiem w projektowanych przepisach jest pominięcie określenia zasad dochodzenia ewentualnych odszkodowań za niesłuszne nałożenie na przedsiębiorców środków dyscyplinujących w postaci kar. Mając na uwadze łatwość w nakładaniu i skalę potencjalnie nakładanych kar, uzupełnienie projektu o system dochodzenia ewentualnych odszkodowań wydaje się być potrzebne i uzasadnione. Zgodnie bowiem z zasadą równowagi, przyznanie daleko idących uprawnień organowi publicznemu winno być równoważone przyznaniem praw podmiotom działań organów publicznych możliwości do obrony przed nieuprawnioną lub zbyt daleko idącą ingerencją w sferę ich konstytucyjnych wolności. Warto również zwrócić uwagę na fakt, iż projekt ma na celu również zmianę sposobu ustalania kary poprzez zastąpienie jej maksymalnego pułapu określonego kwotowo pułapem określonym jako procent obrotu (kara pieniężna nie większa niż 1% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary). Oznacza to, że zrezygnowano z określonej kwotowo, górnej granicy, do której przedsiębiorca może zostać obciążony karą finansową i po implementacji przepisów, jej wysokość będzie nieograniczona. Nie mniej kontrowersyjną jest propozycja wprowadzenia możliwości nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej nawet wówczas, gdy przedsiębiorca choćby nieumyślnie nie wykonuje decyzji Prezesa UOKiK. Na gruncie prawa karnego nieumyślność jest bowiem jedną z przesłanek ekskulpcyjnych, dlatego też w przepisach stojących na styku prawa administracyjnego i karnego wydaje się być zasadnym poszanowanie ogólnych zasad prawa karnego i odstąpienie od wprowadzanie rozwiązań, wedle których nawet w przypadku nieumyślnego naruszenia prawa, przedsiębiorca będzie zmuszony ponieść konsekwencje równoważne lub podobnie do przypadku, w którym działałby z pełną premedytacją.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – od decyzji nakładających kary przysługuje droga odwoławcza (SOKiK, SA i SN). Dochodzenie odszkodowań – poza zakresem wdrożenia, dochodzenie odszkodowań powinno następować na zasadach ogólnych</p> <p>Przejsie z kar kwotowych na procentowe – kary będą bardziej elastyczne i ograniczone wysokością obrotu</p> <p>Nieumyślność - art. 13 ust. 2 wskazuje że organy mają możliwość nakładania kar za naruszenia umyślne i zaniedbania. W polskim systemie prawnym zaniedbanie jest formą winy nieumyślnej</p>
------	------	--	--

260.	Art. 1 pkt 40 (zmiana art. 107 ust. 1)	POHiD	<p>[Kary na związek przedsiębiorców]</p> <p>Zgodnie z proponowanym art. 107 projektu „w przypadku gdy naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”.</p> <p>Należy stanowczo podkreślić, że zaproponowany przepis może bardzo negatywnie wpłynąć na działalność związków przedsiębiorców (w tym związków pracodawców czy izb gospodarczych). Tego rodzaju podmioty niejednokrotnie, angażując się w proces legislacyjny, proponują prawodawcy rozwiązania dotyczące określonych aspektów działalności gospodarczej (wspomniane aspekty mogłyby być zostać uznane za istotne czynniki konkurencji – w kontekście zaproponowanej w projekcie definicji kartelu). Celem uniknięcia sytuacji, w której zaproponowane zmiany ustawowe wyłączają legalne i obiektywnie pożyteczne dotychczasowe działanie związków, postulujemy, aby do projektu wprowadzić przepis stanowiący domniemanie, że działania związku przedsiębiorców prowadzone na podstawie przepisów prawa oraz statutu nie stanowią naruszenia zasad ochrony konkurencji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Zaproponowane brzmienie w ocenie projektodawcy jest zgodne z Dyrektywą. W naszej ocenie wprowadzenie takiego domniemania nie jest zasadne. Niedopuszczalne wydaje się przyjęcie domniemania wyłączającego obowiązek działania organu ochrony konkurencji w przypadku stwierdzonego naruszenia przepisów prawa antymonopolowego.</p>
------	--	--------------	--	--

261.	Art. 1 pkt 40 (zmiana art. 107 ust. 1)	PIH	<p>[Kary - Podwójne karanie za to samo naruszenie]</p> <p>Zgodnie z projektowanym art. 107 ust. 1 Ustawy w celu przymuszenia przedsiębiorców do wykonania nałożonych na nich obowiązków, Prezes Urzędu może nałożyć na tych przedsiębiorców, w drodze decyzji, okresową karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5% średniego dziennego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu obowiązków wskazanych w pkt 1-5. Wśród podstaw do nałożenia kary okresowej wymienionych w pkt 1-5 znajdują się zachowania, które są podstawą do nałożenia kary przewidzianej w projektowanym art. 106 ust. 2 Ustawy, w tym: niestawiennictwo na rozprawie lub przesłuchaniu; niewykonanie decyzji, o których mowa w art. 10 ust. 4 i 5, art. 12 ust. 1 i art. 89 ust. 1 Ustawy; uniemożliwienie lub utrudnienie rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli lub przeszukania; nieprzekazanie informacji lub dokumentów żądanych przez Prezesa UOKiK na podstawie art. 50 ust. 1.</p> <p>W związku z tym konstrukcja przewidziana w projektowanym art. 107 ust. 1 Ustawy budzi wątpliwości z punktu widzenia zasady ne bis in idem i zakazu podwójnego karania za ten sam czyn - jak wskazuje Trybunał Konstytucyjny, „wszelkie odstępstwa od tej zasady, w szczególności zaś stworzenie organowi władzy publicznej kompetencji do dwukrotnego zastosowania środka represyjnego wobec tego samego podmiotu za ten sam czyn, stanowiłyby naruszenie regulacji konstytucyjnych”. W analizowanym przypadku mamy do czynienia z możliwością nałożenia kary pieniężnej w wysokości do 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary oraz – za to samo naruszenie (w zakresie w jakim pokrywają się przesłanki wymienione w projektowanym art. 106 ust. 2 i art. 107 ust. 1) – okresowej kary pieniężnej w wysokości 5% średniego dziennego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia. Dyrektywa ECN+ przewiduje możliwość nałożenia kary okresowej w celu „nakłonienia” przedsiębiorców do usunięcia „co najmniej” naruszeń wymienionych w art. 16 ust. 1 i 2, zatem katalog ten jest otwarty, a Dyrektywa nie wyklucza częściowego lub całkowitego pokrywania się tego katalogu z zamkniętym katalogiem przesłanek nałożenia kary przewidzianej w art. 13 Dyrektywy. Niemniej, przy ocenie dopuszczalności wprowadzenia analogicznej konstrukcji do ustawy krajowej pierwszeństwo należy przyznać przepisom Konstytucji RP jako „najwyższemu prawu Rzeczypospolitej” (art. 8 ust. 1 Konstytucji RP).</p> <p>Wprowadzenie analizowanej regulacji w projektowanym kształcie byłoby więc sprzeczne z art. 2 Konstytucji RP, z którego wywodzona jest zasada ne bis in idem, traktowana jako nieodłączny składnik demokratycznego państwa prawa.</p> <p>Jedynie na marginesie należy wskazać na dysfunkcjonalność konstrukcji karania za każdy dzień opóźnienia „w przypadku niestawienia się bez nieusprawiedliwionej przyczyny strony na rozprawie lub przesłuchaniu” (projektowany art. 107 ust. 1 pkt 3 Ustawy). Pomijając oczywistą omyłkę (chodzi zapewne o brak „usprawiedliwionej” przyczyny towarzyszący niestawiennictwu), z samej natury niestawiennictwa na rozprawę lub przesłuchanie wynika, że jest to niestawiennictwo jednorazowe, tj. niestawiennictwo w konkretnym miejscu i czasie, określonym w stosownym, odpowiednio doręczonym wezwaniu. Trudno zatem niestawiennictwo to uznać za „czyn ciągły”, który mógłby być podstawą do nałożenia kary o</p>	<p>Uwaga uwzględniona w zakresie kar za niestawiennictwo na rozprawie</p> <p>Uwaga nieuwzględniona - W projekcie nie jest przewidywana możliwość jednoczesnego nakładania tych kar (z tytułu art. 106 ust. 2 i art. 107 ust. 1). To który rodzaj kary organ zastosuje będzie zależeć od okoliczności sprawy (która kara lepiej spełni swój cel). Motyw 44 jednoznacznie wskazuje, że okresowe kary pieniężne nie powinny mieć zastosowania do naruszeń które nastąpiły w przeszłości. Z kolei art. 106 ust. 2 powinien co do zasady mieć zastosowanie do przeszłych naruszeń.</p> <p>Uchylenie pkt 2-5 w art. 107 ust. 1 – uwaga nieuwzględniona – jej uwzględnienie skutkowałoby niezgodnością z Dyrektywą (z art. 16 ust. 1 i 2)</p>
------	--	-----	---	--

			<p>charakterze okresowym (za każdy dzień opóźnienia). W braku wyznaczenia nowego terminu rozprawy lub przesłuchania, jeżeli bezskutecznie upłynął ich pierwotny termin, karę taką można by w gruncie rzeczy wymierzać w nieskończoność za każdy dzień następujący po tym dniu. Wobec powyższego postulujemy wprowadzenie następujących zmian do Projektu:</p> <p>w projektowanym art. 107 ust. 1: pkt 1 otrzymuje brzmienie: <i>„1) w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 10 ust. 1-2, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i 4, art. 23b, art. 23c, art. 26, art. 27 ust. 2, art. 28 ust. 1, art. 89 ust. 3 oraz art. 101a ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 105g ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, niedozwolonych postanowień wzorców umów oraz koncentracji”;</i> uchyla się pkt 2-5.</p>	
262.	Art. 1 pkt 40 (zmiana art. 107 ust. 1)	IGE	<p>Art. 107 ust. 1 Zdecydowanego podkreślenia wymaga fakt, że projektowany przepis jest kolejnym o charakterze sankcyjnym. Natomiast w uzasadnieniu Projektu nie znalazły się szczegółowe i przekonujące argumentów za wprowadzeniem również takiej sankcji. W szczególności, Projektodawca nie wskazał, że istnieje jakikolwiek problem z wykonywaniem przez przedsiębiorców nałożonych nań obowiązków. Z tego względu taka sankcja nie powinna być wprowadzana.</p>	Proponowany przepis realizuje obowiązek implementacyjny wynikający z art. 16 Dyrektywy

263.	art. 108 ust. 3, 3a, 3b u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Żądanie informacji i wolność od samooskarżenia] Projektowany art. 108 ust. 3 pkt 2 u.o.k.k. powoduje istotne zagrożenie dla gwarancji proceduralnych oraz praw jednostek. Wskazać należy, że art. 13 ust. 2 lit. d i e Dyrektywy ECN+ wymaga, aby organ antymonopolowy mógł stosować kary pieniężne, gdy umyślnie lub w wyniku zaniedbania:</p> <p>„d) w odpowiedzi na wniosek, o którym mowa w art. 8, przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw dostarczyły informacje nieprawdziwe, niepełne lub wprowadzające w błąd lub nie dostarczyły informacji w określonym terminie;</p> <p>e) przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw nie stawiły się na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 9;”.</p> <p>Kary pieniężne są zatem wymagane wyłącznie wobec przedsiębiorców – stron postępowania. Nie jest natomiast zasadne rozszerzenie sankcji wobec ich przedstawicieli. Ponadto art. 108 ust. 3 pkt 3 traktowany literalnie stwarza niebezpieczeństwo obciążenia karą pieniężną nawet pełnomocnika procesowego strony postępowania za niestawiennictwo na rozprawie. Odnośnie do pkt 3a i 3b – propozycja usunięcia tych przepisów jest konsekwencją uwag do art. 50 (niezasadne rozszerzenie kręgu podmiotów zobowiązanych).</p> <p>Ponadto trzeba zwrócić uwagę, że projektowane zmiany wskazują na zbieg i możliwość podwójnego karania (zob. art. 108 ust. 6), gdyby dana osoba była upoważniona przez kontrolowanego w toku kontroli, a jednocześnie miałyby w postępowaniu status świadka. Analogiczna kolizja jest dostrzegalna także w zakresie projektowanego art. 106 ust. 2 pkt 5-6.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów: ust. 3 - powrót do obecnego brzmienia ust. 3a i 3b – rezygnacja z propozycji zmiany</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa nie wyłącza możliwości nakładania kar na osoby fizyczne naruszające przepisy proceduralne.</p> <p>Ad. 3a i 3b – dla skuteczności stosowania prawa konkurencji stosowne jest zapewnienie narzędzi w postaci kar nakładanych na osoby fizyczne w związku z naruszeniami ustawy o charakterze proceduralnym</p> <p>W projekcie zaproponowano rozwiązania mające zapewnić zachowanie zasady ne bis in idem (art. 108a)</p>
------	----------------------------------	---	--	---

264.	art. 108 ust. 5 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed prezesem]</p> <p>Kara 20 tys. zł za niewłaściwe wykorzystanie informacji pochodzących z kategorii dokumentów określonych w nowym art. 70 ust. 2 u.o.k.k. jest zbyt niska aby spełniać funkcje prewencyjne i odstraszające. Proponujemy podwyższenie tej kwoty co najmniej do kwoty określonej w art. 108 ust. 1 u.o.k.k. (do pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia).</p> <p>Zwracamy uwagę, że kara w wysokości określonej w art. 108 ust. 1 u.o.k.k. jest przewidziana dla osób fizycznych. Nie jest zrozumiałe, dlaczego kara w podobnej wysokości nie może być nakładana na przedsiębiorcę (najczęściej osoby prawne) działającego niezgodnie z wyraźnym obowiązkiem ustawowym.</p> <p>Ponadto, możliwość nałożenia kary powinna dotyczyć oddzielnie każdego przypadku wykorzystania tych informacji sprzecznie z nowym art. 70 ust. 2 u.o.k.k.</p> <p>Dla pełnej skuteczności ochrony informacji pochodzących z dokumentów określonych w nowym art. 70 ust. 2 u.o.k.k. pożądane jest również ustanowienie zabezpieczeń podobnych do rozwiązań przewidzianych w art. 28 ust. 1 pkt 3 i art. 29 Ustawy Odszkodowawczej. Postulat dotyczy ustanowienia tego rodzaju zabezpieczeń w stosunku do wszystkich postępowań sądowych.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów:</p> <p>Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1 do 20 000 zł na każdego kto skopiował dokumenty, o których mowa w art. 70 ust. 4, bez pisemnej zgody przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej wymienionych w tym przepisie lub wykorzystał informacje uzyskane dzięki dostępowi do tych dokumentów w innym celu, niż na potrzeby prowadzonego postępowania lub postępowania przed sądem prowadzonego w wyniku wniesienia środka odwoławczego w tej sprawie, z wyjątkiem wykorzystania tych informacji na potrzeby postępowania karnego lub karno-skarbowego wykorzystał informacje z oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar, oświadczeń przedsiębiorcy lub osoby zarządzającej występującej z wnioskiem o odstąpienie lub obniżenie kary pieniężnej, propozycji ugodowych lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8 w innym celu niż określony w art. 70 ust. 2, oddzielnie za każdy przypadek wykorzystania tych informacji niezgodnie z art. 70 ust. 2.</p>	<p>Wysokość kary – uwaga uwzględniona</p> <p>Ad. art. 28 ust. 1 pkt 3 i art. 29 Ustawy Odszkodowawczej – w naszej ocenie nie jest zasadne wprowadzanie takiej regulacji ponieważ materia ta wykracza poza zakres ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.</p> <p>Brzmienie przepisu pozwala na nałożenie kary na każdy oddzielny przypadek naruszenia art. 70.</p>
------	--------------------------	---	--	--

265.	art. 108 ust. 3a	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczeg o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>Artykuł 1 pkt 11 projektu rozszerza obowiązek przekazania informacji do nieograniczonego kręgu adresatów. Poza tym, że przyznanie tak daleko idących uprawnień Prezesowi Urzędu budzi niepokój, projektodawca poszerzył katalog kar, które grożą za jego niespełnienie. W przypadku przedsiębiorców o kary okresowe, a w przypadku osób fizycznych, na podstawie projektowanego art. 108 ust. 3a u.o.k.k., o możliwość nałożenia kary w wysokości określonej w art. 108 ust. 1 u.o.k.k. Ponadto surowość wskazanych kar finansowych grożących za naruszenie nałożonych obowiązków jest bezprecedensowa. Maksymalna wysokość kar jest dużo wyższa niż w przypadku podobnych naruszeń wskazanych w innych ustawach np. w art. 262 § 1 ustawy z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa . Dotkliwość wskazanych kar dodatkowo potęguje sankcjonowanie nawet nieumyślnego uchybienia obowiązkowi nałożonemu przez Prezesa Urzędu.</p> <p>W przypadku osób fizycznych sytuacji nie polepsza projektowany art. 108 ust. 3b u.o.k.k., który daje możliwość miarkowania kary. Należy wskazać, że jest to rozwiązanie niespójne z przyjętym w u.o.k.k, ponieważ w przypadku wszystkich innych kar pieniężnych czynniki wpływające na wymiar kary są wymienione w art. 111 u.o.k.k. Ponadto projektodawca użył wyrażenia niedookreślonego „warunki osobiste strony”, które jest wyjątkowo niejasne. Czy warunki osobiste odnoszą się do sytuacji materialnej, wieku, poczytalności, wykształcenia, kwalifikacji osoby fizycznej? Czy też posiadanej wiedzy na temat naruszenia? Na jakie okoliczności będzie mogła powołać się osoba fizyczna, która będzie dążyła do obniżenia kary nałożonej przez Prezesa Urzędu?</p>	Uwaga częściowo uwzględniona - kryteria zostaną uzupełnione o przesłankę wpływu na przebieg i termin zakończenia postępowania.
266.	Artykuł 1 pkt 41 lit. c projektu – art. 108 ust. 5 ustawy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczeg o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	Artykuł 1 pkt 41 lit. c projektu jest niespójny z projektowanym art. 70 ust. 2 u.o.k.k. w zakresie katalogu informacji, do których dostęp jest ograniczony, ponieważ nie obejmuje dowodów uzyskanych w związku ze złożeniem wymienionych w artykule oświadczeń lub propozycji. Zapewnienie wskazanym informacjom tożsamego, wyższego standardu ochrony, jak oświadczeniom i propozycjom ugodowym, wymaga uwzględnienia ich w katalogu informacji, których nieuprawnione wykorzystanie skutkuje nałożeniem kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu.	Uwaga uwzględniona - Brzmienie art. 70 ust. 2 poprzez wykreślenie odwołania do dowodów w związku z czym przepis będzie spójny

267.	art. 113a u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Program łagodzenia kar (leniency)]</p> <p>1. Nowy art. 113a ust. 2 pkt 10: informacje dotyczące przyszłych wniosków Wymieniony w tym przepisie katalog warunków ogólnych wniosków leniency powinien obejmować wymóg przedstawienia informacji o innych przyszłych wnioskach leniency (odpowiednio do art. 19 lit. b) pkt (i), czwarty myślnik Dyrektywy ECN+).</p> <p>Pojęcie „rozważane wnioski” jest bardzo ogólne i trudne do stosowania w praktyce. W związku z tym proponujemy zrealizowanie celu Dyrektywy ECN+ w drodze wprowadzenia obowiązku poinformowania Prezesa Urzędu o zamiarze złożenia innego wniosku leniency, przed jego złożeniem poprzez dodanie na początku art. 113a ust. 3 nowego zdania (lub wydzielenie go jako nowego ustępu): „Wnioskodawca informuje Prezesa Urzędu o zamiarze złożenia wniosków, o których mowa w ust. 2 pkt. 10 przed ich złożeniem właściwym organom ochrony konkurencji.”</p> <p>Konstrukcja ta pozostawia wnioskodawcy swobodę w określeniu, czy jego decyzja odnośnie złożenia innych wniosków leniency jest wystarczająco dojrzała aby zostać skonkretyzowaną i unikanie wątpliwości co do tego, czy niesprecyzowane przemyślenia dotyczące ewentualnych innych wniosków, podlegają ujawnieniu Prezesowi Urzędu.</p> <p>2. Art. 113a ust. 3: obowiązek współpracy przed złożeniem wniosku Z podobnych względów jak omówione powyżej, proponujemy zastąpienie użytego w nowym art. 113a ust 3 określenia „rozważając złożenie wniosku” na określenie „po powzięciu zamiaru złożenia wniosku” oraz dodanie w pkt 1 dodatkowego zastrzeżenia „i w związku z przygotowaniem takiego wniosku”.</p> <p>Zamiar powinien być w tym przypadku interpretowany na podobieństwo koncepcji stosowanych w prawie karnym, jako wola (tu złożenia wniosku) lub przewidywanie możliwości jego złożenia. Określenia te pozwolą na wyeliminowanie ryzyka zarzut braku rzetelnej współpracy wnioskodawcy z Prezesem Urzędu w przypadkach, w których dowody istnienia porozumienia są niszczone, ukrywane lub fałszowane przez współpracowników wnioskodawcy na etapie, który trudno jest powiązać z wolą złożenia wniosku lub podejmowania takich działań sprzecznie z wolą wnioskodawcy albo niezależnie od jakichkolwiek działań związanych z przygotowaniem wniosku.</p> <p>Jednocześnie zapis jest zgodny z celem art. 19 pkt c Dyrektywa ECN+, czyli uniknięciem sytuacji, w których wnioskodawca usuwa niekorzystne dla siebie dowody, z zamiarem przedstawienia siebie w korzystnym świetle na potrzeby wniosku (wyraz temu daje w szczególności motyw 55 preambuły Dyrektywy ECN+).</p> <p>3. Nowy art. 113a ust. 4: potwierdzenie daty i godziny złożenia wniosku na żądanie wnioskodawcy</p> <p>Proponowana zmiana dotychczasowego brzmienia tego przepisu poprzez odejście od zasady potwierdzania daty i godziny złożenia wniosku z urzędu nie jest ani uzasadniona względami prawidłowej implementacji art. 20 ust. 2 Dyrektywy ECN+, ani względami praktycznymi. Dotychczasowe rozwiązanie nie przysparzało nadmiernych trudności praktycznych i organizacyjnych Urzędowi i posiadało walor pewności i transparentności dla strony.</p>	<p>Ad. 1 – uwaga co do zasady uwzględniona – przepis zostanie uzupełniony (zostanie uzupełniony art. 113a)</p> <p>Ad. 2. Uwaga częściowo uwzględniona- przepis zostanie preredagowany, w nowym brzmieniu będzie odniesienie do „zamiaru złożenia wnioski”. W zakresie propozycji dodania zastrzeżenia i „w związku z przygotowaniem tego wniosku” – uwaga nieuwzględniona – uwzględnienie takiej uwagi powodowałoby zaostrzenie wymogów wniosków leniency, co byłoby niezgodne z art. 19 Dyrektywy.</p> <p>Ad. 3 uwaga nieuwzględniona – przepis został zmieniony w celu zachowania spójności z przepisami Dyrektywy (art. 20 ust. 2 Dyrektywy).</p> <p>Ad. 4. w zakresie uwagi dotyczącej współpracy do czasu uprawomocnienia się decyzji – regulacja proponowana w wersji projektu przekazanej do uzgodnień i konsultacji, nie zostanie wprowadzona w ramach implementacji Dyrektywy</p> <p>W zakresie „dobrej wiary” – w opinii UOKiK sformułowany w projekcie wymóg współpracy „w dobrej wierze” odpowiada wymogowi współpracy „rzeczywistej”, o której mowa w Dyrektywie</p> <p>Ad. 5. „należyte środki” - Uwaga nieuwzględniona – w naszej opinii</p>
------	--------------------	---	--	--

Celem art. 20 ust. 2 Dyrektywy ECN+ jest podwyższenie standardów ochrony wnioskodawców przez zagwarantowanie co najmniej prawa do potwierdzenia faktu i czasu otrzymania wniosku. Przepis ten nie jest objęty zasadą harmonizacji pełnej. Oznacza to, że państwa członkowskie mogą wprowadzać zasady przewidujące lepszą ochronę wnioskodawców, a tym bardziej nie są zobowiązane do obniżania obowiązujących standardów ochrony do minimalnych gwarancji przewidzianych w Dyrektywie ECN+.

4. Nowy art. 113a ust. 5: czasokres obowiązku współpracy

Nowy art. 113a ust. 5 u.o.k.k. przewiduje obowiązek współpracy wnioskodawcy do czasu uprawomocnienia się decyzji w sprawie naruszenia względem wszystkich uczestników naruszenia.

Obowiązek ten powinien być nałożony na wnioskodawcę jedynie do czasu zakończenia postępowania przed Prezesem Urzędu przez wydanie decyzji w sprawie lub innego zakończenia postępowania np. umorzenia.

Obecnie zakładane rozciągnięcie tego okresu na etap postępowania sądowego, obejmujący zresztą wszystkich uczestników naruszenia, jest nadmiernie długi (w skrajnych przypadkach może to być nawet więcej niż kilka lat) oraz sprzeczny z zasadą kontradyktoryjności postępowania sądowego.

Przedłużenia obowiązku współpracy na etap postępowania sądowego nie przewiduje również Dyrektywa ECN+ w art. 19 pkt b. Przepis ten odwołuje się bowiem do pojęcia zamknięcia postępowania przez organy ochrony konkurencji.

Odnotowujemy również, że w przepisie tym brak jest odniesienia do obowiązku rzeczywistej współpracy z organem. Zachowany został natomiast poprzednio obowiązujący wymóg współpracy w dobrej wierze. Zakładając, że ustawodawca przyjmuje równoważność obu tych pojęć, warto takiemu stanowisku dać wyraz w Uzasadnieniu.

5. Nowy art. 113a ust. 5 pkt 2: umożliwienie odebrania wyjaśnień przez byłych współpracowników; definicja byłych współpracowników

Zgodnie z projektowanym brzemieniem art. 113a ust. 5 pkt 2. u.o.k.k. wnioskodawca w ramach obowiązku współpracy powinien podjąć należyte środki w celu umożliwienia odebrania wyjaśnień od byłych współpracowników wnioskodawcy.

Proponujemy zastąpienie określenia „należyte środki” określeniem „racjonalne starania”. Wyrażenie należyte środki zdaje się zakładać wyższy standard staranności wnioskodawcy w stosunku do „racjonalnych starań” (wyrażenie użyte w art. 19 pkt b (iii) Dyrektywy ECN+).

Tymczasem należy pamiętać, że działania podejmowane są wobec byłych współpracowników wnioskodawcy, z którymi w chwili złożenia wniosków może nie mieć żadnych relacji lub nawet mieć bardzo złe relacje (np. w sytuacji dyscyplinarnego zwolnienia pracownika w związku z zawarciem niedozwolonego porozumienia). W związku z tym oczekiwania w stosunku do działań podejmowanych przez wnioskodawcę nie mogą wykraczać poza obszar wyłącznie starań, których można racjonalnie oczekiwać w relacjach tego rodzaju.

Zwracamy uwagę, że określenie użyte w art. 113a ust. 5 pkt. 2 na potrzeby określenia osób wykonujących na rzecz wnioskodawcy pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej jest bardzo szerokie. Zasadniczo rozumiemy potrzebę uwzględnienia w tej definicji osób fizycznych, które

projekt we właściwy sposób wdraża Dyrektywę w tym zakresie; „byli współpracownicy” – uwaga nieuwzględniona – dla skuteczności programów leniency konieczne jest szerokie określenie podmiotów w stosunku do których wnioskodawca leniency ma umożliwić złożenie wyjaśnień.

Ad. 6 uwaga nieuwzględniona – proponowane brzmienie jest dostosowane do brzmienia Dyrektywy

Ad. 7. uwaga nieuwzględniona – od momentu w którym Prezes UOKiK zakomunikuje stronom fakt złożenia wniosku nie będzie istniał cel utrzymywania tej okoliczności w tajemnicy.

Ad. 8. Uwaga co do zasady uwzględniona.

świadczą pracę na innej podstawie niż umowa pracy. Jednakże w zakładanej definicji mieści się w gruncie rzeczy, każda osoba świadcząca usługi na rzecz wnioskodawcy w oparciu o umowę cywilnoprawną, w tym usługi które w żaden sposób nie są zbliżone do świadczenia pracy, np. osoba fizyczna prowadząca firmę informatyczną i obsługująca wielu klientów w oparciu o umowę zlecenia, czyli typowy mały przedsiębiorca.

W związku z tym proponujemy rozważenie użycia np. następującego określenia: osoby fizyczne świadczące osobiście na rzecz wnioskodawcy pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym niepodlegające kierownictwu wnioskodawcy.

Odwołanie się do określenia praca, zamiast szerokie „świadczenie usług” zbliża tę definicję do pojęcia innej kategorii pracownika, Istotne jest również zaadresowanie tego zagadnienia w Uzasadnieniu.

6. Nowy Art. 113a ust. 5 pkt 4: dowody mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy
Projektowane brzmienie art. 113a ust. 5 pkt 4 odwołuje się do zakazu niszczenia, fałszowania lub zatajania „istotnych dowodów”. Proponowane brzmienie konkretyzuje aktualny przepis art. 113a ust. 5 pkt 4 u.o.k.k. (odnoszący się do szerokiego pojęcia dowodów lub informacji związanych ze sprawą). Proponujemy jednak aby w projektowanym art. 113a ust. 5 pkt 4 posłużyć się pojęciem dowodów mających znacznie dla rozstrzygnięcia sprawy lub ewentualnie dowodów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Takie wyrażenia są bliższe celowi art. 19 pkt b (iv) Dyrektywy ECN+. Prawdą jest, że polska wersja językowa tego przepisu odwołuje się do pojęcia „dowód istotny”. Nie jest to jednak spójne z innymi wersjami językowymi Dyrektywy ECN+, które posługują się pojęciem porównywalnym do określenia dowód mający znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (np.: w wersji niemieckiej relevante Informationen, angielskiej: relevant information, francuskiej: pertinentes, hiszpańskiej: pertinentes).

Jednocześnie pojęcie „dowód mający (istotne) znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy” jest bliskie polskiemu porządkowi prawnemu, np. w art. 78 para. § 1. kpa znajduje się odwołanie do dowodów, których przedmiotem są okoliczności mające znaczenie dla sprawy, art. 227 kpc odwołuje się do pojęcia dowodów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Chodzi w tym kontekście o dowody odnoszące się do faktów dotyczących przedmiotu procesu i mających znaczenie prawne.

7. Nowy art. 113a ust. 5 pkt 5: obowiązek nieujawniania wniosku

Art. 113a ust. 5 pkt 5 nakłada na wnioskodawcę obowiązek nieujawniania faktu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej (ani jego elementów) bez zgody Prezesa Urzędu.

Postulujemy aby obowiązek ten wiązał wnioskodawcę do czasu przedstawienia Szczegółowego Uzasadnienia Zarzutów (przy założeniu przyjęcia rozwiązania, że jest ono przedstawiane po zakończeniu postępowania dowodowego, czyli w końcowej fazie postępowania antymonopolowego). Nie powinno to oczywiście wykluczać możliwości przyjęcia odmiennych ustaleń.

Obecne brzmienie przepisu nakłada na wnioskodawcę długotrwały obowiązek zachowania poufności co do faktu złożenia wniosku (w teorii nieograniczony w czasie). Proponowane rozwiązanie jest praktyczne i odpowiada rozwiązaniom przewidzianym w art. 19 pkt b (v) Dyrektywy ECN+. Jest to istotne mając na względzie zakładany w tym przepisie model harmonizacji pełnej.

8. Nowy art. 113a ust. 6: kontynuacja uczestnictwa w porozumieniu

Przepis art. 113a ust. 6 zakłada możliwość kontynuacji uczestnictwa w porozumieniu po złożeniu wniosku, jeśli jest to niezbędne dla zachowania skuteczności działań podejmowanych przez Prezesa Urzędu.

Proponujemy aby kontynuacja uczestnictwa w porozumieniu została powiązana z wymogiem niezbędności dla „skuteczności postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu”. Określenie to jest bliższe stosowanym w u.o.k.k. pojęciom ustawowym oraz sposobowi jego określenia w art. 19 pkt a Dyrektywy ECN+, która również odwołuje się do skuteczności postępowania.

Proponowane brzmienie przepisów:

1. Przedsiębiorca, który zawarł porozumienie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy lub w art. 101 TFUE, może złożyć do Prezesa Urzędu wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej za naruszenie art. 6 ustawy lub art. 101 TFUE, zwany dalej „wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej”.

2. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zawiera nazwę i adres wnioskodawcy oraz opis porozumienia wskazujący w szczególności:

- 1) uczestników porozumienia;
- 2) produkty lub usługi, których dotyczy porozumienie;
- 3) obszar, którego dotyczy porozumienie;
- 4) cel porozumienia;
- 5) okoliczności zawarcia porozumienia oraz przystąpienia do niego przez wnioskodawcę;
- 6) szczegółowy opis okoliczności i sposobu funkcjonowania porozumienia oraz charakteru praktyk stosowanych w ramach porozumienia;
- 7) czas trwania porozumienia;
- 8) rolę w porozumieniu jego uczestników, w tym wnioskodawcy;
- 9) imiona, nazwiska i stanowiska służbowe osób pełniących w naruszeniu istotną rolę wraz z jej opisem;
- 10) czy wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosek o obniżenie kary pieniężnej lub inny wniosek, którego charakter jest równoważny wnioskowi o odstąpienie od wymierza kary pieniężnej lub wnioskowi o obniżenie wymiaru kar pieniężnej w rozumieniu ustawy, został złożony również do organów ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej, Komisji Europejskiej lub organów ochrony konkurencji innych państw.

3. Wnioskodawca poinformuje Prezesa Urzędu o zamiarze złożenia wniosków, o których mowa w ust. 2 pkt. 10 przed ich złożeniem właściwym organom ochrony konkurencji. ~~Rozważając złożenie~~—Po powzięciu zamiaru złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary, przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, nie może:

		<p>1) niszczyć, fałszować lub ukrywać dowodów istnienia porozumienia w związku z przygotowaniem takiego wniosku;</p> <p>2) ujawniać zamiaru złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary ani jakichkolwiek elementów tego wniosku, z wyłączeniem ujawnienia ich organom ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej, Komisji Europejskiej lub innym organom ochrony konkurencji.</p> <p>4. Na żądanie wnioskodawcy Prezes Urzędu potwierdza datę i godzinę złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.</p> <p>5. Wnioskodawca jest obowiązany współpracować z Prezesem Urzędu z zachowaniem dobrej wiary, w sposób stały, sprawny i w pełnym zakresie od złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej do zakończenia postępowania przed Prezesem Urzędu uprawomocnienia się decyzji w sprawie naruszenia objętego wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej względem wszystkich uczestników tego naruszenia, w szczególności:</p> <p>1) z własnej inicjatywy i na żądanie Prezesa Urzędu dostarczać niezwłocznie wszelkie dowody lub informacje dotyczące porozumienia, którymi dysponuje albo którymi może dysponować, mające istotne znaczenie dla sprawy;</p> <p>2) umożliwiać odebranie przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od osób zarządzających wnioskodawcy oraz pracowników wnioskodawcy oraz osób wykonujących czynności w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej, a także podjąć należyte środki w celu umożliwienia odebrania przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od byłych osób zarządzających wnioskodawcy oraz byłych pracowników wnioskodawcy lub osób wykonujących w przeszłości czynności w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej;</p> <p>3) pozostawać do dyspozycji Prezesa Urzędu w celu udzielenia wyjaśnień mogących przyczynić się do ustalenia faktów;</p> <p>4) nie niszczyć, nie fałszować, nie zatajać istotnych dowodów lub informacji mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy związanych ze sprawą;</p> <p>5) nie ujawniać faktu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej ani jego elementów do czasu przedstawienia szczegółowego uzasadnienia zarzutów, chyba że bez zgody Prezesa Urzędu nałoży na wnioskodawcę obowiązek nieujawniania tych okoliczności po upływie tego czasu.</p> <p>6. Wnioskodawca, który nie zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, jest obowiązany zaprzestać tego uczestnictwa niezwłocznie po złożeniu tego wniosku, z wyłączeniem działań, których zachowanie w ocenie Prezesa Urzędu jest racjonalnie niezbędne dla zachowania skuteczności podejmowanych przez niego działań prowadzonego przez Prezesa Urzędu postępowania.</p>	
--	--	---	--

268.	art. 113b u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Program łagodzenia kar (leniency)]</p> <p>1. Nowy art. 113b ust. 1 pkt 2 lit. a): pierwszy próg dowodowy odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej</p> <p>Projektowany art. 113b ust. 1 pkt 2 lit. a) określa standard dowodu, którego złożenie jest wymagane dla uzyskania odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej. W projektowanym przepisie jest to dowód lub informacja umożliwiająca wystąpienie do SOKiK z wnioskiem o przeprowadzenie przeszukania.</p> <p>Proponowana implementacja niezasadnie zawyża standard dowodu kwalifikującego do uzyskania odstąpienia od wymierzenia kary, przewidziany w art. 17 ust. 2 pkt c(i) Dyrektywy ECN+. Przepis ten odwołuje się do dowodu umożliwiającego przeprowadzenie kontroli, bez rozróżnienia na kontrole, czy przeszukania. Jak wyjaśniono, w zakresie tego przepisu (warunki leniency), Dyrektywa ECN+ zakłada harmonizację pełną (w odniesieniu do zasad dotyczących tajnych karteli). Oznacza to, że państwa członkowskie nie powinny w związku z implementacją podwyższać standardów zakładanych w implementowanym przepisie.</p> <p>W związku z tym brzmienie nowego art. 113b ust. 1 pkt 2 lit. a) powinno zostać zmienione przez odwołanie do dowodów umożliwiających przeprowadzanie kontroli.</p> <p>Zwracamy również uwagę, że Dyrektywa ECN+ odwołuje się w tym zakresie jedynie do pojęcia dowodów, nie informacji. Postulujemy aby także art. 113b ust. 1 pkt 2 lit. a) wiązał możliwość uzyskania odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej ze złożeniem dowodów, nie samych informacji.</p> <p>Nie ulega wątpliwości, że w wielu przypadkach nawet złożenie samych informacji może mieć cenne znaczenie dla podjęcia działań zmierzających do wykrycia i ustalenia naruszenia przez Prezesa Urzędu (przede wszystkim pozyskania dowodów). Nie zmienia to faktu, że standard dowodu jest wyższy od samych informacji, a jednocześnie wachlarz środków dowodowych jest na tyle szeroki, aby umożliwić wnioskodawcy poparcie przedkładanych informacji dowodami.</p> <p>Ponadto postulujemy aby przewidziany w tym art. 113b ust. 1 pkt 2 lit. a) tzw. wymóg nowości nie odnosił się do chwili otrzymania danego dowodu, a do chwili otrzymania wniosku. Jest to zgodne z brzmieniem art. 17 ust. 2 pkt c(i) Dyrektywy ECN+ i podyktowane względami harmonizacji pełnej. Ta zmiana ma również znaczenie praktyczne dla pierwszego wnioskodawcy, ponieważ pozwala mu na zachowanie pierwszego miejsca w kolejce (liczonego od daty złożenia wniosku), w przypadku późniejszego uzupełnienia dowodów.</p> <p>2. Nowy art. 113b ust. 1 pkt 2 lit. b): pierwszy próg dowodowy odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej</p> <p>W projektowanym art. 113b ust. 1 pkt 2 lit. b), określającym drugi próg dowodowy, którego spełnienie jest niezbędne do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, należy doprecyzować rodzaj naruszenia mającego być przedmiotem ustaleń Prezesa Urzędu. Zgodnie z założeniami u.o.k.k. i Dyrektywy ECN+ są to wyłącznie naruszenie kwalifikujące do programów leniency. Zgodnie z brzmieniem art. 17 ust. 2 pkt c(ii) Dyrektywy ECN+, w tym przypadku tzw. wymóg nowości nie jest związany z momentem złożenia wniosku. W związku z tym dowód może kwalifikować do uzyskania odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, gdy w chwili jego złożenia Prezes Urzędu nie dysponuje innymi dowodami wystarczającymi do stwierdzenia</p>	<p>Ad. 1 w zakresie zmiany art. 113b ust. 1 pkt 2 lit. a (standard dowodu) - uwaga nieuwzględniona – leniency stanowi instytucje służącą wykrywaniu tajnych naruszeń. W polskim systemie prawnym pozyskiwanie dowodów na istnienie niejawnego niedozwolonego porozumienia jest zasadniczo realizowane za pośrednictwem instytucji przeszukania. W związku z tym, dla skuteczności programu leniency, konieczne jest określenie takiego standardu dowodu, którego złożenie jest wymagane dla uzyskania leniency, a który jest powiązany z możliwością wystąpienia z wnioskiem o przeprowadzenie przeszukania. W naszej opinii odniesienie się do przeszukania nie stanowi podniesienia standardów dowodowych wymaganych przez Dyrektywę;</p> <p>„pojęcie dowodów, a nie informacji” – uwaga nieuwzględniona – konieczne jest pozostawienie obecnego brzmienia tego przepisu w celu uniknięcia wątpliwości co do interpretowania pojęcia dowód zawartego w dyrektywie w kontekście stosowania polskich przepisów w zakresie dowodów. W opinii UOKiK pojęcie „dowodów” w rozumieniu art. 17 ust. 2 Dyrektywy, obejmuje zarówno kategorię dowodów w rozumieniu polskich przepisów jak i informacji o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lit. a.;</p> <p>uwaga nieuwzględniona – w polskim systemie prawnym moment złożenia wniosku należy uznać za jednoznaczny</p>
------	--------------------	---	--	--

naruszeń objętych programem leniency (i przy założeniu spełnienia pozostałych warunków). Z tego względu proponujemy umieszczenie w projektowanym przepisie odniesienia się do momentu złożenia dowodu, zamiast momentu złożenia wniosku.

Ponadto proponujemy aby pierwszeństwo w kolejce do uzyskania odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej było wyraźnie powiązane z wcześniejszym spełnieniem warunków do odstąpienia określonego w art. 113b ust. 1 pkt 2 lit. a) i przy założeniu spełniania pozostałych warunków odstąpienia (w tym w późniejszym okresie).

3. Nowy art. 113b ust. 2-5: zmiana kwalifikacji wniosku na wniosek o obniżenia kary pieniężnej

Projektowany art. 113b przewiduje możliwość zarówno jednoczesnego złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i wniosku o jej obniżenie (ust. 3), jak i możliwość przekwalifikowania wniosku o odstąpienie na wniosek o obniżenie na wezwanie Prezesa Urzędu (ust. 4).

Proponujemy doprecyzowanie art. 113b ust. 3 w sposób umożliwiający wnioskodawcy złożenie oświadczenia w przedmiocie alternatywnego traktowania wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej jako wniosku o jej obniżenie także po złożeniu tego pierwszego wniosku ale przed wezwaniem Prezesa Urzędu, o którym mowa w art. 113b ust. 4.

Ponadto proponujemy wydłużenie terminu, o którym mowa w art. 113b ust. 4 z 7 dni na co najmniej 14 dni (termin na złożenie oświadczenie o traktowaniu wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej jako wniosku o jej obniżenie po wezwaniu Prezesa Urzędu).

Proponowane zmiany są podyktowane względem na fakt, że brak oświadczenia w przedmiocie alternatywnego traktowania wniosku rodzi bardzo istotne skutki dla wnioskodawcy. Przepisy są bowiem tak skonstruowane, że wnioskodawca traci prawo do zmiany kwalifikacji jego wniosku, jeśli nie złoży stosownego oświadczenia najpóźniej przed upływem terminu określonego w wezwaniu Prezesa Urzędu, o którym mowa w art. 113b ust. 4.

Proponowane brzmienie przepisów:

1. Prezes Urzędu odstępuje od nałożenia na wnioskodawcę kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2 za naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy lub w art. 101 TFUE, w przypadku gdy wnioskodawca ten łącznie:

1) złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zgodny z wymogami, określonymi w art. 113a ust. 2 oraz spełnił warunki określone w art. 113a ust. 3, 5 i 6;

2) jako pierwszy przedstawił:

a) dowód ~~lub informacje~~, pozwalający na ~~przeprowadzenie kontroli lub~~ wystąpienie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów z wnioskiem o przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 105n ust. 2, w związku z porozumieniem, o którym mowa we wniosku, o ile w chwili ~~złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary przedstawienia tego dowodu lub informacji~~ Prezes Urzędu nie posiadał dowodów lub informacji pozwalających na przeprowadzenie ~~takiej kontroli lub takiego~~ przeszukania lub nie rozpoczął jeszcze przeszukania dotyczących tego porozumienia albo

ze złożeniem dowodu. W przypadku gdy brak dowodu w momencie złożenia wniosku, ale jest możliwość uzupełniania go w późniejszym czasie to istnieje możliwość skorzystania z markera (art. 113e).

Ad. 2. W zakresie akapitu 1 - Uwaga co do zasady uwzględniona – doprecyzowano rodzaj naruszenia. Akapit 2 uwaga nieuwzględniona – zobacz wyjaśnienia w pkt 1 (wyjaśnienia dotyczące momentu złożenia wniosku i momentu złożenia dowodu) Akapit 3 – uwaga nieuwzględniona – w naszym systemie prawnym brak odwołań do innych warunków.

Ad. 3. W zakresie ust. 3 uwaga uwzględniona, w zakresie ust 4 uwaga nieuwzględniona – obecny termin 7 dniowy w naszej ocenie jest wystarczający.

		<p>b) dowód, który w ocenie Prezesa Urzędu jest wystarczający do stwierdzenia przez niego zawarcia porozumienia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy lub w art. 101 TFUE naruszenia, o ile Prezes Urzędu nie posiadał w chwili jego złożenia wniosku dowodu wystarczającego w jego ocenie na stwierdzenie zawarcia takiego porozumienia tego naruszenia, a żaden inny wnioskodawca nie spełnił wcześniej w tym czasie warunku określonego w lit. a) i nie spełni pozostałych warunków niezbędnych do uzyskania odstąpienia od wymierzenia kary;</p> <p>3) nie podejmował działań służących zmuszeniu innych przedsiębiorców do przystąpienia lub kontynuowania uczestnictwa w porozumieniu.</p> <p>2. Wnioskodawca, którego wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie został uwzględniony, może ubiegać się o obniżenie kary zgodnie z art. 113c.</p> <p>3. Składając wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub po jego złożeniu i do czasu upływu terminu, o którym mowa w ust. 4, wnioskodawca może wskazać, aby w przypadku nieuwzględnienia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej Prezes Urzędu uznał złożony wniosek za wniosek o obniżenie wymiaru kary.</p> <p>4. W przypadku nieuwzględnienia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej w związku z niespełnianiem przez wnioskodawcę warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do złożenia oświadczenia w określonym w wezwaniu terminie co najmniej 147 dni, w przedmiocie uznania tego wniosku za wniosek o obniżenie wymiaru kary pieniężnej, o ile wniosek nie został złożony w sposób, o którym mowa w ust. 3.</p> <p>5. W przypadku złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej w sposób, o którym mowa w ust. 3 lub w przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 4, wniosek o obniżenie wymiaru kary uznaje się za złożony w chwili złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.</p>	
--	--	--	--

269.	art. 113c u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Program łagodzenia kar (leniency)]</p> <p>1. Nowy art. 113c ust. 1 i ust. 3 pkt. 3: zmiany redakcyjne W art. 113c ust. 1 należy doprecyzować, że odniesienia do art. 6 u.o.k.k. i art. 101 TFUE dotyczą pierwszego ustępu tych przepisów. W art. 113c ust. 3 pkt 3 odniesienie do ustępu 12 powinno być zastąpione odniesieniem do ustępu 2.</p> <p>2. Nowy art. 113c: odesłania do warunków ogólnych wniosku, określonych w art. 113a Z uwagi na wprowadzenie definicji wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej (art. 113a ust. 1) konieczne jest dodanie zastrzeżenia w art. 113c o odpowiednim stosowaniu do wniosku o obniżenie kary pieniężnej art. 113a ust. 2,3,4,5 i 6. Przy obecnym brzmieniu projektowanych przepisów spełnienie niektórych przesłanek w odniesieniu do samodzielnego wniosku o obniżenie kary (niepoprzedzonego lub niepołączonego z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej) nie jest możliwe. Np. wnioskodawca, który nigdy nie złożył wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie byłby w stanie spełnić warunku określonego w art. 113a ust. 6 pkt 1 (choć wymaga tego art. 113c ust. 2 pkt 1). Taki wnioskodawca w teorii nie mógłby również uzyskać potwierdzenia faktu, daty oraz godziny złożenia wniosku bo art. 113a ust. 4 odnosi się wyłącznie do wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.</p> <p>3. Problem definicji wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i wniosku o obniżenie kary pieniężnej. Zwracamy również uwagę na inne problemy związane z wprowadzeniem definicji wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Definicji takiej nie wprowadzono dla wniosku o obniżenie kary pieniężnej (proponujemy jej dodanie w art. 113c ust. 1). Ponadto w u.o.k.k. wielokrotnie zamieszczono odesłania do wniosków o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie bez posłużenia się definicją ustawową. Dotyczy to zarówno przepisów znajdujących się przed art. 113a ust.1 (definiującym wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, np. w art. 70 u.o.k.k. jak i pod tym przepisem (np. art. 113 d. wyraźnie odnosi się do wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej). Taki stan jest niepożądany, może rodzić niejasności i trudności interpretacyjne dla przedsiębiorców (w tym z innych państw członkowskich). W związku z tym postulujemy wprowadzenie stosownych definicji wniosków o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie w art. 4 u.o.k.k.</p> <p>4. Nowy art. 113c ust. 4: instytucja „częściowego” odstąpienia od kary Projektowany art. 113c ust. 4 u.o.k.k. stanowi implementację art. 18 ust. 3 Dyrektywy ECN+ dotyczącego tak zwanej instytucji częściowego odstąpienia od kary, stosowanej w przypadku przedstawienia dodatkowych dowodów obciążających. Proponujemy aby zawarte w art. 113c ust. 4 u.o.k.k. odwołania do istotnych dowodu zastąpić określeniem „dowody umożliwiające Prezesowi Urzędu wykazanie dodatkowych okoliczności”. Dowody tego rodzaju będą miały z oczywistych względów zakładany przymiot istotności (rozumiany jako zdolność wykazania okoliczności mającej znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy).</p>	<p>Ad. 1. – uwzględnione zostaną propozycje zmian redakcyjnych</p> <p>Ad. 2. – akapit 1 - uwaga ewentualnie do uwzględnienia na etapie komisji prawniczej</p> <p>Ad. 3. Uwaga redakcyjna - do ewentualnego uwzględnienia na komisji prawniczej</p> <p>Ad. 4. Uwaga nieuwzględniona – obecne brzmienie jest zgodne z Dyrektywą.</p>
------	-----------------------	---	---	--

Jednocześnie zaproponowane określenie nawiązuje do szczególnej mocy dowodowej tych środków, jako wystarczających do wykazania dodatkowych okoliczności obciążających.

Proponowane brzmienie przepisów:

1. Przedsiębiorca może złożyć wniosek o obniżenie wymiaru kary pieniężnej za naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 ust. 1 TFUE, zwany dalej „wnioskiem o obniżenie kary pieniężnej”.
2. Prezes Urzędu obniża wymiar kary pieniężnej za naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, jeżeli wnioskodawca:
 - 1) złożył wniosek o obniżenie wymiaru kary pieniężnej spełniający wymogi określone w art. 113a ust. 2 oraz spełnił warunki określone w art. 113a ust. 3, 5 i 6;
 - 2) przedstawił dowód na potwierdzenie istnienia porozumienia mający istotną wartość dodaną na potrzeby udowodnienia naruszenia – w porównaniu do materiału dowodowego już posiadanego przez Prezesa Urzędu w chwili złożenia wniosku o obniżenie wymiaru kary pieniężnej.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, Prezes Urzędu nakłada karę pieniężną obniżoną o:
 - 1) 30-50% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona, gdyby wniosek o obniżenie wymiaru kary pieniężnej nie został złożony - na wnioskodawcę, który jako pierwszy spełnił warunki, o których mowa w ust. 2;
 - 2) 20-30% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona, gdyby wniosek o obniżenie wymiaru kary pieniężnej nie został złożony - na wnioskodawcę, który jako drugi spełnił warunki, o których mowa w ust. 2;
 - 3) maksymalnie 20% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona na przedsiębiorcę, gdyby wniosek o obniżenie wymiaru kary pieniężnej nie został złożony - na pozostałych wnioskodawców, którzy spełnili warunki, o których mowa w ust. 12.
4. W przypadku gdy wnioskodawca przedstawi ~~istotne~~ dowody, które ~~wykorzysta do~~ ~~wykazania~~ ~~ac~~ istnienia dodatkowych okoliczności, prowadzących do podwyższenia wymiaru kar pieniężnych dla uczestników porozumienia, Prezes Urzędu nie weźmie pod uwagę tych dodatkowych okoliczności przy wymierzaniu kary pieniężnej wnioskodawcy, który przedstawił te dowody, jeżeli do podwyższenia tego wymiaru kar pieniężnych nie doszłoby w przypadku nieprzedstawienia przez wnioskodawcę tych dowodów.

270.	art. 113d u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Program łagodzenia kar (leniency)]</p> <p>1. Leniency plus a harmonizacja pełna Stosowanie instytucji określanej jako leniency plus budzi wątpliwości z perspektywy harmonizacji pełnej założonej w art. 18 Dyrektywy ECN+ w odniesieniu do tajnych karteli. Leniency plus pozwala na stosowanie przesłanek dodatkowego obniżenia kary obcych Dyrektywie ECN+. Tymczasem Dyrektywa ECN+ zakłada ujednoczenie tych przesłanek w odniesieniu do tajnych karteli. Ponadto, Projekt rozszerza zakres zastosowania leniency plus. Obecnie na dodatkowe obniżenie może liczyć przedsiębiorca spełniający w stosunku do dodatkowego (nieznanego porozumienia) tylko pierwszy próg dowodowy wymagany do odstąpienia od wymierzenia kary (dostarczający dowodów określonych w art. 113b pkt 2 lit. a). Projekt zakłada stosowanie leniency plus także w odniesieniu do wnioskodawcy, który spełni drugi próg dowodowy (dostarczy dowodów określonych w projektowanym art. 113b ust. 1 pkt 2 lit b, odpowiednika obecnego art. 113b pkt 2 lit. b). W związku z tym postulujemy rozważenie modyfikacji zakresu zastosowania leniency plus.</p> <p>2. Art. 113d: dodatkowe modyfikacje leniency plus w celu ogólnego podniesienia efektywności leniency Niezależnie od przyjętego rozwiązania, wskazujemy na konieczność doprecyzowania zasady w jakiej ma nastąpić dodatkowa redukcja kary, przewidziana w art. 113d ust. 1 pkt 1. Bezwzględnie należy określić, czy redukcja ta ma nastąpić jednocześnie z obniżką przewidzianą w art. 113c ust. 3, przed nią, czy po niej. Ponadto postulujemy modyfikację instytucji leniency plus przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wprowadzenie obowiązku ujawnienia innego naruszenia, w przypadku gdy wnioskodawca posiada o nim informacje (obecnie jest to pozostawione swobodnej decyzji przedsiębiorcy), b) obniżenia progu dodatkowej redukcji lub widełkowego określenia jego zakresu (leniency plus przewiduje bardzo istotną dodatkową redukcję, stosowaną automatycznie po spełnieniu jego warunków), c) uzależnienia wielkości obniżenia od powagi dodatkowo ujawnianego naruszenia. <p>Zmiany te zakładają podniesienie efektywności systemu leniency, przez motywację do szerokiej współpracy z Prezesem Urzędu i przedstawiania informacji o szczególnym znaczeniu dla zapobiegania naruszeniom prawa konkurencji.</p>	<p>Ad. 1. akapit 1 – leniency plus (art. 113d) w opinii UOKiK nie jest niezgodny z art. 18 Dyrektywy. Nie modyfikujemy przesłanek przewidzianych w Dyrektywie Akapit 2 – uwaga nieuwzględniona – nie ma konieczności doprecyzowania przepisu</p> <p>Ad. 2. Uwaga nieuwzględniona - Postulaty wykraczają poza zakres wdrożenia Dyrektywy. Do ewentualnego rozważenia w ramach przyszłych zmian w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>
------	-----------------------	---	--	---

271.	art. 113e u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Program łagodzenia kar (leniency)]</p> <p>1. Art. 113e ust. 1: zmiany redakcyjne Projektowany art. 113e ust. 1 powinien odwoływać się do art. 113c ust. 2 pkt 2 zamiast art. 113c ust. 1 pkt 2. Ponadto w przepisie tym należy dodać zastrzeżenie wskazujące, że przepis stosuje się do wnioskodawców, którzy nie dysponują jedynie niektórymi informacjami określonymi w art. 113a ust. 2. Przepis bowiem w dalszej części wymaga dostarczenia określonego zakresu informacji przewidzianych w art. 113 a ust. 2. Wskazujemy również na konieczność uwzględnienia w liście informacji minimalnych wymaganych zgodnie z art. 113e ust. 1, informacji o innych wnioskach, tj. odesłania do art. 113a ust. 2 pkt 10. Odpowiada to wymogom art. 21 ust. 2 (f) Dyrektywy ECN+ Zwracamy również uwagę, że art. 21 ust. 2 Dyrektywy ECN+ wyznacza zakres koniecznych informacji minimalnych, zastrzegając jednak że muszą być złożone, o ile są dostępne wnioskodawcy. Tymczasem zakładany w art. 113 e ust. 1 zakres informacji minimalnych jest sztywno określony. W związku z tym proponujemy wprowadzenie stosownego zastrzeżenia w art. 113e ust. 1, tj: „oraz o ile to możliwe informacje, o których mowa w art. 113 a ust 3...”. Jest to uzasadnione biorąc pod uwagę fakt, że zebranie niektórych z informacji wymienionych w art. 113 e może być utrudnione, np. zebranie informacji z art. 113a ust. 2 pkt 9 w odniesieniu do wszystkich takich osób przy długotrwałym kartelu może być dużym wyzwaniem.</p> <p>2. Art. 113e ust. 2: gwarancja minimalnego terminu Proponujemy aby w przepisie tym określić gwarancję minimalnego terminu na uzupełnienie wniosku, np. 35 dni (taki termin znajduje oparcie w dotychczasowej polityce Prezesa Urzędu – zob. „Wyjaśnienia Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie programu łagodzenia kar. Tryb składania i postępowania z wnioskami o odstąpienie od wymierzenia lub obniżenie kary pieniężnej – wnioskami leniency” (Warszawa, maj 2017), pkt 22.</p> <p>3. Nowy Art. 113e ust. 3: dyskrecjonalność uznania wniosku Projektowany przepis art. 113e ust. 3 przewiduje dyskrecjonalne uprawnienie Prezesa Urzędu do uznania w razie uzupełnienia markera w terminie, że wnioskodawca złożył w dacie złożenia markera wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub o jej obniżenie. Postulujemy rozważenia zachowania stosowania w tym zakresie zasady automatyzmu. Przejście z systemu automatycznego przyznania miejsca w kolejce do dyskrecjonalnej decyzji Prezesa Urzędu skłania wnioskodawców do składania pełnych wniosków, ale rozwiązanie to ma również istotne mankamenty. Proponowane w Projekcie rozwiązanie jest niekorzystne dla pewności prawa po stronie przedsiębiorców i wpłynie negatywnie na skuteczność programu leniency. Rozwiązanie to nie jest również konieczne do implementacji Dyrektywy ECN+. Zakładana w niej dyskrecjonalność może bowiem wyrażać się w swobodzie oceny przez Prezesa Urzędu co do właściwego uzupełnienia przez przedsiębiorcę uprzednio złożonego markera. W szczególności, czy został on uzupełniony zgodnie z zakresem i terminem wyznaczonym przedsiębiorcy przez Prezesa Urzędu.</p>	<p>Ad. 1. Uwagi co do zasady uwzględnione</p> <p>Ad. 2. Uwaga nieuwzględniona – Dyrektywa nie nakazuje wprowadzenia w przepisach krajowych minimalnego terminu.</p> <p>Ad. 3. Uwaga uwzględniona – zgodnie z tym, co wynika z art. 21 Dyrektywy, projekt w obecnym brzmieniu zakłada 1) dyskrecjonalność organu antymonopolowego w zakresie uwzględnienia markera, 2) automatyczne uwzględnienie przez organ antymonopolowy, że wniosek leniency został złożony w terminie złożenia markera - w przypadku uwzględnienia markera.</p>
------	--------------------	---	---	--

Należy podkreślić, że instytucja markera przyczynia się do przyśpieszenia i rozszerzenia działania programu leniency, ponieważ umożliwia podjęcie przedsiębiorcy szybkiego i skutecznego działania w celu rozpoczęcia uczestnictwa w programie leniency. Brak pewności, co do tego czy marker będzie zaakceptowany, może istotnie zniechęcać do korzystania z tej instytucji i w konsekwencji opóźnić składanie wniosków leniency lub skłaniać do rezygnacji z nich (np. ze względu na wątpliwości co do szans zajęcia korzystnego miejsca w kolejce).

Na uwagę zasługuje również fakt, że dotychczasowa praktyka Prezesa Urzędu nie wskazuje na praktyczne problemy związane z funkcjonującym aktualnie rozwiązaniem zakładającym automatyczne przyznawanie miejsca w kolejce. Problemy takie nie zostały również zidentyfikowane w Uzasadnieniu. Obecne rozwiązanie jest tymczasem również korzystniejsze z punktu widzenia Prezesa Urzędu, ponieważ wyznacza on przedsiębiorcy zakres i termin uzupełnienia wniosku biorąc pod uwagę okoliczności konkretnej sprawy i posiada dyskrecjonalność w zakresie oceny, czy przedsiębiorca w pełni zrealizował nałożony na niego obowiązek uzupełnienia markera.

Ponadto, za utrzymaniem dotychczasowego rozwiązania przemawia również uzasadnienie projektu Dyrektywy ECN+ w zakresie rozdziału dotyczącego leniency. Podkreśla się w nim, że „przedsiębiorstwa będą ujawniać dane o tajnych kartelach, w których uczestniczyły, jedynie wówczas, gdy będą dysponować dostateczną pewnością prawa odnośnie do możliwości uzyskania zwolnienia z grzywien. Celem tego rozdziału jest zwiększenie pewności prawa dla przedsiębiorstw, które chcą ubiegać się o złagodzenie kar, a tym samym utrzymanie ich motywacji do współpracy z Komisją oraz krajowymi organami ochrony konkurencji, przez ograniczenie występujących obecnie różnic między programami łagodzenia kar obowiązującymi w poszczególnych państwach członkowskich.”

Proponowane brzmienie przepisów:

1. W przypadku gdy przedsiębiorca nie dysponuje **niektórymi** informacjami w zakresie określonym w art. 113a ust. 2 lub dowodami lub informacjami, o których mowa w art. 113b ust. ~~4~~ 2 pkt 2 lub w art. 113c ust. 1 pkt ~~3~~ 2, może złożyć do Prezesa Urzędu wniosek w formie skróconej zawierający opis porozumienia, który wskazuje co najmniej **imię i nazwisko lub nazwę i adres wnioskodawcy oraz, o ile to możliwe**, informacje, o których mowa w art. 113a ust. 2 pkt 1–43, 7, ~~9 i 10~~ oraz **informacje dotyczące charakteru praktyki objętej porozumieniem**.
2. Prezes Urzędu niezwłocznie po złożeniu wniosku przez przedsiębiorcę określa ~~zakres informacji lub dowodów, jakie należy przedstawić oraz termin ich przedstawienia~~ termin złożenia wniosku, o którym mowa w art. 113a lub art. 113c, **który nie powinien być krótszy niż 35 dni**.
3. W przypadku ~~przedstawienia informacji lub dowodów~~ złożenia w terminie, ~~o którym mowa w ust. 2~~ wniosku, o którym mowa w art. 113a lub art. 113c, Prezes Urzędu **może uznać uznaje** ten wniosek **uznaje się** za złożony w dacie złożenia wniosku w formie skróconej.
4. Niezłożenie wniosku, o którym mowa w art. 113a lub art. 113c w wyznaczonym terminie powoduje **niewwzględnienie wniosku**.

272.	art. 1 pkt 42 zmieniający art. 113a-113e	<p>dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczego o Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku</p>	<p>Artykuł 113a ust. 1 u.o.k.k. wymaga doprecyzowania w następujący sposób: „Przedsiębiorca, który zawarł porozumienie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy lub w art. 101 TFUE, może złożyć do Prezesa Urzędu wnioski o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej za naruszenie art. 6 <u>ust. 1</u> ustawy lub art. 101 TFUE, zwany dalej „wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej”.</p> <p>Proponuje się utrzymanie obecnie obowiązującego rozwiązania, zakładającego, że Prezes Urzędu potwierdza datę i godzinę złożenia wniosku, bez konieczności zgłoszenia żądania przez wnioskodawcę. W tym celu proponuje się, aby art. 113a ust. 4 u.o.k.k. miał następujące brzmienie: „Prezes Urzędu potwierdza datę i godzinę złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.”</p> <p>Proponuje się doprecyzowanie art. 113a ust. 6 u.o.k.k. w następujący sposób: „Wnioskodawca, który nie zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, jest obowiązany zaprzestać tego uczestnictwa niezwłocznie po złożeniu tego wniosku, z wyłączeniem działań, których zachowanie w ocenie Prezesa Urzędu jest niezbędne dla zapewnienia skuteczności działań podejmowanych przez Prezesa Urzędu”.</p> <p>W art. 113b ust. 1 u.o.k.k. po słowie „łącznie” proponuje się dodanie słów: „spełnił następujące warunki”.</p> <p>W art. 113b ust. 3 pkt 3 u.o.k.k. w sposób błędny odesłano w zakresie oznaczenia warunków, które mają być spełnione, do ust. 12 (takiej jednostki redakcyjnej w tym przepisie nie ma) zamiast do ust. 2.</p> <p>Proponuje się doprecyzowanie art. 113c ust. 1 u.o.k.k. w następujący sposób: „Przedsiębiorca może złożyć wniosek o obniżenie wymiaru kary pieniężnej za naruszenie art. 6 <u>ust. 1</u> ustawy lub art. 101 TFUE”.</p> <p>Artykuł 113c ust. 2 pkt 2 u.o.k.k. powinien otrzymać następujące brzmienie: „przedstawił dowód na potwierdzenie istnienia porozumienia mający istotną wartość dodaną na potrzeby udowodnienia naruszenia <u>objętego programem łagodzenia kar</u> – w porównaniu do materiału dowodowego już posiadanego przez Prezesa Urzędu w chwili złożenia wniosku o obniżenie wymiaru kary pieniężnej”.</p> <p>Projektowana zmiana brzmienia art. 113e ust. 1 u.o.k.k. nie uwzględnia wymogów wynikających z art. 21 ust. 2 lit. b i f dyrektywy 2019/1 (obowiązek wskazania we wniosku podstawy zastrzeżeń, które doprowadziły do złożenia wniosku oraz informacji na temat dotychczasowych lub ewentualnych przyszłych wniosków o złagodzenie kary złożonych do innych krajowych organów ochrony konkurencji lub organów ochrony konkurencji państw trzecich w związku z domniemanym tajnym kartelem). Należałoby ten przepis o te elementy uzupełnić.</p>	<p>Ad. Art. 113a ust. 1 – uwaga uwzględniona</p> <p>Ad. art. 113a ust. 4 – uwaga nieuwzględniona – propozycja w projekcie jest zgodna z Dyrektywą, która zakłada potwierdzanie na wniosek tych elementów</p> <p>Ad. art. 113a ust. 6 – przepis został zmodyfikowany</p> <p>Ad. art. 113b ust. 1 – uwaga uwzględniona,</p> <p>Ad. art. 113b ust. 3 pkt 3 – uwaga uwzględniona (poprawienie błędu pisarskiego)</p> <p>Ad. art. 113c ust. 1 – uwaga uwzględniona</p> <p>Ad. Art. 113c ust. 2 pkt 2 – uwaga co do zasady uwzględniona – zaproponowano zmienione brzmienie przepisu</p> <p>Ad. Art. art. 113e ust. 1 – uwaga uwzględniona w zakresie wdrożenia art. 21 ust. 2 lit. f dyrektywy. W pozostałym zakresie nieuwzględniona – wdrożenie tego przepisu w takim brzmieniu jak w Dyrektywie mogłoby powodować wątpliwości interpretacyjne (w szczególności w zakresie pojęcia „podstawa zastrzeżeń). W projekcie zaproponowano transpozycję przepisu (art. 21 ust. 2 lit. b) zgodnie z którą wnioskodawca jest zobowiązany do przekazania informacji w zakresie opisu porozumienia i charakteru praktyki.</p>
------	--	--	---	---

273.	art. 1 pkt 42 zmieniający art. 113a-113e	ICC Polska	<p>[Leniency]</p> <p>102. Projektowane zmiany w zakresie programów łagodzenia kar ocenić należy co do zasady pozytywnie. Efektywne programy leniency przyczyniają się bowiem do zwiększania wykrywalności niedozwolonych porozumień, a przez to do skuteczniejszego egzekwowania prawa konkurencji. W szczególności za pozytywną uznać należy harmonizację programów leniency w zakresie zapewnienia ochrony osób fizycznych działających na rzecz przedsiębiorcy uczestniczącego w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję przed sankcjami zarówno o charakterze karnym, jak i administracyjnym w przypadku, gdy przedsiębiorca złożył wnioski o zwolnienie z kar w ramach programu łagodzenia kar. Brak takiej ochrony poczytywany jest dotychczas za największą przyczynę braku popularności instytucji leniency w zakresie niedozwolonych porozumień obejmujących tzw. zminy przetargowe.</p> <p>103. Niestety, część zaproponowanych zmian ocenić należy negatywnie w stosunku do rozwiązań już istniejących, w tym przede wszystkim zmianę w zakresie przyznawania potwierdzenia miejsca w kolejce (tzw. marker) z obowiązkowej na fakultatywną w projektowanym art. 113e ust. 3.</p> <p>104. Należy zauważyć, że jednym z celów Dyrektywy jest zwiększenie pewności prawnej potencjalnych wnioskodawców leniency natomiast brak pewności prawnej został zidentyfikowany w motywie 50 Dyrektywy jako "osłabiający motywacje potencjalnych wnioskodawców" do składania wniosków, a w konsekwencji obniżanie skuteczności egzekwowania reguł konkurencji w Unii z uwagi na mniejszą ilość wykrywanych karteli. Z kolei w motywie 51 Dyrektywy postuluje się, aby "zwiększyć pewność prawa dla przedsiębiorstw na rynku wewnętrznym i atrakcyjność programów łagodzenia kar w całej Unii". Przy czym, powyższe wezwanie do ujednoczenia programów łagodzenia kar w celu zwiększenia pewności prawa należy rozumieć w ten sposób, że im dalej idąca pewność tym lepiej z punktu widzenia celu harmonizacji i tym samym do osiągnięcia celów Dyrektywy.</p> <p>105. Zmianę regulacji w zakresie potwierdzania miejsca w kolejce potencjalnym wnioskodawcom z obowiązującej obecnie, tj. automatycznej wynikającej z samego faktu złożenia skróconego wniosku leniency na fakultatywną, to jest wedle uznania Prezesa UOKiK - należy uznać za sprzeczną z celami Dyrektywy albowiem obniżającą pewność prawną dla potencjalnych wnioskodawców. Automatyczność gwarancji miejsca w kolejce daje pewność potencjalnego wnioskodawcy, że w dacie uzupełnienia wymaganych dowodów i informacji otrzyma on zwolnienie z kary. W przypadku zmiany obowiązującego systemu na system, w którym miejsce w kolejce zależeć będzie wyłącznie od uznania Prezesa UOKiK dojdzie do obniżenia pewności, co w konsekwencji może doprowadzić do istotnego osłabienia motywacji potencjalnych wnioskodawców. Warto zauważyć, że już obecnie pomimo istnienia takiej gwarancji program leniency w Polsce nie spełnia pokładanych w nim oczekiwań a liczba wniosków leniency nie jest imponująca. Stan ten wynika w dużej mierze ze krajowej specyfiki i uwarunkowań historycznych, które cechuje nieufność do organów państwowych, a w szczególności w sytuacji związanej z przyznaniem się do naruszania prawa wraz z wyjawieniem partnerów handlowych, z którymi zostało zawiązane niedozwolone porozumienie. Projektowana zmiana prowadzi de</p>	Uwaga częściowo uwzględniona – w projekcie zapewniona będzie dyskretność organu antymonopolowego w zakresie uwzględnienia markera i automatyzm działania organu antymonopolowego w zakresie uznawania złożenia wniosku w terminie złożenia markera, w przypadku uwzględnienia markera.
------	--	------------	--	--

			<p>facto do obniżenia pewności prawnej potencjalnych wnioskodawców co do ich statusu w stosunku do sytuacji obecnej i jako taka nie powinna mieć miejsca.</p> <p>106. Komisja Konkurencji postuluje o wykreślenie z Projektu art. 1 pkt 42) w zakresie zmienianego art. 113e ust. 3 Ustawy okik i pozostawienie obecnego brzmienia przepisu.</p>	
274.	art. 1 pkt 42 zmieniający art. 113a-113e	BCC	<p>[Leniency]</p> <p>Zmiany przepisów rozdz. 2 działu VII uokik prowadzą do pełnej implementacji reguł łagodzenia kar, stosowanych wobec przedsiębiorców zgłaszających udział w niedozwolonym porozumieniu ograniczającym konkurencję i w pełni współpracujących z organem. Sama leniency policy jest nieunikniona w krajowym porządku prawnym, celowe jest też zsynchronizowanie rozwiązań krajowych we wszystkich państwach członkowskich UE. Należy jednak zwrócić uwagę na istotne niebezpieczeństwa dla praktyki związane z polityką łagodzenia kar. Należałoby rozważyć wprowadzenie rozwiązań, które przeciwdziałałyby instrumentalnemu wykorzystywaniu zwolnień z odpowiedzialności dla pierwszego sygnalisty przez dużych przedsiębiorców, którzy mogą korzystać z tego dobrodziejstwa wielokrotnie, nawet będąc inicjatorami kartelu. Sam projektodawca przyrównał podmiot składający wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie, związane z ujawnieniem praktyki ograniczającej konkurencję, do prawnokarnej instytucji świadka koronnego. To instytucja rzeczywiście znana prawu karnemu, jednak niekoniecznie prawidłowo funkcjonująca w praktyce, co powinno skłonić projektodawcę do głębokiego namysłu nad przepisami leniency policy.</p> <p>Problematyczne jest też stosowanie do postępowań w przedmiocie nakładania kar pieniężnych nowego Działu IVA k.p.a. o karach pieniężnych, w zakresie, w jakim jego przepisy dotyczą łagodzenia odpowiedzialności. Na mocy art. 189a k.p.a. przepisy tego działu znajdują zastosowanie jedynie wówczas, gdy ustawa wprowadzająca podstawy do wymierzenia kar nie zawiera własnych regulacji. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów ma własne, już bardzo rozbudowane, regulacje co do odstąpienia od wymierzenia kary właśnie w postaci leniency policy. Wobec tego wątpliwa jest możliwość odstąpienia od nałożenia kary przez Prezesa UOKiK, na podstawie 189f k.p.a., gdy wymierzono karę za przestępstwo. Należałoby uzupełnić opiniowany projekt ustawy o stosowaną regułę, która będzie zabezpieczała przed taką podwójną odpowiedzialnością.</p>	Brak skonkretyzowanego postulatu zmian

275.	art. 113f u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Program łagodzenia kar (leniency)]</p> <p>Przepis powinien uwzględnić możliwość złożenia wniosku uproszczonego nie tylko w przypadku wnioskowania o zwolnienie z grzywien przed Komisją, ale i o ich obniżenie, zarówno w formie pełnego wniosku, jak i markera. Możliwości takie przewiduje art. 22 ust. 1 Dyrektywy ECN+.</p> <p>Projektowany art. 113f ust. 3 nie przewiduje uprawnienia Prezesa Urzędu (uwzględnionego w art. 22 ust. 5 Dyrektywy i wspomnianego w uzasadnieniu nowelizacji s. 34-35) do żądania pełnego wniosku w wyjątkowych okolicznościach. Proponujemy rozważanie zapisania wprost tej zasady w u.o.k.k.</p> <p>W art. 113f ust. 6 pkt 2 należy wprowadzić gwarancje dotyczące minimalnego terminu do uzupełnienia wniosku, np. 35 dni (porównywalnie do terminu na uzupełnienie markera).</p> <p>Art. 113j ust. 1 pkt 3: Leniency dla osób zarządzających powinno obejmować zarówno obecne jak i były osoby zarządzające.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów:</p> <p>1. W przypadku złożenia przez przedsiębiorcę do Komisji Europejskiej wniosku, w tym wniosku w formie skróconej, o zwolnienie lub obniżenie z grzywien, o których mowa w art. 23 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1/2003/WE, za udział w zakazanym porozumieniu obejmującym terytorium więcej niż trzech państw członkowskich Unii Europejskiej, przedsiębiorca może również złożyć do Prezesa Urzędu wnioski w formie uproszczonej.</p> <p>2. Wniosek w formie uproszczonej zawiera wskazanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imienia, nazwiska lub nazwy oraz adresu wnioskodawcy; 2) uczestników porozumienia przedsiębiorców, którzy zawarli porozumienie; 3) produktów lub usług, których dotyczy porozumienie; 4) obszaru objętego porozumieniem; 5) czasu trwania oraz charakteru praktyki objętej porozumieniem; 6) państw członkowskich Unii Europejskiej, w których prawdopodobnie znajdują się dowody na istnienie porozumienia; 7) informacje o złożonych wnioskach o złagodzenie kary lub o wnioskach, które przedsiębiorca zamierza złożyć w Komisji Europejskiej, w innych organach ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej lub organach ochrony konkurencji innych państw, których dotyczy niedozwolone porozumienie. <p>3. Prezes Urzędu przed wszczęciem postępowania może zwracać się do przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1, wyłącznie o przedstawienie dodatkowych wyjaśnień w zakresie informacji wskazanych w ust. 2.</p> <p>4. Po otrzymaniu wniosku w formie uproszczonej Prezes Urzędu sprawdza czy do dnia otrzymania tego wniosku nie wpłynął do Prezesa Urzędu wniosek, o którym mowa w art. 113a lub art. 113c lub wniosek w formie uproszczonej dotyczący tego samego porozumienia.</p> <p>5. Prezes Urzędu przekazuje wnioskodawcy informacje o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) niezłożeniu przez innych wnioskodawców wniosków, o których mowa w art. 113a lub art. 113c lub wniosku w formie uproszczonej dotyczącego tego samego porozumienia; 	<p>Ad. Akapit 1 – uwaga uwzględniona – zmieniony zostanie art. 113f ust. 1</p> <p>Ad. Akapit 2 – uwaga uwzględniona</p> <p>Ad. Akapit 3 – uwaga nieuwzględniona - Dyrektywa nie wprowadza minimalnego terminu.</p> <p>Ad. Akapit 4 – uwaga nieuwzględniona – w opinii UOKiK obecne brzmienie zarówno ustawy, jak i projektu, daje możliwość objęcia wnioskiem leniency byłych osób zarządzających</p> <p>Ad. Proponowane brzmienie art. 113f ust. 2 pkt 2 – uwaga co do zasady uwzględniona</p>
------	--------------------	---	---	---

			<p>2) spełnianiu przez wniosek złożony przez wnioskodawcę wymogów, o których mowa w ust. 2.</p> <p>6. W przypadku wszczęcia postępowania dotyczącego porozumienia, o którym mowa we wniosku w formie uproszczonej, Prezes Urzędu wzywa przedsiębiorcę do przedstawienia w wyznaczonym terminie wniosku, o którym mowa w art. 113a lub w art. 113c.</p> <p>7. W przypadku złożenia w terminie wniosku, o którym mowa w art. 113a lub art. 113c, wniosek uznaje się za złożony w dacie złożenia wniosku w formie uproszczonej, jeżeli wniosek w formie uproszczonej dotyczył produktów lub usług, obszaru oraz okresu istnienia porozumienia wskazanych we wniosku o złagodzenie kary przedłożonym Komisji Europejskiej, który mógł podlegać aktualizacji.</p>	
276.	art. 113j ust. 1 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Program łagodzenia kar (leniency)]</p> <p>Postulowane zmiany wynikają z wcześniej wyrażonego stanowiska do art. 6aa, a komentarze tam wyrażone pozostają aktualne. Finalne brzmienie art. 113j powinno korespondować z ostatecznym modelem odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności osób zarządzających. Dodatkowo wydaje się zasadne doprecyzowanie w art. 113j ust 1 pkt 3), iż wniosek leniency obejmuje zarówno byłe jak i obecne osoby zarządzające przedsiębiorcy, co korespondowałoby z projektowanym art. 106a ust. 4.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów:</p> <p>Wniosek przedsiębiorcy zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 2, wraz z którym przedstawiono dowody lub informacje, o których mowa w art. 113b pkt 2 ust. 1 lub w art. 113c ust. 1 pkt 3 ust. 2 pkt 2, obejmuje również:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przedsiębiorców kierujących działaniami tego przedsiębiorcy wywierających decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę; 2) których działaniami kieruje ten przedsiębiorca na których ten przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ; 3) osoby zarządzające tego przedsiębiorcy, o których mowa w art. 6a obecnych lub byłych dyrektorów, kadre zarządzającą i pracowników tego przedsiębiorcy. 	Uwaga uwzględniona w zakresie, w jakim osoby zarządzające przedsiębiorcy o którym mowa w art. 6aa będą obejmowane wnioskiem leniency, w pozostałym zakresie uwagi nieuwzględniona – już w obecnym stanie prawnym art. 113j daje ochronę byłym osobom zarządzającym, ponadto art. 106a ust. 4 dotyczy składania wniosku do innego organu ochrony konkurencji.

277.	art. 113l ust 1 i 2 u.o.k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Program łagodzenia kar (leniency)] Postulujemy zmianę proponowanego w projekcie brzmienia art. 113l ust 1 i 2 poprzez dookreślenie, iż Prezes Urzędu przekazuje informacje wyłącznie właściwemu prokuratorowi lub sądowi. W większości przypadków będzie to prokurator lub sąd prowadzący, lub zamierzający prowadzić, postępowanie w danej sprawie. Jednocześnie za zasadne uznajemy zawężenie przesłanek, kiedy Prezes Urzędu będzie uprawniony do wycofania swojego oświadczenia o spełnieniu przez oskarżonego wymogów do odstąpienia/obniżenia kary, do okoliczności nieuwzględnienia takich wniosków przez Prezesa Urzędu.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów:</p> <p>1. Prezes Urzędu na wniosek właściwego prokuratora lub sądu: 1) przekazuje informacje niezbędne do ustalenia istnienia podstaw: a) umorzenia postępowania karnego lub braku przesłanek do jego wszczęcia, w związku z zaistnieniem przesłanek, o których mowa w art. 305a § 1 Kodeksu karnego, b) nadzwyczajnego złagodzenia kary lub odstąpienia od wymierzenia kary, w związku z zaistnieniem przesłanek, o których mowa w art. 305b Kodeksu karnego; 2) występuje do Komisji Europejskiej lub właściwego organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE o przekazanie informacji niezbędnych do ustalenia istnienia podstaw umorzenia postępowania karnego lub braku przesłanek do jego wszczęcia w związku z zaistnieniem przesłanek, o których mowa w art. 305a § 2 Kodeksu karnego.</p> <p>2. Prezes Urzędu informuje właściwego prokuratora lub sąd o otrzymaniu wniosku dotyczącego porozumienia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy lub naruszającego zakaz, o którym mowa w art. 101 TFUE, wypełniającego znamiona popełnionego przez sprawcę przestępstwa, o którym mowa w art. 305 Kodeksu karnego, zgodnego z wymogami określonymi w art. 113a ust. 1 i 2 oraz art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 2 pkt 2.</p> <p>3. Prezes Urzędu na wniosek właściwego prokuratora lub sądu lub z urzędu może w każdym czasie przed wydaniem wyroku wycofać swoje oświadczenie o spełnieniu przez oskarżonego wymogów dla odstąpienia od wymierzenia kary, jej obniżenia lub zwolnienia z kary w ramach programu łagodzenia kar, w przypadku nieuwzględnienia wniosku, o którym mowa w art. 113b ust.1 pkt 1, 113b ust. 4 oraz art. 113c.</p>	Uwaga uwzględniona w zakresie ust. 1 i 2
------	------------------------------	---	--	--

278.	Art. 1 pkt 31, 36, 47	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczego Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>[Wzajemna pomoc]</p> <p>W ramach implementacji art. 24 ust. 1 dyrektywy 2019/1 projektodawca posługuje się dwiema formułami – raz pisze „Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w (...) pracownika organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej występującego z wnioskiem” (art. 53a ust. 2, art. 60a ust. 2 u.o.k.k.), a innym razem „W (...) może wziąć udział upoważniony pracownik organu ochrony państwa członkowskiego Unii Europejskiej występującego z wnioskiem” (art. 61a ust. 2 u.o.k.k.). Naszym zdaniem wyłącznie ta druga formuła w pełni implementuje art. 24 ust. 1 dyrektywy 2019/1.</p> <p>W art. 1 pkt 31 projektu należy – biorąc pod uwagę, że w obecnym stanie prawnym przeszukanie może być prowadzone nie tylko w toku kontroli – uporządkować użycie wyrazów „kontrola” i „przeszukanie”.</p> <p>Co do art. 1 pkt 36 projektu, w art. 105r ust. 2 u.o.k.k. należałoby odesłać również do art. 49a u.o.k.k. (uwaga techniczna – nie ma potrzeby używania wyrazu „ustawy” na końcu poszczególnych punktów w ust. 2; w ust. 3 błąd gramatyczny).</p> <p>Co do art. 1 pkt 47 projektu, w art. 113m ust. 3 pkt 5 u.o.k.k. zastrzeżenia budzi użycie po wyrazach „terminach ustawowych” wyrazów „lub terminach przedawnienia”, skoro te ostatnie są terminami ustawowymi (też art. 113s ust. 1 pkt 5 u.o.k.k.).</p> <p>Należy też ujednoczyć terminologię i zamiast wielokrotnie używanego określenia „realizacja wniosku” użyć określenia „wykonanie wniosku”, które występuje w art. 113n (części wspólnej przed wyliczeniem oraz w pkt 2) i art. 113s ust. 5 pkt 2 u.o.k.k.</p> <p>Ujednoczenia wymagają również określenia typu „podlegająca wyegzekwowaniu” i „podlegająca egzekucji” (art. 113r i art. 113s u.o.k.k.).</p>	<p>Uwagi co do zasady do uwzględnienia w zakresie zmian w upea</p> <p>Uwaga w zakresie 1 akapitu nieuwzględniona – nie jest konieczna zmiana art. 53a ust. 2. Formuła upoważniania przez Prezesa UOKiK pracownika innego organu do udziału w przesłuchaniu, kontroli, przeszukaniu, nie jest niezgodna z dyrektywą 2019/1</p> <p>Art. 1 pkt 31 – ewentualne zmiany zostaną wprowadzone na komisji prawniczej</p> <p>Art. 1 pkt 36 – uwaga nieuwzględniona w zakresie art. 49a, uwagi redakcyjne do uwzględnienia</p> <p>Art. 1 pkt 47 – uwagi do uwzględnienia, brzmienie ww. przepisów zostanie wypracowane we współpracy z MF oraz na komisji prawniczej</p>
------	-----------------------	---	--	--

279.	art. 4 projektu – zmiany w k.k.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>Zgodnie z uzasadnieniem Projektu, zmiany w k.k. uzasadnione zostały brzmieniem art. 23 ust. 2 Dyrektywy ECN+, tj. „Państwa członkowskie zapewniają, aby obecni i byli dyrektorzy, obecna i była kadra zarządzająca oraz obecni i byli inni pracownicy wnioskodawców ubiegających się w organach ochrony konkurencji o zwolnienie z kar byli w pełni chronieni przed sankcjami nakładanymi w postępowaniu karnym, w związku z udziałem tych osób w tajnym kartelu, którego dotyczy wnioski o zwolnienie z kar za naruszenie przepisów krajowych, których cele są zasadniczo identyczne z celami art. 101 TFUE, jeżeli spełniają oni warunki określone w ust. 1 i aktywnie współpracują z właściwym organem ścigania. Jeżeli warunek współpracy z właściwym organem ścigania nie jest spełniony, ten właściwy organ ścigania może wszcząć postępowanie”. Dyrektywa zapewnia kadrze zarządzającej, dyrektorom oraz pracownikom wnioskodawców leniency ochronę przed sankcjami nakładanymi w postępowaniu karnym, jeśli te sankcje karne miałyby grozić i byłyby w związku z udziałem tych osób w niedozwolonym porozumieniu. W naszej ocenie wyłączenie karalności tych osób jedynie do stypizowanego w art. 305 k.k. przestępstwa może być niewystarczające oraz nie realizuje w pełni celów Dyrektywy ECN+, która w art. 23 ust. 2 wyznacza minimalny poziom gwarancji dla tych osób fizycznych. Warto zwrócić uwagę, iż art. 305 k.k. nie jest jedynym przestępstwem stypizowanym w k.k., za które mogą być kwalifikowane porozumienia, w tym przetargowe lub około przetargowe, zakazane w myśl art. 6 ust. 1 u.o.k.k. Tytułem przykładu warto zwrócić uwagę, iż w doktrynie prawa konkurencji wskazuje się na możliwość zakwalifikowania takich porozumień jako inne przestępstwa niż stypizowane w art. 305 k.k.⁷</p> <p>zmiana w k.k. dodanie art. 24a §1 Nie podlega karze sprawca przestępstwa ujawnionego we wniosku, o którym mowa w art. 113a lub art. 113 c ustawy z dnia 16 lutego 2007 o ochronie konkurencji i konsumentów jeżeli</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wniosek dotyczy porozumienia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy lub naruszającego zakaz, o którym mowa w art. 101 TFUE, wypełniającego znamiona popełnionego przez sprawcę przestępstwa i jest zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 2 lub art. 113c ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów; 2) wniosek spełnia wymogi z art. 113b ust. 1 -3 lub 113c ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 3) sprawca aktywnie współpracuje z: <ol style="list-style-type: none"> a) organami ścigania w toku postępowania karnego, b) Prezesem Urzędu od powzięcia wiadomości o złożeniu wniosku w sposób określony w art. 113a ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów; 4) wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie został złożony przed przedstawieniem sprawcy zarzutów dotyczących przestępstwa ujawnionego we wniosku z art. 113a lub 113 c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów <p>§ 2 Karze nie podlega również sprawca przestępstwa w przypadku gdy przedsiębiorca, na rzecz którego działał sprawca, złoży wniosek o zwolnienie z kary w ramach programu łagodzenia kar do</p>	<p>Ad 24a – uwaga nieuwzględniona – dodanie takiego przepisu w wskazanym przez wnioskodawcę miejscu zaburzyłoby systematykę KK. Co do zasady wprowadzany przepis powinien chronić przed karami nakładanymi za udział w zмовach przetargowych. Art. 305 kk należy potraktować jako przepis, którego cel jest zasadniczo identyczny z art. 101 TFUE w zakresie zмов przetargowych. Dlatego ten przepis kk powinien być brany pod uwagę przy wdrażaniu art. 23 ust. 2 Dyrektywy.</p> <p>Ad. 305a – do uwzględnienia doprecyzowanie w zakresie art. 305 kk (uzupełnienie tego przepisu o par 1 i 2) oraz uzupełnienie iż wnioskodawca powinien spełniać wymogi określone w art. 113b ust. 1 pkt 2.</p> <p>W pozostałym zakresie uwagi nieuwzględnione- art. 23 ust. 2 Dyrektywy nie przewiduje wymogu spełnienia warunków o których mowa w art. 113b ust. 2 i 3</p> <p>Ochrona przed sankcjami karnymi (wyłączenie karalności) o których mowa w art. 23 ust. 2 nie dotyczy sytuacji w której wnioskodawca złożył wniosek o złagodzenie kary, a nie o zwolnienie od kary, czyli wniosek o którym mowa w art. 113c.</p> <p>Brzmienie tych przepisów zostanie opracowane po uzgodnieniach dokonanych z MS</p>
------	---------------------------------	---	--	--

⁷ M. Minkiewicz, *Ochrona zamawiającego przed znowami przetargowymi w polskim prawie karnym, antymonopolowym oraz prawie zamówień publicznych*, iKAR 4(4) 2015 (...). W określonych warunkach porozumienia między oferentami mogą podlegać kwalifikacji jako oszustwo przetargowe (art. 297 k.k.) – np. w razie złożenia nieprawdziwego oświadczenia o samodzielnym przygotowaniu oferty na zażądanie zamawiającego lub korupcji w biznesie (art. 296a), np. w przypadku uzgodnienia rotacyjnego udziału w zamówieniach.

			<p>Komisji Europejskiej lub do innego właściwego organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none">1) wniosek dotyczy porozumienia naruszającego zakaz, o którym mowa w art. 101 TFUE lub przewidziany w krajowych przepisach państwa członkowskiego UE, wypełniającego jednocześnie znamiona popełnionego przez sprawcę przestępstwa i jest zgodny z wymogami określonymi w programie łagodzenia kar Komisji Europejskiej lub w krajowych przepisach państwa członkowskiego UE dotyczących programu łagodzenia kar;2) sprawca aktywnie współpracuje z:<ol style="list-style-type: none">a) organami ścigania w toku postępowania karnego,b) właściwym organem ochrony konkurencji, do którego złożono wniosek o zwolnienie z kary w ramach programu łagodzenia kar;3) wniosek o zwolnienie z kary został złożony przed przedstawieniem sprawcy zarzutów dotyczących przestępstwa ujawnionego we wniosku <p>§ 3 Wobec sprawcy przestępstwa dotyczącego naruszenia ujawnionego we wniosku z art. 113a lub art. 113c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli przedsiębiorca na rzecz którego działał sprawca złożył do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenia i spełnia on warunki:</p> <ol style="list-style-type: none">1) do obniżenia przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kary pieniężnej, o których mowa w art. 113c ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;2) wskazane w art. 24a § 1. <p>Art. 305a.</p> <p>1. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w art. 305 § 1 i § 2, w przypadku gdy przedsiębiorca, na rzecz którego działał sprawca, złożył do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie, o którym mch mowa w art. 113a oraz 113c, ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 369 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów”, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none">1) wniosek dotyczy porozumienia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy lub naruszającego zakaz, o którym mowa w art. 101 TFUE, wypełniającego znamiona popełnionego przez sprawcę przestępstwa, o którym mowa w art. 305 § 1 i § 2 i jest zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;2) wniosek spełnia wymogi z art. 113b ust. 1 -3 lub 113c ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów23) sprawca aktywnie współpracuje z:<ol style="list-style-type: none">a) organami ścigania w toku postępowania karnego,b) Prezesem Urzędu od powzięcia wiadomości o złożeniu wniosku w sposób określony w art. 113a ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
--	--	--	---

34) wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie został złożony przed przedstawieniem sprawcy zarzutów dotyczących naruszenia art. 305 § 1 i § 2.

§ 2. Karze nie podlega również sprawca przestępstwa określonego w art. 305 § 1 i § 2, w przypadku gdy przedsiębiorca, na rzecz którego działał sprawca, złoży wniosek zwolnienie z kary w ramach programu łagodzenia kar do Komisji Europejskiej lub do innego właściwego organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli:

- 1) wniosek dotyczy porozumienia naruszającego zakaz, o którym mowa w art. 101 TFUE lub przewidziany w krajowych przepisach państwa członkowskiego UE, wypełniającego jednocześnie znamiona popełnionego przez sprawcę przestępstwa, którym mowa w art. 305 § 1 i § 2, i jest zgodny z wymogami określonymi w programie łagodzenia kar Komisji Europejskiej lub w krajowych przepisach państwa członkowskiego UE dotyczących programu łagodzenia kar;
- 2) sprawca aktywnie współpracuje z:
 - a) organami ścigania w toku postępowania karnego,
 - b) właściwym organem ochrony konkurencji, do którego złożono wniosek o zwolnienie z kary w ramach programu łagodzenia kar;
- 3) wniosek o zwolnienie z kary został złożony przed przedstawieniem sprawcy zarzutów ~~dotyczących naruszenia art. 305 popełnienia przestępstwa.~~

Art. 305b.

Wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 305 § 1 i § 2, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli przedsiębiorca na rzecz którego działał sprawca złożył do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenia i spełnia on warunki:

- 1) do obniżenia przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kary pieniężnej, o których mowa w art. 113c ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 2) wskazane w art. 305a ust. 1 pkt 2 i 3.

280.	Art. 6 projektu	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	<p>[Przepisy przejściowe i o wejściu w życie ustawy]</p> <p>Projekt przewiduje powołanie osoby, pełniącej funkcję Prezesa Urzędu w dniu poprzedzającym wejście w życie nowelizacji, na pięcioletnią kadencję. Wskazujemy, że automatyzm ten nie znajduje uzasadnienia w koniecznej implementacji Dyrektywy ECN+.</p> <p>Możliwe jest bowiem zapewnienie ciągłości sprawowania urzędu poprzez wskazanie, że Prezes Urzędu, który pełni tę funkcję w dniu poprzedzającym wejście w życie noweli, pełni ją w dalszym ciągu aż do powołania następcy. Równocześnie należałoby przewidzieć obowiązek przeprowadzenia konkursu w celu powołania nowego Prezesa (już na okres kadencji i w oparciu o nowe przepisy), np. w ciągu 6 miesięcy od daty wejścia w życie noweli. Takie rozwiązanie da gwarancję właściwego i niezwłocznego implementowania Dyrektywy ECN+.</p> <p>Projektowany przepis przejściowy powinien zatem regulować jedynie kwestię pełnienia funkcji Prezesa Urzędu do momentu powołania następcy w oparciu o nowe zasady oraz nakładać obowiązek szybkiego przeprowadzenia przez Prezesa Rady Ministrów konkursu, prowadzącego do mianowania nowego Prezesa Urzędu w sposób zgodny z celami Dyrektywy ECN+. W przeciwnym razie projektowany przepis w istocie odsuwałby w czasie wprowadzenie w życie nowych zasad wyboru Prezesa Urzędu.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów:</p> <p>Wydany na podstawie przepisów dotychczasowych akt powołania na funkcję Prezesa Urzędu osoby pełniącej tę funkcję w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie niniejszej ustawy, staje się aktem powołania tej osoby na funkcję Prezesa Urzędu na pięcioletnią kadencję, o której mowa w art. 29 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, której bieg rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezes Urzędu pełni swoją funkcję do czasu powołania następcy. 2. W ciągu 6 miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes Rady Ministrów przeprowadza nabór na stanowisko Prezesa Urzędu zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1076 i 1086). 	<p>Uwaga nieuwzględniona – projektowany przepis nie odsuwa w czasie „wprowadzenie w życie nowych zasad wyboru Prezesa Urzędu”.</p> <p>Przepisy art. 29 ust. 3b-3j ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, określające sposób wyboru Prezesa UOKiK, już w obecnym stanie prawnym są zgodne z Dyrektywą i nie ulegną zmianie po wejściu w życie nowelizacji</p>
------	-----------------	---	---	--

281.	Art. 6 – przepis przejściowy	dr hab. A. Piszcz, prof. UwB, dr M. Knapp, dr P. Korycińska-Rządca, Katedra Prawa Własności Intelktualnej i Prawa Gospodarczego Publicznego Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku	<p>[Kadencja – przedłużenie]</p> <p>Artykuł 6 projektu powinien otrzymać brzmienie „Do czasu powołania Prezesa Urzędu na podstawie art. 29 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, funkcję tę pełni Prezes Urzędu powołany na podstawie art. 29 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym” albo „Prezes Urzędu powołany na podstawie przepisów dotychczasowych pełni funkcję do końca kadencji od dnia powołania”. Obecny Prezes Urzędu pełni funkcję od 27.01.2020 r. i jego „automatyczne powołanie” na 5-letnią kadencję z dniem wejścia w życie projektowanej ustawy w praktyce pewnie oznaczałoby ok. 6,5-letnie sprawowanie funkcji, z możliwością powołania na drugą kadencję. Ustawodawca nie powinien dokonywać w taki sposób indywidualnego rozstrzygnięcia personalnego w istocie znacznie wydłużającego tej jednej osobie okres sprawowania funkcji (względem 5-letniej kadencji).</p>	Uwaga nieuwzględniona – proponowane przepisy nie są niezgodne z brzmieniem Dyrektywy. Dyrektywa nie przewiduje obowiązku przeprowadzenia procedury wyboru osoby zajmującej stanowisko organu ochrony konkurencji w związku z wdrożeniem przepisów tej dyrektywy do krajowych porządków prawnych
282.	Art. 6 – przepis przejściowy	ICC Polska	<p>[Kadencja – przedłużenie]</p> <p>42. Po trzecie, wątpliwości systemowe budzi projektowany art. 6 Nowelizacji, zgodnie z brzmieniem którego wydany na podstawie przepisów dotychczasowych akt powołania na funkcję Prezesa UOKiK osoby pełniącej tę funkcję w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie tej ustawy, staje się aktem powołania tej osoby na funkcję Prezesa UOKiK na pięcioletnią kadencję. Wydaje się, że z uwagi na istotne zredefiniowanie kompetencji oraz gwarancji związanych ze stanowiskiem Prezesa UOKiK, po wyjściu w życie projektowanej ustawy Prezes UOKiK winien zostać wyłoniony w wyniku naboru przeprowadzonego na podstawie projektowanych przepisów. Takie postępowanie może natomiast doprowadzić do powołania na stanowisko kandydata obecnie sprawującego tę funkcję, niemniej powołanie to winno być wynikiem analizy kandydatury w świetle nowych zadań, które będą jej powierzone. Należy bowiem założyć, że w teorii implementacja Dyrektywy ECN+ wymusi na zespole powołanym do wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa UOKiK weryfikację zgłoszeń w świetle innych niż dotychczasowe oczekiwania i kwalifikacji - wybór Prezesa UOKiK w oparciu o nowe zasady byłby zatem spójny systemowo.</p>	Uwaga nieuwzględniona – proponowane przepisy nie są niezgodne z brzmieniem Dyrektywy. Dyrektywa nie przewiduje obowiązku przeprowadzenia procedury wyboru osoby zajmującej stanowisko organu ochrony konkurencji w związku z wdrożeniem przepisów tej dyrektywy do krajowych porządków prawnych.
283.	Art. 17 – wejście w życie	IGE	<p>[Vacatio legis]</p> <p>Wskazany przepis przewiduje 14 dniowy okres vacatio legis. Biorąc pod uwagę skalę zmian przewidzianą w Projekcie okres ten powinien być wydłużony do co najmniej 3 miesięcy.</p>	Termin wejścia w życie zostanie uzgodniony z RCL

284.	Art. 17 – wejście w życie	POHiD	<p>[Vacatio legis] Zgodnie z art. 17 projektu ustawy „ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia”. Mając na uwadze bardzo szeroki zakres zmian wprowadzanych ustawą, należy wskazać, iż ww. okres jest zdecydowanie zbyt krótki. Celem zapewnienia aby wszyscy adresaci norm zawartych w ustawie mieli dostateczną ilość czasu na zapoznanie się z nowymi regulacjami, konieczne jest wydłużenie vacatio legis do co najmniej 3 miesięcy.</p>	Termin wejścia w życie zostanie uzgodniony z RCL
285.	Art. 17 – wejście w życie	PSSB	<p>[Vacatio legis] W ocenie Stowarzyszenia tak znaczne zmiany, w szczególności w zakresie kar oraz programu ich łagodzenia, winny wejść w życie w odpowiednim terminie, tak aby przedsiębiorcy mieli czas na optymalne dostosowanie się do nich. W związku z tym PSSB stoi na stanowisku, iż przewidziane czternastodniowe vacatio legis nie zapewnia przedsiębiorcom możliwości wdrożenia przepisów w sposób jak najbardziej prawidłowy, dlatego Stowarzyszenie postuluje wydłużenie okresu wejścia w życie do 30 dni.</p>	Termin wejścia w życie zostanie uzgodniony z RCL
286.	Propozycja dodatkowa	PGNiG	<p>[Przepisy dotyczące długości prowadzonych postępowań wyjaśniających] <u>Propozycja:</u> Dodanie nowego punktu do art. 1 Projektu: „XX) art. 48 ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Postępowanie wyjaśniające prowadzi się w rozsądnych ramach czasowych, przy czym nie powinno trwać dłużej niż 4 miesiące, a w sprawach szczególnie skomplikowanych - nie dłużej niż 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Uzasadnienie: Katalog gwarancji formułowanych w Dyrektywie ECN+ odwołuje się wprost także do długości prowadzonych postępowań wyjaśniających przed Organem. Obecne uregulowanie czasu postępowań wyjaśniających w art. 48 ust. 4 może pozostawiać wątpliwości, czy wobec normy art. 3 ust. 3 Dyrektywy jak i szczególnego charakteru przepisu wobec Kodeksu postępowania administracyjnego gwarantuje on stronom postępowania pewność przepisów prawa procesowego z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych spraw. Struktura tych gwarancji powinna zapewniać odpowiednią równowagę między poszanowaniem praw podstawowych przedsiębiorców oraz obowiązkiem zagwarantowania skutecznego egzekwowania postanowień art. 101 i 102 TfUE. Z uwagi na niekwestionowany fakt, iż postępowania wyjaśniające prowadzi się częstokroć w sprawach szczególnie skomplikowanych – względnie charakteryzują się złożonym charakterem sprawy w rozumieniu art. 36 KPA – po stronie Organu pojawia się obowiązek wydłużania postępowania na bazie ogólnych przepisów KPA. Z drugiej strony celem adekwatnego zagwarantowania stronom prawa do obrony jak i oparcia postępowania dowodowego na zasadzie prawdy obiektywnej wobec szerokiego spektrum postępowań (np. w ramach programu leniency) należy odwołać się do brzmienia art. 3 ust. 3 Dyrektywy.</p>	Uwaga nieuwzględniona – art. 3 ust. 3 zdanie pierwsze jest wdrożony do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez art. 48 ust. 4 i 5 i art. 92 w obecnym brzmieniu. Przepisy te określają terminy prowadzenia postępowań.

287.	Uzasadnienie projektu	CARS	[Wolność od samooskarżania] Uzasadnienie do Projektu nie jest precyzyjne, posługując się pojęciem wolności od samooskarżania się. W kontekście uokik odnosić ją bowiem należy do wymuszania oskarżenia się w zakresie naruszenia przepisów uokik, a nie przepisów prawa karnego (jak czyni to Projekt). Jeżeli projektodawca w istocie pragnął uregulować w uokik wolność od samooskarżania się 13 osób fizycznych, to powinien odnieść ją do odpowiedzialności za naruszenie art. 6a uokik, nie ograniczając zakresu tej wolności wyłącznie do odpowiedzialności karnej i kar nakładanych na podstawie art. 106a (zob. np. art. 50 ust. 5).	Rozważymy uwzględnienie uwagi w zależności od zmian w zakresie przepisów.
288.	Uzasadnienie	PIIT	[Kadencja] Wskazujemy na błędne odwołanie w uzasadnieniu do ustawy do art. 10 ust. 3 Dyrektywy (zamiast do art. 4 ust. 3 Dyrektywy) w kontekście braku możliwości odwołania ze stanowiska osób sprawujących funkcję organów antymonopolowych z przyczyn związanych z właściwym wykonywaniem swoich obowiązków i uprawnień w ramach stosowania art. 101 i 102 TFUE. W celu uniknięcia wątpliwości zwracamy się z prośbą o odpowiednie wprowadzenie zmiany.	Uwaga do uwzględnienia
289.				
290.				
291.				

Propozycje wykraczające poza zakres regulacji określony we wpisie do wykazu prac legislacyjnych

292.	Art. 1 pkt 1 projektu - art. 4 pkt 1 lit e u.o.k.k. (propozycja dodania nowego przepisu)	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	[Definicje - szersza definicja przedsiębiorcy] Art. 4. [Definicje legalne] Ilekroć w ustawie jest mowa o: 1) przedsiębiorcy - rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212), a także: (...) e) osoby lub podmioty, które nie mają siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, świadczące przy użyciu interfejsu cyfrowego usługi, kierowane do użytkowników na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. O świadczeniu przy użyciu interfejsu cyfrowego usługi, kierowanej do użytkowników na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej świadczy w szczególności wystąpienie co najmniej jednej z niżej opisanych okoliczności: - użycie w interfejsie cyfrowym języka polskiego, - określanie w interfejsie cyfrowym cen w złotych lub umożliwienie dokonania płatności w złotych, - używanie polskiej domeny internetowej pierwszego poziomu (.pl), - kierowanie kampanii i działań marketingowych do użytkowników na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	Uwaga nieuwzględniona – jeżeli świadczenie usług jest wykonywaniem działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców to podmioty świadczące te usługi są przedsiębiorcami. W związku z tym Prezes UOKiK będzie mógł podjąć działania na podstawie przepisów ustawy.
------	--	--	--	---

293.	Art. 1 pkt 1 projektu art. 4 pkt 25 u.o.k.k. (propozycja dodania nowego przepisu)	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	<p>[Definicje – usługa platformy internetowej]</p> <p>Art. 4.</p> <p>Ilekoć w ustawie jest mowa o: (...)</p> <p>25) usłudze internetowej platformy handlu elektronicznego – rozumie się przez to dostawcę usługi pośrednictwa, która umożliwia podmiotom gospodarczym z jednej strony oraz przeciętnym użytkownikom, użytkownikom zawodowym lub innym podmiotom gospodarczym z drugiej strony - zawieranie transakcji, w oparciu o umowy sprzedaży przez internet, na stronie internetowej danej internetowej platformy handlu elektronicznego lub na stronie internetowej podmiotu gospodarczego, która wykorzystuje usługi informatyczne oferowane przez tę internetową platformę handlu elektronicznego.</p>	Uwaga nieuwzględniona – jeżeli świadczenie usług jest wykonywaniem działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców to podmioty świadczące te usługi są przedsiębiorcami. W związku z tym Prezes UOKiK będzie mógł podjąć działania na podstawie przepisów ustawy.
294.	art. 9 ust. 4 u.o.k.k. (propozycja dodania nowego przepisu)	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	4. Za dopuszczanie się praktyk ograniczających konkurencję na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się sytuację, w której przedsiębiorca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, albo gdy skutek w postaci dopuszczenia się praktyk ograniczających konkurencję nastąpił lub według zamiaru przedsiębiorcy miał nastąpić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych

295.	rozdział 2A w Dziale II/art. 9a u.o.k.k. (propozycja dodania nowych przepisów)	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	<p style="text-align: center;">Rozdział 2A</p> <p style="text-align: center;">Zakaz sprzedaży towarów przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego</p> <p>Art. 9a.</p> <p>1. Zakazane jest prowadzenie własnej sprzedaży towarów na internetowej platformie handlu elektronicznego, przez przedsiębiorcę świadczącego usługi internetowej platformy handlu elektronicznego.</p> <p>2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przedsiębiorcy, którego łączny światowy obrót z tytułu świadczenia usług internetowej platformy handlu elektronicznego w poprzednim roku obrotowym, za który dostępne jest sprawozdanie finansowe, nie przekracza 750 000 000 euro.</p> <p>3. Przeliczenie wartości złotego na euro jest dokonywane według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego, za który dostępne jest sprawozdanie finansowe. Przeliczenie wartości innych walut obcych na euro jest dokonywane według ostatniego kursu wymiany ogłoszonego przez Europejski Bank Centralny w ostatnim dniu roku kalendarzowego, za który dostępne jest sprawozdanie finansowe.</p> <p>4. W celu ustalenia wysokości przychodów, o której mowa w ust. 2 uwzględnia się przychody wszystkich podmiotów wchodzących w skład grupy kapitałowej.</p> <p>5. Zakazane jest również prowadzenie sprzedaży towarów na internetowej platformie handlu elektronicznego, o której mowa w ust. 1, przez przedsiębiorców należących do tej samej grupy kapitałowej, do której należy przedsiębiorca świadczący usługi internetowej platformy handlu elektronicznego.</p> <p style="text-align: center;">Art. 9b.</p> <p>Zakazane jest prowadzenie przez osoby lub podmioty, które nie mają siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej internetowej platformy handlu elektronicznego:</p> <p>1) wspierającej unikanie uiszczania podatków i ceł przez podmioty zawierające transakcje lub podmiot prowadzący internetową platformę handlu elektronicznego, w szczególności poprzez organizację procesów dostaw towarów w taki sposób, który faktycznie skutkuje brakiem uiszczenia należnych ceł lub podatków w istotnym zakresie;</p> <p>2) umożliwiającej sprzedaż towarów, które nie spełniają wymogów bezpieczeństwa lub naruszają prawa własności intelektualnej lub prawo własności przemysłowej.</p>	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych
296.	art. 10 ust. 1- 3 u.o.k.k.	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	<p>Art. 10. [Decyzje w sprawach praktyk ograniczających konkurencję]</p> <p>1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazów określonych w art. 6, art. 9, art. 9a lub art. 9b ustawy lub w art. 101 lub w art. 102 TFUE.</p> <p>2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakazuje zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zakazy, o których mowa w art. 6, art. 9, art. 9a lub art. 9b ustawy lub w art. 101 lub w art. 102 TFUE, jeżeli do czasu wydania decyzji praktyka ta nie została zaprzestana.</p> <p>3. Ciężar udowodnienia, że praktyka naruszająca zakazy, o których mowa w art. 6, art. 9, art. 9a lub art. 9b ustawy lub w art. 101 lub w art. 102 TFUE, została zaprzestana, spoczywa na przedsiębiorcy.</p>	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych

297.	art. 12 ust. 1 u.o.k.k.	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	<p>Art. 12. [Decyzja zobowiązująca przedsiębiorcę do wykonania zaproponowanych zobowiązań]</p> <p>1. Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub będących podstawą wszczęcia postępowania - że zostały naruszone zakazy, o których mowa w art. 6, art. 9, art. 9a lub art. 9b ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tych zakazów, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań w celu zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań. W przypadku gdy przedsiębiorca zaprzestał naruszania zakazów, o których mowa w art. 6, art. 9, art. 9a lub art. 9b ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, i zobowiąże się do usunięcia skutków tego naruszenia, zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio.</p>	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych
298.	art. 32b i 32c u.o.k.k. (zmiany znajdują się w projekcie CPC)	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	<p>Art. 32b. 1. Prezes Urzędu prowadzi Rejestr domen usuniętych na podstawie decyzji, o których mowa w art. 26 lub 101a, zwany dalej „Rejestrem”.</p> <p>2. Rejestr jest jawny. Każdy ma prawo dostępu do danych zawartych w Rejestrze.</p> <p>3. Rejestr jest prowadzony w systemie teleinformatycznym, umożliwiającym automatyczne przekazywanie informacji do systemów teleinformatycznych przedsiębiorców telekomunikacyjnych.</p> <p>4. Wpisowi do Rejestru podlega:</p> <p>1) nazwa domeny internetowej usunięta na podstawie prawomocnej lub opatrzonej rygorem natychmiastowej wykonalności decyzji, o której mowa w art. 26 lub art. 101a,</p> <p>2) data i godzina dokonania wpisu, jego zmiany lub wykreślenia.</p> <p>5. Zmiany wpisu lub jego wykreślenia dokonuje się z urzędu w przypadku zmiany lub uchylecia decyzji, o której mowa w art. 26 lub art. 101a.</p> <p>Art. 32c Przedsiębiorca telekomunikacyjny w rozumieniu art. 2 pkt 27 ustawy Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2019 r. poz. 2460, z 2020 r. poz. 875, poz. 695 i poz. 374) świadczący usługi dostępu do sieci Internet jest obowiązany do:</p> <p>1) nieodpłatnego uniemożliwienia dostępu do stron internetowych wykorzystujących nazwy domen internetowych wpisanych do Rejestru poprzez ich usunięcie z systemów teleinformatycznych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, służących do zamiany nazw domen internetowych na adresy IP, nie później niż w ciągu 48 godzin od wpisu do Rejestru,</p> <p>2) nieodpłatnego przekierowania połączeń odwołujących się do nazw domen internetowych wpisanych do Rejestru do strony internetowej prowadzonej przez Prezesa Urzędu, zawierającej komunikat, skierowany do odbiorców usługi dostępu do Internetu obejmujący w szczególności informacje o lokalizacji Rejestru oraz wpisaniu szukanej nazwy domeny internetowej do tego Rejestru.</p>	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych

299.	art. 49a u.o.k.k. (modyfikacja propozycji z CPC)	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	Art. 49a. 1. Jeżeli podmiot zobowiązany do ustanowienia przedstawiciela konsumentckiego nie ustanowi takiego przedstawiciela Prezes Urzędu, bez wszczynania postępowania, może wystąpić do przedsiębiorcy w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów. 2. Przedsiębiorca, do którego Prezes Urzędu skierował wystąpienie, może w terminie określonym przez Prezesa Urzędu przekazać stanowisko w sprawie, której dotyczy wystąpienie. 3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie może być krótszy niż 14 dni, licząc od dnia otrzymania przez przedsiębiorcę wystąpienia lub od dnia opublikowania wystąpienia na stronach internetowych Prezesa Urzędu. 4. Prezes Urzędu może również w drodze wystąpienia, o którym mowa w ust. 1, zwrócić się o: 1) zamieszczenie ostrzeżenia dla konsumentów wchodzących na interfejs internetowy, 2) usunięcie treści, ograniczenie dostępu lub wyłączenie interfejsu internetowego, 3) usunięcie domeny internetowej.	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych
300.	art. 101b u.o.k.k. (zmiany znajdują się w projekcie CPC)	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	Art. 101b. 1. Prezes Urzędu w drodze decyzji, o której mowa w art. 101a może nakazać przedsiębiorcy, w szczególności: 1) zamieszczenie ostrzeżenia dla konsumentów wchodzących na interfejs internetowy, 2) usunąć treści, ograniczyć dostęp lub wyłączyć interfejs internetowy, 3) usunąć domenę internetową.	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych
301.	art. 105n ust. 1 u.o.k.k.	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	Art. 105n. [Przeprowadzenie przeszukania. Wniosek i zgoda na przeszukanie] 1. W sprawach praktyk ograniczających konkurencję, w toku postępowania wyjaśniającego i postępowania antymonopolowego, w celu znalezienia i uzyskania informacji z akt, ksiąg, pism, wszelkiego rodzaju dokumentów lub informatycznych nośników danych, urządzeń oraz systemów informatycznych oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, Prezes Urzędu może przeprowadzić u przedsiębiorcy lub przedstawiciela konsumentckiego przeszukanie pomieszczeń i rzeczy, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że wymienione informacje lub przedmioty tam się znajdują.	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych
302.	art. 106 ust. 1 u.o.k.k.	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	Art. 106. [Kary pieniężne i ich wysokość] 1. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie: 1) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, naruszenia zakazu z art. 9 lub naruszenia zakazu określonego w art. 9a lub 9b; 2) dopuścił się naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE; 3) dokonał koncentracji bez uzyskania zgody Prezesa Urzędu; 3a) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 23a; 4) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 24.	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych
303.	art. 106c u.o.k.k. (propozycja dodania)	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	Art. 106c. [Kary pieniężne i ich wysokość] Prezes Urzędu może nałożyć na przedstawiciela konsumentckiego, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro, jeżeli przedstawiciel konsumentcki choćby nieumyślnie:	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych

	nowego przepisu)		<p>1) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 28 ust. 3 lub art. 50 bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;</p> <p>2) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1;</p> <p>3) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1.</p>	
304.	Rozdział 1a „Przedstawiciel konsumentki”/art. 7b-7c w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (propozycja dodania nowego przepisu)	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	<p>Art. 7b.</p> <p>1. Osoby lub podmioty, które nie mają siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, świadczące przy użyciu interfejsu cyfrowego usługi internetowej platformy handlu elektronicznego w rozumieniu art. 4 pkt 25 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, kierowane do użytkowników na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, polegające na:</p> <p>1) umożliwieniu umieszczania na interfejsie cyfrowym reklamy ukierunkowanej na użytkowników tego interfejsu;</p> <p>2) udostępnianiu użytkownikom wielostronnych interfejsów cyfrowych, które pozwalają im na znajdowanie innych użytkowników i wchodzenie z nimi w interakcje, i które również mogą ułatwiać świadczenie leżących u źródła dostaw towarów lub usług bezpośrednio między użytkownikami (z wyłączeniem przychodów wynikających ze świadczenia usług komunikacyjnych lub płatniczych);</p> <p>3) przekazywaniu lub przetwarzaniu zgromadzonych danych o użytkownikach i generowanych w wyniku czynności podejmowanych przez tych użytkowników na interfejsach cyfrowych, których łączna kwota przychodów w skali światowej wykazywanych przez podmiot za ostatni pełny rok podatkowy, za który dostępne jest sprawozdanie finansowe, przekracza 750 000 000 EUR, zobowiązane są do ustanowienia w Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiciela konsumentckiego.</p> <p>2. Jeśli podmiot, o którym mowa w ust. 1 wchodzi w skład skonsolidowanej grupy do celów rachunkowości finansowej, ustęp ten stosuje się w zamian do przychodów w skali światowej wykazywanych przez grupę jako całość.</p> <p>3. O świadczeniu przy użyciu interfejsu cyfrowego usługi, kierowanej do użytkowników na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ust. 1, świadczy w szczególności wystąpienie co najmniej jednej z niżej opisanych okoliczności:</p> <p>1) użycie w interfejsie cyfrowym języka polskiego,</p> <p>2) określanie w interfejsie cyfrowym cen w złotych lub umożliwienie dokonania płatności w złotych,</p> <p>3) używanie polskiej domeny internetowej pierwszego poziomu (.pl),</p> <p>4) kierowanie kampanii i działań marketingowych do użytkowników na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>4. Uznaje się, że użytkownik, o którym mowa w ust. 1, znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:</p>	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych

- 1) w przypadku usługi wskazanej w ust. ust. 1 pkt 1: reklama ukazuje się na urządzeniu użytkownika w czasie, kiedy urządzenie to jest używane w Rzeczypospolitej Polskiej w celu uzyskania dostępu do interfejsu cyfrowego;
- 2) w przypadku usługi wskazanej w ust. 1 pkt 2: usługa jest świadczona w oparciu o wielostronny interfejs cyfrowy, który ułatwia dokonywanie dostaw towarów lub świadczenia usług bezpośrednio między użytkownikami – użytkownik używa urządzenia w Rzeczypospolitej Polskiej w celu uzyskania dostępu do interfejsu cyfrowego, i zawiera na tym interfejsie leżącą u źródła transakcję;
- 3) użytkownik posiada konto umożliwiające mu dostęp do interfejsu cyfrowego, a konto to zostało otwarte za pośrednictwem urządzenia w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) w przypadku usługi wskazanej w ust. 1 pkt 3: dane wygenerowane od użytkownika, który skorzystał z urządzenia w Rzeczypospolitej Polskiej w celu uzyskania dostępu do interfejsu cyfrowego;
5. Ustalenie miejsca, w którym zostało użyte urządzenie użytkownika, a tym samym miejsca opodatkowania, powinno być możliwe na podstawie adresu protokołu internetowego (IP) użytkownika lub innych środków geolokalizacji, jeśli są one dokładniejsze.”

Art. 7c.

1. Przedstawicielem konsumentem może być osoba prawna, która posiada siedzibę działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i adekwatne środki finansowe i organizacyjne pozwalające na wykonywanie obowiązków zgodnie z przepisami.
2. Przedstawiciela konsumentem ustanawia się w drodze pisemnej umowy, która powinna zawierać:
 - 1) nazwy stron umowy oraz ich adresy i dane identyfikacyjne;
 - 2) adres siedziby przedstawiciela konsumentem;
 - 3) zgodę przedstawiciela konsumentem na wykonywanie obowiązków i czynności osoby lub podmiotu, dla którego został ustanowiony, w imieniu własnym i na rzecz tej osoby lub podmiotu,
 - 4) gwarancja przedstawiciela konsumentem dotycząca posiadania adekwatnych środków finansowych i organizacyjnych pozwalających na wykonywanie obowiązków przedstawiciela konsumentem zgodnie z przepisami.
3. Przedstawiciel konsumentem wykonuje w imieniu i na rzecz osoby lub podmiotu, dla którego został ustanowiony:
 - 1) obowiązki tej osoby lub podmiotu w szczególności w zakresie odbioru oświadczeń woli i wiedzy składanych przez użytkowników zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta oraz składania w imieniu tej osoby lub podmiotu oświadczeń woli i wiedzy w zakresie objętym powyższą ustawą,
 - 2) czynności w zakresie wystąpień Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, o których mowa w art. 49a ust. 1 Ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

			<p>3) obowiązki w zakresie przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,</p> <p>4) uprawnienia dotyczące składania na piśmie wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności spraw prowadzonych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,</p> <p>5) obowiązki i uprawnienia w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,</p> <p>6) udziela informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 28 ust. 3 Ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;</p> <p>7) czynności i obowiązków w toku kontroli prowadzonych przez upoważnionego pracownika Urzędu lub Inspekcji Handlowej na podstawie art. 105a i n. Ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,</p> <p>8) czynności i obowiązków w toku kontroli prowadzonej przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 105i i n. Ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,</p> <p>9) czynności i obowiązki w zakresie wystąpień rzeczników konsumentów, przewidzianych w art. 42 Ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.</p> <p>4. Nieustanowienie przedstawiciela konsumentckiego przez zobowiązaną do tego osobę lub podmiot stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 1 ust. 2 Ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.</p> <p>5. Niewykonywanie, w szczególności uporczywe, obowiązków przez przedstawiciela konsumentckiego lub osobę lub podmiot, o której mowa w art. 7b ust. 1, stanowi dopuszczenie się przez przedstawiciela konsumentckiego oraz przez tę osobę lub podmiot praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 1 ust. 2 Ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.</p>	
305.	art. 100a ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (propozycja dodania nowego przepisu)	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	<p>Art. 110a 1. Organem właściwym do stwierdzenia, czy wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 3 pkt 2 lub 3 albo art. 99 ust. 3a pkt 2 lub 3 jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.</p> <p>2. Gdy w toku postępowań, o których mowa w art. 99 ust. 3, art. 99 ust. 3a, lub art. 104a ust.1 wystąpi konieczność stwierdzenia, czy wobec wnioskodawcy wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 3 pkt 2 lub 3 albo art. 99 ust. 3a pkt 2 lub 3, wojewódzki inspektor farmaceutyczny występuje do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wydanie opinii czy wobec wnioskodawcy wystąpiły te okoliczności.</p> <p>3. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaje opinię, o której mowa w ust. 2 w terminie 30 dni od dnia doręczenia mu wniosku wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego. Do wydawania opinii nie stosuje się przepisu art. 106 § 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60 i 730). W przypadku bezskutecznego upływu terminu na wydanie opinii, obowiązek jej zasięgnięcia uważa się za spełniony oraz uznaje się, że w opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wobec wnioskodawcy nie wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 3 pkt 2 lub 3 albo art. 99 ust. 3a pkt 2 lub 3.</p> <p>4. Opinia, o której mowa w ust. 2, jest wiążąca dla wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego.</p>	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych

306.	Przepis przejściowy	Polskie Towarzystwo Gospodarcze	Strony postępowań, o których mowa w art. 99 ust. 3, art. 99 ust. 3a lub art. 104a ust.1, wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie ustawy, mogą żądać zwrócenia się przez organ prowadzący postępowanie o wydanie opinii w trybie art. 100a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne.	
307.		Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	<p>[Promowanie konkurencji]</p> <p>Celem Dyrektywy 2019/1 jest wzmocnienie i harmonizacja systemu ochrony konkurencji we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej. Wprowadzenie daleko idących kompetencji dla organów ochrony konkurencji wiąże się z poważnymi zagrożeniami i obciążeniami dla przedsiębiorstw, które będą musiały dostosować się do nowych zasad i ponosić poważne konsekwencje w postaci dokuczliwych postępowań oraz wysokich kar. Wszystkie te działania mają doprowadzić do wyrównania warunków konkurencji w Polsce oraz w całej Unii Europejskiej. Dlatego należy stwierdzić, iż utrzymywanie równoległego reżimu prawnego dla pewnych branż jest nieuzasadnione i sprzeczne z duchem Dyrektywy. Mając to na uwadze, niezrozumiałe wydaje się wyłączenie rynku aptecznego z kompetencji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji dotyczących koncentracji. Aby w pełni realizować zamysł Dyrektywy, należy zrewidować te przepisy oraz włączyć rynek apteczny w jednolity zakres aplikacji reguł konkurencji poprzez usunięcie z Ustawy prawo farmaceutyczne zakazów koncentracji podmiotów, których udział w rynku przekroczyłby 1%.</p>	Poza zakresem wdrożenia Dyrektywy i wpisu do wykazu prac legislacyjnych

Tabela uwag zgłaszanych do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (UC69) w ramach opiniowania

Lp.	Przepis	Zgłaszający	Treść	Stanowisko
1.	Art. 4	KNF	Projekt nie definiuje również pojęcia „zmony przetargowej”, które to określenie zostało wskazane we wprowadzanym art. 5a – definicji kartelu	Uwaga niewzględniona – pojęcie zmony przetargowej jest pojęciem znanym w doktrynie i orzecznictwie z zakresu prawa antymonopolowego. Obecna definicja kartelu jest dostosowana do definicji kartelu z dyrektywy oraz ustawy o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji.
2.	Art. 4a	KNF	1. Wprowadzany projektem art. 4a obarczony jest błędem logicznym. Jeżeli osoba dopuściła się naruszenia ustawy to znaczy że przepisy ustawy miały do niej zastosowanie – w przeciwnym wypadku nie mogłaby ich naruszyć. Niezrozumiałe jest także ograniczenie tego przepisu wyłącznie do osób fizycznych, które dopuściły się naruszeń. Należy wskazać, iż „przedsiębiorca” w rozumieniu art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1076, z późn. zm., dalej: „ustawa o ochronie konkurencji”) w zw. z art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.) oznacza m.in. osobę fizyczną wykonującą działalność gospodarczą. Projektowany art. 4a uszczegóławiając zakres stosowania ustawy o ochronie konkurencji, pozostawia wątpliwość, czy przepisy ustawy o ochronie konkurencji stosuje się do osób prawnych – względem których brak jest analogicznego przepisu wprowadzanego projektem.	Uwaga uwzględniona – proponujemy dodanie wyrazu „również” do brzmienia przepisu. Ratio legis przepisu zostało wyjaśnione w uzasadnieniu.
3.	Art. 4a	Rzecznik MŚP	Ponadto wieloznaczne należy uznać sformułowanie projektowanego art. 4a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów: Przepisy ustawy stosuje się do osoby fizycznej, która będąc przedsiębiorcą dopuściła się naruszenia przepisów ustawy, o ile ma odnosić się także do osoby fizycznej, która zakończyła już prowadzenie działalności gospodarczej. Taka intencja wprowadzenia nowego uregulowania zdaje się wynikać z uzasadnienia do Projektu.	Uwaga uwzględniona – proponujemy dodanie wyrazu „również” do brzmienia przepisu. Ratio legis przepisu zostało wyjaśnione w uzasadnieniu.

4.	Art. 6aa	Rzecznik Finansowy	<p>Z uwagi na to, że dyrektywa wskazuje, że aby zapewnić skuteczne i jednolite stosowanie art. 101 i 102 TFUE, pojęcie przedsiębiorstwa należy stosować w znaczeniu przewidzianym w art. 13 ust. 5 dyrektywy 2019/1 zgodnie z którym państwa członkowskie zapewniają, aby do celów nakładania kar na spółki dominujące oraz następców prawnych i gospodarczych miało zastosowanie pojęcie przedsiębiorstwa o którym mowa w art. 101 i 102 TFUE w znaczeniu każdego podmiotu zaangażowanego w działalność gospodarczą bez względu na jego status prawny oraz sposób jego finansowania (art. 2 pkt. 10 dyrektywy 2019/1).</p> <p>W związku z tym, krajowe organy ochrony konkurencji powinny mieć możliwość stosowania pojęcia przedsiębiorstwa w celu zidentyfikowania odpowiedzialnej spółki dominującej i nałożenia na nią kar za praktykę stosowaną w jednej z jej spółek zależnych, w przypadku gdy spółka dominująca i jej spółka zależna stanowią jedną jednostkę gospodarczą, co wymaga wprowadzenia do projektowanej ustawy zasady odpowiedzialności za naruszenie zakazów określonych w art. 6 i 101 ust. 1 TFUE przedsiębiorcy lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ na przedsiębiorcę naruszającego zakazy przewidziane w art. 6 i 101 ust. 1 TFUE.</p> <p>Konieczną konsekwencją wprowadzonej zasady jest ustawowe zdefiniowanie wywierania decydującego wpływu jako sytuacji gdy w następstwie powiązań ekonomicznych, prawnych i organizacyjnych przedsiębiorca, na którego wywierany jest decydujący wpływ przedsiębiorcy lub przedsiębiorców, ma ograniczoną autonomię zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ.</p> <p>W projektowanej ustawie należy także przewidzieć domniemanie, że przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ jeżeli posiada cały lub prawie cały kapitał przedsiębiorcy, na którego wywiera tak rozumiany wpływ. Wskazane jest, aby w przypadku stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt. 1-6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a-e TFUE, odpowiedzialnością objąć również osoby zarządzające przedsiębiorstwem, jeśli umyślnie dopuściły przez swoje działanie lub zaniechanie, do naruszenia przez tego przedsiębiorcę wymienionych zakazów. Wymogi implementacji nakazują również aby znowelizowana ustawa w części dotyczącej definicji zawierała definicje: kartelu i programu łagodzenia kar.</p>	Uwagi są już uwzględnione w obecnym projekcie
----	----------	-------------------------------	---	--

5.	Art. 6aa i art. 9a	SN	<p>W art. 1 pkt 4 i 5 projektu proponuje się wprowadzenie art. 6aa i art. 9a u.o.k.k., na podstawie których, w przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 u.o.k.k. lub art. 101 TFUE oraz art. 9 ust. 1 u.o.k.k. lub art. 102 TFUE (zawieranie niedozwolonych porozumień i nadużycie pozycji dominującej), odpowiedzialnością będzie objęty także przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający decydujący wpływ na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia konkurencji. Oznacza to (w pewnym uproszczeniu) wprowadzenie - obok odpowiedzialności spółki „córki” będącej bezpośrednim naruszcycielem - odpowiedzialności spółki „matki”, od której jest ona zależna. Unijne prawo konkurencji posługuje się pojęciem „przedsiębiorstwa”; zgodnie z art. 2 pkt 10 dyrektywy ECN+, „przedsiębiorstwo”, o którym mowa w art. 101 i 102 TFUE, oznacza każdy podmiot zaangażowany w działalność gospodarczą, bez względu na jego status prawny oraz sposób jego finansowania. Nie budzi wątpliwości, że projektodawcy pozostają w tym zakresie przy przyjętym od dawna na gruncie polskiego prawa konkurencji pojęciu „przedsiębiorcy”. Wprowadzają jednak kategorię „decydującego wpływu”, która szeroko ujmuje odpowiedzialność pod względem podmiotowym. W uzasadnieniu wskazano, że przesłanka „decydującego wpływu” wynika z orzecznictwa TSUE, co nie ulega wątpliwości, brak jednak wyjaśnienia, czy konieczność jej normatywnej regulacji wynika z dyrektywy ECN+, skoro „decydujący wpływ” nie jest w niej definiowany. Uzasadnienia wymaga także, czy „decydujący wpływ” ma mieć związek z naruszeniem, czy też przedsiębiorca wpływający na naruszcyciela odpowiada także, gdy wpływ ten tego związku z naruszeniem nie miał, na co zdają się wskazywać proponowane art. 6aa ust. 2 i art. 9a ust. 2 u.o.k.k.: „wywieranie decydującego wpływu, o którym mowa w ust. 1, zachodzi w sytuacji, gdy pomiędzy przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne i organizacyjne, że przedsiębiorca, na którego wywierany jest decydujący wpływ, nie określa samodzielnie swojego zachowania na rynku, lecz co do zasady stosuje się do wskazówek udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego na niego decydujący wpływ”. Ponadto wydaje się, że w proponowanych art. 6aa i art. 9a u.o.k.k. można pominąć fragment „lub przedsiębiorcy”.</p>	<p>Uwaga do wyjaśnienia – uzasadnienie zostanie uzupełnione</p> <p>Ad. „lub przedsiębiorcy” – do wyjaśnienia - do ewentualnego uwzględnienia przez Komisję Prawniczą</p>
6.	Art. 9a	KNF	<p>3. Wprowadzany projektem art. 9a ust. 2 posługuje się nieostrym określeniem „co do zasady stosuje się do wskazówek przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ”. W oparciu o ww. kryteria bardzo ciężko będzie przypisać określonemu podmiotowi, iż jest podmiotem wywierającym decydujący wpływ. Przesłanka ta może powodować niepewność na rynku finansowym, z uwagi na wprowadzony automatyzm odpowiedzialności przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ za działania przedsiębiorcy objętego tym wpływem.</p>	<p>Uwaga uwzględniona – z brzmienia przepisu zostaną usunięte wyrazy „co do zasady”</p>

7.	Art. 10 ust. 5	KNF	4. Wprowadzany projektem art. 10 ust. 5 posługuje się niezdefiniowanym pojęciem „zastosowanie środka ingerującego w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców”. Ze względu na szeroki zakres określenia „ingerowania w strukturę przedsiębiorcy”, w ocenie UKNF wyszczególnienia może wymagać na czym omawiana ingerencja może polegać.	Uwaga niewzględzona –Art. 10 ust. 1 oraz motyw 37 Dyrektywy wymaga umożliwienia zastosowania dowolnych środków (obecnie Prezes ma do dyspozycji tylko jeden środek o charakterze strukturalnym), pozostawienie przepisu w obecnym brzmieniu byłoby niezgodne z Dyrektywą
8.	Art. 10	Rzecznik Finansowy	Omawiana dyrektywa przewiduje w art. 10 podlegające harmonizacji uprawnienia krajowych organów ochrony konkurencji do stwierdzenia naruszenia art. 101 lub 102 TFUE oraz podejmowania decyzji nakazujących zaprzestania naruszenia. W tym celu organy te mogą nałożyć dowolne środki zaradcze o charakterze behawioralnym lub strukturalnym, które są proporcjonalne do stwierdzonego naruszenia i konieczne do skutecznego zaprzestania tego naruszenia. Zgodnie z zasadą proporcjonalności spośród dwóch równie skutecznych środków krajowe organy ochrony konkurencji wybierają środek najmniej uciążliwy dla danego przedsiębiorstwa. Jednym ze środków przewidzianych w dyrektywie (art. 11) są środki tymczasowe nałożone na przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw co najmniej, w sprawach, które są naglące ze względu na zaistnienie ryzyka poważnej i nieodwracalnej szkody dla konkurencji, w których stwierdzono prima facie naruszenia art. 101 lub 102 TFUE. Decyzja o zastosowaniu środka tymczasowego musi być proporcjonalna i obowiązywać w określonym terminie, który może być przedłużony w takim zakresie w jakim jest to konieczne i stosowne albo do momentu podjęcia ostatecznej decyzji. Zastosowanie środków tymczasowych przez krajowy organ ochrony konkurencji skutkuje obowiązkiem informacji europejskiej sieci konkurencji oraz poddaniem kontroli legalności i proporcjonalności środków tymczasowych w ramach przyspieszonej procedury odwoławczej.	Uwaga uwzględniona – art. 10 i 11 Dyrektywy są wdrożone w art. 10 i 89 uokik

9.	Art. 29	Rzecznik Finansowy	<p>Dyrektywa w art. 3 określa wykonywanie uprawnień przez krajowe organy ochrony konkurencji jako postępowanie dotyczące naruszeń art. 101 lub 102 TFUE w tym także naruszeń art. 6 lub 9 u.o.k.i.k. stosowanych równoległe z art. 101 lub 109 TFUE bądź wyłącznie, któremu nadaje specyficzny charakter. Postępowanie to musi być bowiem zgodne z ogólnymi zasadami prawa Unii i z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej z uwzględnieniem gwarancji w odniesieniu do poszanowania praw przedsiębiorstw do obrony, w tym prawa do bycia wysłuchanym oraz prawa do skutecznego środka odwoławczego.</p> <p>Jednym z podstawowych rozwiązań dyrektywy jest założenie, aby postępowanie dotyczące naruszeń art. 101 i 102 TFUE oraz art. 6 i 9 u.o.k.i.k. było prowadzone przez niezależne organy ochrony konkurencji w państwach członkowskich UE. Stąd art. 4 dyrektywy nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, aby organy ochrony konkurencji wykonywały swoje obowiązki i uprawnienia w sposób bezstronny i z myślą o skutecznym oraz jednolitym stosowaniu tych przepisów, z zastrzeżeniem proporcjonalnych wymogów w zakresie rozliczalności, a także bez uszczerbku dla ścisłej współpracy między organami ochrony konkurencji w ramach europejskiej sieci konkurencji. W ramach tego obowiązku państwa członkowskie muszą wprowadzić odpowiednie procedury, tak aby zapewnić, żeby by pracownicy i osoby podejmujące decyzje: byli zatrudniani w sposób jasny i przejrzysty; byli w stanie wykonywać swoje obowiązki i uprawnienia związane ze stosowaniem art. 101 i 102 TFUE niezależnie od wpływów politycznych i innych wpływów zewnętrznych; nie zwracali się ani nie przyjmowali żadnych indywidualnych instrukcji zarówno od podmiotów publicznych, jak i prywatnych w trakcie trwania zatrudnienia oraz by w rozsądnym okresie po jego zakończeniu nie zajmowali się postępowaniami w sprawie stosowania prawa, które mogłyby skutkować konfliktem interesów. Dyrektywa nie definiuje konfliktu interesów. Odwołuje się wyłącznie do bezstronności pracowników i osób podejmujących decyzje. Zgodnie z par. 19 preambuły takie osoby oraz ich bliscy krewni nie powinni mieć żadnych interesów w przedsiębiorstwach lub organizacjach, które są przedmiotem postępowań – z udziałem tych osób – w sprawie stosowania postanowień art. 101 lub 102 TFUE, jeżeli mogłoby to podważyć bezstronność tych osób w danej sprawie. Oceniając, czy w danej sprawie bezstronność wspomnianych osób może zostać ograniczona, należy wziąć pod uwagę charakter, rozmiar i zakres posiadanych interesów, a także poziom zaangażowania lub uczestnictwa danej osoby. W przypadku gdy konieczne jest zapewnienie bezstronności postępowania i procesu podejmowania decyzji, dana osoba powinna być zobowiązana do wyłączenia się z danej sprawy. Długość rozsądnego okresu należy określić, uwzględniając charakter nowego zajęcia tychże osób oraz stopień ich zaangażowania oraz odpowiedzialności w tym samym postępowaniu, w którym uczestniczyli w okresie zatrudnienia lub kadencji w krajowym administracyjnym organie ochrony konkurencji. Bezstronność oznacza</p>	Uwaga uwzględniona - Art. 4 został wdrożony w art. 29 uokik
----	---------	---------------------------	--	--

		<p>podejmowanie decyzji bez zbędnego wpływu, na podstawie dostępnych informacji przy odpowiednim wyważeniu różnych interesów. W tym kontekście odnosi się ona do zestawu mechanizmów, które zapewniają, że urzędnicy mogą realizować cele instytucjonalne bez konieczności narażania własnych interesów.</p> <p>Niewątpliwie zasada bezstronności powinna zarówno wpływać na procedury mianowania i wewnętrzne standardy instytucji, jak i zapewniać wdrażanie środków organizacyjnych pozwalających uniknąć wpływu interesu pracowników lub przedsiębiorców na podejmowane decyzje. Ważne jest, aby miała ona charakter faktyczny, ponieważ sama deklaracja bezstronności de iure nie oznacza, że bezstronność jest faktycznie zapewniona. Stąd wpływ na bezstronność, a więc również na niezależność regulatora będzie miała kultura panująca w instytucji, piastun organu oraz prawidłowe relacje z organami władzy wykonawczej i innymi podmiotami zainteresowanymi. Można pokusić się o tezę, że stopień fachowości i merytorycznego przygotowania pracowników organu również wpływa na spełnienie przesłanki bezstronności. W tym zakresie dyrektywa wymusza stworzenie zaplecza eksperckiego.</p> <p>Odnosząc się do założeń projektowanej ustawy należy podkreślić, że implementacja dyrektywy powinna obejmować nie tylko kadencyjność Prezesa Urzędu jako przejawu niezależności, ale także określać wymogi dotyczące jego kwalifikacji, jak i zasady merytorycznego konkursu, w wyniku którego dochodzi do jego wyboru. Projektowana ustawa powinna zatem przewidywać przepis zgodnie z którym Prezes Urzędu powołuje Prezes Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, a powołana osoba może sprawować funkcję Prezesa Urzędu tylko przez dwie kadencje. Nadto, nowelizowana ustawa powinna wprowadzić zasadę niepołączalności stanowiska Prezesa Urzędu z innym stanowiskiem z wyjątkiem stanowiska dydaktycznego, badawczo-dydaktycznego lub badawczego. Powinna zatem wykluczać możliwość wykonywania innych zajęć zarobkowych sprzecznych z obowiązkami Prezesa Urzędu.</p> <p>Zgodnie z zaleceniami dyrektywy, projektowana ustawa powinna przewidywać również wymogi odnoszące się do kwalifikacji merytorycznych i doświadczenia zawodowego kandydatów na stanowisko Prezesa Urzędu. Oczywiście w świetle rozwiązań dyrektywy odnoszących się do niezależności krajowego organu ochrony konkurencji jest wprowadzenie w projektowanej nowelizacji ustawy przesłanki odwołania Prezesa Urzędu przed upływem kadencji, jak również przesłanki wygaśnięcia kadencji Prezesa Urzędu. Na podobnych warunkach projektowana nowelizacja ustawy powinna przewidywać powołanie i odwoływanie wiceprezesów Urzędu.</p>	
--	--	--	--

10.	Art. 29	Rzecznik Finansowy	<p>Dyrektywa w art. 4 ust. 3 wprowadza wymóg, aby osoby podejmujące decyzje nie mogły zostać odwołane ze stanowiska z przyczyn związanych z właściwym wykonywaniem ich obowiązków i uprawnień w ramach stosowania art. 101 i 102 TFUE, a tylko wtedy, gdy przestaną spełniać warunki niezbędne do sprawowania takich stanowisk. Warunki wymagane do wykonywania ich obowiązków oraz definicja poważnego uchybienia muszą zostać określone z wyprzedzeniem w prawie krajowym przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia skutecznego egzekwowania prawa. Projektowana zmiana ustawy w tym zakresie powinna więc przewidywać zasadę nieodpowiedzialności organu krajowego ochrony konkurencji oraz pracowników krajowego organu ochrony konkurencji za właściwe wykonywanie obowiązków i uprawnień. Odpowiedzialność organu krajowego ochrony konkurencji i jego pracowników powinna być ograniczona do odpowiedzialności za uchybienia w wykonywaniu obowiązków i uprawnień z jednoczesnym zdefiniowaniem w nowelizowanej ustawie poważnego uchybienia wykonywanych obowiązków i uprawnień w celu zapewnienia egzekwowalności odpowiedzialności.</p>	Uwaga uwzględniona - Art. 4 został wdrożony w art. 29 uokik
-----	---------	-------------------------------	---	--

11.	Art. 29	Rzecznik Finansowy	<p>Bezwzględnym wymogiem w procesie implementacji dyrektywy 2019/1, zapewniającym niezależność krajowego organu ochrony konkurencji jest wprowadzenie do nowelizowanej ustawy przepisu przewidującego, iż Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu oraz pracownicy Urzędu wykonują swoje obowiązki i uprawnienia niezależnie od wpływów politycznych i innych wpływów zewnętrznych, nie mogą zwracać się o instrukcje do rządu ani innego podmiotu publicznego lub prywatnego ani przyjmować od nich żadnych instrukcji podczas wykonywania obowiązków i uprawnień, oraz mają obowiązek powstrzymać się od wszelkich działań, które mogłyby skutkować konfliktem interesów. Co więcej, nowelizowana ustawa powinna wprowadzić 3 letni okres karencji dla Prezesa Urzędu, wiceprezesów Urzędu oraz pracowników Urzędu uczestniczących w wydaniu decyzji. Organy te po zakończeniu pełnienia funkcji lub zatrudnienia w Urzędzie w okresie 3 lat nie mogą być zaangażowane w tę samą sprawę w ramach nowego zajęcia. Art. 4 ust. 1 dyrektywy powtarza za preambułą, że w celu zagwarantowania niezależności krajowych organów ochrony konkurencji podczas stosowania art. 101 i 102 TFUE państwa członkowskie zapewniają, aby takie organy wykonywały swoje obowiązki i uprawnienia w sposób bezstronny i z myślą o skutecznym i jednolitym stosowaniu tych przepisów, z zastrzeżeniem proporcjonalnych wymogów w zakresie rozliczalności. Wymogi w zakresie rozliczalności powinny również przyczyniać się do zapewnienia wiarygodności i umocowania prawnego działań krajowych organów ochrony konkurencji. Jednakże dyrektywa nie wprowadza żadnych minimalnych warunków odnoszących się do rozliczalności. W związku z tym w nowelizacji ustawy można przyjąć założenie, że proporcjonalne wymogi w zakresie rozliczalności obejmują sporządzanie przez krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji okresowych sprawozdań ze swojej działalności jak również wydatków przedstawianych odpowiednim organom rządowym lub parlamentarnym. Krajowe organy ochrony konkurencji mogą także podlegać kontroli, a ich wydatki mogą być monitorowane pod warunkiem, że nie ma to wpływu na ich niezależność, co powinno wyrazić się w odpowiednich przepisach nowelizowanej ustawie w części dotyczącej statusu prawnego Prezesa Urzędu.</p> <p>Konkludując, projekt nowelizacji nie powinien pomijać rewersu niezależności, jakim jest rozliczalność wobec zarówno samego Prezesa UOKiK, jak i pracowników Urzędu. Niewskazane jest utrzymywanie kontrastu między gwarancjami niezależności i minimalną liczbą instrumentów rozliczalności organu antymonopolowego.</p>	Uwaga uwzględniona - Art. 4 został wdrożony w art. 29 uokik
-----	---------	-------------------------------	---	--

12.	Art. 34a	Rzecznik Finansowy	<p>Dyrektywa wymaga też zapewnienia bezstronności oraz niezależności organu antymonopolowego oraz pracowników wykonujących uprawnienia władcze na podstawie tego aktu. Zgodnie z par. 19 preambuły takie osoby oraz ich bliscy krewni nie powinni mieć żadnych interesów w przedsiębiorstwach lub organizacjach, które są przedmiotem postępowań – z udziałem tych osób – w sprawie stosowania postanowień art. 101 lub 102 TFUE, jeżeli mogłoby to podważyć bezstronność tych osób w danej sprawie.</p> <p>W związku z tym pojawia się wątpliwość czy tak rozumianą bezstronność oraz niezależność organu zapewnią obowiązujące w prawie krajowym regulacje przewidziane w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.), zapobiegające konfliktowi interesów zarówno w odniesieniu do organu administracji publicznej, jak i pracowników organu, jak i wymogi bezstronności oraz politycznej neutralności spoczywające na członkach korpusu służby cywilnej wynikające z ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1889, z późn. zm.). Wydaje się, że projekt nowelizacji powinien uwzględnić potrzebę wprowadzenia kodeksu postępowania, gwarancji zatrudnienia i bezstronności pracowników UOKiK jak również zapewnienia właściwych zasobów gwarantujących skuteczne stosowanie zarówno art. 101 i 102 TFUE, jak i krajowych uregulowań. Stanowi to istotną przeszkodę w skutecznym funkcjonowaniu UOKiK w Polsce i zapewnieniu jego pracownikom rynkowych warunków płacy i pracy. Dodatkowo konieczne jest wprowadzenie i przestrzegania wewnętrznych standardów zapewniających bezstronność pracowników UOKiK jak i ich należyte przygotowanie merytoryczne.</p> <p>Zgodnie z preambułą dyrektywy, bez uszczerbku dla stosowania bardziej rygorystycznych przepisów krajowych, każdy krajowy administracyjny organ ochrony konkurencji powinien opublikować kodeks postępowania, który będzie zawierał zasady dotyczące konfliktów interesów. W procesie implementacji dyrektywy należy rozważyć rozwiązanie przewidujące instytucję wyłączenia pracowników UOKiK w sposób uwzględniający specyfikę postępowania przed Prezesem Urzędu z podaniem ustawowych przesłanek obligujących do wyłączenia pracownika. Wskazówką dla przyszłych rozwiązań nowelizowanej ustawy jest stanowisko zajęte w dyrektywie, która nie definiuje konfliktu interesów odwołując się wyłącznie do bezstronności pracowników i osób podejmujących decyzje. Oceniając, czy w danej sprawie bezstronność tych osób może zostać ograniczona, należy wziąć pod uwagę charakter, rozmiar i zakres posiadanych interesów, a także poziom zaangażowania lub uczestnictwa danej osoby. W przypadku gdy konieczne jest zapewnienie bezstronności postępowania i procesu podejmowania decyzji, dana osoba powinna być zobowiązana do wyłączenia się z danej sprawy.</p> <p>Długość rozsądnego okresu po zakończeniu zatrudnienia pracowników należy określić, uwzględniając charakter nowego zajęcia tych osób oraz stopień ich zaangażowania oraz</p>	<p>Ad. Uwaga niewwzględniona - Kodeks dobrych praktyk – naszym zdaniem to zadanie spełnia Kodeks Etyki Służby Cywilnej (zarządzenie nr 70 PRM z 6 października 2011 r.). Kodeks ten ma zastosowanie dla kadry urzędniczej w Urzędzie.</p>
-----	----------	---------------------------	--	--

			odpowiedzialności w tym samym postępowaniu, w którym uczestniczyli w okresie zatrudnienia lub kadencji w krajowym administracyjnym organie ochrony konkurencji.	
13.	Art. 34a	KNF	2. Wprowadzany projektem art. 34a ust. 2 zawiera wydaje się być niejasny. W treści wskazanego przepisu brak jest definicji „nowego zajęcia”. Nie jest też jasne, czy przepis ten dotyczy udziału w tej samej „sprawie administracyjnej”. Brak jest również wyjaśnienia na czym polega „zaangażowanie w tę samą sprawę”. Osoba taka („zaangażowana w tę samą sprawę”) może być np. jedynie doradcą pełnomocnika strony decyzji administracyjnej i faktycznie nie występować w sprawie w imieniu podmiotu będącego stroną. Nie jest również jasne czy zaangażowanie dotyczy postępowania administracyjnego, czy także postępowania sądownoadministracyjnego. Powstaje zatem istotna wątpliwość w odniesieniu do potencjalnej sytuacji, w której postępowanie sądownoadministracyjne zakończy się oraz decyzja uchylona trafi do ponownego rozpatrzenia w ramach postępowania administracyjnego po upływie 3 lat od zakończenia pełnienia funkcji przez pracownika Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Czy w omawianym przypadku osoba, która kiedyś wydawała decyzję, będzie mogła być zaangażowana w sprawę, z którą zapoznała się w ramach wykonywania swoich obowiązków w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów?	Do wyjaśnienia – brzmienie przepisu wzorowano na motywie 20, który wyjaśnia ratio legis art. 4 ust. 2 lit. c. Dyrektywy. W związku z tym brzmienie przepisu zaproponowane w projekcie zapewnia wdrożenie. Proponuję się usunięcie pojęcia „zajęcie”. Sprawa powinna być rozumiana szeroko (postępowanie sądowe i administracyjne)
14.	Art. 50	URE	3. Uwaga ogólna do Art. 1 pkt 11 projektu ustawy dotyczącego treści art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów: W zaproponowanym brzmieniu wątpliwości budzi również treść art. 50 ust. 1 projektu ustawy (tj. "Każdy jest obowiązany do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu."). Użycie sformułowanie "każdy" należy interpretować bardzo szeroko, co w konsekwencji może oznaczać, że również Prezes URE jest zobowiązany do przedstawiania wszelkich informacji i dokumentów Prezesowi UOKiK, w zasadzie bez żadnych ograniczeń. Należy natomiast zauważyć, że dokumenty, którymi dysponuje Prezes URE - z uwagi na zakres i specyfikę realizowanych przez niego zadań - często opatrzone są klauzulą „tajemnicy przedsiębiorstwa”, a niekiedy są to informacje o charakterze niejawnym. Zasadnym zatem wydaje się rozważenie wprowadzenia stosownych wyłączeń w tym zakresie w odniesieniu do informacji i dokumentów znajdujących się w posiadaniu Prezesa URE lub co najmniej nałożenie na Prezesa UOKiK stosownych obowiązków w zakresie zachowania poufności takich dokumentów i informacji pozyskanych od Prezesa URE.	Uwaga do wyjaśnienia – przepisem regulującym zasady wymiany informacji z innymi organami administracji, w tym z regulatorami, jest art. 72.

15.	art. 50 ust. 5	KNF	Ponadto wprowadzany projektem art. 50 ust. 5 nie precyzuje na czym polega nałożenie kary na niekorzyść osoby lub jego najbliższych.	Uwaga do wyjaśnienia - Brzmienie wzorowane na art. 31 ust. 1 Dyrektywy. Proponujemy zmianę brzmienia art. 50 ust. 5 Ustawy okik, art. 60 ust. 6 Ustawy okik oraz art. 105d ust. 3 – ostateczne brzmienie przepisu zostanie opracowane na KP: „nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa UOKiK”
-----	----------------	------------	---	--

16.	Art. 73 ust. 3	URE	<p>1. Proponuję w art. 1 pkt 22 projektu ustawy nadać następujące brzmienie art. 73 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów:</p> <p>„Prezes Urzędu udostępnia organom regulacyjnym w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych oraz gospodarki paliwami i energią, zwanym dalej „organami regulacyjnymi” oraz Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego na podstawie art. 17ca ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 2059), informacje, w tym wyniki badań i analiz rynkowych, niezbędne do realizacji przez te organy ich ustawowych zadań, z wyjątkiem informacji:</p> <p>1) co do których obowiązek zachowania poufności wynika z zobowiązań międzynarodowych, w szczególności informacji uzyskanych w drodze wymiany w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE;</p> <p>2) o których mowa w art. 70 ust. 1 i 2.”</p> <p>Art. 73 ust. 3 w obecnym, jak również projektowanym brzmieniu umożliwia przekazywanie organom regulacyjnym informacji niezbędnych „w postępowaniach prowadzonych przez te organy”. W konsekwencji oznacza to, że Prezes UOKiK może przekazywać informacje jedynie w przypadku toczącego się przed Prezesem URE postępowania administracyjnego.</p> <p>W mojej opinii, dyspozycji tego przepisu nie należy ograniczać jedynie do postępowań administracyjnych kończących się wydaniem decyzji. Należy pamiętać, że liczba zadań realizowanych przez organy administracji w innych formach niż postępowanie administracyjne systematycznie wzrasta. W związku z tym ustawa powinna jednoznacznie przewidywać możliwość przekazania przez Prezesa UOKiK informacji niezbędnych do realizacji wszystkich zadań realizowanych przez Prezesa URE.</p> <p>2. Z kolei art. 73 ust. 3 pkt 1 ustawy wprowadza ograniczenie możliwości przekazywania informacji posiadanych przez Prezesa UOKiK. Zachodzi obawa, że przepis ten może być interpretowany w ten sposób, że zakazane jest przekazywanie wszelkich informacji uzyskanych w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE, co może powodować, że Prezes URE nie będzie uprawniony do uzyskania informacji w sprawach o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego kraju. Postępowania prowadzone na podstawie art. 101 i 102 TFUE dotyczą bowiem naruszeń prawa konkurencji o wymiarze ogólnoeuropejskim.</p> <p>Zauważyć natomiast należy, że art. 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (obecnie art. 101 i 102) wprowadza zakaz przekazywania informacji uzyskanych w drodze wymiany z innymi organami ochrony konkurencji, a nie wszystkich informacji uzyskanych w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE. Zatem</p>	<p>Ad. 1. Do wyjaśnienia – ograniczenie przekazywania informacji na potrzeby postępowań jest spójne z wyjątkami z art. 73 ust. 2</p> <p>Ad. 2. Do wyjaśnienia – obecne brzmienie przepisów jest niezbędne dla zapewnienia ochrony informacji pozyskanych w ramach sieci ECN, zwłaszcza w ramach art. 12 rozporządzenia 1/2003</p>
-----	-------------------	-----	--	---

		<p>zapropozowane doprecyzowanie powyższego przepisu jest zasadne aby wyeliminować wskazane powyżej ryzyko, że przepisy ustawy będą interpretowane nadmiernie restrykcyjnie i Prezes URE nie będzie otrzymywał informacji od Prezesa UOKiK, jeżeli zostały one uzyskane w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE.</p> <p>3. Proponuję w art. 1 pkt 22 projektu ustawy nadać następujące brzmienie: art. 73 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów:</p> <p>„Organy regulacyjne oraz Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego są obowiązani do ochrony informacji uzyskanych na podstawie ust. 3, w szczególności informacje te nie mogą być wykorzystane w ramach zadań innych niż realizowane przez te organy. Przepisy art. 69 – art. 71 stosuje się odpowiednio.”.</p> <p>Proponowana zmiana brzmienia przepisu stanowi konsekwencję zmiany brzmienia art. 73 ust. 3 ustawy.</p>	
--	--	---	--

17.	Art. 91	Rzecznik Finansowy	<p>Zgodnie z art. 6 ust. 1 dyrektywy 2019/1 krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji powinny móc przeprowadzać wszelkie niezbędne i niezapowiedziane kontrole przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw do celów stosowania art. 101 lub 102 TFUE, jeżeli – zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – są w stanie wykazać, że istnieje uzasadnione podejrzenie, że doszło do naruszenia art. 101 lub 102 TFUE. Ponadto Dyrektywa, w celu zapewnienia skuteczności kontroli przewiduje, że krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji powinny mieć także uprawnienie na wchodzenie do prywatnych lokali mieszkalnych. Dyrektywa przewiduje także szczegółowe uprawnienia kontrolujących w zakresie kontroli lokalu przedsiębiorcy oraz innych lokali. Wśród tych uprawnień, przysługujących kontrolującym w toku kontroli, dyrektywa 2019/1 wymienia m.in. uprawnienie do kontynuowania przeszukiwania i do wyboru kopii lub wyciągów z ksiąg i rejestrów, dotyczących działalności kontrolowanych przedsiębiorstw lub związków przedsiębiorstw w lokalu organu lub w innych wyznaczonych lokalach. Dyrektywa 2019/1 nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia krajowym organom ochrony konkurencji możliwość żądania od przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie wszelkich niezbędnych i dostępnych informacji do celów stosowania art. 101 i 102 TFUE. Jednocześnie przepis art.8 dyrektywy 2019/1 wyklucza dopuszczalność samooskarżenia się i przyznania się do naruszenia art. 101 i 102 TFUE. Nadto, przepis ten przyznaje krajowym organom ochrony konkurencji uprawnienie do żądania od innych osób fizycznych lub prawnych dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie informacji, które mogą mieć znaczenie dla stosowania postanowień art. 101 i 102 TFUE, co uzasadnia wprowadzenie w nowelizowanej ustawie przepisu przewidującego obowiązek każdego, nie tylko przedsiębiorców, do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu w charakterze świadka w trybie przewidzianym w ustawie, włącznie z przesłuchaniem świadka i przeprowadzeniem rozprawy na wniosek innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz z możliwością zwrócenia się do innego państwa członkowskiego o przesłuchanie świadka i przeprowadzeniem rozprawy.</p> <p>Uwzględnienie dyrektywy wymaga, aby w nowelizowanej ustawie poddać regulacji tryb przeprowadzenia przeszukania lokalu mieszkalnego lub innego pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu w celu pozyskania przedmiotów, akt, ksiąg, dokumentów, nośników informatycznych danych zawierających informacje o działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, które mogą mieć znaczenie dla ustalenia stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania w sposób przewidujący wyrażenie zgody przez Prezesa Urzędu na udział w tym zakresie funkcjonariuszy Policji i pracowników Urzędu.</p>	Uwaga uwzględniona - Art. 6 w zakresie przeszukiwania przedsiębiorców wdrożony w art. 105n, a w zakresie mieszkań prywatnych w art. 91.
-----	---------	-------------------------------	--	--

18.	Art. 91	SN	<p>W art. 1 pkt 26 projektu proponuje się zmianę w art. 91 u.o.k.k. regulacji odesłania w zakresie przepisów dotyczących przeszukania m.in. w lokalu mieszkalnym (art. 7 dyrektywy ENC+). Obecny art. 91 ust. 4 u.o.k.k. odsyła do przepisów Kodeksu postępowania karnego. Po zmianie art. 91 ust. 5 ma odsyłać do przepisów dotyczących przeszukania u przedsiębiorcy zawartych w Rozdziale 5 u.o.k.k. W uzasadnieniu projektu (s. 21) brak omówienia wątpliwości interpretacyjnych, które przemawiają za proponowaną zmianą, oraz jej skutków, w szczególności, czy intencją projektodawców jest np. umożliwienie przeszukań w porze nocnej lub pod nieobecność gospodarza lokalu.</p>	<p>Uwaga uwzględniona – regulacje z KPK zostaną wpisane do ustawy.</p>
19.	Art. 93a	KNF	<p>5. Projektowany art. 93 ust. 1a, dotyczący przerwania terminu na wszczęcie postępowania, nie odnosi się do art. 93 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji. W odniesieniu do takiego brzmienia przepisu należy wskazać, iż nie odnosiłby się on do przerwania biegu przedstawienia w stosunku do „osoby zarządzającej” wskazanej w art. 93 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji.</p>	<p>Uwaga uwzględniona - zostanie wprowadzony przepis zgodnie z którym ust. 1a byłby stosowany również do postępowań, o których mowa w art. 93 ust. 2</p>

20.	art. 105b ust. 1b	Rzecznik MŚP	<p>Wyłączenie istotnych dla przedsiębiorców gwarancji zawartych w Rozdziale 5 „Ograniczenia kontroli działalności gospodarczej” ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu) może być uzasadniane jedynie nadzwyczajnymi okolicznościami i powinno być dokonywane wyłącznie na podstawie upoważnień zawartych w tej zasadniczej legislacji. Przepisy dotyczące kontroli w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów nie mogą być sprzeczne z uregulowaniami gwarancyjnymi Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu).</p> <p>Tak przyjmowano zarówno na gruncie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i tym bardziej należy tak czynić, nadal mając na względzie uregulowania Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu). Zasada ta potwierdzona została także w samej ustawie o konkurencji i konsumentów (Art. 1051), który stanowi, że: do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.</p> <p>Projektowany art. 105b ust. 1 pkt b ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów: Kontrola może być kontynuowana lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzane w Centrali lub Delegaturze Urzędu, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli. O terminie kontynuowanej kontroli lub czynności kontrolnych zawiadamia się kontrolowanego. Niestawiennictwo strony nie wstrzymuje przeprowadzenia czynności. Art. 105g nie stosuje się, będzie sprzeczny z art. 51 Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu) w razie pominięcia zgody przedsiębiorcy, a naruszenie tego ostatniego przepisu przez organ kontroli może prowadzić do tego, że dokumenty oraz informacje zebrane w toku czynności wykonywanych przez organ kontroli nie będą stanowiły dowodu w postępowaniu kontrolnym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie przedsiębiorcy lub w miejscu wykonywania działalności gospodarczej oraz w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę. 2. Za zgodą lub na wniosek przedsiębiorcy kontrolę przeprowadza się w miejscu przechowywania dokumentacji, w tym ksiąg podatkowych, innym niż siedziba lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli. 3. Za zgodą przedsiębiorcy kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzane również w siedzibie organu kontroli, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli. (...) 4. Dokumenty oraz informacje zebrane w toku czynności wykonywanych przez organ kontroli z naruszeniem przepisów ust. 2-3a nie stanowią dowodu w postępowaniu kontrolnym. 	Uwaga niewwzględniona - Możliwość kontynuowania czynności kontrolnych wynika wprost z art. 6 ust. 1 lit. c Dyrektywy.
-----	----------------------	-------------------------	--	--

21.	Art. 105nc	Rzecznik Finansowy	<p>Dyrektywa w art. 6 ust. 2 przewiduje, że w przypadku gdy przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw sprzeciwiają się kontroli, którą nakazał przeprowadzić krajowy administracyjny organ ochrony konkurencji lub którą zatwierdził krajowy organ sądowy, krajowe organy ochrony konkurencji mogą skorzystać z niezbędnej pomocy Policji lub równorzędnego organu ścigania, aby móc przeprowadzić kontrolę. Taka pomoc może być również udzielona tytułem środka zapobiegawczego. Wobec powyższego zdecydowano się na kompleksowe uregulowanie w ustawie pomocy Policji w toku kontroli i przeszukania. Implementacja dyrektywy w tym zakresie powinna przewidywać kompetencję Prezesa Urzędu zwrócenia się do Policji lub innego organu kontroli w sprawie udzielenia pomocy w kontroli. Zgodnie z wymogami art. 6 ust. 3 dyrektywy przeprowadzenie takich kontroli wymaga uprzedniego zatwierdzenia przez krajowy organ sądowy. Oznacza to, że nowelizowana ustawa powinna przewidywać, że przeprowadzenie przeszukania lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu powinny być poddane kontroli sądowej Sądu Ochrony Konsumentów i Konkurencji na wyrażoną przez Prezesa Urzędu zgodę na przeszukanie. Nowelizowana ustawa winna wprowadzić w tym zakresie przepis, mówiący że, jeżeli w toku przeszukania przeszukiwany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że znalezione w czasie przeszukania pisma lub dokumenty, w tym również zawarte na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub systemach informatycznych zawierają pisemną komunikację między przeszukiwanym, a niezależnym od przeszukiwanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej, powstałą w celu realizacji prawa przeszukiwanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu w ramach którego przeprowadzane jest przeszukanie, przeszukujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu przeszukania. Należy jednak dopuścić, możliwość pobieżnego zapoznania się przez przeszukującego z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia. Przeszukujący jest uprawniony do zażądania od przeszukiwanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz przygotowania wersji pisma lub dokumentu, niezawierającej informacji objętych ochroną jeżeli jest możliwe. Jeżeli oświadczenie przeszukiwanego lub osoby przez niego upoważnionej, będzie budzić wątpliwości, przeszukujący niezwłocznie po zakończeniu przeszukania przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy Sądowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści. Zgodnie z intencją dyrektywy to na przeszukiwanym spoczywa ciężar dowodu, że pismo lub dokument zawiera pisemną komunikację spełniającą przesłanki ustawowe.</p>	<p>Do wyjaśnienia - Do przeszukania o którym mowa w art. 91 stosuje się pozostałe przepisy ustawy dot. przeszukania m. in. Art. 105nc regulujący LPP</p>
-----	------------	---------------------------	---	---

		<p>Uwzględniając założenie dyrektywy nowelizowana ustawa powinna objąć kognicją Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ocenę pism i dokumentów i wydanie postanowienia o ich ewentualnym zwrocie przeszukiwanemu w całości lub w części, jeżeli zawierają one pisemną komunikację, bądź wydanie postanowienia o ich zwrocie w całości lub w części dla potrzeb postępowania Prezesowi Urzędu. Pożądane jest, aby na powyższe postanowienia Sądu przysługiwało zażalenie.</p>	
--	--	--	--

22.	Art. 106	Rzecznik Finansowy	<p>Krajowe organy ochrony konkurencji w postępowaniu w sprawie stosowania prawa wszczętym w celu przyjęcia decyzji nakazującej zaprzestanie naruszenia art. 101 lub 102 TFUE powinny mieć możliwość, po zasięgnięciu – w sposób formalny i nieformalny – opinii uczestników rynku, w drodze decyzji nadawać moc wiążącą zobowiązaniom, które zaproponują przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw, w przypadku gdy te zobowiązania są podejmowane w celu uwzględnienia zastrzeżeń wyrażonych przez krajowe organy ochrony konkurencji. Taka decyzja może zostać przyjęta na czas określony i oznacza, że nie ma dalszych podstaw do podejmowania działań przez dany krajowy organ ochrony konkurencji. Natomiast jeżeli nastąpiły istotne zmiany w odniesieniu do któregokolwiek z faktów, na których opierała się decyzja, gdy przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw działają wbrew swoim zobowiązaniom lub gdy decyzja została podjęta na podstawie niekompletnych, nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji dostarczonych przez strony, krajowe organy ochrony konkurencji mają możliwość wznowienia postępowania (art. 12 ust. 3 dyrektywy).</p> <p>Zgodnie z art. 13 ust. 1 dyrektywy 2019/1 aby zapewnić skuteczne i jednolite egzekwowanie postanowień art. 101 i 102 TFUE, krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji powinny być uprawnione albo do samodzielnego bezpośredniego nakładania skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających kar na przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw za w przypadku umyślnego lub w wyniku zaniedbania naruszenia art. 101 lub 102 TFUE w prowadzonym przez siebie postępowaniu albo możliwość wystąpienia o nałożenia na te przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw takich kar w postępowaniu sądowym innym niż karne.</p> <p>W procesie harmonizacji należy uwzględnić: po pierwsze, przewidziane w art. 13 ust. 1 dyrektywy przesłanki nakładania kar przez krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji tj. umyślne lub w wyniku zaniedbania naruszenia art. 101 lub 102 TFUE przez przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw; po drugie, kary nakładane nie tylko na przedsiębiorstwa ale także na związki przedsiębiorstw; po trzecie, skuteczność, proporcjonalność i odstrasżający charakter kar; po czwarte, to że kary mogą być nałożone przez krajowe administracyjne organy konkurencji jak również w postępowaniu sądowym innym niż karne w wyniku wystąpienia krajowych administracyjnych organów ochrony konkurencji. Aby kary nakładane za naruszenie art. 101 i 102 TFUE odzwierciedlały znaczenie ekonomiczne naruszenia, krajowe organy ochrony konkurencji powinny uwzględniać jego wagę. Krajowe organy ochrony konkurencji powinny także móc wyznaczać kary proporcjonalne do czasu trwania naruszenia. Powtarzające się naruszenia ze strony tego samego sprawcy świadczą o jego skłonności do ich popełniania i są w związku z tym znaczącym sygnałem, że konieczne jest zaostrożenie kary w celu uzyskania skutku odstrasżającego. W związku z tym krajowe organy ochrony konkurencji powinny mieć</p>	Uwaga uwzględniona -Wskazane przez Rzecznika przepisy Dyrektywy zostały wdrożone w art. 106 i 107
-----	----------	-------------------------------	--	--

możliwość podwyższenia kary, jaka ma zostać nałożona na przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw, jeżeli Komisja lub krajowy organ ochrony konkurencji uprzednio podjęły decyzję stwierdzającą, że to samo przedsiębiorstwo lub ten sam związek przedsiębiorstw naruszyły art. 101 lub 102 TFUE oraz że to przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw w dalszym ciągu popełniają to samo naruszenie lub popełniają podobne naruszenie. Ponieważ do naruszeń reguł konkurencji regularnie przyczyniają się związki przedsiębiorstw, krajowe organy ochrony konkurencji powinny być w stanie skutecznie nakładać kary na te związki w sposób uwzględniający sumę sprzedaży towarów i usług, której bezpośrednio lub pośrednio dotyczy naruszenie i którą osiągnęły przedsiębiorstwa będące członkami tego związku. W przypadku gdy kara zostaje nałożona nie tylko na związek, ale także na jego członków, obrót osiągnięty przez członków, na których nałożono karę, nie powinien być uwzględniany podczas obliczania kwoty kary nakładanej na związek.

Regulacja dyrektywy (art. 14) w zakresie nakładania kar na związki przedsiębiorstw wprowadza pewne zasady dotyczące obliczania wysokości kar jakie mają być nałożone w przypadku naruszenia art. 101 lub 102 TFUE, które należy wprowadzić do nowelizowanej ustawy. Pierwsza zasada stwierdza, że kara nakładana za naruszenie art. 101 lub 102 winna uwzględnić obrót członków związku przedsiębiorstw. Druga precyzuje, że jeżeli związek przedsiębiorstw jest niewypłacalny jest on zobowiązany do wezwania swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia wkładów. Jeżeli wkłady te nie zostaną wniesione w całości na rzecz związku przedsiębiorstw w terminie wyznaczonym przez krajowe organy ochrony konkurencji organy te mogą żądać zapłaty kary bezpośrednio od każdego przedsiębiorstwa. Trzecia zasada przewiduje, że nie można żądać zapłaty kary od przedsiębiorstw, które wykazały, że nie wdroszyły decyzji związku powodującej naruszenie art. 101 lub 102 TFUE, i które albo nie wiedziały o jej istnieniu albo aktywnie zdystansowały się od niej przed wszczęciem postępowania. Nadto, dyrektywa przewiduje możliwość nałożenia na przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw nie tylko kary za naruszenie art. 101 lub 102 TFUE, ale także w innych przypadkach, gdy umyślnie lub w wyniku zaniedbania przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw doprowadziły do sytuacji określonych w art. 13 ust. 2 dyrektywy. Kary te są określane proporcjonalnie do ich całkowitego światowego obrotu i mają mieć skuteczny, proporcjonalny i odstrasżający charakter.

Kolejnym obszarem harmonizacji jest maksymalna kwota kar za naruszenie art. 101 lub 102 TFUE ustalona, zgodnie z art. 15 ust. 1 dyrektywy na poziomie co najmniej 10% całkowitego światowego obrotu przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw w roku obrotowym poprzedzającym wydanie decyzji. W przypadku gdy naruszenie popełnione przez związek przedsiębiorstw ma związek z działalnością jego członków, maksymalna kwota kary wynosi co najmniej 10% sumy całkowitych globalnych obrotów każdego z członków prowadzących

			<p>działalność na rynku z tym zastrzeżeniem, że odpowiedzialność finansowa każdego przedsiębiorstwa za zapłatę kary nie może przekroczyć maksymalnej kwoty kary tj. co najmniej 10% światowego obrotu przedsiębiorstwa w roku obrotowym poprzedzającym wydanie decyzji krajowych administracyjnych organów ochrony konkurencji (art. 15 ust. 2 dyrektywy).</p> <p>Dyrektywa (art. 16) podkreśla znaczenie okresowych kary pieniężnych (jest to nowy rodzaj kar). Okresowe kary pieniężne są jednym z podstawowych narzędzi gwarantujących, że krajowe organy ochrony konkurencji dysponują skutecznymi sposobami, aby eliminować stałe i przyszłe nierespektowanie przez przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw wprowadzonych przez te organy środków i decyzji. Takie kary pieniężne są ustalane aby skłonić przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw do dostarczenia pełnych i prawidłowych informacji w odpowiedzi na wnioski przewidziany w art. 8 dyrektywy, do stawienia się na przesłuchanie przewidziane w art.9 dyrektywy, poddania się kontroli o której jest mowa w art. 6 ust. 2 dyrektywy i zastosowania się do decyzji o której jest mowa w art. 10,11 i 12 dyrektywy tj. do decyzji stwierdzającej naruszenie i nakazujących jego zaprzestanie, nakładających środki zaradcze, decyzji zobowiązujących. Aby zapobiec unikaniu przez przedsiębiorstwa odpowiedzialności za uiszczenie kary nałożonej za naruszenie art. 101 i 102 TFUE przez wprowadzanie zmian prawnych lub organizacyjnych, krajowe organy ochrony konkurencji powinny mieć możliwość znalezienia następców prawnych lub gospodarczych przedsiębiorstwa ponoszącego odpowiedzialność i nałożyć na nich kary za naruszenia art. 101 i 102 TFUE zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.</p>	
23.	Art. 106aa	KNF	<p>6. Projektowany art. 106aa wprowadza możliwość nakładania kar pieniężnych jednocześnie na przedsiębiorcę, który dokonał naruszenia oraz na przedsiębiorcę wywierającego na niego decydujący wpływ. Wątpliwości budzi solidarny charakter odpowiedzialności przedsiębiorcy. Wskazać należy, że odpowiedzialność solidarna jest instytucją prawa cywilnego. Przepisy ustawy z dnia 16 czerwca 1960 Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, z późn. zm.) nie regulują kwestii odpowiedzialności solidarnej. Jeżeli zastosowanie takiej odpowiedzialności ma być egzekwowane tak, jak ma to miejsce na gruncie ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, z późn. zm., dalej: „KC”), to należało by odnieść się do regulacji zawartych w KC albo uregulować w projekcie zasadę solidarności w odniesieniu do egzekwowania kar pieniężnych.</p>	Do wyjaśnienia - w art. 106aa ust. 3 jest odesłanie do KC

24.	Art. 106aa	SN	<p>W art. 1 pkt 39 projektu proponuje się dodanie w u.o.k.k. art. 106aa ust. 2, zgodnie z którym przedsiębiorca, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6 u.o.k.k., w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8 u.o.k.k., lub naruszenia zakazu określonego w art. 9 u.o.k.k., oraz przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający na niego decydujący wpływ, ponoszą solidarną odpowiedzialność za karę pieniężną, o której mowa w ust. 1. W ust. 3 tego artykułu proponuje się, aby do odpowiedzialności solidarnej, o której mowa w ust. 2, stosowane były przepisy Kodeksu cywilnego dla zobowiązań cywilnoprawnych. Odesłanie to wymaga doprecyzowania. Nie jest bowiem jasne, czy proponowany art. 106aa ust. 3 u.o.k.k. odsyła do ogólnych przepisów o odpowiedzialności solidarnej Księgi trzeciej „Zobowiązania”, Tytuł II „Wielość dłużników albo wierzycieli”, Dział I „Zobowiązania solidarne” (art. 366-376 k.c.), czy także do art. 441 k.c. zawartego w tej samej księdze, Tytuł VI „Czyny niedozwolone”. Ten ostatni artykuł zawiera bowiem szczególne w stosunku do art. 376 k.c. przepisy dotyczące regresów między dłużnikami solidarnymi w cywilnoprawnych zobowiązaniach wynikających z czynów niedozwolonych. Wydaje się, że stosowanie art. 441 k.c., posługującego się m.in. kategorią pojęciową winy, nie spełniłoby w ramach proponowanej regulacji pożądaną rolę, zwłaszcza że w art. 106aa ust. 3 u.o.k.k. brak zastrzeżenia, iż przepisy Kodeksu cywilnego miałyby być stosowane odpowiednio. W art. 106aa ust. 3 u.o.k.k. należy zatem dokładniej określić zakres odesłania. Inne, węższe odesłanie zastosowano w art. 1 pkt 37 projektu, w ramach regulacji art. 106 ust. 1c zd. 2 u.o.k.k., w którym przewidziano odpowiednie stosowanie wyłącznie art. 366 k.c.</p>	Uwaga uwzględniona – w brzmieniu przepisu zostanie dodany wyraz „odpowiednio”
-----	------------	----	--	--

25.	Art. 113a i następne	Rzecznik Finansowy	<p>Programy łagodzenia kar są jednym z podstawowych narzędzi umożliwiających wykrywanie tajnych karteli przyczyniających się do skutecznego ścigania najpoważniejszych naruszeń prawa konkurencji i nakładania za nie kar. W świetle dyrektywy 2019/1 program łagodzenia kar obejmuje zwolnienie z kar (art. 17 dyrektywy 2019/1) oraz obniżenie kar (art. 18 dyrektywy 2019/1). Istotne znaczenie ma przewidziane w art. 17 dyrektywy wyraźne stwierdzenie, iż dyrektywa reguluje program łagodzenia kar dla tajnych karteli. Oznacza to, że na gruncie krajowego porządku prawnego mogą obowiązywać programy łagodzenia kar za naruszenie inne niż uczestnictwo w tajnych kartelach, które umożliwiają im zwalnianie z kar osób fizycznych. Jeżeli spełnione są pewne warunki, krajowe organy ochrony konkurencji powinny móc zwalniać przedsiębiorstwa z kar lub obniżać ich kwotę. Związki przedsiębiorstw prowadzące działalność gospodarczą we własnym imieniu powinny mieć możliwość uzyskania zwolnienia z kar lub obniżenia ich kwoty, w przypadku gdy związki te uczestniczą w domniemanym kartelu we własnym imieniu, a nie w imieniu swoich członków. Aby kwalifikować się do złagodzenia kary, wnioskodawca powinien zakończyć swój udział w domniemanym tajnym kartelu, z wyjątkiem przypadków, gdy krajowy organ ochrony konkurencji uzna, że kontynuowanie udziału jest w racjonalnym zakresie konieczne do zachowania skuteczności prowadzonego postępowania i, przykładowo, do zapewnienia, by inni domniemani uczestnicy kartelu nie zorientowali się – zanim krajowy organ ochrony konkurencji podejmie czynności dochodzeniowe, takie jak niezapowiedziana kontrola – że organ ten dowiedział się o domniemanym kartelu. Jak podkreśla dyrektywa aby kwalifikować się do złagodzenia kary wnioskodawca powinien w sposób rzeczywisty, całkowity, stały i sprawny współpracować z krajowym organem ochrony konkurencji tzn. nie powinien ujawniać faktów ani treści ewentualnego wniosku nikomu z wyjątkiem innych krajowych organów ochrony konkurencji, Komisji lub organów ochrony konkurencji państw trzecich. Wnioskodawcy powinni mieć możliwość przedkładania na piśmie oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar dotyczących pełnych wniosków lub wniosków w formie uproszczonej tzn. zawierające niepełne informacje, aczkolwiek minimalne w odniesieniu do domniemanego kartelu (art. 22 dyrektywy 2019/1). Znowelizowana ustawa powinna przewidywać zasadę, iż żądanie przez krajowy organ ochrony konkurencji pełnego wniosku powinno poprzedzać żądanie złożenia wniosku uproszczonego (art. 22 ust. 3 dyrektywy 2019/1).</p>	Uwaga uwzględniona - Wdrożenie wskazanych przez RF przepisów Dyrektywy zostało zaproponowane w przepisach art. 113a-113j.
-----	----------------------	---------------------------	--	--

26.	dział VIIa	Rzecznik Finansowy	<p>Zgodnie z dyrektywą należy wprowadzić rozwiązania, które umożliwią krajowym organom ochrony konkurencji zwracanie się o wzajemną pomoc organów ochrony konkurencji państw członkowskich w zakresie wniosków dotyczących notyfikacji wstępnych zastrzeżeń i innych dokumentów, wniosków o wyegzekwowanie decyzji o nałożeniu kar lub okresowych kar pieniężnych oraz rozstrzygania sporów w sprawie wniosków dotyczących notyfikacji lub egzekwowania decyzji o nałożeniu kar lub okresowych kar pieniężnych (art. 24-28 dyrektywy 2019/1). Tym samym wzajemna pomoc dotyczy transgranicznego notyfikowania dokumentów dotyczących stosowania art. 101 lub 102 TFUE stronom postępowania lub innym przedsiębiorstwom lub związkom przedsiębiorstw lub osobom fizycznym, które mogą być adresatami takich notyfikacji. Krajowe organy ochrony konkurencji powinny także mieć możliwość zwrócenia się o wyegzekwowanie decyzji o nałożeniu kar lub okresowych kar pieniężnych przez organy w innych państwach członkowskich, w przypadku gdy organ składający wniosek podjął racjonalne działania w celu ustalenia, że przedsiębiorstwo, od którego należy wyegzekwować karę lub okresową karę pieniężną, nie ma wystarczających aktywów w państwie członkowskim organu składającego wniosek.</p> <p>Implementacja dyrektywy wymaga więc, aby w znowelizowanej ustawie wprowadzić przepisy prawne dotyczące wzajemnej pomocy w sprawach wniosków dotyczących powiadomień lub egzekwowania decyzji o nałożeniu kar lub okresowych kar pieniężnych w sprawach dotyczących naruszeń art. 101 i 102 TFUE, co niewątpliwie zapewniłoby skuteczne egzekwowanie postanowień art. 101 i 102 TFUE oraz przyczyniłoby się do należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego.</p>	Uwaga uwzględniona - Wdrożenie przepisów Dyrektywy nastąpiło w Dziale VIIa
27.	Art. 2 projektu (zmiany w KPC)	SN	W art. 2 projektu, w proponowanym art. 479 ²⁸ § 1 pkt 7 k.p.c. należy pominąć wyraz „rozpoznawanie” - w celu ujednolicenia z poprzednimi punktami tego artykułu.	Uwaga uwzględniona

28.	Art. 4	Rzecznik Finansowy	Na uwagę i uwzględnienie w nowelizowanej ustawie zasługuje przewidziana w art. 23 dyrektywy 2019/1 zależność między wnioskami o zwolnienie z kar, a sankcjami nakładanymi na osoby fizyczne. Nowelizowana ustawa powinna przewidywać także przepisy, które obecnych i byłych dyrektorów, obecną i byłą kadrę oraz obecnych i byłych pracowników wnioskodawców ubiegających się w organach ochrony konkurencji o zwolnienie z kar, po spełnieniu określonych warunków, chronią przed sankcjami nakładanymi w postępowaniu administracyjnym i w postępowaniu sądowym innym niż karne w związku z udziałem tych osób w tajnym kartelu, którego dotyczy wnioski o zwolnienie z kar, za naruszenia przepisów krajowych, których cele są identyczne z celami art. 101 TFUE. np. przepisów krajowych o zмовie przetargowej, jeżeli warunki określone w dyrektywie są spełnione, chyba że osoby te aktywnie nie współpracują z właściwym organem ścigania wówczas bowiem właściwy organ ścigania może wszcząć postępowanie (art. 23 ust. 2 dyrektyw 2019/1).	Uwaga uwzględniona Wdrożenie art. 23 dyrektywy 2019/1 nastąpiło w m. in. W art. 4 projektu.
-----	--------	-------------------------------	--	---

Zestawienie nieuwzględnionych uwag zgłoszonych w opiniowaniu – projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (UC69)

Lp.	Przepis	Zgłaszający	Treść	Stanowisko
1.	Art. 34a	Rzecznik Finansowy	<p>Dyrektywa wymaga też zapewnienia bezstronności oraz niezależności organu antymonopolowego oraz pracowników wykonujących uprawnienia władcze na podstawie tego aktu. Zgodnie z par. 19 preambuły takie osoby oraz ich bliscy krewni nie powinni mieć żadnych interesów w przedsiębiorstwach lub organizacjach, które są przedmiotem postępowań – z udziałem tych osób – w sprawie stosowania postanowień art. 101 lub 102 TFUE, jeżeli mogłoby to podważyć bezstronność tych osób w danej sprawie.</p> <p>W związku z tym pojawia się wątpliwość czy tak rozumianą bezstronność oraz niezależność organu zapewnią obowiązujące w prawie krajowym regulacje przewidziane w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.), zapobiegające konfliktowi interesów zarówno w odniesieniu do organu administracji publicznej, jak i pracowników organu, jak i wymogi bezstronności oraz politycznej neutralności spoczywające na członkach korpusu służby cywilnej wynikające z ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1889, z późn. zm.). Wydaje się, że projekt nowelizacji powinien uwzględnić potrzebę wprowadzenia kodeksu postępowania, gwarancji zatrudnienia i bezstronności pracowników UOKiK jak również zapewnienia właściwych zasobów gwarantujących skuteczne stosowanie zarówno art. 101 i 102 TFUE, jak i krajowych uregulowań. Stanowi to istotną przeszkodę w skutecznym funkcjonowaniu UOKiK w Polsce i zapewnieniu jego pracownikom rynkowych warunków płacy i pracy. Dodatkowo konieczne jest wprowadzenie i przestrzegania wewnętrznych standardów zapewniających bezstronność pracowników UOKiK jak i ich należyte przygotowanie merytoryczne.</p> <p>Zgodnie z preambułą dyrektywy, bez uszczerbku dla stosowania bardziej rygorystycznych przepisów krajowych, każdy krajowy administracyjny organ ochrony konkurencji powinien opublikować kodeks postępowania, który będzie zawierał zasady dotyczące konfliktów interesów. W procesie implementacji dyrektywy należy rozważyć rozwiązanie przewidujące instytucję wyłączenia pracowników UOKiK w sposób uwzględniający specyfikę postępowania przed Prezesem Urzędu z podaniem ustawowych przesłanek obligujących do wyłączenia pracownika. Wskazówką dla przyszłych rozwiązań nowelizowanej ustawy jest stanowisko zajęte w dyrektywie, która nie definiuje konfliktu interesów odwołując się wyłącznie do bezstronności pracowników i osób podejmujących decyzje. Oceniając, czy w danej sprawie bezstronność tych</p>	Ad. Uwaga nieuwzględniona - Kodeks dobrych praktyk – naszym zdaniem to zadanie spełnia Kodeks Etyki Służby Cywilnej (zarządzenie nr 70 PRM z 6 października 2011 r.). Kodeks ten ma zastosowanie dla kadry urzędniczej w Urzędzie.

			<p>osób może zostać ograniczona, należy wziąć pod uwagę charakter, rozmiar i zakres posiadanych interesów, a także poziom zaangażowania lub uczestnictwa danej osoby. W przypadku gdy konieczne jest zapewnienie bezstronności postępowania i procesu podejmowania decyzji, dana osoba powinna być zobowiązana do wyłączenia się z danej sprawy.</p> <p>Długość rozsądnego okresu po zakończeniu zatrudnienia pracowników należy określić, uwzględniając charakter nowego zajęcia tych osób oraz stopień ich zaangażowania oraz odpowiedzialności w tym samym postępowaniu, w którym uczestniczyli w okresie zatrudnienia lub kadencji w krajowym administracyjnym organie ochrony konkurencji.</p>	
2.	Art. 73 ust. 3	URE	<p>1. Proponuję w art. 1 pkt 22 projektu ustawy nadać następujące brzmienie art. 73 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów:</p> <p>„Prezes Urzędu udostępnia organom regulacyjnym w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych oraz gospodarki paliwami i energią, zwanym dalej „organami regulacyjnymi” oraz Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego na podstawie art. 17ca ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 2059), informacje, w tym wyniki badań i analiz rynkowych, niezbędne do realizacji przez te organy ich ustawowych zadań, z wyjątkiem informacji:</p> <p>1) co do których obowiązek zachowania poufności wynika z zobowiązań międzynarodowych, w szczególności informacji uzyskanych w drodze wymiany w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE;</p> <p>2) o których mowa w art. 70 ust. 1 i 2.”</p> <p>Art. 73 ust. 3 w obecnym, jak również projektowanym brzmieniu umożliwia przekazywanie organom regulacyjnym informacji niezbędnych „w postępowaniach prowadzonych przez te organy”. W konsekwencji oznacza to, że Prezes UOKiK może przekazywać informacje jedynie w przypadku toczącego się przed Prezesem URE postępowania administracyjnego.</p> <p>W mojej opinii, dyspozycji tego przepisu nie należy ograniczać jedynie do postępowań administracyjnych kończących się wydaniem decyzji. Należy pamiętać, że liczba zadań realizowanych przez organy administracji w innych formach niż postępowanie administracyjne systematycznie wzrasta. W związku z tym ustawa powinna jednoznacznie przewidywać możliwość przekazania przez Prezesa UOKiK informacji niezbędnych do realizacji wszystkich zadań realizowanych przez Prezesa URE.</p> <p>2. Z kolei art. 73 ust. 3 pkt 1 ustawy wprowadza ograniczenie możliwości przekazywania informacji posiadanych przez Prezesa UOKiK. Zachodzi obawa, że przepis ten może być interpretowany w ten sposób, że zakazane jest przekazywanie wszelkich informacji uzyskanych w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE, co może powodować, że Prezes URE nie będzie uprawniony do uzyskania informacji w sprawach o kluczowym</p>	<p>Ad. 1. Uwaga nieuwzględniona – ograniczenie przekazywania informacji na potrzeby postępowań jest spójne z wyjątkami z art. 73 ust. 2</p> <p>Ad. 2. Uwaga nieuwzględniona – obecne brzmienie przepisów jest niezbędne dla zapewnienia ochrony informacji pozyskanych w ramach sieci ECN, zwłaszcza w ramach art. 12 rozporządzenia 1/2003</p>

			<p>znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego kraju. Postępowania prowadzone na podstawie art. 101 i 102 TFUE dotyczą bowiem naruszeń prawa konkurencji o wymiarze ogólnoeuropejskim.</p> <p>Zauważyć natomiast należy, że art. 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (obecnie art. 101 i 102) wprowadza zakaz przekazywania informacji uzyskanych w drodze wymiany z innymi organami ochrony konkurencji, a nie wszystkich informacji uzyskanych w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE. Zatem zaproponowane doprecyzowanie powyższego przepisu jest zasadne aby wyeliminować wskazane powyżej ryzyko, że przepisy ustawy będą interpretowane nadmiernie restrykcyjnie i Prezes URE nie będzie otrzymywał informacji od Prezesa UOKiK, jeżeli zostały one uzyskane w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE.</p> <p>3. Proponuję w art. 1 pkt 22 projektu ustawy nadać następujące brzmienie: art. 73 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów:</p> <p>„Organy regulacyjne oraz Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego są obowiązani do ochrony informacji uzyskanych na podstawie ust. 3, w szczególności informacje te nie mogą być wykorzystane w ramach zadań innych niż realizowane przez te organy. Przepisy art. 69 – art. 71 stosuje się odpowiednio.”.</p> <p>Proponowana zmiana brzmienia przepisu stanowi konsekwencję zmiany brzmienia art. 73 ust. 3 ustawy.</p>	
3.	art. 105b ust. 1b	Rzecznik MŚP	<p>Wyłączenie istotnych dla przedsiębiorców gwarancji zawartych w Rozdziale 5 „Ograniczenia kontroli działalności gospodarczej” ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu) może być uzasadniane jedynie nadzwyczajnymi okolicznościami i powinno być dokonywane wyłącznie na podstawie upoważnień zawartych w tej zasadniczej legislacji. Przepisy dotyczące kontroli w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów nie mogą być sprzeczne z uregulowaniami gwarancyjnymi Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu).</p> <p>Tak przyjmowano zarówno na gruncie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i tym bardziej należy tak czynić, nadal mając na względzie uregulowania Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu). Zasada ta potwierdzona została także w samej ustawie o konkurencji i konsumentów (Art. 1051), który stanowi, że: do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.</p> <p>Projektowany art. 105b ust. 1 pkt b ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów: Kontrola może być kontynuowana lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzane w</p>	Uwaga niewwzględzona - Możliwość kontynuowania czynności kontrolnych wynika wprost z art. 6 ust. 1 lit. c Dyrektywy.

			<p>Centrali lub Delegaturze Urzędu, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli. O terminie kontynuowanej kontroli lub czynności kontrolnych zawiadamia się kontrolowanego. Niestawiennictwo strony nie wstrzymuje przeprowadzenia czynności. Art. 105g nie stosuje się, będzie sprzeczny z art. 51 Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu) w razie pominięcia zgody przedsiębiorcy, a naruszenie tego ostatniego przepisu przez organ kontroli może prowadzić do tego, że dokumenty oraz informacje zebrane w toku czynności wykonywanych przez organ kontroli nie będą stanowiły dowodu w postępowaniu kontrolnym:</p> <p>1. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie przedsiębiorcy lub w miejscu wykonywania działalności gospodarczej oraz w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę.</p> <p>2. Za zgodą lub na wniosek przedsiębiorcy kontrolę przeprowadza się w miejscu przechowywania dokumentacji, w tym ksiąg podatkowych, innym niż siedziba lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.</p> <p>3. Za zgodą przedsiębiorcy kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzane również w siedzibie organu kontroli, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli. (...)</p> <p>4. Dokumenty oraz informacje zebrane w toku czynności wykonywanych przez organ kontroli z naruszeniem przepisów ust. 2-3a nie stanowią dowodu w postępowaniu kontrolnym.</p>	
4.	Art. 106aa	KNF	<p>6. Projektowany art. 106aa wprowadza możliwość nakładania kar pieniężnych jednocześnie na przedsiębiorcę, który dokonał naruszenia oraz na przedsiębiorcę wywierającego na niego decydujący wpływ. Wątpliwości budzi solidarny charakter odpowiedzialności przedsiębiorcy. Wskazać należy, że odpowiedzialność solidarna jest instytucją prawa cywilnego. Przepisy ustawy z dnia 16 czerwca 1960 Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, z późn. zm.) nie regulują kwestii odpowiedzialności solidarnej. Jeżeli zastosowanie takiej odpowiedzialności ma być egzekwowane tak, jak ma to miejsce na gruncie ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, z późn. zm., dalej: „KC”), to należało by odnieść się do regulacji zawartych w KC albo uregulować w projekcie zasadę solidarności w odniesieniu do egzekwowania kar pieniężnych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - w art. 106aa ust. 3 jest odesłanie do KC</p>

Stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) zainteresowanie pracami nad projektem zgłosiły dwa podmioty:

1. Imperial Tobacco Polska S.A. (wniosek z 5 lutego 2021 r.);
2. Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego (wniosek z 5 lutego 2021 r.).

**ZGŁOSZENIE
ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM**

ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych
ustaw

A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM

1. Nazwa/imię i nazwisko**

Imperial Tobacco Polska S.A.

2. Adres siedziby/adres miejsca zamieszkania**

Jankowice, ul. Przemysłowa 1, 62-080 Tarnowo Podgórne

3. Adres do korespondencji i adres e-mail:

Jankowice, ul. Przemysłowa 1, 62-080 Tarnowo Podgórne

e-mail: Karolina.Bursa-Moczulska@pl.imptob.com

**B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU
WYMNIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM**

Lp.	Imię i nazwisko	Adres
1	Anna Kaczkowska-Donaj: Członek Zarządu	[REDACTED]
2	Andrzej Skowroński: Członek Zarządu	[REDACTED]
3		
4		

**C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM
INTERESU BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY**

W imieniu Imperial Tobacco Polska S.A. zgłaszamy zainteresowanie pracami nad projektem ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (numer z wykazu prac legislacyjnych Rządowego Centrum Legislacyjnego: UC69).

Przedmiotem ochrony jest interes Imperial Tobacco Polska S.A., który jest częścią międzynarodowego koncernu Imperial Brands z siedzibą w Bristolu. Jako jeden z największych producentów tytoniowych w kraju zaliczamy się do grona dużych przedsiębiorstw oraz pracodawców. Imperial Tobacco Polska S.A. jest również członkiem m.in. Krajowego Stowarzyszenia Przemysłu Tytoniowego, zatem proponowane zapisy ustawy mogą mieć istotny wpływ na naszą działalność, zarówno biznesową w Polsce, jak i w ramach organizacji przedsiębiorców.

Pragniemy przedstawić poniżej stanowisko:

1. Wątpliwości budzą zaproponowane w ustawie zmiany **dotyczące kar pieniężnych nakładanych na związki przedsiębiorców** (art. 106 1a-1d).

Proponowane rozwiązania stanowią podstawę do nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców w przypadku, gdy dane naruszenie jest związane z działalnością jego członków. Zgodnie z projektem, kara nakładana na związek przedsiębiorców nie będzie mogła przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu

każdego z członków tego związku, prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

W projekcie przewidziano także regulację, zgodnie z którą w sytuacji niewypłacalności związku przedsiębiorców, wzywa on swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary, zaś w przypadku gdy wkłady te nie zostały wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa UOKiK w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, może on żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku.

Proponowane zmiany są równoznaczne z wprowadzeniem tzw. „odpowiedzialności zbiorowej” dla wszystkich podmiotów gospodarczych działających w ramach danego związku przedsiębiorców. Sam fakt przynależności do organizacji biznesowej nie może być podstawą do nakładania kar pieniężnych. W aktualnym brzmieniu projekt ustawy niemalże zrównuje uczestnictwo w legalnych związkach przedsiębiorców do niemal „gospodarczych karteli”. Tego rodzaju podejście jest niezwykle krzywdzące dla firm prowadzących transparentną działalność, gdyż kwestionuje ich uczciwość oraz niezależność. Należy pamiętać także, że każda firma posiada oddzielną strukturę oraz proces decyzyjny, dlatego żadna inna zewnętrzna spółka, a tym bardziej jej „przewinienia” czy błędne postępowanie, nie powinna mieć wpływ na sytuację finansową innych przedsiębiorców.

W konsekwencji, zapisy ustawy mogą zniechęcać firmy do podejmowania wspólnych wysiłków w obronie interesów ważnych dla ich gałęzi przemysłu. W naszej opinii stoi to tym samym w sprzeczności z konstytucyjną wolnością prowadzenia działalności gospodarczej.

2. Pragniemy podnieść również kwestię związaną z art. 105 nc ust. 1, który w naszej opinii **stanowi ryzyko znaczącego ograniczenia tzw. „tajemnicy kontaktów z prawnikiem”**.

Proponowane zapisy ustawy stwarzają możliwość nieuznania przez UOKiK adwokatów lub radców prawnych zatrudnionych w ramach wewnętrznych struktur firmy jako „niezależnych prawników”.

Należy zaznaczyć, że każdy podmiot gospodarczy w Polsce – podobnie jak każdy obywatel – ma prawo do niezależnej obrony. Podstawą tego procesu jest możliwość skorzystania z usług prawnych wybranego prawnika.

W przypadku firm są to m.in. zatrudnieni w ramach struktur wewnętrznych, wysokiej klasy profesjonaliści – często radcowie prawni, którzy są zawodem zaufania publicznego. Odebranie możliwości skorzystania z usług „wewnętrznych prawników” jest równoznaczne z utrudnianiem prawa do obrony.

W rezultacie proponowane zmiany w rażący i negatywny sposób mogą oddziaływać na możliwość ochrony interesów firmy w ramach kontroli oraz postępowań prowadzonych przez UOKiK. Mogą także doprowadzić do nieuprawnionej dyskryminacji tzw. „ prawników wewnętrznych”, choć przysługują im wszelkie uprawnienia zawodowe – ustawy o wykonywaniu poszczególnych zawodów prawniczych nie różnicują ich uprawnień ze względu na formę wykonywania zawodu.

Ponadto uważamy, że komunikacja z prawnikiem winna podlegać ochronie w każdym przypadku, a nie tylko w toku przeszukania.

3. Przerwanie biegu przedawnienia (art. 93 ust. 1a Ustawy).

Projekt wprowadza nowe rozwiązania z zakresie przerwania biegu przedawnienia, umożliwiające de facto UOKiK przedłużanie i tak już długiego okresu przedawnienia poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności dochodzeniowej. Sprawia to, że zapis jest bardzo kontrowersyjny i w istocie sprzeczny z ideą instytucji przedawnienia.

Ma ono bowiem w założeniu służyć bezpieczeństwu obrotu gospodarczego, spowodować, że po upływie ustalonego okresu czasu przedsiębiorca nie musi obawiać się sankcji za naruszenia. Nowelizacja powoduje, że zamiast pewności będzie niepewność, bo urząd będzie mógł każdą czynnością taki okres przedawnienia przedłużyć w nieskończoność.

Na dodatek przedsiębiorca nawet nie będzie świadom przedłużenia, bo o czynności nie zostanie powiadomiony. Proponujemy zatem usunięcie tego zapisu z projektu.

Zwracamy się z prośbą o uwzględnienie naszego stanowiska w toku dalszych prac legislacyjnych.

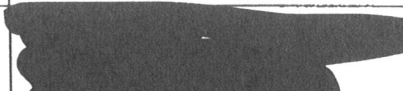

Równocześnie wyrażamy zainteresowanie dalszymi pracami nad tym projektem.

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY

1	Aktualny odpis z KRS
2	
3	

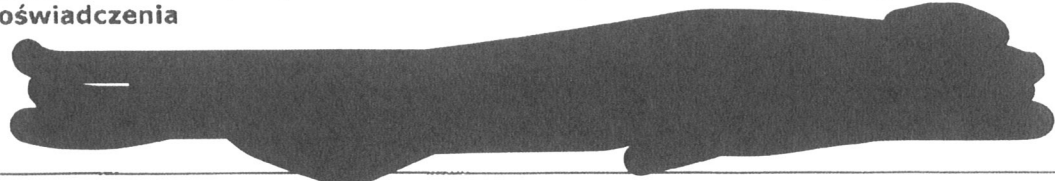
E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych zgłoszenia dokonanego dnia**
(podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)

F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE

Imię i nazwisko	Data	Podpis
Anna Kaczkowska-Donaj	05. 02. 2021 r.	
Andrzej Skowroński	05. 02. 2021 r.	

G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAŃ

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

*Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa - treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.

** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie:

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22-08- 2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw Dz. U. Nr 181, poz.1080) w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.
2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy lub projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.
3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego lub projektu założeń projektu ustawy.
4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.

Wydruk informacji pobranej w trybie art. 4 ust. 4a ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, posiada moc dokumentu wydawanego przez Centralną Informację, nie wymaga podpisu i pieczęci.

CENTRALNA INFORMACJA KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO

KRAJOWY REJESTR SĄDOWY

Stan na dzień 05.02.2021 godz. 10:44:21

Numer KRS: 000026888

**Informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu
Z REJESTRU PRZEDSIĘBIORCÓW**

Data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym		12.07.2001		
Ostatni wpis	Numer wpisu	76	Data dokonania wpisu	08.04.2020
	Sygnatura akt	RDF/196507/20/783		
	Oznaczenie sądu	SYSTEM		

Dział 1

Rubryka 1 - Dane podmiotu	
1.Oznaczenie formy prawnej	SPÓŁKA AKCYJNA
2.Numer REGON/NIP	REGON: 630182683, NIP: 7790048618
3.Firma, pod którą spółka działa	IMPERIAL TOBACCO POLSKA SPÓŁKA AKCYJNA
4.Dane o wcześniejszej rejestracji	RHB 8429 SĄD REJONOWY W POZNANIU WYDZIAŁ GOSPODARCZY REJESTROWY
5.Czy przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą z innymi podmiotami na podstawie umowy spółki cywilnej?	NIE
6.Czy podmiot posiada status organizacji pożytku publicznego?	---

Rubryka 2 - Siedziba i adres podmiotu	
1.Siedziba	kraj POLSKA, woj. WIELKOPOLSKIE, powiat POZNAŃSKI, gmina TARNOWO PODGÓRNE, miejsc. JANKOWICE
2.Adres	ul. PRZEMYSŁOWA, nr 1, lok. ---, miejsc. JANKOWICE, kod 62-080, poczta TARNOWO PODGÓRNE, kraj POLSKA
3.Adres poczty elektronicznej	-----
4.Adres strony internetowej	WWW.IMPERIAL-TOBACCO.PL

Rubryka 3 - Oddziały	
Brak wpisów	

Rubryka 4 - Informacje o statucie		
1. Informacja o sporządzeniu lub zmianie statutu	1	AKT NOTARIALNY Z DNIA 16.09.1993 R. REP. NR 8964/93, PAWEŁ BŁASZCZAK - NOTARIUSZ W WARSZAWIE, UL. DŁUGA 29
	2	AKT NOTARIALNY Z DNIA 20.06.2001 R., REP. A NR 4525/2001, MACIEJ CELICHOWSKI - NOTARIUSZ W POZNANIU, UL. ŚW. MARCIN 45, ZMIANY (ZMIENIONE PARAGRAFY): TYTUŁ ROZDZIAŁU II, PAR. 4 UST. 1, PAR. 7 UST. 2, PAR. 11 UST. 1-3, PAR. 12 UST. 3, PAR. 13 UST. 1, 3, 4 I 7, PAR. 15 UST. 3 I 4, PAR. 16 UST. 1-3, PAR. 17 UST. 2-5, PAR. 18 UST. 1-3 I 4 PKT 1, PAR. 19 UST. 1 I 2, PAR. 21 UST. 4 I 8, PAR. 23 PKT 1, 3, 6, 12, 13, 14, 17 I 18, PAR. 24 UST. 1, 2 (PKT 1, 4, 6, 7, 8) I UST. 3, PAR. 28 UST. 1 PKT 1, PAR. 29 UST. 1, 2, PAR. 32. DOWÓD: ZAŁĄCZONY DOKUMENT NR 1, STR. 17-23 (UCHWAŁA NR 19 W.Z.A.).
	3	AKT NOTARIALNY Z DNIA 25.04.2002R., REP.A NR 2011/2002, MATYLDA PRZYBYLSKA - NOTARIUSZ W WARSZAWIE, UL.KOPERNIKA 30; W PAR.3 DODANO PKT 12.
	4	AKT NOTARIALNY Z DNIA 23.10.2002 R., REP. A 4838/2002, MATYLDA PRZYBYLSKA - NOTARIUSZ W WARSZAWIE, UL. KOPERNIKA 30; ZMIENIONO PAR. 12 UST. 3; PAR. 18 UST. 4 PKT 11; PAR. 27 UST. 2 STATUTU.
	5	AKT NOTARIALNY Z DNIA 10 PAŹDZIERNIKA 2003 R., REP. A NR 4260/2003, MATYLDA PRZYBYLSKA - NOTARIUSZ W WARSZAWIE, UL. KOPERNIKA 30; ZMIENIONO § 1 UST. 1 I 2.
	6	AKT NOTARIALNY Z DNIA 24 CZERWCA 2005 R., REP. A NR 2110/2005, MATYLDA PRZYBYLSKA - NOTARIUSZ W WARSZAWIE, UL. KOPERNIKA 30, DODANO § 12 A, W § 18 UST. 4 DODANO PKT 12.
	7	AKT NOTARIALNY Z DNIA 30 MARCA 2006 R. REP. A NR 4453/2006, MACIEJ CELICHOWSKI - NOTARIUSZ W POZNANIU, UL. SZKOLNA 5/16. ZMIENIONO: § 15 UST. 1, § 21 UST. 8, § 22, DODANO § 23 A.
	8	28.03.2008, REP. A NR 1349/2008 KANCELARIA NOTARIALNA MATYLDA PRZYBYLSKA, WARSZAWA UL. KOPERNIKA 30; USUNIĘTO ZE STATUTU § 8 I 9; ZMIENIONO § 13 UST. 5 ORAZ § 15 UST. 1 (UCHWAŁA NR 13 WW AKTU NOTARIALNEGO STANOWIĄCEGO ZAŁĄCZNIK DO WNIOSKU)
	9	20.03.2009, REP. A NR 1137/2009 KANCELARIA NOTARIALNA MATYLDA PRZYBYLSKA, WARSZAWA UL. KOPERNIKA 30. ZMIENIONO §3 STATUTU SPÓŁKI.
	10	25.07.2012 R., REP. A NR 2809/2012, NOTARIUSZ WANDA WAJS, KANCELARIA NOTARIALNA W RADOMIU PRZY UL. SIENKIEWICZA 3 ZMIENIONO § 3 STATUTU
	11	AKT NOTARIALNY Z DNIA 25.03.2014 R., REP. A NR 1262/2014, NOTARIUSZ WANDA WAJS, KANCELARIA NOTARIALNA PRZY UL. SIENKIEWICZA NR 3, 26-600 RADOM. ZMIENIONO PAR. 3 I PRZYJĘTO TEKST JEDNOLITY STATUTU.
	12	AKT NOTARIALNY Z DNIA 28 MARCA 2019 R., REP. A NR 1915/2019, SPORZĄDZONY PRZEZ NOTARIUSZA KRZYSZTOFA GRABOWSKIEGO, KANCELARIA NOTARIALNA PRZY UL. SIENKIEWICZA 3 W RADOMIU, ZMIANA § 3 STATUTU SPÓŁKI; UCHWALENIE TEKSTU JEDNOLITEGO STATUTU SPÓŁKI.

Rubryka 5	
1. Czas, na jaki została utworzona spółka	NIEOZNACZONY
2. Oznaczenie pisma innego niż Monitor Sądowy i Gospodarczy, przeznaczonego do ogłoszeń spółki	-----
4. Czy statut przyznaje uprawnienia osobiste określonym akcjonariuszom lub tytuły uczestnictwa w dochodach lub majątku spółki nie wynikających z akcji?	TAK
5. Czy obligatoriusze mają prawo do udziału	NIE

w zysku?

Rubryka 6 - Sposób powstania spółki	
1. Określenie okoliczności powstania	PRZEKSZTAŁCENIE
2. Opis sposobu powstania spółki oraz informacja o uchwale	PRZEKSZTAŁCENIE PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWEGO W SPÓŁKĘ AKCYJNĄ (JEDNOOSOBOWĄ SPÓŁKĘ SKARBU PAŃSTWA); AKT PRZEKSZTAŁCENIA Z DNIA 16.09.1993 R. (AKT NOT. SPORZĄDZONY W KN PAWŁA BŁASZCZAKA W WARSZAWIE, REP. NR 8964/93) MINISTER PRZEKSZTAŁCEN WŁASNOŚCIOWYCH
3. Numer i data decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o zgodzie na dokonanie koncentracji	-----
Podrubryka 1 Podmioty, z których powstała spółka	
1	1. Nazwa lub firma
	PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE "WYTWÓRNIA WYROBÓW TYTONIOWYCH",-----
	2. Kraj i nazwa rejestru lub ewidencji, w którym podmiot był zarejestrowany
	-----, REJESTR PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH
	3. Numer w rejestrze albo ewidencji
	140
	4. Nazwa sądu prowadzącego rejestr albo organu prowadzącego ewidencję
	SĄD REJONOWY W POZNANIU WYDZIAŁ XIV GOSPODARCZY REJESTROWY
	5. Numer REGON
	630182683
	6. Numer NIP

Rubryka 7 - Dane jedyne akcjonariusza	
1	1. Nazwisko / Nazwa lub firma
	IMPERIAL TOBACCO OVERSEAS (POLSKA) LIMITED Z SIEDZIBĄ W BRISTOLU (WIELKA BRYTANIA)
	2. Imiona

	3. Numer PESEL/REGON

	4. Numer KRS

	6. Czy wspólnik posiada całość akcji spółki?
	TAK

Rubryka 8 - Kapitał spółki	
1. Wysokość kapitału zakładowego	49 831 620,00 ZŁ
2. Wysokość kapitału docelowego	-----
3. Liczba akcji wszystkich emisji	4983162
4. Wartość nominalna akcji	10,00 ZŁ
5. Kwotowe określenie części kapitału wpłaconego	49 831 620,00 ZŁ
6. Wartość nominalna warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego	-----
Podrubryka 1 Informacja o wniesieniu aportu	
Brak wpisów	

Rubryka 9 - Emisja akcji		
1	1.Nazwa serii akcji	SERIA A
	2.Liczba akcji w danej serii	1117545
	3.Rodzaj uprzywilejowania i liczba akcji uprzywilejowanych lub informacja, że akcje nie są uprzywilejowane	1.117.545 - UPZYWILEJOWANIE CO DO UMORZENIA AKCJI - UPZYWILEJOWANIE CO DO KSZTAŁTOWANIA SKŁADU RADY NADZORCZEJ NA ZASADACH OKREŚLONYCH W STATUCIE
2	1.Nazwa serii akcji	SERIA B
	2.Liczba akcji w danej serii	1015950
	3.Rodzaj uprzywilejowania i liczba akcji uprzywilejowanych lub informacja, że akcje nie są uprzywilejowane	-----
3	1.Nazwa serii akcji	SERIA C
	2.Liczba akcji w danej serii	1083679
	3.Rodzaj uprzywilejowania i liczba akcji uprzywilejowanych lub informacja, że akcje nie są uprzywilejowane	-----
4	1.Nazwa serii akcji	SERIA D
	2.Liczba akcji w danej serii	169325
	3.Rodzaj uprzywilejowania i liczba akcji uprzywilejowanych lub informacja, że akcje nie są uprzywilejowane	-----
5	1.Nazwa serii akcji	SERIA E
	2.Liczba akcji w danej serii	1
	3.Rodzaj uprzywilejowania i liczba akcji uprzywilejowanych lub informacja, że akcje nie są uprzywilejowane	-----
6	1.Nazwa serii akcji	SERIA F
	2.Liczba akcji w danej serii	1596662
	3.Rodzaj uprzywilejowania i liczba akcji uprzywilejowanych lub informacja, że akcje nie są uprzywilejowane	-----

Rubryka 10 - Wzmianka o podjęciu uchwały o emisjach obligacji zamiennych
--

Brak wpisów

Rubryka 11

1.Czy zarząd lub rada administrująca są upoważnieni do emisji warrantów subskrypcyjnych?	---
--	-----

Dział 2

Rubryka 1 - Organ uprawniony do reprezentacji podmiotu		
1.Nazwa organu uprawnionego do reprezentowania podmiotu	ZARZĄD	
2.Sposób reprezentacji podmiotu	JEŚLI ZARZĄD JEST WIELOOSOBOWY DO SKŁADANIA OŚWIADCZEŃ WOLI I PODPISYWANIA W IMIENIU SPÓŁKI UPRAWNIONYCH JEST DWÓCH CZŁONKÓW ZARZĄDU DZIAŁAJĄCYCH ŁĄCZNIE LUB JEDEN CZŁONEK ZARZĄDU DZIAŁAJĄCY ŁĄCZNIE Z PROKURENTEM.	
Podrubryka 1 Dane osób wchodzących w skład organu		
1	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	SKOWROŃSKI
	2.Imiona	WOJCIECH JAN
	3.Numer PESEL/REGON	██████████
	4.Numer KRS	****
	5.Funkcja w organie reprezentującym	CZŁONEK ZARZĄDU
	6.Czy osoba wchodząca w skład zarządu została zawieszona w czynnościach?	NIE
	7.Data do jakiej została zawieszona	-----
2	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	CHUDZICHOWSKA
	2.Imiona	ANNA
	3.Numer PESEL/REGON	██████████
	4.Numer KRS	****
	5.Funkcja w organie reprezentującym	CZŁONEK ZARZĄDU
	6.Czy osoba wchodząca w skład zarządu została zawieszona w czynnościach?	NIE
	7.Data do jakiej została zawieszona	-----
3	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	KACZKOWSKA DONAJ
	2.Imiona	ANNA
	3.Numer PESEL/REGON	██████████
	4.Numer KRS	****
	5.Funkcja w organie reprezentującym	CZŁONEK ZARZĄDU
	6.Czy osoba wchodząca w skład zarządu została zawieszona w czynnościach?	NIE
	7.Data do jakiej została zawieszona	-----
4	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	SKOWROŃSKI
	2.Imiona	ANDRZEJ
	3.Numer PESEL/REGON	██████████
	4.Numer KRS	****
	5.Funkcja w organie reprezentującym	CZŁONEK ZARZĄDU
	6.Czy osoba wchodząca w skład zarządu została zawieszona w czynnościach?	NIE
	7.Data do jakiej została zawieszona	-----
5	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	ARIAS LASO

2.Imiona	JORGE
3.Numer PESEL/REGON	---
4.Numer KRS	****
5.Funkcja w organie reprezentującym	PREZES ZARZĄDU
6.Czy osoba wchodząca w skład zarządu została zawieszona w czynnościach?	NIE
7.Data do jakiej została zawieszona	-----

Rubryka 2 - Organ nadzoru			
1	1.Nazwa organu	RADA NADZORCZA	
	Podrubryka 1 Dane osób wchodzących w skład organu		
	1	1.Nazwisko	PROVAZNIK
		2.Imiona	KAMIL
		3.Numer PESEL	---
	2	1.Nazwisko	NEMETH
		2.Imiona	ZSOLT
		3.Numer PESEL	---
	3	1.Nazwisko	KING
		2.Imiona	IAN
3.Numer PESEL		---	

Rubryka 3 - Prokurenci		
1	1.Nazwisko	BULIK
	2.Imiona	MARCIN
	3.Numer PESEL	██████████
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA DO DOKONYWANIA CZYNNOŚCI WCHODZĄCYCH W ZAKRES PROKURY DWUOSOBOWO - ŁĄCZNIE Z INNYM PROKURENTEM LUB CZŁONKIEM ZARZĄDU
2	1.Nazwisko	FEDRYNA
	2.Imiona	WOJCIECH JAROSŁAW
	3.Numer PESEL	██████████
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA UPOWAŻNIAJĄCA DO DOKONYWANIA CZYNNOŚCI ŁĄCZNIE Z INNYMI PROKURENTEM LUB CZŁONKIEM ZARZĄDU
3	1.Nazwisko	SPLAWSKI
	2.Imiona	ŁUKASZ
	3.Numer PESEL	██████████
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA, UPOWAŻNIAJĄCA DO DZIAŁANIA ŁĄCZNIE Z INNYM PROKURENTEM LUB Z CZŁONKIEM ZARZĄDU
4	1.Nazwisko	JABŁOŃSKI
	2.Imiona	TOMASZ JACEK
	3.Numer PESEL	██████████

4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA, UPOWAŻNIAJĄCA DO DZIAŁANIA ŁĄCZNIE Z INNYM PROKURENTEM LUB Z CZŁONKIEM ZARZĄDU
------------------	--

Dział 3

Rubryka 1 - Przedmiot działalności		
1.Przedmiot przeważającej działalności przedsiębiorcy	1	12, 00, Z, PRODUKCJA WYROBÓW TYTONIOWYCH
2.Przedmiot pozostałej działalności przedsiębiorcy	1	46, 21, Z, SPRZEDAŻ HURTOWA ZBOŻA, NIEPRZETWORZONEGO TYTONIU, NASION I PASZ DLA ZWIERZĄT
	2	46, 35, Z, SPRZEDAŻ HURTOWA WYROBÓW TYTONIOWYCH
	3	46, 39, Z, SPRZEDAŻ HURTOWA NIEWYSPECJALIZOWANA ŻYWNOSCI, NAPOJÓW I WYROBÓW TYTONIOWYCH
	4	47, 11, Z, SPRZEDAŻ DETALICZNA PROWADZONA W NIEWYSPECJALIZOWANYCH SKLEPACH Z PRZEWAGĄ ŻYWNOSCI, NAPOJÓW I WYROBÓW TYTONIOWYCH
	5	47, 26, Z, SPRZEDAŻ DETALICZNA WYROBÓW TYTONIOWYCH PROWADZONA W WYSPECJALIZOWANYCH SKLEPACH
	6	47, 81, Z, SPRZEDAŻ DETALICZNA ŻYWNOSCI, NAPOJÓW I WYROBÓW TYTONIOWYCH PROWADZONA NA STRAGANACH I TARGOWISKACH
	7	52, 10, B, MAGAZYNOWANIE I PRZECHOWYWANIE POZOSTAŁYCH TOWARÓW
	8	62, 09, Z, POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA W ZAKRESIE TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH I KOMPUTEROWYCH
	9	82, 99, Z, POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ WSPOMAGAJĄCA PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANA

Rubryka 2 - Wzmianki o złożonych dokumentach			
Rodzaj dokumentu	Nr kolejny w polu	Data złożenia	Za okres od do
1.Wzmianka o złożeniu rocznego sprawozdania finansowego	1	27.06.2001	01.01.2000 R. - 31.12.2000 R., DOWÓD: DOK. NR 3
	2	30.04.2002	OD 01.01.2001R. DO 31.12.2001R.
	3	11.07.2003	01.01.2002 - 31.12.2002
	4	24.02.2005	01.01.2003 R. - 30.09.2004 R.
	5	12.04.2006	01.10.2004 R. - 30.09.2005 R.
	6	13.04.2007	01.10.2005 R. - 30.09.2006 R.
	7	08.04.2008	01.10.2006 - 30.09.2007
	8	08.04.2009	01.10.2007 R. - 30.09.2008 R.
	9	12.04.2010	01.10.2008 - 30.09.2009
	10	07.04.2011	01.10.2009 R. - 30.09.2010 R.
	11	22.03.2012	01.10.2010 R. - 30.09.2011 R.
	12	27.03.2013	01.10.2011 R. - 30.09.2012 R.
	13	08.04.2014	OD 01.10.2012 DO 30.09.2013
	14	30.03.2015	OD 01.10.2013 DO 30.09.2014
	15	30.03.2016	OD 01.10.2014 DO 30.09.2015
	16	23.03.2017	OD 01.10.2015 DO 30.09.2016
	17	13.03.2018	OD 01.10.2016 DO 30.09.2017

	18	08.04.2019	OD 01.10.2017 DO 30.09.2018
	19	08.04.2020	OD 01.10.2018 DO 30.09.2019
2.Wzmianka o złożeniu opinii biegłego rewidenta / sprawozdania z badania rocznego sprawozdania finansowego	1	*****	01.01.2000 R. - 31.12.2000 R., DOWÓD: DOK. NR 4
	2	*****	OD 01.01.2001R. DO 31.12.2001R.
	3	*****	01.01.2002 - 31.12.2002
	4	*****	01.01.2003 R. - 30.09.2004 R.
	5	*****	01.10.2004 R. - 30.09.2005 R.
	6	*****	01.10.2005 R. - 30.09.2006 R.
	7	*****	01.10.2006 - 30.09.2007
	8	*****	01.10.2007 R. - 30.09.2008 R.
	9	*****	01.10.2008 - 30.09.2009
	10	*****	01.10.2009 R. - 30.09.2010 R.
	11	*****	01.10.2010 R. - 30.09.2011 R.
	12	*****	01.10.2011 R. - 30.09.2012 R.
	13	*****	OD 01.10.2012 DO 30.09.2013
	14	*****	OD 01.10.2013 DO 30.09.2014
	15	*****	OD 01.10.2014 DO 30.09.2015
	16	*****	OD 01.10.2015 DO 30.09.2016
	17	*****	OD 01.10.2016 DO 30.09.2017
	18	*****	OD 01.10.2017 DO 30.09.2018
	19	*****	OD 01.10.2018 DO 30.09.2019
3.Wzmianka o złożeniu uchwały lub postanowienia o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego	1	*****	01.01.2000 R. - 31.12.2000 R., DOWÓD: DOK. NR 1, STR. 7-8 (UCHWAŁA NR 4 W.Z.A.)
	2	*****	OD 01.01.2001R. DO 31.12.2001R.
	3	*****	01.01.2002 - 31.12.2002
	4	*****	01.01.2003 R. - 30.09.2004 R.
	5	*****	01.10.2004 R. - 30.09.2005 R.
	6	*****	01.10.2005 R. - 30.09.2006 R.
	7	*****	01.10.2006 - 30.09.2007
	8	*****	01.10.2007 R. - 30.09.2008 R.
	9	*****	01.10.2008 - 30.09.2009
	10	*****	01.10.2009 R. - 30.09.2010 R.
	11	*****	01.10.2010 R. - 30.09.2011 R.
	12	*****	01.10.2011 R. - 30.09.2012 R.
	13	*****	OD 01.10.2012 DO 30.09.2013
	14	*****	OD 01.10.2013 DO 30.09.2014
	15	*****	OD 01.10.2014 DO 30.09.2015
	16	*****	OD 01.10.2015 DO 30.09.2016
	17	*****	OD 01.10.2016 DO 30.09.2017
	18	*****	OD 01.10.2017 DO 30.09.2018
	19	*****	OD 01.10.2018 DO 30.09.2019
4.Wzmianka o złożeniu sprawozdania z działalności podmiotu	1	*****	01.01.2000 R. - 31.12.2000 R., DOWÓD: DOK. NR 5
	2	*****	OD 01.01.2001R. DO 31.12.2001R.
	3	*****	01.01.2002 - 31.12.2002
	4	*****	01.01.2003 R. - 30.09.2004 R.

5	*****	01.10.2004 R. - 30.09.2005 R.
6	*****	01.10.2005 R. - 30.09.2006 R.
7	*****	01.10.2006 - 30.09.2007
8	*****	01.10.2007 R. - 30.09.2008 R.
9	*****	01.10.2008 - 30.09.2009
10	*****	01.10.2009 R. - 30.09.2010 R.
11	*****	01.10.2010 R. - 30.09.2011 R.
12	*****	01.10.2011 R. - 30.09.2012 R.
13	*****	OD 01.10.2012 DO 30.09.2013
14	*****	OD 01.10.2013 DO 30.09.2014
15	*****	OD 01.10.2014 DO 30.09.2015
16	*****	OD 01.10.2015 DO 30.09.2016
17	*****	OD 01.10.2016 DO 30.09.2017
18	*****	OD 01.10.2017 DO 30.09.2018
19	*****	OD 01.10.2018 DO 30.09.2019

Rubryka 3 - Sprawozdania grupy kapitałowej
--

Brak wpisów

Rubryka 4 - Przedmiot działalności statutowej organizacji pożytku publicznego

Brak wpisów

Rubryka 5 - Informacja o dniu kończącym rok obrotowy
--

1.Dzień kończący pierwszy rok obrotowy, za który należy złożyć sprawozdanie finansowe	31.12.2000
---	------------

Dział 4

Rubryka 1 - Zaległości

Brak wpisów

Rubryka 2 - Wierzytelności

Brak wpisów

Rubryka 3 - Informacje o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ustawy z 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe albo o zabezpieczeniu majątku dłużnika w postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości albo

w postępowaniu restrukturyzacyjnym albo po prawomocnym umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego

Brak wpisów

Rubryka 4 - Umorzenie prowadzonej przeciwko podmiotowi egzekucji z uwagi na fakt, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych

Brak wpisów

Dział 5

Rubryka 1 - Kurator

Brak wpisów

Dział 6

Rubryka 1 - Likwidacja

Brak wpisów

Rubryka 2 - Informacje o rozwiązaniu lub unieważnieniu podmiotu

Brak wpisów

Rubryka 3 - Zarząd komisaryczny

Brak wpisów

Rubryka 4 - Informacja o połączeniu, podziale lub przekształceniu

Brak wpisów

Rubryka 5 - Informacja o postępowaniu upadłościowym

Brak wpisów

Rubryka 6 - Informacja o postępowaniu układowym

Brak wpisów

Rubryka 7 - Informacje o postępowaniach restrukturyzacyjnych, o postępowaniu naprawczym lub o przymusowej restrukturyzacji

Brak wpisów

Rubryka 8 - Informacja o zawieszeniu działalności gospodarczej

Brak wpisów

data sporządzenia wydruku 05.02.2021

adres strony internetowej, na której są dostępne informacje z rejestru: ekrs.ms.gov.pl

ZGŁOSZENIE ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM
Ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 14 stycznia br.,

A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM

1. Nazwa/imię i nazwisko**

Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego

2. Siedziba/miejsce zamieszkania**

ul. Wiejska 7 m. 14 , 00-480 Warszawa

3. Adres do korespondencji i adres e-mail

ul. Wiejska 7 m. 14, 00-480 Warszawa/ magdalena.wlodarczyk@kspt.org.pl

**B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU
WYMIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM**

I.p.	Imię i nazwisko	Adres miejsca zameldowania na pobyt stały
1	Magdalena Włodarczyk	
2		
3		
4		
5		

**C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU
BĄDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY**

W związku z opublikowaniem projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 14 stycznia br., która ma służyć implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mającej na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego, Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego, które zrzesza czterech największych producentów wyrobów tytoniowych w Polsce, przekazuje poniżej swoje stanowisko do ww. regulacji.

Z dużym niepokojem przyjęliśmy proponowane w projekcie ustawy zmiany, które modyfikując zasadę odpowiedzialności oraz wprowadzając tak wysokie kary, są nieprecyzyjne i – naszym zdaniem – nie są zgodne z celem Dyrektywy. W szczególności nasze obawy wzbudzają propozycje nowego przepisu art. 106 ust. 1a-1d, które w drastyczny sposób zmieniają zasady odpowiedzialności związków przedsiębiorców za naruszenia prawa konkurencji. Nowe przepisy przewidują bardzo duże podniesienia maksymalnych kar pieniężnych, które mają być obliczane w oparciu o sumę obrotów członków organizacji. Wysokie kary pieniężne będą mogły być nałożone we wszelkich

sytuacjach budzących wątpliwości prawne, a nie tylko tam, gdzie dochodzi do bezsprzecznych naruszeń prawa.

Istnieje ryzyko, że w obawie przed bardzo surowymi konsekwencjami naruszenia przepisów Ustawy, wielu przedsiębiorców zrezygnuje z działalności w organizacjach branżowych lub też że będą się oni powstrzymywali przed podjęciem wielu inicjatyw, które miałyby pozytywny wpływ na rynek. Aktualnie, kiedy sankcje za naruszenie przepisów są znacząco niższe, już można zaobserwować takie zjawisko. Dalsze ograniczanie działalności organizacji branżowych z pewnością stanowić będzie poważne zagrożenie dla rozwoju polskiej gospodarki. W trosce o zachowanie pluralizmu w życiu publicznym, a w szczególności procesie legislacyjnym, zwracamy się z prośbą o rozważenie wprowadzenia przepisów, które nie będą zniechęcać przedsiębiorców do współpracy branżowej, często skutkującej pożytecznymi inicjatywami dla gospodarki w Polsce.

Jesteśmy przekonani, że naruszenia prawa konkurencji powinny być ścigane z całą surowością. Należy jednak rozgraniczyć działalność prowadzoną bezpośrednio przez związki, często nieinicjowane i niekoordynowane przez wszystkich bądź niektórych członków, od działań przedsiębiorców poprzez organizacje, mających charakter typowo kamuflujący. Chcielibyśmy jednak zaproponować rozwiązania, które pozwolą na rozróżnienie dwóch sytuacji:

- naruszeń związanych ze statutową działalnością organizacji branżowej, gdzie kara powinna być obliczana w tradycyjny sposób, tj. w relacji do przychodów tejże organizacji – co jest zgodne z art. 15 ust. 1 Dyrektywy;
- naruszeń, które *de facto* są naruszeniami członków (dokonanymi przy wykorzystaniu organizacji branżowej, która staje się jedynie przykrywką dla nielegalnych działań członków) – tu kara powinna być obliczana w oparciu o obroty tychże członków, którzy dopuścili się naruszeń prawa. To oni powinni ponieść konsekwencje swoich nielegalnych działań – co oddaje regulację przepisu art. 15 ust. 2 Dyrektywy.

Naszym zdaniem proponowane rozwiązanie jest zgodne z Dyrektywą i jednocześnie ogranicza ryzyko paraliżu działalności organizacji branżowych.

Proponowane brzmienie art. 106 1a-1d

1a. W przypadku gdy naruszenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, dopuszczają się członkowie związku przedsiębiorców za jego pośrednictwem i ma ono związek z ich działalnością a nie działalnością związku, kara, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary każdego z tych członków tego związku przedsiębiorców prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie.,,

1b. W przypadku nałożenia kary na związek przedsiębiorców na zasadach określonych w ust. 1a powyżej, w sytuacji niewypłacalności tego związku, związek wzywa swoich członków, którzy dopuścili się naruszenia o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2 do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary.

1c. W przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1b, nie zostały wniesione w terminie w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, Prezes Urzędu może żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku, przy czym kara zapłacona przez każdego z przedsiębiorców nie może przekroczyć poziomu 10% obrotu tego przedsiębiorcy. Art. 366 Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.

Id. Prezes Urzędu nie może żądać uiszczenia kary, na podstawie ust. 1b i ust. 1c od przedsiębiorców, którzy wykażą, że nie wdrożyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, o którym mowa w ust. 1a albo nie brali bezpośrednio udziału w podjęciu takiej decyzji.

Z zadowoleniem przyjęliśmy uregulowanie w projektowanej Ustawie kwestii ochrony komunikacji pomiędzy niezależnym od przeszukiwanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem i przedsiębiorcą (art. 105 nc ust.1). Zwracamy jednak uwagę, że proponowana zmiana jest zdecydowanie zbyt wąska. Po pierwsze, interpretacja zwrotu „niezależny prawnik” będzie budzić kontrowersje. Czy „prawnik niezależny” to tylko taki z zewnętrznej kancelarii prawnej, czy każdy radca prawny (nie zatrudniony przez przedsiębiorcę na podstawie umowy o pracę) lub adwokat - niezależnie od rodzaju umowy jaki wiąże go z przedsiębiorcą? Bo przecież przepisy regulujące działalność poszczególnych zawodów prawniczych jak np. ustawy o radcach prawnych gwarantują im niezależność w wydawaniu opinii zawsze, niezależnie od tego jaki rodzaj stosunku prawnego łączy go z klientem (czyli także wówczas gdy są zatrudnieni na podstawie umów o pracę czy zleceń). Dlatego uważamy, że z projektu przepisów należy usunąć słowo „niezależny”. Po drugie komunikacja przedsiębiorcy z prawnikiem powinna podlegać ochronie w każdym przypadku, a nie tylko w toku przeszukania. W szczególności ochrona ta powinna się rozciągać na kontrole oraz na sytuacje, w których Prezes UOKiK kieruje do przedsiębiorcy wezwanie w trybie art. 50 Ustawy. Nie ma żadnego uzasadnienia do różnicowania tych sytuacji.

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY

Odpis KRS Stowarzyszenia
Upoważnienie

E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmian danych** zgłoszenia dokonanego dnia (podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)		
F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE Magdalena Włodarczyk		
G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAŃ Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia		
Imię i nazwisko	Data	Podpis
Magdalena Włodarczyk	05.02.2021	

*Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art.7 ust.6 treść: ”- Zgłoszenie zmiany danych” skreśla się.

** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia(art.7 ust.6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 2006 r. W sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych (Dz. U. Nr 34, poz. 236), w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie konieczne rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.
2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.
3. W części D formularza, stosownie do okoliczności , uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. O działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego .
4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia

Wydruk informacji pobranej w trybie art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, posiada moc dokumentu wydawanego przez Centralną Informację, nie wymaga podpisu i pieczęci.

CENTRALNA INFORMACJA KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO

KRAJOWY REJESTR SĄDOWY

Stan na dzień 08.02.2021 godz. 15:24:30

Numer KRS: 0000041275

**Informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu
Z REJESTRU STOWARZYSZEŃ, INNYCH ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH I ZAWODOWYCH,
FUNDACJI ORAZ SAMODZIELNYCH PUBLICZNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ**

PODMIOT NIEWPISANY DO REJESTRU PRZEDSIĘBIORCÓW

Data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym		04.09.2001		
Ostatni wpis	Numer wpisu	15	Data dokonania wpisu	20.04.2020
	Sygnatura akt	WA.XII NS-REJ.KRS/18251/20/785		
	Oznaczenie sądu	SĄD REJONOWY DLA M. ST. WARSZAWY W WARSZAWIE, XII WYDZIAŁ GOSPODARCZY KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO		

Dział 1

Rubryka 1 - Dane podmiotu	
1.Oznaczenie rodzaju organizacji	STOWARZYSZENIE
2.Numer REGON/NIP	REGON: 011119907, NIP: 5261027495
3.Nazwa	KRAJOWE STOWARZYSZENIE PRZEMYSŁU TYTONIOWEGO
4.Dane o wcześniejszej rejestracji	REJESTR STOWARZYSZEŃ RST 2500 SĄD OKRĘGOWY W WARSZAWIE,
5.Czy podmiot posiada status organizacji pożytku publicznego?	---

Rubryka 2 - Siedziba i adres podmiotu	
1.Siedziba	kraj POLSKA, woj. MAZOWIECKIE, powiat WARSZAWA, gmina WARSZAWA, miejsc. WARSZAWA
2.Adres	ul. WIEJSKA, nr 7, lok. 14, miejsc. WARSZAWA, kod 00-480, poczta WARSZAWA, kraj POLSKA
3.Adres poczty elektronicznej	-----
4.Adres strony internetowej	-----

Rubryka 3 - Jednostki terenowe lub oddziały	
Brak wpisów	

Rubryka 4 - Informacje o statucie	

1. Informacja o sporządzeniu lub zmianie statutu	1	DATA SPORZĄDZENIA STATUTU: 11-10-1994 R.
	2	12 WRZEŚNIA 2002, WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW UCHWALIŁO ZMIANY STATUTU - PKT 3 PAR.2 DZIAŁU III STATUTU OTRZYMAŁ NOWE BRZMIENIE - PAR.1A DZIAŁU IV STATUTU OTRZYMAŁ NOWE BRZMIENIE
	3	14.07.2011 W DZIALE II STATUTU W §1 DODAJE SIĘ PUNKT H), W §2 DODAJE SIĘ PUNKTY D) I E), W DZIALE V STATUTU ZMIENIA SIĘ §4

Rubryka 5	
1. Czas, na jaki została utworzona organizacja	NIEOZNACZONY

Rubryka 6 - Sposób powstania podmiotu	
Brak wpisów	

Rubryka 7 - Komitet założycielski		
1	1. Nazwisko / Nazwa lub firma	KONIK
	2. Imiona	ROBERT
	3. Numer PESEL/REGON	██████████
	4. Numer KRS	*****
2	1. Nazwisko / Nazwa lub firma	SIWEK
	2. Imiona	JACEK
	3. Numer PESEL/REGON	██████████
	4. Numer KRS	*****
3	1. Nazwisko / Nazwa lub firma	SOKOLIK
	2. Imiona	KRZYSZTOF
	3. Numer PESEL/REGON	██████████
	4. Numer KRS	*****
4	1. Nazwisko / Nazwa lub firma	DĘBSKI
	2. Imiona	JACEK
	3. Numer PESEL/REGON	---
	4. Numer KRS	*****

Rubryka 8 - Organ sprawujący nadzór	
1. Nazwa organu	WOJEWODA MAZOWIECKI

Dział 2

Rubryka 1 - Organ uprawniony do reprezentacji podmiotu	
--	--

1.Nazwa organu uprawnionego do reprezentowania podmiotu		ZARZĄD
2.Sposób reprezentacji podmiotu		STOWARZYSZENIE JEST REPREZENTOWANE PRZEZ PREZESA ZARZĄDU DZIAŁAJĄCEGO SAMODZIELNIE LUB DWÓCH CZŁONKÓW ZARZĄDU DZIAŁAJĄCYCH ŁĄCZNIE. JEŻELI WARTOŚĆ ZACIĄGANEGO ZOBOWIĄZANIA LUB ROZPORZĄDZENIA PRZEKRACZA KWOTĘ 20.000 ZŁ (DWUDZIESTU TYSIĘCY ZŁOTYCH) STOWARZYSZENIE JEST REPREZENTOWANE PRZEZ DWÓCH CZŁONKÓW ZARZĄDU DZIAŁAJĄCYCH ŁĄCZNIE.
Podrubryka 1		
Dane osób wchodzących w skład organu		
1	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	NIEWIERKO
	2.Imiona	WOJCIECH MAREK
	3.Numer PESEL/REGON	██████████
	4.Numer KRS	****
	5.Funkcja w organie reprezentującym	CZŁONEK ZARZĄDU
2	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	BURSA MOCZULSKA
	2.Imiona	KAROLINA AGNIESZKA
	3.Numer PESEL/REGON	██████████
	4.Numer KRS	****
	5.Funkcja w organie reprezentującym	PREZES ZARZĄDU
3	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	JAMIOŁKOWSKI
	2.Imiona	ROMAN MARIAN
	3.Numer PESEL/REGON	██████████
	4.Numer KRS	****
	5.Funkcja w organie reprezentującym	CZŁONEK ZARZĄDU
4	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	JABŁOŃSKI
	2.Imiona	ADRIAN ARTUR
	3.Numer PESEL/REGON	██████████
	4.Numer KRS	****
	5.Funkcja w organie reprezentującym	CZŁONEK ZARZĄDU

Rubryka 2 - Organ nadzoru			
1	1.Nazwa organu		RADA NADZORCZA
	Podrubryka 1		
	Dane osób wchodzących w skład organu		
	1	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	FILIPOWICZ
		2.Imiona	PRZEMYSŁAW MARIUSZ
		3.Numer PESEL/REGON	██████████
		4.Numer KRS	****
	2	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	KORNATOWSKI
		2.Imiona	ANDRZEJ
		3.Numer PESEL/REGON	██████████
		4.Numer KRS	****
	3	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	SIEKIERSKI
		2.Imiona	ADAM RAFAŁ

	3.Numer PESEL/REGON	
	4.Numer KRS	****
4	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	KURASIŃSKA
	2.Imiona	ELŻBIETA
	3.Numer PESEL/REGON	
	4.Numer KRS	****

Rubryka 3
Brak wpisów

Dział 3

Rubryka 1 - Nie dotyczy
Brak wpisów

Rubryka 2 - Nie dotyczy
Brak wpisów

Rubryka 3 - Cel działania organizacji	
1.Cel działania	<p>A) REPREZENTOWANIE INTERESÓW CZŁONKÓW.</p> <p>B) ROZWIJANIE STAŁYCH KONTAKTÓW I WYMIANA INFORMACJI POMIĘDZY CZŁONKAMI, A WŁADZAMI PAŃSTWOWYMI I SAMORZĄDOWYMI, ZWIĄZKAMI PRODUCENTÓW WYROBÓW TYTONIOWYCH I INNYMI INSTYTUCJAMI ORAZ ORGANIZACJAMI, W KRAJU I ZA GRANICĄ.</p> <p>C) PRZEKAZYWANIE OPINII I POGLĄDÓW CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA ODPOWIEDNIM WŁADZOM.</p> <p>D) ROZWIJANIE STAŁYCH KONTAKTÓW I WYMIANA INFORMACJI POMIĘDZY CZŁONKAMI STOWARZYSZENIA.</p> <p>E) PROPAGOWANIE I ŚCISŁE PRZESTRZEGANIE ZASAD UCZCIWOŚCI KUPIECKIEJ ORAZ INNYCH ZASAD PRZYJMOWANYCH DOBROWOLNIE PRZEZ CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA. ZA UCZCIWOŚĆ KUPIECKĄ UWAŻA SIĘ W SZCZEGÓLNOŚCI DZIAŁANIE W DOBREJ WIERZE, Z NALEŻYTĄ STARANNOŚCIĄ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI PRAWA I ZWYCZAJAMI HANDLOWYMI.</p> <p>F) PROPAGOWANIE ORAZ PRZESTRZEGANIE STANDARDÓW ORAZ NORM ODNOŚZĄCYCH SIĘ DO WSZELKIEJ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZANEJ Z WYROBAMI TYTONIOWYMI.</p> <p>G) PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI ZMIERZĄCEJ DO PODNOSZENIA JAKOŚCI WYROBÓW TYTONIOWYCH.</p> <p>H) WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI INNYCH ORGANIZACJI ZWIĄZANYCH Z BRANŻĄ TYTONIOWĄ.</p>

Rubryka 4 - Przedmiot działalności statutowej organizacji pożytku publicznego
Brak wpisów

Rubryka 5 - Informacja o dniu kończącym rok obrotowy
--

Brak wpisów

Dział 4

Rubryka 1 - Zaległości

Brak wpisów

Rubryka 2 - Wierzytelności

Brak wpisów

Rubryka 3 - Informacje o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ustawy z 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe albo o zabezpieczeniu majątku dłużnika w postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości albo w postępowaniu restrukturyzacyjnym albo po prawomocnym umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego

Brak wpisów

Rubryka 4 - Umorzenie prowadzonej przeciwko podmiotowi egzekucji z uwagi na fakt, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych

Brak wpisów

Dział 5

Rubryka 1 - Kurator

Brak wpisów

Dział 6

Rubryka 1 - Likwidacja

Brak wpisów

Rubryka 2 - Informacje o rozwiązaniu podmiotu

Brak wpisów

Rubryka 3 - Zarząd komisaryczny lub przymusowy lub przedstawiciel do prowadzenia bieżących spraw stowarzyszenia

Brak wpisów

Rubryka 4 - Informacja o połączeniu lub podziale

Brak wpisów

Rubryka 5 - Informacja o postępowaniu upadłościowym

Brak wpisów

Rubryka 6 - Informacja o postępowaniu układowym

Brak wpisów

Rubryka 7 - Informacje o postępowaniach restrukturyzacyjnych, o postępowaniu naprawczym lub o przymusowej restrukturyzacji

Brak wpisów

Rubryka 8 - Informacja o zawieszeniu działalności gospodarczej

Brak wpisów

data sporządzenia wydruku 08.02.2021

adres strony internetowej, na której są dostępne informacje z rejestru: ekrs.ms.gov.pl

KSPT

Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego

Warszawa, 5 lutego 2021 r.

Upoważnienie

Upoważniam Panią Magdalenę Włodarczyk, legitymującą się dowodem osobistym nr [REDACTED] do reprezentowania Krajowego Stowarzyszenia Przemysłu Tytoniowego w pracach nad projektem ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 14 stycznia 2021 r.

[REDACTED]

Karolina Bursa-Moczulska
Prezes Zarządu

TABELA ZGODNOŚCI DOTYCZĄCA IMPLEMENTACJI DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1

TYTUŁ AKTU PRAWNEGO		USTAWA Z DNIA O ZMIANIE USTAWY O OCHRONIE KONKURENCJI I KONSUMENTÓW ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH		<i>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego</i>			
Jedn. red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia T / N	Jedn. red.	Treść przepisu ustawy	
	1. TABELA ZGODNOŚCI DOTYCZĄCA IMPLEMENTACJI DYREKTYWY RADY (UE) 2019/1				
Art. 1. ust.1	1. Niniejsza dyrektywa ustanawia pewne zasady mające zapewnić krajowym organom ochrony konkurencji niezbędne gwarancje niezależności, zasoby oraz uprawnienia w zakresie stosowania prawa i nakładania kar, tak aby organy te były w stanie skutecznie stosować art. 101 i 102 TFUE w celu zapobiegania zakłóceniom konkurencji na rynku wewnętrznym oraz niekorzystnym sytuacjom, w jakich mogą znaleźć się konsumenci i przedsiębiorstwa z powodu krajowych przepisów i środków uniemożliwiających krajowym organom ochrony konkurencji skuteczne egzekwowanie prawa.	N		Ogólne wprowadzenie – nie podlega implementacji	

Art. 1 ust.2	2. Niniejsza dyrektywa obejmuje stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów prawa konkurencji. W odniesieniu do art. 31 ust. 3 i 4 niniejszej dyrektywy, niniejsza dyrektywa obejmuje swoim zakresem także stosowanie wyłącznie krajowego prawa konkurencji.	N		Ogólne wprowadzenie – nie podlega implementacji
Art. 1 ust. 3	3. Niniejsza dyrektywa ustanawia pewne zasady dotyczące wzajemnej pomocy mające na celu zagwarantowanie sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego i systemu ścisłej współpracy w ramach europejskiej sieci konkurencji.	N		Ogólne wprowadzenie – nie podlega implementacji
Art. 2 ust. 1 pkt 1	1. Na użytek niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje: 1) „krajowy organ ochrony konkurencji” oznacza organ wyznaczony przez państwo członkowskie na podstawie art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 jako organ odpowiedzialny za stosowanie art. 101 i 102 TFUE. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć jeden administracyjny organ ochrony konkurencji lub więcej takich organów („krajowy administracyjny organ ochrony konkurencji”) a także organy sądowe („krajowe organy sądowe właściwe w sprawach konkurencji”);	N		Ustawa posługuje się obecnie pojęciem „organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej”, które jest rozumiane w sposób tożsamy z definicją z art. 2 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2019/1
Art. 2 ust. 1 pkt 2	2) „krajowy administracyjny organ ochrony konkurencji” oznacza organ administracyjny wyznaczony przez państwo członkowskie do pełnienia wszystkich lub niektórych funkcji krajowego organu ochrony konkurencji;	N		W przepisach ustawy nie występuje to pojęcie
Art. 2 ust. 1 pkt 3	3) „krajowy organ sądowy właściwy w sprawach konkurencji” oznacza organ sądowy wyznaczony przez państwo członkowskie do pełnienia niektórych funkcji krajowego organu ochrony konkurencji;	N		W przepisach ustawy nie występuje to pojęcie

Art. 2 ust. 1 pkt 4	4) „organ ochrony konkurencji” oznacza krajowy organ ochrony konkurencji, Komisję lub zarówno krajowy organ ochrony konkurencji, jak i Komisję, w zależności od kontekstu;	N		Nie ma potrzeby wdrażania tego pojęcia
Art. 2 ust. 1 pkt 5	5) „europejska sieć konkurencji” oznacza sieć organów publicznych, którą tworzą krajowe organy ochrony konkurencji oraz Komisja, aby zapewnić forum dyskusji i współpracy w zakresie stosowania i egzekwowania postanowień art. 101 i 102 TFUE;	N		W przepisach ustawy nie występuje to pojęcie
Art. 2 ust. 1 pkt 6	6) „krajowe prawo konkurencji ” oznacza przepisy prawa krajowego, których cel jest zasadniczo identyczny z celem art. 101 i 102 TFUE i które stosuje się w tej samej sprawie i równoległe z unijnym prawem konkurencji na podstawie art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, oraz przepisy prawa krajowego, których cel jest zasadniczo identyczny z celem art. 101 i 102 TFUE i które w odniesieniu do art. 31 ust. 3 i 4 niniejszej dyrektywy stosuje się wyłącznie, z wyjątkiem przepisów prawa krajowego, które nakładają sankcje karne na osoby fizyczne;	N		Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu
Art. 2 ust. 1 pkt 7	7) „sąd krajowy” oznacza sąd państwa członkowskiego w rozumieniu art. 267 TFUE;	N		W przepisach ustawy nie występuje to pojęcie
Art. 2 ust. 1 pkt 8	8) „sąd odwoławczy” oznacza sąd krajowy uprawniony do rozpoznania zwyczajnych środków odwoławczych od decyzji krajowego organu ochrony konkurencji lub od orzeczeń wydanych na skutek odwołania od tych decyzji, niezależnie od tego, czy sąd ten sam jest uprawniony do stwierdzania naruszenia prawa konkurencji;	N		W przepisach ustawy nie występuje to pojęcie
Art. 2 ust. 1 pkt 9	9) „postępowanie w sprawie stosowania prawa” oznacza postępowanie przed organem ochrony konkurencji dotyczące stosowania art. 101 lub 102 TFUE, do czasu aż ten organ ochrony konkurencji zamknie takie postępowanie przez podjęcie decyzji, o której mowa w art. 10, 12 lub 13	N		Nie ma potrzeby wprowadzania tej definicji. Pojęcie to jest używane w projektowanym art. 113l ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, który wyraźnie wskazuje, iż chodzi dotyczące stosowania art. 101 lub 102 TFUE

	niniejszej dyrektywy w przypadku krajowego organu ochrony konkurencji, lub poprzez podjęcie decyzji, o której mowa w art. 7, 9 lub 10 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 w przypadku Komisji, lub dopóki organ ochrony konkurencji nie stwierdzi, że nie ma podstaw do dalszych działań z jego strony;			
Art. 2 ust. 1 pkt 10	10) „przedsiębiorstwo”, o którym mowa w art. 101 i 102 TFUE, oznacza każdy podmiot zaangażowany w działalność gospodarczą, bez względu na jego status prawny oraz sposób jego finansowania;	N		Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów posługuje się pojęciem „przedsiębiorca”. Pojęcie „przedsiębiorstwa” jest wykorzystywane na potrzeby stosowania art. 101 lub 102 TFUE, zgodnie z orzecznictwem TSUE
Art. 2 ust. 1 pkt 11	11) „kartel” oznacza porozumienie lub praktyki uzgodnione przez co najmniej dwóch konkurentów zmierzające do koordynowania ich działań konkurencyjnych na rynku lub do wpływania na istotne czynniki konkurencji poprzez stosowanie takich praktyk jak – choć niewyłącznie – ustalanie lub koordynowanie cen zakupu lub sprzedaży lub ustalanie lub koordynowanie innych warunków handlowych, w tym odnośnie do praw własności intelektualnej, przydział kwot produkcji lub sprzedaży, podział rynków i klientów, w tym zмова przetargowa, ograniczanie przywozu lub wywozu lub działania antykonkurencyjne podejmowane przeciwko innym konkurentom;	T	Art. 1 pkt 1 projektu ustawy dot. proj. art. 4 pkt 5a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 1 pkt 1 projektu – art. 4 pkt 5a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 5a) kartelu - rozumie się przez to porozumienie co najmniej dwóch konkurentów, zmierzające do koordynacji działań konkurencyjnych na rynku lub wpływania na istotne czynniki konkurencji, polegające w szczególności na ustalaniu lub koordynowaniu cen zakupu, sprzedaży lub innych warunków transakcji handlowych, w tym dotyczących praw własności intelektualnej, ustalaniu poziomu produkcji lub sprzedaży, podziale rynków i kontrahentów, w tym na zmovie przetargowej, ograniczeniu przywozu lub wywozu lub innych działaniach antykonkurencyjnych podejmowanych przeciwko konkurentom
Art. 2 ust. 1 pkt 12	12) „tajny kartel” oznacza kartel, którego istnienie jest częściowo lub w pełni ukryte;	T		Art. 1 pkt 1 projektu – art. 4 pkt 5b ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 5b) tajnym kartelu - rozumie się przez to kartel, którego istnienie jest częściowo lub w pełni ukryte
Art. 2 ust. 1 pkt 13	13) „zwolnienie z kar” oznacza zwolnienie z kar, które w innym razie zostałyby nałożone na przedsiębiorstwo za uczestnictwo w tajnym kartelu, przyznane danemu przedsiębiorstwu w zamian za jego współpracę z organem ochrony konkurencji w ramach programu łagodzenia kar;	N		Brak konieczności wprowadzania tej definicji do ustawy
Art. 2 ust. 1 pkt 14	14) „obniżenie kar” oznacza obniżenie kwoty kary, która w innym razie zostałaby nałożona na przedsiębiorstwo za uczestnictwo w tajnym kartelu, przyznane danemu	N		Brak konieczności wprowadzania tej definicji do ustawy

	przedsiębiorstwu w zamian za jego współpracę z organem ochrony konkurencji w ramach programu łagodzenia kar;			
Art. 2 ust. 1 pkt 15	15) „złagodzenie kary” oznacza zarówno zwolnienie z kar, jak i ich obniżenie;	N		Brak konieczności wprowadzania tej definicji do ustawy
Art. 2 ust. 1 pkt 16	16) „program łagodzenia kar” oznacza program, który dotyczy stosowania art. 101 TFUE lub odnośnego przepisu krajowego prawa konkurencji i na podstawie którego uczestnik tajnego kartelu — niezależnie od innych przedsiębiorstw należących do tego kartelu — współpracuje z organem ochrony konkurencji prowadzącym postępowanie, dobrowolnie przedstawiając posiadane przez siebie informacje o kartelu i swojej w nim roli, w zamian za co, w drodze decyzji lub zaprzestania prowadzenia postępowania, uczestnik ten uzyskuje zwolnienie z kar nałożonych za udział w kartelu lub uzyskuje ich obniżenie;	T	Art. 1 pkt 1 projektu ustawy dot. art. 4 pkt 5c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 1 pkt 1 projektu – art. 4 pkt 5c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 5c) programie łagodzenia kar - rozumie się przez to program, który ma zastosowanie do naruszeń zakazu określonego w art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanego dalej „TFUE”, lub w odpowiadającym mu przepisie prawa konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w ramach którego uczestnik tajnego kartelu, niezależnie od innych jego uczestników, podejmuje współpracę z organem ochrony konkurencji tego państwa lub Komisją Europejską przez dobrowolne przedstawienie dowodów lub informacji, którymi dysponuje, o kartelu oraz jego roli w kartelu, w zamian za co, w drodze decyzji lub zaprzestania prowadzenia postępowania, uczestnik ten zostaje zwolniony z kary pieniężnej za udział w kartelu albo kara ta zostaje obniżona;
Art. 2 ust. 1 pkt 17	17) „oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar” oznacza oświadczenie ustne lub pisemne — lub zapis takiego oświadczenia — dobrowolnie złożone organowi ochrony konkurencji przez przedsiębiorstwo lub przez osobę fizyczną lub w imieniu tego przedsiębiorstwa lub tej osoby fizycznej na temat posiadanej przez to przedsiębiorstwo lub tę osobę fizyczną wiedzy o kartelu i pełnionej przez nie roli w tym kartelu, sporządzone specjalnie w celu przedłożenia organowi ochrony konkurencji i uzyskania zwolnienia z kar lub ich obniżenia w ramach programu łagodzenia kar, niezawierające dowodów, które istnieją niezależnie od postępowania w sprawie stosowania prawa, bez względu na to, czy taka informacja znajduje się w aktach organu ochrony konkurencji, czyli wcześniej istniejących informacji;	T	Art. 1 pkt 1 projektu dot. art. 4 pkt 5d i 5e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 1 pkt 1 projektu – art. 4 pkt 5d i 5e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 5d) oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar - rozumie się przez to dobrowolne przedstawienie przez przedsiębiorcę lub osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą, ustnie lub na piśmie, specjalnie na potrzeby przedłożenia organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej w celu uzyskania zwolnienia z kary pieniężnej albo jej obniżenia w ramach programu łagodzenia kar, dowodów lub informacji, którymi dysponuje, o kartelu oraz roli w kartelu składającego oświadczenie, niestanowiących dowodów, które istnieją niezależnie od postępowania w sprawie naruszenia zakazu określonego w art. 101 TFUE bez względu na to czy znajdują się one w aktach takiego postępowania; 5e) oświadczenie w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o jej obniżenie - rozumie się przez to dobrowolne przedstawienie Prezesowi Urzędu przez przedsiębiorcę lub osobę zarządzającą, ustnie lub na piśmie, specjalnie w celu uzyskania odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej albo jej obniżenia na podstawie art. 113b lub art. 113c, dowodów lub informacji którymi dysponuje, o porozumieniu oraz roli w porozumieniu składającego oświadczenie, niestanowiących dowodów, które istnieją niezależnie od postępowania przed Prezesem Urzędu w sprawie naruszenia zakazu określonego

				w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, bez względu na to, czy znajdują się one w aktach takiego postępowania;
Art. 2 ust. 1 pkt 18	18) „propozycja ugodowa” oznacza oświadczenie dobrowolnie złożone organowi ochrony konkurencji przez przedsiębiorstwo lub w jego imieniu, opisujące przyznanie się przedsiębiorstwa do udziału w naruszeniu art. 101 lub 102 TFUE lub krajowego prawa konkurencji i zakres jego odpowiedzialności za to naruszenie lub opisujące rezygnację tego przedsiębiorstwa z kwestionowania tego udziału, sporządzone specjalnie w celu umożliwienia organowi ochrony konkurencji zastosowania procedury uproszczonej lub przyspieszonej;	T	Art. 1 pkt 1 projektu ustawy dot. art. 4 pkt 5f ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 1 pkt 1 projektu – art. 4 pkt 5f ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 5f) propozycji ugodowej - rozumie się przez to oświadczenie dobrowolnie złożone organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej przez przedsiębiorcę lub w jego imieniu, zawierające przyznanie się przedsiębiorcy do udziału w naruszeniu zakazu określonego w art. 101 lub art. 102 TFUE lub w przepisach prawa konkurencji tego państwa, opisujące zakres odpowiedzialności tego przedsiębiorcy za naruszenie lub rezygnację przedsiębiorcy z kwestionowania jego udziału w naruszeniu, sporządzone specjalnie na potrzeby umożliwienia temu organowi ochrony konkurencji lub Komisji Europejskiej zastosowania procedury uproszczonej lub przyspieszonej;
Art. 2 ust. 1 pkt 19	19) „wnioskodawca” oznacza przedsiębiorstwo, które ubiega się o zwolnienie z kar lub ich obniżenie w ramach programu łagodzenia kar;	N		Brak konieczności wprowadzania tej definicji
Art. 2 ust. 1 pkt 20	20) „organ składający wniosek” oznacza krajowy organ ochrony konkurencji zwracający się z wnioskiem o wzajemną pomoc, o której mowa w art. 24, 25, 26, 27 lub 28;	T	Art. 1 pkt 1 projektu dot. art. 4 pkt 5g ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 1 pkt 1 projektu – art. 4 pkt 5g ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 5g) organie wnioskującym - rozumie się przez to organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej występujący do Prezesa Urzędu z wnioskiem w sprawie powiadomienia o wstępnych zastrzeżeniach, aktach proceduralnych i innych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE lub z wnioskiem o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, nałożonej w drodze decyzji w związku z naruszeniem zakazu określonego w tych przepisach
Art. 2 ust. 1 pkt 21	21) „organ, do którego skierowano wniosek” oznacza krajowy organ ochrony konkurencji, który otrzymuje wniosek o wzajemną pomoc, a w przypadku wniosku o pomoc, o którym mowa w art. 25, 26, 27 lub 28, oznacza w stosownym przypadku właściwy publiczny organ, na którym spoczywa główna odpowiedzialność za egzekwowanie takich odnośnych decyzji na podstawie krajowych przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyki administracyjnej;	T	Art. 1 pkt 49 projektu dot. art. 113 p ust. 1 i art. 113q ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Brak konieczności wdrażania tej definicji

Art. 2 ust. 1 pkt 22	22) „ostateczna decyzja” oznacza decyzję, od której nie można się odwołać lub już nie można się odwołać przy zastosowaniu zwyczajnych środków.	N		Brak konieczności wdrożenia tej definicji
Art. 2 ust. 2	2. Wszelkie odniesienia do stosowania lub naruszeń art. 101 i 102 TFUE w niniejszej dyrektywie należy rozumieć jako obejmujące równoległe stosowanie krajowego prawa konkurencji w tej samej sprawie.	N		Brak konieczności wdrożenia tego przepisu. Równoległe stosowanie krajowego prawa konkurencji w tej samej sprawie wynika z art. 3 rozporządzenia Rady nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu
Art. 3 ust. 1	1. Postępowania dotyczące naruszeń art. 101 lub 102 TFUE, w tym wykonywanie uprawnień, o których mowa w niniejszej dyrektywie, przez krajowe organy ochrony konkurencji muszą być zgodne z ogólnymi zasadami prawa Unii oraz Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej.	T	Art. 1 pkt 31 projektu dot. art. 105da ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	<p>Art. 1 pkt 31 projektu – Art. 105da ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (instytucja LPP)</p> <p>„Art. 105da. 1. Jeżeli w toku kontroli kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że ujawnione w toku kontroli pisma lub dokumenty, w tym zawarte na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub w systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2:</p> <p>1) zawierają pisemną komunikację między kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą, o której mowa w art. 2a tej ustawy, wytworzoną w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego jest przeprowadzana kontrola, lub</p> <p>2) zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej od osób, o których mowa w pkt 1, w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego jest przeprowadzana kontrola,</p> <p>kontrolujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu kontroli.</p> <p>2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, kontrolujący może zapoznać się pobieżnie z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia. Kontrolujący jest uprawniony do żądania od kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz przygotowania wersji pisma lub dokumentu niezawierającej informacji objętych ochroną zgodnie z ust. 1, jeżeli jest to możliwe.</p> <p>3. Jeżeli oświadczenie kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, o którym mowa w ust. 1, budzi wątpliwości, kontrolujący niezwłocznie, nie później niż po zakończeniu kontroli, przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy, sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści.</p> <p>4. Na kontrolowanym spoczywa ciężar dowodu, że pisma lub dokumenty, o których mowa w</p>

				<p>ust. 1, spełniają przesłanki określone w tym przepisie.</p> <p>5. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów po zapoznaniu się z pismami lub dokumentami, o których mowa w ust. 3, wydaje w terminie miesiąca od dnia ich przekazania postanowienie o ich zwrocie kontrolowanemu w całości albo w części, jeżeli zawierają one pisemną komunikację, o której mowa w ust. 1, i spełniają przesłanki określone w tym przepisie albo wydaje postanowienie o ich zwrocie w całości albo w części Prezesowi Urzędu na potrzeby prowadzonego postępowania. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. Postanowienie podlega wykonaniu z chwilą uprawomocnienia.”;</p>
Art. 3 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wykonywanie uprawnień, o których mowa w ust. 1, podlegało odpowiednim gwarancjom w odniesieniu do poszanowania praw przedsiębiorstw do obrony, w tym prawa do bycia wysłuchanym oraz prawa do skutecznego środka odwoławczego przed sądem.	N		<p>Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 74. Prezes Urzędu, wydając decyzję kończącą postępowanie, uwzględnia tylko zarzuty, do których strony mogły się ustosunkować.</p> <p>Art. 81. 1. Od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, zwanego dalej „sądem ochrony konkurencji i konsumentów”, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.</p> <p>Art. 83. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem art. 84.</p> <p>Kodeks postępowania administracyjnego</p> <p>Art. 10 § 1. Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.</p> <p>§ 2. Organy administracji publicznej mogą odstąpić od zasady określonej w § 1 tylko w przypadkach, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na groźącą niepowetowaną szkodę materialną.</p> <p>§ 3. Organ administracji publicznej obowiązany jest utrwalić w aktach sprawy, w drodze adnotacji, przyczyny odstąpienia od zasady określonej w § 1.</p>
Art. 3 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji prowadziły postępowania w sprawie stosowania prawa w rozsądnych ramach czasowych. Państwa członkowskie zapewniają, aby przed podjęciem decyzji na podstawie art. 10 niniejszej dyrektywy krajowe organy ochrony konkurencji przyjmowały szczegółowe uzasadnienie zarzutów.	T	Art. 1 pkt 12 projektu dot. projektów anego art. 49 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	<p>Art. 1 pkt 12 projektu – art. 49 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>„3. Postanowienie o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie zawiera wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz informację o zasadach ustalania wysokości kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy.</p> <p>4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie:</p> <p>1) dopuszczenia przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1-6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a-e TFUE;</p> <p>2) nakładania kar pieniężnych, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1, ust. 2 - 3a oraz 5 i 6.”;</p>

			tów	W zakresie zdania 1. dyrektywa wdrożona przez art. 92 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów
Art. 4 ust. 1 i 2	<p>1. W celu zagwarantowania niezależności krajowych organów ochrony konkurencji podczas stosowania art. 101 i 102 TFUE, państwa członkowskie zapewniają, aby takie organy wykonywały swoje obowiązki i uprawnienia w sposób bezstronny i z myślą o skutecznym i jednolitym stosowaniu tych przepisów, z zastrzeżeniem proporcjonalnych wymogów w zakresie rozliczalności i bez uszczerbku dla ścisłej współpracy między organami ochrony konkurencji w ramach europejskiej sieci konkurencji.</p> <p>2. W szczególności państwa członkowskie co najmniej zapewniają, aby pracownicy i osoby, które podejmują decyzje, wykonując uprawnienia przewidziane w art. 10–13 i art. 16 niniejszej dyrektywy w krajowych administracyjnych organach ochrony konkurencji: a) byli w stanie wykonywać swoje obowiązki i uprawnienia związane ze stosowaniem art. 101 i 102 TFUE niezależnie od wpływów politycznych i innych wpływów zewnętrznych; b) nie zwracali się o instrukcje do rządu ani innego podmiotu publicznego lub prywatnego ani nie przyjmowali od nich żadnych instrukcji podczas wykonywania obowiązków i uprawnień związanych ze stosowaniem art. 101 i 102 TFUE, bez uszczerbku dla prawa przysługującego rządowi państw członkowskich, w stosownych przypadkach, do ustalania zasad polityki ogólnej, które nie będą powiązane z badaniami sektorowymi ani konkretnymi postępowaniami w sprawie stosowania prawa; oraz c) powstrzymywali się od wszelkich działań niezgodnych z wykonywaniem przez nich obowiązków lub uprawnień w odniesieniu do stosowania art. 101 i 102 TFUE oraz podlegali procedurom, które w określonym rozsądnym okresie po zakończeniu zatrudnienia, zapewniają, by nie zajmowali się postępowaniami w sprawie stosowania prawa,</p>	T	<p>Art. 1 pkt 8 lit.b dot. projektów anego art. 29 ust. 3aa ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 1 pkt 10 projektu dot. projektów anego art. 34a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 76, 78 i 80 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej</p> <p>Kodeks Etyki Służby Cywilnej (zarządzenie nr 70 PRM z 6 października 2011</p>	<p>Art. 1 pkt 8 – art. 29 ust. 3aa ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów „3aa. Prezes Urzędu nie może zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska dydaktycznego, badawczego lub badawczo-dydaktycznego w uczelni, Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub innym podmiocie prowadzącym działalność naukową, lub stanowiska wykładowcy w Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, ani wykonywać innych zajęć zarobkowych sprzecznych z obowiązkami Prezesa Urzędu.”</p> <p>Art. 1 pkt 11 – art. 34a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów „Art. 34a. 1. Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu i pracownicy Urzędu: 1) wykonują swoje obowiązki i uprawnienia niezależnie od wpływów politycznych i innych wpływów zewnętrznych; 2) nie mogą zwracać się o instrukcje do organów administracji rządowej, innego podmiotu publicznego lub prywatnego oraz przyjmować od tych organów i podmiotów instrukcji podczas wykonywania obowiązków i uprawnień; 3) powstrzymują się od wszelkich działań, które mogłyby skutkować konfliktem interesów. 2. Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu i pracownicy Urzędu, którzy brali udział w wydaniu decyzji, w okresie 3 lat od zakończenia pełnienia funkcji lub ustania zatrudnienia w Urzędzie nie mogą być zaangażowani w tę samą sprawę.”</p> <p>Art. 76, 78 i 80 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1691) Art. 76. 1. Członek korpusu służby cywilnej jest obowiązany w szczególności: 1) przestrzegać Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa; 2) chronić interesy państwa oraz prawa człowieka i obywatela; 3) racjonalnie gospodarować środkami publicznymi; 4) rzetelnie i bezstronnie, sprawnie i terminowo wykonywać powierzone zadania; 5) dochowywać tajemnicy ustawowo chronionej; 6) rozwijać wiedzę zawodową; 7) godnie zachowywać się w służbie oraz poza nią. 2. Dyrektor generalny urzędu jest obowiązany zapewnić członkowi korpusu służby cywilnej właściwe warunki do wykonywania obowiązków określonych w ustawie. Art. 78. [Obowiązki państwowe członków korpusu służby cywilnej] 1. Członek korpusu służby cywilnej przy wykonywaniu obowiązków służbowych nie może kierować się interesem jednostkowym lub grupowym. 2. Członkowi korpusu służby cywilnej nie wolno publicznie manifestować poglądów politycznych. 3. Członkowi korpusu służby cywilnej nie wolno uczestniczyć w strajku lub akcji protestacyjnej zakłócającej normalne funkcjonowanie urzędu. 4. Członek korpusu służby cywilnej nie może łączyć zatrudnienia w służbie cywilnej z</p>

	które mogłyby skutkować konfliktami interesów.		<p>r.)</p> <p>Art. 24-26 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego</p> <p>mandatem radnego. 5. Urzędnik służby cywilnej nie ma prawa tworzenia partii politycznych ani uczestniczenia w nich. 6. Członek korpusu służby cywilnej zajmujący wyższe stanowisko w służbie cywilnej nie może pełnić funkcji w związkach zawodowych. 7. Przepis ust. 5 ma zastosowanie do osoby zajmującej wyższe stanowisko w służbie cywilnej. Art. 80. [Dodatkowe zatrudnienie i zajęcia zarobkowe członka korpusu służby cywilnej] 1. Członek korpusu służby cywilnej nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia bez pisemnej zgody dyrektora generalnego urzędu ani wykonywać czynności lub zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy lub podważających zaufanie do służby cywilnej. 2. Urzędnik służby cywilnej nie może podejmować zajęć zarobkowych bez pisemnej zgody dyrektora generalnego urzędu. 3. Przepis ust. 2 ma zastosowanie do osób zajmujących wyższe stanowiska w służbie cywilnej. 4. Dyrektorowi generalnemu urzędu pisemnej zgody na podjęcie zajęcia zarobkowego udziela Szef Służby Cywilnej. Dyrektor generalny urzędu, wnioskując do Szefa Służby Cywilnej o udzielenie zgody, załącza pisemną opinię kierownika urzędu.</p> <p>Kodeks Etyki Służby Cywilnej (zarządzenie nr 70 PRM z 6 października 2011 r.)</p> <p>Art. 24-26 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185)</p> <p>Art. 24. § 1. Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki; 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia; 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli; 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3; 5) w której brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji; 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne; 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej. <p>§ 2. Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu małżeństwa (§ 1 pkt 2), przysposobienia, opieki lub kurateli (§ 1 pkt 3).</p> <p>§ 3. Bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany na jego żądanie lub na żądanie strony albo z urzędu wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności niewymienionych w § 1, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika.</p> <p>§ 4. Wyłączony pracownik powinien podejmować tylko czynności niecierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes stron.</p> <p>Art. 25. § 1. Organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych:</p>
--	--	--	--

				<p>1) jego kierownika lub osób pozostających z tym kierownikiem w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3;</p> <p>2) osoby zajmującej stanowisko kierownicze w organie bezpośrednio wyższego stopnia lub osób pozostających z nim w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3.</p> <p>§ 2. Przepis art. 24 § 4 stosuje się odpowiednio.</p> <p>Art. 26. § 1. W przypadku wyłączenia pracownika (art. 24) jego bezpośredni przełożony wyznacza innego pracownika do prowadzenia sprawy.</p> <p>§ 2. W przypadku wyłączenia organu sprawę załatwia:</p> <p>1) w okolicznościach przewidzianych w art. 25 § 1 pkt 1 - organ wyższego stopnia nad organem załatwiającym sprawę;</p> <p>2) w okolicznościach przewidzianych w art. 25 § 1 pkt 2 - organ wyższego stopnia nad organem, w którym osoba wymieniona w tym przepisie zajmuje stanowisko kierownicze. Organ wyższego stopnia może do załatwienia sprawy wyznaczyć inny podległy sobie organ. W razie gdy osobą wymienioną w art. 25 § 1 pkt 2 jest minister albo prezes samorządowego kolegium odwoławczego, organ właściwy do załatwienia sprawy wyznacza Prezes Rady Ministrów.</p> <p>§ 3. Jeżeli wskutek wyłączenia pracowników organu administracji publicznej organ ten stał się niezdolny do załatwienia sprawy, stosuje się odpowiednio § 2.</p>
Art. 4 ust. 3	<p>3. Osoby, które podejmują decyzje, wykonując uprawnienia przewidziane w art. 10–13 i art. 16 niniejszej dyrektywy w krajowych administracyjnych organach ochrony konkurencji nie mogą zostać odwołane ze stanowiska w takich organach z przyczyn związanych z właściwym wykonywaniem swoich obowiązków i uprawnień w ramach stosowania art. 101 i 102 TFUE, zgodnie z w art. 5 ust. 2 niniejszej dyrektywy. Osoby te mogą zostać odwołane ze stanowiska wyłącznie wówczas, gdy przestaną spełniać warunki wymagane do wykonywania swoich obowiązków lub gdy zostaną uznane za winne poważnego uchybienia w świetle prawa krajowego. Warunki wymagane do wykonywania swoich obowiązków oraz definicja poważnego uchybienia muszą zostać określone z wyprzedzeniem w prawie krajowym przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia skutecznego egzekwowania prawa.</p>	T	<p>Art. 1 pkt 8 lit. d projektu dot. projektów anego art. 29 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 8 lit. d – art. 29 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>„4. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Urzędu przed upływem kadencji wyłącznie w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; 2) orzeczenia zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa; 3) pozbawienia praw publicznych; 4) złożenia rezygnacji; 5) utraty obywatelstwa polskiego; 6) choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim lub innej przeszkody, trwale uniemożliwiających wykonywanie zadań; 7) naruszenia zakazów, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1110); 8) naruszenia zakazu, o którym mowa w ust. 3aa; 9) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu.”
Art. 4 ust. 4	<p>4. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby, które podejmują decyzje w krajowych administracyjnych organach ochrony konkurencji, byli wybierani, rekrutowani lub mianowani zgodnie z określonymi uprzednio w przepisach</p>	T	<p>Art. 1 pkt 8 lit. a projektu dot. projektów anego art.</p>	<p>Art. 1 pkt 8 lit. a projektu – art. 29 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>„3. Prezes Urzędu jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Ta sama osoba nie może być Prezesem Urzędu dłużej niż przez dwie kadencje. Po upływie kadencji Prezes</p>

	krajowych jasnymi i przejrzystymi procedurami.		29 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i art. 29 ust. 3a-3j ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	<p>Urzędu pełni swoją funkcję do czasu powołania następcy.</p> <p>Art. 29 ust. 3a-3j ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>3a. Stanowisko Prezesa Urzędu może zajmować osoba, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny; 2) jest obywatelem polskim; 3) korzysta z pełni praw publicznych; 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; 5) posiada kompetencje kierownicze; 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym; 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa Urzędu. <p>3b. Informację o naborze na stanowisko Prezesa Urzędu ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nazwę i adres Urzędu; 2) określenie stanowiska; 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa; 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku; 5) wskazanie wymaganych dokumentów; 6) termin i miejsce składania dokumentów; 7) informację o metodach i technikach naboru. <p>3c. Termin, o którym mowa w ust. 3b pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.</p> <p>3d. Nabór na stanowisko Prezesa Urzędu przeprowadza zespół, powołany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną</p>
--	--	--	--	---

			<p>do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.</p> <p>3e. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 3d, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.</p> <p>3f. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 3e, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.</p> <p>3g. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.</p> <p>3h. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nazwę i adres Urzędu; 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów; 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze; 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru; 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata; 6) skład zespołu. <p>3i. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nazwę i adres Urzędu; 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór; 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata. <p>3j. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.</p> <p>Art. 1 pkt 8 lit. b projektu – art. 29 ust. 3a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>8) nie pełniła służby zawodowej ani nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa</p>
--	--	--	---

				wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459, 1512, 2463 i 2731), ani nie była ich współpracownikiem.
Art. 4 ust. 5	5. Krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji są uprawnione do określania priorytetów dotyczących wykonywania zadań związanych ze stosowaniem art. 101 i 102 TFUE, zgodnie z art. 5 ust. 2 niniejszej dyrektywy. W zakresie, w jakim krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji są zobowiązane do rozpatrywania formalnych skarg, są one uprawnione do odrzucania takich skarg ze względu na to, że nie uważają takich skarg za priorytet w obszarze egzekwowania prawa. Jest to bez uszczerbku dla uprawnienia krajowych administracyjnych organów ochrony konkurencji do odrzucania skarg na innych podstawach określonych w prawie krajowym.	N		Zd. 1. wdrożone poprzez art. 31 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Art. 31. Do zakresu działania Prezesa Urzędu należy: ... 4) przygotowywanie projektów rządowych programów rozwoju konkurencji oraz projektów rządowej polityki konsumenckiej; Zd. 2. nie wymaga wdrożenia
Art. 5 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają krajowym organom ochrony konkurencji co najmniej wystarczającą liczbę wykwalifikowanych pracowników oraz wystarczające zasoby finansowe, techniczne i technologiczne niezbędne do skutecznego wykonywania obowiązków i uprawnień przez te organy dla stosowania art. 101 i 102 TFUE, jak określono w ust. 2 niniejszego artykułu.	N		Ustawa budżetowa

<p>Art. 5 ust. 2</p>	<p>2. Do celów ust. 1 krajowe organy ochrony konkurencji muszą mieć możliwość co najmniej prowadzenia postępowań w świetle stosowania art. 101 i 102 TFUE, wydawania decyzji w zastosowaniu tych przepisów na podstawie art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 oraz ścisłej współpracy w ramach europejskiej sieci konkurencji w celu zapewnienia skutecznego i jednolitego stosowania art. 101 i 102 TFUE. W zakresie, w jakim przewiduje to prawo krajowe, krajowe organy ochrony konkurencji muszą mieć także możliwość udzielania porad, w stosownych przypadkach, instytucjom i podmiotom publicznym dotyczących środków ustawodawczych, regulacyjnych i administracyjnych, które mogą mieć wpływ na rynek wewnętrzny, oraz mają możliwość upowszechniania wiedzy na temat art. 101 i 102 TFUE.</p>	<p>N</p>		<p>Art. 29 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów:</p> <p>2. Prezes Urzędu jest: 1) organem wykonującym zadania nałożone na władze państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie art. 104 i art. 105 TFUE. W szczególności Prezes Urzędu jest właściwym organem ochrony konkurencji w rozumieniu art. 35 rozporządzenia nr 1/2003/WE;</p> <p>Art. 31 pkt 6, 12, 14 i 15 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów:</p> <p>Art. 31. Do zakresu działania Prezesa Urzędu należy:</p> <p>...6) wykonywanie zadań i kompetencji organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu nr 1/2003/WE oraz w rozporządzeniu nr 139/2004/WE;</p> <p>...12) opracowywanie i wydawanie publikacji oraz programów edukacyjnych popularyzujących wiedzę o ochronie konkurencji i konsumentów;</p> <p>...14) realizacja zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie współpracy i wymiany informacji w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów oraz pomocy publicznej;</p> <p>15) gromadzenie i upowszechnianie orzecznictwa w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów, w szczególności przez zamieszczanie decyzji Prezesa Urzędu na stronie internetowej Urzędu;</p>
<p>Art. 5 ust. 3</p>	<p>3. Bez uszczerbku dla krajowych przepisów i procedur budżetowych państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji były niezależne w wykorzystywaniu przyznanego budżetu do celów wykonywania swoich obowiązków określonych w ust. 2.</p>	<p>N</p>		<p>Ustawa budżetowa</p>

<p>Art. 5 ust. 4</p>	<p>4. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji przedstawiały organowi rządowemu lub parlamentarnemu sprawozdania okresowe dotyczące swojej działalności i swoich zasobów. Państwa członkowskie zapewniają, aby sprawozdania te zawierały informacje o mianowaniu i odwoływaniu członków organu decyzyjnego, o ilości zasobów przydzielonych w danym roku oraz o wszelkich zmianach tej ilości w porównaniu z latami poprzednimi. Takie sprawozdania są udostępniane publicznie.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 10 projektu – art. 31aa ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 10 projektu – art. 31aa ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>„Art. 31aa. 1. Prezes Urzędu, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, przekazuje Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu za rok poprzedni zawierające w szczególności informacje o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) realizacji zadań Prezesa Urzędu i ich efektach, w podziale na poszczególne obszary jego działalności; 2) Prezesie Urzędu i wiceprezesach Urzędu pełniących funkcję w danym roku kalendarzowym; 3) zasobach, którymi Prezes Urzędu dysponował w danym roku kalendarzowym wraz z informacją o zmianach w zakresie tych zasobów w porównaniu z latami poprzednimi. <p>2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust.1, Prezes Urzędu publikuje na stronie internetowej Urzędu.”</p>
<p>Art. 6</p>	<p>1. Państwa członkowskie zapewniają krajowym administracyjnym organom ochrony konkurencji możliwość prowadzenia wszelkich niezbędnych niezapowiedzianych kontroli przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw do celów stosowania art. 101 i 102 TFUE. Państwa członkowskie zapewniają, aby urzędnicy i inne towarzyszące osoby upoważnione lub wyznaczone przez krajowe organy ochrony konkurencji do przeprowadzania takich kontroli byli uprawnieni co najmniej do:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wchodzenia do wszelkich lokali, na teren i do środków transportu przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw; b) sprawdzania ksiąg i innych rejestrów dotyczących działalności przedsiębiorstwa, niezależnie od nośnika, na jakim są one przechowywane, i mieli prawo dostępu do informacji, które są dostępne dla podmiotu objętego kontrolą; c) pobierania lub uzyskiwania, w dowolnej formie, kopii lub wyciągów z tych ksiąg lub rejestrów, a w razie gdy uznają to za stosowne, do kontynuowania przeszukiwania do celów informacji i wyboru tych kopii lub wyciągów w lokalu krajowych organów ochrony konkurencji lub innych wyznaczonych miejscach; d) opieczątowania wszelkich lokali przedsiębiorstwa oraz ksiąg lub rejestrów na czas i w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli; e) zadawania pytań przedstawicielom pracowników lub pracownikom przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw w celu uzyskania wyjaśnień odnośnie do faktów lub dokumentów dotyczących przedmiotu i celu kontroli oraz do rejestrowania odpowiedzi. 	<p>T</p>	<p>Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 105a, 105b, 105f, 105g, 105h, 105i, 105la, 105n, 105o, 105p, 105q</p> <p>Art. 1 pkt 28 i 38 projektu dot. art. 105b, i 105q ustawy o</p>	<p>Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 105a. 1. W toku postępowania przed Prezesem Urzędu może być przeprowadzona przez upoważnionego pracownika Urzędu lub Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „kontrolującym”, kontrola u każdego przedsiębiorcy, zwanego dalej „kontrolowanym”, w zakresie objętym tym postępowaniem.</p> <p>2. Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pracownika organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE; 2) pracownika organu wnioskującego w rozumieniu art. 3 pkt 9 rozporządzenia nr 2017/2394 w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 3 tego rozporządzenia; 3) osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości. <p>3. (uchylony)</p> <p>4. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli lub do udziału w kontroli zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oznaczenie organu kontroli; 2) wskazanie podstawy prawnej; 3) datę i miejsce wystawienia; 4) imię, nazwisko i stanowisko kontrolującego oraz numer jego legitymacji służbowej, a w przypadku upoważnienia do udziału w kontroli osób, o których mowa w ust. 2 – imiona i nazwiska tych osób oraz numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość; 5) oznaczenie kontrolowanego;

		ochronie konkurencji i konsumentów	<p>6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli, w tym okresu objętego kontrolą;</p> <p>7) określenie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanej daty jej zakończenia;</p> <p>8) podpis osoby udzielającej upoważnienia, z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;</p> <p>9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.</p> <p>5. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 1, wydają odpowiednio: Prezes Urzędu oraz, na jego wniosek, wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej.</p> <p>6. Kontrolujący doręcza kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz okazuje legitymację służbową, a osoby upoważnione do udziału w kontroli, o których mowa w ust. 2, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość.</p> <p>7. W razie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz legitymacja służbowa, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość mogą być okazane innemu pracownikowi kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny lub przywołanemu świadkowi, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę. W takim przypadku upoważnienie doręcza się niezwłocznie kontrolowanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od wszczęcia kontroli.</p> <p>Art. 105b. 1. W celu uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie kontrolujący ma prawo:</p> <p>1) wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego;</p> <p>2) żądania udostępnienia związanych z przedmiotem kontroli akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów oraz ich odpisów i wyciągów, korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną, informatycznych nośników danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, innych urządzeń zawierających dane informatyczne lub systemów informatycznych, w tym także zapewnienia dostępu do systemów informatycznych będących własnością innego podmiotu zawierających dane kontrolowanego związane z przedmiotem kontroli, w zakresie, w jakim kontrolowany ma do nich dostęp;</p> <p>3) sporządzania z materiałów i korespondencji, o których mowa w pkt 2, notatek;</p> <p>4) żądania sporządzenia przez kontrolowanego kopii lub wydruków materiałów, korespondencji, o których mowa w pkt 2, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie;</p> <p>5) żądania od osób, o których mowa w art. 105d ust. 1, ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli;</p> <p>6) żądania od osób, o których mowa w art. 105d ust. 1, udostępnienia i wydania innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie.</p>
--	--	------------------------------------	---

			<p>2. Osobie upoważnionej do udziału w kontroli, na podstawie art. 105a ust. 2, przysługują uprawnienia kontrolującego w zakresie wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego oraz dostępu do materiałów i korespondencji oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a także do sporządzania z nich notatek, oraz uprawnienie do udziału wraz z kontrolującym w przeszukaniu, o którym mowa w art. 91 i w art. 105n.</p> <p>Art. 105f. 1. Kontrolujący lub osoby upoważnione do udziału w kontroli ustalają stan faktyczny na podstawie dowodów zebranych w toku kontroli, a w szczególności dokumentów, przedmiotów, oględzin oraz ustnych lub pisemnych wyjaśnień i oświadczeń oraz innych nośników informacji.</p> <p>2. Dowody, o których mowa w ust. 1, mogą zostać zabezpieczone przez:</p> <ol style="list-style-type: none">1) pozostawienie ich w wydzielonym lub oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu u kontrolowanego;2) złożenie, za pokwitowaniem udzielonym kontrolowanemu, na przechowanie w pomieszczeniu Urzędu lub wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej. <p>Art. 105g. 1. Prezes Urzędu w toku kontroli, o której mowa w art. 105a ust. 1, może wydać postanowienie o zajęciu akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów, korespondencji lub informatycznych nośników danych, urządzeń, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, na czas niezbędny do przeprowadzenia kontroli, jednakże nie dłuższy niż 7 dni.</p> <p>2. Osobę posiadającą przedmioty, o których mowa w ust. 1, kontrolujący wzywa do wydania ich dobrowolnie, a w razie odmowy można przeprowadzić ich odebranie w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.</p> <p>3. Na postanowienie o zajęciu przedmiotów zażalenie przysługuje osobom, których prawa zostały naruszone. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia.</p> <p>4. Do zabezpieczenia na miejscu kontroli, w celu wykonywania czynności w toku kontroli, akt, ksiąg, innych wszelkiego rodzaju pism, dokumentów, korespondencji, informatycznych nośników informacji, urządzeń, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, jak również pomieszczeń kontrolowanego, w których znajdują się te dokumenty lub przedmioty, przepisów ust. 1–3 nie stosuje się.</p> <p>Art. 105h. 1. Przedmioty podlegające zajęciu, o którym mowa w art. 105g ust. 1, należy po dokonaniu oględzin i sporządzeniu protokołu zajęcia zabrać albo oddać na przechowanie osobie godnej zaufania z zaznaczeniem obowiązku ich przedstawienia na żądanie organu prowadzącego postępowanie.</p> <p>2. Protokół zajęcia zawiera: oznaczenie sprawy, z którą zajęcie ma związek, podanie dokładnej</p>
--	--	--	--

			<p>godziny rozpoczęcia i zakończenia czynności, dokładną listę zajętych przedmiotów i, w miarę potrzeby, ich opis oraz wskazanie postanowienia Prezesa Urzędu o zajęciu. Protokół podpisują dokonujący zajęcia i przedstawiciel kontrolowanego.</p> <p>3. Dokonujący zajęcia jest obowiązany do natychmiastowego wręczenia osobom zainteresowanym pokwitowania stwierdzającego, jakie przedmioty i przez kogo zostały zajęte, oraz do niezwłocznego powiadomienia przedsiębiorcy, którego przedmioty zostały zajęte, o dokonanym zajęciu.</p> <p>4. Zajęte przedmioty należy zwrócić niezwłocznie po stwierdzeniu, że są zbędne dla prowadzonego postępowania, albo po uchyleniu przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów postanowienia o zajęciu przedmiotów, jednak nie później niż po upływie terminu, o którym mowa w art. 105g ust. 1.</p> <p>Art. 105i. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może przeprowadzić kontrolę lub dokonać przeszukania na podstawie art. 105n lub wystąpić z wnioskiem o wyrażenie zgody na przeprowadzenie przeszukania na podstawie art. 91 na wniosek Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE oraz w art. 12 rozporządzenia nr 139/2004/WE.</p> <p>2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli lub przeszukaniu:</p> <ol style="list-style-type: none">1) pracownika Urzędu;2) pracownika Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej;3) osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości. <p>Art. 105n. 1. W sprawach praktyk ograniczających konkurencję, w toku postępowania wyjaśniającego i postępowania antymonopolowego, w celu znalezienia i uzyskania informacji z akt, ksiąg, pism, wszelkiego rodzaju dokumentów lub informatycznych nośników danych, urządzeń oraz systemów informatycznych oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, Prezes Urzędu może przeprowadzić u przedsiębiorcy przeszukiwanie pomieszczeń i rzeczy, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że wymienione informacje lub przedmioty tam się znajdują.</p> <p>2. Przeprowadzenie przeszukania wymaga zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów, udzielonej na wniosek Prezesa Urzędu.</p> <p>3. Prezes Urzędu może wystąpić z wnioskiem o zgodę na przeprowadzenie przeszukania w toku postępowania wyjaśniającego wyłącznie, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie poważnego naruszenia przepisów ustawy, w szczególności gdy mogłoby dojść do zatarcia dowodów.</p>
--	--	--	--

			<p>Art. 105o. W celu uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie przeszukający ma prawo sporządzania z materiałów i korespondencji, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, oraz z informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie, notatek, przez co należy rozumieć również sporządzenie kopii lub wydruków.</p> <p>Art. 105p. Przeszukiwany oraz osoby, których prawa zostały naruszone w toku przeszukania, mogą wnieść zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów na czynności przeszukania wykraczające poza zakres przedmiotowy przeszukania lub inne czynności przeszukania podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności. Przepisy art. 105m ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.</p> <p>Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw:</p> <p>Art. 1 pkt 28</p> <p>28) w art. 105b:</p> <p>a) w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu: „7) opieczetowania wszelkich lokali, pomieszczeń lub przedmiotów w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli.”,</p> <p>b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu: „1a. Kontrolujący jest uprawniony do żądania ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli od pracownika lub osoby wykonującej czynności w imieniu lub na rzecz kontrolowanego na podstawie innej niż umowa o pracę umowy. Przepisy art. 105d ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio. 1b. Jeżeli może to usprawnić przeprowadzenie kontroli, kontrolujący jest uprawniony do kontynuowania czynności kontrolnych w zakresie sporządzania, przeglądania lub analizowania notatek, kopii lub wydruków z materiałów i korespondencji, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, lub informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie, w Centrali Urzędu lub w delegaturze Urzędu. O terminie kontynuowania czynności kontrolnych powiadamia się kontrolowanego. Niestawiennictwo kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej nie wstrzymuje przeprowadzenia czynności.”,</p> <p>c) uchyla się ust. 3,</p> <p>d) w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, po uprzednim poinformowaniu kontrolowanego, mogą być utrwalane przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk.” ;</p> <p>32) w art. 105g w ust. 4 po wyrazach „te dokumenty lub przedmioty,” dodaje się wyrazy</p>
--	--	--	---

				<p>„w tym do opieczętowania, o którym mowa w art. 105b ust. 1 pkt 7;</p> <p>38) w art. 105q pkt 1 - 3 otrzymują brzmienie:</p> <p>„1) art. 105a ust. 2 i 4-6, art. 105b, art. 105d-105h, art. 105j i art. 105k;</p> <p>2) art. 52 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców – w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale;</p> <p>3) art. 180, art. 224 § 1, art. 225 § 1 - 2 i § 4, art. 226 oraz art. 236a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego; sądem właściwym na potrzeby stosowania tych przepisów jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.”; Art. 1 pkt 34 projektu - art. 105la:</p> <p>„Art. 105la. Do kontroli u przedsiębiorcy w toku postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się odpowiednio art. 180, art. 224 § 1, art. 225 § 1 - 2 i § 4, art. 226 oraz art. 236a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego; sądem właściwym na potrzeby stosowania tych przepisów jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.”;</p>
Art. 6 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw były zobowiązane poddać się kontrolom, o których mowa w ust. 1. Państwa członkowskie zapewniają również, aby w przypadku gdy przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw sprzeciwiają się kontroli, którą nakazał przeprowadzić krajowy administracyjny organ ochrony konkurencji lub którą zatwierdził krajowy organ sądowy, krajowe organy ochrony konkurencji mogły skorzystać z niezbędnej pomocy policji lub równorzędnego organu ścigania, aby móc przeprowadzić kontrolę. Taka pomoc może być również udzielona tytułem środka zapobiegawczego.	T	<p>Art. 105d, 105e, 105q ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 1 pkt 29, 30, 33 i 37 projektu dot. art. 105ca, 105d, 105i, 105nb ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Zdanie 1.:</p> <p>Art. 105d, art. 105e, art. 105q ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 105d. 1. Kontrolowany, osoba przez niego upoważniona, posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, są obowiązani do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) udzielenia żądanych informacji; 2) umożliwienia wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu; 3) udostępnienia i wydania materiałów, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, lub innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie; 4) umożliwienia dostępu do informatycznych nośników danych, urządzeń lub systemów informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, w zakresie informacji zgromadzonych na tych nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, w tym do korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną. <p>2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą odmówić udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</p>

			<p>Art. 105e. 1. Kontrolowany zapewnia kontrolującemu oraz osobom upoważnionym do udziału w kontroli warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności: 1) sporządza we własnym zakresie kopie lub wydruki materiałów i korespondencji, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie;</p> <p>2) zapewnia w miarę możliwości samodzielne zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli;</p> <p>3) zapewnia wydzielone miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych przedmiotów;</p> <p>4) udostępnia środki łączności, którymi dysponuje, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.</p> <p>2. Kontrolowany dokonuje potwierdzenia za zgodność z oryginałem sporządzonych kopii dokumentów i wydruków. W przypadku odmowy potwierdzenia za zgodność z oryginałem potwierdza je kontrolujący, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli.</p> <p>Art. 105q pkt 1</p> <p>Art. 105q. Do przeszukania, o którym mowa w art. 105n, stosuje się odpowiednio przepisy:</p> <p>1) art. 105a ust. 2 i 4–7, art. 105b, art. 105d–105h, art. 105j i art. 105k;</p> <p>Projekt ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 1 pkt 30</p> <p>30) w art. 105d dodaje się ust. 3 w brzmieniu:</p> <p>„3. Odpowiedzi na pytania udzielone przez osoby, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby lub osób wymienionych w ust. 2 w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”</p> <p>Zdanie 2</p> <p>Projekt ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – art. 1 pkt 29, 31 i pkt 34 (w zakresie art. 105nb)</p> <p>29) po art. 105c dodaje się art. 105ca w brzmieniu:</p> <p>„Art. 105ca. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej o udzielenie pomocy w kontroli, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli.</p> <p>2. Policja lub organ kontroli państwowej, o którym mowa w ust. 1, zapewniają pomoc w przeprowadzeniu kontroli. Pomoc udzielana przez Policję polega na zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania kontroli i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym</p>
--	--	--	--

			<p>miejscu, a także na ustaleniu tożsamości osób.</p> <p>3. Prezes Urzędu występuje na piśmie o udzielenie pomocy do komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na miejsce kontroli lub organu kontroli państwowej, o którym mowa w ust. 1, co najmniej 7 dni przed planowanym dniem wszczęcia kontroli. W przypadkach niecierpiących zwłoki Prezes Urzędu występuje z wnioskiem, co najmniej 3 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia kontroli.</p> <p>4. Koszty poniesione przez Policję lub organ kontroli państwowej z tytułu udzielonej pomocy w kontroli ponosi Prezes Urzędu. Koszty te ustala się według stawki zryczałtowanej w wysokości 1,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za każdy przypadek udzielenia pomocy.”</p> <p>33) w art. 105i w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:</p> <p>„W przypadku gdy przedsiębiorca lub osoba uprawniona do jego reprezentowania albo posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, sprzeciwiają się przeprowadzeniu przez Komisję Europejską kontroli w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów rozporządzenia nr 1/2003/WE lub rozporządzenia nr 139/2004/WE, osobom upoważnionym przez Prezesa Urzędu do udziału w tej kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, przysługują w toku kontroli uprawnienia, o których mowa w art. 105b, art. 105ca, art. 105da, art. 105f-105h, art. 105n, art. 105nc i art. 105o.”</p> <p>37) po art. 105n dodaje się art. 105na - 105nd w brzmieniu:</p> <p>Art. 105nc. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej o udzielenie pomocy w przeszukaniu, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia przeszukania. Przepisy art. 105ca ust. 2 zdanie pierwsze i ust. 3 stosuje się odpowiednio.</p> <p>2. Pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polega na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania; 2) zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania przeszukania i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także ustaleniu tożsamości osób. 3. Funkcjonariusz Policji, w przypadku napotkania oporu ze strony przeszukiwanego lub innych osób, który utrudnia lub uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, ustnie wzywa te osoby do zachowania umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących. 4. W przypadku niezastosowania się do wezwania funkcjonariusz Policji podejmuje wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących. 5. Do poniesionych kosztów pomocy udzielonej przez Policję lub organ kontroli państwowej przepis art. 105ca ust. 4 stosuje się odpowiednio.
--	--	--	--

Art. 6 ust. 3	<p>Niniejszy artykuł jest bez uszczerbku dla wymogów przewidzianych w prawie krajowym dotyczących uprzedniego zatwierdzenia takich kontroli przez krajowy organ sądowy.</p>	<p>N</p>		<p>Brak konieczności wdrożenia tego przepisu</p>
Art. 7 ust. 1	<p>1. Jeżeli zaistnieje uzasadnione podejrzenie, że księgi lub inne rejestry dotyczące działalności przedsiębiorstwa oraz przedmiotu kontroli, które mogą mieć znaczenie dla udowodnienia naruszenia art. 101 lub 102 TFUE, są przechowywane w lokalach, na terenie lub w środkach transportu innych niż te, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. a) niniejszej dyrektywy, w tym w miejscach zamieszkania dyrektorów, kadry zarządzającej i innych pracowników przedsiębiorstwa lub związków przedsiębiorstw, krajowe organy ochrony konkurencji mogą przeprowadzać niezapowiedziane kontrole w takich lokalach, na takim terenie i w takich środkach transportu.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 26 projektu dot. art. 91 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>26) Art. 91 otrzymuje brzmienie: Art. 91. 1. Jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że w lokalu mieszkalnym lub w jakimkolwiek innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środku transportu są przechowywane przedmioty, akta, księgi, dokumenty i informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, mogące mieć wpływ na ustalenie stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania, Prezes Urzędu może przeprowadzić przeszukanie w tym lokalu mieszkalnym, pomieszczeniu, nieruchomości lub środku transportu, w celu znalezienia i uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie. Przepis art. 105n ust. 3 stosuje się odpowiednio. 2. Przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w ust. 1, wymaga zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów, udzielonej na wniosek Prezesa Urzędu. Przepisy art. 105n ust. 4-8 stosuje się. 3. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania posiadaczowi lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem. Przepisy art. 105na i art. 105nb ust. 1 stosuje się odpowiednio. 4. W przeszukaniu, o którym mowa w ust. 1, mogą wziąć również udział inne osoby, o których mowa w art. 105a ust. 2. 5. Policja na wniosek Prezesa Urzędu zapewnia pomoc w przeszukaniu, o którym mowa w ust. 1. Przepisy art. 105ca ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio. 6. Pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polega na: 1) umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania, 2) zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania przeszukania i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także ustaleniu tożsamości osób. 7. Funkcjonariusz Policji, w przypadku napotkania oporu ze strony posiadacza lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu lub innych osób, który utrudnia lub uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, ustnie wzywa te osoby do zachowania umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących. 8. W przypadku niezastosowania się do wezwania, funkcjonariusz Policji podejmuje wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących. 9. Posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu oraz osoby, których prawa zostały naruszone w toku przeszukania, mogą wnieść zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów na czynności przeszukania wykraczające poza zakres</p>

				<p>przedmiotowy przeszukania lub inne czynności przeszukania podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności. Przepisy art. 105m ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.</p> <p>10. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do przeszukania, o którym mowa w ust. 1, przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2582 i 2600) mające zastosowanie do przeszukania stosuje się odpowiednio.</p> <p>11. Sądem właściwym na potrzeby stosowania przepisów, o których mowa w ust. 10, jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.</p>
Art. 7 ust. 2	2. Takich kontroli nie można przeprowadzać bez uprzedniej zgody krajowego organu sądowego.	T	Art. 1 pkt 26 projektu dot. art. 91 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	<p>26) Art. 91 otrzymuje brzmienie:</p> <p>Art. 91. 1. Jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że w lokalu mieszkalnym lub w jakimkolwiek innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środku transportu są przechowywane przedmioty, akta, księgi, dokumenty i informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, mogące mieć wpływ na ustalenie stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania, Prezes Urzędu może przeprowadzić przeszukanie w tym lokalu mieszkalnym, pomieszczeniu, nieruchomości lub środku transportu, w celu znalezienia i uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie. Przepis art. 105n ust. 3 stosuje się odpowiednio.</p> <p>2. Przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w ust. 1, wymaga zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów, udzielonej na wniosek Prezesa Urzędu. Przepisy art. 105n ust. 4-8 stosuje się.</p>
Art. 7 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby urzędnicy i inne osoby towarzyszące upoważnione lub wyznaczone przez krajowe organy ochrony konkurencji do przeprowadzania kontroli zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu posiadali co najmniej uprawnienia określone w art. 6 ust. 1 lit. a), b) i c) oraz w art. 6 ust. 2.	T	Art. 1 pkt 26 projektu dot. art. 91 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i art. 1 pkt 33 projektu dot. art. 105i ust. 3 zd. 2	<p>26) Art. 91 otrzymuje brzmienie:</p> <p>Art. 91 ust. 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 91.</p> <p>10. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do przeszukania, o którym mowa w ust. 1, przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2582 i 2600) mające zastosowanie do przeszukania stosuje się odpowiednio.</p> <p>11. Sądem właściwym na potrzeby stosowania przepisów, o których mowa w ust. 10, jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.</p> <p>...Art. 1 pkt 33 – art. 105i ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>art. 105i w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:</p> <p>„W przypadku gdy przedsiębiorca lub osoba uprawniona do jego reprezentowania albo posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, sprzeciwiają się przeprowadzeniu przez Komisję Europejską kontroli w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów rozporządzenia nr 1/2003/WE lub rozporządzenia nr 139/2004/WE, osobom upoważnionym przez Prezesa Urzędu do udziału w tej kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, przysługują w toku kontroli uprawnienia, o których mowa w art. 105b, art. 105ca, art. 105da, art. 105f-105h, art. 105n, art. 105nc i art. 105o.”</p>

<p>Art. 8</p>	<p>Państwa członkowskie zapewniają krajowym administracyjnym organom ochrony konkurencji możliwość żądania od przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie wszelkich niezbędnych informacji do celów stosowania art. 101 i 102 TFUE. Takie wnioski o informacje muszą być proporcjonalne i nie mogą zmuszać adresata wniosku do przyznania się do naruszenia art. 101 i 102 TFUE. Obowiązek dostarczenia wszelkich niezbędnych informacji obejmuje informacje, do których dane przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw mają dostęp. Krajowe organy ochrony konkurencji są także uprawnione do żądania od innych osób fizycznych lub prawnych dostarczenia w określonym i rozsądnym terminie informacji, które mogą mieć znaczenie dla stosowania postanowień art. 101 i 102 TFUE.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 50 ust. 2 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Art. 1 pkt 13 projektu dot. art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 50 ust. 2 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wskazanie zakresu informacji; 2) wskazanie celu żądania; 3) wskazanie terminu udzielenia informacji; 4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. <p>3. Każdy ma prawo składania na piśmie – z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu – wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy.</p> <p>Projekt ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 1 pkt 12</p> <p>13) w art. 50:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: <p>„1. Przedsiębiorcy, niebędące przedsiębiorcami osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym przepisy odrębne przyznają zdolność prawną, są obowiązani do udzielania wszelkich koniecznych informacji, w tym przekazywania dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.”</p> b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu: <p>„4. Osoba fizyczna, do której zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, może odmówić udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów tylko wtedy, gdy naraziłoby to ją lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów, trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</p> <p>5. Informacje lub dokumenty przekazane przez osobę fizyczną na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby lub osób wymienionych w ust. 4 w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”</p>
<p>Art. 9</p>	<p>Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji były uprawnione co najmniej do wzywania na przesłuchanie przedstawicieli przedsiębiorstw lub związków</p>	<p>T</p>	<p>Art. 60 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 60 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 60. 1. Prezes Urzędu może w toku postępowania przeprowadzić rozprawę.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Rozprawa, o której mowa w ust. 1, jest jawna, z zastrzeżeniem ust. 4. 3. Prezes Urzędu może wezwać na rozprawę i przesłuchać strony, świadków oraz zasięgnąć

	<p>przedsiębiorstw, przedstawicieli innych osób prawnych oraz osób fizycznych, jeżeli taki przedstawiciel lub osoba mogą mieć informacje mające znaczenie dla stosowania art. 101 i 102 TFUE.</p>		<p>tów i art. 1 pkt 14 i 16 projektu dot. art. 52 i 60 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>opinii biegłych.</p> <p>4. Rozprawa, o której mowa w ust. 1, jest niejawną, jeżeli są podczas niej rozpatrywane informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, jak również inne tajemnice podlegające ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Przepisy art. 153 i 154 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.</p> <p>Projekt ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 1 pkt 14 projektu – art. 52 ust. 1a i 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>14) art. 52 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 52. 1a. Każda osoba wezwana w charakterze świadka w toku postępowania przed Prezesem Urzędu ma obowiązek stawić się i złożyć zeznania.</p> <p>4. Do przesłuchania świadka, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;</p> <p>Art. 1 pkt 16 projektu – art. 60 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>16) w art. 60 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:</p> <p>„5. Do przesłuchania strony i świadka, o którym mowa w ust. 3, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;</p>
<p>Art. 10 ust. 1</p>	<p>1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadkach gdy krajowe organy ochrony konkurencji stwierdzą naruszenie art. 101 lub 102 TFUE, mogły one w drodze decyzji nakazać przedsiębiorstwom lub związkom przedsiębiorstw, których dotyczą, aby zaprzestały naruszenia. W tym celu mogą one nałożyć dowolne środki zaradcze o charakterze behawioralnym lub strukturalnym, które są proporcjonalne do popełnionego naruszenia i konieczne do skutecznego zaprzestania tego naruszenia. Zgodnie z zasadą proporcjonalności spośród dwóch równie skutecznych środków zaradczych krajowe organy ochrony konkurencji wybierają środek, najmniej uciążliwy dla danego przedsiębiorstwa.</p> <p>Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji były uprawnione do stwierdzania, że w przeszłości miało miejsce naruszenie art. 101 lub 102 TFUE.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 10 ust. 1-4 i ust. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 1 pkt 6 projektu dot. art. 10 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Akapit 1 zd. 1.</p> <p>Art. 10 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakazuje zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zakazy, o których mowa w art. 6 lub w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub w art. 102 TFUE, jeżeli do czasu wydania decyzji praktyka ta nie została zaprzestana.</p> <p>Akapit 1 zd. 2.</p> <p>Art. 10 ust. 4 i 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>4. Prezes Urzędu może w decyzji, o której mowa w ust. 1, nakazać, w celu zaniechania stosowania praktyki lub usunięcia jej skutków, zastosowanie środków polegających w szczególności na: 1) udzieleniu licencji praw własności intelektualnej na niedyskryminacyjnych warunkach; 2) umożliwieniu dostępu do określonej infrastruktury na niedyskryminacyjnych warunkach; 3) zmianie umowy; 4) zapewnieniu innym podmiotom dostawy określonych produktów lub świadczenia określonych usług na niedyskryminacyjnych warunkach.</p> <p>6. Środki, o których mowa w ust. 4 i 5, powinny być proporcjonalne do wagi i rodzaju naruszenia i konieczne do jego zakończenia lub usunięcia jego skutków</p>

				<p>Akapit 1 zd 3.</p> <p>Projekt ustawy</p> <p>art. 1 pkt 6 projektu – art. 10 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>6) w art. 10 ust. 5 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„5. W przypadku gdy środki, o których mowa w ust. 4, mogłyby okazać się nieskuteczne albo skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu może w decyzji, o której mowa w ust. 1, nakazać zastosowanie środków polegających na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podziale przedsiębiorcy; 2) zbyciu całości albo części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców; 3) zbyciu udziałów lub akcji zapewniających kontrolę nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami; 4) powierzeniu wykonywania określonej działalności gospodarczej, w tym wykonywania tej działalności na różnych szczeblach obrotu, poszczególnym podmiotom w ramach grupy kapitałowej lub odrębnym jednostkom organizacyjnym w ramach struktury przedsiębiorcy; 5) ingerencji w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców środkami innymi niż wymienione w pkt 1-4 służącymi realizacji celu, o którym mowa w ust. 4.” <p>Akapit 2</p> <p>Art. 10 ust. 1-3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 10. 1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazów określonych w art. 6 lub w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub w art. 102 TFUE.</p> <p>2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakazuje zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zakazy, o których mowa w art. 6 lub w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub w art. 102 TFUE, jeżeli do czasu wydania decyzji praktyka ta nie została zaprzestana.</p> <p>3. Ciężar udowodnienia, że praktyka naruszająca zakazy, o których mowa w art. 6 lub w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub w art. 102 TFUE, została zaprzestana, spoczywa na przedsiębiorcy.</p>
<p>Art. 10 ust. 2</p>	<p>2. Jeżeli krajowe organy ochrony konkurencji – po poinformowaniu Komisji zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 – stwierdzą, że nie ma podstaw do kontynuowania postępowania w sprawie stosowania prawa, i w rezultacie zamkną to postępowanie, państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji powiadomiły o tym Komisję.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 23 lit. c dot. art. 87 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 23 lit. c - art. 87 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>4. Prezes Urzędu informuje Komisję Europejską o umorzeniu lub zakończeniu postępowania w sprawie naruszenia zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 TFUE w związku z brakiem podstaw do kontynuowania tego postępowania, w przypadku gdy wcześniej poinformował Komisję Europejską o wszczęciu postępowania w tej sprawie zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia 1/2003/WE.”</p>

			tów	
Art. 11 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji były uprawnione do działania z własnej inicjatywy, aby móc nakazać w drodze decyzji nałożenie środków tymczasowych na przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw co najmniej w sprawach, które są naglące ze względu na zaistnienie ryzyka poważnej i nieodwracalnej szkody dla konkurencji, w których stwierdzono prima facie naruszenia art. 101 lub 102 TFUE. Taka decyzja musi być proporcjonalna i obowiązywać albo w określonym terminie, który może zostać przedłużony w takim zakresie, w jakim jest to konieczne i stosowne, albo do momentu podjęcia ostatecznej decyzji. Krajowe organy ochrony konkurencji informują europejską sieć konkurencji o nałożeniu tych środków tymczasowych.	T	Art. 89 ust. 1-4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Art. 1 pkt 25 projektu - art. 89 ust. 4a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 89 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Art. 89. 1. Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla konkurencji, Prezes Urzędu przed zakończeniem postępowania antymonopolowego może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki, do zaniechania określonych działań w celu zapobieżenia tym zagrożeniom. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji. Przed wydaniem decyzji stronie nie przysługuje prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. 2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu określa czas jej obowiązywania. Decyzja ta obowiązuje nie dłużej niż do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie. 3. Prezes Urzędu może przedłużyć, w drodze decyzji, czas obowiązywania decyzji, o której mowa w ust. 1. Przepis ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio. 4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, nie nakłada się kar, o których mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 i 2. zdzanie 3 Projekt ustawy Art. 1 pkt 25 projektu - art. 89 ust. 4a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów „4a. Prezes Urzędu informuje sieć organów ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Komisję Europejską, o wydaniu decyzji, o której mowa w ust. 1 i 3.”
Art. 11 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby legalność, w tym proporcjonalność, środków tymczasowych, o których mowa w ust. 1, mogła zostać poddana kontroli w ramach przyspieszonej procedury odwoławczej.	N	Art. 89 ust. 5 i 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 89 ust. 5 i 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 5. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu przekazuje je wraz z aktami sprawy do sądu w terminie 10 dni od dnia otrzymania odwołania. 6. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów rozpoznaje odwołanie w terminie 2 miesięcy od dnia przekazania odwołania przez Prezesa Urzędu.
Art. 12 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w postępowaniu w sprawie stosowania prawa wszczętym w celu przyjęcia decyzji nakazującej zaprzestanie naruszenia art. 101 lub 102	N	Art. 12 ust. 1, 2 i 4 ustawy o ochronie	Art. 12 ust. 1, 2 i 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 1. Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub będących podstawą wszczęcia postępowania – że zostały naruszone zakazy, o których mowa w art. 6 lub

	TFUE krajowe organy ochrony konkurencji mogły, po zasięgnięciu – w sposób formalny lub nieformalny – opinii uczestników rynku, w drodze decyzji nadawać moc wiążącą zobowiązaniom, które zaproponują przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw, w przypadku gdy te zobowiązania są podejmowane w celu uwzględnienia zastrzeżeń wyrażonych przez krajowe organy ochrony konkurencji. Taka decyzja może zostać przyjęta na czas określony i oznacza, że nie ma już dalszych podstaw do podejmowania działań przez dany krajowy organ ochrony konkurencji.		konkurencji i konsumentów	art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tych zakazów, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań w celu zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań. W przypadku gdy przedsiębiorca zaprzestał naruszania zakazów, o których mowa w art. 6 lub art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, i zobowiąże się do usunięcia skutków tego naruszenia, zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio. 2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań. 4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 10, art. 106 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 106a, z zastrzeżeniem ust. 7.
Art. 12 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji dysponowały skutecznymi uprawnieniami do monitorowania realizacji zobowiązań, o których mowa w ust. 1.	N	Art. 12 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 12 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.
Art. 12 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji miały możliwość wznowienia postępowania w sprawie stosowania prawa, w przypadku gdy nastąpiły istotne zmiany w odniesieniu do któregoś z faktów, na których opierała się decyzja, o której mowa w ust. 1, gdy przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw działają wbrew swoim zobowiązaniom lub gdy decyzja, o której mowa w ust. 1, została podjęta na podstawie niekompletnych, nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji dostarczonych przez strony	N	Art. 12 ust. 5-7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 12 ust. 5-7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 5. Prezes Urzędu może, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy: 1) została ona wydana w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty; 2) przedsiębiorca nie wykonuje zobowiązań lub obowiązków, o których mowa w ust. 1–3. 6. Prezes Urzędu może, za zgodą przedsiębiorcy, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności mających istotny wpływ na wydanie decyzji. 7. W przypadku uchylenia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.
Art. 13 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku naruszenia przez przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw – umyślnie lub w wyniku zaniedbania – art. 101 lub 102 TFUE krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji miały albo możliwość nałożenia na te przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw w drodze decyzji w prowadzonym przez siebie postępowaniu w sprawie	N	Art. 106 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 106 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Art. 106. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie: 1) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9; 2) dopuścił się naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE;

	stosowania prawa skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających kar, albo możliwość wystąpienia o nałożenie na te przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw takich kar w postępowaniu sądowym innym niż karne.		tów	
Art. 13 ust. 2	<p>2. Państwa członkowskie zapewniają co najmniej, aby krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji miały albo możliwość nałożenia na przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw w drodze decyzji w prowadzonym przez siebie postępowaniu w sprawie stosowania prawa skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających kar określanych proporcjonalnie do światowego całkowitego obrotu przedsiębiorstw i związków przedsiębiorstw, albo możliwość wystąpienia o nałożenie na przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw takich kar w postępowaniu sądowym innym niż karne. Takie kary są określane proporcjonalnie do ich do całkowitego, światowego obrotu, w przypadku gdy – umyślnie lub w wyniku zaniedbania:</p> <p>a) przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw nie poddały się kontroli, o której mowa w art. 6 ust. 2;</p> <p>b) złamano pieczęcie nałożone przez urzędników lub inne osoby towarzyszące upoważnione lub wyznaczone przez krajowe organy ochrony konkurencji, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. d);</p> <p>c) w odpowiedzi na pytanie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. e), przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw udzieliły odpowiedzi wprowadzającej w błąd, nie udzieliły lub odmówiły udzielenia pełnej odpowiedzi;</p> <p>d) w odpowiedzi na wniosek, o którym mowa w art. 8, przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw dostarczyły informacje nieprawdziwe, niepełne lub wprowadzające w błąd lub nie dostarczyły informacji w określonym terminie;</p> <p>e) przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw nie stawiły się na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 9;</p>	T	<p>Art. 106 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 1 pkt 40 lit. b i c projektu dot. art. 106 ust. 2 i 2a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 106 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>2. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie:</p> <p>1) we wniosku, o którym mowa w art. 23, lub w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 94 ust. 2, podał nieprawdziwe dane;</p> <p>2) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 10 ust. 9, art. 12 ust. 3, art. 19 ust. 3, art. 23c ust. 3, art. 28 ust. 3 lub art. 50 bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;</p> <p>3) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1;</p> <p>4) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1.</p> <p>Art. 1 pkt 40 lit. b i c projektu – zmiana w art.106 ust. 2 i 2a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>b) w ust. 2:</p> <p>— we wprowadzeniu do wyczenia wyrazy „stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro” zastępuje się wyrazami: „nie większej niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”;</p> <p>— w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:</p> <p>„5) nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 10 ust. 4 i 5, art. 12 ust. 1 i art. 89 ust. 1.”;</p> <p>c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:</p> <p>„2a. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 2, w przypadku niestawiennictwa bez usprawiedliwionej przyczyny na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a, lub na przesłuchaniu na rozprawie, o której mowa w art. 60:</p> <p>1) tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą;</p> <p>2) osoby upoważnionej do stawiennictwa na przesłuchaniu w imieniu tego przedsiębiorcy.”;</p>

	f) przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw nie zastosowały się do decyzji, o której mowa w art. 10, 11 i 12.			
Art. 13 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby postępowania, o których mowa w ust. 1 i 2, umożliwiały nakładanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar.	T	Art. 106 ust. 1 i 2, art. 111 ust. 1 pkt 1 i 3, ust. 2 i 3 pkt 1 oraz ust. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i art. 1 pkt 39 lit. b. projektu	<p>Art. 106. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie: 1) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9; 2) dopuścił się naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE.</p> <p>2. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie:</p> <p>...2) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 10 ust. 9, art. 12 ust. 3, art. 19 ust. 3, art. 23c ust. 3, art. 28 ust. 3 lub art. 50 bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;</p> <p>3) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1;</p> <p>4) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 105d ust. 1 lub w art. 105e ust. 1.</p> <p>Art. 111. 1. Prezes Urzędu, ustalając wysokość nakładanej kary pieniężnej, uwzględni w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także, w przypadku kary pieniężnej, o której mowa w:</p> <p>1) art. 106 ust. 1 i w art. 108 ust. 1 pkt 2 – okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia, działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia oraz – w przypadkach, o których mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1–3 i w art. 108 ust. 1 pkt 2 – specyfiki rynku, na którym doszło do naruszenia;</p> <p>... 3) art. 106 ust. 2 oraz w art. 108 ust. 2 i 3 – wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania;</p> <p>...2. Ustalając wysokość kar pieniężnych zgodnie z ust. 1 Prezes Urzędu bierze pod uwagę okoliczności łagodzące lub obciążające, które wystąpiły w sprawie.</p> <p>3. Okolicznościami łagodzącymi, o których mowa w ust. 2, są w szczególności:</p> <p>1) w przypadku naruszenia zakazu praktyk ograniczających konkurencję:</p> <p>a) dobrowolne usunięcie skutków naruszenia,</p> <p>b) zaniechanie stosowania zakazanej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu,</p>

			<p>c) podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków,</p> <p>d) współpraca z Prezesem Urzędu w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania,</p> <p>e) bierna rola przedsiębiorcy w naruszeniu zakazu porozumień ograniczających konkurencję, w tym unikanie przez niego wprowadzenia w życie postanowień porozumienia ograniczającego konkurencję,</p> <p>f) działanie pod przymusem – w przypadku naruszenia zakazu porozumień ograniczających konkurencję;</p> <p>4. Okolicznościami obciążającymi, o których mowa w ust. 2, są:</p> <p>1) w przypadku naruszenia zakazu praktyk ograniczających konkurencję:</p> <p>a) rola lidera lub inicjatora porozumienia ograniczającego konkurencję lub nakłanianie innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu – w przypadku naruszenia zakazu porozumień ograniczających konkurencję,</p> <p>b) przymuszanie, wywieranie presji lub stosowanie środków odwetowych w stosunku do innych przedsiębiorców lub osób w celu wprowadzenia w życie lub kontynuowania naruszenia,</p> <p>c) dokonanie uprzednio podobnego naruszenia;</p> <p>Art. 1 pkt 40 lit. b projektu – art. 106 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>b) w ust. 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> – we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro” zastępuje się wyrazami „nie większej niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”, – w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 10 ust. 4 i 5, art. 12 ust. 1 i art. 89 ust. 1.”,
<p>Art. 13 ust. 4</p>	<p>4. Niniejszy artykuł jest bez uszczerbku dla przepisów krajowych umożliwiających nakładanie sankcji w sądowym postępowaniu karnym, pod warunkiem że stosowanie tych przepisów nie wpływa na skuteczne i jednolite egzekwowanie art. 101 i 102 TFUE.</p>	<p>N</p>	<p>Nie wymaga wdrożenia</p>

<p>Art. 13 ust. 5</p>	<p>5. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów nakładania kar na spółki dominujące oraz następców prawnych i gospodarczych przedsiębiorstw miało zastosowanie pojęcie przedsiębiorstwa.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 42 projektu dot. art. 106c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Oraz art. 1 pkt 40 lit. d projektu dot. art. 106 ust. 3a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 42 projektu: 42)</p> <p>po art. 106b dodaje się art. 106c w brzmieniu:</p> <p>„Art. 106c. 1. W przypadku stwierdzenia, że na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, Prezes Urzędu może nałożyć, w decyzji, o której mowa w art. 106 ust. 1, łączną karę pieniężną na tego przedsiębiorcę i na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających na niego decydujący wpływ. Przepis art. 106 ust. 3a stosuje się.</p> <p>2. Przedsiębiorca, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, oraz przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający na niego decydujący wpływ, ponoszą solidarną odpowiedzialność za karę pieniężną, o której mowa w ust. 1.</p> <p>3. Do odpowiedzialności solidarnej, o której mowa w ust. 2, przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny dla zobowiązań cywilnoprawnych stosuje się odpowiednio.”;</p> <p>Art. 1 pkt 40 lit. d projektu</p> <p>c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:</p> <p>„3a. Obliczając obrót, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, Prezes Urzędu uwzględni również obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ oraz przedsiębiorców, na których ten decydujący wpływ jest przez nich wywierany.”</p>
<p>Art. 14 ust. 1</p>	<p>1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji, określając kwotę kary, jaka ma zostać nałożona w wyniku naruszenia art. 101 lub 102 TFUE, uwzględniły zarówno wagę naruszenia, jak i czas jego trwania.</p>	<p>N</p>	<p>Art. 111 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 111. 1. Prezes Urzędu, ustalając wysokość nakładanej kary pieniężnej, uwzględni w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także, w przypadku kary pieniężnej, o której mowa w:</p> <p>1) art. 106 ust. 1 i w art. 108 ust. 1 pkt 2 – okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia, działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia oraz – w przypadkach, o których mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1–3 i w art. 108 ust. 1 pkt 2 – specyfiki rynku, na którym doszło do naruszenia;</p>

<p>Art. 14 ust. 2</p>	<p>2. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji, określając kwotę kary, jaka ma zostać nałożona w wyniku naruszenia art. 101 lub 102 TFUE, mogły wziąć pod uwagę odszkodowanie wypłacone w wyniku ugody, zgodnie z art. 18 ust. 3 dyrektywy 2014/104/UE.</p>	<p>N</p>	<p>Art. 111 ust. 2 i 3 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art.111</p> <p>2. Ustalając wysokość kar pieniężnych zgodnie z ust. 1 Prezes Urzędu bierze pod uwagę okoliczności łagodzące lub obciążające, które wystąpiły w sprawie.</p> <p>3. Okolicznościami łagodzącymi, o których mowa w ust. 2, są w szczególności:</p> <p>1) w przypadku naruszenia zakazu praktyk ograniczających konkurencję:</p> <p>a) dobrowolne usunięcie skutków naruszenia,</p> <p>b) zaniechanie stosowania zakazanej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu,</p> <p>c) podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków,</p>
<p>Art. 14 ust. 3</p>	<p>3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji gdy na związek przedsiębiorstw zostaje nałożona kara za naruszenie art. 101 lub 102 TFUE uwzględniająca obrót jego członków, a związek ten nie jest wypłacalny, był on zobowiązany do wezwania swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 40 lit. a projektu Dot. art. 106 ust. 1c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 40 lit. a projektu</p> <p>Art.106</p> <p>1c. W przypadku nałożenia na związek przedsiębiorców kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, uwzględniającej obrót jego członków, w sytuacji niewypłacalności tego związku, związek wzywa swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary pieniężnej.</p>
<p>Art. 14 ust. 4</p>	<p>4. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 3, nie zostały wniesione w całości na rzecz związku przedsiębiorstw w terminie wyznaczonym przez krajowe organy ochrony konkurencji, krajowe organy ochrony konkurencji mogły żądać zapłaty kary bezpośrednio od każdego przedsiębiorstwa, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku. W przypadkach gdy jest to konieczne do zabezpieczenia pełnej zapłaty kary, po tym jak krajowe organy ochrony konkurencji zażądają zapłaty od tych przedsiębiorstw mogą one także zażądać od takich przedsiębiorstw zapłaty pozostałej kwoty kary od każdego członka związku, który prowadził działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia. Nie można jednak żądać zapłaty na mocy niniejszego ustępu od tych przedsiębiorstw,</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 40 lit. a projektu dot. art. 106 ust. 1d-1f ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>art. 1 pkt 40 lit. a projektu</p> <p>1d. W przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1c, nie zostaną wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary pieniężnej nałożonej na związek przedsiębiorców, Prezes Urzędu może żądać zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty kary pieniężnej od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku. Przepis art. 366 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się odpowiednio.</p> <p>1e. W przypadku nieuiszczenia przez przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1d, kwoty pokrywającej w całości wysokość kary pieniężnej nałożonej na związek przedsiębiorców, Prezes Urzędu może żądać zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty tej kary od każdego przedsiębiorcy będącego członkiem tego związku, jeżeli przedsiębiorca ten prowadził działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia.</p> <p>1f. Prezes Urzędu nie żąda uiszczenia kary na podstawie ust. 1d i 1e od przedsiębiorcy, który wykaze, że nie wdrożył decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, i nie wiedział o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansował się od niej przed wszczęciem postępowania.</p>

	które wykażą, że nie wdrożyły decyzji związku powodującej naruszenie i albo nie widziały o jej istnieniu, albo aktywnie zdystansowały się od niej przed wszczęciem postępowania.			
Art. 15 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby maksymalna kwota kary, jaką krajowe organy ochrony konkurencji mogą nałożyć na każde przedsiębiorstwo lub każdy związek przedsiębiorstw uczestniczące w naruszeniu art. 101 lub 102 TFUE, wynosiła co najmniej 10 % całkowitego światowego obrotu przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw w roku obrotowym poprzedzającym wydanie decyzji, o której mowa w art. 13 ust. 1.	N	Art. 106 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 106. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie: 1) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, lub naruszenia zakazu określonego w art. 9; 2) dopuścił się naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE;
Art. 15 ust. 2	2. W przypadku gdy naruszenie popełnione przez związek przedsiębiorstw ma związek z działalnością jego członków, maksymalna kwota kary wynosi co najmniej 10 % sumy całkowitych globalnych obrotów każdego z członków prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie popełnione przez związek. Odpowiedzialność finansowa każdego przedsiębiorstwa za zapłatę kary nie może jednak przekraczać maksymalnej kwoty ustalonej zgodnie z ust. 1.	T	Art. 1 pkt 40 lit. a projektu dot. art. 106 ust. 1a i 1b ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 1 pkt 40 projektu Art. 106 ust. 1a i 1b „1a. W przypadku gdy naruszenie zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy obrotów członków tego związku przedsiębiorców prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie, osiągniętych w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. 1b. W przypadku, o którym mowa w ust. 1a, wysokość kwoty objętej obowiązkiem zapłaty kary pieniężnej przez członka związku przedsiębiorców nie może przekroczyć: 1) 10% obrotu tego członka związku przedsiębiorców, osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, obliczonego zgodnie z ust. 3-5 i 7; 2) 10 000 euro, w przypadku gdy ten członek związku przedsiębiorców nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w ust. 5, lub gdy jego obrót obliczony zgodnie z tym przepisem nie przekracza równowartości 100 000 euro.
Art. 16 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji mogły w drodze decyzji nakładać na przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające okresowe kary pieniężne. Takie okresowe kary pieniężne są ustalane proporcjonalnie do średniego dziennego całkowitego światowego obrotu takiego przedsiębiorstwa	T	Art. 1 pkt 43 projektu dot. art. 107 ust. 1 pkt 2 i 3 i ust. 2 ustawy o ochronie	Art. 1 pkt 43 projektu 43) art. 107 otrzymuje brzmienie: „Art. 107. 1. Niezależnie od kary pieniężnej nałożonej na podstawie art. 106 ust. 2 lub 2a, Prezes Urzędu, w celu przymuszenia przedsiębiorcy do wykonania nałożonych na niego obowiązków, może nałożyć na tego przedsiębiorcę, w drodze decyzji, okresową karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5% średniego dziennego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego

	<p>lub związku przedsiębiorstw uzyskanego w poprzedzającym roku obrotowym i liczonego od daty wskazanej w tej decyzji, aby nakłonić te przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw do co najmniej:</p> <p>a) dostarczenia pełnych i prawidłowych informacji w odpowiedzi na wniosek, o którym mowa w art. 8,</p> <p>b) stawienia się na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 9.</p>		<p>konkurencji i konsumentów</p>	<p>w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia:</p> <p>2) w wykonaniu żądania Prezesa Urzędu, o którym mowa w art. 50 ust. 1;</p> <p>3) w przypadku niestawiennictwa bez usprawiedliwionej przyczyny na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a:</p> <p>a) tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą,</p> <p>b) osoby upoważnionej do stawiennictwa na przesłuchaniu w imieniu tego przedsiębiorcy;</p> <p>2. Okresową karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.”</p>
Art. 16 ust. 2	<p>2. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji mogły w drodze decyzji nakładać na przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające okresowe kary pieniężne. Takie okresowe kary pieniężne są ustalane proporcjonalnie do średniego dziennego całkowitego światowego obrotu takiego przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw, uzyskanego w poprzedzającym roku obrotowym i liczonego od daty wskazanej w decyzji, aby nakłonić je do co najmniej:</p> <p>a) poddania się kontroli, o której mowa w art. 6 ust. 2; b) zastosowania się do decyzji, o której mowa w art. 10, 11 i 12.</p>	T	<p>Art. 1 pkt 43 projektu dot. art. 107 ust. 1 pkt 1, 4 i 5 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 43 projektu</p> <p>art. 107 otrzymuje brzmienie:</p> <p>107. 1. Niezależnie od kary pieniężnej nałożonej na podstawie art. 106 ust. 2 lub 2a, Prezes Urzędu, w celu przymuszenia przedsiębiorcy do wykonania nałożonych na niego obowiązków, może nałożyć na tego przedsiębiorcę, w drodze decyzji, okresową karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5% średniego dziennego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia:</p> <p>1) w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 10, art. 12 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i 4, art. 23b, art. 23c ust. 1, art. 26, art. 27 ust. 2, art. 28 ust. 1, art. 89 ust. 1 i 3 oraz art. 101a ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 105g ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, niedozwolonych postanowień wzorców umów oraz koncentracji;</p> <p>4) w przypadku uniemożliwiania lub utrudniania rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i;</p> <p>5) w przypadku uniemożliwiania lub utrudniania rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n.</p> <p>okresową karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.”</p> <p>”</p>
Art. 17 ust. 1	<p>1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji stosowały programy łagodzenia kar, które umożliwiają im zwalnianie przedsiębiorstw z kar nakładanych za ujawnienie ich uczestnictwa w tajnych kartelach. Pozostaje to bez uszczerbku dla krajowych organów ochrony konkurencji stosujących programy łagodzenia kar za naruszenia inne niż uczestnictwo w tajnych kartelach lub programy łagodzenia kar, które umożliwiają im zwalnianie z kar osób fizycznych.</p>	T	<p>Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113a ust. 1 i art. 113b ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – Art. 113a ust. 1 i art. 113b ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113a. 1. Przedsiębiorca, który zawarł porozumienie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, może złożyć do Prezesa Urzędu wnioski o:</p> <p>1) odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, zwany dalej „wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej”, lub</p> <p>2) obniżenie kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, zwany dalej „wnioskiem o obniżenie kary pieniężnej”.</p> <p>...5. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zawiera nazwę i adres</p>

		tów	<p>wnioskodawcy oraz opis porozumienia wskazujący w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uczestników porozumienia; 2) produkty lub usługi, których dotyczy porozumienie; 3) terytorium, którego dotyczy porozumienie; 4) cel porozumienia; 5) okoliczności zawarcia porozumienia oraz przystąpienia do niego przez wnioskodawcę; 6) szczegółowy opis okoliczności i sposobu funkcjonowania porozumienia oraz charakteru praktyk stosowanych w ramach porozumienia; 7) czas trwania porozumienia; 8) rolę w porozumieniu jego uczestników, w tym wnioskodawcy; 9) imiona, nazwiska i stanowiska służbowe osób pełniących w naruszeniu istotną rolę wraz z jej opisem; 10) czy wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosek o obniżenie kary pieniężnej lub inny wniosek, którego charakter jest równoważny takim wnioskowi, został złożony również do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa; 11) czy wnioskodawca planuje złożenie takiego wniosku do organów wymienionych w pkt 10. <p>6. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie podlega uwzględnieniu, w przypadku gdy Prezes Urzędu poweźmie informację o tym, że przedsiębiorca planujący złożenie wniosku, od powzięcia takiego zamiaru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) niszczył, fałszował lub ukrywał dowody istnienia porozumienia; 2) ujawnił zamiar złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub jakiegokolwiek elementy tego wniosku, z wyłączeniem ujawnienia ich Komisji Europejskiej lub organom ochrony konkurencji innych państw. <p>7. Na żądanie wnioskodawcy Prezes Urzędu potwierdza datę i godzinę złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.</p> <p>8. Wnioskodawca jest obowiązany współpracować z Prezesem Urzędu z zachowaniem dobrej wiary, w sposób stały, sprawny i w pełnym zakresie od złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej do zakończenia postępowania w sprawie, w której został złożony ten wniosek, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) z własnej inicjatywy i na żądanie Prezesa Urzędu przedstawiać niezwłocznie wszelkie dowody lub informacje dotyczące porozumienia, którymi dysponuje albo którymi może dysponować, mające istotne znaczenie dla sprawy; 2) umożliwiać odebranie przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od osób zarządzających wnioskodawcy, pracowników wnioskodawcy oraz osób wykonujących czynności w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej, a także podejmować należyte
--	--	-----	--

			<p>środki w celu umożliwienia odebrania przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od osób będących w przeszłości osobami zarządzającymi wnioskodawcy oraz byłych pracowników wnioskodawcy lub osób wykonujących w przeszłości czynności, w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej;</p> <p>3) pozostawać do dyspozycji Prezesa Urzędu w celu udzielenia wyjaśnień mogących przyczynić się do ustalenia faktów;</p> <p>4) nie niszczyć, nie fałszować, nie zatajać istotnych dowodów lub informacji związanych ze sprawą;</p> <p>5) nie ujawniać faktu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej ani jego elementów bez zgody Prezesa Urzędu.</p> <p>9. Wnioskodawca, który nie zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, jest obowiązany zaprzestać tego uczestnictwa niezwłocznie po złożeniu wniosku, z wyłączeniem działań, których podjęcie, w ocenie Prezesa Urzędu, jest niezbędne do zapewnienia skuteczności postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu.</p> <p>Art. 113b. 1. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia wnioskodawcy kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, w przypadku gdy wnioskodawca ten łącznie spełnia następujące warunki:</p> <p>1) złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5, spełnił warunki określone w art. 113a ust. 8 i 9 oraz nie podjął działań skutkujących nieuwzględnieniem wniosku, o których mowa w art. 113a ust. 6;</p> <p>2) jako pierwszy przedstawił:</p> <p>a) dowód lub informację pozwalające na wystąpienie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów z wnioskiem o udzielenie zgody na przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 105n ust. 1, w związku z porozumieniem, którego wniosek dotyczy, o ile w chwili przedstawienia tego dowodu lub informacji Prezes Urzędu nie posiadał dowodów lub informacji pozwalających na przeprowadzenie przeszukania lub nie rozpoczął jeszcze przeszukania dotyczącego tego porozumienia albo</p> <p>b) dowód, który w ocenie Prezesa Urzędu jest wystarczający do stwierdzenia naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, o ile Prezes Urzędu nie posiadał w chwili złożenia wniosku dowodu wystarczającego na stwierdzenie tego naruszenia, a żaden inny wnioskodawca nie spełnił w tym samym czasie warunku określonego w lit. a);</p> <p>3) nie podejmował działań służących przymuszeniu innych przedsiębiorców do przystąpienia lub kontynuowania uczestnictwa w porozumieniu.</p>
<p>Art. 17 ust. 2 lit.a</p>	<p>2. Państwa członkowskie zapewniają, aby zwolnienie z kar zostało przyznane wyłącznie wtedy, gdy wnioskodawca:</p> <p>a) spełnia warunki określone w art. 19,</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113b ust. 1 pkt 1 projektu</p> <p>Art. 113b. 1. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia wnioskodawcy kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, w przypadku gdy wnioskodawca ten łącznie spełnia następujące warunki:</p>

			1 projektu	1) złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5, spełnił warunki określone w art. 113a ust. 8 i 9 oraz nie podjął działań skutkujących nieuwzględnieniem wniosku, o których mowa w art. 113a ust. 6
Art. 17 ust. 2 lit.b	b) ujawnia informacje o swoim uczestnictwie w tajnym kartelu; oraz	T	Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113a ust. 5 i art. 113b ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	<p>Art. 1 pkt 47 projektu</p> <p>Art. 113a ust. 5</p> <p>5. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zawiera nazwę i adres wnioskodawcy oraz opis porozumienia wskazujący w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uczestników porozumienia; 2) produkty lub usługi, których dotyczy porozumienie; 3) terytorium, którego dotyczy porozumienie; 4) cel porozumienia; 5) okoliczności zawarcia porozumienia oraz przystąpienia do niego przez wnioskodawcę; 6) szczegółowy opis okoliczności i sposobu funkcjonowania porozumienia oraz charakteru praktyk stosowanych w ramach porozumienia; 7) czas trwania porozumienia; 8) rolę w porozumieniu jego uczestników, w tym wnioskodawcy; 9) imiona, nazwiska i stanowiska służbowe osób pełniących w naruszeniu istotną rolę wraz z jej opisem; 10) czy wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosek o obniżenie kary pieniężnej lub inny wniosek, którego charakter jest równoważny takim wnioskowi, został złożony również do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa; 11) czy wnioskodawca planuje złożenie takiego wniosku do organów wymienionych w pkt 10. <p>Art. 113b. 1. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia wnioskodawcy kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, w przypadku gdy wnioskodawca ten łącznie spełnia następujące warunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5, spełnił warunki określone w art. 113a ust. 8 i 9 oraz nie podjął działań skutkujących nieuwzględnieniem wniosku, o których mowa w art. 113a ust. 6;

<p>Art. 17 ust. 2 lit.c</p>	<p>c) jako pierwszy przedstawia dowody, które:</p> <p>(i) w chwili, kiedy krajowy organ ochrony konkurencji otrzymuje wniosek, umożliwiając krajowemu organowi ochrony konkurencji przeprowadzenie ukierunkowanej kontroli w związku z tajnym kartelem, pod warunkiem że krajowy organ ochrony konkurencji nie posiadał jeszcze wystarczających dowodów, które umożliwiałyby przeprowadzenie takiej kontroli, lub jeszcze nie przeprowadził takiej kontroli; lub</p> <p>(ii) zdaniem krajowego organu ochrony konkurencji w wystarczający sposób umożliwiając temu organowi stwierdzenie naruszenia objętego programem łagodzenia kar, pod warunkiem że organ ten nie posiadał jeszcze wystarczających dowodów, które umożliwiałyby stwierdzenie takiego naruszenia, oraz że żadne inne przedsiębiorstwo nie zakwalifikowało się wcześniej do zwolnienia z kar na podstawie ppkt (i) w odniesieniu do tego tajnego kartelu.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113b ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113b ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113b. 1. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia wnioskodawcy kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, w przypadku gdy wnioskodawca ten łącznie spełnia następujące warunki:</p> <p>...</p> <p>2) jako pierwszy przedstawił:</p> <p>a) dowód lub informację pozwalające na wystąpienie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów z wnioskiem o udzielenie zgody na przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 105n ust. 1, w związku z porozumieniem, którego wniosek dotyczy, o ile w chwili przedstawienia tego dowodu lub informacji Prezes Urzędu nie posiadał dowodów lub informacji pozwalających na przeprowadzenie przeszukania lub nie rozpoczął jeszcze przeszukania dotyczącego tego porozumienia, albo</p> <p>b) dowód, który w ocenie Prezesa Urzędu jest wystarczający do stwierdzenia naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, o ile Prezes Urzędu nie posiadał w chwili złożenia wniosku dowodu wystarczającego na stwierdzenie tego naruszenia, a żaden inny wnioskodawca nie spełnił w tym samym czasie warunku określonego w lit. a;</p>
<p>Art. 17 ust. 3</p>	<p>3. Państwa członkowskie zapewniają, aby do zwolnienia z kar kwalifikowały się wszystkie przedsiębiorstwa z wyjątkiem przedsiębiorstw, które podjęły działania w celu nakłonienia innych przedsiębiorstw do przyłączenia się do tajnego kartelu lub pozostania w nim.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113b ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113b ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>3) nie podejmował działań służących zmuszeniu innych przedsiębiorców do przystąpienia lub kontynuowania uczestnictwa w porozumieniu.</p>
<p>Art. 17 ust. 4</p>	<p>4. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji informowały wnioskodawcę, czy przyznano mu warunkowe zwolnienie z kar. Wnioskodawca</p>	<p>T</p>	<p>§ 6 i 7 rozporządzenia Rady</p>	<p>Zd. 1 i 2</p> <p>§ 6 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie:</p>

	<p>może zażądać, aby krajowy organ ochrony konkurencji poinformował go na piśmie o decyzji w sprawie jego wniosku. W przypadku odrzucenia wniosku o zwolnienie z kar przez krajowy organ ochrony konkurencji dany wnioskodawca może zwrócić się do krajowego organu ochrony konkurencji o rozważenie jego wniosku o obniżenie kary.</p>		<p>Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskami o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie</p> <p>oraz art. 1 pkt 46 projektu dot. art. 113a ust. 2-4 i art. 113b ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>§ 6. 1. Jeżeli na podstawie analizy wniosku, informacji lub dowodów, Prezes Urzędu uzna, że przedsiębiorca może spełniać warunki określone w art. 113a–113c ustawy, niezwłocznie zawiadamia o tym pisemnie przedsiębiorcę. 2. W zawiadomieniu Prezes Urzędu informuje jednocześnie, że uznanie spełnienia warunków określonych w art. 113a–113c ustawy ma charakter wstępny i będzie podlegać – weryfikacji w toku postępowania antymonopolowego oraz poucza o skutkach prawnych braku lub niewłaściwej współpracy z Prezesem Urzędu.</p> <p>3. W zawiadomieniu Prezes Urzędu informuje ponadto o kolejności, w jakiej wniosek wpłynął do Prezesa Urzędu.</p> <p>§ 7. Jeżeli na podstawie analizy wniosku, informacji lub dowodów, Prezes Urzędu uzna, że przedsiębiorca nie spełnia warunków określonych w art. 113a ust. 1–3 i 6, art. 113b lub art. 113c ust. 1 pkt 3 ustawy, niezwłocznie zawiadamia pisemnie przedsiębiorcę o nieuwzględnieniu wniosku, wskazując przyczyny jego nieuwzględnienia.</p> <p>Zd. 3</p> <p>Art. 1 pkt 46 – art. 113a ust. 2-4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113a</p> <p>2. Wniosek o obniżenie kary pieniężnej może być złożony przez przedsiębiorcę w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej albo po jego złożeniu przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, w formie oświadczenia w przedmiocie uznania złożonego wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, w przypadku jego nieuwzględnienia przez Prezesa Urzędu, za wniosek o obniżenie kary pieniężnej.</p> <p>3. W przypadku nieuwzględnienia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej w związku z niespełnieniem przez wnioskodawcę warunków, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub 3, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do złożenia, w terminie 7 dni, oświadczenia w przedmiocie uznania tego wniosku za wniosek o obniżenie kary pieniężnej, o ile wniosek ten nie został złożony w sposób, o którym mowa w ust. 2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, przepisu art. 113g nie stosuje się.</p> <p>4. W przypadku złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej w sposób, o którym mowa w ust. 2, lub w przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, wniosek o obniżenie kary pieniężnej uznaje się za złożony w chwili złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.</p> <p>Art. 113b</p> <p>2. Przedsiębiorca, którego wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie zostanie uwzględniony może ubiegać się o obniżenie kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE zgodnie z art. 113c.</p>
<p>Art. 18 ust. 1</p>	<p>1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji stosowały programy łagodzenia kar umożliwiające im obniżenie kar przedsiębiorstwom, które</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu dot. art.</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113 b ust. 2 i art. 113c ust. 1-3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>2. Przedsiębiorca, którego wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie zostanie</p>

	<p>nie kwalifikują się do zwolnienia z kar. Pozostaje to bez uszczerbku dla krajowych organów ochrony konkurencji stosujących programy łagodzenia kar za naruszenia inne niż uczestnictwo w tajnych kartelach lub programy łagodzenia kar, które umożliwiają im przyznanie obniżenia kar osobom fizycznym.</p>		<p>113b ust. 2 i art. 113c ust. 1-3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>uwzględniony może ubiegać się o obniżenie kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE zgodnie z art. 113c.</p> <p>Art. 113c. 1. Prezes Urzędu obniża karę pieniężną, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, nakładaną na wnioskodawcę, jeżeli wnioskodawca ten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) złożył wniosek o obniżenie kary pieniężnej spełniający wymogi określone w art. 113a ust. 5; 2) przedstawił dowód na potwierdzenie istnienia porozumienia mający istotną wartość dodaną na potrzeby udowodnienia naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE – w porównaniu do materiału dowodowego posiadanego przez Prezesa Urzędu w chwili złożenia wniosku o obniżenie kary pieniężnej; 3) współpracował z Prezesem Urzędu od dnia złożenia wniosku o obniżenie kary pieniężnej do zakończenia postępowania w sprawie, w sposób określony w art. 113a ust. 8; 4) nie podjął działań, o których mowa w art. 113a ust. 6; 5) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o obniżenie kary pieniężnej albo niezwłocznie po jego złożeniu. <p>2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, przepis art. 113a ust. 9 stosuje się odpowiednio.</p> <p>3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada karę pieniężną obniżoną o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 30-50% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony - na wnioskodawcę, który jako pierwszy spełnił warunki, o których mowa w ust. 1; 2) 20-30% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony - na wnioskodawcę, który jako drugi spełnił warunki, o których mowa w ust. 1; 3) maksymalnie 20% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona na przedsiębiorcę, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony - na pozostałych wnioskodawców, którzy spełnili warunki, o których mowa w ust. 1.
<p>Art. 18 ust. 2</p>	<p>2. Państwa członkowskie zapewniają, aby obniżenie kar przyznawano tylko wówczas, gdy wnioskodawca:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) spełnia warunki określone w art. 19; b) ujawni swój udział w tajnym kartelu; oraz 	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113c ust. 1 ustawy o ochronie</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113c ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113c. 1. Prezes Urzędu obniża karę pieniężną, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, nakładaną na wnioskodawcę jeżeli wnioskodawca ten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) złożył wniosek o obniżenie kary pieniężnej spełniający wymogi określone w art. 113a ust. 5;

	c) przedstawi dowody na potwierdzenie istnienia domniemanego tajnego kartelu, które przedstawiają znaczną wartość dodaną do celów udowodnienia naruszenia objętego programem łagodzenia kar i mają związek z dowodami, które już znajdują się w posiadaniu krajowego organu ochrony konkurencji w chwili składania wniosku.		konkurencji i konsumentów	2) przedstawił dowód na potwierdzenie istnienia porozumienia mający istotną wartość dodaną na potrzeby udowodnienia naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE – w porównaniu do materiału dowodowego posiadanego przez Prezesa Urzędu w chwili złożenia wniosku o obniżenie kary pieniężnej; 3) współpracował z Prezesem Urzędu od dnia złożenia wniosku o obniżenie kary pieniężnej do zakończenia postępowania w sprawie, w sposób określony w art. 113a ust. 8; 4) nie podjął działań, o których mowa w art. 113a ust. 6 5) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o obniżenie kary pieniężnej albo niezwłocznie po jego złożeniu.
Art. 18 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy wnioskodawca przedstawi istotne dowody, które krajowy organ ochrony konkurencji wykorzysta, aby udowodnić zaistnienie dodatkowych faktów, które doprowadzą do podwyższenia kar dla uczestników tajnego kartelu w porównaniu z karami, które w innym razie zostałyby na nich nałożone, krajowy organ ochrony konkurencji nie uwzględni tych dodatkowych faktów podczas ustalania kary, która ma zostać nałożona na ubiegającego się o obniżenie kar wnioskodawcę, który przedstawił te istotne dowody.	T	Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113c ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113c ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 5. W przypadku gdy wnioskodawca przedstawi istotne dowody, które Prezes Urzędu wykorzysta do wykazania istnienia dodatkowych okoliczności, prowadzących do podwyższenia wymiaru kar pieniężnych dla uczestników porozumienia, Prezes Urzędu nie weźmie pod uwagę tych dodatkowych okoliczności przy wymierzaniu kary pieniężnej wnioskodawcy, który przedstawił te dowody, jeżeli do podwyższenia tego wymiaru kar pieniężnych nie doszłoby w przypadku nieprzedstawienia przez wnioskodawcę tych dowodów.
Art. 19 lit.a	Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawca kwalifikujący się do złagodzenia kary nakładanej za udział w tajnych kartelach musiał spełniać następujące warunki: a) wnioskodawca zaprzestał udziału w domniemanym tajnym kartelu najpóźniej natychmiast po złożeniu wniosku o złagodzenie kary, z wyjątkiem sytuacji, w której w opinii krajowego organu ochrony konkurencji kontynuowanie udziału jest w racjonalnym zakresie konieczne do zachowania skuteczności postępowania prowadzonego przez ten organ;	T	Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113a ust. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113a ust. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 9. Wnioskodawca, który nie zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, jest obowiązany zaprzestać tego uczestnictwa niezwłocznie po złożeniu wniosku, z wyłączeniem działań, których podjęcie, w ocenie Prezesa Urzędu, jest niezbędne do zapewnienia skuteczności postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu.

<p>Art. 19 lit.b</p>	<p>b) wnioskodawca współpracuje z krajowym organem ochrony konkurencji w sposób rzeczywisty, całkowity, stały i sprawny, od momentu złożenia wniosku aż do zamknięcia przez ten organ postępowań w sprawie stosowania prawa wobec wszystkich stron objętych postępowaniem przez przyjęcie decyzji lub w inny sposób zakończenie postępowania w sprawie stosowania prawa; taka współpraca obejmuje: (i) bezzwłoczne przekazywanie krajowemu organowi ochrony konkurencji wszelkich istotnych informacji i dowodów związanych z domniemanym tajnym kartelem, które znajdują się w posiadaniu wnioskodawcy lub są mu dostępne, w szczególności: — nazwy i adresu wnioskodawcy, — nazw wszystkich pozostałych przedsiębiorstw, które uczestniczą lub uczestniczyły w domniemanym tajnym kartelu, — szczegółowego opisu domniemanego tajnego kartelu, w tym informacji o towarach i terytoriach, których sprawa dotyczy, czasie trwania i charakterze praktyki stosowanej przez domniemany tajny kartel, — informacji na temat dotychczasowych i ewentualnych przyszłych wniosków o złagodzenie kary złożonych do innych organów ochrony konkurencji, lub organów ochrony konkurencji państw trzecich w związku z domniemanym tajnym kartelem; (ii) pozostawanie do dyspozycji krajowego organu ochrony konkurencji celem odpowiedzi na wnioski, które mogą przyczynić się do ustalenia faktów; (iii) umożliwienie krajowemu organowi ochrony konkurencji przeprowadzenia przesłuchań dyrektorów, kadry zarządzającej i innych pracowników oraz dołożenie racjonalnych starań w celu umożliwienia krajowemu organowi ochrony konkurencji przeprowadzenia przesłuchań byłych dyrektorów, byłej kadry zarządzającej i byłych innych pracowników; (iv) nieniszczenie, niefałszowanie oraz nieukrywanie istotnych informacji lub dowodów; oraz (v) nieujawnienie faktu złożenia wniosku o złagodzenie kary do krajowego organu</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113a ust. 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113a ust. 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>8. Wnioskodawca jest obowiązany współpracować z Prezesem Urzędu z zachowaniem dobrej wiary, w sposób stały, sprawny i w pełnym zakresie od złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej do zakończenia postępowania w sprawie, w której został złożony ten wniosek, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) z własnej inicjatywy i na żądanie Prezesa Urzędu przedstawiać niezwłocznie wszelkie dowody lub informacje dotyczące porozumienia, którymi dysponuje albo którymi może dysponować, mające istotne znaczenie dla sprawy; 2) umożliwiać odebranie przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od osób zarządzających wnioskodawcy, pracowników wnioskodawcy oraz osób wykonujących czynności, w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej, a także podejmować należyte środki w celu umożliwienia odebrania przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od osób będących w przeszłości osobami zarządzającymi wnioskodawcy oraz byłych pracowników wnioskodawcy lub osób wykonujących w przeszłości czynności, w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej; 3) pozostawać do dyspozycji Prezesa Urzędu w celu udzielenia wyjaśnień mogących przyczynić się do ustalenia faktów; 4) nie niszczyć, nie fałszować, nie zatajać istotnych dowodów lub informacji związanych ze sprawą; 5) nie ujawniać faktu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej ani jego elementów bez zgody Prezesa Urzędu.
---------------------------------	---	----------	---	---

	ochrony konkurencji ani jego treści do czasu wydania przez ten organ zastrzeżeń w prowadzonym przezeń postępowaniu w sprawie stosowania prawa, chyba że uzgodniono inaczej; oraz			
Art. 19 lit. c	c) nie jest dopuszczalne, aby wnioskodawca, rozważając złożenie wniosku o złagodzenie kary do krajowego organu ochrony konkurencji, ale przed uczynieniem tego: (i) zniszczył, sfalszował lub ukrył dowody istnienia domniemanego tajnego kartelu; lub (ii) ujawnił komukolwiek, z wyjątkiem innych organów ochrony konkurencji lub organów ochrony konkurencji państw trzecich, fakt lub zamiar złożenia wniosku lub zawarte w nim informacje.	T	Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113a ust. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 1 pkt 47 projektu - art. 113a ust. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 6. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie podlega uwzględnieniu, w przypadku gdy Prezes Urzędu poweźmie informację o tym, że przedsiębiorca planujący złożenie wniosku, od powzięcia takiego zamiaru: 1) niszczył, fałszował lub ukrywał dowody istnienia porozumienia; 2) ujawnił zamiar złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub jakiegokolwiek elementy tego wniosku, z wyłączeniem ujawnienia ich Komisji Europejskiej lub organom ochrony konkurencji innych państw.
Art. 20 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawcy mieli możliwość przedkładania na piśmie oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar dotyczących pełnych wniosków lub wniosków w formie uproszczonej, oraz zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji dysponowały ponadto systemem, który umożliwia im przyjmowanie takich oświadczeń albo w formie ustnej, albo w inny sposób, co zapobiegnie sytuacji, w której wnioskodawca będzie mógł wejść w posiadanie oświadczeń przedłożonych w ramach programu łagodzenia kar lub przejąć nad nimi pieczę lub kontrolę.	T	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskami o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie	§ 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskami o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie § 2. 1. Wniosek wraz z informacjami i dowodami, o których mowa w art. 113b pkt 2 lub art. 113c ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, zwanej dalej „ustawą”, może zostać złożony pisemnie lub ustnie w Centrali albo w Delegaturze Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Urzędem”. 2. Wniosek może zostać złożony osobiście, za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529), w postaci elektronicznej za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, w tym elektronicznej skrzynki podawczej, lub faksem. 3. Wniosek przesłany w postaci elektronicznej, nieopatrzony podpisem elektronicznym, lub faksem na wskazany na stronie internetowej Urzędu adres poczty elektronicznej, elektroniczną skrzynkę podawczą lub numer faksu uznaje się za złożony w dniu i o godzinie jego wpływu do Urzędu, jeżeli oryginał wniosku lub jego kopia poświadczona w sposób określony w art. 51 ustawy zostanie przekazana Prezesowi Urzędu w terminie 5 dni roboczych od dnia wpływu wniosku w postaci elektronicznej lub faksem. 4. Przepis ust. 3 stosuje się również do informacji i dowodów załączanych do wniosku. 5. Wniosek ustny jest utrwalany (nagrywany) za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. Pracownik Urzędu sporządza protokół z przystąpienia przedsiębiorcy do złożenia wniosku ustnego oraz z zakończenia jego składania. 6. Datą złożenia wniosku ustnego jest data i godzina stawienia się wnioskodawcy w Urzędzie

				w celu złożenia tego wniosku.
Art. 20 ust. 2	2. Na żądanie wnioskodawcy krajowy organ ochrony konkurencji wysyła pisemne potwierdzenie otrzymania wniosku, pełnych lub w formie uproszczonej, zawierające datę i czas otrzymania tego wniosku.	T	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskami o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie	Do uregulowania w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie
Art. 20 ust. 3	3. Wnioskodawcy mają możliwość przedkładania oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar dotyczących pełnych wniosków lub wniosków w formie uproszczonej w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego odnośnego krajowego organu ochrony konkurencji, jak również w innym języku urzędowym Unii, ustalonym dwustronnie między krajowym organem ochrony konkurencji a wnioskodawcą.	T	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskami o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej	Do uregulowania w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie

			obniżenie	
Art. 21 ust. 1	<p>1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa zamierzające wnieść o zwolnienie z kar miały możliwość uzyskania najpierw – na ich wniosek – miejsca w kolejce do złagodzenia kary w terminie określonym indywidualnie dla każdego przypadku przez krajowy organ ochrony konkurencji, po to by wnioskodawca mógł zgromadzić niezbędne informacje i dowody w celu osiągnięcia poziomu progowego materiałów dowodowych umożliwiających zwolnienie z kar.</p>	T	<p>Art. 1 pkt 47 projektu u dot. art. 113e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113e. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca nie dysponuje informacjami w zakresie określonym w art. 113a ust. 5 lub dowodami lub informacjami, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 1 pkt 2, może złożyć do Prezesa Urzędu wniosek o wyznaczenie terminu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.</p> <p>2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera opis porozumienia, który wskazuje co najmniej imię i nazwisko lub nazwę i adres wnioskodawcy, informacje, o których mowa w art. 113a ust. 5 pkt 1–3, 7, 9 i 10, oraz informacje dotyczące charakteru praktyki objętej porozumieniem, jeżeli wnioskodawca dysponuje takimi informacjami.</p> <p>3. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu niezwłocznie po jego złożeniu wyznacza termin na złożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.</p> <p>4. W przypadku złożenia w wyznaczonym terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznaje ten wniosek za złożony w dacie złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>5. Niezłożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej w wyznaczonym terminie powoduje jego nieuwzględnienie.</p>
Art. 21 ust. 2	<p>2. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji dysponowały swobodą uznania w zakresie ewentualnego zaakceptowania wniosku na podstawie ust. 1. Przedsiębiorstwo przedkładające taki wniosek dostarcza krajowemu organowi ochrony konkurencji następujące informacje, jeżeli są dostępne:</p> <p>a) imię i nazwisko lub nazwa oraz adres wnioskodawcy;</p> <p>b) podstawy zastrzeżeń, które doprowadziły do złożenia wniosku;</p> <p>c) nazwy wszystkich pozostałych przedsiębiorstw, które uczestniczą lub uczestniczyły w domniemanym tajnym kartelu;</p> <p>d) informacje o towarach i terytoriach, których sprawa</p>	T	<p>Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 47 – art. 113e ust. 1 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113e. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca nie dysponuje informacjami w zakresie określonym w art. 113a ust. 5 lub dowodami lub informacjami, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 1 pkt 2, może złożyć do Prezesa Urzędu wniosek o wyznaczenie terminu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.</p> <p>3. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu niezwłocznie po jego złożeniu wyznacza termin na złożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.</p>

	<p>dotyczy;</p> <p>e) czas trwania i charakter praktyki stosowanej przez domniemany tajny kartel;</p> <p>f) informacje na temat dotychczasowych lub ewentualnych przyszłych wniosków o złagodzenie kary złożonych do innych krajowych organów ochrony konkurencji lub organów ochrony konkurencji państw trzecich w związku z domniemanym tajnym kartelem.</p>			
Art. 21 ust. 3	<p>3. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje i dowody dostarczone przez wnioskodawcę w terminie określonym zgodnie z ust. 1 zostały uznane za złożone w dniu złożenia pierwotnego wniosku.</p>	T	<p>Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113e ust. 3 i 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>3. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu niezwłocznie po jego złożeniu wyznacza termin na złożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.</p> <p>4. W przypadku złożenia w wyznaczonym terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznaje ten wniosek za złożony w dacie złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.</p>
Art. 21 ust. 4	<p>4. . Wnioskodawca ma możliwość przedkładania wniosku na podstawie ust. 1 w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego odnośnego krajowego organu ochrony konkurencji lub w innym języku urzędowym Unii, ustalonym dwustronnie między krajowym organem ochrony konkurencji a wnioskodawcą.</p>	T	<p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskami o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej</p>	<p>Do uregulowania w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie</p>

			obniżenie	
Art. 21 ust. 5	5. Państwa członkowskie mogą także przewidzieć możliwość wniesienia najpierw o miejsce w kolejce do złagodzenia kary dla przedsiębiorstw zamierzających złożyć wnioski o obniżenie kar.	N	Art. 1 pkt 47 dot. art. 113e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	<p>Projektowany art. 113e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dotyczy także wniosków o obniżenie kary (art. 113c)</p> <p>Art. 113e. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca nie dysponuje informacjami w zakresie określonym w art. 113a ust. 5 lub dowodami lub informacjami, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 1 pkt 2, może złożyć do Prezesa Urzędu wniosek o wyznaczenie terminu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.</p> <p>2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera opis porozumienia, który wskazuje co najmniej imię i nazwisko lub nazwę i adres wnioskodawcy, informacje, o których mowa w art. 113a ust. 5 pkt 1–3, 7, 9 i 10, oraz informacje dotyczące charakteru praktyki objętej porozumieniem, jeżeli wnioskodawca dysponuje takimi informacjami.</p> <p>3. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu niezwłocznie po jego złożeniu wyznacza termin na złożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.</p> <p>4. W przypadku złożenia w wyznaczonym terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznaje ten wniosek za złożony w dacie złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>5. Niezłożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej w wyznaczonym terminie powoduje jego nieuwzględnienie.</p>
Art. 22 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji przyjmowały wnioski w formie uproszczonej od wnioskodawców, którzy wnieśli do Komisji o złagodzenie kary, albo ubiegając się o poświadczenie, albo przedkładając pełny wniosek w odniesieniu do tego samego domniemanego tajnego kartelu, pod warunkiem że te wnioski dotyczą więcej niż trzech państw członkowskich, jeśli chodzi o terytoria, których dotyczy dana sprawa.	T	Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113f ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	<p>Art. 1 pkt 47 - art. 113f ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów:</p> <p>Art. 113f. 1. W przypadku złożenia przez przedsiębiorcę do Komisji Europejskiej wniosku o zwolnienie z grzywien lub zmniejszenie grzywien, o których mowa w art. 23 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1/2003/WE, za udział w porozumieniu obejmującym terytorium więcej niż trzech państw członkowskich Unii Europejskiej, przedsiębiorca może również złożyć do Prezesa Urzędu wniosek w formie uproszczonej.</p> <p>2. Wniosek w formie uproszczonej może zostać złożony również w przypadku wystąpienia przez przedsiębiorcę do Komisji Europejskiej o poświadczenie kolejności złożenia wniosku o zwolnienie z grzywien lub zmniejszenie grzywien, o których mowa w art. 23 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1/2003/WE.</p>

<p>Art. 22 ust. 2</p>	<p>2. Wnioski w formie uproszczonej zawierają krótki opis każdego z poniższych elementów:</p> <p>a) imię i nazwisko lub nazwa oraz adres wnioskodawcy;</p> <p>b) nazwy pozostałych stron domniemanego tajnego kartelu;</p> <p>c) towar lub towary oraz terytoria, których dotyczy dana sprawa;</p> <p>d) czas trwania oraz charakter praktyki stosowanej przez domniemany tajny kartel;</p> <p>e) państwo lub państwa członkowskie, w których prawdopodobnie znajdują się dowody na domniemany tajny kartel; oraz</p> <p>f) informacje o dotychczasowych lub możliwych przyszłych wnioskach o złagodzenie kary złożonych innym organom ochrony konkurencji lub organom ochrony konkurencji państw trzecich związanych z domniemanym tajnym kartelem.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113f ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113f ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>3. Wniosek w formie uproszczonej zawiera wskazanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imienia, nazwiska lub nazwy oraz adresu wnioskodawcy; 2) przedsiębiorców, którzy uczestniczyli w porozumieniu; 3) produktów lub usług, których dotyczy porozumienie; 4) terytorium objętego porozumieniem; 5) czasu trwania oraz charakteru praktyki objętej porozumieniem; 6) państw członkowskich Unii Europejskiej, w których prawdopodobnie znajdują się dowody na istnienie porozumienia; 7) informacje o złożonych wnioskach o złagodzenie kary lub o wnioskach, które przedsiębiorca zamierza złożyć do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa, którego dotyczy niedozwolone porozumienie.
<p>Art. 22 ust. 3</p>	<p>3. W przypadku gdy pełny wniosek otrzymuje Komisja, a krajowe organy ochrony konkurencji otrzymują wnioski w formie uproszczonej związane z tym samym domniemanym kartelem, Komisja jest głównym podmiotem kontaktującym się z wnioskodawcą, zanim zostanie z pewnością ustalone, czy Komisja będzie kontynuować rozpatrywanie sprawy w całości czy częściowo, w szczególności w zakresie przekazywania wskazówek co do przeprowadzenia przez wnioskodawcę ewentualnego dalszego postępowania wewnętrznego. W tym okresie Komisja informuje krajowe organy ochrony konkurencji – na ich wniosek – o aktualnej sytuacji.</p> <p>Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji, zanim zażądają przedłożenia pełnego wniosku na podstawie ust. 5, mogły zwracać się do wnioskodawcy o przedstawienie konkretnych wyjaśnień</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113f ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113f ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>4. Prezes Urzędu przed wszczęciem postępowania może zwrócić się do przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1, wyłącznie o przedstawienie dodatkowych wyjaśnień w zakresie informacji wskazanych w ust. 3.</p>

	tylko w odniesieniu do punktów określonych w ust. 2.			
Art. 22 ust. 4	4. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji, które otrzymują wniosek w formie uproszczonej, sprawdziły, czy w chwili jego otrzymania nie otrzymały już wniosku w formie uproszczonej lub pełnego wniosku od innego wnioskodawcy w odniesieniu do tego samego domniemanego tajnego kartelu. Jeżeli krajowy organ ochrony konkurencji nie otrzymał takiego wniosku o złagodzenie kary od innego wnioskodawcy i uznaje, że wniosek w formie uproszczonej spełnia wymogi ust. 2, informuje o tym wnioskodawcę.	T	Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113f ust. 5 i 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113f ust. 5 i 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 5. Po otrzymaniu wniosku w formie uproszczonej Prezes Urzędu sprawdza czy do dnia otrzymania tego wniosku nie wpłynął do Prezesa Urzędu wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosek o obniżenie kary pieniężnej lub wniosek w formie uproszczonej dotyczący tego samego porozumienia. 6. Prezes Urzędu przekazuje wnioskodawcy informację o: 1) niezłożeniu przez innych przedsiębiorców wniosków o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosków o obniżenie kary pieniężnej lub wniosków w formie uproszczonej dotyczących tego samego porozumienia; 2) spełnianiu przez złożony wniosek wymogów określonych w ust. 3.
Art. 22 ust. 5	5. Państwa członkowskie zapewniają, aby – po tym jak Komisja poinformuje właściwe krajowe organy ochrony konkurencji, że nie zamierza kontynuować rozpatrywania sprawy w całości ani częściowo – wnioskodawcy mieli możliwość przedłożenia odnośnym krajowym organom ochrony konkurencji pełnego wniosku. Tylko w wyjątkowych okolicznościach, gdy jest to nieodzowne do celów rozgraniczenia zakresu sprawy lub przydzielenia sprawy, krajowy organ ochrony konkurencji może zwrócić się do wnioskodawcy o przedłożenie pełnego wniosku, zanim Komisja poinformuje odnośne krajowe organy ochrony konkurencji, że nie zamierza kontynuować rozpatrywania sprawy w całości ani częściowo. Krajowe organy ochrony konkurencji mają uprawnienie do określenia rozsądnego terminu, w którym wnioskodawca ma złożyć pełny wniosek wraz z odpowiednimi dowodami i informacjami. Pozostaje to bez uszczerbku dla prawa wnioskodawcy do dobrowolnego przedłożenia pełnego wniosku na wcześniejszym etapie.	T	Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113f ust. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113f ust. 7 i 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 7. Prezes Urzędu może wezwać wnioskodawcę do przedłożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej, przed otrzymaniem od Komisji Europejskiej informacji o niekontynuowaniu postępowania w sprawie naruszenia, którego dotyczy wniosek, wyłącznie w przypadku gdy jest to konieczne do prawidłowego ustalenia zakresu naruszenia lub przyporządkowania sprawy do właściwego organu ochrony konkurencji. 8. W przypadku wszczęcia postępowania dotyczącego porozumienia, o którym mowa we wniosku w formie uproszczonej, Prezes Urzędu wzywa przedsiębiorcę do złożenia w wyznaczonym terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.

<p>Art. 22 ust. 6</p>	<p>6. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy wnioskodawca przedkłada pełny wniosek zgodnie z ust. 5 w terminie określonym przez krajowy organ ochrony konkurencji, uznaje się, że pełny wniosek został przedłożony w czasie przedłożenia wniosku w formie uproszczonej, pod warunkiem że wniosek w formie uproszczonej dotyczy tych samych towarów i terytoriów oraz tego samego okresu istnienia domniemanego tajnego kartelu, które wskazano we wniosku o złagodzenie kary przedłożonym Komisji, który mógł zostać zaktualizowany.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu dot. art. 113f ust. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu – art. 113f ust. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>9. W przypadku złożenia w terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej wniosek uznaje się za złożony w dniu złożenia wniosku w formie uproszczonej, jeżeli wniosek w formie uproszczonej dotyczy produktów lub usług, obszaru oraz czasu trwania porozumienia wskazanych we wniosku o złagodzenie kary przedłożonym Komisji Europejskiej, z uwzględnieniem dokonanych aktualizacji tego wniosku.</p>
<p>Art. 23 ust. 1</p>	<p>1. Państwa członkowskie zapewniają, aby obecni i byli dyrektorzy, obecna i była kadra zarządzająca oraz obecni i byli inni pracownicy wnioskodawców ubiegających się w organach ochrony konkurencji o zwolnienie z kar byli w pełni chronieni przed sankcjami nakładanymi w postępowaniu administracyjnym i w postępowaniu sądowym innym niż karne, w związku z udziałem tych osób w tajnym kartelu, którego dotyczy wniosek o zwolnienie z kar, za naruszenie przepisów krajowych, których cele są zasadniczo identyczne z celami art. 101 TFUE, jeżeli:</p> <p>a) wniosek o zwolnienie z kar złożony przez przedsiębiorstwo do organu ochrony konkurencji prowadzącego sprawę spełnia wymogi określone w art. 17 ust. 2 lit. b) i c);</p> <p>b) wspomniani obecni i byli dyrektorzy, kadra zarządzająca i inni pracownicy aktywnie współpracują w tym względzie z organem ochrony konkurencji prowadzącym sprawę; oraz</p> <p>c) wniosek o zwolnienie z kar został złożony przez przedsiębiorstwo wcześniej niż poinformowanie obecnych lub byłych dyrektorów, kadry zarządzającej i innych pracowników przez właściwe organy krajowe o postępowaniu prowadzącym do nałożenia sankcji, o których mowa w niniejszym ustępie.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu - art. 113j ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 1 pkt 41 projektu dot. art. 106a ust. 4 i 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art.113j ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113j. 1. Wniosek przedsiębiorcy o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jego wniosek o obniżenie kary pieniężnej zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5, wraz z którym przedstawiono dowody lub informacje, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 1 pkt 2, obejmuje również:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę; 2) przedsiębiorców, na których ten przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ; 3) osoby zarządzające tego przedsiębiorcy, o których mowa w art. 6a; 4) osoby zarządzające przedsiębiorców, o których mowa w pkt 1 i 2. <p>2. Jeżeli osoba zarządzająca współpracuje z Prezesem Urzędu od powzięcia wiadomości o złożeniu wniosku o obniżenie kary pieniężnej w sposób określony w art. 113a ust. 8, Prezes Urzędu obniża karę pieniężną nakładaną na tę osobę na tych samych zasadach, na jakich kara pieniężna zostaje obniżona w stosunku do przedsiębiorcy.</p> <p>3. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia kary pieniężnej albo obniża karę pieniężną nakładaną na osobę zarządzającą spełniającą warunki, o których mowa w ust. 2, pomimo nieodstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy, który złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosek o obniżenie kary pieniężnej, albo nieobniżenia kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę z powodu niespełnienia przez niego warunków określonych w art. 113a ust. 8 i 9 lub art. 113b ust. 1 pkt 3 lub w przypadku podjęcia działań o których mowa w art. 113a ust. 6.</p> <p>Art. 1 pkt 41 projektu – art. 106a ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>„4. Kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie nakłada się na osobę, która pełni albo pełniła funkcję kierowniczą lub zarządczą, lub jest albo była pracownikiem u przedsiębiorcy, który złożył wniosek o zwolnienie z kary w ramach programu łagodzenia kar do organu ochrony</p>

				<p>konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku gdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wniosek ten dotyczy porozumienia naruszającego zakaz, o którym mowa w art. 101 ust. 1 lit. a-e TFUE, lub zakaz określony w przepisach prawa konkurencji tego państwa; 2) porozumienie, o którym mowa w pkt 1, stanowi jednocześnie naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 1-6 ustawy lub art. 101 ust. 1 lit. a-e TFUE - w przypadku gdy organem właściwym do stwierdzenia naruszenia zakazu jest Prezes Urzędu, i wniosek ten jest zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5; 3) osoby te aktywnie współpracują z organem ochrony konkurencji prowadzącym postępowanie; 4) wniosek ten został złożony przed poinformowaniem tych osób przez Prezesa Urzędu o wszczęciu postępowania antymonopolowego w sprawie dopuszczenia przez te osoby do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 1-6 ustawy lub art. 101 ust. 1 lit. a-e TFUE. <p>5. Prezes Urzędu występuje do organu ochrony konkurencji, o którym mowa w ust. 4, o przekazanie informacji niezbędnych do ustalenia istnienia przesłanek uzasadniających nienakładanie kary pieniężnej na osobę, o której mowa w tym przepisie.”;</p>
Art. 23 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby obecni i byli dyrektorzy, obecna i była kadra zarządzająca oraz obecni i byli inni pracownicy wnioskodawców ubiegających się w organach ochrony konkurencji o zwolnienie z kar byli w pełni chronieni przed sankcjami nakładanymi w postępowaniu karnym, w związku z udziałem tych osób w tajnym kartelu, którego dotyczy wnioski o zwolnienie z kar za naruszenie przepisów krajowych, których cele są zasadniczo identyczne z celami art. 101 TFUE, jeżeli spełniają oni warunki określone w ust. 1 i aktywnie współpracują z właściwym organem ścigania. Jeżeli warunek współpracy z właściwym organem ścigania nie jest spełniony, ten właściwy organ ścigania może wszcząć postępowanie.	T	Art. 4 projektu wprowadzający zmiany do art. 305 kk	<p>„Art. 4. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600) w art. 305 dodaje się § 4 w brzmieniu:</p> <p>„§ 4. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub § 2, który zawiadomił o fakcie jego popełnienia organ powołany do ścigania przestępstw lub organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisję Europejską i ujawnił wszystkie istotne okoliczności tego przestępstwa, zanim organ powołany do ścigania przestępstw o nim się dowiedział.”</p>
Art. 23 ust. 3	3. Aby zapewnić zgodność z obowiązującymi podstawowymi zasadami własnych systemów prawnych, w drodze odstępstwa od ust. 2 państwa członkowskie mogą przewidzieć, że właściwe organy dysponują swobodą nienakładania sankcji lub jedynie złagodzenia sankcji, które mają zostać nałożone w postępowaniu karnym, w zakresie, w jakim rola poszczególnych osób, o których mowa w ust. 2,	T	Art. 4 projektu wprowadzający zmiany do art. 305 kk	<p>„Art. 4. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600) w art. 305 dodaje się § 4 w brzmieniu:</p> <p>„§ 4. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub § 2, który zawiadomił o fakcie jego popełnienia organ powołany do ścigania przestępstw lub organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisję Europejską i ujawnił wszystkie istotne okoliczności tego przestępstwa, zanim organ powołany do ścigania przestępstw o nim się dowiedział.”</p>

	w wykrywaniu tajnego kartelu i odnośnym postępowaniu jest większa niż korzyść ze ścigania tych osób lub wymierzenia im kary.			
Art. 23 ust. 4	4. Aby umożliwić ochronę, o której mowa w ust. 1, 2 i 3, dotyczącą działania w sytuacjach, w których sprawa dotyczy więcej niż jednej jurysdykcji, państwa członkowskie przewidują, że w sprawach, w których właściwy organ odpowiedzialny za wymierzenie kary lub ściganie znajduje się w innej jurysdykcji niż jurysdykcja właściwego organu prowadzącego sprawę, to krajowy organ ochrony konkurencji jurysdykcji właściwego organu odpowiedzialnego za wymierzenie kary lub ściganie zapewnia niezbędne kontakty między tymi organami.	T	Art. 1 pkt 48 projektu dot. art. 113l ustawy	48) po art. 113k dodaje się art. 113l w brzmieniu: „Art. 113l. 1. Prezes Urzędu na wniosek właściwego prokuratora lub sądu lub z urzędu: 1) przekazuje informacje niezbędne do ustalenia istnienia podstaw niepodlegania karze sprawcy przestępstwa określonego w art. 305 § 1 lub § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600 oraz z 2023 r. poz. ...), w związku z zaistnieniem przesłanek, o których mowa w art. 305 § 4 tej ustawy; 2) występuje do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przekazanie informacji niezbędnych do ustalenia istnienia podstaw niepodlegania karze sprawcy przestępstwa określonego w art. 305 § 1 lub § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, w związku z zaistnieniem przesłanek, o których mowa w art. 305 § 4 tej ustawy; 2. Przepis ust. 1 nie wyłącza obowiązków, o których mowa w art. 15 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.”
Art. 23 ust. 5	5. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa ofiar, które poniosły szkodę wynikającą z naruszenia prawa konkurencji, do dochodzenia pełnego odszkodowania z tytułu tej szkody, zgodnie z dyrektywą 2014/104/UE.	N		Brak konieczności wdrożenia
Art. 24 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku przeprowadzania przez krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji kontroli lub przesłuchania w imieniu i na potrzeby innych krajowych organów ochrony konkurencji na podstawie art. 22 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, urzędnicy oraz inne osoby towarzyszące upoważnione lub wyznaczone przez krajowy organ ochrony konkurencji składający wniosek miały prawo uczestniczyć i aktywnie wspierać krajowy organ ochrony konkurencji, do którego skierowano wniosek, pod nadzorem urzędników krajowego organu ochrony konkurencji, do którego skierowano wniosek, w kontroli lub przesłuchaniu, w przypadku gdy krajowy organ ochrony konkurencji, do którego skierowano wniosek, wykonuje uprawnienia, o których mowa w art. 6, 7 i 9 niniejszej dyrektywy.	T	Art. 105i ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Art. 1 pkt 33 projektu – art. 105i ust. 3 Art. 1 pkt 15 projektu dot. art. 53a ustawy o ochronie	Art. 105i ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Art. 105i. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może przeprowadzić kontrolę lub dokonać przeszukania na podstawie art. 105n lub wystąpić z wnioskiem o wyrażenie zgody na przeprowadzenie przeszukania na podstawie art. 91 na wniosek Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE oraz w art. 12 rozporządzenia nr 139/2004/WE. 2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli lub przeszukaniu: 1) pracownika Urzędu; 2) pracownika Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej; 3) osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości. Art. 1 pkt 33 – art. 105i ust. 3 3. W przypadku gdy przedsiębiorca lub osoba uprawniona do jego reprezentowania albo posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, sprzeciwiają się przeprowadzeniu przez Komisję

			<p>konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 1 pkt 18 projektu dot. art. 61a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Europejską kontroli w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów rozporządzenia nr 1/2003/WE lub rozporządzenia nr 139/2004/WE, osobom upoważnionym przez Prezesa Urzędu do udziału w tej kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, przysługują w toku kontroli uprawnienia, o których mowa w art. 105b, art. 105ca, art. 105da, art. 105f-105h, art. 105n, art. 105nc i art. 105o.”;</p> <p>Art. 1 pkt 15 – art. 53a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>15) po art. 53 dodaje się art. 53a w brzmieniu:</p> <p>„Art. 53a. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może, na wniosek organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003, wezwać świadka w celu odebrania od niego zeznań. Przepisy art. 52 ust. 2 i art. 53 stosuje się. Przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.</p> <p>2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w przesłuchaniu świadka pracownika organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który wystąpił z wnioskiem o wezwanie świadka.”</p> <p>”</p> <p>18) po art. 61 dodaje się art. 61a w brzmieniu:</p> <p>„Art. 61a. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może, na wniosek organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003, zwrócić się o przesłuchanie świadków do właściwego miejscowo sądu rejonowego, jeżeli przemawia za tym charakter dowodu albo względ na poważne niedogodności lub znaczną wysokość kosztów przeprowadzenia dowodu. Przepisy art. 61 ust. 1 zdanie drugie stosuje się. Przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.</p> <p>2. W przesłuchaniu, o którym mowa w ust. 1, może wziąć udział upoważniony pracownik organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który wystąpił z wnioskiem o przeprowadzenie przesłuchania.”;</p>
--	--	--	--	--

<p>Art. 24 ust. 2</p>	<p>2. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji były uprawnione na swoim własnym terytorium do wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 6–9 niniejszej dyrektywy, zgodnie z ich prawem krajowym w imieniu i na potrzeby innych krajowych organów ochrony konkurencji w celu ustalenia, czy przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw dostosowały się do czynności dochodzeniowych i decyzji podejmowanych przez krajowy organ ochrony konkurencji składający wniosek, o których mowa w art. 6 i 8–12 niniejszej dyrektywy. Krajowy organ ochrony konkurencji składający wniosek i krajowy organ ochrony konkurencji, do którego skierowano wniosek, mają uprawnienie do wymiany i wykorzystywania tych informacji jako dowodu do tego celu, z zastrzeżeniem gwarancji określonych w art. 12 rozporządzenia (WE) nr 1/2003.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 39 projektu dot. art. 105r ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 39 projektu – art. 105r ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>„Art. 105r. 1. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu, na wniosek organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, działając w imieniu i na potrzeby tego organu, podejmuje niezbędne działania w celu ustalenia czy przedsiębiorca dostosował się do czynności dochodzeniowych lub decyzji podjętych przez ten organ na podstawie przepisów prawa konkurencji tego państwa.</p> <p>2. Działania, o których mowa w ust. 1, obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 105a; 2) przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 91 lub art. 105n; 3) żądanie od przedsiębiorców przekazania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów, o którym mowa w art. 50; 4) wezwanie świadka, o którym mowa w art. 53a; 5) wystąpienie do sądu o przesłuchanie świadków, o którym mowa w art. 61a. <p>3. Informacje uzyskane w wyniku działań, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu przekazuje niezwłocznie organowi występującemu z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1.”</p>
<p>Art. 25</p>	<p>Bez uszczerbku dla innych form notyfikacji dokonywanych przez organ składający wniosek zgodnie z przepisami obowiązującymi w jego państwie członkowskim, państwa członkowskie zapewniają, aby na żądanie organu składającego wniosek organ, do którego skierowano wniosek, notyfikował adresatowi w imieniu organu składającego wniosek:</p> <p>a) wstępne zastrzeżenia dotyczące domniemanego naruszenia art. 101 lub 102 TFUE i decyzje wydane w zastosowaniu tych artykułów;</p> <p>b) inne akty proceduralne przyjęte w kontekście postępowania w sprawie stosowania prawa dotyczącego stosowania art. 101 lub 102 TFE, które zgodnie z prawem krajowym powinny być notyfikowane; oraz</p> <p>c) inne istotne dokumenty dotyczące stosowania art. 101 lub 102 TFUE, w tym dokumenty dotyczące egzekwowania</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 49 projektu dot. art. 113m i art. 113p ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>49) po dziale VII dodaje się dział VIIa w brzmieniu:</p> <p>„DZIAŁ VIIA</p> <p>Wzajemna pomoc w sprawach wniosków dotyczących powiadomień lub egzekucji kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych w sprawach dotyczących naruszeń art. 101 i 102 TFUE</p> <p>Art. 113m. 1. Prezes Urzędu na wniosek i w imieniu organu wnioskującego powiadamia podmiot wskazany w tym wniosku o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wstępnych zastrzeżeniach dotyczących domniemanego naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE lub decyzjach wydanych w zastosowaniu tych przepisów; 2) aktach proceduralnych podjętych w kontekście prowadzonego przez organ wnioskujący postępowania dotyczącego stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, które podlegają notyfikacji zgodnie z przepisami państwa organu wnioskującego; 3) innych istotnych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, w tym o dokumentach dotyczących wykonania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej. <p>Art. 113p. 1. Prezes Urzędu może wystąpić do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej z wnioskiem o powiadomienie, w imieniu Prezesa Urzędu, podmiotu, w stosunku do którego Prezes Urzędu podjął czynności w ramach stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE,</p>

	decyzji o nałożeniu kar lub okresowych kar pieniężnych.			o decyzjach, postanowieniach oraz innych dokumentach dotyczących stosowania tych przepisów, w szczególności o dokumentach dotyczących wykonania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, w tym o postanowieniach o odroczeniu uiszczenia kary pieniężnej albo rozłożeniu jej na raty.
Art. 26 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na żądanie organu składającego wniosek organ, do którego skierowano wniosek, wyegzekwował decyzje o nałożeniu kar lub okresowych kar pieniężnych przyjęte zgodnie z art. 13 i 16 przez organ składający wniosek. Ma to zastosowanie tylko w takim zakresie, w jakim organ składający wniosek, po dołożeniu racjonalnych starań na swoim własnym terytorium, ustalił, że przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw, od których można wyegzekwować karę lub okresową karę pieniężną, nie ma wystarczających aktywów w państwie członkowskim organu składającego wniosek, aby możliwe było ściągnięcie takiej kary lub okresowej kary.	T	Art. 1 pkt 49 projektu dot. art. 113r i 113s ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	<p>Art. 1 pkt 49 projektu – art. 113r i 113s ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113r. 1. Prezes Urzędu może wystąpić do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej z wnioskiem o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, nałożonej w drodze decyzji w związku z naruszeniem art. 101 lub art. 102 TFUE, zwanym w niniejszym artykule „wnioskiem o egzekucję”, w przypadku ustalenia, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie jest znany majątek podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, z którego kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna mogłaby być zaspokojona, lub 2) podmiot, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, nie ma siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. <p>Art. 113s. 1. W przypadku otrzymania od organu wnoszącego wniosku o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej Prezes Urzędu weryfikuje, bez zbędnej zwłoki, czy do wniosku został dołączony jednolity instrument i kopia decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej oraz czy jednolity instrument zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu; 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności dotyczących decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 3) streszczenie załączonej kopii decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 4) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe Prezesa Urzędu; 5) informację o terminie, w którym kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna powinna zostać wyegzekwowana, w szczególności informację o terminach przedawnienia

				<p>kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>6) informację o decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, podlegającej wykonaniu zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie organu wnioskującego;</p> <p>7) datę uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w pkt 6;</p> <p>8) kwotę kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>9) informację o racjonalnych staraniach podjętych przez organ wnioskujący w celu wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na własnym terytorium albo informację o braku miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, na terytorium państwa organu wnioskującego.</p>
<p>Art. 26 ust. 2</p>	<p>W sprawach nieobjętych ust. 1 niniejszego artykułu, w szczególności w sprawach, w których przedsiębiorstwo lub związek przedsiębiorstw, od których można wyegzekwować karę lub okresową karę pieniężną, nie ma siedziby w państwie członkowskim organu składającego wniosek, państwa członkowskie przewidują, że na żądanie organu składającego wniosek organ, do którego skierowano wniosek, może wyegzekwować decyzje o nałożeniu kar lub okresowych kar pieniężnych przyjęte zgodnie z art. 13 i 16 przez organ składający wniosek.</p> <p>Do celów niniejszego ustępu nie stosuje się art. 27 ust. 3 lit. d).</p>	T	<p>Art. 1 pkt 49 projektu - art. 113r i 113s ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 49 projektu - art. 113r i 113s ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113r. 1. Prezes Urzędu może wystąpić do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej z wnioskiem o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, nałożonej w drodze decyzji w związku z naruszeniem art. 101 lub art. 102 TFUE, zwanym w niniejszym artykule „wnioskiem o egzekucję”, w przypadku ustalenia, że:</p> <p>1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie jest znany majątek podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, z którego kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna mogłaby być zaspokojona, lub</p> <p>2) podmiot, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, nie ma siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Art. 113s. 1. W przypadku otrzymania od organu wnioskującego wniosku o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej Prezes Urzędu weryfikuje, bez zbędnej zwłoki, czy do wniosku został dołączony jednolity instrument i kopia decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej oraz czy jednolity instrument zawiera:</p> <p>1) imię i nazwisko lub nazwę, adres podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna oraz inne istotne informacje dotyczące</p>

				<p>identyfikacji tego podmiotu;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności dotyczących decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 3) streszczenie załączonej kopii decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 4) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe Prezesa Urzędu; 5) informację o terminie, w którym kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna powinna zostać wyegzekwowana, w szczególności informację o terminach przedawnienia kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 6) informację o decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, podlegającej wykonaniu zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie organu wnioskującego; 7) datę uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w pkt 6; 8) kwotę kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 9) informację o racjonalnych staraniach podjętych przez organ wnioskujący w celu wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na własnym terytorium albo informację o braku miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, na terytorium państwa organu wnioskującego.
Art. 26 ust. 3	3. Organ składający wniosek może zażądać wyegzekwowania wyłącznie ostatecznej decyzji.	T	Art. 1 pkt 49 projektu - art. 113s ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	<p>Art. 113s. 1. W przypadku otrzymania od organu wnioskującego wniosku o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej Prezes Urzędu weryfikuje, bez zbędnej zwłoki, czy do wniosku został dołączony jednolity instrument i kopia decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej oraz czy jednolity instrument zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu;

				<p>2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności dotyczących decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>3) streszczenie załączonej kopii decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>4) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe Prezesa Urzędu;</p> <p>5) informację o terminie, w którym kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna powinna zostać wyegzekwowana, w szczególności informację o terminach przedawnienia kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>6) informację o decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, podlegającej wykonaniu zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie organu wnioskującego;</p> <p>7) datę uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w pkt 6;</p> <p>8) kwotę kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>9) informację o racjonalnych staraniach podjętych przez organ wnioskujący w celu wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na własnym terytorium albo informację o braku miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, na terytorium państwa organu wnioskującego.</p>
Art. 26 ust. 4	4. Kwestie dotyczące terminów przedawnienia dotyczących wyegzekwowania decyzji o nałożeniu kar lub okresowych kar pieniężnych są regulowane przepisami krajowymi państw członkowskich organu składającego wniosek.	T	Art. 1 pkt 49 projektu dot art. 113u ustawy	Art. 113u ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Art. 113u. Terminy przedawnienia kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych będących przedmiotem wniosku, o którym mowa w art. 113r ust. 1, określają przepisy państwa organu wnioskującego.
Art. 27 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioski, o których mowa w art. 25 i 26, były wykonywane przez organ, do którego skierowano wniosek, zgodnie z przepisami krajowymi państwa członkowskiego organu, do którego skierowano wniosek.	T	Art. 1 pkt 49 projektu Art. 3 projektu – zmiany w ustawie o postępowaniu egzekucyj	Art. 1 pkt 49 projektu - art. 113m i art. 113s ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Art. 113m 1. Prezes Urzędu na wniosek i w imieniu organu wnioskującego powiadamia podmiot wskazany w tym wniosku o: 1) wstępnych zastrzeżeniach dotyczących domniemanego naruszenia art. 101 lub art. 102 TFUE lub decyzjach wydanych w zastosowaniu tych przepisów; 2) aktach proceduralnych podjętych w kontekście prowadzonego przez organ wnioskujący postępowania dotyczącego stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, które podlegają notyfikacji zgodnie z przepisami państwa organu wnioskującego;

		nym w administracji	<p>3) innych istotnych dokumentach dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, w tym o dokumentach dotyczących wykonania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.</p> <p>2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu wykonuje bez zbędnej zwłoki za pomocą jednolitego instrumentu, którego załącznik stanowi kopia dokumentu podlegającego notyfikacji.</p> <p>3. Jednolity instrument, o którym mowa w ust. 2, zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres powiadamianego podmiotu oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu; 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności; 3) streszczenie załączonej kopii dokumentu podlegającego notyfikacji; 4) nazwę oraz adres oraz dane kontaktowe Prezesa Urzędu; 5) informację o terminie, w którym powinno zostać dokonane powiadomienie, w szczególności informację o terminach ustawowych lub terminach przedawnienia. <p>4. Prezes Urzędu może zwrócić się do organu wnioskującego o przedstawienie dodatkowych informacji niezbędnych do realizacji wniosku.</p> <p>5. Prezes Urzędu wykonuje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy został on sporządzony w języku polskim lub w innym języku uprzednio uzgodnionym przez Prezesa Urzędu i organ wnioskujący wraz z tłumaczeniem na język polski dokumentu podlegającego notyfikacji.</p> <p>6. Do wykonania wniosku, o którym mowa w ust.1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego o doręczeniach.</p> <p>7. Podmiotowi, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, przysługuje zażalenie na czynności Prezesa Urzędu w przedmiocie wykonania wniosku, o którym mowa w ust. 1, podjęte z naruszeniem przepisów, o których mowa w ust. 6, powodujące nieskuteczność doręczenia temu podmiotowi dokumentów, o których mowa w ust. 1. Zażalenie wnosi się do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 7 dni od dnia, w którym podmiot dowiedział się o dokonaniu tych czynności.</p> <p>Art. 113s. 1. W przypadku otrzymania od organu wnioskującego wniosku o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej Prezes Urzędu weryfikuje, bez zbędnej zwłoki, czy do wniosku został dołączony jednolity instrument i kopia decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej oraz czy jednolity instrument zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu; 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności dotyczących decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;
--	--	---------------------	--

			<p>3) streszczenie załączonej kopii decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>4) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe Prezesa Urzędu;</p> <p>5) informację o terminie, w którym kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna powinna zostać wyegzekwowana, w szczególności informację o terminach przedawnienia kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>6) informację o decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, podlegającej wykonaniu zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie organu wnioskującego;</p> <p>7) datę uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w pkt 6;</p> <p>8) kwotę kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>9) informację o racjonalnych staraniach podjętych przez organ wnioskujący w celu wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na własnym terytorium albo informację o braku miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, na terytorium państwa organu wnioskującego.</p> <p>2. Prezes Urzędu rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dołączony do niego jednolity instrument został sporządzony w języku polskim lub innym języku uzgodnionym przez Prezesa Urzędu i organ wnioskujący.</p> <p>3. Jednolity instrument, o którym mowa w ust. 1, stanowi wyłączną podstawę stosowania środków egzekucyjnych przez organ egzekucyjny. Jednolity instrument nie podlega zatwierdzeniu, uzupełnieniu lub zastąpieniu. Jednolity instrument stanowi tytuł wykonawczy w rozumieniu przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.</p> <p>4. Prezes Urzędu może zwrócić się do organu wnioskującego o przedstawienie dodatkowych informacji niezbędnych do realizacji wniosku, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>5. Prezes Urzędu, po uprzednim poinformowaniu organu wnioskującego, zwraca wniosek, o którym mowa w ust.1, w przypadku gdy:</p> <p>1) nie spełnia on wymogów określonych w ust. 1 i 2;</p> <p>2) wykonanie wniosku byłoby w oczywisty sposób sprzeczne z porządkiem publicznym Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>6. W przypadku gdy wniosek oraz jednolity instrument spełniają warunki określone w ust. 1 i 2, Prezes Urzędu przekazuje jednolity instrument do realizacji organowi egzekucyjnemu wraz z informacją o przeliczonej na złote, zgodnie z ust. 7, kwocie podlegającej ściągnięciu oraz numerem rachunku bankowego Urzędu. Do jednolitego instrumentu Prezes Urzędu dołącza informację o organie właściwym do rozpatrzenia zarzutów do jednolitego instrumentu.</p> <p>7. Prezes Urzędu dokonuje przeliczenia na złote kwoty kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej wskazanej w walucie obcej we wniosku, o którym mowa w ust. 1, według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień nałożenia tej</p>
--	--	--	---

			<p>kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.</p> <p>8. Organ egzekucyjny ściąga w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji karę wskazaną we wniosku, o którym mowa w ust. 1, w kwocie przeliczonej przez Prezesa Urzędu na złote zgodnie z ust. 7 i przekazuje ją na rachunek bankowy Urzędu wskazany zgodnie z ust. 6.</p> <p>9. Na podstawie informacji przekazanych przez organ wnioskujący Prezes Urzędu informuje organ egzekucyjny o zdarzeniach mających wpływ na egzekucję kary lub okresowej kary pieniężnej wskazanej we wniosku, o którym mowa w ust. 1, w szczególności o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zmianach w zakresie wysokości należności objętej wnioskiem; 2) odroczeniu płatności; 3) rozłożeniu na raty spłaty należności; 4) istnieniu sporu co do należności objętej wnioskiem lub dotyczącego jednolitego instrumentu. <p>10. W przypadku zmiany wysokości kwoty kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej objętej wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu dokonuje przeliczenia na złote zmienionej kwoty wskazanej w walucie określonej we wniosku zgodnie z ust. 7.</p> <p>11. Prezes Urzędu może dokonać potrącenia poniesionych kosztów realizacji wniosku, o którym mowa w ust. 1, ze środków pieniężnych przekazanych przez organ egzekucyjny na rachunek bankowy, o którym mowa w ust. 6, w związku z realizacją tego wniosku.</p> <p>12. W przypadku, o którym mowa w art. 64c § 8a zdanie pierwsze ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, 1301, 1692, 1967, 2127, 2180, 2600, 2640 i 2687 oraz z 2023 r. poz. ...), Prezes Urzędu występuje do organu wnioskującego o pokrycie kosztów egzekucyjnych powstałych w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na podstawie jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 1. Prezes Urzędu dokonuje przeliczenia kwoty kosztów egzekucyjnych na walutę państwa organu wnioskującego według kursu średniego tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień wystąpienia do organu wnioskującego.</p> <p>Art. 3. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, 1301, 1692, 1967, 2127, 2180, 2600, 2640 i 2687) wprowadza się następujące zmiany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w art. 1a po pkt 4b dodaje się pkt 4ba w brzmieniu: „4ba) jednolitym instrumencie – rozumie się przez to dokument państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 113r ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, z 2022 r. poz. 2581 i 2640 oraz z 2023 r. poz. ...);”; 2) w art. 2 w § 1 w pkt 8 w lit. g średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. h w brzmieniu: „h) kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych nałożonych przez właściwe krajowe organy ochrony konkurencji państw członkowskich w związku z naruszeniem art. 101 lub
--	--	--	--

			<p>art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;”;</p> <p>3) w art. 5 § 2 otrzymuje brzmienie: „§ 2. Uprawnione do żądania wykonania, w drodze egzekucji administracyjnej, obowiązków, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f i h oraz pkt 9, jest również państwo członkowskie lub państwo trzecie.”;</p> <p>4) w art. 15 § 3b otrzymuje brzmienie: „§ 3b. Przepisów § 1–3 nie stosuje się do egzekucji należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g i h.”;</p> <p>5) w art. 26: a) § 1a otrzymuje brzmienie: „§ 1a. Za tytuł wykonawczy uznaje się również jednolity tytuł wykonawczy, zagraniczny tytuł wykonawczy oraz jednolity instrument.”, b) w § 1b wyrazy „oraz zagranicznego tytułu wykonawczego” zastępuje się wyrazami „, , zagranicznego tytułu wykonawczego oraz jednolitego instrumentu”;</p> <p>6) w art. 26e w § 5 po wyrazach „jednolitego tytułu wykonawczego” dodaje się wyrazy „oraz jednolitego instrumentu”;</p> <p>7) po art. 56 dodaje się art. 56a w brzmieniu: „Art. 56a. § 1. Postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu z dniem otrzymania przez organ egzekucyjny informacji o sporze dotyczącym jednolitego instrumentu lub objętej nim kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej. § 2. W przypadku otrzymania od zobowiązanego informacji, o której mowa w § 1, organ egzekucyjny niezwłocznie występuje do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o potwierdzenie tej informacji przez państwo członkowskie. § 3. Postępowanie egzekucyjne pozostaje zawieszony do dnia zawiadomienia organu egzekucyjnego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o ostatecznym zakończeniu sporu i sposobie jego zakończenia w państwie członkowskim albo o tym, że sporu nie wszczęto.”;</p> <p>8) w art. 59 w § 2a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „W zakresie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f i h oraz pkt 9, postępowanie egzekucyjne umarza się w całości albo w części w przypadku.”;</p> <p>9) w art. 64c po § 8 dodaje się § 8a–8c w brzmieniu: „§ 8a. W przypadku gdy koszty egzekucyjne powstałe w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na podstawie jednolitego instrumentu nie mogą być wyegzekwowane od zobowiązanego, organ egzekucyjny zwraca się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wystąpienie do państwa członkowskiego z wnioskiem o ich pokrycie.</p>
--	--	--	--

				<p>Postanowienia o wysokości kosztów egzekucyjnych obciążających wierzyciela nie wydaje się.</p> <p>§ 8b. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przekazuje organowi egzekucyjnemu uzyskane od państwa członkowskiego środki na pokrycie kosztów egzekucyjnych w złotych.</p> <p>§ 8c. Różnice występujące w końcowym rozliczeniu środków uzyskanych od państwa członkowskiego na pokrycie kosztów egzekucyjnych, wynikające ze zmiany kursu walut, traktuje się odpowiednio jako kwoty należne albo umorzone z mocy prawa. W sprawie przypisania lub umorzenia kwot związanych ze zmianą kursu walut sporządza się adnotację w rozumieniu art. 72 Kodeksu postępowania administracyjnego.”;</p> <p>10) w art. 166c § 2 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„§ 2. W zakresie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g i h, nie stosuje się przepisów działu IV.”.</p>
Art. 27 ust. 2	<p>2. Wnioski, o których mowa w art. 25 i 26, są wykonywane bez zbędnej zwłoki za pomocą jednolitego instrumentu, do którego dołączona zostaje kopia aktu podlegającego notyfikacji lub egzekucji. Taki jednolity instrument zawiera:</p> <p>a) imię i nazwisko lub nazwę, znany adres adresata, jak również inne istotne informacje dotyczące tożsamości adresata;</p> <p>b) streszczenie istotnych faktów i okoliczności;</p> <p>c) streszczenie załączonej kopii aktu podlegającego notyfikacji lub egzekucji;</p> <p>d) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe organu, do którego skierowano wniosek; oraz</p> <p>e) informację o okresie, w którym powinna nastąpić notyfikacja lub egzekucja, np. ustawowy ostateczny termin lub terminy przedawnienia.</p>	T	<p>Art. 1 pkt 49 projektu (art. 113m ust. 2 i 3 i art. 113s ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów)</p>	<p>Art. 1 pkt 49 projektu – art. 113m ust. 2 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113m ust. 2 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu wykonuje bez zbędnej zwłoki za pomocą jednolitego instrumentu, którego załącznik stanowi kopia dokumentu podlegającego notyfikacji.</p> <p>3. Jednolity instrument, o którym mowa w ust. 2, zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres powiadamianego podmiotu oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu; 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności; 3) streszczenie załączonej kopii dokumentu podlegającego notyfikacji; 4) nazwę oraz adres oraz dane kontaktowe Prezesa Urzędu; 5) informację o terminie, w którym powinno zostać dokonane powiadomienie, w szczególności informację o terminach ustawowych lub terminach przedawnienia. <p>Art. 113s. 1. W przypadku otrzymania od organu wnoszącego wniosku o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej Prezes Urzędu weryfikuje, bez zbędnej zwłoki, czy do wniosku został dołączony jednolity instrument i kopia decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej oraz czy jednolity instrument zawiera:</p>

				<ol style="list-style-type: none"> 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu; 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności dotyczących decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 3) streszczenie załączonej kopii decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 4) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe Prezesa Urzędu; 5) informację o terminie, w którym kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna powinna zostać wyegzekwowana, w szczególności informację o terminach przedawnienia kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 6) informację o decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, podlegającej wykonaniu zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie organu wnioskującego; 7) datę uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w pkt 6; 8) kwotę kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 9) informację o racjonalnych staraniach podjętych przez organ wnioskujący w celu wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na własnym terytorium albo informację o braku miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, na terytorium państwa organu wnioskującego.
Art. 27 ust. 3	<p>3. W odniesieniu do wniosków, o których mowa w art. 26, oprócz wymaganych informacji określonych w ust. 2 niniejszego artykułu jednolity instrument zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) informacje o decyzji zezwalającej na wyegzekwowanie w państwie członkowskim organu składającego wniosek; b) dzień, w którym decyzja stała się ostateczna; c) kwotę kary lub okresowej kary pieniężnej; oraz d) informacje o racjonalnych staraniach podjętych przez organ składający wniosek w celu wyegzekwowania decyzji na swoim własnym terytorium. 	T	Art. 1 pkt 49 (art.113r ust. 3 i art. 113s ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów)	<p>Art. 113r...</p> <p>3. Jednolity instrument, o którym mowa w ust. 2, zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię i nazwisko lub nazwę, adres podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu; 2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności dotyczących decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 3) streszczenie załączonej kopii decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 4) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe organu właściwego do realizacji wniosku o egzekucję w państwie członkowskim Unii Europejskiej; 5) informację o terminie, w którym kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna powinna zostać wyegzekwowana, w szczególności informację o terminach przedawnienia nałożonej kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej; 6) informację o podlegającej wykonaniu decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub

			<p>okresowej kary pieniężnej;</p> <p>7) datę uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w pkt 6;</p> <p>8) kwotę kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>9) informacje o racjonalnych staraniach podjętych przez Prezesa Urzędu w celu wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.</p> <p>Art. 113s. 1. W przypadku otrzymania od organu wnioskującego wniosku o egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej Prezes Urzędu weryfikuje, bez zbędnej zwłoki, czy do wniosku został dołączony jednolity instrument i kopia decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej oraz czy jednolity instrument zawiera:</p> <p>1) imię i nazwisko lub nazwę, adres podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna oraz inne istotne informacje dotyczące identyfikacji tego podmiotu;</p> <p>2) streszczenie istotnych faktów i okoliczności dotyczących decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>3) streszczenie załączonej kopii decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>4) nazwę, adres oraz inne dane kontaktowe Prezesa Urzędu;</p> <p>5) informację o terminie, w którym kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna powinna zostać wyegzekwowana, w szczególności informację o terminach przedawnienia kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>6) informację o decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, podlegającej wykonaniu zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie organu wnioskującego;</p> <p>7) datę uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w pkt 6;</p> <p>8) kwotę kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;</p> <p>9) informację o racjonalnych staraniach podjętych przez organ wnioskujący w celu wyegzekwowania kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na własnym terytorium albo informację o braku miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu, na który została nałożona kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna, na terytorium państwa organu wnioskującego.</p>
--	--	--	---

<p>Art. 27 ust. 4</p>	<p>4. Jednolity instrument zezwalający na wyegzekwowanie przez organ, do którego skierowano wniosek, stanowi jedyną podstawę środków egzekucyjnych podejmowanych przez organ, do którego skierowano wniosek, z zastrzeżeniem warunków przewidzianych w ust. 2. Nie podlega on w państwie członkowskim organu, do którego skierowanego wniosek, zatwierdzeniu, uzupełnieniu ani zastąpieniu. Organ, do którego skierowano wniosek, podejmuje wszelkie środki niezbędne do wykonania tego wniosku, chyba że organ, do którego skierowano wniosek, powoła się na ust. 6.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 49 projektu dot. art. 113s ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 49 projektu – art. 113s ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>3. Jednolity instrument, o którym mowa w ust. 1, stanowi wyłączną podstawę stosowania środków egzekucyjnych przez organ egzekucyjny. Jednolity instrument nie podlega zatwierdzeniu, uzupełnieniu lub zastąpieniu. Jednolity instrument stanowi tytuł wykonawczy w rozumieniu przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.</p>
<p>Art. 27 ust. 5</p>	<p>5. Organ składający wniosek zapewnia, aby jednolity instrument został przesłany do organu, do którego skierowano wniosek, w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego organu, do którego skierowano wniosek, chyba że organ, do którego skierowano wniosek i organ składający wniosek dwustronnie uzgodnią w poszczególnych przypadkach, że jednolity instrument może być przesłany w dowolnym innym języku. W przypadku gdy wymaga tego prawo krajowe państwa członkowskiego organu, do którego skierowano wniosek, organ składający wniosek dostarcza tłumaczenie aktu, który ma zostać notyfikowany, lub decyzji zezwalającej na wyegzekwowanie kary lub okresowej kary pieniężnej, na język urzędowy lub na jeden z języków urzędowych państwa członkowskiego organu, do którego skierowano wniosek. Pozostaje to bez uszczerbku dla prawa organu, do którego skierowano wniosek, i organu składającego wniosek do dwustronnego uzgodnienia w poszczególnych przypadkach, że takie tłumaczenie może być złożone w innym języku.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 49 projektu dot. art. 113m ust. 5 i art. 113s ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 49 projektu – art. 113m ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>5. Prezes Urzędu wykonuje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy został on sporządzony w języku polskim lub w innym języku uprzednio uzgodnionym przez Prezesa Urzędu i organ wnioskujący wraz z tłumaczeniem na język polski dokumentu podlegającego notyfikacji.</p> <p>Art. 113s ust. 2</p> <p>2. Prezes Urzędu rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dołączony do niego jednolity instrument został sporządzony w języku polskim lub innym języku uzgodnionym przez Prezesa Urzędu i organ wnioskujący.</p>
<p>Art. 27 ust. 6</p>	<p>6. Organ, do którego skierowano wniosek, nie ma obowiązku wykonania wniosku, o którym mowa w art. 25 lub 26, jeżeli:</p> <p>a) wniosek nie spełnia wymogów niniejszego artykułu; lub</p> <p>b) organ, do którego skierowano wniosek, jest w stanie przedstawić racjonalne podstawy wykazujące, w jaki sposób</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 49 dot. art. 113n i art. 113s ust. 5 ustawy o ochronie</p>	<p>Art. 1 pkt 47 projektu - art. 113n ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113n Prezes Urzędu, po uprzednim poinformowaniu organu wnioskującego, odmawia wykonania wniosku, o którym mowa w art. 113m, w przypadku gdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wniosek nie spełnia wymogów przewidzianych w art. 113m; 2) wykonanie wniosku jest w oczywisty sposób sprzeczne z porządkiem publicznym

	<p>wykonanie wniosku byłoby jawnie sprzeczne z porządkiem publicznym w państwie członkowskim, w którym wyegzekwowanie miało nastąpić.</p> <p>Jeżeli organ, do którego skierowano wniosek, zamierza odrzucić wniosek o pomoc, o której mowa w art. 25 lub 26, lub wymaga przedstawienia dodatkowych informacji, kontaktuje się z organem składającym wniosek.</p>		<p>konkurencji i konsumentów</p>	<p>Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Art. 1 pkt 49 projektu - art. 113s ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>5. Prezes Urzędu, po uprzednim poinformowaniu organu wnioskującego, zwraca wniosek, o którym mowa w ust.1, w przypadku gdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie spełnia on wymogów określonych w ust. 1 i 2; 2) wykonanie wniosku byłoby w oczywisty sposób sprzeczne z porządkiem publicznym Rzeczypospolitej Polskiej.
<p>Art. 27 ust. 7</p>	<p>7. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w przypadku gdy zwróci się o to organ, do którego skierowano wniosek – organ składający wniosek pokrył wszystkie racjonalne dodatkowe koszty całkowicie, w tym koszty tłumaczenia, pracy i koszty administracyjne, w związku z podjętymi działaniami, o których mowa w art. 24 lub 25.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 39 projektu dot. art. 105s i art. 1 pkt 49 projektu dot. art. 113o i art. 113q ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 39 projektu – art. 105s ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 105s. Prezes Urzędu może wystąpić do organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w imieniu i na potrzeby którego wykonywał czynności, o których mowa w art. 53a, art. 61a, art. 105i lub art. 105r, o pokrycie kosztów związanych z wykonaniem tych czynności, w tym kosztów tłumaczeń, pracy i kosztów administracyjnych</p> <p>Art. 1 pkt 49 projektu – art. 113o ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113o. Prezes Urzędu może wystąpić do organu wnioskującego o pokrycie kosztów działań związanych z wykonaniem wniosku, o którym mowa w art. 113m, w tym kosztów tłumaczeń, pracy i kosztów administracyjnych.</p> <p>Art. 1 pkt 49 projektu – art. 113q ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113q. Prezes Urzędu na żądanie państwa członkowskiego Unii Europejskiej realizującego wniosek o powiadomienie pokrywa koszty działań związanych z realizacją wniosku, o którym mowa w art. 113p ust. 1, w tym kosztów tłumaczeń, pracy i kosztów administracyjnych.</p>
<p>Art. 27 ust. 8</p>	<p>8. Organ, do którego skierowano wniosek, może odzyskać – na rzecz organu składającego wniosek – całkowite koszty, w tym koszty tłumaczenia, pracy i koszty administracyjne, poniesione w związku z podjętymi działaniami, o których mowa w art. 26, ze ściągniętych przez siebie kar lub</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 49 projektu dot. art. 113s ust. 6, 11 i 12 ustawy o</p>	<p>Zdanie 1.</p> <p>Art. 1 pkt 49 projektu – art. 113s ust. 11 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>11. Prezes Urzędu może dokonać potrącenia poniesionych kosztów realizacji wniosku, o którym mowa w ust. 1, ze środków pieniężnych przekazanych przez organ egzekucyjny na rachunek bankowy, o którym mowa w ust. 6, w związku z realizacją tego wniosku.</p>

	<p>okresowych kar pieniężnych. Jeżeli organ, do którego skierowano wniosek, nie jest w stanie ściągnąć kar lub okresowych kar pieniężnych, może zwrócić się do organu składającego wniosek o pokrycie poniesionych kosztów.</p> <p>Państwa członkowskie mają swobodę w zakresie ustalania, czy organ, do którego skierowano wniosek, może także odzyskać poniesione koszty związane z wyegzekwowaniem takich decyzji od przedsiębiorstwa, od którego można wyegzekwować karę lub okresową karę pieniężną.</p> <p>Organ, do którego skierowano wniosek, ściąga należne kwoty w walucie swojego państwa członkowskiego, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz procedurami lub praktykami administracyjnymi w tym państwie członkowskim.</p> <p>Organ, do którego skierowano wniosek, zgodnie z przepisami i praktykami krajowymi przelicza w razie konieczności kary lub okresowe kary pieniężne na walutę państwa członkowskiego organu, do którego skierowano wniosek, po kursie wymiany mającym zastosowanie w dniu nałożenia kar lub okresowych kar pieniężnych.</p>		<p>ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 3 pkt 9 projektu – ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji</p>	<p>Zdanie 2</p> <p>Art. 3 pkt 9 projektu – art. 64c § 8a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji:</p> <p>9) w art. 64c po § 8 dodaje się § 8a-8c w brzmieniu:</p> <p>„§ 8a. W przypadku gdy koszty egzekucyjne powstałe w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na podstawie jednolitego instrumentu nie mogą być wyegzekwowane od zobowiązanego, organ egzekucyjny zwraca się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wystąpienie do państwa członkowskiego z wnioskiem o ich pokrycie. Postanowienia o wysokości kosztów egzekucyjnych obciążających wierzyciela nie wydaje się.</p> <p>Art. 1 pkt 49 projektu – art. 113s ust. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>12. W przypadku, o którym mowa w art. 64c § 8a zdanie pierwsze ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, 1301, 1692, 1967, 2127, 2180, 2600, 2640 i 2687 oraz z 2023 r. poz. ...), Prezes Urzędu występuje do organu wnioskującego o pokrycie kosztów egzekucyjnych powstałych w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na podstawie jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 1. Prezes Urzędu dokonuje przeliczenia kwoty kosztów egzekucyjnych na walutę państwa organu wnioskującego według kursu średniego tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień wystąpienia do organu wnioskującego.</p> <p>Zdanie 4 i 5</p> <p>Art. 1 pkt 49 projektu – art. 113s ust. 6 i 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>6. W przypadku gdy wniosek oraz jednolity instrument spełniają warunki określone w ust. 1 i 2, Prezes Urzędu przekazuje jednolity instrument do realizacji organowi egzekucyjnemu wraz z informacją o przeliczonej na złote, zgodnie z ust. 7, kwocie podlegającej ściągnięciu oraz numerem rachunku bankowego Urzędu. Do jednolitego instrumentu Prezes Urzędu dołącza informację o organie właściwym do rozpatrzenia zarzutów do jednolitego instrumentu.</p> <p>7. Prezes Urzędu dokonuje przeliczenia na złote kwoty kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej wskazanej w walucie obcej we wniosku, o którym mowa w ust. 1, według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień nałożenia tej kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.</p>
--	--	--	---	--

<p>Art. 28 ust. 1</p>	<p>1. Rozstrzyganie sporów wchodzi w zakres uprawnień właściwych organów państwa członkowskiego organu składającego wniosek i podlega prawu krajowemu tego państwa członkowskiego, gdy dotyczą one:</p> <p>a) legalności aktu, który ma zostać notyfikowany zgodnie z art. 25, lub decyzji, która ma zostać wykonana zgodnie z art. 26; oraz</p> <p>b) legalności jednolitego instrumentu zezwalającego na wyegzekwowanie w państwie członkowskim organu, do którego skierowano wniosek.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 49 projektu dot. art. 113p ust. 4-10, art. 113r ust. 6-13, art. 113t ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 81 ust. 1 i 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 2 – zmiany w art. 479(28) § 1 kpc</p>	<p>Art. 1 pkt 49 projektu - art. 113p ust. 4-10, art. 113r ust. 6-13 i art. 113t ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 113p...</p> <p>4. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może wnieść zarzuty do jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2.</p> <p>5. Podstawą zarzutu może być niezgodne z treścią dokumentu będącego przedmiotem wniosku, o którym mowa w ust. 1, określenie w jednolitym instrumencie:</p> <p>1) podmiotu, którego dotyczy wniosek, o którym mowa w ust. 1;</p> <p>2) istotnych faktów lub okoliczności przedstawionych w streszczeniu, o którym mowa w art. 113m ust. 3 pkt 2.</p> <p>6. Zarzuty do jednolitego instrumentu wnosi się do Prezesa Urzędu w okresie realizacji przez państwo członkowskie Unii Europejskiej wniosku, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>7. Prezes Urzędu niezwłocznie informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o wszczęciu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu.</p> <p>8. Prezes Urzędu wydaje postanowienie:</p> <p>1) o niedopuszczalności zarzutów - w przypadku gdy podstawa zarzutu jest określona w sposób niezgodny z ust. 5;</p> <p>2) w sprawie:</p> <p>a) uznania zarzutów w całości albo w części,</p> <p>b) odmowy uznania zarzutów.</p> <p>9. Na postanowienie o niedopuszczalności zarzutów oraz na postanowienie w sprawie zarzutów podmiotowi służy zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.</p> <p>10. Prezes Urzędu niezwłocznie po ostatecznym zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu:</p> <p>1) wycofuje wniosek, o którym mowa w ust. 1, wskazując przyczynę wycofania wniosku;</p> <p>2) zmienia wniosek, o którym mowa w ust. 1, wskazując przyczynę zmiany, oraz sporządza zmieniony jednolity instrument;</p> <p>3) informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu.</p> <p>Art. 113r...</p> <p>6. Podmiot, którego dotyczy wniosek o egzekucję, może wnieść zarzuty do</p>
------------------------------	--	----------	--	---

				<p>jednolitego instrumentu, o którym mowa w ust. 2.</p> <p>7. Podstawą zarzutu może być niezgodne z treścią decyzji o nałożeniu kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, określenie w jednolitym instrumencie:</p> <ol style="list-style-type: none">1) podmiotu, którego dotyczy wnioski o egzekucję;2) kwoty kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej;3) okresu, którego dotyczy kara pieniężna lub okresowa kara pieniężna. <p>8. Zarzuty do jednolitego instrumentu wnosi się do Prezesa Urzędu w okresie realizacji wniosku o egzekucję przez państwo członkowskie Unii Europejskiej.</p> <p>9. Prezes Urzędu niezwłocznie informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o wszczęciu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu.</p> <p>10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Prezes Urzędu może wystąpić z wnioskiem o dalszą egzekucję tych należności.</p> <p>11. Prezes Urzędu wydaje postanowienie:</p> <ol style="list-style-type: none">1) o niedopuszczalności zarzutów - w przypadku gdy podstawa zarzutu jest określona w sposób niezgodny z ust. 7;2) w sprawie:<ol style="list-style-type: none">a) uznania zarzutów w całości albo w części,b) odmowy uznania zarzutów. <p>12. Na postanowienie o niedopuszczalności zarzutów oraz na postanowienie w sprawie zarzutów podmiotowi służy zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.</p> <p>13. Prezes Urzędu niezwłocznie po ostatecznym zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu:</p> <ol style="list-style-type: none">1) wycofuje wniosek o egzekucję, wskazując przyczynę wycofania wniosku;2) zmienia wniosek o egzekucję, wskazując przyczynę zmiany, oraz sporządza zmieniony jednolity instrument;3) występuje z wnioskiem o dalszą egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej, chyba że wystąpił z takim wnioskiem na podstawie ust. 10;4) informuje państwo członkowskie Unii Europejskiej o zakończeniu postępowania w sprawie zarzutów do jednolitego instrumentu, w przypadku gdy wystąpił
--	--	--	--	---

				<p>z wnioskiem o dalszą egzekucję kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej na podstawie ust. 10.</p> <p>Art. 113t. Spory dotyczące:</p> <p>1) zgodności z prawem decyzji, postanowień oraz innych dokumentów dotyczących stosowania art. 101 lub art. 102 TFUE, będących przedmiotem wniosku o powiadomienie, o którym mowa w art. 113l ust. 1,</p> <p>2) kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych będących przedmiotem wniosku, o którym mowa w art. 113s ust. 1, oraz jednolitego instrumentu dołączonego do tego wniosku - są rozstrzygane przez właściwe organy państwa organu wnioskującego zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym państwie.</p> <p>Art. 81 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>1. Od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.</p> <p>...5. Do postanowień Prezesa Urzędu, na które przysługuje zażalenie, przepisy ust. 1-3 i 4 stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie wnosi się w terminie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia.</p> <p>Art. 2 – zmiany w art. 479(28) § 1 kpc</p> <p>Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 479²⁸ w § 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:</p> <p>„7) wniosków o udzielenie zgody na przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 91 i art. 105n ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;</p> <p>8) zażaleń, o których mowa w art. 113m ust. 7, art. 113p ust. 9 i art. 113r ust. 12 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.”</p>
Art. 28 ust. 2	2. Rozstrzygnięcie sporów dotyczących środków egzekucyjnych podejmowanych w państwie członkowskim organu, do którego skierowano wniosek, lub dotyczących ważności notyfikacji dokonanej przez organ, do którego	T	Art. 54 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym	Art. 1 pkt 49 ustawy – art. 113s ust. 8
				8. Organ egzekucyjny ściąga w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji karę wskazaną we wniosku, o którym mowa w ust. 1, w kwocie przeliczonej przez Prezesa Urzędu na złote zgodnie z ust. 7 i przekazuje ją na rachunek bankowy Urzędu

	<p>skierowano wniosek, wchodzi w zakres uprawnień właściwych organów państwa członkowskiego organu, do którego skierowano wniosek, i podlega prawu tego państwa członkowskiego.</p>		<p>nym w administracji w związku z art. 113s ust. 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 3 § 2 pkt 3 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi</p> <p>Art. 1 pkt 49 projektu dot. art. 113m ust. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>wskazany zgodnie z ust. 6.</p> <p>Art. 54 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji</p> <p>Art. 54. § 1. Zobowiązanemu przysługuje skarga na czynność egzekucyjną organu egzekucyjnego. Podstawą skargi jest:</p> <p>1) dokonanie czynności egzekucyjnej z naruszeniem ustawy;</p> <p>2) zastosowanie zbyt uciążliwego środka egzekucyjnego, w ramach którego dokonano czynności egzekucyjnej.</p> <p>§ 2. Skarga na czynność egzekucyjną określa zaskarżoną czynność egzekucyjną, zakres żądania i jego uzasadnienie.</p> <p>§ 3. Skargę na czynność egzekucyjną wnosi się do organu egzekucyjnego, który dokonał tej czynności, nie później niż w terminie 7 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu odpisu dokumentu stanowiącego podstawę dokonania zaskarżonej czynności egzekucyjnej.</p> <p>Art. 3 § 2 pkt 3 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi</p> <p>§ 2. Kontrola działalności administracji publicznej przez sądy administracyjne obejmuje orzekanie w sprawach skarg na:</p> <p>...3) postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które przysługuje zażalenie</p> <p>Art. 113m...</p> <p>7. Podmiotowi, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, przysługuje zażalenie na czynności Prezesa Urzędu w przedmiocie wykonania wniosku, o którym mowa w ust. 1, podjęte z naruszeniem przepisów, o których mowa w ust. 6, powodujące nieskuteczność doręczenia temu podmiotowi dokumentów, o których mowa w ust. 1. Zażalenie wnosi się do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 7 dni od dnia, w którym podmiot dowiedział się o dokonaniu tych czynności.</p>
<p>Art. 29 ust. 1</p>	<p>1. Państwa członkowskie zapewniają, aby bieg terminu przedawnienia w przypadku nałożenia kar lub okresowych kar pieniężnych przez krajowe organy ochrony konkurencji na podstawie art. 13 i 16 był zawieszany lub przerywany na czas trwania postępowania w sprawie stosowania prawa przed krajowymi organami ochrony konkurencji innych państw członkowskich lub Komisją w odniesieniu do naruszenia dotyczącego tego samego porozumienia, tej</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 22 projektu dot. art. 75 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 22 projektu - art. 75 ust. 3-4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>22) w art. 75 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:</p> <p>„3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, bieg terminu wskazanego w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1 ulega zawieszeniu w stosunku do wszystkich przedsiębiorców dopuszczających się naruszenia zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 TFUE w danej sprawie, z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy objętego postępowaniem prowadzonym przez Komisję Europejską.</p> <p>4. Termin wskazany w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1, zawieszony w związku z wystąpieniem</p>

	<p>samej decyzji związku, tej samej praktyki uzgodnionej lub innego zachowania zakazanego przez art. 101 lub 102 TFUE.</p> <p>Zawieszenie biegu terminu przedawnienia rozpoczyna się lub przerwanie biegu terminu przedawnienia następuje w chwili notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej względem co najmniej jednego przedsiębiorstwa objętego postępowaniem w sprawie stosowania prawa. Ma to zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw lub związków przedsiębiorstw, które uczestniczyły w naruszeniu.</p> <p>Zawieszenie lub przerwanie kończy się w dniu, w którym organ ochrony konkurencji zamknął swoje postępowanie w sprawie stosowania prawa przez podjęcie decyzji, o której mowa w art. 10, 12 lub 13 niniejszej dyrektywy, lub na podstawie art. 7, 9 lub 10 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 lub stwierdził, że nie ma podstaw do dalszych działań z jego strony. Czas trwania takiego zawieszenia lub przerwania jest bez uszczerbku dla bezwzględnych terminów przedawnienia przewidzianych w prawie krajowym.</p>		<p>Art. 1 pkt 23 projektu dot. art. 87 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>okoliczności, o których mowa w ust. 3, biegnie dalej od dnia rozstrzygnięcia sprawy przez Komisję Europejską.”</p> <p>Art. 1 pkt 23 projektu – art. 87 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>23) w art. 87:</p> <p>a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przepisy art. 75 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.”;</p> <p>b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu: „2a. W przypadku gdy Prezes Urzędu nie wszczął postępowania antymonopolowego w związku z wystąpieniem przesłanek, o których mowa w ust. 2 pkt 1, bieg terminu wskazanego w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1 ulega zawieszeniu w stosunku do wszystkich przedsiębiorców dopuszczających się naruszenia zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 TFUE w danej sprawie, z dniem notyfikacji pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej wobec co najmniej jednego przedsiębiorcy będącego stroną postępowania przed właściwym organem ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.</p> <p>2b. Termin wskazany w art. 76 pkt 1 i art. 93 ust. 1, zawieszony w związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w ust. 2a, biegnie dalej od dnia rozstrzygnięcia sprawy przez właściwy organ ochrony konkurencji, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.”;</p> <p>c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „4. Prezes Urzędu informuje Komisję Europejską o umorzeniu lub zakończeniu postępowania w sprawie naruszenia zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 TFUE w związku z brakiem podstaw do kontynuowania tego postępowania, w przypadku gdy wcześniej poinformował Komisję Europejską o wszczęciu postępowania w tej sprawie zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia 1/2003/WE.”;</p>
<p>Art. 29 ust. 2</p>	<p>2. Bieg okresu przedawnienia w przypadku nałożenia przez krajowy organ ochrony konkurencji kary lub okresowej kary pieniężnej zostaje zawieszony lub przerwany na okres, w jakim decyzja tego krajowego organu ochrony konkurencji jest przedmiotem postępowania przed sądem odwoławczym.</p>	<p>N</p>	<p>Art. 189h § 4 i 5 kpa</p>	<p>Art. 189h § 4 i 5 kpa</p> <p>§ 4. Bieg terminu przedawnienia nałożenia administracyjnej kary pieniężnej nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu z dniem:</p> <p>1) wniesienia środka zaskarżenia od decyzji w przedmiocie administracyjnej kary pieniężnej do sądu administracyjnego albo sądu powszechnego, albo skargi kasacyjnej od prawomocnego orzeczenia w przedmiocie administracyjnej kary pieniężnej;</p> <p>2) wniesienia żądania ustalenia przez sąd powszechny istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa;</p>

				<p>3) doręczenia zarządzenia zabezpieczenia w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jeżeli przepisy odrębne przewidują możliwość zarządzenia zabezpieczenia.</p> <p>§ 5. Termin przedawnienia nałożenia administracyjnej kary pieniężnej rozpoczyna się, a po zawieszeniu biegnie dalej, od dnia następującego po dniu:</p> <p>1) uprawomocnienia się orzeczenia sądu administracyjnego albo sądu powszechnego właściwego do rozpoznania odwołania od decyzji w przedmiocie administracyjnej kary pieniężnej, albo odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przez Sąd Najwyższy, oddalenia skargi kasacyjnej, albo uchylecia przez Sąd Najwyższy zaskarżonego wyroku i orzeczenia co do istoty sprawy;</p> <p>2) uprawomocnienia się orzeczenia lub ogłoszenia prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego w sprawie ustalenia istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa;</p> <p>3) zakończenia postępowania zabezpieczającego w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.</p>
Art. 29 ust. 3	3. Komisja zapewnia, aby informacja o pierwszej formalnej czynności dochodzeniowej, otrzymana od krajowego organu ochrony konkurencji na podstawie art. 11 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, była udostępniana innym krajowym organom ochrony konkurencji w ramach europejskiej sieci konkurencji.	N		Nie ma konieczności wdrażania tego przepisu
Art. 30 ust. 1	1. Państwa członkowskie, które wyznaczają zarówno krajowy administracyjny organ ochrony konkurencji, jak i krajowy organ sądowy właściwy w sprawach konkurencji jako odpowiedzialne za stosowanie art. 101 i 102 TFUE, zapewniają, aby krajowy administracyjny organ ochrony konkurencji mógł wnieść skargi bezpośrednio do krajowego organu sądowego właściwego w sprawach konkurencji.	N		Brak konieczności wdrożenia – na podstawie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów organem wyznaczonym jest tylko organ administracyjny - Prezes UOKiK
Art. 30 ust. 2	2. W zakresie, w jakim sądy krajowe orzekają w postępowaniach w sprawie zaskarżania decyzji podjętych przez krajowe organy ochrony konkurencji wykonujących uprawnienia, o których mowa w rozdziale IV oraz art. 13 i 16 niniejszej dyrektywy, w odniesieniu do stosowania art. 101 lub 102 TFUE, w tym egzekwowania kar i okresowych kar pieniężnych nałożonych w tym względzie, państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji były same w sobie w pełni	N	KPC	<p>Kodeks postępowania cywilnego</p> <p>Art. 479(29) . § 1. Stroną postępowania przed sądem ochrony konkurencji i konsumentów jest Prezes Urzędu oraz podmiot będący stroną w postępowaniu przed Prezesem Urzędu, a także wnoszący zażalenie.</p>

	uprawnione do uczestniczenia – w stosownych przypadkach – w tych postępowaniach w charakterze oskarżyciela lub pozwanego i korzystały z takich samych praw, jakie przysługują podmiotom publicznym będącymi stronami w takim postępowaniu.			
Art. 30 ust. 3	<p>3. Krajowe administracyjne organy ochrony konkurencji posiadają te same prawa, które są określone w ust. 2, w zakresie uprawnienia do wnoszenia odwołań od:</p> <p>a) decyzji sądów krajowych orzekających w sprawie decyzji podjętych przez krajowe organy ochrony konkurencji, o których mowa w rozdziale IV oraz art. 13 i 16 niniejszej dyrektywy, dotyczących stosowania art. 101 lub 102 TFUE, w tym egzekwowania kar i okresowych kar pieniężnych nałożonych w tym względzie; oraz</p> <p>b) decyzji o odrzuceniu przez krajowy organ sądowy właściwy w sprawach konkurencji wniosku o uprzednie zezwolenie na kontrolę, o której mowa w art. 6 i 7 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie zezwolenie jest wymagane.</p>	T	<p>Art. 1 pkt 35 projektu dot. art. 105n ust. 4-8 i art. 1 pkt 36 projektu dot. art. 105na ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 35 i 36</p> <p>35) w art. 105n:</p> <p>a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„4. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów wydaje w ciągu 72 godzin postanowienie w sprawie, o której mowa w ust. 2.”,</p> <p>b) dodaje się ust. 5-9 w brzmieniu:</p> <p>„5. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4, uwzględnia wniosek w całości albo odmawia uwzględnienia wniosku w całości.</p> <p>6. Postanowienie o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania sąd ochrony konkurencji i konsumentów uzasadnia z urzędu, w terminie 5 dni od dnia jego wydania. W przypadku gdy odmowa udzielenia zgody na przeszukanie wynika z braku wystarczającego uzasadnienia wniosku w części, sąd ochrony konkurencji i konsumentów wskazuje w uzasadnieniu postanowienia, w jakiej części wniosek o udzielenie zgody na przeszukanie nie wyjaśniał dostatecznie podstaw do prowadzenia przeszukania.</p> <p>7. W przypadku odmowy udzielenia przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów zgody na przeprowadzenie przeszukania, Prezes Urzędu może przedstawić wniosek, uwzględniający treść postanowienia o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania lub wskazujący na inne okoliczności faktyczne lub prawne uzasadniające przeprowadzenie przeszukania.</p> <p>8. Postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania zawiera zwięzłe wskazanie zasadniczych powodów rozstrzygnięcia.</p> <p>9. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania przeszukiwanemu przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem.”;</p> <p>36) po art. 105n dodaje się art. 105na - 105nc w brzmieniu:</p> <p>„Art. 105na 1. Sąd uzasadnia postanowienie o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania na żądanie przeszukiwanego zgłoszone w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu postanowienia.</p> <p>2. Zażalenie wnosi się do sądu drugiej instancji za pośrednictwem sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje przeszukania.</p>

				<p>3. Sąd pierwszej instancji przedstawia akta sprawy sądowi drugiej instancji w terminie 7 dni od dnia wpływu zażalenia oraz doręcza Prezesowi Urzędu odpis zażalenia. Prezes Urzędu może wnieść odpowiedź na zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu odpisu zażalenia. Sąd drugiej instancji rozpoznaje zażalenie niezwłocznie. Postanowienie sądu uzasadnia z urzędu. 4. W przypadku uwzględnienia zażalenia w całości albo w części dowody uzyskane w wyniku przeszukania w całości albo w uwzględnionej w wyniku zażalenia części nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.</p> <p>5. Od postanowienia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna nie przysługuje.</p>
<p>Art. 31 ust. 1</p>	<p>1. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że w przypadku gdy krajowy organ ochrony konkurencji żąda od osoby fizycznej przedłożenia informacji na podstawie środków, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. e), art. 8 lub 9, informacji tej nie można użyć jako dowodu do celów nałożenia sankcji na tę osobę fizyczną lub na jej bliskich krewnych.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 13 lit. b projektu dot. art. 50 ust. 4 i 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 1 pkt 14 projektu dot. art. 52 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 1 pkt 16 projektu dot. art. 60 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i</p>	<p>Art. 1 pkt 13 lit. b projektu – art. 50 ust. 4 i 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>„4. Osoba fizyczna, do której zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, może odmówić udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów tylko wtedy, gdy naraziłoby to ją lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów, trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</p> <p>5. Informacje lub dokumenty przekazane przez osobę fizyczną na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby lub osób wymienionych w ust. 4 w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”</p> <p>Art. 1 pkt 14 projektu – art. 52 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>4. Do przesłuchania świadka, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”</p> <p>Art. 1 pkt 16 projektu – art. 60 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>„5. Do przesłuchania strony i świadka, o którym mowa w ust. 3, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”</p> <p>17) w art. 61 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:</p> <p>2. Do przesłuchania świadków, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.</p> <p>„Art. 105d ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów:</p> <p>2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą odmówić udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym</p>

			<p>konsumen- tów</p> <p>Art. 1 pkt 17 projektu dot. art. 61 ust. 2 ustawy o ochronie konkurenc- ji i konsumen- tów</p> <p>Art. 105d ust. 2 ustawy o ochronie konkurenc- ji i konsumen- tów</p> <p>Art. 1 pkt 30 projektu dot. art. 105d ust. 3 ustawy o ochronie konkurenc- ji i konsumen- tów</p>	<p>pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</p> <p>Art. 1 pkt 30 projektu – art. 105d ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 30) w art. 105d dodaje się ust. 3 w brzmieniu:</p> <p>„3. Odpowiedzi na pytania udzielone przez osoby, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby lub osób wymienionych w ust. 2 w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”</p>
Art. 31 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy ochrony konkurencji, ich urzędnicy, pracownicy i inne osoby pracujące pod nadzorem tych organów, nie ujawniały informacji uzyskanych na podstawie uprawnień, o których	T	<p>Art. 1 pkt 19 i 20 projektu dot. art. 70a, art.</p>	<p>Art. 1 pkt 19 i 20 projektu – art. 70, 71 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 19) :</p> <p>Art. 70. 1. Oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenie w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie, propozycję ugodową lub</p>

	<p>mowa w niniejszej dyrektywie, oraz objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej, z wyjątkiem sytuacji, w których na takie ujawnienie zezwala prawo krajowe.</p>		<p>71 ust.1 Art. 71 ust. 1a-3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumen- tów</p>	<p>oświadczenie strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, udostępnia się wyłącznie stronie do celów wykonywania przez nią prawa do obrony.</p> <p>2. Wykorzystanie przez stronę informacji pochodzących z oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie, propozycji ugodowej lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, jest możliwe jedynie w przypadku, gdy jest to konieczne do wykonywania przez nią prawa do obrony w postępowaniu przed sądem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w ramach sądowej kontroli decyzji Prezesa Urzędu wydanej w danej sprawie lub 2) w sprawie dotyczącej rozdzielenia między przedsiębiorców kary nałożonej na nich solidarnie przez Prezesa Urzędu w danej sprawie. <p>3. Do czasu zakończenia przez Prezesa Urzędu postępowania nie mogą być wykorzystywane przez stronę w postępowaniu przed sądami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informacje przygotowane specjalnie na potrzeby postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu; 2) informacje wytworzone przez Prezesa Urzędu i przekazane stronom w trakcie prowadzonego postępowania; 3) wycofane propozycje ugodowe. <p>4. Przekazanie oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar i oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na podstawie art. 12 rozporządzenia nr 1/2003/WE jest możliwe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) za zgodą wnioskodawcy lub 2) w przypadku gdy wnioskodawca złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosek o jej obniżenie, a także oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar w związku z tym samym naruszeniem, o ile w chwili przekazywania tego oświadczenia przez organ wnioskodawca nie ma możliwości wycofania informacji przekazanej krajowemu organowi ochrony konkurencji otrzymującemu to oświadczenie. <p>5. Oświadczenia i informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, nie podlegają udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.</p> <p>20) w art. 71 ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu i pracownicy Urzędu są obowiązani do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa oraz innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, jak również innych informacji pozyskanych w związku z wykonywaniem czynności służbowych, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informacji znanych ograniczonej liczbie osób, których ujawnienie może wywołać negatywne skutki dla osoby, która je przedstawiła lub dla osoby trzeciej, w sytuacji gdy interes, który może być naruszony wskutek ujawnienia tych informacji zasługuje na ochronę;
--	---	--	---	--

				<p>2) dokumentów sporządzonych na użytek wewnętrzny Prezesa Urzędu, Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz korespondencji między tymi organami.</p> <p>Art. 71 ust. 2 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do informacji powszechnie dostępnych, informacji o wszczęciu postępowania oraz informacji o wydaniu decyzji kończących postępowanie i ich ustaleniach.</p> <p>3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do pracowników Inspekcji Handlowej oraz innych osób biorących udział w kontroli, o których mowa w art. 105a ust. 2.</p> <p>”</p>
Art. 31 ust. 3	<p>3. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostępu do oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar lub propozycji ugodowych udzielano wyłącznie stronom odnośnego postępowania i wyłącznie do celów wykonywania przez nie prawa do obrony.</p>	T	<p>Art. 1 pkt 19 projektu dot. art. 70 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 1 pkt 43 lit. c projektu dot. art. 108 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 19 projektu – art. 70 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Art. 70. 1. Oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenie w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie, propozycję ugodową lub oświadczenie strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, udostępnia się wyłącznie stronie do celów wykonywania przez nią prawa do obrony.</p> <p>Art. 1 pkt 43 lit. c projektu – art. 108 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ust. 5 otrzymuje brzmienie:</p> <p>5. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, na każdego kto wykorzystał informacje z oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o jej obniżenie, propozycji ugodowej lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, w innym celu niż określony w art. 70 ust. 2.</p> <p>”</p>
Art. 31 ust. 4	<p>4. Państwa członkowskie zapewniają, aby strona, która uzyskała dostęp do akt postępowania w sprawie stosowania prawa prowadzonego przez krajowe organy ochrony konkurencji, mogła wykorzystać informacje pochodzące z oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar lub propozycji ugodowych jedynie wtedy, gdy jest to konieczne do wykonywania jej prawa do obrony w postępowaniu przed</p>	T	<p>Art. 1 pkt 19 projektu dot. art. 70 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 1 pkt 19 projektu – art. 70 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>2. Wykorzystanie przez stronę informacji pochodzących z oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie, propozycji ugodowej lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, jest możliwe jedynie w przypadku, gdy jest to konieczne do wykonywania przez nią prawa do obrony w postępowaniu przed sądem:</p> <p>1) w ramach sądowej kontroli decyzji Prezesa Urzędu wydanej w danej sprawie lub</p>

	<p>sądami krajowymi w sprawach, które są bezpośrednio związane ze sprawą, w której udzielono dostępu do akt i jedynie, gdy takie postępowania dotyczą:</p> <p>a) rozdzielenia pomiędzy uczestników kartelu kary nałożonej na nich solidarnie przez krajowy organ ochrony konkurencji; lub</p> <p>b) kontroli decyzji, na mocy której krajowy organ ochrony konkurencji stwierdził naruszenie art. 101 lub 102 TFUE lub krajowych przepisów prawa konkurencji.</p>		konsumen- tów	2) w sprawie dotyczącej rozdzielenia między przedsiębiorców kary nałożonej na nich solidarnie przez Prezesa Urzędu w danej sprawie.
Art. 31 ust. 5	<p>5. Państwa członkowskie zapewniają, aby następujące kategorie informacji uzyskanych przez jedną ze stron w trakcie postępowania w sprawie stosowania prawa przed krajowym organem ochrony konkurencji nie były wykorzystywane przez tę stronę w postępowaniu przed sądami krajowymi do czasu zamknięcia przez krajowy organ ochrony konkurencji postępowania w sprawie stosowania prawa wobec wszystkich stron objętych postępowaniem przez przyjęcie decyzji, o której mowa w art. 10 lub 12, lub w inny sposób zakończenie tego postępowania:</p> <p>a) informacji przygotowanych przez inne osoby prawne lub fizyczne specjalnie na potrzeby postępowania w sprawie stosowania prawa prowadzonego przez krajowy organ ochrony konkurencji;</p> <p>b) informacji sporządzonych przez krajowy organ ochrony konkurencji i przesłanych stronom w trakcie prowadzonego przezeń postępowania w sprawie stosowania prawa; oraz</p> <p>c) wycofanych propozycji ugodowych.</p>	T	Art. 1 pkt 19 projektu dot. art. 70 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	<p>Art. 1 pkt 19 projektu– art. 70 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>3. Do czasu zakończenia przez Prezesa Urzędu postępowania nie mogą być wykorzystywane przez stronę w postępowaniu przed sądami:</p> <p>1) informacje przygotowane specjalnie na potrzeby postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu;</p> <p>2) informacje wytworzone przez Prezesa Urzędu i przekazane stronom w trakcie prowadzonego postępowania;</p> <p>3) wycofane propozycje ugodowe.</p>
Art. 31 ust. 6	<p>6. Państwa członkowskie zapewniają, aby wymiana oświadczeń w ramach programu łagodzenia kar między krajowymi organami ochrony konkurencji na podstawie art. 12 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 była prowadzona wyłącznie:</p>	T	Art. 1 pkt 19 projektu dot. art. 70 ust. 4 ustawy o ochronie	<p>Art. 1 pkt 19 projektu– art. 70 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>4. Przekazanie oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar i oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na podstawie art. 12 rozporządzenia nr 1/2003/WE jest możliwe:</p>

	<p>a) za zgodą wnioskodawcy; lub</p> <p>b) kiedy krajowy organ ochrony konkurencji otrzymujący oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar otrzymał także wniosek o złagodzenie kary w związku z tym samym naruszeniem i od tego samego wnioskodawcy, co krajowy organ ochrony konkurencji przekazujący oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar, pod warunkiem że w chwili przekazywania oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar wnioskodawca nie ma możliwości wycofania informacji przekazanej krajowemu organowi ochrony konkurencji otrzymującemu oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar.</p>		<p>konkurencji i konsumentów</p>	<p>1) za zgodą wnioskodawcy lub</p> <p>2) w przypadku gdy wnioskodawca złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosek o jej obniżenie, a także oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar w związku z tym samym naruszeniem, o ile w chwili przekazywania tego oświadczenia przez organ wnioskodawca nie ma możliwości wycofania informacji przekazanej krajowemu organowi ochrony konkurencji otrzymującemu to oświadczenie.</p>
Art. 31 ust. 7	7. Forma, w jakiej złożono oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar na podstawie art. 20, nie ma wpływu na stosowanie ust. 3–6 niniejszego artykułu.	N		Brak konieczności wdrożenia tego przepisu
Art. 32	Państwa członkowskie zapewniają, aby rodzaje środków dowodowych dopuszczalnych jako dowód przed krajowym organem ochrony konkurencji obejmowały dokumenty, oświadczenia ustne, wiadomości elektroniczne, zapisy oraz wszelkie inne przedmioty zawierające informacje, bez względu na ich formę oraz rodzaj nośnika, na którym są przechowywane.	N	Art. 227-315 KPC w związku z art. 84 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 84 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Art. 84. W sprawach dotyczących dowodów w postępowaniu przed Prezesem Urzędu w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio art. 227–315 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.
Art. 33 ust. 1	1. Koszty ponoszone przez Komisję w związku z utrzymaniem i rozwojem centralnego systemu informacyjnego europejskiej sieci konkurencji (system europejskiej sieci konkurencji) oraz w związku ze współpracą w ramach tej sieci są pokrywane z budżetu ogólnego Unii Europejskiej w granicach dostępnych środków.	N		
Art. 33 ust. 2	2. Europejska sieć konkurencji może opracowywać i w stosownych przypadkach publikować najlepsze praktyki i zalecenia w takich kwestiach jak niezależność, zasoby, uprawnienia, kary i wzajemna pomoc.	N		

Art. 34 ust. 1	1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 4 lutego 2021 r. Niezwłocznie powiadomiją o tym Komisję. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.	T	Art.. 16 projektu	Art. 18. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
Art. 34 ust. 2	2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	N		
Art. 35	Do dnia 12 grudnia 2024 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z transpozycji i wykonania niniejszej dyrektywy W stosownym przypadku Komisja może dokonać przeglądu niniejszej dyrektywy i przedstawić w razie konieczności stosowny wniosek ustawodawczy	N		
Art. 36	Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej	N		

Odwrócona tabela zgodności

Tytuł aktu prawnego	Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw
Tytuł wdrażanego aktu prawnego	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1/UE z dnia 11 grudnia 2018 r. mająca na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019, str. 1).

Jedn. Red.	Treść przepisu projektu krajowego	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
Art. 1 pkt 1 projektu dot. art. 4 pkt 5a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 4 5a) kartelu - rozumie się przez to porozumienie przez co najmniej dwóch przedsiębiorców, którzy są wobec siebie konkurentami, zmierzające do koordynowania działań konkurencyjnych na rynku lub wpływania na istotne czynniki konkurencji, w szczególności polegające na ustalaniu lub koordynowaniu cen zakupu lub sprzedaży lub innych warunków transakcji handlowych, w tym dotyczących praw własności intelektualnej, ustalaniu poziomu produkcji lub sprzedaży, podziale rynków i klientów, w tym na zмовie przetargowej, ograniczeniu przywozu lub wywozu lub działaniach antykonkurencyjnych podejmowanych przeciwko innym konkurentom;	Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.
Art. 1 pkt 1 projektu dot. art. 4 pkt 5b ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Art. 4 5b) tajnym kartelu - rozumie się przez to kartel, którego istnienie jest częściowo lub w pełni ukryte	Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.

<p>Art. 1 pkt 1 projektu dot. art. 4 pkt 5f ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 4. 5e) propozycji ugodowej - rozumie się przez to oświadczenie dobrowolnie złożone organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej przez przedsiębiorcę lub w jego imieniu, zawierające przyznanie się przedsiębiorcy do udziału w naruszeniu zakazu określonego w art. 101 lub art. 102 TFUE lub w przepisach prawa konkurencji tego państwa, opisujące zakres odpowiedzialności tego przedsiębiorcy za naruszenie lub rezygnację przedsiębiorcy z kwestionowania jego udziału w naruszeniu, sporządzone specjalnie na potrzeby umożliwienia temu organowi ochrony konkurencji lub Komisji Europejskiej zastosowania procedury uproszczonej lub przyspieszonej;</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.</p>
<p>Art. 1 pkt 2 dot. art. 4a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>Art. 4a. Osoba fizyczna, która będąc przedsiębiorcą dopuściła się naruszenia art. 6, art. 9, art. 13, art. 23a i art. 24 ustawy oraz art. 101 lub art. 102 TFUE, podlega odpowiedzialności za to naruszenie na zasadach określonych w ustawie i stosuje się do niej odpowiednio przepisy ustawy, z wyłączeniem art. 10 ust. 4-9, art. 12a, art. 21, art. 49a, art. 53a, art. 61a, art. 106 ust. 4, art. 106a, art. 106b, art. 108, art. 111 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2a i 3, ust. 4 pkt 2a i 3, art. 113h, art. 113i, art. 113j ust. 1 pkt 3 i 4 i ust. 2 i 3.</p>	<p>Dla skutecznego stosowania przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: „uokik”) konieczne jest zapewnienie możliwości prowadzenia postępowania i wydania decyzji również w stosunku do podmiotu (osoby fizycznej), który po dokonaniu naruszenia przepisów uokik utracił status przedsiębiorcy</p>
<p>Art. 1 pkt 3 dot. art. 6a uokik</p>	<p>w art. 6a wyrazy „Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanego dalej „TFUE”, zastępuje się wyrazem „TFUE”;</p>	<p>Zmiana redakcyjna wynikająca z wprowadzenia skrótu „TFUE” w zaproponowanym art. 4 pkt 5b uokik</p>
<p>Art. 1 pkt 4 dot. art. 6b uokik</p>	<p>„Art. 6b. 1. W przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę. 2. Wywieranie decydującego wpływu, o którym mowa w ust. 1, zachodzi w sytuacji, gdy między przedsiębiorcami istnieją takie powiązania ekonomiczne, prawne lub organizacyjne, których skutkiem jest wykonywanie lub dostosowywanie się przez przedsiębiorcę, na którego jest wywierany decydujący wpływ, do instrukcji udzielanych mu przez przedsiębiorcę wywierającego decydujący wpływ, w sposób ograniczający lub uniemożliwiający jego samodzielne zachowania na rynku. 3. Domniemywa się, że przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ, o którym mowa w ust. 1, jeżeli jego udział w kapitale przedsiębiorcy, na którego wywiera on decydujący wpływ przekracza 90%. 4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do osób zarządzających przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ przepis art. 6a stosuje się.”;</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.</p>
<p>Art. 1 pkt 5 dot. art. 9a uokik</p>	<p>5) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu: „Art. 9a. W przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu określonego w art. 9 ust. 1 ustawy lub art. 102 TFUE, naruszenia dopuszcza się również</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje</p>

	<p>przedsiębiorca wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę. Przepisy art. 6b ust. 2 i 3 stosuje się.”;</p>	<p>również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.</p>
<p>Art. 1 pkt 6 projektu dot. art. 10 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>w art. 10 ust. 5 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„5. W przypadku gdy środki, o których mowa w ust. 4, mogłyby okazać się nieskuteczne albo skuteczne, lecz bardziej uciążliwe dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu może w decyzji, o której mowa w ust. 1, nakazać zastosowanie środków polegających na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podziale przedsiębiorcy; 2) zbyciu całości albo części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców; 3) zbyciu udziałów lub akcji zapewniających kontrolę nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami; 4) powierzeniu wykonywania określonej działalności gospodarczej, w tym wykonywania tej działalności na różnych szczeblach obrotu, poszczególnym podmiotom w ramach grupy kapitałowej lub odrębnym jednostkom organizacyjnym w ramach struktury przedsiębiorcy; 5) ingerencji w strukturę przedsiębiorcy lub przedsiębiorców środkami innymi niż wymienione w pkt 1-4 służącymi realizacji celu, o którym mowa w ust. 4.”; 	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.</p>
<p>Art. 1 pkt 7 projektu dot. art. 12b</p>	<p>po art. 12a dodaje się art. 12b w brzmieniu:</p> <p>„Art. 12b. W przypadku gdy na przedsiębiorcę, który naruszył zakazy określone w art. 6 lub art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę, Prezes Urzędu stwierdza wywieranie tego wpływu w decyzji, o której mowa w art. 10 ust. 1.”;</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.</p>
<p>Art. 1 pkt 8 projektu dot. art. 29</p>	<p>b) w ust. 3a w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:</p> <p>„8) nie pełniła służby zawodowej ani nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa</p>	<p>Zmiana o charakterze systemowym mająca na celu dostosowanie do regulacji ustrojowych innych organów państwowych.</p>

	z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459, 1512, 2463 i 2731), ani nie była ich współpracownikiem.”,	
Art. 1 pkt 9 dot. art. 30 uokik	w art. 30: a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Stanowisko wiceprezesa Urzędu może zajmować osoba, która spełnia wymagania określone w art. 29 ust. 3a i 3aa.”, b) w ust. 3 wyrazy „art. 29 ust. 3a-3j” zastępuje się wyrazami „art. 29 ust. 3b-3j”;	W związku z wprowadzeniem zmian w art. 29 uokik dotyczących zasad sprawowania funkcji Prezesa UOKiK (m.in. wprowadzenie kadencyjności) zasadne jest wprowadzenie zmian dotyczących sposobu wyboru wiceprezesów UOKiK, m.in. w zakresie ujednoczenia warunków, jakie muszą spełniać osoby przystępujące do naboru na stanowisko Prezesa i wiceprezesów Urzędu
Art. 1 pkt 12 projektu dot. projektowanego art. 49 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	w art. 49 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu: „3. Postanowienie o wszczęciu postępowania, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie zawiera wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz informację o zasadach ustalania wysokości kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy. 4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie: 1) dopuszczenia przez osobę zarządzającą do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazów określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1-6 ustawy lub w art. 101 ust. 1 lit. a-e TFUE; 2) nakładania kar pieniężnych, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1, ust. 2 - 3a oraz 5 i 6.”; W zakresie zdania 1. dyrektywa wdrożona przez art. 92 ustawy o ochrony konkurencji i konsumentów	Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.
Art. 1 pkt 13 projektu dot. art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	w art. 50: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Przedsiębiorcy, niebędące przedsiębiorcami osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym przepisy odrębne przyznają zdolność prawną, są obowiązani do udzielania wszelkich koniecznych informacji, w tym przekazywania dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.”, b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu: „4. Osoba fizyczna, do której zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, może odmówić udzielenia informacji, w tym przekazania dokumentów tylko wtedy, gdy naraziłoby to ją lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia	Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.

	<p>informacji, w tym przekazania dokumentów, trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.</p> <p>5. Informacje lub dokumenty przekazane przez osobę fizyczną na podstawie ust. 1 nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby lub osób wymienionych w ust. 4 w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”</p>	
<p>art. 1 pkt 14 projektu dot. art. 52 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>w art. 52:</p> <p>a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Każda osoba wezwana w charakterze świadka w toku postępowania przed Prezesem Urzędu ma obowiązek stawić się i złożyć zeznania.”,</p> <p>b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu: „3. Przesłuchanie świadka może nastąpić przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.</p> <p>4. Do przesłuchania świadka, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>
<p>art. 1 pkt 16 projektu dot. art. 60 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>w art. 60 dodaje się ust. 5 w brzmieniu: „5. Do przesłuchania strony i świadka, o którym mowa w ust. 3, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>
<p>art. 1 pkt 17 projektu dot. art. 61 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>w art. 61 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. Do przesłuchania świadków, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”;</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym</p>

		<p>przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>
<p>art. 1 pkt 19 projektu dot. art. 70 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>art. 70 otrzymuje brzmienie: „Art. 70. 1. Oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenie w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie, propozycję ugodową lub oświadczenie strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, udostępnia się wyłącznie stronie do celów wykonywania przez nią prawa do obrony. 2. Wykorzystanie przez stronę informacji pochodzących z oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie, propozycji ugodowej lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, jest możliwe jedynie w przypadku, gdy jest to konieczne do wykonywania przez nią prawa do obrony w postępowaniu przed sądem: 1) w ramach sądowej kontroli decyzji Prezesa Urzędu wydanej w danej sprawie lub 2) w sprawie dotyczącej rozdzielenia między przedsiębiorców kary nałożonej na nich solidarnie przez Prezesa Urzędu w danej sprawie. 3. Do czasu zakończenia przez Prezesa Urzędu postępowania nie mogą być wykorzystywane przez stronę w postępowaniu przed sądami: 1) informacje przygotowane specjalnie na potrzeby postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu; 2) informacje wytworzone przez Prezesa Urzędu i przekazane stronom w trakcie prowadzonego postępowania; 3) wycofane propozycje ugodowe. 4. Przekazanie oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar i oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub wniosku o jej obniżenie organowi ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na podstawie art. 12 rozporządzenia nr 1/2003/WE jest możliwe: 1) za zgodą wnioskodawcy lub 2) w przypadku gdy wnioskodawca złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosek o jej obniżenie, a także oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar w związku z tym samym naruszeniem, o ile w chwili przekazywania tego oświadczenia przez organ wnioskodawca nie ma możliwości wycofania informacji przekazanej krajowemu organowi ochrony konkurencji otrzymującemu to oświadczenie. 5. Oświadczenia i informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, nie podlegają udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.”;</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>

<p>Art. 1 pkt 20 (dot. art. 71 uokik)</p>	<p>w art. 71 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Prezes Urzędu, wiceprezesi Urzędu i pracownicy Urzędu są obowiązani do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa oraz innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, jak również innych informacji pozyskanych w związku z wykonywaniem czynności służbowych, w tym: 1) informacji znanych ograniczonej liczbie osób, których ujawnienie może wywołać negatywne skutki dla osoby, która je przedstawiła lub dla osoby trzeciej, w sytuacji gdy interes, który może być naruszony wskutek ujawnienia tych informacji zasługuje na ochronę; 2) dokumentów sporządzonych na użytek wewnętrzny Prezesa Urzędu, Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz korespondencji między tymi organami.”;</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>
<p>Art. 1 pkt 21 (dot. art. 73 uokik)</p>	<p>w art. 73: a) w ust. 2 uchyla się pkt 7, b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie: „3. Prezes Urzędu udostępnia organom regulacyjnym w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych oraz gospodarki paliwami i energią, zwanym dalej „organami regulacyjnymi”, oraz Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego na podstawie art.17ca ust.2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 660, z późn. zm.), informacje, w tym wyniki badań i analiz rynkowych, niezbędne w postępowaniach prowadzonych przez te organy, z wyjątkiem informacji: 1) co do których obowiązek zachowania poufności wynika z zobowiązań międzynarodowych, w szczególności informacji uzyskanych w toku postępowań wszczętych na podstawie art. 101 lub art. 102 TFUE; 2) o których mowa w art. 70 ust. 1 i 2. 4. Organy regulacyjne oraz Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego są obowiązani do ochrony informacji uzyskanych na podstawie ust. 3, w szczególności informacje te nie mogą być wykorzystane w postępowaniach innych niż prowadzone przez te organy. Przepisy art. 69 i art. 71 stosuje się odpowiednio.”;</p>	<p>W art. 73 dokonano zmian polegających na przeniesieniu regulacji związanej z wymianą informacji przez Prezesa Urzędu z Przewodniczącym KNF z obecnego ust. 1 pkt 7 do zmienianych ust. 3 i 4. Przepisy te kompleksowo regulują wymianę informacji Prezesa UOKiK z innymi regulatorami oraz wyjątki od możliwości udostępniania danych, podyktowane koniecznością ochrony m.in. oświadczeń składanych w ramach procedury leniency.</p>
<p>Art. 1 pkt 24 projektu ustawy dot. art. 88 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>w art. 88: a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. W sytuacji, o której mowa w art. 6b i art. 9a, Prezes Urzędu wszczyna postępowanie wobec przedsiębiorcy i przedsiębiorcy wywierającego na tego przedsiębiorcę decydujący wpływ, jeżeli przeprowadzenie postępowania również wobec przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ przyczyni się do skutecznego stosowania przepisów art. 6 ust. 1 i art. 9 ust. 1 ustawy lub art. 101 i art. 102 TFUE. W takim przypadku wszczyna się i prowadzi jedno postępowanie wobec przedsiębiorcy i przedsiębiorcy wywierającego decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę.”,</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.</p>

	<p>b) w ust. 4 wyrazy „Przepis ust. 3” zastępuje się wyrazami „Przepisy ust. 3 i 3a”,</p> <p>c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu: „5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3a, przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.”;</p>	
<p>Art. 1 pkt 26 projektu ustawy dot. art. 91 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>26) art. 91 otrzymuje brzmienie: „Art. 91. 1. Jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że w lokalu mieszkalnym lub w jakimkolwiek innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środka transportu są przechowywane przedmioty, akta, księgi, dokumenty i informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, mogące mieć wpływ na ustalenie stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania, Prezes Urzędu może przeprowadzić przeszukanie w tym lokalu mieszkalnym, pomieszczeniu, nieruchomości lub środka transportu, w celu znalezienia i uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie. Przepis art. 105n ust. 3 stosuje się odpowiednio.</p> <p>2. Przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w ust. 1, wymaga zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów, udzielonej na wniosek Prezesa Urzędu. Przepisy art. 105n ust. 4-8 stosuje się.</p> <p>3. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania posiadaczowi lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem. Przepisy art. 105na i art. 105nb ust. 1 stosuje się odpowiednio.</p> <p>4. W przeszukaniu, o którym mowa w ust. 1, mogą wziąć również udział inne osoby, o których mowa w art. 105a ust. 2.</p> <p>5. Policja na wniosek Prezesa Urzędu zapewnia pomoc w przeszukaniu, o którym mowa w ust. 1. Przepisy art. 105ca ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.</p> <p>6. Pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polega na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania; 2) zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania przeszukania i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także ustaleniu tożsamości osób. <p>7. Funkcjonariusz Policji, w przypadku napotkania oporu ze strony posiadacza lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu lub innych osób, który utrudnia lub uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, usunie wzywa te osoby do zachowania umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących.</p> <p>8. W przypadku niezastosowania się do wezwania, funkcjonariusz Policji podejmuje wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących.</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.</p>

	<p>9. Posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu oraz osoby, których prawa zostały naruszone w toku przeszukania, mogą wnieść zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów na czynności przeszukania wykraczające poza zakres przedmiotowy przeszukania lub inne czynności przeszukania podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności. Przepisy art. 105m ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.</p> <p>10. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do przeszukania, o którym mowa w ust. 1, przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2582 i 2600) mające zastosowanie do przeszukania stosuje się odpowiednio.</p> <p>11. Sądem właściwym na potrzeby stosowania przepisów, o których mowa w ust. 10, jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.”;</p>	
<p>Art. 1 pkt 27 (dot. art. 93 ust. 1a-1d i ust. 2 uokik)</p>	<p>w art. 93:</p> <p>a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1d w brzmieniu: „1a. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu w dniu, w którym co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w stosowaniu praktyki ograniczającej konkurencję, został powiadomiony przez Prezesa Urzędu o podjętych w stosunku do niego czynnościach dochodzeniowych w postępowaniu wyjaśniającym.</p> <p>1b. Czynności dochodzeniowe, o których mowa w ust. 1a, obejmują: 1) wystąpienie z żądaniem informacji, o którym mowa w art. 50; 2) przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 105a, lub przeszukania, o którym mowa w art. 105n; 3) wezwanie na przesłuchanie.</p> <p>1c. Zawieszenie biegu terminu, o którym mowa w ust. 1, trwa do dnia zakończenia postępowania wyjaśniającego.</p> <p>1d. Zawieszenie biegu terminu, o którym mowa w ust. 1, wywiera skutek w stosunku do wszystkich przedsiębiorców stosujących praktykę ograniczającą konkurencję.”,</p> <p>b) w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu: „Przepisy ust. 1a-1d stosuje się odpowiednio.”;</p>	<p>Proponowany przepis służy wyeliminowaniu sytuacji, w których upływa termin przedawnienia wskazany w art. 93 pomimo podjęcia wcześniej działań przez organ antymonopolowy (takich jak przeszukanie czy wezwanie przedsiębiorcy do przedstawienia informacji) skierowanych na wykrycie i stwierdzenie naruszenia zakazu praktyk ograniczających konkurencję w danej sprawie, w przypadku gdy wystąpiły przejściowe przeszkody, niezależne od Prezesa UOKiK, które sprawiają, że nie jest możliwe wszczęcie i przeprowadzenie postępowania oraz wydanie decyzji. Przepis taki będzie kompatybilny z regulacjami UE i choć jego wprowadzenie nie wynika z brzmienia dyrektywy 2019/1 (UE), będzie służyć on skutecznemu stosowaniu przepisów prawa konkurencji, zarówno krajowych, jak i art. 101 i 102 TFUE, mając na uwadze będące skutkiem implementacji ww. dyrektywy ujednoczenie w ramach UE regulacji proceduralnych dot. stosowania prawa konkurencji. Proponowana zmiana w art. 93 ust. 2 zmierza do objęcia postępowań prowadzonych wobec osób zarządzających regułami dot. zawieszania biegu terminu, określonymi w ust. 1a-1d.</p>
<p>Art. 1 pkt 28 projektu dot. art. 105b ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>w art. 105b:</p> <p>a) w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu: „7) opieczętowania wszelkich lokali, pomieszczeń lub przedmiotów w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli.”,</p> <p>b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu: „1a. Kontrolujący jest uprawniony do żądania ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli od pracownika lub osoby wykonującej czynności w imieniu lub</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie</p>

	<p>na rzecz kontrolowanego na podstawie innej niż umowa o pracę umowy. Przepisy art. 105d ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.</p> <p>1b. Jeśli może to usprawnić przeprowadzenie kontroli, kontrolujący jest uprawniony do kontynuowania czynności kontrolnych w zakresie sporządzania, przeglądania lub analizowania notatek, kopii lub wydruków z materiałów i korespondencji, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2, lub informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie, w Centrali Urzędu lub w delegaturze Urzędu. O terminie kontynuowania czynności kontrolnych powiadamia się kontrolowanego. Niestawiennictwo kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej nie wstrzymuje przeprowadzenia czynności.”</p> <p>c) uchyla się ust. 3,</p> <p>d) w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, po uprzednim poinformowaniu kontrolowanego, mogą być utrwalane przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk.”;</p>	<p>spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>
<p>Art. 1 pkt 29 projektu dot. art. 105ca ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>po art. 105c dodaje się art. 105ca w brzmieniu: „Art. 105ca. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej o udzielenie pomocy w kontroli, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli.</p> <p>2. Policja lub organ kontroli państwowej, o którym mowa w ust. 1, zapewniają pomoc w przeprowadzeniu kontroli. Pomoc udzielana przez Policję polega na zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania kontroli i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także na ustaleniu tożsamości osób.</p> <p>3. Prezes Urzędu występuje na piśmie o udzielenie pomocy do komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na miejsce kontroli lub organu kontroli państwowej, o którym mowa w ust. 1, co najmniej 7 dni przed planowanym dniem wszczęcia kontroli. W przypadkach niecierpiących zwłoki Prezes Urzędu występuje z wnioskiem, co najmniej 3 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia kontroli.</p> <p>4. Koszty poniesione przez Policję lub organ kontroli państwowej z tytułu udzielonej pomocy w kontroli ponosi Prezes Urzędu. Koszty te ustala się według stawki zryczałtowanej w wysokości 1,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za każdy przypadek udzielenia pomocy.”;</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>
<p>Art. 1 pkt 30 projektu dot. art. 105d ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>w art. 105d dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Odpowiedzi na pytania udzielone przez osoby, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wykorzystane na niekorzyść tej osoby lub osób wymienionych w ust. 2</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych</p>

	<p>w postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106a i art. 106b. Zakaz ten trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”;</p>	<p>przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>
<p>Art. 1 pkt 31 projektu dot. art. 105da ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>po art. 105d dodaje się art. 105da w brzmieniu: „Art. 105da. 1. Jeżeli w toku kontroli kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że ujawnione w toku kontroli pisma lub dokumenty, w tym zawarte na informatycznych nośnikach danych, urządzeniach lub w systemach informatycznych, o których mowa w art. 105b ust. 1 pkt 2: 1) zawierają pisemną komunikację między kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą, o której mowa w art. 2a tej ustawy, wytworzoną w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego jest przeprowadzana kontrola, lub 2) zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej od osób, o których mowa w pkt 1, w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, w toku którego jest przeprowadzana kontrola, - kontrolujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu kontroli. 2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, kontrolujący może zapoznać się pobieżnie z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia. Kontrolujący jest uprawniony do żądania od kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz przygotowania wersji pisma lub dokumentu niezawierającej informacji objętych ochroną zgodnie z ust. 1, jeżeli jest to możliwe. 3. Jeżeli oświadczenie kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, o którym mowa w ust. 1, budzi wątpliwości, kontrolujący niezwłocznie, nie później niż po zakończeniu kontroli, przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy, sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem ich treści. 4. Na kontrolowanym spoczywa ciężar dowodu, że pisma lub dokumenty, o których mowa w ust. 1, spełniają przesłanki określone w tym przepisie.</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>

	5. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów po zapoznaniu się z pismami lub dokumentami, o których mowa w ust. 3, wydaje w terminie miesiąca od dnia ich przekazania postanowienie o ich zwrocie kontrolowanemu w całości albo w części, jeżeli zawierają one pisemną komunikację, o której mowa w ust. 1, i spełniają przesłanki określone w tym przepisie albo wydaje postanowienie o ich zwrocie w całości albo w części Prezesowi Urzędu na potrzeby prowadzonego postępowania. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. Postanowienie podlega wykonaniu z chwilą uprawomocnienia.”;	
Art. 1 pkt 32 (dot. art. 105g uokik)	w art. 105g w ust. 4 po wyrazach „te dokumenty lub przedmioty,” dodaje się wyrazy „w tym do opieczątowania, o którym mowa w art. 105b ust. 1 pkt 7,”;	Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.
Art. 1 pkt 34 (dot. art. 105la uokik)	- po art. 105l dodaje się art. 105la w brzmieniu: „Art. 105la. Do kontroli u przedsiębiorcy w toku postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się odpowiednio art. 180, art. 224 § 1, art. 225 § 1, 2 i § 4, art. 226 oraz art. 236a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego; sądem właściwym na potrzeby stosowania tych przepisów jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.”;	Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.
Art. 1 pkt 35 (dot. art. 105m ust. 5 uokik)	w art. 105m w ust. 5 skreśla się wyrazy „przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów”;	Konieczne jest rozszerzenie zakresu art. 105m ust. 5 uokik tak, aby przepis obejmował również sytuację, gdy zażalenie będzie uwzględnione przez sąd drugiej instancji.
Art. 1 pkt 36 (dot. art. 105n uokik)	w art. 105n: a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:	Przepis służy wykonaniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2019 r. sygn. P19/17.

	<p>„4. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów wydaje w ciągu 72 godzin postanowienie w sprawie, o której mowa w ust. 2.”, b) dodaje się ust. 5-9 w brzmieniu: „5. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4, uwzględnia wniosek w całości albo odmawia uwzględnienia wniosku w całości. 6. Postanowienie o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania sąd ochrony konkurencji i konsumentów uzasadnia z urzędu, w terminie 5 dni od dnia jego wydania. W przypadku gdy odmowa udzielenia zgody na przeszukiwanie wynika z braku wystarczającego uzasadnienia wniosku w części, sąd ochrony konkurencji i konsumentów wskazuje w uzasadnieniu postanowienia, w jakiej części wniosek o udzielenie zgody na przeszukiwanie nie wyjaśniał dostatecznie podstaw do prowadzenia przeszukania. 7. W przypadku odmowy udzielenia przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów zgody na przeprowadzenie przeszukania, Prezes Urzędu może przedstawić wniosek, uwzględniający treść postanowienia o odmowie udzielenia zgody na przeprowadzenie przeszukania lub wskazujący na inne okoliczności faktyczne lub prawne uzasadniające przeprowadzenie przeszukania. 8. Postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania zawiera zwięzłe wskazanie zasadniczych powodów rozstrzygnięcia. 9. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania przeszukiwanemu przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem.”;</p>	
<p>Art. 1 pkt 37 (dot. art. 105na- 105nd uokik)</p>	<p>po art. 105n dodaje się art. 105na - 105nd w brzmieniu: „Art. 105na 1. Sąd uzasadnia postanowienie o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania na żądanie przeszukiwanego zgłoszone w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu postanowienia. 2. Zażalenie wnosi się do sądu drugiej instancji za pośrednictwem sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje przeszukania. 3. Sąd pierwszej instancji przedstawia akta sprawy sądowi drugiej instancji w terminie 7 dni od dnia wpływu zażalenia oraz doręcza Prezesowi Urzędu odpis zażalenia. Prezes Urzędu może wnieść odpowiedź na zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu odpisu zażalenia. Sąd drugiej instancji rozpoznaje zażalenie niezwłocznie. Postanowienie sąd uzasadnia z urzędu. 4. W przypadku uwzględnienia zażalenia w całości albo w części dowody uzyskane w wyniku przeszukania w całości albo w uwzględnionej w wyniku zażalenia części nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów. 5. Od postanowienia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna nie przysługuje.</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis art. 105na służy wykonaniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2019 r. sygn. P19/17.</p>

	<p>Art. 105nb. 1. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów niezwłocznie doręcza Prezesowi Urzędu postanowienie, o którym mowa w art. 105n ust. 4, a w razie uwzględnienia wniosku o przeprowadzenie przeszukania postanowienie wraz z odpisem dla przeszukiwanego.</p> <p>2. Przeszukujący doręcza przeszukiwanemu odpis postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania wraz z rozpoczęciem przeszukania. W razie nieobecności przeszukiwanego odpis postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów może być okazany osobom, o których mowa w art. 105a ust. 7. Okazania dokonuje się wraz z rozpoczęciem przeszukania. W takim przypadku odpis postanowienia sądu ochrony konkurencji i konsumentów o udzieleniu zgody na przeprowadzenie przeszukania doręcza się niezwłocznie przeszukiwanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od dnia rozpoczęcia przeszukania. Potwierdzenie doręczenia Prezes Urzędu niezwłocznie przekazuje sądowi ochrony konkurencji i konsumentów.</p> <p>3. Wraz z rozpoczęciem przeszukania przeszukiwanemu doręcza się również upoważnienie do przeprowadzenia przeszukania oraz okazuje legitymację służbową, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość. W razie nieobecności przeszukiwanego dokumenty te mogą być okazane innemu pracownikowi przeszukiwanego, o którym mowa w art. 105a ust. 7. W takim przypadku upoważnienie doręcza się niezwłocznie przeszukiwanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od dnia rozpoczęcia przeszukania.</p> <p>Art. 105nc. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej o udzielenie pomocy w przeszukaniu, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia przeszukania. Przepisy art. 105ca ust. 2 zdanie pierwsze i ust. 3 stosuje się odpowiednio.</p> <p>2. Pomoc udzielana przez funkcjonariuszy Policji polega na:</p> <ol style="list-style-type: none">1) umożliwieniu rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania;2) zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania przeszukania i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także ustaleniu tożsamości osób. <p>3. Funkcjonariusz Policji, w przypadku napotkania oporu ze strony przeszukiwanego lub innych osób, który utrudnia lub uniemożliwia rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania, ustnie wzywa te osoby do zachowania umożliwiającego rozpoczęcie lub przeprowadzenie przeszukania przez przeszukujących.</p> <p>4. W przypadku niezastosowania się do wezwania, funkcjonariusz Policji podejmuje wobec danej osoby czynności zmierzające do umożliwienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania przez przeszukujących.</p> <p>5. Do poniesionych kosztów pomocy udzielonej przez Policję lub organ kontroli państwowej przepis art. 105ca ust. 4 stosuje się odpowiednio.</p> <p>Art. 105nd. Przeszukanie przeprowadza się w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, przy czym za zgodą przedsiębiorcy lub, w szczególności uzasadnionych przypadkach, bez</p>	
--	--	--

	<p>takiej zgody, przeszukujący mogą kontynuować przeszukiwanie poza tymi godzinami lub czasem faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę.”;</p>	
<p>Art. 1 pkt 38 projektu dot. art. 105q ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>w art. 105q pkt 1 - 3 otrzymują brzmienie: „1) art. 105a ust. 2 i 4-6, art. 105b, art. 105d-105h, art. 105j i art. 105k; 2) art. 52 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców – w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale; 3) art. 180, art. 224 § 1, art. 225 § 1, 2 i § 4, art. 226 oraz art. 236a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego; sądem właściwym na potrzeby stosowania tych przepisów jest sąd ochrony konkurencji i konsumentów.”;</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.</p>
<p>Art. 1 pkt 40 projektu dot. art. 106 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>w art. 106: a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1f w brzmieniu: „1a. W przypadku gdy naruszenie zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE, którego dopuścił się związek przedsiębiorców, jest związane z działalnością jego członków, kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 10% sumy obrotów członków tego związku przedsiębiorców prowadzących działalność na rynku, którego dotyczyło naruszenie, osiągniętych w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. 1b. W przypadku, o którym mowa w ust. 1a, wysokość kwoty objętej obowiązkiem zapłaty kary pieniężnej przez członka związku przedsiębiorców nie może przekroczyć: 1) 10% obrotu tego członka związku przedsiębiorców, osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, obliczonego zgodnie z ust. 3-5 i 7; 2) 10 000 euro, w przypadku gdy ten członek związku przedsiębiorców nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w ust. 5, lub gdy jego obrót obliczony zgodnie z tym przepisem nie przekracza równowartości 100 000 euro. 1c. W przypadku nałożenia na związek przedsiębiorców kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, uwzględniającej obrót jego członków, w sytuacji niewypłacalności tego związku, związek wzywa swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary pieniężnej. 1d. W przypadku gdy wkłady, o których mowa w ust. 1c, nie zostaną wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary pieniężnej nałożonej na związek przedsiębiorców, Prezes Urzędu może żądać zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty kary pieniężnej od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>

	<p>tego związku. Przepisy art. 366 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się odpowiednio.</p> <p>1e. W przypadku nieuiszczenia przez przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1d, kwoty pokrywającej w całości wysokość kary pieniężnej nałożonej na związek przedsiębiorców, Prezes Urzędu może żądać zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty tej kary od każdego przedsiębiorcy będącego członkiem tego związku, jeżeli przedsiębiorca ten prowadził działalność na rynku, na którym doszło do naruszenia.</p> <p>1f. Prezes Urzędu nie żąda uiszczenia kary na podstawie ust. 1d i 1e od przedsiębiorcy, który wykaże, że nie wdrożył decyzji związku przedsiębiorców powodującej naruszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, i nie wiedział o istnieniu takiej decyzji albo aktywnie zdystansował się od niej przed wszczęciem postępowania.”,</p> <p>b) w ust. 2:</p> <ul style="list-style-type: none">- we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro” zastępuje się wyrazami: „nie większej niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary”,- w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 10 ust. 4 i 5, art. 12 ust. 1 i art. 89 ust. 1.”, <p>c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 2, w przypadku niestawiennictwa bez usprawiedliwionej przyczyny na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a, lub na przesłuchaniu na rozprawie, o której mowa w art. 60:</p> <ol style="list-style-type: none">1) tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą;2) osoby upoważnionej do stawiennictwa na przesłuchaniu w imieniu tego przedsiębiorcy.”, <p>d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. Obliczając obrót, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy na przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 7 i art. 8, zakazu określonego w art. 9 ustawy lub w art. 101 lub art. 102 TFUE był wywierany decydujący wpływ przez innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców, Prezes Urzędu uwzględnia również obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ oraz przedsiębiorców, na których ten decydujący wpływ jest przez nich wywierany.”;</p>	
Art. 1 pkt 41 projektu	w art. 106a dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:	Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz

<p>dot. art. 106a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>„4. Kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie nakłada się na osobę, która pełni albo pełniła funkcję kierowniczą lub zarządczą, lub jest albo była pracownikiem u przedsiębiorcy, który złożył wniosek o zwolnienie z kary w ramach programu łagodzenia kar do organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku gdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wniosek ten dotyczy porozumienia naruszającego zakaz, o którym mowa w art. 101 ust. 1 lit. a-e TFUE, lub zakaz określony w przepisach prawa konkurencji tego państwa; 2) porozumienie, o którym mowa w pkt 1, stanowi jednocześnie naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 1-6 ustawy lub art. 101 ust. 1 lit. a-e TFUE - w przypadku gdy organem właściwym do stwierdzenia naruszenia zakazu jest Prezes Urzędu, i wniosek ten jest zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5; 3) osoby te aktywnie współpracują z organem ochrony konkurencji prowadzącym postępowanie; 4) wniosek ten został złożony przed poinformowaniem tych osób przez Prezesa Urzędu o wszczęciu postępowania antymonopolowego w sprawie dopuszczenia przez te osoby do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 1-6 ustawy lub art. 101 ust. 1 lit. a-e TFUE. <p>5. Prezes Urzędu występuje do organu ochrony konkurencji, o którym mowa w ust. 4, o przekazanie informacji niezbędnych do ustalenia istnienia przesłanek uzasadniających nienakładanie kary pieniężnej na osobę, o której mowa w tym przepisie.”;</p>	<p>stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.</p>
<p>Art. 1 pkt 43 projektu dot. art. 107 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p>	<p>art. 107 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 107. 1. Niezależnie od kary pieniężnej nałożonej na podstawie art. 106 ust. 2 lub 2a, Prezes Urzędu, w celu przymuszenia przedsiębiorcy do wykonania nałożonych na niego obowiązków, może nałożyć na tego przedsiębiorcę, w drodze decyzji, okresową karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5% średniego dziennego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 10, art. 12 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i 4, art. 23b, art. 23c ust. 1, art. 26, art. 27 ust. 2, art. 28 ust. 1, art. 89 ust. 1 i 3 oraz art. 101a ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 105g ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, niedozwolonych postanowień wzorców umów oraz koncentracji; 2) w wykonaniu żądania Prezesa Urzędu, o którym mowa w art. 50 ust. 1; 3) w przypadku niestawiennictwa bez usprawiedliwionej przyczyny na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a: 	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>

	<p>a) tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, b) osoby upoważnionej do stawiennictwa na przesłuchaniu w imieniu tego przedsiębiorcy; 4) w przypadku uniemożliwienia lub utrudnienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 105a lub art. 105i; 5) w przypadku uniemożliwienia lub utrudnienia rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania na podstawie art. 91 lub art. 105n. 2. Okresową karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.”;</p>	
<p>Art. 1 pkt 44 lit. a i lit. b (dot. art. 108 ust. 3 i 3a uokik)</p>	<p>w art. 108: a) w ust. 3 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) osobę upoważnioną do stawienia się i udzielenia wyjaśnień w imieniu przedsiębiorcy na rozprawie, o której mowa w art. 60, lub przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a, za niestawiennictwo bez usprawiedliwionej przyczyny na przesłuchaniu, o którym mowa w art. 52 i art. 53a, lub na przesłuchaniu na rozprawie, o której mowa w art. 60, albo za nieuzasadnioną odmowę udzielenia wyjaśnień w toku przesłuchania lub przesłuchania na rozprawie, o której mowa w art. 60.”, b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, na osobę fizyczną, która nie udzieliła informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 albo udzieliła nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.”,</p>	<p>Dyrektywa 2019/1 wprowadzi nie nakłada na Państwa Członkowskie obowiązku wdrożenia przepisów umożliwiających nakładanie kar na osoby fizyczne w związku z niestawieniem się na przesłuchanie przed Prezesem UOKiK lub w związku z nieudzieleniem informacji na żądanie Prezesa UOKiK, niemniej wprowadzenie do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów takich przepisów (obok wdrażających art. 13 ust. 2 ww. dyrektywy przepisów umożliwiających karanie przedsiębiorców za ww. naruszenia), zapewni skuteczne stosowanie polskich przepisów wdrażających art. 8 i 9 dyrektywy 2019/1</p>
<p>Art. 1 pkt 44 lit.c. (dot. art. 108 ust. 5 uokik)</p>	<p>c) ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, na każdego kto wykorzystał informacje z oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar, oświadczenia w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o jej obniżenie, propozycji ugodowej lub oświadczenia strony, o którym mowa w art. 89a ust. 8, w innym celu niż określony w art. 70 ust. 2.”;</p>	<p>Zmiana maksymalnej wysokości kary, jaka może zostać nałożona za wykorzystanie informacji chronionych na podstawie art. 70 ustawy – 20 tys. zł do 50-krotności przeciętnego wynagrodzenia. Obecny maksymalny pułap kary przewidzianej w art. 108 ust. 5 jest zbyt niski, przez co nie może być urzeczywistniony prewencyjny cel tej kary. Zmiana powinna przyczynić się do zapewnienia skutecznej ochrony informacji, o których mowa w art. 70 uokik</p>
<p>Art. 1 pkt 45 (dot. art. 108a uokik)</p>	<p>po art. 108 dodaje się art. 108a w brzmieniu: „Art. 108a. W przypadku nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 przez osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą albo w przypadku udzielenia przez tę osobę informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, podstawę nałożenia kary pieniężnej na tę osobę stanowi art. 106 ust. 2 pkt 2.”;</p>	<p>Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równoległe w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym</p>

		przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.
Art. 1 pkt 46 (dot. art. 111 uokik)	w art. 111 w ust. 1: a) pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie: „3) art. 106 ust. 2, art.106a ust. 2a, art. 107 ust. 1 pkt 2-5 i art. 108 ust. 2 i 3 - wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania; 4) art. 107 ust. 1 pkt 1 i art. 108 ust. 1 pkt 1 - skutki rynkowe niewykonania decyzji, postanowień lub wyroków, o których mowa w art. 107 ust. 1;”, b) dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu: „5) art. 108 ust. 3a, 5 i ust. 6 pkt 1 - warunki osobiste osoby, na którą jest nakładana kara pieniężna, oraz wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania; 6) art. 108 ust. 6 pkt 2 - wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania, a w przypadku osoby fizycznej - również warunki osobiste osoby, na którą jest nakładana kara pieniężna.”;	Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Ponadto, przepis będzie dotyczył również innych postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.
Art. 1 pkt 47 (dot. art. 113a-113f, 113j i 113k uokik)	Art. 113a. 1. Przedsiębiorca, który zawarł porozumienie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, może złożyć do Prezesa Urzędu wnioski o: 1) odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, zwany dalej „wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej”, lub 2) obniżenie kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, zwany dalej „wnioskiem o obniżenie kary pieniężnej”. 2. Wniosek o obniżenie kary pieniężnej może być złożony przez przedsiębiorcę w ramach wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej albo po jego złożeniu przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, w formie oświadczenia w przedmiocie uznania złożonego wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, w przypadku jego nieuwzględnienia przez Prezesa Urzędu, za wniosek o obniżenie kary pieniężnej. 3. W przypadku nieuwzględnienia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej w związku z niespełnieniem przez wnioskodawcę warunków, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub 3, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do złożenia, w terminie 7 dni, oświadczenia w przedmiocie uznania tego wniosku za wniosek o obniżenie kary pieniężnej, o ile wniosek ten nie został złożony w sposób, o którym mowa w ust. 2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, przepisu art.113g nie stosuje się.	Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji. Projektowane art. 113a-113c i 113e-113f stanowią bezpośrednie wdrożenie art. 17-22 i formułują one zasady funkcjonowania programu łagodzenia kar jednolicie w przypadku stosowania art. 6 ust. 1 ustawy oraz art. 101 TFUE, co będzie korzystne dla skuteczności stosowania tej instytucji przez Prezesa UOKiK. Warunkiem skuteczności programów leniency jest bowiem zapewnienie, aby potencjalni wnioskodawcy mieli pewność prawną w odniesieniu do regulacji w zakresie leniency (a zatem zaproponowane przepisy dotyczące leniency muszą być spójne, jednolite, transparentne).

	<p>4. W przypadku złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej w sposób, o którym mowa w ust. 2, lub w przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, wniosek o obniżenie kary pieniężnej uznaje się za złożony w chwili złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.</p> <p>5. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zawiera nazwę i adres wnioskodawcy oraz opis porozumienia wskazujący w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none">1) uczestników porozumienia;2) produkty lub usługi, których dotyczy porozumienie;3) terytorium, którego dotyczy porozumienie;4) cel porozumienia;5) okoliczności zawarcia porozumienia oraz przystąpienia do niego przez wnioskodawcę;6) szczegółowy opis okoliczności i sposobu funkcjonowania porozumienia oraz charakteru praktyk stosowanych w ramach porozumienia;7) czas trwania porozumienia;8) rolę w porozumieniu jego uczestników, w tym wnioskodawcy;9) imiona, nazwiska i stanowiska służbowe osób pełniących w naruszeniu istotną rolę wraz z jej opisem;10) czy wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosek o obniżenie kary pieniężnej lub inny wniosek, którego charakter jest równoważny takim wnioskowi, został złożony również do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa;11) czy wnioskodawca planuje złożenie takiego wniosku do organów wymienionych w pkt 10. <p>6. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie podlega uwzględnieniu, w przypadku gdy Prezes Urzędu poweźmie informację o tym, że przedsiębiorca planujący złożenie wniosku, od powzięcia takiego zamiaru:</p> <ol style="list-style-type: none">1) niszczył, fałszował lub ukrywał dowody istnienia porozumienia;2) ujawnił zamiar złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary lub jakiegokolwiek elementu tego wniosku, z wyłączeniem ujawnienia ich Komisji Europejskiej lub organom ochrony konkurencji innych państw. <p>7. Na żądanie wnioskodawcy Prezes Urzędu potwierdza datę i godzinę złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.</p> <p>8. Wnioskodawca jest obowiązany współpracować z Prezesem Urzędu z zachowaniem dobrej wiary, w sposób stały, sprawny i w pełnym zakresie od złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej do zakończenia postępowania w sprawie, w której został złożony ten wniosek, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none">1) z własnej inicjatywy i na żądanie Prezesa Urzędu przedstawiać niezwłocznie wszelkie dowody lub informacje dotyczące porozumienia, którymi dysponuje albo którymi może dysponować, mające istotne znaczenie dla sprawy;	<p>Z kolei art. 113d, choć nie stanowi wdrożenia dyrektywy, nie jest z nią sprzeczny i powiela on obecną regulację w ustawie dotyczącej tzw. leniency plus. Zasadne jest zachowanie tego przepisu w znowelizowanej ustawie, gdyż dzięki niemu możliwe będzie szersze pozyskiwanie dowodów na istnienie niedozwolonego porozumienia.</p>
--	--	---

	<p>2) umożliwić odebranie przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od osób zarządzających wnioskodawcy, pracowników wnioskodawcy oraz osób wykonujących czynności, w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej, a także podejmować należyte środki w celu umożliwienia odebrania przez Prezesa Urzędu wyjaśnień od osób będących w przeszłości osobami zarządzającymi wnioskodawcy oraz byłych pracowników wnioskodawcy lub osób wykonujących w przeszłości czynności, w jego imieniu lub na jego rzecz, na podstawie umowy cywilnoprawnej;</p> <p>3) pozostawać do dyspozycji Prezesa Urzędu w celu udzielenia wyjaśnień mogących przyczynić się do ustalenia faktów;</p> <p>4) nie niszczyć, nie fałszować, nie zatajać istotnych dowodów lub informacji związanych ze sprawą;</p> <p>5) nie ujawniać faktu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej ani jego elementów bez zgody Prezesa Urzędu.</p> <p>9. Wnioskodawca, który nie zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, jest obowiązany zaprzestać tego uczestnictwa niezwłocznie po złożeniu wniosku, z wyłączeniem działań, których podjęcie, w ocenie Prezesa Urzędu, jest niezbędne do zapewnienia skuteczności postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu.</p> <p>Art. 113b. 1. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia wnioskodawcy kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, w przypadku gdy wnioskodawca ten łącznie spełnia następujące warunki:</p> <p>1) złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5, spełnił warunki określone w art. 113a ust. 8 i 9 oraz nie podjął działań skutkujących nieuwzględnieniem wniosku, o których mowa w art. 113a ust. 6;</p> <p>2) jako pierwszy przedstawił:</p> <p>a) dowód lub informację pozwalające na wystąpienie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów z wnioskiem o udzielenie zgody na przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 105n ust. 1, w związku z porozumieniem, którego wniosek dotyczy, o ile w chwili przedstawienia tego dowodu lub informacji Prezes Urzędu nie posiadał dowodów lub informacji pozwalających na przeprowadzenie przeszukania lub nie rozpoczął jeszcze przeszukania dotyczącego tego porozumienia albo</p> <p>b) dowód, który w ocenie Prezesa Urzędu jest wystarczający do stwierdzenia naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE, o ile Prezes Urzędu nie posiadał w chwili złożenia wniosku dowodu wystarczającego na stwierdzenie tego naruszenia, a żaden inny wnioskodawca nie spełnił w tym samym czasie warunku określonego w lit. a;</p> <p>3) nie podejmował działań służących przymuszeniu innych przedsiębiorców do przystąpienia lub kontynuowania uczestnictwa w porozumieniu.</p>	
--	---	--

	<p>2. Przedsiębiorca, którego wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej nie zostanie uwzględniony może ubiegać się o obniżenie kary pieniężnej za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE zgodnie z art. 113c.</p> <p>Art. 113c. 1. Prezes Urzędu obniża karę pieniężną, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, nakładaną na wnioskodawcę jeżeli wnioskodawca ten:</p> <ol style="list-style-type: none">1) złożył wniosek o obniżenie kary pieniężnej spełniający wymogi określone w art. 113a ust. 5;2) przedstawił dowód na potwierdzenie istnienia porozumienia mający istotną wartość dodaną na potrzeby udowodnienia naruszenia zakazu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy lub art. 101 TFUE – w porównaniu do materiału dowodowego posiadanego przez Prezesa Urzędu w chwili złożenia wniosku o obniżenie kary pieniężnej;3) współpracował z Prezesem Urzędu od dnia złożenia wniosku o obniżenie kary pieniężnej do zakończenia postępowania w sprawie, w sposób określony w art. 113a ust. 8;4) nie podjął działań, o których mowa w art. 113a ust. 6;5) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku o obniżenie kary pieniężnej albo niezwłocznie po jego złożeniu. <p>2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, przepis art. 113a ust. 9 stosuje się odpowiednio.</p> <p>3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada karę pieniężną obniżoną o:</p> <ol style="list-style-type: none">1) 30-50% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony - na wnioskodawcę, który jako pierwszy spełnił warunki, o których mowa w ust. 1;2) 20-30% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony - na wnioskodawcę, który jako drugi spełnił warunki, o których mowa w ust. 1;3) maksymalnie 20% w stosunku do wysokości kary, jaka zostałaby nałożona na przedsiębiorcę, gdyby wniosek o obniżenie kary pieniężnej nie został złożony - na pozostałych wnioskodawców, którzy spełnili warunki, o których mowa w ust. 1. <p>4. W przypadku przedstawienia przez wnioskodawcę istotnych dowodów, które Prezes Urzędu wykorzysta do wykazania istnienia dodatkowych okoliczności, prowadzących do podwyższenia kar pieniężnych nakładanych na uczestników porozumienia, Prezes Urzędu nie bierze pod uwagę tych dodatkowych okoliczności przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej nakładanej na wnioskodawcę, który przedstawił te dowody, jeżeli do podwyższenia nakładanych kar pieniężnych nie doszłoby w przypadku nieprzedstawienia przez wnioskodawcę tych dowodów.</p> <p>Art. 113d. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca, o którym mowa w art. 113a ust. 1 pkt 2, przed wydaniem decyzji w sprawie, w której złożył wniosek o obniżenie kary</p>	
--	---	--

	<p>pieniężnej, jako pierwszy z uczestników innego porozumienia, w sprawie którego nie zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe lub wyjaśniające, złożył również wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej dotyczący tego innego porozumienia i przedstawił Prezesowi Urzędu informacje lub dowód, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2, Prezes Urzędu w sprawie, w której został złożony:</p> <ol style="list-style-type: none">1) pierwszy wniosek – obniża wysokość kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę, o której mowa w art. 113c ust. 3, o 30%;2) wniosek dotyczący innego porozumienia – odstępuje od wymierzenia temu przedsiębiorcy kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, jeżeli spełnił on łącznie warunki, o których mowa w art. 113b. <p>2. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w art. 113e, dotyczącego innego porozumienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes Urzędu obniża wysokość kary pieniężnej nakładanej na przedsiębiorcę w sprawie, w której został złożony pierwszy wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli brakujące informacje lub dowody zostały uzupełnione w terminie, o którym mowa w art. 113e ust. 3.</p> <p>Art. 113e. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca nie dysponuje informacjami w zakresie określonym w art. 113a ust. 5 lub dowodami lub informacjami, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 1 pkt 2, może złożyć do Prezesa Urzędu wniosek o wyznaczenie terminu złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.</p> <p>2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera opis porozumienia, który wskazuje co najmniej imię i nazwisko lub nazwę i adres wnioskodawcy, informacje, o których mowa w art. 113a ust. 5 pkt 1–3, 7, 9 i 10, oraz informacje dotyczące charakteru praktyki objętej porozumieniem, jeżeli wnioskodawca dysponuje takimi informacjami.</p> <p>3. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu niezwłocznie po jego złożeniu wyznacza termin na złożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.</p> <p>4. W przypadku złożenia w wyznaczonym terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej, Prezes Urzędu uznaje ten wniosek za złożony w dacie złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>5. Niezłożenie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej w wyznaczonym terminie powoduje jego nieuwzględnienie.</p> <p>Art. 113f. 1. W przypadku złożenia przez przedsiębiorcę do Komisji Europejskiej wniosku o zwolnienie z grzywien lub zmniejszenie grzywien, o których mowa w art. 23 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1/2003/WE, za udział w porozumieniu obejmującym terytorium więcej niż trzech państw członkowskich Unii Europejskiej,</p>	
--	---	--

	<p>przedsiębiorca może również złożyć do Prezesa Urzędu wniosek w formie uproszczonej.</p> <p>2. Wniosek w formie uproszczonej może zostać złożony również w przypadku wystąpienia przez przedsiębiorcę do Komisji Europejskiej o poświadczenie kolejności złożenia wniosku o zwolnienie z grzywnien lub zmniejszenie grzywnien, o których mowa w art. 23 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1/2003/WE.</p> <p>3. Wniosek w formie uproszczonej zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none">1) wskazanie imienia, nazwiska lub nazwy oraz adresu wnioskodawcy;2) wskazanie przedsiębiorców, którzy uczestniczyli w porozumieniu;3) wskazanie produktów lub usług, których dotyczy porozumienie;4) wskazanie terytorium objętego porozumieniem;5) wskazanie czasu trwania oraz charakteru praktyki objętej porozumieniem;6) wskazanie państw członkowskich Unii Europejskiej, w których prawdopodobnie znajdują się dowody na istnienie porozumienia;7) informacje o złożonych wnioskach o złagodzenie kary lub o wnioskach, które przedsiębiorca zamierza złożyć do Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa, którego dotyczy niedozwolone porozumienie. <p>4. Prezes Urzędu przed wszczęciem postępowania może zwrócić się do przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1, wyłącznie o przedstawienie dodatkowych wyjaśnień w zakresie informacji wskazanych w ust. 3.</p> <p>5. Po otrzymaniu wniosku w formie uproszczonej Prezes Urzędu sprawdza czy do dnia otrzymania tego wniosku nie wpłynął do Prezesa Urzędu wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosek o obniżenie kary pieniężnej lub wniosek w formie uproszczonej dotyczący tego samego porozumienia.</p> <p>6. Prezes Urzędu przekazuje wnioskodawcy informację o:</p> <ol style="list-style-type: none">1) niezłożeniu przez innych przedsiębiorców wniosków o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, wniosków o obniżenie kary pieniężnej lub wniosków w formie uproszczonej dotyczących tego samego porozumienia;2) spełnianiu przez złożony wniosek wymogów określonych w ust. 3. <p>7. Prezes Urzędu może wezwać wnioskodawcę do przedłożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej, przed otrzymaniem od Komisji Europejskiej informacji o niekontynuowaniu postępowania w sprawie naruszenia, którego dotyczy wniosek, wyłącznie w przypadku gdy jest to konieczne do prawidłowego ustalenia zakresu naruszenia lub przyporządkowania sprawy do właściwego organu ochrony konkurencji.</p> <p>8. W przypadku wszczęcia postępowania dotyczącego porozumienia, o którym mowa we wniosku w formie uproszczonej, Prezes Urzędu wzywa przedsiębiorcę do złożenia w wyznaczonym terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej.</p>	
--	--	--

	<p>9. W przypadku złożenia w terminie wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosku o obniżenie kary pieniężnej wniosek uznaje się za złożony w dniu złożenia wniosku w formie uproszczonej, jeżeli wniosek w formie uproszczonej dotyczy produktów lub usług, obszaru oraz czasu trwania porozumienia wskazanych we wniosku o złagodzenie kary przedłożonym Komisji Europejskiej, z uwzględnieniem dokonanych aktualizacji tego wniosku.</p> <p>Art. 113j. 1. Wniosek przedsiębiorcy o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jego wniosek o obniżenie kary pieniężnej zgodny z wymogami określonymi w art. 113a ust. 5, wraz z którym przedstawiono dowody lub informacje, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 1 pkt 2, obejmuje również:</p> <ol style="list-style-type: none">1) przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę;2) przedsiębiorców, na których ten przedsiębiorca wywiera decydujący wpływ;3) osoby zarządzające tego przedsiębiorcy, o których mowa w art. 6a;4) osoby zarządzające przedsiębiorców, o których mowa w pkt 1 i 2. <p>2. Jeżeli osoba zarządzająca współpracuje z Prezesem Urzędu od powzięcia wiadomości o złożeniu wniosku o obniżenie kary pieniężnej w sposób określony w art. 113a ust. 8, Prezes Urzędu obniża karę pieniężną nakładaną na tę osobę na tych samych zasadach, na jakich kara pieniężna zostaje obniżona w stosunku do przedsiębiorcy.</p> <p>3. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia kary pieniężnej albo obniża karę pieniężną nakładaną na osobę zarządzającą spełniającą warunki, o których mowa w ust. 2, pomimo nieodstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy, który złożył wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub wniosek o obniżenie kary pieniężnej, albo nieobniżenia kary pieniężnej nakładanej na tego przedsiębiorcę z powodu niespełnienia przez niego warunków określonych w art. 113a ust. 8 i 9 lub art. 113b ust. 1 pkt 3 lub w przypadku podjęcia działań o których mowa w art. 113a ust. 6.</p> <p>Art. 113k. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i wnioskiem o obniżenie kary pieniężnej złożonym przez przedsiębiorcę lub osobę zarządzającą, mając na uwadze kategorię podmiotu składającego wniosek i konieczność zapewnienia rzetelnej oceny spełnienia warunków, o których mowa w art. 113b ust. 1 i art. 113c ust. 1, oraz właściwego zakwalifikowania wniosku.”;</p>	
Art. 2.	Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:	Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2019/1, obejmuje ona swoim zakresem co do zasady stosowanie art. 101 i 102 TFUE oraz

<p>(dot. zmian w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego)</p>	<p>1) w art. 479²⁸ w § 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu: „7) wniosków o udzielenie zgody na przeprowadzenie przeszukania, o którym mowa w art. 91 i art. 105n ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów; 8) zażaleń, o których mowa w art. 113m ust. 7, art. 113p ust. 9 i art. 113r ust. 12 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.”; 2) w art. 479³³: a) § 2a otrzymuje brzmienie: „§ 2a. Do wykorzystania przez stronę informacji i dokumentów objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów przepisy art. 70 ust. 1 i 2 tej ustawy stosuje się odpowiednio.”, b) uchyla się § 2b, c) uchyla się § 6.</p>	<p>stosowanie równolegle w tej samej sprawie krajowych przepisów konkurencji. Przedmiotowy projekt ustawy wdrażający ww. Dyrektywę przewiduje tożsame regulacje również w sytuacji, gdy stosowane jest wyłącznie prawo krajowe. Takie podejście jest spójne z dotychczas przyjętym przez ustawodawcę krajowego, ma na celu zapewnienie spójności procedur niezależnie od tego czy mamy do czynienia z naruszeniem unijnego czy też krajowego prawa konkurencji.</p>
<p>Art. 4 (dot. zmian w ustawie – Kodeks karny)</p>	<p>„Art. 4. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600) w art. 305 dodaje się § 4 w brzmieniu: „§ 4. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub § 2, który zawiadomił o fakcie jego popełnienia organ powołany do ścigania przestępstw lub organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisję Europejską i ujawnił wszystkie istotne okoliczności tego przestępstwa, zanim organ powołany do ścigania przestępstw o nim się dowiedział.”</p>	<p>Przepis ten wykracza poza wdrożenie Dyrektywy w zakresie, w jakim dotyczy on innych niż zmowa przetargowa przestępstw karanych na podstawie art. 305 § 1 i 2.</p>
<p>Art. 5 (dot. zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych)</p>	<p>Art. 5. W ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 893 i 2414) w art. 13h wyrazy „art. 51-61” zastępuje się wyrazami „art. 51-53, art. 54-61”.</p>	<p>Zmiana redakcyjna – w związku z tym, że projekt przewiduje dodanie do uokik art. 53a, który ze względu na swoją specyfikę nie będzie mieć zastosowania w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, konieczna jest zmiana redakcji art. 13h tej ustawy, który odsyła do wybranych przepisów uokik</p>
<p>Art. 6 (dot. zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi)</p>	<p>„Art. 6. W ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz. 2262 oraz z 2022 r. poz. 1370) w art. 20 wyrazy „art. 51–61” zastępuje się wyrazami „art. 51–53, art. 54–61”.”</p>	<p>Zmiana redakcyjna – w związku z tym, że projekt przewiduje dodanie do uokik art. 53a, który ze względu na swoją specyfikę nie będzie mieć zastosowania w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, konieczna jest zmiana redakcji art. 15 tej ustawy, który odsyła do wybranych przepisów uokik</p>
<p>Art. 7 (przepis przejściowy)</p>	<p>Art. 7. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczyna się pierwsza kadencja, o której mowa w art. 29 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów urzędującego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.</p>	<p>Przepis przejściowy – do wprowadzenia w związku ze zmianą przewidzianą w art. 1 pkt 8 projektu.</p>

<p>Art. 8 (przepis przejściowy)</p>	<p>Art. 8. Do spraw, w których postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczęto przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.</p>	<p>Przepis przejściowy – do wprowadzenia w związku ze zmianami wprowadzonymi w projekcie do postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK.</p>
<p>Art. 9 (przepis przejściowy)</p>	<p>Art. 9. Do praktyk ograniczających konkurencję zaniechanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 93 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.</p>	<p>Przepis przejściowy – do wprowadzenia w związku ze zmianą przewidzianą w art. 1 pkt 27 projektu</p>
<p>Art. 10 (przepis przejściowy)</p>	<p>Art. 10. Do informacji i dowodów uzyskanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 71 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.</p>	<p>Przepis przejściowy – do wprowadzenia w związku ze zmianą przewidzianą w art. 1 pkt 20 projektu</p>
<p>Art. 11 (przepis przejściowy)</p>	<p>Art. 11. Jeżeli Sąd Okręgowy w Warszawie - sąd ochrony konkurencji i konsumentów udzielił przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zgody na przeprowadzenie przeszukania na podstawie art. 91 i art. 105n ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, przeszukanie przeprowadza się na podstawie przepisów dotychczasowych.</p>	<p>Przepis przejściowy – do wprowadzenia w związku ze zmianą przewidzianą w art. 1 pkt 26 i 35 projektu</p>
<p>Art. 12 (przepis przejściowy)</p>	<p>Art. 12. Do wniosków, o których mowa w art. 91 ust. 1 i art. 105n ust. 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 1, co do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie zostało wydane postanowienie, o którym mowa w art. 105n ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepis art. 105n ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz przepisy art. 105n ust. 5-9, art. 105na i art. 105nb ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.</p>	<p>Przepis przejściowy – do wprowadzenia w związku ze zmianą przewidzianą w art. 1 pkt 26 i 35 projektu</p>
<p>Art. 13 (przepis przejściowy)</p>	<p>Art. 13. Do kontroli i przeszukań prowadzonych w przypadkach, o których mowa w art. 105i ustawy zmienianej w art. 1, rozpoczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.</p>	<p>Przepis przejściowy – do wprowadzenia w związku ze zmianą przewidzianą w art. 1 pkt 33 projektu</p>
<p>Art. 14 (przepis przejściowy)</p>	<p>Art. 14. Do wniosków o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.</p>	<p>Przepis przejściowy – do wprowadzenia w związku ze zmianą przewidzianą w art. 1 pkt 46 projektu</p>
<p>Art. 15 (przepis przejściowy)</p>	<p>Art. 15. 1. Przepisy art. 113p i art. 113q ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do spraw, w których Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podjął przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy czynności w ramach stosowania art. 101 lub art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. 2. Przepisy art. 113r ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do kar pieniężnych nałożonych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.</p>	<p>Przepis przejściowy – do wprowadzenia w związku ze zmianą przewidzianą w art. 1 pkt 48 projektu</p>

Art. 16 (przepis przejściowy)	Art. 16. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 113k ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 113k ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.	Przepis przejściowy – do wprowadzenia w związku ze zmianą przewidzianą w art. 1 pkt 47 projektu
Art. 17 (przepis końcowy o wejściu w życie)	Art. 17. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.	Przepis wskazujący termin wejścia w życie nowej ustawy

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i z wnioskiem o obniżenie wymiaru kary pieniężnej

Na podstawie art. 113k ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, z 2022 r. poz. 2581 i 2640 oraz z 2023 r. poz....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i z wnioskiem o obniżenie wymiaru kary pieniężnej, złożonym przez przedsiębiorcę lub osobę zarządzającą do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu”.

§ 2. 1. Wniosek wraz z informacjami i dowodami, o których mowa w art. 113b ust. 1 pkt 2 lub art. 113c ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, zwanej dalej „ustawą”, może zostać złożony pisemnie lub ustnie w Centrali albo w Delegaturze Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Urzędem”.

2. Wniosek może zostać złożony osobiście, za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042), w postaci elektronicznej za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, w tym elektronicznej skrzynki podawczej, lub faksem.

3. Wniosek przesłany w postaci elektronicznej, nieopatrzone podpisem elektronicznym, lub faksem na wskazany na stronie internetowej Urzędu adres poczty elektronicznej, elektroniczną skrzynką podawczą lub numer faksu uznaje się za złożony w dniu i o godzinie jego wpływu do Urzędu, jeżeli oryginał wniosku lub jego kopia poświadczona w sposób określony w art. 51 ustawy zostanie przekazana Prezesowi Urzędu w terminie 5 dni roboczych od dnia wpływu wniosku w postaci elektronicznej lub faksem.

4. Przepis ust. 3 stosuje się również do informacji i dowodów załączanych do wniosku.

5. Wniosek ustny jest utrwalany (nagrywany) za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. Pracownik Urzędu sporządza protokół z przystąpienia przedsiębiorcy do złożenia wniosku ustnego oraz z zakończenia jego składania.

6. Datą złożenia wniosku ustnego jest data i godzina stawienia się wnioskodawcy w Urzędzie w celu złożenia tego wniosku.

§ 3. 1. Wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, o którym mowa w art. 113a ustawy, wniosek o obniżenie wymiaru kary pieniężnej, o którym mowa w art. 113c ustawy, wniosek o wyznaczenie terminu złożenia wniosku, o którym mowa w art. 113e ust. 1 ustawy, i wniosek uproszczony, o którym mowa w art. 113f ustawy, składa się w języku polskim.

2. Wniosek o wyznaczenie terminu złożenia wniosku, o którym mowa w art. 113e ust. 1 ustawy, i wniosek uproszczony, o którym mowa w art. 113f ustawy, mogą być złożone w języku angielskim lub innym języku ustalonym dwustronnie przez Prezesa Urzędu i wnioskodawcę.

§ 4. 1. Na żądanie wnioskodawcy Prezes Urzędu potwierdza, zgodnie z art. 113a ust. 7 ustawy, datę i godzinę złożenia wniosku oraz informuje niezwłocznie pisemnie przedsiębiorcę, który jako pierwszy złoży wniosek w formie uproszczonej zgodnie z art. 113f ustawy, o kolejności złożenia wniosku.

2. W przypadku pozostałych przedsiębiorców, którzy złożą wnioski dotyczące tego samego porozumienia, Prezes Urzędu potwierdza, zgodnie z art. 113a ust. 7 ustawy, datę i godzinę złożenia wniosku oraz informuje o złożeniu do Prezesa Urzędu pierwszego wniosku w formie uproszczonej.

3. Wniosek w formie uproszczonej złożony w języku angielskim lub w innym języku ustalonym przez Prezesa Urzędu i wnioskodawcę, uznaje się za złożony w dniu i o godzinie jego wpływu do Urzędu, jeżeli w terminie 30 dni od dnia jego wpływu Prezesowi Urzędu zostanie przekazana jego wersja w języku polskim.

4. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 3, zostanie złożony ustnie, wnioskodawca przedstawia Prezesowi Urzędu, w terminie 30 dni od dnia jego złożenia, jego ustną lub pisemną wersję w języku polskim. Przepis § 2 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

§ 5. Prezes Urzędu ocenia wnioski w kolejności ich złożenia.

§ 6. 1. Jeżeli Prezes Urzędu stwierdzi, że wniosek jest niekompletny lub zawiera braki formalne, niezwłocznie wzywa przedsiębiorcę do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie.

2. W razie nieuzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie lub w przypadku, o którym mowa w art. 113e ust. 5 ustawy, Prezes Urzędu nie uwzględnia wniosku, o czym niezwłocznie zawiadamia pisemnie przedsiębiorcę, wskazując przyczyny jego nieuwzględnienia.

§ 7. 1. Jeżeli na podstawie analizy wniosku, informacji lub dowodów, Prezes Urzędu uzna, że przedsiębiorca może spełniać warunki określone w art. 113a i art. 113b ustawy, w przypadku złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, lub w art. 113c ustawy, w przypadku złożenia wniosku o obniżenie wymiaru kary pieniężnej, niezwłocznie zawiadamia o tym pisemnie przedsiębiorcę.

2. W zawiadomieniu Prezes Urzędu informuje jednocześnie, że uznanie spełnienia warunków określonych w art. 113a i art. 113b ustawy, w przypadku złożenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, lub w art. 113c ustawy, w przypadku złożenia wniosku o obniżenie wymiaru kary pieniężnej, ma charakter wstępny i będzie podlegać weryfikacji w toku postępowania antymonopolowego oraz poucza o skutkach prawnych braku lub niewłaściwej współpracy z Prezesem Urzędu.

3. W zawiadomieniu Prezes Urzędu informuje ponadto o kolejności, w jakiej wniosek wpłynął do Prezesa Urzędu.

§ 8. Jeżeli na podstawie analizy wniosku, informacji lub dowodów, Prezes Urzędu uzna, że przedsiębiorca nie spełnia warunków określonych w art. 113a ust. 1-3, 5 i 6, art. 113b ust. 1 lub art. 113c ust. 2 i 3 ustawy, niezwłocznie zawiadamia pisemnie przedsiębiorcę o nieuwzględnieniu wniosku, wskazując przyczyny jego nieuwzględnienia.

§ 9. Wniosek nieuwzględniony przez Prezesa Urzędu w przypadku, o którym mowa w § 6 ust. 2 lub § 8, nie jest brany pod uwagę przy ustalaniu kolejności złożonych wniosków.

§ 10. 1. Jeżeli istnieją podstawy do uznania, że przedsiębiorca:

- 1) od złożenia wniosku, o którym mowa w art. 113a lub art. 113c ustawy, lub wniosku, o którym mowa w art. 113e ust. 1 ustawy, nie współpracuje w pełnym zakresie z Prezesem Urzędu,
- 2) nie spełnia warunków określonych w art. 113a, art. 113b lub art. 113c ust. 2 i 3 ustawy – Prezes Urzędu zawiadamia o tym pisemnie tego przedsiębiorcę wskazując jednocześnie, że może to skutkować w decyzji kończącej postępowanie antymonopolowe brakiem odstąpienia

od wymierzenia kary lub jej obniżenia, w stosunku do tego przedsiębiorcy.

2. Zawiadomienie zawiera uzasadnienie.

§ 11. Przedsiębiorca może cofnąć wniosek w każdej chwili przed wydaniem przez Prezesa Urzędu decyzji w sprawie porozumienia, którego wniosek dotyczy.

§ 12. Cofnięcie wniosku lub jego nieuwzględnienie po przesłaniu zawiadomienia, o którym mowa w § 7 ust. 1, nie ma wpływu na zmianę kolejności pozostałych złożonych wniosków.

§ 13. Przepisy § 2 oraz § 5-12 stosuje się odpowiednio do osób zarządzających występujących z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub z wnioskiem o obniżenie wymiaru kary pieniężnej.

§ 14. 1. W przypadku złożenia przez przedsiębiorcę wniosku, o którym mowa w art. 113j ust. 1 ustawy, Prezes Urzędu informuje o tym pisemnie objętą tym wnioskiem osobę zarządzającą, która nie złożyła uprzednio wniosku, nie później niż w dniu wszczęcia postępowania, w którym stroną jest ta osoba.

2. W przypadku złożenia przez przedsiębiorcę wniosku, o którym mowa w art. 113j ust. 1 ustawy, po wszczęciu postępowania, w którym stroną jest objęta tym wnioskiem osoba zarządzająca, która nie złożyła uprzednio wniosku, Prezes Urzędu przekazuje tej osobie informację, o której mowa w ust. 1, niezwłocznie po złożeniu tego wniosku.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, Prezes Urzędu informuje ponadto o konieczności spełnienia przez osobę zarządzającą warunków, o których mowa w art. 113j ust. 2 ustawy.

§ 15. Do wniosków złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem...¹⁾

PREZES RADY MINISTRÓW

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie (Dz. U. z 2015 r. poz. 81), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z art. 16 ustawy z dnia o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

1. Cel i potrzeba wydania aktu

Podstawą do wydania przedmiotowego rozporządzenia Rady Ministrów jest art. 113k nowelizowanej ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Powyższy przepis ustawy określa cel rozporządzenia, którym jest szczegółowe uregulowanie sposobu i trybu postępowania z wnioskiem złożonym przez przedsiębiorcę lub osobę zarządzającą w przypadku wystąpienia tego przedsiębiorcy lub tej osoby do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie. Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika ze zmian w zakresie programu łagodzenia kar wprowadzonych ustawą o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw, która wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mającą na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Dyrektywa ta przewiduje pełną harmonizację reguł w zakresie stosowania krajowych programów leniency przez organy ochrony konkurencji państw członkowskich UE.

2. Stan obecny

W obecnym brzmieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów system łagodzenia kar, tzw. program leniency uregulowany jest w art. 113a-113k ustawy oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie, wydanym na podstawie art. 113k ustawy w jej brzmieniu sprzed nowelizacji, której celem było wdrożenie dyrektywy 2019/1. Rozporządzenie to określa sposób składania wniosku (§ 2), kwestie potwierdzania przez Prezesa Urzędu daty złożenia wniosku (§ 3), regulacje proceduralne w zakresie wzywania wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku (§ 5) i zawiadamiania go o spełnianiu lub niespełnianiu warunków do zaakceptowania wniosku, które są przewidziane w ustawie (§ 6-9). W obecnym rozporządzeniu zawarte są także przepisy dotyczące cofnięcia wniosku (§ 10 i 11), a także sposobu postępowania z wnioskami składanymi przez osoby zarządzające.

3. Różnice między stanem obecnym a projektowanym

Przepisy projektowanego rozporządzenia w niewielkim stopniu różnią się od obecnie obowiązujących regulacji w zakresie trybu postępowania z wnioskami o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub o obniżenie wymiaru kary pieniężnej. Co do zasady nowe

rozporządzenie przewiduje dalsze stosowanie dotychczasowych reguł w zakresie sposobów przyjmowania i rozpatrywania wniosku, wzywania wnioskodawców do uzupełnienia wniosku lub zawiadamiania ich o tym czy wniosek został wstępnie zaakceptowany lub informowania ich, o tym, że mogą oni nie spełniać warunków wynikających z przepisów ustawowych. Bez zmian także pozostały regulacje dotyczące cofnięcia wniosku oraz sposobu i trybu rozpatrywania wniosków składanych przez osoby zarządzające.

Zgodnie z zaproponowanym § 3 projektu wnioski, o których mowa w art. 113a, art. 113c, art. 113e ust. 1 i art. 113f ustawy, co do zasady powinny być składane w języku polskim. Jednakże w przypadku wniosków, o których mowa w art. 113e ust. 1 (wniosek o wyznaczenie terminu – tzw. marker) i art. 113f (wniosek uproszczony), dopuszczone będzie złożenie ich w języku angielskim lub innym języku dwustronnie ustalonym przez Prezesa Urzędu i wnioskodawcę. Możliwość złożenia wniosku skróconego (według terminologii, którą posługuje się ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w art. 113e ust. 1 – wniosku o wyznaczenie terminu na złożenie wniosku) w języku dwustronnie uzgodnionym przez strony przewiduje art. 21 ust. 4 dyrektywy 2019/1.

Pozostałe zmiany w stosunku do obecnego stanu prawnego mają charakter porządkowy i służą dostosowaniu przepisów rozporządzenia do aktualnej numeracji przepisów ustawy w zakresie leniency, jak również ujednoczeniu terminologii w związku ze zmianami wprowadzonymi w ustawie, m.in. w zakresie terminologicznego oddzielenia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i wniosku o obniżenie wymiaru kary pieniężnej.

Przedmiot regulacji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i dlatego nie podlega notyfikacji. W toku prac nad projektem nie wpłynęło żadne zgłoszenie podmiotu prowadzącego działalność lobbingsową w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i z wnioskiem o obniżenie wymiaru kary pieniężnej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tomasz Chróstny – Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Daniel Mańkowski, Dyrektor Departamentu Prawnego UOKiK, tel. 0225560163</p>	<p>Data sporządzenia 21.05.21</p> <p>Źródło Art. 113k ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów</p> <p>Nr w Wykazie prac</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wydanie nowego rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskiem złożonym do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie jest konieczne w związku ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia... o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw, w celu realizacji upoważnienia ustawowego przewidzianego w art. 113k ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Rozporządzenie to ureguje kwestie proceduralne związane z rozpatrywaniem przez UOKiK wniosków przedsiębiorców o odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenie (wniosków leniency), takie jak sposób składania wniosków bądź procedura informowania wnioskodawców o sposobie rozpatrzenia wniosku. Konieczne jest zapewnienie efektywności działania programu leniency poprzez ustanowienie ram organizacyjnych dla kwestii technicznych związanych z komunikowaniem się uczestników tego programu z organem antymonopolowym. W związku ze zmianami dotyczącymi ww. programu wprowadzonymi w znowelizowanej ustawie konieczne jest przyjęcie nowej regulacji.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W związku z tym, że obecnie funkcjonujące instrumenty dotyczące leniency oceniane są jako efektywne i są w znacznej mierze zharmonizowane z istniejącymi rozwiązaniami w ramach UE (modelowy program leniency ECN, dyrektywa 2019/1), nowe rozporządzenie w zasadniczej części powiela rozwiązania zawarte w obecnym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie (Dz. U. z 2015 r. poz. 81). Odmienny sposób uregulowania poszczególnych kwestii w nowym rozporządzeniu jest związany z:

- koniecznością zapewnienia, aby wnioski skrócone (wnioski, o wyznaczenie terminu na złożenie wniosku, o których mowa w art. 113e ust. 1 ustawy), mogły być składane w języku ustalonym dwustronnie przez Prezesa UOKiK i wnioskodawcę,
- zmianami terminologicznymi w zakresie ustawowych regulacji dotyczących leniency, przewidzianych w art. 113a-113k ustawy (m.in. oddzielenie wniosków o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej i o obniżenie wymiaru kary pieniężnej).

Docelowo regulacja wraz ze znowelizowanymi przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dotyczącymi leniency (art. 113a-113k) ma się przyczynić do wzrostu liczby wniosków leniency, a co za tym idzie – wzrostu liczby wykrytych niedozwolonych porozumień ograniczających konkurencję, w szczególności tych które są najbardziej szkodliwe dla gospodarki i ogółu konsumentów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Program leniency jako instrument służący pozyskiwaniu przez organ antymonopolowy wiedzy na temat potajemnych porozumień ograniczających konkurencję funkcjonuje w niemal wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, w Komisji Europejskiej, a także w wielu państwach pozaeuropejskich (m.in. USA, Kanada, Brazylia, Australia). Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że Komisja Europejska oraz organy antymonopolowe państw członkowskich UE, tworzące Europejską Sieć Konkurencji (ECN) stworzyły w 2006 r. tzw. Modelowy Program Leniency (znowelizowany w 2012 r.), stanowiący zbiór wytycznych, swoisty kodeks dobrych praktyk (do którego stosowania zobowiązali się wszyscy członkowie ECN), w zakresie ustanawiania i stosowania regulacji w zakresie leniency, tak aby osiągnąć maksymalnie wysoki stopień harmonizacji programów leniency. Harmonizacja ta ma służyć

pozostałe jednostki (oddzielnie)														
Saldo ogółem														
budżet państwa														
JST														
pozostałe jednostki (oddzielnie)														
Źródła finansowania														
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Regulacja nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych.												
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe														
Skutki														
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)						
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa													
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw													
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe													
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa													
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw													
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe													
Niemierzalne														
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Regulacja ma na celu zapewnienie większej efektywności działania programu leniency, a co za tym idzie lepszego wykrywania porozumień ograniczających konkurencję.												
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu														
☒ nie dotyczy														
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).												☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy		

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Projekt nie nakłada nowych obciążeń regulacyjnych. Złożenie wniosku leniency jest przywilejem, z którego przedsiębiorcy i osoby fizyczne mogą skorzystać dobrowolnie.			
9. Wpływ na rynek pracy			
Rozporządzenie nie będzie wywierać wpływu na rynek pracy			
10. Wpływ na pozostałe obszary			
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie	
Omówienie wpływu	Rozporządzenie nie będzie wywierać wpływu na te obszary.		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Faktyczne wykonanie przepisów projektowanego rozporządzenia rozpocznie się wraz z wplynięciem do UOKiK pierwszych wniosków przedsiębiorców o odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenie na podstawie znolizowanych przepisów. Należy przyjąć, że wykonanie przepisów rozporządzenia nastąpi w ciągu 6 miesięcy od dnia jego wejścia w życie			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Głównym miernikiem – wzrost/spadek liczby wniosków leniency, ponadto: wzrost/spadek liczby pozytywnie rozpatrzonych wniosków. Przegląd funkcjonowania nowych przepisów przewidywany jest w ciągu dwóch lat od przyjęcia rozporządzenia			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			

Minister do Spraw Unii Europejskiej

DPU.E.920.1720.2021.AKS(36)
Warszawa, 25 listopada 2022 r.
Dot.: RM-0610-161-22 z 14.11.2022 r.

Pan Łukasz Schreiber
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Artykuł 4 projektu, w wersji przedłożonej do rozpatrzenia przez Radę Ministrów, przewiduje zmianę ustawy *Kodeks karny*, polegającą na dodaniu § 4 w art. 305. Zgodnie z projektowanym przepisem, nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub § 2, który zawiadomił o fakcie jego popełnienia organ powołany do ścigania przestępstw, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Komisję Europejską lub organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej i ujawnił wszystkie istotne okoliczności tego przestępstwa, zanim organ powołany do ścigania przestępstw o nim się dowiedział.

Jak wynika z tabeli zbieżności dołączonej do projektu, projektowany przepis ma zapewnić transpozycję art. 23 ust. 2 i ust. 3 *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mającej na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego*. Artykuł 23 ust. 2 dyrektywy nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, aby obecni i byli dyrektorzy, obecna i była kadra zarządzająca oraz obecni i byli inni pracownicy wnioskodawców ubiegających się w organach ochrony konkurencji o zwolnienie z kar byli w pełni chronieni przed sankcjami nakładanymi w postępowaniu karnym, w związku z udziałem tych osób w tajnym kartelu, którego dotyczy wniosek o zwolnienie z kar za naruszenie przepisów krajowych, których cele są zasadniczo identyczne z

celami art. 101 TFUE, jeżeli spełniają oni warunki określone w ust. 1¹ i aktywnie współpracują z właściwym organem ścigania. Przepis ten wskazuje ponadto, że w przypadku gdy warunek współpracy z właściwym organem ścigania nie jest spełniony, ten właściwy organ ścigania może wszcząć postępowanie. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 3 dyrektywy, aby zapewnić zgodność z obowiązującymi podstawowymi zasadami własnych systemów prawnych, w drodze odstępstwa od ust. 2 państwa członkowskie mogą przewidzieć, że właściwe organy dysponują swobodą nienakładania sankcji lub jedynie złagodzenia sankcji, które mają zostać nałożone w postępowaniu karnym, w zakresie, w jakim rola poszczególnych osób, o których mowa w ust. 2, w wykrywaniu tajnego kartelu i odnośnym postępowaniu jest większa niż korzyść ze ścigania tych osób lub wymierzenia im kary.

Analiza projektowanego art. 305 § 4 *ustawy Kodeks karny* wskazuje, że przepis ten nie zapewnia prawidłowej transpozycji wspomnianych powyżej przepisów dyrektywy 2019/1. W szczególności należy zauważyć, że zgodnie z projektowanym przepisem sprawca nie będzie podlegał karze wtedy, gdy to on sam zawiadomi właściwe organy o popełnieniu przestępstwa. Tymczasem art. 23 dyrektywa nie wiąże braku podlegania karze ze złożeniem zawiadomienia przez sprawcę, lecz przez wnioskodawcę. Wnioskodawcą jest z kolei (zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 19 dyrektywy 2019/1) przedsiębiorstwo, które ubiega się o zwolnienie z kar lub ich obniżenie w ramach programu łagodzenia kar. Projektowany przepis nie odnosi się ponadto do kwestii aktywnej współpracy z organami ścigania.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem uwagi zawartej w niniejszej opinii.

Niezależnie od powyższej uwagi chciałabym podkreślić konieczność pilnego procedowania projektu. Jak to już zostało wskazane, projektowana ustawa zapewnia transpozycję dyrektywy 2019/1, której termin transpozycji upłynął 4 lutego 2021 r. W związku z brakiem transpozycji, 19 marca 2021 r. Komisja Europejska wszczęła przeciwko Polsce postępowanie w trybie art. 258 TFUE. Obecnie postępowanie jest na etapie uzasadnionej opinii – jest to ostatni etap przed ewentualnym skierowaniem skargi do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Istotne znaczenie ma zatem jak najszybsze zakończenie prac wdrożeniowych.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra do Spraw Unii Europejskiej

Karolina Rudzińska

Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

¹ Zgodnie z art. 23 ust. 1 dyrektywy:

„Państwa członkowskie zapewniają, aby obecni i byli dyrektorzy, obecna i była kadra zarządzająca oraz obecni i byli inni pracownicy wnioskodawców ubiegających się w organach ochrony konkurencji o zwolnienie z kar byli w pełni chronieni przed sankcjami nakładanymi w postępowaniu administracyjnym i w postępowaniu sądowym innym niż karne, w związku z udziałem tych osób w tajnym kartelu, którego dotyczy wniosek o zwolnienie z kar, za naruszenie przepisów krajowych, których cele są zasadniczo identyczne z celami art. 101 TFUE, jeżeli:

a) wniosek o zwolnienie z kar złożony przez przedsiębiorstwo do organu ochrony konkurencji prowadzącego sprawę spełnia wymogi określone w art. 17 ust. 2 lit. b) i c);
b) wspomniani obecni i byli dyrektorzy, kadra zarządzająca i inni pracownicy aktywnie współpracują w tym względzie z organem ochrony konkurencji prowadzącym sprawę; oraz
c) wniosek o zwolnienie z kar został złożony przez przedsiębiorstwo wcześniej niż poinformowanie obecnych lub byłych dyrektorów, kadry zarządzającej i innych pracowników przez właściwe organy krajowe o postępowaniu prowadzącym do nałożenia sankcji, o których mowa w niniejszym ustępie.

Do wiadomości:

Pan Tomasz Chróstny

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów